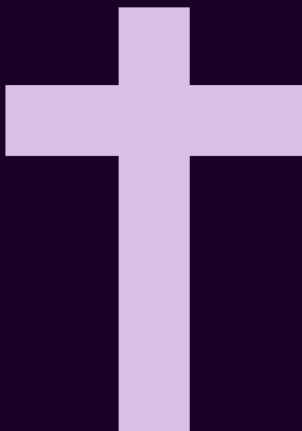

Maija'quë Huajë Ca
Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	56
SAN LUCAS	90
SAN JUAN	147
HECHOS	190
ROMANOS	240
1 CORINTIOS	263
2 CORINTIOS	284
GÁLATAS	298
EFESIOS	306
FILIPENSES	313
COLOSENSES	318
1 TESALONICENSES	323
2 TESALONICENSES	328
1 TIMOTEO	331
2 TIMOTEO	337
TITO	342
FILEMÓN	345
HEBREOS	347
SANTIAGO	364
1 SAN PEDRO	370
2 SAN PEDRO	376
1 SAN JUAN	380
2 SAN JUAN	386
3 SAN JUAN	387
SAN JUDAS	388
APOCALIPSIS	390

SAN MATEO

Jesús Nēcuēōhua'i
(Lc 3.23-38)

¹ Iye a'ē, Abraham cui'ne David tsēcāpē acohua'ire cuēcuese'e ja yē'ta'a Jesucristo pa'ima'nē pa'isicohua'ire.

² Isaac pēca ja'quē paji'i, Abraham. Jacob pēca ja'quē paji'i, Isaac. Cui'ne Judá cui'ne i yo'je tsī pēca ja'quē paji'i, Jacob. ³ Fares cui'ne Zara pēca ja'quē paji'i, Judá. Cui'ne iohua'i pēca ja'co paco'ē, Tamar. Esrom pēca ja'quē paji'i, Fares. Aram pēca ja'quē paji'i, Fares. ⁴ Aminadad pēca ja'quē paji'i, Aram. Naasón pēca ja'quē paji'i, Aminadad. Salmón pēca ja'quē paji'i, Naasón. ⁵ Booz pēca ja'quē paji'i, Salmón. Cui'ne i pēca ja'co paco'ē, Raab. Obed pēca ja'quē paji'i, Booz. Obed pēca ja'co paco'ē, Rut. Isaí pēca ja'quē paji'i, Obed. ⁶ Pai ējaē David pēca ja'quē paji'i, Isaí. Salomón pēca ja'quē paji'i, David. Cui'ne Urías nējo pa'isicopi Salomón ja'co paco'ē.

⁷ Roboam pēca ja'quē paji'i, Salomón. Abías pēca ja'quē paji'i, Roboam. Asa pēca ja'quē paji'i, Abías. ⁸ Josafat pēca ja'quē paji'i, Asa. Joram pēca ja'quē paji'i, Josafat. Uzías pēca ja'quē paji'i, Joram. ⁹ Jotam pēca ja'quē paji'i, Uzías. Acáz pēca ja'quē paji'i, Jotam. Esequías pēca ja'quē paji'i, Acáz. ¹⁰ Manases pēca ja'quē paji'i, Esequías. Amón pēca ja'quē paji'i, Manases. Josías pēca ja'quē paji'i, Amón. ¹¹ Jeconías cui'ne i yo'je tsī conī pēca ja'quē paji'i, Josías. Jaohua'i cato coasichua'i paē'ē, Israelita paire tseani Babilonia yejana sa maca.

¹² Israelita pai sa cuañosi jeteyo'je Salatiel pēca ja'quē paji'i, Jeconías. Zorobabel pēca ja'quē paji'i, Salatiel. ¹³ Abiud pēca ja'quē paji'i, Zorobabel. Cui'ne Eliquin pēca ja'quē paji'i, Abiud. Azor pēca ja'quē paji'i, Eliquin. ¹⁴ Sadoc pēca ja'quē paji'i, Azor. Aquim pēca ja'quē paji'i, Sadoc. Eliud pēca ja'quē paji'i, Aquim. ¹⁵ Eleazar pēca ja'quē paji'i, Eliud. Matán pēca ja'quē paji'i, Eleazar. Jacobo pēca ja'quē paji'i, Matán. ¹⁶ José pēca ja'quē paji'i, Jacobo. José cato Jesucristo pēca ja'co María ējē paji'i.

¹⁷ Jaje pa'ina, Abrahampi cui'ne David pa'i macaja'a cuēcuetto catorce pa'ye de ai de'huase'e pa'iji. Davidpi cui'ne Israelita mañare Babiloniana tseseni sasi macaja'a cuēcuetto cui'ne catorce pa'iji. Cui'ne yequē catorce pa'i maca Cristo ai de'opi.

Jesucristore Coase'e
(Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesucristore coase'e ñeje pa'iji: María i pēca ja'co, José ja're huejaja'coa, ca nēosico paco'ē. Jaje ca nēosicopi ja yē'ta'a tsoni pa'ima'nē tsī etapē de'o Maija'quē joyo tutupi. ¹⁹ José io ējē nuñerepa pa'i paji'i. Jaje pa'ita'a nējo Mariare si'aohua'i pai asajēna, jeoñe coepi. Coa ai jerepa pajiē ti asama'pēna ise'e jeosi'i cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquē pa'ina, Ējaē huiñaēpi ite huēo hue'ñaja'a ñaini capi: "José David tsēcāpē aquē, Mariare ca'rama'ē pa'ijē'ē, nējore de'huani paye. Io paja'quē cato Maija'quē joyo tsequē api. ²¹ Tsihuaē'ni paja'coa. Pacona, i mami Jesure sēojē'ē, huasoquēre. Jaje hue'equē pa'ija'quē api, i paire co'aye yo'ocohua'ire huasoja'quē sēte."

²² Si'aye jaje ti'api, tsoe hue'ña Maija'quēre quēcaciquē ca nēoquē pa'ise'epi, ñeje:

²³ Nomio tsjo, ēmē ti yo'oma'copi tsī quē'io de'oni tsihua'ēre pasio.

Jaëpi i mami hue'equë pasipi, Emanuel.
Jaje cani cayë, Maija'quë mai ja're pa'iji.

²⁴ Ja maca José sëtani mai Ëjaë cuañese'eje Mariare nējore pao cuasaquë ti pëani nējore papi. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i pa'iyepi pa'iyë pahüë, mamaquëre t'ëya dani i mami Jesús hue'yo macaja'a.

2

Jesure Do'i Daise'e

¹ Judea yejana Jesús coasiquë paji'i, a'ri daripë Belén huë'e daripëna. Ja mu'seña Herodes paji'i, Pai Ëjaë, ja yeja cuañequë. Ja mu'seña Jerusalénpi daë'e, ësë mëi te'tepi, yequë ëmëohua'i Magos hue'ecohua'ipi. Jaohua'i cato pairiohua'i paë'e, ësë mëi te'te quë'ro acohua'i. Ma'ñoco yo'oye ye'yecohua'ipi cui'ne de'hue ta'ñe cacohua'i paë'e, iti yo'oyere ñajë.

² Jaohua'ipi dani se'i'e: “JJerore pa'iquë'ni, judío pai Ëjaë yure coasiquë? Jeto ësë mëi te'tepi ñahuë, i ma'ñocore. Jaje ñani daë'e, ite do're ja'rujë se'ñu'u cajë iñona.”

³ Cajëna, pai ëjaë Herodes asani ai cuasapi, ¿me yo'ose'ere caye'ni? caquë, cui'ne si'a Jerusalén pa'icohua'i ai cuasahuë, itire asani. ⁴ Ja maca pai ëjaë si'ahua'ire soipi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne cuañese'e paire ye'yacohua'ire. Soini seni asapi, jaohua'ire, jJerona Cristore coa ja'ñe ca nëose'e pa'iquë'ni? caquë. ⁵ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: Belén Judea yejana coaja'quë api, caquë. Maija'quë jëjo daoquë tsoe aquë toyapi, ñeje:

⁶ Belén maca, Judá yeja pa'ico.

Më'ëre cuañecohua'i jerepa a'rico maca pa'ima'o pa'iyë, më'e.

Jaje pa'ina, më'ëpi etaja'quë api, Ëjaërepa, Israel paire ñacajja'quë.

⁷ Cajëna, asani ja maca Herodes Magos hua'ire yahuerëpa soini iohua'ise'ere seji'i, ¿je yëhua ma'ñoco ñaina, ñare'ni? caquë. ⁸ Seni asani ja maca Belëna jaohua'ire jëjo saoquë capi: “Saijë'e. Jarona sani asajë'e, de'oyerepa tsihua'e pa'iyere pa'ire pama'quë. Jaje ini ti'asicohua'i pani ye'ëre dani quëajë'e. Yë'ëje sani do're ja'ruquë sejas'i, ite.”

⁹ Jaje pai ëjaë caëna, Magos maña saë'e. Saijëna, ma'ñoco iohua'i ësë mëi te'te ñasiquëpi du'ru sai sapi. Jaje saiquëpi tsihua'e pa'i hue'ñana nëajani huesëpi, sa tējini. ¹⁰ Ja maca Magos maña ma'ñocopi jaje yo'ouna, ñani ai sihuahuë. ¹¹ Sihuajë huë'ena sa cacajë ñahuë, tsitu'ure pëca ja'co María ja're uina. Ñani do're ja'runi tsihua'ëre de'oquë macani cajë sihuahuë. Ja jeteyo'je iohua'i mahuéa mañare hui'yoni oro, huëo sëñe cui'ne mirra ite isihuë, jai do'ire. ¹² Ja jeteyo'je Maija'quëpi huëo hue'ñaja'a quëapi, Herodes quë'ro co'ima'pë pa'ijë'e, caquë. Jaje quëaëna, yequë ma'aja'a co'ihuë, iohua'i yejana.

Egíptona Catise'e

¹³ Jaohua'i Magos saisi jeteyo'je Ëjaë huiñaëpi huëo hue'ñaja'a ñani Josere capi: “Huëni tsihua'ëre cui'ne pëca ja'core sai sajë'e, Egípto yejana. Jarona sani pëajë'e, yë'ëpi yeque yo'oye pa'ito caëna, yo'oja'quë. Yure cato Herodespi tsihua'ëre huani jeosi'i caquë co'ëja'quë api. Ja do'ire saijë'e.”

¹⁴ Jaje caëna, José huëni tsihua'ëre cui'ne i pëca ja'core sëtani ñami sai sapi, Egíptona. ¹⁵ Jarote paë'e, Herodes ju'i macaja'a. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquëpi Ëjaëpi caquëna, toyapi: “Egíptopi yë'e mamaquëre soihuë” ja toyase'epi ti'aëna, jaje yo'ohuë.

Tsire Huaise'e

¹⁶ Ja maca Herodes, Magos hua'i yë'ëre co'acquë api cajë yo'ore caquë ai pëi tsire caya ometëca pacohua'ire cui'ne ai tsitü'ñare huani jeajë'ë, cuañëpi. Belén pa'icohua'ire, cui'ne iti yërehue pa'icohua'ireje caquë, caya ometëca ma'ñoco pa'i huëosele pa'iji, Israel pai ta'ñe pa'iohua'i case'ere cuasaquë jaje yo'opi. ¹⁷ Jaje yo'oquëna, ti'api, Maija'quëre quëacaiquë Jeremias ñeje toyaquë pa'ise'e.

¹⁸ Rama quë'ropi, cuiye cui'ne jaiye oi yë'o jutaquëna asahuë.

Jao cato Raquelpi mamajëni oco'ë.

Yëhuotoje asaye coeo,

Mamajëpi tsoe jujusicohua'i pa'ijëna.

¹⁹ Herodes ju'isi jeteyo'je, Ejaë huiñaëpi Josére huëo huë'ñaja'a ñaini capi, Egiptore pa'ina:

²⁰ "Huëni tsihua'ëre mëlëpi cöani, cui'ne pëca ja'core huëoni co'ijë'ë, Israel yejana. Tsoe tsihua'ëre huajo yëjë pa'isicohua'i juju sahuë."

²¹ Ja maca José huëni tsihuaëre cui'ne pëca ja'core sai sapi, Israel yejana.

²² Jaje saiquëta'a José asapi, Herodes mamaquë Arquelaopi pëca ja'quë yo'ora'ase'ere yo'oji cajëna. Jaje asani jaro saiye ca'raquëna, huëo huë'ñaja'a Maija'quëpi quëaëna, Galilea yeja quë'rona saji'i. ²³ Jarona ti'ani Nazaret huë'e daripëna pëapi. Jaje yo'oquëna, Maija'quëre quëacacohua'i ca nëojë pa'ise'e ti'api, "Jesús Nazareno pa'ija'quë api" case'e.

3*Juan Oco Doquë Cuëne Yeja Pa'iyë*

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ Ja mu'sëña Juan oco doquëpi Judea cuëne yejana soquë peo huë'ñana Maija'quë cocare quëaquë daji'i. ² Ñeje caquë: "Ma'tëmo cuañëñe ja'yere pa'iji. Ja do'ire ja'rë cuasase'e jëoni pönëjë'ë."

³ Iquë Juan yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaías toya'aji'i, ñeje: Cuëne yejapi pai ñeje cuiye asa cuañoji.

Ne de'huajë'ë, Ejaërepa ma'are.

Nui ma'arepa hui'yocaijë'ë.

⁴ Juan ju'i ca camello nañapi nesico paji'i. Cui'ne i tëicaje ca'ni me paji'i. Jaje pa'ipi pu'suni aji'i. Cui'ne mejaë payare ocuequë paji'i. ⁵ Jerusalén daripë pa'icohua'i, cui'ne si'aohua'i Judea yeja pa'icohua'ije, cui'ne Jordán tsiaya ja'ye maca pa'icohua'ije i quëaye daijë asahuë. ⁶ Jaohua'ipi johua'i co'aye yo'ose'ere oijë quëacohua'ini Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁷ Jaje yo'oquëna, jai pai fariseohua'i cui'ne saduceohua'i cöni oco do cuañon'u cajë daijëna, Juanpi ñani capi, jaohua'ire: "¡Aña tsëcapë acohua'! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë nejoñe, ti'añere jëajë'ë, cajë? ⁸ Jaje pa'ito nuñerepa pönësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë, tiña ñañerepa ja'në pa'ise'e jëoni. Cui'ne mësaruja'a sa'ñe yëquë Abraham tsëcapë acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Care payë, Maija'quëpi iye quëna pëaque ipi yëni Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, tsu'upo tsoe niusicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'o ca quëi ma'ñe cuëni taoni ëo ja'ñe a'ë. ¹¹ Yë'ë nuñerepa ocopi doyë, mësarute, ja'në cuasase'e jëoñere iño ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je daiquë api. Jaëpi yureta'a Maija'quë joyopi cui'ne toapi doja'quë api, jerepa pa'ipi. Yë'ë cato ite de'oye necaiye ti'ama'quë a'ë. ¹² Tsoe i jëtëpi pala cajiiji, trigo ne de'huaquë jorose'e tirona huahueja'core. Iti care pase'e huë'ëna de'huaquë, iti jorose'e se yayama'a toana ëoja'quë api."

*Jesure Doye**(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)*

¹³ Juanpi dojaquë caquë Jesús Galileapi Jordán tsiayana daji'i. ¹⁴ Jaje daquëna, Juan du'ru macarepa coepi, doye. Jaje coequë capi, Jesure: "Yë'ëpi më'ëni do cuaño'ñe pa'i a'ë. ¿Me yo'oquë yë'ë quë'rona daquë'ni?"

¹⁵ Caquëna, Jesús ìte capi:

"Yuresë'e jaje pa'ijaquë. Coa Maija'quë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji."

Caëna, ja maca Juanpi sehuoni dopi. ¹⁶ Jesús do cuañosiquëpi tsiayapi tumasi maca, ma'tëmopi hui'yo sai maca Jesús ñapi, Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi i siope quë'rona nëca meina. ¹⁷ Ja maca ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pìsiquëna, asahuë: "Iquë api, yë'ë mamaquë. Jaëni sihuaquë pa'iyë."

4*Jesure Neñañe**(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)*

¹ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi sai sapi, cuene yejana, huati neñajaquë caquë.

² Jarote paji'i, cuarenta mu'seña cui'ne cuarenta ñamiña ti ao aima'quëpi. Jaje pa'ina, ao ëaye nëji'i, ìte. ³ Ja maca huatipi Jesure tsio dani neñasi'i caquë capi:

"Maija'quë mamaquërepa pani iye quëna pëare pan de'huajë'ë."

⁴ Jaje caquëna, Jesupi ìte sehuopi:

"Toyase'e caji: Coa pan a'ñe mañapi pa'iyë peoji, paì. Coa ai jerepa Maija'quë cayere yo'oyepi pa'iyë pa'iji."

⁵ Ja maca huatipi Jerusalëna sapi, Maija'quëre se huë'e ëmëje'ena. ⁶ Cui'ne jarona capi, ìte: "Maija'quë mamaquërepa pani ìnopi tomejë'ë, yejana. Toyase'e caji, ñeje:

Maija'quëpi i huiñaohuaire cuañeina, jëñapi tse'e pajëna, quëna pëna i quëo ja'hua a'si tomeñe peoye tomejaja'quë api."

⁷ Caquëna, Jesupi ìte sehuopi:

"Yequë hue'ñapi toyase'eje caji:

'Më'ë Ëjaë Diusure neñasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë.' "

⁸ Tijupë huatipi sa cöpi, jai cutihuëna. Jarona sani si'a yejaña pa'iyere cui'ne si'aye io de'oyere ìnopi. ⁹ Iñoquë capi, ìte: "Yë'ëpi më'ëre si'aye iyere isisi'i, më'ëpi yë'ëni do're ja'runi de'oquëre pani caquë pa'ito."

¹⁰ Caquëna, ja maca Jesupi ìte capi: "Saijë'ë, Satanás. Toyase'e caji:

Më'ë Ëjaë, Diusuni de'oquëre pa'ni caquë sihuaajë'ë.

Cui'ne jaëse'ere te'ire necaijë'ë."

¹¹ Ja maca Jesure josa yo'osiquë huati saquëna, huiñaohua'i dani de'oyerepa necaë'ë.

*Jesús Galilea Yejana Yo'o Huëoye**(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)*

¹² Juan co cuañosiquë pa'iji. Asani Galilea yejana saji'i, Jesús. ¹³ Jaje saisiqëta'a pëama'ë paji'i, Nazaret daripë. Pëama'ë Capernaum daripëna sani paji'i, jaira tëtëpa pa'icona, Zabulón cui'ne Neftalí yeja quë'rona. ¹⁴ Jaje yo'opi, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti'ajaquë caquë i toyase'e caji:

¹⁵ "Zabulón cui'ne Neftalí yeja pa'icohua'ipi, Jai tsiaya tëtëpa ma'a pa'icohua'ipi, Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi,

Galilea judío pai peo hue'ña pa'icohua'ipi.

¹⁶ Nea hue'ñare pa'isicohua'ipi

Jaiye miañere ñahuë.

Cui'ne ju'iñepi tēhuosicohua'i pa'isicohua'ini,

Miañere papi ñata saopi.”

¹⁷ Ja maca Jesús quëa huëopi, ñeje caquë: “Ja'në cuasase'e jeoni ponējë'e, ma'tëmo cuañeñe ja'yere pa'iji.”

Cuatro Hua'i Yo'ecohua'ire Jesús Soiye

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Jesús Galilea jaira tē'tēpaja'a saiquēpi ja maca ñapi, cayahua'ire, yo'jeipi cui'ne maja'yēpi pa'ijēna. Simón jare ipi yequë mami Pedro hue'equēpi, cui'ne i'yo'jei Andrés paë'ë. Hua'i yo'ecohua'i sēte tsiayana yo'eñu'u cajë yo'e ñëare jea dēsohuë. ¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Tuijē'ë, yē'ëni. Yē'ëpi paire yo'ecohua'ire nesi'i, mësarute.”

²⁰ Jaje ca maca iti macapi johua'i yo'e nēa se jeoni i ja're cōni saë'ë.

²¹ A'ri maña sēña maca Jesús saiquēpi ñapi, cui'ne cayaohua'ire yo'jeipi, maja'yēpi pa'ijēna. Jaohua'i cato Zebedeo mamajë paë'ë, Jacobo cui'ne Juan. Jaohua'ipi pēca ja'quë ja're cōni johua'i yo'e ñëare que'quejë jai yohuëre paë'ë. Pa'ijēna, jaohua'ire Jesupi soipi. ²² Soina, iti macapi yohuëre jeoni cui'ne pēca ja'quëre saiyë cani i ja're cōni saë'ë.

Jesús Jai Paire Yeyaye

(Lc 6.17-19)

²³ Jesús si'a hue'ña Galilea quë'ro ye'yarojaji'i, pai tsi'si hue'ñana. De'o coare quëaquë, cui'ne Maija'quë cuañeñe ayere quëaquë cui'ne si'a ju'i dahuë jujuquë cuji'i. ²⁴ Jaje yo'quëna, Jesús yo'oye Siria yeja pa'icohua'i asahuë. Asani si'aohua'i ai yo'ocohua'ire dahuë, i quë'rona. A'si ju'icohua'ire, co'a joyo hue'ecohua'ire, hue'hue dahuë ju'icohua'ire, cui'ne quë'quë dahuë ju'icohua'ire dahuë. Dajēna, Jesupi jupupi. ²⁵ Jaje yo'quëna, jai pai Galilea acohua'ipi Decápolis pa'icohua'ipi, Jerusalén pa'icohua'ipi, cui'ne Judea yeja pa'icohua'ipi cui'ne Jordán tsiaya je tē'te pa'icohua'ipi cōni ite pe'tehuë.

5

Cutihüë Pa'i Quëase'e

¹ Si'a paire Jesús ñani ai cutihüë mēni jaronā ja'rupi. Ja'runa, ite ye'yecohua'ipi i quë'rona tsi'sihuë. ² Ja maca Jesupi ye'ya huëopi, ñeje caquë:

³ “Joyo pa'iyē caraji cajë asacohua'ipi sihuacohua'i pa'iyē, Ma'tëmo johua'i tseco pa'iyē sēte.

⁴ Oicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quēpi johua'i oiyere ne de'huacaija'quëni.

⁵ Teaye pa'i a'ë cuasa joyo hue'ecohua'i maña sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quë ca nēosi yejare pa'ija'cohua'ipi.

⁶ Sihuacohua'i pa'iyē, nuñere pare yo'oñu'u cajë ao ëa ju'iñeje pa'ye cui'ne oco ëa ju'iñeje pa'ye nuñerepa yo'oyere yēcohua'i cato. Jaje pa'ina, Maija'quēpi cōcaina, de'hue yo'o tija'cohua'i a'ë, johua'i yēye.

⁷ Ai yo'ocohua'ire oijë cōcaicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyē, johua'ireje Diusupi oi ñaquë cōcaija'quëni.

⁸ De'o joyo hue'ecohua'i cato sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quëre ñaja'cohua'ipi.

⁹ De'oye jo'cua pa'iyere cajë ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quë mamajērepa pa'ija'cohua'ipi.

¹⁰ Maija'quë yëyere yo'ojëna, yecohua'ipi sañope josa yo'ojëna, ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, ma'tëmo iohua'i tseco pa'iyë sête.

¹¹ Mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë, co'aye yo'ojë, cosojë sañope cacohua'i pa'ito sihuacohua'i pa'iyë, yë'ë do'ire ca cuañojë. ¹² Ai yo'osicohua'i cato jaiye ma'tëmona de'huacaisi co'amaña payë. Jaje pa'ito ai sihuajë de'oye pa'ijë'ë, co'a ju'iñe peoyerepa, yure mësarute yo'oyeje pa'ye Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ireje sañope yo'ojë pa'ahuë'ë.

Asije Pa'iyë Cui'ne Iye Yeja Paire Miacaiye
(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Mësarü a'ë, asije pa'iohua'i, iye yeja pa'ini. Jaje pa'iohua'ita'a sai ja'iñere carajaisicohua'i pani cöcaiye peoji. Jaje pa'ina, ti cöcaiye peocore yejana jecoye pa'iji, paipi tsa'cujëna, uija'core.

¹⁴ Mësarü toaje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'ire miacaiye iye yeja pa'ini. Pai daripëpi ai cutihuëre pa'ini peoji, catiye. ¹⁵ Mahuë sa'nahuëna nëcoja'coni toaje tsëoma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa huë'e pa'icohua'ire miacaija'coni tiñarepa nëcöcohua'i a'ë. ¹⁶ Jaje mësaruje tiñarepa paire miacaicohua'i pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, paije mësarü de'oye pa'iyere ñajë mësarü ja'quë ma'tëmo pa'iquëre jaohua'ije sihuajë de'oquë api, caja'cohua'ire.

Jesús Cui'ne Cuañese'e

¹⁷ Yë'ëpi Moisés cuañese'ere cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'ere nejosi'i caquë daisiquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë cato jaohua'i case'eje pa'ye yo'o ti'asi'i, caquë daisiquë a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Ja yë'ta'a ma'tëmo cui'ne yeja pa'ito cuañese'ere te'e toya e'quehuëje nejoñe peoji, cui'ne te'e coca yë'opoje. Jaje pa'ina, si'aye ca nëose'e ti'a macaja'a pa'i ja'ñe a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, iye cuañese'e ayere de'oye sehuoma'quëpi ai a'riquë macapi, paini i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë pani, ai a'riquë maca ma'tëmo cuañe hue'ñana pa'ija'quë api. Jaje pa'iquëta'are de'oye sehuo-caiquëpi yecohua'ire i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë cato Maija'quë cuañe te'tena jaiquë pa'ija'quë api. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseohua'ire tëto sani nuñerepa Maija'quë yëyere yo'oma'cohua'i pani ma'tëmo cacaye peoji.

Jesupi Ye'yaye, Pëiñe Ayere
(Lc 12.57-59)

²¹ Mësarupi asahuë, mësarü aiohua'ire case'e: 'Huani jeoma'e pa'ijë'ë. Jaje pa'iquëta'are huani jeosiquë pani pa'ito i yo'osi do'ire saiñe pa'iji cajë ña de'huaye pa'iji.' ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, coa yo'jeire pëisiquëje i pëisi do'ire saiñe pa'ina. Ña de'hua cuañoñe pa'iji cui'ne yo'jeire tea ju'iquëreje i tea ju'i do'ire saiñe pa'ina, ca tëji ëjaohua'ipi ña de'huaye pa'iji. Cui'ne yo'jeire huesë ai caquë cato toa yejana saiyere pa'iji.

²³ Jaje pa'iyë sête, Maija'quëre isisi'i caquë saquëpi më'ë yo'jeipi më'ëre sañope caye payere cuasani. ²⁴ Iti macana më'ë isisi'i caquë saye ñani co'ini më'ë yo'jei järe cajei de'ojë'ë. Ja maca yureta'a sani më'ë isisi'i caquë dase'e Maija'quëna isijë'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, më'ëni co'aye yo'opi caquë yequëpi, pai yo'oye ña de'hua hue'ñana saquë pa'ito iti më'ëre co'aye yo'opi caquë saquëni ja sai ma'ana ca de'huajë'ë, pai yo'oye ñaquëna, quëaye paja'quëre. Pañe cato pai yo'oye ñaquëna, quëaëna, asani jaëpi yureta'are më'ëre paire cocohua'ina se cuañeina, co hue'ñana coja'cohua'i a'ë. ²⁶ Nuñerepa cayë, cosi maca yureta'a, jaropi etaye peosipi, më'ë curiquë të'ña maña si'aye saima'ë pani.

Yequê Nomiore Yo'oye Ayere Jesús Case'e

²⁷ Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe case'e: 'Yequê nêjore yo'oma'pë pa'ijê'ë.'
²⁸ Jaje pa'iquêta'are yê'ëpi cayê. Nomioni yêjê ëaye ñasicohua'i pani, tsoe yeconi nomiore yo'ose'e pa'iji, joyopi ïote se cuasase'ëpi.

²⁹ Jaje pa'ina, mê'ë ëja te'te ñacoapi tayoyena ne taoco pa'ito dutani so'ona jeocojê'ë. Ai jerepa de'oji, mê'ë capê acose'ere nejoñepi si'a mê'ë capê toa yejana nejo cuañoñe paja'core. ³⁰ Cui'ne yeque panita'a, mê'ë ëja te'te jê'tëpi tayo yo'oyena sa yêto têtô tëani so'ona jeocojê'ë. Ai jerepa de'oji, te'e te'te capê nejofo si'a capê toa yejana nejo cuañoñe paja'core.

Jesús Ye'yase'e, Huejasicohua'ipi Jeocoyere
 (Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Jã'nê tsoe case'e pa'iji: 'Nêjore jeoquê pani ïti jeoco do'ire quêaquê toyasi ja'huare isiye pa'iji.' ³² Jaje pa'iquêta'are yê'ëpi cayê. Êjêpi yequê ëmêohua'ire yo'oma'coni nêjore coa jeocoquê pani ï do'ire yequê ëmêere yo'ojacore neji. Jaje pa'ina, jeocociconi yeqûëpi huejani yequê nêjore yo'oquê de'oji. Jã do'ire si'a jupê co'aye yo'o huesëyê.

Jesús Ye'yaye, Care Payê Caye Ayere

³³ Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe acohua'ire case'e: 'Mai Êjaê ña hue'ñana care payê ca huesosicohua'i cato jare neñe pa'iji, ïti ca nêose'e.' ³⁴ Jaje pa'iquêta'are yê'ëpi cayê. Yequena se ca co'ijaijê care payê cajê cama'pë pa'ijê'ë. Ma'tëmona se ca co'ijaijê care payê cama'pë pa'ijê'ë. Jaro cato Maija'quê ñu'i saihuê a'ë. ³⁵ Yejana se ca co'ijaijê care payê cama'pë pa'ijê'ë. Jaroje Maija'quê tsa'cupa hue'ña'ë. Jerusalénna se ca co'ijaijê care payê cama'pë pa'ijê'ë. Jaoje Mai Êjaërepa daripê a'ë. ³⁶ Cui'ne mê'ë siopëna co'ye ca co'ijai care payê cama'pë pa'ijê'ë. Je poja'icore cui'ne neacore ne ti'añu'ju caye'ni. Coa Maija'quêse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ito jaje caye pajê'ë. ³⁷ Coa te'e nuñe cajê'ë, 'jaê'ë' panita'a 'pañê'. Jaje pa'iquêta'are ai jerepa se tuajê caye cato huati aye a'ë.

Jesús Ye'yayere, Pëijê Sañe Ayere
 (Lc 6.29-30)

³⁸ Mësarupi asacohua'i a'ë, Moisés cuañese'e caye: 'Yequê ñacoare nejo-caiquê pani ï ñacoapi sañe pa'iji. Cui'ne yequê cujire têtô jêyoquê pani ï cujipi sañe pa'iji, cui'ne nejo cuañoquê.' ³⁹ Jaje pa'iquêta'are yê'ëpi cayê, mësarute. Co'a paire sañope saima'pë pa'ijê'ë. Coa ai jerepa tsiana têtôquê pa'ito, yequê te'te tsiaje nêocaijê'ë, têtôjaquê. ⁴⁰ Cui'ne, yecohua'ipi mê'ëre isijê'ë cajê, mê'ë camisare jio pa'ito, dêi ju'i caje isijê'ë, sajjê. ⁴¹ Yeque co'amañare hue'equê te'e kilómetro sacaijê'ë, cajê cuañesicohua'i pa'ito ai jerepa caya kilómetros hue'ecaijê'ë. ⁴² Yequêpi mê'ë co'amañare sequê pa'ito isijê'ë. Cui'ne ne tējini co'yosi'i caquê pa'ito isijê'ë. Coa ësema'ë pa'ijê'ë.

Mê'ëre Sañope Yo'ocohua'ire Oijê'ë
 (Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ Cui'ne asacohua'i a'ë, mësarute tsoe case'e: 'Oijê'ë, mê'ë cajeire, mê'ëre oiquêni, cui'ne mê'ëre sañope yo'oquêni oima'ë pa'ijê'ë.' ⁴⁴ Jaje pa'iquêta'are yê'ëpi cayê, mësarute. Oijê'ë, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Mësarute co'aye cacohua'ire, de'oye pa'i ja'ñere cacaijê'ë, mësarute coecohua'ire de'oye yo'oyê'ë cui'ne mësarute tea ju'ijê cui'ne co'aye yo'ocohua'ire oijê Maija'quêre secacaijê'ë. ⁴⁵ Jaje mësarute yo'ojê Maija'quê mamajê pa'ija'cohua'i a'ë, ï yo'oyeje yo'ojê. ï jê'quê co'acohua'ire, cui'ne de'ocohua'ire ësëcaiye

necaji'i. Cui'ne ocoyeje si'aohua'ire necaji'i. ⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'ojë pa'icohua'i pani, ¿Iquëre mësaru isi cuañoja'cohua'i a'ni, ja yo'osi do'ipi? Curiquë pa'i do'i secohua'i yo'oyeje yo'osicohua'i pani. ⁴⁷ Mësaru yo'je tsise'ere pëpajë yo'oni ¿Iquere de'oye yo'oye'ni? Si'ahua'i Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oni. ⁴⁸ Nuñerepa de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë, mësaru ja'quë nuñe yo'oquë ma'tëmo pa'iquëje pa'iohua'i.

6

Jesús Ye'yaye, De'oyerepa Yo'oye Ayere

¹ Paini de'oye yo'oyere iñoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje cuasajë yo'ocohua'ire cato mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi de'huacaisi co'amaña isiye peoji. ² Jaje pa'ina, mësarupi peocohua'ini cöcaisicohua'i pani si'a pai asajajë cajë carojaima'pë pa'ijë'ë, coa cacohua'i yo'oyeje. Jaohua'i cato pai ts'i'sisi huë'ñana cui'ne ma'añana carojacohua'i a'ë, paipi de'ocohua'i a'ë, cajajë cajë. Jaje pa'ina, yë'ë mësarute nuñerepa cayë, jaje yo'ocohua'i cato tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuaño'se'e pai sihuacaiyere. ³ Jaje pa'ina, më'ëpi peocohua'ire co'amaña isiquë pani, më'ë'se'e yahuerapa isi tējijë'ë, më'ë de'o cajeireje quëaye peoye. Coa ne ma'ñeje pa'i pa'ijë'ë. ⁴ Coa yahue yo'ojë'ë. Cui'ne më'ëpi jaje yahue yo'oquëna, më Ja'quë'se'e ñasiquëpi më'ëre co'amaña isisipi, de'huacaise'ere.

Jesupi Ye'yapi Señere (Lc 11.2-4)

⁵ Cui'ne mësarupi secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa cacohua'i cato pai ts'i'sisi huë'ñana huëni nëcani cui'ne ma'aña sonohuëapi señere yëcohua'i a'ë, paipi ñajajë cajë. Care payë, ja yo'ose'epi tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuaño'se'e pai sihuacaiyere. ⁶ Jaje pa'ina, më'ëpi sequë pani më'ë tu'rihuëna cacani eta sa'ro sioni më ja'quë më'ë ja're con pa'iquëni sejë'ë, jaropi. Ja maca më'ë ja'quë më'ë yahue yo'oye ñaquëpi, më'ëre de'huacaisi co'amañare isija'quë api.

⁷ Maija'quëre se maca cui'na yë'ore ca coma'pë pa'ijë'ë, do'i peoyepi. Maija'quëre sehuoma'cohua'ipi jaiye te'oni cajëna, Diusu asacasipi cajë cuasacohua'i a'ë. ⁸ Jaohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë, mësaru cato. Mësaru ja'quë cato tsoe ñaji, mësarute caraye ja yë'ta'a mësaru ite sema'në.

⁹ Jaje pa'ina, mësarupi secohua'i pani ñeje sejë'ë:

'Ma'tëmo pa'iquë yëquë ja'quë,
De'oyere pa'ë case'e pa'ijaquë, më'ë mami.

¹⁰ Më'ë cuañeñepi daijaquë yëquëna.

Më'ë yëyepi yo'oye pa'ijaquë, iye yejajë jaro ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

¹¹ Yurepi isijë'ë, ao mañaje yëquëre caraye.

¹² Yëquë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaijë'ë, yequëre co'aye yo'osicohua'ire yëquë oijë ne de'huacaiyeje pa'ye.

¹³ Yëquëre neñañepi daina, coa ñama'ë, co'ayere esa nejocaijë'ë. Më'ë tse a'ë cuañeñe, jerepa pa'i pa'iyë cui'ne de'oyerepa, carajaiñe peoyerepa. Jaje pa'ijaquë.

¹⁴ Jaje pa'ina, mësarute co'aye yo'ocohua'ire oijë ne de'huacaijë'ë. Mësarupi jaje yo'ocohua'i pa'ito, Diusu ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayoyere oi ne de'huacaija'quë api. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ire co'aye yo'oyere oijë pa'ijaquë cajë ne de'huacaiye pato mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayo yo'oyere oi ne de'huacaiye pasipi.

Aoma'pë Señe

¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi ao aima'pë secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje pa'ye oiyeje pa'i tsia neni yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'i cato paipi ao aima'cohua'ipi yo'oyë cajajë cajë yo'oyë. Care payë, jaje yo'oni tsoe iye yejana payë, de'huacaisi co'amaña. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mëlëpi ao aima'quëpi sequë pani, tsia si'sini cui'ne nañaje de'oye yojë'ë. ¹⁸ Mëlë ao aima'quëpi seña paije ña ti'añe paja'cohua'ire, coa mëlë ja'quë mëlë ja're cõni pa'iquëse'e asajaquë, mëlëre de'huacaisi co'amaña isija'quëse'e.

Ma'tëmo Co'amaña

(Lc 12.33-34)

¹⁹ Iye yejana jaiye co'amaña tsiso timëma'pë pa'ijë'ë, pu'ju ai hue'ñana, co'amaña ne huesë hue'ñana, co'amaña ñacohua'i cacajë ima hue'ñana. ²⁰ Ai jerepa ma'tëmo co'amañana tsi'so timëjë'ë, pu'juje aima'tona, co'amañaje ne huesëma'tona, cui'ne co'amaña yahue imama'tona. ²¹ Ja maca yureta'a mësaru joyopi co'amaña pa'i hue'ñare cuasajë pa'ija'cohua'i a'ë, mëlë.

Mai Capëre Miacaiye

(Lc 11.34-36)

²² Më ñaco cã cato mëlë capë miacaiye a'ë. Jaje pa'ina, mëlë ñaco capi de'oye pa'ito, si'ao mëlë capëje io miacaiyere pasipi. ²³ Jaje pa'iquëta'are mëlë ñaco capi co'ayere cuasaquë ñaño pa'ito, si'a mëlë capëje nea hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ina, mëlë ñañepi nea'ñere pa'ito, ñaco cã neaño jerepa neaño pa'iji, yequeje!

Diusu Cui'ne Curiquë

(Lc 16.13)

²⁴ Te'ipi caya ëjaohua'ire necani ti'añe peoji. Jaje pa'ina, yo'o jujani yequëni coequë, yequëni oiye pa'iji panita'a yequëni de'oye sehuoquë, yequëni de'oye sehuoma'ë sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cui'ne curiquëre necani ti'añe peoji.

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye

(Lc 12.22-31)

²⁵ Mësarute cayë, çjere aija'cohua'i a'ni? çjere ucujë pa'ija'cohua'i a'ni? panita'a çjere caña ju'ija'cohua'i a'ni? cuasajë co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Mësaru pa'iyepi ao aña jerepa do'i quë'ye a'ë. Cui'ne capëpi caña jerepa do'i quë'ye a'ë. Jaje pa'ito çme airepa co'a ju'iñe'ni? ²⁶ Ñajë'ë, pi'ani peo de'oto cu'icohua'ini ao tama'cohua'ita'a, tëama'cohua'ita'a tèani huë'ena de'huama'cohua'ita'a, de'hue mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi aoquëna, pa'icohua'ini. Mësaru cato pi'a jerepa do'icohua'i a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, mësaru aquë çnepi ai jerepa co'a ju'i do'ipi jerepa tsoaquë ai de'oja'quë a'ni?

²⁸ Jaje pa'ito çme yo'ojë caña ju'iyere cuasajë co'a ju'iñe'ni? Ñajë'ë, airo de'o joro mëañere, co'amaña ne ma'ñepi cui'ne oya ma'ñeta'a, ²⁹ pai ëjaë Salomón maca ju'ise'le seña maca de'o joro a'ë. De'o hue'ñare pare pa'inije jorohuëje pa'irepa ju'iyepi papi. ³⁰ Jaje taya je'quë esa pani tomeñeta'a Maija'quëpi de'o joro suñacaiji, se ñataquëna, toapi ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ina, mësaru paire pare sête Maija'quë jerepa de'oye ñacasipi. iNecaiye paja'quë api, cuasacohua'i maña! ³¹ Jaje pa'ito, co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, çiquere aija'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ucuja'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ju'ija'cohua'i a'ni? cajë. ³² Iye yeja pai cato jaje cajë oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, ja'quëre, ma'tëmo pa'iquëre, si'aye mësarute caraye ñaquë pa'iquëre pani. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quë quë'rore cuasajë cui'ne i yëyere de'oye yo'ojë

pa'ijë'ë, Jaje cuasajë yo'ocohua'ini si'aye iti caraye isija'quë api. ³⁴ Jaje pa'ie sête co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, ñamina'a pa'i ja'ñere. Ñamina'a cato yeque co'a ju'iñere isija'coa. Jaje pa'ina, ñamina'a pa'i ja'ñere se co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mu'seña ñape tiñe co'a ju'ijë ai yo'oye daji.

7

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye

(Lc 6.37-38, 41-42)

¹ Yecohua'i tayoyere pai yo'oyere ña de'huacohua'i cayeje cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëpi mësarü tayoyere sañope caye paja'quëre. ² Jaje pa'ina, mësarü yecohua'ire tayoyë case'eje pa'ye, cui'ne mësaruteje tayoyë caja'quë api cui'ne mësarü yecohua'ire yo'ose'eje pa'ye cui'ne yo'oja'quë api. ³ Jaje pa'ito çme më'ë yo'lei ñacoa ju'i ne'cua ña ti'aé'ni, më'ë ñacoa ju'iconire jai soquë tsaroje pa'iore ña ti'ama'quëta'a? ⁴ Çme më'ë ñacoare soquë tiroje pa'ioipi ju'iona, 'Dajë'ë. Dutacasi'i, më'ë ñacoa ne'cua ju'icore casi'ni?' ⁵ Çcoa caquë maca! Du'ru macarepa më'ë ñacoa tiro ju'iconi duta jëoni, ja maca de'oye ñaquë më'ë yo'lei ñacoa ne'cua ju'icoreje dutacaiye pa'iji.

⁶ Jo'ya yaina de'oyere pare isima'pë pa'ijë'ë, mësaruna co'ye ponëni cucu huesojë peo hue'ñarepa. Sesena mësarü jai do'i yi'yore oecaima'pë pa'ijë'ë, tsa'cu huesojë.

Señe Co'eye, Cui'ne Eta Sa'rona Tëcaye

(Lc 11.9-13; 6.31)

⁷ Isijë'ë cajë seto Diusupi isija'quë api. Co'ecohua'ipi ti'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona të'cacohua'ini hui'yocaiye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, isijë'ë caquë sequëpi isi cuañoja'quë api. Cui'ne co'lequëpi ti'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

⁹ Ique ëmëpi çMësarü aquë mamaquëpi panre seina, quëna përe isiquë pa'iquë'ni? ¹⁰ Panita'a çtsiaya hua'ini seina, añani isiquë pa'iquë'ni? ¹¹ Jaje pa'ina, cayë, mësarü ai co'acohua'ita'a mësarü mamajëre de'o co'amañare isicohua'i a'ë. Jaje pa'ie sête mësarü ja'quë ma'tëmo aquëpi ai jerepa de'o co'amañare isiye pa'iji, ite sëcohua'ire!

¹² Jaje pa'ito, mësarü yecohua'ire de'oye yo'o cuañoñe yëyeje pa'ye cui'ne de'oye yo'ojë'ë, yecohua'ire. Jaje cuañëji, Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëcaicohua'i toyase'eje.

A'ri Jato Sa'ro

(Lc 13.24)

¹³ Cacajë'ë, a'ri jato sa'roja'a. Nejo hue'ñana saco cato jai jato sa'ropi cui'ne jai ma'a'ë. Ja ma'ana jai pai cacayë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are a'ri ma'api cui'ne a'ri sa'ro a'ë, pa'i hue'ñare pana saco. Ja ma'a cacacohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre

(Lc 6.43-44)

¹⁵ De'hua ñajë'ë, cosocohua'ire Maija'quë cocare cayë cajë cacohua'ire, yëi ñama ca'nire suñase'eje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato yaije pa'iohua'ipi ai yëcohua'ipi cacohua'ire. ¹⁶ Mësarü ñañe pa'iji, johua'i yo'oyena. Miu soquë yëna tëama'cohua'i a'ë, cuiya'ire. Cui'ne ëne ñëna tëama'cohua'i a'ë, toa pëa. ¹⁷ Jaje pa'ina, jare de'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji, cui'ne co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. ¹⁸ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji, cui'ne co'a soquë yëpi de'o ca quëiñe peoji. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a soquë de'o ca quëi

ma'ñe cato cueni toana ëo jeo'ñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'ina, mësaru ñohua'i yo'oyena ñaja'cohua'i a'ë.

Si'ahua'irepa Ma'tëmo Cacaye Peoji

(Lc 13.25-27)

²¹ Yë'ë, 'Ëjaë, 'Ëjaë', cacohua'ipi si'aohua'irepa ma'tëmo cuagne hue'ña cacama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëye yo'ocohua'ise'e cacaja'cohua'i a'ë. ²² Iti mu'se ti'asi maca jai pai yë'ëre caja'cohua'i a'ë, 'Ëjaë, 'Ëjaë, yëquë më'ë mamire quëahuë, cui'ne më'ë mamipi cajë huatiahua'ire eto saohuë, cui'ne më'ë mamipi cajë jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe nehuë.' ²³ Jaje cajëna, yë'ëpi quëaquë caja'quë a'ë, jaohua'ire: 'Ti ñama'quë a'ë, mësarute. Yë'ë quëno maca pa'ima'pë saijë'ë, co'ayere yo'osicohua'i.'

Caya Huë'ña Ne Hue'ña

(Mr 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴ Jaje pa'ina, yë'ë caye asani cui'ne yo'oquë cato, quëna yejana ta'ñe asaquëpi, huë'e nese'eje pa'i api. ²⁵ Jaje quëna yejana nesiconi oconi tsiaña col'jeni jai tutu dani yo'onije ne taoñe pao. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quë cato mejahuëna huesëquëpi huë'e nese'eje pa'i api. ²⁷ Jaje huesëquë nesicopi, oconi tsiaña col'jeyena cui'ne, tutuyena, huë'e tani meona, jja maca ai yo'oye paji'i!"

²⁸ Jaje Jesús ca tējisi maca paipi ai cuasahuë, ɿi ye'yayere de'oyerepa ye'yaquëni cajë? ²⁹ I ye'yaye cato cuagnequë 'Ëjaërepa ye'yayeje paji'i, pāni cuagne'e ye'yacohua'i ye'yayeje pa'ye.

8

Jesús Jujucaye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesús ai cutihuëpi cajeina, jai pai ite pe'tehuë. ² Pe'tejëna, ja'ju dahuë ju'iquëpi Jesús quë'rona tsiojani do're ja'runi capi.

"'Ëjaë më'ëpi yë'ëre ju'i dahuë jujucaye yëni necaijë'ë."

³ Jaje caquëna, Jesupi jëtëpi patoquë capi:

"Yëyë, si'si peoquë pa'ijë'ë."

Jaje ca maca ja'ju dahuë ju'iquë pa'isiquëpi tsoe de'oquë paji'i. ⁴ Cui'ne ja maca Jesupi capi, ite:

"Ina, yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë. Coa Maija'quë huë'ere necaiquëse'ere sani ññojë'ë. Ññoquë Moisés cuagnequë pa'ise'ere isijë'ë, Maija'quëna. Jaje yo'oquëna, si'aohua'i ju'i dahuë peoquë tomesiquëpi yo'oji, cuasajë ñaja'cohua'ire."

Jesús Jujucaye, Romano Jo'yaëre

(Lc 7.1-10)

⁵ Jesús Capernaum yejana sa ti'acquëna, te'i Capitán romanopi tsio dani ite seji'i. ⁶ ñeje caquë:

"'Ëjaë, yë'ë huë'e ñacaiquëpi yë'ë jo'yaëpi ju'iji. Ti cu'ima'ë cui'ne ai a'si ju'iji."

⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Yë'ëpi sani jujusi'i."

⁸ Caquëna, Capitánpi sehuopi:

"Co'aquë maca'ë, 'Ëjaë, yë'ë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. Coa co'ya ja'ñese'e se cuagnejë'ë. Jaje yo'ouna, yë'ëre necaiquëpi co'yajaquëre. ⁹ Jare yë'ëpi

ëjaëohua'ipi meñe cuañesiquëpi pa'iyë. Jaje pa'ita'a yë'ë soldado paireje se meñe payë, yë'ë cuañecohua'ire. Yë'ëpi jaohua'i aquëni 'saijë'ë' cato saiji. Cui'ne 'daijë'ë' ca maca daiji. Cui'ne yë'ëpi yë'ë jo'yaëre 'jaro nejë'ë' caquë cuañeru, yë'ë cuañesere nequë api."

¹⁰ Jaje caquëna, Jesús asani ta'ñerepa caquë a'ni cuasaquë ñapi, ìte. Ja maca ìte pe'tecohua'ire capi:

"Nuñerepa cayë, si'a Israel pai ti peohuë, iquë cuasayeje ta'ñe cuasacohua'i. ¹¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, jai pai ëse mëi hue'ñapi cui'ne ëse du'i hue'ñapi daija'cohua'i a'ë, Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo ja're cõni ma'tëmona aija'cohua'ipi. ¹² Jaje pa'iquëta'are ìti ma'tëmo pati'ñe pa'iohua'ipi nea hue'ña hue'sena jeococohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaropi oijë cuji quì'coja'cohua'i a'ë."

¹³ Ja maca Jesús capitánre capi:

"Saijë'ë me'ë huë'ena, më'ë cuasase'eje yo'ose'e pa'ijaquë."

Ì jaje ca maca ì jo'yaë co'yaquë paji'i.

Pedro Huaore Jujucaye

(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Pedro huë'ena Jesupi saji'i. Sani ñapi, Pedro huaopi cai saiuhuëre suña dahuëre ju'icopi uiona. ¹⁵ Nani ja maca ìte jëtëpi patoquëna, suña dahuë peo hue'ña jeouna, huëni ìopi ìte necai huëo.

Jai Paire Jujucaye

(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Nami de'oye ja'i maca jai pai Jesús quë'rona huati quë'iohua'ire dahuë. Darena, te'e yë'opo cayepi huatiohua'ire eto saopi, cui'ne ju'icohua'ireje jujupi. ¹⁷ Iye cato Maja'quëre quëacaiquë Isaias caquë pa'ise'epi ti'aëna, yo'opi. Ñeje case'epi: "Ìpi mai ju'ìñere hue'equë saji'i cui'ne mai ju'i dahuëje jujucaji'i."

Jesure Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye

(Lc 9.57-62)

¹⁸ Jesús ì quë'rona jai pai tsi'sijëna, ñani jaira je te'tena jeñu'u ne de'huajë'ë cuañepi, ì ye'yacohua'ire. ¹⁹ Caquëna, ja maca cuañese'e ye'yaquëpi Jesús quë'rona tsio dani capi:

"Ye'yaquë, coa si'a hue'ña më'ë saina, tuiye yëyë."

²⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi, ìte:

"Airo yai mañaje coña pacohua'i a'ë, cui'ne pi'aje iohua'i tsianoa pacohua'i a'ë. Jaje pacohua'ita'are Pai Mamaquë cato peoquë api, ì siopë tèoni pëa huajë hue'ñaje."

²¹ Caquëna, ì ye'yacohua'i aquëpi ìte capi:

"Ëjaë, du'ru yë'ëta'a yë'ë ja'quëre tajasi'i."

²² Caquëna, Jesupi sehuopi, ìte:

"Yë'ëni pe'tejë'ë, iohua'ise'e tajajë ju'isicohua'ire jare cui'ne ju'isicohua'ije pa'iohua'ipi."

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañëne

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Ja maca Jesús jai yohuëna aya mëni saina, ì ye'yacohua'ije cõni saë'ë. ²⁴ Jaje saijëna, jairana ai tutu dapi, yohuëna to'añepi cacayerepa. Jaje yo'otoje Jesuta'a caisiquëpi paji'i. ²⁵ Pa'ina, ja maca ì ye'yacohua'ipi ìte sani ne sëtõjë cahüë:

"ÌËjaë, huasojë'ë! ìMai ea du'iyë!"

²⁶ Ca maca ipi sehuopi:

“¿Ina me yo'ojë airepa ca'raye'ni? ¡Mësarü, Maija'quëpi nequë api, cuasayere a'ri maña paye!”

Cani huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca maca jairapi ti yo'oma'corepa de'o nëco'ë, tutujë peoyerepa. ²⁷ Iohua'ipi jare ñani ai cuasajë cahuë:

“¿Iqueire pa'ni, iquë, ja jerepa tutupi cui'ne jai tsiayapi asani sehuo-quërepa?”

Gadara Yeja Acohua'ipi Huati Quë'iohua'i Pa'ise'e

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Jesús jaira je te'tena, Gadara yejana ti'asi maca huati quë'iohua'ipi caya ëmëohua'i ju'isicohua'ire ta hue'ñapi etani daicohua'ipi i quë'rona tsio daë'ë. Cayahua'i huati quë'iohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi pa'ijëna, yecohua'ijë ja ma'a ti cu'iyë pahüë, ai pëti yëcohua'i pa'ijëna, ca'rajë. ²⁹ Jaohua'ipi ñani cuihuë, ñeje:

“¿Me nesi'quë yëquëre josa yo'osi'i caquë daquë'ni, Maija'quë mamaquë? ¿Ja yë'ta'a nejoñe ti'ama'në yëquëre ai yo'oyena, nejos'i'i caquë daquë?”

³⁰ Jaropi a'ri maña so'ore jai sese tsëcapë aore aijë nëtërojaïë'ë. ³¹ Jaje nëtërojaïjëna, asajë co'a joñoapi Jesure seë'ë:

“Më'ëpi yëquëre eto saoquë pani, coa ñajë'ë yequëse'e sesena cacaja'cohua'ire.”

³² Cajëna, Jesupi capi:

“De'oji, cacajë'ë.”

Caëna, ja maca jaohua'ire pa'isicohua'ipi, co'a joñoapi etani sesena caca maca sësëpi tëtëpaja'a hua'que tomejë jairana dutu jujuhuë.

³³ Ja maca sësere ñacohua'ipi quëquëni huë'huëjë pai daripëna ti'ani si'aye iti yo'ose'e quëajë cui'ne huati quë'iohua'i pa'isicohua'ire yo'ose'eje quëahuë.

³⁴ Quëajëna, asani pai daripë pa'icohua'ipi si'ahua'i Jesús pa'i huë'ñana daë'ë. Dani ite ñani seï'ë, saijë'ë, iño yëquë quë'ro pa'ima'ë, cajë.

9

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuyë

(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Jaje cajëna, Jesús asani yohuëna aya mëni jaira je te'tena jeji'i, i pa'i daripëna. ² Jarote pa'ina, quë'quë dahuë ju'iquëpi cai saihuëre uina, dahuë. Jujuquë api cuasajë yo'orena, ñani capi, ju'iquëre:

“Tsihua'ë co'ya huajësi'i caquë yo'ojë'ë. Më'ë co'aye yo'ose'e yurepi oi ne de'huacaiyë.”

³ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cuasahuë: “Iquë Maija'quëni cue'cuequë jaje caji cajë.” ⁴ Jaje cuasajëna, Jesús asaquë capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë mësarü co'ayerëpa cuasayere paye'ni? ⁵ Jaje pa'ito ¿me cayëpi de'oquë'ni, 'Më'ë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaiyë,' cayë, panita'a 'huëni saijë'ë' cayë?” ⁶ Jaje se cani capi: “De'oji. Iñosi'i, Pai Mamaquë iye yejare pa'i tutu quë'irepa pa'iyere, pai tayo co'aye yo'oyere oi ne de'huacaiyere.” Cani quë'quë dahuë ju'iquëre capi:

“Huëjë'ë. Huëni më'ë ui daisicore de'huani huë'ena saijë'ë.”

⁷ Jaje ca maca quë'quë dahuë ju'iquëpi huëni i huë'ena saji'i. ⁸ Paipi ja yo'ose'ere ñani ai ca'rajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuahuë, paina Maija'quëpi iye tutu isise'ere, cuasajë.

Jesús Mateore Soiye
(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Ja yo'o sitopi jeoni saji'i, Jesús. Saisiquëpi Mateore ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curiquëre seina. Nani capi:
"Pe'tejë'ë, yë'ëre."

Jaje caëna, Mateo huëni i ja're saji'i.

¹⁰ Mateo huë'ena ao ai saihuëre Jesús ñu'i aina, pa'i do'i secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i dani te'e Jesús ja're coní ao ai saihuëre paë'ë. I ye'yacohua'i je jarote coní paë'ë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani i ye'yacohua'ire se'i'ë. "¿Me yo'oquë mésarute ye'yaquë curiquë pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní ai'quë'ni?"

¹² Jesupi iyere asani capi:

"De'oye huajëcohua'i pa'icohua'ipi jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ¹³ Jaje pa'ito sani iye toyase'e cayere ye'yejë'ë: 'Ai yo'ocohua'ire teaye ñani cöcayiere yë'ë cato yëyë. Coeyë, nëcohua'ire huani isiye cato.' Jaje pa'ina, yë'ë cato daima'ë paë'ë, de'ocohua'ini soisi'i caquë. Tayo yo'ocohua'ini caquë daë'ë, jaohua'ipi iohua'i yo'oye jeoni ponëjajë caquë."

Jesure Señe, Aima'pë Señere
(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Juan oco doquë ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani se'i'ë:

"Yëquë cui'ne fariseohua'i ja're ao aima'pë se'ne. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e yo'omapë pa'iyë'ni?"

¹⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

"Mësarupi ñacohua'i a'ë, hueja posë pa'ina, ña'ñu'u cajë daisicohua'ije oima'cohua'i pa'iyë. Jaje pa'isicohua'ita'are ti'aja'coa, hueja posëni yequë mu'se jio jeocaiye. Ja macata'a ao aima'pë seja'cohua'i a'ë."

¹⁶ Yecohua'ije ai ju'i çana huajëcöpi se sëo de'huama'cohua'i a'ë, huajëcore se sëosicöpi jojajëna, quërësio ai jerepa jaicore ne yeto saoye pa'iji, ai ju'i care.

¹⁷ Cui'ne ai ca'ni topëna huajë cuiya'i conore ayama'coa. Jaje pa'iquëta'are ayasico pa'ito ai ca'nihuëpi o'saona, joní saona, si'aye o'sa cono cui'ne topë nejoñe pa'iji."

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco
(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Ja yë'ta'a Jesús iyere caquëna, Judío pai ëjaëpi titani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

"Yë'ë mamacöpi ja'arepa juni huesëo. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi dani jëñapi iona patoquë pa'ito cui'naopi huajëco huëjja'coa."

¹⁹ Caquëna, Jesupi asani huëni i ja're coní saji'i. Saina, i ye'yacohua'i coní saë'ë. ²⁰ Ja mu'se si'anë tsie cajequëna, doce ometëca ju'icöpi Jesús jeteyojëja'a tsiojani yahuerepa i ju'i çana pato, ²¹ I ju'i çana patoni co'yaja'coa'ë cuasaco. ²² Jaje yo'ocona, Jesupi co'ye ponëni iote ñani capi:

"Co'ya huajëjë'ë, tsihua'o, jujuquë api, më'ë cuasasi do'ire."

Ca maca jare iti macapi co'yasico paco'ë.

²³ Jesús pai ëjaë huë'ena ti'aquë ñaquëna, musica yo'ocohua'i ne de'huasicohua'ipi paë'ë, ta maca yo'ocaija'cohua'ipi. Pa'ijëna, paije ai cuijë oicohua'ije paë'ë, iti maca. ²⁴ Pa'ijëna, ñani capi:

"Etajë'ë. Tsihua'o ju'ima'co paco'ë, coa caico."

Jaje caquëna, paipi coa caní cuasajë cue'cuejë sohuë. ²⁵ Jaje cuasatoje Jesupi paire hue'sena eto saopi. Eto saoni, cacani tsihua'ore jëtëpi tseaquëna,

huajëcorepa huëco'ë. ²⁶ Ja yo'ose'ere si'a hue'ña jaro pa'icohua'i asahuë, yecohua'ipi se quëajëna.

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

²⁷ Jaropi Jesús etani sai maca caya ëmëohua'i ñama'cohua'ipi ;David ma-maquë yëquëre oijë'ë! ;Teaye ai yo'oyë! cajë cuijë daë'ë.

²⁸ Huë'ena Jesús cacasi maca ñama'cohua'ipi i quë'rona tsio datena, ipi seji'i, iohua'ire: “¿Mësarü yë'ëpi necaiquë api ñeje pa'ye cuasaye?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje cuasayë, Ëjaë.”

²⁹ Cajëna, Jesús iohua'i ñaco çana patoquë capi:

“Mësarü cuasase'ëje nese'e pa'ijaquë.”

³⁰ Ca maca ñacohua'i pönëhuë. Pönësi maca Jesús jaohua'ire cuañëpi, ñeje caquë:

“De'hua yecohua'ire quëaye peoyerepa cu'ijë'ë.”

³¹ Jaje casiquëta'are coa sa etani quëahuë, si'a huë'ña pa'icohua'ire, Jesús iohua'ire jujuse'ere.

Coca Cama'quëre Jujucaiyë

³² Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi eta maca, Jesús quë'rona dahuë, coca cama'quëre huati quë'ire. ³³ Dasi maca Jesupi huatire eto saouna, coca cama'quë pa'isiquëpi coca ca huëopi. Jaje caquëna, paipi ñani ai cuasahuë.

³⁴ Jaje cuasajë fariseo paipi cahuë:

“Iquë cato huatiahua'i ëjaëpi de'oye sehujëna, huatire eto saoji.”

Jesús Paire Oiye

³⁵ Pai ñape daripëa pai tsi'si huë'ña pa'iyena Jesús cu'i ye'yarojaji'i. Maija'quë cuañë tëtë ayere de'o cocare quëaquë. Cui'ne si'a ju'i dahuë jujuca'i, cui'ne a'si ju'ijë ai yo'ocohua'ireje jujucaji'i. ³⁶ Yëi ñama iohua'ire ñacaiquëre peocohua'ijë pa'iohua'ipi pai maña ai yo'ojë cui'ne co'a ju'ijë pa'ijëna, ñani oji'i. ³⁷ Jaje oi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñërepa jaiye a'ë, tëaye. Jaje pa'iquëta'are necohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëni sejë'ë, iti tse aquëni, jaëpi iti tëacohua'ire jëjo daoja'quëre.”

10

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire soini tutu isipi, huatiahua'ire etoye cui'ne si'a ju'i dahuë jujuye cui'ne ai yo'ojë a'si ju'icohua'ire jujuyeje.

² Ñeje hue'ecohua'i paë'ë. I doce jëjo saocohua'i cato: Simón cui'ne jare ipi Pedro hue'equë paji'i. I yo'jei Andrés paji'i. Jacobo cui'ne i yo'jei Juan paë'ë, Zebedeo mamajë. ³ Felipe, Bartolomé, Tomás paë'ë. Cui'ne Mateo pa'i do'i curiquë tsi'soquë pa'isiquë paji'i. ⁴ Yequë Simónje paji'i, judío pairepa de'oye pa'iyere cuasajë yo'o tsëcapë aquë. Cui'ne Judas paji'i, Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jëjo Saoye, I Ye'yacohua'ire

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ I ye'yacohua'ire Jesús ñeje quëani jëjo saopi:

“Judío pai peocohua'i quë'ro saima'pë caquë cui'ne cacama'pë pa'ijë'ë, Samaria quë'roje. ⁶ Coa judío pai quë'rose'e sani quëajë'ë, yëi ñama ne huesëse'ëje pa'iohua'ise'ere. ⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë cuañë tëtëtere pa'iyë, cajë

quëajë'ë. ⁸ Ju'icohua'ire jujucaijë'ë. Ju'isicohua'ire ne huëojë'ë. Si'si dahuë ju'icohua'ire a'si peocohua'ire necaijë'ë. Huatire eto saojë'ë. Do'i peoye jujucaijë'ë, mësarute do'i peoye isise'eje cui'ne.

⁹ Curiquë sama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Mësarü ju'icose'ere ju'ijë saijë'ë. Te'e ju'i ça saijë'ë. Topëje saye pajë'ë, zapatoje. Soquë tupëje si'aye peocohua'i saijë'ë. Co'amaña nequë cato i ne do'ipi aiquë api.

¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi pai daripëna panita'a te'ohua'ise'e pa'i hue'ñana ti'asícohua'i pani co'eje'ë, de'oye ca paini. Ti'ani i huë'ena pëajë'ë, quëa tējini sai macaja'a. ¹² Huë'ena cacacohua'i pani pëpajë'ë, de'oye pa'ijajë cuasacaijë. ¹³ Jaje pëpajëna, ja huë'e pa'icohua'ipi yējëna, iohua'ina de'oye pa'iyë jeocani pëpami saijë'ë. Jaje pa'iquëta'are jaje pëpajëna, coecohua'i pa'ito, ja pëpase'e jiojë'ë. ¹⁴ Cui'ne mësarute co'eje cui'ne asayeje coecohua'i pa'ito, ja maca ja huë'epi panita'a ja daripëpi etani ne'ña mësarü tsa'cuse'ere hue'sena ti'to tojë'ë. ¹⁵ Nuñerepa cayë. Jaje yo'osicohua'ire sañe pasipi, pai yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca. Ja maca jaohua'ire Sodoma cui'ne Gomorra daripëa yo'ose'e seña maca co'ayere papi yo'oye pasipi.

Ai Yo'oye

¹⁶ Ai yo'oyena mësarute yë'ë jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yai jopona. Jaje pa'ina, añaje pa'iohua'i pa'ijë'ë, ta'ñe asajë yo'ocohua'i. Jaje pa'iohua'ita'a yecohua'ire sañope nema'cohua'ipi su'teje pa'iohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ De'hua ñajë'ë, mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne t'ëcaja'cohua'i a'ë, pai tsi'sisi huë'ñapi. ¹⁸ Cui'ne mësarute saja'cohua'i a'ë, cuañecohua'i quë'rona cui'ne pai ëjaohua'i quë'rona, yë'ë do'ire. Jaje yo'ojëna, mësarü quëaja'cohua'i a'ë yë'ë pa'iyë ayere. Jaohua'i asajëna, cui'ne judío pai peocohua'i asajëna, quëaja'cohua'i a'ë. ¹⁹ Mësaruni ëjaohua'ina isisicohua'i pa'ito co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. '¿Me caja'cohua'i a'ni?' cuasajë ca ja'ñere co'ema'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi isija'quë api, coca caye ti'asi maca. ²⁰ Maija'quë joyo isiyepi caja'cohua'i a'ë, jaje pa'ina.

²¹ Maja'yë jupëpi yo'je tsire tseä jëo cuañoja'cohua'i a'ë, huani jëaja'cohua'ire. Cui'ne pëca ja'quëohua'ipi mamajëre tseä jëo cuañoja'cohua'i a'ë. Mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mamajëpi pëca ja'quëohua'ire huahuo jëoja'cohua'i a'ë. ²² Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'itoje quëcoquë cui'ne nuñerepa pa'i carajaisiquëpi jaëpi huasosiquë pa'ija'quë api. ²³ Pai daripëre pa'ijëna, tseañu'u cajë co'ecohua'i pa'ito catijë'ë, yequë daripëna. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë. Pai Mamaquë, ja yë'ta'a mësarü si'a Israel pai dari quëa saoma'në daija'quë api.

²⁴ Ye'yequë cato ite ye'yaquëje pa'irepa peoji. Necaiquëje i ëjaëje pa'irepa peoji. ²⁵ Ye'yequëpi ite ye'yaquëje pa'i ti'ani ije pa'i a'ë cuasaye pa'iji. Cui'ne co'amaña necaiquëpi i ëjaëje pa'i ti'ani ije pa'i a'ë cuasaji. Jaje pa'ina, yë'ëni yure iti huë'e ëjaëni huati ëjaëpi cani ¿Me mësaruteje caye pa'ñe'ni?

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni (Lc 12.2-7)

²⁶ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, paire. Si'aye ña ja'ñese'e pa'iji. Yahue sitona yo'ose'eje ña ja'ñese'e pa'iji. Si'aye asa ja'ñese'e pa'iji. ²⁷ Yë'ë nea huë'ña case'ere mësarupi mia huë'ña cajë'ë. Cui'ne yë'ë yahuese'ere, mësarupi tiñarepa huë'ña ëmëje totopi nëcajë cuijë'ë. ²⁸ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, capë huani jeocohua'ire joyo huani ti'ama'cohua'ire. Ai jerepa ca'rajë'ë, capë nejoquë cui'ne joyojë toa yejana nejoquëre pani.

²⁹ Te'e curi të'quire caya pi'are isicohua'i a'ë, mësaru. Jaje a'ri do'icohua'ita'are, ja'quëpi ësequëna, te'ije tomeñe pa'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'ina, mësaru sjopë nañaje cuëcuese'e a'ë, te'e mease'e si'aye cuëcuese'epi pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, ca'rama'pë pa'ijë'ë. Mësaru a'ë, pi'a jerepa do'icohua'i.

Jesure Cacaie Pa'iji

(Lc 12.8-9)

³² Pai ña hue'ñana Jesús acohua'i a'ë cacaicohua'ire yë'ëje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana yë'ë pai a'ë, caquë quëasi'i. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ña hue'ñana yë'ëre cacaima'cohua'ire yë'ëje cui'ne ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana cacaie paja'quë a'ë.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ De'oye pa'i ja'ñere necaisiquë iye yejana daji'i, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Yë'ë cato coa ai jerepa sañope yo'oyere dahuë. ³⁵ Paipi pëca ja'quëre sañope yo'o ja'ñere dahuë. Mamacopi pëca ja'core sañope yo'oyere, cui'ne mamaquë nējopi huaore pëcore paja'coa. ³⁶ Jaje yo'ojë cajë te'e tsëcapëta'a pai ñape iohua'i pëicohua'ire paja'cohua'i a'ë.

³⁷ Pëca ja'quëni cui'ne pëca ja'coni yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoquë pa'iji. Cui'ne mamaquëni panita'a mamaconi yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoji, yë'ëre. ³⁸ Cui'ne i pa'iyere ai oi yë'ëre pe'tema'quë pani do'i peoquë pa'iji, yë'ëre. ³⁹ Jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'iyere cuasaquë jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'iyere nejosiquëpi pa'iyere ti'aja'quë aquëpi.

Yo'osi Do'ire Isi Co'amaña

(Mr 9.41)

⁴⁰ Mësarute de'oye tsioquë pani yë'ëni de'oye tsioji. Yë'ëni de'oye tsioquë pani yë'ëre jëjo daosisiquëni de'oye tsioji. ⁴¹ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquëni de'oye yo'oquë pani jare jaohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i. De'o paini de'oye tsioquë pani jare nuñerepa pa'icohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i. ⁴² Yë'ëre tuiquë macani oco mañare ocuasicohua'i pani de'o co'amaña isi cuañoja'cohua'i a'ë."

11

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna

(Lc 7.18-35)

¹ Jesús i doce ye'yacohua'ire iohua'i yo'o ja'ñe quëa tëjini saji'i, ye'yaquë cui'ne quëasi'i caquë ja yeja pa'i daripëana.

² Juan co sitore ñu'liquëpi Cristo yo'oyere asani i ye'yacohua'ire Jesús quë'rona jëjo saopi, sení asaja'cohua'ire. ³ Më'ë a'ë, Cristo iti daija'quëre ca nëosisiquë panita'a yequëre uteye pa'iquë cajë.

⁴ Jëjo saosicohua'ipi sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Sani Juanre cajë'ë, mësaru ñase'ere cui'ne mësaru yure asase'ere.

⁵ Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cu'iyere, si'si dahuë ju'icohua'i pa'isicohua'ipi tome sayere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'i pa'isicohua'ipi huajëcohua'i huëoyere, cui'ne co'amaña peocohua'ina de'o coca quëayere quëajë'ë. ⁶ Yë'ëre jëa coema'cohua'ipi de'oye sihuajë pa'ija'cohua'i a'ë, ire papi cuasacohua'ipi.

⁷ Jaohua'i saisi maca Jesús Juan pa'iyē ayere ca huēopi, paire. Ñeje capi: ¿Iquere mēsarū soquē peo hue'ña saiscōhua'i ñare'ni, catē ja'ore tutupi ju'aquēna, huahuēquēna, ñare? ⁸ ¿Iqueini ñare'ni, jaje pa'ito? ¿De'o caña suñasiquēni ñare? Tsoe mēsarupi ñacōhua'i a'ē, pai ējaohua'i huē'e pa'icōhua'i cato de'o caña ju'icōhua'i pa'iyē. ⁹ Jaje pa'ina, tējiyerepa cayē. ¿Iqueini ñare'ni, sani? ¿Maija'quēre quēacaiquē? Jaje pa'ijē'ē. Jaēpi Maija'quēre quēacaiquē huē'e aquē jaēje pa'iohua'i peoahūē'ē, iquē Juan cato jerepa pa'i api. ¹⁰ Jaē, Juan ayere toyase'e caji, ñeje:

Yē'ēpi jējo saoyē, yē'ēre quēacaiquēre mē'ē ña hue'ñana,

Mē'ēre ma'a ne de'huacaija'quēre.

¹¹ Nuñerepa cayē, mēsarute. Si'a pai tsoe pa'isicōhua'ipi cui'ne yure pa'icōhua'ije Juan oco doquēre tēto saiscōhua'i peoyē. Jaje pa'iquēta'are ma'tēmo cuāñe tē'tere a'riquē pa'iquēpi Juanre tēto saisciquē pa'iji.

¹² Juan oco doquē daisi maca acohua'ipi yureje tutu yo'oyē, ma'tēmo cuāñe tē'tena tī'añu'u cajē. Jaje yo'ojē tutu quē'iohua'ise'e de'hue tī'añē.

¹³ Si'aohua'i Maija'quēre quēacaiquē huē'e cui'ne Moisés cuāñese'e ye'yacōhua'i cahuē, ma'tēmo ayere, Juan dai macaja'a. ¹⁴ Juan cato Elíaspi jaēni Maija'quēre quēacaiquē huē'e cui'ne o'sa cono quē'iohua'i ca'ahuē'ē, 'daija'quē api'. Jaje pa'ina, mēsarupi i api cuasajē'ē. ¹⁵ Cajoro hue'ecōhua'ipi asajē'ē, iye.

¹⁶ ¿Iquena con quēa iñora'ye iye'nē pai pa'iyē? Cani capi: Tsipi co'amaña huero hue'ñana ja'rusicōhua'ipi dujē cajeohua'ire. ¹⁷ 'Ñeje cuiyeje pa'iohua'i a'ē. Pi'cohuēapi juitoje pairama'pē paē'ē, mēsarupi. Oi ēaye jējetoje mēsarupi oima'pē paē'ē.' ¹⁸ Juan cato daji'i, jaiye ao aima'quēpi cui'ne o'sa cono ucuma'quēpi. Jaje pa'ini mēsarupi cayē, huati quē'i api. Jaje pa'iquēta'are Maija'quē tē'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi. ¹⁹ Ja jeteyo'je daji'i, Pai Ma-maquē ao aiquēpi cui'ne o'sa cono ucuquēpi. Jaje pa'ini cayē, jai aipi, cui'ne jai conoupi, co'aye yo'ocōhua'i cajeipi cui'ne curiquē tsi'sohua'i cajeipi. Jaje cajēta'are Maija'quē tē'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi."

Sehuoma'cohua'i (Lc 10.13-15)

²⁰ Ja maca Jesús pai yo'o tī'a ma'ñere ne iñosi darire tutu yēhuopi, iohua'i pa'iyē ponēma'pē pa'isi do'ire caquē.

²¹ Yēhuoquē capi:

"iTeayerepa Corazín daripē! iBetsaida daripē! Mēsarute ne iñose'eje pa'ye Tiro cui'ne Sidón darina ne iñone pa'ito tsoe asani ponēra'huē, ja'rē pa'ise'e jeoni. Cui'ne oijē suña cañani huatapi co'ye jo'jēni oijē iñora'huē, iohua'i oiyē.

²² Jaje pa'ina, mēsarute cayē. Pai yo'ose'e ña mu'se tī'asi maca ai co'ayerepa mēsarute sañe pa'iji, Tiro cui'ne Sidón daripē sañe seña maca pa'yepi.

²³ Capernaum daripē ¿Mē'ē ma'tēmore pana sa cuāñoja'coa'ē, cuasaco? Coa ai jerepa mē'ē cato meñe caje huesēja'coa'ē, ju'isicōhua'i quē'rona. Sodoma yejañana, mēsarute iñoneje pa'ye iñone pa'ito iohua'i yo'oye jeoni ponēra'huē, cui'ne ja pai daripē ja yē'ta'e yureje patira'o. ²⁴ Jaje pa'ina, cayē, mēsarute. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se tī'asi maca mēsarupi ai jerepa co'ayerepa sai cuāñoja'cohua'i a'ē, Sodoma yejaña quē'ro pa'icōhua'ire yo'ose'e jerepa pa'yepi."

Jesuna Sani Pēa Huajēye (Lc 10.21-22)

²⁵ Ja mu'seña Jesús capi:

“Sihuayë, ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja ëjaëre. Më'ëpi iñohuë, teaye pa'iohua'ini, ta'ñe pa'iohua'ire cui'ne ta'ñe asacohua'ire yahuesi co'amañare. ²⁶ Jaje pa'ijë'ë. Ja'quë më'ëpi yë jaje yo'ohuë.

²⁷ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna si'a co'amaña isipi. Pëca ja'quëse'e mamaquëre ñaji. Cui'ne mamaquëse'e pëca ja'quëre ñaji. Cui'ne mamaquë iñohuë yëcohua'ise'e asaye pa'iji, ite. ²⁸ Daijë'ë, yë'ëna. Si'aohua'i co'amaña nejë, cui'ne hue'ejë jë'josicohua'i yë'ëpi pëa huajëye isisi'i, mësarute. ²⁹ Yë'ë pa'iyere ñani cui'ne yo'oñu'u cuasajë'ë caquë yë'ë yo'oye isiyë. Yë'yejë'ë, yë'ëni. Yë'ë cato esa yo'o jujama'quë a'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasama'quë a'ë. Jaje yo'onita'a ti'aja'cohua'i a'ë, joyo pëa huajë hue'ña. ³⁰ Yë'ë quërë saihuëre mësarute isiyë, a'jiñe sayere cui'ne peañe hue'eyere.”

12

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye (Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Jesús ta sitoja'a saji'i. Jaje saina, i ye'yacohua'i ao ëaye nëina, trigo sa'ñare tëa huëohuë. Tëani iti care aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani cahuë, Jesure:

“Ñajë'ë, më'ë ye'yacohua'i co'amaña neñere. Co'amaña nema'a mu'se a'ë.”

³ Jaje cajëna, ipi jaohua'ire capi:

“¿Nama'cohua'i a'ni, mësar, David yo'ose'e i cajeohua'i ja're con i ao ëa ju'i maca? ⁴ Ao ëa ju'ijë Maija'quë huë'e necaicohua'ise'e ajiñere Maija'quë huë'ena cacani David cui'ne i cajeohua'i aë'ë, ite cui'ne yecohua'ire ësesere, Maija'quëna isise'ere. ⁵ Moisés cuañese'epi toyase'e caji: ‘Maija'quë huë'e necaicohua'i cato huajë mu'seje neñe payë.’ Jaje pa'iquëta'are iohua'ire sañope caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, cayë mësarute iñore pa'iji, Maija'quë huë'e seña maca pa'ire papi.’ ⁷ Iye toyase'e caye asama'pë paë'ë, mësar. Japi caji: ‘Mësarupi paire teaye ñajë oicohua'i pa'iyere yë'ë cato yë'ë. Coeye nëicohua'ire huajë isiyë cato.’ Paire oiyere asacohua'i pani paire do'i peocohua'ini co'acohua'i a'ë caye para'huë, mësar. ⁸ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato huajë mu'se Ejaëpi.”

Jëtë Cuenesicore Paquëre Jujuye (Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Ja maca Jesús jaropi sani pai tsi'si huë'ena cacapi. ¹⁰ Jarote te'i jëtë cuenesicore hue'equëpi paji'i. Jaje pa'ina, ñani Jesupi tayo caëna, ite sañope cayeque pa'iji cuasajë se'ë:

“¿Ju'iquëre jujuye de'oquë huajë mu'se pa'itoje?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nepi mësar acohua'i yëi ñamapi cojena duquëna sani dutama'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'itoje? ¹² Jaje pa'ina, paipi do'iji, yëi ñamare jerepa. Jaje huajë mu'se pa'itoje de'oye yo'oye pa'ito yo'oye pa'iji.”

¹³ Cani ja maca ite capi:

“Jëtëre mëajë'ë.”

Jaje caquëna, ipi se mëaquëna, yequë te'te jëtëje pa'io huajëco ponëo. ¹⁴ Ja maca fariseohua'ipi etani Jesure huani jëo ja'ñere ca huëohuë, ¿me neni huani jëoja'cohua'i a'ni? cajë.

Jesús Ayere, Tsoe Quëase'e

¹⁵ Jesús jare asani jaropi yequë huë'ñana saji'i. Saina, jai pai ite tuë'ë. Jesupi coa si'a ju'i dahuë ju'icohua'ire jujupi. ¹⁶ Jujuquë cui'ne ësepi, yecohua'ire

se quëayeje. ¹⁷ Iye cato yo'oreña, Maija'quëre quëacaiquë Isaiás toyaquë caquë pa'ise'epi tì'a ja'ñere, ñeje:

¹⁸ Iquë api, yë'ë jo'yaë yë'ë sahuani tseasiquë,

Ite oiyë, cui'ne ini sihuaquë pa'iyë.

Ina, yë'ë joyo jeocaija'quë a'ë.

Cui'ne ipi si'a paire yë'ë nuñerepa pa'i yo'oyere quëacaija'quë api.

¹⁹ Paini co'a cocare cama'ë pasipi, cuima'ë pasipi.

Cui'ne i cayeje asacaiye paja'cohua'i a'ë, cu'i hue'ñana.

²⁰ Catëpë ca'huere quë'ioereje ne jëyoma'ë pasipi.

Cui'ne picose'e mëcoreje yayoma'ë pasipi.

I nuñerepa cuañeñe ne macaja'a jaje yo'oja'quë api.

²¹ Si'a pai maña ini necaija'quë api cajë utejë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Jesús quë'rona sahuë, ñama'quëre cui'ne coca cama'quëre huatire hue'equëre. Sarena, Jesupi jujupi. Jujuna, ñaquë cui'ne coca caquë pönëpi.

²³ Jare si'a pai ña quëquëni cahuë:

“¿Iquë David mamaquëre papi?”

²⁴ Jaje cajëna, fariseohua'ipi asani cahuë:

“Iquë cato huatiahua'ire eto saoji, iohua'i ëjaë Beelzebú tuture hue'equëpi.”

²⁵ Jesupi iohua'i cuasaye asani capi, jaohua'ire:

“Te'e yeja ëjaëpi jopore paja'a huani iti paija'a sa'ñe uihuajë yo'ocohua'i pani peo hue'ñarepa carajaiñe pa'iji. Pai daripëpi, panita'a te'e tsëcapëpi sa'ñe pëicohua'i pani quëcoye peoji, yecohua'ire. ²⁶ Jaje cui'ne huati ëjaëje ija'a co'ye eto saoque pani ¿Me cui'ne i tutu paquë'ni, ija'a sañope yo'oquë pani?”

²⁷ Mësarupi yë'ëre cayë, Beelzebú tutupi huatiahua'ire eto saoji. Jaje pa'ito ¿nepi tutupi isiye'ni, mësarute tuicohua'ire eto sao tutu? Jaohua'ini seni asato mësarupi coa tayo huesëhuë, caja'cohua'i pa'ini. ²⁸ Yë'ë cato huatiahua'ire eto saoyë, Maija'quë joyo tutupi. Yë'ë yo'oye cato quëaji, Maija'quë cuañe te'tepi mësaruna tütase'ere.

²⁹ ¿Tutu quë'i huë'e pa'ito cacani i co'amaña sioye peoji, du'ru ini tseama'cohua'i pani? Jaje pa'ina, ini tseanita'a de'hue cacani i co'amaña iñe pa'iji.

³⁰ Yë'ë yo'oyere co yo'oma'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api. Cui'ne yë'ë ja're cõni tëama'quë cato coa ñe ña'ñe saoque api.

³¹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Si'aye co'aye paire yo'ose'e pa'itoje sai de'huacaiye pa'iji, si'aye co'aye case'e pa'itoje. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pa'itota'a ti sai de'huacaiye peoji. ³² Cui'ne yë'ë Pai Mamaquëni co'aye casicohua'ireje sai de'huaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope casicohua'ire sai de'huacaiye peoji.

Soquë Yë Ña'ne Pa'iji, Io Quëiñena

(Lc 6.43-45)

³³ De'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji. Co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. Jaje pa'ina, io quëiñena ña'ne pa'iji, soquë yë. ³⁴ ¡Aña tsëcapë acohua'! ¿Me de'oye ca tì'añe'ni, mësarui, jare mësarupi co'acohua'i pa'ini? Jaje pa'ina, yë'opo cato joyo pa'iyere caye pa'iji. ³⁵ De'o pai cato de'o cocare caji, jare i joyo pa'iyepi. Cui'ne co'a paipi caji co'ayere, jare i joyo co'aye pa'iyeye pa'ye. ³⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cayë. Jaohua'ire pai ñape yo'ose'e ña mu'se tì'asi maca si'aohua'i iñoñe pa'iji, si'aye iohua'i cuasama'pë case'ere. ³⁷ Jaje

pa'ina, mē'ē case'eje pa'ye ña de'hua cuañoñe pa'iji, do'i peoque panita'a do'i quē'i."

Co'acohua'ipi Señe, Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere
(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Ja maca Jesure fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i conì cahue:
"Ye'yaquē, yēquē ña'ne yēyē, mē'ēpi pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oquēna."

³⁹ Cajēna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Co'a paipi nuñerepa cuasama'cohua'ipi pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oquēna, ñañu'u cajē, señē. Jaje sejēta'are Maija'quēre quēacaiquē Jonás iñoquē pa'ise'eje pa'ye jerepa iñoñe peosipi. ⁴⁰ Coa Jonás jai hua'i ētapē pa'ise'eje pa'yese'e iñoñe pa'iji. Jāē je'quē toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'aji'i. Jaje pa'ye Pai Mamaquēje toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'ija'quē api, yeja sa'lahuēre. ⁴¹ Tsoe hue'ña Nínive daripē pa'isicohua'ipi huēni pai ñape yo'ose'e ña mu'se tì'aēna, iye'nē pa'icohua'ire nejaja'cohua'i a'ē. Nínive acohua'i cato de'hue asani ja'rē pa'ise'e jēoni ponēahuē'ē, Jonás Maija'quē coca quēaquēna, asani. Yure iñore pa'iji, Jonás seña maca pa'ipi. ⁴² Cui'ne huē'ehuē te'te pai ējaoje huē'ija'coa, nejo mu'se tì'asi maca. Huēni iye'nē pa'icohua'i yo'ose'e ñani cui'ne nejohne pa'iji, caja'coa. Jāo cato so'o yepapi Salomón ta'ñe yo'oyere asasi'i caco daisico sēte. Yure iñore pa'iji, Salomón jerepa pa'ipi.

Co'a Joyo Co'iyē
(Lc 11.24-26)

⁴³ Huatipi paire pa'isiquēpi etani saisiquē pani cu'iji, cuēnesi yejañare pēa huajē hue'ñare co'equē tì'ama'ē co'e jujani cuasaji: ⁴⁴ 'Co'isi'i, cui'naona, yē'ē huē'ena yē'ē etani daisiconā.' Jaje canì co'iquē ñaquēna, pai peo huē'epi coa yuasicopi cui'ne de'oye ne de'huasicopi pa'iji. ⁴⁵ Pa'ina, ñani ja maca sani sietē huatiahua'ire i jerepa co'acohua'ini quērējani, dani ina cacani pēayē. Pēarena, ja maca ja'nē pa'ise'e seña maca co'aquē pa'ija'quē api. Jaje cui'ne iye co'a paire yo'oye pa'ija'coa."

Jesús Pēca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Jesús ja yē'ta'a pa'ini caquēna, tìtahuē, pēca ja'co cui'ne i yo'je tsi conì. Dani hue'sena pēahuē, ñi cajē daisicohua'ipi. ⁴⁷ Jaje pa'ijēna, yecohua'ipi Jesure quēahuē:

"Mē ja'co cui'ne mē yo'je tsi hue'sere pa'iyē, mē'ēni cajē dani."

⁴⁸ Caquēna, itì quēaquēre capi, Jesús:

"¿Ne a'ni, yē'ē ja'co cui'ne ne a'ni, yē'ē yo'je tsi?"

⁴⁹ Canì i ye'yacohua'ire iñoquē quēapi:

"Icohua'i a'ē, yē'ē ja'co cui'ne yē'ē yo'je tsi. ⁵⁰ Paipi yē'ē ja'quē ma'tēmo pa'iquē yēyere yo'ocohua'ipi jaohua'i a'ē, yē'ē yo'jēi panita'a yo'jeo cui'ne ja'co."

13

Taquēpi Pa'iyē
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Ja mu'se Jesús huē'epi etani sani jaira tē'tē macana ja'rupi. ² Jarote pa'ina, jai pai i quērēna daijēna, ñani jai yohuēna aya mēni ja'rupi. Si'a pai mejahuēna pēa sahuē. ³ Ja maca jaiye ye'yapi iohua'i ña'ne ayena conì quēaquē capi:

“Taquëpi tasi'i caquë saji'i. ⁴ Sai taquëna, yequë capi tomepe, ma'ana. Ja tomesere ere pi'api dani peo hue'ña ocue saohuë. ⁵ Yequë capi tomepe, quëna pëa quë'rona, jaiye yeja peo hue'ñana. Ja capi esa sacapi, ya'opi huaiñe peoquëna. ⁶ Jaje mēasicota'a ēsēpi ēo hueapi, jaiye tsita mese'e peoye sēte juji'i. ⁷ Yequë capi tomepe, miu quë'rona. Tomeina, miupi mēani ne hueapi. ⁸ Jaje tomequëta'are yequë capi tomepe, de'o yejana. Tomeni mēani jaiye quëquëna, tēahuë. Yequë ñēapi quëji'i, cien ca. Yequë ñēapi quëji'i, sesenta ca. Cui'ne yequë ñēapi quëji'i, treinta ca. ⁹ Mēsaruپی cajoro quë'iohua'i pani jasajë'ë!”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni

(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë, Ite:

“¿Me ne ja'ñere paire iohua'i ñañena con iaje quëaquë'ni?”

¹¹ Sejēna, iپی sehuopi:

“Mēsaruپی Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tēmo te'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato asa ti'añe pañë. ¹² Jaje pa'ina, paquëna, ai jerepa yeque se isiye pa'iji, isina, jaiye paja'quëre. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa jero sa'ana se sio huesoye pa'iji, a'ri maña i payeque. ¹³ Jaje pa'ina, iohua'i ñañe ayena con iacauëna, ñajëta'a ña ma'ñe pa'iohua'i ña huesëyë. Cui'ne asajëta'a ti asama'cohua'ije pa'iohua'i asa huesëyë. ¹⁴ Jaje yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaias capi:

Mēsaru cato asaja'cohua'i a'ë. Jaje asajëta'a asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Ñañe cato ñaja'cohua'i a'ë. Jaje ñajëta'a ña ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁵ Pai joyopi jëacorepa ne huesësi do'ire,

Co'ayerepa asaja'cohua'i a'ë.

Cui'ne iohua'i ñaco caje siose'ere hue'aja'cohua'i a'ë ñaco capi.

Ñama'pë pa'ija'cohua'i.

Cui'ne asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne joyopi asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne ye'ëna juju cuajñoñu'u caje yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mēsaru cato sihuajë'ë, ñaco capi ñajë cui'ne cajoropi asa do'ire. ¹⁷ Nuñerepa cayë, mēsaruپی. Jai pai Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne de'o pai ñañe yëhuë, mēsaruپی yure ñañere. Jaje yëjëta'a ñama'pë paë'ë. Asaye yëhuë, mēsaruپی asayere. Jaje yëjëta'a asama'pë paë'ë.

Taquëre Quëase'e Ayere

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Asajë'ë. Jaje pa'ito taquëre quëase'e ayere. ¹⁹ Ma'ana iti ca tomesere cato quëaji, ma'tēmo pa'i te'te ayere asacohua'ita'a asa ti'ama'cohua'ini cui'ne huatipi iohua'i de'o coca asase'ere peo hue'ña sioyere. ²⁰ Quëna pëa quë'rona tomesere cato quëaji, du'ru macare pase'e sihuajë asani sehuocohua'ini.

²¹ Jeteyo'je jaiye tsita peoye sēte quëcoma'pë neñañepi cui'ne yecohua'ipi josa yo'ojëna, ai yo'oyepi pa'ina, yo'o jujani jëocohua'ini. ²² Miu quë'rona tasi ca cato quëaji, Maija'quë coca asajëta'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña ëayena coso cuajñoñere. Si'aye iye Maija'quë cocare pë'pë huesoye a'ë. Jaje yo'ouquëna, paipi quëiñeje pa'ye de'oye yo'o ti'añe peoye a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are de'o yejana tasi ca cato quëaji, Maija'quë coca asani jëoma'pë tuicohua'ini, de'oyerepa quëicohua'ini. Jaje pa'ina, yecohua'ipi cien ca, yecohua'ipi sesenta ca cui'ne yecohua'ipi treinta ca quëicohua'i pa'iyë.”

Co'a Taya Ayere Quëaye

²⁴ Ja'ñe quëase'eje pa'ye neni iñoquë Jesús quëapi, ñeje:

“Trigo care pare taquëpi yejana tase'eje pa'ye a'ë, ma'tëmo pa'i te'te aye. ²⁵ Tasiquëta'are ite sañope yo'okuëpi si'aohua'i cãisi maca dani co'a care tani saji'i. ²⁶ Saquëna, trigopi ai de'oni iti tsa'ña ne maca te'e co'a tayajë etapi. ²⁷ Ja maca jo'yaohua'ipi iti tse aquëre sani cahuë: 'Ëjaë, më'ë tsio de'o case'e tasicohua'ita'a çjero ayepi iye co'a taya cõni mëaë'ni?' ²⁸ Cajëna, iti tse aquëpi capi, jaohua'ire: 'Yequë co'aquëpi yo'opi yë'ëre sañope yo'okuëpi.' Caquëna, i jo'yapi cahuë, ite: 'çYëquëpi ja co'a taya du'te jeocaiye yëma'quë?' ²⁹ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire: 'Pani, co'a tayare dutajë trigoje duta jeoma'cohua'ipi yo'oye'ni. ³⁰ Iose'e mëajaco tëa mu'se ti'aëna, nejo ja'ñepi, ja macata'a co'amaña necohua'ire jëjo saosi'i, co'a tayare ti pëa huëni toana ëo jëoja'cohua'ire, ja jeteyo'je trigo care pase'e yë'ë de'hua huë'ñana de'huacaijajë.' ”

Mostaza Cã Ayere Ye'yaye

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Quëaye neni Jesús quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato mostaza care yejana paipi tase'eje pa'ye a'ë. ³² Mostaza cato nuñerepa a'ri ca'ë. Jaje pa'isicota'a ai de'oco jai soquë yë de'ona pi'api iõna daijë capëana tsianoa necohua'i a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e

(Lc 13.20-21)

³³ Yequë cui'ne quëaye neni quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato pan ne poreje pa'ye a'ë. Jaje pa'yere nomioipi tres jai ji'so harina neona, si'a sëpë o'saco jujucua.”

³⁴ Jesús si'aye paire quëapi, iohua'i ña'ne ayepi caquë. Co'arepa ña ma'ñepi caquë quëama'ë paji'i. ³⁵ Iye cato yo'ose'e pa'iji, Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti'ajaquë caquë i toyaquë pa'ise'epi caji:

“Cajaj'quë a'ë, iohua'i ña'ne ayepi cõni.”
Cajaj'quë a'ë, yahuesi co'amaña pa'ise'ere yeja de'huanë ayere.

Co'a Taya Ayere Ye'yaye

³⁶ Ja maca Jesús paire ca tējini huë'ena cacapi. Cacaëna, jãrona ite ye'yecohua'i tsiojani cahuë:

“Quëajë'ë, co'a tayapi tsiona mëase'e ayere.”

³⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“De'o cã taquë cato Pai Mamaquë api. ³⁸ Cui'ne tsio cato si'a yeja'ë. De'o cã cato Maija'quë te'te acohua'ini quëaji, cui'ne taya cato quëaji, huati te'te acohua'ini. ³⁹ Sañope yo'okuëpi co'a taya taçaisiquë cato huati ëjaëpi. Tëaye cato quëaji, yeja carajai ja'ñere, cui'ne iti cã tãacohua'i cato hui'ñaohua'i a'ë. ⁴⁰ Co'a taya tsi'soni toana ëo jëoñeje pa'ye cui'ne yeja carajai maca yo'oye pa'ija'coa. ⁴¹ Pai Mamaquëpi jëjo daoja'quë api, hui'ñaohua'ire i cuã'ne te'tere pa'ijë tayo yo'oye yecohua'ire necohua'ire, cui'ne co'acohua'ire tsi'soja'cohua'ire. ⁴² Tsi'soni toana ëo jëoja'cohua'i a'ë. Jaropi yureta'a oijë cui'ne cuji qui'coja'hua'i a'ë. ⁴³ Ja maca Maija'quë yëye yo'ocohua'ipi ëšë miañeje miaja'cohua'i a'ë, iohua'i pëca ja'quë te'tere pa'ijë. Jaje pa'ina, mësarupi cajnona hue'ecohua'i pani jasajë'ë!

Curi Mahuë Ayere Ye'yaye

⁴⁴ Ma'tëmo pa'i te'te cato curi mahuë yejana quëni yahue oase'eje pa'io. Jaje pa'ioni te'i paipi curi mahuëre ti'ani cui'naoni iti macana se yahue oani ai sihuacquë sani si'aye i paye isi saoni curi quë'i yejare huerose'eje pa'ye a'ë.

Jai Do'i Quēnare Pare Ye'yaye

⁴⁵ Ma'tēmo pa'i tē'te cato co'amaña isiquēpi jai do'i quēnare pare perla hue'yosi quēna pēre, co'equē cu'iyeye pa'ye a'ē. ⁴⁶ Jaje co'equē jai do'ire tī'ani si'aye i pase'e isi jeani, jai do'i quēnare pare hueroyeye pa'ye a'ē.

Hua'i Yo'eco Ayere Ye'yaye

⁴⁷ Ma'tēmo pa'i tē'te cato hua'i yo'econi jai tsiayana jeo dēoni coa si'a hua'ire neñeje pa'ye a'ē. ⁴⁸ Hua'i yo'eco tīmēsi maca hua'i yo'ecohua'ipi mejahuēna naē mani jaropi ñu'ijē sahuajē de'o hua'ise'ere do'rohuēna ayajē co'acohua'ise'ere jeococohua'i a'ē. ⁴⁹ Jaje yeja carajaisi maca huiñaohua'ipi etani co'acohua'ire cui'ne de'o hua'ire sahuajē huahueja'cohua'i a'ē. ⁵⁰ Ja maca co'acohua'ire cato toa cojena jeo dēorena, jaropi cuji quī'cojē oija'cohua'i a'ē."

Ye'yacohua'ipi Asaye

⁵¹ Ja maca Jesús seji'i, jaohua'ire:

"¿Asaye mēsarū si'aye iye?"

Seina, sehuohuē:

"Jaje pa'ijē'ē asayē, Ējaē."

⁵² Cajēna, Jesupi capi:

"Cuañese'e ye'yaquēpi Maija'quē cuañe tē'te ayere ai ye'yequē pani huē'e paquēje pa'i ponēji, i de'huase'ere co'amaña cui'ne ai co'amaña etoquē isiyeye pa'irepa."

Jesús Nazaretre Pa'iyē

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Ja maca Jesús jaje quēaquē ye'ya tējini saji'i, yequē hue'ñana. ⁵⁴ Sai tī'api, i yejana i ai de'o sitona. Jarona tī'asiquēpi pai tsi'si hue'ñana ye'yapi. Ye'yaquēna, paipi ai cuasajē ñajē cahuē:

"¿Jerona iquē ye'yei'ni, jerepa ta'ñe caye? ¿Merepa cui'ne pai yo'o tī'a ma'ñe yo'oque'ni? ⁵⁵ Carpintero mamaquēta'a cui'ne ñiore pa'iyē, i pēca ja'co María. Cui'ne Jacobo, José, Simón, Judas pa'iyē, i yo'je tsije. ⁵⁶ Ñiore i yo'je tsi nomiohua'ije pa'iyē. ¿Jaje pa'ito jerona iye si'aye ye'yei'ni?"

⁵⁷ Jaje cajē coejē asaye pahué, i caye. Jaje coejēta'are Jesupi capi, jaohua'ire:

"Si'aohua'i yēyē, Maija'quē jējo daoquēre. Jaje pa'iquēta'are i ai de'osi yeja acohua'i cui'ne huē'e acohua'irepa coeyē, ite."

⁵⁸ Ite ire papi cajē asama' do'ire ñaquē jaro cato jaiye pai yo'o tī'a ma'ñe neñe papi.

14

Juan Ti Doquēre Huaiye

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Ja mu'seña Herodes Galilea cuañequē paji'i. Jaje pa'ipi Jesús pai yo'o tī'a ma'ñere yo'oyere asapi. ² Asani i ja're conī pa'icohua'ire capi:

"Juan oco doquēpi huēni tutu paquē yo'oma'quē."

³ Jaje cuasapi, Herodes cato Juanre tseani huēni co'acohua'ire co hue'ñana cosiquē sēte yo'jei Felipe nējo do'ire. ⁴ Juan cato caēna, Herodesre:

"Mē nējore payeje pama'ē pa'ijē'ē."

⁵ Jaje caquēna, Herodes Juanre huani jeosi'i caquēta'a paini ca'raquē papi, si'aohua'i Juanre Maija'quē coca quēaquē api ca do'ire ca'raquē. ⁶ Jaje pa'iquēta'are ite Herodesre coasi mu'seña tī'asi maca Herodías mamacopi

pai tsi'sisicohua'i ñajëna, etani pairacona, Herodes ñani ai sihuaquë. ⁷ Ca nëopi si'aye më'e seña pa'ito isisi'i, co'amaña. ⁸ Jaje ca maca pëca ja'copi du'ru yëhuosico sête cao, Herodes:

“Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'e.”

⁹ Jaje ca maca Herodes oi ëayerepa asapi. Jaje ipi tsoe si'aohua'i soisicohua'i asajëna, isisi'i, më seña ca nëo huesosiquë sête jëjo saopi, isijë'e caquë. ¹⁰ Ja maca cuañeña, sani Juan cosiquë pa'iquëre siopëse'e têtô tējani, ¹¹ quëna de'huana ayasiconi dani isihuë, nomi tsiona. Jaopi se isio, pëca ja'cona.

¹² Jaje yo'orena, Juanre ye'yecohua'ipi dani i capëse'e sani tãhuë. Tani ja jeteyo'je sani Jesure quëahuë, iti yo'ose'ere.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Jaropi jare asani Jesús saji'i, pai peo hue'ñana yohueja'a. Jaje saisiquëta'are paipi asa ti'ani ite tui huëohuë, yejaja'a pai daripë pa'icohua'ipi. ¹⁴ Jesús yohuëpi etaquë ñaquëna, jai pai paë'e. Jaje pa'ijëna, teaye oi jaohua'ire ñani jupupi, ju'icohua'ire iohua'i dacohua'ire. ¹⁵ Tsoe na'iquëna, ñani i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona dani cahuë:

“Tsoe na'iji. Ñño pai peo hue'ña'e. De'oji. Ja macaja'a ca tējijë'e, sani pai pa'i hue'ñana hueroni ao maña aijajë.”

¹⁶ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Saiye peoji. Jaohua'ire mësarupi aojë'e.”

¹⁷ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Peoyë. Coa cinco pan cui'ne caya hua'ire pare payë, ñño.”

¹⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Dajë'e, ññona itire.”

¹⁹ Cani cui'ne paire cuañepi, tayahuëna ja'ru sajë'e, caquë. Ja jeteyo'je i jëñapi cinco pan pëa cui'ne cayaohua'ire ini cajiquë matëmona ñaquë, Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. Pëpani panre jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ²⁰ Si'aohua'i ani huajësicohua'i paë'e. Ja jeteyo'je ani jujase'ere doce do'rohuëarepa ayahuë. ²¹ Ja aisicohua'i cato paë'e, cinco mil ëmëohua'ise'e. Nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcueye peoyerepa jaohua'ique pa'ini ai jerepa pa'iyë.

Jesupi Oco Ëmëjeja'a Cu'ise'e

(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Ja jeteyo'je Jesús paini pëpa tējiquë i ye'yacohua'ise'ere du'ru jai yohuëna aya mëijë'e caëna, aya mëtena, jaira je tëtëna jëjo saopi. ²³ Paire pëpa tējini mëji'i, jai cutihuëna te'i, Maija'quëre sësi'i caquë. Ñami de'osi maca Jesús jarote te'i paji'i. ²⁴ Jai yohuë cato jopo jairare ja yë'ta'a saio nëco'e, to'añepi yohuëna tutu ju'acquëna, saë'e. ²⁵ Nataquëna, Jesús iohua'i quë'rona tsiojaji'i, oco da'ca ëmëjeja'a nëcaquë. ²⁶ Ja maca i ye'yacohua'i tsiayaja'a nëcaquë daina, ñani quëquë huesëjë ca'rajë cuihuë:

“iPai joyo huatío!”

²⁷ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëcojë'e, yë'e a'e. Ca'rama'pë pa'ijë'e.”

²⁸ Caquëna, ja maca Pedropi capi, ñeje:

“Ejaë, më'ërepa pani yë'ëreje cuañejë'e, tsiayaja'a nëcaquë sasi'i, më'e quë'rore pana.”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Daijë'e.”

Caëna, Pedropi yohuëpi cajeni tsiayaja'a nëcaquë sai huëopi, Jesús pa'i hue'ñana ti'asi'i caquë. ³⁰ Jaje saiquëta'a tutu ju'ayena asaquë, quëquëquë du'i huëoquë cuipi:

“¡Huasojë'ë, Ëjaë!”

³¹ Jare iti macapi Jesús jëñana tseaquë capi, ite:

“¡Yë'ëna quëcoyere a'ri maña paquë, më'ë! ¡Me yo'oquë nema'quëje pa'ire cuasaë'ni!”

³² Jai yohuëna aya mëisi maca tutu tomeipi. ³³ Ja maca jai yohuë pa'icohua'ipi Jesuna do're ja'runi cahuë:

“Nuñerepa më'ë Maija'quë mamaquëre pa'ë.”

Genesaret Pa'icohua'ire Jujuse'e

(Mr 6.53-56)

³⁴ Je'ejë ti'ahuë, Genesaret yejana. ³⁵ Ti'arena, paipi Jesús daise'ere asa ti'aní si'a hue'ña iti yeja pa'icohua'ire quëahuë. Quëarena, i pa'i hue'ñana ju'icohua'ire dahuë. ³⁶ Dajë sei'ë, i ju'i cana patoni co'yato de'oma'quë cajë. Jaje cani si'aohua'i i ju'i cana patocohua'ipi co'ya sahuë.

15

Paire Co'aye Neñe

(Mr 7.1-23)

¹ Jerusalépi fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi daisicohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë:

² “¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i mai aipë cuañese'e sehuocaiye pañe'ni, ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë, cuañese'e?”

³ Jaje cajëna, Jesupi sei'i, jahua'ire:

“¿Cui'ne mësarú me yo'ojë Maija'quë cuañese'e de'oye sehuocaima'pë pai cuañese'ere de'oye sehuoye'ni? ⁴ Maija'quë cato capi: ‘Më ja'core cui'ne më ja'quëre ëjahua'ire ñaquë pajë'ë.’ Cui'ne capi: ‘Pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core co'aye sañope caquë cato huani jëo cuañoja'quë.’ ⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi cayë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core cayë de'oji: ‘Tsoe si'aye yë'ë paye Maija'quëna isi saohuë. Jaje pa'ina, cöcaiye peoyë.’ ⁶ Cui'ne jaje cacohua'ipi pëca ja'quëre panita'a pëca ja'core cöcaiye peoyë, cuasajë pa'iyë. Jaje yo'ojë Maija'quë cuañese'ere do'i peoye ne huesoni coa pai cayere sehuocaijë pa'iyë. ⁷ ¡Coa cacohua'í! Nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi, mësarú ayere toyaquë ñeje:

⁸ Iye pai yë'ëre yë'opose'e oiyë, Iohua'í joyo cato so'ore pa'ina.

⁹ Mësarú Maija'quëre señe do'i peoye a'ë, Paise'e cuañeñepi huëojë yo'ojëna.”

¹⁰ Ja maca paire soini capi:

“De'hua asajë cuasa ti'ajë'ë. ¹¹ Yë'opoja'a cacaye cato paire co'a de'hua ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa paire co'a de'huaye cato yë'opopi etaye a'ë.”

¹² Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani cahuë:

“¿Asaë, më'ë fariseo pai më'ë cayere asajë oise'e?”

¹³ Jaje cajëna, ipi sehuopi, jahua'ire:

“Yë'ë ja'quë, ma'tëmo pa'iquë ta ma'ñe cato peo hue'ñarepa duta ja'ñe a'ë.

¹⁴ Coa ñajë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jahua'í cato ñaco ca peocohua'í a'ë. Cui'ne ñama'cohua'ini cuacohua'í a'ë. Jaje pa'ina, ñama'quëpi cui'ne ñama'quëni sai saquë pani si'a jupë cojena du'iyë pa'iji.”

¹⁵ Pedropi ja maca capi, Jesure:

“Quëajë'ë, më'ë quëase'e ayere.”

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Mësaruje ja yë'ta'a asa ti'ama'pë pa'iyë? ¹⁷ ¿Huesëye, mësaru, si'a aó yë'opoja'a cacani ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiye? ¹⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'opoja'a etaye cato joyo pa'iyepi etaji. Ja'ë, paire co'ayerepa neñe. ¹⁹ Jaje pa'ina, joyopi etaji, co'aye cuasaye, huani jeo ëaye, nomi ëaye cuasaye, co'amaña ñaño, coa cosoye, cui'ne co'a coca caye. ²⁰ Iye a'ë, paire co'a de'huayerepa. Jëña tsoajë'ë cuañese'ere sehuoma'pë aña cato paire co'aye ne ma'ña a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mr 7.24-30)

²¹ Jesupi jaropi etani saji'i, Tiro cui'ne Sidón yejana. ²² Jarote paco'ë, cananea nomio jaopi Jesús quë'rona cuico daco'ë, ñeje:

“¿Ejaë, David mamaquë oijë'ë, yë'ë macare! Yë'ë mamacopi huati joyore hue'eco, ai ai yo'oco co'ayerepa.”

²³ Jaje catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë saji'i. Saina, i ye'yacohua'ipi dani ite sei'ë:

“Quëa saojë'ë, te'ija. Co'aye mai jeteyo'jeja'a cui daoco.”

²⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Maija'quë yë'ëre jëjo daopi, Israel paini caquë yëi ñama ne huesëse'eje pa'ioni caquë.”

²⁵ Jaje pa'iquëta'are i ña hue'ñana do're ja'runi cao:

“¿Ejaë, cöcailjë'ë!”

²⁶ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“De'oma'coa, mamajë aiconi aore jioni jo'ya yaina aoto.”

²⁷ Jaje catoje iopi ite cao:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, pai ani to ne'ña mañaje.”

²⁸ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“¿Nomio ta'ñerepa neñe pa'iji, cuasayë, më'ë! Më'ë yëse'e nese'eje pa'ijaquë.”

Caëna, iti macapi io mamaco co'yasico paco'ë.

Jesupi Ju'icohua'ire Jujuse'e

²⁹ Jesús jaropi etani Galilea jaira tëtëpaja'a tëto sani cütihuëna mëni jarona ja'rupi. ³⁰ Jarote pa'ina, jai pai daë'ë, i pa'i hue'ñana. Daijë dahuë, do'pëcohua'ire, ñama'cohua'ire, asama'cohua'ire, peo tupëare, cui'ne jai pai yeque ju'icohua'ire dahuë. Dani i quëo yë'quë macana oijëna, Jesupi jupupi, ju'icohua'ire. ³¹ Pai ña quëquëyerepa yo'opi, asama'cohua'ipi cui'ne coca cama'cohua'ipi asajë cajëna, nëcañoa peo tupëapi de'ocohua'i ponëjëna, do'pëcohua'ipi cu'ijëna cui'ne ñama'cohua'ipi, ñacohua'i ponëjëna. Jaje yo'ouquëna, ñajë Israel pai Maija'quëre ai de'oji cajë sihuahuë.

Jesupi Cuatro Mil Ëmëohua'ire Aopi

(Mr 8.1-10)

³² Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire soini capi:

“Teaye iye pai mañare oi ñañë. Tres mu'seña pa'iji, iño johua'i pa'iyë. Jaje pa'ijë ti peoyë, johua'i ai mañaje. Jaje pa'ina, aima'cohua'ire huë'ena jëjo saoye pasi'i saijë ma'ana dahuëra ju'ima'cohua'ini.”

³³ Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“Jaje pa'iquëta'are ¿me iño paije peo hue'ña aó hueroni aofne'ni, jai paire pare?”

³⁴ Cajëna, Jesupi seji'i:

“¿Je so pan paye'ni, mësaru?”

Seina, ñohua'ipi cahuë:

“Siete pan cui'ne a'ri maña tsiaya hua'ire payë.”

³⁵ Cajëna, ja maca paire cuañepi, yejana ja'ru sajë'ë caquë. ³⁶ Ja'rusi maca siete pan cui'ne hua'ire ñi Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Seni tējini i ye'yacohua'ina se isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ³⁷ Ja maca si'aohua'ini huañëhuë. Jaje pa'itojē ja yë'ta'a siete do'rohuëa ani jujase'e nēaëna, ayahue. ³⁸ Iti aisicohua'i cato cuatro mil pai paë'ë, nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuema'pëna. ³⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire sai pëpa tējini jai yohuëna aya mēni saji'i, Magdala yejana.

16

Pai Yo'o T'i'a Ma'ñe Yo'ojë'ë Cajë Señere

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Fariseohua'i cui'ne saduceohua'i coni Jesure neñañu'u cajë dani ma'tëmo ayere pai yo'o t'i'a ma'ñere ññojë'ë sei, ñpi yo'ouna, ñani tseañu'u cajë. ² Jaje cajë sejëna, ñpi sehuopi, jaohua'ire:

“Na'iquëna, ma'tëmo maja'ico pa'ina, ñani mësaru cacohua'i a'ë, 'De'o mu'se pa'ija'coa.' ³ Cui'ne ñataquëna, nea siri pa'ina, ñani cacohua'i a'ë, 'yure cato co'a mu'se pa'ija'coa.' iMësaru, coa cacohua'i a'ë! Ma'tëmore ñani ta'ñe asacohua'ita'a ¿me yo'ojë iye mu'seña yo'oye ñani ta'ñe cama'pë ja yë'ta'a huesëcohua'i pa'iyë'ni? ⁴ Iye co'a pai nuñe yo'oma'cohua'ipi señë, ma'tëmo yo'oyere nejë'ë ñañu'u cajë. Jaje sejëta'are Jonásre yo'ose'eje pa'yepi ñño'se pasipi. Jerepa yo'o ñño'ño peoji.”

Jaje cani jeoni saji'i.

Fariseohua'i O'sa

(Mr 8.14-21)

⁵ Jaira je t'ëhuina je'eje i ye'yacohua'i pan sayere huañeyë'i.

⁶ Huañeyësicohua'ini Jesupi jaohua'ire capi:

“Ina de'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'saque pa'iji.”

⁷ Caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe ñohua'ija'a cahuë:

“Mai panre dama'pë patena, caji.”

⁸ Jaje yahue caye Jesupi asani capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë caye'ni? ¿Ai jerepa mësaru, yë'ëre nequë api, cuasayere peoyë'ni? ⁹ ¿Ja yë'ta'a asa t'i'añe pañe, cui'ne ñaño pare cinco pan pa'ise'ere cinco mil paire aose'eje cui'ne ani jujarena, do'rohuëana de'huase'eje? ¹⁰ ¿Cui'ne siete pan pa'ise'epi cuatro mil paire ao maca do'rohuëa nēase'eje cuasaye pañe? ¹¹ ¿Me yo'ojë mësaru yë'ë ca maca panre caji, cuasare'ni? De'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'sana co'me huesëye.”

¹² Jaje ca maca cuasa t'ihuë, Jesús pan neñere cama'ë pa'ise'ere. Coa ai jerepa Fariseo cui'ne saduceohua'i ye'yayere case'ere.

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Jesús Cesarea Filipino yeja quë'rona t'i'ani i ye'yacohua'ire seji'i:

“¿Iqueipi caye'ni, Pai Mamaquëre?”

¹⁴ Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Yecohua'ipi cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elías. Cui'ne yecohua'ipi ja yë'ta'a yeque cayë, Jeremiaspi panita'a yequë Maija'quë jëjo daquë api, cayë.”

¹⁵ Ja maca jaohua'ire capi:

“Cui'ne mësaruta'a ¿iquepi cayë'ni?”

¹⁶ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo a'ë, Diusu huajëquërepa mamaquë a'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“De'oji. Simón Jonás mamaquë yecohua'ije më'ëre quëaye pahué. Coa yë'ë Ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi iñopi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi më'ëre cayë Pedro jare iye quëna pë ëmëje'ena yë'ë huë'e nesi'i. Neina, ju'iñe tutuje quëcoquë ti neñe peoji. ¹⁹ Yë'ëpi më'ëre ma'tëmo pa'i te'te hui'yocore isija'quë a'ë. Më'ëpi iye yejana sëaquë pa'lito ma'tëmoje sëaye pa'iji. Cui'ne më'ëpi iye yejana joyequë pa'lito ma'tëmoje joyeye pasipi.”

²⁰ Ja maca Jesupi cuañepi, i ye'yacohua'ire. Yë'ëre Cristo api, cajë paire quëama'pë caquë.

Jesús Capi, Ju'ija'quë A'ë

(Mr 8.31–9.1; Lc 9.22–27)

²¹ Jare ja macapi Jesupi quëa huëopi, i ye'yacohua'ire. Jerusalénna sani ai yo'oja'quë a'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi yo'ojëna, caquë. Cui'ne capi, jaje yo'ojë huani jëoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jëosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ²² Ja maca Pedropi tirona ite sani yëhuosi'i caquë capi:

“¡Maija'quëje jaje yo'oye coeji, Ëjaë! ¡Jaje yo'oye ti peojaquë më'ëre!”

²³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni ñani ite Pedroke capi:

“Saijë'ë. Yë'ë quë'ro pa'ima'ë, huati ëjaë. Yë'ëre josa tēhuoquë, ai. Më'ë cato Maija'quë cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayeje cuasaquë a'ë.”

²⁴ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Yë'ëre tuiye yecohua'i pani huanëyeye pa'i co'ye de'oye pa'yere. Jaje yo'oni ai yo'oye pa'lito quëcojë tuiye pa'iji, co'ye cuasama'pë. ²⁵ Jaje pa'ina, co'ye de'oye pa'yere cuasaquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api, i pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire ai yo'oquë i pa'iyë ne huesosiquëpi ti'aja'quë api, pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'ina, ¿iquere cōcaiye pa'iquë'ni, paipi si'aye iye yejana co'amañare pajëta'a joyore ne huesoto? ¿Je ja'ye sañe pa'iquë'ni, i joyo do'ire? ²⁷ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daija'quë api, si'a i pëca ja'quë de'o tutu quë'ipi cui'ne i huiñaohua'ina cōni. Ja maca ipi saija'quë api, te'ohua'ise'e yo'ose'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, ja yë'ta'a yure pa'icohua'i ju'ima'pë Pai Mamaquë i quë'ropi daina, ñaja'cohua'i a'ë.”

17

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e

(Mr 9.2–13; Lc 9.28–36)

¹ Seis mu'seña tēto sai maca Jesupi sapi, Pedroke, Jacobore cui'ne Juanre Jacobo yo'jeire te'i jaohua'i ja're saji'i, jai ëmë cutihuëna. ² Jarona i capë johua'ique ñajëna, tiñerepa ponëpi. I tsia cato ësë mëñeje pa'yere miaco ponëpi. Cui'ne i ju'i capi toaje pa'iolepa ponëpi, miañerepa. ³ Cui'ne ja maca ñañu'u cuasama'pë pa'ise'e ñahuë, Moisés cui'ne Elías, Jesús ja're cocare cajëna. ⁴ Ja maca Pedropi capi, Jesure:

“Ëjaë, ¡De'oji. Yureta'a iñore pañu'u! Më'ëpi yëto neñu'u toaso a'ri huë'ña: më'ë tsecore te'ore, Moisés tsecore, cui'ne Elías tsecore yecore.”

⁵ Ja yë'ta'a Pedro cocare caquëna, miacore papi sirio nëca meni peo hue'ña ca'ne huesona sirio jopopi yë'ose'e ñeje pisiqüëna, asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquëre papi ñi ai sihuaquë pa'iyë. Asajë'ë, i cayere.”

⁶ Iyere asani i ye'yacohua'i yejana iohua'i tsiapi meñe simeni uë'ë, quëquëquë huesëni. ⁷ Ja maca Jesupi iohua'i quë'rona tsiojani patoquë capi: “Huëijë'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

⁸ Caquëna, huëijë coa Jesuse'e tel'i pa'ina, ñahuë, yecohua'ita'a peojëna.

⁹ Jaropi cajejëna, Jesupi cuañepi, jaohua'ire:

“Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire, iye mësaru ñase'e. Pai Mamaquë ju'isiquëpi cui'naëpi huëima'ë pa'ito jüni huëisi maca quëajë'ë.”

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesure se'ë:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i jaje pa'ito Elíaspi du'ru daija'quë api, cayë'ni?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Du'ru daija'quë api. Si'aye ne de'huaaja'quë api. ¹² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Elíaspi tsoe daji'i. Daisiquëta'are iohua'ipi de'hua ñama'pë coa iohua'i yëyeje yo'ohuë, ite. Jaje cui'ne Pai Mamaquëje ai yo'oja'quë api, jare jaohua'i jëñapi yo'ojëna.”

¹³ Ja maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajaë'ë, Juan oco doquë pa'isiquëni caji cuasajë.

Jesupi Hue'hue Dahuë Paquëre Jujuye

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Pai pa'i hue'ñana daisi maca Jesús quë'rona tel'i tsio dani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

¹⁵ “Ejaë, oijë'ë, yë'ë mamaquëre. Ai yo'oji, hue'hue dahuëre hue'equë. Jaje pa'ipi jaiye toana tai yequere tsiayana du'i yo'oji. ¹⁶ Iye macana dahuë, ite. Më'ë ye'yacohua'ina, iñisiquëta'are juju ti'ama'pë paë'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Jna, necaiquë api cuasama' pai cui'ne co'acohua'i! ¿Je yëhuarepa pa'ija'quë a'ni, mësaru ja're con? ¿Je yëhuarepa quëcoja'quë a'ni? Dajë'ë, iñona tsihua'ëre.”

¹⁸ Cani ja maca Jesupi co'a joyore pëni eto saopi, tsihua'ëre pa'isicore. Jare iti macapi tsihua'ë huajëquë co'yapi.

¹⁹ Ja jeteyo'je ise'ere i ye'yacohua'i cahuë:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

²⁰ Sejëna, Jesupi capi:

“Mësaru ne ti'añe peoji, cuasayere payë. Nuñerepa cayë. Mësarupi mostaza ca ja'iore ne ti'añe pa'iji cuasayere hue'ecohua'i pani cara'huë ja cutihuëre: ‘Saijë'ë, iye macapi yequë hue'ñana.’ Carena, ai cutihuëpi saija'coa. Ti coa ca jujaye peoji, mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani. ²¹ Jaje pa'iquëta'are iye co'a joñoare cato, eto saoye pa'iji Maija'quëre señepi cui'ne ao aima'pë señepi.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ñe Ayere

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² Si'a jupë Galilea quë'rore cu'i maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquëre tseani paina isi huesoja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api.”

Jaje quëaquëna, ai oi ëaye asahuë.

Pqi Tsi'si Huë'e Do'i Saiñe

²⁴ Jesús cui'ne i ye'yacohua'i Capernaum daripëna ti'asi maca Maija'quë huë'e do'ire curiquë tsecohua'ipi Pedrorre sani ñani se'i'ë:

“¿Mësaru ye'yaquë curiquë saiquë Maija'quë huë'e do'i?”

²⁵ Cajëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Saiji.”

Jaje cani huë'ena Pedropi cacaquëna, Jesupi du'ru ite capi, ñeje:

“¿Me cuasaquë'ni, më'ë Simón? ¿Neni iye yeja ëjaohua'i co'amaña pa do'i cui'ne pa'i do'i seña'ni, iohua'i tsecohua'i panita'a tìohua'ini seña?”

²⁶ Caquëna, Pedropi sehuopi, ite:

“Tìohua'ini seña.”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ito iohua'i tsecohua'i cato sañe peoji. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are sañope yo'oyere coeje sañu'u. Jaje pa'ito jairana sani mojë'ë, hua'ini. Du'ru macarepa hui'yoquëni moni i ye'opore curiquë pa'ina, ñi sani saijë'ë, si'aye, yë'ë pa'i do'i cui'ne më'ë do'i cõni te'epi.”

18

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Jare ja macapi i ye'yacohua'i Jesús quë'rona tsiojani seteña, ite: “¿Nepi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ni, ma'tëmo?”

² Cajëna, ja maca Jesupi tsihua'ëre soini iohua'i jopona nëcoquë ³ capi:

“Nuñerepa cayë. Mësarupi ja'rë pa'ise'e jeoni cui'ne tsihua'ëje pa'iohua'i de'oma'pë pani ma'tëmo caca ti'añe peoji. ⁴ Jaje pa'ina, iti jerepa pa'i ma'tëmo pa'i te'tequëpi, ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi iquë tsihua'ëje pa'i pa'iji.

⁵ Cui'ne yë'ëni cuasajë iquëre tsihua'ëre de'oye necaicohua'i pani yë'ëni necaiyë.

Co'aye Yo'oyena Taiñe

(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ Yë'ëre asaquëni yequëpi co'aye yo'oyere ye'yaquë pa'ito jai quëna pëpi ñaje tēcana sēani jai tsiyana huaj huë'ñana jeo dēoto de'o'ji. ⁷ ¿Co'acore pa'ni, iye yeja, paire co'aye yo'oyena ne taoco! Paire co'ayena ne taoñere jēaye ti peoji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire co'aye yo'oyena ye'yaquë ne tañoquëpi ai jerepa teaye co'aquëpi pa'iji.

⁸ Jaje pa'ina, më'ë jëtëpi panita'a më'ë nēcayopi co'aye yo'oyena saco pa'ito tēto tēani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'o'ji, pa'i huë'ñana saiyepi peo tupëpi, panita'a do'pëquëpi, toa yejana caya jëña cui'ne caya nēcāñoa huë'equëpi jeoco cuañoto co'aji. ⁹ Panita'a më'ë ñacoapi co'ayena saco pa'ito duta jeoni so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'o'ji, pa'i huë'ñana cacayepi te'ë ñacoa huë'equë api, toa yejana caya ñaco cā huë'equëpi jeoco cuañoto co'aji.

Yëi Ñama Ne Huesësico Ayere Ye'yaye

(Lc 15.3-7)

¹⁰ Coema'pë pa'ijë'ë, icohua'i a'ricohua'ire. Quëare payë. Jaohua'i cato huiñaohua'ire payë, ma'tëmore yë'ë ja'quë ña huë'ñare. ¹¹ Pai Mamaquë cato daisiquë api, ne huesëse'ere huasosi'i caquë.

¹² ¿Me yo'oquë a'ni? Cien yëi ñamare paquëni te'i ne huesësiquë pa'ito sani co'equë api, noventa y nueve ñamare cutina jeo sani. ¹³ Jaje co'equë ne huesësiquë ti'asiquë pani noventa y nueve ne huesëma'cohua'ire sihuaye jerepa sihuaquë api. ¹⁴ Jaje cui'ne mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje co'ëji, te'e a'riquëje ne huesëye paj'a'quë caquë.

Cajeire Sai De'huacaiye
(Lc 17.3)

¹⁵ Më'ë yo'jeipi co'aye më'ëre yo'osiquë pa'ito ise'ere cajë'ë, i tayose'e asa sëtaj'a'quëre. Jaje caquëna, më'ë cayere asani sehuocaisiquë pa'ito, më'ë yo'jeire se quëcohuë, më'ëpi. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are më'ë caye asa yëma'ë pa'ito ja maca soijë'ë, te'ire panita'a cayaohua'ire i yo'oye ñacohua'ipi te'e cui'ne pa'ye caja'cohua'ire. ¹⁷ Jaohua'ireje asama'ë pa'ito quëajë'ë, jai pai tsi'si sitona. Jai pai catoje asa yëma'ë pa'ina, ja maca Maija'quëre asa ma'ñeje pa'ire jeojë'ë, panita'a pa'i do'i curiquë sequëje pa'ire.

¹⁸ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye yejana mësarü sëasiquë pani ma'tëmoje sëasiquë pasipi. Cui'ne mësarupi iye yejana joyesiquë pani cui'ne joyesiquë pasipi, ma'tëmoje.

¹⁹ Cui'ne cayë, mësarute yequëje. Mësarupi cayaohua'i iye yejare pa'ijë te'e cuasajë Maija'quë co'amañare seto yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi isija'quë api. ²⁰ Jaje pa'ina, cayaohua'i panita'a toasocohua'i yë'ë mamire cajë tsi'sicohua'i pa'ito jarote yë'ëje pa'ija'quë a'ë."

²¹ Ja maca Pedro sani Jesure seji'i:

"¿Ëjaë, yë'ëni yë'ë yo'jeipi co'aye yo'oquë pa'ito je soñe sai de'huacaija'quë a'ni, ite?"

²² Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Sieteja'a pa'ye sai de'huacaijë'ë caye pañë. Ai jerepa sai de'huacaijë'ë, siete pa'ye setenta.

Sai De'huaye Ësequë

²³ Jaje pa'ina, ma'tëmo pa'i te'te cato pai ëjaëpi ite necaichua'i ne do'ire saiñeje pa'ye a'ë. ²⁴ Ja'a ne de'hua huëoquëna, jaiye curiquë i do'i saiñe paquëre dahuë. ²⁵ Darena, i jo'yaë curiquë peoquë paji'i. Jaje peoquë pa'ina, i ëjaëpi cuañepi, isi jeojë'ë, ite cui'ne i nëjore, mamajëre cui'ne si'aye i co'amañaje ja curipi i do'i paye saija'quëre. ²⁶ Ca maca i jo'yaëpi i ëjaë ña hue'ñana do're ja'runi seji'i: 'Ëjaë, quëcojë'ë, yë'ë macare. Saija'quë a'ë, si'aye më'ëre.' ²⁷ Caquëna, ëjaëpi ite teaye caji cuasani oi ne de'huacani eto huasopi. ²⁸ Ja maca jo'yaëpi esa etani sai ti'api, yequëre i cajeire, cui'ne necaiquëre ti'ani ñaje tēcana tseani huani jëo huëopi, ñeje caquë: 'Saijë'ë, më'ë yë'ëre do'i payere.' Jaë cato a'ri maña ite do'i paquëni jaje yo'opi. ²⁹ Ja maca i cajeipi do're ja'runi seji'i: 'Quëcojë'ë, saija'quë a'ë, si'aye më'ëre do'i paye.' ³⁰ Jaje catoje yequëpi coequë coa ai jerepa paire co'a hue'ñana sani copi, saisi maca etoja'quë api, caquë. ³¹ Ja maca ëjaë jo'yapi iyere ñani ai co'a ju'ijë sani quëahuë, iohua'i ñase'ere si'aye. ³² Ja maca i ëjaëpi jëjo saopi, ite soija'cohua'ire. Soini capi, ite: 'Co'a merepa co'a jo'yaë. Yë'ëpi më'ëre sai de'huacaë'ë, si'aye më'ë do'i pa'ise'e më'ëpi seina. ³³ Më'ëje cui'ne më'ë cajeire quëcoquë sai de'huacaiye paji'i, yë'ë më'ëre teaye caquëna, sai de'huacaise'ëje.' ³⁴ Ja maca i ëjaëpi pëi jaje yo'osi do'ire cojë'ë, cuañepi, si'aye saina, jeojë'ë caquë."

³⁵ Jesupi jaje ca tëjiuë capi:

"Jaje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruteje yo'oja'quë api, mësarupi pai ñape cajeire joyore papi co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye paçohua'ire."

19

*Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere
(Mr 10.1-12; Lc 16.18)*

¹ Jesús iye coca casi jeteyo'je Galileapi saji'i. Sai Judea què'rona Jordán tsiaya què'rona èsè mèi te'tena ti'api. ² Jai pai ite pe'tehuè. Pe'terena, jarona ju'icohua'ire jujupi. ³ Ja maca fariseohua'i Jesure tsiojani sei'è, tayo sehuouna, tseañu'u cajè ñeje:

“¿Nějore jeocoye pa'iquè coa a'ri maña yequere yo'ona?”

⁴ Cajëna, ìpi jaohua'ire sehuopi:

“¿Nama'cohua'i a'ni, toyase'e caye si'aye du'ru pa'i huëose'e nesiquèpi 'Nepi èmère cui'ne nomiore’? ⁵ Cui'ne caji: 'Jaje pa'ina, pèca ja'quère cui'ne pèca ja'core jeoni nējona tsioni cayaohua'i pa'ima'pè coa te'ijè pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'è.’ ⁶ Jaje pa'ina, cayaohua'i pa'iyè paja'cohua'i a'è. Coa ai jerepa te'i pa'ija'cohua'i a'è. Jaje pa'ina, èmèpi nējore jeocoye peoji, Maija'què ñaquè tsiose'e.”

⁷ Ja maca ite sei'è:

“¿Me yo'oquè Moisés nējore jeocoye pa'iji, toya ja'huana jeoco do'ire toyani cuañei'ni?”

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Mësaru jëa joyo pa'i do'ire Moisés jeocoye de'oji, capi. Du'ru pa'i huëo maca cato jaje pa'iyè papi. ⁹ Jaje pa'ina, yè'èpi cayè. Yequè èmèohua'ire yo'oma'ona jeoconì yequè nomiore huejaquè pani tsoe co'a de'opi, yecore yo'o do'ire. Cui'ne jeocosi nomioni posèpi huejaquè panije cui'ne co'a de'oji, èjère paconi yo'oquè.”

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuè:

“Jaje pa'iyè sète èmèpi nomiore huejaye co'aji.”

¹¹ Cajëna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i iye asaye peoji. Coa Maija'què ta'ñe asaye isisicohua'ise'e asaye pa'iji. ¹² Iye do'ire yecohua'i èmèohua'i huejama'cohua'i pa'iyè. Tsi'nèna co'a de'osicohua'i ai de'oyè, paipi huejama'pè pa'ijajè cajè co'a de'huasicohua'i pa'iyè. Yecohua'ipi huejama'cohua'i pa'iyè, ma'tèmo ayere cajè. Iye yè'è case'e yèquèpi jaje pasi'i cuasani jaje huejama'què pa'ijè'è. Pai ñape tiñe pa'i do'ire èmèohua'i huejaye pañè. Yecohua'ipi hueja ti'añe pa'ija'cohua'ipi ai de'oyè. Paipi huejama'pè pa'ija'cohua'ire nesicohua'ipi pañè. Yecohua'ipi ma'tèmo pa'iyere cajè huejaye pañè. Jaje pasi'i canì jaje pa'ijè'è, ai cuasaquèpi.”

*Jesupi Tsire De'oyerepa Cacaiye
(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)*

¹³ Ja maca tsire Jesús què'rona dahuè, ìpi jèñapi patoquè seacaijaquè cajè. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pè cajè èsehuè. ¹⁴ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Coa ñajè'è, tsì iohua'ise'e yè'è què'rona daijajè. Èsema'pè pa'ijè'è. Ma'tèmo cato jaohua'ijè pa'iohua'i tsecoa.”

¹⁵ Ja maca tsire i jèñapi patoquè yo'o tējini saji'i, yequè hue'ñana.

*Posèpi Jaiye Co'amaña Paquèpi Jesure Case'e
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)*

¹⁶ Posèpi jaiye co'amaña paquèpi Jesure sani seji'i:

“De'o ye'yaquè. ¿Ique de'o co'amañare yo'oja'què a'ni, ma'tèmo ti pani huesèye ti'asi'i canì?”

¹⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¿Me yo'oque de'oque caquë'ni, yë'ëre? Peoji, de'oque. Coa te'i pa'iji, jaë cato Diusupi. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ti pa'i hue'ña cacaye yëni sehuoye pa'iji, cuañese'ere.”

¹⁸ Caquëna, posëpi ite capi:

“¿Je a'ni, iti yë'ë sehuo ja'ñe?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Huani jëoma'ë pa'ijë'ë, yequë. Nějore yecore yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë. Yecohua'ire cosoma'ë pa'ijë'ë. ¹⁹ De'oye sehuojë'ë, më'ë ja'quëre cui'ne më ja'core. Cui'ne oijë'ë, më quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyëje pa'ye.”

²⁰ Posëpi ite capi:

“Si'aye iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye yo'osiquë a'ë. ¿Jaje pa'ito iquepi caraquë'ni, yë'ëre?”

²¹ Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Më'ëpi de'oque'ëpa pasi'i cani sani më'ë payere isiquë curiquë nequë cui'ne peocohua'ini coa isijë'ë. Ja macata'a më'ë ma'tëmöre jaiye co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²² Jaje caquëna, iyere posë asani ai oi saji'i, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ai jëaji, ma'tëmo jaiye co'amaña pacohua'ipi cacaye. ²⁴ Cayë, tujupë mësarute. Camellore miu ñaca cojeja'a sa etojaiñe peoji. Jaje pa'ita'are ai jerepa jëaji, jaiye co'amaña pacohua'ipi ma'tëmo cacaye.”

²⁵ Jare i ye'yacohua'ipi asani ai cuasajë johua'ija'a sa'ñe sei'ë: “¿Jaje pa'ito nepi huasosicohua'i pa'iyë pa'iquë'ni, cajë?”

²⁶ Jesupi ñani capi, jaohua'ire:

“Paire cato caca ti'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato neñe pa'iji, si'aye.”

²⁷ Ja maca Pedropi capi, ite:

“Ejaë, yëquë si'aye yëquë co'amaña pase'e jëoni më'ëre tuë'ë. ¿Jaje yo'osicohua'i iquere yëquë paja'cohua'i a'ni?”

²⁸ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ja mu'se si'aye huajëye de'osi maca Pai Mamaquëpi i ñu'i saihuëna Ejaërepa ja'rusi maca, mësarut yë'ëre tuisicohua'ijë ja'ruja'cohua'i a'ë, doce ñu'i saihuëana, doce tsëcapëa Israel pai yo'ose'e ña de'huaja'cohua'ipi. ²⁹ Huë'e panita'a a'yëre, a'yore, panita'a ja'quëre, panita'a ja'core, panita'a nējore, panita'a mamajëre, panita'a ye-jare yë'ë do'ire jëosicohua'i cato cien pa'ye jerepa paja'cohua'i a'ë, cui'ne ti pani huesëyere paja'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are jai pai yure du'ru pa'icohua'ipi tējiohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jerepa pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

20

Co'amaña Necohua'i Yo'oyeje Pa'ye Quëase'e

¹ Ma'tëmo pa'i te'te cato jai tsio paquëpi nea hue'ñarepa co'amaña necaico-hua'ire co'esi'i, cuiya'i tēja'a'cohua'ire caquë saise'eje pa'ye a'ë. ² Co'amaña necaico-hua'ire ti'ani te'e mu'se yo'o do'ire te'e ëja ja'hua saisi'i, capi. Jaje quëani ne de'huani jëjo saopi, i tsio necaija'cohua'ire. ³ Nea hue'ña nueve pa'i maca etani saji'i. Sai ñaquëna, nema'cohua'ipi jai pai quë'rore coa paë'ë. ⁴ Pa'ijëna, capi, jaohua'ire: ‘Mësarujë sani yë'ë tse tēcacajë'ë, saisi'i, iti sañe pa'iyëje' caëna. Ja maca saë'ë, tēja'a'cohua'ipi. ⁵ Mu'se jopo pa'i maca tsio

aquë etani saji'i. Saisiquëpi tres pa'i maca sani copì, jare cui'ne paire co'equë.
⁶ Saisiquëpi cui'ne neato cinco pa'i maca, sani copì. Sani ti'api, pai coa pa'i hue'ñare yo'oma'pë coa nēcacohua'ire. Nani capi: '¿Iquere yo'ojë si'a mu'se coa pa'iyë'ni?' ⁷ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ite: 'Yëquëre yecohua'ije co'amaña nejë'ë cajë cuañese'e peocohua'i a'ë.' Cajëna, iohua'ire capi: 'Jaje pa'ito sani mësaruje yë'ë co'amañare necaijë'ë.' ⁸ Nami de'osi maca iti tsio aquëpi co'amaña necacohua'ire ñacaiquëre soini capi: 'Co'amaña nesi do'ire saijë'ë. Jeteyo'je cacasicohua'ini saijë'ë du'ru sainsi jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire saijë'ë.' ⁹ Caëna, co'amaña nesicohua'ire soiquëna, neato cinco pa'i maca cacasicohua'ipi daë'ë. Datena, te'e mu'se yo'osi do'i ja'ye saipi. ¹⁰ Ja jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire soiquëna, cuasahuë, jerepa curiquë nejacohua'i a'ë, cajë. Jaje cuasasicohua'ita'are pai ñapere te'e mu'se yo'ose'e ja'ye saipi. ¹¹ Jaje sai cuañoni sañope ca huëohuë, iti co'amaña paquëni, ¹² ñeje cajë: 'Icohua'i jeteyo'je cacasicohua'i cato coa te'e hora nehuë. Jaje nesicohua'ita'are yëquë si'a mu'se co'amaña nejë, ësë uquëna, quëcojë nesicohua'ire sañe ja'ye saihuë, më'ë.' ¹³ Jaje cajëna, iti tsio aquëpi sehuopi, jaohua'i aquëre ñeje: 'Cajei, co'aye yo'oma'ë pa'iyë, më'ëre. ¿Më'ëje paipi te'e mu'se ne do'ire, saijë'ë caquë yë'ë ja're conì, ne de'huasiqëta'a?' ¹⁴ Jaje pa'ito iye më'ë ne do'i ini saijë'ë. Yë'ëpi yëë më'ëre isiye ja'ye iquëreje isiye, jeteyo'je cacasiquëreje. ¹⁵ ¿Më'ëpi cuasani yë'ë curiquëre, yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye peoji, cuasaquë? ¿Panita'a coa jaiye pasi'i cuasaquëna, pëti éaye më'ëre nëiquë yë'ëpi paire oiquëpi yo'oquëna?' ¹⁶ Jaje pa'ina, jeteyo'je pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne du'ru acohua'ipi jeteyo'je pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jai pai soisicohua'i pa'iyë. Pa'ijëta'are, sahuani jo'ya nesicohua'ipi a'ri jai pai pa'iyë."

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Jesús Jerusalén ma'are pa'i i doce ye'yacohua'ire iohua'ise'ere tiro sani capi:

¹⁸ "Mësarupi ñañë, mai Jerusalénna mëi huëoye, Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina isija'tona, isisi maca jaohua'ipi huani jeoja'quë api cajë, ¹⁹ ti paina isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi ite cue'cueje të'cajë yo'oni, soquë sarahuana quejajë cajë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api."

Jacobo Cui'ne Juan Pëca Ja'co Sese'e

(Mr 10.35-45)

²⁰ Jesús quërona Jacobo cui'ne Juan pëca ja'copi Zebedeo mamajë ja're conì do're ja'ruo, Jesús ña hue'ñana necai ja'ñere ses'i'i caco. ²¹ Ja maca ipi seji'i, iote:

"¿Iquere yëco'ni, më'ë?"

Caquëna, sehuo, ñeje: "Yë'ë caya mamajëre më'ë pa'i te'tena ëjaohua'ire neni më'ë ëja te'tena yequëre cui'ne ari te'tena ñocaijë'ë."

²² Cacona, Jesupi sehuopi:

"Cuasaye peoye huesërepa señë, mësaru. ¿Mësaru de'hue tëto sani ti'añë, yë'ë sëje cono tëto sai ja'ñeje pa'ye, cui'ne do cuaño ti'añë yë'ë do cuaño ja'ñeje pa'ye?"

Jaohua'ipi cahuë:

"Ti'añë."

²³ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, jaje pa'ijë'ë. Mësaru tëtto sai'ja'cohua'i a'ë, iye sëje coñoja'a. Cui'ne yë'ë do cñañose'eje do cñañoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ëja te'te cui'ne ari te'tena ja'ruye cato yë'ëpi isiye peoji. Yë'ë ja'quëpi i ne de'huacaisicohua'ina isi'ja'quë api.”

²⁴ Jaje caquëna, diez i ye'yacohua'ipi iyere asani sañope pëti huëohuë, caya hua'ire. ²⁵ Jaje sañope yo'oye pa'ina, Jesupi soini capi, jaohua'ire:

“Mësaru, tsoe ta'ne asayë. Iye yeja pai ëjaohua'i cato si'a co'amaña meñe payë, cui'ne iohua'i huë'ehuë maca acohua'ipi meñe ëjaohua'ire payë, iohua'ire. ²⁶ Jaje pa'ye peosipi, mësarute cato. Ai jerepa pa'i pasi'i caquëpi yecohua'ire necaiquë pa'ie pa'iji. ²⁷ Cui'ne mësaru aquëpi du'ru aquë pasi'i caquë pani yecohua'ini necaiquëpi jo'yaë pa'ie pa'iji. ²⁸ Pai Mamaquëje pa'iohua'i pa'ie pa'iji. Jaë je'quë daima'ë paji'i, yecohua'ipi necaijajë caquë. Coa ai jerepa necasi'i caquë daji'i, i pa'ie do'ipi jai pai de'oye pa'i ja'ne necasi'i caquë.”

Jesupi Cayahua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e
(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Jericó daripëpi etani saijëna, jai pai Jesure tuë'ë. ³⁰ Saijëna, jarote cayaohua'i ñama'cohua'ipi paë'ë, ma'a yë'quë macare. Pa'icohua'ipi Jesupi tëtosa'iji asani cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë, yëquë mañare teaye ñani cöcailjë'ë.”

³¹ Cajëna, paipi cuima'pë pa'ijë, cahuë. Jaje catoje ai jerepa cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë yëquë mañare teaye ñani cöcailjë'ë.”

³² Ja maca Jesús necajani ñama'cohua'ire soini seji'i, jaohua'ire:

“¿Iquere necaijaquë cajë yëye'ni, yë'ëre?”

³³ Caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Ëjaë, yëquë ñañere yëyë.”

³⁴ Cajëna, Jesupi teaye pa'iohua'ire ñani oi patopi, ñaco çana. Jaje patoquëna, i'ti macapi tsoe ñacohua'ipaë'ë. Pa'ijë Jesure tuë'ë.

21

Jesupi Jerusalén Cacase'e
(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macare pa'ijë ti'ahuë, Betfagé daripëna, Olivos ai cutihuë quëno maca pa'icona. Jaropi Jesús cayahua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saopi.

² Jëjo saokuë capi, jaohua'ire:

“Saijë'ë, je'ñerepa pa'i daripëna. Jarona ti'aja'cohua'i a'ë, burra sëa nëosicopi. Burrito ja're çoni nëiona, ñani joyeni dacailjë'ë. ³ Jaje sajëna, yecohua'ipi çme neja'quëni, saye? Cato cajë'ë: ‘Ëjaëpi cusi'i' caëna, yo'oyë. Esa co'yoja'quë'ni, cuni tējini.”

⁴ Iye cato yo'ose'e paji'i tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyaquë caquë pa'ise'epi ti'aquëna ñeje toyase'epi:

⁵ Sióñ daripëre cajë'ë:

“Ñajë'ë. Më'ë ëjaëre papi më'ëna daiji, Jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi burroni ñu'i Co'amaña hue'eco burra mamaquëni ñu'i.”

⁶ Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús cñañese'eje yo'ohuë. ⁷ Burrare cui'ne io mamaquëre dani cañapi iohua'i jetena jajehuë. Jajerena, ja maca Jesupi mëni ja'rupi. ⁸ Ja maca jai pai pa'ie sëte cañapi ma'ana jajehuë. Yecohua'ipi

soquë capëare tëtëjê ma'ana oehuë, sihuajê. ⁹ Ja maca du'ru sai pai cui'ne jeteyo'je dai paipi cui huëohuë:

“¡De'okuëre pani, pai ëjaë David mamaquë! ¡Ëjaërepa mami hue'equëpi daiji, de'okuëpi! ¡De'okuëre papi, Maija'quë!”

¹⁰ Jesús Jerusalén cacasi maca si'a pai iti daripë pa'icohua'i ai cuasajê yecohua'ire sei'ê:

“¿Iquei'ni, iquë?”

¹¹ Cajëna, paipi cahuë:

“Iquë cato Maija'quëre quëacaiquë api Jesupi, Nazaret Galilea aquë api.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Ja jeteyo'je Jesús cacapi, Maija'quëre huë'ena. Cacani si'aohua'ire huerojê cui'ne isijê yo'ocohua'ire hue'sena eto saopi, jaro pa'isicohua'ire mesaña pö'ne taño saopi, curiquë paire cambiase'e cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i saijê pö'ne taño saopi. ¹³ Jaje yo'okuë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ê huë'e cato Maija'quëre se huë'e hue'yosicoa.’ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyê.”

¹⁴ Maija'quëre se huë'ena ñama'cohua'i cui'ne do'pëcohua'i daë'ê. Jesús quë'rona daijëna, ipi jupupi. ¹⁵ Jaje yo'okuëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi iye pai yo'o tï'a ma'ñere yo'okuëna, ñahuë. Cui'ne tsipi Maija'quë huë'epi ai ñeje cuijê cajëna, asahuë. ¡De'okuëre papi David mamaquë pai Ëjaë! Jaje cajëna, asani pëijê, ¹⁶ Jesure cahuë:

“¿Asaquë, më'ê jaohua'i më'êre cuijê caye?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Jëjê'ê, asayê. ¿Mësaru ñama'cohua'i a'ni, toyase'e ñeje caye?”

Më'ëpi a'ricohua'i mañare cui'ne oje tsu'sucohua'ire nehuë, Maija'quëre de'oyerëpa jëjêja'cohua'êre.”

¹⁷ Jaje cani saji'i, yequë a'ri daripë Betaniana. Jarona ñami pëapi.

Quëima' Soquë Yëre Jesús Pëi Case'e

(Mr 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Nea huë'ña Jesús pai daripëpi co'iquëna, ai ëaye nëji'i. ¹⁹ Nëina, ma'a yë'quë maca nëca yëre ja'ye maca tsiojani ñaquëna, ti peoyë paji'i. Quëima' nê, coa ja'ose'e paji'i. Ja maca Jesupi capi, soquë yëre:

“¡Yureta'a ti quëima'o pa'ijê'ê cuañeñê, më'êre!”

Jaje i ca macapi cuëne huesësico paco'ê. ²⁰ Iyere ñani i ye'yacohua'ipi ai cuasajê Jesure sei'ê:

“¿Me yo'okuë soquë yë esarepa cuëne huesëco'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayê. mësarute. Mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani jëa coeye peoni yë'ê soquë yë caëna, yo'ose'eje yo'oye pa'iji. Iye cutihuëre cacohua'i pani cayê: ‘Iye macapi sani jai tsiayana sa du'ijê'ê.’ Jaje ca maca tsoe yo'ose'e pa'iye pa'iji. ²² Cuasare pajê sêcohua'i pani si'aye mësaruse'e tï'aja'cohua'i a'ê.”

Jesús Cuañeñerepa Pa'iye

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Ja maca Jesús Maija'quë huë'ena pa'i ye'yapi. Jarote ja yë'ta'a ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne judío pai aihua'i tsio dani ite sei'ê:

“¿Ique cuañeñepi iye co'amaña yo'okuë'ni? ¿Nepi më'êre iye cuañe tutu paquëre nere'ni?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ëje cui'ne mësaruteje sesi'i. Iye sësere sehuorena, yë'ëje quëasi'i iye co'amaña yo'o tutu aye. ²⁵ ‘¿Ne cuañesiquëpi paquë'ni, Juan oco doquë, Maija'quë panita'a paipi cuañesiquë paquë?’”

Caëna, ja maca sa'ñe ca huëohuë, iohua'ija'a ñeje:

“Maija'quë jëjo daosiquë pajit'i, cato ipi sehuoja'quë api, maire: ‘¿Jaje pa'iquëta'are me yo'ojë mësarü asama'pë pate'ni?’ ²⁶ Cui'ne ‘maipi pai cuañesiquë pajit'i canije ca'rayë, paire. Juanre cato Maija'quë cocare quëaquë pajit'i cuasayë, paije.”

²⁷ Jaje pa'ina, cahuë, Jesure:

“Huesëyë, yëquë.”

Cajëna, ije capi:

“Yë'ëje quëaye pañë, iye co'amaña yo'o tutu cuañequëre.”

Caya Mamajë Yo'oye Ayere Quëaye

²⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me cuasayë'ni, mësarü iyere asani? Paipi caya mamajëre paquëpi capi, jaohua'i aquëni: ‘Tsihua'ë, yure sani yë'ë co'amañare necaijë'ë, cuiya'i tëayere.’ ²⁹ Mamaquëpi sehuopi: ‘Pañë.’ Jaje casiquëta'a tiñe cuasa ñajani sani co'amaña nepi. ³⁰ Ja jeteyo'je sani yequëre capi, cui'ne caquëna, ipi sehuopi: ‘Jaë, ja'quë sasi'i.’ Casiquëta'a saiye papi. ³¹ ‘¿Jaje pa'ito jequëpi pëca ja'quë yëse'e necaquë'ni, jaohua'i aquë?’”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Du'ru aquë.”

Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Pa'i do'i curi secohua'i, cui'ne ëmëohua'ire yo'orojaicohua'ipi, ma'tëmo du'ru cacaja'cohua'i a'ë, mësarü ja cacama'pëna.

³² Juan oco doquëpi mësarute quëapi. Iti pa'iyere quëaquëta'are mësarupi asama'pë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'i do'i curiquë secohua'ipi cui'ne si'a ëmëohua'ire yo'ocohua'ipi asajë pönëhuë. Jaje si'aye ñajëta'a mësarü pönëma'pë paë'ë.

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Asajë'ë, yure iye quëayere. Jai tsio paquëpi tapi, pisi cuiya'ire. Tani tsioja'a tëhuo të'ijaji'i cui'ne cuiya'i suja'coreje nepi, cui'ne jai ëmë huë'eje nepi, iopi tuijë si'a tsio ñaja'core yahue imacohua'ire. Ja jeteyo'je co'amaña necohua'ire co'eni necaijë'ë cani so'ona saji'i. ³⁴ Saisiquëpi tëa mu'seña ti'asi maca jëjo daopi, i jo'yare. Sani ite co'amaña necaicohua'ina sejëna, jaohua'ipi ite cajë nëocaise'ere isijajë caquë. ³⁵ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi i jo'ya mañare tseani të'cahuë, te'ire. Yequëni coa huani jeohuë. Cui'ne yequëni quëna pëapi jea huëohuë. ³⁶ Jaje yo'oruje iti tse aquëpi tijupë du'ru jëjo daose'e seña maca jai paire jëjo daopi, i jo'yare. Jaje jëjo daoruje co'amaña necohua'ipi cui'ne jaohua'ireje yo'ohuë.

³⁷ Ai tëjiyerepa jëjo daopi, i mamaquëre pani, ‘oijë dahuëre ñaja'cohua'i a'ë, cuasaquë.’ ³⁸ Jaje jëjo daosi maca i mamaquëni ñani, co'amaña necohua'ipi iohua'ija'a sa'ñe cahuë: ‘Iquë api, iti co'amaña tse aquë de'oja'quë. Jaje pa'ito huani jeoñu'u, maipi iye yeja tse acohua'i pa'ija'cohua'i.’ ³⁹ Jaje cani tseani tsiopi hue'sena etoni sani huani jeohuë.”

⁴⁰ Ca tëjini Jesús seji'i:

“Iti tsio aquëpi daisiquë pani, ¿me neja'quë a'ni, co'amaña necohua'ire?”

⁴¹ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Huani jeoja'quë api, ti oiye peoye co'acohua'ire. Yo'oni yecohua'ini co'eni tsio co'amaña nejacohua'ire jeosipi. Jeona, quëi maca tija'ëna, tëani ite isija'cohua'i a'ë, ite cajë necaise'ere.”

⁴²Ja maca Jesupi capi, jahua'ire:

“¿Ti ñama'cohua'i a'ni, toyase'e, mësarü? Caji ñeje:

Necohua'ipi yo'o jujani jeosi quëna pëpi,
Yure cato du'ru huëocorepa pönëo.

Iye cato ëjaëpi jaje neina, merepa jaje neini cajë ai cuasajë ña'ne pa'iji.

⁴³Jaje pa'ina, mësarute cayë. Diusu pa'i te'te pasicohua'ire mësarute sioja'quë api. Tsioni yecohua'ina isija'quë api, i pa'i te'tena iti ca tëani isicohua'ina.

⁴⁴Quëna pë cato, yecohua'ipi io ëmëje'ena tomecohua'ipi jë'yecoa. Cui'ne quëna pëpi yecohua'i ëmëje'ena tomeco pani peo sëpëare ne'ne pa'iji.”

⁴⁵Jaje caquëna, Maija'quë huë'e ñacai ëjahua'i cui'ne fariseohua'ipi maini caji cuasajë Jesús caye asahuë. ⁴⁶Ja maca tseañe yëjêta'a paini ca'rajë pahué, jai pai Jesure Maija'quëre quëacaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ñani.

22

Huejaye Fiesta

¹Jesús tijupë ca huëo copí, pai ña'ne ayeja'a iñoquë ñeje:

²“Ma'tëmo cato pai ëjaëpi mamaquëre huejaquëna, sihuaquë paire tsi'soni yo'ose'eje pa'ye a'ë. ³Jaje yo'oquë jëjo saopi, i jo'yare, huëosicohua'ire quëëja'ijë'ë, caquë. Jaje pa'iquëta'are huëosicohua'ipi daiye coehuë. ⁴Tijupë i jo'yare jëjo saquëre capi: ‘Quëajë'ë, soisicohua'ire. Tsoe si'aye ai ja'ñe de'hua saohué. Huequëreje hui'yape quë'iohua'ini huani ne de'huahuë, huejaye ñaja'cohua'i daijajë caquë.’ ⁵Caquëna, asani i case'e quëajëna, huëosicohua'i asacaima'pë pa'ë. Yequëpi tsiona saji'i. Yequë co'amaña isi sapi. ⁶Cui'ne yecohua'ipi ja ëjaë jo'yare tseani co'aye yo'ojë huani jeahuë. ⁷Ja maca pai ëjaë pëi i soldado paire jëjo saopi, huaicohua'ire. Huani jeani iti daripëje ëo jeoja'cohua'ire. ⁸Ja jeteyo'je capi, i jo'yare. ‘Hueja a'o ne de'huase'epi paji'i. Jaje pa'iquëta'are soisicohua'i daiye pahué. Ja soisicohua'i cato do'i peocohua'i pa'ë. ⁹Jaje pa'i do'ire jai ma'a'ña sana huëojë'ë. Coa si'aohua'ire ma'a pa'icohua'ire dajë'ë, hueja a'o aija'cohua'ire.’ ¹⁰Caëna, pai ëjaë jo'yapi etani sani ma'aja'a cu'ijë co'acohua'ire cui'ne de'ocohua'ire si'sohué, huë'e timë huesëyerepa.

¹¹Ja maca ëjaë cacani soisicohua'ire ñapi. Ñaquëna, te'i hueja caña suñama'quëpi ñuji'i. ¹²Ñani capi, ite: ‘¿Cajë, me më'ë iño cacaë'ni, hueja caña suñama'quë?’ Jaje caquëna, ipi ti sehuoma'ë paji'i. ¹³Cama'ëna, ja maca pai ëjaëpi mesa ñul'icohua'ire necaijë pa'icohua'ire capi: ‘Jaëte tseani nëcañoa cui'ne jëña sëani jeocojë'ë, nea huë'ña hue'sena. Jaropi oi cui'ne cuji qu'cojaquë.’ ¹⁴Jaje pa'ina, jai pai pa'iyë, soisicohua'i. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña pa'iyë, sahuani jo'ya nesicohua'i.”

Pai Do'i Sajiñe Ayere Case'e

(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵Ja maca fariseohua'ipi sani sa'ñe coca cajë te'e cuasahuë. Jaje cajëna, tayo sehuouna co'aye capi cajë ne ja'ñere. ¹⁶Jaje cani jëjo saohué, iohua'i acohua'ire Herodes tsëcapë acohua'ina coní te'e Jesure caji'cohua'ire ñeje:

“Ye'yaquë, asayë, yëquë më'ë nuñerepa caquë pa'iyë, cui'ne nuñerepa Maija'quë ma'are ye'yaquëpi pai cayere asacaima'quëpi cui'ne pai pa'iyë

ëmëjese'e ñaquë cama'quë pa'iyë. ¹⁷ ¿Jaje pa'ipi me më'ë caquë'ni? '¿De'loquë pa'i do'ire si'a pai ëjaë Césarna curi saïne panita'a païne?' ”

¹⁸ Jaje cajëna, Jesús tsoe asapi, ñohua'i co'aye cuasajë seïne. Jaje pa'ina, capi, jaohua'ire:

“Coa cacohua'i, ¿Me yo'ojë yë'ëre cosojë neñu'u cajë caye'ni? ¹⁹ Ññojë'ë, pa'i do'i sai të'quire.”

Caquëna, te'e të'qui romano curi të'quire dahuë. ²⁰ Darena, Jesús ñani jaohua'ire seji'i:

“¿Ne tsiare hue'eco'ni, iye të'qui ico cui'ne ne mamire hue'eco'ni?”

²¹ Caquëna, ñohua'ipi sehuohuë:

“Si'aohua'i ëjaërepa mamipi pa'iji.”

Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Isijë'ë, pai ëjaë tseco pa'ito jare iti tse aquëna. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito jare Maija'quëna isijë'ë.”

²² Caquëna, iyere asani ai cuasahuë. Jaje yo'oni ñte jëoni saë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Seïne

(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Jare ja mu'se saduceohua'i Jesure sani ñañu'u cajë saë'ë. Saduceo hua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji, cacohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iyere cahuë, ñte:

²⁴ “Ye'yaquë, Moisés capi, huejasiquëpi mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejaye pa'iji, hua'jeore, maja'yë ju'isi do'ire mamajëre pacaija'quëpi. ²⁵ Yëquë acohua'ipi siete yo'je tsi te'e tsëcapëre paë'ë. Pa'icohua'ipi du'ru maja'yëpi huejani juji'i, mamajëre peoquë. Ju'i yo'jeina jecaji'i, nëjore. ²⁶ Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, toasone aquë huejapi. Huejani jare jaje peoquë juji'i. Jajese'e si'a tsëcapë siete juju sahuë. ²⁷ Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë, si'aohua'i jutena. ²⁸ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿ne nëjo pa'ija'coa'ni, jaje si'aohua'i te'oni huejasico?”

²⁹ Jesupi sehuopi, jaohua'ire: “Mësarupi tayo cuasayë, toyapë ñama'cohua'i sëte cui'ne Maija'quë tutu ñama'cohua'i sëte. ³⁰ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i huejama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne mamajë nomiohua'ire huejoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'i huiñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ito mësaru ju'isicohua'i huëiye aye Maija'quë case'ere toyase'e ñama'cohua'i a'ë. Toyase'e ñeje caji: ³² ‘Yë'ë cato Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji. Jaë cato huajëcohua'i Diusu api.” ³³ Jaje caquëna, iyere pai asani ai cuasahuë, me ja jerepa ye'yaquë'ni, cuasajë.

Ai Jerepa Pa'ye Cuañese'e

(Mr 12.28-34)

³⁴ Jesupi saduceo paire ti sehuoye peoyerepa ca huesopi, asani fariseo paipi tsi'sihuë, coca cañu'u cajë. Ja maca dani ³⁵ Fariseo pai aquëpi cuañese'e ye'yaquëpi neñasi'i caquë ñte seji'i:

³⁶ “Ye'yaquë, ¿Jeco a'ni, cuañese'e si'aye seña maca pa'io paire ye'ya ja'ñe?”

³⁷ Seina, Jesupi capi:

“Oijë'ë, më Ëjaë Diusure, si'a më joyopi, si'a më pa'iyepi cui'ne si'a më'ë cuasayepi. ³⁸ Iye a'ë, si'aye seña maca jerepa pa'ye cui'ne du'ru macarepa cuañese'e. ³⁹ Yecoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji, ñeje: ‘Oijë'ë, më quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye cuasaquë oiyeje pa'ye.’ ⁴⁰ Iye cayayena si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'e meñe quëco pa'iji.”

¿Ne Mamaquë A'ni, Cristo?

(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Jä yë'ta'a fariseohua'i tsi'sisicohua'i pa'ijëna, ⁴² Jesús seji'i, jaohua'ire: "¿Me cuasaye'ni, mësaru Cristore? ¿Ne mamaquë a'ni?" Caquëna, iohua'ipi sehuohuë: "David mamaquë api, jaë cato."

⁴³ Jä maca Jesupi capi, jaohua'ire: "¿Jaje pa'iquëta'are David Maija'quë joyopi quëaquëna, Ëjaë hue'you'ni, ite? Jaje pa'ina, Davidpi capi:

⁴⁴ Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

Më'lëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.'

⁴⁵ ¿Me jaje pa'ito Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Ëjaë ite hue'yoto?"

⁴⁶ Jä maca te'ijë ti te'e yë'opoje caye papi. Cui'ne jare jä mu'sepi cuañese'e ye'yacohua'ije jaiye seña jeohuë, ca'rajë.

23

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Case'ere

(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Jä maca Jesupi capi, paire cui'ne i ye'yacohua'ire:

² "Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai cato Moisésje pa'iohua'i a'ë.

³ Jaje pa'ina, mësaru si'aye jaohua'i caye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë. Jaohua'i cato ñeje yo'oye pa'iji casicohua'ipi iohua'i case'ere yo'oma'pë ai yequere yo'ocohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato hue'ocaiyë, dëquëyere pare. Quëco ëa ma'ñere pare jare paipi hue'ejajë cajë yo'oyë. Jaje yo'ojëta'a iohua'i cato moño maca pu'peyeque coecohua'i a'ë. ⁵ Si'aye iohua'i yo'oye cato paipi ñajajë cajë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, tsia tiñare pana cui'ne tata tuna caña ca'tina Maija'quë coca ayepi toyase'ere sëoni ju'ijë cui'yë. Cui'ne ju'i ca niamoaja'a de'oyerepa tsoa caña nëojë huatose'ere ju'iyë, yequë pai ju'iyë seña maca de'oyere. ⁶ De'o hue'ñana ao aïñere yëcohua'i a'ë. Cui'ne sihua cuañocohua'i ñu'i saihuëna ja'ruye yëcohua'i a'ë, pai tsi'si hue'ñana. ⁷ Cui'ne paipi de'oyerepa ëjaohua'i a'ë cajë ca'rajë pëpayere yëcohua'i a'ë.

⁸ Jaje jaohua'i yo'ocohua'ita'are mësaru cato paipi ye'yacohua'i a'ë hue'yojajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru cato te'e yo'je tsi a'ë. Cui'ne te'ere ye'yaquëre pacohua'i a'ë, Cristore. ⁹ Ja'quë hue'yoma'pë pa'ijë'ë, te'ireje iye yeja acohua'ire. Coa te'ire ma'tëmo pa'iquëse'ere ja'quëre payë, mësaru. ¹⁰ Paipi mësarute ëjaohua'i a'ë, cajajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, te'i mësaru ëjaë Cristo pa'ito me jaje yo'oye. ¹¹ Jaje pa'ina, mësaru aquëpi yecohua'ire necaiquëpi ai jerepa pa'i pa'iji. ¹² Ija'a co'ye jerepa pa'i a'ë, cuasaquë cato meñe casa cuañone pa'iji. Jaje pa'iquëta'are jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni jerepa pa'ire neñe pa'iji.

¹³ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! Coa cacohua'i. Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai, coa cacohua'i. ¿Me yo'ojë ma'tëmo caca sa'ro tēhuoye'ni? yecohua'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'ojë mësaruje cacama'pë yecohua'i cacañu'u cajë yo'ocohua'ireje ëseye.

¹⁴ ¡Teayerepa, mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai. Coa cacohua'i! ¿Me neñu'u, cajë hua'jeohua'i huë'ña siojë yo'oye'ni, mësaru? Jaje yo'ocohua'ipi paipi de'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë tsoaye señë. Jaje yo'osi do'ire mësarute jerepa co'ayerepa sañe pa'iji.

15 ¡Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Mäsaru cato cu'icohua'i a'ë, yeja cui'ne jai tsiaya paini mäsaru sehuoyena ye'yañu'u cajë. Jaje yo'orojajë neni iti sehuoquëni mäsaru seña maca cayaye jerepa co'acquë neñë, toana uja'quëre.

16 Teayerepa mäsaru ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'ipi yecohua'ire sacohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ipi cayë, 'Maija'quë huë'e do'ipi ca nëose'e cato neñe peoji. Maija'quë huë'e pa'i oropi ca nëose'epi neñe pa'iji.'

17 Huesëohua'ipi cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'ipi. ¿Mäsaru ñato je a'ni, iti jerepa pa'ye, oro panita'a Maija'quë huë'epi orore Maija'quë tse necaiye a'ni, itirepa? 18 Yequeje mäsaru cayë, 'Maija'quëre isi sai huë do'ipi nesi'i ca nëoñe peoji.' 19 ¡Huesëohua'i cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i! ¿Ique a'ni, jerepa pa'ye, ëmëje'e tuiye panita'a iti sai huë, Maija'quë tse necai sai huë? 20 Jaje pa'ina, iti sai huë do'ipi ca nëoquë pani coa ñose'ere cama'ë pa'iji. Si'aye io ëmëje'e tuiye cõni caji. 21 Cui'ne Maija'quë huë'e do'ipi ca nëoquë pani jaro pa'iquëni Diosuni caye pa'iji. 22 Cui'ne ma'tëmo do'ipi ca nëoquë pani Maija'quë ñu'i sai huëna caye pa'iji. Cui'ne ñoni caquë Maija'quë jote ñu'iquëni caye pa'iji.

23 ¡Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'ya pai cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Maija'quëre mäsaru isiyë, menta, anis cui'ne comino aña seña neñere, diez ayere te'lore huase'ere. Jaje yo'ojëta'a cuasaye pañë, ai jerepa do'i quë'yere, nuñerepa pa'iyere, paire oiyere, cui'ne Maija'quëre pa'iji cuasayere. Iyeje yo'ojë cui'ne ja yë'ta'a yequeje yo'oye pa'iji, jeoma'pë. 24 Ñaco ca peocohua'ipi yecohua'ire sacohua'ipi pa'iyë, mäsaru. Mi'are de'oye ñajë ima jeocohua'ita'a camellore nëocohua'i a'ë.

25 ¡Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Ëmëje'ese'e ucu duruhuëa cui'ne quëna ne'ña tsoacohua'i a'ë. Sa'nahuë cato co'amaña yahue imañe cui'ne te'ohua'i jaiye co'amaña pañu'u caye timësicohua'i pa'iyë. 26 ¡Fariseo, ñaco ca peoquë! Du'ru macarepa ucu duruhuëre cui'ne quëna de'huare tsoajë'ë. Sa'nahuë pa'iyere jeteyo'je yureta'a hue'se pa'iyeye si'si peoye pasipi.

27 Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i. Coa cacohua'i. Mäsaru cato paire tasi darije pa'iohua'i a'ë, huë'ese'e poja'icore tsoase'eye pa'iohua'ipi. Jaje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato ju'isi tara cui'ne si'aye si'si timë huesësicohua'i a'ë. 28 Jaje pa'iohua'i a'ë, mäsaru, pai ña huë'ñase'e de'ocohua'ipi. Sa'nahuë cato coa cosoyena cui'ne co'aye yo'oyena timësicohua'i a'ë.

29 ¡Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne Fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Mäsarupi de'oye necaicohua'i a'ë, cuasajë tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i jutena, tasi darire cui'ne de'o paipi ju'isicohua'ini johua'ire tasi darina quëna tupëa ëja de'huacohua'i a'ë. 30 Jaje yo'ojë cayë: 'Maipi mai aipë pa'inë pa'icohua'i pani co huaiye para'huë, Maija'quëre quëacaicohua'ire.' 31 Jaje iyere yo'ojë tsoe mäsaruja'a ñañë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huasi tsëcapë acohua'i a'ë cajë. 32 ¡Jaje pa'ito ja macaja'a yo'o tējijë'ë, mäsaru aipë yo'o huëojë pa'ise'e! 33 ¡Añaohua'i! ¡Aña tsëcapë! ¿Me jëaja'cohua'i a'ni, mäsaru toa yeja uye? 34 Mäsarupi yo'o saojajë iyere caquë jëjo daoja'quë a'ë, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëacohua'ire, ta'ñe asacohua'ire, cui'ne cuañese'ere ye'yacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are mäsarupi yecohua'ire huani jeojë soquë sarahuana quëni huani jeojë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaohua'i acohua'ire cui'ne yecohua'ini ts'i si huë'ñana tseani të'caja'cohua'i a'ë. Cui'ne si'a pai dari ñape co'erojajë josa yo'oja'cohua'i a'ë. 35 Jaje yo'ojëna, mäsaruna si'a de'o paire huani jeosí do'i tomeja'coa. Nuñerepa yo'oquë Abelre huani

jeosi macapi Zacarias, Berequías mamaquëre huani jeosi macana, ëojë se sai huë cui'ne de'o huë'ña jopo sa'rona mësarú huani jeosiquëna tómesipi. ³⁶ Nuñerepa cayë. Si'aye iye do'i cato yure pa'i paipi sañe tómeja'coa.

*Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiye
(Lc 13.34-35)*

³⁷ Jerusalén, Jerusalén, yequë mu'se pa'i ja'ñe quëacohua'ire cui'ne Maija'quë coca quëacohua'ire më'ëni caquë Maija'quë jëjo daoquëna, huani jeohuë, mësarú. Yo'ojëta'are de'huerepa më'ë mamajëre tsisosi'i caquë yo'ohuë, cura mamajëre jo capëa huë'ehuëna de'huasi'i caco yo'oyëje. Yo'oquëna, coehuë. ³⁸ Ñajë'ë. Yure mësarú huë'e jeocosico pa'ico. ³⁹ Nuñerepa cayë. Yë'ëre mësarú ña coñe paja'cohua'i a'ë, 'mësarupi de'oquëre pa'ni ëjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca ti'añe pato."

24

*Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)*

¹ Jesupi Maija'quë huë'epi etani je'në saina, i ye'yacohua'ipi tsio dani ìte Maija'quë se huë'e ayere ñajë ca huëohuë. ² Cajëna, Jesupi capi:

"¿Si'aye mësarú ñañe? De'oji, nuñerepa mësarute cayë. Si'aye ja mësarú ñañe nejose'e pa'ija'coa. Iye maca ti te'e quëna pëje jupë uñe paja'coa."

*Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)*

³ Ja maca Olivos cùti huëna saë'ë. Sani Jesús ja'runi ñu'ina, i ye'yacohua'ipi ìte yahuerëpa cahuë:

"Ìna, yëquëre quëajë'ë. ¿Je yëhua jaje yo'ojacoa'ni? ¿Me iñoñe pa'ija'coa'ni, më'ë daiye cui'ne yeja carajaiñe?" ⁴ Cajëna, Jesupi capi:

"De'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarute yecohua'ipi coso huesojë. ⁵ Jai pai yë'ë mamipi cajë daija'cohua'i a'ë: 'Yë'ë a'ë, Cristo' cajë. Cajëna, jai pai ìohua'ire tuija'cohua'i a'ë. ⁶ Si'a huë'ña sa'ñe huajo huaiyere mësarú asaja'cohua'i a'ë. Àñani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jare jaje tëtó saiye pa'iji. Pa'iquëta'a ja yë'ta'a tëjiye peoji. ⁷ Yequë yeja pa'icohua'ipi yequë yeja pa'icohua'ire se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë paipi yequë paini se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne aiñeje peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne yeja ñu'cuyey pa'ija'coa, yequë huë'ña ñape. ⁸ Iye cato ja'a ai yo'o huëoyepi pa'ija'coa.

⁹ Cui'ne yë'ë do'ire mësarute co'aye yo'ojë tseani yecohua'ina isijë cui'ne huani jeojë yo'ojë cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë. ¹⁰ Ja mu'seña ai Maija'quëre cuasase'e nejo huesoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë yecohua'ire coejë cajeohua'ije pa'iohua'ita'a sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ¹¹ Cui'ne jai pai coa cosocohua'ije pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i a'ë cacohua'ije. Jaje yo'ojëna, jai pai cosoyere asaja'cohua'i a'ë. ¹² Cui'ne jaje jaiye co'aye pa'ina, yo'ojë jai pai paire oiye jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are ìti quëcoquë nuiñe pa'isiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi. ¹⁴ Cui'ne iye de'o cöcäje si'a huë'ña yeja pa'icohua'ire quëase'e pa'ija'coa, jaohua'ije asajajë cajë. Ja macata'a ti'aja'coa, carajaiñerepa. ¹⁵ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toypai, paire co'a de'huaquë cui'ne paire ne huesoquë yo'oye ayere. Jaje pa'ina, iquëpi si'si peo huë'ñana ti'asi maca ñani toya ja'o ñaquëpi asaye pa'iji, ti'api, caquë. ¹⁶ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, ai cùtina. ¹⁷ Huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeye peoji, sa'nahuë co'amaña pa'iyë is'i caquë. ¹⁸ Cui'ne tsiore pa'iquë pani co'iyë peoji, caña imasi'i

caquë. ¹⁹ Teayerepa ja mu'seña nomiohua'i tsj ëtapëa pa'icohua'i cui'ne oje tsu'sucohua'ire pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, sejë'ë, Maija'quëre sësë tëcahuë catiye peoja'core, cui'ne hujë mu'seña catiye peoja'core. ²¹ Ja mu'seña cato jaiye ai yo'oye pasipi, ja'a yeja de'huasi maca ti peose'epi jeteyo'jeje peo ja'ñepi. ²² Ja mu'seña Maija'quëpi tëama'quë pa'ito te'i macajë huaso cuañoñe peora'pi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi i jo'ya nesicohua'ini oi tëaja'quë api.

²³ Mësarute yecohua'ipi caja'cohua'i a'ë: 'Ñajë'ë, ñnore pa'iji, Cristo panita'a Ñajë'ë, jarote pa'iji.' Jaje catoje carepa ma'ñe cuasama'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Daija'cohua'i a'ë, yë'ë Cristo a'ë, cacohua'i coa cosocohua'ipi. Cui'ne Maija'quë coca quëacaicohua'i a'ë, cacohua'ipi. Jaohua'ipi cui'ne jaiye pai yo'o ma'ñe ne ññoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa jo'ya nesicohua'ije care payë cajë sehuoja'cohua'i a'ë, a'ji sehuocohua'i cato. ²⁵ Jaje pa'ina, tsoe du'ru cahuë iye mësarute jaje yo'o ma'ñe caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, yecohua'ipi mësarute 'jeto cuene yejare pa'iji, ñajë'ë' cacohua'i pa'ito saima'pë panita'a yeque 'Ñajë'ë, ñno tu'rihuëre pa'iji,' catoje asama'pë pa'ijë'ë. ²⁷ Pai Mamaquë daiyerepa cato ëšë mëi hue'ñapi cui'ne ëšë sa du'i hue'ñana mujuë ye'hueyeje pa'yerepa pa'ija'coa. ²⁸ Ju'isiquë capë pa'i hue'ñana jaron a pë'përi ts'i'ija'cohua'i a'ë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

²⁹ Esa ai yo'o mu'seña tëto sai maca ëšë yayaja'quë api. Cui'ne ñañëje miama'ë pa'ija'quë api. Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Cui'ne ma'tëmo tutu pa'ieque tsasija'coa. ³⁰ Ja maca Pai Mamaquë tutu yo'oye ñaja'cohua'i a'ë, ma'tëmopi yo'oquëna. Cui'ne si'a pai dari yeja pa'icohua'i oija'cohua'i a'ë. Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë ma'tëmopi sirija'a daiye, tutu quë'ire papi cui'ne de'oyepi quëcosiquëpi daina. ³¹ Ja maca huiñaohua'ire cuañëja'quë api, i sahuasicohua'ire cajese'e yeja te'ña, si'a yeja pa'icohua'ire ts'i'sojë'ë, caquë ai tutu duruhuë juiyepi.

³² Ye'yejë'ë, higuera soquë yë yo'oye ayere quëaquëna. Huiña capëa pa'i maca ja'o etaquëna, mësar u ñani je'në utëcahuë t'i'aquëna, yo'oji cacohua'i a'ë. ³³ Jaje cui'ne si'aye iye tëto saina, ñani je'në carajai mu'seña t'i'aquëna, eta sa'rore pa'ina, yo'oji cuasajë'ë. ³⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Si'aye iye yo'o ja'ñe a'ë, ja yë'ta'a iye mu'seña pai juju sama'pëna. ³⁵ Ma'tëmo cui'ne yeja carajai ja'ñe a'ë. Yë'ë cocata'a ti carajaiñe pa ja'ñe a'ë. Jare iti case'eye t'i'aquë pa'i ja'ñe a'ë.

³⁶ Jaje pa'iquëta'are peoji, iti mu'serepa cui'ne hora quëaye. Huesëyë, yecohua'ije. Ma'tëmo pa'icohua'i huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji, coa Maija'quëse'e asaji, iti.

³⁷ Noë pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eye pa'ye pasipi, Pai Mamaquë dai macaje. ³⁸ Ja mu'seña ja yë'ta'a co'jema'në paipi ao aijë, ucuje, nomi huejajë, cui'ne pëca ja'quëohua'ipi nomi tsire huejojë paë'ë, Noë jai yohuëna caca macaja'a. ³⁹ Ja huesëjëna, jai co'je dani si'aohua'ire peo hue'ña co'je huea'co'ë. Jaje cui'ne pasipi, Pai Mamaquë dai macaje. ⁴⁰ Ja mu'seña caya ëmëohua'i tsiore pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, te'ire saquë cui'ne te'ire jeosipi. ⁴¹ Caya nomiohua'i hueare toaja'cohua'i a'ë. Toajëna, te'ore saquëna, cui'ne te'o jëo saisiko pa'ija'coa.

⁴² Ejaë daija'a maca huesëye sëte cui'ñasicohua'ipi pa'ijë'ë. ⁴³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajë'ë, iti huë'e aquëpi ñami ja hora pa'i maca co'amaña

ñaquë daija'quë api asaquë pani sëtasiquëpi i huë'e co'amaña cacani imañe ëseja'quë api. ⁴⁴ Jaje pa'ina, mësaruje ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, mësaru huanëyesi maca Pai Mamaquë dani quëcoquë.

Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Lc 12.41-48)

⁴⁵ Jequë a'ni, nuñerepa de'o jo'yaë, cui'ne asaquërepa iti ti'asi maca i huë'e acohua'ire açajjë'ë, caquë jeoni saisiquë? ⁴⁶ Sihua cuañoja'quë api, i ëjaë cuañese'ëje yo'oquë pa'ina, titani ñasiquëpi. ⁴⁷ Nuñerepa cayë iti tse aquë si'aye i paye ñacajjë'ë caquë cuañe nëoja'quë api. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are co'a jo'yaë pani cuasaji, tsoe nëija'quëre me je esa titasina, cuasaquë. ⁴⁹ I ëjaë jo'yare co'aye yo'o huëoni cui'ne go ai huëoni cui'ne cono ucu huëoni cuepecohua'i ja're cono yo'oquë pasipi. ⁵⁰ Pa'ina, ja maca i ëjaë co'isipi, i jo'yaë huanëyeni je dasina caquë utema'ë yo'o maca. ⁵¹ Ja maca ite ai co'ayerepa si'seni coa cacohua'ire nejoñepi nejoñe pa'iji. Ja maca oisipi, cujiye qu'i'coquë.

25

Diez Nomi Tsì Yo'ose'ëje Pa'ye Quëaye

¹ Jaje pa'ito ma'tëmo pa'i te'te cato diez nomi tsipi hui'yapëpi dani toa tsëopëare imani hueja hue'ñana iohua'i ëjere ti'añu'u cajë saise'ëje pa'ye a'ë. ² Cinco pa'iohua'i ne de'huama'cohua'i paë'ë. Cui'ne cinco ne de'huasicohua'i paë'ë. ³ Ne de'huama'cohua'ipi toa tsëo pëa sajëta'a hui'yapere sama'pë paë'ë. ⁴ Ne de'huasicohua'ipi sahuë, quëna huëana hui'yape dose'ere cui'ne toa tsëo pëaje si'aye timëse'ere sahuë. ⁵ Huejaja'quëpi esa daima'ë pa'ina, huëo cai ëapi si'a nomiohua'ire jaje huëo cai ëaquëna, ute jujani caë'ë. ⁶ Ja maca ñami jopo pa'i maca asahuë, cuiye: 'Je'nërepa daiji, huejaja'quëpi etani ite pëpajë'ë.' ⁷ Cui maca si'a nomi tsj huëni iohua'i toa tsëo pëa ne de'huahuë. ⁸ Ja jeteyo'je cinco ne de'huama'cohua'ipi cahuë, cinco ne de'huasicohua'ire: 'Isijë'ë, a'ri maña mësaru hui'yapere yëquë toa tsëo pëapi yaya huëoji.' ⁹ Jaje cajëna, cinco nomi tsj ne de'huasicohua'ipi cahuë: 'Pañë, ti'añe pama'coni yëquëre cui'ne mësarureje ¿me isiyë'ni? Saijë'ë. Iti isj hue'ñana sani huerojë'ë, mësaru tsëo ja'ñese'ë.' ¹⁰ Carena, cinco nomi tsj ne de'huama'cohua'ipi hui'yape hueroñu'u cajë saijëna, tsoe titapi, huejaquë. Nomi tsj cui'ñani utesicohua'i cato i ja're cono cacahuë, hueja hue'ña. Cacarena, eta sa'ro sjo huesopi. ¹¹ Ja jeteyo'je titahuë, yequë nomi tsj titani cahuë: 'Ëjaë, ëjaë hui'yocajjë'ë.' ¹² Jaje cajëna, ipi capi, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute ñama'quë a'ë, yë'ë.' "

¹³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Pai Mamaquë daija'a maca huesëyë, mësaru, iti dai mu'se cui'ne horaje. Jaje pa'ina, mësaru sëtasicohua'ipi pa'ijë utejë'ë.

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹⁴ Ma'tëmo pa'i te'te aye cato paipi yequë yejana sai huëoni, i jo'yare soini curiquë isisiquë cuañe nëose'ëje pa'io.

¹⁵ Jaohua'i aguëni isipi, cinco mil curiquë të'ña. Yequëni isipi, caya mil të'ña. Cui'ne yequëni isipi, te'e mil. Pai ñapere iohua'i tutu pa'iye ja'ye isini ja maca saji'i, so'ona. ¹⁶ Cinco mil të'ña isisiquëpi sani japi hueroni ai jerepa cui'ne cinco mil të'ña se ne copí. ¹⁷ Caya mil isisiquëje cui'ne yeque caya mil

se ne copi. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are yequëpi te'e mil isi cñañsiquëpi sani yeja coje nesiconá, tapi, curiquë.

¹⁹ Ai tsoëpi co'ipi, johua'i ëjaë. Co'ini johua'i nese'e ña huëopi. ²⁰ Du'ru macarepa titapi, cinco mil tē'ña isi cñañsiquëpi. Titani isipi, i ëjaëre, ñeje caquë: 'Ëjaë cinco mil mē'ë yē'ëre isihuë. Isisiquëni yequë cinco mil ne cohue, iye mē'ë tse.' ²¹ Caquëna, ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, mē'ë de'o jo'yaë'ë, de'oye yo'osiquëni cato yure ai jerepa jaiye isi nëosi' i cacajë'ë, yē'ë ja're cñi sihuaja'quë.' ²² Jeteyo'je daji'i, caya mil isisi jo'yaë. Jaëpi capi, cui'ne: 'Ëjaë, mē'ë yē'ëre caya mil isihuë. Jaje isisiquëni yeque caya mil se ne cohue, iye mē'ë tse.' ²³ I Ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, mē'ë de'o jo'yaë'ë, nuñerepa pa'i a'ë. A'ri mañare nuñerepa de'oye yo'osiquëni ai jerepa jaiye isisi'i, ñacai ja'ñe. Cacani yē'ë ja're cñi sihuajë'ë.' ²⁴ Jaë te'e mil isisiquëpi titani capi, i Ëjaëre: 'Ëjaë mē'ëpi paire oima'quëpi mē'ë tama'tona coa ti'aque cui'ne mē'ë ti jëa ma'ñere tēaquëre asayë. ²⁵ Jaje pa'ina, ca'raquë sani mē'ë curiquë yejana yahuehuë. Iye mē'ë curiquë dacaë'ë.' ²⁶ Caquëna, ëjaëpi sehuopi, ite: 'Jo'yaë co'aque cui'ne josaë. Yē'ëpi yē'ë ta ma'ñere tēaquëpi cui'ne yē'ë jëama'tore tēaquë pa'ie asaquë sēte. ²⁷ Ja do'ire yē'ë curiquë bancona tēoyere paë'ni. Tēosiquë pa'ito co'ini itipi se nesi do'ire curiquë nera'huë, yē'ë tse.' ²⁸ Ja maca capi, iti maca pa'icohua'ire: 'Siojë'ë, curiquë tē'ña. Sioni isijë'ë, diez mil tē'ña paquëna. ²⁹ Jaje pa'ina, jaiye paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Isina, jaiye tēto saquëna, nëase'equé paye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa se sioye pa'iji, i a'ri maña payequë.' ³⁰ Jaje cani capi, iquë co'a jo'yaëre: 'Tseani jecojë'ë, nea hue'ña hue'sena, jaropi oi cui'ne cuji qu'i'coja'quëre.'

Si'a Paire Ñaño, Jesupi

³¹ Pai Mamaquë pai ëjaërepa cñañquë huiñahua'ipi tē'ijaisiquëpi daisi maca i de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë api, cñañquëre papi. ³² Ja maca si'a yeja pa'icohua'ipi tsi'sija'cohua'i a'ë, i ña hue'ñana. Ja paire huahueja'quë api, yēi ñamare cui'ne cabrare ñaquëpi huahueyeje pa'ye. ³³ I ëja te'tena yēi ñamare cui'ne ari te'tena cabrare huahuesipi, ti tsëcapëase'e. ³⁴ Ja maca pai ëjaëpi caja'quë api, i ëja te'te pa'icohua'ire: 'Daijë'ë, mësaru yē'ë ja'quë ñacaina, de'oye pa'isicohua'i. De'oye pa'ijë'ë, ma'tëmore mësature caquë yeja de'hua maca Diusu de'huacai pa'i sitore. ³⁵ Ao ëa ju'ina, mësarupi de'hue aohuë. Oco ëa ju'ina, cui'ne ocuahue. Mësarupi hue'e peoquëpi coa cu'iquë paë'ë. Pa'ina, pëa hue'ña isihuë. ³⁶ Caña peoquë pa'ina, mësarupi de'hue isihuë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, yē'ëre do'i sani ñahuë. Tayo yo'ocohua'ire co hue'ñana co cñañsiquë paë'ë. Pa'ina, dani ñahuë, yē'ëre.' ³⁷ Ja maca iti nuñerepa yo'osicohua'i etasicohua'ipi caja'cohua'i a'ë: 'Ëjaë, je yëhua mē'ëre ao ëa ju'iquëre ñani aore'ni, panita'a je yëhua oco ëa ju'iquëre ñani oco ocuare'ni? ³⁸ Panita'a ¿je yëhua hue'e peoquëpi coa cu'ina ñani pëa hue'ñana isire'ni? Panita'a ¿je yëhua caña peoquë pa'ina, ñani isire'ni, ju'ie? ³⁹ Panita'a ¿je yëhua ju'iquëre mē'ëre ñare'ni? Panita'a ¿co hue'ñana cosiquëpi pa'ina, sani ñare'ni mē'ëre?' ⁴⁰ Cajëna, pai ëjaëpi sehuoja'quë api, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarate. Si'aye mësaru jaohua'ire yē'ë yo'je tsini a'ricohua'ire teaye pa'lohua'ire ñajë de'oye yo'ose'e cato jare yē'ëni de'oye yo'ose'e pa'iji.'

⁴¹ Ja maca cui'ne Ëjaëpi caja'quë api, ari te'te pa'icohua'ire: 'Saijë'ë, yē'ë quë'ro pa'ima'pë nejosi te'tere pa'icohua'i. Saijë'ë, huatire cui'ne i jo'yare caquë toa yeja de'hua sitona. ⁴² Ao ëa ju'ina, mësaru aoma'pë paë'ë, yē'ëre. Oco ëa ju'ina, ocoje cui'ne ocuaye pahue. ⁴³ Huë'e peoquëpi coa cu'iquë

paë'ë. Jaje pa'ina, mësarupi pëa hue'ña isiye pahuë. Caña peoquë paë'ë. Pa'ina, mësarupi isima'pë paë'ë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, mësaru dani ña'ne pahuë. Cosiquë paë'ë. Pa'ina, sani ñama'pë paë'ë, mësaru.' ⁴⁴ Ja maca iohua'ipi caja'cohua'i a'ë, ite: '¿Ejaë, je yëhua mën'ëre ao ëa ju'iquëre panita'a oco ëa ju'iquëre, panita'a coa cu'iquëre, panita'a caña peoquëre panita'a ju'iquëre, panita'a cosiquëre ñajëta'a cöcayie pare'ni?' ⁴⁵ Jaje cajëna, pai ëjapäi sehuoja'quë api: 'Nuñerepa cayë, iohua'i teaye pa'i paire ñajëta'a cöcayie pajë cui'ne yë'ëreje ai jerepa ti necaiye pahuë, mësaru.' ⁴⁶ Jaje casi maca iohua'i saija'cohua'i a'ë, ti nejo hue'ñana. Cui'ne nuiñe yo'osicohua'ipi ti pa'i hue'ñana saija'cohua'i a'ë."

26

Jesure Tseañe Cuasase'e

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Jaje Jesús si'aye iyere ca tëjini capi, i ye'yacohua'ire:

² "Mësarupi tsoe asayë, caya mu'seña pa'i maca Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'oye ti'a ja'ñe. Ja maca Pai Mamaquë tseä cuañosiquë pa'ija'quë api, que cuañoja'quëpi."

³ Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i, cui'ne aiohua'i, tsi'sisicohua'ipi paë'ë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jai huë'e hue'se daripëna. ⁴ Jarona Jesure coa cosojë tseani huani jëo ja'ñere ca ñahuë, iti yo'o ja'ñere. ⁵ Jaje pa'iquëta'are "fiesta pai tsi'si macata'a tseañe pañu'u, paipi co'aye sañope yo'oma'cohua'ini" cahuë.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶ Simón huë'ere Jesús paji'i, Betania daripëre ja'ju dahuë ju'iquë hue'yosiquë huë'ere. ⁷ Jarote pa'ina, nomiopi quëna huë jai do'i quëna huëna de'o së ma'ñapi timësiconi cajico dacopi tsio dani, Jesús mesare ñu'ina, ja ma'ñapi i sjiopëna doo. ⁸ Jaje iyere yo'ocona, ñani i ye'yacohua'ipi pëijë ca huëohuë.

"¿Me ne ja'ñere coa nejoco'ni, jai do'ire? ⁹ Iopi yecohua'ina isico jaiye curi neni peocohua'i mañani cöcaito de'o'ñe pa'ioni yo'oco."

¹⁰ Cajëna, Jesupi asani capi:

"¿Me yo'ojë josa caye'ni, iote? Iye yë'ere yo'ocaiye de'oye a'ë. ¹¹ Coa si'anë mësaru co'amaña peocohua'ire paja'cohua'i a'ë, mësaru acohua'ire. Jaje pa'iquëta'are yë'ere cato si'anë mësaru pama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¹² Yë'ë sjiopëna huëo së ma'ñapi doye cato yë'ere tasi maca huëo së ja'ñere ne de'huacaio yo'oco. ¹³ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Coa si'a hue'ña iye huaso coca quëanije ico yë'ere yo'ose'e quëaja'cohua'i a'ë. Jaje quëajëna, paije iote huanëyoma'pë cuasaja'cohua'i a'ë, io yo'oco pa'ise'e."

Judaspi Jesure Yehuoye

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Ja maca i ye'yacohua'ipi aquëpi Judas Iscariote hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona sani capi:

¹⁵ "¿Je ja'ye sañe yëye'ni, yë'ëpi Jesure tseacaito?"

Jaje caquëna, asani ite saihuë, treinta curiquë të'ña. ¹⁶ Jare ja macapi Judas Jesure pai peo maca ñani tseani jaohua'i jëñana isisi'i caquë co'epi.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

17 Fiesta huëo mu'se o'saye co'mema'a ao ai mu'se ti'aëna, i ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë: ¿Jerona neja'cohua'i a'ni na'iquëna, aiñe, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë ai ja'ñe?

“¿Jerona Egíptopi Israel pai etase'e cuasajë na'iquëna, ai ja'ñe neñe'ni?”

18 Cajëna, iipi capi, iohua'ire:

“Saijë'ë, jai daripëna sani huë'e pa'iquëni ti'ani ite cajë'ë: ‘Ye'yaquëpi caji: Yë'ë yo'o maca tsoe ja'yere pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë huë'ena yë'ë ye'yacohua'i ja're cöni Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye nesi'l,' caquë jëjo saopi.”

19 Jaje caëna, i ye'yacohua'ipi Jesús cuañese'eje yo'ohuë. Yo'ojë na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huahuë.

20 Ñami de'osi maca Jesús mesare i doce ye'yacohua'i ja're cöni paji'i. 21 Pa'i ja yë'ta'a aore ai ñu'i capi, cui'ne:

“Nuñerepa cayë mësarute, mësaruru aquëpi yë'ëre yehuoja'quë api.”

22 Ja maca jaje caquëna, jao'hua'ipi ai oi ëayerepa asa huesëhuë. Asani sa'ñe iohua'ija'a se huëohuë, ñeje cajë:

“Ëjaë, ¿më ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

23 Cajëna, jao'hua'ire sehuopi, Jesupi:

“Yë'ë ja're cöni te'e quëna de'huana aiquëpi iti yë'ëre de'oye yo'oyeje yo'oquë cosoquë tsea jëo cuañoja'quë. 24 Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato toyase'e cayeje pa'ye yo'o saoye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yo'oja'quë api, ite yehuoquë. De'ora'pi, jaë ai de'oma'ë patu.”

25 Ja maca Judaspi, iti cosoquë tsea jëo cuañoja'quëpi ite capi:

“¿Ye'yaquë, më'ë ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

Caquëna, capi:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë a'ë.”

26 Ja yë'ta'a aore aijë dujëna, Jesús i jëñapi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ire isiquë capi:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë ca'ë.”

27 Ja jeteyo'je ucu duruhuë i jëñapi ini Maija'quëre de'oji caquë seni iohua'ina se isiquë capi:

“Si'aohua'i ucujë'ë, iye ucu duruhuëna. 28 Iye cato yë'ë tsie a'ë. Huajëye ca neñere neñe a'ë. Cui'ne jai pai co'aye yo'ose'ere sai de'huayere caquë isiye a'ë. 29 Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi iye cuiya'i o'sa cöno ucuye paja'quë a'ë, mësaruru ja're cöni, yë'ë ja'quë cuañe te'tena mësaruru ja're huajë o'sa cöno ucuye ti'a macaja'a.”

*Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye
(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)*

30 Jëjë tëjisi jeteyo'je Olivos cutihuëna saë'ë. 31 Ja maca Jesupi capi, jao'hua'ire:

“Iye ñami si'aohua'ire mësarute yë'ëre quëco pase'e ti peocohua'ire nëija'coa. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jëosi'i, yëi ñamare ñacaiquëre. Huani jëosi maca yëi ñama huahuesicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.’ 32 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi ju'isiquëpi huëni du'ru Galileana saquëna, mësarupi jeteyo'je ti'aja'cohua'i a'ë.”

33 Jaje ca maca Pedropi sehuopi:

“Jaje si'aohua'ire më'ëre tuiye jëosicohua'i pa'itoje yë'ë cato pañë.”

34 Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Iye ñami ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë yë'ë ti ñama'quë a'ë caquë toasöñe coa caja'quë a'ë.”

³⁵ Pedropi capi, ite:

“Më'ë ja're cõni ju'ĩne pa'ito ju'ĩnë, yë'ë. Coa caye pa'ñë.”
Caquëna, cui'ne si'aohua'i i ye'yacohua'i cahue.

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Ja maca Jesús i ye'yacohua'i ja're cõni ti'api, Getsemaní hue'yo hue'ñana. Ti'ani capi, jaohua'ire:

“Yë'ëse'e sani je macana seina, mësaruse'e iye macana ja'rujë'ë.”

³⁷ Jaje cani coa Pedrore cui'ne Zebedeo mamajëre cayaohua'ire sai sapi. Sani ai oi cui'ne ai co'a ju'i ai yo'o huëopi. ³⁸ Ja maca capi, jaohua'ire:

“Ai oiyë, yë'ë joyopi, juni huesëye pa'ina. Jaje pa'ina, mësaruse'e iye macana pëajë'ë, cui'ne yë'ë ja're cõni sëtasicohua'i pa'ijë'ë, mësaruje.”

³⁹ Jaje cani Jesús ai seña maca te'i se saji'i. Sani jaron a tsiapi yejana simeni ui seji'i, Maija'quëre, ñeje caquë:

“Yë'ë ja'quë maca, de'hue ne ti'añe pa'ito iye sëje da'care pare yë'ëre nejocaijë'ë, pani yë'ë yëquë cayeje pa'ye yo'oye, coa më'ë yëyepi yo'ose'e pa'ijaquë.”

⁴⁰ Ja maca i ye'yacohua'i quë'ro co'iquë ti'api, tsoe caisicohua'ipi uijëna. Nani Pedrore capi:

“¿Quëco ti'añe pare, yë'ë ja're cõni te'e hora macaje? ⁴¹ Sëtasicohua'i pa'ijë'ë. Cui'ne sejë'ë, co'aye mëñena, taisicohua'i pa'ie paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yëji, neñe. Jaje pa'iquëta'are capëpi tutu peoji.”

⁴² Tijupë sani cõni seji'i, ñeje:

“Yë'ë ja'quë iye neñañe ai yo'oyere yeque necaiye peoto, coa më'ë yëyeje yo'ose'e pa'ija'quë.”

⁴³ Tijupë co'ipi. Co'iquë i ye'yacohua'i caisicohua'ini ti'a copi. Iohua'i ñaco capi ai huëo ca'a do'ire sjo meina, caë'ë. ⁴⁴ Ja maca ñani jeoni saji'i, cui'naëpi Maija'quëre sesi'i caquë toasofne acore. Ja'rë i case'eje pa'ye caquë seji'i. ⁴⁵ Ja maca saji'i. I ye'yacohua'i quë'rona sani capi, jaohua'ire:

“Yureta'a de'oji. Caijë'ë, cui'ne huajëjë'ë. Tsoe ti'api, Pai Mamaquëre co'aye yo'ocohua'i jëñana isija'a maca. ⁴⁶ Huëijë'ë. Sañu'u. Tsoe daiji, yë'ëre yehuoja'quë.”

Jesure Tseañe

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesús ja yë'ta'a cocare capi, Judas titasi macaje. Jaë cato doce soisicohua'i aqùë paji'i. Cui'ne i ja're cõni jai pai daë'ë, hua'ña cui'ne tara cõni cajicohua'ipi. Jaohua'i cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jaohua'i jëjo daocohua'i cui'ne judio pai aiohua'i jëjo daocohua'i paë'ë. ⁴⁸ Judas iti yo'oquë yehuoja'quëpi quëaëña, jaohua'ire:

“Yë'ë ini sihuaja'quë a'ë. Jaëni tseajë'ë.”

⁴⁹ Jaje casiquëpi Jesuna tsiojani ite sihuayeje yo'oquë capi:

“¿Pa'iquë, ye'yaquë?”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“¿Cajëi, iquena daiquë'ni?”

Ja maca Jesure tsiojani tseani sahuë.

⁵¹ Ja maca jaje yo'ojëna, Jesús cajeipi hua'tiyo dutani cajorose'e tëtõ tëapi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëre paní. ⁵² Jaje yo'oquëna, Jesupi capi: “De'huajë'ë, më'ë hua'tiyo io pa'i hue'ñana. Si'aohua'i hua'tiñoapi uihua-cohua'i cato jare cui'ne hua'tiñoapi huaijëna, ju'ija'cohua'i a'ë. ⁵³ ¿Huesëquë më'ë yë'ëpi yë'ë ja'quëre sequëna, yurepi tsoe doce mil huiñaohua'ire jëjo

daouna, cōcatira'se'e? ⁵⁴ Jaje yo'oye pa'ito ¿me toyase'e caye ti'aquē'ni, jaje yo'o ja'ñe a'ē, ca nēose'e?"

⁵⁵ Ja maca Jesús pa'ire capi:

“¿Mēsaru yē'ēre tseañu'u cajē hua'ñapi cui'ne tarapi cōni tse'ejē date, co'amaña ñāere tseañe pa'ye? Si'a mu'seña mēsaru ja're yē'ē pa'i Maija'quē huē'epi ñu'i ye'yaquēna, mēsaru ti yē'ēre tseañu'u cama'pē pa'isicohua'i a'ē. ⁵⁶ Jaje pa'iquēta'are si'aye iye yo'oye pa'iji, tsoe acohua'i Maija'quēre quēacacohua'i toyajē pa'ise'epi ti'ajaquē cajē.”

Ja maca si'aohua'i i ye'yacohua'i Jesure te'ire jēoni cati saē'ē.

Judío Pai Ca Tējicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Jesure tseasicohua'i sahuē, Caifás Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaē quē'rona. Cui'ne jarote cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i tsi'sisicohua'ipi paē'ē. ⁵⁸ Jaje pa'ijēna, Pedropi so'o maca se ñaquē jeteyo'je tuji'i, pai ējaērepa huē'e daripē quē'rore paja'a. Sani jaro cacani ja huē'ere ñacacohua'i ja're cōni ja'rupi, merepa yo'oja'cohua'i a'ni ite tseasicohua'i cuasaquē.

⁵⁹ Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi cui'ne si'a judío pai yo'oye ñani ca tējicohua'ipi co'ehuē, Jesure sañope co'aye yo'oquē api cacohua'ini ti'ani Jesure huani jēoñu'u cajē. ⁶⁰ Jaje co'ejēta'a ti'añe pahuē, ite sañope ca ja'ñe. Jaje ti'ama'pē jai pai ite coa huēojē cosojē co'aye yo'oquē api, cahuē. Jaje yo'o maca cayaohua'i tēji huē'ñarepa sañope cacohua'i daē'ē. ⁶¹ Jaohua'ipi dani cahuē: “Iquē cato yē'ēpi Maija'quē huē'e nejosiquēpi toaso mu'seña pa'i maca cui'naonī huēoja'quē a'ē, caquē api.”

⁶² Ja maca Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaēpi huēni nēcani capi, Jesure:

“¿Ti te'e yē'opoje sañope sehuoye paquē, mē'ē? ¿Mē'ēre sañope jaohua'i caye asaquē, mē'ē?”

⁶³ Jaje catoje Jesús ti cama'ē paji'i. Ja maca Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaēpi capi, ite:

“Maija'quē huajēquērepa mamipi mē'ēre care pajē'ē, cayē. Quēajē'ē, mē'ēpi Maija'quē mamaquērepa Cristo panī.”

⁶⁴ Jaje caquēna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijē'ē. I a'ē, yē'ē, mē'ē cayeje. Cui'ne mēsaru ñaja'cohua'i a'ē, Pai Mamaquē Diusu tutu quē'irepa ēja te'tere ñu'ina, cui'ne ma'tēmopi sirija'a daina.”

⁶⁵ Ja maca Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaēpi i ju'i care naē ye'sapi, ai coa care paji caquē iñoquē. Jaje yo'oquē capi:

“Iquē Maija'quēre ai cue'cuequē yo'o'ji, i yē'opo cayepi. ¿Jaje pa'ito iquere yeque cajē i yo'oquēna, ñasicohua'ini senī asañu'u cajē co'eye'ni? Mēsarupi tsoe asahuē, i cue'cuequē caye. ⁶⁶ Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mēsaru?”

Caquēna, iohua'ipi cahuē:

“Jaje co'aye caquē api. Jaje pa'ina, ju'iñe pa'iji.”

⁶⁷ Ja maca i tsiana copi tse'sejē cui'ne tarapi tē'cahuē. Yecohua'ipi tsiana mosicapi tē'cahuē. ⁶⁸ Jaje yo'ocohua'ipi cahuē, ite:

“¿Mē'ē a'ē, Cristorepa se taja'ñe ca ñajē'ē, nepi mē'ēre tētore'ni?”

Pedro Cosose'e

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Jaje yo'ojēna, Pedro cato hue'se yejare ja'rusiquēpi ñuji'i. Ñu'ina, pa'ire necaico i quē'rona tsiojani cao, ite:

“Mē'ēje Jesús Galilea aquē ja're cōni cu'i pa'isiquē aē.”

⁷⁰ Jaje cacona, Pedropi si'aohua'i pa'i hue'ñana coa cosopi, ñeje caquë:

“Huesëyë, më'ë caye. ¿Iquere jaje caco'ni?”

⁷¹ Pedro eta sa'ro quë'rona huëni je'në saina, yecopi nomio ñani cao, iti maca pa'icohua'ire:

“Iquë Jesús Nazaret aquë ja're coní cu'i pa'isiquë api.”

⁷² Cacona, ja maca Pedropi tijupë coso copí:

“Ñama'quëre pa'ë, jaëte. Quëare payë.”

⁷³ A'ri maña tsoe pa'i maca iti maca pa'icohua'ipi Pedro quë'rona tsiojani cui'ne ite cahuë:

“Nuñerepa më'ë i ye'yasicohua'i aquëre pa'ë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayeque tiñe pa'iji, huesëye peoye.”

⁷⁴ Cajëna, ipi capi:

“Ti ñama'quë a'ë, caye asa ma'ñe, mësarü.”

Jaje itire yo'oquë caquëna, cura yëji'i. ⁷⁵ Yë'ina, ja maca Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e: “Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë toasoñe yë'ëre ñama'quë a'ë cosoja'quë a'ë.” Jare cuasaquë ja maca jaro pa'isiquëpi Pedro etani ai oji'i, co'a ju'i'i.

27

Pilatona Jesure Isiye

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Ñata tomesi maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohua'ipi te'e cuasaye nehuë, Jesure huani jea ja'ñere cajë. ² Sëasiquëni sani Poncio Pilatona iti yeja ëjaëna isihuë.

Judas Ju'ise'e

³ Judas Jesure yehuoquëpi ñaquëna, Jesupi huani jeo cuañoja'quë pa'ina, ñani ai oi pañete yo'ore'ni cuasaquë oi treinta curi të'ña ite isise'ere cui'nare co'yopi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina. ⁴ Co'yoquë capi, jaohua'ire:

“Co'aye yë'ë yo'ohuë, ti do'i peoquëni huani jeoja'quëre isiquë.”

Jaje caquëna, iohua'ipi sehuohuë, ite: “¿Iquere yëquë oiye'ni, ja yo'ose'e? Më'ëse'e yo'oquë cajë'ë.”

⁵ Ja maca Judas, curiquë Maija'quë huë'ena jeo ñato saoni sani queo deni juji'i.

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi curiquë ña'ñe qese'ere tsi'soni careña:

“Iye curiquë Maija'quëre coa isijë aya mahuëna ayaye peoji, tsie do'i saise'e me ayaye'ni.”

⁷ Ja jeteyo'je jaohua'i te'e cui'ne si'a yë'quë maca cuasajë ca de'huahuë, “soto ne hue'ñana yejare hueroñu'u, tìohua'ire taja'a yejare” cahuë. ⁸ Jaje pa'ina, ja yeja yureje “Tsie Yeja” hue'ëji. ⁹ Jaje ti'api, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Jeremias toyaquë pa'ise'e ñeje cayepi: “Treinta curiquë të'ña imahuë, i do'ire Israel pai isise'ere. ¹⁰ Japi huerohuë, soto ne yejare, ëjaë yë'ëre cuañese'eje pa'ye.”

Jesús Pilato Ña Hue'ñare Pa'ise'e

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Jesús pai ëjaë quë'rona sasiquë paji'i. Pa'ina, ipi ite seji'i:

“¿Më'ë aë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë case'eje pa'i a'ë.”

¹² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aïohua'ipi sañope co'aye catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë paji'i. ¹³ Paquëna, ja maca Pilatopi capi, ìte:

“¿Asama'quë më'ë, më'ëre sañope yo'ojë caye?”

¹⁴ Jaje catoje Jesús ti sehuoma'ë paji'i. Jaje pa'ina, ña jujani pai ëjaëpi ai ìse'ere ñani ¿me neja'quë a'ni? cuasapi. Cui'ne huesëpi, yeque yo'oye peoquëna.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are si'anë fiesta pa'i maca pai ëjaëpi cosicohua'ire eto saoque yo'oye paquë paji'i. Paipi jaëni etoye pa'iji cajëna, etoque paji'i. ¹⁶ Paji'i, cosiquë Barrabás hue'equë si'aohua'i i co'aye yo'oye asaquë. ¹⁷ Jarote jai pai tsi'sisicohua'i pa'ijëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Neni yëye'ni, de'oye pa'ija'quëre jëjo saoye, Barrabás panita'a Jesucristo?”

¹⁸ De'hue asapi, paipi Jesuni ai yëjë yo'o do'ire pëijë co'aye yo'oma'quëni tsease'e. Jaje pa'ina, Pilato jaje capi.

¹⁹ Ja yë'ta'a Pilato pai co'aye yo'ose'ere asani ne de'hua hue'ñare ñu'ina, i pacopi jëjo dao, ño case'ere quëaja'quëre ñeje caco:

“Jaëre nuñerepa de'o paire cui'na cõni yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ñajë'ë. Jaëte yo'o do'ire huëo cãni ñahuë, ai co'ayerepa.”

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aïohua'ipi paire cuãñehuë, Barrabásni etojë'të cajë, cui'ne Jesuni huani jeoja'quëre cajë'ë, cahuë. ²¹ Pai ëjaëpi tijupë cui'ne sënì coquë capi:

“¿Cayahua'i tseasicohua'i pa'icohua'ire jequëni yëye'ni, eto saoye?”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Barrabásni etoye yëyë.”

²² Cajëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne me neja'quë a'ni, Jesure Cristo hue'equëre?”

Caquëna, si'aohua'i sañope cahuë:

“¡Queja'quë api!”

²³ Ja maca Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Jaje pa'ito iquere co'aye yo'o u'ni?”

Caquëna, tijupë cui'ne cui cohue:

“¡Queja'quë api!”

²⁴ Pilatopi i co'aye yo'ose'e asa ti'ama'ëna, coa paipi jerepa josa yo'ojë sañope jase'e cajëna, ña jujani jëña tsoasi'i caquë oco daja'quëre jëjo saouna, daëna, tsoaquë capi:

“Yë'ëpi iquë de'o paire huani jëjo ja'ñe cuãñema'ë pa'iyë. Mësaruse'e yo'ojë'ë.”

²⁵ Jaje caquëna, si'a pai sehuohuë:

“Yëquëna cui'ne yëquë mamajëna ìte huani jëjo do'i tomejaquë.”

²⁶ Ja maca Pilatopi Barrabásni eto saopi, de'oye pa'ija'quëre. Etoquë Jesuni si'senì ja jeteyo'je quëni huani jeoja'quëre jëjo saopi.

²⁷ Ja jeteyo'je pai ëjaë soldado paipi Jesure sahuë, jai huë'ena. Si'a soldado pai tsi'sisicohua'irepa paë'ë, Jesús pa'i hue'ñana. ²⁸ Ja jeteyo'je i ju'i cã dutani maja'i ju'i care suñaca'ë. ²⁹ Cui'ne siopëna miu maro puaca'ë. Cui'ne ëja te'te jëtëna soquë tarapë ìsihuë. Ja maca i ña hue'ñana do're ja'runi cue'cuejë ñeje ìte cahuë:

“Pa'ijë'ë, judío pai ëjaërepa!” ³⁰ Jaje cajë cui'ne copi tse'sejë cui'ne ite tarapëpi siopëna t'ë'cajë yo'ohuë. ³¹ Jaje ite cue'cue tējini maja'i ju'i cā dutani i ju'i cāre pare suñacani ja maca queja'quëre sahuë.

Ite Quesë'e

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Jaropi etani saijë Cirene aquëre ti'ahuë, Simón hue'equëre. Jaëni Jesure queja'a sarahua sacaija'quëre cuañëhuë.

³³ Jaje yo'ojë Gólgota hue'e hue'ñana ti'ahuë. Jaje cani cayë, pai siopë tara.

³⁴ Jarona Jesure cuiya'i o'sa cōnōna sējeñe cōni cō'mesicore ocuahüë. Jaje ocuajëna, Jesús ipi neñani ucuye coepi, iote.

³⁵ Ite quesë maca jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i cāre ñnēpi iote paja'cohua'i a'ni? cajë yo'ohuë, sa'ñe iohua'ija'a. Jaje yo'ojëna, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyase'e ñeje caye ti'api: “Yë'ë ju'i cāre pai ñape huahuehuë, iohua'ija'a ñnēpi paja'cohua'i a'ni?” cajë yo'ohuë. ³⁶ Jaje yo'o tējini yecohua'ipi dani sama'cohua'ini cajë ja'rūni ñahuë. ³⁷ Cui'ne i siopë sa'ñihuëna ja do'ire ju'iji caco quëacore toyani sēohuë. Toyasico cato paj'i'i, ñeje: IQUË API, JESÚS, JUDÍO PAI ËJAË.

³⁸ Cui'ne caya co'amaña yahue imacohua'ire quësicohua'i pa'ë'ë, i ja're cōni, yequëni i ëja tē'tena cui'ne yequëni i ari tē'tena. ³⁹ Cui'ne iti macasa'a da saicohua'ipi cue'cuejē tea ju'ijē siopë api sē'cuijē sa'ë'ë, ite ñajë. ⁴⁰ Cui'ne cahuë:

“Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e peo hue'ña nejoni cui'ne toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huë'ojä'quë a'ë, caquë pa'isiquë. Jaje pa'i sēte yure cō'ye huasojë'ë. Më'ëpi Maija'quë mamaquë pani cruzupi caje nēcajë'ë.”

⁴¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijē cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ijē, fariseohua'ijē cui'ne cue'cuehuë, ite. Jaje cue'cuejē sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

⁴² “Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'a ija'a cō'ye huasoyere paji. Jaje pa'ina, ipi Israel pai ëjaërepa pani yurepi cruzu dequëpi caje nēcaëna, sehuoye patira'pi, maire. ⁴³ Iquë cato Maija'quëna ire papi cuasaquë quëcoquë paj'i'i. Jaje pa'isiquëre sēte yure Maija'quëpi ite huasojäquë, ite oiquërepa pani. Ita'a maire ‘yë'ë cato Diosu mamaquëre pa'ë' caquë pa'isiquë api.”

⁴⁴ Cui'ne co'amaña ñaohua'ijē i ja're cōni quësicohua'ique tea ju'ijē sañope cahuë.

Jesús Ju'ise'e

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Ja maca yureta'a si'a yeja ñamije pa'iolepa de'o nēji'i, mu'se jopore papi na'i maca tres pa'i macaja'a. ⁴⁶ Cui'ne jare ja hora pa'i maca Jesús ai tutu cui'ni: “Eli, Eli, lama sabactani”. Ja caye cato caji: Yë'ë Diosu, Yë'ë Diosu, ¿me nesi'quë yë'ëre jēoco huesou'ni?

⁴⁷ Yecohua'iti maca pa'icohua'ipi asani cahuë:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'isiquëni soiiji.”

⁴⁸ Jare iti macapi te'i huë'huëpi, oco sa'ësi pë quërëjasi'i caquë. Quërëjani dani o'sa cuiya'i cōnore saë tējini soquë tarapëna huë sēoni ucujaquë caquë ja'ye maca sapi. ⁴⁹ Jaje yo'oquëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yo'oma'ë. Ñañu'u, Elíaspi dani ite huasoquë pa'ito.”

⁵⁰ Tijupë Jesús tutu cui'ne cui'ni copi. Ja maca juni huesëpi. ⁵¹ Jare iti macapi Maija'quë huë'e ta'tëpo tēhuosico cayaye ëmëje'epi huë'ehuëre pana yete saji'i. Yejaë ñu'cuequë cui'ne quëna yejañaje tsate saji'i. ⁵² Cui'ne

ju'isicohua'ire tase'eje hui'ye sapi. Cui'ne Maija'quère asani ju'isicohua'ije huëisicohua'i paë'ë. ⁵³ Tasi daripëapi huëisicohua'i paë'ë, Jesús huëisi jeteyo'je. Huëni de'o Jerusalén daripëna cacahuë. Cacajëna, jai pai ñahuë, jaohua'ire.

⁵⁴ Ja maca Capitán cui'ne i ja're coní Jesure ñacohua'ipi yeja ñu'cueye ñani cui'ne yeque jaiye yo'oyere ñajë ai ca'rajë cahuë: "Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i."

⁵⁵ Jarote jai pai nomiohua'ije paë'ë, so'opi de ñajë, Jesure Galileapi cöcailë tuisicohua'i. ⁵⁶ Jaohua'i ja're coní paë'ë, María Magdalena, María Jacobo cui'ne José pëca ja'co cui'ne Zebedeo mamajë pëca ja'co coní paë'ë.

Jesure Tase'e

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ Ñami de'o huëo maca jaiye co'amaña paquë José hue'equë Arimatea daripë aquëpi daji'i. Jaë cato Jesure tuiquë de'osiquë paji'i. ⁵⁸ Jaje pa'ipi jaëpi Pilato quë'rona sani Jesús capëre seji'i. Seina, ja maca Pilatopi cuañepi, isijë'ë caquë iti ñacaicohua'ire. ⁵⁹ Josépi i capë si'si peo capi peo hue'ña deapi. ⁶⁰ Yo'oni huajëcore pana i tsecona oapi, quëna yeja pëpëna coje nesiconi. Ite tani jai quëna pëpi daripë se sioni saji'i. ⁶¹ Cui'ne jarote paë'ë, María Magdalena, cui'ne yequë María coní, daripë tiñare pare ja'rusicohua'ipi.

Jesús Tasito Ñacaicohua'i

⁶² Se ñatasi mu'se cato huajë mu'se de'hua tējisi maca paji'i. Pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne fariseohua'i coní Pilato quë'rona saë'ë. ⁶³ Ti'ani cahuë: "Ëjaë, yëquë jaë cosou ja yë'ta'a huajëquë pa'inë ñeje caquë pa'ise'ere cuasayë, 'Toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi cui'naëpi huëija'quë a'ë case'ere.'" ⁶⁴ Jaje pa'ina, jëjo saojë'ë, tasi daripë ñaja'cohua'ire toaso mu'seña pa'i macaja'a, i ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sani, ja maca pa'ire 'Tsoe huëji'i, juni huesësiquë pa'isiquëpi' maca'cohua'ini. Jaje yo'ose'e cato ai jerepa du'ru cosose'e jerepa coa cosose'e pa'ima'coní tējijerepa cosoyepi."

⁶⁵ Cajëna, Pilatopi capi, jaohua'ire:

"Jaohua'i pa'iyë, iti ñacohua'i soldado pai. Jaje pa'ito sani de'oyerepa ñajë'ë."

⁶⁶ Jaje caëna, sani tasi daripëre de'oyerepa de'huani iti coje sio quëna pë ëmëje'ena toyani sëohuë. Sëoni iti macana soldado pa'ire ñaja'cohua'ire jëoni saë'ë.

28

Jesús Jui'siquëpi Huëise'e

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tëto sani du'ru macarepa semana mu'se ñata maca María Magdalena, cui'ne yeco María coní tasi daripë ñañu'u cajë saë'ë. ² Saijëna, cuasama'tore papi tutu yeja ñu'cueye paji'i, ja cato Ëjaë huññaëpi ma'tëmopi tasi daripë quë'rona titani yo'opi, quëna pë coje siosiconi ne taoni jo ëmëje'ena ja'rupi. ³ Mujuë ye'hueye miañe ñañeje pa'irepa paji'i. Cui'ne i ju'i capi po yëioje pa'lorepa paji'i. ⁴ Jare ñani soldado paipi quëquë huesëni tasijë ju'ise'eje pa'iohua'i de'ohuë. ⁵ Ja maca ëjaë jo'yaëpi capi, nomiohua'ire:

"Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Tsoe yë'ëpi asayë, Jesure quëni huani jeosiquëre mësarü co'eye. ⁶ Iño peoji. Tsoe huëji'i, i case'eje pa'ye. Dani ñajë'ë, ite oä sitore. ⁷ Sani esa cajë'ë, i ye'yacohua'ire: 'I cato ju'isiquë pa'isiquëpi

huëji'i. Yure jaje pa'ipi mësaru Galilea ja yë'ta'a ti'ama'pëna du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, mësaru.' Iyese'e pa'iji, yë'ë mësarute casi'i cuasase'e."

⁸ Ja maca nomiohua'ipi esa tasi daripë quë'ropi ca'rajë cui'ne ai sihuacohua'ipi huë'huëjë saë'ë, huajë cocare i ye'yacohua'i pa'isicohua'ire quëañu'u cajë. ⁹ Ja huë'huëjëna, Jesupi jaohua'ina ñaini pëpapi. Pëpaquëna, ja maca Jesure ire papi cajë i quëona su'cuajë de'oquëre pani cahuë. ¹⁰ Yo'ojëna, ipi capi, jaohua'ire:

"Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Galileana sani yë'ëre ña'ne pa'iji."

Soldado Pai Quëase'e

¹¹ Ja yë'ta'a nomiohua'i saijëna, yecohua'i soldado pai iti ñasicohua'ipi pai pa'i huë'ñana sani si'aye iohua'i yo'oquëna, ñase'ere quëahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire. ¹² Ëjaohua'ipi sani aiohua'i ja're con cahuë, si'a yë'quë maca cuasaye pa'ijaquë cajë. Jaje cajë ja maca soldado paire jaiye curiquë isihuë. ¹³ Isijë cahuë, jaohua'ire:

"Mësarupi cajë'ë: 'ñami yëquë canì huesësi maca Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sahuë.' ¹⁴ Jare pai ëjaëpi asa ti'ani, mësarute sa'nope yo'oye pa'ito yëquëpi ite ca de'huacañu'u. Cui'ne ai yo'oye pa'itoje cöcaila'cohua'i a'ë, mësarute."

¹⁵ Ja maca soldado paipi curiquë imani, sani jare iohua'i yëhuojë case'eje pa'ye quëahuë. Jaje pa'ina, yure iye mu'señaje judío pai cui'ne quëajë pa'icohua'i a'ë.

Jesupi I Jëjo Daocohua'ire Cuañese'e

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Jaje du'ru ca nëose'e sëte i ye'yacohua'i once pa'iohua'i Galileana saë'ë, Jesús quëa nëosi cutihuëna. ¹⁷ Jarona Jesure ñani ite do're ja'runi de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë, ja yë'ta'a yecohua'i jëa coejëta'a. ¹⁸ Ja maca Jesús jaohua'ire tsiojani capi:

"Yë'ëna si'aye tutu isise'e pa'iji, ma'tëmo cui'ne yeja cuañequërepa pa'ija'quëre. ¹⁹ Jaje pa'ina, saijë'ë, coa si'a yejaña pai pa'i huë'ñana. Sani yë'ëre ye'yecohua'ire necaijë'ë. Jaohua'ire Maija'quë mamipi, i mamaquë mamipi, cui'ne de'o joyo mamipi oco docaijë'ë. ²⁰ Jaje yo'ojë cui'ne ye'yajë'ë, yë'ë mësarute cuañese'ere si'aye sehuojajë cajë. Cui'ne cuasajë'ë, yë'ëpi mësaru ja're si'a mu'seña pa'iji, yeja carajaisi macaja'a." De'oji. Jaje pa'ijaquë.

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ De'o coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ëjaë Jesucristo Maija'quë mamaquë.

² Maija'quëre quëacaiquë Isaiaspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje:

“Yë'ëre quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i,

saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.

³ Airopi i yë'ose'e jutaja'coa.

Ne de'huajë'ë,

Mai Ëjaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”

⁴ Jaje pa'ina, Juan cuëne yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësarü ja'rë cuasase'ere jeoni ponëto oco doye pa'i'ji, mësarü co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'i'ja'core. ⁵ Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'ao'hua'i i pa'i huë'ñana sani johua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁶ Juan caña cato camello nañapi nese'e paji'i. Cui'ne i tēi cā cato cā'nipi nesico paji'i. I aīñe cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i. ⁷ Ñeje caquë paire quëaëña:

“Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. I jo'yaë nē meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë. ⁸ Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api.”

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëña. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure. ¹⁰ Do tējina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nēca mequëña, su'teje pa'ipi. ¹¹ Nēca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:

“Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ëre ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ëre.”

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Ja maca je'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë huë'ñana, pai peo huë'ñana. ¹³ Saëña, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña pa'ina, mënapa co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapa jaje yo'o tēji maca hui'ñaohua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'o cocare quëaquë Diusu te'te ayere. ¹⁵ Ñeje caquë quëapi:

“Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'te. Ja'yere pa'iji. Mësarü ja'rë cuasase'e jeoni yequë cuasayena ponëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë.”

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Jesupi Galilea jaira tē'tëpaja'a saina, Simón i yo'jei Andrés con i hua'i huaterë jeo dëojëna, ñaëña, iti hua'i yo'ecohua'i sëte. ¹⁷ Nani jaohua'ire capi:

“Yè'è ja're daijě'è. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yè'èpi.”

¹⁸ Ca tējina, huaterē jeoni sateña, i ja're.

¹⁹ Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajēpi Jacobopi i yo'jei Juanpi conī yohuēre ñu'ijē huaterēre que'que do'sejēna, ñaēña. ²⁰ Nani iohua'ire soiña. Soina, jaohua'ijē pēca ja'quēre jeoni Jesús ja're sateña, i saina cocaicohua'i ja're conī yohuēre pa'ina.

Co'a Joyore Hue'equē

(Lc 4.31-37)

²¹ Jeo saiscohua'ipi capernaum daripēna sa tī'ani, du'ru huajē mu'se Judea pai tsi'si huē'ena cacarena, ye'yaēña, Jesupi. ²² Ye'yaquēna, me nesiquēpi de'oyerēpa ta'ñerēpa ye'yaquē'ni, jaē, cuañequēje pa'irepa ye'yaquē'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyēje yo'oye paji, cuasareña. ²³ Cui'ne pai tsi'si huē'ere huati quē'i paquēña.

²⁴ Pa'ipi caēña:

“¿Jesús Nazaret daripēpi daiquē me nesi'quē yēquēre yo'oquē'ni? ¿Yēquēre huasi'quē daiquē? Ti cuañequērepa de'oquēni ñahuē, mē'ère.”

²⁵ Caquēna, Jesupi huatiare caēña:

“Cama'è pa'ijē'è. Jaēte jeoni etajē'è.”

²⁶ Caquēna, asani hue'hue dahuēje pa'ye ju'iquēte yo'oni cuini etaēña, huati. ²⁷ Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quēquē huesēni sa'ñe seteña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerēpa huajē ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatioghua'ire eto sao tuture paque paji. Jajē paquēni i cuañeñe sehujē etayē?”

²⁸ Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa tī'areña.

Simón Pedro Huaore Jujuyē

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹ Ye'ya tējini pai tsi'si huē'epi etani Simón cui'ne Andrés huē'ena cacaēña. Jacobo cui'ne Juan conī cacarena, Jesús ja're. ³⁰ Cacarena, Simón huao suña dahuēre ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'iñe quēareña, Jesure. ³¹ Quēarena, asani dani io jētēna tseani naē huēouña. Naē huēouna, suña dahué jeouña. Jeouna, huēni si'aohua'ire aōña.

Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquēna

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Na'iquēna, èsē caje huesēquēna, ja daripē si'a ju'icohua'ire cui'ne huati quē'iohua'ire Jesús quē'rona dareña. ³³ Si'a pai ja daripē acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quē'rona. ³⁴ Tsi'sirena, jai paire jujuquēna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoje de'oye jujuña. Cui'ne huati quē'iohua'i pa'ijēna, eto saouña, huatioghua'ire. Huatioghua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatioghua'i cayete èsequē, cama'pē pa'ijē'è, canī eto saouña.

Jesús Yēhuoye, Galilea Quē'rore

(Lc 4.42-44)

³⁵ Ja yo'o tējini pēani canī nea huē'ñarepa huēni saquēña, pai peo huē'ñana Maija'quēni casi'i caquē. ³⁶ Ja caquēna, Simón cui'ne yecohua'i conī tuteña.

³⁷ Tuni tī'ani jite careña:

“Si'aohua'i mē'ēni co'eyē.”

³⁸ Cajēna, Jesupi iohua'ire caēña:

“Je darina sañu'u. Je darijē cui'ne Maija'quē coca quēasi'quē daē'è.”

³⁹ Cani saquēña. Si'a huē'ña Galilea quē'roja'a sai si'a Judea tsi'si huē'ena cacani Maija'quē coca quēarojaquēña. Cui'ne huatioghua'ire eta saouña.

Jesús Jujucaiye, Ja'ju Dahue Ju'iquère
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Jesús pa'i hue'ñana te'i ju'iquèpi daquèña. Ja'ju dahue ju'íñe hue'equèpi dani do're ja'runi oi sequèña:

“Mè'èpi yèni ne co'yajè'è, yè'ère.”

⁴¹ Ju'iquète oi ñaquè jètèpi se patoquè caèña:

“Yèyè. Mè'ère jujusi.”

⁴² Cani patoquèña, ti ju'íñe peoquère pare ne co'yaèña, ìte. ⁴³ Ne co'yani Jesupi yèhuoña, yè'è ne co'yase'e quèama'è pa'ijè:

⁴⁴ “Yecohua'ire quèama'è pa'ijè'è, coa Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaèse'ere ññojè'è, Moisés cuàñequè pa'ise'ere isiquè mè'è si'sire tsoa tosiquè pa'iyere ññoquè. Jaje yo'oquèña, yecohua'i ñajajè caèña. Cani jèjo saouña.”

⁴⁵ Ti jujusiquèpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a hue'ña quèaèña. Quèaèña, Jesupi pai daripèa tiñarepa cacaye peouña. Peoquèña, hue'sere pai peo hue'ñare paquèña. Pa'iquèta'are paipi i quèrona si'a hue'ña acohua'ipi dateña.

2

Què'què Dahue Ju'iquère Jujuye
(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Yequè huè'ñare panirojani tējini, tijupè Capernaum yejana co'i copi. Co'ina, huè'ere pa'iji asareña, yecohua'i. ² Asani esa tsi'sireña. Si'a huè'e timè huesèña, so'o sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'què cocare quèaèña. ³ Quèaquèña, cajese'e èmèohua'ipi ju'iquère hue'ejè dareña. I ju'íñe cato què'què dahue paji'i. ⁴ Dani jai pai pa'ijèña, Jesús pa'i hue'ñana caca ti'añe peoquèña, ña jujani huè'e èmèje'aja coje neni ju'iquère cai saihuère uina, Jesús nèca hue'ñana casareña. ⁵ Jujucaija'què api cuasajè yo'oyere ñani Jesús ju'iquère capi:

“Tsihua'è, mè'è co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'è.”

⁶ Jaje caquèña, iti maca ñu'icohua'ipi cuàñese'e ye'yacohua'i acohua'ipi asani cuasahuè. ⁷ ¿Me yo'oquè jaje caquè'ni, iquè? Coa Maija'quèni cue'cuequè caji. Iye yeja acohua'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diosuse'e yo'oye a'è, ja cato.

⁸ Cuasajèña, Jesús i joyopi johua'i cuasase'e asani caèña:

“¿Me neñu'ju jaje cuasaye'ni, mèsaru? ⁹ Ique a'ni, ju'iquère ai de'oye ca'ñe pa'ye: ‘Mè'è co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'è.’ Panita'a caye, ‘Huèni mè'è cai saihuè ñi saijè'è.’ ¹⁰ Jaje pa'ito mèsarute ññosi'i, yè'è Pai Mamaquè iye yeja pa'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'hua tutu paquè pa'iyere.”

Jaje cani ju'iquère caèña:

¹¹ “Mè'èni cayè, huèijè'è. Mè caicore ñi hue'equè mè huè'ena saijè'è.”

¹² Jare caèña, ju'iquèpi i cai sèohuè ñi hue'equè saquèña. Saquèña, ñani Maija'què ai de'oji cajè sihuareña, mai ña ma'ñere ñañè, cajè.

Jesupi Levíe Soiye
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Jesupi sani couña, jaira tètèpana. Sani couna, si'a pai i quèrona tsi'sirena, ye'yaèña. ¹⁴ Ye'ya tējini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquèpi pa'i do'i sai huè'ere ñu'ina, Jesupi ñani caèña:

“Yè'è ja're daijè'è.”

Caèña, asani i ja're saquèña.

¹⁵ Jesupi Leví huè'ena sani ñu'i aina, jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne i ye'yacohua'i coní te'e ñu'ijè a'èña.

¹⁶ Jesupi jaje jaohua'i ja're coní ñu'i aina, ñaquë ñani cuaeñese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi i ye'yacohua'ire seteña:

“¿Me neni mësarute ye'yaquë pa'i do'i secohua'i ja're coní cui'ne co'acohua'i ja're coní ucucuë cui'ne aiquë'ni?”

¹⁷ Sejëna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajëcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë. Yë'ë cato de'ocohua'ini soisi'i caquë daiye pahue. Co'acohua'ini caquë daisiquë a'ë.”

Ai Ma'ñere Cajë Seña

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Fariseo pai ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aima'pë Maija'quëre sejëna, yecohua'ipi ñani Jesús quë'rona dani seteña:

“¿Me yo'ojë më ye'yacohua'i aima'pë seña pañe'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai ye'yacohua'ise'e aima'pë sejëna?”

¹⁹ Sejëna, Jesupi sehuouña:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'i je'quë aima'cohua'ini iti hueja posëpi johua'i ja're coní pa'ito? Ipi pa'ito aïne pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are hueja posëje pa'ini yequë mu'se sio cuaeñoni ja macata'a aima'pë seja'cohua'i a'ë.”

²¹ Ai ju'i care huajë capi jaoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'i pa'ito joajëna, huajë capi quërësio ai ju'i care jerepa jai coje neñe pa'iji. ²² Cui'ne huajë cuiya'i conore ai ca'ni topëna ayama'cohua'i a'ë. Ayasicohua'i pa'ito huajë cuiya'i conopi o'saquë qui'co joiye pa'iji. Ja maca yureta'a si'aye nejoñe pa'iji, cono cui'ne topëje coní. Ja do'ire huajë cuiya'i cono ja're huajë ca'ni topëna ayaye pa'iji.”

Jesús Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ Te'e mu'se Jesús huajë mu'se pa'ina, trigo tsioja'a saina, i ye'yacohua'ipi sa tëto saijë tèahuë. ²⁴ Tëajëna, ñani fariseo paipi careña, Jesure:

“Ñajë'ë, jaohua'i yo'oyere huajë mu'se yo'oye peoji, huajëye pa'i mu'sere.”

²⁵ Cajëna, ipi johua'ire caëña:

“¿Maija'quë toyapë mësaru ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji: Abitar Maija'quë huë'ere ñacaicohua'i ëjaërepa pa'i maca, Davidpi cui'ne i cöcohua'ipi aïne peoquëna, ai ëa ju'ijë. ²⁶ David cui'ne i cöcohua'i coní cacani aore Maija'quë ña huë'ñana tëose'ere aë'ë. Iye ao cato Maija'quë huë'ë ñacaicohua'ise'e ai ja'ñe pa'iji. Yecohua'ire ësesese'e paji'i.”

²⁷ Cui'ne jaohua'ire Jesupi caëña:

“Paini caquë Maija'quë huajë mu'se nepi. Pani paipi huajë mu'se do'ire ai yo'ojajë caquë neñe. ²⁸ Yë'ë Pai Mamaquë cato huajë mu'se ëjaëpi yo'oyë.”

3

Jëtë Sëyë Huesësiquë

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Pai tsi'si huë'ena Jesupi tijupë cacapi. Cacaëna, jarote jëtë sëyë huesësiquë paji'i. ² Pa'ina, huajë mu'sere Jesupi jujuquëna, ñañu'u cuasajë cama'pë ñahuë, jujuquëna, sañope ite cañu'u cajë. ³ Ja maca Jesús jëtë sëyësiquëre ñani caëña:

“Huëni nēcani iye maca jopore pana dani nēcajë'ë.”

⁴ Jaje se caní yecohua'ire seji'i:

“¿Huajë mu'se ique yo'oyepi de'oquë'ni? ¿De'oye, panita'a co'ayere yo'oye, paire huasoye, panita'a paire huani jeoñe?”

Jaje caquëna, ti sehuoye pareña. ⁵ Jaje Jesús seni jujani pëi ñohua'ire ñapi, i cayere asaye coejëna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquère capi:

“Më'ë jëtëre pi'ñajë'ë.”

Caquëna, pi'ñapi. Pi'naquëna, i jëtëpi tsoe de'oco paji'i. ⁶ Jaje ñani fariseo pai etasicohua'ipi Jesure huani jëo ja'ñere ca de'huajë paë'ë, Herodes pai ja're cöni.

Jaira Të'tëpare Jai Paj Pa'iyë

⁷ Jesupi i ye'yacohua'i ja're cöni saji'i. Saina, jai pai tuteña, Galilea paipi. ⁸ Jaiye yo'oguëna, asa ti'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán je te'te quë'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i i quë'rona ñañu'u cajë dateña. ⁹ Jaje pa'ina, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña. Yohuë ja'yena dajë'ë, paipi qui'ima'cohua'ini. ¹⁰ Iye cato capi jai paire jujuquëna, ñani ju'icohua'ipi ini patoni co'yañu'u cajë yo'ojëna. ¹¹ Cui'ne huatiahua'ipi ini ñani do're ja'rujë cuijë cahuë:

“Më'ë cato Maija'quë mamaquë a'ë.”

¹² Jaje cajëna, Jesús ai ësepi cama'pë caquë. Jaë api, quëaye coepi.

Jesupi Yë Sahuani Soiye (Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ja jeteyo'je ai cutihuëna tumani jaroni i yë sahua nëosicohua'ire soina, dateña. ¹⁴ Datena, soipi, si'a jëña cayañoa pa'iohua'ire tsi'soni sahua nëosicohua'ire yë'ë ja're pa'ijajë caquë jaohua'ire mësarute jëjo saosi'i yë'ë coca quëajä'cohua'ire. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne huatiahua'ire eto sao tutu isiña. ¹⁶ Icohua'i a'ë, doce i soisicohua'i: Simón jare ini Pedrore hue'yopi. ¹⁷ Jacobo cui'ne i yo'jei Juan, Zebedeo mamajë paë'ë, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje cani cayë mujuë mamajë. ¹⁸ Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquë Tadeo, Simón paji'i. Jaë cato judío pai de'oye pa'iyere caquë yo'o tsëcapë aquë paji'i. ¹⁹ Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquë yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquë Caye (Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Jaje quëa tējini i ye'yacohua'i ja're huë'ena cacaëña. Cacaëna, tijupe paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesëjëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojë aïñeque pareña. ²¹ Jaje pa'ina, i cajeohua'ipi asani Jesure quërëjañu'u cajë dateña, coa cuepei neni yo'oji, caye pa'ina.

²² Cuñese'e ye'yacohua'ipi Jerusalénpi daisicohua'ipi careña:

“Huati ëjaë Beelzebúre hue'equëpi yo'oji. Jaje pa'ina, jaë tutupi co'a joñoare eto saoque yo'oji.”

²³ Jaje cajëna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajë caquë quëapi, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë:

“¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saoque'ni? ²⁴ Paipi yeja ëjaëpi huasiquë pani, yecohua'ipi ini sañope yo'ojëna, uihuaquë coa carajaiñe pa'iji. ²⁵ Cui'ne te'e huë'e acohua'ipi uihuajë huasicohua'i pani coa sa'ñe yo'ojë carajaiñe pa'iji. ²⁶ Jaje huatipi ija'a sa'ñe uihuaquë pani quëcoye peoji. Jaje yo'oque pani tsoe carajaisi'quë yo'oye pa'iji.

²⁷ Ai tutu quë'i huë'e pa'ito acayce peoji, i co'amaña sioñu'u cajë. Ini du'ru huenita'a i co'amaña jioye pa'iji.

²⁸ Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quë co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji. ²⁹ Jaje

pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato sai de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi."

³⁰ Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi cõni dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë. ³² Jare asani Jesús quë'ro jai pai nu'ijë asacohua'ipi Jesure careña:

"Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiyë, hue'sepi."

³³ Cajëna, sehuouña:

"¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?"

³⁴ Jaje cani i quë'ro ducohua'ire seña tëjjani caëña:

"Inore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i. ³⁵ Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë."

4

Taquë Yo'ose'eje Pa'ye Quëase'e

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Tijupë Jesús jaira të'tëpapi ye'ya huëouna, jai pai i quë'rona tsi'si dateña. Jai pairepa tsi'si daijëna, Jesús ña jujani iti maca jaira huahua yona aya mëni ja'ruña, paise'e mejahuëre pa'ijëna. ² Ja maca yureta'a jaiye ye'yaëña, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.

³ "Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere. ⁴ Jaje sani taquëna, yequë capi ma'ana tomepi. Tomeina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi. ⁵ Yequë capi quëna yejana tomo. Tomeni esa mëpi, pea yeja do'ire. ⁶ Jaje mëacota'are ësepi ëo hueapi, tsita mema'coni. ⁷ Yequepi tomepi, miu pisi quë'rona. Jaje pa'ina, miu pisipi te'e ai de'oni hue hueapi. Jaje yo'oni quëima'o paco'ë, tase'e. ⁸ Yequë capi de'o yejana tomepi. Tomeni mëani jaiye de'oye quëji'i. Iti ca yequë ñëapi quëji'i, treinta ca, yequepi sesenta ca cui'ne yequepi cien ca quëji'i."

⁹ Casi jeteyo'je caëña, jaohua'ire:

"Cajoro hue'ecohua'i pani, asajë'ë."

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Cõni Quëa'ëni

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Quëa tëjisi jeteyo'je Jesús te'i pëaëña. Pëaëna, ñani i quëno maca i ye'yacohua'i ja're cõni pa'icohua'ipi seteña: ¿Iohua'i ñañena cõni ique yo'oyere quëa'ëni, jaje? ¹¹ Cajëna, ipi sehuouña. Sejëna, Jesupi caëña:

"Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo të'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaro tiro pa'icohua'ire cato iohua'i ñañe ayepi cõni caquë quëaye pa'iji. ¹² Jaohua'ipi ñajëta'a ñañe pajajë caquë. Cui'ne asajëta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajë caquë, cui'ne asani ponëma'pëna iohua'i co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye peojaquë caquë quëayë."

Taquë Yo'oyeje Pa'ye Quëaye

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Caëña, yequeje:

"¿Mësarü iye quëase'e asa ti'añe pañe? ¿Jaje pani me yeque cui'ne pa'ye quëato asa ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁴ Maija'quë coca quëaquë api, iti ca tañeje pa'i. Maija'quë coca'ë, iti ca. ¹⁵ Ma'ana iti tomesë'eje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'i."

Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë coca asayë. Asarena, huatipi dani, peo hue'ña iohua'i asase'ere nejoñere quëaji. ¹⁶ Quëna yejana tase'eje pa'iohua'i a'ë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi ai yëjë asani sihuajë de'huayë, Maija'quë coca. ¹⁷ Jaje asasicohua'ita'a quëcoma'pë ai yo'oyepi pa'ina, panita'a de'o coca do'ire paipi sañope yo'ojëna, yo'o jujani jeoñere quëaji. ¹⁸ Yecohua'ipi miu pisi quë'rona taëna mëañeje pa'iohua'ipi de'o coca asayë. ¹⁹ Asasicohua'ita'a iye yaja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña pa ëayepi cosoquëna, coa si'a co'amaña yë huesëni yo'ojë Maija'quë cocare nejoñe a'ë. Jaje yo'ocohua'i quëiñeje pa'ye de'oye pa'iyere iño ti'añe peoji. ²⁰ Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi jaiye quëiñeje pa'iohua'i pa'iyë, de'o yejaje pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi sesenta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi cien ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë."

Toa Tsëo Pë Yo'oye Ayepi Ye'yaye
(Lc 8.16-18)

²¹ Caëña, cui'ne:

"¿Toa tsëo përe dani mahuë huë'ehuëna nëcoco'hua'i a'ni panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcoco'hua'i a'ni? Pani, toa tsëo pë cato si'a hue'ña miaja'coni tiñare pana nëcoye pa'iji. ²² Yahuese'e pa'ise'epi si'aye ti'a ja'ñese'e a'ë cui'ne pa'i ñama'pë pa'ijajë cajë yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e pa'ija'coa. ²³ Mësarupi cajoro hue'ecohua'i sête asa ti'ajë'e."

²⁴ Caëna, cui'ne:

"De'hua mësarua asase'ere yo'ojë'e. Mësarua yecohua'ire cuëcueni isiyeje pa'ye mësaruteje Diusupi cuëcueni isija'quë api. Mësaruni jerepa isija'quë api, iti asacohua'ini. ²⁵ Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiye pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji."

Tqse'e Mëañe Ayepi Quëaye

²⁶ Jesupi capi, cui'ne:

"Maija'quë cuañe te'te cato yejana iti care taëna, iose'e mëañeje pa'ye a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, ta tējisi jeteyo'je sani iti tasiquë caiji. Cani tējini na'iquëna, huëiji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tēto saiji. Yo'oquëna, tasi ca cato tsatani mëa huëoji. Jaje yo'oquëna, iti tasiquë cato huesëquë pa'iji, io yo'oye. ²⁸ Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñë macapi mëaji. Jeteyo'je iti tsa'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsa'ñana timë ja'ñe. ²⁹ Iti ca ya'ji tējisi maca iti ca tēasi'i caquë etaquë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë te'te aye."

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye
(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Yequeje caëña, Jesús:

"¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena coní caquë quëara'ye iohua'i asa ja'ñe? ³¹ Mostaza care yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ca cato si'a soquë ca maña seña maca ai a'ri ca'ë. ³² Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani si'a soquë ñëa maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'ioipi jai soquë capëa pa'iona, pi'aje iona daijë pëa huajjë pa'icohua'i a'ë, ja'o huë'ehuëna."

³³ Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'i ña'ne ayepi caquë iohua'i a'jiñe asa ti'añeque quëapi. ³⁴ Iohua'i ña'ne ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere si'aye i quëase'ere jare cayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

*Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuqñeña**(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)*³⁵ Iti mu'se na'iquëña, ñre ye'yecohua'ire caëña:

“Je tẽ'huina jeñu'u.”

³⁶ Caëña, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a cõni sateña. ³⁷ Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'aque yohuëna ocopi timëoña. ³⁸ Timëquëna, Jesuta'a sëtipe quë'rore coa ui caquëña, i siopë tẽo pacona tẽo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëtoni careña: “Ye'yaquë, mai ne huesëyë.”

³⁹ Cajëna, huëni tuture cuqñeña. Cui'ne jairare caëña.

“Yo'oma'o pa'ijë'ë.”

Caquëna, tutupi jo'cua jeo nẽquëña. Cui'ne jairaje tsiña de'huaaje pa'io de'oña. ⁴⁰ Ja maca jaohua'ire caëña:

“Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacaiji, cuasa ma'ñe?”

⁴¹ Caquëna, ñre ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

“¿Iqueire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuqñequë'ni, cui'ne sehuoco?”

5*Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye**(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)*

¹ Jaira je tẽ'huina ti'areña, Gadara quë'rona. ² Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta hue'ñapi te'i emë huati quë'ipi sañope daquëña. ³ Huati quë'i cato, ju'icohua'ire ta hue'ñare pa'iquë paquëña, quëna meapi hueñu'u cajëta'a hueñe peoquëpi. ⁴ Jëña nẽcañoa cõni jaiye huetoje ipi naë tẽte jeaëña. I jerepa tutu neñe peouña. ⁵ Ñami, mu'se ju'isicohua'ire ta hue'ñare ai cutihuëre pa'i cuiquë quëna pëapi co'ye huai yo'oquë paquëña. ⁶ So'opi Jesure ñani huë'huëni Jesús nẽca macana ti'ani Jesús mẽ'ëpi jerepa tutu paquë cani do're ja'ruña.

⁷⁻⁸ Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:

“Iye emëre etajë'ë.”

Caquëna, ai tutu caquë sequëña:

“Jesús, Diosu ti ëjaërepa mamaquë ai yo'oyete yë'ëre isima'ë pa'ijë'ë.”

⁹ Seina, Jesupi jaëte caëña:

“¿Ique mami a'ni?”

Caquëna, sehuouña:

“Yë'ë mami cato jai pai a'ë.”

¹⁰ Cani Jesure ai sequëña:

“Iye huatiahua'ire yequë hue'ñana jëjo saoma'ë, iñore pa'ijajë.”

¹¹ Caquëna, ja'yere jai sесе dohuë cuti pëpëpë aijë pa'ijëna,¹² Huatiahua'ipi asani sëtëña:

“Sese quë'rona jëjo saojë'ë. Yëquëre jaohua'ina cacañu'u.”

¹³ Careña, de'oji saijë'ë caëna, etani sani sesena cacareña. Cacarena, si'a dos mil sесе huë'huëjë jai hua'que tẽ'tëpapi tomejë jairana dutu juteña.

¹⁴ Jutena, sесere ñacaicohua'ipi ñani huë'huëni pai daripëna si'aye quëareña, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña. ¹⁵ Jesús pa'i hue'ñana ti'ani ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Ñu'ina, ñe ñani si'ahua'i ca'rareña. ¹⁶ Ca'rajëna, sесе ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëareña, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sесere yo'ose'e cõni. ¹⁷ Jaje quëajëna, asani Jesure saijë'ë, iño pa'ima'ë cajë, se huëoreña.

¹⁸ Carena, Jesupi yohuëna aya mēni sai huëoquēna, huati quē'i pa'isiquēpi ai sequēña, Jesure mē'ē ja're cōni sani pasi'i caquē.

¹⁹ Caquēna, Jesupi pa'ni sehuouña:

“Mē'ē huē'ena saijē'ē. Sani mē'ē cajeohua'ire quēajē'ē, mē'ē ējaēpi oi ñani necaise'ere.”

²⁰ Caēna, saquēña. Sani si'a jēña daripēa quēa huēouña. Ire Jesús necaise'ere quēaquēna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Ca'core Patoye

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Jesupi yohuēja'a cui'naēpi yequē te'tena je'esi maca jai pai tsi'si dateña. Jaje yo'ojēna, jaira tē'tēpare pa'ina. ²² Ja maca pai tsi'si huē'ña cuāñequēpi Jesús pa'i huē'ñana Jairo hue'equēpi ite ñani do're ja'runi, ²³ caēña: “Yē'ē mamacopi juni huesēco. Sani mē'ē jētēpi pato co'yacaijē'ē.”

²⁴ Seina, Jesupi i ja're cōni saquēña. Saina, jai pai cui'ne sateña. Jaje pa'ijē ite qui'i huesoreña. ²⁵ Jaje jai pai pa'i huē'ñare te'o nomio doce ometēca ju'ico pacoña. Si'anē tsie cajequēna, ai yo'oco pacoña. ²⁶ Iote si'a jujucohua'i yo'o jujajēna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye io paye juju do'ina sai saosico pacoña. Si'aye ja cōne paēña, iote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa. ²⁷ Jaje pa'io'ipi Jesús cayere cajēna, asani dani jeteyo'jeja'a i ju'i cāna patoña. ²⁸ Coa i ju'i cāna patoni co'yasico pa'ija'coa'ē, caco. ²⁹ Pato macarepa tsie cajeye jeouña. Ja maca asaoña, tsoe io capē co'yasico pa'iyē. ³⁰ Jaje yo'osi maca Jesupi asaēña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina, co'ye pōnēni paire ñani caēña:

“¿Nepi yē'ē ju'i cāna patore'ni?”

³¹ Caquēna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe mē'ēpi pai qui'yerepa pa'iyē ñaquēta'a, ¿nepi patore'ni sequē'ni?”

³² Jaje catoje Jesús cato si'a huē'ña pōnēquē ñaēña, nepi patore'ni caquē.

³³ Ñaquēna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nēca huē'ñana tani io yo'ose'e nuñerepa quēaoña.

³⁴ Quēacona, Jesús jaore caēña:

“Huau maca yē'ēre cuasase'epi ne co'yahuē. Señaco saijē'ē. Iye ju'iñe ti ne co'yahuē, mē'ēre.”

³⁵ Ja caquēna, yecohua'ipi dateña, pai tsi'si huē'e cuāñequē huē'epi. Dani Jairore careña:

“Mē'ē mamaco tsoe ju'isico paco'ē. Ye'yaquēre jerepa jōsa cama'ē pa'ijē'ē.”

³⁶ Caquēna, Jesupi asasiquēta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huē'e cuāñequēre caēña:

“Ca'rama'pē pa'ijē'ē. Maija'quēpi necaiquē api cuasajē'ē.”

³⁷ Jesupi saina, Pedro cōni Jacobo cōni cui'ne Jacobo yo'jei Juan cōni sateña. Yecohua'i cōni saiye ēseña. ³⁸ Tsi'si huē'e cuāñequē huē'ena ti'ani ai yo'oye ñaēña, paipi ai cuijē oijēna. ³⁹ Jaje oijēna, huē'e cacani jaohua'ire caēña:

“¿Me nēni mēsaru ai yo'ojē cajē cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'ima'o paco'ē. Coa caico.”

⁴⁰ Caquēna, jaohua'ipi ire soreña. Sojēna, Jesús si'aohua'ire hue'sena eto saouña. Coa pēca ja'quēpi cui'ne pēca ja'copi cōni ju'isico pa'i huē'ñana cacareña. ⁴¹ Cacani ju'isico jētēna tseani iote caēña:

“Talita cumi.” Maī coca cato “tsihua'o huējē'ē” caye a'ē.

⁴² Jaje ca macarepa doce ometēca pacopi tsihua'o huēni cucoña. Jaje cu'iona, ñani de'oque'ere papi yo'o'ji cuasareña. ⁴³ Jaje jujusiquēta'a ai ēseña, yecohua'ire quēaye pajē'ē caquē. Tsihua'ore sani aore aōjē'ē, caēña.

6

Jesús Pa'iyé, Nazaret Daripëre
(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Jaropi etani i què'róna co'íña, ire ye'yecohua'i ja're coní. ² Huajè mu'se tì'asi maca pai tsi'si huè'èna ye'ya huè'ouña. Ye'yaquèña, i paipi ai de'oyerepa ye'yaquè'ni cuasaèña. Jaje cuasajè careña:

“¿Jerona iquè jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite pai yo'o tì'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni?” ³ Iquè cato mai ñaquè api, María mamaquè api, huè'ña de'huaquè api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón maja'yè api, cui'ne i yo'jeohua'ije mai ja're coní pa'iyè, ñore.”

Jaje cajè i caye asaye coereña. ⁴ Jaje cajèna, Jesupi jaohua'ire caèña: “Si'a huè'ña yecohua'i cato Maija'quère quèacaiquère yècōhua'i a'è. Jaje pa'iquèta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huè'e acohua'ipi coeyè.”

⁵ Jarona airepa pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oye paèña, paipi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase'ere pato co'yaquè a'ri pai mañare jujuña.

⁶ Jaje pa'ina, nequè api cuasama'pèna, ñani me yo'ojè jaje pa'iyè'ni cuasaèña. Ja jeteyo'je yequè huè'ña sana cu'i ye'yarojaquèña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jèjo Saoye
(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoj'a tutu isini cayaohua'ise'ere jèjo saouña. ⁸ Jèjo saouquè cuañeña:

“Sama'pè pa'ijè'è, ao tupè, curiquèje. Coa topè macase'e sajè'è. ⁹ Cui'ne zapato cui'ne camisa sajè'è, yequè suña ja'ñe sama'pè.”

¹⁰ Cui'ne caèña, jaohua'ire:

“Huè'ena cacasicohua'i pani iti macana pèajè'è, ja daripè quèa tējini sai macaja'a. ¹¹ Cui'ne yequè huè'ñapi mèsarute coecohua'i pa'ito, panita'a asaye coecohua'i pa'ito mèsaru quèo ya'o tsa'cuse'ere tì'to tōni eta saijè'è. Jaje yo'ojè ñoñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayè, pai ñape yo'ose'e ña mu'se tì'aèna, jaohua'ire ai co'ayerepa sañe pa'iji, mèsarute èsicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye sañe pa'iji.”

¹² Jaje jèjo saosicohua'ipi huajèye pa'iyena ponèñe pa'iji cajè quèareña, paire. ¹³ Cui'ne huatìohua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi nejèna, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquè Ju'íñe
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Ja maca romano pai èjaè Herodesje asaèña, si'a pai Jesús yo'oye asajèna. Jaje asani Herodespi caèña:

“Juan oco doquèpi huè'ji'i. Jaje pa'ina, tutu paquè yo'oji.”

¹⁵ Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquè Maija'quère quèacaiquè Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe huè'ña Maija'quère quèacacohua'i pa'ise'eje pa'i api.”

¹⁶ Jaje Herodespi asani caèña:

“Jaè cato Juanpi yè'è cuañeina, siopè tètō tēasiquè api. Jaèpi ju'isiquèpi huèni yo'oji.”

¹⁷ Herodes cato Juanre tseani quèna meapi huèni co'acohua'ire co huè'ña co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nèjo paco'è. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nèjore jioni i nèjore nepi. ¹⁸ Jaje yo'oquèna, Juanpi caèña, Herodesre:

“Mê'ë yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”

¹⁹ Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jeosi'i cacota'a huani jeoñe ti'añe pañoa. ²⁰ Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oquë api caquë ca'raña. Jaje pa'ina, ipi huani jeoñe ësequëna, pañoa. I caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato i caye yë asaquë paquëña. ²¹ Jaje pa'iquëta'are Herodías ti'añoa, io huani jeoñe oise'e. Herodespi ite coasi mu'se ti'aëna, pai ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini ao ai maca. ²² Herodías mamacopi cacani de'oyerepa pairacona, ñani ai sihuareña, si'aohua'i iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaquë caëña, nomi tsiore:

“Mê'ë yëyere sejë'ë. Isisi'i, më'ëre.”

²³ Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'ë sесе'e isiye pa'iji. Yë'ë cuañeñe jopore paja'a isiniye isiyë, caëña. ²⁴ Jaje caëna, asani sani pëca ja'core seçoña:

“¿Iquere seja'coa'ni, ite?”

Cacona, iopi caoña:

“Sejë'ë, Juan oco doquë siopëre.”

²⁵ Jaje quëaona, asani pai ëjaë pa'i hue'ñana sani caoña:

“Yurepi Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

²⁶ Jare pai ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sête pañë caye peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire. ²⁷ Ja do'ire jare iti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan siopë quërëjajja'quëre. ²⁸ Caëna, soldadopi sani Juanre huani jeoni siopë yëto tëani quëna de'huana ayani dani isina. Isina, Herodespi nomi tsiona isina, jaopi pëca ja'core isio.

²⁹ Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jeoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, iohua'i yo'ose'ere, cui'ne iohua'i ye'yase'ere.

³¹ Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Daijë'ë. Sani pai peo hue'ñana pëa huajëñu'u.”

Ao aïñeque peoyerepa pai tsi'si ja'ñere asaquë capi. ³² Jaje caëna, saë'ë, yohuëja'a iohua'ise'e pai peo hue'ñana. ³³ Jaje saijëta'are jai pai ñareña, i saiye. Jaje ñani Jesupi saiji cani hue'huëjë, i sai hue'ñana si'a daripëa pa'icohua'i sateña. Ja ti'ama'në du'ru ti'areña, paipi. ³⁴ Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuëpi tumani pai mañare teaye oi ñaëña, yëi ñama ñacaiquëre peocohua'ije pa'iohua'i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye iohua'ire ye'ya hue'ouña.

³⁵ Ai na'i huesëquëna, ñani i ye'yacohua'ipi ite careña:

“Tsoe na'iji, iño pai peo hue'ña'ë. ³⁶ Jëjo saojë'ë, sani pai pa'i hue'ñana ao maña hueroni aijajë. Iño cato peoyë, iohua'ire aoñe.”

³⁷ Cajëna, Jesupi sehuouña iohua'ire:

“Mësarupi aojë'ë.”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil të'ña do'ire papi pan hueroni aoñe?”

³⁸ Cajëna, Jesupi caëña:

“¿Je so pan paye'ni, iño? Sani ñajë'ë.” Caquëna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i.”

³⁹ Cajëna, Jesupi cuañeña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'i tayahuëna ja'rujë'ë, caëña. ⁴⁰ Caëna, cien païse'e cui'ne cincuenta pai de'o tsëcapëa ja'rureña. ⁴¹ Ja

maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ini ma'tëmona ñaquë de'oji caquë Maija'quëre pëpani, panre i ye'yacohua'ina isiña. Isiquëna, jaohua'ipi paire se isicateña. ⁴² Ja maca si'aohua'i ani sihuacohua'i pateña. ⁴³ Ani tējisi jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë. ⁴⁴ Ja pan aiscicohua'i cato cinco mil ëmëohua'i pateña.

Oco Da'ca Ëmëje'eja'a Cu'iyë
(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijë'ë, yohuëja'a Bet-saidana. Yë'ëse'e paire saijë caquë pëpa tējini sasi'i, caëña. ⁴⁶ Saijë, caquë pëpa tējini ai cutihuëna Maija'quëre casi'i caquë saquëña. ⁴⁷ Ñami de'osi maca Jesús te'i yejare pa'ina, yohuë saiscicohua'i cato jaira jopore pateña. ⁴⁸ Jaropi pa'i i ye'yacohua'i ai yo'ojë co'mejëna, ñaëña, tutupi sahope tutuquëna. Je'në ñata tome maca Jesupi oco da'ca ëmëje'eja'a nëcaquë saquëña, i ye'yacohua'i quë'rona. Coa sa tëto sasi'quë saiyeje pa'ye saquëña. ⁴⁹ Oco da'ca ëmëje'eja'a nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.

⁵⁰ Si'aohua'i ñani quëquëni cuijëna, ipi capi, jaohua'ire:
"Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë."

⁵¹ Jaje cani johua'i pa'i yohuëna aya mëina, tutupi jëouna, ja maca merepa jaje yo'oque'ni cuasajë ñareña, i yo'ose'e. ⁵² A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye neni paire aose'ere cuasaye pareña, johua'i joyo jëa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuyë
(Mt 14.34-36)

⁵³ Jëni t'jareña, Genesaret yejana. Jaronna johua'i yohuë sëa huahuoreña. ⁵⁴ Yohuëpi sa tumasi maca Jesu api cajë ñareña. ⁵⁵ Ñani ja maca si'a hue'ña cu'ijë ju'icohua'ire da huëoreña, cai saihuëre uijëna, Jesús quë'rona. ⁵⁶ A'ri dari mañana saina, pai daripëana saina, tsio huë'ñana saina, ju'icohua'ire i sai ma'añana oereña, jujucaijaquë cajë. Jesure ai setëña, më'ë ju'i cãna patoni ju'icohua'i co'yajajë cajë. Si'aohua'i i ju'i cã patocohua'i co'yareña.

7

Paire Co'aye Neñë
(Mt 15.1-20)

¹ Jesús quë'rona Fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsio dateña, Jerusalénpa daisicohua'ipi. ² Jaje daisicohua'ipi ñajëna, Jesús ye'yacohua'ipi jëña tsoama'pë aë'ë. Jaje tsoama'cohua'ipi aijëna, ñani cue'cuehuë, si'si jëñapi ainë cajë. ³ Jaohua'i cato ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë. Aipë case'ere yo'ocohua'i paë'ë. ⁴ Jaje pa'iohua'ipi ao hуро hue'ñapi co'ini ai jëña tsoacohua'i pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'i pateña, johua'i aipë yo'oye, ucu duruhuëa tsoaye, quëna ne'ña tsoaye, caisi saihuë tsoaye, yo'ocohua'i pateña.

⁵ Jaje yo'ocohua'ipi fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi setëña, Jesure ñeje:

"¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i jëña tsoajë'ë ja yë'ta'a aima'në case'ere yo'oma'pë, si'si jëñapi ainë'ni?"

⁶ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

"Nuñerepa jaje mësarua coa cacohua'i pa'ijëna, asaquë co'aji Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje caquë toyapi:
Icuhua'i cato yë'ëre coa yë'opose'e oiyë cayë.
Jaje pa'iquëta'are johua'i joñoapi yë'ëre oiyë pañë."

⁷ Iohua'i yē'ēre señē cajē yo'oye do'i peoye a'ē.

Coa paise'e cuañese'ere ye'yajē yo'o do'ire.

⁸ ¿Me yo'ojē mēsarū Maija'quē cuañese'ere yo'oma'pē yequere coa pai cuañese'ere yo'oye'ni? ¿Ucu duruhuēare tsoaye, quēna ne'ña tsoayere cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?"

⁹ Caēña, Jesús yequeje:

"Mēsarū aiohua'i case'ere yo'oñu'u cajē Maija'quē cuañese'ere tirona jeoni yo'oyē, mēsarū. ¹⁰ Moisés cato capi: 'Mē'ē ja'core cui'ne mē ja'quēre de'oye oi sañope cama'ē pa'ijē'ē. Pēca ja'core cui'ne pēca ja'quēre sañope co'aye caquēre cato huani jeoñe pa'iji.' ¹¹ Jaje case'e pa'iquēta'are mēsarū caye pa'iji: 'Ja'quēre cui'ne ja'core cōcayē pañē. Si'aye yē'ē paye Maija'quēna isihuē.'

¹² Jaje mēsarū cani cayē, ja'core cui'ne ja'quēre cōcayē peoji, cajē. ¹³ Jaje mēsarū yo'ojē Maija'quē cuañese'ere pare jeocoyē, pai case'ere yecohua'ina se ye'yajē. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyē, mēsarū."

¹⁴ Tījupē Jesús soini capi, paire:

"Asajē'ē, si'a pai. Coa tayo asama'pē de'huañē'ē. ¹⁵ Si'aye emēje'epi se cacaye cato paire co'aye ne ma'ñe a'ē. Sa'nahuē joyopi co'aye etaye a'ē, paire co'aye si'si neñe. ¹⁶ Cajoro pacohua'i sēte asajē'ē."

¹⁷ Jaje casi jeteyo'je paire jeoni huē'ena Jesús cacasi maca i ye'yacohua'ipi ja case'ere quēajē'ē cajē seteña.

¹⁸ Sejēna, caēña:

"¿Jaje pa'ito mēsarujē asa tī'añe pare? Mēsarupi asahuē, si'aye emēje'epi cacase'e cato paire co'aye neñe peoji. ¹⁹ Ao cato joyona saiye paji. Coa ai ētatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji. ²⁰ Cui'ne pai joyopi etaye a'ē, co'aye neñe. ²¹ Sa'nahuē joyore cayē jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, emēre yo'oye, paire huani jeoñe, ²² co'amaña imañe, yecohua'i co'amañare pa'ēya ñahe, si'aye co'ayere yēye, cosojē yo'oye co'ayena sēo measicohua'i pa'iyē, yecohua'i payere ēa ñajē pēñe, yequēna co'a coca ca ma'ñere se quēaye, jerepa pa'i a'ē cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'iyere cuasacaima'pē coa josa yo'orojañe. ²³ Si'aye iye joyo sa'nahuēpi etaji. Japi paire si'si neñe a'ē."

Yequē Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mt 15.21-28)

²⁴ Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huē'ena cacani paije huesējajē yē'ēre caquē. Yo'oquēta'are catiye peopi. ²⁵ Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quē'io pēca ja'copi i quē'rona dani do're ja'runi seco'ē, huatire eto saocaijē'ē, yē'ē mamacore pa'icore. ²⁶ Jao cato Sirofenicia paio paco'ē, yequē yeja aco.

²⁷ Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

"Mamajēpi du'ru ai jajē, co'aji, mamajē aññere sioni jo'ya yaina isiye."

²⁸ Caquēna, iopi sehuoña:

"Jaje pa'ijē'ē, Ējaē. Jaje pa'iquēta'are jo'ya yaijē aicohua'i a'ē, mamajē aijē ne tō ne'ña mañaje."

²⁹ Cacona, Jesupi caēña:

"De'oyerepa mē'ē cayē, tsoe mē'ē mamacore huati eta saji'i, señaco saijē'ē, de'oji."

³⁰ Caēna, huē'e tī'ani ñacona, cai saihuē uicopi mamaco tsoe huatire peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quēre Jujuye

³¹ Jesús Tiro yejapi etani Sidón yeja sa tēto sani cui'ne Decápolis daripēaje tēto sani Galilea jaira tī'aēña. ³² Jarote pa'ina, asama'quēpi cui'ne hua'hua

coca caquëni dareña. Dani pato co'yacaijê'ë, cajê seteña. ³³ Sejêna, Jesupi pai peo tē'tena sani moñopi cajorona saquëña. Sa'i copi i moñona tse'seni tsemeñoje papiña. ³⁴ Papiquë ma'tēmona ñaquë ai yē'eni caëña:

“¡Efata!” Jaje cani capi, Hui'yojê'ë.

³⁵ Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquë paquëña.

³⁶ Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quëama'pë. Jaje caëna, coa jerepa quëareña. ³⁷ Quëarena, de'oyerepa yo'oquë'ni cuasajê careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquëna, asama'cohua'ije asacohua'i de'oyê, cama'cohua'ije cayê.”

8

Jesupi Cuatro Mil Paire Aõe (Mt 15.32-39)

¹ Jare ja mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aïne peoreña. Peojêna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:

² “Teaye pai mañare ñañê, yê'ë ja're tsoe tres mu'seña aïne peocohua'ipi pa'ijêna. ³ Jaje aima'cohua'ini jêjo saquë pa'ito jopo ma'ana dahuëra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyê.”

⁴ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“¿Me iño cato hueroni aõe'ni, pajê peo hue'ña?”

⁵ Cajêna, Jesupi sequëña:

“¿Je so pan paye'ni, mësaru?”

Seina, careña:

“Siete pan payê.”

⁶ Cajêna, asani paire cuañeña, tayahuëna ja'rujê'ë caquë. Ja maca siete pan ini Maija'quëre de'oji caquë pëpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahueni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ⁷ Tsiaya hua'ireje pahuë. Pajêna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahueni i ye'yacohua'ina isina, se aohuë.

⁸ Si'a pai ani sihuacohua'i paë'ë, siete do'rohuëa nëapi, ani jujase'e. ⁹ Ja aisicohua'i cato cuatro mil paë'ë. Ja maca Jesupi johua'ire saiye cani ¹⁰ saji'i, i ye'yacohua'i ja're con yohuëja'a Dalmanuta yejana.

Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere Yo'ojê'ë Cajê Señere (Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Fariseo paipi dani Jesure sañope careña. Ite neñañu'u cajê seteña, pai yo'o tì'a ma'ñere ma'tēmo ayere ne iñojê'ë cajê. ¹² Sejêna, ai ëja yē'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye pai jaje seña'ni pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñojê'ë cajê? Care payê, mësarute iñoñeje peoji, te'oreje.”

¹³ Jaje cani jëoni, cui'naëpi yohuëna aya mëni jaira je tē'tena saquëña.

Fariseo Pai Co'ayere Neñe (Mt 16.5-12)

¹⁴ Pan huañeyeni saë'ë, ai ja'ñe peocohua'i, coa te'e panpë maca sahuë. Jaose'e yohuë paquëña. ¹⁵ Pa'ina, Jesupi johua'ire cuañeña. De'hua ñajê'ë, fariseo pai o'sa cui'ne Herodes pai o'sana co'me huesëye caquë.

¹⁶ Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

¹⁷ Jaje cajêna, Jesupi asani caëña, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojê pan peoyê, caye'ni? ¿Ja yē'ta'a huesëjê jaje caye? ¿Ai jëa joyore hue'eye, mësaru? ¹⁸ ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'iyê, cui'ne asama'pë pa'iyê, mësaru cajoropi? ¿Yê'ë ja'rê jaiye pan nese'e cuasaye pañe? ¹⁹ Mësarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil paire aose'e: ¿ajêna, cui'ne je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi sehuoreña:

“Doce do'rohuëa nëapi.”

²⁰ “¿Cui'ne cuatro mil paire siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Siete do'rohuëa nëapi.” ²¹ Jaje cajëna, ipi caëña:

“¿Ja yë'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcohua'i pa'ijë jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

²² Ja jeteyo'je Betsaidana ti'areña. Ti'asi maca Jesús quë'rona dareña, ñama'quëni jujucaijë'ë cajë. ²³ Jaje cajëna, asani ñama'quë jëtëna tseani cajiquë pai daripëpi hue'sena etouña. Copi ñaco çana neni ina patoquë, sequëña, iDe'hue ña cuãñoquë! ²⁴ Caquëna, ñama'quëpi caëña:

“Ñañë, paire. Ñaquëta'are soquë ñëaje pa'yepi cu'iji.”

²⁵ Jaje caquëna, Jesupi tijupë ñaco çana patoquëna, yureta'a de'oyerepa ñaquë ponëni co'yasiquë paquëña. ²⁶ Ja maca Jesús huë'ena ite jëjo saokuë caëña:

“Pai daripë cacama'ë cui'ne yecohua'ireje quëama'ë pa'ijë'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ja jeteyo'je Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coní Cesarea cui'ne Filipo yeja pai a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi sequëña, i ye'yacohua'ire:

“¿Iqueipi yë'ëre caye'ni, pai?”

²⁸ Caquëna, iohua'ipi careña:

“Yecohua'ipi më'ëre cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”

²⁹ Ja maca ipi sequëña, iohua'ire: “¿Mësaruta'a iqueipi caye'ni, yë'ëre?”

Caquëna, Pedropi caëña:

“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”

³⁰ Jaje caëna, Jesupi caëña, iohua'ire:

“Yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë.”

Jesupi I Ju'iñere Quëaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ja maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pai Mamaquë yë'ë ai yo'oye pa'iji. Aiohua'ipi yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Pai ëjaohua'ijë coeja'cohua'i a'ë. Cui'ne cuãñese'le ye'yacohua'ijë yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jëosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ³² Iye tiñarepa quëaëña. Quëaquëna, Pedro ite tirona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijë'ë, ca huëoëña. ³³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni i ye'yacohua'ire ñaëña. Ñani Pedrore tutu caëña:

“Huati ëjaë saijë'ë. Iño pa'ima'ë. Më'ë cato Diusu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayere cuasaquë a'ë.”

³⁴ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne paire soini caëña:

“Yë'ëni tuñu'u caní co'ye de'oye pa'iyere huãñeyejë'ë. Jaje yo'oni më'ëre queja'core hue'oni tuijë'ë, yë'ëre. ³⁵ Jaje pa'ina, i pa'iyë jëasi'i caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire i pa'iyë nejosiquëpi pa'iyë ti'aja'quë api. ³⁶ ¿Jaje pa'ina, iquere cöcäiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña ti'asicohua'ipi iohua'i joyore coa nejoto? ³⁷ Joyore nejosiquë pani yecore ti'añë peoji. ³⁸ Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë pa'ini ca'rajë pasicohua'ire, yë'ë Pai

Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coeja'quë a'ë, yë'ë ja'quë de'o tuture papi cui'ne i huiñaohua'i ja're dai maca."

9

¹ Cui'ne Jesús ca'quëña:

"Nuñerepa cayë, mësarute. Mësar u acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo te'te ñama'pë pani."

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Seis mu'seña tëto saisi maca Jesupi Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre sai saëña, ai cutihuëña. Jarona i ju'i ca cui'ne i tsia tiñe pa'i ponëña. ³ Miacorepa iye yeja caña joja ti'añe peoji, jare coa sësë pe, poja'iyeje poja'ico ponëña, i ju'i ca ye'hue pa'ioyepa. ⁴ Ja maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're necajë cocare cajëna.

⁵ Ja maca Pedropi Jesure caëña:

"Ye'yaquë, ¿de'oyerepa iño pa'iyeni, mai? Toaso a'ri huë'ña neñu'u. Më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e neñu'u."

⁶ Jaje Pedro cani ti cuasama'ë capi, tsoe quëquë huesë sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quëquë huesësicohua'i pateña. ⁷ Ja maca ma'tëmopi sirio iohua'i quë'rona nëca mequëna, asajëna, yë'ose'e pisiña:

"Iquë cato yë'ë mamaquë api. Ini ai sihuaquë pa'iyë. I cayere asajë'ë."

⁸ Ja jeteyo'je coa Jesuse'e te'i paquëña.

⁹ Ai cutihuëpi cajequë Jesús i ye'yacohua'ire caëña, yecohua'ire mësaru ñase'e quëama'pë, yë'ë ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë, caëña. ¹⁰ Jaje caëna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajë coa sa'ñe seteña, iquere caë'ni, ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesure seteña:

"¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?"

¹² Cajëna, ipi sehuouña:

"Nuñerepa du'ru daija'quë api. Dani si'aye ne de'huaja'quë api. Cui'ne ¿me caquë'ni, toyase'e yë'ë Pai Mamaquë aye? Ai yo'oja'quë api. Cui'ne pajë ite coeja'cohua'i a'ë, caji. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cayë tsoe Elías daji'i. Ini pai iohua'i yëyeje yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye."

Huatire Jesús Etose'e
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴ Jeteyo'je colireña, i ye'yacohua'i pa'i hue'ñana. Dani jai pai pa'ijëna, ñareña. Ñajëna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're con i sañope cajë pateña, cuañese'e ye'yacohua'ipi. ¹⁵ Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jëoni huë'huëni pëpareña, de'oquëre pa'ni cuasajë.

¹⁶ Ja maca Jesupi iohua'ire sequëña:

"¿Iquere sa'ñe yo'ojë care'ni, jaohua'i ja're?"

¹⁷ Seina, iohua'i ja're pa'isiquëpi sehuouña:

"Ye'yaquë yë'ëpi dahuë, huati quë'ini, yë'ë mamaquëre cama'quëni më'ëni ña cuañosi'i caquë. ¹⁸ Huatipi ite de'oye pa'ina, ne taoquë yo'oji. Yo'oquëna, siri yë'opoja'a mëaquë cui'ne cuji qui'coquë yo'oji. Jaje yo'oquë tutu peoquë de'o huesëji. Më'ë ye'yacohua'ire eto saocajë'ë, caquë seni jujahuë, ne ti'añe peojëna."

¹⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

"¿Maija'quëpi necaiquë api cuasama'cohua'i! ¿Mësaru ja're yë'ë tsoe aquëpi pa'iyë? ¿Je ja'ye tsoerepa mësarute quëcoquë cojai pa'ija'quë a'ni, jaje

huesëto? Dajë'ë, tsihua'ëre.” 2 ²⁰ Caëna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuë nequëna, sa tani tearojani siri yë'opoja'a etoquë yo'ouña.

²¹ Jaje yo'oquëna, ñani Jesús caëña, pëca ja'quëre:

“¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquë pa'iquë'ni?”

Caquëna, pëca ja'quëpi caëña:

“Tsihua'ë pa'inë aquë api. ²² Yequere toana, tsiayana huani jeosi'i, caquë yo'oquë api, jaiye. Jaje pa'ina, më'ëpi yëquëre oi cöcailjë'ë, de'hue.”

²³ Caquëna, Jesupi caëña:

“Më'ëpi neñe pa'iji, cuasaquë pa'ito neñe pa'iji, si'aye.”

²⁴ Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

“Neñe pa'iji, cuasayë. Cöcailjë'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere.”

²⁵ Ai jerepa jai pai tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

“Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jeoni sani cui'naëni cacaye pajë'ë.”

²⁶ Caquëna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuë se ne couña. Neni ju'ise'eje pa'ire jeoni saquëña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña. ²⁷ Jaje cajëna, Jesupi jite jëtëna tseani naë huëo nëcouña.

²⁸ Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, i ye'yacohua'ipi setëña:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ñe Ayere

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰ Jaropi saijë Galileaja'a tëto sateña. Paije huesëjëna, sasi'i cuasaëña, Jesús. ³¹ Ja mu'se cato Jesús i ye'yacohua'ini quëaquë cuquëña. Yë'ë Pai Mamaquë cato tseä cuañosiquë pa'ija'quë a'ë. Jaohua'ipi huani jeoja'cohua'i a'ë caëña. Cui'ne caëña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi huëija'quë a'ë.

³² Jaje quëaquëna, i ye'yacohua'i asa ti'añe pareña. Pajëta'a seni asaye pareña, ca'rajë.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Capernaum daripëna ti'ani huë'ere pa'i maca Jesupi sequëña:

“¿Iquere mësarü ma'a daini sa'ñe yo'ojë care'ni?”

³⁴ Caquëna, sehuoma'pë pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni, cajë sa'ñe yo'ojë casicohua'ipi ma'a dai maca. ³⁵ Pajëna, ja'rüni ñu'i doce i ye'yacohua'ire caëña:

“Si'aohua'ire tëto saisisiquë pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquë jo'yaë pa'iyë pa'iji.”

³⁶ Jaje ca tējini tsihua'ëre jopore pana nëconi, su'cuani caëña, jaohua'ire:

³⁷ “Yë'ëje pa'ire cuasajë tsihua'ëre de'oye yo'ocaini yë'ëni yo'oye pa'iji. Yë'ëre de'oye yo'oquë cato yë'ëse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yë'ëre jëjo daosisiquëreje de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quë Pani Maire Cöcailjë Api

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ja maca Juanpi caëña:

“Ye'yaquë, yëquë ñahuë, më'ë mamipi caquë huatire eto saoyëre. Ñani yo'oma'ë cajë ësehuë, mai ja're con cu'ima'quëpi yo'oquëna.”

³⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Ēsema'pë pa'ijë'ë, yë'ë mamipi cajë pai yo'o tì'a ma'ñe yo'ocohua'ire. Jaohua'i cato yë'ère sañope cama'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Maire sañope yo'oma'quë cato mai te'tere pa'iji. ⁴¹ Mësaruni yecohua'ipi yë'ë do'ipi cajë oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña paja'cohua'i a'ë, mësarú Cristo acohua'ini de'oye yo'osi do'ire.

Co'aye Yo'oyena Taiñe
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Tayo yo'oyena ne taoquëre cato, quëna pëpi ñaje tēcana sěani jai tsiayana jeo dēo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi yë'ère cuasacohua'ire co'a de'huaquëre. ⁴³ Jaje pa'ina, cayë më'ë jëtëpi tayo yo'oyena sacco pa'ito tēto tējā'ë. Ai jerepa de'o'ji, pa'i hue'ñana peo tupëpi cacato toa yejana saiye peoye, ⁴⁴ pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁵ Më'ë nēcayopi tayo yo'oyena sacco pa'ito tēto tējā'ë. Ai jerepa de'o'ji, pa'i hue'ñana peo tupëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya nēcānoa hue'equëpi toa yejana saito. ⁴⁶ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁷ Panita'a më'ë ñacoapi tayo yo'oyena sacco pa'ito dutani jeocojē'ë. Ai jerepa de'o'ji, Diusu cuañe te'tena te'e ñacoa hue'equëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equëpi toa yejana saito. ⁴⁸ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁹ Si'ahua'i toapi ne de'huasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne si'aye Maija'quë coa isiye cato asipi, ne de'huase'e pasipi. ⁵⁰ Asipi jo sēñere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, cayë: Mësarú sa'í ja'ñere ne huesoma'pë pa'ijë'ë, pai ja're sañope yo'oma'pë jo'cua de'oye pa'ijë'ë.”

10

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Ye'ya tējini Capernaum sani Jordán ña oca te'tena saquëña, Judea yejana. Jarona jai pai tsi'sireña, i pa'i hue'ñana. Tsi'sireña, ye'yaëña, i ye'yaye sēte.

² Fariseo pa'ipi neñañu'u cajë seteña, ñeje:

“¿Nějore jeoñe deoquë?”

³ Cajëna, i'pi sehuouña:

“¿Moisés me cuañei'ni, mësarute?”

⁴ Caquëna, careña:

“Moiséspi cuañepi pai ëjaëpi nējore jeoco toya ja'o necaquëna, jeocoye pa'iji.”

⁵ Cajëna, Jesupi caëña:

“Ja cato Moisés cuañepi mësarú joyopi de'oye cuasama' do'ire. ⁶ Ja'a Maija'quë si'aye yeja pa'iyē de'hua maca ëmëre cui'ne nomiore de'huapi. ⁷ Ja do'ire huejani pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jeoni nējona tsioni pa'iyē pa'iji. ⁸ Ja maca caya hua'i pa'iyē pañë. Coa te'ijē pa'iohua'i pa'iyē. ⁹ Ja do'ire nējore jeoñe co'aji, Maija'quë de'oye ñacai tsiose'ere.”

¹⁰ Huë'ena co'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare seni coreña, nuñerepa asañu'u cajë. ¹¹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nějore jeoconi yecore huejaquë pani yeconi nomiore yo'o'ji, co'aye nējore paquëta'a. ¹² Nomiopi ëjere jeocoscipí yequëre huejaco pani ëmëre yo'oco, ëjere pacota'a, jaoje co'aye yo'oco.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Jesús què'rona tsire dareña, ipi papicalija'quë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë Jesús què'ro cajë ëserëña. ¹⁴ Jaje ësejëna, Jesupi ñani pëi caëña, jaohua'ire:

“Coa ñajë'ë, tsire iohua'ise'e daijajë, ësema'pë. Ma'tëmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tsecoa. ¹⁵ Nuñerepa cayë, mësarute. Maija'quë cuãñe te'te cacaye peoji, tsije pa'iohua'i pa'iyë pani.”

¹⁶ Cani tsire su'cuani siopëna jëñapi patoquë de'oye pa'ijë'ë, cacaquëña.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Jaje yo'o tëjini Jesús saina, te'i huë'huë tôme dani do're ja'runi caëña:

“De'o ye'yaquë, ¿me neja'quë a'ni, ti pa'iyere ti'asi'i cani?”

¹⁸ Caquëna, Jesupi caëña:

“¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, de'oquë. Coa Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ¹⁹ Maija'quë cuãñese'e më'ëpi asayë, paire huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yequë paconi yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë pa'ijë'ë. Cosoma'ë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core de'oye oi necaijë'ë, co'aye cama'ë.”

²⁰ Caquëna, Jesure ipi caëña:

“Ye'yaquë, yë'ë cato tsihua'ë pa'inëna, iye cuãñese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuohuë.”

²¹ Caquëna, Jesupi ite oi ñani caëña:

“Ja yë'ta'a te'o carapi. Sani si'aye më'ë co'amaña isijë'ë. Isini ja curire peocohua'ina coa isijë'ë. Jaje yo'oni ma'tëmona jaiye paja'quë, isi tëjini daijë'ë, yë'ë ja're conì.”

²² Jaje caquëna, posëpi oi saquëña, jaiye co'amaña paquë sëtë.

²³ Saquëna, Jesús ñani ite ye'yacohua'ire caëña:

“Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tëmo ma'a cacaye ai jëaji.”

²⁴ Caquëna, ite ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajëna, Jesupi ca couña:

“Huaü dohuë, curiquëpi si'aye ti'añë cuasacohua'i ma'tëmo ma'a cacaye peoji. ²⁵ Ti'añë paji, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñë. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquëre cato ai jerepa jëaji.”

²⁶ Jaje caquëna, asani ai cuasa co'me huesësicohua'i pa'ijë sëtëña:

“Jaje pa'ito ¿nepi huaso cuãñosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Sejëna, Jesupi jaohua'ire ñani caëña:

“Pai cato ne ti'añë peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato ne ti'añë pa'iji. Maija'quëre cato si'aye ne ti'añese'e pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi caëña:

“Ëjaë, yëquë co'amaña si'aye jëoni më'ëre tuë'ë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Huë'ere, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yejaña yë'ë do'ire cui'ne huaso coca do'ire jeosicohua'i pani, ³⁰ iye yejana cien jerepa paja'cohua'i, huë'ë, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi josa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'iyere ti'aja'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jesupi I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalënna tumaquëna. Saijëta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë

huesësicohua'ipi saë'ë. Saijëna, ja maca Jesupi iohua'ise'ere soini ite yo'o ja'ñere, ³³ ñeje caëña:

“Ñañë, mai Jerusalénna saiye. Jarona Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i a'ë, huani jeoja'quëre. ³⁴ Isirena, jaohua'ipi yë'ëre cue'cuejê copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Huani jeorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huëija'quë a'ë, yë'ë.”

Jacobo Cui'ne Juan Sese'e
(Mt 20.20-28)

³⁵ Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani seteña:

“Ye'yaquë, yëquëre necaijê'ë.”

³⁶ Cajëna caëña:

“¿Iquere necaiye'ni?”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi careña:

“Më'ë cuañë te'te de'o hue'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquëre më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojê'ë.”

³⁸ Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësaru huesëjê coa señë. ¿De'hue mësaru yë'ë sëje cono ucu ti'añë panita'a de'hue mësaru yë'ë do cuañoñeje pa'ye pa'ito tëto sani ti'añë? Yë'ë cato ai yo'oja'quë a'ë.”

³⁹ Caquëna, sehuoreña, ite:

“Yëquëje yo'o ti'aja'cohua'i a'ë.”

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

“Jaje pa'ire paji. Yë'ë ai yo'ose'eje mësaruje ai yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë do cuañose'eje pa'ye mësaruje do cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Yë'ë ëja të'huina cui'ne yë'ë ari të'huina ñu'iñë isiye peoji. Ja cato Maija'quëpi isi ja'ñë a'ë, i caquë ne de'huasicohua'ina.”

⁴¹ Jare asani diez, i ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña. ⁴² Jaje sa'ñë pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

“Iye yeja cuañë ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne iohua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'ë, cuasajê iohua'ini ca'rajëna, pa'icohua'i a'ë. ⁴³ Mësaru cato yeque yo'oye pa'iji. Pai ëjaë pasi'i, cani yecohua'ini necaiquë pa'iyë pa'iji. ⁴⁴ Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'i cani si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijê'ë. ⁴⁵ Yë'ë Pai Mamaquë daima'ë paë'ë, paipi necaijajê caquë. Yë'ëpi paini necasi'i caquë daë'ë. Yë'ë ju'i do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë daë'ë.”

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Jericó daripëna ti'asicohua'ipi iti daripëpi etareña, Jesús cui'ne i ye'yacohua'ipi cui'ne jai pai coní. Jaro eta hue'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquë sei ñuquëña, Timeo mamaquëpi. ⁴⁷ Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

“¡Jesús David mamaquë, yë'ë macare cöcarijê'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁸ Caquëna, paipi pëijê ite careña:

“Cama'ë pa'ijê'ë.”

Cajëna, ai jerepa tutu ca couña:

“¡David mamaquë yë'ëre oi necaijê'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁹ Caquëna, asani Jesupi caëña:

“Daijê'ë cajê'ë, ìte.”

Caëna, ñama'quëre careña:

“Ai pequë maca huëni saijê'ë, ì quë'rona. Më'ëre soi, ìpi.”

⁵⁰ Carena, esa ì ëmëje'e ju'icore se dutani Jesús quë'rona saquëña, tsoe nëine peoyerepa. ⁵¹ Jesús quë'rona saquëna, caëña, ìte:

“¿Me necaiyete yëquë'ni, më'ë?”

Caquëna, ñama'quëpi caëña, ìte:

“Èjaë, yë'ë de'oye ñañere yëyë.”

⁵² Caquëna, Jesupi ìte caëña:

“De'oji, de'hue jujuquë api cuasato jujucasi'i, më'ëre.”

Ca macarepa sëtani ñaëña. Nani Jesús ja're saquëña.

11

Jesús Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macana ti'ani Olivos cutihuë je'ñerepa daripëa Betfagé cui'ne Betania daripëare pa'i Jesupi cayaohua'ire ì ye'yacohua'ire jêjo saouña.

² Nêje caquë:

“Je te'te a'ri daripëna sani ti'a maca mësarü ñaja'cohua'i a'ë, burro posëre papi paireje hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni dajê'ë. ³ ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito cajê'ë: ‘Èjaëpi cusi'i caquëna, sayë. Cuni têtini jeo daija'cohua'i a'ë, cajê'ë.”

⁴ Caëna, sani burrore ti'areña, ma'are sëasiquëpi hue'sere nëina, caca sa'ro yë'quë macare. Nani ìte joyereña.

⁵ Joyejëna, ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quëni burrore saye'ni?”

⁶ Cajëna, Jesús case'ëje careña. Cajëna, de'oji. Sajê'ë, careña. ⁷ Carena, Jesús quë'rona burrore dareña. Dani johua'i cañapi burro jetena jajereña. ⁸ Mëni ja'runa jai pai johua'i cañapi, ì sai ma'ana jaje qereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o tëtëni da qereña, ì sai ma'ana.

⁹ Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajë cuireña:

“De'oquërepa daiji, Maija'quë jêjo daoquë. ¹⁰ I cuañe maca jerepa de'oye pasio. Mai ñecuë David maca cuañe maca pa'ise'ëje Maija'quë ai de'oji.”

¹¹ Jerusaléna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'ë ñani na'i huesëquëna, Betania quë'rona ì doce ye'yacohua'i ja're cõni saquëña.

Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e

(Mt 21.18-19)

¹² Natas mu'se Betaniapi saijëna, Jesure ai ëaëña. ¹³ Ai ëaquëna, so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaofña. Nëcacona, ìti ca pa'ima'quë caquë saquëña. Sani ñaquëna, coa ja'ose'e paquëña, ìti quëima'a tëcahuë sëte. ¹⁴ Pa'ina, Jesús ìti ñëre caëña:

“Yureta'a pai ocueye peosipi, më'ë quëise'e.”

Jaje caquëna, ì ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Ja jeteyo'je Jerusalén ti'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña huerojé cui'ne co'amaña isicohua'ire eto saofña. Curiquë cambia mesaña jê'je

taño sauña. Cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i sai jë'je taño sauña. ¹⁶ Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseña. ¹⁷ Ëseni ye'yaquë caëña:

“Toya pëpë caji: ‘Yë'ë huë'e cato si'a pai Maija'quë se huë'e hue'yoye pa'i'ji.’ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁸ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjahua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jeoñere careña: ¿Me huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquë'ni cuasareña. Ja do'ire ëjahua'ipi Jesure ca'rajë huani jeoñere careña. ¹⁹ Ñami de'oquëna, Jesús pai daripëpi tirona saquëña.

Higuera Soquë Yë Cuañese'e (Mt 21.20-22)

²⁰ Ñatasi mu'se nea huë'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua mañaque cuañe huesësicopi pa'iona, ñareña.

²¹ Ñani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, ite:

“Ye'yaquë ñajë'ë, më'ë casi ñëre, tsoe cuañe huesësico pa'ico.”

²² Caquëna, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña:

“Nequëre papi cuasajë'ë, Maija'quëre. ²³ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye cutihuëre tsayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto neñe pa'i'ji. ²⁴ Nuñerepa cayë, Maija'quëre seni isija'quë api cuasato isiye pa'i'ji. ²⁵ Maija'quëre se maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai de'huacaijë'ë, Maija'quë ma'tëmo aquëpi mësaru co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quëre. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sai de'huacaima'cohua'i pa'ito mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayose'e sai de'huacaiye pasipi.”

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyë (Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ja maca Jerusalëna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'quë huë'ëja'a cu'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjahua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aihua'ipi Jesús quë'rona dani ²⁸ ite setëña:

“¿Ique cuañeñepi iye më'ë yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre cuañequë ëjaëre carena, yo'oquëni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Yë'ëje mësarute sesi'i te'ore. Mësarupi yë'ë señere sehuorena, yë'ëje quëasi'i, yë'ëre cuañequëre jëjo daoquëre. ³⁰ ¿Nepi Juan iti doquëre jëjo daore'ni, Maija'quë panita'a pai? Mësarupi sehuojë'ë.”

³¹ Jaje caëna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipi Diosu jëjo daosiquë pa'iji cato ipi sehuosipi ‘Jaje pa'iquëta'are mësaru me yo'ojë ite care paji cajë asaye pare'ni?’ ³² Cui'ne paipi cuañesiquë pa'iji cayeje pañu'u.”

Si'a pai Juanre Maija'quë cocare quëaquë paji'i, cuasa do'ire ca'rajë.

³³ Jaje cani Jesure careña:

“Huesëyë.”

Cajëna, Jesupi caëña:

“Cui'ne yë'ëje, yë'ë cuañe tutu quëaye pañë.”

12

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye (Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Ja maca Jesús pai yo'oyeje pa'ye caquë quëaëña, ñeje:

“Paji'i, te'i pai yeja paquë. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuë tëhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ëmë huë'epi tuijë si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tëjini co'amaña necaicohua'ini isi nëoni saji'i. ² Tëaye ti'asi maca i jo'yare jëjo daopi, co'amaña necaicohua'i quë'rona ite cajë necaise'e pa'iji, caquë. ³ Jaje jëjo daosiquëta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni isima'pë jëjo saohuë. ⁴ Jaje yo'orena, iti tse aquëpi yequëre jëjo saopi. Jëjo saouna, jaëreje quëna pëapi jeahuë. Cui'ne siopëje a'si quë'ire tea ju'ijë yo'oni jëjo saohuë. ⁵ Jaje yo'oruje iti tse aquë ja yë'ta'api yequëre jëjo sao copi. Jëjo saosiquëni jaëni coa huani jeohuë.

⁶ Jëjo saouë pequë yureta'a i mamaquëre pani jëjo saopi, yë'ë mamaquëre cato yo'oye peoji caquë. ⁷ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquëpi si'a co'amaña paja'quë api huani jeoni maipi iti tse acohua'i neñu'u,' cani huani jeohuë. ⁸ Jaje yo'oni tseani huani jeoni i capë hue'sena jeocohuë.”

⁹ Jaje quëa tëjini Jesús sequëña:

“Me yo'oja'quë a'ni, iti yeja aquë?” Cani caëña, iti yeja aquë cato dani, huani jeaja'quë api, co'amaña necohua'ire. Huani jeoni yecohua'ina isija'quë api.

¹⁰ ¿Ñama'cohua'i a'ni toya pëpë caye? Ñeje caji:

Quëna pëa huë'e necohua'i yo'o jujani jeocosi quëna pëpi yure cato huë'ehuërepa ui quëna pë de'oye iti quëco pacorepa.

¹¹ Iye cato ëjaëpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajë ñaëñë, mai.

¹² Casi maca Jesure tseañu'u cajë yo'oreña. Jesupi yo'ose'eje pa'ye caquë johua'i yo'oyere caëna, asani pëijë yo'oreña. Jaje yo'ojëta'a tseañë pareña, paini ca'rajë. Jaje pa'ina, yo'oma'pë pateña.

Jesure Sese'e Pa'i Do'i Saiñere

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Ja jeteyo'je Jesús quë'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jëjo daoreña, jaohua'ipi ite neñajajë cajë. ¹⁴ Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iye, pai cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi paire si'aohua'ire si'a yë'quë maca caquëpi pa'iye. Jaje pa'ina, ¿de'oquë pa'i do'ire romano pai ëjaëna saiñë, panita'a pañe?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi tsoe johua'i coa caye asani caëña:

“Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë të'quire ñaja'core.”

¹⁶ Darena, Jesús ñani sequëña:

“Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano pai ëjaë mamipi toyasicoa.”

¹⁷ Cajëna, Jesupi caëña:

“I tseco pa'ito ina isijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe.

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo pai acohua'ipi. Jaohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i pateña. Jaohua'ipi careña, ñeje:

19 “Ye'yaquë, Moiséspi yëquëre toyani jeoca'aji'i, maja'yëpi huejani mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire. 20 Te'ipi siete mamajë ëmëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua'i aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i. 21 Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejani. Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi. 22 Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë, si'aohua'i mamajëre peocohua'i. Ja jeteyo'je iöje juco'ë. 23 Jajë pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'oni siete pairepa huejasico?”

24 Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësaru coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire. 25 Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i cato huejaye peoji. Mamajëre isiye peoji. Ma'tëmo huññaohua'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. 26 Ju'isicohua'i huëiye ayere, toyase'e mësaru ñama'cohua'i a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toajë pa'io tsë'isicopi case'ere? ‘Yë'ë cato Abraham Dïusu a'ë, Isaac Dïusu a'ë, cui'ne Jacobo Dïusu a'ë.’ 27 Dïusu cato ju'isicohua'i Dïusu peoji, huajëcohua'i Dïusupi. Jajë pa'iquëta'are mësaru coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

Si'a Cuañese'e Jerepa Pa'ye (Mt 22.34-40)

28 Sa'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasisiquëpi cuañese'e ye'yaquëpi titani sequëña:

“Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuañesico jerepa pa'io?”

29 Caquëna, Jesupi caëña:

“Du'ru macarepa cuañese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel pai asajë'ë, mai Ejaë Dïusure. Jaëse'e te'i pa'iji. 30 Oijë'ë, Ejaë Dïusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi. Jajë caji, cuañese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye. 31 Cayaye acojë jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: ‘Oijë'ë, më'ë quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyejë pa'ye.’ Yeqe jerepa pa'ye peoji.”

32 Jajë sehuouña, cuañese'e ye'yaquëpi caëña:

“De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Dïusu. Te'i pa'iji, Dïusu. Nuñerepa cahuë, më'ë. 33 Jajë pa'ina, Maija'quëre si'a më'ë yëye oiyeipi si'aye më'ë asaye oiyeipi cui'ne si'a joyo oiyeipi cui'ne si'a tutu oiyeipi, cui'ne mai quëno maca pa'iquëre co'ye oiyejë pa'yepi, ja oiyeipi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quëre isiye, cui'ne ëojë seña jerepa.”

34 Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:

“Më'ëre Maija'quë cuañë të'te so'ore pa'iyë paji.”

Jajë caëna, asani yecohua'ijë ite seña coñe pareña, si'aye asaquë api cajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo (Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

35 Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquë api caye'ni?

36 David jare ipi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:

Ejaëpi capi, yë'ë Ejaëre:

‘Yë'ë ëja të'tena ja'rujë'ë,

yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.’

37 Jajë pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë ëjaë hue'yoto?”

Jajë caquëna, jai pai tsi'sisicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuañese'e Ye'yacohua'i
(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesupi caëña, i ye'ya maca:

“De'hua ñajë'ë, cuañese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'i cato tosa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ³⁹ Jaohua'i cato de'o ñu'i saire pai tsi'si hue'ñana co'eni ja'rucohua'i a'ë, cui'ne de'o hue'ñana a'ojë aicohua'i a'ë. ⁴⁰ Hua'jeohua'i hue'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre señë cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, iti jerepa si'se cuañoja'cohua'i, jaje yo'osi do'ire.”

Peocopi Isise'e
(Lc 21.1-4)

⁴¹ Jesús Maija'quë hue'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë je'ñere pare. Jarote ñu'i ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijë iti mahuëna ayareña.

⁴² Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hua'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre të'ñare ayaoña, jai do'i peoyere.

⁴³ Jaje ñani i ye'yacohua'ire soini caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Jao hua'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i curi ayaye jerepa ayao do'i quë'yerepa. ⁴⁴ Yecohua'i cato jiohua'i huero jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao.”

13

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Maija'quë hue'epi Jesús eta maca i ye'yaquëpi caëña:

“i Ye'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai hue'ñare!”

² Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:

“¿Jai hue'ñare ñaquë caquë? Ja më'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Ja maca Maija'quë hue'e je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés con pa'i asama'tona seteña:

⁴ “Je yëhua jaje yo'o ja'ñere më'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, iti yo'o iño ja'ñe ja yo'oye ti'a maca?”

⁵ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye. ⁶ Jai pai yë'ë mamire cajë ‘yë'ë a'ë, Cristo’ caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pai.

⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yë'ta'a carajaima peosipi. ⁸ Yequë pai tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a hue'ña yeja ñu'cuyë pa'ija'coa. Cui'ne aopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

⁹ De'hua mësaruj'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato paipi tseani pai ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mësarute pai tsi'si hue'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yë'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a pai ëjaohua'i ña hue'ñana. ¹⁰ Ja yë'ta'a carajaima'ñë

de'o cocare quëaye pa'iji, si'a hue'ña. ¹¹ Mësaruni ëjaohua'i quë'rona sasico-hua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api. ¹² Te'e tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'oquëpi.

¹⁴ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'aji'i, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'lma'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi asa ti'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihuëana catiye pa'iji. ¹⁵ Ja mu'se huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë. ¹⁶ Tsiore pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë. ¹⁷ Ja mu'seña nomiohua'i tsj ëtapëa pa'icohua'i cui'ne tsj mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye. ¹⁸ Mësaruru cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core. ¹⁹ Si'aye ai yo'oye tëtto saise'repa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye. ²⁰ Ja mu'seña Ejaëpi ja yo'oye tëama'quë pa'ito te'ije jëaye peo'ñe pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i paini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ije cöni jëaja'cohua'i a'ë.

²¹ Mësarute yecohua'ipi 'iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë,' cacohua'i pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'etore pa'iji.' Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, johua'i caye. ²² Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ije daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)

²⁴ Jaje ai yo'o mu'seña tëtto saisi maca yureta'a, ësepi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañe paja'quë api. ²⁵ Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁶ Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'loquëre papi Pai Mamaquë daija'quë api. ²⁷ Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajesle'e tutu jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

²⁸ Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yejë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca jë'nërepa ja'o eta huëocoa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë ti'aji. ²⁹ Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi ti'aque tëtto saina, ñajë jë'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë. ³⁰ Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'lima'në tëtto saija'coa, iye. ³¹ Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'eje ti pa'i ja'ñe a'ë.

³² Iti mu'se cui'ne hora pai huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.

³³ Jaje pa'i do'ire, mësaruru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëtë. ³⁴ Yë'ë dai maca cato te'i so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare pai ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquëre cuañeni ñajë'ë cani saise'eje pa'iyë a'ë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësaruru cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'e aquë titayere huesëye sëtë. Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, panita'a nea hue'ña

daima'quëni cajë. ³⁶ Yo'ojëna, cuasama'topi çaisicohua'ini tütama'quëni de'hua ñajë'ë. ³⁷ Iye mësarute caye cato si'a paire cayë: 'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, caquë."

14

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye
(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aiñe caya mu'seña cara maca, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë tseani huani jeora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere co'ehuë. ² Careña, cui'ne pai tsi'sini sihuajë yo'o maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e
(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'ju dahuë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Ñu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së da'care quëna huëna tımësoni dani Jesús sjopëna iti da'capi dooña. Nardo da'case'e nescicopi, yequëje co'mema'copi. ⁴ Iti maca ñu'icohua'ipi pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

"¿Me yo'oco huëo së da'ca coa nejoco'ni? ⁵ Iopi yecohua'ina se isico pani trecientos romano curiquë tē'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña peocohua'ire cocatira'o."

Jaje cajë jote coejë pëijë ñareña.

⁶ Jaje ñajëna, Jesupi caëña:

"Coa ñajë'ë, iose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojë josa caye'ni? Iye io yë'ere necaise'e cato de'o co'amaña'ë. ⁷ Co'amaña peocohua'ire si'anë mësarü ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësarü ña hue'ñare si'anë pa'iyë paja'quë a'ë. ⁸ Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë sjopë huëo sëñe necaco'ë, du'runa yë'ëre ta ja'ñere caco. ⁹ Nuñerepa cayë, coa si'a hue'ña ico yo'ose'e quëaye pa'ija'coa, io yo'ose'e huñëyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca."

Jesure Judas Isise'e
(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Judas Iscariotepi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i ja're coní coca caëña, Jesure tseani johua'ina isi ja'ñere. Jaë cato doce ye'yacohua'i aquë paji'i. ¹¹ Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'o ja'ñere co'eña.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e
(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹² Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pai tsi'sini, tsoe yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se tì'aëña, o'sa co'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa tì'aëña. Jaje tì'aëña, Jesús ye'yacohua'ipi seteña:

"¿Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë, aiñe jerona sani ne de'huarena aiñe yëquë'ni?"

¹³ Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saoquë caëña:

“Jai pai daripëna sani oco yurupë saquëni ti'ani i ja're saijë'ë. ¹⁴ Sani ja're sa cacajë cajë'ë ite huë'e aquëre: 'Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'ico'ni, tu'rihuë yë'ë ye'yacohua'i ja're na'iquëna aija'co, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë? cajë'ë.’ ¹⁵ Ipi mësarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi tsoe ne de'huasiconi. Jarona yureta'a ñani ne de'huajë'ë, mai tse.”

¹⁶ I ye'yacohua'ipi sani ti'areña, jai daripë. Ti'ani jare Jesús quëase'eje si'aye ti'areña. Ti'ani na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë yo'oyere.

¹⁷ Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're ti'aëña, iti huë'ña.

¹⁸ Ti'ani mesare ñu'i aikuëpi caëña, Jesús:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaru aikuëpi yë'ë ja're te'ona aikuëpi isi yehuoja'quë api.”

¹⁹ Jaje ca maca iohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Yë'ë pa'ija'quë a'ni?”

²⁰ Cajëna, Jesupi caëña:

“Doce aikuëpi yo'oja'quë api, yë'ë ja're te'e quëna de'huana aikuëpi. ²¹ Jaje pa'itoje de'oji. Pai Mamaquë cato jare iti toyase'e pa'ieye saji. Jaje pa'iquëta'are ¡Teayerepa yo'oja'quë api, ite isi yehuoquëta'a! Ipi ai de'oye pasiquë pa'ito de'ora'pi, jaëte.”

²² Ja yë'ta'a aore aijëna, Jesupi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seni i ye'yacohua'ire aoque caëña:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë capë a'ë.”

²³ Jeteyo'je ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, caquë seni, i ye'yacohua'ina isiña. Isina, si'aohua'i ucureña, iote.

²⁴ Ucurena, caëña:

“Iye cato yë'ë tsie a'ë. Jai pai de'oye pa'i ja'ñere caquë huajëye Maija'quë paire cayere quëaye a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë. Yequë mu'se Maija'quë cuañe te'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶ Jëjë tëjini Olivos cutina sateña.

²⁷ Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Si'aohua'i mësaru yë'ëre jecocaja'cohua'i a'ë, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: 'Huani jecaja'quë a'ë, yëi ñamare ñacaiquëre. Ja maca yëi ñamapi tiya huesëja'cohua'i a'ë.’ ²⁸ Jaje pa'iquëta'are ju'isiquëpi huëisi maca yë'ëpi du'ru saija'quë a'ë, Galileana, mësaru ja yë'ta'a saima'pëna.”

²⁹ Jaje caquëna, Pedropi caëña:

“Jaje yecohua'i më'ëre jecocotoje yë'ë cato më'ëre jecone pañë.”

³⁰ Caquëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa më'ëre cayë. Iye ñami ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'në më'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, ite ñama'quë a'ë caquë.”

³¹ Jaje Jesús caquëna, ipi caëña:

“Yë'ë cato pañë, cosoye. Ju'iñe pa'itoje më'ë ja're ju'ija'quë a'ë.”

Caquëna, yecohua'ije cui'ne careña.

Jesús Sese'e Getsemaní

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Getsemaní hue'e hue'ñana ti'ani Jesús caëña, i ye'yacohua'ire:

“Iñore dujë pa'ijë'ë, yë'ëse'e Maija'quëre sani ses'i.”

³³ Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saëña. Jā maca ai cuasaquē cui'ne ai yo'o huëouña. ³⁴ Jaje yo'oque caëña, jaohua'ire:

“Ai oi éaye nëiji, yē'è joyore papi juni huesēye pa'ina. Iñona mēsaru cato pēani sētasicohua'ipi pa'ijē'è, cāima'pē.”

³⁵ Cani Jesús ise'e seña maca sani yejana do're ja'runi Maija'quēre de'hue neñe pa'ito, necaijē'è, ai yo'oye pasi'i, iti yo'o maca ti'aëña, caquē sequēña.

³⁶ Jaje sei caëña:

“Yē'è ja'quē, mē'ère cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijē'è, yē'ère ai yo'oye ne ja'ñere. Yē'è yēye peoja'quē, coa mē'è yēyepi yo'oye pa'ija'quē.”

³⁷ Jaje seni tējini i ye'yacohua'i quē'rona sani ñaquēna, cāisicohua'ipi pateña. Pa'ijēna, Pedrore caëña:

“¿Simón caiquē, mē'è? ¿Te'le hora macaje sētasiquēpi ña ti'añe paē, mē'è? ³⁸ Sētasicohua'ipi pa'ijē Maija'quēre sejē'è, co'ayena taiñe paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yo'oye yēji. Jaje pa'iquēta'are mē'è capēpi tutu peoji.”

³⁹ Jaje cani tījupē sani ja'rē case'eje pa'ye caquē sequēña. ⁴⁰ Jaro cui'naēpi co'iquē cui'ne cāisicohua'ini ti'api i, ye'yacohua'ire. Airepa huēo ca'quēna ñaco naimopi jameina caē'è, quēcoñu'u cajēta'a. Jaje pa'ina, ite sañope sehua ti'añe peohuē. ⁴¹ Toasoñe acore saisiquēpi titaquē caëña, jaohua'ire:

“Yureta'a cani huajējē'è. Tsoe de'oji. Jā ja'ye caijē'è. Ti'api Pai Ma-maquēre co'aye yo'ocohua'i jēñana isi maca. ⁴² Huēijē'è. Sañu'u. Yē'ère isi yehuoja'quēpi daiji.”

Jesure Tsegase'e

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Jā yē'ta'a Jesús cocare i ye'yacohua'i ja're caquēna, Judaspi tsoe titaēña. Jāē cato doce acohua'i aquē paji'i. I ja're conī jai pai hua'ti cajicohua'ipi cui'ne tara cajicohua'ipi dateña. Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi, cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi jējo daocohua'ipi conī daisicohua'i pateña. ⁴⁴ Judas iti isi yehuoja'quēpi caëña, jaohua'ire:

“Yē'ēpi ini ti'ani sihua'quē a'è. Sihuaquēna, ñani jaēni tseajē'è. Tseani de'oye sēani sajē'è.”

⁴⁵ Jaje casiquēpi ti'ani Jesure tsiojani caëña:

“Ye'yaquē, Ye'yaquē.”

Jaje caquē tsu'supī. ⁴⁶ Tsu'suquēna, jā maca Jesure tōme dani tseani sareña, seasiquēni.

⁴⁷ Jaje yo'o maca iti maca pa'iquēpi hua'ti dutani Maija'quē huē'e ñacaicohua'i necaiquēni cajorose'e tēto tēaēña. ⁴⁸ Jā maca Jesuje caëña, ite tseā paire:

“¿Tarapi hua'ñapi conī date, yē'ère tseañu'u cajē co'amaña yahue imaquēre yo'oyeje pa'ye? ⁴⁹ Yē'è si'a mu'seña Maija'quē huē'epi pa'i mēsarute ye'yaquēna, mēsarupi yē'ère tseañe pahuē. Jaje pa'iquēta'are iye cato toyase'epi ti'acquēna, jaje yo'oye pa'iji.”

⁵⁰ Jā maca i ye'yacohua'ipi Jesuse'ere te'ire jeoni cati sateña.

Posēpi Catiye

⁵¹ Jaje pa'iquēta'are te'i tsī posē macapi jai capi deasiquēpi tuquēña, Jesure. Tuina, tseareña. ⁵² Tsearena, jai case'e jeoni peoyo catiña.

Jesure Ca Tējicohua'i Quē'rona Sase'e

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Jesure jā maca sareña, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaērepa quē'rona. Jārona Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i tsi'sireña, aiohua'i, cui'ne

cuañese'e ye'yacohua'i coní. ⁵⁴ Jaje sajëna, Pedroje so'o maca se ñaquë tuquëña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa huë'e hue'se daripëre pana. Jarona soldado pai ja're coní pëani toare cui ñuquëña. ⁵⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne pai yo'oye ca tëji ëjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquëre papi cayere co'ereña, asani huani jeoñere cajë. Jaje co'ejëta'a ti'añe pareña. ⁵⁶ Cui'ne jai pai coa huëojë ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojë. Cui'ne iohua'ija'a sa'ñe yo'ojë careña, te'e cayepi peoquëna. ⁵⁷ Yecohua'ipi co'arepa huëojë careña. ⁵⁸ Yëquëpi i caye asasicohua'i a'ë, cajë yo'ojë careña:

“Ñeje caquë api, 'yë'ëpi Maija'quë huë'e nejoja'quë a'ë, pai de'huasi huë'e. Jaje yo'oni jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajëcore neja'quë a'ë, paipi nema'core.' Jare asahuë.”

⁵⁹ Jaje canije nuñerepa te'eje pa'ye caye pareña.

⁶⁰ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi iohua'i ca jopoja'a huëni nëcayepi Jesure sequëña:

“¿Asaquë më'ë, më'ëre sañope caye? ¿Me yo'oquë sañope sehuoye paquë'ni?”

⁶¹ Caquëna, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paëña, i caye. Jaje paquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi tijupë Jesure sequëña, ñeje:

“¿Më'ë Cristo, Maija'quë de'oquërepa mamaquë a'ë?”

⁶² Caquëna, ja maca Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë. Cui'ne mësarupi Pai Mamaquëre yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tëmopi sirija'a nëca meina, ñaja'cohua'i a'ë.”

⁶³ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care co'ye naë yeto saoquë caëña:

“¿Iquere cajë jerepa paire quëaja'cohua'ire co'eye'ni, tsoe ti'api? ⁶⁴ Jare mësarupi asahuë, i yë'opopi Maija'quëre cue'cuequë caye. Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësarui?”

Jaje caëna, yureta'a si'a pai careña:

“Huani jeoñe pa'iji.”

⁶⁵ Casi maca je'nërepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne yecohua'ipi tsiana cañapi tëto queoni të'cajë yo'ojë careña:

“¿Nepi të'care'ni? Se ca ñajë'ë.”

Cajëna, soldado paije yo'oreña, ite.

Pedro Cosose'e

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Pedro cato huë'ehuëre paquëña, hue'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ⁶⁷ toare cui ñu'ina, ñani ite caoña:

“Ina, më'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸ Cacona, Pedropi caquë cosouña:

“Ñama'quë a'ë, ite. ¿Iquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje cani eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña. ⁶⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo coña, iti maca pa'icohua'ina:

“Iquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰ Jaje catoje ije cui'naëpi coso couña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'i maca Pedrore iti maca pa'icohua'ipi careña:

“Më'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Më'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne më'ë coca cayeje Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹ Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Iquere mësarü yo'ojë caye'ni? Ñama'quë a'ë, jaëte.”

⁷² Caquëna, cui'naëpi cura yëni cöpi. Jaje cura yë'i maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e. Jesús cato ca'aji'i: “Ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'ëna më'ëpi toasofne ñama'quë a'ë caquë cosoja'quë a'ë.” Jaje i case'eje tijaëna, itire cuasa ñajani ota huëoni ai oji'i.

15

Jesupi Pilato Quë'rore Pa'iyë

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ñata tome maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sireña, judío iohua'i ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i ja're, cui'ne pai yo'oye ñani ca tējicohua'i ja're cöni. Tsi'sini ca tējini Jesure séasiquëni Pilato quë'rona sareña.

² Ja maca Pilatopi ite ñani sequëña:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë cayeje.”

³ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato jaiye sañope careña. ⁴ Jaje cajëna, Pilatopi tijaupë seni couña, Jesure:

“¿Me yo'oquë sehuoma'quë'ni? Ñaquë më'ë iohua'i më'ëre sañope caye.”

⁵ Jaje catoje Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquëna, Pilato ai cuasaëña: ¿Me yo'oquë paquë'ni? caquë.

Jesure Huani Pa'iji Cayë

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Pilato cato judío pai tsi'si mu'seña tijaëna, tseasiquëre eto saquë yo'oquë paquëna, paipi yëjë sequëni. ⁷ Jaro co sitore paquëna, Barrabás hue'equëpi yecohua'i paire huaicohua'i ja're cöni. ⁸ Paipi Pilatore dani seteña: Jare më'ë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, cajë.

⁹ Jaje cajëna, Pilatopi sehuouña:

“¿Yëye judío pai ëjaëni eto saoye?”

¹⁰ Ja cato caëña, coa i de'oye yo'oyere ëa ñajë pëijë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tseani yo'oyë cuasaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi paire ca co'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja'quëre sejë'ë, cajë.

¹² Ja maca Pilatopi paire sequëña:

“¿Me nejaquë caye'ni, mësarü judío pai ëjaë hue'yoquëre?”

¹³ Caquëna, jaohua'ipi careña, cuijë:

“Queja'quë pa'ijaquë.”

¹⁴ Cajëna, Pilatopi caëña:

“¿Iquere i co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catoje iohua'i jero sa'na ai cuireña:

“Queja'quë api.”

¹⁵ Jaje asani Pilato Judea paini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quëre jëjo saquë.

¹⁶ Ja maca soldado paipi jai pai tsi'sini Jesure pai ëjaë huë'ere pana sareña.
¹⁷ Sani nea maja'i care suñani cui'ne miu maro puani sareña. ¹⁸ Ja jeteyo'je cue'cuejê cuireña:

“¡Pa'ijê'ë. Yure judío pai Ëjaërepa!”

¹⁹ Jaje cajê siopëna têt'careña, tarapi. Copi tse'sejê, cui'ne do're ja'rujê ëjaëre pa'ë më'ë cajê yo'oreña. ²⁰ Jaje ite cue'cue tējini maja'i ju'i cã dutani i ju'i care pare suñacateña. Ja jeteyo'je i ju'i cã dutareña, queja'quëre.

Jesure Huani Jeose'e

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹ Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coni hue'ejê'ë, cajê soldado paipi cuañereña. Jaë cato Simón hue'equê paji'i, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quê.

²² Ja maca Jesure Gólgotana sareña, pai siopë tara hue'e hue'ñana pai coca cato. ²³ Jarona Jesure quereña. ²⁴ Quëni soldado paipi Jesús ju'i care nepi saja'cohua'i a'ni cajê neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajê.

²⁵ Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'i, ite quësi maca. ²⁶ Toyasicore i sio sa'nihuëna sëoreña, ja do'ire queñê cajê. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI ËJAËREPA. ²⁷ I ja're coní caya co'amaña yahue imacohua'ire quehuê. Te'ire ëja te'tena cui'ne yequëni ari te'tena nëconi quehuê. ²⁸ Jaje yo'o maca toyase'e ñeje caye ti'api: “Co'acohua'i ja're coní que cuañopi.”

²⁹ Cui'ne coa da saicohua'ije ite ñajê cue'cuejê ñeje cajê sateña:

“¡Asajê'ë. Yure më'ëpi Maija'quê huë'e nejoni toaso mu'seña pa'i maca huajê huë'e nesi'i caquê maca! ³⁰ Yure co'ye huasoni da caje ñajê'ë, quësi sarahuapi.”

³¹ Jaje cui'ne Maija'quê huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije ite cue'cuejê careña:

“Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are ija'a co'ye huaso ti'añe paji.”

³² Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're coní te'e quësicohua'ique ite pëteña.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Je'nërepa mu'se jopo ti'a maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëoña. Toaso hora jaje paquëña. ³⁴ Jare ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

“Eloi, Eloi ¿lama sabactani?” Jaje caní caye a'ë, y'ë'ë Diosu maca, y'ë'ë Diosu maca! ¿Me yo'oquê yë'ëre jeocou'ni, te'ire?

³⁵ Jaje cuiquëna, iti maca pa'icohua'ipi asani careña:

“Asajê'ë. Tsoe aquê Maija'quëre quëacaiquê Elíasni cuiji.”

³⁶ Jaje cajëna, iohua'i aquëpi huê'huëni o'sa conore yëi sëohuëna saquëni ucujaquê caquê sani nëoquê caëña:

“Coa ñajê'ë. Ñañu'u, Elíaspi ite cruzu dequëre casa nëcoquëna.”

³⁷ Ja maca Jesús ai tutu cuini juni huesëña. ³⁸ I ju'i maca Maija'quê huë'e joporepa tēhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña. ³⁹ Romano Capitanpi Jesús je'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquê juni huesëquëna, ñasiquëpi caëña:

“Nuñerepa iquê Maija'quê mamaquërepa paji'i.”

⁴⁰ Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajê nëcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co. ⁴¹ Iye nomiohua'i cato Jesure cõcaicohua'i pateña. I Galilea

cui' maca cui'ne jarote jai pai yecohua'ije pateña, Jesús ja're Jerusalénna saiscohua'ije.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Namina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëña, ⁴³ José Arimatea aquëpi pai yo'oye ñani ca tējicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaë cato Maija'quë cuañe te'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús capëre tasi'i caquë sequëña. ⁴⁴ Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i juni huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i juni huesë caquë seni asaquëña, ju'ire papi, caëña. ⁴⁵ Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús capëre saye de'oji caëña, Josëre. ⁴⁶ Caëna, Josëpi sani Jesús capë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesicono tani quëna pëpi siouña. ⁴⁷ Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co cōni.

16

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tēto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María cōni huëo sē ma'ñare hueroni sateña, Jesús capëre huëo sēñepi neñu'u cajë. ² Semana huëo mu'serepa ai nea huë'ñarepa tsoe ëse pa'ina, sani ti'areña, tasi daripë quë'ro. ³ Iohua'ija'a sa'ñe careña:

“¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?”

⁴ Jaje cajë ñajëna, tasi daripëpi tsoe hui'yosico pacoña. ⁵ Pa'iona, ñani tasi daripëna cacareña: Cacajë ñajëna, ëja te'tere poja'i ju'i care posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña. ⁶ Quëquëjëna, ipi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Mësararu cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, que sarahuana quesiquëni. Jaje pa'iquëta'are i cato tsoe huëji'i. Peoji, iño. Ñajë'ë. Ite o'a sitore peoji. ⁷ Mësarupi sani i ye'yacohua'ire cui'ne Pedrore quëajë'ë. Galileana du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, i ja'rë mësarute quëase'eje.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani tasi daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye päreña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e

(Jn 20.11-18)

⁹ Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Jao cato siete huatiahua'ire eto sao cuañosico paco'ë. ¹⁰ Jaopi yureta'a ñani sani quëaona, i ja're cui'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'ijë pa'icohua'ire. ¹¹ Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye päreña, io case'e.

Ite Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e

(Lc 24.13-35)

¹² Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina. ¹³ Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ijë coa cayë cuasajë asaye päreña.

I Once Soisicohua'ipi Ite Ñase'e

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ai tsoe maca yureta'a once i ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini jaohua'ire yëhuo nu'ñeiña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pa'si do'ire, johua'i jëa joña hue'e do'ire. ¹⁵ Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëajë'ë, si'a paire. ¹⁶ Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jaje quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api. ¹⁷ Iye tuture paja'cohua'i a'ë yë'ëre asacohua'i cato: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saoja'cohua'i a'ë. Huajë cocapi caja'cohua'i a'ë. ¹⁸ Añare tseaja'cohua'i a'ë. Tsimare ucusicohua'i panije ai yo'oye paja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequeje, ju'icohua'ire patojëna, co'yaja'cohua'i a'ë, ju'icohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e
(Lc 24.50-53)

¹⁹ Jaje ca tëjini Ëjaë Jesús ma'tëmona sa cuañopi. Jarona Diusu ëja te'te ñu'i saihuëna ja'ruña. ²⁰ Ja maca jaohua'ipi si'a hue'ña cu'ijë quëareña, huaso cocare. Jare Ëjaëpi co'ai cui'ne ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'oquëna, ja yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tëjihuë.

SAN LUCAS

Asajajë Caquë Toyaye

¹⁻² Iti du'ru huëose'e ñasichhua'ipi de'o coca quëajëna, asajë jai pai toyahuë, mai quë'ro yo'ose'ere. ³ Jaje pa'ina, yë'ëje asare paquë iti yo'ose'eje pa'ye du'ru huëose'ere papi toyayë, m'ëna, Teofilo, yë'ë cajei. ⁴ M'ëpi m'ëre ye'yase'ere tiñarepa asa ti'aja'quë caquë.

Huiñaë Quëase'e Juan Coase'ere

⁵ Herodes Judea pai ëjaë pa'i maca, te'i Maija'quë huë'e ñacaiquë Zacarías hue'equë paji'i, Abías tsëcapë aquëpi. I paco Elisabet hue'ecopi, Maija'quë huë'e ñacaiquë Aarón tsëcapë aco paco'ë. ⁶ Cayahua'i de'oye nuñerepa pa'icohua'i paë'ë, Maija'quë ña hue'ña pa'iohua'ipi i cuañese'e cui'ne i case'ere de'oye sehuocohua'i paë'ë. Jaje pa'icohua'ini yecohua'ije co'aye pa'iyë caye ti peocohua'irepa paë'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are mamajëre peocohua'i paë'ë. Elisabetpi mamajëre pama'co paco'ë, carao. Cui'ne jaje pa'iohua'ipi si'a jupë aiohua'i maña paë'ë.

⁸ Te'e mu'se Zacarías jare Maija'quë huë'e ñacaihua'ipi pa'icohua'ipi yequë yo'o tējina jare jajese'e si'a iohua'i tsëcapë yo'oye paji'i, Maija'quë pa'i hue'ñana. ⁹ Jaje pa'iohua'ija'a nepi ma'ñare ëojë yo'oye pa'iquë'ni cajë neñajëna, Zacaríasna tome'pi, iti yo'oye. Tome'ina, Maija'quë huë'ena cacapi. ¹⁰ Cacan huëo sēñere ëoquëna, hue'seja'a jai pai Maija'quëre sejë paë'ë. ¹¹ Ja maca Ëjaë jo'yaëpi huiñaëpi Zacarías huëo sēñere ëo saihuë ëja te'tena ñai nēcapi. ¹² Nēcacuëna, Zacaríaspi ñani me neja'quë a'ni caquë quëquë huesëquëna. ¹³ Ëjaë jo'yaëpi capi, ite:

“Zacarías ca'rama'ë pa'ijë'ë. Maija'quëpi m'ë'ë señe asapi. Jaje pa'ina, m'ë'ë paco Elisabetpi tsihua'ëre pasio. Pacona, m'ë'ëpi i mami hue'yojë'ë, Juanre. ¹⁴ M'ë'ë ite sihuaja'quë a'ë, cui'ne yecohua'ije jai pai ite coasi maca sihuaja'cohua'i a'ë. ¹⁵ M'ë'ë mamaquë cato de'oyerepa yo'oquë pa'ija'quë api, Maija'quë jo'yaëpi. Jaje pa'ipi ja yë'ta'a ite coama'në Maija'quë joyopi ini pa'ija'quë api. Pa'ina, cuepe ëaye neñe cōno ucuma'quë pasipi. ¹⁶ Jaëpi jai pai Israel paire cui'naohua'ipi iohua'i mai Ëjaë Diosuna co'ye asa cōñe necasipi. ¹⁷ Maija'quë ñacaina, iquë Juan de'oye yo'oquë pa'ija'quë api, mai Ëjaë pai deojajë. Jaje pa'ipi, tsoe hue'ña Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'isi tuture hue'equë pasipi. Jaëpi pëca ja'quëohua'i ja're mamajë de'oye pa'iyë necasipi. Jaje sehuoma'cohua'ire ponaja'quë api, Ëjaëre de'oye asaja'cohua'ire, mai Ëjaë pai deojajë.”

¹⁸ Zacaríaspi Maija'quë huiñaë seji'i, ñeje:

“¿Yë'ëje ai maca pa'ina, cui'ne yë'ë pacoje aio maca pa'ito me yë'ë nuñere pa'ë caquë asaye'ni?”

¹⁹ Caquëna, Maija'quë huiñaë ite sehuouña:

“Yë'ë Gabriel a'ë, Maija'quëre necai pa'iquë. Jaje pa'ina, yë'ëre ipi jëjo daouna, iye huajë coca quëasi'i, m'ë'ëre caquë daë'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yure m'ë'ë yë'ë nuñerepa quëayere asama'ë pa'isi do'ire cama'quë de'oni cama'ë pa'ija'quë a'ë, m'ë'ë mamaquëre coa macaja'a iye case'e ti'a ja'ñe a'ë, iti mu'se ti'aëna.”

²¹ Jaje yo'oquë Maija'quë huë'e ëo hue'ñana cacasiquëpi tsoe nēina, yeco-hua'i hue'se pa'icohua'i iquere yo'oquë Zacarías etama'quëpi nēi pa'ini

cajê utehuê. ²² Utejêna, jaropi Zacarías etani jaohua'ire cama'ê pajî'i. Jajê cama'êna, ñani canî ñañeje pa'ye Maija'quêre sê hue'ñana cacani ñapi, cuasahuê. Jajê pa'îpi coa jêtê a'uñese'epi capi, cama'quê pônese'e sête.

²³ Zacarías Maija'quê huê'e cõcai mu'seña carajaisi maca, saji'i, i huê'ena.

²⁴ Ja jeteyo'je i paco Elisabet tsî etapê de'o. De'oni cinco ñañêohua'ire io huê'epi yequê hue'ña saima'o ai cuasaco paco'ê, ñeje: ²⁵ Ëjaêpi yure yê'êre jajê ñacai yo'opî, paîpi tsî pama'coa cajê cue'cuema'pê pa'îjajê caquê.

Huiñaê Quêase'e Jesús Cõase'e

²⁶ Seis ñañêohua'i pa'i maca Maija'quêpi i huiñaê Gabrielre Galilea yejana Nazaret hue'e daripêna jêjo saopi. ²⁷ Nomi tsio María hue'ecopi êmêohua'ire yo'oma'core do'i ñaja'quêni caquê. Jao cato José hue'equêna, huejaja'coa. Ca nêosicopi paco'ê, êjaê David tsêcapê aquêna. ²⁸ Maija'quê jêjo daoquêpi io pa'i hue'ñana cacani capi:

“Pêpayê, mê'êre. Sihujê'ê. Mai Ëjaêpi mê'ê ja're pa'îji. Diusupi si'a nomiohua'i sihuayê jerepa isîpi, mê'êre.”

²⁹ Jajê caquêna, iopi Maija'quê jêjo daoquêre ñani quêquêo i cocare asaco cui'ne ja maca co'ye seco'ê: “¿Me yo'oquê jajê pêpaquê'ni?” ³⁰ Jajê cacona, Maija'quê huiñaêpi capi, iote:

“María ca'rama'o pa'îjê'ê, Maija'quê mê'êre sihuaquê api. ³¹ Yurepi pai quê'io de'oni mê'ê tsihua'êre paja'coa'ê. Paco i mami hue'yojê'ê, Jesure.

³² Jajê cato jerepa pa'i pa'îja'quê api, jajê pa'îpi Maija'quêrepa mamaquê paîpi hue'yoquêni. Jajê pa'ina, Maija'quêpi pai êjaê David ñu'i saihuêre isîja'quê api, pai êjaêre de'huani. ³³ Israel paire ti cuañequêrepa pa'îja'quêpi, i cuañeñe cato carajaiñe peoja'coa.”

³⁴ Ja maca Marîapi Maija'quê huiñaêre seco'ê:

“¿Me iye jajê yo'o ja'ñe a'ni, yê'ê êmêohua'i ja're cõni pa'ima'core?”

³⁵ Cacona, Maija'quê huiñaêpi sehuouña:

“Maija'quê joyopi mê'êna necaina, cui'ne Maija'quêrepa tutupi mê'êna sirio tsiocaiyê tsio daija'coa. Ja do'ire mê'ê mamaquêre Maija'quê mamaquê hue'yoja'cohua'i a'ê. ³⁶ Jajê cui'ne mê'ê cajeo tsêcapê aco Elisabetjê tsihua'êre paja'coa, aio macata'a. Tsî pama'coa paî cajê pa'isicota'a seis ñañêohua'ire paî quê'io pa'ico, yure. ³⁷ Maija'quêre cato nefese'e pa'îji. Peoji, i ja'rujaiñe.”

³⁸ Ja maca Marîapi cao:

“Yê'ê cato Ëjaê jo'yao maca'ê. Maija'quêpi mê'ê case'eje yo'oja'quê yê'êre sihuayê.”

Jajê Maija'quê huiñaê iyese'e quêani saji'i.

Marîapi Do'i Saiye Elisabet Quêrona

³⁹ Ja mu'seña María esa saco'ê, Judea cuti quê'rore pai daripê pa'i hue'ñana.

⁴⁰ Sani Zacarías cui'ne Elisabet pa'i huê'ena cacani pêpao. ⁴¹ Pêpacona, Elisabetpi io pêpaye asa maca tsihua'ê etapê pa'iquêpi ti'topi Maija'quê joyopi ionî pa'ina, paco'ê, Elisabetpi. ⁴² Jajê pa'îopi tutu cao:

“Maija'quêpi mê'êre yequê nomiohua'ire sihuayê necaiye jerepa de'oye necaji'i. Cui'ne mê'ê mamaquê ai de'oquêrepa pa'îja'quê api. ⁴³ ¿Ique o'ni, yê'ê jajê yê'ê Ëjaê pêca ja'copi do'i dani ña ja'ñe? ⁴⁴ Mê'ê yê'êre pêpacona, asa maca tsihua'ê yê'ê etapêpi sihuaquê teapi. ⁴⁵ Ai sihuayê, mê'ê case'ere care paji caco asa do'ire.”

⁴⁶ Ja maca Marîa cao:

Yê'ê ai sihuayê, Maija'quêre.

⁴⁷ Cui'ne yê'ê joyopi sihuayê, Maija'quê yê'êre huasoquêna.

⁴⁸ Maija'quëpi i jo'yao ai cuasaye peocore de'oye cuasapi. Yureta'a jaje yo'oquëna, si'a paipi ai sihuaco si'anë caji'cohua'i a'ë.

⁴⁹ Maija'quë ai jerepa tutu quë'ipi yë'ëna de'oye neca'ë.

Yë'ë Ëjaë i mami cato ai de'oyerepa.

⁵⁰ Si'anë oiquë api, ite ca'racohua'ire.

⁵¹ Tutu quë'i co'amaña yo'oquë nepi, i jëñapi.

Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasa joña hue'ecohua'ini meñe quëconi huahue huesopi.

⁵² Ñajë'ë, i yo'ose'ere: Ëjaohua'i pa'isicohua'ini meñe peocohua'ire nequë Cui'ne iti jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohua'ini ñese mëose'ere.

⁵³ Ao ëa ju'icohua'i pa'isicohua'ini de'oye ao timëpi.

Cui'ne jaiye co'amaña pasicohua'ini coa peo jëña ne saopi.

⁵⁴ De'hue cöcaji'i, Israel paire.

I jo'yare huñëyema'ë oji'i.

⁵⁵ Abrahamre ca nëose'ere de'oyerepa yo'opi, mai aiohua'ire.

Cui'ne jaje Abraham tsëcapë Israel paire de'oye yo'oja'quë api, si'anë jajese'e.

⁵⁶ Ca tëjini pëpao, Elisabet huë'ena, toaso ñañëohua'ire. Pëasicopi pani tëjini jeteyo'je io huë'ena co'io.

Juan Ti Doquë Coase'e

⁵⁷ Ja jeteyo'je Elisabet tsihua'ëre coa mu'seña ti'aëna, mamaquëre pao. ⁵⁸ Io cajeohua'i cui'ne do'icohua'i ja'ye pa'icohua'i sani pëpahuë, iote, Maija'quë de'oye yo'ose'ere asani sihuajë. ⁵⁹ Ocho mu'seña pa'i maca sahuë, cui'ne ca'nihuë tëañu'u cajë Israel pai deojajë cajë, cui'ne pëca ja'quë Zacarías mamire sëoñu'u cajë yo'ohuë. ⁶⁰ Jaje cajëna, pëca ja'copi cao:

“Pani, i cato Juan hue'eye pa'iji.”

⁶¹ Jaje cacona, iote cahuë:

“¿Me yo'oquë jaje hue'equë'ni, më'ë pairepa ja mamire hue'ecohua'i peoyë. Jaje pa'i mami hue'ecohua'i peoto?”

⁶² Ja maca tsihua'ë pëca ja'quëre moñopi iñojë sei'ë:

“¿Ique mamire hue'yoye yëquë'ni?” ⁶³ Sejëna, pëca ja'quëpi soquë totore dajë'ë caquëna, isirena, iona toyapi: “I mami cato Juanpi.” Jaje toyaëna, si'a hua'i ai cuasajë ñahuë. ⁶⁴ Ja macapi Zacaríasje cui'naëpi coca caquë de'oni Maija'quëre sihuaquë ca huëopi. ⁶⁵ Jaje iye yo'ose'ere ñani i quëno maca pa'icohua'i ai cuasahuë. Cui'ne iye yo'ose'ere si'a Judea ai cuti pa'icohua'ire quëajëna, asahuë. ⁶⁶ Si'ahua'i iti quëaye asacohua'i itire cuasahuëni asa'ñe nëina, senirojaë'ë:

“¿Me yo'oquërepa ai de'oja'quë a'ni, jaë tsihua'ë?”

Maipi ñahuë, Maija'quëre papi ite ñacaise'e.

Zacarías Jujuse'e

⁶⁷ Zacarías Maija'quë joyo timësiquëpi Maija'quë isi yë'opi capi:

⁶⁸ Sihuañu'u, mai Ëjaëre Israel pai Diosure.

Jaë cato maina dani huasopi.

⁶⁹ Maina Maija'quëpi isipi tutu quë'ire, paire huasoquëre.

Jaë cato i jo'yaë David tsëcapë aquëpi.

⁷⁰ Maija'quëpi ñeje ca nëoa'ji'i, i case'ere quëacaicohua'i tsoe huë'ña acohua'i ja're:

⁷¹ Maire huasosi'i, si'aohua'i maire coejë sañope yo'ojëna, pa'icohua'ire.

⁷² Mai aipëre teaye ñaquë

I ca nëose'e huñëñema'ë de'oye necaji'i.

73-75 Yë'ëna isisicohua'ipi nuñe pa'icohua'ipi ca'rama'pë
 Yë'ëre necaicohua'i ti pa'ija'cohua'i a'ë caquë
 Mësarute sañope yo'oyere huasosi'i ca nëopi, mai ai ñecuë Abrahamre.
 76 Maija'quërepa quëacaiquë hue'yoja'cohua'i a'ë, paipi,
 Më'ëpi mai Èjaë saija'a ma'are nui ma'arepa sani ne de'huaja'quëni.
 77 I paire de'hue iohua'i co'aye yo'o do'ire sai de'huacaiye pa'iji, quëaja'quë
 a'ë, më'ëpi.
 Ja do'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.
 78 Maija'quë oi cui'ne teaye ña do'ipi,
 Èsë ñata maca mëi miañeje pa'ye maire huasoquë ma'tëmopi daija'quë api,
 maire miaja'quë.
 79 Huesëcohua'ire juni tëjicohua'ire miacai
 Cui'ne de'oye i maire huasoye asajajë caquë pa'iyere ye'yaja'quë api.
 80 Juan ai de'opi. Cui'ne i joyoje ai de'opi. Ai de'okuëpi pai peo hue'ña cuëne
 vejare paji'i, Israel paire quëa huëo macaja'a.

2

Jesús Coase'e *(Mt 1.18-25)*

1 Ja mu'seña pai ëjaë César Augustopi si'a yeja pa'icohua'ire cuëcuyee pa'iji
 caquë cuañepi. 2 Iye du'ru macarepa paire cuëcuyee cato yo'ohuë, Cirenio
 Siria cuañequë pa'i maca. 3 Jaje pa'ina, si'ahua'i saiye paji'i, pai ñape iohua'i
 daripëre paña jaron a cuëcue cuañoja'cohua'ipi.
 4 José cato David tsëcapë aquë paji'i. Ja do'ire Galilea yeja daripë Nazaretpi
 sani Judea yeja daripë Belënna saji'i, Davidre coa sitona. 5 Toya cuañoja'quëpi
 Belënna saji'i, María i huejaja'coa ca nëosicopi coañe ti'a huesësico ja're. 6 Jaje
 sani Belënre pa'ijëna, María coañe ti'aëna, 7 jaron a pao, io du'ru mamaquëre.
 Pani caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oao, pai pëa hue'ña peo do'ire.

Huiñaëpi Yëi Ñamare Ñacohua'ire Quëaye

8 Belën quëno macare yëi ñamare ñacohua'ipi ñamique tsiore iohua'ini ñajë
 paë'ë. 9 Pa'ijëna, cuasama'tore papi Èjaë huiñaë ñai nëcaquëna, Maija'quë
 miañepi iohua'ire mia huësoquëna, ai quëquë huesëhuë. 10 Jaje ña quëquëjëna,
 Maija'quë huiñaëpi capi:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë, mësarute huajë coca quëasi'quë daiyë, mësar
 si'ahua'i asani ai sihua ja'ñere. 11 Yure David daripëna tsitu'ure coao,
 mësarute huasojaja'quëpi. Jaë cato Cristo Èjaëre papi. 12 Mësar u ñani i api cuasa
 ja'ñere caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oasiquëpi uina ti'aja'cohua'i
 a'ë.”

13 Te'i Maija'quë jo'yaë huiñaë ñai macapi yecohua'i ma'tëmo acohua'ije
 ñaihuë. Ñeje cajë Maija'quëre sihuajë:

14 Sihuajë de'oyerepa cañu'u, Maija'quëre ma'tëmo aquëre,
 De'oye pa'iyere pa'ijë'ë, ipi sihuacuëna pa'icohua'ipi.

15 Maija'quë jëjo daosicohua'i ma'tëmona co'isi maca yëi ñamare ñacohua'ipi
 iohua'ija'a sa'ñe ca huëohuë.

“Jaje pa'ito esa Belënna sani ñañu'u, ëjaë maire quëase'ere.”

16 Sani ti'ahuë, Maríare, Josére cui'ne tsihua'ëpi huequë gocona oasiquëpi
 uina. 17 Jaje ite ñani Maija'quë jo'yaë iohua'ire quëase'ere quëareña.
 18 Quëajëna, asacohua'ipi ai cuasareña. 19 Jaje yecohua'i yo'ojëta'are María

cato io joyona de'lhuao, si'aye iye, ti yo'ose'ere cuasaco. ²⁰ Yëi ñamare ñacohua'i si'aye iohua'ire case'eje paye pa'ina, ñani Maija'quëna sihua'jê jêjêjê co'ihuë.

Maija'quëna Jesure Isiye

²¹ Ocho mu'seña pa'i maca tsihua'ë ca'ni maña tējajê cui'ne i mamije hue'yohuë, Jesús, huiñaë Mariare ja peoco pa'i maca quëase'ere.

²² Tsitu'ure pasi jeteyo'je si'sire toso to mu'seña ti'aëna, Jerusalén daripëna saijê tsitu'urejê sahuë, Maija'quëna isiñu'u cajê, Moisés cuañese'epi jaje caye sête. ²³ Jaje yo'ohuë, ëjaë cuañese'epi ñeje toyase'e pa'i do'ire: "Si'a ëmê tsi du'ru coacohua'i Maija'quëna isisicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë." ²⁴ Ëjaë cuañëpi caji: "Caya pi'are panita'a caya su'tere isijê'ë." Ja yo'oyere cajê saë'ë.

²⁵ Ja mu'seña Jerusalén pa'iquëpi Simeón hue'equëpi paji'i. Nuiñerepa pa'iquëpi Maija'quëre sei pa'iquëpi, Israel paire huasoyere utequë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi Simeón ja're pa'i ²⁶ quëapi, më'ë ju'iñe paja'quë a'ë, ëjaë jêjo daoquë Cristore ñama'ë pani. ²⁷ Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quëre sê huë'ena sani pa'ina, Jesús pëca ja'quëohua'i tsihua'ëre cuañese'e cayeje neñu'u cajê Maija'quëre sê huë'ena dahuë. ²⁸ Dajëna, Simeónpi tsihua'ëre coani Maija'quëna sihuaquë capi:

²⁹ Ëjaë, yë'ë yureta'a sihuaquë ju'iñe pa'iji.

Më'ë ca nëose'ere ñasiquëpi.

³⁰ Yë'ë ñaco capi huasoquëre ñahuë,

³¹ Si'a pai ña hue'ñana më'ë necaisiquëre.

³² Jaë api, Israel peocohua'ire miacaija'quë Cui'ne i do'ire yecohua'ipi Israel pai ai de'ocohua'i a'ë, caja'cohua'i a'ë.

³³ Simeón tsihua'ëre ñaquë cayere ai cuasareña, pëca ja'quëohua'i. ³⁴ Ja maca Simeón Maija'quëpi de'oye ñacaija'quë icohua'ire caquë Maija'quëre seji'i. Seni tējini Mariare capi, Jesús pëca ja'core:

"Asajê'ë. Iquë tsihua'ë jai paire Israel paire ne tañojaquë api. Cui'ne jai paire Israel paire Maija'quëre tuiye huëquë yo'oja'quë api. Jaje pa'ina, jai pai i'te sañoce caja'cohua'i a'ë. ³⁵ Cui'ne, iquë do'ire jai pai pai ñape iohua'i joñoa cuasaye ña'ne pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are më'ëreta'a si'aye iye yo'oyete cuasani hua'tipi më joyoja'a tota etojañeje pa'ye pa'ija'coa, oi do'ire."

³⁶ Cui'ne jarote te'o nomio yequë mu'se pa'i ja'ñere asaco quëaco. Ana hue'eco, Fanuel mamaco paco'ë. Aser tsëcapë aco, aio maca paco'ë. Nomi tsjopi huejani siete ometëca ëjere pani hua'jesicopi paco'ë. ³⁷ Yure cato hua'jeopi ochenta y cuatro ometëca paco'ë. Maija'quëre sê huë'epi etama'copi ñamifiña cui'ne mu'seña Maija'quëre sihuaco ao aima'o sêo paco'ë.

³⁸ Jao Anapi iti jaje yo'ojê ca maca dani Maija'quëre du'ru se de'oji caco pëpa toni Jerusalén paire huaso ja'ñere utecohua'ini quëao, tsihua'ë Jesús yo'o ja'ne ayere.

Nazaretna Co'iyë

³⁹ Ja maca si'aye ëjaë cuañese'e yo'o tējini co'ihuë, Galileana iohua'i pa'i daripë Nazaretna. ⁴⁰ Tsihua'ë i ai de'oyeje ai tutu quë'i cui'ne ai ta'ñe pa'i de'opi, Maija'quëpi i'te de'oyerepa ñacaina.

Jesús Maija'quë Huë'ere Pa'iyë

⁴¹ I pëca ja'quëohua'i coa si'a ometëcaña Jerusalënna saë'ë, Israel pai Egíptopi etasi mu'sere cuasajê tsi'siyena. ⁴² Jesús doce ometëca ti'ani pa'i maca si'ahua'i Jerusalënna ja fiesta yo'oyena tsi'siñu'u cajê saë'ë, noni jaje

yo'ojë pa'icohua'i sète. ⁴³ Ja fiesta carajaquëna, co'i maca tsihua'ë Jesús Jerusalénna pëapi, pëca ja'co cui'ne José huesëjëna. ⁴⁴ Te'e mu'serepa ma'aja'a Jesuje daiji jai pa'i coní cuasajë saë'ë. Saijëta'a do'ijë quë'ro cui'ne iohua'i ñacohua'i quë'ro co'ejëna, peopi. ⁴⁵ Peoquëna, ñani ja maca yureta'a co'ihuë, Jerusalénna co'eñu'u cajë.

⁴⁶ Toaso mu'seña pa'i maca ti'ahuë, Maija'quë huë'ere pa'ina, cuñese'e ye'yacohua'i ja're coní ja'rusiquëpi ñu'i iohua'i cayere asaquë cui'ne iohua'ireje sañope sei yo'oquëna. ⁴⁷ Si'a pa'icohua'i Jesús si'aye ta'ñe asaquëpi sañope de'oyerepa sehuoyere asajë quëquëhuë. Merepa ai asaquë'ni, jaë cajë ai cuasareña. ⁴⁸ Pëca ja'quëohua'ipi ite ti'ajë ai cuasajëna, pëca ja'copi cao:

“Tsihua'ë, më'ëni më ja'quë cui'ne yë'ë co'a ju'ijë co'erojaiñë. ¿Me nesi'quë jaje yëquëre, huesë ëaye yo'ou'ni?”

⁴⁹ Jaje cacona, Jesupi iote capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre co'eye'ni? Huesëma'pë yë'ë cato ja'quë co'amañare yo'oja'quë a'ë.”

⁵⁰ Jaje caquëna, iohua'ipi cuasaquë cayere asa ti'ama'pë paë'ë.

⁵¹ Ja maca iohua'i ja're coní pa'ipi, Nazaretna. Si'anë de'oye sehuoquë paji'i, pëca ja'quëohua'ire. Pëca ja'copi iyere si'aye io joyona de'hua. ⁵² Jaje yo'oquë Jesús ai de'opi, i capë cui'ne i cuasayeje. Maija'quëpi cui'ne paipi coní i de'oye pa'iyere ñajë de'oquë api cuasahuë, tayoye peoquëna.

3

Juan Ti Doquëpi Yëhuoye

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ Tiberio César pa'i ëjaë paji'i. Ipi quince ometëca cuañequë pa'i maca Poncio Pilatopi paji'i, Judea cuañequë ëjaë. Herodespi Galilea cuañequë paji'i. I yo'jei Felipepi Iturea cui'ne Tranconite cuañequë paji'i. Cui'ne Lisaniapi Abilinia cuañequë paji'i. ² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato Anás cui'ne Caifás paë'ë. Jaohua'i pa'i mu'seña Maija'quëpi Zacarías mamaquë Juanna capi, cuëne yejare pa'ina. ³ Juan cato Jordán tsiaya quë'roja'a sai si'a hue'ña pa'i pa'icohua'ire capi: Ja'ñë co'aye cuasase'ere jeoni ponëñe pa'iji. Ponëni oco dosicohua'ini Maija'quëpi mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'hua'ja'quë api. Jaje yëhuopi. ⁴ Tsoe ja'rë Maija'quë caye quëacaiquë Isaíaspi toyaquë pa'ise'eje cui'ne japi ti'api, i toyase'e cajë:

Cuëne yejapi pa'i cui'neje asa cuañoji,

Ne de'huajë'ë, mai Ëjaë ma'are.

Nuñerepa ma'a necaijë'ë, i cu'i hue'ña.

⁵ Yo'cohue pa'ise'ere ne timë ja'ñe a'ë.

Jai cuti cui'ne a'ri cuti pa'ise'ere nui yejarepa ne ja'ñe a'ë.

Nui ma'aña peose'ere nui ma'aña de'huaye a'ë.

Dea pëa quë'i ma'aña pa'ise'ere nui yeja ne ja'ñe a'ë.

⁶ Ja maca Maija'quë paire huasoye si'a pa'i ñaja'cohua'i a'ë.

⁷ Ite oco do cuañofu'u cajë paipi i quë'rona daicohua'ire Juanpi capi:

“¿Aña tsëcapë acohua'i! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë pëi nejoquëna, jëa ja'ñere? ⁸ Ponësicohua'i pani, ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, ñani dosi'i. Abraham tsëcapë a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Ja caye ti'a ma'ñe a'ë. Maija'quëpi yëni iye quëna pëaje Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. ⁹ Tsupo tsoe ne de'huasicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'oye quëi ma'ñe cato cuëni toana ëocoa. Maija'quë tsu'upojë pa'i.”

¹⁰ Ja maca paipi ite seteña:

“¿Jaje pa'ito iquere neja'cohua'i a'ni?”

¹¹ Sejäna, Juanpi sehuopi:

“Caya ju'i caña paquë pani te'ore isiyë pa'iji, ti peoquëna. Añe paquë pani peoquë ja're coní añe pa'iji, te'e.”

¹² Pa'i do'i curiquë secohua'ijë oco do cuañonu'u cajë daisicohua'ipi pa'ijë Juanre seji'e:

“¿Ye'yaquë, iquere yëquë neja'cohua'i a'ni?”

¹³ Sejäna, Juanpi capi:

“Cuñese'e caye pa'ina, jerepa curiquë sema'pë pa'ijë'e.”

¹⁴ Soldado pa'icohua'ipi ite seteña:

“Cui'ne yëquë, ¿iquere neja'cohua'i a'ni?”

Cajëna, sehuopi:

“Tutu yo'ojë sioma'pë pa'ijë'e, yecohua'i payere. Coa coso do'ire tsioma'pë. Cui'ne mësarute sañere t'api cuasajë pa'ijë'e, sihuani.”

¹⁵ Juanni Cristo pa'ima'quë cuasajë pai utehuë. I a'ë caquëna, asañu'u cajë.

¹⁶ Cuasajëna, Juanpi capi:

“Ocopi doyë, mësarute. Ja yë'ta'a yë'e jeteyo'je daija'quë api, yë'e jerepa de'oquepi. I jo'yaë i zapato joyecaiquë yë'ëre tëto saisiquë api. Yë'e jerepa teaye pa'i a'ë. Jaë cato doja'quë api, Maija'quë joyopi cui'ne toapi. ¹⁷ Tsoe pala cajiji, trigo jëoquë iti case'e de'huaquë ja'ose'e huahueja'core. Iti care pase'e i de'hua hue'ñana de'huaquë ja'ose'e toa ti yayama'cona ëoja'quë api.”

¹⁸ Ñeje caquë paire de'o coca yëhuoquë cui'ne jaiye yequeje Juan quëapi.

¹⁹ Cui'ne Herodes pai ëjaëpi yo'jei Felipe nëjo Herodíasni jioni paquëña. Jaje yo'o ma'ñe a'ë caquë cui'ne i yeque co'aye yo'ose'ena coní yëhuopi, Juan.

²⁰ Jaje quëaquëta'are Herodespi i caye asama'ë. Ja yë'ta'api yeque co'aye yo'o coquë Juanre co'a paire co hue'ñana copi.

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Ja yë'ta'a co cuañoma'quëpi Juan oco doquë pa'ina, Jesuje do cuañosiquë paji'i, cui'ne ipi Maija'quëre se maca ma'tëmopi jaca saiona. ²² Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi ina nëca meni paije ñajëna, ja maca yë'ose'e ma'tëmopi jutapi, ñeje:

“Më'ë a'ë, yë'ë mamaquërepa. Më'ëni ai sihuaquë pa'iyë.”

Jesús Ñecuëohua'i

(Mt 1.1-17)

²³ Jesús treinta ometëca paquëpi Maija'quë co'amañarepa ne huëopi. Pai caye cato José mamaquë paji'i. ²⁴ José paji'i, Elí mamaquë. Elí paji'i, Matat mamaquë. Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Melqui mamaquë. Melqui paji'i, Jana mamaquë. Jana paji'i, José mamaquë. ²⁵ José paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Amós mamaquë. Amós paji'i, Nahúm mamaquë. Nahúm paji'i, Esli mamaquë. Esli paji'i, Nagai mamaquë. ²⁶ Nagai paji'i, Maat mamaquë. Maat paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Semei mamaquë. Semei paji'i, José mamaquë. José paji'i, Judá mamaquë. ²⁷ Judá paji'i, Joana mamaquë. Joana paji'i, Resa mamaquë. Resa paji'i, Zorababel mamaquë. Zorababel paji'i, Salatiel mamaquë. Salatiel paji'i, Neri mamaquë. ²⁸ Neri paji'i, Malqui mamaquë. Melqui paji'i, Adi mamaquë. Adi paji'i, Cosam mamaquë. Cosam paji'i, Elmodam mamaquë. Elmodam paji'i, Er mamaquë. ²⁹ Er paji'i, Josué mamaquë. Josué paji'i, Elizer mamaquë. Elizer paji'i, Jorim mamaquë. Jorim paji'i, Matat mamaquë. ³⁰ Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Simeón mamaquë. Simeón paji'i, Judá mamaquë.

Judá paji'i, José mamaquë. José paji'i, Jonán mamaquë. Jonán paji'i, Eliaquim mamaquë. ³¹ Eliaquim paji'i, Melea mamaquë. Melea paji'i, Mainán mamaquë. Mainán paji'i, Matata mamaquë. Matata paji'i, Natán mamaquë. ³² Natán paji'i, David mamaquë. David paji'i, Isaí mamaquë. Isaí paji'i, Obed mamaquë. Obed paji'i, Booz mamaquë. Booz paji'i, Salmón mamaquë. Salmón paji'i, Naasón mamaquë. ³³ Naasón paji'i, Aminabab mamaquë. Aminabab paji'i, Aram mamaquë. Aram paji'i, Esrom mamaquë. Esrom paji'i, Fares mamaquë. Fares paji'i, Judá mamaquë. ³⁴ Judá paji'i, Jacob mamaquë. Jacob paji'i, Isaac mamaquë. Isaac paji'i, Abraham mamaquë. Abraham paji'i, Taré mamaquë. Taré paji'i, Nacor mamaquë. ³⁵ Nacor paji'i, Serug mamaquë. Serug paji'i, Ragau mamaquë. Ragau paji'i, Peleg mamaquë. Peleg paji'i, Heber mamaquë. Heber paji'i, Sala mamaquë. ³⁶ Sala paji'i, Cainán mamaquë. Cainán paji'i, Arfaxad mamaquë. Arfaxad paji'i, Sem mamaquë. Sem paji'i, Noé mamaquë. Noé paji'i, Lamec mamaquë. ³⁷ Lamec paji'i, Matusalén mamaquë. Matusalén paji'i, Enoc mamaquë. Enoc paji'i, Jared mamaquë. Jared paji'i, Mahalaleel mamaquë. Mahalaleel paji'i, Cainán mamaquë. ³⁸ Cainán paji'i, Enós mamaquë. Enós paji'i, Set mamaquë. Set paji'i, Adán mamaquë, cui'ne Adán paji'i, Diusu mamaquë.

4

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Maija'quë joyo ñi pa'ina, Jordán tsiayapi co'iquëna, Maija'quë joyopi sapi, cuëne huesësi yejana. ² Jarote cuarenta mu'seña ao ti aima'e pa'ina, jeteyo'je ao éaye ñi maca ³ huatipi ñe neñasi'i, caquë capi:

“Maija'quë mamaquë sête iye quëna përe cuañejë'ë, pan pë de'ojaco.”

⁴ Caquëna, Jesupi ñe capi:

“Toyase'e caji, Coa aose'e ai pa'iyë peoji, pai. Peoquëna, ai jerepa si'aye Maija'quë ca cocare de'oye sehuocaiye pa'iyë pa'iji.”

⁵ Ja jeteyo'je huatipi sapi, ai cutihuëna. Sani iye yeja pa'iyere te'epi esa ñiñopi si'aye, paire cui'ne ñote pa'iyëje. ⁶ Ñiñoni huatipi ñe capi:

“Yë'ëpi më'ëre si'a iye tutu, cui'ne iye jai yejaña de'o co'amaña isisi'i. Yë'ëna isise'e a'ë, si'aye iye. Jaje pa'ina, yë'ë yëyeje isiyë pa'iji, yë'ë isiyë yëquëna.

⁷ Më'ëpi do're ja'runi yë'ëni sequë pa'ito më'ë tse pasipi.”

⁸ Jesupi ñe sehuopi:

“Yë'ë quëno maca pa'ima'e pa'ijë'ë, Satanás. Saijë'ë. Toyase'e caji: Sejë'ë, më Ëjaë Diusuni cui'ne ñe se'ere necaijë'ë.”

⁹ Ja jeteyo'je huatipi Jerusalén daripëna sani Maija'quë huë'e jetena mëani capi:

“Maija'quë mamaquërepa pani tito sa tomejë'ë, iye macapi yejana.

¹⁰ Toyase'e caji:

Maija'quëpi i huiñaohua'ire cuañeina, më'ëre ñacaija'cohua'ire.

¹¹ Më'ëpi tomequëna, ñohua'i jëñapi tseaja'cohua'i a'ë, Quëna pëana më nëcañoa a'si nema'quëni cajië.”

¹² Caquëna, Jesupi ñe sehuopi:

“Yequeje toyase'e caji: Më'ë Ëjaë Diusure neñaña pa'ijë'ë.”

¹³ Caquëna, huati Jesure si'aye neñani yo'o jujani, tsoe maca jëoni saji'i.

Jesupi Galileana Yo'o Huëoye

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Jeo saquëna, Jesupi Galileana co'ipi, Maija'quë joyo tutu timësiquëpi. Jaje pa'ina, pai i pa'iyere quëajëna, ja yejaña pa'icohua'i asahuë. ¹⁵ Pai dari ñape tsi'si huë'ña pa'iyena ye'yaquë pa'ina, si'ahua'i ite de'oquëre papi cajë sihuahuë.

*Jesús Nazaretre Pa'iyë
(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)*

¹⁶ Ja maca Jesús Nazaretna saji'i, i ai de'osi daripëna. Huajë mu'se ti'aëna, pai tsi'si huë'ena cacani ja'rupi. Jaje i si'anë yo'oye sëtë. Ja'rusipi Maija'quë coca pëpë ñasi'i caquë huëni nēcapi. ¹⁷ Nēcaquëna, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'ere isiëña. Iti maca aquëpi isiquëna, hui'yoquë t̃i'api, ñeje toyase'e pa'i huë'ñare:

¹⁸ Mai Ējaë joyopi yë'ëni pa'iji.

Jaje pa'ina, yë'ëna de'o cocare isipi, carajaicohua'ina quëa ja'ñere.

Cui'ne ai oicohua'ire yëhuo huasoja'quë a'ë.

Tseä cuãñosicohua'i pa'icohua'ire quëa huasoja'quë a'ë.

Cui'ne ñama'cohua'ini ñacohua'ire neja'quë a'ë.

Co'aye yo'ojëna, ai yo'ojë pa'icohua'ini de'o pa'iyë isija'quë a'ë.

¹⁹ Mai Ējaë oi necai tēcahuëre paipi asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre jëjo daopi.

²⁰ Jaje Jesús ña tējini tēoni pai tsi'si huë'e cōcaiquëna, isini ja'rupi. Ja maca si'ahua'i ai ñahuë, si'e're, pai tsi'si huë'ere tsi'sicohua'i. ²¹ Ñajëna, iohua'ire jë'nērepa ca huëopi:

“Yure iye mu'se t̃i'api, iye toyase'e caye mēsaru asa maca.”

²² Si'ahua'i Jesús de'oquë api cajë i case'ere merepa de'oye caëna, cajë ai cuasajë sa'ñe cahuë:

“¿Iquë coa José mamaquë api, pa'ima'quë?”

²³ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jujuquë sëtë co'ye jujujë'ë, caja'cohua'i a'ë. Casicohua'ipi yequeje caja'cohua'i a'ë. Capernaum yejana yo'ose'eje yure iño mē'ë yejare pana yo'ojë'ë, yëquë asase'eje.”

²⁴ Ja maca ai seña maca ca saquë cui'ne capi:

“Nuñerepa cayë. I ai de'o sito pa'icohua'i caye Maija'quëre quëacaiquëre te'ije de'oyerepa sihua cuãñosiquë peopi. ²⁵ Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'i mu'señare Israel pai hua'jeohua'i jai pai paë'ë. Ja mu'seña tres ometëca jerepa ocoma'ëna, si'a yeja pa'icohua'i ao ëa ju'ijë ai yo'ohuë. ²⁶ Jaje ai yo'ojëta'are Maija'quëpi Elíasre Israel pai hua'jeohua'ire jëjo saoye papi. Paquë Sareptare hua'jeo pa'ico quë'rona jëjo saopi, Sidón yejana. ²⁷ Cui'ne Maija'quëre quëacaiquë Eliseo pa'i mu'señaje jai pai Israel pai ja'ju dahuë ju'icohua'i paë'ë. Pa'ijëta'are te'ireje jujucaieye papi. Paquë Siria yeja aquë Naamánni jujucaji'i.”

²⁸ Jaje caquëna, asani tsi'sisicohua'ipi ai pëti huëohuë. ²⁹ Ja maca huëni nēcani Jesure tseani pai daripë peo huë'ña huë'sena etoni sahuë, cuti sa'nihuëre pana. Jaropi jëjo toñu'u cajë. Iti cutihuëre pai pa'i daripë paji'i.

³⁰ Jaje jëjo toñu'u cajë sasicohua'ita'are Jesús iohua'i jopoja'a etani saji'i.

*Co'a Huati Joyo Hue'equë
(Mr 1.21-28)*

³¹ Ja maca Jesús saji'i, Capernaumna Galilea yeja daripëna. Jarona sani huajë mu'seña paire ye'ya huëopi. ³² Iohua'ire ye'yayere asajë ai ñahuë. ¿Merepa jaje cuãnequë quëayeje pa'yerepa quëaquë'ni? cuasajë.

³³ Jaro tsi'si huë'ñare paji'i, te'i ëmë huati joyo hue'equë. Jaëpi cuipi.

³⁴ “Yëquère yo'oma'ë. ¿Me nesi'quë yëquère yo'oque'ni, Jesús Nazaret aquë? ¿Nejosi'quë daiquë? Më'ère yë'ë ñañë. Më'ë cato Maija'quë mamaquë, de'oque' pa'ë.”

³⁵ Ja maca Jesús co'a joyore capi:

“Cama'ë. Jaëte jeoni saijë'ë.”

Jaje ca maca co'a joyopi pai ña hue'ñana co'aye neñe peoyerepa yejana ne taoni eta saji'i. ³⁶ Si'aohua'i ña quëquëni sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

“¿Ique yë'o a'ni, ja jerepa pa'ye iye? Cuañequëna, huatiohua'ije ìte sehuojë etayë.”

³⁷ Jaje yo'oque'na, paipi Jesús yo'oye ayere ja yeja si'a hue'ña quëarojateña.

Jesupi Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Ja maca Jesús tsi'si huë'epi etani Simón huë'ena cacapi. Jarote paco'ë, Simón huao suña dahuë ai ju'icopi. Jaje pa'iona, Jesure jujucaijë'ë, cajë se'ë.

³⁹ Ja maca Jesús suña dahuë ju'iconi ñaquë suña dahuëre pi'ra saouna, suña dahuë peocopi huëni gore neni ao.

Jesús Jai Paire Jujucaie

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Èsë cara mesi maca jai paire ju'icohua'ire dahuë, coa si'a ju'i dahuë quë'iohua'ire Jesuna. Dajëna, ju'icohua'ire i jëtëpi pai ñapere patoquëna, co'yahuë, si'aohua'i. ⁴¹ Ju'icohua'ire pa'isicohua'ipi huatiohua'i etajë Maija'quë mamaquëre papi cuijëna. Jesupi ja cayere ësepi, tsoe iohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Cristo api asa do'ire.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore

(Mr 1.35-39)

⁴² Jesús nea hue'ñarepa pai peo hue'ñana saquëna, saima'quëni cajë co'ejë ti'ahuë. ⁴³ Ti'asi maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëaye pa'iji, de'o coca Maija'quë pa'i tē'te ayere yequë pai daripëaje. Jare caquë jëjo daosiquë a'ë.”

⁴⁴ Jaje Jesús cu'i quëarojaji'i, Galilea tsi'si huë'ñana.

5

Tsiaya Hua'ire Yo'eye

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Jesús Genesaret Jaira tētēpare pa'i quëaquëna, jai pai qui'iyerepa Maija'quë coca asa'nu'u cajë dateña. ² Daijëna, Jesupi caya yohuë, peo huëapi huahuaquëna, ñapi. Iti yohuë acohua'ipi yo'e nëare tsoa toñu'u cajë tumareña. ³ Ñani ja maca Jesús yohuëna aya mëji'i. I aya mëisi yohuë Simón tse paco'ë. Ja maca capi, a'ri maña so'ona jëjo sao huahuojë'ë, yohuë. Huahuojëna, ja'runi ñu'i Jesús paire ye'ya huëopi. ⁴ Ye'ya tējini Simónre capi: “Hua'i pa'i hue'ñana yohuëja'a sani mësarü yo'e nëapi hua'ire neñu'u.”

⁵ Simónpi sehuopi:

“Ye'yaquë, si'a ñami te'e hua'ireje neñe peoyerepa ai yo'ohuë, nema'pë. Jaje pasicohua'ita'a më'ëpi cuañeñe sēte hua'i yo'erë jeo dëosi'i.”

⁶ Cani jeo dëosi maca hua'ipi airepa timërena, hua'i yo'erëpi tēi huëo. ⁷ Ja maca yequë yohuëre cajeohua'i pa'icohua'ire jëñapi soihuë. Soina, dani si'ahua'i caya yohuëa ea tete macarepa aya timëhuë. ⁸ Ja maca Simón Pedro iyere ñani do're ja'runi Jesure capi:

“Saijë'ë, Èjaë, yë'ë quëno maca pa'ima'ë. Yë'ë co'aye yo'oque' a'ë.”

⁹ Coa quëquë huesëni jaje caquëna, i ja're cöni pa'icohua'ijë hua'ire nese'ere cuasajë ai quëquëhuë. ¹⁰ Cui'ne, Zebedeo mamajë Jacobo cui'ne Juan, Simón cajeohua'ijë quëquë huesësicohua'i paë'ë. Jaje quëquëjëta'are Jesús capi, Simónre:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë. Më'ë yurepi paire yo'ecaiquë pa'ija'quë a'ë.”

¹¹ Ja maca yohuëare tëtëpana sani jëoni Jesús ja're saë'ë.

Jesús Jujucaiyë, Ja'ju Dahüë Ju'iquëre
(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Jesús pai daripëre pa'ina, te'i pai ja'ju dahüë ju'iquëpi titani Jesure ñani i tsiaipi yejare pana semeni seji'i. Neje caquë:

“Ejaë, më'ëpi yë'ëre jujuyë yëni jujujë'ë. Yë'ë ju'i dahüë.”

¹³ Ja maca Jesús i jëtëpi patoquë capi:

“Yë'ë jujucaiyë.”

Caquëna, jare iti macapi ja'ju dahüë peoquë de'opi. ¹⁴ Ja maca Jesús ite capi:

“Quëama'ë pa'ijë'ë, paire. Coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'ere sani iñojë'ë. Iñoni më'ë co'ayere tsoa toquë yo'o do'ire isijë'ë, Moisés cuañequë pa'ise'ere. Jaje yo'oquëna, si'a hua'i më'ë ju'iquë pa'isiquëpi de'oquë pönëni yo'oye ñaja'cohua'i a'ë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús yo'oyepi jero sa'ana jai saji'i. Jaje pa'ina, jai pai i caye asañu'u cajë daijëna, ju'icohua'ijë daë'ë, juju cuañöñu'u cajë. ¹⁶ Jaje yo'ojëna, Jesús pai peo huë'ñana sai Maija'quëre seji'i.

Quë'quë Dahüë Ju'iquëre Jujuyë
(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Jesupi ye'yaquëna, jarote ja'rusicohua'ipi ñuë'ë. Fariseo acohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cöni, Galilea yejare si'a huë'ña pa'icohua'ipi daisicohua'i paë'ë. Pa'ijëna, yecohua'ipi Judeapi cui'ne Jerusalënpí daisicohua'ijë paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi paji'i, Maija'quë tutu ju'icohua'ire jujucaiyë.

¹⁸ Paquëna, yo'oye peoquëpi ju'iquëni cai saihuëna oasiquëni cuajë Jesús pa'i huë'ña coareña, ñajaquë cajë. ¹⁹ Dajëta'are caca huë'ñapi jai pai timësico pa'i do'ire cacaye pajë ña jujani huë'e jeteja'a mëni peo coje tëtëni ju'iquëre pai jopoja'a meñe casahuë, Jesús ña huë'ña cai saihuëna oasiquëni. ²⁰ Ja maca Jesús iohua'ipi ite jujuquë api cuasayere ñani ju'iquëre capi:

“Më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiyë.”

²¹ Jaje caquëna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i cuasa huëoreña: “Paipi yequë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiyë peoji. Jare Maija'quëse'e sai de'huacaiyë pa'iji. ¿Iquëi'ni, iquë ja jerepa Maija'quëre cue'cuequë caquë?”

²² Jesupi jaje cuasajëna, ñani capi:

“¿Me yo'ojë jaje cuasayë'ni? ²³ Co'aye yo'ose'ere sai de'huayë cui'ne iquëre jujucaiyë pai cato yo'o ti'a ma'ñe a'ë. A'jiñe yo'oye peoji. ²⁴ Jaje pa'ito de'oji. Iñosi'i, mësarute. Yë'ë Pai Mamaquëpi te'ipi iye yeja cuañequëre papi co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë pa'iyë.”

Jaje se cani ju'iquëre capi:

“Më'ëni cayë, huëijë'ë. Më uicore ini më'ë huë'ena saijë'ë.”

²⁵ Caquëna, ja macarepa iti ju'iquë pa'isiquëpi jaohua'i ñajëna, huëni nëceni i uisicore se de'huani Maija'quëre sihuaguë caquë saji'i, i huë'ena. ²⁶ Saina, si'ahua'i ña quëquëni Maija'quëre sihuajë careña.

“Yurena ñahuë, pajë yo'o ma'ñere yo'oye.”

*Jesús Levíre Soiye**(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)*

²⁷ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús etaquë Leví hue'equëre ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curire seina, ñani capi:

“Tuijê'ë, yê'ëni.”

²⁸ Ja maca Leví i yo'oye si'aye se jeoni Jesús ja're coní saji'i.

²⁹ Ja jeteyo'je Leví jai fiesta nepi, i huê'ena, Jesuni sihuaquë. Jarote cui'ne jai pa'i pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i coní ai saihueña ja'rusicohua'ipi paê'ë. ³⁰ Pa'ijëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure ye'yecohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'i a'ë, cuasajë sañope ca huêojë careña:

“¿Me yo'ojë mësaru pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní aijë cui'ne ucuye'ni?”

³¹ Cajëna, asani Jesupi sehuopi:

“De'oye pa'icohua'i cui'ne huajëcohua'i jujuquëre co'eye pañë. Jaje pa'ina, ju'licohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ³² Ja do'ire de'ocohua'ini soisi'i caquë, daisiquë peoyë. Co'acohua'ini soisi'i caquë daisiquë a'ë, jaohua'ipi ja'rë yo'ose'e jeoni ponëjajë caquë.”

*Jesure Señe, Aima'pë Señere**(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)*

³³ Caquëna, iohua'ipi Jesure seteña:

“Juanre ye'yecohua'i yo'oye sête aima'pë Maija'quëre ai sejë yo'oyë, cui'ne fariseo ye'yecohua'ije. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e si'anë aijë cui'ne ucujë pa'iyë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë cacohua'i a'ni, mësaru, huejaquëpi iti macare coní pa'ito? ³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se huejaquëre yê'ëre sioye pa'iji. Ja maca huejaquëpi peoëna, ao aima'pë pa'ija'cohua'i a'ë.”

³⁶ Cui'ne quëa iñopi, iohua'i ñañena coní ñeje:

“Yecohua'ije huajë ju'i care tëani ai ju'i care sëoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'i pani coa huajë ju'i care nejoñë. Cui'ne huajë ca catipëpi ai ju'i cana sëosicohua'i pa'ito te'ojë pa'io ña cuañoñe paji. ³⁷ Jare cui'ne pa'iji. Cuiya'i cono doye peoji, ai ca'nihuë de'huasicono. Jaje ai ca'nihuëna huajë cuiya'i cono doto yete saiyë pa'iji. Jaje yete saina, si'aye nejoñe pa'iji, cuiya'i cono cui'ne ca'nihuë de'huasi topëje nejoñe pa'iji. ³⁸ Jaje pa'ina, huajë cuiya'i cono doye pa'iji, jare cui'ne huajë ca'ni topëna. Jaje huajëyese'e pa'i de'oye quëcoja'coa. ³⁹ Jaje pa'ina, o'sasi cono ucucohua'ije huajë cono ucuye pañë, o'sasi cono ai de'oye a'ë, cajë.”

6

*Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye**(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)*

¹ Te'e huajë mu'se Jesús ta sitoja'a saina, ire ye'yecohua'ipi trigo tsa'ña tējajë saê'ë. Yo'oni jeteyo'je jêñapi iti case'e po'tejë aê'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseo acohua'ipi ñani se'i'ë:

“¿Moisés cuañese'e caji huajë mu'se yo'oye peoji. Jaje pa'iquëta'are me neñu'ju yo'oye'ni?”

³ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Ñama'cohua'ini David cui'ne i cajeohua'i coní ao ëa ju'ijë yo'ose'e?

⁴ Maija'quë huê'e ñacaicohua'ise'e Maija'quëna isise'ere ao aĩñere ao ëa ju'i Maija'quë huê'ena cacani aore imani ai cui'ne i ja're pa'icohua'ireje aopí.”

⁵ Cui'ne capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquère papi tutu payë, huajë mu'se pa'itojë cuañeñe.”

Jëtë Cuenesicore Paquère Jujuye

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Yëquë huajë mu'se Jesús pai tsi'si huë'ena cacani, ye'ya huëoquëna, jarote paji'i, te'i ëmë ëja të'hui jëtëre cuenesicore hue'equë. ⁷ Pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i cõni cuasahuë. Jesupi huajë mu'sere jujuquëna, ñani ite sañope cañu'u cajë utejë ñahuë. ⁸ Jaje cuasaye ñaquëta'a cuenesi jëtë hue'equère capi:

“Huëijë'ë. Huëni ja maca jopore pare nëcäjë'ë.”

Caquëna, huëni nëcapi. ⁹ Ja maca Jesús yecohua'ire capi:

“Sesi'i, mësarute tel'ore. ¿Iquepi de'oquë'ni, huajë mu'se yo'oye, de'oye panita'a co'aye? ¿Paire huasoye panita'a paire coa nejoñe?”

¹⁰ Ja maca si'ahua'ire seña të'ijani Jesús capi, ju'iquère:

“Më jëtëre mëajë'ë.”

Caquëna, i case'eje yo'opi. Yo'oquëna, i jëtë cuenesico pa'isico de'oco paco'ë. ¹¹ Jaje yo'oquëna, ñani yecohua'i ai pëti ëaye ñajë ca huëohuë, sa'ñe iquepi Jesure sañope ne'ñe pa'ioni cajë.

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Ja mu'seña Jesús Maija'quère sesi'i caquë saji'i, ai cutihuë. Jaropi si'a ñami Maija'quère seji'i. ¹³ Ñata tomesi maca i ye'yacohua'ire soini doce pa'iohua'i i ja're pa'icohua'ire hue'yopi, jëjo daocohua'ire. ¹⁴ Jaohua'i cato paë'ë: Simón, jare jaëni se hue'yo cõsiquë paji'i, Pedro. Cui'ne i yo'jei, Andrés paji'i. Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵ Mateo, Tomás, cui'ne Alfeo mamaquë Jacobo paji'i. Simón Cananista tsëcapë aquë paji'i. ¹⁶ Judas Jacobo yo'jei paji'i. Cui'ne yequë Judas Iscariote Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jai Paire Ye'yaye

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Jesús ai cutihuëpi i ye'yacohua'i ja're cõni cajequëpi perepë yejana pëapi. Jarote jai pai paë'ë. Si'a hue'ña acohua'i, yecohua'ipi Judea cui'ne Jerusalén cui'ne jai tsiaya të'tëpa Tiro cui'ne Sidón quë'ro acohua'i daisicohua'i paë'ë, Jesús cayere asañu'u cajë cui'ne iohua'i ju'i dahuëre jujucaijaquë cajë daisicohuaipi. ¹⁸ Huati yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ipi juju cuañosicohua'i de'ohuë. ¹⁹ Si'a pai Jesure patosicohua'ipi i tutupi si'ahua'i co'yasicohua'i paë'ë. Jujusicohua'ire ñani pato do'ire si'ahua'i yëhuë, patoye.

Nuñerepa Case'e Pqi Ayere

(Mt 5.1-12)

²⁰ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire ñani capi:

“Sihuacohua'i pa'ijë'ë, mësarute teaye pa'iohua'i, Maija'quë te'tena de'oye cacani paja'cohua'i a'ë.”

²¹ Sihuacohua'i pa'ijë'ë, mësarute ao ai ëa ju'icohua'ipi jeteyo'je si'aye ti'aja'cohua'ipi. Sihuacohua'i pa'ijë'ë, oicohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'je soja'cohua'ipi.

²² Pai Mamaquère tui do'ire paipi mësarute pëijë coejë iohua'i quë'rore etojë cue'cuye pa'iji. Jaje yo'oto sihuajë'ë, yë'ere tui do'ire. ²³ Jaje yo'ojëna, ai sihuajë'ë, ma'tëmona mësarute caquë de'huacaisi co'amañare jerepa paja'cohua'ipi. Mësarute co'aye yo'oyejë pa'ye yo'og'huë'ë, Maija'quë toë huë'ña quëacaicohua'ire.

²⁴ Jaje pa'iquëta'are jaiye yure co'amaña pajë sihua tosicohua'ireta'a, sihuaye peoja'coa.

²⁵ Teayerepa mësarureta'a yure ao ani timëni sihuajë pa'isicohua'ire jeteyo'je ao ëa ju'inë pasipi. Teayerepa mësaru yure so huajëjë pa'isicohua'ireta'a jeteyo'je oiyë pasipi.

²⁶ Teayerepa mësaru pa'iyë'ni si'a pai de'o paire pa'ë cajëna, pa'icohua'i maña. Tsoe acohua'ijë jaje cui'ne de'ocohua'i a'ë ca'ahuë'ë, Maija'quë jëjo daocohua'ijë pa'icohua'ita'a coa cosocohua'ini.

Mësarute Sañope Yo'ocohua'ire Oiyë

(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru yë'ëre asacohua'ire cayë: Oijë'ë, mësarute sañope cacohua'ire. De'oye yo'ocaijë'ë, mësarute coecohua'ire. ²⁸ De'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë, mësaruni sañope ai yo'o ja'ñere de cacohua'ini. Secacaijë'ë, mësarute tea ju'icohua'ireje. ²⁹ Yecohua'ipi tsiana te'e te'te tëtoru yequë te'te tsiaje neocaijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi më sësëquëna ju'iconi jioni sato huë'ehuë ju'icoreje se isi saojë'ë. ³⁰ Secohua'i pa'ito isijë'ë. Yequë më tseconi jiosicohua'i pa'ito, coa ñajë'ë, cui'naoni seña pajë'ë. ³¹ Yecohua'ipi mësaruni de'oye yo'ojajë cuasayeje pa'ye yecohua'ini se de'oye yo'ojë'ë, mësarupi.

³² ¿Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere oicohua'i pani, iquere de'oye yo'oye'ni? Co'ahua'ijë cui'ne sa'ñe oiyere yo'ocohua'i pani.

³³ ¿Jaje pa'ina, mësarupi mësarute de'oye yo'ocohua'ise'ere de'oye yo'oni iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë cui'ne yo'oyere yo'oni. ³⁴ ¿Jaje mësarupi de'oye co'yocohua'ise'ere co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë isicohua'i pani iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë yo'oyere yo'oni. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato oiyë pa'iji, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Jaohua'ire de'oye yo'ojë isiye pa'iji, co'yoja'cohua'i a'ë cuasaye peoyerepa. Jaje yo'osicohua'ini ma'tëmo jaiye de'o co'amaña isiye pa'iji. Cui'ne mësaru pa'ijaj'cohua'i a'ë, Maija'quë Èjaërepa mamajë, cui'ne ije oigüë api, co'acohua'ire cui'ne i isiye de'o'ji cama'cohua'ireje. ³⁶ Jaje cui'ne mësarujë oijë'ë, yecohua'ire, Maija'quë oiyeyeje.

Pai Yo'oyere Ña De'hua Cayë

(Mt 7.1-5)

³⁷ Jaje pa'ina, co'acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute co'acohua'i a'ë cayë pajaj'quë api. Yecohua'ire nejoñe pajë'ë. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute nejoñe pasipi. Yecohua'i tayo yo'oyere sai de'huacaijëna, Maija'quëje mësaru tayo yo'oye sai de'huacaija'quë api. ³⁸ Yecohua'ire isicohua'i pa'ijëna, Maija'quëje mësarute isisipi. Isija'quë api, i topëna de'oye cuasa ti'acore pani. Dëso quiosiconi, ña'co quiosiconi, timëscore pani, mësaru yecohua'ire isiyeje pa'ye Maija'quëje isijaj'quë api, mësarute."

³⁹ Jesupi ñeje yo'oyeje pa'ye a'ë capi:

"Ñama'quëpi yequë ñama'quëni sai saquë pa'ito cojena tomeja'cohua'i a'ë, si'a jupë. ⁴⁰ Ye'yecohua'ipi iohua'ire ye'yaquëre tëtto saiscicohua'i peoyë. Ye'ye tējinita'a ti'añe pa'iji, iohua'ire ye'yaquëje pa'iohua'i.

⁴¹ ¿Me jaje pa'ito, më'ë yo'jei ñacoare ne'cua pa'icore se ñaquë casi'ni? ¿Më'ë ñacoare soquë tiro ja'lore papi ju'icore du'ru ñama'ë pa'ini? ⁴² Më'ë ñacoare pare soquë tiropi ju'iona ti ñama'ë pa'iquëpi me më'ë yo'jeire casi'ni: 'Huau, më'ë ñacoare ne'cua ju'icore dutasi'i, neocaijë'ë.' De'oquëre pa'ë coa caquë yo'oquë maca. Më'ëpi du'ru macarepa më'ë ñacoare soquë tiro ju'iconi duta jëojë'ë. Jeteyo'je de'oye ñaquëpi më'ë yo'jeire ne'cua ju'icore dutacaiye pa'iji.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji. Jaje cui'ne co'a soquë yëje de'o ca quëiñe peoji. ⁴⁴ Jaje pa'ina, soquë ñëa ñape ñañe pa'iji, iti quëiñena. Miu soquë yë paní quëiñe paji, cōa care. Jaje cui'ne miu pisi paní quëiñe paji, cuiya'i care. ⁴⁵ Jaje pa'ina, de'o pai paní caji, de'oyere, i joyo de'oyepi pa'iyere. Cui'ne co'aquë paní co'ayere caji, i joyo co'ayepi pa'iyere. Yë'opopi caji, joyo pa'iyepi etaquëna.

Caya Huë'ña Ne Hue'ña

(Mt 7.24-27)

⁴⁶ ¿Me yo'ojë mësaru yë'ëre Ëjaë, Ëjaë cajëta'a yë'ë cayeje ne ma'ñe'ni? ⁴⁷ Quëasi'i, yë'ëna dani asacohua'ipi cui'ne yë'ë cayeje yo'ocohua'i pa'iyere. Iyeje pa'ye pa'iji. ⁴⁸ Jaohua'i cato ëmë cutihuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiayapi co'jenije ti'ama'ëna taiñe paja'quë api. De'o yejana nesi do'ire. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are asaquëta'a yë'ë case'eje yo'oma'quëpi mejahuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiaya co'jeni ai tutu tsä'ina taiñe pa'iji."

7

Jesupi Romano Jo'yaëre Jujuye

(Mt 8.5-13)

¹ Jesús coca ca tējini saji'i, Capernaum yejana. ² Jarote romano soldado pai capitán i jo'yaë i oiquëre papi juni huesë tējiquëre paquëpi paji'i. ³ Jaje pa'ina, capitánpi Jesure asani jëjo saopi, judío aïohua'i acohua'ini, dani i jo'yaëre jujucaija'quëre seni daja'cohua'ire caquë. ⁴ Jaohua'i Jesure tsiojani ai se huëohuë, ñeje cajë:

"Iye capitán de'oque api, më'ëpi ite cōcati'ñe pa'i a'ë. ⁵ Cui'ne judío paire oiquë api. Jaje yo'oquëpi pai tsi'si huë'e saicaina, mai secore nehuë."

⁶ Jaje cajëna, Jesús asani iohua'i ja're cōni saji'i. Saijë i huë'e ti'añe ja'i macare pa'ijëna, capitánpi jëjo daopi i cajeohua'ire Jesure ñeje quëaja'cohua'ire:

"Ëjaë, ai yo'oma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, cayë yë'ë co'aquë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. ⁷⁻⁸ Yë'ë ëjaohua'i cuañeñere yo'oquë pa'iquëpi yë'ë soldado paire meñe cuañequëna, sehuocohua'ire payë. Jaje paquëpi yë'ëpi cayë, jaohua'i aquëni: 'Saijë'ë,' caëna, saji. Cui'ne yequëni 'daijë'ë' caru, daiji. Cui'ne yë'ë jo'yaëni: 'jare nejë'ë' cuañeru neji. Jaje më'ëpi co'yajë'ë cuañeru, yë'ë jo'yaëpi co'yasipi asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, daima'ë cuañëjë'ë, yë'ë jo'yaë co'yajaquë."

⁹ Jaje case'ere asani Jesús ai sihuapi, tã'ñe caquëre papi pa'iquë'ni caquë. Jaje cuasani ite tuicohua'ire capi:

"Ti ñama'ë paë'ë, Israel paipi jaje yë'ëre necaija'quë api cuasacohua'ire iquë yo'ose'eje care paye."

¹⁰ Ja maca i jëjo daosicohua'i huë'ena co'ini capitán jo'yaë tsoe co'yasiquëni ti'ahuë.

Posë Ju'isiquëre Huëoye

¹¹ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús saji'i, Naín hue'e daripëna. Saina, cui'ne i ye'yacohua'i cui'ne jai pai cōni saë'ë. ¹² Pai daripë eta sa'rona ja'ye ti'asi maca ju'isiquëni tañu'u cajë sacohua'ire ñapi. Jai pai cōni saë'ë, iti daripë acohua'ije. Pëca ja'quë juquëna, hua'jeopi te'ire nëcoquëpi ju'isiquë paji'i.

¹³ Jaje saijëna, Ëjaëpi jaote teaye ñani oi capi:

"Oima'o."

¹⁴Ja maca Jesús tsiojani mahuëna patopi. Patoquëna, iti sacohua'i nëcajaë'ë. Ja maca Jesús ju'isiquëni capi:

“Posë, yë'ëpi cayë më'ëre, huëijë'ë.”

¹⁵Caquëna, iti ju'isiquëpi huëni ja'runi coca ca huëopi. Pëca ja'cona huëoni isipi, Jesús. ¹⁶Ja maca iyere ñani si'ahua'i quëquëni Maija'quëre de'loquëre pa'ni sihuajë ca huëohuë ñeje:

“Mai aquëpi Maija'quë quëacaiquë pa'iji, jerepa pa'ipi.”

Cui'ne cahuë:

“Maija'quëpi i paire cöcasi'i caquë daji'i.”

¹⁷Jaje Jesús yo'ose'ere Judea pa'icohua'i cui'ne Judea yeja niamoa pa'icohua'ije asahuë.

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna

(Mt 11.2-19)

¹⁸⁻¹⁹Juanpi si'aye iye yo'ose'ere asapi, ite ye'yecohua'ipi quëajëna. Jaje asani daija'quë api ca nëosiquë ¿Cristorepa pa'ima'quë, panita'a ja yë'ta'a yequëre uteye pa'iquë? cuasaquë i ye'yacohua'ire cayahua'ire soini Jesús quë'rona jëjo saopi, seni asaja'cohua'ire. ²⁰Jëjo saosicohua'ipi Jesús quë'rona ti'ani cahuë:

“¿Cristo iti daija'quë api ca nëosiquë pa'ima'quë më'ë? Panita'a ja yë'ta'a ¿yequëre uteye pa'iquë? caquë Juan oco doquëpi yëquëre jëjo daopi.”

²¹Sa ti'ajëna, Jesupi jai paire ju'icohua'ire cui'ne ai yo'ocohua'ire huati quë'lohua'ire eto saoguë, cui'ne ñama'cohua'ire jujuquë yo'opi. ²²Yo'oquëni sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Sani Juanre cajë'ë: Mësaru ñajë cui'ne asase'ere quëajë'ë, ñama'cohua'i pa'isicohua'i ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cui'yere, ja'ju dahuë hue'ecohua'ipi peocohua'i tomeñere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'ipi huëiyere, cui'ne teaye ai yo'ocohua'ini huaso coca quëayere.

²³Coa asani yë'ëre ire papi caquë jëa coeye paquëpi sihuaquë de'oye pasipi.”

²⁴Juan jëjo daosicohua'ipi co'isi maca Jesupi paire ca huëopi, Juan ayere ñeje:

“¿Iquere sani ñare'ni, cuene yeja saisicohua'i? ¿Tutupi catëna ju'aquëna, huahuëyere ñare? Pani. ²⁵Jaje pa'ina, ¿iquere sani ñare'ni? ¿Eja de'oni jai do'i cañare ju'iquëni ñare? Pani. Jaje pa'ina, mësarupi ñacohua'i a'ë, pai ëjaohua'i huë'ña pa'icohua'ipi jai do'i cañare ju'ijë pa'icohua'ire. ²⁶Tijupë cayë, jaje pa'ito: ¿Iqueini sani ñare'ni, Maija'quë jëjo daoguë? Jaje pa'ijë'ë. Nuñerepa cayë, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i api. ²⁷Toyase'e cato caji: Jëjo saosi'i, yë'ëre quëacaiquëre më'ë sai huë'ñana Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

²⁸Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Pai pa'i hue'ñana iquë Juan oco doquëje pa'i ti peopi, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i. Jaje pa'iquëta'are ai a'riquë macapi Maija'quë pa'i te'te jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

²⁹Jaje caquëna, asani si'aohua'i Juanre oco do cuañosicohua'i co'a pai cui'ne pa'i do'i curi sēcohua'i Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere sihuajë nuñerepa pa'i api, Maija'quë. ³⁰Jaje pa'iquëta'are Juan oco do cuañoma'cohua'ipi fariseo pa'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Maija'quë jōhua'ire caquë yo'oyere asacaiye coereña, co'aye a'ë cajë. ³¹Ëjaëpi yequeje capi:

“¿Iquena cōni iye'në paire ja yo'oyeje pa'iohua'i a'ë caquë quëara'ye? ¿Ique yo'oyeje pa'iohua'i ña cuañoñe'ni? ³²De'oji, jaje pa'ito tsipi jai pai pa'i hue'ñana ca'a yo'oñu'u cajë ja rusicohua'ipi caje tsini pi'cohuëre jucacaitoje bailaye pahué. Cui'ne oiyeje pa'iohua'ita'a jëjēñere jëjēcaitoje oire paye

pahuë. Yure pa'icohua'i cui'neje pa'iyë. ³³ Juan oco doquëpi ai aima'quëpi cui'ne o'sa ucuma'quëpi pa'ina, mësarupi ite huati quë'i api cayë. ³⁴ Ja jeteyo'je Pa'i Mamaquë daji'i, ao aiquëpi cui'ne o'sa ucuquëpi. Jaje pa'ina, mësarupi jaiye aiquë api cui'ne jaiye o'sa ucuquë api, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne pa'i do'ire curi secohua'i cajeipi cayë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamajëpi i iñoñere cayahua'i yo'oye de'oji, asayë."

Fariseohua'i Aquë Simón Huë'ere Pa'iyë

³⁶ Fariseo aquëpi Jesure soipi, i huë'ena sani ao aijë'ë caquë. Soina, Jesús sani ao ai saihuëna ja'rupi. ³⁷ Ja'runi ñu'ina, iti daripë, te'o nomio co'aye pa'isicopi asani i pa'i huë'ña daco'ë, ai huëo së ma'ña da'care quëna huëna daco. ³⁸ Dani iopi Jesús quëno macana do're ja'runi oio io oi copi i quëo tsoani jeteyo'je io nañapi tëno cuenani tsu'suco sihuaco huëo së ma'ñapi i quëoje daco. ³⁹ Jaje yo'ocona, fariseo Jesure soisiquëpi ñani cuasapi: "Iquë Maija'quë coca quëacaiquërepa pani ite co'a nomioipi papico yo'oye asara'pi, co'a nomioipi yo'oco caquë." ⁴⁰ Cuasaquëna, Jesupi fariseore capi:

"Simón, mē'ère yeque maña caye payë."

Caquëna, fariseopi sehuopi:

"Cajë'ë, ye'yaquë."

⁴¹ Jesupi capi:

"Curiquë prestaquëni caya ëmëohua'i curire co'yoye pahuë. Quinientos denario te'ipi do'i papi, yequëpi cincuenta denario do'i papi. ⁴² Jaje do'i pacohua'ipi sai ti'añe pajëna, ñani curiquë prestasiquëpi jaohua'ire oi iipi sai de'huapi. Jaje pa'ito yure quëajë'ë. ¿Nepi jaohua'i aquë ai jerepa oiye'ni, ite?"

⁴³ Caquëna, Simónpi sehuopi:

"Iti ai jaiye do'i pasiquëpi ite sai de'huacaisiquëre ai oji'i, cuasayë."

Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa cayë, mē'ë."

⁴⁴ Ja maca Jesús nomiore ñani capi, Simónre:

"¿Ñaquë io yo'oye? Mē'ë huë'ena yē'ë caca maca mē'ëpi oco dacaima'ë paë'ë, yē'ë nēcañoa tsoa ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are icopi io oisi ocopi tsoa-caco'ë, nēcañoare cui'ne nañapi tëno cuenao. ⁴⁵ Mē'ëpi sihuaquë pëpama'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato caca macapi sihuao de'oyerepa pëpao, ja yē'ta'a yo'oco. ⁴⁶ Mē'ëpi yē'ère siopë hui'yape pë'nama'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato yē'ère huëo së ma'ñapi nēcañoana doo. ⁴⁷ Jaje pa'ina, mē'ère cayë, io ai oio yo'oyepi io jaiye co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosico pa'io, iñoco. Jaje pa'iquëta'are a'ri mañare sai de'hua cuañoquëpi a'ri maña oi'yere iñoji."

⁴⁸ Jaje se cani capi, iote:

"Mē'ë co'aye yo'oco pa'ise'e sai de'huacaë'ë."

⁴⁹ Jaje caquëna, soisicohua'i ñu'icohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ca huëohuë:

"¿Iquëi'ni, iquë jaje co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë?"

⁵⁰ Jaje cajëta'are Jesupi capi, iote:

"Maija'quëpi huasoja'quë api cuasani yo'o do'ire huasosico pa'iyë, mē'ë. Señaco de'oye saijë'ë."

8

Jesure Cqcaicohua'i Nomiohua'ipi

¹ Ja jeteyo'je Jesús jai daripëana cui'ne a'ri daripëana si'a huë'ña cu'i quëarojai, cui'ne Maija'quë cuañe te'tena cacani de'oye pa'iyere quëapi. Itë cohüë, doce i ye'yacohua'ipi. ² Cui'ne nomiohua'ipi huati quë'iohua'i pa'isicohua'i cui'ne iipi ju'i dahuëje jujucaisicohua'ipi ite coní cuahuë.

Jaohua'i ja're coní María Magdalena hue'ecoje sacco'e, iti siete huatiohua'ire eto cuañosicopi. ³ Cui'ne Herodes yēyere ise'e cuasaquē huē'e de'oye necaiquē Chuza i nējo Juana cui'ne Susana, cui'ne jai pāi yequē nomiohua'ije iohua'i co'amañapi cōcaē'ē, ite.

Taquēpi Pa'iyē

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Pāi daripēa ñape etani daē'ē, Jesure ñañu'u cajē. Jaje jai pāi datena, ñani quēapi, iohua'i ñañe ayena. Caquē iñoquē ñeje capi:

⁵ “Taquēpi tasi'i caquē tsiona sani iti care jeaquēna, ma'ana tomepe. Tomeina, cu'icohua'ipi tsacu huesohuē, cui'ne yequē care pi'api ocue huesohuē. ⁶ Yequē capi tomepe, quēna yejana. Tomeni ai de'okuēta'a ocopi peoquēna, cuene juji'i. ⁷ Yequē capi tomepe miu pisi quē'rona. Tomeni ai de'okuēna, pisiye te'e ai de'oni huē huēapi. ⁸ Cui'ne yequē capi tomepe de'o yejana. Tomeni ai de'oni cien cā jaiye iti ñēa ñape quēji'i.”

Jaje iyere Jesús ca tējiquē ai tutu capi:

“Mēsarupi cajoro quē'iohua'i pani asajē'ē.”

Me Ne Ja'ñere Pāi Ñañena Coni Quēaē'ni

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi sei'ē: ¿Iquere ja mē'ē jaje quēaē'ni, iohua'i ñañena coní? ¹⁰ Cajēna, ipi jaohua'ire sehuopi:

“Maija'quē i te'te ayere paije asa ti'a ma'ñere iñoquēna, de'hue asayē, mēsaru. Jaje pa'iquēta'are yecohua'ini cayē iye yo'oyeje pa'ye a'ē caquē iohua'i ñañe ayepi iti ñajēta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyere caquē. Cui'ne itire asajē coa noni asa huesojē ti asa ti'añe pajajē caquē.”

Taquē Quēase'e Ayere

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Iye a'ē. Iye quēase'e caye: Iti cā cato Maija'quē cocaje pa'ye. ¹² Ma'a cato quēaji, Maija'quē coca asacohua'ini. Jaje asacohua'ini huatipi dani iohua'i joñoana de'huase'ere peo hue'ña jioni asama'cohua'ire neni ne huesoyere quēaji. ¹³ Quēna yejana iti cā tomesese'e cato Maija'quē cocare du'ru macarepa sihuajē asacohua'ipi pa'ijēna, jeteyo'je ai yo'oyepi ti'asi maca yo'o jujani jeocohua'ini quēaji. ¹⁴ Miu pisi quē'rona iti cā tomesese'e cato quēaji. Asajēta'a ja yē'ta'a iohua'i ai cuasayere yo'ojē pa'icohua'ini jaje yo'ojē co'amaña jaiye payena cuasajē cui'ne yeja sihuayere yējē co'a ju'ijēna, pisi meapi huē huēañeje pa'ye yo'okuēna, iti cā quēima'pē pa'iyere. ¹⁵ Cui'ne yequē cā de'o yejana tomesese'e cato quēaji, de'o joyopi jaje yo'oñu'u cajē asacohua'ini cui'ne yēhuose'ere asani cui'ne yo'ocohua'ipi cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi nuñerepa itire pa'ijē iti cā quēicohua'ije pa'icohua'i pa'iyere.

Miacaiye Ayere Quēaye

(Mr 4.21-25)

¹⁶ Toa tsēoma'cohua'i a'ē, tsēoni jeteyo'je yequē co'amañapi sjoja'coni panita'a cāi sai huē huē'ehuēna nēcoja'coni. Jaje yo'oye pajē coa ai jerepa emēje'na nēcojē yecohua'i cacajēna, miacaija'core. ¹⁷ Yahuese'epi ti yahue huesose'e pani huesoye peoji. Cui'ne pāi asa ma'ñepi ti asama'pēna, pa'iyē peoji. Si'aye asa ja'ñe a'ē, tiñarepa.

¹⁸ Jaje pa'ito de'oye asajē'ē. Jaje pa'ina, paquēna ai jerepa se isi coñe pa'iji. Jaje pa'iquēta'a peoquēni ai jerepa se sio coñe pa'iji, i payē, cuasase'e mañaque si'aye.”

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'jeohua'i

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Ja maca Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsj cõni tìtahuë, i pa'i hue'ñana. Tìtasicohua'ita'a jai pai pa'i do'ire i pa'i hue'ña tì'añe pahue. ²⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

“Më ja'co cui'ne më'ë yo'je tsj cõni hue'sere pa'iyë, më'ëni ña'ñu'u cajë dani.”

²¹ Cajëna, ipi capi:

“Maija'quë coca cui'ne iti cayeje yo'ocohua'ipi yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsj pa'iyë.”

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuqñeñe

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Te'e mu'se Jesús jai yohuëna i ye'yacohua'i ja're cõni tùmëni capi:

“Jaira je te'tena jeñu'u.”

²³ Caëna, ja je'ejëna, Jesús caji'i. Caina, ai tutu dapi. Jairare pa'ijëna, tutu dani co'poyepi yohuëna oco timë huëopi, ea du'ie ja'i macarepa. ²⁴ Ña quëquëni cajúquëre sëtoni cahuë:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë, ea du'iyë, mai.”

Cajëna, Jesús huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca macarepa tsjña de'huaje pa'iorepa de'opi, ti co'poma'co. ²⁵ Co'poma'co de'ona, i ye'yacohua'ire capi:

“¿Je ja'ye tsoe Maija'quëpi necaija'quë api cuasaye jëore?”

Jaje caquëna, jaohua'i cato quëquë huesésicohua'ipi ai ñahuë. Ñajë johua'ija'a sa'ñe cahuë:

“¿Iqueire pani, iquë, tutu cui'ne oco asani sehuocaiquërepa?”

Huatiahua'i Pa'ise'e Gadara Yeja Aquëre

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Ai yo'osi jeteyo'jere papi Gadara yejana tì'ahuë, Galilea je'ñerepa pa'icona. ²⁷ Tì'ajëna, Jesús tumaquëna, te'i ëmë iti daripë aquëpi tsio daji'i. Ai tsoe iquë huatire hue'equëpi, ju'i cañaje ju'ima'quëpi cui'ne hue'ëje pa'ima'quë paji'i. Jaje pa'ipi coa pai ju'isicohua'ire ta hue'ñare pare iquë paji'i. ²⁸ Jaje pa'ipi Jesure ñani tani do're ja'runi ai cuipi:

“¿Me yo'oquë Jesús yë'ëre josa yo'osi'quë daiquë'ni, Maija'quërepa ma-maquëpi? Señë, më'ëre. Yë'ëre josa yo'oma'ë pa'ijë'ë.”

²⁹ Iye cato Jesupi huatire etani saijë'ë, cuqñequëna, ja do'ire jaje capi. Iquë cato huatipi ite jo'ya nesiquëre papi ai tsoe. Jaje pa'ina, paipi ite quëna meapi sëahuë, saima'ë pa'ija'quë cajë. Jaje yo'ojëta'are huatipi tutu isiquëna, ne tëtë saoquë saiquëpi pai peo yejana huatipi saquëna. ³⁰ Jesupi capi, ite:

“¿Ique mami a'ni, më'ë?”

Seina, ipi sehuopi:

“Yë'ë Legión hue'equë a'ë.”

Jaje cani capi, huatiahua'ipi ina jai pai cacani pa'i do'ire. ³¹ Jaje pa'ijë huatiahua'ipi Jesure se'i'ë. Jëjo saoma'ë pa'ijë'ë, nejo hue'ñare pana cajë.

³² Coa sese quë'rona jëjo saojë'ë, yëquëre cahuë, ai cutihuëre jai pai sese nëijë aicohua'ina. Cajëna, Jesupi de'oji, sehuouna. ³³ Paite pa'isicohua'ipi etani sesena cacahuë. Cacajëna, sese jai hua'que tëtëpapi tomejë jairana dutu jujuhuë.

³⁴ Ja maca iti sesere ñacaicohua'ipi ña quëquëjë huë'huëni pai darina cui'ne yequë hue'ñana iti yo'ose'ere quëahuë. ³⁵ Quëarena, paipi ña'ñu'u cajë saë'ë. Saijë Jesús pa'i hue'ñana tì'ajë ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi i quëno macare

ju'i ca suñasiquēpi dahuēre pa'ipi yo'oma'quēpi ñu'i'i. Ñu'ina, ñani ai ca'rahuē.
³⁶ Ja maca iti ñasicohua'ipi daripēpi daisicohua'ire quēahuē, huati quē'i pa'isiquēni Jesupi jujuse'ere, nuiñere cuasaquēre. ³⁷ Jare asani Gadara yeja pa'ipi si'ahua'i ini ai ca'ra do'ire sei'ē. Saijē'ē. Iño pa'ima'ē pa'ijē'ē cajē. Jaje cajēna, asani Jesupi jai yohuēna aya mēni saji'i. ³⁸ Saina, iti huatire eto sao cuañosiquēpi saijē'ē yē'ereje caquē seji'i. Seina, Jesupi ite pēajē'ē, cani capi:

³⁹ “Colijē'ē, mē'ē huē'ena. Co'ini si'aye mē'ere Maija'quē ne de'huase'ere quēajē'ē.”

Jaje caēna, sani si'a daripē cu'i quēapi, Jesu i ite ne de'huase'ere.

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Jaje Jesu jaira je te'tepi co'ina, si'ahua'i ite utejē pa'isicohua'ipi sihuajē pēpahuē. ⁴¹ Pēpa maca Jairo hue'equēpi pai tsi'si huē'ere ñacaicohua'i ējaēpi tītapi. Tītani Jesu quēo yē'quē maca do're ja'rui yē'ē huē'ena daijē'ē, caquē seji'i. ⁴² Te'o macare mamacore paquēni, doce ometēca pacopi, jūni huesē tējiconā. Sequēna, jujucaija'quē Jesupi jarona saji'i. Saina, jai pai conī qui'iyerepa saē'ē. ⁴³ Saquēna, saru dahuē ju'icopi ai yo'oco paco'ē, tsieje tēcama'ona doce ometēca. Jaje pa'iopi jujucohua'ini juju cuañosi'i caco si'aye io curi saio sao. Jaje yo'otojē jujuye peopi. ⁴⁴ Jaje ai yo'ocopi Jesure tsiojani tuni i ju'i cana patocona, jare iti macapi tsie tēcapi.

⁴⁵ Jaje patocona, Jesupi seji'i:

“¿Nepi yē'ere patore'ni?”

Caquēna, si'ahua'i cahuē:

“Pahuē, patoye.”

Cajēna, Pedro cui'ne i cajeohua'i conī cahuē:

“Ye'yaquē, jai pai si'a te'ñapi jē'jejēna, ñaquēta'a sequē'ni, ¿nepi yē'ere patore'ni?”

⁴⁶ Cajēna, Jesupi capi:

“Asayē, yē'ē tutupi yē'ere patosicore jujuse'ere.”

⁴⁷ Ja maca tsoe co'yasico pa'io yahue yo'ose'e peoquēna, tsoe asapi caco ca'raco tsa'sico dani do're ja'rui Jesu quēo yē'quē macapi quēao, si'ahua'i ñajēna, io cuasani yo'ose'ere cui'ne io pato macapi esa co'yase'ere. ⁴⁸ Quēa maca Jesupi capi:

“Huau, mē'ēpi jujuja'quē api cuasani yo'osi do'ipi jujusico pa'iyē, mē'ē. Señaco de'oye saijē'ē.”

⁴⁹ Ja yē'ta'a Jesús cocare caquēna, Jairo huē'epi dani titaquē Jairore capi:

“Mē'ē mamaco tsoe juco'ē. Ye'yaquēre ai jerepa josa yo'oma'ē.”

⁵⁰ Caquēna, Jesupi asani capi, Jairore:

“Quēquēma'ē pa'ijē'ē. Yē'ēpi jujuja'quē api caquē utejē'ē. Jaje cuasaquē utequēna, mē'ē mamaco co'yasico pasio.”

⁵¹ Huē'ena ti'asi maca te'ireje coñe papi, i caca hue'ña. Coa Pedro, Jacobo, Juan cui'ne tsihua'o pēca ja'quē cui'ne pēca ja'co jaohua'ise'e cacahuē, i ja're conī. ⁵² Si'ahua'i oē'ē, co'a juē'ē, ionī cuasajē. Jaje oijēna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Oima'pē pa'ijē'ē. Tsihua'o ju'ima'o paco'ē. Coa caico.”

⁵³ Caquēna, tsoe ju'isiconi caji cajē i cayere cue'cuejē sohuē. ⁵⁴ Ja maca Jesupi ju'isico jētēna tseani capi:

“Tsihua'o huēijē'ē.”

⁵⁵ Jaje caquēna, iti macapi pa'i huēo cui'naopi, nēcaco. Nēcacona, ja maca Jesús aore aojē'ē cuañepi. ⁵⁶ Pēca ja'quēohua'ipi ai cuasahuē, iti yo'ose'ere. Ja maca Jesupi cuañepi, iye yo'ose'e yecohua'ire ti quēama'pē pa'ijē'ē, caquē.

9

*Jesús Jëjo Saoye I Ye'yacohua'ire**(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)*

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire tsi'soni isipi, i tuture cuañecohua'i pa'ijajë coa si'aye tiñe pa'i co'a joñoare eto saojë cui'ne ju'icohua'ire jujujë yo'o ja'ñere.

² Maija'quë cuañe tette'na cacani pa'iyere quëaja'cohua'ini cui'ne si'a ju'iñere jujucaija'cohua'ini jëjo saopi. ³ Jaje jëjo saoque capi:

“Tupë, turupë ao, curiquë sama'pë pa'ijë'ë. Ma'a sajë te'e ju'i ca sajë'ë, cayaye sama'pë, peojë saijë'ë. ⁴ Te'e daripë yo'oye pa'ina, te'e huë'ena pëajë'ë, mësarute sihuacohua'i pa'ito. ⁵ Yequë mësaruni coecohua'i pa'ito etani saijë ya'o si'si pa'iyere ti'to tojë'ë. Jaje yo'ojë japi iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope Maija'quë yo'o ja'ñere.”

⁶ Jaje caëna, etani sateña, si'a huë'ña pai pa'i huë'ñana, huaso cocare quëajë cui'ne ju'icohua'ini jujujë.

*Juan Ti Doquëre Huaiye**(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)*

⁷⁻⁸ Jaje Jesús yo'oqueña, yecohua'ipi Juan huëisiquëpi huëni yo'oji, cajëna, cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Elíaspi ñaipi cahuë. Cajëna, yecohua'ipi ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëni yo'oji, cahuë. Jaje cajëna, Galilea ëjaë Herodespi asaquë cui'na ja'yese'e cuasa huesëpi. ⁹ Jaje pa'iquëta'a Herodespi capi:

“Yë'ëpi Juan siopëre yëto tëajë'ë caquë cuañehuë. Jaje pa'ito ziqueipi jaiye co'amaña yo'oque'epa pa'ina, cajëna, asaye'ni?”

Jaje pa'ina, Jerodespi ite ñasi'i caquë yo'opi.

*Cinco Mil Ëmëohua'ire Aojë**(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)*

¹⁰ I jëjo saosicohua'ipi co'ini Jesure quëahuë, iohua'i yo'orojaise'ere. Quëa tējijëna, ja jeteyo'je sai sapi, jaohua'ire, pai peo huë'ñana, Betsaida daripë quë'rona. ¹¹ Jaje saicohua'ita'are paipi asani tuë'ë. Tuijëna, Jesús sihuacquë pëpani Maija'quë te'te ayere quëani cui'ne ju'icohua'ire jujupi.

¹² Neato de'o huëoqueña, i doce ye'yacohua'ipi tsio dani Jesure cahuë:

“Ja'ye huë'ña pa'i huë'ña iño ti peoji. Paire quëajë'ë, saijajë, sani huajëjajë, cui'ne pai daripëna sani ao hueroni aijajë.”

¹³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Mësarupi aojë'ë, jaohua'ire.”

Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Coa cinco pan pëa cui'ne caya tsiaya hua'ire pare payë. Jaje pa'ina, si'ahua'ire aojë caní sani hueroyese'e pa'iji.”

¹⁴ Cinco mil ëmëohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëta'are Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Cincuenta paise'ere te'e macana ño'e saojë'ë. Jaje ja socohua'ise'ere si'ahua'ire huahuejë'ë.”

¹⁵ I case'eje yo'ojëna, si'ahua'i ja'ru sahuë. ¹⁶ Ja maca Jesús cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire imani ma'tëmona ñaquë de'oji iye më'ë isise'e payë caquë Maija'quëre pëpapi. Pëpani jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi, paire aojë'ë caquë. Ja maca jaohua'ipi paire aohuë. ¹⁷ Si'ahua'i iohua'i yëse'ere ti'asicohua'i paë'ë. Ani tējisi jeteyo'je iti nëase'ere doce do'rohuëa aya timëhuë.

*Pedropi Jesús Ayere Caye**(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)*

18 Yequë mu'se Jesús te'ipi Maija'quëre seji'i, pai peo hue'ñana. Seina, i ye'yacohua'i datena, seji'i, jahua'ire:

“¿Iqueipi caye'ni, pai yë'ère?”

19 Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Yecohua'ipi cayë, më'ère Juan oco doquë api. Yecohua'ipi Elíaspi cayë. Yecohua'ipi më'ère cayë, ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëji'i.”

20 Jaje cajëna, seji'i, iohua'ini:

“¿Cui'ne mësaruta'a yë'ère iqueipi caye'ni?”

Caquëna, Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo, maire huasoquë, Maija'quë tsequëre pa'ë.”

Jesupi Capi, Ju'ija'quë A'ë (Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

21 Jaje asajëna, Jesupi jahua'ire ai cuãñepi: Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire caquë, 22 cani capi, jahua'ire:

“Pai Mamaquë ai yo'oja'quë api, aiahua'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjahua'ije, cuãñese'e ye'yacohua'ije yë'ère coejë huaní jeoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api.”

23 Ja jeteyo'je si'ahua'ire capi:

“Pa'ipi yë'ère tuiye yëni jeonë pa'iji, iohua'i yë'ë tse a'ë cuasase'ere, yë'ëse'e cuasase'ere. Jeoni yë'ère tuiye pa'iji, si'a mu'seña ai yo'oye pa'itoje. 24 Jaje pa'ina, i pa'iyere de'oye pasi'i cuasaquë pani, coa ne huesoye pa'iji. Jaje pa'ina, yë'ë do'ire i pa'iyere ne huesosiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi. 25 ¿Te'ipi yo'oni si'aye iye yeja co'amañare huëroni paquëpi ja yë'ta'a i joyo ise'e ne huesëquëna, pa'ito de'oquë? 26 Jaje pa'ina, yë'ë mamire cui'ne yë'ë cocare asaquëta'a pãini ca'raquë yë'ë yo'oye ayere quëama'ë pa'isiquëre cui'ne iteje yë'ë Pai Mamaquëpi ëjaë de'oni, ja'quë pa'iyepi cui'ne huñnahua'i coní dai maca ca'raja'quë a'ë, ja'quëna quëayere. 27 Jaje nuñerepa cayë. Iye maca pa'icohua'ipi Maija'quë te'te ayere ñama'pë paja'cohua'i a'ë. Maija'quë te'te ayepi daina, ñajëna, jeteyo'je ju'iñe pa'iji.”

Jesús Tiñe Pa'i Põnëse'e (Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

28 Iye case'e pa'i maca ocho mu'se jeteyo'je Jesupi saji'i, ai cutihuëna Maija'quëre sési'i caquë. Saina, coní saë'ë, Pedro, Jacobo cui'ne Juan. 29 Ja maca sani Jesupi Maija'quëre ja sèi tiñe pa'i tsiarepa pønëpi, cui'ne i ju'i caje ai miacore papi ña ti'añe peocorepa pønëpi. 30 Pønë maca Jesupe pa'iohua'ipi ñaini caya hua'i so'oja'a miañerepa nëcajë Jesús ja're cocare cahuë. Jahua'í cato Moisés cui'ne Elías paë'ë. 31 Jesús Jerusalénna sani ai yo'oquë ju'i ja'ñere cahuë. 32 Ja maca ai huëo ca'añe Pedrore cui'ne i cajeohua'ire nëise'epi peo hue'ñarepa tomeina, sëtasicohua'ipi ñahuë, Jesús irepa pa'iyere, cui'ne cayahua'í i ja're nëcajëna. 33 Ja maca Jesús quëno maca pa'isicohua'í jëo saijëna, Pedropi capi:

“Ye'yaquë, iño pëato de'oji. Toaso huë'ña ne'ñe pa'io; më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e.”

Jaje caquëta'a Pedro coa huesë capi, cuasama'ë. 34 Jaje ja yë'ta'a caquëna, sirioipi nëca meni sjo huesopi. Sjo huesoquëna, ai quëquëhuë, sirio sa'ñahuëre pa'ijë. 35 Jaje pa'ijëna, sirioipi yë'ose'e caye asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquë yë'ë oiquëre papi i cayere asajë'ë.”

36 Jaje casi jeteyo'je ñajëna, te'i Jesuse'e paji'i. Pa'ina, ñani jahua'í ti cama'cohua'í jo'cua paë'ë. Cui'ne yecohua'ireje iohua'í ñase'e ti quëama'pë paë'ë.

Jesupi Huatire Eto Saoye

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Se ñatasi mu'se ai cutihuëpi cajejēna, jai paí Jesure sañope ti'ahuē. ³⁸ Ja maca paí jopo aquēpi te'i tutu capi:

“Ye'yaquē, ñacaijē'ē, care payē yē'ē mamaquē te'i macapi. ³⁹ Huatire hue'equēna, jaēpi josa yo'oquēna, cui'ne cuiquē yo'o'ji, cui'ne hue'hue nequēna, yē'opoja'a siri etoquē yo'o'ji, co'aye yo'oquē ti jeoñe coeji, ite. ⁴⁰ Tsoe mē'ē ye'yacohua'ire sei'ē, huatire eto saojē'ē caquē. Jaje caēna, coa yo'o' jujahuē.”

⁴¹ Caquēna, Jesupi asani i ye'yacohua'ire capi:

“Maija'quē necaiquē api cuasama'cohua'ipi tiñere cuasacohua'i. ¿Je yēhuarepa tsoe mēsaru ja're cōni pa'i yo'oquēna, ñani Maija'quēpi nequē api cuasaja'cohua'i a'ni, mēsaru? Jaje caní dajē'ē, mē'ē mamaquēre iñona.”

⁴² Jaje caēna, tsihua'ēpi i quē'rona ja'ye tsiojaina, huatipi yequē hue'hue ne coquēna, taji'i, yejana. Jaje yo'oquēna, Jesupi huatire yo'oma'ē caní eto saoni tsihua'ēre jujuni pēca ja'quēna isipi. ⁴³ Ja maca si'a paí ai cuasahuē, Maija'quē jaiye yo'oyere ñani.

Tijupē Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Cui'ne si'ahua'i Jesús yo'ose'ere ñani ai cuasajēna, Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

⁴⁴ “De'oye asajē'ē, iyere. Huañeyema'pē pa'ijē'ē. Yē'ēre Pai Mamaquēre paí jēñana isiye pa'iji. Jaje pa'ina, iohua'i yēyeje yo'oja'cohua'i a'ē, yē'ēre.”

⁴⁵ Jaje caquēna, i ye'yacohua'i ti asa ti'añe pahuē, i caye. Jare jaje asaye pajajē ipi cuasaye sēte. Jaje pa'ina, iohua'i ca'racohua'ipi sení asaye pahuē, i case'ere.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquē

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ja maca i ye'yacohua'i sa'ñe cahuē, iohua'ija'a nepi airepa pa'iohua'i pa'iohua'i a'ni, cajē. ⁴⁷ Jaje cuasajēna, Jesupi iohua'i cuasaye asani ja maca tsihua'ēre i quē'rona dani nēcōpi. ⁴⁸ Dani jaohua'ire capi:

“Iquē tsihua'ēre yē'ē mamipi cuasajē ñacaini yē'ēni ñacaiyē. Cui'ne yē'ēre ñacaiohua'i pani yē'ēre jējo daosiquēreje cui'ne ñacaiyē. Jaje pa'ina, iti mēsaru aquēpi yecohua'ire ai jerepa ñacaiquē pani ai jerepa pa'i pa'ija'quē api.”

Sañope Yo'oma'quē Caye Ayere

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Caquēna, Juan capi, ite:

“Ye'yaquē, yēquē te'i emē mē'ē mamipi caquē huatire eto saoyere yo'oma'ē pa'ijē'ē cajē ēsehuē, yēquē ja're cōni cu'ima' do'ire.”

⁵⁰ Caquēna, Jesupi capi:

“¿Me neñu'ju ēsere'ni? Maire sañope cama'quē pani mai yo'oye yo'o' cōchua'i a'ē.”

Que Joyo Pa'iquē

⁵¹ Jesús ma'tēmo mēiñe ti'añe ja'i maca pa'ina, Jerusalēna sai huēoni saji'i, i cusa nēose'ere yo'osi'i caquē. ⁵² Saija'quēpi jējo saopi, i du'ru sani i pēajato co'ēja'cohua'ire, Samaria paí quē'rona. ⁵³ Jaje pa'iquēta're Jerusalēna saiye nēina, Samaria paí coehuē, pēa hue'ña isiye. ⁵⁴ Ja maca jaje ēsejēna, asani i ye'yacohua'i Juan cui'ne Jacobo cahuē:

“Ējaē, yēquē mē'ē jaohua'ire toapi cuañerena, ma'tēmopi tōmeni peo hue'ñarepa ēo huesoye. Tsoe Maija'quē jējo daoquē Elías yo'oquē pa'ise'eje yo'ōnu'u.”

⁵⁵ Jaje cajēna, Jesús ñani jaohua'i case'ere coequē sañope capi:

“¿Ique joyore hue'eye'ni, mēsaru? ⁵⁶ Yē'ē Pai Mamaquē cato daima'ē paji'i, pai joñore nejosi'i caquē. Coa ai jerepa paini huasosi'i caquē daē'ē.”

Jaje cani jeoni yequē pai pa'i hue'ñana saē'ē.

Jesús Pe'teye Yēcōhua'i Ayere Quēaye

(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ma'aja'a jaohua'i saijēna, te'i ěmē Jesure capi:

“Ējaē, mē'ē ja're cōni saieye yēyē. Coa si'a hue'ña mē'ē saitoje.”

⁵⁸ Jesupi sehuopi:

“Airo jo'ya mañaje coña pacohua'i a'ē cui'ne pi'a mañaje tsiaro pacohua'i a'ē. Pai Mamaquē cato ti peoquē api, i siope tēo paquē ui mañaque.”

⁵⁹ Jesupi yequēre capi:

“Yē'ēre tuijē'ē.”

Jaje caquēna, ipi capi:

“Ējaē, utejē'ē. Yē'ēta'a du'ru ja'quēre tajasi'i.”

⁶⁰ Jesupi sehuopi:

“Yē'ēre cuasama'cohua'i ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyē. Jaohua'ipi cui'neje ju'isicohua'ini tajajē. Mē'ē cato daijē'ē, Maija'quē pa'iyere yecohua'ire quēaja'quēpi.”

⁶¹ Ja maca yequēpi capi:

“Ējaē, tuiye yēyē. Utejē'ē. Du'ru macarepa yē'ēta'a huē'e pa'icohua'ire pēpa tējis'i.”

⁶² Jesupi ite capi:

“Yē'ē co'amañare ne huēosiquēpi, jaiye yequē yo'oyere cuasaquē yo'oquē pani yē'ē co'amaña ne ti'añe peoji.”

10

Jesupi Setentare Jējo Saoye

¹ Jaje iye yo'osi jeteyo'je setenta pa'iohua'ini i saija'a daripēana du'ru jējo saopi, cayaohua'ise'ere, ipi ñaquē sahuasicohua'ini. ² Jējo saoque capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayē. Tēa ja'ñe cato jaiye a'ē. Jaje pa'iquēta'are iti necohua'ipi a'ri maña pa'iyē. Jaje pa'ina, sejē'ē, iti tse aquēni jai paire jējo saojaquē neja'cohua'ire. ³ Ñajē saijē'ē. Mēsarute jējo saoyē, yēi ñamaje pa'iohua'ini yaije pa'iohua'i jopona. ⁴ Sama'pē pa'ijē'ē, curi topēje, cai topēje, cui'ne curiquēje, cui'ne zapatoje, cui'ne ma'aja'a saijē pai pa'icohua'i pa'ito coa sa pēpajē saijē'ē, tsoe nēcajani caye peoye. ⁵ Huē'ena cacacohua'i pani du'ru macarepa ñeje cajē'ē: ‘Iye huē'e pa'icohua'ire de'oye pa'iyepi pa'ijē'ē.’ ⁶ Jaje pēpajēna, jaohua'ipi de'oye pa'iyere oicohua'i pa'ito mēsaru pēpase'epi iohua'ini pa'ija'coa. De'oye pa'iyere oima'cohua'i pa'ito ja pēpase'epi mēsaruna co'i cōsipi. ⁷ Du'ru pēpasi huē'ena cacani pēani iohua'i aōñere aijē cui'ne ucujē pa'ijē'ē. Co'amaña necohua'ire sēte iohua'ipi saijēje pa'ye cōcayepi pa'ijē'ē. Jaje pa'ina, huē'ña ñape cu'ima'pē pa'ijē'ē.

⁸ Pai daripēna ti'arena, jaro aquēpi i huē'ena pēpasiquēpi aore aoto aijē'ē.

⁹ Jarore ju'icohua'i pa'ito jujucijē'ē. Cui'ne quēajē'ē, Maija'quē cuañe te'tena mēsarupi pōñēne ja'yere pa'iji cajē. ¹⁰ Jaje pa'iquēta'are yequē hue'ña daripē

pa'icohua'ipi mēsarute coeto iti daripē ma'añana etani cajē'ē: ¹¹ 'Mēsaru daripē ya'opi yēquē quēona sē'ase'ere tī'to toñē, mēsaru asaye yēma'pē pa'i do'ire iñojē.' De'hua cuasajē'ē, iyere, Maija'quē pa'i te'tena ja'yere pa'iji, mēsarute. ¹² Mēsarute cayē, pai ñape yo'ose'e ne de'hua mu'se tī'asi maca jaohua'i co'aye yo'ose'e sañe pasipi. Sodoma daripē acohua'ire yo'ose'e jerepa co'ayepi.

Sehuoma'cohua'i (Mt 11.20-24)

¹³ Teayerepa mē'ē Corazín daripē maca cui'ne Betsaida daripē. Jaiye pai yo'o tī'a ma'ñere yo'otoje coa ñahuē, mē'ē. Jaro yo'ose'eje pa'ye Tirona cui'ne Sidón daripēna yo'oquēna, ñasicohua'i pani tsoe otira'huē. Iohua'i co'ayere cuasajē ai ju'i care suñani huatapi jorējē ai oiyere iñora'huē. ¹⁴ Jaje pa'iquēta'are pai ñape yo'ose'e mu'se tī'asi maca mēsarupi ai jerepa co'aye yo'osi do'ire saī cñañoñe pa'iji. Tiro cui'ne Sidón daripēa pa'icohua'i seña maca. ¹⁵ Cui'ne mēsaru Capernaum daripē pa'icohua'i yēquēpi ai jerepa tēto saisicohua'i a'ē ma'tēmo quē'rore pana cuasayē, mēsaru. Pani mēsaru cato coa ai jerepa huē'ehuēre pana caje huesēja'cohua'i a'ē, toa yejana.

¹⁶ Mēsaru cayere asacohua'i pani yē'ēni asaja'cohua'i a'ē, cui'ne mēsaruni coecohua'i pani yē'ēni coeja'cohua'i a'ē, cui'ne yē'ēni coecohua'i pani yē'ēre jējo daosiquēni coeyē."

Setenta Jējo Saasicohua'ipi Co'ie

¹⁷ Jaohua'i setenta pa'iohua'i ai sihuayē. Co'ini cahuē:

"Ējaē, huatiohua'ique yēquē mē'ē mamire cajēna, asajē ca'rajē etahuē."

¹⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

"Jaje pa'ijē'ē. Yē'ēje ñahuē, huati ējaēpi ma'tēmopi mujuē ye'hueyeje pa'yerepa tomequēna. ¹⁹ Yē'ēpi mēsarute tutu isihuē, añare, punire tsa'cujēna, ti a'si neñe peo ja'ñere. Cui'ne maire sañoje yo'oquē tutu jerepa isihuē, quēcoja'cohua'ire caquē. ²⁰ Jaje pa'iquēta'are sihuama'pē pa'ijē'ē, huatiohua'i mēsarute sehuoyere. Coa ai jerepa mēsaru mami ma'tēmore toyase'e pa'iyere sihuajē'ē."

Jesús Sihuaeye

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ja maca Jesús Maija'quē joyopi i ja're pa'ie sēte ai sihuaquē capi:

"Sihuaeye, Ja'quē mē'ēre ma'tēmo cui'ne yeja Ējaēre. Mē'ēpi iyere iñohuē, tsije pa'iohua'ina mē'ēpi ta'ñe cuasajē pa'icohua'ire cui'ne ai asacohua'ire yahuese'ere. Jaje tī'api, mē'ē yēyeje."

²² Yē'ē ja'quēpi si'a co'amaña yē'ēna isipi. Maija'quē mamaquē api cajē pai ñaño pañē. Coa ja'quēse'e asaji, i mamaquēre. Ja'quēreje pai ñaño pañē. Coa mamaquēse'e asaji, ite. Jaje asaquē i mamaquēpi i yēcuhua'ina iñocohua'ise'e asayē, i pa'ie. ²³ Ja maca i ye'yacohua'ise'ere capi:

"Mēsaru ñañoje ñacohua'ipi sihuacohua'i a'ē. ²⁴ Jaje pa'ina, cayē, mēsarute. Jai pai Maija'quē yo'o ja'ñere quēacaicohua'i cui'ne pai ējaohua'i mēsaru ñañoje pa'ye ñaño yēhuē. Jaje yējēta'a ñama'pē pa'ē. Cui'ne asaye yēhuē, mēsaru asaye pa'yere. Jaje yējēta'a asaye pahuē."

De'oquērepa Samaria Aquēpi

²⁵ Ja maca cñañese'e ye'yaquēpi huēni Jesús quē'rona i ja're coca caquē, neñasi'i cuasaquē sani seji'i:

"¿Ye'yaquē, me neja'quē a'ni, ti pa'ie tī'añe cani?"

²⁶ Jesupi sehuopi:

“¿Iti cuaeñese'e're ñato me pa'iquè'ni, mè'èpi asato?”

²⁷ Caquëna, cuaeñese'e ye'yaquëpi sehuopi:

“Oijjè'è, mè'è Èjaè Diusure si'a mè'è yèyepi, si'a mè'è joyo, si'a mè'è tutu, cui'ne si'a mè'è cuasaye. Cui'ne oijjè'è, mè'è quëno maca aquère mè'èja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁸ Caquëna, ja maca Jesupi capi:

“Ite de'oyerepa sehuohuè, mè'è. Jaje mè'è yo'oquè pani, ti pa'iyè tì'aja'què a'è.”

²⁹ Jaje caquëna, cuaeñese'e ye'yaquëpi de'oye yo'oquè a'è caquè Jesure ñinosi'i caquè sañope seji'i:

“¿Jaje pa'ito ne a'ni, yè'è quëno maca pa'iquè?”

³⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“Te'i pai Jerusalénpi ma'aja'a Jericóna mejì'i. Meina, co'amaña ñacohua'ipi tseani si'aye i paye cui'ne i ju'i caje jiohuè. Ai tè'carena, ju'ise'eje pa'i uina, jèoni saè'è. ³¹ Cui'na ma'aja'a judío Maija'què huè'ere ñacaiquè saiquëpi ma'are uina, ñani coa ñaquè sa saji'i. ³² Cui'ne itì ma'aja'a levita sai coa ñani saji'i. ³³ Jaje sai sitore Samaria pai coecohua'i aquëpi cui'ne ma'aja'a sai teaye ñani. ³⁴ Ja maca tsiojani a'sire hui'yape ocopi cui'ne o'sayepi tsoani cañapi huèni jujupi. Jeteyo'je i caballona tèoni sapi, saicohua'i pèa huè'ena. ³⁵ Se ñatasi mu'se Samaria aquëpi sai huèoni caya curiquè té'ña isipi, itì huè'e aquère. Isiquè capi: ‘De'hua ñacaijè'è, iquère. Mè'èpi ai jerepa i do'ire necaisiquè pa'itoje yè'èpi saisi'i cui'naèpi co'i còsi maca.’ ³⁶ De'oji. Jaje pa'ito: ¿Toasocohua'i aguè jequè paquè'ni, ñaohua'i huani qani saisiquè quëno maca aquè ite oisiquè, mè'èpi cuasato?”

³⁷ Caquëna, cuaeñese'e ye'yaquëpi capi:

“Ite ñani oi necaisiquè api cuasayè.”

Caquëna, ja maca Jesupi capi, ite:

“Mè'èje cui'ne sani yo'oquè pa'ijè'è.”

Jesupi Marta Cui'ne María Huè'ere Pa'iyè

³⁸ Jesús ma'aja'a saiquëpi tì'api, a'ri daripëna. Jarote cui'ne paco'è, Marta hue'ecopi. Jaopi io huè'ena pèpao, ite, cui'ne i ye'yacohua'ijè. ³⁹ Cui'ne paco'è, Marta yo'jeo María hue'ecoje. Jaopi Jesús què yè'què macana ja'runi ñu'io asao, i cayere. ⁴⁰ Asacona, Martapi jaiye huè'e co'amaña neñe pa'ina, ñani ai cuasa huesèco Jesús què'rona tsio dani cao:

“¿Èjaè, yè'èse'e necona, yè'è yo'jeo coa ñu'ico ñaquè, mè'è? Jaje pa'ina, cayè jote cajè'è, yè'ère sani còcaija'co.”

⁴¹ Jaje cacona, Jesupi sehuopi:

“Marta, Marta mè'è jaiye neñere co'a ju'io, cui'ne ai cuasaco. ⁴² Jaje pa'iquèta'are te'o pa'iji nuñerepa còcaiyè. Jare María tì'ao, yecohua'ijè jioyè ti peoyere.”

11

Jesupi Ye'yapi, Maija'quère Señe

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Tijupè Jesús Maija'quère seni tèjisi maca i ye'yacohua'i aquëpi capi, ite. Èjaè, ye'yajè'è, Maija'quère seña, Juan i ye'yacohua'ire ye'yaquè pa'ise'eje.

² Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Secohua'i pani ñeje cajè'è:

Yèquè Ja'què ma'tèmo pa'iquè,
Mè'è mami de'oyere pa'è.

Mê'ê cuaeñe daijaquê yêquêna,
Mê'ê yêyepi yo'oye pa'ija'quê, iye yejaje, ma'têmo yo'oyeje pa'ye.

³ Iye mu'se ai ja'ñere isijê'ê, caraye peoye.

⁴ Yecohua'ipi yêquêni do'i pajêna, sai de'huacaiyeje pa'ye mê'êpi yêquê do'ire sai de'huacaijê'ê.

Neñañe pa'ito mê'êpi co'ayere nejocaijê'ê."

⁵ Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mêsarú aquêpi te'ire i cajeire paquêni jaêpi ñami jopo i huê'ena dani caji, ite: 'Cajei, toaso ao isijê'ê, co'yoja'quê a'ê.' ⁶ Yê'ê cajeipi yure titaêna, aoñepi peoquêna, cayê, caji. ⁷ Caquêna, tu'rihuêpi de sehuoquê casipi: 'Josa da cayê. Eta sa'ro siosicoa. Jere mê'êre isisi'quê coa huêiye'ni, tsí ja're uini.' ⁸ Jaje casiquêta'a cajei pa'isi do'ire huêni isiye papi, coa josa jerepa sema'quêni caquê huêni isipi, si'aye ite carase'ere. ⁹ Jaje pa'ina, yê'êpi cayê, mêsarute: Sejê'ê. Maija'quêpi isija'quê api. Co'ejê tija'cohua'i a'ê. Eta sa'rona tê'cajêna, hui'yosipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, sequêpi isi cuaeñe pa'iji. Cui'ne co'equêpi tija'ne pa'iji. Cui'ne eta sa'rona tê'caquêni hui'yocaiye pa'iji.

¹¹ Mamaquêpi panre seina, quêna pêre isi'ñe pa'i a'ê mêsarú aquê je'quê mamaquêre çanita'a hua'ire seina, añañi ao'ñe pa'i a'ê? ¹² Çanita'a tsiapêre seina, punini ao'ñe pa'i a'ê? Pani. ¹³ Ñajê'ê. Mêsarú co'acohua'ita'a mamajêre oijê de'oyere isicohua'i a'ê. Jaje pa'iyê sête mêsarú Ja'quê ai jerepa oiquê sête i de'o joyore pañu'u cajê secohua'ire isija'quê api."

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Yequê mu'seña huatipi coca cama'quêre nesiquêni Jesupi huatire eto sauna, coca capi, cama'quê pa'isiquêpi caquêna, ñajê jai pai ai cuasahuê, merepa yo'o u'ni iye cajê. ¹⁵ Yecohua'ipi cahuê:

"Huatiohua'i êjaê Beelzebú tutupi yo'oji, iquê, huatire eto saquêna, ñajê."

¹⁶ Yecohua'ipi pai yo'o tija' ma'ñe ma'têmo ayere yo'o iñojê'ê cajê sei'ê. ¹⁷ Ja secohua'i cuasayere asaquêpi jaohua'ire capi:

"Te'e yēja êjaohua'ipi jopojá'a huasicohua'i pani sa'ñe uihuani co'ye iohua'i yejare nejoñê. Cui'ne te'e caje tsêcapê pa'isicohua'ipi hua saisciohua'i pani sañope yo'ojê iohua'ija'a peo hue'ña ne huesyê. ¹⁸ Satanáspi i tsêcapêni sañope yo'oquê pani çme si'aohua'i cuaeñe tija'ne pa'iquê'ni? Iye cayê, mêsarupi yê'êni Beelzebú tutupi huatire eto saoji cajêna. ¹⁹ Jaje yê'êpi Beelzebú tutupi yo'oquê pa'ito, çnepi mêsarute tuicohua'ire tutu isiye'ni, huatiohua'ire eto sao ja'ñe? Jaje pa'ina, iohua'ini mêsarupi seni asajê'ê, quêajajê. ²⁰ Jaje pa'iquêta'are yê'ê cato Maija'quê tuture papi huatire eto saquê yo'oyê. Jaje pa'ina, yê'ê yo'oye cato Maija'quê cuaeñe te'tepi tsoe titapi caquê iñoñe a'ê.

²¹ Ai tutu quê'ipi cui'ñasiquê i co'amañare de'oye ñaquê pa'ito, yecohua'ije jioye peoji. ²² Jaje pa'iquêta'are yequê ai jerepa tutu quê'ipi cacani ite quêco saoye pa'iji. Ja maca si'aye i quêcoquê uihua ja'ñere pase'e jioni i tse de'huaye pa'iji, i pase'ere.

²³ Jaje pa'ina, yê'ê yo'oyere de'oji cacaima'quê cato yê'êre sañope yo'oquê api, cui'ne yê'ê ja're te'e tsi'soma'quê pani, coa ne tiya saquê api.

Co'a Joyopi Cui'naona Co'iyê

(Mt 12.43-45)

²⁴ Huatipi paini pa'isiquêpi eta saisiquê pani coa cuene yējañare cu'iji, pëa hue'ñare co'equê. Jaje co'equê tija'ma'ê co'isi'i yê'ê etani daisi huê'ena cuasaji. ²⁵ Cani co'iquê ñaquêna, de'oyerepa yuani ne de'huase'êje pa'ipi

pa'iji. ²⁶ Pa'ina, ñani sani siete huatiahua'i i jerepa co'acohua'i ja're cōni cacani cui'naēna, pēasi maca yureta'a ja'nē pa'ise'e seña maca co'aquē pa'ija'quē api."

Nuñerepa Sihuyae

²⁷ Jesús ja yē'ta'a itire caquēna, pai jopopi nomioipi cuio:

"Mē'ère cōani ai de'huasico ai sihuaco pa'ico."

²⁸ Jaje cacona, ipi capi:

"Ai jerepa sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quē caye asacohua'ipi cui'ne sehucohua'ipi."

Co'acohua'ipi Seña, Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Paipi Jesús quēno macana tsi'sini saijēna, ipi coca ca huēopi:

"Iye'nē pai co'acohua'i a'ē. Jaje pa'iohua'ipi señē, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñojē'ē cajē. Jare setoje Maija'quē yo'o ja'ñere quēcaciquē Jonás yo'oque pa'ise'eje pa'ye de'oye yo'o iñoñe pa'iji. Mēsaru yēyere iñoñe peosipi. ³⁰ Jonás Nínive daripē paire Maija'quē case'ere iñoaciquē paji'i. Cui'neje pa'isiquēpi yure Pai Mamaquēpi yure pa'icohua'ire iñoja'quēpi pa'iji. ³¹⁻³² Nínive daripē pa'icohua'ipi pai ñape yo'ose'e ña mu'se huēni iye'nē paire sañope caja'cohua'i a'ē. Jonáspi Maija'quē cocare quēaquēna, asani ja'rē pa'ise'e jeoni ponēsi do'ipi. Iñoñe yure Jonásre tēto saisiquēpi pa'iji. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se pa'i maca iye paire iohua'i yo'ose'eje pa'ye sai maca tì'aēna, huē'ehuē tē'te pai ējaopi huēni nejoñe pa'iji caja'coa. Io so'o yejapi Salomón tã'ñe yo'oye asasi'i caco daisi do'ire. Iñoñe Salomón jerepa pa'ipi pa'iji, yure.

Maire Miacaiye

(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Toa tsēoni yahueye peoji, panita'a mahuē sa'nahuēna ayaye peoji. Jaje yo'oye pajē coa ai jerepa emēje'ena nēcōyē, daicohua'ire miacaija'coni.

³⁴ Capēre ñaco ca miacaiye pa'iji. Jaje pa'ina, mē'ē ñaco capi de'oyere ñañe pa'ito mē capēje de'oye miacaisico pa'iji. Jaje pa'iquēta'are mē'ē ñaco capi co'ato si'a mē'ē capēje ai yo'oyere pa'iji. ³⁵ De'hua ñajē'ē, mē'ē miañe pa'iyere, neañena ponēma'coni caquē. ³⁶ Jaje pa'ina, mē'ē capēpi miañe jopore pa'ito si'aye tiñarepa ñañe pa'iji, neañe peoto. Toa tsēcōpi miacaina, ñañeje pa'ye."

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Caye

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús coca ca tēji maca, fariseopi Jesure huēopi, i huē'ena aō sani aijē'ē caquē. Huēouna, sani ja'rupi aō aī saihuēna. ³⁸ Ja'runa, fariseopi jēña tsoajē'ē aima'nē cuañese'ere yo'oma'aji'i, ñaquē cuasapi. ³⁹ Jaje cuasaquēna, Ejaēpi capi, ite:

"Mēsaru fariseo pai cato coa emēje'e ucu duruhuēase'e cui'ne quēna ne'ñase'e tsoacohua'i a'ē. Jaje yo'ocohua'ita'a sa'nahuē cato si'sio. Yecohua'i payere yēcōhua'ipi cui'ne co'ayepi timēsicohua'i a'ē. Mēsaru cui'ne pa'iyē. ⁴⁰ Huesēohua'i, ña ma'ñe emēje'e nesiquēpi sa'nahuē ayeje Maija'quēpi nese'e a'ē. ⁴¹ Jaje pa'ina, peocohua'ina isijē'ē, mēsaru sa'nahuē payere. Jaje yo'oto si'aye tsoa tōse'e pa'ija'coa.

⁴² Teayerepa mēsaru fariseo pai maña. Mēsarupi diez topēa neni te'ore Maija'quēna isiyē, aīñena huēo señe neje aīñere, cui'ne tase'e cōni. Jaje de'oye yo'ojēta'a nuñerepa de'oye yo'oyere cui'ne Maija'quē oiyeje pa'ye yo'oyere peocohua'ipi pa'iyē. Jaje pa'ina, iyere yo'oye pa'iji, mēsaru tsoe de'oye yo'oyena cōni.

⁴³ ¡Teayerepa mēsarū fariseo, pāi maña! Pāi tsi'si huē'ñare de'o saire ñu'ijēna, ñajē paipi jerepa pa'iohua'i a'ē cajajē cuasacohua'i a'ē, cui'ne co'amaña huero huē'ñare nēcajēna, jai pāi iti maca ñacohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ē cajē de'oye pēpajajē cajē, mēsarujē teaye yo'ocohua'i a'ē.

⁴⁴ Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pāi conī teayerepa coa cacohua'i a'ni, tasi daripēje pa'iohua'ini, pāi ñama'pē tsa'cujē si'si neñeje yo'oyē.”

⁴⁵ Jaje caquēna, cuañese'e ye'yaquēpi ñeje caquē sañope sehuopi:

“Ye'yaquē, jaje mē'ē canī yēquēreje tea ju'i cayē.”

⁴⁶ Jaje caquēna, Jesupi sehuopi:

“Teayerepa mēsarujē cuañese'e ye'yacohua'ijē yo'oyē. Yecohua'ise'ere dēquē co'amañare huē'ocaiyē. Jaje yo'ojēta'a mēsarupi te'e moño macajē se cōcayē coecohua'i a'ē.

⁴⁷ Maija'quē yo'o ja'ñere quēacaicohua'ire jare mēsarū aiohua'ipi huani jēoni tasi daripēare mēsarū teayerepa ne de'huacohua'i a'ē. ⁴⁸ Jaje yo'ojē mēsarū aipē yo'ose'ere de'oji cuasajē yo'oye ñaño pa'iji, mēsarupi iohua'i huani tasi daripēare ne de'huajēna.

⁴⁹ Jaje pa'ina, Maija'quē i ta'ñe asayepi capi: ‘Jējo saoja'quē a'ē yequē mu'se yo'o ja'ñere ca nēcocohua'ire cui'ne sahuani yē'ē coca quēacohua'ire nesi-cohua'irejē jaohua'ini huani jējaja'cohua'i a'ē, yecohua'ini coa josa yo'ojē.’

⁵⁰ Jaje pa'ina, yeja de'huasi macapi ite quēacaicohua'ire huaisi do'ire yure pa'i pāini Maija'quēpi seja'quē api. ⁵¹ Abelre huaisi macapi cui'ne Sacariare huaisi macaja'a acohua'i do'ire yēi ñamare ēo huē'ñana cui'ne Maija'quēre se huē'ena joporepa. Jaje pa'ina, nuñerepa cayē quēapi, yure pa'i pāina seja'quē api, tsie do'ire.

⁵² Teayerepa mēsarū cuañese'e ye'yacohua'i nuñerepa cocare yahueyē. Jaje yo'ojē coejē yecohua'i asañu'u cajē yēcohua'ireje ēsejē sañope yo'oyē, mēsarupi.”

⁵³ Ñeje Jesús caquēna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i ai pētitei'ē. Jaje pa'ijē jaiye se huēohuē. ⁵⁴ Sejēna, tayo sehuouna, ñani tseañu'u, co'aquē api cajajē cuasajē.

12

Coa Cayere Sañope Yēhuoye

¹ Jai pāi mil jerepa te'e macana tsi'sini airepa tīmēni sa'ñe ju'ajē yo'ohuē. Yo'ojēna, Jesupi i ye'yacohua'ini du'ru macarepa ca huēopi, ñeje:

“De'hua ñajē'ē, fariseohua'i porere. Jaje canī capi fariseohua'i coa cajē yo'oyere ye'yema'pē pa'ijē'ē caquē. ² Jaje pa'ina, asama'pēna yo'ose'ere ti'a ja'ñe a'ē cui'ne yahue yo'ose'ere, asa ja'ñe a'ē. ³ Jaje pa'ina, mēsarū nea huē'ña yo'ose'ere mu'sepi asaja'cohua'i a'ē, cui'ne yahuerpa tu'rihuēna sioni case'ere huē'ē sa'nihuēpi nēcajē cui ja'ñe a'ē, pāi asa huē'ñana.

Neni Mai Ca'raye Pa'iquē'ni (Mt 10.28-31)

⁴ Jaje pa'ina, cayē, mēsarute. Capē huaicohua'ire ca'rama'pē pa'ijē'ē. Jaohua'i cato jerepa yo'oye peoyē. ⁵ Jaje pa'ina, quēasi'i. Ca'rajē'ē, huani jēosi jeteyo'je toa yejana jējo saquēni. Jaje pa'ina, ca'rajē'ē, Maija'quēni.

⁶ Mēsarupi asayē, cinco pī'ani caya tē'ña isicohua'i a'ē cajē. Jaje a'ri do'iohua'ita'are Maija'quē huāñeyema'ē ñacaiji. ⁷ Jaje pa'ina, mēsarū nañaque cuēcuese'e a'ē, ca'rama'pē mēsarupi. Jaje pa'ina, pī'a jerepa do'icohua'i a'ē.

Jesure Cacaiye Pa'iji (Mt 10.19-20, 32-33; 12.32)

⁸ Si'aohua'i mäsarupi yë'ëni ca'rama'pë yë'ë cajeipi cacohua'ire cato, yë'ë Pai Mamaquëje Maija'quë huiñaohua'ina yë'ë cajeipi quëaja'quë a'ë cayë. ⁹ Jaje cui'ne yë'ëni ca'rajë cajei peoyë, pai asa hue'ñana casicohua'ire yë'ëje cui'ne Maija'quë huiñaohua'i ña hue'ñana yë'ë cajei peoji, caja'quë a'ë.

¹⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Pai Mamaquëre co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe ti peoji.

¹¹ Mësarute tseani pai tsi'si hue'ñana, panita'a pai yo'oye ñacohua'i quë'rona co'aye yo'ocohua'i a'ë cajë sacohua'i pa'ito du'ru cuasama'pë pa'ijë'ë, me sehuoja'cohua'i a'ni cajë. ¹² Iti caye ti'asi maca Maija'quë joyopi quëaquëna, mësaru caja'cohua'i a'ë."

Jaiyere Payepi Huajëya'ye Neñe

¹³ Pai jopopi Jesure capi, ñeje:

"Ye'yaquë, se quëajë'ë, yë'ë a'yëre yë'ëreje co'amaña huacaijaquë ja'quë pase'e."

¹⁴ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"¿Ina, nepi yë'ëre pai yo'oye ñaquëre cui'ne co'amaña huahuequëre cuañere'ni?"

¹⁵ Yequeje capi, Jesús:

"Si'aye co'amaña ëayere de'hua ñajë'ë. Jaje pa'ina, pai pa'iyë cato jaiye co'amaña payepi cöcaina, pa'iyë peoji."

¹⁶ Jaje caquë pai pa'iyere tiñarepa quëasi'i caquë capi:

"Pa'iji, te'i ëmë jaiye co'amaña paquë. Pa'ina, i tasi co'amañapi jaiye tëa ja'ñepi quëji'i. ¹⁷ Ja maca ñani jaiye co'amaña paquëpi ¿me neja'quë a'ni, iti de'hua hue'ñaje? ¿Jeron de'huaja'quë a'ni, quëise'e? caquë cuasa huëopi.

¹⁸ Ja maca cuasapi, peo hue'ña ja'rë de'hua huë'ña pa'ise'e nejoni yeque jerepa ja huë'ña nes'i. Neni jarona de'huasi'i si'aye yë'ë tëase'e cui'ne si'aye yë'ë tsoe paye cöni. ¹⁹ Ja jeteyo'je de'huani yë'ëja'a casi'i: 'Jaiye co'amaña de'huase'e payë, tsoe ometëca pa'i ja'ñere pëa huajëquë sihuajëquë ucuquë ai pasi'i' cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquëna, Maija'quëpi ite capi: 'Huesë maca, iye ñami më'ë ju'ija'quë a'ë. Jaje pa'ina, më'ë de'huase'e ¿ne tse pa'i ja'ñe a'ni?"

²¹ Ja maca pönëni si'aohua'ire capi. Jaje yo'oye pa'iji. Jaiye co'amaña paquëpi co'ye de'oye pa'iyese'e cuasaquë, Maija'quëre cuasama'quë cato."

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye

(Mt 6.25-34)

²² Jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi:

"Jaje pa'ina, mësarute co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cuasajë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere caña ju'ija'cohua'i a'ni cuasajë. ²³ Ao aïñe jerepa do'iyë a'ë, pai pa'iyë. Cui'ne caña ju'iyë jerepa do'iyë a'ë, mai capë. ²⁴ Ñajë'ë, jaohua'i pë'përi, co'amaña tãma'cohua'ita'a cui'ne tëama'cohua'ita'a cui'ne iti ca de'hua huë'e peocohua'ita'a cui'ne pëa hue'ña peocohua'ita'a de'hue Maija'quëpi cöcaina, pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, mësaru pi'a seña maca do'icohua'i a'ë, pairepa sëte. ²⁵ Jaje pa'ito ¿nepi mësaru acohua'i ai co'a ju'i do'ire metro joporeja'a tsoacohua'i ai de'oja'cohua'i a'ni? ²⁶ Jaje pa'ina, ai cuasa do'ire a'ri maña pa'ise'ere jaiye se mëoñu'u ai jerepa cuasaye'ni. Jaje pa'ito ¿me neñu'ju airepa yequë co'amañare co'a ju'iñe'ni?"

²⁷ Ñajë'ë, cui'ne jorore coa mëani pa'iyere co'amaña ne ma'ñeta'a cui'ne yëjye oya ma'ñeta'a ai de'o joro pa'iyere. Jaje pa'ina, cayë, pai ëjaë Salomón maca i de'o hue'ñare pa'inije de'o jo'ya joroje pa'irepa ju'iyë papi. ²⁸ Jaje Maija'quë taya mañata'a de'oye suñacaise'ere paji, coa yuresë'e pani ñamina'a

tsoe ju'ise'e pa'ina, toana ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ito mësarute ai jerepa caña suñacaiye pa'iji, Maija'quë necaima'quë api, cuasacohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, co'a ju'ijë cui'ne co'ejë cu'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cui'ne jere ucuja'cohua'i a'ni cuasajë. ³⁰ Iye yeja pai jaje ai cuasajë pa'iyë, si'aye iyere. Jaje pa'iquëta'a mësaru tsoe mësaru ja'quëre payë, si'aye mësarute jopo caraye asaquëni. ³¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë cuañe te'tere ai oijë yo'oto Maija'quëpi de'hue jopo caraye isiquëna, co'amaña pajë'ë.

*Ma'tëmo Co'amaña
(Mt 6.19-21)*

³² Ca'rama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre asacohua'i mësaru a'ri pai maña'ë. Jaje pa'iquëta'are mësaru ja'quëpi i cuañe te'tere isiye yëji. ³³ Mësaru paye pa'ito isijë'ë, curiquëpi cui'ne co'amaña carasicohua'ina do'i peoye coa isijë'ë. Jaje yo'ojë ai huano topëa de'o ma'ñere ti'ajë'ë. Ma'tëmo co'amaña carajai ma'ñere, cui'ne ñaëje cacama'tore pu'juje pu'juma'tore paja'cohua'i. ³⁴ Mësaru co'amaña pa hue'ñare, cui'ne jarote mësaru joñojë pasipi.

Ne De'huasicohua'ipi Pa'ijë'ë

³⁵ Ne de'huasicohua'ipi ñare pajë pa'ijë'ë. ³⁶ Fiesta ña tëjini ëjaë co'ija'quëpi cayë, i jo'ya utejë pa'iyeye pa'iohua'i pa'ijë'ë. Titàni eta sa'rona të'ca maca esa hui'yocaiyeje yo'oja'cohua'ipi. ³⁷ Sihuaaja'cohua'i a'ë, iohua'i ëjaëpi utejë pa'ijëna, titaëna ñani. Nuñerepa cayë, iohua'i ëjaëpi sihuaquë ao ai saihuëna soini aore aaja'quë api. ³⁸ Ñami joporepa panita'a ñata ñami titaquëta'a, sëtasicohua'ini titaquë pa'ito sihuaaja'cohua'i a'ë, ite necaicohua'i mañapi. ³⁹ De'hua asajë'ë, co'amaña ñaquë dai ja'ñere asasiquëpi utequë pa'ito i huë'e co'amaña imani saye peoji. ⁴⁰ Mësaru huesë maca Pai Mamaquë daija'quë api. Jaje pa'ina, de'hua ñajë utejë pa'ijë'ë."

*Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Mt 24.45-51)*

⁴¹ Ja maca Pedropi capi:

"¿Ëjaë, iye ye'yase'e yëquëse'ere caquë ye'yaë? ¿Panita'a si'aohua'ire caquë ye'yase'e a'ni?"

⁴² Caquëna, Ëjaëpi sehuopi:

"¿Jaje pa'ito ne a'ni, ta'ñe asaquëpi cui'ne nuñe yo'oquëpi i ëjaë ñacaijë'ë huë'e pa'iyë case'ere de'oye sehuoquë, cui'ne i ëjaë jo'yareje ao de'oye aequë yo'oquë? ⁴³ I ëjaë titaquë ñaquëna, i case'ejë yo'oquë, cato de'oye pa'ija'quë api. ⁴⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Co'amaña paquëpi si'aye i co'amaña de'oye ñacaisiquëna, si'aye i co'amañare ñacaijë'ë caquë isija'quë api. ⁴⁵ Jaje isiquëni i jo'yaëpi ëjaë ja yë'ta'a tsoe nëija'quë api caquë i ëjaë jo'yani co'aye si'sequë yo'oquë cui'ne nomiohua'i iti huë'e pa'icohua'ire, co'aye yo'oquë cui'ne ao fiesta nequë ai huëoni cui'ne cono ucuquë cuepe huëoni. ⁴⁶ Yo'o maca i ëjaë co'ija'quë api, i jo'yaë huañeyeni utema'ë huesëquë yo'o maca ja maca sehuoma'cohua'ire nejoñepi nejoja'quë api, i yo'osi do'ire ai si'seni.

⁴⁷ I ëjaë yëye i jo'yaë asaquëta'a de'oye yo'oma'quëpi cui'ne i caye sehuoma'ë yo'oquë cato jaiye t'ëca cuañoñe pa'iji. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are i ëjaë yëye huesëquëpi, coa yo'oni a'ri maña t'ëca cuañoñe pa'iji. Jaje pa'ina, ai cuasaye isisiquëni ai señe pa'iji, cui'ne iti de'hue nequëni nequë api cuasani ai jerepa cuañe pa'iji.

*Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye
(Mt 10.34-36)*

⁴⁹ Iye yejana yē'ē toa tsēosi'i caquē daē'ē. Tsoe co'arepa toa ne'su mēñeje yo'oquēna, ñara'ye, merepa tsoe ne saose'e pa'ina, ñara'ye. ⁵⁰ Ja saoma' do'ire yure cato oco doyeje pa'ye ai yo'oyepi yē'ēre yo'oquēna, tējiyerepa ai yo'oquē tēto saija'quē a'ē caquē oiyē. ⁵¹ ¿De'oye pa'i ja'ñere dapi, cuasaye mēsarū? Pani. Coa ai jerepa huahueyere dahuē. ⁵² Jaje pa'ina, yurepi seña maca mu'seña cato cinco te'e tsēcapēre pa'icohua'ipi huani toasocohua'i sañope yo'oja'cohua'i a'ē, cayahua'ini cui'ne cayahua'ipi toasocohua'ini sañope yo'oja'cohua'i a'ē. ⁵³ Cui'ne pēca ja'quēpi mamaquēre sañope yo'oye pa'iji. Mamaquēpi pēca ja'quēre sañope yo'oye pa'iji. Cui'ne pēca ja'copi mamaconi sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamacopi pēca ja'core sañope yo'oye pasipi, huaopi io mamaquē nējore sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamaquē nējopi huaore sañope yo'oye pasipi."

Mai Yure Pa'ie Cuasaye
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Jesupi capi, paire:

"Ēsē caje huēñapi nea siri mēina, ñani cacohua'i a'ē ocoja'coa. Carena, cui'ne ocoji. ⁵⁵ Jaje cui'ne huē'ehuē te'tepi tutuquēna, ñani cayē ai ēsē uja'coa. Jaje carena, cui'ne ēsēquē uji. ⁵⁶ Coa cacohua'i, mēsarū ta'ñe cacohua'i a'ē ma'tēmo cui'ne yeja yo'oyena, ñani. Jaje yo'ocohua'ita'a ¿me yo'ojē mēsarū pa'i tēcahuē ayere yure jaje yo'o macare pa'iyē cajē asa ma'ñe'ni, ta'ñe?

Esa Ne De'huaye
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ ¿Me yo'ojē mēsaruse'e tayo yo'oye ñani? ⁵⁸ Jaje pa'ina, yequēpi mē'ēre do'i paquēpi cani saquē pa'ito mē'ēre do'i paquē api caquē saquēni du'ru ne de'huajē'ē, ja yē'ta'a pai yo'ose'e ñaquē quē'rona ti'ama'nē. Jaje ne de'huaēna, pai yo'oye ñaquē quē'ro sama'ē pa'ija'quēre. Jaje mē'ēpi yo'oma'ē pa'ito pai yo'oye ñaquēpi co'acohua'ire cocohua'ina isina, jaohua'ipi yureta'a co'acohua'ire co huēñana coja'cohua'i a'ē, mē'ēre. ⁵⁹ Jarona cosiquē pani etaye peoji, mē'ēpi si'aye mē'ē do'i saima'ē pani."

13

Huajē Pa'iyena Ponañe Pa'iji

¹ Jare ja mu'seña Pilatopi Galilea acohua'ire huani jeani, cui'ne johua'i ēojē señu'u cajē huaicohua'i tsiena pai tsiepi co'meni yo'ose'ere, yecohua'ipi quēahuē, Jesure. ² Quēajēna, capi:

"¿Mēsarupi cuasani huani jeosicohua'ipi Galilea paire seña maca co'acohua'i paē'ē, cuasaye? ³ Pani. Jaje pa'ina, cayē, mēsarū. Ja'rē yo'oyere jeoni ponēma'cohua'i pani si'a pai mēsarujē jaje yo'o cuañoja'cohua'i a'ē. ⁴ Mēsarupi cuasani Jerusalén pa'icohua'ire seña maca co'acohua'ini, diez y ocho paire Siloé tupēpi quēo huēa'co'ē, cuasaye. ⁵ Pani. Nuñerepa cayē. Jaje pa'ina, mēsarupi huajēye pa'iyē ponēma'cohua'i pani jare cui'ne yo'o cuañoja'cohua'i a'ē."

Higuera Nē Ayere Quēaye

⁶ Ja maca Jesús pai yo'oyeje pa'ye neni quēaquē capi:

"I yejana tasi ñe paquēpi quēima'o paco caquē sani ñaquēna, quēima'co pajji'i. ⁷ Pa'ina, ñani ja maca yeja ñaquēre capi: 'ina, toaso ometēca daiyē, iti ca quēise'e ñasi'i caquē. Daiquēta'a ti'ama'ē pa'iyē, quēisico pa'iona. Jaje pa'ito cuēni jeojē'ē. Me nesi'co coa yejare quē'eñe nēcaco'ni.' ⁸ Caquēna, iti yeja ñacaiquēpi sehuopi: 'Ējaē iye ometēcahuēse'e pa'ija'co, a'ji yeja neni yequē

co'amañapi oa ñasi'i, quëija'core. ⁹ Jaje neruta'a quëti'ñe pa'io iti ca. Jaje neruje quëima'ona, ña jujani ja macata'a cueni jeojë'ë, capi."

Jesupi Nomiore Jujupi, Huajë Mu'se Pa'ina

¹⁰ Huajë mu'se pai tsi'si hue'ñana ye'yaguëna, ¹¹ jarote paco'ë, te'o nomio diez y ocho ometëca ju'lico, huatipi ne quë'casicopi ti nuñe nēcaye peocopi.

¹² Pa'iona, ñani Jesupi soini capi:

"Nomio më'ë ju'i dahuë tsoe jeopi. De'oye pa'ijë'ë."

¹³ Caquë ja maca i jëñapi iona pato maca jare iti macapi nuñerepa nēcaco ponëni, Maija'quë de'oque api, sihuaco ca huëo. ¹⁴ Jaje Jesús huajë mu'se jujuna, ñani pai tsi'si hue'ë ñacaiquë ëjaëpi iyere ñani pëi, paire capi:

"Seis mu'seña pa'iji, co'amaña ne mu'seña. Ja mu'seña jaje pa'ito dani juju cuañojë'ë, pani huajë mu'se juju cuañoñe."

¹⁵ Caquëna, ja maca ëjaëpi sehuopi:

"¡Coa cacohua'i pai! ¿Joyema'cohua'ini mësaru acohua'i je'quë, huajë mu'se pa'ina, mësaru duruhuequëpi panita'a burropi oco ucuja'quëre? ¹⁶ ¿Ico nomio cato Abraham tsëcapë aconí Satanáspi diez y ocho ometëca huëse'eje pa'ioni, joyeye co'aque huajë mu'se pa'i do'ire?"

¹⁷ Jaje Jesús caëna, ite sañope cacohua'ipi huajëya'yerepa maire caëni cuasahuë. Jaje cuasajëta'are si'a pai sihuahuë, Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere de'oye yo'oguëna, ñani.

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Ja maca capi:

"¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye? ¿Iquena cui'ne pa'ye neni iñora'ye?"

¹⁹ Jaje cani capi, a'ri mostaza care taquëpi yejana taëna, ai de'oni jai soquë yë de'ona pi'api iti ñë capëna tsianoa nejë payeje pa'ye a'ë."

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e

(Mt 13.33)

²⁰ Jaje cani yequeje capi, Jesús:

"¿Iquepi coní cui'ne pa'yeje ne iñora'ye, Maija'quë te'te aye yo'oye? ²¹ Cani capi: Pan necopi harinare toaso jai ji'so neni cui'ne o'sa mëñere a'ri maña iona co'meni iona si'a sëpë juju mëicoa. Ja juju mëñeje pa'ye yo'oye a'ë, Maija'quë te'te ayeje."

A'ri Jato Sa'ro

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Jerusalénna sai, pai daripëa cui'ne a'ri daripë pa'icohua'ire ye'yaquë sa tëtö saji'i. ²³ Jaro pa'iquëpi seji'i, ite:

"Ëjaë, ¿a'ri pai maña pa'iyë, huaso cuañocohua'i?"

Caquëna, ipi sehuopi:

²⁴ "A'ri jato sa'roja'a cacasi'i cani si'a më cuasayepi yo'ojë'ë. Jaje pa'ina, cayë mësarute pai cacayere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a caca ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁵ Ja maca iti hue'ë aquëpi huëni jato sa'ro sïosi maca, mësaru hue'se pa'isicohua'ipi caja'cohua'i a'ë jato sa'rona të'cajë 'Ëjaë, hui'yojë'ë'. Jaje cajëna, ipi casipi 'ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni.' ²⁶ Caquëna, mësarupi ca huëoja'cohua'i a'ë: 'Më'ë ja're coní aijë cui'ne ucujë yo'osicohua'i a'ë cui'ne jare më'ëpi pa'i hue'ñana dani ye'yasiquë a'ë.' ²⁷ Cajëna, sehuoja'quë api: 'Tsoe cahuë ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni. Saijë'ë, co'ayese'e yo'ocohua'i.' ²⁸ Jaje casi maca Maija'quë te'tere Abraham, Isaac, Jacobo, cui'ne Maija'quë yo'o ja'ñere quëajë pa'isicohua'i pa'ijëna,

ñani mësarupi hue'sena jeocoscichua'i pa'ijë cuji qu'i cojë oija'cohua'i a'ë. ²⁹ Ja maca daija'cohua'i a'ë ëmëje'e te'te cui'ne huë'ehuë te'te, ësë mëi huë'ña cui'ne sa'nihuë paipi Maija'quë quë'rona tsi'sini ao aija'cohua'ipi. ³⁰ Ja maca yure teaye pa'iohua'i pa'isicohua'i jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë cui'ne yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi teaye pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jerusalén Paire Jesús Naquë Oiyë

(Mt 23.37-39)

³¹ Jare ja mu'se daë'ë, fariseo pai dani ite cahuë:

“Saijë'ë, Herodes më'ëre huani jeosi'i caji.”

³² Cajëna, ipi sehuopi:

“Sani cajë'ë, jaëte co'aquë ta'ñe asama'quëre: ‘Yure, cui'ne ñamina'a huatohua'ire eto saoque yo'oni cui'ne ju'icohua'ire juju tējini ñamina'a jerepa mu'se saosi'i.’” ³³ Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a yo'oja'quë a'ë yure, ñamina'a cui'ne se ñatasi mu'seje. Co'aji, Maija'quëre quëacaiquëpi Jerusalén peo huë'ñana ju'ito.

³⁴ Jerusalén Maija'quë yo'o ja'ñe quëacaicohua'ire huani jeo daripë! Cui'ne Maija'quë më'ëni caquë jëjo daocohua'ire quëna pëapi jea daripë. Jaiye mësarute oi cura mamajëre oio capëa huë'ehuëna coyeje yo'osi'i caquë yo'oquëna, coehuë. ³⁵ Mësarute Maija'quëpi jeocoja'quë api. Cui'ne yë'ëre ña co'ñe peoja'cohua'i a'ë, ‘mësarupi de'oquëre pa'ni Ejaë mamirepa hue'equë daiquë’ ca maca ti'añe pato.”

14

Jesupi Coto Dahuë Ju'iquëre Jujucayë

¹ Huajë mu'se ti'aëna, Jesús saji'i, fariseo ëjaë huë'ena, ao asi'i caquë. Saquëna, fariseohua'ipi huajë mu'se i yo'oquëna, ñañu'u cuasajë cui'ñani ñahuë. ² Najëna, i ñaquë ñu'i huë'ñare te'i coto dahuë ju'iquëpi paji'i. ³ Pa'ina, Jesús seji'i, cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseo paire:

“Jujuye de'oquë huajë mu'se pa'ito ju'iquëre, mësarupi asato, panita'a jujuye pa'ne?”

⁴ Jaje caquëna, coa ai jerepa cama'pë paë'ë. Pa'ijëna, ipi ju'iquëre jujuni capi, saijë'ë. ⁵ Jaje se jujuni fariseohua'ire capi:

“¿Nepi mësaru acohua'i burropi panita'a huequëpi cojena tomesiquëre etoma'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'i do'ire?”

⁶ Caquëna, ti sehuoye pahüë.

Huejajëna, Soisiquë Yo'oyë

⁷ Soisicohua'ipi de'o ñu'i saina co'ejë ao ai saihuëna ja'rujëna, ñani Jesupi jaohua'ire ñeje yëhuopi, iohua'i asa ja'ñere:

⁸ “Më'ëni yecohua'ipi huejajëna, ñaja'quëre soisiquë pani de'o ñu'i saihuëna tëtö sani ja'ruma'ë pa'ijë'ë. Ja'runi ñu'ina, më'ë jerepa pa'ini dani mësarute soisiquëpi cama'quëni: ‘Më'ë ñu'i saihuëre iguëna isijë'ë.’” ⁹ Caquëna, më'ëpi pai ñajëna, huajëya'ye huëni ai jeteyo'jerepa ñu'i saihuëna sani ja'ruma'quëpi jaje yo'osi'ni. ¹⁰ Jaje yo'oma'ë, huëosicohua'i pa'ito, jeteyo'je ñu'i saihuëna ja'rujë'ë. Jaje ja'rusiquëpi ñu'ina, më'ëre huëosiquëpi dani cajuquë: ‘Yë'ë cajei, iño de'o huë'ñana dani ja'rujë'ë.’ Jaje cato më'ëje sihuaquë i ja're coní ao ai saihuëna ja'rusicohua'i ñajëna, de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, yë'ë a'ë jerepa pa'i caquë jja'a yo'osiquëpi coa ai jerepa co'aquë maca ponëne pa'iji. Cui'ne iti co'aquë teaye pa'i pa'isiquëpi jerepa pa'i ponëne pa'iji.”

¹² Capi, ite soisiquëreje:

“Aore acoquë pani, panita'a na'iquëna, aore acoquë pani, soima'e pa'ijë'e, më'e cajeohua'ire, cui'ne yo'je tsire cui'ne më'e do'ijëre cui'ne më quëno maca jaiye co'amaña pacohua'ire. Më'ëpi jaje soisiquë pa'ito iohua'ije më'ëreje soija'cohua'i a'ë, aija'quëre. Ja maca saise'eje pa'ye pasipi. ¹³ Jaje pa'i do'ire më'ëpi aore paquë pani soijë'e, co'amaña peocohua'ini, co'a de'osicohua'i mañani, cu'ima'cohua'ini, cui'ne ñama'cohua'ini. ¹⁴ Co'ye isiye ti paja'cohua'ini cöcäjë'e. Jaje pasicohua'ita'are, nuñe yo'ocohua'i ju'isicohua'ipi huëi maca më'ëje huëni sai cuaña'ja'quë a'ë, Maija'quëni.”

Aojajë Caquë Jai Paire Soiye

(Mt 22.1-10)

¹⁵ Jaje iyere caquëna, asani ao ai saihuë ñu'icohua'i aquëpi capi, Jesure:

“De'hue Maija'quë te'tere pa'i ao aija'quëpi sihuaquë pa'iji.”

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jai pai tsi'sirena, aosi'i caquë jai paire huëopi. ¹⁷ Huëosiquëpi ao ai macarepa ti'aëna, i jo'yaëre capi: ‘Quërëjajë'e, huëosicohua'ire si'aye ne saohuë’ capi. ¹⁸ Jaje casiquëta'are si'aohua'i paja'quë pa'ini ca huëohuë. Du'ru macarepa aquëpi capi: ‘Ja'arepa yejare huerohuë. Jaote sani ñañeque pa'iji. Care payë, yë'ëre oi cuasama'ë.’ ¹⁹ Yequëpi capi: ‘Diez duruhuequëre huerohuë, yëja a'jiñe necohua'ire jaohua'ire neñañeque pa'iji. Yë'ëre ai cuasama'ë, pa'ijë'e.’ ²⁰ Yequëpi capi: ‘Ja'arepa huejahuë. Jaje pa'ina, saiye pañë.’ ²¹ Ja maca i jo'yaë co'ini i asase'ere si'aye quëapi. Quëaquëna, Ëjaëpi asani pëi i jo'yaëre capi: ‘Esa sani jaje pa'ito co'amaña peocohua'ini, cu'ima'cohua'ini cui'ne ñama'cohua'ini, si'aye ai yo'o'jë pa'icohua'ini ti'ani dajë'e, jai daripë cu'i ma'ña pa'icohua'ini.’ ²² Ai tsoe pa'i maca dani i jo'yaëpi capi: ‘Ëjaë më'e cuañese'eje yo'ohuë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a peo sa'noa pa'iji, timëñe peoye. ²³ Jaje caquëna, ëjaëpi i jo'yaëre capi: ‘Sani iye daripëpi sai ma'ña pa'icohua'ini cuañejë'e, dani yë'e huë'e timëjajë.’ ²⁴ Care payë, yë'e du'ru huëosicohua'i aquë te'ije aiñe peoji, yë'e ao macarepa.”

Jesús Tui Do'ire

²⁵ Jai pai Jesure tuijëna, ipi co'ye ponëni iohua'ire capi:

²⁶ “Yë'ëre tuiye yëni ai yë'ëni oiye pa'iji, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yo'jeire, yo'jeore cui'ne co'ye pa'iyë oiye jerepa. Jaje yë'ëni oima'quë pani yë'ëre ye'yequë pa'iyë peoji. ²⁷ Cui'ne yë'e do'ire i pa'iyë ai yo'oye pa'itojë jare tusi'i cuasama'ë, coa tusi'i caquë yo'oquë pani yë'ëre ye'yequë peoji. ²⁸ Cui'ne mësarü acohua'ipi jai huë'e neñu'u cajë huëocohua'i pani du'ru ja'rui dujë cuasacohua'i a'ni ðe ja'yepi curiquë neja'cohua'i a'ni cajë? ²⁹ Jaje de'oye cuasama'pë, coa ja'a huëo macase'e neni, cui'ne jeteyo'je ne saoye pato, si'aohua'i iti ñasicohua'ipi cue'cue huëoja'cohua'i pa'ini, yo'o jujayere ñani. ³⁰ Ja maca cue'cuejë caja'cohua'i a'ë: ‘Nesi'i caquë huëosiquëta'a ne sao ti'ama'ë pa'iji.’ ³¹ Jaje pa'ina, cui'ne pai ëjaë yequë yëja ëjaë ja're uihuasi'i cani, ne ti'añe pa'iquë caquë ja'rui cuasani, i soldado paire cuecue ñaquëna, diez mil pai pa'iyë. Pa'ijëna, ite huajo daquëpi paji veinte mil soldado paire. ³² Paquëna, neña jujani, ja yë'ta'a yequë ëjaë so'ore pa'ina, uihuaye pañu'u ca de'huaja'cohua'ire jëjo saoja'quë api. ³³ Jaje cui'ne mësarü acohua'ipi si'aye ja'rë pa'ise'ere jëoñe coecohua'i pani, yë'e yo'oye ye'yecohua'i peoyë.”

Asijë Pa'i Ayere

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ Asi de'oye a'ë, saijaj'iñe pani. Jaje pa'iquëta'are sai ja'ñere carajaisico pani ¿me cui'naopi sai ja'ñe de'o cōco'ni? ³⁵ Cui'ne me cōcaico'ni pu'cani nea ya'o neina, tañu'u cajë nesi tsu'supëje, co'a de'ose'e pani. Jaje pa'ina, coa jecoye pa'iji, yeja ne de'huaye cōcai ma'ñe pa'ito. Cajoro quë'iohua'i sête cuasajë asajë'ë."

15

Yëi Ñama Ne Huesëscore Ayere Ye'yaye

(Mt 18.10-14)

¹ Pa'i do'ire curiquë sēcohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i si'aohua'i Jesure asañu'u cajë tsio daë'ë, i quë'rona. ² Jaje yo'ojëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cōni cue'cuejë ñeje cahuë:

"Iye ëmë co'aye yo'ocohua'ini yëquë tsioni aiji."

³ Jaje cajëna, Jesupi pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, iye:

⁴ "¿Nepi mēsaru acohua'i aquëpi cien yëi ñamare paquëni te'i jaohua'i aquëpi ne huesëna ne huesëjaquë noventa y nueve pa'ijajë canì co'ema'quë a'ni, ti'ama'ë pani? ⁵ De'hue co'equë ti'ani sihuaquë tata tupëna coa seoni. ⁶ I huë'ena ti'ani i cajeohua'ire cui'ne i ja'ye pa'icohua'ire soihuë, yë'ë ja'rë cōni sihuajë'ë, ne huesëscore ti'a do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, co'aye yo'oquëpi ja'rë pa'ise'ere jëoni pōnëto huññaohua'ipi ai sihuayë, noventa y nueve de'oye pa'icohua'ire sihuase'e jerepa.

Curi Tëqui Ne Huesëscore Ayere Ye'yaye

⁸ Cui'ne ¿ico nomiopi diez tē'ña pasiconi te'o ne huesëni toa tsëoni si'a huë'e ñare paco yuaco co'ema'coa, ti'aja'coa'ë caco? ⁹ Jaje de'hue co'eco ti'ani io cajeohua'i ja'rë cōni cui'ne io quëno maca huë'e acohua'i ja'rë cōni sihuaco casio: 'Yë'ë ja'rë cōni sihuajë'ë, curi tē'qui ne huesëscore ti'ahuë.' ¹⁰ Jaje pa'ina, cayë, cui'ne Maija'quë huññaohua'i sihuaye pa'iji, te'i co'aye yo'oquëpi i pa'ise'e jëoni pōnëto."

Posë Huesëquëpi Yo'oye

¹¹ Jesupi capi, yequeje:

"Caya mamajë ëmëohua'ire paquë paji'i. ¹² Pa'ina, yo'jeipi capi pëca ja'quëre: 'Ja'quë isijë'ë, yë'ëre isija'a co'amaña ca nēose'ere.' Caquëna, pëca ja'quëpi co'amañare huahuecaji'i, pai ñape iohua'i pa ja'ñe. ¹³ Isisi jeteyo'je a'ri maña pa'iquëpi yo'jeipi i yejare isipi, yecohua'ina. Ja do'ipi curiquë neni saji'i, ai so'o yejana. Jarona sani si'a curiquë co'ayere yo'oquë nejo saopi.

¹⁴ Jaje si'aye curiquë neja saosi maca jaiye ao peopi, ja yeja. Ja maca ipi ao ëa ju'i huëopi. ¹⁵ Ja maca curi peoquë co'epi, co'amaña neñe ja yeja aquë co'amañare. Jaëpi ite cuañepi i jo'ya sesere ñacaijë'ë caquë. ¹⁶ Ja maca ai ao ëaye ti'aëna, sese aifere ati'ñerepa nëji'i. Ite yecohua'ije ao aofne pahue.

¹⁷ Ao ëa ju'i cuasa huëopi, 'ja'quë huë'e co'amaña necaicohua'i co'arepa ao ani huajëjë. Pa'ijëna, iñore yë'ë teaye ao ëa ju'i pa'iyë.' ¹⁸ Jaje pa'ito ja'quë pa'i hue'ñana co'ini ite casio: 'Ja'quë, më'ëre cui'ne Maija'quëre co'aye yo'ohuë. ¹⁹ Më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre. Më'ëre necaicohua'ire yo'oyepi cui'ne cuañejë'ë.' ²⁰ Ja maca jaje cuasani co'ipi, ma'aja'a pëca ja'quë huë'ena.

Ja yë'ta'a so'ore pa'ina, pëca ja'quë ñani ite teayerëpa yo'oroja'quë'ni cuasani ite ñani, ja maca huë'huë tomejani su'cuaquë cui'ne tsu'suquë sihuapi. ²¹ Ja maca mamaquëpi ite capi: 'Yë'ë ja'quë co'aye yo'ohuë, Maija'quëre cui'ne më'ëreje. Jaje pa'ina, më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre.'

²² Jaje caquëna, pëca ja'quëpi capi, i jo'yare: 'Esao maña de'o cañare etoni suñacaijë'ë. Cui'ne i moñona aniño suñacaijë'ë, zapatoje suñacaijë'ë, i quëo.

²³ Cui'ne duruhuequë tsj jujusiquëni dani huani jeojë'ë, aña'u'u jai pai tsi'sini sihuajë. ²⁴ Iquë yë'ë mamaquë ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'iji. Ne huesësiquëpi ti'asiquë pa'iji.' Jaje canì sihuaquëna, jaiye ao ne huëohuë.

²⁵ Jaje yo'ojëna, i mamaquë du'ru aquëpi daji'i, co'amaña ne hueña pa'iquëpi. Huë'le ja'ye ti'acquë, asapi musica yo'oye cui'ne pairaye. ²⁶ Asani posëohua'i aquëre soini seji'i. Iquere jaje yo'oye'ni jaro, caquëna. ²⁷ Tsi posëpi ite capi: 'Më'ë yo'jeipi daji'i. Jaje daquëna, më'ë ja'quëpi huequë tsjini huaijë'ë jujusiquëni cuañepi, i huajëquëpi cui'ne de'oye titasi do'i caquë.' ²⁸ Jaje quëaquëna, maja'yëpi pëi cue'yoni huë'le cacaye coequëna, pëca ja'quë etani ite huë'ena cacani ñajë'ë caquë ai seji'i. ²⁹ Seina, ipi pëca ja'quëre capi: 'Tsoe më'ëpi asayë, më'ëre yë'ë necai pa'iyë, ti josa coeye peoyerepa. Jaje pa'iquëta'are te'e ñamareje yë'ë cajeohua'i ja're cõni fiesta neja'quëre isiye pahuë, më'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are yure iquë më'ë mamaquë më'ë curiquë co'a nomiohua'ini yo'oquë neja saosiquëpi titaëna, sihuaquë duruhuequë tsj jujusiquëre huani jeoni yo'oyë ñañë.' ³¹ Caquëna, pëca ja'quëpi ite capi: 'Yë'ë mamaquë më'ë cato si'anë yë'ë ja're cõni pa'iyë. Jaje pa'ina, si'aye yë'ë paye më'ë co'amaña'ë. ³² Jaje pa'ina, yure nuñerepa fiesta neñe pa'iji, sihuajë. Më'ë yo'jei ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'i do'ire. Ne huesësiquë pa'isiquëni yure ti'asi do'ire.' Jaje yo'oyë."

16

I Co'amaña Ñacaiquë Neñe Ayere

¹ Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

"Pa'iji, te'e ëmë co'amaña paquëpi ñacaiquëre paquë. Jaje pa'ini sani quëahuë, co'amaña paquëna. Më'ë co'amaña ñacaiquëpi co'aye yo'oquë saoji, asahuë cajë. ² Quëarena, asani ëjaëpi ite soini capi: '¿Iquere më'ë yo'oquëna, yë'ëre quëaye'ni? Dajë'ë, më'ë co'amaña nese'e toyase'ere ñasi'i, më'ë yë'ëre necaiquë pa'iyë peoji.' ³ Ja maca co'amaña ñacaiquëpi ai cuasa huëopi: '¿Me neja'quë a'ni, yure yë'ë ëjaëpi co'amaña neñe peoyerepa eto huesoru? Tutuje peoyë, yeja neni tañjeje. Cui'ne huajëya'ji yecohua'ini peoyë isijë'ë caquë senirojañeje ca'rayë' cuasapi. ⁴ Cuasani capi: Tsoe cuasahuë. Jaje yo'osi'i, yë'ë co'amaña neñe peoquë pa'ina, iohua'i huë'ena pëpaja'cohua'ire. ⁵ Cani ja maca soipi te'ohua'ise'ere, i ëjaë do'i pacohua'ire, du'ru aquëni seji'i: '¿Je ja'ye yë'ë ëjaëre do'i paquë a'ni?' ⁶ Caquëna, sehuopi ipi: 'Cien jai quëna huëa hui'yape isiye pa'iji,' caquë co'amaña ñacaiquëpi capi, ite: 'Icoa, më'ë ja'në saija'a do'i caquë toyasico, jaote nejoni esa yecore toyajë'ë, coa cincuentase'e.' ⁷ Ja jeteyo'je seji'i, yequëre: '¿Cui'ne më'ë je ja'ye do'i paquë'ni?' Caquëna, ipi capi: 'Cien trigo topëa isiye pa'iji,' caquëna, capi: 'Icoa, më'ë ja're saija'a do'i toyasico yecona esa toyajë'ë, coa ochenta topëase'e.' ⁸ Ja maca ñapi, i ëjaë jaë co'aquë i co'amaña ñacaiquëpi tsoe si'aye ne de'huasiquëpi pajl'i. Jaje pa'ina, iye yeja acohua'i ta'ñe asani yo'ocohua'i a'ë, sehuosicohua'i yo'oye jerepa yo'ocohua'i a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iye yeja co'amañapi isijë yecohua'ini cajeohua'ire nejë'ë. Jaje yo'ojë saosicohua'ipi ti'ajëna, ti pa'i huë'ñapi sihuaquë dajjë'ë caquë Majja'quëpi pëpaja'quëre.

¹⁰ De'oyerepa a'ri maña pa'ina, ñacaiquëpi cui'ne jaiye pa'itoje de'oyerepa ñacaiye pa'iji. Jaje a'ri mañare de'oye ñacaima'pë pani, jaiyere pajë de'oye ñacaiye peoji. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi coa yeja co'amañare de'oye ñacaima'pë co'aye yo'ocohua'i pa'ito, ñepi mësarute de'hue necohua'i a'ë cuasaja'cohua'i

a'ni, de'o co'amañare pare yo'oye pa'ito? ¹² De'oye yecohua'i tsere ñama'pë yo'oto, ¿nepi isija'cohua'i a'ni, mësaru pa ja'ñe?

¹³ Jaje pa'ina, ëjaohua'ire necaiquë pani caya ëjaohua'ire necaiye peoji. Jaje yo'oquë pani yequëni coequë cui'ne yequëni oiye pa'iji. Panita'a yeque, yequëni de'oye sehuocai yequëni sañoce caye pa'iji. Jaje pa'ina, te'ipi Maija'quëre cui'ne curiquëre necaiye peoji."

¹⁴ Fariseo pai curiquë ai yëcohua'i sête i cayere asani Jesús coa caji cajë cue'cuehuë. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësaru a'ë, pai ña hue'ñase'e de'ocohua'i a'ë cajë yo'ocohua'i. Maija'quë cato ñaji, mësaru joñoare, jaje yo'ojet'a're. Jaje pa'ina, pai jaiye de'oye yo'oyë cajë pa'iyere Maija'quëpi coequë api.

Moisés Cuañese'e Cui'ne Maija'quë Cuañe Te'te

¹⁶ Juan pai macaja'a Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'i ye'yajëna, asahuë. Ja maca yure quëa huëohuë, de'o cocare Maija'quë cuañe te'tena cacayere. Jaje quëajëna, asajë cacañu'u cajë si'aohua'i tutu yo'oyë.

¹⁷ Ma'tëmo cui'ne yeja carajaiñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato carajaiñe peoyerepa. Ti'asipi, io cayeje.

Nëjore Jeocoye Ayere

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ Jaje pa'ina, ëmë huejasiquëpi nëjore jeoni cui'ne yecona se huejani, de'oye yo'oye paji. Cui'ne ëmëre jeocosiconi yequëpi huejani cui'ne co'aye yo'oji.

Ai Jaiyere Paquë Cui'ne Lázaro

¹⁹ Paji'i, te'i ëmë jaiye paquë si'anë de'o caña cui'ne jai do'ire ju'iquë cui'ne si'a mu'seña fiesta nequë de'oyererepa yo'oquë pa'iquë. ²⁰ Jaje pa'iquë pa'ina, cui'ne Lázaro ca'mi quë'ipi teaye yo'oquë pa'iquëje paji'i. Jaje pa'ipi jaiye co'amaña paquë huë'e eta sa'rore ñuji'i. ²¹ Jaje iquë teaye pa'i macapi ao ëa ju'i ao ai saihuë tomeñere ati'ñerepa nëina, ñapi. Cui'ne i a'sire jo'yaque daijë ne'nejëna, ñuji'i. ²² Jaje pa'iquëpi teaye pa'i maca juji'i. Juquëna, huiñaohua'ipi sahuë, ma'tëmona Abraham ja're con i pa'ija'quëre. Jaje cui'ne jaiye paquëje juji'i. Juquëna, tahuë. ²³ Jaiye co'amaña paquëpi juni saji'i, ju'isicohua'i ai yo'o hue'ñana. Jarore papi ñapi, Abrahamre cui'ne Lázarore.

²⁴ Ja maca ñani cuipi: 'Ja'quë Abraham, yë'ëre oi ñajë'ë. Ai yo'oyë. Jëjo saojë'ë, Lázarore ocore i moño sa'nihuëna neni dani sësëye yë'ë tsemeñona ne huasojaquë. Ai yo'oyë, yë'ë toase'epi pa'ina.' ²⁵ Jaje caquëna, Abrahampi capi ite: 'Tsihua'ë cuasajë'ë më'ë de'oye pa'ise'ere ja yë'ta'a më'ë huajëquë pa'inë, cui'ne iquë Lázaropi ai co'aye paji'i, jaro pa'i maca. Jaje pa'isiquëpi yure ipi de'oye pa'iji, iñore. Cui'ne më'ëpi ai yo'oyë. ²⁶ Cui'ne jaje si'aye iye më'ë yo'ose'e pa'itoje pa'iji, cui'ne jai hua'que të'tëpaje, yëquë tëto saiye peoyerepa cui'ne më'ëje iñona tëto daiye peoye. Jaje pa'ina, iño pa'icohua'i jaro tëto saiye peoji, cui'ne jaro acohua'ije iño daiye peoji.'

²⁷ Ja maca jaiye paquë pa'isiquëpi capi: 'Jaje pa'ito ja'quë Abraham më'ëre señë, Lázarore jëjo saojë'ë, yë'ë ja'quë huë'ena. ²⁸ Jarote cinco yo'je tsire payë. Sani quëacaijë'ë, iño yë'ë ai yo'o hue'ñana daima'pë caquë.' ²⁹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Jaohua'i cato payë, Moisés cuañese'e cui'ne yecohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere, jare ñani sehuojajë.' ³⁰ Jaje caquëna, jaiye paquë pa'isiquëpi sehuopi: 'Jaje pa'itoje ja'quë Abraham sehuoye pañë. Ju'isicohua'i aquëpi sani quëatota'a ja'ne pa'ise'e jeoni ponëja'cohua'i

pa'ini.' ³¹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Moisés cui'ne Maija'quëre quëacacohua'i case'ere sehuoye coeni, me ju'isiquëpi huëtujë sehuoye'ni'."

17

Co'ayena Yo'oyena Tajiñe (Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesupi capi, I ye'yacohua'ire:

"Pai co'aye neñe carajaiñe peoja'coa. Jaje pa'iquëta'are co'ayere pa'iquëpi yecohua'ire se ye'yaquëna, co'aye ne do'ire teayerepa pa'ija'quë api. ² Jaje pa'ina, tsire co'aye ye'yama'në, jaje pa'ire ñaje tēcana quëna pëpi sëani jairana jeo dëoto ai jerapa de'o'ñe pa'io. ³ De'hua ñajë'ë. Më'ë yo'jeipi më'ëre co'aye yo'osiquë pa'ito yo'oma'ë quëajë'ë cui'ne ja'rë yo'ose'ere jeoni ponëna i yo'ose'ere sai de'huacaijë'ë. ⁴ Cui'ne më'ëni te'e mu'sere siete pa'ye co'aye yo'osiquë pani, cui'ne siete pa'ye dai caye pa'iji: 'Tijupë co'aye yo'oye pasi'í.' Jaje caquëna, i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'iji."

Nuñerepa Neñe Pa'iji Cuasayepi Tutu Quë'i

⁵ Ite ye'yecohua'ipi cahuë, Ëjaëre: Isijë'ë yëquëre ai nuñerepa neñe pa'iji cuasayere.

⁶ Cajëna, Ëjaëpi sehuopi jaohua'ire:

"Mësarupi neñe pa'iji cuasayere a'ri maña mostaza caje pa'ye pacohua'i pani cayë, iye soquëre iye macapi etani jaira jopore pare sa nëcajë'ë. Ca maca asani sat'i'ñe pa'io.

Necaiquëpi Yo'oye Pa'iji

⁷ Mësarupi co'amaña necaiquëre pacohua'ini tsio co'amaña ne tējini panita'a huequëre ña tējini co'iquëna, ¿cacohua'i a'ni, 'da sani ja'rujë'ë, ai aija'quë?' ⁸ Jaje cama'pë coa ai jerapa cayë: 'Aore cua'cojë'ë, neato ai ja'ñere, yë'ë ayo ai huëosi maca de'oye ayo ja'ñere cui'ñajë'ë, yë'ë ani tējisi jeteyo'je më'ëje ai cui'ne ucuja'quë.' ⁹ Jaje cuañese'ere yo'okuëna, necaire pahuë de'o'ji cajë pëpaye peoji jo'yaëpi cuañese'ere necaito. ¿Me de'o'ji caye'ni, jo'yaëpi cuañese'ere neto? ¹⁰ Jaje cui'ne pa'iji, mësaruje. Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere si'aye nesicohua'i pani: 'Co'a jo'ya maña'ë, më'ë nejë'ë casi mañase'e nehuë,' caye pa'iji."

Diez Ja'ju Dahuë Ju'icohua'ire Ne Co'yaye

¹¹ Jesús ja yë'ta'a Jerusalénna sai Samaria cui'ne Galilea yejaña tëto saji'i. ¹² Saiquëpi a'ri daripëna ti'aquëna, diez ëmëohua'i ja'ju dahuë ju'icohua'ipi sañope ti'ahuë. Ti'ajëta'a so'ona nëcajani, ¹³ cuihuë:

"¡Jesús, Ye'yaquë, yëquë mañare oijë'ë!"

¹⁴ Ja maca Jesupi ñani jaohua'ire capi:

"Sani Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaohua'ina iñoajajë'ë."

Jaje caëna, ja saijë johua'i ju'i dahuë peocohua'i tome huesëhuë. ¹⁵ Ja maca te'i jaohua'i aquëpi ju'i dahuë peo hue'ña tomesiquë pa'i ña jujani Maija'quëni tutu yë'opi caquë sihuaquë co'ipi. ¹⁶ Co'ini do're ja'rupi Jesús ña hue'ñana cui'ne i tsiapi yejare pana në meni Maija'quëre de'o'ji caquë sihuapi. Iquë ëmë iti sihuasiquë Samaria yeja aquë paji'i. ¹⁷ Ja maca Jesupi capi, ite: "¿Mësarú diez pa'iohua'i pa'ima'pë pate, iti ju'icohua'i? ¿Yecohua'i nueve jerore pa'iyë'ni? ¹⁸ ¿Iquë yequë yeja aquëse'e Maija'quëre sihuasi'i caquë co'isiquë pa'iquë?"

¹⁹ Jaje cani ite capi:

"Huëni saijë'ë. Jujuquë api, më'ë cuasani yo'o do'ipi co'yasiquë sëte."

Maija'quë Cuañe Te'te Pa'i Tì'añe

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Fariseo paipi Jesure sei'ë: ¿Je yëhua Maija'quë te'te ayepi tì'aja'coa'ni? Jaje sejëna, ipi sheuopi:

“Maija'quë cuañe te'te ayere tiñarepa ña'ne peoji, co'amaña ña'neje pa'ye.

²¹ ‘Iñore tsoe pa'iji’ panita'a ‘jetore pa'iji’ caye peoji. Jaje pa'ina, tsoe Maija'quë cuañe te'te ayere mësaru joponi pa'iji, yure.”

²² Jaje pa'ina, ire ye'yecohua'ire capi:

“Tì'aja'coa, co'a mu'seña Pai Mamaquë yo'oguëna, ña ëa mu'seña. Jaje ña ëaquëta'are ña'ne paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje ña ëaquëna, pa'ijëna, caja'cohua'i a'ë: ‘Iñore pa'iji’ panita'a ‘jetore pa'iji’. Jaje catoje saima'pë, cui'ne tuima'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'ye pasipi. Pai Mamaquë tita mu'se cato asa tayoye peoja'coa. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa ai ai yo'oye pa'iji. Yure pa'iji, yure pa'i paipi yë'ëre coejëna. ²⁶ Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye cui'ne pa'ija'coa, Pai Mamaquë daija'a mu'señaje. ²⁷ Ja mu'señaje'quë ao aijë cui'ne ucujë, huejajë cui'ne mamajëre huejojë yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Noé jai yohuëna cacapi. Cacasi maca, jai co'je tì'aëna, jaohua'i si'aohua'i co'je jujuhuë. ²⁸ Jaje cui'ne Lot pa'i mu'señaje yo'ohuë: Ao aijë cui'ne cõno ucujë huerojë cui'ne yecohua'ina se isijë, co'amaña tajë cui'ne huë'ña nejë paë'ë. ²⁹ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Lot Sodomapi etani saji'i. Saisi maca ma'tëmopi oco tomeñeje pa'ye toapi tomequë si'aohua'ire huani jeapi, Sodoma paire. ³⁰ Jaje cui'ne pa'ye pasipi, Pai Mamaquë ñaija'a mu'señaje.

³¹ Ja co'a mu'seña tì'aëna, huë'e hue'sere pa'ijëna, co'amañapi huë'e sa'nahuëre pa'ito jiañu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi tsiore pa'icohua'i pani co'ima'pë pa'ijë'ë, huë'ena. ³² De'hua cuasajë'ë, Lot nëjo yo'ose'ere. ³³ Jaje pa'ina, co'ye i pa'iyere ai cuasaquë cato si'aye ne huesëye pa'iji.

³⁴ Jaje pa'ina, cayë. Ja ñami cai saihuëna cayahua'i caicohua'i pa'ito te'ire saquë yequëni jeo saiye pa'ija'coa. ³⁵ Cui'ne caya nomiohua'i te'le toacohua'ini te'ore saquë cui'ne yeconì jeo saiye pa'ija'coa. ³⁶ Jaje cui'ne caya ëmëohua'i tsiore pa'ijëna, te'ire saquëna, cui'ne te'i jeo saisiquë pa'ija'quë api.”

³⁷ Jaje caquëna, iyere asani seteña:

“¿Jerona iye yo'o ja'ñe a'ni, Èjaë?”

Cajëna, ipi capi:

“Ju'isiquë ui hue'ña pë'përi tsi'siyeje pa'ye tsi'sija'cohua'i a'ë.”

18

Hua'jeopi Cui'ne Yo'oyere Ca Tëjiquë

¹ Si'anë Maija'quëre sejë pa'iyë pa'iji, yo'o jujaye peoye caquë Jesús pai yo'oye ayena tiña caquë ñeje, yepayi. ² Ye'yaquë capi:

“Pa'iji, pai daripë pai yo'oye ñaquë, Maija'quëre ca'rama'quëpi, cui'ne yecohua'ireje oima'quëpi. ³ Cui'ne jare ja daripëre paco'ë, hua'jeo. Jaopi pai yo'oye ñaquëna, iote sañope yo'oguëni quëaona ca de'huacaijaquë caco si'anëpi saco'ë. ⁴ Jaje saio yo'ocona, pai yo'oye ñaquëpi coepi. Coesiquëta'a jeteyo'je cuasapi: ‘Maija'quëre ca'rama'quëje cui'ne paireje oima'quëpi. ⁵ Cocasi'i hua'jeore, josa si'anë daio yë'ë yequere cuasaquëna, cama'o pa'ija'core,’ cuasapi.”

⁶ Jaje capi, iquë pai yo'oye ñaquë co'aquë. Jaje pa'ito Jesús capi:

⁷ “¿Maija'quëre mu'señapi cui'ne ñamiñapi secohua'ire i jo'ya nesicohua'ire

cocaiye paja'quë aë? ¿Tsoe utejë'ë, caquë aë? ⁸ Pani. Jaje pa'ina, cayë, ti tsoe nëiñe peoye cocaija'quë api, Maija'quë. Jaje pa'iquëta'are ¿yë'ë iye yejana dai maca, de'hue yë'ëre necaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ti'aja'quë a'ni?"

Fariseo Cui'ne Pa'i Do'ire Sequë Ayere Quëaye

⁹ Pai yo'oyeje pa'ye neni Jesús quëapi, de'ocohua'i a'ë cuasajë yecohua'ire co'acohua'i a'ë cajë coecohua'ire. ¹⁰ Quëa huëoquë capi:

"Caya ëmëohua'i Maija'quëre se huë'ena saë'ë, señu'u cajë. Te'i jaohua'i aquëpi fariseo pa'iji, cui'ne yequëpi pa'i do'i curiquë sequë paji'i, pai ëjaëre necaiquë. ¹¹ Pa'ina, fariseopi coa nëcaquë seji'i, ñeje: 'Ina, ja'quë më'ëre sihuayë, yë'ëre cato jaohua'i co'amaña ñacohua'i, cui'ne co'acohua'i cui'ne nomiohua'ire coa yo'ocohua'ije pa'i peoyë. Cui'ne jaë pa'i do'i sequëje pa'i ti peoyë. ¹² Cui'ne te'e semanare cayaye ao aima'quëpi sei cui'ne yë'ë yo'oquë curiquë neñeje Maija'quë huë'ena diez pa'ye neni te'ore isiquë a'ë, de'hue.'

¹³ Jaje seina, pa'i do'ire sequëpi so'o macana pëani ñaco ca mañaje ma'tëmona se mëani ñama'ë coa ai jerepa coti sai huëna tē'caquë ñeje caquë seji'i: 'Ina, yë'ë Ja'quë yë'ëre oijë'ë, yë'ë maca ai co'aquë a'ë.' ¹⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iquë pa'i do'ire curiquë sequë cato Maija'quëna i co'aquë pa'ie quëa toni Maija'quë ja're pa'i sihuacuë co'ipi. Jaje co'iquëta'are fariseo cato ti sihuama'ë paji'i. Jaje pa'ina, co'ye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ire cato coa ai jerepa meñe neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë teaye pa'i a'ë cuasacuëni ai jerepa pa'ire neñe pa'iji."

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Jesús quë'rona tsire dahuë, papijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi ñani iti tsire dacohua'ire yo'oma'pë pa'ijë'ë ca huëohuë. ¹⁶ Jaje cajëna, Jesús jaohua'ire soini capi:

"Coa ñajë'ë, ësema'pë tsire, johua'ise'e daijajë yë'ë quë'rona. Maija'quë quë'ro jaohua'ije pa'iohua'ise'e cacaye pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Tsì de'oji cajë yëyeje pa'ye yo'oma'cohua'i pani ti cacaye peoji, Maija'quë cuañe hue'ña."

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Pai ëjaohua'i aquëpi seji'i, Jesure:

"De'o ye'yaquë, ¿me yo'oni ti pani huesëye ti'aja'quë a'ni?"

¹⁹ Jesupi ite capi:

"¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, te'ije de'oquë. Coa te'i Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ²⁰ Asaquë a'ë, Maija'quë cuañese'e: 'Nomioire yo'oma'ë nëjore peoni, paire huani jëoma'ë, co'amaña ñama'ë, coa cosoma'ë, cui'ne ëjaohua'ire ñajë oijë'ë, më ja'quëre cui'ne më ja'core.' Jare më'ëpi asaë."

²¹ Jaje caquëna, iti sesiquëpi capi, ite:

"Si'anë iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye sehucquë a'ë."

²² Jaje caquëna, Jesupi asani ite capi:

"Ja yë'ta'ë te'o carapi, më'ëre. Si'aye më'ë payere isijë'ë, peocohua'ini. Jaje më'ë yo'onita'a Ma'tëmore co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre."

²³ Jaje caquëna, iyere asani ai oi, jaiye co'amaña paquë sëte. ²⁴ Jaje oina, ñani Jesús capi:

"Airepa jëaye pa'iji, jaiye co'amaña pacohua'ipi Maija'quë cuañe te'tena cacaye. ²⁵ Camellore miu ñaca cojeja'a etojaiñe ti peoji. Ja jëaye seña maca jëaji, co'amaña pacohua'ipi Maija'quë te'tena cacaye."

²⁶ Jaje caquëna, iti asasicohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ito ¿nepi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jaje pa'ina, pai ne ti'añe peoyere, Maija'quëse'e ne ti'añe pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi capi:

“Ejaë, yëquë pase'e si'aye jeohuë, më'ëni tuñu'u cajë.”

²⁹ Caquëna ipi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Paipi Maija'quë te'te do'ire i huë'e, ja'quëohua'ire, a'yëohua'ire, nējore, mamajëre jeosiquë pani, ³⁰ yequë yejana pa'ie huëo maca ti pa'iyere ti'aja'quë api.”

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Jesús pai peo hue'ñana i ye'yacohua'ire soini, capi:

“Yure sañu'u, Jerusalénna. Jarona si'aye ti'aja'coa, Pai Mamaquëre yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacacohua'i toyajë pa'ise'e. ³² Jarona yë'ëre isija'cohua'i a'ë, judío pai peocohua'ina. Isirena, cue'cuejë yo'oja'cohua'i a'ë yë'ëre co'aye cajë, cui'ne copi tse'seja'cohua'i a'ë. ³³ Të'ca tëjini huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë.”

³⁴ Jaje caquëna, jaohua'ia coa huesë asahuë, iquere caquë'ni cuasajë. Ipi tiña asaye ësequëna.

Jesús Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jesupi Jericó daripë quëno macare pa'ina, te'i ñama'quëpi ma'a yë'quë macare ñu'i curiquë da saicohua'ire seji'i. ³⁶ Sequëpi jai pai saijë cajëna, asani seji'i, iquere jaje yo'ojë caye'ni caquë. ³⁷ Seina, ite quëahuë. Jaroja'a Jesús Nazaret aquëpi daina, yo'ojë cayë. ³⁸ Cajëna, ja maca asani cuipi:

“Jesús, David mamaquë yë'ëre oijë'ë. Ai yo'oyë.”

³⁹ Jaje cuiquëna, yecohua'ipi du'ru saicohua'ipi ite cahuë, cuima'ë pa'ijë'ë. Ja cajëta'are ipi ai jerepa ja yë'ta'api cuipi:

“David mamaquë yë'ëre oijë'ë. ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁰ Caquëna, asani Jesús nēcajani, quërējani dajë'ë caquë jëjo saopi, te'ire. Dasi maca ite seji'i:

⁴¹ “¿Me nejaquë cuasaquë'ni, më'ë yë'ëre?”

Caquëna, ñama'quëpi sehuopi:

“Ejaë, ñaco cäre de'huacaijë'ë. Ñasi'i, yë'ë.”

⁴² Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¡Ñaquë pa'ijë'ë! Më'ë nequë api cuasaquë ca do'ipi.”

⁴³ Jaje ca macapi, tsoe ñaquë paji'i, ñama'quë pa'isiquëpi. Ja maca Jesure tuji'i, Maija'quëre sihuaquë. Cui'ne si'aye iye yo'oye ñasicohua'ije Maija'quëre ai sihuahuë.

19

Jesús Cui'ne Zaqueo

¹ Ja maca Jericó daripëna Jesús cacani têtō saina, ² cui'ne jarote jaiye co'amaña paquë Zaqueo hue'equëje paji'i, curiquë pa'i do'i sēcohua'i ëjaëpi.

³ Jaë cato Jesure ñaife yëquë paji'i. Jaje yëquëta'a me ñaquë'ni pai ja'i maña pa'ijëna, Zaqueo nēhuiquë paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi du'ru huë'huëni soquë yëna mëji'i, Jesús ja'ye têtō saija'tona ñani. ⁵ Ja maca Jesús jaroja'a saiquëpi ñani Zaqueore capi:

“Esa cajejê'ë, yure mê'ë huê'ena sani pëaja'quëpi saiyê.”

⁶ Ja maca Zaqueo esa cajeni sihuaquê Jesure i huê'ena sai sapi. ⁷ Ja maca iyere yecohua'i ñani si'ahua'i de'oye yo'oma'aji'i cahuê, Jesupi co'aye yo'oquê huê'ena pëasi'i caquê, saquêna. ⁸ Ja maca Zaqueopi huêni nêcani capi, Ëjaêre:

“Ina Ëjaê, yê'ë paye jopore paja'a isisi'i co'amaña peocohua'ire, cui'ne yê'ë coa cosoquê jerepa nese'e pa'ito co'yosi'i cuatro pa'ye jerepa yê'ë se jiosiquêre.”

⁹ Jaje caquêna, Jesupi capi, ite:

“Iye mu'se titapi iye huê'e huasoye cui'ne iye êmê cato Abraham tsêcapê aquê api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Pai Mamaquê daji'i, ne huesêsicohua'ire co'equê huasosi'i caquê.”

Curiquê Yo'ose'e Ayere Quêaye

¹¹ Ja yê'ta'a Jesús cayere pai asajê cuasahuê, yure Maija'quê cuãñe têt'e tî'aja'coa cajê. Jaje cuasahuê, Jesupi Jerusalén ja'yere pa'i do'ire ñajê. Jaje cuasajêna, ïpi pai yo'oyeje pa'ye caquê quêa huêopi. ¹² Ja maca capi:

“Paji'i, te'e pai de'o tsêcapê aquê. Jaëpi so'o yejana saji'i, pai ëjaêre nesi maca, pai ëjaê de'oni cui'naëpi co'i cösi'i caquê. ¹³ Ja yê'ta'a saima'nê, diez pa'iohua'ire i jo'ya acohua'ini soini, pai ñapere isipi jai do'i curiquê têt'ñare te'e têt'ñase'e isiquê capi: ‘Iye curiquêpi se hueroni yequê jaiye nejê'ë, yê'ë co'i macaja'a.’ ¹⁴ Jaje casiquêta'are i yeja pa'i paipi ite coejê, i saisi jeteyo'je jêjo saohuê, quêaja'cohua'ipi: ‘Coeyê, mêt'êre yêquê ëjaê de'oye’ cajê.

¹⁵ Jaje casicohua'ita'are pai ëjaê de'osiquêpi co'ipi, i yejana. Tîtani cuãñe saopi, i curiquê isisicohua'ire quêrêjajê'ë caquê. Asasi'i, je ja'ye pai ñape ja curiquêpi nere'ni caquê. ¹⁶ Soina, du'ru macarepa titaquêpi capi: ‘Ëjaê, mêt'ë curiquêpi diez pa'ye jerepa se ne cohue.’ ¹⁷ Pai ëjaëpi sehuopi: ‘Ai de'oji, mêt'ë de'o jo'yaê'ë. Mêt'ë a'ri mañare de'oye ñacaisi do'ire, mêt'êre diez daripêa cuãñequêre neñê.’ ¹⁸ Yequêpi dani capi: ‘Ëjaê, mêt'ë curiquêpi cinco pa'ye jerepa nehuê.’ ¹⁹ Cui'ne iquêreje sehuopi: ‘Mêt'ë cato cinco daripêa cuãñequê pa'ijê'ë.’ ²⁰ Ja maca yequêpi dani capi: ‘Ëjaê, iye pa'iji, mêt'ë curiquê pañuelo ca'tipêna deani de'huase'e. ²¹ Mêt'ëpi paire oima'ê yo'oquê mêt'ë isi ma'ñere tsi'soni, cui'ne mêt'ë ta ma'ñere coa têaquê, yo'oquêni ca'raquê pañuê.’

²² Caquêna, pai ëjaëpi capi: ‘Co'a jo'yaê, jare mêt'ë case'epi iñoji, mêt'ë co'acquê pa'iyê. Jaje yê'ë paire oima'ê yo'oquêpi yê'ë ne ma'ñere tsi'soquê cui'ne yê'ë ta ma'ñere coa têaquê yo'oye asaquê sête. ²³ Me yo'oquê curiquê isirena, itipi ne do'ire co'ye sai huê'ñana têoma'ê paquê'ni, yê'ë dani iti mañaque neja'quêta'are huê'e tîtasi maca?’ ²⁴ Jaje cani iti maca pa'icohua'ire capi: ‘Jiojê'ë, curi têt'quire. Jioni isijê'ë, diez têt'ña paquêna.’ ²⁵ Caquêna, jaohua'ipi cahuê, ite: ‘Ëjaê, tsoe diez têt'ña paquêre me ai jerepa isiye'ni?’ ²⁶ Cajêna, pai ëjaëpi sehuopi: ‘Nuñerepa cayê, paquêni ai jerepa se isiye pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne peoquêni coa ai jerepa se jio coñe pa'iji, si'aye i payeje peo huê'ñarepa. ²⁷ Cui'ne yecohua'i yê'êre ëjaê de'oye coesicohua'ire quêrêjani iñona dani yê'êquê ñaquêna, huani jeajê'ë,’ capi.”

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Jaje iye se ca tējini Jesús Jerusalénna saji'i. ²⁹ Tsoe Betfagé cui'ne Betania daripêa cui'ne Olivos hue'yosi cutihuêa tî'añe ja'i maca pa'i i ye'yacohua'ire cayaohua'ire jêjo saopi. ³⁰ Neje caquê:

“Ja maca ja'ye daripëna saijë'ë. Ti'a maca jarote pa'ija'quë api, burro sëasiqüëpi, paije ja yë'ta'a tuima'quëpi. Ti'ani joyeni dajë'ë. ³¹ Joyejëna, yeco-hua'ipi me neja'quëni saye'ni sëcohua'i pa'ito, cajë'ë, Ëjaëpi yo'oye pa'iji.”

³² Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús case'eje ti'ahuë. ³³ Ti'ani burroni joyejëna iti tsë acohua'ipi sei'ë:

“¿Me neñu'ju joyeye'ni?”

³⁴ Cajëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Ëjaëpi yo'oye pa'iji, caëna, yo'oyë.”

³⁵ Jaje quëani joyeni Jesús quë'rona sahuë. Sani cañapi burro jetena jajeni Jesure mëo ñohuë. ³⁶ Ja maca ñu'i saji'i. Saina, pai cañare i saija'a ma'ana jajehuë. ³⁷ Olivos cutihuë perepë cajeye ja'i macare pa'ina, si'ahua'i ite asani tuicohua'ipi Maija'quëre sihuajë cui huëohuë, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ³⁸ Ñeje cajë:

“De'oquëre papi pai Ëjaë daiji, Maija'quë jëjo daoquëre papi, de'oye pa'iyere papi coní. Jaje pa'ito sihuafu'u, ite ma'tëmo acohua'ijë sihuajëna.”

³⁹ Ja maca fariseohua'i pai jopore coní pa'icohua'ipi cahuë, ite:

“Ye'yaquë, më'ëre tuicohua'ire cama'pë cajë'ë.”

⁴⁰ Jaje cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Icohua'ipi cuiye jeocohua'i pa'ito quëna pëapi cuija'coa.”

⁴¹ Ja maca Jesús Jerusalén quëno maca ti'aquë iti daripëre ñani oji'i. ⁴² Ñeje caquë:

“i'ye mu'se më'ë de'hue asato yë'ë isiye de'ora'pi. Më'ë de'oye paliye ti'ara'huë, isiye! Jaje pa'iquëta'are yure cato yahuese'e pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ña ti'añe peoji. ⁴³ Co'a mu'se ti'aja'coa, më'ëre. Më'ëre sañope yo'ocohua'ipi quëna tēhuopaje pa'iore tē'yajaicohua'i a'ë. Jaje yo'oni coa si'a tē'ñapi etaye peojajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ⁴⁴ Jaje yo'ojë yejana si'aye quëna pëa ne tao oaja'cohua'i a'ë, huani jeaja'cohua'i a'ë, më'ë mamajëre, huesë pa'isi do'ire Maija'quë më'ëre do'i daisi maca.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e
(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Ja maca Jesús Maija'quëre huë'ena cacani iti huë'ena co'amaña isijë cui'ne huerojë yo'ocohua'ire peo huë'ñarepa eto saopi, hue'sena. ⁴⁶ Yo'oquë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e a'ë.’ Jaje pa'iota'are mësarú cato, co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

⁴⁷ Si'a mu'seña Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'ena. Jaje ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne pai daripë ëjaohua'ijë me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, iti yo'o ja'ñere. ⁴⁸ Jaje co'ejëta'a ti'ama'pë paë'ë, ite ne ja'ñere. Si'a pai ise'ere asajë cui'ne sehuojë yo'ojëna, ñajë.

20

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyë
(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Te'e mu'se Jesús Maija'quëre se huë'ere paire ye'yaquë cui'ne huaso co-care quëaquë pa'ina, titahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i coní. ² Jaohua'ipi titani cahuë:

“¿Quëajë'ë, ique tutupi cuañequërepa pa'i yo'oquë'ni, iye? ¿Iqueipi iye cuañë tutu isina, yo'oquë'ni?”

³ Cajëna, ja maca Jesupi jaohua'ire capi:

“Yë'ëre cui'ne sēsī'i, mēsarute. Sehuojë'ë, yë'ë cato: ⁴ ¿Nepi cuañere'ni, Juan oco doquë pa'i ja'ñe? ¿Maija'quë panita'a pai?”

⁵ Caquëna, sehuoye pajë coa sa'ñe jōhua'ija'a cahuë, ñeje:

“¿Me caja'cohua'i a'ni? Maipi Maija'quëpi jëjo daopi cacohua'i pa'ito ipi sehuoja'quë pa'ini: ‘¿Jaje pa'ita'are me yo'ojë sehuoye pare'ni?’ ⁶ Cui'ne maipi paipi cuañesiquë paji'i catoje, si'a pai huëni maire quëna pëapi jeajë huani jeaja'cohua'i pa'ini, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquërepa paji'i cuasajë cahuë.”

⁷ Jaje cuasani cahuë: “Huesëyë. Ne sa'api Juanre oco doquë pa'i ja'ñe cuañehuë.” ⁸ Cajëna, Jesuje capi, jaohua'ire:

“Yë'ëje mēsaru sese'le quëaye pa'ñe.”

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire coca ca huëopi. Pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, ñeje:

“Paji'i, te'i tsio paquëpi cuiya'i tani i co'amaña necaicohua'ina isi nëoni sani huesëquë. ¹⁰ Tëaye ti'asi maca saisisquëpi i jo'yaëre jëjo daopi, co'amaña necaicohua'ire seni tëani dajë'ë, yë'ëre nëocaise'ere caquë. Jaje cani jëjo daosisquëni jaohua'ipi coa tarapi tē'cani jëjo saohuë, peoquëre. ¹¹ Ja maca iti tse aquëpi yequë jo'yaëre jëjo dao copi. Cui'ne jãteje tarapi tē'cani jëjo saohuë, ti isima'pë. ¹² Iti tse aquëpi tujupë yequë jo'yaëre jëjo daoruje co'amaña necaicohua'ipi ñani jãteje tē'cani hue'sena quërë eto saohuë, pëijë.

¹³ Ja maca ña jujani iti yeja tse aquë capi: ‘¿Me neñe jaje pa'ito? cani i oi mamaquëre pani jëjo saopi. Jãeni ñanita'a ca'rajë de'oye sehuoja'cohua'i a'ë.’ ¹⁴ Jëjo saouna, ipi ti'acquëna, tsio ñacaicohua'ipi ñani sa'ñe cahuë: ‘Iquëpi iye tsio tse aquë de'oja'quë api, huani jeoñu'u. Jaje yo'oni ti ñese maipi iti tse acohua'i de'oñu'u cahuë.’ ¹⁵ Jaje cani tsio peo hue'ñana etoni ite huani jeohuë.”

Jaje quëani Jesupi seji'i:

“¿Jaje yo'osi do'i me yo'oja'quë a'ni, iti tsio aquë jaohua'ire?”

¹⁶ Cani capi, ipi:

“Dani co'amaña necohua'ire huani jëani yecohua'ina isija'quë api, i yeja.”

Jaje caquëna, iyere asani cahuë:

“¿Jaje yo'oto Maija'quëje coeni!”

¹⁷ Jaje cajëna, Jesús jōhua'ire ñani capi:

“Jaje mēsaru cuasato, ¿iquere caquë'ni, toya pëpë, pa'iyë ñañu'u? Ñeje caji: Huë'e necaicohua'i ne jujani nejosi quëna pëpi Jaopi yure quëna pë jorepa pa'iji.

¹⁸ Jao quëna pë ëmëje'na paipi tomecohua'i pani, tome jë'yeye pa'iji. Cui'ne quëna pëpi pai ëmëje'na tomeco pani peo sëpëarepa neñe pa'iji.”

Pa'i Do'ire Saiñe Ayere Ye'yese'e

(Mt 21.45-46; 22.15-22; Mr 12.12-17)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure iti macapi tseani coñu'u maini caquë jaje quëaji. Cuasajëta'a paini ca'rajë yo'oye pahuë. ²⁰ Ja maca yahue de'lo pairepa cayeje cajë coa cosa'cohua'ire jëjo saohuë. Jaohua'ipi sejëna, ipi tayo caëna, ja do'ire pai ëjaëna tseani isiñu'u cajë. ²¹ Iti seni ñañu'u cajë saisiscohua'ipi cahuë:

“Ye'yaquë, më'ë paire nuñerepa caquë ye'yaquëpi cui'ne paireje si'ahua'ire si'a yë'quë maca caquëpi coa ai jerepa nuñere pare Maija'quë cocare

ye'yaquëna, asayë, yëquë. ²² Jaje pa'ina, señë. Quëajë'ë: ¿De'oquë pa'i do'ire pa'i ëjaë Césarna sañë, pañita'a co'aque?"

²³ Cajë sejëna, tsoe Jesús asapi, iohua'i co'aye cuasajë seña. Jaje ñani capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre jaje neñañu'u cajë yo'oye'ni? ²⁴ Iñojë'ë, curiquë të'quire. ¿Ne tsiare hue'eco'ni? ¿Cui'ne ne mamire toyase'eje hue'eco'ni?” Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Romano pa'i ëjaë mamire toyasicoa.”

²⁵ Cajëna, ja maca ipi capi:

“Jaje pa'ito isijë'ë, romano pa'i ëjaëna i tsëco pa'ito. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

²⁶ Jaje pa'i ña hue'ñana si'aye iohua'i cosojë neñu'u cajë yo'ose'ere sehuoquëna, ñani ai ta'ñe asaji cuasajë ca'rajë jerepa cama'pë paë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Seña

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Jeteyo'je Saduceohua'ipi Jesure sani ñahuë. Jaohua'i Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi cahuë, Jesure:

²⁸ “Ye'yaquë, Moisés toyani yëquëre jeocajil'i, ñeje: Te'i ëmëpi mamajëre pama'ë nëjore jeoni ju'isiquë pa'ito i yo'jeipi hua'jeore huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire, toyapi careña. ²⁹ Jaje pa'ina, te'e tsëcapëre siete ëmëohua'ipi ñeje yo'ohuë: Maja'yëpi huejapi. Huejani mamajëre peoquë juji'i. ³⁰ Juquëna, jeteyo'je aquëpi hua'jeore huejani cui'ne jaëje juji'i, mamajëre peoquë. ³¹ Ja maca toasoñe aquëpi huejapi iote jaëje cui'ne yo'opi. Jare jajese'e siete pa'iohua'i huejajë mamajëre peocohua'i juju sahuë. ³² Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë. ³³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿nepi jaote nëjore paja'cohua'i a'ni, si'ahua'i siete pa'iohua'i huejasicore?”

³⁴ Cajëna, ja maca Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Iye yeja cato ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i huejajë. Cui'ne nomiohua'ire huejojë yo'oyë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'ipi ju'isicohua'ipi huëisicohua'ipi mat'ëmo ti'ani huejaye peoji, cui'ne mamajëre pajë huejoye peoji. ³⁶ Jaro cato huññaohua'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë ju'isicohua'ipi huëisi do'ire Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'i a'ë, ju'ima'cohua'i. ³⁷ Jaje pa'ina, soquë yëpi tsë'isi maca, Moisés ñaquë pa'ise'ere toyase'e acopi caji, ñeje: ‘Ëjaëpi ca'ajil'i. Yë'ë cato Abraham, Isaac, Jacobo, Diosu a'ë. Ja do'ire asayë, ju'isicohua'ipi huajëcohua'i huëiye.’ ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë ju'isicohua'i Diosu peoji, coa ai jerepa huajëcohua'i Diosupi. Jaje pa'ina, ite cato si'ahua'i huajëcohua'ise'e pa'iyë. Peoji, ju'isiquë ipi ñato.”

³⁹ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cahuë:

“Ye'yaquë, de'oyerepa cahuë, më'ë.”

⁴⁰ Jaje cani ai jerepa jaiye seña pahuë, ca'rajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë Cristore David tsëcapë api caye'ni? ⁴² Jaje ipi David ñeje casiquëta'are Salmos toya pëpëna:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena.

⁴³ Më'ëre sañope yo'ocohua'ire yë'ëpi më'ë quëo të'ya me macaja'a.

⁴⁴ ¿Jaje pa'ito me yo'oquë Cristo David tsëcapë aquë pa'iquë'ni, tsoe jare ipi Davidpi Yë'ë Ëjaë cato?”

*Ju'isicohua'i Huēiye Ayere Señe**(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)*⁴⁵ Si'a pai asahuē, Jesús i ye'yacohua'ire jaje cajēna:

⁴⁶ “Cuañese'e ye'yacohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne de'oyerepa jai pai pa'i hue'ñapi pēpajēna, cui'yere yēcōhua'i a'ē, cui'ne pai tsi'si huē'ñaje ai de'o ñu'i saina co'ejē ja'ruyere yēcōhua'i a'ē, jerepa pa'iohua'i a'ē cajē. Jaje yo'oye mēsaruta'a de'hua ñajē'ē. Cui'neje yo'oma'pē pañu'u cajē. ⁴⁷ Cui'ne hua'jeohua'ireje iohua'i huē'ña jiojē yo'ocohua'i a'ē, cui'ne paipi de'ocohua'i a'ē cajajē cajē, tsoerepa sēcōhua'i a'ē. Jaje pa'ina, jaohua'i a'ē, iti co'ayererepa sai cuañoja'cohua'i.”

21*Peocopi Maija'quēre Isiye**(Mr 12.41-44)*

¹ Jesús ñapi, jaiye pacohua'ipi Maija'quēre se huē'ena cacajē, mahuēana curiquē ayajē Maija'quēre isijēna. ² Cui'ne ñapi, te'o hua'jeo macapi caya a'ri tē'ña mahuēna ayacona. ³ Ñani Jesupi capi:

“Nuñerepa cayē, mēsarute. Ico hua'jeo ti peocopi si'ahua'i isiye jerepa isio.

⁴ Jaje pa'ina, jaohua'i si'ahua'i isihuē, iohua'i huero jujajēna, nēañere. Jaje pa'iquēta'are jao ti peocopi isio, si'aye io paco pa'i mañare.”

*Maija'quē Huē'e Nejosico Pa'i Ja'ñe**(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)*

⁵ Yecohua'ipi cocare cahuē, Maija'quēre se huē'e ayere, cui'ne io de'o quēna pēapi nesico pa'iyere cui'ne Maija'quēre coa isisi co'amañapi nesico pa'iyere. Jaje cajēna, Jesupi capi:

⁶ “Yequē mu'se mēsaru ñase'e peo huē'ña nejo ja'ñe ti'asipi, yequē quēna pē ēmēje'e tuiyeje peoyerepa.”

*Ja Yē'ta'a Yeja Carajaima'ñē Iño ja'ñe**(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)*

⁷ Jaje caquēna, sei'ē, ite:

“¿Ye'yaquē, je yēhua jaje mē'ē case'eje yo'oja'coa'ni? ¿Me yo'o iñoñe pa'ija'coa'ni, iye yo'oye ti'añe ja'i maca pa'ito cahuē?”

⁸ Cajēna, Jesupi capi:

“De'hua ñajē'ē, mēsarute cosojē. Jaje pa'ina, cayē. Jai pai yē'ē mamire cajē yo'oja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, yē'ē a'ē, Cristo, cui'ne yure a'ē. Tsoe ti'api' caja'cohua'i a'ē. Jaje catoje, sehuoma'pē pa'ijē'ē. ⁹ Yequē yejapi cui'ne yequē yejana uihuaye pa'ina, cui'ne sa'ñe iti yeja acohua'ija'a uihuaye pa'ina, asani, quēquēma'pē pa'ijē'ē. Jaje iyepi du'ru tēto saiye pa'ija'coa. Jaje pa'iquēta'are ja yē'ta'a carajaimērepa ti'añe paja'coa.”

¹⁰ Ai jerepa yequeje ñeje capi:

“Te'e jai yejapi cui'ne jai yejana se uihuaye pasipi. Cui'ne yequē paipi yequē pai ja're uihuaja'cohua'i a'ē. ¹¹ Pasipi, yeja ñu'cuyeyeje, ao ēa ju'iñe. Cui'ne coa si'a huē'ña ju'i dahuē pasipi. Cui'ne ma'tēmopi huajēya'ye yo'oye pa'ina, ñaja'cohua'i a'ē. Cui'ne jaiye ti ña ma'ñere ñaja'cohua'i a'ē.

¹² Ja yē'ta'a iye si'aye yo'oma'nē, mēsarute tseajē cui'ne josa yo'oja'cohua'i a'ē. Jaje yo'ojē co'acohua'i a'ē cajē saja'cohua'i a'ē, pai tsi'si huē'ñana. Paire co huē'ñana roja'cohua'i a'ē. Jaje yo'ojē pai ējaohua'i quē'rona, cui'ne cuañecohua'i quē'rona saja'cohua'i a'ē, yē'ē mami do'ire. ¹³ Jaje yo'ojēna, mēsaru yē'ē cocare quēacaija'cohua'i a'ē. ¹⁴ Jaje pa'ina, tsearena, ca ja'ñere ne de'huañu'u cajē ai cuasama'pē pa'ijē'ē. ¹⁵ Jaje pa'ina, yē'ēpi ta'ñe coca cayē

isiquëna, mësarute sañope yo'ocohua'ire sañope de'hue sehuoye peoyerepa cui'ne quëcoye peoyerepa caja'cohua'i a'ë, mësaru. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaru ja'quëohua'ipi, yo'je tsiipi, do'ijëpi cui'ne cajeohua'ipi, tseani yecohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ini huani jeaja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are mësaru siopë naña me macajë te'ojë ne huesëye pasipi. ¹⁹ Yo'o jujama'pë nuñerepa pa'isicohua'i pani, ti pa'iyere pana ti'aja'cohua'i a'ë.

²⁰ Jerusalén daripëre soldado paipi tēhuo tē'ijaisico pa'iona, ñani ja maca cuasajë'ë, yure maca nejosico pa'ija'coa cajë. ²¹ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, jai cutihuëna. Jerusalén daripë pa'icohua'ipi etani saiye pa'iji, yequë hue'ñana. Cui'ne tsio pa'icohua'ipi co'iyee peoji, cui'na daripëna. ²² Ja mu'seña cato iohua'i yo'osi do'ire sai mu'seña pasipi. Jaje yo'o mu'seña si'aye toyase'e ti'asipi. ²³ Co'ayerepa ja mu'seña tsi ëta pëa maña cui'ne tsi tu'ña pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quë pëi ai yo'oye nesi maca. ²⁴ Jaje pa'ina, huajore huaijë yecohua'i huahuoja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa tsesejë coa si'a hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Cui'ne judío pai peocohua'ipi Jerusalén daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, Maija'quë ña nēosi tēcahuë, carajai macajä'a.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ Ja maca ëse yo'oye, cui'ne ñañë yo'oye cui'ne ma'ñocohua'i yo'oyere ñajë iye yeja pa'icohua'ipi cuasa co'me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiayapi co'poco ai pisiqüëna, asajë quëquësicohua'i pa'ijë. ²⁶ Pai coa quëquë huesëjë ju'ise'eje pa'iohua'i dahuëra etajaijëna, yo'oja'cohua'i a'ë, iye yeja carajai yo'o maca, ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁷ Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne i de'oye pa'iyepi daina. ²⁸ Jaje pa'ina, iyepi si'aye yo'o huëoquëna, ñani sihuajë'ë, cui'ne siopëa maña mëani ñajë'ë, tsoe de'oye pa'iyee mësarute isija'quëpi daija'quë api cajë."

²⁹ Ja maca quëapi, pai ñajëna, soquë yë yo'oyeje pa'ye ñani quëaquë capi:

"Higuera soquë yë yo'oyeje pa'ye yo'oja'coa. Tsoe mësarupi ta'ñe asacohua'i a'ë, io yo'oye. ³⁰ Jaje pa'ina, ja'opi mëa huëoquëna, ñani ometëcahuë ti'añe ja'yere pa'iji, cacohua'i a'ë. ³¹ Jaje cui'ne yë'ë case'epi ti'aquë yo'o huëoquëna, ñani tsoe ti'aji. Ja'yere pa'iji, Maija'quë cuañe te'te.

³² Nuñerepa cayë. Si'aye iye jaje yo'o saoja'coa. Ja yë'ta'a yure iye yo'o huëo ñasicohua'i pa'icohua'i juju sama'në. ³³ Jaje pa'ina, ma'tëmo, yeja pani tējini carajaija'coa, yë'ë cocata'a ti pani huesëja'coa.

³⁴ De'hua ñare pajë pa'ijë'ë, më joñoare jëa joyo neñere, co'aye yëyere, cōno cuepeyere cui'ne iye yeja pa'ijë de'oye pañu'u cayere, ja mu'se ti'aquëna, cuasama'pë yo'oyepi. ³⁵ Trampana sioñeje yo'oja'coa, ja mu'se si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire. ³⁶ Ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, Maija'quëre si'anë sejë, iye tēto saitoje jëasicohua'i pa'icohua'ipi Pai Mamaquë daina, de'oyepi iñoja'cohua'i."

³⁷ Ja mu'seña cato Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'e Jerusalén pa'icona. Cui'ne ñamire Olivos hue'yosi cutihuëna sani pëapi. ³⁸ Jaje pa'ina, si'a nea hue'ña paipi daë'ë, Maija'quëre se huë'ena i quëaquëna, asañu'u cajë.

22

Jesure Tseañe Cuasayere

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

¹ Jujuma' ao aĩne ti'añe ja'i maca pa'iji, ja cato. Egípto pai mamajése'ere huai Israel pai mamajere huaiye pase'ere co'ye cuasajé sihuajé yo'oye pa'iji. ² Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi, Jesure me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajé co'ehuë, ite asa paini ca'rajé.

³ Ja maca huati ëjaëpi Judas cui'ne yequë mami Iscariote hue'equëna cacapi, doce Jesús soisicohua'i aquëna. ⁴ Cacaquëna, jaëpi saji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacaicohua'i quë'rona sani jaohua'i ja're coní Jesure ñeje yo'oni tseani mësarú jëñana isi'ñe pa'i api capi. ⁵ Jaje caquëna, asani jaohua'i ai sihuajé curiquë sañu'u ca nëohuë, ite. ⁶ Cajëna, ipi sehuoni ite tseja ja'ñere me pai peo maca ite tseani isija'quë a'ni cuasaquë i yo'o ja'ñe co'epi.

Na'i Maca Jesús Aise'e

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Jujuma' ao aijé cui'ne yëi ñamare huani Maija'quëre isijé se mu'se ti'api.

⁸ Ti'aëna, Jesupi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saoque capi:

“Sani ne de'huajé'ë, na'iquëna ai ja'ñere Israel pai fiestare cuasajé.”

⁹ Jaohua'ipi ite se'i'ë:

“¿Jerona ne de'huaye'ni?”

¹⁰ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarú jai daripëna caca maca ti'aja'cohua'i a'ë, te'i ëmëpi yurupëna oco saquëni. Ti'ani i huë'ere pana tuijé'ë. Ipi cacaquëna, ñani te'ë ca-cajé'ë. ¹¹ Cacani ja maca iti huë'e aquëre sejé'ë: ‘¿Jerore pa'ico'ni, yë'ë ye'yacohua'i ja're coní na'iquëna, Israel pai fiestare cuasajé aija'a tu'rihuë? Capi ye'yaquëpi,’ cajé'ë. ¹² Jaje cajëna, ipi iñosipi, ëmëje'e tu'rihuëpi, jai hue'ñapi tsoe si'aye pa'iconi. Ñani jarona ne de'huajé'ë.”

¹³ Jaje caëna, jaohua'ipi sani jare Jesús case'eje ti'ahuë. Ti'ani Israel pai fiesta yo'oyere cuasajé ne de'huäë.

¹⁴ Ao aĩne ti'asi maca Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coní ja'ruhuë, ao ai saihuëna. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësarú ja're coní iye fiesta na'iquëna, aĩne yëhuë. Ja yë'ta'a yë'ë ai yo'oye ti'ama'në. ¹⁶ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Tijupë cui'naëpi mësarú ja're coní iye fiesta yo'o coñe paja'quë a'ë, iye yejana. Iye yo'oye Maija'quë te'tena ne sao maca ja maca aji cösi'i.”

¹⁷ Ja maca jaje cani ucu duruhuë ini Maija'quëre de'o'ji, se pëpani capi:

“Iyere ini huahuejé'ë. ¹⁸ Care payë, mësarute. Tijupë cui'naëpi cuiya'i cono ucuma'ë pa'ija'quë a'ë, Maija'quë cuañe te'tena yo'oye ti'añe pato.”

¹⁹ Ja jetejo'je panpë ini Maija'quëre de'o'ji se pëpani ipi hua'quequë jaohua'ina isipi. Isini capi:

“Iye yë'ë ca'ë. Iye yo'oyeje pa'yere yo'ojé'ë, yë'ëre cuasajé.”

²⁰ Jaje cui'ne ucu duruhuëje ani tëjini ini capi:

“Iye ucu duruhuë cato huajëye yo'o ja'ñere ca nëoñe a'ë, yë'ë tsiepi mësarú de'oye pa'i ja'ñere caquë nejaja'a do'ipi.

²¹ Jaje pa'ina, yë'ëre cosoque tseani yecohua'ina isija'quë iñore pa'iji, yë'ë ja're te'e ao ai saihuëna tëose'epi. ²² Jaje yo'oye pa'iji, Pai Mamaquë cato jare ite quëa nëosi ma'aja'a saiji. Jaje pa'iquëta'are iteaye pa'i pa'iji, iti yehuoja'quë!”

²³ Ja maca jaje caëna, iohua'ija'a sa'ñe se'i'ë, “¿nepi mai aquë yehuoja'quë a'ni?” cajë.

Nepi Jerepa Pa'iquë Api Sa'ñe Caye

²⁴Ja maca sa'ñe cajë, “¿nepi ai jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni?” cahuë. ²⁵Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yejaña ëjaohua'ipi iti necaicohua'ire cajë cuañecohua'i a'ë, cui'ne iti yeja de'oye pa'i ja'ñere cajë necaicohua'ipi, cajeohua'ire hue'yocohua'i a'ë, iohua'i ëjaëre. ²⁶Jaje pa'iquëta'are mësarü cato jaje yo'ocohua'i pa'ie peoji. Coa ai jerepa ñeje yo'oye pa'iji. Iti ai jerepa pa'ipi mësarü aquë cato tsi posëje pa'i pa'ie pa'iji, cui'ne iti cuañequëpi coa necaiquëje pa'i pa'ie pa'iji. ²⁷Jaje pa'ito, ¿ne a'ni, ai jerepa pa'i, ao ai saihuëna ja'runi ñu'i aiquë, panita'a iti aore sa ajoquë? Jaje pa'ina, mësarupi ñato ao ai saihuë ñu'iquë api jerepa pa'iji, cayë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësarü necaiquë pa'iyë.

²⁸Mësarü a'ë, yë'ëre ai yo'oye pa'ina, si'anë yë'ë ja're coní pa'isicohua'ipi. ²⁹Jaje pa'ina, mësarute yë'ëpi cuañecohua'i pa'i ja'ñere, ja'quë yë'ëre isise'eje isiyë. ³⁰Yë'ë ja're coní ao ai saihuëna, yë'ë cuañe hue'ñana aijajë cui'ne ucujacohua'ini cui'ne cuañecohua'i ñu'i saire pana ja'rujajë doce Israel pai tsëcapë acohua'i yo'ose'ere ña de'huaja'cohua'ini pa'ija'cohua'i a'ë, mësarü.”

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹Ëjaëpi yequeje capi:

“Simón, Simón Satanáspi më'ëre trigo ñu'cuyeje pa'ye yo'osi'i caquë seji'i. De'hua ñajë'ë. ³²Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi më'ëni caquë Maija'quëre secacaë'ë, më'ë cuasayepi de'oye pa'ijaquë caquë. Më'ëpi ja yo'oye tëtö sani yë'ëna ponësi maca. Cöcaijë'ë, më'ë yo'je tsire nuñerepa pa'ija'cohua'ini.”

³³Jaje caquëna, Simónpi capi:

“Ëjaë, yë'ë cato më'ë ja're coní co hue'ña cotoje co cuañosi'i cuasayë, cui'ne ju'ñe pa'itoje te'e ju'ñere yëyë.”

³⁴Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Pedro, care payë. Më'ëre iye ñata tome maca ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasöñe pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë ñama'quë a'ë ite, yë'ë caquë.”

Ti'a Tëjji, Jesús Ai Yo'oye

³⁵Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“Mësarute topëa peocohua'ire cui'ne curiquë peocohua'ire, cui'ne zapatoje peocohua'ire jëjo saosi maca ¿mësarute co'amaña jopo caraë?”

Jaje seina, iohua'ipi cahuë:

“Paní.”

³⁶Cajëna, capi, jaohua'ire:

“Jaje yo'ose'e pa'iquëta'are yure cato tiñe yeque yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, topë paquë paní saye pa'iji. Cui'ne curiquë ayacore paquë paní saye pa'iji. Cui'ne hua'ti peoquë paní dëi ju'i care isiquë curi neni hueroye pa'iji, hua'tijë. ³⁷Yë'ëna tsoe toyajë pa'ise'ere ti'añe pa'iji. Ja toyase'epi caji: 'Co'acohua'i ja're coní cuëcuhue.' Jaje pa'ina, si'aye toyase'e nuñerepa ti'añe pa'iji, yë'ëna.”

³⁸Jaje caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Ëjaë, iñore caya hua'ña pa'iji.”

Jaje cajëna, ipi sehuopi:

“Tsoe ti'api.”

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Ja maca saji'i, etani Olivos cutihuëna noni i sai hue'ñana. Saina, i ye'yacohua'i je coní tuë'ë, ite. ⁴⁰ Iti hue'ña ti'ani, jaohua'ire capi: "Sejë'ë, huati neña maca taiñe paja'cohua'i."

⁴¹ Cani ja jeteyo'je Jesús jaohua'ire jeoni saji'i, quëna pë jeoñe ja'i macana. Jarona do're ja'runi seji'i, Maija'quëre. ⁴² Ñeje caquë:

"Ja'quë, më'ëpi iye sëje cono da'ca nejocaiye pa'ito nejocaijë'ë, ai yo'o ja'ñere. Ja yë'ta' yë'ë cuasase'ëje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë cuasase'ere yo'osi'i."

⁴³ Jaje pa'ina, Maija'quë huiñaëpi ma'tëmopi ñaipi, ite tutu isisi'i caquë.

⁴⁴ Jaje ai oi yo'oquë ai jerepa tutu Maija'quëre seji'i cui'ne i ai ëšë cajeyeje pa'ye tsiepi yejana cajepi.

⁴⁵ Jaje Maija'quëre seni tējini huëni saji'i, i ye'yacohua'i quë'rona. Ti'aquë ñaquëna, oiyepi quëco huesouna caisicohua'ipi paë'ë. ⁴⁶ Pa'ijëna, ja maca capi, jaohua'ire:

"¿Me yo'ojë caisicohua'ipi uñe'ni? Huëijë'ë. Huëni sejë'ë, huatipi neñaquëna, taima'pë pa'ija'cohua'ipi."

Jesure Tseañe

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesupi ja yë'ta'a cocare caëna, jaí paí ti'asi macaje Judas hue'equë doce i soisicohua'i aquëpi du'ru daji'i. Daina, yecohua'i jeteyo'je daë'ë. Jaëpi ti'ani Jesure tsu'susi'i caquë tsio daji'i. ⁴⁸ Tsio dai maca Jesús ite capi:

"Judas, ¿coa tsu'suquë sihuayeje pa'yepi yo'oquë yehuosi'i caquë yo'oquë Pai Mamaquëre, më'ë?"

⁴⁹ Ja maca Jesús ja're coní pa'icohua'ipi ñani sei'ë:

"Ejaë, ¿hua'ñapi jaohua'ire huaiye de'oquë?"

⁵⁰ Jaje se maca iohua'i aquëpi tsoe Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëni ëja te'te cajorona tëtöpi, peo te'terepa. ⁵¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

"Jeojë'ë, tsoe de'oji."

Ja maca Jesús Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaë cajorore cui'naoni ini tuacaji'i. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Maija'quë huë'e ñacai soldado pai ëjaohua'ire cui'ne aiohua'ire Jesupi capi, ite tseani sañu'u cajë daisicohua'ire:

"¿Co'amaña ñaëre yo'oyeje pa'ye mësarü tarapi, hua'ñapi coní date? yë'ëre tseañu'u cajë. ⁵³ Yë'ë mësarü ja're coní si'a mu'seña Maija'quëre se huë'e pa'ina, mësarupi yë'ëre pu'pema'pë pa'isicohua'ita'a jaje yo'o macapi ti'aëna, mësarü yo'ojë neañepi quëco huesosi maca."

Pedro Cosose'e

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Ja maca Jesure tseani coñu'u cajë sahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë huë'ena. Sajëna, cui'ne Pedroje tuiji'i, so'o maca se ñaquë. ⁵⁵ Jaro hue'se daripë tēhuo sitopi toa suahuë. Suani ja'ru tē'ijaë'ë, ioja'a. Cui'ne Pedroje iohua'i ja're coní ja'rupi. ⁵⁶ Ja maca te'o huë'e necaicopi toa yë'quë macare ja'rusiquëpi toa mia hue'ñare ñu'ina, ise'ere ai ñani cao:

"Iquë Jesús ja're coní pa'isiquë api."

⁵⁷ Jaje cacona, Pedropi cosoquë capi:

"Ñama'quë a'ë, ite."

⁵⁸ A'ri maña tsoe pa'i maca yequëpi sani cui'ne capi:

"Më'ëje Jesús ye'yacohua'i aquë a'ë."

Jaje caquëna, Pedropi capi:

“Pani. Yë'ë yequë a'ë.”

⁵⁹ Te'e hora tëto sai maca yequë cui'ne tütani capi:

“Nuñerepa më'ë i ja're con pa'isiquë a'ë. Cui'ne jaje pa'ipi Galilea aquë a'ë, më'ë. Asayë, më'ë cocana.”

⁶⁰ Caquëna, Pedropi capi:

“Huesëyë, yë'ë më'ë cayë. ¿Iquere caquë'ni, jaje pa'ye?”

Ja yë'ta'a itire Pedro caquëna, cura yë'ji'i. ⁶¹ Yë'ina, ja maca Ëjaëpi co'ye ponëni ñapi, Pedrore. Ja maca Pedro Ëjaë case'ere cuasa ñajaji'i: “Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasoñe pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë case'ere.” ⁶² Ja maca Pedro hue'sena etani ai oji'i, i tayose'ere co'a ju'i.

Jesure Cue'cueye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Jesure tseani pacohua'ipi cue'cuejë cui'ne ite tara pëapi të'cahuë. ⁶⁴ Ite ñaco ca cañapi sëani tsiana mosicapi të'cajë cahuë:

“¿Se ca ñajë'ë. Nepi të'care'ni?”

⁶⁵ Cui'ne jaiye yequë cocajë cahuë, ite tea ju'ijë.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶ Mu'se pa'i maca Judío johua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsi'sini Jesure sahuë. Jerepa ëjaohua'ipi ca tëjicohua'irepa quë'rona, sení asañu'u cajë, sani cahuë:

⁶⁷ “Quëajë'ë. ¿Më'ë aë, Cristorepa?”

Cajëna, ïpi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë i a'ë catoje mësarú coa caji cuasaye pa'iji. ⁶⁸ Cui'ne yë'ëpi mësaruni sequë pa'ito yë'ë señere sehúo ti'añe peoji, cui'ne joye saoyejë paja'cohua'i a'ë. ⁶⁹ Jaje pa'isicohua'ita'are yureta'a Pai Mamaquë Maija'quërepa ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'ija'quë api, Ëjaërepa pa'ija'quëpi.”

⁷⁰ Jaje caquëna, ja maca si'ahua'i ite se'ie:

“¿Jaje pa'ito më'ë aë, Maija'quë mamaquë?”

Sejëna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, mësarú cayejë.”

⁷¹ Caquëna, ja maca johua'ipi cahuë:

“¿Iquere cajë ai jerepa i caquëna, asasicohua'ire co'eye'ni? Tsoe maipi asahuë, i yë'ore pare cahuë.”

23

Pilatona Jesure Isiye

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ja maca jaje caní si'ahua'i huëni Jesure sahuë, Pilato quë'rona. ² Jarona co'aquëre papi ca huëohuë, ñeje cajë:

“Iquë co'aye yo'oye ti'ahuë, yëquë paini co'a de'huaquë cui'ne pai do'i saima'pë pa'ijë'ë, romano pai ëjaëre caquë. Cui'ne, jare ïpi yë'ë Cristo, pai ëjaëre pa'ë caquë api.”

³ Jaje caquëna, Pilatopi seji'i, ite:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaë?”

Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë case'eje.”

⁴ Caquëna, ja maca Pilato capi, jaohua'ire Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire, cui'ne pa'ire:

“Iquë co'aye yo'oye ti'ama'ë pa'iyë.”

⁵ Caquëna, iohua'ipi ai tutu cahuë:

“I ye'yapi si'a Judea paire co'a de'huaquë sañope ëjaohua'ire, yo'ocohua'ire nequë api. Jaje pa'ipi yure iñona cui'ne yo'o'ji, Galileapi huëosiquëpi.”

Herodesna Jesure Isiye

⁶ Pilatopi jare asani, jaje pa'ito iquë Galilea aquë a'ë capi. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi jaro aquë api carena, Herodes quë'rona jëjo saosi'i, Galilea daripë cuañequëna, capi. Ja mu'seña cato jaëje Jerusalénre paji'i. ⁸ Sarena, Herodespi ñani ai sihuaquë ai tsoe coa ña ëa ju'i pa'iquëpi i yo'oyese'e cajëna, asaquë paji'i. Jaje pa'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñasi'i caquë pa'iquë paji'i. ⁹ Jaje pa'ipi jaiye seji'i. Sequëta'are Jesús te'oreje sehuoma'ë paji'i. ¹⁰ Cui'ne jarote Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi jaohua'ipi ite ai sañope cacohua'i pa'ë. ¹¹ Ja maca Herodes cui'ne i soldado pai tea ju'ijë co'aye yo'ohuë. Coa ini cue'cueñu'u cajë suñahuë, de'o cañare pai ëjaohua'i ju'i care. Ja jeteyo'je cui'naëni Pilato quë'rona jëjo saopi. ¹² Ja mu'se Pilato cui'ne Herodes cajeohua'i de'ohuë, ja'rë pëicohua'i pa'isicohua'ipi.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Ja maca Pilato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ire tsi'soni, ¹⁴ capi:

“Mësarupi dahuë, iquëre yë'ë quë'rona co'aye paire yo'o'ji cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi seni asasi'i caquë mësarupi ñajëna, yo'ohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ñahuë, do'i peoquë pa'ina. Jaje pa'ito iquë do'ire ite co'aye caye'ni. ¹⁵ Jaje pa'ina, Herodesje ti co'aye yo'oma'quë pa'ina, ña jujani jëjo daopi. Jaje pa'ina, iquëre huani jeoñe peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, coa si'seni jeteyo'je joye saojä'quë a'ë, pa'ija'quëre.”

¹⁷ Jaje fiesta mu'seña cosicohua'ire te'ire eto saokuë paji'i, paire de'oye yo'osi'i caquë. ¹⁸ Jaje caquëna, si'ahua'i cui huëohuë:

“Jäete huani jeoñe pa'iji! ¡Barrabásni eto saojë'ë!”

¹⁹ Iquë Barrabás cato paire huaisiquëni cosiquë paji'i. Cui'ne ja daripë pai iohua'i ëjaohua'ire uihuaye huëoquëpi. ²⁰ Pilato cato Jesuni etoye yëpi. Jaje pa'ina, tijupë ca cöpi. ²¹ Caquëna, ai jerepa tutu cuihuë:

“¡Queja'quë api, queja'quë api!”

²² Toasoñe aye Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Iquere co'aye yo'o u'ni, i? Yë'ë i co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Jaje pa'ire ¿me coa huaiye'ni? Jaje pa'ina, coa ai si'seni jëjo saosi'i, pa'ija'quëre.”

²³ Jaje caquëna, ai jerepa tutu cuihuë, queja'quë api cajë. Jaje ai cui do'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i case'e ja yo'oye ti'ahuë. ²⁴ Ja maca Pilato iohua'i yëjë cayeje yo'ose'e pa'ijaquë cuasapi. ²⁵ Cuasani jaje iohua'i casiquëni eto saopi, paire huaiquë co'aquëni. Ja maca Jesuni iohua'i yëyeje huaija'quëre isipi.

Ite Quese'e

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶ Ja maca Jesure queja'quëre sajëna, Cirene aquëpi Simón hue'equëpi sañope daina, ti'ani tseani cuañehuë, Jesure queja'core cruzu hue'equë saja'quëre cajë Jesupi du'ru saina.

²⁷ Jaje saina, jai pai tuë'ë. Cui'ne nomiohua'ije jai pai oijë cuijë saë'ë, ini co'a ju'ijë. ²⁸ Jaje oijëna, Jesús ñani capi, jaohua'ire:

“Jerusalén nomiohua'i oima'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Coa ai jerepa mësaruj'a cui'ne mësarü mamajëni oijë'ë. ²⁹ Yequë mu'se ñeje caye ti'aja'coa: 'Nomiohua'i mamajëre peocohua'i, tsj pama'pë pa'isicohua'i, cui'ne ojeje tsosama'pë pa'isicohua'i jerepa sihuaja'cohua'i a'ë.' ³⁰ Cajëna, paipi ca huëoj'a'cohua'i a'ë, ai cutire: 'Yëquëna quëñojë'ë' cui'ne a'ri cutihuëare caja'cohua'i a'ë, 'Yahuejë'ë, yëquëre.' ³¹ Huajë soquë yëje pa'ini yë'ëre jaiye yo'oni me mësarute paja'cohua'i a'ni cuëni soquë yëje pa'iohua'ire.”

³² Jesús ja're coni huaija'cohua'ire caya paire sahuë, co'amaña yahue ñacohua'ire. ³³ Ja maca Pai Siopë hue'yosi hue'ñana ti'ani Jesure quëhuë. Cui'ne caya co'a paire coní, yequëni i ëja tē'tena cui'ne yequëni i ari tē'tena nēcohuë. ³⁴ Ja maca ite quëjëna, Jesupi capi:

“Ja'quë oijë'ë, jaohua'ire iohua'i yo'oye huesëjë yo'ocohua'ire.”

Soldado paipi Jesús ju'i care dutani sa'ñe iohua'ija'a nepi, iote paja'cohua'i a'ni cajë yo'ohuë. ³⁵ Jaje yo'ojëna, paipi ai ñahuë. Cui'ne pai ëjaohua'ique cue'cuejë cahuë:

“Yecohua'ire huasopi. Yureta'a co'ye huasoyere paji, nuñerepa Cristo Maija'quë tsequërepa pani co'ye huasoye pa'ini.”

³⁶ Cui'ne soldado paje cue'cuejë ite o'sa cuiya'i conore ocuasi'i cajë yo'ohuë. ³⁷ Jaje yo'ojë ite cahuë:

“Judío pai ëjaë pani më'ëja'a co'ye huasojë'ë.”

³⁸ Cui'ne i siopë ëmëje'ere toyasico paco'ë, griego, latín cui'ne hebreo cocapi ñeje: IQUë JUDío PAI ËJAËPI.

³⁹ Co'aye yo'ocohua'i aquëre quë deosiquëpi iti maca dequëpi tea ju'i co'aye capi, ñeje:

“Më'ëpi Cristorepa pani më'ëja'a co'ye huasoni jeteyo'je yëquëre hua-sojë'ë.”

⁴⁰ Jaje caquëna, yequëpi i cajeire capi cama'ë:

“¿Maija'quëre ca'rama'quë, më'ëje cui'ne ju'ija'quë me casi'ni? ⁴¹ Mai cato nuñerepa co'aye yo'ocohua'ipi yo'o cuañoñë, jare mai co'aye yo'osi do'ire saijë. Jaje pa'iquëta'are iquë ti co'aye yo'oma'quëpi yo'o cuañoji, ñaquë më'ë.”

⁴² Cani ja maca capi:

“Jesús huñëyema'ë pa'ijë'ë, yë'ëre më'ë cuañë huëo maca.”

⁴³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Yurepi yë'ë ja're coní pa'ija'quë a'ë, de'o hue'ñare.”

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Mu'se joporepa pa'i maca si'a yeja ñamije pa'iorepa de'opi, tres pa'i macaja'a na'iquëna. ⁴⁵ Ësëje miañe pani cui'ne ta'tëpo capi Maija'quëre se huë'e Maija'quë pa'i sito tēhuosicoje jopore paja'a tsata saji'i, ëmëje'epi meñe huë'ehuëre pana. ⁴⁶ Ja maca Jesupi cuipi:

“Ja'quë, Ja'quë yë'ë joyo më'ëna isi nēoñë.”

Jaje caní juní huesëpi.

⁴⁷ Ja maca capitán, romanopi iye yo'ose'ere ñani Maija'quëre sihuaquë capi:

“Nuñerepa iquë ti co'aye yo'oma'quë paji'i.”

⁴⁸ Si'ahua'i ja maca pa'isicohua'ipi ite yo'ose'ere ñani quëquë huesëjë coti saiuhuëana tē'cajë saë'ë. ⁴⁹ Jaje saijëta'are si'ahua'i Jesús ñacohua'ipi cui'ne nomiohua'i Galileapi tuisicohua'ipi so'ona pëani ñahuë, iye yo'oye.

*Jesure Tase'e**(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)*

⁵⁰ Paji'i, te'i nuñerepa yo'oquëpi i mami José hue'equëpi, Judea yejare Arimatea daripëre pa'iquë. Jaë cato judío pai ëjaohua'i aquë paji'i. ⁵¹ Iquë José cato Maija quë te'te aye yo'oye ñasi'i cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ipi yequë ëjaohua'i Jesure huai ja'ñere cajëna, te'e cui'ne cuasaye papi. ⁵² Jaje pa'ina, ëjaëpi Pilatore sani seji'i, Jesús capë ta ja'ñere caquë. ⁵³ Cruzu dequëre casani jai cañapi ca'neni quëna yejana coje nesicono oapi, ja yë'ta'a paire tama'a cojena. ⁵⁴ Huajë mu'se pa'ija'coni ne de'hua mu'se paji'i. Ja mu'se cato tsoe huëoye ja'i maca pa'iji.

⁵⁵ Galileapi Jesure nomiohua'i tuisicohua'ipi sani tasi daripë ñahuë, me oare'ni, i capë cajë. ⁵⁶ Nani ja maca huë'ena co'ini huëo së ma'ña ne de'huahuë. Ne de'huani huajë mu'se huajëhuë, iti cuañese'e pa'ieye.

24*Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e**(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)*

¹ Du'ru macarepa co'amaña ne mu'se pa'i maca cui'naohua'ipi saë'ë, tasi daripë quë'rona nea hue'ñarepa huëo sëñe ne de'huase'ere sajë. Cui'ne yecohua'i nomiohua'i coní saë'ë. ² Ja maca ti'ajë ñajëna, quëna pë daripë sjosicopi tirore pa'iona, ti'ahuë. ³ Ti'ani cacajë Ëjaë Jesús capëre ti'ama'pë. ⁴ Peoquëna, ai quëquëhuë, me nei'ni cajë. Jaje quëquëjë ñajëna, jarote caya ëmëohua'i mia ju'i caña ju'icohua'ipi iohua'i ja're coní nëcahuë. ⁵ Jaje ña quëquëni yejare pana në me huesëjëna, ñajë jaohua'ipi, cahuë:

“¿Iquere co'eye'ni, ju'isicohua'i quë'ro? Tsoe huajëquëpi pa'iji. ⁶ Iñore pa'ima'ë pa'iji. Tsoe huëji'i. Cuasajë'ë. Ja yë'ta'a Galilea pa'ima'ca i ca'ñere, ⁷ ñeje: 'Pai Mamaquë co'aye yo'ocohua'i jëñana isisiquë pa'ija'quë api. Pa'ina, jaohua'ipi queja'cohua'i a'ë, soquë sarahuana. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huajëquë huëija'quë api.' Tsoe jare quëapi”.

⁸ Jaje caëna, ja maca Jesús ca'ñe cuasa ñajajë'ë. ⁹ Ja jeteyo'je daripë ñasicohua'ipi co'ini si'aye iohua'i ñase'ere quëahuë, once soisicohua'ire cui'ne si'ahua'i iti maca coní pa'icohua'ireje. ¹⁰ Iye coca i soisicohua'ire sani quëasicohua'i cato paë'ë: María Magdalena, Juana, María, Jacobo pëca ja'co, cui'ne yequë nomiohua'i coní. ¹¹ Jaje quëajëna, i soisicohua'ipi jaohua'i quëaye asani sehuoma'pë paë'ë, coa cuepejë cayeje pa'ye nëina.

¹² Jaje nuñerepa cayë cuasama'quëta'a Pedropi etani huë'huëquë saji'i, tasi daripëre ñasi'i caquë. Sa ti'ani ñaquëna, ite ca'nesi caña ti'rona ne saose'epi paji'i. Pa'ina, ñani ai cuasaquë saji'i, huë'ena.

*Emaúsna Sai Ma'ana Yo'oye**(Mr 16.12-13)*

¹³ Jare ja mu'se caya ëmëohua'i Emaús daripëna saë'ë, Jerusalénpi once kilómetro sai hue'ñana. ¹⁴ Saijë Jesús ayere cajë saë'ë. ¹⁵ Jaje cajë saijëna, jare ipi Jesús jaohua'ire tsiojaji'i. Tsiojani iohua'i ja're coní saji'i. ¹⁶ Saina, a'ri maña carapi, iohua'i ña ti'are paye ite. ¹⁷ Ja maca sai Jesupi jaohua'ire seji'i:

“¿Iquere sa'ñe cajë saie'ni, ma'aja'a saini? ¿Me yo'ojë oicohua'i pa'ie'ni?”

¹⁸ Caquëna, jaohua'i aquë Cleofas hue'equëpi sehuopi, ite:

“Si'a yeja Jerusalén daripë iye mu'se yo'ose'e asayë. ¿Jaje pa'iquëta'are cui'ne mël'ese'e iti hue'ña pa'inije asama'e pani sequë?”

¹⁹ Caquëna, ja maca ipi capi, ite:

“¿Me yo'ore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëpi, Maija'quëre quëacaiquëpi, si'aye tutu quë'ipi cui'ne i cayeje Maija'quë ña hue'ñana, nuñerepa caquëpi si'a pai ña hue'ñana caquëre pare yo'ose'ere cayë. ²⁰ Jaje pa'ini, quení huani jeohuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i éjaohua'i maire cajuñecohua'i cui'ne si'a éjaohua'i huani jeoñe pa'iji cajëna. ²¹ Yëquë cato jaëpi Israel paire huasoja'quë api cajë utecohua'i paë'ë. Yure jaje pa'ijëna, si'aye iye co'aye yo'ohuë, coa toaso mu'seña ite yo'ose'e tëtosaíji, yure. ²² Jaje yo'ose'e pa'itoje ai jerepa ai cuasaye pa'iji. Yëquë ja're coní nomiohua'i pa'icohua'ipi nea hue'ñarepa sani ña quëquëhuë, tasi daripë. ²³ Jesús capë peoco pa'ina, jaje ñani jaohua'ipi dani yëquëre quëahuë. Huëo caní ñañeje pa'ye huiñahua'ire ñajëna, jaohua'ipi Jesús huajëquëpi pa'iji cahuë cajë. ²⁴ Ja jeteyo'je yëquë cajeohua'ije tasi daripëre sani ñajëna, jare jaje nomiohua'i case'eje pa'ye pa'ina, ti'ani ñahuë. Jesureta'a ñama'pë paë'ë.”

²⁵ Jaje quëaquëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Asa ti'ama'cohua'ire pa'ni, mësaru. Je yëhua asani sehujaja'cohua'i a'ni Maija'quëre quëacaicohua'i cajë pa'ise'e. ²⁶ ¿Mësarupi cuasato Cristo ai yo'oye paja'quë paquë si'aye iye ja yë'ta'a i de'o hue'ñarepa saima'ë pani?”

²⁷ Jaje se caní ja maca quëa huëopi, si'aye ite yo'o ja'ñere cajë toyase'ere. Moisés toyaquë pa'ise'epi huëoni cui'ne yecohua'i Maija'quë quëaquëna, toyasicohua'i toyajë pa'ise'e coní quëapi.

²⁸ Iohua'i cajë saisi daripëna ti'ani, Jesús ja yë'ta'a i sai hue'ña sasi'i caquë yo'oyeje yo'opi. ²⁹ Jaje yo'oqueña, jaohua'ipi soihuë:

“Yëquë ja're coní pëajë'ë na'iji, coa ñami de'o tējiji.” Asani ja maca Jesús iohua'i ja're coní cacani pëapi. ³⁰ Pëasiquëpi ao ai saihuëna iohua'i ja're coní ja'rusi maca ipi panpë ini Maija'quëre se pëpani jëyoni jë'yëquë jaohua'ire aopi. ³¹ Jaje i yo'o maca ña titahuë, ire papi cuasajë. Jaje cuasa maca tsoe peo hue'ña huesëpi. ³² Ja maca iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“Maipi asahuë, mai joñoa ai sihua éaye nëiñe, ma'aja'a dai toyase'ere ipi quëaquëna.”

³³ Jaje ñani ti uteye peoyerepa ma'aja'a dai huëoni daë'ë, cui'naohua'ipi Jerusalëna. Titajëna, jarote paë'ë, once Jesús soicohua'i tsi'sisicohua'ipi iohua'i cajeohua'i ja're coní. ³⁴ Pa'ijëna, titani asajëna, jaohua'ije cahuë:

“Nuñerepa Jesús huëji'i. Cui'ne ise'ere iñopi, Simónre.”

³⁵ Cajëna, ja maca iohua'ije quëahuë, ma'aja'a saijëna, yo'ose'ere. Cui'ne Jesupi panre jë'yëquëna, ñani ite ña titase'ere.

Jesupi Ñañe, Ire Ye'yecohua'ina (Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

³⁶ Ja yë'ta'a iti yo'ose'ere cajëna, Jesús iohua'i jopore pana ñai nēcapi. Ja maca pëpapi, ñeje caquë:

“De'oye pa'ija'cohua'i a'ë, mësaru.”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi ai quëquë huesëhuë, i pa'isi joyore ñañë cuasajë.

³⁸ Jaje cuasajëna, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Me yo'ojë quëquë huesësicohua'i pa'iyë'ni? ¿Me yo'ojë mësaru joñoa jëa coeyequë hue'eye'ni? ³⁹ Ñajë'ë, yë'ë jëñare cui'ne yë'ë quëore. Jare yë'ë i a'ë, mësaru ñasiquërepa. Patoni cui'ne ñajë'ë. Joyo cato capë cui'ne tara peocoa. Mësarupi yë'ëre ñajëta'a capë tara hue'equë pa'iyë. Yë'ë a'ë, me joyo pa'iyë'ni.”

⁴⁰ Jaje caní jaohua'ire iñopi, jëña cui'ne quëo ite quese'ere. ⁴¹ Jaje yo'oqueña, ja yë'ta'a ire papi cuasaye pahue, ai sihua do'ire, cui'ne quëquë do'ire. Jaje pa'ina, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Ai maña paye, iño?”

⁴² Caquëna, ini isihuë, tsiaya hua'i tsaro sëyosiconi. ⁴³ Isijëna, ini iohua'ique ñajëna, aji'i. ⁴⁴ Ja jeteyo'je capi, jaohua'ire:

“Ja yo'ose'e cato yë'ë mësaru ja're ja yë'ta'a conì pa'i case'ere yo'ohuë. Si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e, cui'ne Salmos toyase'e si'aye ti'añe paji'i. Me paquë'nì, nuñerepa case'e. Jaje pa'ina, yo'ohuë.”

⁴⁵ Ja cato quëapi, toyase'e cayere nuñerepa asa ti'ajajë caquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, quëaquë jaohua'ire capi:

“Ñeje toyase'e pa'iji. Cristo ai yo'oquë juni huesëye pa'iji. Jaje ju'isiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëjja'quë api. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Cristo mamire cajë quëaye pa'iji. Si'a huë'ña pa'icohua'ire Jerusalén paire quëa huëoye pa'iji. Huëosicohua'ipi ñeje cajë: Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'ë. Jaje yo'ojëna, mësaru co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'ija'coa. ⁴⁸ Jaje pa'ina, mësaru a'ë, yure iye ñasicohua'irepa. ⁴⁹ Ina, yë'ëpi, ja'quë ca nëose'e jëjo daoja'quë a'ë, mësaruna. Jaje pa'ina, saima'pë iño Jerusalén daripëre pa'ijë'ë, ma'tëmo jëjo dao tuture utejë'ë, mësaru suña ja'ñere.”

Ma'tëmona Sa Cuañoñe

(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Jesupi sai sapi, jai daripë Betaniare pana. Jaron a jëña mëani Maija'quëre seacajji'i, jaohua'ire. ⁵¹ De'oye pa'ijë'ë, canì jaohua'ire jeoni ma'tëmona sa cuañopi. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quëre seni tëjini co'ihuë, Jerusalénna ai sihuajë.

⁵³ Cui'ne si'anë Maija'quëre se huë'ere pa'ijë Maija'quëre de'oquë api cajë sihuajë paë'ë. De'oji. Ca tëjihuë.

SAN JUAN

De'o Cocapi Pai De'ose'e

¹ Ja yë'ta'a yequë co'amaña pa'ima'në iti coca tsoe paji'i. Iti coca cato Maija'quë ja're paji'i. Iti coca cato Diusupi. ² Du'ru huëo macana Maija'quë ja're coní paji'i, iti cocapi. ³ Ipi Maija'quë ja're coní co'amaña de'huapi. Peoji, i de'hua ma'ñe, si'aye i de'huase'e a'ë. ⁴ Ini paji'i, ti pani huesëye. Ti pani huesëyepi paire miacaiye pa'iji. ⁵ Iye miañepi nea hue'ñare pana miacaji'i. Miacaina, neañepi ne yayo ti'añe papi.

⁶ Pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë Juan hue'equë. ⁷ Jaë cato iti miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i, i cayere care paji cuasani si'a pai asajajë caquë. ⁸ Juan cato miañe peopi. Jaë cato coa miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i. ⁹ Nuñerepa si'a paire miacaiyepi iye yejana titapi.

¹⁰ Ipi Diusu ja're pa'i iye yeja de'huasiquëta'are iye yeja pa'icohua'ipi ire papi cajë asaye pahüë. ¹¹ I paire pana daji'i. Daisiquëta'are i paipi ite de'oye sihuajë yo'oye pahüë. ¹² Jaje jai pai pajëta'are de'hue te'ohua'ise'e sihuajë ite nuñerepa Cristo huasoquë api cuasajë asahuë. Jaje ite cuasasicohua'ini nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'iyepi nepi. ¹³ Pai mamajëje pa'iohua'i peoyë. Diusu mamajë cato, Diusupi necaina, i mamajë de'osicohua'i a'ë. Pai ai de'oyepi ai de'oma'cohua'i a'ë. Panita'a coa yëjë yo'oyepi ai de'ose'eje pa'iohua'i peoyë.

¹⁴ Cristopi pai de'oni mai ja're coní paji'i, paire oiquëre papi, cui'ne nuñerepa pa'ipi. Jaje pa'ini i de'oque pa'iyerepa ñahuë, yëquëpi, Maija'quë Mamaquërepa te'i macapi, ai de'oque'erepa pa'ina. ¹⁵ Jaje pa'ina, Juan Cristo do'ire ca'aji'i, ñeje:

“Iquë api, yë'ë mësarute quëasiquë. Jaëni yë'ë quëahuë. Yë'ë jeteyo'je daiji, jerepa pa'i. Yë'ë peo'në pa'isiquë ca'aji'i.”

¹⁶ De'oye pa'iyepi ti'ahuë, i do'ipi. ¹⁷ Cuañese'e cato Moisésja'a Maija'quëpi isise'e a'ë. Cui'neje paire oye, cui'ne nuñerepa yo'oye cato Jesucristoja'a isise'e a'ë. ¹⁸ Te'ijë Diusure ñasiquë peoji. Coa i mamaquë i ja're coní pa'iquëse'e. Jaëse'e ñapi. Maire quëa iñopi, i pa'iyepi aye.

Jesucristo Ayere Juan Cacaise'e

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Jerusalén pa'i judio ëjaohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'ire cui'ne levitasre jëjo saoreña, Juanre iquei'ni më'ë cajë seni asaja'cohua'ire. ²⁰ Jaje jëjo saorena, sani sejëna, Juanpi tiñarepa quëaëña:

“Yë'ë cato Cristo Maija'quë paire huasoquë peoyë.”

²¹ Jaje caguëna, seni coreña:

“¿Jaje pa'ito iquei'ni, më'ë, tsoe hue'ña Maija'quë quëacaiquë pa'isiquë?”

Cajëna, Juanpi caëña:

“Pani.”

Yequë seni coreña:

“Jaje pa'ito ¿Maija'quëre quëacaiquë daija'quë api ca nëosiquë aë, më'ë?”

Jaje catoje sehuouña:

“Pani.”

²² Ja maca careña:

“¿Iquei'ni, jaje pa'ito? ¿Me yëquëre jëjo daosicohua'ire sani quëaja'cohua'i a'ni? Më'ë ayere quëajë'ë, yëquëre.”

²³ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato yë'ose'e cuene yejapi cuiquë a'ë: ‘Nui ma'arepa hui'yojê'ë, Èjaë daija'a ma'a.’ Maija'quëre quëacaiquë Isaias caquë pa'ise'eje caquë a'ë, yë'ë.”

²⁴ Juanre sani casicohua'i cato fariseo paipi jëjo saosicohua'i paë'ë.

²⁵ Jaohua'ipi setëña, ite:

“Cristo peoni, cui'ne Elíasje peoni, cui'ne Maija'quë jëjo daosi'i casiquëje peoni, ¿Me yo'oquë cui'ne oco doquë'ni?”

²⁶ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato oco doquë aë. Jaje pa'iquëta'are mësaru ja're con pa'iji, mësaru ña ti'ama'quëje. ²⁷ Jaë cato yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ëre tëto saisiquëpi. Yë'ë cato do'i peoyë, i zapato joyecaiyeque.”

²⁸ Iye cato Betábara hue'e hue'ñana yo'ose'e a'ë, Jordán tsiaya ësë mëi tē'tena Juan oco do hue'ñana.

Maija'quë Yëi Ñamapi, Jesús

²⁹ Se ñatasi mu'se Jesupi Juan quë'rona tsio daina, ñaquë caëña, Juan:

“Ñajë'ë. Iquë api, Maija'quë Yëi ñama iye yeja pa'icohua'i tayo yo'oye nejocaiquë. ³⁰ Yë'ë jaëni cahuë: ‘Yë'ë jeteyo'je daiji, yë'ëre tëto saisiquë. Jaë cato yë'ë peo maca pa'isiquë api.’ ³¹ Yë'ëje huesëhuë. Iquei'ni cuasahuë. Jaje pa'iquëta'are ocopi dohuë, Israel paipi ñajajë caquë.”

³² Caëña, Juan yequeje:

“Yë'ëpi ñahuë, Maija'quë de'o joyopi ma'tëmopi su'teje pa'ipi ina caji pëaquëna. ³³ Yë'ë cato ja yë'ta'a huesëhuë, iquei'ni cuasaquë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre oco dojê'ë caquë cuañesiquëpi capi: ‘Më'ëpi oco doquë ñaquëna, de'o joyopi caji ina pëasiquëpi. Jaë api, paire Maija'quë de'o joyopi doquë.’ ³⁴ Jaje pa'ina, yë'ë iti ñasiquëpi quëacaiquë pa'iyë, Maija'quë Mamaquëre papi caquë.”

Jesús I Ye'yacohua'ire Du'ru Macarepa Nese'e

³⁵ Se ñatasi mu'se Juan cui'ne i ye'yacohua'i con paë'ë, ja'rë pa'isi macare.

³⁶ Pa'ijëna, Jesús da saina, ñaquë Juan capi:

“Ñajë'ë. Jaë api, Maija'quë Yëi ñama.”

³⁷ Jaje Juan caquëna, asani i ye'yacohua'ipi cayaohua'i Jesure tuteña. ³⁸ Jaje tuijëna, Jesupi asani co'ye ñani caëña, jaohua'ire:

“¿Iquere co'eye'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Ye'yaquë, ¿Më'ë jerona pa'iquë'ni?”

³⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“Dani ñajë'ë, yë'ë pa'i hue'ña.”

Caëna, i pa'i hue'ñana sani ñani i ja're pëani paë'ë, cuatro pa'i maca ti'asicohua'ipi iti mu'se na'i macaja'a.

⁴⁰ Juan caquëna, asani tuisicohua'i aquë cato, te'i Andrés paji'i, Simón Pedro yo'jei. ⁴¹ Ja yë'ta'a yeque yo'oma'në du'ru macarepa cato Andrés, maja'yë Simónni sani co'epi. Ti'ani capi, ite:

“Ti'ahuë, yëquë, Mesías maire huasoquë.”

⁴² Jaje quëani Andrés sai saëña, Simónre Jesús quë'rona. Saquëna, ñani Jesupi caëña:

“Më'ë cato Jonás mamaquë Simón'ë. Jaje pa'iquëta'are Cefas hue'equë pa'ijë'ë. Jaje cani Pedro caye a'ë. (Mai coca cani quëna pë caye pa'iji.)”

Jesús Soise'e Felipere Cui'ne Natanaelre

⁴³ Se ñatasi mu'se Jesús Galilea yeja què'rona sasi'i caquë yo'oquë, Felipere ti'api. Ti'ani capi:

“Tuijè'ë, yè'tère.”

⁴⁴ Iquë Felipe cato Betsaida daripë aquë paji'i, Andrés cui'ne Pedro pa'i hue'ña aquë. ⁴⁵ Ñani ja maca Felipe Natanaelre co'es'e caquë sani ti'ani ite capi:

“Ai tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés toyaquë pa'isiquëni ñahuë, yëquë. Jaë cato Jesupi José mamaquë Nazaret daripëpi aquë api.”

⁴⁶ Caquëna, Natanaelpi capi:

“¿Nazaret daripëpi de'o pa'i eta ti'añe pa'iquë?”

Caquëna, Felipepi capi:

“Dani ñajè'ë, ñni.”

⁴⁷ Natanaelpi Jesús què'rona tsiojaina, Jesús capi:

“Nuñerepa Israelita macapi daiji, iquë cosoye peoquëpi.”

⁴⁸ Jaje caquëna, Natanaelpi sequëña:

“¿Me yè'ère ñaquë'ni?”

Caquëna, Jesupi capi:

“Ja yè'ta'a Felipe më'ère soima'në ñahuë, Higuera soquë yë huë'ehuëre më'ë nèca maca.”

⁴⁹ Ja maca Natanaelpi capi:

“Ye'yaquë, më'ë cato Diusu mamaquë a'ë. Judío pa'i ëjaëre pa'ë, më'ë.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Coa Higuera soquë yë huë'ehuëre pa'i maca ñahuë case'ere nuñerepa ëjaëpi caji caquë asaquë, më'ë yè'ère? Ai jerepa pa'yere, më'ë ñaja'quë a'ë, jetyo'je.”

⁵¹ Yequeje Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë. Ma'tëmo hui'yosicopi pa'iona, Diusu huiñaohua'ipi mëisicohua'ipi cajesicohua'ipi Pa'i Mamaquëni cajë yo'ojëna, ñaja'cohua'i a'ë.”

2

Caná Daripëna Huejase'e

¹ Toaso mu'seña sa tëto sai maca Caná daripëre hueja fiesta paquëña, Galilea yejare. Jarote Jesús pëca ja'cojë pacoña. ² Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coní hueja fiestana soi cuañoisicohua'ipi pa'ijë sateña. ³ Cuiya'i o'sa carajaisi maca, Jesús pëca ja'copi cao:

“Cuiya'i o'sa yure peoji.”

⁴ Cacona, Jesupi sehuopi:

“¿Nomio me yo'oco jaje yè'ère caco'ni? Yè'ë yo'o maca ja yè'ta'a ti'añe paji.”

⁵ Jaje catojë iopi cao, pa'ire necaicohua'ire:

“¿Cayeje yo'ojë'ë.”

⁶ Jarote seis quëna yurupëa paji'i, judío pa'i si'si cuya tojë yo'o yurupëa. Te'e yurupë cato veinte panita'a veinticinco galones doye paji'i. ⁷ Jesupi pa'ire necaicohua'ire capi:

“Iye yurupëana ocore do'e timëjè'ë.”

Caëna, do'e timëreña. ⁸ Do'e timërena, Jesupi capi:

“Yure cato a'ri maña doni fiesta yo'oye ñacaiquëna sacaijè'ë.”

Caëna, jaje yo'oreña. ⁹ Sarena, fiesta yo'oye ñacaiquëpi, ocopi cuiya'i cono de'ose'ere neñapi, huesëquë. Iti ñajë ocopi yurupëana dosicohua'ise'e ja'ë cuasahuë. Jaje neñani fiesta yo'oye ñacaiquëpi huejaquëre soini capi:

¹⁰ “Si'a pai du'ru macarepa cato de'o cuiya'i conore pare ucucoa. Ai ucusi macarepa jeteyo'je a'ri maña de'o cuiya'i cono ocuacoa. Jaje pa'iquêta'are mē'ē cato ai de'o cuiya'i conore pare de'huahuē.”

¹¹ Jesús Caná daripē Galilea yejana pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ose'e cato du'ru macarepa yo'o iñose'e paji'i, i de'oquērepa pa'iyere. Jaje yo'ouna, ite ye'yecohua'i ire papi cuasahuē.

¹² Iye yo'o tējisi jeteyo'je Capernaum daripēna saji'i, pēca ja'co, yo'je tsj, cui'ne i ye'yacohua'i conī saijēna. Sani jaronā paē'ē, a'ri maña mu'seña.

Jesupi Maija'quē Huē'ere Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Israel pai Egíptopi etajē pa'ise'ere cuasajē judío pai yo'o mu'seña tì'a tējiquēna, Jesupi Jerusalēna saji'i. ¹⁴ Sani tì'api, Maija'quē huē'ere curiquē neñu'u cajē duruhuequēre isicohua'i, cui'ne yēi ñamare isicohua'i, cui'ne su'tere isicohua'i cui'ne curiquē cambiacohua'i ja'rusicohua'ipi ñu'ijēna, ñani. ¹⁵ Jesupi iohua'ire si'seja'core neni yureta'a si'a paire co'amaña isicohua'ire yēi ñamare cui'ne huequēre conī te'epi curiquē cambiajē ñu'icohua'ini eto saoni iohua'i curi topēa jea ña'ñe saocai, cui'ne mesa saihuēaje jē'je taño saocaji'i. ¹⁶ Su'tere isicohua'ini capi:

“jEto saojē'ē, iño pama'pē! jYē'ē Ja'quē huē'ere co'amaña huero huē'e neni yo'oma'pē!”

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'ipi toyase'e cayere cuasa ñajateña, ñeje cayere: “Si'aye yē'ē pa'ie mē'ē huē'ere cuasani ñacai yo'oyē.”

¹⁸ Ja maca judío paipi Jesure sei'ē:

“¿Iquepi mē'ē iñoja'quē a'ni, mē'ē cuañequē pa'ie iye yo'oquē?”

¹⁹ Cajēna, Jesupi sehuopi:

“Nejojē'ē, iye huē'ere. Jaje yo'ojēna, yē'ēpi coa toaso mu'señapi nesi'i, cui'naoni.”

²⁰ Caquēna, judío paipi careña:

“Cuarenta y seis ometēcārepa nesicore ¿me mē'ēpi coa toaso mu'señapi huē'e nesi'ni?”

²¹ Jaje Jesús canī i capēre capi, huē'ere pare caye papi. ²² Jaje pa'ina, Jesús ju'isiquēpi huēisi maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajateña, i iye case'ere. Cui'ne ja maca toyase'e case'eje nuñerepa care pa'ē cajē asahuē.

Si'aohua'ire Jesús Ñaquē Api

²³ Jesús Jerusalēne pa'i pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquēna, ñani jai pai ite ire papi cajē asahuē, Israel pai Egíptopi etase'ere cuasajē yo'o fiesta pa'i maca yo'oquēna. ²⁴ Jaje pa'iquêta'are Jesús cato pai cuasayere ñani pai nuñerepa cayē cuasaye papi, si'aye pai cuasaye ñaquē sēte. ²⁵ Paipi ite dani jaje yo'oquē api iquē cajē quēa tì'añe peopi, tsoe ise'e asapi, pai jōyo cuasajē pa'ie.

3

Jesús Cui'ne Nicodemo

¹ Paji'i, te'i fariseo Nicodemo hue'equē. Jaē cato ējaērepa paji'i, judío pai aquē. ² Jaje pa'ipi Nicodemo ñami Jesure ñasi'i caquē, sani capi, ite:

“Ye'yaquē, asayē, mē'ēre Diusupi ye'yaja'quēre jējo daosiquēpi pa'i, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquē tutu iñoquē cui'ne si'aye yo'oquēna. Pa'ise'e pa'ini jaje yo'o tì'añe peoji, Diusupi conī yo'oye pato.”

³ Caquēna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa mē'ēre cayē, pēca ja'coja'a tē'ya daise'eje pa'ye tījupē tē'ya dani cuañoma'quē pani Maija'quē cuañe tē'te ñañe peoji.”

⁴ Caquëna, Nicodemopi seji'i, ite:

“¿Me jaje aipi pëca ja'cona caca conì tèt'ya dani cuañoñe pa'iquè'ni? ¿Me jaje yo'oye pa'iquè'ni?”

⁵ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa mè'ère cayë. Cui'naëpi pëca ja'co tèt'ya daise'eje pa'ye ocopi cui'ne joyopi tèt'ya dani cuaño'ma'quë cato Maija'quë cuañe tèt'ye cacaye peoji.

⁶ Pëca ja'quëohua'i paipi parena, tèt'ya daisicohua'i cato jare pai pa'iyë. Joyopi tèt'ya daisicohua'i cato jare joyo acohua'i pa'iyë. ⁷ Ai cuasama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëpi ñeje cato: ‘Si'a pai huajëye ai de'oye pa'iji.’ ⁸ Tutu cato si'a hue'ña daicoa, io pisiyese'e asajëna. Jaje pa'iquëta'are huesëyë, io dai hue'ña cui'ne io sai hue'ñaje. Si'a joyopi tèt'ya daisicohua'i cato, tutuje pa'iohua'i pa'iyë.”

⁹ Jaje caquëna, Nicodemopi seji'i:

“¿Me jaje yo'oye pa'iquè'ni?”

¹⁰ Seina, Jesupi sehuopi:

“¿Mè'ë judío paire ye'yaquëre pata'a huesëquë'ni, iye? ¹¹ Nuñerepa mè'ère cayë, yëquë asayere, cui'ne iti ñase'ere quëayë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñerepa cayë cajë asaye pañë. ¹² Iye yeja ayere quëaquëna, asama'pë pani ai jerepa asaye peoji, yë'ëpi ma'tëmo ayere quëato.

¹³ Pai mañaje ma'tëmo mënì ñama'cohua'i a'ë. Coa iti hue'ñapi Pai Mamaquë daisiquëse'e asaji, ma'tëmo aquëse'e. ¹⁴ Moisés aña're cuene yejana neni soquë tarapëna téoni huëo nëcoquë pa'ise'eje cui'ne Pai Mamaquëje huëo nëco cuañoja'quë api. ¹⁵ Si'ahua'i ite secohua'ipi ne huesëma'pë ti pani huesëyere pajajë caquë.

Maija'quë Paire Oise'e

¹⁶ Si'a paire oi do'ire Maija'quëpi i mamaquë te'i macani isipi, si'a pai ite, nuñerepa ire papi, cajë cuasacohua'ipi ne huesëma'pë, ti pani huesëjajë caquë. ¹⁷ Diusu mamaquëre jëjo daoma'ë paj'i'i, paire nejoja'quëni. Jëjo daopi, huasoja'quëni.

¹⁸ Diusu mamaquëre nuñerepa i api caquë cuasaquëpi nejosiquë peoji. Jaje pa'iquëta'are ire papi caquë cuasama'quëpi nejosiquë pa'iji, Diusu mamaquëre asama' do'ire. ¹⁹ Ire papi cajë cuasama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë, miañepi iye yejana daisiquëta'a nea hue'ñare miañe jerepa yëhuë, iohua'i yo'oyepi co'a do'ire. ²⁰ Si'a pai co'ayere yo'ocohua'ipi miañere coecohua'i a'ë, iohua'i yo'oyepi tiñarepa ña cuaño'ma'quëni cajë. ²¹ Jaje pa'iquëta'are de'oyerepa yo'ojë pa'icohua'ipi tsió daiyë, miañena. Iohua'i yo'oye cato Diusupi yëni cöcaina, yo'oye a'ë cajë iñoñu'u cajë.”

Jesús Ayere Juan Ca Cöse'e

²² Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'i ja're conì Judea yejana saji'i. Jarote tsoe maca iohua'i ja're pa'i oco doquë yo'opi. ²³ Juanje ja mu'seña cato Enón quë'rore oco doquë paj'i'i, Salim ja'ye macare, jarote ocoje ai pa'i do'ire. Si'a pai i quë'ro daisicohua'i oco do cuãnosicohua'i paë'ë. ²⁴ Iye cato ja yët'a'a Juanre tseani coma'në yo'ose'e a'ë.

²⁵ Ja maca Juan ye'yacohua'i acohua'ipi judío pai ja're sañope yo'ojë careña, si'si tsoa tñe ayere cajë. ²⁶ Jaohua'ipi Juanre sanì careña:

“Ye'yaquë, asajë'ë, mè'ë ja're conì Jordán tsiaya oco doquë pa'isiquëpi, mè'ë yëquëre quëasiquëpi. Yure cato ocore doquëna, jai pai ise'ena saiyë.”

²⁷ Cajëna, Juanpi capi, jaohua'ire:

“Maija'quëpi isima'quë pa'ito yecohua'ije jaje yo'o tutu paye peoji. ²⁸ Tiñarepa yë'ë quëahuë, mësarute. Cristo peoyë caquë, cui'ne quëahuë yë'ë

cato ite ne de'huacaiquë du'ru jëjo daosiquë a'ë. ²⁹ Se ñajë'ë, cui'ne hueja fiesta jë'quë huejaja'core paquë api, iti huejaquërepa. Huejaquë cajei cato cocare asaquë, sihuaquë ñu'iquë api. Jaje yë'ëje yure asaquë sihuayë, i ayere cajëna. ³⁰ Jaë cato jero sa'ana jerepa pa'i pa'ija'quë api, yë'ë cato coa jero sa'na do'i peoquë de'oja'quë aë."

Ma'tëmo Aquëpi Daiye

³¹ Ëmëje'pi daiquë cato si'a paire tëtö saisiquë api. Iye yeja aquë cato jare iye yeja aquë api. Jaje pa'ina, yeja cocare caji. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo daiquë api, si'a pai jerepa pa'i. ³² Jaje pa'ina, ñase'ere cui'ne asase'ere quëaji. Quëaquëta'are paipi nuñerepa caji cajë asaye pañë, i cayere. ³³ Nuñerepa caji caquë cuasasiquë pani, Maija'quë nuñerepa caquë api cacaiji. ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë jëjo daosiquë cato Maija'quë cocare caji, Maija'quë ëseye peoyerepa i de'o joyore isiquëna. ³⁵ Pëca ja'quë oiji, i mamaquëre. Jaje pa'ina, si'aye i jëñase'ena jëopi, yo'ojaquë caquë. ³⁶ Pai Mamaquëre ire papi caquë cuasaquëpi ti pani huesëja'quë api. Jaje pa'iquëta'are asama'ë coequë cato ja pa'iyë peoji. Peoquëpi coa ai jerepa Maija'quë pëi saiñena sai cuañëja'quë api, co'ayerepa.

4

Samaria Paire Jesús Case'e

¹ Jesupi Juan seña maca ite tuicohua'ire paquëpi cui'ne jai paire oco doquë yo'oji asareña, fariseo pai. ² Nuñerepa Jesupi oco doye papi. Coa i ye'yacohua'ipi oco dohuë. ³ Jaje Jesús asani Judea yejapi etapi, Galileana sasi'i caquë.

⁴ Co'i maca Samaria yejaja'a tëtö saiye paji'i. ⁵ Pa'ina, daiquëpi Samaria yeja daripë Sicar titapi, Jacobo mamaquë Josëre yeja isiquë pa'isico quë'rona. ⁶ Jarote Jacobo oco coje paji'i. Ma'aja'a dai jë'josiquë sëtë Jesüs oco coje yë'quë macana ja'rupi. Mu'se joporepa paji'i, ja maca cato. ⁷⁻⁸ Ye'yacohua'ipi pai daripëna aiñe hueroñu'u cajë saë'ë. Satena, ja maca te'i ñu'ina, Samaria nomiopi oco easi'i caco daco'ë. Dacona, Jesupi capi: "Ocore isijë'ë, yë'ëre."

⁹ Jaje caquëna, Samaria nomiopi sehuoo:

"¿Më'ë judío paita'a, me yo'oquë yë'ë Samaria nomioni oco hueroquë'ni?" (Judío pai cato Samaria paire tsioma'cohua'i a'ë.) ¹⁰ Ja maca Jesús sehuopi: "Diusu më'ëre isiye asaco pani, cui'ne më'ëre oco sequëreje jaë api asaco pani, më'ëpi yë'ëre setira'huë. Seona, yë'ëpi pa'i ocore pare isira'huë, më'ëre."

¹¹ Caquëna, iopi cao:

"Ëjaë, ¿jepi më'ë oco eani isisi'ni, yë'ëre? Iti eayeje peoquë, cui'ne oco coje cato huacoa. ¿Jero ayere pa'i ocoje yë'ëre isisi'ni? ¹² Iye oco coje cato yëquë ai Jacob necaisicoa. Jaje icona ije cui'ne i mamajëje cui'ne nëicohua'ijë ucujë pa'ahuë'ë. ¿Më'ëpi cuasani i jerepa pa'i a'ë cuasaquë?"

¹³ Cacona, Jesupi sehuopi:

"Si'ahua'i iye oco ucucohua'i cato si'anë oco ëaquëna, pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ë isi oco ucusiquë cato cui'naëpi oco huëoye peosipi. Yë'ë oco cato sa'nahuëre papi oco coje tsä'iñëje pa'ye etaquëna pasipi, ti pani huesëye isiyepi."

¹⁵ Ja maca cao iopi:

"Ëjaë, jaje pa'ito ja ocore isijë'ë, yë'ëre, cui'naopi oco ëaye peoye, cui'ne iye oco coje ea daiye paja'core."

¹⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë ëjère soiꝯani ja maca daijë'ë, iñona.”

¹⁷ Caquëna, iopi cao:

“Ëjère peocoa'ë.”

Cacona, Jesupi sehuopi:

“Ëjère peocoa'ë cani peore paco cayë, më'ë. ¹⁸ Ja'në cato më'ë cinco ëmëohua'ire pahuë. Yure më'ë paquë cato më'ë ëjë peoji. Peocoa'ë cani më'ë care pahuë.”

¹⁹ Jare asani iopi caco:

“Ëjaë, më'ë cato Maija'quëre quëacaiquë a'ë asayë, më'ëre. ²⁰ Yëquë aiohua'i Samaritano pai iye cutihuëna Maija'quëre sejë pa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarü judío paipi Jerusalénna Maija'quëre señe pa'iji, cacohua'i a'ë.”

²¹ Cacona, Jesupi sehuopi:

“Care paji cuasajë'ë, nomio. Maija'quëre coa si'a hue'ña pa'ijë señe ti'api. Ja maca cato ai cutihuëna panita'a Jerusalénna sani señe peosipi. ²² Mësarü Samaria pai cato huesëjë coa señë. Yëquë judío pai cato asajë señë. Huaso coca cato judío pai tsëcapë aye a'ë. ²³ Tsoe iti macarepa ti'api. Yure a'ë, Maija'quëre secohua'irepa joyore papi nuñerepa cuasajë yo'o maca. Jaje yo'oyere ai yëji, ja'quë. ²⁴ Diusu cato joyo api. Jaje pa'ina, ite secohua'ijë joyo ayere papi yo'oye pa'iji, nuñerepa yo'oyepi.”

²⁵ Caquëna, Nomio pi cao:

“Yë'ë cato asayë, Mesias, maire huasoquë Cristopi dani jaëpi si'aye quëaja'quë api.”

²⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, ipi më'ë ja're coca caji.”

²⁷ Jesús jaje cocare caquëna, i ye'yacohua'ipi titareña. Nomio ja're Jesús coca caquëna, quëquë ñareña. Jaje ñajëta'a sení asañu'u iquere yë caë'ni, panita'a ique cocare nomio ja're caë'ni cajë señe pahuë. ²⁸ Ja maca io yurupë iti macaña ñoni pai daripëna sani cao:

²⁹ “Dani ñajë'ë, yë'ë yo'ose'ere si'aye casiquëni. ¿I Cristo pa'ima'quë?”

³⁰ Ja maca asani, paipi Jesús quë'rona saë'ë. ³¹ Ja yë'ta'a pai daima'pëna i ye'yacohua'ipi Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, ao aijë'ë.”

³² Cajëna, ipi capi:

“Mësarü ña ma'ñere yë'ë cato payë, yë'ë ai ja'ñe.”

³³ Jaje caëna, ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Paipi dacatena, ani cama'quë?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë ao cato yë'ëre jëjo daosiquë yëyeje yo'oye a'ë. Cui'ne i co'amaña ne saocaiye a'ë. ³⁵ Mësarupi cacohua'i a'ë: ‘Ja yë'ta'a cuatro ñañëohua'i carapi, tëaye.’ Jaje cacohua'ita'are yë'ëpi cayë: Ñani cuasajë'ë, tase'ere tsoe querepi, tëa ja'ñe. ³⁶ Tëaquëje sai cuañoñe pa'iji, iti ca tëase'e cato ti pani huesëye a'ë, iti taquë cui'ne iti tëaquë si'a yë'quë maca sihuaye pa'iji caquë. ³⁷ Nuñerepa caji. Pai case'e je'quë ñeje: ‘Iti taquë cato yequë api cui'ne iti tëaquë cato yequë api.’ ³⁸ Yë'ëpi mësarute jëjo saohuë, tëajë'ë caquë, mësarü ai yo'ojë tã ma'ñere. Jaje pa'ito yecohua'ipi nerena, mësarü cato coa tëacohua'i a'ë.”

³⁹ Jai pai Samaria acohua'i Jesure ire papi cajë cuasahuë, nomio case'ere cuasajë. Jao cato cao, “Yë'ë yo'ose'ere si'aye capi.” ⁴⁰ Jare Samaria pai asani Jesure sei'ë, pëajë'ë cajë. Cajëna, asani caya mu'seña pëapi. ⁴¹ Ai jerepa ire papi cuasajë asahuë, ipi i ayere quëaquëna. ⁴² Ja maca Nomioire cahuë.

Yureta'a ire papi cuasayë, yëquë. Më'ë case'e asasicohua'ipi, cui'ne yure yëquëje asa conì i caquëna, ja do'ire asayë. Nuñerepa Cristo api, iye yeja huasoquë cajë.

Pai Ëjaë Jo'yaë Mamaquëre Jesús Jujuse'e

⁴³ Caya mu'seña Samaria pëasicuëpi Galilea yejana saji'i. ⁴⁴ Jare ipi Jesús ca'aji'i, Maija'quëre quëacaiquëre i quë'ro acohua'i cato coecohua'i a'ë. ⁴⁵ Galilea tì'asi maca de'oye ite pëpahuë. Jaohua'i cato, Jesús Jerusalénre pa'i de'oye yo'oquëna, ñasicohua'ipi pëpahuë. Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'ojë te'e sani ñasicohua'ipi.

⁴⁶ Ja maca Jesús Caná daripëna co'ipi, Galilea yejana, i ocore cuiya'i o'sa cono ne sitona. Jarote paji'i, pai ëjaërepa yo'oye ayere cöcaiquëpi. Jaëpi mamaquëre Capernaum yejare ju'iquëre paquëpi. ⁴⁷ Jaje paquëpi pai ëjaëre pare cöcaiquëpi Jesús, Judea yejapi Galileana daji'i asani, sani Jesure ñapi. Ñaquë seji'i, yë'ë huë'ena sani yë'ë mamaquë juni huesë tējiquëre jujucaijë'ë, caquë. ⁴⁸ Ja maca Jesupi capi:

“Mësaru nuñere pa'ë cuasajë asaye pañë, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o ññoñe pato.”

⁴⁹ Jaje caquëta'are pai ëjaëre pare cöcaiquëpi capi:

“Ëjaë, esa daijë'ë, yë'ë mamaquë ja ju'ima'në.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi ja maca capi:

“Co'ijë'ë, më'ë huë'ena. Më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji.”

Caquëna, care paji cuasaquë asani saji'i, i huë'ena. ⁵¹ I huë'ena je'nërepa tì'acquëna, ñani i jo'yapi ite ñañu'u cajë etani ite cahuë:

“Më'ë mamaquë huajëquë pa'iji.”

⁵² Jaje cajëna, ipi seji'i:

“¿Ique hora pa'i maca huajëquërepa paquë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Ñamina'a mëñerepa sa tël'yo maca, una pa'i maca ja maca suña dahuë tëto saji'i.”

⁵³ Jaje cajëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi asani cuasa ñajaquëña, jare ja hora pa'i maca Jesús, “më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji” case'ere. Jaje ñani i cui'ne si'a huë'e pa'icohua'i Jesure nuñerepa i api cajë asareña.

⁵⁴ Iye yo'ose'e cato cayaye aco paco'ë, pai yo'o tì'a ma'ñere Jesús yo'ose'e, Judeapi, Galilea co'isi maca.

5

Betsaida Aquëre Jesús Jujuse'e Cu'ima'quëni

¹ Ja yo'osi jeteyo'je judío paipi fiestare yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesujë co'i copi, Jerusalénna. ² Ja daripëre yëi ñama hue'yosi eta sa'ro paji'i. Pa'ina, jao yë'quë macare ocore tëhuosi dea pëpi Betesda mami hue'eco paco'ë. Hebreo pai coca cato jaopi cinco huajëjë ñu'i pepëa quë'io paco'ë. ³ Jarote jai pai ju'icohua'i pëasicohua'ipi uë'ë, peo yejare. Si'a ju'i dahuë ju'icohua'i paë'ë: ñama'cohua'i, do'pëcohua'i, cui'ne quë'quësicohua'i. Jaohua'ipi utejë paë'ë, oco da'capi, tu'ejaco cajë. ⁴ Jarona te'e mañase'e huññaëpi cajeni ocore tu'equëna, ñani du'ru du'isiquëpi ja jeteyo'je co'yaye pa'iji, coa si'a ju'i dahuë hue'equëje. ⁵ Jarote paji'i, treinta y ocho ometëca ju'iquë. ⁶ Jaje pa'ipi, uina, ñani Jesús ite tsoe jajë ai yo'oquë pa'iyere asaquë seji'i, ite:

“¿Co'yaye yëquë, më'ë?”

⁷ Caquëna, ju'iquëpi sehuopi:

“Ējaē, yē'ēre oco da'cana jējo dēoni ma oaquēpi peoji. Jaje pa'ina, oco tu'e maca tsoe yequēpi du'iji, ja'a yē'ē dusi'i caquē yo'oquēna.”

⁸ Caquēna, Jesús capi:

“Huēni mē'ē caico macare ini sai huēojē'ē.”

⁹ Jaje ca maca tsoe co'yasiquē paji'i. Pa'i i caicore ini sai huēopi. Jaje pa'iquēta'are ja mu'seña cato huajē mu'se paji'i. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire judío paipi cahuē, iti juju cuañosiquēre:

“Iye mu'se cato huajē mu'se a'ē. Mē'ē caicore hue'eye peoji.”

¹¹ Cajēna, ipi sehuopi:

“Yē'ēre jujusiquē cato ‘mē'ē ūi caicore ini saijē'ē, capi.’ ”

¹² Caquēna, ja maca seteña:

“Jequēpi mē'ēre ‘mē'ē ūi caicore ini saijē'ē’ caē'ni?”

¹³ Cajēna, huesēña iti jujusiquēre Jesús cato jai pai jopoja'a sani huesēña, ña cuañoñe peoye. ¹⁴ Jaje yo'osiquēpi jeteyo'je Maija'quē huē'ena t'i'ani ite caēña:

“Ina, yure mē'ē huajēquē pa'iyē sēte, cui'naēpi tayo co'ayere yo'oma'ē. Yo'oquēna, jerapa mē'ēre co'aye ne cōco.”

¹⁵ Jaje caēna, ja maca sani judío paire quēapi, Jesús paji'i, yē'ēre jujusiquē caquē. ¹⁶ Ja do'ire judío pai Jesure huani jēoñu'u cajē cui'ne jōsa yo'ohuē, huajē mu'sere yo'osi do'ire. ¹⁷ Jaje pa'iquēta'are Jesupi capi:

“Yē'ē ja'quē si'anē co'amaña nequē api, cui'ne yē'ēje co'amaña yo'oyē.”

¹⁸ Jaje casi do'ire jerapa judío pai huani jēoñu'u cajē yo'ohuē. Huajē mu'sere sehuoma'ē yo'osi do'ise'e pa'iyē papi. Jerapa ipi Diusujē pa'i a'ē caquē cui'ne Diusu api, yē'ē ja'quē ca do'ire yo'ohuē.

Maija'quē Mamaquēpi Si'a Tuturepa Paye

¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa mēsarate cayē. Diusu mamaquē cato ise'e cuasayepi yo'oye peoji. Pēca ja'quē yo'oquēna, ñase'ere yo'oquē api. Si'aye pēca ja'quē yo'oyere mamaquēje yo'oquē api. ²⁰ Jaje pa'ina, mamaquēre oiji. Pēca ja'quēpi ja do'ire i yo'oye iñoji. Cui'ne iye yo'ose'e jerapa pa'yere iñoja'quē api. Jaje yo'oquēna, mēsaru merepa yo'oquē'ni cuasaja'cohua'i a'ē, ña quēquējē.

²¹ Pēca ja'quē ju'isicohua'ire cui'naohua'ini huajēcohua'ire huēoni pa'iyē isiyeje pa'ye, cui'ne i mamaquēje isiji, pa'iyē, i isiye yēquēna. ²² Ja'quē cato pai yo'oyere ña de'huama'aji'i. Paquē mamaquēna isipi, pai yo'ojēna, ñaquē ne de'huaja'a tutu. ²³ Ja do'ire mamaquēre de'oquēre papi caja'cohua'i a'ē, pēca ja'quēre cayepi. Pēca ja'quē jējo daosiquēni de'oquēre papi caye pani pēca ja'quēreje de'oquēre papi caye peoji.

²⁴ Nuñerepa cayē, mēsarate. Yē'ē caye de'hue asacani, cui'ne yē'ēre jējo daosiquēre ire papi caquē cuasasiquēpi ti pani huesēye paji. Nejoñe peoji, ite. Juni huesēyepi ti pa'iyena tēto saisiquē api. ²⁵ Nuñerepa, cayē, mēsarate. Tītaji, hora. Yure iti maca'ē, ju'isicohua'ipi Diusu mamaquē yē'ore asaja'a maca. I caye asani sehuocaicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ē. ²⁶ Ja'quē cato pa'iyē paji. Jaje paquēpi mamaquēre pa'iyē isipi. ²⁷ Jaje cui'ne pai yo'oye ne de'huaja'a tutuje isipi, Pai Mamaquēre. ²⁸ Iyere asani ai cuasama'pē pa'ijē'ē. Quēare payē. Ju'isicohua'i tašicohua'ipi si'aohua'i i yē'o asaja'a maca t'aja'coa. ²⁹ Asani taši daripēapi etaja'cohua'i a'ē, si'aohua'i. De'oyerepa yo'osicohua'ipi ti pa'iyena huēija'cohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are co'ayere yo'ojē pa'isicohua'i cato coa nejoja'cohua'ipi huēija'cohua'i a'ē.

³⁰ Ja'quëre ja seni asama'e yë'ëse'e cuasayepi nejoñe peoyë. Yë'ë cato yë'ëre cuañese'eje caquë a'ë, tayo yo'ocohua'ire. Yë'ë yo'oye cato nuñerepa yo'oye a'ë. Yë'ë yëyeje yo'oye coeyë. Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë yëyepi yo'oquë a'ë.

³¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi co'ye yë'ëja'a de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë caye care paji cacaiquë peora'pi. ³² Jaje pa'iquëta'are pa'iji, yë'ë yo'oye ñaquëpi yë'ëre de'oye cacaiquë. Jaje pa'ina, yë'ëre ¹ cacaiye cato nuñerepa do'i pa'iji.

³³ Mësarupi Juanre seni asaja'cohua'ire jëjo saoreña. Sejëna, Juanpi nuñerepa sehuopi, jaje pa'ire paquëna. ³⁴ Iye cato cayë mësarupi huaso cuañasicohua'ipa'ijajë caquë yë'ë cato pa'ipi de'oye cacaiyere co'ema'ë pa'iyë.

³⁵ Juan cato toa tsëo pë miañeje miacaiquë paji'i. Jaje pa'ina, mësarupi i miañere sihuacaicohua'i pa'ë, coa nëhui tēcahuë. ³⁶ Mësarupi yë'ëre cacaiye jerepa de'oye yë'ëja'a co'ye quëaye payë. Yë'ë yo'oye cato ja'quë yë'ëre yo'ojë'ë caquë cuañe nëose'e a'ë. Jaje pa'ina, japi quëaji, yë'ë nuñerepa ja'quë jëjo daosiquë pa'iyë.

³⁷ Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato, quëaji, yë'ë nuñerepa de'oye yo'oquë pa'iyere, mësarupi yë'o asama'cohua'ipa'itoje cui'ne ite ñama'cohua'ipa'itoje.

³⁸ I coca itire pa'ë cajë cuasama' do'ire i coca mësarute cacaye paji, pëca ja'quë jëjo daosiquëre coe do'ire. ³⁹ Mësarupi cato Maija'quë coca tayoye peoye ye'yeyë, ti pani huesëyere itire ñajë ti'añu'u cajë. Jaje pa'iquëta'a ja toyase'e cato yë'ë ayere caji. ⁴⁰ Jaje yëjëta'a yë'ëna daiye coeyë, ja pa'iyë pajaj'cohua'ita'a.

⁴¹ Yë'ë cato co'ema'ë pa'iyë, pa'ipi de'oquëre papi cajë yo'oyere. ⁴² Asayë, mësarupi nuñerepa Maija'quëre oima'cohua'ipa'iyë. ⁴³ Yë'ë cato ja'quë pa'i hue'ñapi daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi asaye coeyë. Coa pa'ise'e huëni co'ye ire pa'ë caquëni cuasacohua'i a'ë, mësarupi de'oji cajë. ⁴⁴ ¿Me mësarupi asaja'cohua'i a'ni, paji'a sa'ñe de'oquëre papi cajë yo'ocohua'ipi? ¿Me yo'ojë Diusupi mësarute de'oquëre papi cayere co'e ma'ñe'ni? ⁴⁵ Cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ëpi yë'ë ja'quë ña hue'ñana mësarute do'i quë'iohua'i a'ë, caji'quë api cajë. Mësarute sañope caquë cato Moisés'pi mësarupi neacaiquë api cajë utejé pa'iquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, mësarupi Moisés case'e care paji cajë asacacohua'i pani yë'ëreje asacatira'huë, Moisés cato yë'ë ayere toya do'ire. ⁴⁷ Jaje pa'ina, mësarupi Moisés toyase'ere asacaima'cohua'ipa'ni, ¿Me yë'ë caye asacaiye'ni, care paji cajë?"

6

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aofë (Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Ja jeteyo'je Jesús Galilea jairana je te'tena saj'i. Jare iti jairapi Tiberias yequë mami hue'eco paji'i. ² Jaje saina, jai pai tuë'ë, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquë, ju'icohua'ire jujuquëna, ñasicohua'ipi. ³ Ja maca Jesús i ye'yecohua'i ja're ai cutihuëna mëni ja'rupi. ⁴ Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o maca ti'añe ja'i maca paji'i. ⁵ Pa'ina, ja maca Jesús jai pai ite tuijëna, ñani Filipere capi:

“¿Jerona ao hueroja'cohua'i a'ni, jai pai ai ja'ñe?"

⁶ Ja cato capi, Filipere neñasi'i caquë, Jesús cato tsoe i ne ja'ñe pa'ina. ⁷ Jaje caquëna, Filipëpi sehuopi:

“Docientos rehano quëriqui tē'ñapi pan hueroto ti'añe paji, te'e panpë te'ireje.”

⁸ Ja maca Andrés'pi Jesús ye'yaquëpi Simón Pedro yo'jeipi capi:

⁹ “Íñore te'e tsihua'ë cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire paquë pa'iji. ¿Ja maña pato me jai paire ti'aquë'ni?”

¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Si'a paire cajë'ë, ja'rujajë.”

Ai taya paquëna, taya ëmëje'ena jai pai ja'rureña. Ëmëohua'ise'e cinco mil pai paë'ë. ¹¹ Ja maca Jesús cinco pan ini Diusure de'oji caquë pëpani ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina isipi. Isina, i ye'yacohua'ipi paire se aohuë. Jare cui'ne tsiaya hua'ireje yo'opi. Si'aye iohua'i yëye necaji'i. ¹² Tsoe ani huajësicohua'i pa'ijëna, Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Ani jujase'e tsi'sojë'ë, coa nejoñe peoja'quë.”

¹³ Caëna, tsi'sohuë, ani jujase'e. Tsi'sojë doce do'rohuëa timëhuë, cinco pan pa'ise'epi jaiye nese'ere. ¹⁴ Ja maca Jesús yo'ose'ere ñani, paipi cahuë:

“Íquë nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api, iye yejana daija'quë api ca nëosiquë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús asapi, iohua'i yëyepi coetoje ëjaëre pare neñu'u cuasaye. Jaje pa'ina, jaohua'ire jeoni ai cutihuëna saji'i, te'i.

Jesús Ëmëjeja'a Cu'ise'e

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Ñami de'osi maca Jesús ye'yacohua'ipi jairana cajehuë. ¹⁷ Cajeni yohuëna aya mëni Capernaum yejana je'e huëohuë. Ja maca cato tsoe ai neapi, cui'ne Jesuje ja co'ima'ë paji'i. ¹⁸ Ja maca ai tutuquë cui'ne ai to'a huëopi. ¹⁹ Cinco kilómetros panita'a seis kilómetros pa'i macare pa'ijë ñahuë, Jesupi yohuë quë'rona daina, oco da'ca ëmëje'ejaja. Jaje ñani ai ca'rahuë. ²⁰ Jaje ca'rajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Íyë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë!”

²¹ Ja maca sihuajë yohuëna daijë'ë cajë yo'oye iñohuë. Cui'ne ja maca aya mëhuëna, i ja're cõni esarepa iohua'i cajë saisi yejana ti'ahuë.

Paipi Jesure Co'eye

²² Se ñatasi mu'se jaira je te'tena pëasicohua'ipi cuasa ti'ahuë. Te'e yohuë pa'isicoja'a i ye'yacohua'ipi saë'ë. Saijëna, Jesuse'e iohua'i ja're saiyë paipi cajë. ²³ Jaje cuasajë pa'ijëna, Tiberias daripëpi jaiye yohuëa daji'i, iohua'ire pan Ëjaëpi neni ao sito quëno macana. ²⁴ Jaje Jesús cui'ne i ye'yacohua'i peojëna, ñani yohuëana aya mëni Capernaum yejana saë'ë, Jesure co'eñu'u cajë.

Jesu Api Pa'iyere Isi Pan

²⁵ Jaira je te'tena ti'ani Jesure seteña:

“¿Ye'yaquë je yëhua titaë'ni, iño?”

²⁶ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësarú cato yë'ëre co'eyë, coa panre timëñerepa ani ñani. Co'ema'pë pa'iyë, pai yo'o ti'a ma'ñere ñasi do'ire asa ti'añe. ²⁷ Coa carajai aore cajë ai yo'oma'pë pa'ijë'ë. Ai jerepa ti pani huesë aore pare cajë yo'ojë'ë, quëcoyere pare. Iyere Maija'quë mamaquë cato isija'quë api, mësarute. Ja'quë Diusupi yë'ëna ja tuture isipi.”

²⁸ Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Me yo'oja'cohua'i a'ni, yëquë Diusu yëyere necañu'u cani?”

²⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Diusu yëye cato i jëjo daosiquëni care paji cajë cuasacaiye a'ë.”

³⁰ Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Iquere mē'ē yo'o iñoja'quē a'ni, pai yo'o tì'a ma'ñe yēquēre mē'ēre care paji cuasajē asaja'cohua'ire? ³¹ Tsoe acohua'i a'ahuē'ē, manare cuene yeja pa'i maca. Jare toyase'e cato: 'Diusupi ma'tēmo panre aopi,' caji.”

³² Cajēna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayē, mēsarute. Moisésipi ma'tēmo panre aōñe papi, yē'ē ja'quē api, nuñerepa ma'tēmo panrepa aōquē. ³³ Diusu isi panrepa cato, ma'tēmopi paire ti pani huesēye isiquē daisiquē api.”

³⁴ Ja maca iohua'ipi cahuē:

“Ja panse'e yēquēre isijē'ē, Ējaē.”

³⁵ Cajēna, Jesupi capi:

“Yē'ē a'ē, pan pa'iyē isiquē. Yē'ēna daisiquē cato ai ēaye peosipi. Cui'ne yē'ēre ire papi caquē cuasasiquē cato oco ēaye peosipi. ³⁶ Yē'ē mēsarute case'eje pa'ye yē'ēre mēsarupi ñajēta'a ire papi cajē cuasaye pañē. ³⁷ Ja'quē yē'ēna, isicohua'i cato si'aohua'i yē'ēna daiyē. Yē'ēna daisicohua'ire cato eto saoye paja'quē a'ē. ³⁸ Yē'ē cato ma'tēmopi yē'ē yēyeje yo'osi'i caquē daiyē pahuē. Yē'ēre jējo daosiquē yēyere yo'osi'i caquē daisiquē a'ē. ³⁹ Yē'ē ja'quē yē'ēre jējo daosiquē cato i yē'ēre isicohua'ini te'ire ne huesocaiye peoye de'oye yē'ēpi ñacaiyere yēji. Cui'ne yē'ēpi tēji mu'serepa ju'isicohua'ini huēocaiyere yēji. ⁴⁰ Yē'ē ja'quē cato si'ahua'i Maija'quē mamaquēre ñani ire papi cajē cuasasicohua'ipi ti pani huesēyere yēji. Yē'ēna, yē'ēpi tēji mu'serepa ju'isicohua'ini huēosi'i.”

⁴¹ Ja maca “yē'ē a'ē, ma'tēmopi cajesi pan” casi do'ire judío paipi ite cue'cue huēohuē. ⁴² Cue'cuejē cahuē:

“¿Iquē Jesús pa'ima'quē José mamaquē maipi i pēca ja'quēre cui'ne pēca ja'core ñacohua'i pa'i ma'ñe? ¿Jaje pa'ita'a me yo'oquē ma'tēmopi daisiquē a'ē, caquē'ni?”

⁴³ Jaje cajēna, Jesupi capi:

“Cue'cuyere jēojē'ē. ⁴⁴ Yē'ēna te'ohua'i dani ti'añe peoji, yē'ēre jējo daosiquēpi ja'quēpi ite dama'quē pa'ito. Ja'ēni yē'ēpi tēji mu'serepa huēoja'quē a'ē. ⁴⁵ Maija'quēre quēacaicohua'i toyajē pa'ise'epi caji ñeje: 'Diusupi ye'yaja'quē api, si'a paire.' Jaje pa'ina, si'ahua'i ja'quēre asacohua'ipi cui'ne ite ye'yecohua'ipi daiyē, yē'ēna.

⁴⁶ Ja'quēre pajje ñama'cohua'i a'ē. Diusu quē'ropi daisiquēse'e ite ñaquē api. ⁴⁷ Nuñerepa cayē. Yē'ēre care paji caquē cuasaquēpi ju'ima'ē ti pa'iyē paji. ⁴⁸ Yē'ē a'ē, pan pa'iyē isiquē. ⁴⁹ Mēsarū aipē Maija'quē aōñere a'ahuē'ē, pan cuene yeja cu'i maca. Jaje aisicohua'ita'a peo hue'ña juju sa'ahuē'ē. ⁵⁰ Jaje pa'iquēta'are yē'ē cato ma'tēmo cajesiquē panre cayē. Jare paipi aisicohua'i pani ti ju'iñe peoji. ⁵¹ Yē'ē a'ē, ja pan ma'tēmopi huajēquē cajesiquē. Ja panre paipi aisicohua'i pani ti pani huesēye pa'iji. Yē'ē isija'a pan cato, yē'ē capē a'ē. Iye yeja pa'icohua'i pa'iyere caquē isija'quē a'ē.”

⁵² Ja maca jare asani judío paipi sa'ñe coca cahuē, ñeje cajē:

“¿Me iquē maire i capē aosi'quē caquē'ni?”

⁵³ Cajēna, Jesupi capi:

“Nuñerepa cayē, mēsarute. Mēsarupi Pai Mamaquē capēre aima'cohua'i pani cui'ne i tsiere ucuma'cohua'i pani ti pani huesēye peocohua'i pa'iyē. ⁵⁴ Yē'ē capē aisiquēpi cui'ne yē'ē tsie ucusiquēpi ti pa'iyē paji. Jaje pa'ini yē'ēpi tēji mu'serepa ju'isiquēni huēoja'quē a'ē. ⁵⁵ Jaje pa'ina, yē'ē capē cato nuñerepa aore pa'ē, cui'ne yē'ē tsie cato nuñerepa ucuyere pa'ē. ⁵⁶ Yē'ē capē aisiquēpi cui'ne yē'ē tsie ucusiquēpi yē'ē ja're coní tsioni pa'iji. Pa'ina, yē'ēpi i ja're coní

pa'iyë. ⁵⁷ Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë cato pa'iyë paji, yë'ë ini pacacaiyë. Jaje cui'ne, yë'ëre aikuëje yë'ë do'ire pasipi. ⁵⁸ Ma'tëmopi cajesi pan ayere cayë. Iye cato ai tose Maija'quë Israel paire aose'eje pa'ye peoji. Ja pan aisicohua'i si'a pai juju sa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are iye pan aisiquë cato ti pani huesëye pa'iji."

⁵⁹ Iye cato Jesús ye'yapi, Capernaum daripë pai tsi'si huë'ena.

Pa'i Cocarepa

⁶⁰ Iye ye'yayere asani Jesure jai pai tuicohua'i acohua'ipi cahuë:

"Iye i caye jaje pa'ijë'ë cajë asa ti'añe peoji. Ai jerepa jëaji. ¿Jaje pa'ito nepi, asa ti'añe pa'iquë'ni?"

⁶¹ Ja maca Jesús asapi, iohua'i sañope caye. Jaje pa'ina, seji'i, jaohua'ire:

"¿Yë'ë case'epi mësarute sañope caquë? ⁶² ¿Me yo'o'ñe pa'iohua'i a'ni, Pai Mamaquëpi i ja'në pa'i sitona mëina, ñani? ⁶³ Joyopi pa'iyë isiji, çapë cato cöcama'coa. Yë'ë mësarute case'e cato nuñerepa joyo aye a'ë, ti pa'iyë isiye a'ë. ⁶⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarü acohua'i yecohua'i ja yë'ta'a nuñere pa'ë cajë asa titama'cohua'ipi pa'iyë."

Jesús cato asapi, du'ru huëo macana iti cuasama'cohua'ire, cui'ne ite coso yehuoja'quëre. ⁶⁵ Jaje pa'ina, capi:

"Mësarute cahuë. Ja'quëpi yë'ëna dacaïma'quë pa'ito yë'ë quë'ro te'ijë dani ti'añe peoji."

⁶⁶ Jaje casi macapi jai pai Jesús ja're cu'icohua'i jëoni i ja're cöni cu'iyë pahuë. ⁶⁷ Ja maca Jesupi seji'i, I doce ye'yacohua'ire:

"¿Mësarujë jëoni saiye yëye?"

⁶⁸ Caquëna, Simón Pedropi sehuopi:

"¿Ejaë, neina yëquë saija'cohua'i a'ni? Më'ë coca cato ti pani huesë coca'ë.

⁶⁹ Yëquë cato më'ëre care paji cajë cuasahuë. Cui'ne asayë, më'ë cato Cristo api, Maija'quë huajëquërepa Mamaquëre papi."

⁷⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yë'ëpi mësarü doce pa'iohua'ire soihuë. Jaje pa'iquëta'are mësarü aquë te'i huati api."

⁷¹ Jaje cani Jesús Judas Iscarioteni capi, Simón mamaquëni, doce soisicohua'i aquëni, Judaspi ite coso yehuoja'quëni capi.

7

Jesús Yo'je Tsi Asacaiye Pahuë.

¹ Iye casi jeteyo'je Jesús Galilea yejare cunirojaji'i, Judea yeja pa'iyë coepi, judío paipi ini huani jëoñu'u cajë yo'o do'ire. ² Jaje pa'iquëta'are judío pai Egítopi etani a'ri huë'ña nejë pa'isi mu'sere cuasajë yo'o mu'seña ti'a huëopi.

³ Ti'a huëoquëna, Jesús yo'je tsipi cahuë, ite:

"Iño pëama'ë yure Judeana saijë'ë, më're tuicohua'ijë më'ë yo'oyë ñaja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, si'a pai ñajajë cani yahue yo'ocoje ñani, më'ë yo'oyëje pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ocohua'i. Pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oquë sëtë si'a pai ñajëna, yo'o iñojë'ë."

⁵ I yo'je tsi cato a'ri mañaje care paji cuasajë asama'cohua'ipi cahuë. ⁶ Ja maca Jesupi capi:

"Ja yë'ta'a yë'ë yo'o maca ti'añe papi. Mësarute cato coa si'aë yo'oyë de'oji.

⁷ Mësarute cato iye yeja acohua'i coeye peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato coeyë. Yë'ëpi tiñarepa iohua'i yo'oyë co'aye a'ë caquë iño do'ire. ⁸ Saijë'ë, mësaruse'e fiestana. Yë'ë cato saiye pañë. Ja yë'ta'a yë'ë sai maca ti'añe paji."

⁹ Jaje ca tējini Galileana pëapi.

Jesupi A'ri Huë'ña Fiestare Pa'ise'e

¹⁰ Pai tiñarepa ñañe peoye yahue Jesuje saji'i, fiestana, i yo'je tsj saisi jeteyo'je. ¹¹ Fiesta pa'i maca judío paipi co'ejë cahuë:

“¿Jerore pare pa'iquë'ni, jaë?”

¹² Jai pai tsi'si sitopi Jesús ayere cahuë. Yecohua'ipi cahuë: “De'o pai api.” Cajëna, yecohua'ipi cahuë: “Co'aquë api. Coa paire cosoquëna, asaquë api.”

¹³ Jaje pa'iquëta'are tiñarepa caye pahuë, judío paini ca'ra do'ire yahue carojaë'ë. ¹⁴ Fiesta joporepa pa'i maca Jesupi Maija'quë huë'ena cacani ye'ya huëopi. ¹⁵ Ye'yaquëna, judío paipi ai ñajë cuasajë cahuë:

“¿Merepa iquë jaiye ta'ñe ye'yaquë'ni, toya ja'o ye'yema'quëta'a?”

¹⁶ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë ye'yaye cato yë'ë tse peoji. Ja cato yë'ëre jëjo daosiquë tse a'ë.

¹⁷ Mësarú aquëpi Maija'quë yëyere yo'oquë pani yë'ë ye'yaye Diosu ye'yaye a'ë caquë asaja'quë api. Panita' coa ise'e cuasayere ye'yaji caquë asaja'quë api.

¹⁸ Ise'e cuasayepi caquë cato paipi de'oquë api cajajë caquë caquë api. Jaje pa'iquëta'are ite jëjo daosiquëni paipi de'oquë api cacaijajë caquë yo'oquëpi nuñerepa caji. Jaje pa'ina, ti cosoma'quëpi caji.

¹⁹ Mësarute Moiséspi cuañese'e isipi. Isiquëta'are mësarupi sehuocaiye pañë, ja cuañese'e. ¿Me yo'ojë yë'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

²⁰ Caquëna, paipi sehuohuë:

“Huati joyore hue'equë, më'ë. Jaje cayë, më'ë, ¿nepi më'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Huajë mu'se pa'ina, te'ore yo'ose'ere ñani mësarú ai cuasayë. ²² Mësarú aipë tsoe du'ru yo'oyere Moisés cato cuañepi cui'ri ca'ni tëaye paji'i caquë. Ipi huëoye papi, ja cato. Jaje pa'ina, mësarú huajë mu'se pa'itoje cui'ri ca'ni tëacohua'i a'ë, tsjare. ²³ Ñajë'ë. Yure, mësarupi Moisés cuañese'e yo'o ti'añu'u cajë huajë mu'se pa'itoje tsjire cui'ri ca'ni tëacohua'ita'a, ¿me yo'ojë mësarú yë'ëre pëiñe'ni, ju'iquë macare huajë mu'se pa'ina, jujucaisi do'ire cajë? ²⁴ Co'aye yo'oyeje pa'ye ña cuañõñere co'aji cama'pë pa'ijë'ë. Co'aye yo'oji cacohua'i pani nuñerepa co'ayere ñani cajë'ë.”

Jesús I Dai Sitore Quëaye

²⁵ Ja maca Jerusalén pa'icohua'i acohua'ipi sa'ñe se huëoreña:

“¿Jaëje pa'ini, pai huani jëoñu'u cajë co'ejëna, mai ñasicohua'ita'a? ²⁶ Yure ipi si'aohua'i ñajëna, caquëta'are te'ije ite sañope caye paji. ¿Ejaohua'ipi iohua'ita'a nuñerepa Cristore papi caji cajë cuasa do'ire sañope caye pañë?”

²⁷ Jaje pa'iquëta'are mai cato asayë, i huëo sito.”

²⁸ Iyere Jesús asani, Maija'quë huë'e ye'yaquëpi ai tutu, capi, ñeje:

“Jaje pa'ito mësarú asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ëreje ñacohua'i a'ë. Yë'ë cato nuñerepa pa'ipi jëjo daosiquë a'ë, mësarujë ñama'quëpi. ²⁹ Yë'ë cato ite ñaquë a'ë, i quë'ropi daisiquë sëte. Ipi yë'ëre jëjo daopi.”

³⁰ Ja maca ite tseañu'u cajë yo'ojëta'a te'ije ite tome dani tseañe pahuë, ja yë'ta'a ite tseañe maca ti'añe pasi do'ire. ³¹ Jai pai Jesure ire papi cuasajë asahuë. Jaje pa'ina, cahuë:

“Cristopi daisiquë pani, iquë yo'ose'e seña maca pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oye iñõñe peoji, cuasayë.”

Jesure Tseajë'ë Cajë Fariseo Pqi Soldado Paire Jëjo Saose'e

³² Fariseo paipi asahuë, Jesús ayere paipi cajëna. Jaje asani jaohua'i cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i coní co'aye yo'ocohua'ire tsesecohua'ire jëjo daohuë, tseani Jesure sajajë cajë. ³³ Ja maca Jesupi capi, ite tseja dasicohua'ire:

“Yures'e mësarú ja're coní a'ri maña pasi'i. Ja jeteyo'je yë'ëre jëjo daosiquë quë'rona co'isi'i. ³⁴ Mësarú yë'ëre co'ejëta'a tì'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë sai sito sani tì'añe peo do'ire.”

³⁵ Ja maca judío paipi iohua'ija'a sa'ñe seteña, ñeje cajë:

“Jërona sani huesësi'quë caquë'ni, iquë, mai tì'añe peo hue'ñarepa? ¿Judío paipi griego paina co'me huesëni pa'icohua'ina sani griego paini ye'yaja'quëpi caquë? ³⁶ ¿Me caquë yë'ëre co'ejä'cohua'i a'ë, co'ejëta'a tì'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë pa'i hue'ña sani tì'añe peo do'ire caë'ni, maire?”

Pa'ye Isi Ocorepa

³⁷ Fiesta tëji mu'serepa cato ai ëja mu'serepa pa'iji. Pa'i maca Jesupi huëni nëcani ai tutu capi, ñeje:

“Oco ëa ju'iquë pani daijë'ë, yë'ëna. Dani ucujë'ë. ³⁸ Toya pëpë cayeje yë'ëre sehuoquëre cato joyopi pa'i ocorepa etaquëna, pasipi, tsiajayë pa'i.”

³⁹ Jaje cani Jesús capi, ite ire papi cajë cuasacohua'ipi Maija'quë de'o joyore tì'aja'cohua'i a'ë caquë. Ja maca cato ja yë'ta'a Maija'quë de'o joyo daiye papi, Jesupi ja yë'ta'a ma'tëmona co'ima'ëna.

Te'e Cuasaye Pa'cohua'i

⁴⁰ Pai jopo pa'icohua'ipi jaje cayere asani careña:

“Iquë cato nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api. Iti daija'quë api casiquë api.”

⁴¹ Cajëna, yecohua'ipi careña:

“Iquë cato Cristo api.”

Jaje cajëta'are yecohua'ipi cahuë:

“¿Me Cristo pa'iquë'ni, Galilea yeja aquë? ⁴² Toyase'e cato caji, Cristo cato pai ëjaërepa David tsëcapë aquë pa'ija'quë api. Belén daripë aquë pa'ija'quë api. David pa'isi daripë aquë pasipi.”

⁴³ Jaje pa'ina, Jesús do'ire yo'ojë cajë paipi huahue sahuë, yequë tsëca de'ojë. ⁴⁴ Yecohua'ipi tseani sañu'u cajëta'a tseñe pahüë.

Pai Ejaohua'i Jesure Sehuocaiye Pase'e

⁴⁵ Jesure tsesehua'ipi co'ihuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i quë'rona, cui'ne fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona. Co'irena, jaohua'ipi sei'ë:

“¿Me yo'ojë tseani daye pare'ni?”

⁴⁶ Cajëna, paire tsesecohua'ipi sehuojë cahuë:

“¿Ai de'oyërepa yecohua'ije jaë cayeje cacohua'i ti peoyë?”

⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cahuë:

“¿Mësarúje i cosoyere sehuore? ⁴⁸ Yëquë ëjaohua'ije i caye asaye pahüë. Cui'ne fariseo ëjaohua'ije ite asacaiye pahüë. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are cuañese'e caye asama'cohua'ipi co'acohua'ipi sehuocaiyë, ne huesëja'cohua'ipi.”

⁵⁰ Nicodemo fariseo aquëpi ñami sani Jesure ñasiquëpi capi, jaohua'ire:

⁵¹ “Mai cuañese'ëje pa'ye yo'oni, jaëte huani jeoñe peoji, ja yë'ta'a i yo'ose'ere asama'pë pani.”

⁵² Jaje caquëna, ja maca sehuoreña:

“¿Më'ëje Galilea aquë aë? De'hua toyase'ere ye'yejë'ë, Jare më'ë ye'yenita'a Galileapi, Maija'quëre quëacaiquë te'ije daiye pase'e, asaye pa'iji.”

⁵³ Ja maca pai ñape ñohua'i huë'ñase'ena sani sahuë.

8

Ēmē Yo'oco Ayere Quēaye

¹ Jesupi Olivos cūti huēna saji'i. ² Ntasi mu'se nea huē'ña Maija'quē huē'ena co'ipi. Si'a pai i quē'rona tsio daē'ē. Datena, ja'runi ñu'i ye'ya huēopi. ³ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseo paipi ĕmēre yo'ocona, tì'asiconi dahuē. Dani ñti maca pa'icohua'i jopona nēconi. ⁴ Jesure cahuē:

“Ye'yaquē, iye nomiore yēquē dahuē, ĕmēre yo'ocona, tì'asiconi. ⁵ Moisés cuañese'epi maire cuañeji ñeje yo'o nomiohua'ire quēna pēapi jēa jo'a huējā'ē, caquē. ¿Jaje pa'ito mē'ē me caquē'ni?”

⁶ Iye cato cahuē, neñañu'u cajē. Ca tayouna, sañope cayere cajē cahuē. Ja maca Jesús meñe nē meni moñopi yejana toyapi. ⁷ Jaje yo'oguēna, jaohua'i cato ja yē'ta'a sejē nēcahuē. Ja maca yureta'a nuñerepa nēcaquē capi, jaohua'ire:

“Mēsaru aquēpi ti tayo co'aye yo'oma'quēpi quēna pē ñni ñona jēo huēojaquē.”

⁸ Jaje cani cui'naēpi nē me conì yejana toyapi. ⁹ Jare asani, ai cuasajē te'o hua'ise'e etajē saē'ē. Aiohua'ipi eta huēoni si'a pai etahuē. Si'a pai sani saisi maca Jesuse'e pēapi, nomio ja're conì. ¹⁰ Ja maca Jesús nuiñe nēcani pajje peojēna, ñani nomiose'e pa'iona, capi:

“¿Nomio jerore pa'iyē'ni, mē'ēre sañope casicohua'i? ¿Te'ijē mē'ēre nejoñe paē?”

¹¹ Caquēna, iopi cao:

“Pahuē, sañope yo'oye, Ējaē.”

Cacona, ja maca Jesupi capi:

“Yē'ēje mē'ēre sañope cayē pañē. Yurepi sani cui'naopi co'aye yo'o coñe pajē'ē.”

Jesu Api, Paire Miacaiye

¹² Tijupē Jesús paire caquē capi:

“Yē'ē a'ē, iye yeja miacaiquē. Yē'ēre pe'tequē cato miañere pasipi, pa'iyē isiyere. Jaje pa'i nea huē'ñare cu'iyē pasipi.”

¹³ Caquēna, ja maca fariseo paipi cahuē:

“Mē'ēja'a co'ye de'oquē a'ē caquē quēayē, mē'ē. Jaje quēaye cato co'aji.”

¹⁴ Cajēna, Jesupi capi:

“Yē'ē quēaye cato do'i quē'ye a'ē, yē'ēpi yē'ēja'a co'ye caquē quēatoje. Yē'ē cato asayē, yē'ē dai sito cui'ne yē'ē saija'to. Jaje pa'iquēta'are mēsaru cato huesyēyē, yē'ē dai sito cui'ne yē'ē saija'to. ¹⁵ Mēsaru cato iye yeja pai co'aji cayepi cacohua'i a'ē. Yē'ē cato te'ireje co'aji, cama'quē a'ē. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi co'aji canì yē'ēse'e cayē pañē. Yē'ē ja'quē yē'ēre jējo daosiquēpi yē'ē ja're conì caquēna, cayē. Yē'ē cayē cato nuñere pa'ē. ¹⁷ Mēsaru cuañese'e cato caji cayhua'i cui'ne te'ēje pa'ye cato asaye pa'iji, care payē cajē. ¹⁸ Jaje pa'iyē sēte yē'ēja'a co'ye quēacaiquē pa'iyē. Yē'ē ja'quē yē'ēre jējo daosiquēje yē'ēre quēacaiquē api.”

¹⁹ Caquēna, ja maca seteña:

“¿Jerore pa'iquē'ni, mē'ē ja'quē?”

Cajēna, Jesupi sehuopi:

“Mēsaru yē'ēre ña tì'añe pañē. Pajē cui'ne ja'quēreje ña tì'añe pañē. Yē'ēre ña tì'acohua'i pani, ja'quēreje ña tì'añe patira'pi.” ²⁰ Iye cato Jesús capi, ja yē'ta'a Maija'quē huē'ere pa'i ye'ya maca. Maija'quēna curi ñi mahuēa quē'ropi

nëcaquë case'e a'ë. Jaje catoje ìte tseañe pahuë, ja yë'ta'a ìte tse maca tì'añe pàse'e sète.

Yë'ë Sai Hue'ña Mësarü Sani Tì'añe Peoji, Case'e

²¹ Cui'naëpi Jesús ca copi:

“Yë'ë saiye. Saquëna, mësarü co'ëja'cohua'i a'ë. Jaje co'ëjët'a jare mësarü tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë sai hue'ña, mësarü saiye paja'cohua'i a'ë.”

²² Ja maca judío paipi cahuë:

“Co'ye huani jüsü'quë caquë. Jaje yo'ouna, ì quë'ro tì'añe paja'cohua'i a'ni?”

²³ Cajëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësarü cato ñno huë'ehuë acohua'i a'ë. Yë'ë cato jeto ëmë aquë a'ë. Mësarü cato iye yeja acohua'i a'ë. Yë'ë cato iye yeja aquë peoyë. ²⁴ Jaje pa'ina, cahuë, mësarü tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë, yë'ëni ìre papi cajë cuasama'cohua'i pani. Jaje mësarü tayoyena ju'ija'cohua'i a'ë.”

²⁵ Ja maca seteña:

“¿Iquei'ni, më'ë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe mësarute ja'a huëo maca cahuë. ²⁶ Jaiye mësarü tayoyere caye pa'iquëta'are pañe. Yë'ëre jëjo daosiquëpi nuñerepa caji, ti tayoye peoyerepa. Jaje pa'ina, yë'ë iye yeja paire caye cato ì caquëna, asase'ere cayë.”

²⁷ Jaje caquëna, jaohua'ipi, Maija'quë ayere caji cajë asaye pahuë. ²⁸ Jaje pa'ì do'ire capi:

“Mësarupi yë'ëre ëmëje'na huëo nëcosi maca Pai Mamaquëre ìre papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Ja maca yureta'a coa ìsi yo'oye papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato ja'quë ye'yase'ere cayë, mësarute. ²⁹ Yë'ëre jëjo daosiquë cato yë'ë ja're conì pa'iji, yë'ë ja'quë yë'ëre te'ire jeofne papi. Jaje pa'ina, yë'ë cato si'anë ì yëyere yo'oyë.”

³⁰ Jaje Jesús iyere caëna, jai pai ìte ìre papi cajë cuasare pahuë.

Maija'quë Mamajërepa Cui'ne Tayo Yo'oyepi Jo'yaohua'ire Paye

³¹ Ja maca Jesús capi, judío paipi ìte ìre papi cajë cuasasicohua'ire:

“Mësarupi yë'ë nuñerepa case'ere tayo saima'pë pa'ini, ja macata'a nuñerepa yë'ëre ye'yecohua'i pa'iyë. ³² Jaje pa'ijë nuñerepa pa'iyere ñaja'cohua'i a'ë. Ñajëna, nuñerepa pa'iyepi mësarute jo'yaohua'ì peocohua'ire neñe pa'iji, joye huasoyeje pa'ye.”

³³ Jaje caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë cato Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, cui'ne ti yecohua'ì jo'ya pa'ima'cohua'ì a'ë. ¿Me yo'oquë më'ë, jo'ya tsëasicohua'ì peojë de'oye pa'ija'cohua'ì a'ë, caquë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Si'aohua'ì tayo co'aye yo'ocohua'ì cato tayo co'aye yo'oyepi jo'yaohua'ire paquëna, pa'iyë. ³⁵ Si'anë ìti tsëcapë ja're pa'iquë api. Mamaquë cato jaje pa'iquëta'are jo'yaë cato coa conì pa'iquë api, ìti tsëcapë aquë peoquëpi, ti pa'iyë peopi. ³⁶ Jaje pa'ina, mësarü ì Mamaquëre papi jo'yaohua'ì pa'iyere nejocaquëna, ja maca yureta'a nuñerepa jo'yaohua'ì peoye pa'ija'cohua'ì a'ë.”

³⁷ Tsoe asayë, mësarü Abraham tsëcapë acohua'ì pa'iyë. Jaje pa'iohua'ita'a yë'ëre huani jeofne yëyë, yë'ë cayere asaye coe do'ire. ³⁸ Yë'ë ja'quë ñnose'ere cayë, mësarute. Caquëna, mësarupi mësarü ja'quë case'ere yo'oyë.”

³⁹ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ìte:

“Abraham cato yëquë ja'quë api.”

Cajëna, Jesupi capi:

“Mësarupi nuñerepa Abraham mamajë pani i yo'ose'eje cui'ne yo'ora'huë.
⁴⁰ Tsoe mësarute nuñerepa Diusu ye'yase'ere cahuë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre huani jëoñe yëyë, mësar. ¡Abraham jaje yo'oye ti papi! ⁴¹ Mësar cato mësar ja'quë yo'oyepi yo'oyë.”

Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“Yëquë cato coa huero mamajë peoyë. Te'ire ja'quëre payë. Jaë cato Diusupi.”

⁴² Cajëna, ja maca Jesupi capi:

“Nuñerepa mësar ja'quëpi Diusu pa'ito mësar yë'ëre otira'huë. Yë'ë cato Diusu quë'ropi daisiquë a'ë. Daisiquëpi iñore pa'iyë. Yë'ëse'e daisiquë peoyë. Diusupi jëjo daosiquë a'ë. ⁴³ ¿Me yo'ojë mësar, yë'ë cayë asa ti'añe pañe'ni? Mësarupi asaye coe do'ire pañë. ⁴⁴ Mësar ja'quë cato huati api. Mësar i tsëcohua'i a'ë. Jaje pa'ina, i yëyere yo'oye yëyë. Huati cato huani jëoquë api. Jaje pa'api, tsoejë, ti nuñerepa yo'oma'quë api, cui'ne ti nuñerepa cama'quë api. Coa cosoyere can, jaje i ayere caji, coa cosou sëtë, coa cosoye pëca ja'quë sëtë. ⁴⁵ Jaje pa'ina, yë'ë nuñere pare caquëni, mësar asacaiye coeyë. ⁴⁶ ¿Nepi mësar acohua'i, yë'ëre m'ë tayoyë cajë iñoja'cohua'i a'ni? Nuñerepa yë'ë caquëre, ¿me yo'ojë mësar care paji cajë asacaiye pañe'ni? ⁴⁷ Diusu te'te aquëpi, Maija'quë coca asaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mësar cato Diusu acohua'i peoyë. Jaje pa'ina, asaye coeyë, yë'ë cayë.”

Cristo Cato Abraham Jerepa Tsoe Aquë Api

⁴⁸ Ja maca judío paipi cahuë:

“Nuñere pajë m'ë'ëre jaje caquë'ni, Samaritanopi cui'ne co'a joyore hue'equë api cayë, yëquë.”

⁴⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Co'a joyore ti peoquë a'ë. Yë'ë cato ja'quëni de'oquëre papi cacaiyë. Ja do'ire mësar cato yë'ëre co'aquë api, cayë. ⁵⁰ Yë'ëre de'oye cacaij'ë caquë oima'ë pa'iyë. Yë'ëre de'oye cacaiquë pa'iji. Jaë api, iti yo'ose'e pa'iyeye caquërepa. ⁵¹ Nuñerepa cayë, yë'ë caye asani yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.”

⁵² Ja maca judío paipi sehuohuë:

“Yureta'a asare pahuë, m'ë'ë nuñerepa co'a joyore hue'equërepa pa'iyë. Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i tsoe acohua'ije juni huesëa'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are m'ë'ëpi cayë 'yë'ë caye asani, yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.” ⁵³ Yëquë ja'quë cato Abraham. ¿M'ë'ëpi seña maca pa'i a'ë cuasaquë, m'ë'ë? Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i juju sa'ahuë'ë. ¿Iquei a'ë cuasaquë m'ë'ë caquë'ni, jaje?”

⁵⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë de'oye yo'oyë caye ti cöcayie paji. Jaje pa'iquëta'are mësar yëquë ja'quë api caquëpi yë'ëre de'oye yo'oji cacaiji yë'ë ja'quëpi. ⁵⁵ Jaje pa'iquëta'are mësar ña ti'ama'pë pa'iyë. Yë'ëta'a ite ñaquë a'ë. Jaje ñaquëta'a yë'ëpi ñama'quë a'ë caquë pani coa cosourepa pa'iyë pa'iji mësarujë pa'i. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nuñerepa ñaquë a'ë. Jaje pa'ina, i caye sehuocai yo'oyë. ⁵⁶ Abraham mësar aipi sihua'aji'i, yë'ë mu'sëñare ñaja'quë a'ë caquë. Ñani sihua huajëja'ji'i.”

⁵⁷ Ja maca judío pai Jesure cahuë:

“Ti cincuenta ometëcajë peoquëpi ¿Abrahamre ña'ahuë'ë cayë, m'ë'ë?”

⁵⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë cato Abraham pa'ima'në ai jerepa tsoe aquë a'ë.”

⁵⁹ Caëna, ja maca quëna pëapi imani jëañu'u Jesuna cajë yo'ohuë. Yo'ojëna, catipi. Catini Maija'quë huë'epi iohua'i jopoja'a sa etani saji'i.

9

Tsi'nëna Ñama'quëni Jesús Jujuse'e

¹ Pai pa'i huë'ñaja'a sai Jesús ñapi, tsi'nëna ñaco ça porei ai de'osiquëre. ² Jaje pa'ina, ñani i ye'yacohua'ipi sei'ë, Jesure:

“¿Me yo'oquë ñaco ça porei ai de'ou'ni, jaë? Pëca ja'quëohua'i tayo do'ire co'aye ai de'ou, panita'a ¿i do'i a'ni?”

³ Cajëna, Jesupi capi:

“I tayo do'ijë peoji. Cui'ne pëca ja'quëohua'ijë tayo do'ijë peoji. Iquë cato ite juju maca Maija'quë yo'oye paire iñoja'quëpi ai deosiquë api. ⁴ Ja yë'ta'a mu'se pa'inë yë'ëre jëjo daosiquë co'amaña yo'oye pa'iji. Ñami de'o huëoji. Ñami cato co'amaña neñe peoji. ⁵ Yë'ë ja yë'ta'a iye yejare pa'ini yë'ë a'ë, miacaiquë iye yeja pa'icohua'ire.”

⁶ Iye se ca tējini Jesús yejana copi neni ya'ore a'ji sēpē neni ñama'quë ñaco cāna ya'opi nepi. ⁷ Ja maca capi:

“Siloé oco dea pëna sani tsoa toj'ë. Siloé cani cayë, jëjo daosiquë.”

Jaje caëna, ñama'quëpi sani tsoa tōni tsoe ñaquëpi daji'i, i quë'ro. ⁸ Ja maca ja'në ñama'quë pa'ina, ñasicohua'ipi cui'ne i quëno maca pa'icohua'ipi cahuë:

“¿Iquë mai ñajëna, curi sei ñu'isiquë pa'ima'quë aë?”

⁹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ijë'ë. I api.”

Yecohua'ipi cahuë:

“Jare ijë pa'ita'a yequë api.”

Jaje cajëna, ipi capi:

“Yë'ë i a'ë.”

¹⁰ Ca maca ite seteña:

“¿Me më'ë yure neni ñaquë pa'iquë'ni?”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Jaë Jesús hue'equëpi yë'ëre ya'opi a'jiñe neni ñaco cāna jë'napi. Jaje yo'oni capi: ‘Siloé oco dea pëna sani tsoajë'ë.’ Caëna, sani tsoa tō maca tsoe ñaquë paë'ë.”

¹² Jaje caquëna, ite sei'ë:

“¿Jerore pa'iquë'ni?”

Cajëna, ipi capi:

“Huesëyë.”

Fariseo Paipi Ñaco Porei Pa'isiquëni Seni Asase'e

¹³ Ja maca fariseo pai quë'rona ñaco ça porei pa'isiquëre sahuë. ¹⁴ Jesús ya'opi neni ñaco ça poreire jujusi mu'se cato huajë mu'se paji'i. ¹⁵ Jaje pa'isi do'ire, fariseo paipi asani ñama'quë pa'isiquëre seni cōhuë. Me më'ë yure neni ñaquë'ni cajë. Cajëna, ipi capi:

“Ya'opi a'jiñe neni yë'ëre ñaco cāna jë'naëna, sani tsoa tōni yure ñaquë pa'iyë.”

¹⁶ Ja maca fariseo acohua'i cahuë:

“Iye yo'osiquë cato Diusu tē'te peoquëpi jaje yo'opi, huajë mu'se a'ë cayë peoye.”

Jaje, cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“¿Me co'aquë pani ñeje, pai yo'o tī'a ma'ñere de'oye yo'oquë'ni, i?”

Jaje yo'ojë cajë yequë tsëcapëa huayequë paji'i, sa'ñe ca do'ire. ¹⁷ Tijupë senì cohüë, ja'rë ñama'quë pa'isiquëre ñeje cajë:

“¿Më'ë iqueipi caquë'ni, më'ëre ña'ñe necaisiquëre?”

Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ë cato cayë, Maija'quëre quëacaiquë api.”

¹⁸ Jaje caquëta'are judío paipi nuñerepa ñama'quë pa'isiquëpi ñaji cajë asaye pahuë. Coa caji cajë, i pëca ja'quëohua'ireje soihuë, ja do'ire. ¹⁹ Soini sei'ë:

“¿Mësaru mamaquë aë, iquë ñaco ca porei ai de'osiquë? ¿Yure jaje pa'ita'a me yo'oquë ñaquë'ni?”

²⁰ Cajëna, i pëca ja'quëohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë mamaquë api. Cui'ne ite coa macana ñama'quë. Ai de'osiquë api asayë, yëquëpi ja cato. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato huesëyë, me yo'oquë ñaquë ponë'ni cajë ite ña'ñe necaisiquëreje huesëyë. Inì senì asajë'ë. Tsoe ai api, ipi quëajaquë ja do'ire ñaquë pa'iyë, caquë.”

²² Ñama'quë pëca ja'quëohua' i cato coa judío paini ca'rajë jaje cahuë. Si'ahua'ire Jesure Cristo api cacohua'ire pai tsi'si hue'ñapi eto saoye pa'iji cajë cui'ñase'ere asajë. ²³ Ja do'ire i pëca ja'quëohua'ipi cahuë: “Inì senì asajë'ë. Tsoe ai api.”

²⁴ Ja maca judío pai ñama'quë pa'isiquëre soi coreña. Daquëna, cahuë:

“Nuñerepa quëajë'ë, Diusu ña hue'ñare pana. Yëquë asayë, më'ëre ju-jusiquëre tayo yo'oquë api cajë.”

²⁵ Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ë cato huesëyë, tayo yo'oquë api caye cui'ne paquëre papi cayeje. Yë'ë ta'ñe asaye cato iyese'e pa'iji, ja'rë ñama'quë pa'isiquëpi yure ñaquë pa'iyë.”

²⁶ Tijupë seteña:

“¿Me më'ëre nei'ni? ¿Më'ëre me yo'oni ñaquëre nei'ni?”

²⁷ Cajëna, sehuopi:

“Tsoe quëahuë, mësarute. Quëatoje asa yëma'pë pa'iyë. Yë'ë caye: ¿Iquere cajë cui'nare ca cojë'ë cajë se'ñe'ni? ¿Inì tuñu'u cajë yëjë se'ñe?”

²⁸ Caquëna, ja maca ite ai tea jünì tējini capi:

“Më'ëpi inì tuina nëiji, yëquë cato Moisésre tuicohua'i a'ë cahuë. ²⁹ Yëquë asayë, Moisésre Diusupi case'e. Jaëre cato huesëyë, i pa'i hue'ñaje.”

³⁰ Cajëna, ipi capi:

“¿Merepa yo'ojë mësaru huesëye'ni, ai ye'yesicohua'ita'a, i dai sito, yë'ëre ñaco ca jujucaisiquëre! ³¹ Maipi asayë, tayo yo'ocohua'ire Diusu asacaiye paji. Ite sihuacohua'ire cui'ne i yëye yo'ocohua'ise'ere asacaiquë api, Diusu.

³² Tsoeje ti asama'cohua'i a'ë, tsihua'ë pa'inë ñama'quë ai de'osiquëni ñaquëre necaise'e. ³³ Iquëpi Diusu quë'ropi daima'quë panì ti jaje yo'oyeje para'pi.”

³⁴ Caquëna, ja maca johua'ipi cahuë:

“¿Tayo yo'oye timësisiquëpi ai de'osiquë api, më'ë yëquëre ye'yasi'i caquë?”

Jaje canì ite pai tsi'si hue'ñapi eto saohuë.

Joyo Ña'ñere Ñama'cohua'i Pa'iyë

³⁵ Jesús tsoe asapi, ñama'quë pa'isiquëpi ñaquë pa'ina, judío paipi eto saose'e. Jesupi ite ti'ani capi:

“¿Diusu mamaquëre më'ë ire papi cuasaquë pa'iquë?”

³⁶ Caquëna, ipi capi:

“Ejaë, quëajë'ë, yë'ëre. Jequë a'ni, yë'ëje ite jaë api caquë cuasaquë pa'ija'quëre.”

³⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe më'ë ñahuë. Yë'ë i a'ë. I ja're më'ë coca cayë.”

³⁸Ja maca Jesús yě'quē macana do're ja'runi capi:

“Ire papi caquē cuasayē, Ējaē, mē'ēre.”

³⁹Ja jeteyo'je capi, Jesús:

“Yē'ē cato iye yejana daē'ē, nuñerepa yo'oyepi pa'ijacquē caquē. Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñajajē caquē, cui'ne ñacohua'i pa'isicohua'ipi joyopi ñama'cohua'i pa'ijajē caquē.”

⁴⁰Ja maca fariseo paipi i ja're con pa'isicohua'ipi iyere asani sei'ē:

“¿Yēquēje mē'ē ñato ñaco ça peocohua'i a'ni?”

⁴¹Cajēna, Jesupi sehuopi:

“Mēsarupi ñama'cohua'i pani mēsaru tayo yo'o do'ire jai do'i peocohua'i patira'huē. Jaje pa'iquēta'are mēsarupi ñacohua'i a'ē caye sēte do'i quē'iohua'i pa'iyē.

10

Yēi Ñama Tu'rihuē Ayere Ye'yaye

¹Nuñerepa mēsarute cayē, yēi ñama eta sa'roja'a tu'rihuēna cacama'quē pani, ñaēpi cui'ne co'acquēpi eta sa'ro peo huē'ñaja'a cacaquē cato. ²Jaje pa'iquēta'are yēi ñama eta sa'roja'a cacaquē cato yēi ñamare ñacaiquē api.

³Eta sa'ro hui'yocaiquēje de'oye hui'yocaiji, cacajaquē caquē. Cui'ne yēi ñamaje asayē, i yē'o. Iohua'i mamire caquē soiji, yēi ñamare. Cui'ne tu'rihuē nēicohua'ini hue'sena etoji. ⁴Etoni sai saji, ipi du'ru sai. Yēi ñamaje asayē, i yē'o. Jaje asajē tuiyē, ite. ⁵Jaje tuicohua'ita'a yequēpi soiquē pa'ito asani coa catiyē, ñama'quēre sēte yequē yē'o caquēna, asajē.”

⁶Ñeje yo'oyē, pai caquē iñoquēta'are paipi asa ti'añe pahuē, Jesús caye.

Jesús De'o Ñacaiquē

⁷Ja maca Jesús tijupē ca copī:

“Nuñerepa mēsarute cayē. Yē'ē a'ē, eta sa'ro yēi ñama caca sa'ro. ⁸Ja yē'ta'a yē'ē daima'nē daisicohua'i cato ñacohua'i a'ē cui'ne co'acohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are yēi ñamapi asaye pahuē, iohua'i cayerē. ⁹Yē'ē a'ē, eta sa'ro. Yē'ēja'a cacasiquē cato huaso cuāñosiquē pa'ija'quē api. Jaje pa'i etasiquēpi cui'ne cacasiquēpi i yēyeje yo'oquē pa'ija'quē api, cui'ne de'o aore ti'aja'quē api.

¹⁰Ñāē cato coa yahue imañe caquē cacaquē api, huani jeosi'i caquē, cui'ne nejos'i caquē. Yē'ē cato yēi ñamapi pa'iyere pajajē caquē daisiquē a'ē, ti pa'iyere jaiye pajajē caquē. ¹¹Yē'ē cato de'oye yēi ñamare ñacaiquē a'ē. De'oye ñacaiquēpi yēi ñamapi pa'ijajē ise'e caquē i pa'iyere isiquē api. ¹²Coa sai do'ire necaiquē cato lobopi daina, ñani yēi ñamare ñacaiye jeoni catiquē api, yēi ñamare ñacaima'quē sēte, cui'ne yēi ñamaje ti'ohua'ire sēte jaje yo'oji. Yo'ouna, ja maca lobopi dani tseani yo'oquē tiya huesoquē api cui'na hue'ña. ¹³Catiquē cato sai do'ire yo'oquē api. Jaje pa'ina, oi ēayeje ti peoji, ite yēi ñamare.

¹⁴⁻¹⁵Yē'ē a'ē, de'oyerepa yēi ñamare ñacaiquē yē'ēre ja'quē ñaquē pa'iyeye, yē'ēje ite ja'quēre ñaquē pa'iyē. Jaje cui'ne yē'ē yēi ñamareje ñaquē payē. Ñaquēna, iohua'ije yē'ēre ñañē. Yē'ēpi yē'ē pa'iyere yēi ñama do'ire isiyē.

¹⁶Payē, cui'ne yequē yēi ñamareje. Yequē tu'rihuē acohua'ire jaohua'ireje iñoña daye pa'iji, yē'ēre. Jaohua'ije yē'ē caye sehuocaija'cohua'i a'ē. Ja maca cui'ne te'e tsēcapé pa'ija'cohua'i a'ē, cui'ne te'i yēi ñamare ñacaiquē pa'ija'quē api.

¹⁷ Ja'quë yë'ëre yëji, yë'ë pa'iyere isisiquëpi cui'naëpi yë'ë pa'iyë pa coja'quëpi yo'oquëna. ¹⁸ Yë'ë pa'iyë jioquë peoji. Yë'ë yëyepi isiyë, yë'ë pa'iyë. Yë'ë jaje neñe pa'iji cui'ne cui'nare pa coñeje de'oji. Iye a'ë, yë'ë Ja'quë yë'ëre cuañese'e."

¹⁹ Iyere judío pai asani cui'naohua'ipi hua cohue, ti tsëcapëa. ²⁰ Jai pai iohua'i acohua'ipi cahuë:

"¿Me neñu'ju i caye asani sehuocaiye'ni, care paji cajë co'a joyore hue'equëpi cui'ne coa cuepequë caquëre?"

²¹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

"Co'a joyore hue'equëpi jaje ca ti'añe peoji. ¿Co'a joyopi ñama'quëre ñaquëre necaiye pa'iquë? Cui'ne ti peoji."

Judío Paipi Co'aquë Api Caye Jesure

²² Ja mu'seña cato oco tëcahuë pajl'i. Pa'ina, Jerusalén cato Maija'quë huë'e ne ja'ñere cuasajë sihuajë jai pai tsi'sini yo'o maca ti'api. ²³ Jesús cato Maija'quë huë'e sa'nahuëre cunirojaji'i, Salomón hue'yosi hue'ña. ²⁴ Ja maca judío paipi Jesure tsi'sini cahuë:

"¿Yëquëre më'ë je yëhua nuñerepa quëaja'quëpi huesë ëaye caquë pa'iquë'ni? Më'ëpi nuñerepa Cristo pani quëare pajë'ë, te'e nuñerepa."

²⁵ Cajëna, Jesupi capi:

"Tsoe mësarute cahuë. Caquëta'are mësarupi care paji cajë asaye pahuë. Yë'ë ja'quë cuañesi tutupi yo'oyë. Ja yo'oyepi ti'ñarepa iñoji, mësarute. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñere pa'ë cajë asaye pañë, yë'ë yëi ñama acohua'i pa'ima' do'ire. Tsoe cahuë, ja'rë. ²⁷ Yë'ë yëi ñamapi asayë, yë'ë yë'ona. Asajëna, yë'ëpi iohua'ire ñañë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre pe'teyë. ²⁸ Yë'ëpi ti ju'ima'pë pa'iyë isiquë a'ë. Isina, ti ne huesëma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ë jëñare pa'icohua'ire yecohua'i mañaje jioye ti peoji. ²⁹ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna isipi, iohua'ire. Isisiquë cato si'aye jerepa pa'i api. Ite cato yecohua'ije ti jio ti'añe peoji, i jëtëre pacohua'ire. ³⁰ Yë'ë cui'ne ja'quë coní te'ije pa'iohua'i pa'iyë."

³¹ Ja maca judío pai cui'naohua'ipi quëna pëapi imani jea'nu'u cajë yo'ohuë.

³² Yo'ojëna, Jesupi capi:

"Mësarü asajëna, jaiye de'oyere necaë'ë, yë'ë ja'quë tuture papi. ¿Iye nesi do'i aye mësarupi asato jeco a'ni, yë'ë co'aye yo'osico, jaje quëna pëapi jea'nu'u ca ja'ñe?"

³³ Caquëna, judío paipi sehuohuë:

"Më'ë de'oye yo'osi do'ire më'ëre quëna pëapi jëoñe paja'cohua'i a'ë. Më'ëpi yë'ë a'ë, Diusu casi do'ire quëna pëapi jeaja'cohua'i a'ë, më'ëre. Më'ë cato coa pa'ita'a, yë'ë Diusure pa'ë caquë yo'oyë."

³⁴ Ja maca Jesupi capi:

"Mësarü cuañënepi toyase'e caji Diusu mësarute case'ere ñeje: 'Mësarü a'ë, diusuohua'i.' ³⁵ Toyase'e caye cato nuñerepa caye a'ë. Jaje pa'ina, care paji cajë asayë, mai. Diusupi hue'yopi, i coca asasicohua'ire diusu a'ë, mësarü.

³⁶ ¿Diusupi yë'ëre huani iye yejana jëjo daosiquëpi Diusu mamaquë a'ë caye me neni co'aquë'ni? ³⁷ Ja'quë yo'oyere yë'ëpi yo'oma'ëna, ire papi caye pajë'ë.

³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yo'oquëna, ire papi yo'oji cajë asama'cohua'ita'a yë'ë yo'o iñoñere ñajë Maija'quë yo'oye a'ë cajë asajë'ë. Ja maca yureta'a asa ti'añe pa'iji, Maija'quëpi yë'ë ja're pa'iji, cui'ne yë'ëpi i ja're pa'iji."

³⁹ Tijupë tseani preso saxe yëhuë. Jaje pa'iquëta'are Jesupi de'hue jëapi.

⁴⁰ Ja maca Jesús Jordán tsiaya ëse mëi te'tena co'ipi. Co'ini jaronä pëapi, Juan oco doquë pa'i sitona.

⁴¹ Jarote pa'ina, jai pai i què'rona sani ñajë cahuë:

“Nuñerepa Juan, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oma'quëta'a care paquë case'e paji'i, iquë yo'o ja'ñe ayere.”

⁴² Jarona jai pai ire papi cajë cuasahuë, ìte.

11

Lázaro Juni Huesëse'e

¹ Te'i ëmë ju'iquë Lázaro hue'equë paji'i. Jaë cato Betania aquë paji'i. María cui'ne io yo'jeo Marta pa'i daripë aquë paji'i. ² María cato ju'iquë Lázaro yo'jeo paco'ë. Jao cato Ëjaërepa nëcañoana huëo së da'capi jañuni io nañapi tēnocaio yo'osico paco'ë. ³ Jaje pa'ina, jaohua'ipi Ëjaë mè'ë cajeipi ju'iji caquë sani quëacajë'ë cajë Jesús què'ro jëjo saohuë, te'ire.

⁴ Jëjo saorena, Jesús jare asani capi:

“Iye ju'i dahuë cato ti juni huesëyena saye pa ja'ñe a'ë. Diusu i de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë. Cui'ne Maija'quë mamaquë de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë.”

⁵ Jesús cato Marta cui'ne io maja'yo Mariare cui'ne Lázaro ai oiquëta'a. ⁶ Caya mu'seña se pëa copi, i pa'i hue'ñana, Lázaro ju'iji cajë quëasicohua'ita'are. ⁷ Ja jeteyo'je capi, Jesús i ye'yacohua'ire:

“Sani coñu'u, Judeana.”

⁸ Caquëna, i ye'yacohua'ipi ìte cahuë, ja maca:

“¿Ye'yaquë, mè'ëre judío pai quëna pëapi jëa'ñu'u ca sitona co'ija'quë aë?”

⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“¿Te'e mu'se doce hora pa'icoa, miañe? Jaje pa'ina, paipi mu'se cu'ini ti ju'aye peoji, iye yeja miacaiyeja'a cu'ini.” ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are paipi ñami cu'ini ju'aye pa'iji, miañe peo do'ire.

¹¹ Ja jeteyo'je Jesupi capi:

“Mai cajëi Lázaro caji'i. Caisiquëta'are sani ne sëtaja'quë a'ë.”

¹² Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ìte:

“¿Ëjaë, jaje caji'i cani co'yaja'quë api caye a'ni?”

¹³ Jesús cato jaje cani juji'i caquë capi. Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi cuasani coa huëore caina caji cuasahuë. ¹⁴ Ja maca Jesupi yureta'a tiñarepa capi:

“Lázaro tsoe juji'i. ¹⁵ Sihuyë, de'oye jarote pa'ima'ëna juji'i. Jajepi ai de'oji. Mësarü ñani mësarü ire papi cajë yë'ëre cuasaja'cohua'ire. Sani ña'ñu'u.”

¹⁶ Ja maca Tomás Gemelo hue'equëpi i ja're ye'yecohua'ire capi:

“Jëñajë'ë, maije i ja're cõni sa'ñu'u, te'e i ju'ina ju'ija'cohua'i.”

Ju'isicohua'ipi Huëiye Cui'ne Pa'iyë A'ë, Jesús

¹⁷ Tsoe Lázaro cuatro mu'seña tase'e pa'ina, Jesús ti'api. ¹⁸ Betania cato Jerusalén ja'yere paji'i, coa caya kilómetropi cui'ne yequë jopo kilómetro cõsi macare. ¹⁹ Jai pai judío pai acohua'ipi Marta cui'ne Mariare do'i ñajë cui'ne johua'i maja'yëpi juquëna, oicohua'ini yëhuo huasoñu'u cajë daisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Ja maca Martapi Jesús daiji asani etani ìte pëpasi'i caco saco'ë. María cato huë'e sa'nahuëre paco'ë. ²¹ Ja maca Martapi Jesure cao:

“Ëjaë, mè'ë ñore pa'iquë pa'ito yë'ë a'yë ju'iñe para'pi. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato asayë, Maija'quëpi mè'ë señere isija'quë api.”

²³ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë a'yë cui'naëpi pani coja'quë api.”

²⁴ Caquëna, Martapi cao:

“Jaje pa'ijë'ë. Cui'naëpi pani coja'quë api, juni huesësicohua'i huëi maca tëji mu'serepa.”

²⁵ Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, juni huesësicohua'i huëiye cui'ne pa'iyë. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ju'isiquëje jare pa'ija'quë api. ²⁶ Cui'ne ja yë'ta'a huajëquë pa'i yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ti ju'iñe paja'quë api. ¿Iye yë'ë caye jaje pa'ire paji caco cuasaco, më'ë?”

²⁷ Caquëna, iopi cao:

“Jaje pa'ijë'ë, cuasayë, yë'ë. Cui'ne Èjaë, më'ë cato Cristore papi asayë, yë'ë. Diusu mamaquëpi iye yejana daija'quë ca nëosiquëpi daisiquë a'ë, më'ë.”

Lázaro Ta Sitona Jesús Oise'e

²⁸ Jaje se ca tëjini Marta io maja'yo María quë'rona sani cao, yahue:

“Ye'yaquë ñnore pa'i më'ëre daijaco caquë soiji.”

²⁹ Cacona, iti se asayeja'a Jesús quë'rona esa saco'ë, ite ñasi'i caco. ³⁰ Ja yë'ta'a Jesús pai daripërepa cacaye papi. Ja maca cato, Marta ite ti'asi macare paji'i. ³¹ Mariapi co'arepa huëni saiona, ñani judío paipi María huë'ere pa'ijë oima'o cajë yëhuocohua'ipi tasi daripëna sani osi'i caco saico cuasajë tuë'ë.

³² Ja maca María Jesús quë'rona sani do're ja'runi cao:

“Èjaë, ñnore më'ë pa'iquë pa'ito a'yë juni huesëye para'pi.”

³³ María ja're con judío pai daisicohua'ipi oijëna, Jesupi jaohua'ire oi ëayerëpa ñapi. Ñani i joyopi ca ëayerëpa nëina, ³⁴ Jaohua'ire seji'i:

“¿Jerona ite tare'ni?”

Caquë seina, johua'ipi cahuë:

“Èjaë, dani ñajë'ë. Iñona tãhuë.”

³⁵ Ja maca Jesús oji'i. ³⁶ Oina, ñani judío paipi cahuë, ja maca:

“I ai oiquërepa paji'i. Ñajë'ë, i oiyere.”

³⁷ Yecohua'ipi cahuë:

“Ñama'quëre ñaquëre nesiquë api, iquë. ¿Jaje pa'ita'a cui'ne me yo'oquë Lázaro jujucaiye paë'ni?”

Lázaro Huëise'e

³⁸ Cui'naëni co'arepa esa necati'ñerepa nëina, tasi daripë quë'rona tsio daji'i. Coje nesico paji'i. Pa'ioni jai quëna pëpi sjosico paji'i. ³⁹ Pa'iona, Jesupi capi:

“Quëna përe hui'yo jeojë'ë.”

Caquëna, Marta ju'isiquë yo'jeopi cao:

“Èjaë, tsoe co'a sëji cuasayë. Tsoe cuatro mu'seña pa'iji.”

⁴⁰ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ëje pa'ioni cahuë care paji cuasani më'ë ñaja'coa'ë, Maija'quë de'oyerepa yo'oquëna case'e.”

⁴¹ Caëna, ja maca quëna pë hui'yo jeorena, Jesús ma'tëmo mëñe ñaquë capi:

“De'oji, Ja'quë. Yë'ë caye më'ëpi asacaë'ë. ⁴² Yë'ë cato asayë, më'ë si'anë yë'ë caye asaquë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are iye maca pa'icohua'i asa ja'ñere caquë cayë, më'ëpi yë'ëre jëjo daosiquë api cajë asare pajajë caquë.”

⁴³ Jaje se ca tëjini, ai tutu cuipi:

“iLázaro etajë'ë!”

⁴⁴ Caquëna, ju'isiquë pa'isiquëpi jëña, nëcañoa huesiquëpi, cui'ne tsiaje cañapi huesiquëpi etapi. Etaquëna, ja maca Jesupi capi:

“Joyecaijě'è, saijaquë.”

Jesure Tseañu'u Cajë Yo'ose'e
(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Jaje iyere yo'ouna, Jesure jai pai judío pai ire papi cajë cuasahuë, Maria ja're coní daisicohua'ipi, iti Jesús yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ⁴⁶ Jaohua'i acohua'ipi fariseo pai quë'rona sani ñajë quëahuë, Jesús yo'ose'ere. ⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi ca tēji ëjaohua'i quë'rona tsi'sini cahue:

“¿Me neja'cohua'i a'ni, jaëte? I cato jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o iñoji, paire.

⁴⁸ Jaje pa'ina, maipi coa ñacohua'i pa'ito si'a paipi ise'ena asa huesëja'cohua'i pa'ini. Jaje yo'ojëna, yureta'a romano paipi dani Maija'quëre sē huë'e cui'ne mai yeja ne huesoja'cohua'i pa'ini.”

⁴⁹ Cajëna, Caifás hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi ja ometëcahuë pa'iquëpi capi, jaohua'ire:

“Mësarú huesëjē cayē. ⁵⁰ Cui'ne ti asama'pë, te'i jucacati'ñe pa'i api, si'a pai do'ire ai jerepa si'a pai ju'iñe peoye, iye daripë pa'icohua'ire.”

⁵¹ Caifás cato ise'e ta'ñe jaje caye papi. Coa Maija'quë joyopi isiquëna, capi, ja ometëcahuë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë sēte, Jesupi judío pai do'ire jucacaiye pa'iji, pa'i ja'ñere ca nēoquë. ⁵² Coa judío paise'ere caquë jucacaiye pa'ni cui'ne si'a hue'ña coa tiya huesësicohua'ire Diusu mamajëre. ⁵³ Jare ja mu'sepi yureta'a judío pai ëjaohua'i Jesure huani jeofne ca nēohuë.

⁵⁴ Jaje pa'ina, Jesús yureta'a si'a judío pai ñajëna, cui'ye papi. Paquë Judeapi etani Efraín daripëna saji'i, cuene yeja ja'ye maca pa'i daripëna. Jarona sani i yel'acohua'i ja're pëapi.

⁵⁵ A'ri maña carapi, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'o mu'seña. Jaje pa'ina, jai pai pa'i daripëa pa'icohua'i saë'ë, Jerusalénna si'sire toñere cajë. ⁵⁶ Jesure co'ejë cuë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë huë'ere pa'ijë se'i'ë, yecohua'ire:

“Mësarú me cuasaye'ni? Daija'quë api fiestana, panita'a paja'quë api cuasaye cajë.”

⁵⁷ Fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cuañe nēohuë. Jesús pa'i hue'ñare asasicohua'i pa'ni quëajë'ë, sani tseaja'quëre cajë.

12

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Seis mu'seña Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye caraquëna, Jesupi Betaniana saji'i. Lázaro pa'i hue'ñana ju'isiquëni Jesupi ne co'yasiquë paji'i, jaë cato. ² Jarona Jesure ao cua'coní aohuë. Martapi ao huahuëco paco'ë. Lázaro pi Jesús ja're coní mesare ñu'i aji'i. ³ Ja maca Mariapi huëo sē ma'ña da'care dani Jesús quëona ja'ñeni io nañapi tēno cuënao. Jaje yo'ocona, si'a huë'e huëo sēñena timëo. Ja cato jai do'i ma'ña paji'i. ⁴ Ja maca Judas Iscariotepi Simón mamaquëpi Jesús ye'yaquëpi, Jesure coso yehuoja'quëpi capi:

⁵ “¿Me yo'oco iye huëo sē ma'ña coa yecohua'ina se isico trecientos romano curiquë tē'ña nema'o paco'ni, neni curi peocohua'ire cōcaija'cota'a?”

⁶ Judas jaje caní curiquë peocohua'ini ai oi do'ire cama'ë paji'i. Co'amaña yahue imaquëpi capi. Jaje ipi curi aya topë paquë sēte, yahue imaquë paji'i, iona yecohua'ipi aya curire. ⁷ Ja maca Jesupi ite capi:

“Coa ñajë'ë. Yë'ëre tã mu'se huëo sê ja'ñere ne de'huaco yo'oco. ⁸ Curi peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë paye peosipi.”

Lázarore Sañope Case'e

⁹ Jesús Betaniare pa'iji asani jai pai judío pai saë'ë, jaron. Jesuse'ere ñañu'u cajë saiye pahuë. Lázarore ñañu'u, Jesús ju'isiquëni huëosiquëre cajë saë'ë. ¹⁰ Cui'neje Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi Lázaroreje huani jeoñe pa'iji cahuë. ¹¹ Judío paipi Lázaró do'ire Jesupi ire papi cajë cuasa do'ire, cui'ne jöhua'ire jeoco do'ire jaje cahuë.

Jerusalénna Jesupi Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Jai pai Jerusalénna saë'ë, Egiptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'aëna. Se ñatasi mu'se Jesús daija'quë api, iye daripëna asani. ¹³ Ja maca Jesús daina, sihuajë ja'o tëteni cuijë saë'ë. Jesure pëpañu'u cajë cuihuë: “iDe'oquëre pa'ni, Diosu! iDe'oquëre pa'ni, Ejaë mamirepa hue'equëpi daiquë! iDe'oquëre pa'ni, Israel pai Ejaë!”

¹⁴ Burróre ti'ani Jesús tui saji'i, toyase'e cayeje pa'ye japi caji ñeje:

¹⁵ Ca'rama'o pa'ijë'ë.

Israel pai daripë

Më'ë Ejaërepa daiji, burroni ñu'i.

¹⁶ Iye case'e i ye'yacohua'i asa ti'añe pahuë, du'ru macarepa cato. Jesús de'oquërepa de'osi maca ja maca yureta'a asahuë, si'aye Jesús ayere toyase'e paji'i cajë cui'ne jaje tëto saji'i, mai ña hue'ñana cuasajë.

¹⁷ Jesús ja're pa'ijë Lázarore juquëna, tasiquëni huëoquë soiquëna, asasicohua'ipi yecohua'ire se quëahuë, jöhua'i ñase'ere. ¹⁸ Jaje pa'ina, Jesure sañope ti'ani pëpañu'u cajë saë'ë, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, asasi do'ire cajë.

¹⁹ Ja maca fariseo paipi cahuë, jöhua'ija'a sa'ñe:

“Ñañe mësaru si'a pai ise'ere tuiye, yure cato ne ti'añe peoji.”

Griego Paipi Jesure Co'ese'e

²⁰ Fiesta pa'i maca Maija'quë señu'u cajë Jerusalénna saiscocohua'i ja're con griego paipi paë'ë. ²¹ Pa'icohua'ipi jaohua'ipi Felipeña tsio dani Betsaida Galilea aquëna sejë cahuë:

“Ejaë, yëquë Jesure ñañe yëyë.”

²² Jaje cajëna, asani Felipepi sani Andrésni capi. Cani yureta'a cayaohua'i Jesure sani cahuë. ²³ Cajëna, Jesupi ja maca capi:

“Tsoe ti'api, Maija'quë mamaquë de'oquërepa de'ojai maca. ²⁴ Mësarute cayë, trigo capi yejana tømema'co pani jare te'e ca maca pa'io carajaicoa. Jaje pa'iquëta'are iti capi yejana tomeni junita'a jaiye quëicoa, iti ñëpi mëani.

²⁵ I pa'iyere ai oiquë cato coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'a iye yaja pa'iyere coequë cato ne de'huaquë pa'iji, ti pani huesë ja'ñere. ²⁶ Paipi yë'ëre necaiye yëni tuijë'ë, yë'ëre. Yë'ëre necaiquë cato, yë'ë pa'i hue'ñare con pa'ija'quë api. Paipi yë'ëre necaiquë pa'ito yë'ë ja'quëpi ite de'oquëre pa'ni caquë ñacaija'quë api.

Jesupi Quëaji, I Ju'i Ja'ñere

²⁷ Yure cato yë'ë ai oiyë. ¿Ja do'ire ja'quëre ñeje ca ti'añe pa'iquë? ‘¿Ja'quë huasojë'ë, yë'ëre yure tëto sai ja'ñere?’ Jaje ca ti'añe peoji. Yë'ë cato jare caquë daisiquë a'ë. ²⁸ Ja'quë më'ë mamire jerepa de'o mami nejë'ë.”

Ja maca asapi, ma'tëmopi yë'ose'e pësiquëna:

“Tsoe de'loquëre pare nehuë. Jaje pa'iquëta'are tijupë de'loquëre pare ne cösi'i.”

²⁹ Iti maca nëcäjë asasicohua'ipi cahuë, mujuëpi pisiji. Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Huiñaëpi ini cocare capi.”

³⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëni caquë iye yë'o pisiye papi. Mësarü asa ja'ñere caquë iye yë'o pisipi.

³¹ Yure a'ë, iye yeja io yo'ose'e ña de'hua cuaño ja maca, cui'ne yurepi iye yeja cuañequëje i tutu nejo cuañosiquë pa'ija'quë api. ³² Yë'ëpi cruzuna mëa deo cuañosi maca si'ahua'ire tsi'so saosi'i yë'ëse'ena paire.”

³³ Ja quëayena pai asahuë, cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë quëaye. ³⁴ Paipi asani sañope sehuohuë:

“Yëquë cato yequë toyapë ñacohua'i a'ë, Cristo ti ju'ine peoji cayere. ¿Me yo'okuë më'ë Pai Mamaquë cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë'ni? ¿Iquei'ni, Pai Mamaquë?”

³⁵ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a mësarü ja're miañe pa'iji. Ja yë'ta'a miañe pa'i maca miañeja'a cu'ijë'ë, neañepi tsio daiona, merepa yo'oco'ni cajë ai cuasaye pacohua'i. Nea hue'ñaja'a cu'iquë cato i sai hue'ña huesëquë coa saiji. ³⁶ Miañe itire pare pa'iyë cajë asajë'ë, ja yë'ta'a mësarü ja're cöni miacai pa'i macapi. Jaje pa'ijë yureta'a mia hue'ña pa'icohua'irepa pönëja'cohua'ipi.”

Jaje ca tējini Jesús sani catipi, iohua'ire.

Judío Pai Jesure Sehuoye Pase'e

³⁷ Jaiye Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o ññosiquëta'are ire papi cajë cuasaye pahuë. ³⁸ Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje toyaquë pa'ise'epi ti'a ja'ñepi pa'ina, pahuë asaye. Toyase'e cato caji:

Èjaë çnepi yëquë quëase'e care payë cajë asare'ni?

¿Neni Diusu iño u'ni, i tutu?

³⁹ Jaje pa'ina, asa ti'añe pahuë. Yequeje Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyapi, ñeje:

⁴⁰ Diusupi ñama'cohua'ire cui'na jëa joyo quë'iohua'ire nepi,

Ñaco capi ña ma'ñe caquë, Cui'ne joyopi asa ma'ñe caquë, Cui'ne Maija'quëna pönëni juju cuañoma'cohua'ini caquë.

⁴¹ Iye cato Isaías capi, Jesús de'loquërepa pa'iyë ñsiquëpi. Jaje pa'ina, i ayere capi.

⁴² Jaje pa'iquëta'are jai pai judío pai Jesure ire papi cajë cuasahuë. Yecohua'iejaohua'ire paque cuasahuë, Jesure. Jaje pa'iquëta'are jai pai cuasajëna, quëaye pahuë, fariseo paini ca'ra do'ire, pai tsi'si hue'ñapi eto sao ma'ñe cajë.

⁴³ Fariseo pai cato paipi iohua'ini de'ocohua'ire pa'ni cacaiyere yëcohua'i paë'ë. Maija'quëpi de'oji cayere coecohua'i paë'ë.

Jesús Casi Yë'opi Pai Yo'ose'e Ca De'huaye Pa'iji

⁴⁴ Jesús ai tutu capi:

“Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato yë'ëse'ere asaye peoji. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëreje asaji. ⁴⁵ Yë'ëre ñaquëpi yë'ëre jëjo daosiquëreje ñaji.

⁴⁶ Yë'ëre ire papi cajë cuasasicohua'ipi nea hue'ñare pa'ima'pë pa'ijajë caquë mu'se miañeje pa'ipi yë'ë iye yejana daë'ë. ⁴⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quëre yë'ëpi nejoñe paja'quë a'ë. Yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, iye yeja pa'icohua'ire huasosi'i caquë. ⁴⁸ Yë'ëre coequëpi cui'ne yë'ë caye asani cui'ne yo'oma'quë cato, tsoe paji, ite nejo ja'ñe. Yë'ë

case'epi tēji mu'serepa paire nejo ja'ñe a'ë. ⁴⁹ Yē'ë cuasayepi huëoquë cama'ë pa'iyë. Yē'ë ja'quë yē'ëre jējo daosiquë cuañese'ere caquë ye'yayë, i case'eje pa'ye caquë asayë, yē'ë. ⁵⁰ Ja'quë cuañese'e cato ti pani huesë cocare pa'ë caquë asayë, yē'ë. Jaje pa'ina, yē'ë caye cato ja'quë cuañese'eje pa'ye a'ë."

13

I Ye'yacohua'i Quëore Jesupi Tsoa Tose'e

¹ Ja yē'ta'a Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'ama'ë te'e mu'se carapi. Jesupi tsoe asapi, jē'nērepa iye yeja pani tējini pēca ja'quë quē'rona co'iyē ti'ase'e. Si'anë Jesús cato ai oiquë paji'i, i tsecohua'ire iye yeja pa'icohua'ire. Jaje pa'ina, yure cato i ai oiyere pare iñoquë yo'opi.

²⁻⁴ Huati cato Simón mamaquëna Judas Iscariote joyona tsoe co'aye cuasaye nepi. Jaje pa'ina, Jesure coso yehuosi'i cuasayere papi, i joyo. Jesús cato Diusu quē'ropi daisiquë a'ë asaquëpi, cui'ne co'ija'quë a'ë Diusu quē'rona asaquëpi paji'i. Cui'ne ja'quëpi yē'ëre ëjaērepa pa'i ja'ñe tutu isipi asaquë paji'i. Jaje pa'ina, Jesús i ye'yacohua'i ao aijëna, coní ñu'i aikuëpi, huëni i ëmëje'e ju'icore dutani, i ju'ruhuëna toayapi sēapi. ⁵ Ja maca quëna de'huana oco doni i ye'yacohua'ire quëo tsoa huëopi. Tsoaquë i toaya ju'ruhuëna sēasicopi tēno cuenacaji'i.

⁶ Simón Pedro quëore tsoasi'i caquë yo'ouquëna, ipi capi:

"¿Ëjaë, mē'ëpi yē'ë quëore tsoacasi'i caquë yo'ouquë?"

⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yure mē'ë huesëyë, yē'ë caquë yo'oye. Pasiquëta'a jeteyo'je mē'ë asa ti'aja'quë a'ë."

⁸ Jaje caquëta'are Pedropi capi:

"Yē'ë quëo mē'ëpi tsoacaiye peoji."

Caquëna, Jesupi capi:

"Yē'ëpi mē'ëni tsoa tocaima'quë pa'ito mē'ë yē'ë te'te aquë peoja'quë a'ë."

⁹ Caquëna, Simón Pedropi capi:

"Jaje pa'ito Ëjaë, coa quëose'e tsoama'ë pa'ijë'ë. Yē'ëre jēñaje cui'ne siopëje tsoacaijë'ë."

¹⁰ Caquëna, Jesupi capi:

"Ja'a cuyasiquë cato coa nēcañoase'e tsoaquë api, si'aë de'loquë pa'iyē sēte. Mēsaru cato sisi peocohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'ahua'i de'ocohua'ise'e pa'iyē pañë."

¹¹ Si'aohua'i si'si peocohua'ise'e pa'iyē pañë capi, ite coso yehuoja'quëque pa'ina, asaquë.

¹² Quëo ja'o tsoa tējini i ëmëje'e ju'icore suñani cui'naëpi mesana ja'runi capi:

"¿Mēsaru yē'ë caquë yo'ose'e asa ti'añe? ¹³ Mēsaru yē'ë Ëjaëpi cui'ne ye'yaquë api, cani nuñerepa cayë, jaëre pani. ¹⁴ Yē'ë Ëjaëpi cui'ne ye'yaquëpi mēsaru quëo tsoasiquëre sēte mēsaruje yecohua'i quëo ja'oñare tsoacaiye pa'iji. ¹⁵ Iye cato mēsaruni yo'o iñoquë yo'ohuë. Jaje yo'ojë'ë, caquë yē'ë yo'ose'eje. ¹⁶ Nuñerepa mēsarute cayë. I jo'yaëpi i ëjaëre tēto saisiquë peoji, cui'ne jējo dao cuañoquëje ite jējo daoquëre tēto saisiquë peoji. ¹⁷ Asa ti'ani yē'ë case'eje pa'ye yo'ocohua'i pani sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë."

¹⁸ Mēsaru si'aohua'ire pare cama'ë pa'iyë, coa yē'ë sahua nēosiquëse'ere cayë. Toyase'e cayepi ti'añe pa'iji. Japi caji: 'Yē'ë ja're coní aikuëpi yē'ëre sañope yo'ouquë pōnëpi.' ¹⁹ Iye cato mēsarute cayë itipi tēto saina, ñani

mësarupi nuñerepa ire papi capi cajë yë'ëre asa ja'ñere caquë. ²⁰ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë jëjo daoquëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi yë'ëreje sihuaquë de'oye yo'osipi. Yë'ëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi, yë'ëre jëjo daoquëreje sihuaquë de'oye yo'osipi."

Judas Yo'oquë Yehuo Ja'ñere Jesús Quëase'e

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Ja casi jeteyo'je Jesús i joyopi ca'ñerepa nëina, capi, si'aye tiñarepa:

"Nuñerepa cayë. Mësaruaquëpi yë'ëre yo'oquë yehuoja'quë api."

²² Ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ña huëohuë, nepi yo'oja'cohua'ini cajë huesëjë. ²³ I ye'yacohua'i aquëpi Jesús i yëquëpi i yë'quë macare ñu'i ajil'i, na'iquëna, aiñere. ²⁴ Aina, Simón Pedropi coa moñopi më'ëpi seni asajë'ë, nepi yo'oja'cohua'ini caquë'ni caquë yo'opi. ²⁵ Yo'oquëna, ñani Jesuna tsio jani seji'i:

"¿Ejaë, jequë a'ni, iti yo'oja'quë?"

²⁶ Caquëna, ipi sehuopi:

"Panpë yë'ëpi sa'suni aequë cato i pa'ija'quë api."

Jaje cani panpë ini sa'suni Judas Iscariotena aopi, Simón mamaquëna.

²⁷ Jare panpë i maca tsoe huatije Judas joyona cacapi. Ja maca Jesús capi ite: "Më'ë yo'o ja'ñe pa'ito esa yo'ojë'ë."

²⁸ Jaje catoje iti maca mesa ñu'icohua'i asa ti'añe pahuë, i caye. ²⁹ Judaspi curiquë de'hua turupë paquëre sête yecohua'i cato cuasahuë, sani aore hueroja'ijë'ë fiesta yo'o ja'ñere caquë caji cuasahuë. Panita'a curiquë peocohua'ina sani isijë'ë caquë Jesús caji cuasahuë. ³⁰ Panpë isisi jeteyo'je Judas etani saji'i. Ja maca cato tsoe ñami paji'i.

Huajëye Cuñëse'e

³¹ Judas etani saisi maca Jesupi capi:

"Yure iñoñe pa'iji, Pai Mamaquë de'oquërepa pa'ie. Cui'ne Diusu de'oquërepa pa'ieje iñoja'quë api, ipi. ³² Maija'quë de'oquërepa pa'iyere Pai Mamaquëpi iñoquë pa'ito, Maija'quëje mamaquë de'oquërepa pa'iyere iñosipi. Esa iñoja'quë api. ³³ Tsi dohuë, mësarua'je re con tsoe pa'ie paja'quë a'ë. Mësarua yë'ëre co'aja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jare judío paire case'eje mësarute cayë. Mësarua yë'ë sai sito sani ti'añe peoji. ³⁴ Mësarute huajëye cuañëñere isiyë, paire oicohua'i pa'iyere yë'ë mësarute oiyeje. Cui'ne mësarupi yecohua'ire se oijë pa'ijë'ë, caquë. ³⁵ Yecohua'ire mësarupi oicohua'i pa'ito paipi mësarute yë'ë ye'yacohua'ire pa'ë cajë ñaja'cohua'i a'ë."

Pedro Coa Cosoquë Ca Ja'ñere Jesupi Quëapi

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Simón Pedropi Jesure capi:

"Ejaë, ¿më'ë jeronai sa caquë'ni?"

Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yë'ë sai hue'ña më'ë tuni ti'añe peoji, yure cato. Jeteyo'je më'ë cato tuija'quë a'ë, yë'ëre."

³⁷ Ja maca Pedropi capi:

"Ejaë, ¿me yo'oquë yë'ë yure tuni ti'añe peoquë'ni? Yë'ë cato tsoe cui'ñasiquëpi pa'iyë, më'ë do'ire yë'ëpi saicasi'i caquë."

³⁸ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"¿Nuñerepa yë'ë do'ire më'ëpi saicaire pasi'i caquë cui'ñasiquëpi pa'i caquë? Nuñerepa cayë. Më'ëre ja yë'ta'a cura yë'ima'në më'ëpi toasonë cosoja'quë a'ë, yë'ëre ñama'quë a'ë caquë."

14

Jesu Api, Maija'quë Quë'ro Tì'a Ma'a

¹ Ai co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Diusuni necaiquë api cuasajë pa'ijë'ë. Cui'ne yë'ëreje necaiquë api cuasajë'ë. ² Ja'quë ma'tëmo huë'e cato jaiye pa'iji, pa'i hue'ña. Jaje pa'ima'co pa'ito, yë'ëpi mësarute tsoe quë'ara'huë. Jaje pa'iyë sëte yure cato saiye, mësaru pa'ija'to ne de'huacasi'i caquë. ³ Saisiquëpi pa'i hue'ña ne de'hua tējini ja maca co'i coja'quë a'ë, mësarute sasi'i caquë. Saëna, mësaruje yë'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë. ⁴ Mësaru cato asayë, yë'ë sai hue'ña, cui'ne iti ma'aje asayë.

⁵ Caquëna, Tomásapi capi:

“Èjaë, yëquë huesëyë, më'ë sai hue'ña. ¿Me më'ë sai ja'a ma'aje asayë'ni?”

⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, ma'a cui'ne yë'ë a'ë, nuñerepa cui'ne yë'ë a'ë, pa'iyë. Yë'ëja'a ti'añe pa'iji, ja'quëre. Peoji, yequëre ti'añe. ⁷ Mësarupi yë'ëre ña ti'acohua'i pani ja'quëreje ña ti'ara'huë. Jaje pa'iquëta'are yure ite mësaru ña ti'añe, tsoe ite si'anë ñajë pa'icohua'i sëte.”

⁸ Ja maca Felipepi capi:

“Èjaë, yëquëre iñojë'ë, më'ë ja'quëre. Coa ja mañase'e yëyë.”

⁹ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Felipe mësaru ja're conì yë'ë tsoe pa'iyë. ¿Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ëre ti'ama'quë a'ë? Yë'ëni ñajë ja'quëreje ña'ne pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'oquë më'ë ja'quëre iñojë'ë caquë sequë'ni? ¹⁰ ¿Më'ë huesëquë yë'ëpi ja'quë ja're tsioni pa'iyë, pa'ina, ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'iyë? ¿Cui'ne më'ë asama'ë pa'iquë ja pa'iyë? Yë'ë caye cato yë'ëse'e cuasayëpi caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre pa'iquëpi i co'amaña yo'oji. ¹¹ Pëca ja'quë ja're conì pa'ire paji cajë cuasajë'ë. Cui'ne ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'iji cajë cuasajë'ë. Panita'a jare asa ti'añe panije yë'ë yo'oyena ñajë de'hue cuasajë'ë, care paji cajë. ¹² Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquëpi, yë'ë yo'o co'amañaje, yo'oja'quë api. Yë'ëpi yë'ë ja'quë quë'rona saquëna, ja do'ire ai seña maca de'o co'amañaje yo'oja'quë api. ¹³ Mësarupi yë'ë mamina cajë seto yë'ëpi yo'oja'quë a'ë. Mamaquëpi pëca ja'quë de'oquërepa pa'iyere iñoja'quë caquë. ¹⁴ Yë'ë mamina cajë sejëna, yë'ëpi yo'oja'quë a'ë, si'aye mësaru yëjë seña pa'ito.

De'o Joyore Jëjo Daoja'quë A'ë, Jesús Case'e

¹⁵ Mësarupi yë'ëre oicohua'i pani yë'ë cuañese'ere sehuocaijë'ë. ¹⁶ Mësaru ja're si'anë pa'ija'quëre yequëre jëjo daojë'ë caquë ja'quëre sesi'i, mësarute cōcai cui'ne quëcoye necaija'quëre. ¹⁷ Jaë cato nuñerepa ca joyo pa'ija'quë api. Iye yeja pai jaëte pa ti'añe peoji, ite ñama'cohua'i cui'ne ite asama'cohua'i. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato asayë, ite. Cui'ne ipi mësaru ja're pa'iji. Pa'isiquëpi ti mësaru ja're pani huesëja'quë api. ¹⁸ Mësarute te'ohua'ire jeo sani huesoye paja'quë a'ë. Cui'naëpi pani coja'quë a'ë, mësaru ja're conì. ¹⁹ Èa maca cato pai yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, yë'ë huajëquë pa'ina, mësaruje huajëcohua'i pa'ija'cohua'i sëte. ²⁰ Ja mu'se mësaru yureta'a nuñerepa asaja'cohua'i a'ë, yë'ëpi ja'quë ja're conì pa'iyë. Pa'ina, mësarupi yë'ë ja're conì pa'iyë asaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ëpi mësaru ja're conì pa'iyë asaja'cohua'i a'ë. ²¹ Ta'ñe asaquëpi cui'ne yë'ë cuañese'ere sehuoquë yo'oquëpi, yë'ëre oiye iñoji. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quëpi iteje oija'quë api. Oina, yë'ëje ite oija'quë a'ë. Jaje oi yë'ëpi ina tsio dani yë'ëse'e iñoja'quë a'ë.”

²² Judas Iscariote peoquëpi, yequë Judaspi capi:

“Ejaë, ¿me yo'oquë yëquëna iñoja'quë a'ni, më'ëse'ere. Me pa'ina, iye yeja paina më'ë pa'ie iñoma'ë pa'ija'quë a'ni?”

²³ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëre oiquëpi yë'ë cuañese'le sehuoquë cui'ne yo'oji. Jaje yo'oquëni yë'ë ja'quëpi ite oija'quë api. Yë'ë ja'quëpi cui'ne yë'ëpi coní dani i ja're pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁴ Yë'ëre oima'quëpi yë'ë case'eje yo'oye paji. Iye coca mësarú yë'ë tse peoji. Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë tse a'ë.

²⁵ Mësarú ja're ja yë'ta'a yë'ë pa'i maca si'aye cayë. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi ja'quë yë'ë mami do'ire jëjo daoja'quë api. Jaëpi mësarute cõcai cui'ne oicohua'i pa'ijëna, yëhuoja'quë api, si'aye ye'yaquë. Cui'ne si'aye yë'ë case'ere cuasa ñajaiñe necaija'quë api.

²⁷ De'oye pa'yere mësarute isicani saiye. Yë'ë de'oye pa'yere isiyë, mësarute. Iye yeja pai de'oye pa'ie a'ë cajë isiyeje pa'yere isima'ë pa'iyë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë, cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁸ Yë'ë ja'quë yë'ë jerepa pa'i quërona saiye caquëna, mësarú asani ai sihuara'huë, yë'ëre oicohua'irepa pani. Mësarú tsoe asahuë, saisiquëpi cui'naëpi dani mësarú ja're pasi'i caquëna. ²⁹ Iye cato cayë, jaje ti'a ja'ñe pa'ina, itipi tëtó saina, ñani care papi cajë yë'ëre cuasajajë caquë.

³⁰ Ai jaiye mësarú ja're caye pañë. Yure cato tsoe daiji, iye yeja cuañequëpi. Yë'ëre meñe cuañeñe peoquëta'a yo'oji. ³¹ Jaje tëtó saiye pa'iji, ja'quëre yë'ë oiyë paipi ñajajë caquë, cui'ne i cuañeñere yo'oji cajë ñajajë caquë. Huëijë'ë. Sañu'u, tirona.

15

Cuiya'i Ñë Cui'ne Iti Capëa Pa'ie

¹ Cuiya'i ñëje pa'i a'ë, yë'ë. Yë'ë ja'quë api, iti ñacaiquëje pa'i api. ² Yë'ë capëa ipi t'ë'ca tëté jëaquëpi quëima' capëa. Jaje yo'oquë quëi capëare pase'le nëoquë api, ai quëija'quë caquë. ³ Mësarú cato tsoe de'oye jëjo nëcosicohua'i a'ë, yë'ë iye coca quëa do'ipi. ⁴ Yë'ëna tsiosicohua'irepa si'anë pa'ijë'ë, mësarú cato, yë'ë mësaruna tsiose'eje pa'ye. Iti capëse'le pani quëni ti'añe peoji, iti ñëre pana tsiosicopi pa'ie pãni. Jaje cui'ne mësarujë yë'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ima'pë pani quëni ti'añe peoyë.

⁵ Yë'ë cato iti ñëre pa'ë. Mësarú cato iti capëa'ë. Yë'ë ja're tsioni pa'ina, cui'ne yë'ëpi i ja're tsioni pa'iquëpi jaiye iti ca quëiñe pa'iji. Pa'ina, mësaruse'le yo'o ti'añe ti peoyë, yë'ë peoquëna. ⁶ Yë'ë ja're coní pa'ima'quë cato nejo cuañoquë api. Nejo cuañoni toa sua ja'ñe soquë capëa cuñeñeje pa'yere ts'isoni ëoja'quë api.

⁷ Mësarupi yë'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ijë cui'ne yë'ë ye'yase'eje huañeyema'cohua'ipi, mësarú yëyere sëcohua'i pa'ito, si'aye mësarú señe isija'quë a'ë. ⁸ Mësarupi jaiye de'o co'amaña quëiñeje pa'ye yo'ojëna, yë'ë ja'quëpi pãni sihua cuañoji. Jaje de'oye yo'ocaijë yureta'a mësarupi yë'ë ye'yacohua'irepa pa'ie ti'añë. ⁹ Yë'ë mësarute oiyë, yë'ëre ja'quë oiyëje pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë oiyere pa'ijë'ë. ¹⁰ Yë'ë cuañese'ere sehuocaijë cui'ne yo'oni yë'ë oiyere pa'iyë. Ja'quë cuañese'ere yë'ë sehuocai yo'oquëpi yë'ë ja'quë oiyere pa'iyë, cui'neje.

¹¹ Jare quëahuë, mësarute. Yë'ë ja're te'e sihuajë cui'ne sihuayepi timësicohua'i pa'ijajë caquë. ¹² Yë'ë cuañeñe cato iye a'ë: Oijë'ë, yecohua'ire, yë'ë mësarute oise'eje pa'ye. ¹³ Cajeohua'ire oi do'ire te'i jucacaiye a'ë, ai oiyë. Yequë peoji, ja jerepa pa'ye paire oiyë. ¹⁴ Mësarú yë'ë cajeohua'i a'ë, yë'ë cuañese'ere yo'oni. ¹⁵ Mësarute jo'yaohua'ire caye pañë. Te'e nuñerepa

cajeohua'ire cayë, mësarupi yë'ë iñosi do'ire, yë'ë ja'quë yë'ëre case'ere si'aye huesëma'pë asa do'ire. Jo'yaë cato huesëquë api, i ëjaë caquë yo'oye. ¹⁶ Mësarupi yë'ëre sahuani soima'pë pa'ë. Yë'ëpi mësarute sahuani soihuë. Soini cui'ne cuañehuë, sani jaiye quëijë'ë caquë, ja quëiñepi ti pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye quëicohua'ipi yë'ë do'ipi sejëna, ja'quëpi mësaru sësë'ere si'aye isija'quë api. ¹⁷ Iye a'ë, mësarute yë'ë cuañëñe: Sa'ñe oijë pa'ijë'ë.

Iye Yeja Paipi Jesure Coeje Cui'ne Jesús Tsecohua'ire Coeye

¹⁸ Iye yeja paipi mësarute coecohua'i pa'ito, yë'ëre du'ru coese'ere cuasajë oima'pë. ¹⁹ Mësarupi iye yeja acohua'i pa'ito mësarute otira'huë, iohua'i cajeohua'ire oiye. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi mësarute iye yeja acohua'ini sahuani soisi do'ire mësarute coeyë, iye yeja paipi, iye yeja acohua'i peo do'ire. ²⁰ Yë'ë mësarute case'ere cuasajë'ë. 'Necaiquë cato i ëjaëre tëtö saisiquë peoji.' Jaje pa'iyë sëtë yë'ëre pani sañope yo'osicohua'i me mësarute sañope yo'oye pañë'ni cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë ye'yayere sehuocaisicohua'i panita'a mësaru ye'yaye sehuoja'cohua'i a'ë. ²¹ Si'aye jaje yo'oja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre huesë do'ire.

²² Yë'ë dani cama'quë pa'ito jaohua'i do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iohua'i tayo yo'o do'ire ca de'hua ti'añe peoyë.

²³ Yë'ëre coequë cato ja'quëreje coeji. ²⁴ Iohua'ique ñajëna, pai yo'o ti'a ma'ñere yë'ë yo'oma'quë pa'ito sañope yo'o ja'ñe peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato yë'ë yo'oquëna, ñahuë. Jaje ñasicohua'ita'a yë'ëre cui'ne ja'quëre coeyë. Ja do'ire do'i quë'iohua'i pa'iyë. ²⁵ Iye cato yo'oyë, iohua'ina cuañëñe toyase'epi ti'ajaquë caquë nëina. Toyase'epi caji: 'Do'ije peoquëni yë'ëre coeyë.'

²⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ropi paire cöcaiquëre cui'ne nuñerepa yo'o joyore yë'ë jëjo daoquëpi, jaëpi yë'ë ayere cacaija'quë api. ²⁷ Mësaruje yë'ë ayere cacaija'cohua'i a'ë, yë'ë ja're cöni ai tsoe pa'isicohua'i sëtë.

16

¹ Yë'ëre cuasayere ne hue'soma'pë mësarupi taiñe pajajë caquë iye mësarute cahuë. ² Pai tsi'si huë'ñapi mësarute eto saoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mësarute huani jeaja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë Diosuni de'oye necaiyë cuasaja'cohua'i a'ë, huaicohua'ipi. ³ Iye cato yo'oja'cohua'i a'ë, ti ja'quëre cui'ne yë'ëreje asama'cohua'ipi. ⁴ Iye cato mësarute cayë, iti ti'asi maca yë'ë case'ere cuasa ñajajajë caquë. Mësaru ja're pa'i do'ire jaje caye pahüë, ja'a huëo maca.

De'o Joyo Yo'oye

⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato saiye, yë'ëre jëjo daosiquë ja're pasi'i caquë. Mësaru aquëje ti te'ije yë'ëre seni asaye paji, jerona më'ë saiquë'ni caquë.

⁶ Coa ai jerepa oicohua'i de'o huesëhuë, iyere caëna. ⁷ Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëpi saquëna, jerepa de'oye pati'ñe pa'iohua'i a'ë, mësaru. Yë'ëpi saima'quë pa'ito, mësarute cöcai cui'ne sihua ëaye joyona necaiquë daiye peoji. Yë'ëpi saisiquë pani jëjo daoye pa'iji, ite. ⁸ Ipi daisi maca quëaja'quë api, co'ayere pai yo'oyë, caquë. Nuñerepa yo'oye pa'iji, quëasipi, cui'ne tayo yo'osicohua'ije sai de'huaye pa'iji quëasipi. ⁹ Yë'ëre ire papi cajë cuasama' do'ire, tayo yo'ocohua'i pa'iyë. ¹⁰ Nuñerepa de'o ma'are iñoja'quë api, yë'ëpi ja'quë quë'rona saisi do'ire, ja maca mësaru yë'ëre ña'ñe peoji. ¹¹ Iye yeja cuañëquëpi i tayo yo'o do'ire nejo cuañosiquë pa'i do'ire paipi asa ti'aja'cohua'i a'ë, Diosuni iohua'i tayo yo'o do'ire sai de'hua cuañëñe pa'iji, ca ja'ñere ipi quëaquëna.

¹² Ja yë'ta'a jaiye mësarute caye payë. Jaje pa'iquëta'are yure cato mësaru asa ti'añere peoyë. ¹³ Nuñerepa ca joyopi dani mësarute ye'yaja'quë api, si'aye

nuñere pare. Coa ise'e cuasayere cama'e pasipi. Si'aye asase'ere casipi. Cui'ne mēsarute quēasipi, yequē mu'se tēto sai ja'ñere. ¹⁴ Yē'ēre de'okuēre papi caja'quē api, yē'ē tse ayere paquēpi mēsarute quēa iñoja'quē api. ¹⁵ Si'aye ja'quē paye yē'ē tse a'ē. Jaje pa'ina, cahuē. Yē'ē tserē de'o joyo cato paja'quē api. Jaje paquēpi yē'ē tserē mēsarute se iñoja'quē api.

Sihuayere Tīmē Cuqñoñe

¹⁶ Ēa maca cato, yē'ēre ña'ne paja'cohua'i a'ē, mēsarū. Pasicohua'ita'a ai tsoe maca pani ñaja'cohua'i a'ē, yē'ēre. Ja'quē quē'rona sai'yē, yē'ē.”

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'i acohua'ipi sa'ñe sei'ē, ñeje cajē:

“¿Me caquē jaje caquē'ni? Ēa maca cato yē'ēre ña'ne paja'cohua'i a'ē, cui'ne yequēje caji ai tsoe maca pani ña coja'cohua'i a'ē, yē'ēre. Ja'quē quē'rona saisi do'ire jaje pasipi caji. ¹⁸ ¿Iquere caquē jaje ēa maca caquē'ni? Jaje cato me asa ti'añe'ni huesēyē, i caye.”

¹⁹ Jaje yo'ojē cajēna, Jesús cato asapi, iohua'i seni asa'ñu'u cajē yo'oye. Jaje pa'ina, capi:

“Mēsarute cahuē, ēa maca cato yē'ēre ña'ne paja'cohua'i a'ē, ai tsoe maca pani yē'ēre ña coja'cohua'i a'ē. ¿Ja case'ere mēsarū sa'ñe sejē yo'ojē caye?

²⁰ Nuñerepa mēsarute cayē. Mēsarū airepa oija'cohua'i a'ē, cui'ne co'a ju'ijē pa'ija'cohua'i a'ē. Jaje pa'ijēta'are iye yeja pai cato sihuaja'cohua'i a'ē. Jaje oijē pa'isicohua'ita'are mēsarū oise'epi yequē mu'se sihuaye pōñēja'coa.

²¹ Nomio'ipi tsj coa huēosico pani ai yo'ocōa, tsitu'ure pa maca ti'aēna, a'si ju'io. Jaje yo'osicota'a tsihua'ē macare tē'ya dani a'sise'e huanēyeco'a, hua'jē tsitu'upi iye yejare pa'ina, sihuaco. ²² Jaje cui'ne mēsarujē ai yo'oja'cohua'i a'ē, yure cato. Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi co'ini mēsarute ña coja'quē a'ē. Ja maca mēsarū sihua hua'jēja'cohua'i a'ē. Ja mēsarū sihuaye yecohua'ijē jioye ti peoji.

²³ Ja mu'se cato yē'ēre seni asaye ti peosipi. Nuñerepa mēsarute cayē. Ja'quēpi mēsarute isija'quē api, si'aye mēsarū se'ne yē'ē mamipi cajē sejēna.

²⁴ Iye macaja'a mēsarū yē'ē mamipi cajē se'ne pahué, yureta'a sejē'ē. Sejēna, isija'quē api. Isiquēna, sihuaja'cohua'i a'ē.

Iye Yejare Ñese Quēcoye

²⁵ Mēsarute cahuē. Iye coca pai yo'oye ayena conī cuēcue ñaquē jaje casiquēta'are yequē mu'se ti'aja'coa, pai yo'oye ayena conī cuēcua'mē caye, nuñerepa caja'quē a'ē, ja'quē ayere ti'ña asayerēpa. ²⁶ Ja mu'se cato mēsarū yē'ē mamipi cajē seja'cohua'i a'ē. ²⁷ Tsoe ja'quēpi mēsarute oi paji, mēsarupi yē'ēre oi do'ire cui'ne mēsarupi yē'ēre Diosu quē'ropi daisiquē api, cajē asa do'ire. ²⁸ Ja'quē quē'rore papi etani iye yejana daisiquē a'ē. Jaje pa'iquēta'are yure cato iye yejapi jeonī ja'quē quē'rona co'ija'quē a'ē.”

²⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuē:

“Yureta'a mē'ē ti'ñarepa cayē, yequena conī cuēcueye peoye. ³⁰ Yureta'a mē'ēre ñajē cui'ne asayē, si'aye ta'ñe asaquēre papi. Jaje pa'ini yecohua'ijē mē'ēre seni asa'ñu'u cajē yo'oye peoji. Jaje pa'ina, mē'ēre Diosu quē'ropi daisiquē api cajē asayē, yequē.”

³¹ Cajēna, Jesupi capi:

“¿Jaje pa'ito yureta'a asa ti'are paye? ³² Tsoe ti'aji, iti yo'o maca. Yure iti macare pa'iyē, mēsarū yē'ēre te'ire jeoni pai ñape hua saija'cohua'i a'ē. Ja maca te'i pēaja'quē a'ē. Jaje pēasiquēta'a te'i pa'iyē paja'quē a'ē. Yē'ē ja'quēpi yē'ē ja're conī pa'ija'quē api. ³³ Iye cato cayē, mēsarute yē'ē ja're conī pa'ijē ai yo'oye peoye de'oye pa'ijē'ē caquē. Iye yeja cato mēsarū ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquēta'are quēcocohua'i pa'ijē'ē. Yē'ē jē'quē iye yejare ñese quēcocué paē'ē.”

17

Jesús I Ye'yacohua'ire Secacaise'e

¹ Jaje ca tējini Jesús ma'tēmona ñaquē capi:

“Ja'quē tsoe tī'api, itī yo'o maca. Mē'ē mamaquēre de'oquēre papi iñocaijē'ē, mē'ē mamaquēpi mē'ēreje de'oquēre papi caquē iñoja'quēre. ² Mē'ēpi mē'ē mamaquēre iye yeja paire cuañequēre nehuē, mē'ē isicohua'ire ti pani huesēye isijaquē caquē. ³ Mē'ēre te'i api Diosu asajē cui'ne mē'ē jējo daosiquēre Jesucristore asaye a'ē, ti pani huesēye.

⁴ Iye yejare pa'i mē'ēre de'oquēre papi caquē iñoquē mē'ē cuañese'ere ne saohuē. ⁵ Iye yeja peo'nē yē'ē mē'ē ja're pa'i de'oyere pare pase'eje pa'ye yure yē'ēre isi cojē'ē, ja'quē.

⁶ Iye yeja acohua'ini mē'ē yē'ēre sahuani isisicohua'ire yē'ēpi mē'ē pa'iyere iñoahuē. Mē'ē tsecohua'i paē'ē. Jaje pa'iohua'ini yē'ēna mē'ēpi isina, iohua'ipi mē'ē cocare de'oye sehuojē yo'ohuē. ⁷ Yure cato jaohua'i asayē, mē'ē tse a'ē cajē mē'ē yē'ēre isise'ere. ⁸ Jaje pa'ina, de'oye sehuojē asahuē, mē'ē yē'ēre isisi coca. Asa tī'are pahuē, mē'ē quē'ropi daisiquē api cajē, cui'ne mē'ēpi jējo daosiquē api cajē asahuē.

⁹ Jaohua'i do'ire caquē mē'ēre señē: Coa iye yeja acohua'ini caquē señē pañē. Mē'ē yē'ēre isisicohua'ini caquē señē, mē'ē tsecohua'ini. ¹⁰ Yē'ē paye mē'ē tse a'ē, cui'ne mē'ē payepi yē'ē tse a'ē. Jaje pa'ina, yē'ē de'oyere jaohua'ipi iñoñē.

¹¹ Yē'ē iye yejare pa'iyē paja'quē a'ē. Paquēta'are jaohua'ita'a iye yejare pa'ija'cohua'i a'ē. Yē'ē cato saiyē, mē'ē ja're pa'ija'quēpi. Ja'quē de'oquērepa jaohua'i mañare ñacaijē'ē, mē'ē tutupi mē'ē yē'ēre isisicohua'ire, mē'ē cui'ne yē'ē conī pa'iyēje pa'ye te'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Yē'ē iye yeja pa'i maca mē'ē tutupi de'oye ñacaē'ē, iohua'ire, mē'ē yē'ēre isisicohua'ire. Ñacaina, te'ije ne huesēye papi, noni ne huesēsiquēse'e ne huesēpi toyase'epi tī'aquēna.

¹³ Yure cato mē'ē pa'i hue'ñana saiyē. Jaje pa'iquēta'are yē'ē ja yē'ta'a iye yejare pa'i do'ire cayē, iye coca, jaohua'ije yē'ē sihuayeje pa'ye sihuajajē caquē. ¹⁴ Mē'ē cocare jaohua'ina isihuē. Isina, iye yeja acohua'ipi iohua'ire coeyē, iye yeja acohua'i peo do'ire. Yē'ēje iye yeja aquē peoyē. ¹⁵ Iye yejapi jaohua'ire etoni sajē'ē caquē señē pañē. Yē'ē cato señē, mē'ēpi ñacaina, huatipi josa yo'oye pajaquē caquē. ¹⁶ Jaohua'i cato iye yeja acohua'i peoyē. Yē'ēje iye yeja aquē peoyē. ¹⁷ Mē'ē tsecohua'irepa pa'ija'cohua'ire de'ocohua'ire pare nejē'ē, mē'ē cocapi. Mē'ē coca cato nuñere pa'ē. ¹⁸ Mē'ē yē'ēre iye yejana jējo daose'eje pa'ye cui'ne yē'ēje jaohua'ire iye yejana jējo saoyē. ¹⁹ Jaje pa'ina, jaohua'ini caquē yē'ēpi mē'ēna isiyē, jaohua'ije nuñerepa coca do'ipi mē'ēna isisicohua'i pa'ijē mē'ē yēyere yo'ojajē caquē.

²⁰ Jaohua'ise'ere caquē secacaiye pañē, cui'ne iohua'i quējēna, jeteyo'je asani itire pa'ē cajē cuasaja'cohua'ireje caquē secacaiyē. ²¹ Si'aohua'i jaohua'ije te'ije pa'iohua'i pa'ijajē caquē señē, te'ije pa'iohua'i maina tsioni pa'ijaquē caquē. Ja'quē, yē'ē cui'ne mē'ē conī tsioni te'ije pa'iohua'i pa'iyēje pa'ye pa'ijajē jaohua'ije. Jaje tsiosicohua'ipi te'ije pa'iohua'i pa'ijēna, iye yeja acohua'ipi ñajē mē'ēpi yē'ēre jējo daopi cajē sehuoja'cohua'ire. ²² Jaohua'ire isihuē, de'oyere pare mē'ē yē'ēre isise'ere, te'ije pa'iohua'i pa'ijajē caquē, mē'ē cui'ne yē'ē te'ije pa'iohua'i pa'iyēje cui'ne pa'ijajē caquē. ²³ Yē'ēpi iohua'ija're conī pasī'i. Pa'ina, mē'ēpi yē'ē ja're conī pa'ijē'ē. Pa'ina, iohua'ipi te'ije pa'iohua'irepa pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'ijēna, iye yeja paipi, mē'ēpi

yë'ère jëjo daopi cajë asaja'cohua'i a'ë, më'ëpi jaohua'ire yë'ère oiyeje pa'ye oina ñajë.

²⁴ Ja'quë më'ëpi yë'ère isihuë. Jaje pa'ina, më'ère señë, jaohua'ije yë'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë, pa'ijë më'ë yë'ère de'oyerepa isise'ere ñajajë. Yë'ère më'ë cato ai oiquë a'ë, ja yë'ta'a yeja de'huama'nëpi. ²⁵ Yë'ë ja'quë nuñerepa yo'quë, më'ère iye yeja pai asa ti'añe pañë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato më'ère asayë icohua'ije më'ë jëjo daosiquë api cajë asayë, yë'ère. ²⁶ Yë'ëpi ñohuë, më'ë pa'ie jaohua'ire. Ja yë'ta'api ñoquë pasi'i, ai jerepa tiña. Jaje ñoquëna, më'ë yë'ère oiyeipi ñohua'ini pa'ijaquë pa'ina, yë'ëpi ñohua'i ja're cõni pasi'i."

18

Jesure Tseani Sase'e

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Iye ca tējini jeteyo'je Jesús saji'i, i ye'yacohua'i ja're cõni Cedrón a'ri tsiaya je te'tena. Jarote a'ri tsio paji'i. Jarona Jesús i ye'yacohua'i ja're cõni cacapi. ² Judasje, coso yehuoja'quëje jaro ñaquë paji'i. Jarona Jesús si'anë i ye'yacohua'i ja're tsi'si hue'ña paji'i. ³ Pa'ina, Judas iti ñaquë sête iti hue'ñana sa ti'api, soldado pai ja're, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i ja're, cui'ne fariseo pai jëjo daocohua'i ja're. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i cato Maija'quë huë'e ñacai soldado pai paë'ë. Si'aohua'i huaajo cui'ñasicohua'ire papi daë'ë, toa tsëopëana cui'ne soquë pena tsëosicohua'ipi. ⁴ Jesupi ñohua'i yo'o ja'ñe asaquë du'ru sani ñohua'ire seji'i:

"¿Neni co'eye'ni?"

⁵ Caquëna, ñohua'ipi cahuë:

"Jesús Nazaret aquëni co'eyë."

Cajëna, Jesupi sehunoquë capi:

"Yë'ë i a'ë."

Judasje ñohua'i ja're cõni paji'i. ⁶ Jaje caquëna, asani co'ye jëa saoni yejana tata omehuë. ⁷ Ja maca Jesús tijupë seji'i, ñohua'ire cahuë:

"¿Neni co'eye'ni?"

Caquëna, ñohua'ipi cahuë:

"Jesús Nazaret aquëni co'eyë."

⁸ Cajëna, Jesús capi, ñohua'ire:

"Tsoe mësarupi asahuë. Yë'ë i a'ë. Yë'ëni co'eye sête jaohua'ire josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, ñohua'ise'e saijajë."

⁹ Jaje Jesús case'e ti'api, i case'e cato caji:

"Më'ë yë'ère isisicohua'ire ne huesoye pahuë, te'ireje." ¹⁰ Ja maca Simón Pedropi i hua'ti dutani ëja të'hui cajorose'e têtõ huatopi. I têtõsiquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaiquë paji'i. I mami cato Malco hue'equë paji'i. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi Pedrore capi:

"Hua'tire io ju'i hue'ñana jua nëojë'ë. Iye jare jaje ai yo'oye pa'iji, yë'ë ja'quëpi isito."

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa Quë'rona Ëjaë Jesure Sase'e

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ja maca soldado pai cui'ne ñohua'i ëjaë cõni, cui'ne judío pai soldado cõni Jesure tseani huehuë. ¹³ Ja jeteyo'je Anás huë'ena sahuë. Anás mamacorepa do'ire Caifás cato Anás huau paji'i. Jaëpi ja tëcahuë cato Maija'quë huë'e

ñacaicohua'i ëjaë paji'i. ¹⁴ Jare iquë Caifáspi ca nëopi, judío paire te'i mai aquëpi jucacaiye pa'iji, si'a judío pai do'ire.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë Case'e
(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Simón Pedro cui'ne yequë i ye'yequë coní tuë'ë, Jesure. Jesús ye'yaquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquë paji'i. Jaje pa'i do'ire cacapi, Jesús ja're coní, ëjaë huë'e hue'se daripëna. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Pedrose'e hue'se eta sa'rona pëapi. Jaje pëaëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquëpi Jesús ye'yaquëpi etani eta sa'ro ñacore coca caní Pedrose copi, sa'nahuëna. ¹⁷ Ja maca eta sa'ro ñacopi Pedrose seco'ë:

“¿Më'ë i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Seona, Pedropi capi:

“Pajë'ë, yequë a'ë.”

¹⁸ Ai sësëye sëte, jo'yachua'i cui'ne policia pai coní jeca dani suani toa nehuë. Neni jarote ñu'ijë sësëquëna, cuijë paë'ë. Pedroje jarote paji'i, sësëquëna, cuiquë.

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaëpi Jesure Sese'e
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi Jesure se huëopi, jecohua'i a'ni, më'ë ye'yacohua'i caquë, cui'ne iquere më'ë ye'yaquë paquë'ni caquë seji'i.

²⁰ Seina, Jesupi capi:

“Si'a pai asajëna, yë'ë cato casiquë a'ë. Si'anë pai tsi'si sitona ye'yaquë pa'isiquë a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ena ye'yaquë pa'isiquë a'ë, judío pai tsi'si hue'ñana. Yë'ë cato yo'osiquë a'ë, yahue yo'oma'ë pa'isiquë a'ë. ²¹ ¿Me yo'oquë yë'ëre seni asaquë'ni? Seni asajë'ë, yë'ë caquëna, asasicohua'ini, jahua'ipi quëajajë yë'ë case'e. Jaohua'ipi asayë, yë'ë case'e si'aye.”

²² Jaje Jesús ca maca Maija'quë huë'e ñacai policiapi iti maca nëcaquëpi tsiana tëtouquë capi:

“¿Jaje jo Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre sa'ñope sehuocoa?”

²³ Caquëna, Jesupi capi:

“Quëajë'ë. ¿Iquere yë'ë co'aye care'ni? ¿Yë'ë case'epi de'oye pa'ito me yo'oquë tëtouquë'ni, yë'ëre?”

²⁴ Ja maca Anáspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë Caifás quë'rona sëasiquëni jëjo saopi.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë, Ca Cose'e
(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Pedro jaje yo'o maca cato toare cui nëcapi. Nëcaquëna, ite cahuë:

“¿Më'ëje i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Cajëna, Pedropi cosoquë capi:

“Pajë'ë. Ñama'quë a'ë, ite.”

²⁶ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre nacaicohua'i aquëpi seji'i, Pedro cajoro tëtouquë, do'iquëpi ñeje caquë:

“¿Më'ëje pa'ini yë'ë ñasiquëta'a jeto tsio?”

²⁷ Caquëna, Pedropi tijupë cosopi. Coso macarepa curaje yëji'i.

Pilato Ña Hue'ñare Jesús Pa'ise'e
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Ja maca Caifás huë'epi Jesure Pilato huë'ena sahuë. Ja maca cato ñata tóme huesë maca paji'i. Judío cato cacama'pë pa'ë huë'e, si'si neñere coejë,

iohua'ipi jarona cacasicohua'i pani Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë aiñere para'huë. ²⁹ Jaje pa'ina, Pilatopi etani iohua'ire capi:

“¿Ique do'ire iquëre sañope caye'ni?”

³⁰ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë. Do'i quë'i peoto yëquë më'ë quë'rona daye para'huë.

³¹ Ja maca Pilatopi capi:

“Sajë'ë, iquëre. Sani mësarü cuañese'e pa'ieyeje do'i quë'i pa'ito yo'ojë'ë.”

Caquëna, judío paipi cahuë:

“Jaje pa'iquëta'are yëquë judío pai cato paire huani jeoñe cuañeñe ti peoyë.”

³² Jaje yo'ojëna, Jesús i ju'i ja'ñe ca nëose'e ti'api. ³³ Pilato cui'naëpi i huë'ena cacani Jesure soini seji'i:

“¿Më'ë judío pai ëjaëre paë?”

³⁴ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Më'ëse'e cuasaquë caquë, panita'a yecohua'ipi carena, caquë?”

³⁵ Caquëna, Pilatopi sehuopi:

“¿Judíoje ñani yë'ë cato? Më'ë paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi yë'ëna dani isihuë, më'ëre ja do'ire caye. ¿Iquere yo'o u'ni?”

³⁶ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Iye yeja yë'ë cuañe huë'ña peoji. Iye yeja yë'ë quë'ro pa'ito, yë'ë te'te pa'icohua'ipi uihuara'huë, yë'ëpi judío paini tseja cuañeñe pajajë cajë. Yë'ë cuañe huë'ña peoji, iño.”

³⁷ Ja maca Pilatopi capi:

“Jaje pa'ito judío pai ëjaë, më'ë.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Pa'i ëjaë'ë, më'ë cayeje. Peosiquëpi pai de'oni yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, nuñerepa cocare casi'i caquë. Nuñerepa cocare sehuocaicohua'ipi yë'ë caye asacayë.”

Jesure Huani Jeoñe

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

³⁸ Caquëna, Pilatopi capi:

“¿Ique a'ni, nuñerepa?”

Jaje seni tējini, Pilato tijupë pai ja're coca casi'i caquë, etani capi:

“¿I co'aye yo'ose'e yë'ë ti'ama'ë pa'iyë, iquëre. ³⁹ Mësarü cato Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'seña tseasicohua'ire te'ire etocohua'i a'ë. ¿Jaje pa'ie sëte mësarü neni etoye yë'e'ni? ¿Judío pai ëjaëni etoye?”

⁴⁰ Jaje ca maca si'a pai cui coreña:

“¿Jaëre cato etoye peoji! Barrabásni eto saojë'ë.”

Iquë Barrabás cato co'amaña yahue imaquë paji'i.

19

¹ Jaje cajëna, asani Pilatopi Jesure si'sejë'ë caëna, si'sehuë. ² Soldado pai Jesure miupi maro tëosicopi siopëna puahuë. Cui'ne nea maja'i ju'i care Jesure suñacaë'ë. ³ Ja jeteyo'je i quë'rona tsiojaijë cahuë:

“Judío pai ëjaëre pa'ë, më'ë!”

Jaje cajë tsiana të'cahuë.

⁴ Tijupë Pilato eta coní capi:

“Asajë'ë. Iquë co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Cui'naëni mësarü quë'rona da conë, do'i peoquë api cajë ñajajë caquë.”

⁵ Jesupi miu maro pu'i cui'ne nea maja'i ju'i ca ju'i etaquëna, ja maca Pilatopi capi:

“¡Ñajë'ë. Ñhore pa'iji, iquë!”

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne policia pai ñani cuihuë:

“¡Queñe pa'iji. Queñe pa'iji!”

Jaje cuijëna, Pilatopi capi:

“Sani quejë'ë, mësarupi. Yë'ë cato ti'añe pahüë, i co'aye yo'ose'e.”

⁷ Caquëna, judío paipi sehuohüë:

“Yëquë cuañese'e payë. Jaje pa'ina, yëquë cuañese'eje ju'iñe pa'iji, Diosu mamaquë a'ë casi do'ire.”

⁸ Jare Pilato asani ai jerepa ca'rapí. ⁹ Ja maca cui'naëpi huë'ena cacani seji'i, Jesure:

“¿Jero aquë a'ni, më'ë caquë?”

Seina, Jesús ti sehuoma'ë paji'i, te'o macareje.

¹⁰ Ja maca Pilato capi:

“¿Yë'ëre sehuocaiye paquë? ¿Huesëquë cui'ne yë'ëpi më'ëre queja'a tutu cui'ne më'ëre eto sao tutujë paye?”

¹¹ Caquëna, Jesupi capi:

“Diusupi më'ëre ja tutu isima'quë pa'ito më'ë yë'ëre yo'o ti'añe ti peora'pi. Jaje pa'ina, yë'ëre tseani më'ëna isisiquëpi më'ë jerepa jai do'i paji, tayo do'ire.”

¹² Jare ja macapi Pilato cato Jesure eto sao huasosi'i caquë co'epi. Co'equëta'are judío paipi jerepa cuihuë, ñeje:

“Jaëni eto saoquë paní César cajei peoja'quë a'ë, më'ë. ¡Pai ëjaëre pa'ë caquë yo'oquë cato Césarte sañope yo'oquë api!”

¹³ Ja maca Pilato iyere asani Jesure hue'sena etoni pai yo'ose'e ne de'huaquë ña de'hua hue'ñana ja'rupi, hebreo pai coca cato Gabata hue'yo hue'ñana. Jaje caní cayë, “Quënapí nesico”. ¹⁴ Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'añe pa maca mu'se joporepa pa'ina, yo'ohüë, te'e mu'se caraquëna. Ja maca judío paire Pilatopi capi:

“¡Iquë mësarú ëjaërepa pajë'ë!”

¹⁵ Jaje caquëna, johua'ipi cahuë:

“Ju'íjaquë, ju'íjaquë! ¡Queñe pa'iji!”

Cajëna, Pilatopi capi:

“¿Yë'ëpi mësarú ëjaëre queja'quë a'ni, jaje ca ja'ñe?”

Caquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cahuë, ite:

“Yequë ëjaëre pare peoyë. Coa Césarse'e yëquë ëjaë pa'iji.”

¹⁶ Jaje ca tējini Pilatopi Jesure johua'ina isipi quejajë caquë. Isina, johua'ipi sahuë.

Jesure Queñe

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Jesús jaropi etani ite queja'a sarahua coani saji'i, pai siopë tara hue'e hue'ñana hebreo pai coca cato Gólgota hue'yo hue'ñana. ¹⁸ Jarona ite quehuë. Yecohua'ire cayaohua'ire i ja're coní quehuë. Jesuni jopore pana nëcojë yecohua'ini i ëja te'tena cui'ne i ari te'tena nëcohuë. ¹⁹ Pilatopi cuañepi cruzu ëmëje'ena: JESÚS NAZARET AQUË JUDÍO PAI ËJAËPI toyasicore deojë'ë caquë. ²⁰ Jaje toyasicore jai pai judío pai ñahuë, Jesure que sitopi pai daripë ja'yere pa'i do'ire. Toyasico cato paji'i, hebreo coca, griego coca, cui'ne latín coca. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi judío paipi cahuë, Pilatore:

“Toyama'ë pa'ijë'ë ‘Judío pai ëjaëpi’ caquë coa toyajë'ë, ñeje, ‘Judío pai ëjaë'ë caquë api.’ Jare toyajë'ë.”

²² Cajëna, Pilatopi sehuopi:

“Yë'ë toya huesósico cato jaje pa'iji. Yeque ponañe peoji.”

²³ Ite quesi jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ini cajese'e pa'i caña huahuehuë, pai ñape cui'na ja'yese'e. Cui'ne camisaje j'ë, itena te'opi tsoa ca pa'ye sête, ²⁴ sa'ñe johua'i cahuë:

“Nanë ye'saye pañu'u, coa iti de'hue nesiquëpi iote paja'quëre.”

Jaje cajë yo'o maca tsoe ti'api, toyase'e ñeje cayepi:

“Yë'ë ju'i care pai ñape huahuehuë. Nepi paja'cohua'i a'ni, cajë.” Jaje soldado pai yo'ohuë, iti case'eje pa'ye.

²⁵ Cruz yë'quë macare Jesús pëca ja'co cui'ne io maja'yo, cui'ne Cleofas nêjo María, cui'ne yequë María Magdalena paë'ë. ²⁶ Pa'ijëna, pëca ja'core Jesús ñani, cui'ne j'ai oi ye'yaquë pa'isiquëpi io yë'quë macare nëcaquëna, ñani capi:

“Nomio jaë api, më'ë mamaquë.”

²⁷ Ja jeteyo'je i ye'yaquëre capi:

“Jao, më'ë ja'co.”

Jare iti casi macapi i ye'yaquëpi i huë'ena sai sapi, iote.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Ja jeteyo'je Jesús tsoe si'aye ne saose'e sête toyase'e cayepi ti'ajaquë caquë capi:

“Oco ëaji.”

²⁹ Jarote o'sa cono timësicopi ñuco'ë. Ñu'iona, ja maca ca'cona saëni soquë tarapëna huëni i yë'opona ucujaquë cajë yo'ojëna. ³⁰ Jesupi o'sa cuiya'i conore ucupi. Ucuni capi:

“Si'aye ti'api, yureta'a.”

Jaje cani meñe siopë ne meni, juni huesëpi.

Jesús Coripa Quë'rona Soldadopi Totase'e

³¹ Ja yë'ta'a Egiptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'ama'ë paji'i. Ja mu'se cato huajë mu'se paji'i. Jaje pa'i do'ire co'aye cruzure ju'isicohua'ipi dete ma'ñe cajë Pilatore se'i'ë, quësicohua'ire quëñase'e të'ca jë'yeni tiona sajajë cajë. ³² Ja maca soldado paipi sani du'ru aquëre pani quëña të'ca jë'yehuë, cui'ne yequëreje të'ca jë'yehuë, Jesús ja're quësicohua'ire. ³³ Jaje yo'oni Jesús quë'rona sa tsiojaijë ñajëna, tsoe ju'isiquë paji'i. Pa'ina, ña jujani quëña të'ca jë'yeye pahuë.

³⁴ Jaje pa'iquëta'are soldadopi uiyopi totapi. Coripana totaquëna, tsie cui'ne oco etapi. ³⁵ Iye quëaquë cato iti ñasiquëpi quëaji cui'ne nuñerepa caji. Nuñerepa quëaji iti asasiquëpi, mësarureje care paji cajë asajajë caquë. ³⁶ Iye cato yo'ohuë, ñeje toyase'epi ti'ajaquë cajë, itipi caji: “I quëña të'ca jë'yeye paja'cohua'i a'ë.” ³⁷ Yequë huë'ña toyase'epi caji: “Iohua'i a'si nesiquëni ñaja'cohua'i a'ë.”

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ja jeteyo'je José, Arimatea aquëpi Pilatore sani Jesús capë tasi'i caquë seji'i. José cato judío paini ca'raqüë Jesure yahuerëpa tuiquë paji'i. Jaje pa'ipi seji'i, Pilatore Jesús capë sani tasi'i caquë. Caquëna, Pilatopi de'oji sajë'ë. Caëna, sani Jesús capë ini sapi. ³⁹ Cui'ne Nicodemojë saji'i, treinta kilos mirra cui'ne aloes co'mese'ere saquë. Jaë cato Jesure ñami sani coca casiquë paji'i. ⁴⁰ Jaje José cui'ne Nicodemo con i'isicohua'ipi Jesús capëre ini johua'i sase'e huëo sëñepi cañana neni tunahuë, ju'isiquëre. Taja'quëre judío pai yo'oyepi yo'ohuë, jaje yo'ocohua'i sête. ⁴¹ Jesure quë sito ja'yere tsio

paji'i. Pa'ina, ja tsiore paji'i, huajë quë'isi coje paire tama'coje. ⁴² Pa'ina, ja cojena Jesure tãhuë, ja'ye maca pa'icona. Ja maca cato judío pai huajë mu'se tose ti'a huëopi.

20

Jesús Ju'isiquëpi Huëiye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Du'ru co'amaña ne mu'se ñata maca ja neaquëna, María Magdalenapi saco'ë, tasi daripëna. Saio ñacona, daripë siosicopi jai quëna pë hui'yosico paji'i. ² Ja maca Simón Pedro quë'rona cui'ne Jesús ai oiquërepa pa'isiquë quë'rona huë'huëni cao:

“Ëjaë capë tose sahuë, daripë pa'isicore. Huesëyë, jero sa'na nehuë.”

³ Jaje cacona, Pedro cui'ne yequë i ye'yaquë con daripë quë'rona ñañu'u cajë saë'ë. ⁴ Cayahua'i te'e co'arepa huë'huëjë saë'ë. Te'i ai jerepa huë'huësiquëpi du'ru ti'api, tasi daripëna. Pedropi jeteyo'je ti'api. ⁵ Du'ru ti'ani në mení ñaquëna, coa jte huëni oasi cañase'e paji'i. Cacani ñañeta'a papi. ⁶ Paquëna, Simón Pedropi jeteyo'je daisiquëpi daripëna cacapi. Jaëje cui'ne ñapi, jte huëni oasi cañase'e pa'ina. ⁷ Cui'ne yequeje ñapi, Jesús siopë tunasi capi tirona jöse'ere tunani yequë caña uima'tona oasicopi pa'iona. ⁸ Ja maca cui'ne du'ru daripëna ti'asiquëje cacani iti yo'ose'e ñaquë nuñerepa asapi, iti yo'ose'e. ⁹ Jesucristo ju'isiquëpi huëi ja'ñere case'ere ja yë'ta'a toyase'e caye asa ti'ama'cohua'i sëte. ¹⁰ Jaje ña tējini i ye'yacohua'i co'ihuë, huë'ena.

Jesupi María Magdalenana Ñaise'e

(Mr 16.9-11)

¹¹ Jaje pa'iquëta'are María cato hue'sena pëa nēcani oi nēcno, daripë yë'quë macapi. Ja oio se nē mení ñao daripë sa'nahuëna. ¹² Ñacopi ñao, cayahua'i poja'i ju'i caña suñasicohua'ipi, Jesús capë pa'i sitore pa'ijëna, te'i quëo pa'i sitore pa'ina, yequëpi siopë pa'i sitore ñu'ina. ¹³ Ja maca hui'ñaohua'ipi iote se'i'ë:

“¿Nomio, iquere oico'ni?”

Cajëna, iopi sehuo:

“Yë'ë Ëjaëni sahuë. Ja do'ire oiyë. Huesëyë, jero sa'na sani nehuë.”

¹⁴ Jaje se ca toco, se ponëco Jesure ñao, iti macare nēcno. Ñacota'a Jesupi cuasaye pao. ¹⁵ Ja maca Jesupi iote se'i'i:

“¿Nomio, iquere oico'ni? ¿Neni co'eco'ni?”

Caquëna, iti maca tsio ñaquë api cuasaco cao:

“Ëjaë, më'ëpi sasiquë pani quëajë'ë, më'ë ne sito. Quëaëna, yë'ëpi ite sasi'i.”

¹⁶ Ja maca Jesupi capi, iote:

“¡María!”

Caquëna, iopi ponëni cao, hebreo cocapi:

“¡Raboni!” Jaje caye cato cao, ye'yaquë.

¹⁷ Ja maca Jesupi capi:

“Tseama'o, ñu'ijë'ë. Ja yë'ta'a ja'quë quë'ro saima'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Pëca ja'quë quë'rona cui'ne mai Diusu quë'rona saiye.”

¹⁸ Caquëna, ja maca María Magdalenapi sani i ye'yaquë pa'isicohua'ire quëao. Ëjaëni ñahuë, caco. Ipi jaje quëajë'ë, caëna, cayë, cao.

Jesupi I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Jare ja mu'se du'ru co'amaña ne mu'se ñami pa'i maca i ye'yacohua'ipi tu'rihuëna judío paini ca'rajë cacani eta sa'ro sjosicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi iohua'i jopona ñaiquë pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

²⁰ Ja se ca tējini i jëña cui'ne i coripa iñopi. Ja maca Ëjaëre papi cuasajë sihuahuë. ²¹ Ja maca cui'naëpi Jesús ca cōpi:

“De'oye pa'ijë'ë, mësaru. Ja'quë yë'ëre jëjo daose'eje cui'ne yë'ëje mësaruteje jëjo saoyë.”

²² Jaje cani sēcōpi iohua'ina, sēcōquë capi:

“De'o joyore pare pajë'ë. ²³ Mësarupi saï de'huacaicohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e saï de'huacaiye pa'iji. Mësaru saï de'huacaima'cohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e saï de'huacaiye peoji.”

Tomáspi Jesús Huëisiquëre Ñase'e

²⁴ Tomás Jesús doce soisicohua'i aquëpi cui'ne yequë mami Gemelo hue'equëpi Jesús ñai maca peopi. Peoquëna, yecohua'ise'e paë'ë. ²⁵ Peoquëna, ñasicohua'ipi Jesús ye'yacohua'ipi quëahuë, Ëjaëni yëquë ñahuë cajë. Cajëna, Tomás pi capi:

“Yë'ëpi i jëtë quëna ñaca cojena cui'ne i coripa ui cojena yë'ë jëtëpi sani ñama'ë paní ire papi caye paja'quë a'ë.”

²⁶ Ocho mu'seña tëto saisi maca i ye'yacohua'ipi huë'ena tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, jarote Tomásje cōni paji'i, yure cato. Ja maca Jesús ñaipi, eta sa'noa siose'epi pa'iquëta'are. Ja maca pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

²⁷ Ja maca capi, Tomásre:

“Më'ë jëtëpi iñona sa'ijë'ë. Sa'i ñajë'ë, yë'ë jëñare. Më'ë jëtëre dajë'ë. Dani yë'ë coripa ui cojena sa'ijë'ë, tsoerepa jëa coema'ë pa'ija'quë nuñere pa'ë caquë asaja'quë.”

²⁸ Ja maca Tomás pi sehuopi:

“Yë'ë jëjaë cui'ne yë'ë Diosu!”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Tomás yureta'a asare payë, më'ë yë'ëre ñasi do'ire. Sihuayë, yë'ëre ñama'cohua'ipi coa quëayena asani nuñere pa'ë cajë cuasacohua'ire.”

Me Neja'copi Iye Toya Pëpë Pa'ico'ni

³⁰ Jesús jaiye yo'opi i ye'yacohua'i ñajëna, pai yo'o tija ma'ñere ja yo'ose'e toya pëpëna si'aye toyase'e peoji. ³¹ Jaje pa'iquëta'are iye cato mësarupi Jesure ire papi Cristo huasoquë api, cajë cui'ne Diosu mamaquëre papi cajë asani ti pa'iyere tija'ajajë cajë toyase'e a'ë.

21

Jesupi Siete I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

¹ Ja jeteyo'je Jesús tijupë i ye'yacohua'ina ñaipi, Tiberias jaira tëtëpana. Ñaini ñeje yo'opi: ² Simón Pedropi cui'ne Tomás Gemelo hue'equë cui'ne Natanael Caná yeja Galilea aquë cui'ne Zebedeo mamajë cui'ne cayaohua'i Jesús ye'yacohua'i cōni paë'ë. ³ Pa'ijëna, Pedropi capi:

“Hua'ire sani nesi'i.”

Caquëna, yecohua'ijë cahuë:

“Yëquëje më'ë ja're sañu'u.”

Cani saë'ë, te'e i ja're cõni yohuëna aya mëni. Ja ñami hua'ire neñe pahuë.
⁴ Ñata tome maca Jesús tsiaya tẽ'tẽpare nẽcapi, i ye'yacohua'ipi huesẽhuë,
 iquei'ni cajë. ⁵ Ja maca capi, Jesupi:

“¿Tsidohuë, hua'i neñe pare?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pahuë, neñe.”

⁶ Ja maca Jesús capi:

“Yohuë ëja te'tena hua'i yo'ecore jẽo dẽojẽ'ë. Ja maca mësaru neja'cohua'i
 a'ë.”

Caëna, i case'eje jẽo dẽohuë. Jẽo dẽorena, hua'ipi tĩmëni dẽquẽcona, naë tĩ'añe
 pahuë. ⁷ Ja maca Jesús ai yẽquẽpi Pedrore capi:

“iMai Ëjaëre papi!”

Jaje ca macarepa asayepi Simón Pedropi i ëmẽje ju'icore se suñani sa duji'i,
 tsiayana. ⁸ Yecohua'i cato yohuëja'a tsio daë'ë, mejahuëna, hua'i yo'erẽ naëjẽ.
 Coa cien metro paji'i, tẽ'tẽpa tĩ'añe. ⁹ Yejana tĩtani tumajẽ tĩ'ahuë, tsoe toa
 suasicopi pa'ina. Cui'ne hua'i, pan paji'i, toa ëmẽje'na tuñase'epi. ¹⁰ Ja maca
 Jesupi capi:

“Dajẽ'ë, hua'ire mësaru nesicohua'ini.”

¹¹ Simón Pedropi yohuëna aya mëni hua'i yo'ecore cutihuëre pana naë
 mapi, mejahuëna hua'i tĩmẽsiconi. Ciento cincuenta y tres hua'ire nehuë. Jaje
 pa'iquẽta'are hua'i yo'erẽ tẽiye pao. ¹² Ja maca Jesupi capi:

“Dani hua'i aijẽ'ë.”

Te'iye ite iquei'ni, mẽ'ë caquë seña papi. Si'aohua'i Ëjaëre papi cajë asahuë.
¹³ Ja jeteyo'je Jesupi panpẽ ini hua'quequẽ aopi si'aohua'ire, cui'ne hua'ireje
 hua'quequẽ aopi.

¹⁴ Iye cato toasõñe aco paji'i, iohua'i ite ñase'e ju'isiquẽpi huẽisiquẽre.

Simón Pedrore Jesús Case'e

¹⁵ Ao ani tẽjisi jeteyo'je Jesupi seji'i, Pedrore ñeje:

“Simón Jonás mamaquë, ¿iye jerepa mẽ'ë yẽ'ëre oiquẽ?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijẽ'ë, Ëjaë. Mẽ'ëpi tsoe asayë, yẽ'ë mẽ'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yẽ'ë yẽi ñamare de'oye ñacaijẽ'ë.”

¹⁶ Tĩjupẽ seni cõpi, cayaye acore:

“Simón Jonás mamaquë, ¿yẽ'ëre oiquẽ?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'iji, Ëjaë. Mẽ'ëpi tsoe asayë, yẽ'ë mẽ'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yẽ'ë yẽi ñamare ñacaijẽ'ë.”

¹⁷ Toasõñe acore seji'i:

“Simón Jonás Mamaquë, ¿yẽ'ëre mẽ'ë yẽquẽ?” Ja maca Pedro oi tsia nepi,
 toasõñe acore yẽquẽ mẽ'ë yẽ'ëre oiquẽ caquëna. Ja maca sehuopi Pedro:

“Ëjaë, mẽ'ëpi si'aye asayë, yẽ'ë mẽ'ëre oiye.”

Ja maca Jesupi capi:

“Yẽ'ë yẽi ñamare de'oye ñacaijẽ'ë. ¹⁸ Nuñerepa mẽ'ëre cayë, ai posẽrepa
 pa'i maca, mẽ'ëse'e caña suñani mẽ'ë yẽ hue'ñana sai pa'isiquẽ a'ë.
 Jaje pa'iquẽta'are ai huanou de'osi maca coa jẽtẽre nẽocaina, yequẽpi
 suñacaija'quẽ api. Ja maca mẽ'ë saiye yẽma'tona saja'quẽ api.”

¹⁹ Jaje Jesús cani capi: Pedro ju'ĩñepi Maija'quë de'oquërepa pa'iyë ññocai ja'ñere quëaquë. Ja jeteyo'je capi:

“Tuijê'ë, yê'ëre.”

Jesús Oiquërepa

²⁰ Co'iquë Pedro ñaquëna, i ai oiquëre papi Jesure tuiji'i, Jesure tseama'në ao ai maca ja'ye ñu'i, “Ëjaë, ¿nepi coso yehuoja'cohua'i a'ni?” caquë sesiquëpi.

²¹ Pedropi ñani Jesure seji'i:

“¿Ëjaë, iquëreta'a me yo'oye pa'ija'coa'ni?”

²² Caquëna, Jesupi capi:

“Yê'ë co'i macaja'a huajëquë iquë pa'ijaquë caquë pa'ito ¿iquepi më'ëre co'aquë'ni? Më'ë cato yê'ëni tuijê'ë.”

²³ Ja maca iye case'ere Jesús oiquërepa sehuosicohua'i jupëpi asahuë. Asani cuasahuë, iquë cato ju'ĩñe paja'quë api. Jaje Jesús cato ju'ĩñe paja'quë api caye papi. I cato capi: “¿Yê'ë co'i macaja'a huajëquë pa'ijaquë caquë pa'ito iquepi më'ëre co'aquë'ni?”

²⁴ Iye coca toyaquë cato i oiquëpi toyayë, nuñerepa cocare quëaquë. Jaje pa'ina, nuñerepa cocare caji cajë asayë.

²⁵ Jesús yo'ose'e jaiye pa'iji, pa'iquëta'are toyaye pañë. I yo'ose'e ñape toyañu'u cajë yo'ocohua'i paní toya saoye peoji, si'a yeja maca toya pëpi tımë huesotoje. Ja yê'ta'api toyaye patí'ñe pa'io. Ca tējihuë. Jaje pa'ijaquë.

LOS HECHOS

Maija'quë I Joyore Isisi'i Ca Nëose'e

¹ Yë'ë cajei Teofilo, yë'ë du'ru macarepa toya pëpëna si'aye Jesuja'a macarepa yo'o huëoquë yo'ose'e cui'ne i ye'yase'e, cui'ne i ma'tëmona sai macaja'a yo'ose'e si'aye toyahuë. ² Ja yë'ta'a ma'tëmo saima'në i jëjo saocohua'ire jo'ya sahuani de'o joyo cōcayepi iohua'i yo'o ja'ñe quëaëña. ³ Cui'ne ju'isiquëpi huajëquërepa pa'iji cajë ñajajë caquë ja'në pa'ise'eje pa'irepa pani iñoquë cuarenta mu'seña ñaiquë Diusu cuañe te'tere quëaëña, jaohua'ire.

⁴ Ja yë'ta'a Jesús i jëjo saocohua'i ja're pa'i caëña:

“Jerusalénpi saima'pë utejë'ë, ja'quë mësarute isisi'i ca nëose'ere yë'ë quëase'ere. ⁵ Juan cato ocopi dopi. Jajë pa'iquëta'are a'ri maña se ñata sao mu'seña mësaru cato de'o joyore pani do cuañoja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, oco doyeje pa'ye.”

⁶ Jesús quë'rona tsi'sijani Jesure sei'ë ñeje:

“Éjaë, ¿më'ë yurepi Israel pai ëjaëre necaija'quë a'ë, yëquëre de'oye cuañeja'quëre?”

Cajëna, Jesupi sehucöña:

⁷ “Ja cato pai asaye peoye a'ë. Coa ja'quëse'e neñe pa'iji. Jajë pa'ina, mësaru iti neja'a mu'se cui'ne ti yo'oja'a tēcahuëje asaye peoji. ⁸ Jajë pa'iquëta'are de'o joyopi mësaruna dani pa'i maca tutu isi cuañoni Jerusalén, Judea yeja, Samaria yeja, coa si'a yeja pa'icohua'ire quëacaija'cohua'i a'ë, yë'ë yo'ose'e ayere.”

⁹ Ja se ca tējini ñajë nëcajëna, Jesús ma'tëmona sa cuañöña. Sa cuañöquëna, sirioipi ite peo huëñarepa tsio dani hueso. ¹⁰ Ja yë'ta'a Jesús ma'tëmona mëñere ñajë nëcajëna, peo huë'ña pa'isicohua'ipi caya ëmëohua'i poja'i ju'i caña ju'icohua'ipi ñaini caëña, iohua'ire:

¹¹ “Galilea pai ¿me yo'ojë ma'tëmore ñajë nëcaye'ni? Iquë Jesús mësaru ja're pa'isiquëpi yure ma'tëmo sa cuañosiquë cui'naëpi co'ija'quë api, mësaru ñajëna, saise'eje pa'ye.”

Judas Pa'isi Sa'rona Matiaspi Tsiojaise'e

¹² Ja maca Jesús jëjo saocohua'i Olivos ai cutihuëpi te'e kilómetro sani Jerusalénna co'ireña, jaohua'i cato saë'ë, huajë mu'se ja ja'ye cui'ye pa'iji, cuañese'e ja'ye. ¹³ Ja maca pai daripëna ti'ani iohua'i huero pëani pa'i huë'ë ëmë'ëje tu'rihuëna mëni pëareña. Iti pëasicohua'i cato pa'iyë: Pedro, Juan, Jacobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo mamaquë Jacobo, Simón yequë mamí hue'yosiquë Zelote, cui'ne Jacobo mamaquë Judas. ¹⁴ Si'aohua'i jaohua'i Jesús yo'je tsi ja're, cui'ne Jesús pëca ja'co María ja're coní, cui'ne yequë nomiohua'i ja're coní te'e cuasayepi si'anë Maija'quëre señu'u cajë tsi'sijë paë'ë.

¹⁵ Ciento veinte sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ja mu'seña te'e macana tsi'sirena, Pedropi jopore pana huëni nëcani caëña, ñeje:

¹⁶ “Maija'quë do'ijë, Jesure tseacohua'ire sai saquë Judas yo'o ja'ñere Maija'quë joyopi Davidre du'ru quëaëña. Quëaquëna, toyapi. Ja toyase'e, Maija'quë joyo case'e ti'añe paji'i. ¹⁷ Judas cato mai aqyë paji'i. Cui'ne mai neñe ayere co nequë paji'i. ¹⁸ Jajë pa'iquëta'a, co'aye yo'o do'ire saisi curiquëpi yejare huerohuë. Jajë pa'iquëta'are Judas cato siopëja'a mëñe tōmeni ëtatu'u joquëna, si'aye ëta mea etaëna, juquëña. ¹⁹ Ja yo'ose'ere

Jerusalén pa'icohua'ipi asani iti tsiore hue'yohuë, tsie tsio. Iohua'i cocarepa cato Acéldama hue'yoreña. ²⁰ Jaje pa'ina, Salmos toya pëpë caji:

I pa'isi huë'e jeocosi huë'e pa'ija'coa,

Pëa coma'a huë'e.

Cui'ne caji, yequeje:

I yo'ora'ase'ere yequëpi yo'oye pa'iji.

²¹ De'oji. Maipi iye macare payë, Jesús mai ja're pa'i macapi, mai ja're si'anë pa'icohua'ire Jesure Juan oco do macapi cui'ne i ma'tëmo mëi macana mai ja're pa'icohua'ire. ²² Jaje pa'ina, de'oji, jaohua'i aquëni te'ire maire tsioja'quëre neñe. Nerena, jaëpi mai ja're cöni te'e Jesús ju'isiquëpi huëji'i, quëaja'quëre."

²³ Casi maca co'ejë cayaohua'ire ti'areña, José Barsabás cui'ne Matias. Josépi yequë mami Justo hue'equë paji'i. ²⁴⁻²⁵ Ti'ani Maija'quëre ñeje sei'ë:

"Ja'quë, më'ëpi pai cuasaye ta'ñe asaquë a'ë. Yëquëre iñojë'ë, ¿jequë a'ni, më'ë jo'ya nesiquërepa më'ë jëjo saquërepa Judas co'aye yo'oquë ne huesësiquë nera'ase'e neja'quë?"

²⁶ Seni tëjini neñañu'u cajë yo'ojëna, Matiasna Jesús jëjo saquë pa'iye tomëpi. Tomeina, jare iti macapi, Jesús once jëjo saocohua'i ja're cöni pa'iquë pönëpi.

2

Maija'quë Joyo Daise'e

¹ Judío pai fiesta Pentecostés mu'se ti'asi maca si'aohua'i sehuosicohua'i te'e macana tsi'sini paë'ë. ² Pa'ijëna, cuasama'tore papi jai tutu jupë pisico jutayeje pa'yerepa ma'tëmopi pisico jutaëña. Jutani iti pisiyepi si'a huë'e timëëña, iohua'i pa'i huë'ña. ³ Ja maca pai ñapere toa corohuëaje pa'yepi iohua'i sjopëana ñai nëcareña. ⁴ Ja maca yureta'a si'aohua'i de'lo joyopi timësicohua'i pateña. Pa'ijë joyo necaina, yequë pai cocapi careña.

⁵ Ja mu'seña Judío pai si'a huë'ña pa'icohua'ipi Jerusalënna tsi'sicohua'ipi pateña, de'oye yo'o paipi. ⁶ Pa'icohua'ipi tutu pisiyeje pa'yere asani tsi'sireña, iti pisi huë'ñana. Tsi'sini asareña, iohua'i cocapi, sehuosicohua'ipi cajëna. Asajë ¿mërepa jaje caye'ni? cuasahuë. ⁷ Jaje cuasajë asa quëquëjë ai co'a ju'ijë sa'ñe cahuë:

"¿Si'aohua'i icohua'i Galilea paita'a pai ñape cocapi caye'ni? ⁸ ¿Me neni pai ñape cocare papi cajëna, asaye'ni? ⁹ Iye maca pa'iyë, Partia pai, Elam pai, Media pai, Mesopotamia pai, Judea pai, Capadocia pai, Ponto pai, cui'ne Asia yeja pai, pa'iyë. ¹⁰ Pa'iyë cui'ne Frigia pai, Panfilia pai, Egipto pai, cui'ne Cirene quë'ro Libia paije pa'iyë. Pa'iyë, cui'ne romano paije, coa dani pa'icohua'ije judío pairepa cui'ne judío pai yo'oye coa se ye'yesicohua'ije pa'iyë. ¹¹ Pa'iyë, cui'ne Creta pai cui'ne Arabia paije si'aohua'i pa'icohua'ipi asahuë, Maija'quë de'oyerepa yo'oyere pai ñape cocapi cajëna."

¹² Si'aohua'i quëquë huesësicohua'i paë'ë, jerepa yeque cuasaye peoyerepa. Jaje pa'ijë sa'ñe sei'ë:

"¿Iquere pare quëaquë'ni, iye yo'oyere?"

¹³ Cajëna, yecohua'ipi cue'cuejë careña:

"Jaohua'i cato da huesoquëna, yo'ojë cayë."

Pedro Caye Jaohua'ire

¹⁴ Cajëna, ja maca Jesús jëjo saocohua'i aquë Pedropi yecohua'i i cajeohua'i once pa'iohua'i ja're cöni huëni nëcani tutu capi, ñeje:

“Judío pai cui'ne si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asajë'ë. Iye mësaruje yë'ë caquëna, de'oye asajë'ë. ¹⁵ Icohua'i daquëna yo'ojë cama'pë pa'iyë, mësaru cuasayeje pa'ye, yurena nueve pa'ito me cuepeye'ni. ¹⁶ Iye cato coa ai jerepa Maija'quë caye quëacaiquë Joel caquë pa'ise'epi ti'aque yo'oquëna cayë. I case'e cato caji:

¹⁷ Tëji mu'señarepa yë'ë joyore paina isija'quë a'ë caji, Maija'quë.

Isina, mësaru mamajë ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë ayere caja'cohua'i a'ë,

Posëohua'ipi caima'pëta'a çani ñañeje pa'ye ñajëna, quëasi'i.

Cui'ne aiohua'i huëo hue'ñaja'a ñajëna, quëasi'i.

¹⁸ Ja mu'seña yë'ë jo'yaohua'i ëmëohua'ina cui'ne nomiohua'ina yë'ë joyore isisi'i.

Isiquëna, yë'ë ayere quëacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁹ Cui'ne ma'tëmopi pai ti ña ma'ñere iñoñe pa'ija'coa,

Cui'ne yejare iñosi'i, tsiepi, toapi, cui'ne toa picopi,

²⁰ Ësë miam'aquë de'oja'quë api,

Cui'ne ñañeje tsieje pa'i de'oja'quë api,

Iye cato mai Ëjaërepa ja daima'në pa'i ja'ñe a'ë.

I dai mu'serepa cato ëja mu'serepa cui'ne de'o mu'serepa pasipi.

²¹ Ja mu'seña si'aohua'i yë'ëre secohua'i ti'aja'cohua'i a'ë, huaso cuañosicohua'i pa'iyë.

Toyapi, Joel.

²² Israel pai asajë'ë, yë'ë caquëna. Mësarupi tsoe asayë, Jesús Nazaret aquë pai paji'i. Pa'ina, Maija'quëpi mësaru ña hue'ñana irepa pa'iyë iño'pi. Iñoquë Jesuja'a Maija'quëpi pai yo'o ti'a ma'ñere cui'ne jaiye de'oyere pare yo'o iño'pi. ²³ Jaje pa'ita'are Maija'quë tsoe jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye, mësaruna ite tseani quëni huani jeohuë, co'acohua'i jëñaja'a. ²⁴ Jaje huani jeosicohua'ita'are Maija'quëpi ju'iñe huese'ere peo hue'ña nejoni huajëquëre hue'opi, je i pa'ima'quëni ju'iñepi meñe quëco paco'ni. ²⁵ Pai Ëjaërepa David Jesús ayere caquë capi, ñeje:

Ëjaëpi yë'ë tiñare pare pa'ina, ise'ere si'anë ñahuë.

Ipi yë'ë ëja te'tere pa'ito, yë'ëre si'aye co'aye pa'inije ne taoñe peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, ai sihuayë, yë'ë joyopi, sihuaquë yë'ë yë'opopi jëjënë.

Më'ëpi ñacaina, quëcoquë pëa huajëja'quë a'ë.

²⁷ Jare më'ëpi yë'ëre tasi daripëna jeoma'ë pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne yë'ë më'ë de'o jo'yaë capë ja'ju tiya huesëyeje paja'coa, më'ëpi ësequëna.

²⁸ Më'ëpi yë'ëre iño'huë, pa'i ma'are pare,

Cui'ne më'ë ja're con pa'i ai sihuaja'quë a'ë, yë'ë.

Jaje capi, David, Jesús ca ja'ñe.

²⁹ Israel pai asajë'ë, David mai ñecuë tsoe juquëna, tajë pa'ahuë'ë. Yureje ite tajë pa'isicoje hui'yoma'copi pa'ico. ³⁰ Israel pai ëjaërepa David cato Maija'quëre quëacaiquë paji'i. Jaje pa'ipi asapi, Maija'quë care paguëpi ca nëose'ere i tsëcapë aquëni Maija'quëpi Israel pai ëjaëre pare necai ja'ñere, i meñe najeini. ³¹ Jaje pa'ina, David ñaquë cayeje pa'yere capi, Cristo huëi ja'ñere. Io case'e cato caji: 'tasi daripëre ui huesëye paja'quë api,' cui'ne 'i capëje ja'ju tiya huesëye paja'coa,' capi. ³² Jaje pa'iyë sëtë Maija'quëpi Jesure jare David casiquëni huëopi, huajëquëre. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasichua'i a'ë.

³³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesure i ëja te'te ñu'ija'quëre nepi, jerepa pa'ire pare. Jaje neina, pëca ja'quëni de'o joyore pare isi cuañopi i ca nëosiquëre

isi cuañoni ipi yure pai ñapere huahuecaji'i, huahuecaiye jare yure mäsaru ñajë cui'ne asahuë capi. ³⁴ Jaje pa'ina, Davidpi ma'tëmo mëiñe papi. Jaje pa'iye sête capi:

Ëjaëpi yë'ë Ëjaëre capi:

'Ja'rujë'ë, yë'ë ëja tëtëna,

³⁵ Yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna jëjo oä sao macaja'a.'

³⁶ Jaje pa'ina, Jesús mäsaru quëni huani jeocosiquëre Diosupi Ëjaëre pare Cristo huasoquëre nepi. Iyere cato Israel pai asaye pa'iji."

³⁷ Jaje Pedro caquëna, asani joyore papi ai co'a ju'ijë oijë Pedrore cui'ne i cajeohua'ire once pa'iohua'ireje sei'ë, ñeje cajë:

"¿Yëquë yure me neja'cohua'i a'ni, Maija'quë do'ijë?"

³⁸ Sejëna, Pedro capi:

"Mäsaru tayo yo'ose'ere sai to cuañoñe cani cui'ne de'o joyore isija'quë cani mäsaru ja'në cuasase'ere jeoni Maija'quëna ponëñe pa'iji. Jaje yo'oni pai ñape Jesuni cuasajë oco do cuañoñe pa'iji. ³⁹ Maija'quë i joyo isisi'i ca nëose'e mäsaru. Mäsaru mamajë cui'ne so'o pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i Maija'quë yë soija'cohua'i tse a'ë."

⁴⁰ Yequëje cui'ne capi, Pedro:

"Huasosicohua'i pa'ijë'ë, ai co'acohua'i jopo pa'icohua'ipi." Jaje caquë yëhuopi.

⁴¹ I jaje caquë yëhuoye asasicohua'ise'e oco do cuañoni tres mil Jesure sehuocohua'i paë'ë, ja maca. ⁴² Pa'ijë si'aohua'i Jesús jëjo daocohua'i ye'yayere de'oye sehuocaijë nuñerepa paë'ë. Pa'ijë sa'ñe de'oye yo'ojë, Maija'quëre sejë cui'ne ao yëtoni aijë paë'ë, Jesús yo'ose'ere cuasajë.

Du'ru Macarepa Sehuosicohua'i Pa'ise'e.

⁴³ Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ñajë ai cuasareña, merepa jaje yo'oye'ni cajë. ⁴⁴ Itire pa'ë cuasajë asasicohua'ipi te'e cuasajë tsiosicohua'ipi pa'ijë co'amañaje te'e pahuë. ⁴⁵ Si'aye johua'i co'amaña isijë curi maña huerojë yecohua'i co'amaña caracohua'ina isihuë, johua'ire caraye. ⁴⁶ Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi si'a mu'seña Maija'quëre sejë paë'ë, Maija'quëre se huë'ena. Jaje yo'ojë cui'ne johua'i huë'ñana Jesure cuasajë aore yëtoni aijë te'e huë'ña tsi'sini aore huahuejë aijë sihuajë paë'ë.

⁴⁷ Pa'ijë Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë paë'ë. Si'aohua'i yecohua'ijë de'o paire pa'ë cajë ñahuë. Cajë ñajëna, Ëjaëpi jero sa'na jai paire ite sehuocohua'ire nepi. Nequëna, jai pai sehuocohua'i huaso cuañosicohua'i paë'ë, mu'se ñape.

3

Cu'ima'quëre Jujucaise'e

¹ Te'e mu'se na'iquëna, Pedropi cui'ne Juanpi coní Maija'quëre se hora a las tres pa'i maca Maija'quëre se huë'ena saë'ë. ² Satena, jarote cu'ima'quëpi De'oco hue'yosi eta sa'rö yë'quë macare da ñosiquëpi ñu'i Pedrore cui'ne Juanre caca huëojëna, curiquë seji'i. Jaë cato tsi'nëna cu'ima'quë pajji'i, da cacacohua'ire curiquë sejaquë cajë dasiquëpi. Jaje pa'ipi si'a mu'seña paipi ite sañojëna, curi hueroquë ñu'iquë pajji'i, eta sa'rö yë'quë macare ñu'i. ³ Jaje curi ñu'i sei ñu'iquëpi Pedrore cui'ne Juanre ñani curiquë seji'i, tsoe caca tëjiye ja'i macare pa'ijëna. ⁴ Seina, Pedropi ite ñani capi:

"Ñajë'ë, yëquëni."

⁵ Caquëna, curiquère isisi'quë cama'quë cuasaquë ise'ere ñaquëna, ⁶ Pedropi capi, ite:

“Yë'ë curiquë peoyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë payere isisi'i. Jesús Nazaret aquë mamipi cayë huëni cu'ijë'ë.”

⁷ Caquë Pedropi ëja te'te jëtëna tseani naë huëo nëcoquëna, te'ere papi jë'a huëni nëcapi. Huëni nëcaquëna, i nëcañoa cui'ne i jëo peto ca jëaye carapi. ⁸ Caraëna, de'oye nëcaquë cuji'i. Ja maca yureta'a iohua'i ja're tsioni te'e Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë sa'caquë yo'opi. ⁹ Cacani cu'i Maija'quë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë yo'oquëna, si'aohua'i ite ñahuë. ¹⁰ Ñajë quëquë huesëhuë, ite yo'ose'ere cuasajë. Noni Maija'quëre se huë'e eta sa'ropi De'oco hue'e hue'ñapi curi sei ñu'ina, ñacohua'i sëte quëquëhuë, i cu'iyë ñani.

Pedro Yëhuoye

¹¹ Iti co'yasiquëpi Pedrore cui'ne Juanre tseani ñuni saoma'ë yo'opi. Yo'oquëna, ña quëquëjë si'aohua'i Pórtico de Salomón ca hue'ñana huë'huëjë saë'ë, iohua'i pa'i hue'ñana ña'nu'u cajë. ¹² Jai pai tsi'sijëna, ñani Pedro capi:

“¿Me yo'ojë Israel pai ai cuasaye'ni? Iquëre yëquë tutupi panita'a Maija'quëre yëquë ai oi do'ipi ne co'yarena, cu'iyeye ñajë mësaru yëquëse'ere ai ñañë. ¹³ Iquë ju'liquëre cato, mai aiohua'i, Abraham Diusupi Isaac cui'ne Jacobo Diusupi ne co'yapi. I necaiquë Jesuni jerepa pa'ire iñoquë. Mësaru pai ëjaëna tseani isirena, Pilato de'oquë api cuasani joyesi'i caquëna, mësaru ësehuë. Jaje pa'ina, mësaru ësesiquë pa'iyere iñoquë yo'opi. ¹⁴ Iquë de'oye nuiñe yo'oquëni joyeye ësejë paire huaiquëni joyejë'ë, cahuë, mësaru.

¹⁵ Jaje yo'oni pa'iyë isi Ëjaëni mësaru huani jëohuë. Jaje yo'osicohua'ita'are Maija'quëpi huajëquëre huëopi, ite. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ¹⁶ Iquë mësaru noni ñaquëre, Jesure necaiquëre pare asa do'ipi tutu isipi. Isina, ñañë, mësaru. Jesure necaiquëre pare asa do'ipi iquëre ju'iñe ti peoquëre pare ne co'yapi, mësarupi ñañë, si'aohua'i iti yo'ose'e.

¹⁷ Asayë, yureta'a mësaru Jesure huai maca yo'ose'e. Mësaru cui'ne mësaru ëjaohua'i cato jare cajë yo'oyë, cuasama'pë coa noni huesë huani jëohuë.

¹⁸ Jaje yo'ojëna, Maija'quë cato ite quëacohua'i ja're Cristo ju'iñe pa'iji tsoe hue'ña case'ere yo'o ti'api. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëna daijë'ë. Dani ja'në yo'ose'e jëojë'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere tëno jëocaija'quëre. Jaje yo'ojëna, ñani Maija'quëpi de'oye pa'iyë isi'ñe pa'i api. ²⁰ Tsoe hue'ña mësarute isisi'i, Cristore cuasa nëosiquëni Jesuni jëjo daoquë mësaruna. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato ite quëacaicohua'i tsoe hue'ña pa'isicohua'i ja'në ca'ñeje pa'ye si'a co'amaña ne de'hua macaja'a Cristo ma'tëmöre pa'ija'quë api. ²² Jaje pa'ina, mai aiohua'ire Moisés quëapi, ñeje: 'Ëjaë Diusupi yë'ëje pa'ire ite quëacaija'quëre neja'quë api, mësaru aqëni. Si'aye i caye de'oye sehuocaijë'ë. ²³ Si'aohua'i i caye sehuocaima'cohua'i cato, pai pa'i daripëpi tirona nejosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.' ”

²⁴ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i Samuel pa'inëpi de ñata dao mu'seña cato iye mu'seña pa'i ja'ñere cahuë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësaru a'ë, ite quëacaicohua'i mamañë Maija'quë isisi'i ca nëose'ere pacohua'i, Abrahamre ca nëose'e pacohua'i. I case'e cato caji: 'Më'ë tsëcapë acohua'ija'a iye yeja pa'licohua'i si'aohua'i de'oye pa'iyë isi cuañoja'cohua'i a'ë.' ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye pa'iyere jëoni ponëjëna, de'oye pa'iyë isisi'i caquë Maija'quëpi i mamaquëre ju'isiquëni huëoni mësaruna du'ru jëjo daopi.”

4

Pedrore Cui'ne Juanre Coye

¹ Pedro cui'ne Juan ja yë'ta'a paire cajëna, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Maija/quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaëpi cui'ne saduceo pai coní da títahuë. ² Títani jaohua'ipi pëijë asahuë, ju'isicohua'i huë'ye pa'iji, Jesús huëise'epi ñïopi cajëna, Pedropi cui'ne Juan coní. ³ Asani tseahuë. Tseani na'i huesëye sête paire co hue'ñana cohüë, se ñatasi mu'se ña'ñu'u cajë. ⁴ Jaje yo'ojetä'are iti quëaye asasicohua'i jai pai sehuohuë. Ja maca sehuosicohua'ire ëmëohua'ise'ere cuëcueti cinco mil pai paë'ë.

⁵ Ñatasi mu'se Jerusalénna tsi'sihuë, Israel pai ëjaohua'i, aiohua'i cui'ne cuañese'le ye'yacohua'i coní. ⁶ Jarote Maija/quë huë'e ñacai ëjaërepa Anásje paji'i. Pa'ina, cui'ne yecohua'ije paë'ë, Caifás, Juan, Alejandro coní. Pa'ijëna, cui'ne si'aohua'i Maija/quë huë'e ñacai ëjaërepa sêcapë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ⁷ Pa'ijë cuañehuë, Pedrore cui'ne Juanre dajë'ë. Carena, darena, ñohua'i jopona nëconi ñeje cajë se'ë:

“¿Ique tutupi panita'a iquei mamipi mësarü cajë iye ñeje yo'oye'ni?”

⁸ Sejëna, Pedro de'lo joyopi i ja're pa'iyë sête ñohua'ire sehuoquë capi:

“Mai ëjaohua'i cui'ne mai aiohua'i asajë'ë. ⁹ Ju'iquëre jujuse'ere me neni ne co'yare'ni cajë seni asa'ñu'u cajë se'ne sête quëasi'i. ¹⁰ De'o'ji. Jaje pa'ito, si'aohua'i mësarü asa hue'ñana quëa'ñu'u, si'aohua'i Israel pai asajajë cajë. Iquë iye maca si'aohua'i mai ñajëna, pa'iquë cato Jesucristo Nazaret aquë mami do'ire co'yapi, mësarü quení huani jeorena, Maija/quëpi huajëquëre huëosiquë do'ire. ¹¹ Iquë Jesús mësarü huë'e necohua'ipi do'i peoquëre ñasi quëna pë api. Jaje pa'isiquëta'a yure cato iti quëco pa quëna përepa de'opi. ¹² Jaje pa'ina, Peoji, yequë paire huasoquë. Maija/quë maire huasoja/quëre yequëre necaiye papi.”

¹³ Ca'raye peoyerepa Pedropi cui'ne Juanpi coní cajëna, ñajë ëjaohua'ipi cuasahuë, icohua'i ai ye'yema'cohua'i a'ë cui'ne pai pa'iyeye ye'yema'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cui'ne Jesús ye'yaquë pa'isicohua'i a'ë. Jaje cuasajë ñajë quëquë asahuë, ñohua'i cayere. ¹⁴ Jerëpa, cui'ne ñohua'i ja're coní iti co'yasiquëje pa'ina, ñajë ti sa'ñope cayeje pahüë. ¹⁵ Pajë ja maca tsi'si sitopi Pedrore cui'ne Juanre etajë'ë carena, etahuë. Etarena, ñohua'ise'e sa'ñe coca cahuë. ¹⁶ Ñeje cahuë:

“Si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asayë, iye pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ose'e. Jaje asajëna, maipi jaje yo'oye pahüë ca tì'a'ne peoji. ¿Jaje pa'ito yure me neja'cohua'i a'ni, icohua'ire? ¹⁷ Jaje pa'ito iyere yo'oñu'u. Iye yo'osi coca jerepa jai saiye paja'core huajo yëni quëcoñu'u ñohua'ini iye macapi jerepa paire quëaye paja'cohua'ire, Jesús ayere.”

¹⁸ Cani yureta'a ñohua'ire soini cuañehuë, Jesús aye paire cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne i ayeje paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¹⁹ Cuañejëna, Pedropi cui'ne Juanpi sa'ñope sehuojë cahuë:

“Mësarupi cuasani ñajë'ë, ¿iquepi de'oquë'ni, mësarü cayere sehuoye, panita'a Maija/quë cayere? ²⁰ Yëquë ñase'ere cui'ne asase'ere quëaye pa'iji.”

²¹ Pai cato ne co'yasiquëni ñani Maija/quë ai de'o'ji cajë sihuahuë. Jaje sihuajëna, ëjaohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre si'señu'u cuasajëta'a paini ca'rajë si'sema'pë coa huajo yëni eto saohuë. ²² Pai ne tì'a ma'ñere papi co'yasiquë cato cuarenta ometëca jerepa paquë paji'i.

Ca'rama'cohua'i Cui'ne Necaija/quë Api Asacohua'i Pa'iyere Se'ne.

²³ Eto saorena, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i quë'rona sani Israel ëjaohua'i cui'ne aiohua'i case'ere si'aye quëahuë. ²⁴ Quëajëna, asani si'aohua'i te'e cajë Maija'quëre sei'ë, ñeje:

“Ëjaë ma'tëmo cui'ne yeja, jai tsiaya, si'aye iote pa'iyë de'huasiquë, ²⁵ më'ëpi de'o joyoja'a cahuë, më'ë jo'yaë David yë'opoja'a ñeje:

¿Me yo'ojë pai josa yo'ojë caye'ni?

¿Me yo'ojë pai ti cuasama'pë coa huëojë jaje neñu'u ca nëoñe'ni?

²⁶ Pai ëjaohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi conì,

Maija'quëre cui'ne maire huasoquëre sañope yo'oñu'u cajë te'e cuasajë yo'oyë.

²⁷ Iye daripëna Herodes cui'ne Pilato cui'ne yequë pai cui'ne Israel pai tsi'sini Jesure sañope yo'ohuë, më'ë sahuani isisiquëre. ²⁸ Jaje yo'ojë yo'o t'acacë'ë, më'ë jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere. ²⁹ Yure Ëjaë, yëquë më'ë jo'yare iohua'i huajo yëyere ñani isijë'ë, më'ë coca, ca'rama'pë quëa ja'ñere.

³⁰ Jesús më'ë mamaquë cocare quëajëna, më'ë tutupi ju'icohua'ire jujuye, yequë mu'seña pa'i ja'ñe iñoñe cui'ne pai yo'o t'i'a ma'ñere yo'ojë'ë, Jesús do'ipi.”

³¹ Jaje seni tējisi maca iohua'i se sitopi ñu'cueo. Ñu'cuecona, si'aohua'i de'o joyo t'imesicohua'i paë'ë. Pa'ijë Maija'quë coca quëahuë t'ñarepa, ca'rama'pë.

Si'a Co'amaña Si'aohua'i Te'ona Pase'e

³² Jai pai sehuosicohua'i pa'icohua'ipi te'e cuasajë cui'ne nëina, paë'ë. Pa'ijë co'amañaje si'aohua'i te'ena pahuë. Te'ijë yë'ëse'e te'i pasi'i caquë yo'oquëje peopi. ³³ Peojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi si'a tuturepa quëahuë, Jesús ju'isiquëpi huëise'ere. Quëajëna, Maija'quëpi ñacaina, si'aohua'i de'oye paë'ë. ³⁴ Pa'ijëna, te'ijë iohua'i aquë co'amaña caraquëna, ai yo'oquë peopi si'aohua'i pahuë. Ja payere cajë yejaña panita'a huë'ña pacohua'ipi isijë curi neni, ³⁵ Jesús jëjo saocohua'ina dani curi isihuë. Jaohua'ipi si'aohua'ire iti pai ñapere caraye ja'ye huahuejajë cajë isihuë. ³⁶ Jaje yo'opi, levita José hue'equëni, Chipre saodohuë aquëni Jesús jëjo saocohua'ipi Bernabé hue'yosiquëpi. Bernabé canì cayë “Yëhuo huasoquë mamaquë”. ³⁷ Jaëpi i yejare isiquë curi neni Jesús jëjo daocohua'ina curi dani isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë.

5

Ananías Cui'ne Safira Co'aye Yo'ose'e

¹ Jaje pa'iquëta'are yequëpi Ananías hue'equëpi i paco Safira ja're yejare isihuë. Isini curi neni, ² si'aye isiye pañu'u te'e cuasahuë. Cuasani iohua'i pa ja'ñe de'huahuë. De'huani yequere Jesús jëjo saocohua'ina isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë. ³ Isiquëna, Pedropi capi:

“¿Ananías ique do'ire huati ëjaë më'ë joyona cacaë'ni yeja do'i saisi curire më'ëpi yequere de'huani yequere isiquë si'aye isiyë caquë de'o joyore cosojaquë caquë? ⁴ ¿Yejaje më'ë yeja pa'ima'ona, jaje yo'ou? ¿Curije më'ë curiquë pa'ima'ëna, jaje yo'ou? ¿Merepa më'ë jaje yo'osi'i cuasaë'ni? Paini më'ë cosoma'ë paë'ë. Maija'quëni më'ë cosohuë.”

⁵ Caquëna, Ananías asani juni taji'i. Si'aohua'i i juni taise'e asasicohua'i quëquë huesëhuë. ⁶ Ja maca yureta'a posëohua'ipi dani i capë cañapi tunani sani tahuë.

⁷ Tres horas tëto sai maca Ananías nëjo cacao, io ëjere yo'ose'e asama'copi.

⁸ Cacacona, Pedropi iote seji'i:

“¿Mësaru case'e ja'ye yeja do'i isire?”

Caquëna, cao:

“Jaje pa'ijë'ë, jare ja ja'ye isihuë.”

⁹ Cacona, Pedropi capi:

“¿Me neni mësaru te'e jaje yo'oñu'u cuasani ëjaërepa joyore neñañu'u cajë yo'oye'ni? Jecohua'i daiyë, më'ë ëjere tasicohua'i cui'ne yure më'ëni saja'cohua'i a'ë.”

¹⁰ Ca macarepa Safira huajërepa juni taço'ë, Pedro quëo yë'quë macana. Juni taisicopi uiona, posëohua'ipi cacani tì'ani sani tahue, io ëjere tasico yë'quë macana. ¹¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i cui'ne si'aohua'i iti yo'ose'e, asasicohua'i quëquë huesëhuë.

Îñoñe Cui'ne Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere Yo'ose'e

¹² Pai pa'i hue'ñana Jesús jëjo saocohua'ipi jaiye de'oye yo'ohuë, pai yo'o tì'a ma'ñere cui'ne îñoñere. Yo'ojëna, si'aohua'i Salomón nequë pa'isi tu'rihuë pa'icona, tsi'sijë yo'ohuë. ¹³ Te'ijë yecohua'i aquë tsiosi'i caquë yo'oye papi, iohua'ire. Jaje pa'iquëta'are pai cato de'ocohua'i a'ë, cuasajë.

¹⁴ Yo'ojëna, ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i Ëjaëre sehuoni jai pai paë'ë. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'irejê cai saina cui'ne ju'icohua'ire sayena oeni ma'añana eto oehuë, Pedropi da saina, i pai to'oupi jaohua'i acohua'ina ju'aquëna, co'yajajë cuasajë. ¹⁶ Cui'ne Jerusalén yë'rëhue pai dari pa'icohua'ipi jai pai Jerusalénna daë'ë, ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire dajë. Dajëna, si'aohua'i juju cuañohuë.

Pedrore Cui'ne Juanre Huani Jëoñu'u Cajë Yo'oye

¹⁷ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ja're saduceo pai pa'icohua'ipi si'aohua'i cõni iohua'i yo'oyere ñajë oicohua'i paë'ë, cui'ne yo'o tì'añe peo do'ire. ¹⁸ Ñani pëijë Jesús jëjo saocohua'ire tseani co'aye yo'ocohua'ire co hue'ñana cohuë. ¹⁹ Cosicohua'ini Maija'quë huiñaëpi ñami paire co huë'e eta sa'ro hui'yoni etopi, ñeje caquë:

²⁰ “Sani paire quëajë'ë, mësaru iye huajëye pa'iyere Maija'quëre së huë'epi nëcajë.”

²¹ Caëna, asasicohua'ipi ñatani i case'eje pa'ye Maija'quë huë'ena nea hue'ñarepa cacani paire ye'ya huëohuë. Jaje ye'yajëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë cui'ne i ja're cõni pa'isicohua'ipi ëjaohua'ire pase'e coca cayena soihuë, si'aohua'ire Israel pai aiohua'ire coca cañu'u cajë. Ja maca tsi'sini Jesús jëjo saocohua'ire co hue'ña ñu'icohua'ire quërëjajia'cohua'ire jëjo saohuë. ²² Jëjo saojëna, soldadopì co huë'ena sani coa ña jujahuë, tsoe peojëna. Jaje ña jujani co'ini ñeje cajë quëahuë:

²³ “Paire co tu'rihuë cato de'oyerepa siosico paji'i. Pa'ina, cui'ne soldado pajie eta sa'noare nëcajë de'oyerepa ñahuë. Jaje pa'ioni hui'yojë ñajëna, ti pai peoco paji'i, sa'nahuë.”

²⁴ Cajëna, jare asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa, Maija'quëre së huë'e ñacai soldado pai ëjaë cui'ne aiohua'i cõni cahuë: “¿Jerore pana ja yo'ose'e nëajai ja'ñe a'ni?” ²⁵ Jaje yo'ojë ca macarepa te'i tìtani capi:

“Mësaru cosicohua'ipi Maija'quëre së huë'ere nëcajë paini ye'yayë.”

²⁶ Caquëna, asani soldado pai ëjaëpi i soldado pai ja're sajì'i, tseasi'i caquë. Tseasicohua'ita'a co'aye yo'oye pahuë, paipi pëti huëoni quëna pëapi jeama'cohua'ini cuasajë ca'rajë. ²⁷ Tìtani iohua'ire tseani sahuë, ca tēji ëjaohua'i quërona. Sarena, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi capi, iohua'ire:

28 “Tsoe mäsarute cahuë yëquë, jaë Jesús aye ti paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¿Casicohua'ini mäsaru cato me yo'ore'ni? Mäsaru cato si'a Jerusalén jaë aye ye'yayepi tımë huesoyë. Cui'ne jase'e yo'oye pa'ni yëquëre järe huani jeosi do'i quë'iohua'ire cañu'u cajë yo'oyë.”

29 Caquëna, Pedropi cui'ne i cajeohua'i Jesús jëjo saocohua'ipi sehuojë cahuë, ñeje:

“Yëquë cato Maija'quë cayere sehuocaiye pa'iji, pa'ni pai cayere. 30 Mäsaru cruzuna deoni huani jeosiquëre mai aiohua'i Dıusupi huajëquëre huëopi, Jesure. 31 Maija'quëpi huëoni i ëja te'tena ñopi, ite. Paire de'oye saquëre neni cui'ne huasoquëre nepi, ite, Israel pa'ipi Maija'quëna co'ini iohua'i co'aye yo'ose'e saicaja'quë caquë. 32 Iye yo'ose'e yëquë ñasicohua'ipi quëaye cui'ne Maija'quë ite sehuocohua'ire isi joyo de'o joyoye ñasicuëpi quëaji.”

33 Jaje cayere asani Israel pai ëjaohua'ipi pëtiteni huani jeoñu'u cajë yo'ohuë. 34 Jaje yo'ojë ca ëjaohua'i jopore te'i fariseo Gamaliel hue'equë paji'i, si'a pai de'oye cajëna pa'iquërepa, cui'ne cuañese'e ye'yaquërepa. Jajëpi huëni nëcani cuañepi: “Jesús jëjo saocohua'ire hue'sena eto saojë'ë, ëa maca cacaja'cohua'ire,” capi. 35 Caëna, etosi jeteyo'je ije pa'i ëjaohua'ire capi:

“Israel pai mäsaru jaohua'ire yo'o ja'ñe de'hua ñani yo'ojë'ë. 36 Cuasajë'ë, cui'ne Teudas yo'ose'ere. Ai tsoe maca, jaë je'quë ëjaëre pa'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, cuatrocientos pairepa ite pe'tehuë. Pe'tejëna, iti saquëni huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. Ja maca carajaji'i, ja yo'ose'e si'aye. 37 Ja jeteyo'je paire cuëcue mu'seña pa'i maca Judas Galilea aquëpi cui'ne ëjaë'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, ite pai pe'te huëohuë. Pe'te huëorena, ini huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. 38 Jaje pa'ina, mäsarute yëhuoquë cayë. Jaohua'ire yo'oye jeoni ñuni saojë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jaje pa'ina, iyepi pai tse pa'ni coa carajaj ja'ñe a'ë. 39 Jaje pa'iquëta'are iyepi Maija'quë tse pa'ito mäsaru ne ti'añe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ito ñare pajë yo'ojë'ë. Yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oyë, mäsarupi.”

40 Caëna, asani i case'e sehuocaë'ë. Ja maca yureta'a Jesús jëjo saocohua'ire soini si'seni, Jesús coca ti quëaye pajë'ë, cani yureta'a ñuni saohuë. 41 Ñuni saojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi etajë Maija'quëpi jaje yëna Jesús mami do'ire ai yo'oyë cuasajë sihuahuë, pai ëjaohua'i quë'ropi etajë. 42 Etasicohua'ipi si'a mu'seña Jesús de'o cocare quëajë ye'yahuë, Maija'quëre se huë'ena cui'ne huë'ñana.

6

Siete Paire Ao Huahuëcohua'ire Nese'e

1 Ja mu'seña sehuocohua'ipi jai pai sehuojë jojo saiye sëte, griego pai coca cacohua'ipi sañope ca huëohuë, hebreo pai coca cacohua'ini griego pai hua'jeohua'ini si'a mu'seña huahueyere de'oye huahuëcama'pë pa'iyë cajë. 2 Jaje cajëna, asani doce pa'iohua'i Jesús soisicohua'ipi si'aohua'ire sehuosicohua'ire tsi'soni cahe:

“Co'aji, yëquëpi huahueye ñañere cajë, Maija'quë coca quëayere jeoto.

3 Jaje pa'i do'ire sehuosicohua'i mäsarupi mäsaru acohua'ini siete pa'iohua'ire co'ejë'ë, mäsaru ai de'o paire ñacohua'ini, ta'ñe asacohua'ini cui'ne de'o joyo tımësicohua'ini. Ti'arena, jaohua'ina iye co'amaña yo'o ja'ñe isiñu'u, yëquë.

4 Isini yëquë cato Maija'quëre sejë cui'ne i coca quëajë pañu'u.”

5 Carena, si'aohua'i jaje yo'oñu'u cuasani sahuajë ti'ahuë, Estebanre, Maija'quëre asaquëre pare, de'o joyore tımësiquëre, Filipere, Prócorore, Nicanorre, Timónre, Parmenasre, Nicolásre, Nicolás cato ja'ñe Israel pai

yo'oye sehua aquë paji'i, Antioquía aquë. ⁶ Ti'ani Jesús jëjo saocohua'i quë'rona sahuë, iohua'ire. Sarena, jaohua'ipi iohua'i sjopëana patojë Maija'quëre secacaë'ë.

⁷ Maija'quë coca jero sa'na jai sacco'ë. Jai saiona, sehuojë jai pai paë'ë, sehuocohua'ije Jerusalén pa'icohua'ipi. Jaje jai pai sehuojëna, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije sehuohuë, te'ohua'ise'e.

Estebanre Tseañe

⁸ Maija'quë isi tutu de'oyere pare paquë'ni Esteban pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñopi, pai daripë pa'icohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquëna, ñani Jo'yaohua'i pa'isicohua'ipi eta huajësicohua'i hue'yo huë'e pa'icohua'ipi cui'ne Cirene acohua'ipi, Alejandría acohua'ipi, cui'ne Cilicia acohua'ipi, cui'ne Asia yeja acohua'ipi Estebanre sañope ca huëohuë. ¹⁰ Ca huëosicohua'ita'a ca ti'añe pahuë, de'o joyo isiyepi ta'ñerepa caquëna, si'aye. ¹¹ Ja maca yureta'a Moisésre cui'ne Maija'quëre sañope caquëna, asahuë, caja'cohua'ire curipi saihuë. ¹² Sairena, jaohua'ipi si'a iti daripë paire ne huëohuë, jai co'a coca. Jaje ne huëorena, acohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Estebanre huajo huëohuë. Huajo huëoni tseani ca tëji ëjaohua'i quë'rona sahuë. ¹³ Jaje yo'ojë cui'ne coa cosoja'cohua'ireje nesicohua'ipi ñeje cahuë:

“Maija'quëre së huë'ere iquë ai sañope caquë api cui'ne cuañese'eje sañope caquë api. ¹⁴ Cui'ne Jesús Nazaret aquëpi Maija'quëre së huë'e nejoja'quë api. Nejoquë cui'ne Moisés maire jëocaise'ere tiñe pönaja'quë api, caquë api, iquë.”

¹⁵ Si'aohua'i iti maca ñu'icohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi coní Esteban tsiare ñahuë, huiñaë tsiaje pa'iore pare hue'equëna.

7

Esteban Paire Sehuoye

¹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Estebanre seji'i.

“¿Më'ëre jaje yo'oquëre pani jaohua'i caye caquë?”

² Seina, Esteban sehuoquë capi:

“A'yëohua'i, cui'ne ja'quëohua'i, asajë'ë, yë'ë caquëna. Maija'quë de'oquëpi mai ai Abrahamna ñai iñopi, Mesopotamiamare pa'ina, Harán yejana ja saima'në. ³ Iñoquë capi: ‘Më'ë yeja cui'ne më'ë cajeohua'ire jeoconí saijë'ë, yë'ë iñoja'a yejana.’ ⁴ Caëna, Abraham Caldea yejapi etani Harán yejana saní paji'i. Pa'ina, pëca ja'quë juní huesëpi. Juquëna, jeteyo'je Maija'quëpi Abrahamre iye yejana dapi, yure mësarú pa'i huë'ñana. ⁵ Jaje pa'iquëta'are iti yejana co'amaña necani isiye papi. Quëo tsa'cuja'toje isiye papi. Jaje pa'iquëta'are isija'quë a'ë ca nëopi, i ju'isi jeteyo'je i tsëcapë tseco pa'ija'core. Ja mu'seña cato Abraham mamajëre peoquë pa'inije jaje capi. ⁶ Yequeje cui'ne Maija'quëpi capi, ite: ‘Më'ë tsëcapë acohua'ipi yequë pai yëjare huero pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, jo'yaohua'ire pajë co'aye yo'oja'cohua'i a'ë, cuatrocientos ometëcarepa.’ ⁷ Yequeje capi, Maija'quë: ‘Yë'ëpi mësarute jo'yaohua'ire neni pasicohua'ire saija'quë a'ë. Ja jeteyo'je mësarú eta huajëni yë'ëre iye macapi necaijë pa'ija'cohua'i a'ë.’ ⁸ Ca nëose'ere yo'ojajë caquë Abrahamre Diusupi cuañepi, cui'ri ca'nire tējajë'ë, caquë. Jaje pa'ina, Abraham i mamaquë Isaacre ocho mu'seña coasiquë pa'ina, cui'ri ca'nihuë maca tëapi. Jaje cui'ne yo'opi, Isaacje i mamaquë Jacobre. Iquë Jacobpi si'aohua'ire i mamajëre jaje yo'opi, Israel pai doce tsëcapëa pëca ja'quëohua'i pa'ija'cohua'ireje.

⁹ Mai aipë Jacobo mamajëpi yo'lei Josére pëca ja'quëpi ai oina cui'ne oni cuañoñe peojë isi jeohuë, Egíptona sajañe cajë. Jaje pa'iquëta'are Diusupi José ja're coní paji'i. ¹⁰ Pa'i si'aye i ai yo'oye huasopi. Coçai cui'ne ta'ñe yo'oye isipi. Isiquë cui'ne Egípto ëjaëre papi de'oye ite ñacai ja'ñeje necaji'i. Necaina, Josére Egípto pai ëjaëre hue'yopi. Cui'ne i Faraónrepa pa'i huë'e ñacaiquëre pare hue'yopi.

¹¹ Ja maca si'a Egípto yeja Canaán yeja ao ëa ju'ñe paji'i, ai yo'o mu'seña. Pa'ina, mai aipëje aiñe ti peocohua'i paë'ë. ¹² Pa'ijëna, Jacobpi Egíptore ao pa'iji, asani mamajëre mai aipëre jëjo saopi. Iye saise'e cato du'ru macarepa saise'e a'ë. ¹³ Tijupë cayaye acore satena, Josépi i maja'yë jupëre yë'ë mësaru yo'lei'ë caquë quëapi. Jaje quëaquëna, asani Faraónpi ja tsëcapë aquë api caquë Josére ñapi. ¹⁴ Ja jeteyo'je Josépi pëca ja'quë Jacobre cui'ne i tsëcapë setenta y cinco pai pa'icohua'ire Egíptona daijë'ë, caquë cuañepi. ¹⁵ Jaje cuañeina, Jacob Egíptona sani paji'i. Pa'iquëpi juji'i. Jaje cui'ne i mamajëje jujuhue, mai aipëje. ¹⁶ Ja maca tarase'e Siquemna sani cojena oa huesohuë. Abraham curipi Hamor mamajëre hueruquë pa'isi yejana oareña.

¹⁷ Maija'quë Abrahamre ca nëose'e ti'añe ja'i maca pa'ina, Israel pai jai pai jojo sateña, Egípto yeja. Jaje yo'oni jai pai pateña. ¹⁸ Jaje pa'i maca Josére ñama'quëpi yequëpi Egípto pai ëjaë cuañe huëouña. ¹⁹ Cuañe huëoni iye ëjaëpi mai paire care payeje pa'ye caquë, co'aye yo'oquë tsire ja'a coasicohua'ire jeocojë'ë ju'ija'cohua'ire caquë cuañepi, pëca ja'quëohua'ire. ²⁰ Ja mu'seña Moisés coa. Coaëna, Maija'quë sihuaquë ñapi, ite. Jaëni pëca ja'quëohua'ipi toaso ñañëohua'ire huë'ena ñajë pahuë. ²¹ Pa jujani jeocoye pa'ijëna, Faraón mamacopi ite ini mamaquëre pare ai de'huayeje pa'ye ai de'huao. ²² Jaje pa'ina, Moisés cato Egípto pai ta'ñe yo'oyere ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tutu caquëpi cui'ne yo'oyeje i case'eje yo'oquë paji'i.

²³ Cuarenta ometëcaña papi i paire Israel paire ñasi'i cuasapi. ²⁴ Cuasaquëpi ñaquëna, Egípto paipi Israel paire co'aye yo'oquëna, ñani Moisés coçasi'i caquë yo'oquë Egípto paire huani jeopi. ²⁵ Moisés cato jaje yo'oquëna, ñani i cajeohua'ipi Diusu iohua'ire huasoja'quëre jëjo daoquë api cuasajajë caquë yo'opi. Yo'oquëta'are i cajeohua'ipi jaje cuasaye pahuë. ²⁶ Yo'osiquëpi ñatasi mu'se Israel paipi cayaohua'i sa'ñe uihuajëna, Moiséspi ti'api. Ti'ani uihuama'pë pa'ijajë caquë capi: '¿Me neñu'ju te'e tsëcapëta'a sa'ñe uihuaye'ni?' ²⁷ Caquëna, iti se ai huaiquëpi Moisésre jëtëpi jëjo saoquë capi: '¿Nepi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaja'quëre nere'ni?' ²⁸ ¿Ñamina'a Egípto paire huani jeose'eje pa'ye yë'ëre huani jeosi'i caquë?' ²⁹ Caquëna, iyere asani Moisés Madián yejana cati saji'i. Sani jarote ti yejare huero pa'i caya mamajëre papi.

³⁰ Cuarenta ometëca tëto saisi maca, zarza ñëpi toa corohuërepa tsë'isicoja'a huiñaëpi ñai nëcapi, Sinaí cutihuëna cuëne yejana. ³¹ Cani ñañeje pa'ye Moisés ñaquë iquere pa'ni cuasaquë ñapi. Jaje cuasaquë de'oyerepa ñasi'i caquë tsiojai asapi, Ejaë yë'ore ñeje caquëna: ³² 'Yë'ë cato më'ë aipë Diusu a'ë. Abraham, Isaac, cui'ne Jacob Diusu a'ë, Yë'ë.' Jare asani Moisés iti ca hue'ña ñama'ë, ca'raqüë coa tsasi huëouna. ³³ Ja maca Ejaëpi caëña: 'Dutajë'ë, quëo ju'iyi. Më'ë nëca hue'ña cato de'o hue'ñare pa'ë. ³⁴ Egípto yejare pa'ijë yë'ë pai ai yo'oye tiñarepa ñaquë pa'iyë. Aiohua'ipi ai yo'ojë oijëna, asani huasosi'i caquë cajehuë. Jaje pa'iyë sëte daijë'ë, yë'ëpi më'ëre Egíptona jëjo saosi'i.'

³⁵ Israel pai coejë ‘¿nepi më'ère pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaquëre nere'ni casiquëni?’ Maija'quëpi pai ëjaëre cui'ne paire hua-soquëre neni jëjo saopi, ñohua'i quë'rona. A'ri soquë yë ñasiquë huiñaëpi cçaina, yo'o ti'ajaquë caquë. ³⁶ Iquë Moisés mai aipëre Egíptopi etopi, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'okuëna, cuarenta ometëcahuëña. ³⁷ Jare iquë Moiséspi capi, Maija'quëpi mësarü aquëni yë'ëje pa'ire neja'quë api, ite quëacaiquë pa'ija'quëre. ³⁸ Cui'ne jare iquë Moiséspi Israel pai ja're tsi'sini coca ca'aji'i, jeto cuene yejana. Jare ipi huiñaëre coca ca'aji'i, Sinaí cutihuëna. Jare ipi mai aipë ja're pa'aji'i. Cui'ne jare ipi pa'i cocarepa asapi, maire quëa ja'ñeje.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai aipë cato sehuocaiye coehuë. Coejë Egíptona co'ñu'u cahuë. ⁴⁰ Jaje cajë Aarónre cahuë, yëquëre saja'a diusuohua'ini necaijë'ë. Huesyë. Me sa'repa yëquëre Egíptopi etosiquë Moisés neni jo'cuarepa nëiji, cahuë. ⁴¹ Jaje cani duruhuequëje pa'ire diusu api cajë de'huahuë. De'huani ite isiñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë cui'ne jai pai tsi'sini ñohua'i de'huasi diusure sihuajë yo'ohuë, Maija'quë api cajë. ⁴² Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi jaohua'ire ña jujani jeocopi ma'ñocohua'i ma'tëmo pa'icohua'ini secohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacacohua'i toyapëna toyase'e pa'iji, ñeje:

Israel pai, ¿mësarü jeto cuene yeja cuarenta ometëca pa'i maca, Yë'ère sihuajë de'oye señu'u cajë nëtërojaicohua'ire huani isijë, cui'ne co'amaña coa isijë yo'ore?

⁴³ Pahuë, mësarü jaje yo'oye. Coa ai jerepa Moloc diusu huë'ere hue'ejë sajë, Cui'ne Refán diusu ma'ñoconí hue'ejë sajë
Cui'ne mësarü señu'u cajë de'huasi diusuohua'ini hue'ejë sajë yo'ohuë.
Ja do'ire mësarute yë'ëpi Babiloniana jëjo saoja'quë a'ë.

⁴⁴ Ja maca cato mai aiohua'i ca'nipi nesi huë'ere pahuë, Maija'quë ja're. Jaje yo'ñu'u, cajë nejaquë nese'ere ñño huë'ere. Ja huë'e cato Moisésre Maija'quë caquë ññoni ñeje pa'iore nejë'ë caquë cuañese'ëje pa'iore neso co paji'i. ⁴⁵ Ja huë'e mai aiohua'i tsoe pasiconi Josué ja're daicohua'ipi te'e ñohua'i daiyeje dahuë, yecohua'i yeja jio maca Maija'quëpi ñohua'i ñajëna, yequë paire nejo maca. Jaje pahuë, ja huë'e David pa'i macaja'a. ⁴⁶ Pajë pa'icohua'ini Davidpi Maija'quëre de'oye ña cuaññoquëpi Jacob Diusu huë'e necasi'i cuasapi. ⁴⁷ Cuasaquëta'a papi. Necaiye paquëna, mamaquë Salomónpi necaji'i. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë irepa cato pai nesi huë'ere pa'ima'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaiquëpi capi, ñeje:

⁴⁹ Ma'tëmo cato yë'ë pa'i hue'ña'ë. Yë'ë ñu'i cuañe hue'ña'ë.

Yeja cato yë'ë quëo meñe tsa'cupa hue'ña'ë.

¿Jaje pa'ito me yë'ë huë'e necaija'cohua'i a'ni? caji, Ëjaë.

¿Jero a'ni, yë'ë pëa huajëja'to?

⁵⁰ Si'aye yë'ë ne saose'epi pa'ito.

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato nuñerepa asajëta'a nuñere pare yo'oyere coecohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cajonoaje asama'cohua'ipi cui'ne joñoaje ti Maija'quëre cuasama'cohua'i a'ë, mësarü. De'hue Maija'quë joyore sañope yo'ocohua'i a'ë. Aiohua'i pa'ise'ëje pa'iohua'i a'ë. ⁵² Jaje pa'ina, ¿jequë a'ni, Maija'quëre quëacaiquë mësarü aiohua'i co'aye yo'oye pasiquë? Ti peoji, te'ije. Jaje pa'ina, co'aye yo'ojë huani jeohuë, nuñerepa pa'i dai ja'ñere quëacohua'ire. Yure ipi nuñerepa pa'ipi daquëna, mësarupi tseani huani jeohuë. ⁵³ Mësarü huiñaohua'ipi cuañese'e isijëna, isicohua'i de'oye sehuocaima'pë pa'iyë.” Jare capi, Esteban.

⁵⁴ Jaje caquëna, asani Estebanre ai pëijë cuji qui'cohue. ⁵⁵ Jaje yo'otoje Esteban cato de'o joyo tîmësiquëpi ma'tëmöre ñaquë Maija'quë de'oyere pare ñapi. Ñaquë cui'ne Jesure ñapi, Maija'quë ëja të'hui quë'rore nëcaquëna. ⁵⁶ Ñani capi:

“Ina ma'tëmo hui'yosiconi ñañë, cui'ne Jesupi Maija'quë ëja të'huire nëcaquëna.”

⁵⁷ Caquëna, asani pëijë cajonoa pë'pëni cuijë ina da tome da'ë. ⁵⁸ Da tome dani tseani pai daripëpi etoni quëna pëapi jëa hueahuë, co'aye yo'oquë api cajë. Huaicohua'ipi iohua'i caña du'teni te'e posë Saulo hue'equëna, isihuë, ñacaijë'ë cajë. ⁵⁹ Quëna pëapi jëajëna, Estebanpi Maija'quëre sei capi:

“Ëjaë Jesús, yë'ë joyo më'ëpi de'huacaijë'ë.”

⁶⁰ Cani ja maca do're ja'runi ai tutu capi:

“Ëjaë yë'ëre huaicohua'i yo'ose'e saima'ë pa'ijë'ë.” Jare cani juji'i.

8

¹ Juni huesëquëna, iti maca Saulo nëcaquë ñaquëpi. De'oji, Estebanre huaise'e cuasaquë ñapi.

Sehuosicohua'ire Saulo Yo'oye

² De'o paire papi Estebanre ai oijë ta jëohuë. ³ Jare yo'ojëna, Saulo cato sehuosicohua'ire huë'ña ñape cacaquë ëmëohua'ire, nomiohua'ire, quërë etoquë co hue'ñana cosî'i caquë yo'opi.

Samaria Paire De'o Coca Quëaye

⁴ Jaje yo'ojëna, Jerusalénpi etasicohua'ipi si'a hue'ña saijë huaso coca quëahuë. ⁵ Quëajëna, iohua'i aquë Felipepi Samaria daripëna sani Jesús coca quëapi. ⁶ Quëaquë pai yo'o tî'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquëna, ñajë si'aohua'i tsi'sini ai asahuë, Felipe caye. ⁷ Jai pai huati quë'iohua'i pa'isicohua'ipi huatire eto sao cuãño huë. Huatïohua'ipi etajë cuijë etahuë. Cui'ne jai pai cu'ima'cohua'ijë, cui'ne do'pëjë cu'icohua'ijë co'yasicohua'i paë'ë. ⁸ Ja yo'o do'ire ja daripë acohua'i ai sihuahuë.

⁹ Ja sihua hue'ñare te'i ëmë Simón hue'equë ja'në dahuë pa'isiquë paji'i. Samaria paire care payeje caquë jerepa pa'i a'ë caquë yo'osiquë paji'i. ¹⁰ Jaje pa'ini si'aohua'i a'ricohua'i maña cui'ne jaicohua'ina conî i caye asacaijë cahuë:

“Iquë api, irepa Maija'quë tuture paquërepa cahuë.”

¹¹ Jaje cajë ite de'oye i caye sehuocaë'ë. Tsoe hue'ña noni i dahuë ñañepi yo'oquë care payeje caquëre sëte jaje sehuocaë'ë. ¹² Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi Felipe quëayere asani Maija'quë cuãñe tē'te ayere cui'ne Jesucristo ayere asani ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i sehuohuë. Sehuoni oco do cuãño huë. ¹³ Do cuãñojëna, i Simónque sehuoni oco do cuãño ni ai de'oyere pare pai yo'o tî'a ma'ñere ñaquë ai de'oyere pa'ni cuasaquë Felipe ja're te'e cu'i huëopi.

¹⁴ Samaria paipi Maija'quë coca sehuorena, Jesús doce soisicohua'ipi asani Jerusalén pa'icohua'ipi Pedrorre cui'ne Juanre jëjo saohuë, Samariana. ¹⁵ Jëjo saorena, sani Samaria sehuosicohua'ire Maija'quëre secacaë'ë, de'o joyore pajajë cajë. ¹⁶ Jesús mai Ëjaë mamipi do cuãñosicohua'ita'a ja yë'ta'a de'o joyo peocohua'i paë'ë. ¹⁷ Ja do'ire Pedro cui'ne Juanpi jëñapi jëjo pajë Maija'quëre sejëna, de'o joyore isi cuãño huë.

¹⁸ Jëñapi Jesús jëjo saocohua'ipi jëjo pajë sejëna, Maija'quë joyore isiña. Isina, ñani Simónpi curipi huerosi'i cuasaquë caëña.

19 “Isijë'ë, ja tuture pare yë'ëje isina, ja tutupi yë'ëpi jëñapi patoquë seina, de'o joyore isi cuañoja'cohua'ire.”

20 Caquëna, Pedropi ite capi:

“Më'ë curiquë ja're më'ë ne huesëye pa'iji. Maija'quë isiye curiquëpi hueroye peoji. 21 Maija'quë ña hue'ña më'ë nui joyo peoyë. Jaje pa'ina, ja tutupi isi cuañoñe peoji, më'ë. 22 Më'ë co'aye cuasayere jeocojë'ë. Jeoconí mai Ëjaëre sejë'ë. Seina, de'hue oni yeje'ñe pa'i api, më'ë jaje cuasase'e. 23 Yecohua'ipi de'oye yo'ojëna, ñani sihuama'ë. Ñañepi më'ë timësiquëpi pa'ina, ñaquë cayë. Ja do'ire më'ë co'aye cuasayepi huesiquëre paji, më'ëre.”

24 Caquëna, Simónpi capi:

“Mësarupi yë'ë do'ire secacaijë'ë, Ëjaëre. Si'aye mësarú case'eje pa'ye tëtó saiye paja'core yë'ëre.”

25 Iye a'ë, maire caquë Jesús yo'ose'e cajë quëajë cui'ne Maija'quë coca quëa tējini Jesús jëjo saocohua'ipi Samaria yeja a'ri daripëana, de'o coca quëahuë. Quëa tējini yureta'a Jerusalénna co'ihuë.

Felipe Cui'ne Etiopia Aquë Yo'ose'e

26 Ja jeteyo'je mai Ëjaë huiñaëpi Felipere capi:

“Huëni Jerusalén ma'ana saijë'ë, Gazana sai ma'ana huë'ehuë te'tena.”

Iye ma'a cato cuënesi yëjaja'a sa sai ma'a paji'i. 27 Caëna, asani Felipe huëni ja ma'aja'a saji'i. Saiquëpi ma'ana Etiopia paire ti'api. Jaë cato ëjaërepa paji'i. Etiopia ëjao curi de'huacaiquë paji'i. Jaëpi Jerusalénna Maija'quëre sesi'i caquë saisiquë paji'i. 28 Jaje saisiquëpi i yejana co'iquë caballopi quëëcore ñu'i sai Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyase'ere ñaquë saji'i. 29 Saina, joyopi Felipere capi:

“Caballo quëëco quë'rona saijë'ë.”

30 Caëna, Felipe tsiojai asaquëna, Isaías toyase'ere ñaquë caquë saji'i, Etiopia aquëpi. Ja maca ite seji'i:

“¿Asaquë më'ë, më'ë ñase'e?”

31 Seina, sehuopi:

“¿Me asa ti'añe'ni, iti quëaquëpi peoto?”

Cani Felipere yë'ë ja're mëni ñu'i saijë'ë caquë seji'i.

32 Toyasico i ñasico cato ico paco'ë, ñeje caco:

Huai hue'ñana yëi ñamare sayeje pa'ye sahuë, ite.

Sarena, teacohua'i ña hue'ñana yëi ñama memëñe pañeje pa'ye memëñe papi.

33 Teaye pa'i paji'i. Jaje pa'ita'are nuñerepa de'oye ite necaiye pahüë.

Iye yeja pa'iquëni i pa'ie naë tëa jëoñere, ¿nepi cacaija'cohua'i a'ni, i tsëcapë?

34 Etiopia aquëpi Felipere seji'i:

“Quëare pajë'ë, yë'ëre. ¿Neni caquë'ni, Maija'quëre quëacaiquë ija'a co'ye caquë panita'a yequëni caquë?”

35 Caquëna, ja maca Felipe Etiopia pai ñasico acopi toyase'e cayepi huëoni Jesús aye de'o coca quëapi, ite. 36 Quëaquëna, oco quë'roja'a sa sai Etiopia aquëpi capi:

“¿Ina oco iñore pa'iji, yë'ëre doye de'oma'quë?”

37 Caquëna, Felipepi capi:

“Më'ëpi si'a joyorepa de'oye sehüoquë pa'ito doye de'oji.”

Caquëna, ipi capi:

“Jesucristo Maija'quë mamaquë api asayë, yë'ë.”

38 Caëna, ja maca omejani si'a jupë cayaohua'i Felipe cui'ne Eunuco coní oco quë'rona sa cajeni Felipepi oco dopi. 39 Do tējini tumasi maca mai Ëjaë

joyopi Felipere sapi. Tirona saëna, Etiopia aquë tijupë ñama'ë paji'i. Jaje pa'iquëta'are sihuaquë saji'i. ⁴⁰ Felipe cato Azoto daripëre paji'i. Pa'i pai ñape dari Maija'quë coca quëaquë Cesarea daripëna ti'api.

9

Saulo Sehuoye

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

¹ Jaje yo'oye pa'ina, Saulopi Jesure sehuosicohua'ire huasi'i caquë yo'okuëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona saji'i. ² Sani ite seji'i: Toyacaijë'ë, Damasco pai tsi'si huë'ñana, si'aye yë'ëpi cacani co'equë Jesure sehuocohua'ire ëmëohua'ire cui'ne nomiohua'ireje tseani huëni Jerusalënna dani coja'quëre capi. Caquë seina, toyacaquëna, saji'i. ³ Sai je'nërepa damasco quëno macare pa'ina, ma'tëmopi Saulona miañerepa ju'api, si'aëre cuasama'tore papi. ⁴ Ju'acquëna, yejana tani yë'ose'e caquëna, asapi:

“¿Saulo, Saulo, Me yo'okuë yë'ëre josa yo'okuë'ni?”

⁵ Caquëna, Saulopi seji'i:

“¿Ëjaë, më'ë iqueipi caquë'ni?”

Caquëna, yë'ose'e sehuopi:

“Jesu a'ë, yë'ë. Më'ë sañope yo'okuë a'ë. Tsoa tarapë jëjësë ñaca quë'iopi duruhuequëre jëjo saojëna, huequëpi tarapëna co'ye titoquë pani a'si ju'iquë api, më'ë cui'ne yo'oyë, huequë yo'oyeje pa'ye.”

⁶ Caquëna, Saulopi quëquëni tsasiquë capi:

“¿Yë'ë Ëjaë, iquere yo'oja'quë a'ni, yë'ë?”

Caquëna, capi:

“Huëni ja daripëna cacajë'ë. Jaropi më'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.”

⁷ Caquëna, Saulore cöcohua'ije asahuë. Asajëta'a iti caquëre ñama'pë ai quëquëni cama'pë paë'ë. ⁸ Pa'ijëna, Saulo yejapi huëni ñacoa sëtaquëta'a ñama'ë paji'i. Jaje ñama'ë pa'ina, ite cöcohua'ipi jëtëna tseajë Damascona sahuë. ⁹ Sarena, toaso mu'seña ñama'quëpi, aima'quëpi, cui'ne ucuma'quëpi coa paji'i.

¹⁰ Pa'ina, Damasco daripëre te'i Jesure sehuosiquë paji'i. I mami cato Ananías hue'equë paji'i. Pa'ina, jaëna cani ñañeje pa'yeja'a mai Ëjaëpi ñaini capi:

“¡Ananías!”

Caquëna, capi:

“Ëjaë, pa'iyë.”

¹¹ Sehuoquëna, mai Ëjaëpi ite capi:

“Huëijë'ë. Huëni saijë'ë, Nui ma'a hue'yosi ma'ana. Sani iñore Saulo Tarso aquë pa'iquë' caquë sejë'ë. Judas huë'ena Maija'quëni sei pa'iji. ¹² Pa'iquëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñapi. Te'i ëmë Ananías hue'equëpi dani jëñapi ite jëjo paquë ñaja'quë caquë secacaina, Maija'quëre.”

¹³ Caquëna, asani Ananíaspi capi:

“Ëjaë, iquëpi Jerusalën daripë pa'icohua'ire, më'ëre sehuocohua'ire ai sañope co'aye yo'oji jai pai cajëna, asahuë, yë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ipi yure iñona daji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëohua'i cuañesi tutupi si'aohua'ire më'ëre secohua'ire tseseni huëni sasi'i caquë.”

¹⁵ Caquëna, Ëjaëpi capi:

“Jaje pa'ita'are sani ñajë'ë. Yë'ëpi ìte soihuë, yë'ë cocare Israel paire quëacaiquë, cui'ne yequë paire quëacaiquë, cui'ne ëjaohua'ire quëacaiquë pa'ijaquë caquë. ¹⁶ Yë'ë coca quëa do'ire ìpi ai yo'oye pa'i ja'ñere ìte ññosi'i.”

¹⁷ Caëna, Ananíaspi Saulo pa'i huë'ena sani cacani ì jëñapi Saulore patoquë capi:

“Saulo, yë'ë yo'jei, Ëjaë Jesupi yë'ëre ma'aja'a më'ëre daina, ñasiquëpi jëjo daopi. Më'ëpi ñaquë pa'ijaquë caquë, cui'ne Maija'quë joyo quë'i pa'ijaquë caquë.”

¹⁸ Ca macarepa ñacoa pa'ise'epi so'coje pa'yepi tomeipi. Tomeina, de'oye ñaquë de'oni huëni oco do cuañoipi. ¹⁹ Do cuañosi jeteyo'je, ao ani, tutu tsi'soni, Damasco sehuosicohua'i ja're pëani tsoe maca mu'seña paj'i'i.

Damasco Paire Saulopi Yëhuoye

²⁰ Tutu tsi'sosiquëpi Israel pai tsi'si hue'ñana Jesucristo Maija'quë mamaquë api, quëa huëopi. ²¹ Quëaquëna, si'a asacohua'ipi ai cuasajë co'a ju'ijë cahuë:

“Iquëpi Jerusalén pa'icohua'ire huëni Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaohua'ina sani isisi'i caquë daisiquë api.”

²² Jaje catoje Saulopi ai jerepa nuñerepa capi, Jesús cocare ca'raye peoyerepa. Ca'rama'ë quëaquë capi, Cristo api, mai huasoquërepa. Jaje quëaquëna, Israel pai Damasco acohua'ipi asajë ai cuasahuë, ¿merepa neni ja jerepa caquë'ni? cajë.

Saulo Yahuerapa Saiye

²³ Ai tsoe mu'seña quëaquë pa'ina, ñani Israel paipi Saulore huani jeoñu'u cuasahuë. ²⁴ Cuasani yo'ojëna, Saulo de'hue asapi, ìohua'i yo'oye huañu'u cajë si'a mu'señapi, cui'ne ñamiñapi daripë eta sa'noa ñape utehuë, Saulote. ²⁵ Utejë pa'ina, Jesure sehuosicohua'ipi ñami jai do'rohuëna Saulote ayani jai daripë tēhuopaja'a meñe casahuë. Casarena, de'hue catipi. Jaje jëapi, de'hue.

Saulo Jerusalén Pa'iyë

²⁶ De'hue jëasiquëpi Jerusalénna Saulopi ti'ani Jesure ye'yecohua'i ja're conì pasi'i caquë yo'oquëna, jaohua'ipi sehuoma'quë api cuasajë ìte ca'rahuë.

²⁷ Ca'rajëna, Bernabépi Saulore Jesús jëjo saocohua'i quë'rona dani ññoquë quëapi, ìte yo'ose'ere ñeje: Iquë Damasco ma'ana mai Ëjaëre pare ñasiquë api. Mai Ëjaëre papi ìte coca caquëna asasiquë api, cui'ne Damasco daripëna ca'raye peoyerepa quëcoquë Jesús coca de'oye quëasiquë api, capi Bernabë.

²⁸ Jaje quëaquëna, “de'oji,” careña. Saulo Jerusalénna pëapi. Pëani ìohua'i ja're cu'i yo'oquë Jesús cocare ca'raye peoyerepa quëapi. ²⁹ Israel paita'a griego cocapi cacohua'ire coca caquë cui'ne sañope cajëna, ije sañope caquë yo'opi. Quëaquëna, jaohua'ipi ìte huañu'u cajë yo'ohuë. ³⁰ Yo'ojëna, sehuosicohua'ipi asani Cesareana sahuë, ìte. Jaropi yureta'a Tarso yejana jëjo saohuë, Saulore.

³¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i Judea yeja pa'icohua'i, Galilea yeja pa'icohua'i cui'ne Samaria yeja pa'icohua'i sañope yo'oye jëorena, de'oye pa'i huëohuë. Pa'ijë joyo pa'iyë ai tutu quë'ìohua'i de'ohuë. De'ojë Maija'quë yëyere de'oye sehuocaijë paë'ë. Pa'ijëna, de'o joyopi cöcaina, si'a mu'señaja'a sehuocohua'ije pa'ijë jai saë'ë.

Eneas Ne Co'yaye

³² Pedropi sehuosicohua'ire do'i ñasi'i caquë saisiquëpi Lida pa'icohua'ireje sehuosicohua'ire ñasi'i caquë saji'i. ³³ Saisiquëpi ñaquëna, Jarote te'i ëmë Eneas ì mami hue'equëpi, ocho ometëca uiquë paj'i, ti cu'ima'quëpi. ³⁴ Pa'ina, Pedro ñani ìte capi:

“Eneas, Jesucristopi më'ère ne co'yaji, huëni më caiñe de'huajë'è.”

Ca macarepa huëji'i. ³⁵ Huëina, ñasicohua'ipi Lida acohua'ipi cui'ne Sarón acohua'ipi Ëjaë Jesucristore sehuohuë.

Dorca Ju'isico Huëiye

³⁶ Ja mu'seña Jope daripëre te'o nomio sehuosico paco'è. Io mami cato Tabita hue'ecopi, griego coca cato Dorcas caye pa'iji. Jao cato peocohua'ire de'oye cōcaico paco'è. ³⁷ Jaje pa'ioipi ju'i huëoni juco'è. Jucona, io ca'nihuë tsoani ëmëje'e tu'rihuëna oahuë. ³⁸ Qani Pedroro esa Jopena daijë'è, tsoe nëiñe peoyerepa cajë huëoja'cohua'ire cayaohua'ire jëjo saohuë, sehuosicohua'ipi. Jope cato Lida quëno macare pa'iyë sëtë. Jaje yo'ohuë, Pedropi Lidare pa'iji asani.

³⁹ Sani huëojëna, Pedropi iohua'i ja're cōni saji'i. Sa ti'asi maca ju'isico ui hue'ñana ëmëje'e tu'rihuëna ite sahuë. Sasi maca si'a hua'jeohua'i oijë io necaisi cañare ite iñohuë. ⁴⁰ Ja maca Pedropi si'aohua'ire eto saoni do're ja'runi Maija'quëre seji'i. Sesi jetyo'je ju'isicore ñaquë capi:

“Tabita huëijë'è.”

Caquëna, sëtani ite ñani huëni ja'ruo. ⁴¹ Ja'ruona, Pedropi io jëtëna tseani huëo nëcōpi. Huëo nëcōni sehuosicohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire soini huajëco pa'lico yure caquë iñopi. ⁴² Iye yo'ose'ere si'a Jope daripë pa'icohua'i asahuë. Asani jai pai Ëjaëre sehuohuë. ⁴³ Iye yo'osiquëpi Pedro Jope daripëna pëapi. Pëani tsoe mu'seña maña Simón huë'ena, ca'ni de'huaquë huë'ena.

10

Pedro Cui'ne Cornelio

¹ Cesarea daripëre te'i ëmë Cornelio hue'yosiquë paji'i, cien soldado pai ëjaë. Capitán paji'i. I Cien soldado tsëcapë aquë mami cato Italiano hue'yosico paco'è. ² Jaë cato de'oquë paji'i, Maija'quëre ca'raquëpi. Jaje pa'ipi si'a i huë'e acohua'i ja're Maija'quëre sei pa'iquë paji'i. Jaje pa'ipi peocohua'ire de'oye isipi, cōcasi'i caquë judío paire, cui'ne si'a mu'seña Maija'quëre sei paji'i. ³ Pa'ipi te'e mu'se na'iquëna, tres pa'i maca cāni ñañeje pa'ye ñaquëna, Maija'quë jëjo daoquë huiñaëpi i huë'ena cacapi. Cacaquëna, tiñarepa ite ñapi. Ñaquëna, capi:

“¡Cornelio!”

⁴ Caquëna, ini ñaquë quëquëni seji'i, ite:

“Ëjaë, ¿Iquere yëquë'ni?”

Caquëna, huiñaëpi capi:

“Më'è señe Maija'quë asaji, cui'ne më'è peocohua'ire de'hue cōcai yo'oyeje ñaji, Maija'quë capi, jaje pa'iyë sëtë. ⁵ Yure ëmëohua'ire Jopena jëjo saojë'è, Simón Pedro hue'yosiquëre quërëjaia'cohua'ire. Pedro cato yequë Simón huë'ere pëasiquëpi pa'iji. ⁶ Yequë Simón ca'ni de'huaquë huë'ere pa'iji. Ja huë'e cato jaira tëtëpare pa'iji.”

⁷⁻⁸ Maija'quë jëjo daosiquëpi saisi maca Corneliopi ite necaicohua'ire cayaohua'ire cui'ne te'e soldadore soini i ñase'e si'aye quëani Jopena jëjo saopi. Soldado cato Maija'quëre cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Corneliopie de'oye cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Corneliopie de'oye cuasaquë jëjo saopi.

⁹ Jëjo saouna, se ñatasi mu'se ja yë'ta'a ma'are saijë jë'në Jope quëno macare pa'ijëna, jopo mu'serepa pa'i maca Pedropi huë'e ëmëje'e totona mëji'i, Maija'quëre sesi'i caquë. ¹⁰ Ja yë'ta'a aore cua'cojëna, ao ëaye nëi macapi cāni ñañeje pa'ye ñapi. ¹¹ Ñaquëna, ma'tëmopi hui'yoni jai ca ca'tipëje

pa'iona, cajese'e sica que'quesicon, ¹² si'a nēicohua'ire, uijē cu'icohua'ire cui'ne ja'jēcohua'ire ayasi tu'upi yejare pana cajeo. ¹³ Cajē maca yē'ose'e ite jutapi ñeje:

“Pedro, huēni huani aijē'ē.”

¹⁴ Caquēna, Pedropi sañope capi:

“Pasi'i, Ējaē. Ai ma'ñe a'ē. Si'si a'ē. Si'siohua'ire yē'ē ti aima'quē a'ē.”

¹⁵ Caquēna, tijupē yē'ose'e ite jutaēña:

“Maija'quē si'si peoye nese'ere si'si a'ē caye peoji.”

¹⁶ Jaje toasōñe pa'ye Maija'quē ite ca tējini co'amaña ayasi tu'ure ma'tēmona mēa huesopi. ¹⁷ Mēa huesouna, Pedro ¿merepa yo'o ja'ñere jaje pa'ye iño u'ni? caquē ai cuasaquē paji'i. Pa'ina, Cornelio jējo saosicohua'ipi jato sa'ro quē'rona tītahuē, ¿Simón huē'e jerore pa'ico'ni? cajē seni asajē daicohua'ipi. ¹⁸ Jaohua'i tītani tutu cajē sei'ē: Iño Simón hue'equēpi cui'ne yequē mami Pedro hue'equē pa'ima'quē cajē sei'ē. ¹⁹ Jaje seni asajēna, Pedro cato ja yē'ta'a i ñase'ere cuasaquē paji'i. Pa'ina, de'o joyopi capi, ite:

“Ina, mē'ēni toaso ěmēohua'i co'erojaiñē. ²⁰ Huēni iohua'i ja're saijē'ē, jēa coeye peoyerepa. Yē'ē jējo daosicohua'i a'ē.”

²¹ Caēna, Pedro cajeni capi:

“Yē'ē a'ē, mēsaru co'equē. ¿Iquena date'ni?” ²² Caquēna, iohua'ipi cahuē:

“Yēquē cato Cornelio jējo daocohua'ipi daē'ē. Maija'quē huiñaēpi mē'ēni soijatena. Cornelio huē'ena dani quēaquēna, ipi mē'ē quēaye asajaquē caēna, asani Cornelio, soldado pai ējaēpi jējo daoquēna, daē'ē. Nuñe pa'iquēpi, Maija'quēre sequēpi, cui'ne si'a judío pai de'oye yo'oquē api cajē oiquēpi jējo daocohua'i a'ē.”

²³ Cajēna, Pedropi capi: “Cacani pēajē'ē.” Caēna, cacani i ja're cōni pēahuē, ja ñami. Ñatasi mu'se Pedropi iohua'i ja're cōni saji'i. Saina, ite coñu'u cajē Jope acohua'ije i ja're saē'ē, Maija'quēre sehuosicohua'ipi.

²⁴ Jaje saisicohua'ipi se ñatasi mu'se Cesareana ti'ahuē, Cornelio cui'ne i tsēcapē cui'ne i ai oī cajeohua'i cōni tsi'sini ute huē'ñana. Jaohua'i cato Cornelio huēosicohua'ipi daisicohua'ipi paē'ē. ²⁵ Pa'ijēna, Pedropi huē'ena ti'auquēna, Cornelio pi pēpasi'i caquē etaquēpi Pedrote yē'ē ējaērepa caquē do're ja'ruēña. ²⁶ Ja'ruquēna, Pedropi ite naē huēo nēcoquē capi:

“Yē'ēje mē'ēje pa'i a'ē.”

²⁷ Jaje i ja're caquē sa cacaquē ñaquēna, jai pai tsi'sicohua'ipi paē'ē.

²⁸ Pa'ijēna, ñani Pedropi capi:

“Mēsarupi asacohua'i a'ē, Israel pai ti ti pai ja're tsioye peoye. Panita'a yequē pai huē'ena cacaye peoye. Israel pai yo'oye jaje pa'iji. Jaje pa'iquēta'are yē'ere Maija'quēpi ye'yapi paire co'acohua'i a'ē, si'siohua'i a'ē caye pajē'ē caquē. ²⁹ Jaje pa'ina, jaohua'i sani yē'ere sejēna, ai cuasaye peoyerepa esa daē'ē. De'oji. Yureta'a quēajē'ē. ¿Iquere cajē yē'ere soire'ni?”

³⁰ Caquēna, Cornelio pi capi:

“Pa'iji, cuatro mu'seña, iye ja'i maca na'iquēna, tres pa'i maca yē'ē huē'ere pa'i ao aima'quēpi Maija'quēre sei pa'ise'e. Pa'iquēpi na'iquēna, Maija'quēre señere seina, Maija'quē jējo daoquēpi ai mia ju'i carepa ju'iquēpi ñaini capi:

³¹ ‘Cornelio, mē'ē Maija'quēre seña Maija'quē asaji, cui'ne mē'ē peocohua'ire cōcayeje Maija'quē ñaquē sihuaji de'oyerepa yo'oji caquē ñaji. ³² Jaje pa'iyē sēte yurepi ěmēohua'ire Jopena jējo saojē'ē, Simón Pedro hue'equēre quērējani iñona daja'cohua'ire. I cato yequē Simón huē'ere pa'iji, jaē yequē Simón cato ca'nipi de'huaquē api. I huē'e cato jaira tē'tēpare pa'iji,’ capi, yē'ere. ³³ Caēna, asani esa mē'ere quērējajia'cohua'ire jējo saohuē. Jaje jējo

saouna, yure mè'èpi daquëna, de'oji. Maija'quë coca asañu'u cajë yëquë tsi'sisicohua'ipi pa'iyë, mè'ère mai Ëjaërepa cajë'ë caquë isiyere caquëna, asañu'u, yëquë."

Pedro Quëaye

³⁴ Caquëna, Pedropi quëapi:

"Yureta'a asayë, Maija'quëpi paire cui'ne pa'iohua'ise'ere ñaquë pa'iyë. ³⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato si'a paire ite de'oquëre pa'ni cacohua'ire cui'ne nuñerepa yo'ocohua'ire de'oji caquë ñaji, coa si'a tsëca acohua'ire. ³⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i Ëjaë Jesucristoja'a de'oye pa'iyë ti'añere, Maija'quë i coca Israel paina isipi. ³⁷ Mësarupi si'aohua'i asayë, Juan oco doquë cui'ne quëaquë yo'osi jeteyo'je Jesupi Galileapi huëoni si'a huë'ña judío pai pa'i huë'ña yo'ose'e cu'ise'e. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesús Nazaret aquëre de'o joyo tuture isipi. Isina, huati tutupi yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ire jujucapi cui'ne paire de'oye yo'ocai cuji'i, Maija'quëpi i ja're pa'i do'ire. ³⁹ Jaje yo'oquëna, yëquë ñasicohua'i a'ë, Jesús yo'oye. Jerusalénna cui'ne Judea yejana yo'oquëna, ñasicohua'i a'ë. Ja jeteyo'je yureta'a ite soquë sarahuana que deoni huani jëohuë, judío paipi. ⁴⁰ Jaje huaisiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca Maija'quëpi huajëquëre huëopi. Huëoni yëquëre iñopi. ⁴¹ Coa yëquëse'ere ñai iñopi. Si'a paire ñai iñoñe papi. Yëquë i tsoe sahua nëosicohua'ise'ere ñai iñopi. Jaje pa'ina, yëquë i ja're cõni ucujë cui'ne aijë yo'ohuë, i huëisi jeteyo'je. ⁴² Jare jaëni Maija'quëpi ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire ñani ca tējiquëre nepi cajë quëaja'cohua'ini yëquëre jëjo daopi. ⁴³ Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i Jesús ayere cajë cahuë, ite Jesure sehuocohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere sa'i de'huani oni yeje cuañoja'cohua'i a'ë."

Judío Pai Peocohua'ita'a Maija'quë Joyo Isi Cuañose'e

⁴⁴ Ja yë'ta'a Pedro caquëna, de'o joyopi i caye asacohua'ina tsio daji'i. ⁴⁵ Tsio daquëna, Israel pai sehuoye sehuocohua'ipi Pedro ja're daisicohua'ipi ai cuasajë ñahuë, Israel pai peocohua'ipi de'o joyore isi cuañojë, ⁴⁶ yequë pai cocapi cajë cui'ne Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ojëna. ⁴⁷ Jaje ai cuasajëna, Pedropi capi:

"Icohua'ire oco doye de'oji, mai isi cuañose'eje pa'ye de'o joyore isi cuañosicohua'ire."

⁴⁸ Cani iohua'ire Jesucristo mamipi do cuañoñe pa'iji cani docaji'i. Ja jeteyo'je iohua'ipi Pedrore cahuë, yëquë ja're tsoe mu'seña maña pëani pa'ijë'ë.

11

Pedro Sehuosicohua'ire Quëaye

¹ Israel pai tsëca peocohua'ipi Maija'quë coca de'oyerepa sehuose'ere Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne yëquë sehuocohua'ipi asahuë, Judea pa'icohua'ipi. ² Asani Pedropi Jerusalénna co'ina, Israel pai sehuoye sehuocohua'ipi i yo'ose'ere sañope cahuë.

³ Cajë ite se'i'ë:

"¿Me yo'oquë Israel pai peocohua'i huë'ena cacani iohua'i ja're cõni ai yo'o u'ni?"

⁴ Cajëna, Pedropi si'aye ite du'ru macarepa huëoni yo'ose'eje pa'ye jaohua'ire quëapi:

⁵ "Jope daripëre pa'i Maija'quëre sei cani ñañoje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, ma'tëmopi jai ca'tipëje pa'iona, ayasi tu'ure cajese'e sicapëa que'quesicono,

yě'è què'rona casaëna, ñahuë. ⁶ Ayasi tu'ure ñaquëna, si'aohua'i nëicohua'i, añaje pa'iohua'i coti saihuëpi cu'icohua'i, cui'ne ja'jēcōhua'i paë'è. ⁷ Pa'ijëna, yě'ère yě'ose'e jutapi: 'Pedro huëijjě'è. Huëni huani aijjě'è,' capi. ⁸ Caquëna, cahuë: 'Pasi'i, Ējaë. Ai ma'ñe a'è. Si'si a'è. Si'siohua'ire yě'è ti aima'quë a'è,' cahuë. ⁹ Caquëna, tijupë yě'ose'e yě'ère juta cōpi: 'Maija'quë tsoa tose'ere si'si a'è cama'è pa'ijjě'è,' capi. ¹⁰ Jaje toasoñe Maija'quë cui'ne pa'ye capi. Ca tējina, ayasi tu'upi ma'tëmona mëni huesëo. ¹¹ Ja macarepa toaso ëmëohua'i Cesarea yejapi jëjo daosicohua'ipi yě'ère co'ecohua'ipi yě'è pa'i huë'ena tìtahuë. ¹² Titàrena, Maija'quë joyopi yě'ère cuañepi: 'Iohua'i ja're cōni saijjě'è,' caquë 'ai cuasama'è,' capi. Caëna, asani saë'è, icohua'i seis sehuosicohua'i ja're cōni. Sani si'aohua'i pa'i huë'ena cacahuë. ¹³ Cacarena, Maija'quë jëjo daoquëre i huë'ena ñase'ere cui'ne ñaquëna, i case'ere quëapi. Jopena më'è jo'yare jëjo saojjě'è, Simón Pedro hue'equëre daja'cohua'ire. ¹⁴ Jaëpi dani huaso coca quëaquëna, asani më'è cui'ne më tsëcapë huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'è capi, quëapi. ¹⁵ Quëaquëna, asani yě'ëpi cocare quëa huëoquëna, de'o joyopi iohua'ina daji'i, maire du'ru macarepa daise'eje pa'ye. ¹⁶ Ja maca mai Ējaërepa case'ere cuasahuë, 'Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are mësarū cato de'o joyore isi cuañoja'cohua'i a'è.' ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire Ējaë Jesucristore sehuocohua'ire isise'eje pa'ye isiru, ¿me sañope Maija'quë yo'o ma'ñe a'è caye'ni?" Capi, Pedro.

¹⁸ Caquëna, asani Jerusalén acohua'i sehuosicohua'ipi sañope caye jëoni Maija'quë ai de'oyerepa yo'oji, cajë cahuë:

"Jaje yo'oquë judío pai peocohua'ire isiji, ite sehuoni ti pani huesëye ti'ñaë."

Antioquía Pqi Sehuoye

¹⁹ Estebanre huani jëosi jeteyo'je Jesure sehuocohua'ire jōsa yo'o huëohuë. Jōsa yo'o huëorena, yecohua'ipi Fenicianā, Chipre saodohuëna, cui'ne Antioquía daripëna cati saë'è. Saisicohua'ipi jārōna Israel paise'ere Maija'quë coca quëahuë. Yequë paireta'a quëaye pahuë. ²⁰ Pajëta'are Chipre cui'ne Cirene quë'ro acohua'i sehuosicohua'ipi Antioquía daripëna tì'ani griego paire mai Ējaë Jesús de'o cocare quëahuë, judío pai peocohua'ina. ²¹ Mai Ējaë johua'i ja're cōni pa'ina, de'oye quëajëna, jai pai ja'në itire pa'è cuasase'e jëoni Ējaë Jesuna sehuohuë.

²² Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'i Jerusalén pa'icohua'ipi asani Bernabëre Antioquía daripëna jëjo saohuë. ²³ Jëjo saorena, Bernabëpi tì'ani Maija'quëre sehuosicohua'ire Maija'quë de'oye yo'ocaiyere ñapi. Nani ai sihuapi. Si-huaquë Bernabë yëhuopi, de'oyerepa. Ti jëoma'pë tuijë mai Ējaërepa case'eje, caquë yëhuopi. ²⁴ Bernabë cato ai de'oquë pajj'i. Maija'quëre ai cuasaquëpi cui'ne de'o joyo tìmësiquëpi pajj'i. Jaje pa'ipi yëhuoquëna, asani jai pai sehuohuë, mai Ējaë case'ere.

²⁵ Ja jeteyo'je Bernabëpi Saulore co'esi'i caquë Tarso daripëna saji'i. ²⁶ Sani tì'ani ite Antioquía daripëna sapi. Sani jārōna te'e ometëcahuë pëahuë, sehuosicohua'i ja're cōni. Pëani pa'ijjë jai paire ye'yahuë. Jārōna Antioquía daripëna du'ru macarepa Cristiano hue'yohuë, sehuosicohua'ire.

²⁷ Ja mu'seña Antioquāna tìtahuë, Maija'quëre quëacaicohua'ipi Jerusalén daicohua'ipi. ²⁸ Titàsicohua'i aguëpi Agabo hue'equëpi nëcaquë capi, de'o joyopi quëaquëna, yequë mu'seña pa'i ja'ñere. Yequë mu'seña si'a hue'ña aĩne peoquëna, pai ai ëa ju'ija'cohua'i a'è. Jaje tëto saji'i, Claudio César pai

ëjaërepa pa'i maca. ²⁹ Jaje caëna, asani Antioquía sehuosicohua'ipi Judea sehuosicohua'ire cöcai ja'ñere isini jëjo saoñu'u cahuë, pai ñape cuasaye ja'ye. ³⁰ Cani isini yureta'a iti isise'ere jëjo saohuë, Bernabé cui'ne Saulo ja're sehuosicohua'i aiohua'ina Judeana.

12

Santiago Huaiye Cui'ne Pedroro Coye

¹ Ja mu'seña pai ëjaë Herodespi sehuosicohua'i acohua'ire josa yo'oquë, ² Santiago hua'tipi huani jeojë'ë cuañeina, huani jeohuë, Juan maja'yëre. ³ Yo'orena, judío paipi ñani sihuajëna, Herodespi Pedroroje tseani copi, sihuaja'cohua'i a'ë caquë. Iye cato yo'opi, levadura ne ma'ñe pan aijë tsi'si maca. ⁴ Jaje yo'oquë Pedroro tseani co hue'ñana copi, cuatro tsëca soldado pai ñajë néca hue'ñana, te'e tsëcapëre cuatro pa'iohua'i pa'i hue'ñana. I cato Egiptopi Maija'quë Israel paire etoquë pa'ise'ere cuasajë, tsi'si tëjisi maca tseasiquëre etoni paire iñosi'i cuasaguë yo'opi. ⁵ Jaje pa'ina, Pedro cato tseca cuañosiquëpi paji'i, etama'quë cajë ña hue'ñare. Jaje pa'itojë sehuosicohua'i cato Maija'quëni sejë paë'ë, si'a joyorepa cuasajë Pedroni cajë.

Pedro Cosiquëni Maija'quëpi Etoye

⁶ Herodes ñamina'a Pedroro etoni paire iñosi'i cuasaguëna, Pedro cato huëore caji'i, caya soldado paina quëna mepi se sëasiquëpi jopore pare ui. Caina, yequë soldado paipi paire co huë'e eta sa'rore etama'quë cajë ñajë nëcahuë. ⁷ Jaje pa'i macarepa mai Ejaë huiñaë si'a co tu'rihuë mia merepa ñai nëcapi. Ja maca Pedroro pato sëtoni capi:
 “Esa huëijë'ë.”

Caquëna, jëña huëse'e pa'ise'e joye tòmepi. ⁸ Ja maca Ejaë jëjo daoquëpi capi:

“Më'ë caña suñajë'ë, cui'ne zapatojë suñajë'ë.”

Caquëna, yo'oquëna, cui'ne yequëje capi:

“Më'ë dëi ju'i caje suñani yë'ë ja're daijë'ë.”

⁹ Caëna, mai Ejaë jëjo daoquë jeteyo'je dani etapi, coa huesërepa. Mai Ejaë jëjo daoquëpi yo'oji, cuasama'ë paji'i, coa cani ñañë cuasaguëpi. ¹⁰ Cuasaguëta'a du'ru nëcajë ñacohua'ire sa tëtö sani cayaye acohua'ire sa tëtö sani yureta'a ma'ana eta hue'ñarepa acore ti'arena, jöse'e hui'yo eta sa'ro hui'yona, etani ma'aja'a te'e saë'ë. Jaje conï saiquëpi mai Ejaë jëjo daoquëpi peo hue'ña sajili, te'ire jeoni.

¹¹ Jëjo saquëna, yureta'a Pedropi capi:

“Yureta'a asayë, Herodes ñamina'a yë'ëre yo'o ja'ñere cui'ne Israel pai yë'ëre yo'oye yëyere Ejaëpi asani i huiñaëre huasoja'quëre jëjo daopi.”

¹² Jaje yo'ou cuasani Pedropi sajili, Juan pëca ja'co María huë'ena Juanpi yequë mamiye Marcos hue'equë pëca ja'co quë'rona. Jarote jai pai tsi'sicohua'ipi paë'ë, Maija'quëni sejë. ¹³ Pa'ijëna, Pedropi ma'a eta sa'rona ti'ani të'capi, soiquë. Soiquëna, asani te'o nomi tsjo Rode jo mami hue'ecopi ñnepi soiyë'ni? cuasani sani ñasi'i caco eta sa'ro quë'rona daco'ë. ¹⁴ Dani Pedro yë'ore asani sihuaco eta sa'ro hui'yocaima'o co'ye huë'huë cacao, Pedropi eta sa'rore pa'iji quëasi'i caco. ¹⁵ Quëacona, iohua'ipi iote cahuë:

“Cuepeco, caco.”

Cajëna, cao:

“Nuñerepa cayë.”

Cacona:

“Pedrore ñacaiquë ma'tëmo aquë pa'ini.”

¹⁶ Cajëna, ja yë'ta'ta Pedropi të'caye jeoma'ë paji'i. Pa'ina, hui'yoni ite ñani ai quëquëhuë. ¹⁷ Quëquëjëna, jëtëpi cama'pë caquë yo'oni jeorena, ite co hue'ñapi etose'ere quëapi. Quëaquë capi:

“Santiagore cui'ne yecohua'ire sehuosicohua'ire quëacaijë'ë, yë'ere etose'ere.”

Cani yequë hue'ñana saji'i.

¹⁸ Ñata tomesi maca Pedro peoquëna, soldado pai ai cuasajë huesëjë sa'ñe ai yo'ojë cahuë. ¹⁹ Yo'ojë cajëna, Herodespi cuañëpi, Pedrore co'ejë'ë caquë. Cuañëina, co'e jujahuë. Co'e jujarena, de'oye ñajë'ë casicohua'ipi ñama'pë pa'isicohua'ire huani jeojë'ë, cuañëpi. Cuañëina, huani jeohuë, soldado paire. Jaje yo'osi jeteyo'je Herodes Judea pa'iyë jeoni Cesareana sani paji'i.

Herodes Ju'ise'e

²⁰ Herodes Sidón paire cui'ne Tiro paire pëi paji'i. Pa'ina, iohua'ipi pai ëjaë Herodesre ca de'huañu'u, cajë te'e. Jaje yo'oñu'u cahuë. Casicohua'ipi i quëno macarepa cocai pa'iquë Blasto hue'equëna cajeohua'i de'ohuë. De'oni jaje'a se'i'ë, Herodesre de'oye pëima'ëna, pa'iyere. Tiro cui'ne Sidón pai cato Herodes yejana ao huerocohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, jaje yo'ohuë. ²¹ Jaje yo'osicohua'ini yequë mu'se Herodespi capi, ja mu'se pai tsi'siye pa'iji, caëna, tsi'sirena, de'o cañarepa suñasiquëpi i ñu'i paire cuañë hue'ñana ja'runi cocare capi, paire. ²² Caquëna, asacohua'ipi tutu cuihuë. Ñeje cajë:

“Maija'quëpi caji, paipi caye paji.”

²³ Cajëna, Ejaë huiñaëre jëjo daoquëpi ju'iñe nepi, ite, jare iti yo'ojë ca macapi. Neina, pecona ao juji'i. Maija'quëre jerepa pa'ipi cacaima' do'ire juji'i, ija'a co'ye Maija'quëje pa'i a'ë caquë sihuaquë asa do'ire.

²⁴ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Maija'quë coca cato jerepa jai saji'i. Jai saina, si'a hue'ña iti cocare quëahuë.

²⁵ Bernabé cui'ne Saulo co'amaña ne tëjini Jerusalénpi col'ijë Juanreje dahuë, yequë mami Marcos hue'equëreje.

13

Bernabé Cui'ne Saulo Yo'o Huëoye

¹ Antioquía yejare Maija'quëre quëacacohua'i cui'ne Maija'quë coca ye'yacohua'i paë'ë, sehuosicohua'i ja're coní. Icohua'ipi paë'ë, Bernabé, Simón yequë mami Negro hue'equë, yequë Lucio Cirene aquë paji'i, Manaén paji'i, (Herodes ja're ai de'osiquë Galilea yaja cuañëquë pa'isiquë) cui'ne Saulo paji'i. ² Jaje pa'icohua'ipi te'e mu'se aima'cohua'ipi mai Ejaëre sejëna, de'o joyopi capi:

“Jaohua'ire Bernabére cui'ne Saulore jëjo saojë'ë, yë'ë nejajë caquë soise'e nejia'cohua'ire.”

³ Caëna, aima'pë Maija'quëre sëní tëjini jaohua'ire jëñapi jëjo pajë secacani jëjo saohuë, se ñajë saijë'ë cajë.

Chipre Paire Yëhuoye

⁴ Maija'quë joyopi jëjo saohuëna, saicohua'ipi Bernabé cui'ne Saulo saë'ë, Seleucia daripëna saicohua'ipi. Jaropi jai yohuëna aya mëní Chipre hue'e saodohuëna saë'ë. ⁵ Saicohua'ipi Salamina yo sa'rona ti'ani judío pai tsi'si huë'ñana Maija'quë coca quëa huëohuë. Juan iohua'ire cocasi' caquë saisiquëje iohua'i ja're paji'i. ⁶ Si'a saodohuë quëarojaijë Pafos daripëna sa

tì'ahuë. Tì'ani jàrona ñahuë, Israel paipi dahuëpi Barjesús hue'equëre. Jaëpi Maija'quë cocare cayë caquë paire cosoquë yo'oquë paji'i. ⁷ Jaë dahuëpi Sergio Paulo ta'ñe asaquë ja're pai ëjaë ja're paji'i. Pa'ina, pai ëjaëpi Bernabëre cui'ne Saulore quëëjaiaja'cohua'ire jëjo saopi, Maija'quë coca quëajëna, asayere yë. ⁸ Jaje yo'oquëta'are griego pai coca cato Elimas hue'equëpi dahuëpi pai ëjaë sehuoyere ësequë Bernabëre cui'ne Saulore sañope capi. ⁹ Caquëna, Saulopi Pablo hue'equëpi Maija'quë joyo timësiquëpi ite ai ñani, ¹⁰ capi:

“¡Cosou, co'aquërepa, huati mamaquë si'aye de'oyere sañope yo'oquë ai! ¿Je yëhua Ëjaëre sañope yo'oye jëoja'quë a'ni, më'ë? ¹¹ Yure Maija'quëpi më'ëre si'sesipi. Si'sequëna, tsoe mu'seña ñama'ë pa'i cui'ne ësë miañeje ñama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë.”

Ca macarepa Elimas ñama'quë de'opi, ñamije pa'iose'ere ñaquë de'oni. Ja maca ite jëtëna tse'ejë cuaja'cohua'ini co'epi. ¹² Jare ñani ai de'oyere pa'ë, Ëjaë aye ye'yaye cuasaquë pai ëjaë sehuopi.

Pablo Cui'ne Bernabé Antioquíare Pa'iyë Pisidia Yejare

¹³ Pablo cui'ne ite cöcohua'i jai yohuëna aya mëni Pafos daripë jëoni Perge daripëna tì'ahuë, Perge daripë Panfilia yeja quë'ro acona. Jàrona Juan jëoni Jerusalëna co'ipi. ¹⁴ Perge sa sani Pisidia yeja quë'ro daripëna Antioquíana tì'ahuë. Tì'ani huajë mu'se pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacani ja'ruhuë. ¹⁵ Ja'runi ñu'lijëna, tsi'si huë'e ëjaohua'ipi cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyasi pëpë ña tējini cahüë:

“A'yë dohuë, paire yëhuoye pa'ito quëajë'ë, yurepi.”

¹⁶ Carena, ja maca Pablo huëni nëcane jëtëpi cama'pë caquë ja'jëni capi:

“Ëmëohua'i Israel pai cui'ne si'aohua'i yequë pai Maija'quëre ca'racohua'i asajë'ë. ¹⁷ Israel pai Diusupi mai aiohua'ire jo'ya nepi. Jo'ya neni jaohua'ija'a jai pai jojo saiye nepi, yequë pai yeja Egiptore pa'i maca cui'ne ja jeteyo'je i tutupi yo'oquë etopi, ja yeja pa'isicohua'ire. ¹⁸ Etouna, Israel paipi cuarenta ometëca pai peo huë'ña cuënesi yëjaja'a cu'ijë yo'ojëna, Maija'quëpi jiohua'ire de'oye ñacajji'i, yo'o jujama'ë. ¹⁹ Jaje yo'oquë siete tsëcapëarepa Canaán yeja pa'icohua'ire nejopi, jaohua'i yejare mai aipëna isisi'i caquë. ²⁰ Si'aye iye yo'oye cato cuatrocientos cincuenta ometëca paji'i. Ja pa'isi jeteyo'je yureta'a Maija'quëpi Israel pai yo'oyere ñani ca tēji ëjaohua'ire isipi, Maija'quëre quëacajquë Samuel pa'i macaja'a. ²¹ Jaje yo'oye pa'ina, yureta'a sei'ë, yëquëre cuëne ëjaëre pare necajjë'ë cajë. Sejëna, Maija'quëpi Cis mamaquë Saúlpi pai ëjaëre necajji'i, cuarenta ometëca jiohua'ire cuañeja'quëre. Jaë cato Benjamín tsëcapë aquë paji'i. ²² Pa'ina, jeteyo'je Maija'quëpi Saúlre pai ëjaërepa pa'iyë jioni Davidna isipi, pai ëjaërepa pa'iyë. Davidni Maija'quë capi, ñeje: ‘Isai mamaquë David cato yë'ë yëyere yo'osi'i cuasaji. Jaje pa'ipi, yë'ë ña huë'ñaje de'oye yo'oquë api.’ ²³ Jaje pa'ina, i ca nëose'eje pa'ye Israel paire huasosi'i caquë jëjo daopi, Jesure. Jesús cato David tsëcapë aquë paji'i. ²⁴ Ja yë'ta'a Jesús daima'në Juanpi si'a Israel paire Maija'quë coca quëapi. Quëaquë capi, ja'në cuasase'erë jëoni Maija'quëna ponëjë'ë. Ponëjëna, oco doye pa'iji. ²⁵ Casiquëpi je'në i pani tējiye tì'acquëna, capi Juan: ‘Yë'ë mësaru cuasayeje pa'i peoyë. Yë'ë pa'isi jeteyo'je te'i jerepa pa'ipi daiji. Jaëre yë'ë i zapato dutacaiyeque peoquëpi, teaye pa'i a'ë.’

²⁶ Jaje pa'iyë sëtë ëmëohua'i Maija'quë do'ijë Abraham tsëcapë acohua'i, cui'ne mësaru tìohua'i, Maija'quëre ca'rajë i yëyeje pa'icohua'i, iye huaso coca mësaru asa ja'ñere jëjo daose'e a'ë. ²⁷ Jerusalén pa'icohua'i cui'ne

iohua'i ějaohua'ije Jesure huesĕjĕ coa pajje pa'ire ñahuĕ. Ñajĕ cui'ne huajĕ mu'seña ñape pai tsi'si huĕ'epi Maija'quĕre quĕacaicohua'i toyase'ere ñanije asa ti'añe pahuĕ. Pajĕ jare iohua'ipi Maija'quĕre quĕacaicohua'i case'ere yo'o ti'acaĕ'ĕ, Jesure huani jeo maca. ²⁸ Jesús co'aye yo'ose'ere ti'ama'pĕta'a Jesure huani jeoñere Pilatopi soldado paina cuañejaquĕ cajĕ sei'ĕ. ²⁹ Ja jeteyo'je yureta'a si'aye iye yo'o ja'ñere toyase'ĕ cayere yo'o tĕjini soquĕ sarahua dequĕni casani yejana tĕhuĕ. ³⁰ Jaje yo'osiquĕta'are Maija'quĕpi ite huajĕquĕre huĕopi. ³¹ Huĕosiquĕpi Jesús jai so mu'seña ñaiquĕ iñopi, i ja're conĭ Galileapi Jerusalĕnna saina, saiscohua'ire. Yure jaohua'ipi i coca quĕacohua'i pa'iyĕ.

³² Jaje pa'iyĕ sĕte yĕquĕ mĕsarute de'o cocare quĕayĕ, mai aiohua'ire ca nĕose'ere yo'o ti'api, mai pa'i maca i ca nĕosi tsĕcapĕ acohua'ina. ³³ Ja i ca nĕose'ere yo'o ti'acquĕ Jesure ju'isiquĕni huajĕquĕre huĕopi, Maija'quĕpi. Salmos cayaye acore toyase'eje pa'ye yo'opi. Japi caji, ñeje: 'Mĕ'ĕ yĕ'ĕ mamaquĕ a'ĕ. Yurepi yĕ'ĕ mĕ'ĕ ja'quĕ a'ĕ.' ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quĕ yequĕ huĕ'ña toyase'ĕja'a capi: 'Davidre isija'quĕ a'ĕ, ca nĕose'ere. De'oyere pare nuñerepa ca nĕose'ere isija'quĕ a'ĕ, mĕ'ĕre.' Jaje pa'ina, tsoe Maija'quĕpi quĕapi, ju'isiquĕpi huĕi ja'ñe cui'ne i capĕ ja'juñe pa ja'ñe. ³⁵ Jaje pa'ina, yequĕ huĕ'ña toyase'ĕ caji: 'Mĕ'ĕ jo'yaĕ de'oquĕrepa capĕ ja'ju huesĕye mĕ'ĕpi ĕseja'quĕ a'ĕ.' ³⁶ De'oji, yure jaje pa'iyĕ sĕte casi'i. David cato Maija'quĕ ite cuañese'ĕje pa'ye i paire necani tĕjini juni huesĕpi, i aiohua'i ju'ise'ĕje pa'ye. Jaje juni i capĕ ja'ju huesĕpi. ³⁷ Jaje pa'iquĕta'are jaĕ, Maija'quĕ huĕosiquĕ Jesús capĕ cato ja'juñe papi. ³⁸⁻³⁹ Jaje pa'iyĕ sĕte mĕsaru Maija'quĕ do'iĕpi asaye pa'iji, Jesuja'a co'ayĕ yo'ose'ĕ oni yeje cuañe pa'iji, cajĕ. Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'ĕ oni yeje ye pase'ere Jesure ire pare asacohua'ire oni yeje ye pa'iji, itire pa'ĕ. ⁴⁰ De'hua ñajĕ'ĕ, mĕsaruna Maija'quĕre quĕacaicohua'i toyase'ĕ tomequĕ iohua'i toyase'ĕ cato caji:

⁴¹ Nuñere pare ñajĕta'a co'aji cajĕ cocohua'i, ne huesĕjĕ'ĕ.

Mĕsaru pa'i mu'seña yĕ'ĕpi co'amañare nequĕna,

Yecohua'ipi mĕsarute quĕatoje care payĕ cajĕ sehuocaiye paja'cohua'i a'ĕ."

⁴² Judío pai tsi'si huĕ'epi Pablo cui'ne i cajeohua'i conĭ etajĕna, tsi'nĕna, judío pairepa peocohua'ipi cahuĕ: Yequĕ semana huajĕ mu'se pa'ina, cui'nare quĕajĕ'ĕ, yĕquĕre. ⁴³ Ca tĕjisi maca tsi'si huĕ'epi Pablo cui'ne Bernabĕ saijĕna, jai pai judío paipi cui'ne judío pai peocohua'ipi judío ye'yayena huero ye'yescihua'ipi iohua'i ja're saĕ'ĕ. Saijĕna, iohua'ipi yĕhuojĕ cahuĕ. Nuñerepa Maija'quĕ mĕsarute oi soise'ere pa'ijĕ'ĕ, yo'o jujama'pĕ.

⁴⁴ Casicohua'ipi yequĕ semana huajĕ mu'se ti'aĕna, ja daripĕ pa'icohua'ipi si'aohua'i tsi'siye ja'i maca jai pai tsi'sihuĕ, Maija'quĕ coca asañu'u cajĕ.

⁴⁵ Tsi'sijĕna, ñani Israel paipi ĕsejĕ oijĕ Pablo ai co'acquĕ api sañope ca huĕohuĕ.

⁴⁶ Cajĕna, Pablopĭ cui'ne Bernabĕpi quĕcojĕ sañope cahuĕ, iohua'ire:

"Mĕsaru judío pāini dāru macarepa Maija'quĕ coca quĕaye pa'iji. Pa'isiconi mĕsarupi coejĕ cui'ne ti pani huesĕyere paye cuasama'pĕna, yure cato judío pai peocohua'ina sani quĕaye pa'iji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Ējaĕpi yĕquĕre cuañequĕ capi:

Si'a paire miacaija'quĕre jeoñĕ, mĕsarute.

Yĕ'ĕ huaso cocare si'a huĕ'ña so'o pa'icohua'ire quĕacaijĕ'ĕ."

⁴⁸ Jaje caquĕna, asani judío pai peocohua'ipi sihuajĕ si'aohua'i Maija'quĕ coca ai de'oye a'ĕ, cajĕ ti panĭ huesĕyere ti'aja'cohua'i a'ĕ, caquĕ ña nĕosicohua'ipi sehuohuĕ. ⁴⁹ Sehuojĕna, jaje Maija'quĕ coca quĕahuĕ, ja yeja pa'icohua'ire. ⁵⁰ Jaje sehuojĕta'are judío paipi Pablōre cui'ne Bernabĕre eto

saoñu'u cajë, de'o nomiohua'i ja're cui'ne de'o ëmëohua'ire cui'ne iti daripë ëjaohua'i ja're coca cahuë, sañope jaohua'ire yo'oñu'u cajë cani sañope yo'ojë etohuë. ⁵¹ Etoarena, saijë iohua'i nëcañoa ya'ore ti'to tohuë, jaohua'i yo'oyere sañope cayere iñojë. Jaje yo'oni Iconiana saë'ë. ⁵² Jaje pa'iquëta'are iti sehuosicohua'i cato sihuahuë, de'o joyopi iohua'i ja're pa'ina.

14

Pablo Cui'ne Bernabé Iconiore Pa'ie

¹ Pablopi cui'ne Bernabépi Iconiore pa'ijë judío pai tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëajëna, jai pai judío pai cui'ne judío pai peocohua'i sehuohuë. ² Sehuojëna, judío pai sehuoma'cohua'ipi sañope yo'ojajë cajë judío pai peocohua'ire cuañejëna, sehuosicohua'ire co'aye cuasa huëohuë. ³ Jaje co'aye cuasa huëo do'ire ai tsoe ja daripëna pëani Maija'quë coca de'oyerepa quëahuë. Quëajëna, Maija'quëpi pai yo'o ti'a ma'ne yo'o tutu isiquëna, jaiye de'oyere yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Maija'quë oiye iohua'i quëaye do'i quë'yerepa pa'ie iñoipi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are iti daripë acohua'ipi caya tsëca huasicohua'i paë'ë. Pa'ijë yecohua'ipi judío pai cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. Cajëna, yecohua'ipi Ëjaë jëjo saocohua'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. ⁵ Jaje cajë pa'ijëna, judío paipi cui'ne judío pai peocohua'ipi Pablöre cui'ne Bernabére co'aye yo'ojë quëna pëapi jëa jo'añu'u cajë iti daripë ëjaohua'i ja're coca cani te'e jaje yo'oye de'oji, cuasa nëohuë. ⁶ Cuasa nëose'ere asani Pablopi cui'ne Bernabépi catihuë, Listrana cui'ne Derbena Licaonia yejana cui'ne iti yeja yequë daripëa pa'iyena. ⁷ Catini jaroje quëahuë, de'o cocare.

Pablöre Quëna Pëapi Jeañe

⁸ Listra daripëre te'i ëmë tsi'nëna cu'ima'quë ai de'osiquëpi paji'i, coa ñu'iquëpi. ⁹ Coa ñu'iquëpi Pablo quëayere asaquë Maija'quëpi yë'ere ne co'yaye pa'ijji cuasaquë ñuji'i. Ñu'ina, Pablopi i jaje Maija'quëre cuasaye asani ¹⁰ ai tutu capi:

“Huëni nëcajë'ë.”

Caquëna, ca macarepa te'ere papi huëni nëcane cu'i huëopi. ¹¹ Jaje Pablo yo'ouna, ñani Licaonia cocapi tutu cuijë cahuë:

“Diusuohua'ipi paije pa'iohua'i de'oni mai quë'rona cajeni yo'oyë.”

¹² Cajë Bernabéni diusu Zeus hue'yohuë. Hue'yojë Pablóni iti coca ca do'ire Hermes hue'yohuë. Listra pai diusu mamire hue'yohuë. ¹³ Ja maca yureta'a pai daripë caca sa'ro yë'quë macare diusu Zeuste se huë'e paquëpi iti huë'e ñacai ëjaëpi duruhuequëre cui'ne de'o joro nese'ere dapi. Dani Jesús jëjo saocohua'ire de'ocohua'ire pa'ni caquë sesi'i, caquë yo'opi. Yo'oquëna, yecohua'ije i ja're señu'u, cajë yo'ohuë. Yo'ojë iohua'i ai yo'ojë pacohua'ini nëicohua'ire huani cato isijë señu'u, cajë yo'ohuë. ¹⁴ Yo'oyere asani Bernabépi cui'ne Pablöp co'aji, ja yo'oye cajë. Ju'i cañana co'rëjë, cuijë sa tomejaë'ë, iohua'i jopona. ¹⁵ Ñeje cuihuë:

“¿Merepa mësarü jaje yo'oye'ni? Yëquë cato mësarüje pa'iohua'i a'ë. Yure mësarü coa yo'oye jëoni Maija'quë iti yeja, ma'tëmo, jai tsiaya cui'ne si'aye jote pa'ie de'huasiquëre pani sehuoni pa'ijajë cajë quëañu'u cajë daisicohua'i a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'seña cato iohua'ise'e iohua'i yëyeje yo'ojë pa'ijajë caquë ñapi, Maija'quë. ¹⁷ Jaje yo'ojë pa'itoje Maija'quëpi de'oye yo'oyeja'a iñoipi, yë'ë pa'ie caquë. Jaje pa'ina, ipi mësarute oco cui'ne de'oye quëquëna tëaye cui'ne aïne cui'ne sihuajë pa'ie isiji.”

¹⁸ Jaje si'aye canije ai yo'ojë maña duruhuequëre huaiye pajë'e, cajë ësehuë, diusuohua'ire isijë seña'u cajë yo'ocohua'ire.

¹⁹ Jaje yo'ojë ca maca da tìtahuë, Israel pai, Antioquía yeja cui'ne Iconia yeja pa'icohua'i. Jaohua'ipi tìtani tìñe cuasayena paire ponahuë. Ponarena, Pablöre quëna pëapi jea jo'ahuë. Jea jo'ani huani jeohuë, cuasajë pai pa'i daripë hue'sena quërë etohuë. ²⁰ Quërë jeorena, sehuosicohua'ipi i ui hue'ñana tsi'sini nëcajëna, huëji'i. Huëni pai daripëna cacapi. Cacasiquëpi ñatasi mu'se Bernabé ja're conì Derbe daripëna saë'e.

²¹ Sani jaro Derbena de'o coca quëajëna, jai pai sehuohuë. Sehuorena, ñani jaropi Listrana, Iconiana cui'ne Antioquía darina co'ihuë. ²² Co'ini, jaro sehuosicohua'i pa'icohua'ire yo'o jujama'pë ñese tuijë'e, cahuë. Cajë cui'ne Maija'quëre cuasare pajë pa'ijë'e, cahuë. Jaje cajë cui'ne yequeje cahuë, Maija'quë cuãñe te'tena cacañu'u cani jaiye ai yo'oye pa'iji. ²³ Jaje cajë cui'ne yequeje sehuosicohua'i tsëcapëa ñape iohua'i ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire nehuë. Neni ao aima'cohua'ipi Maija'quëre sejë yo'o tējini icohua'ire de'oye ñacajë'e, cajë Maija'quëre seccacë'e, iohua'i sehuosiquëna.

Antioquíana Pablopì Cui'ne Bernabépi Co'iyë

²⁴ Pisidia yeja sa tëtò sani Panfilia yejana tì'ahuë. ²⁵ Tì'ani Perge yeja pa'icohua'ire de'o coca quëahuë. Quëa tējini Antalia daripëna saë'e.

²⁶ Sani jarona yureta'a yohuëna aya mēni Antioquíana, Maija'quë oiye ayepi necajë'e cajë cuãñe sitona, iohua'i de'oye iti case'eje ne tēji sitona co'ihuë.

²⁷ Co'ini Antioquíana tìtani si'a sehuosicohua'ire si'soni Maija'quë iohua'i ja're conì yo'oquëna, Ëjaëpi judío pai peocohua'ipi sehuojajë caquë jato sa'roje pa'iore hui'yocaquëna, de'oye sehuose'ere quëahuë. ²⁸ Quëasicohua'ipi sehuosicohua'i ja're conì iti macana pëani tsoe paë'e, jarote.

15

Jerusalénna Tsi'siyë

¹ Ja mu'seña Judeapi Antioquíana cayao maña saiscohua'ipi Maija'quë do'ijëre ye'yajë cahuë huaso cuãñoñe peoji, Moisés cuãñese'ere yo'oma'pë pani, ca'ni tëama'pë pani, cahuë. ² Jaje cajëna, Pablopì cui'ne Bernabépi conì iohua'i ja're ai sa'ñe yo'ojë cahuë. Jaje yo'ojë cajëna, Pablöre, Bernabére cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ire Jerusalénna sani Jesús jëjo saocohua'i ja're cui'ne ja daripë sehuosicohua'i ëjaohua'i ja're ca'ni tēaye ayere coca caji'cohua'ire jëjo saon'u, cani jëjo saohuë.

³ Antioquía daripë sehuosicohua'i pa'icohua'ipi jëjo saojëna, saicohua'ipi Fenicia yejaja'a cui'ne Samaria yejaja'a sa saijë quëahuë, judío pai peocohua'ipi ja'në itire pa'ë cuasajë pa'ise'ere jeoconì Maija'quëre sehuose'ere quëajëna, asani si'aohua'i sehuocohua'i sihuahuë.

⁴ Jerusalénna Pablo cui'ne Bernabé tì'arena, sehuosicohua'ipi cui'ne Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi conì de'oye pëpahuë. Pëparena, pa'ijë si'aye Maija'quë iohua'i ja're yo'ose'ere quëahuë. ⁵ Quëajëna, fariseo acohua'ipi Maija'quëre sehuosicohua'ipi huëni nëcani cahuë:

“Yeque paipi sehuosicohua'ire ca'ni tēaye pa'iji. Ja maca Moisés cuãñese'ere yo'o tì'ajë'e, cuãñe pa'iji.”

⁶ Cajëna, asani ja maca Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sihuë, fariseo acohua'i case'ere sa'ñe coca cajë asañu'u cajë.

⁷ Jaje cajë tsi'sisicohua'ipi ai sa'ñe ca tēji maca Pedropì huëni nëcani capi:

“Maija'quë do'ijë mësarupi ta'ñe asayë, yë'ëre mësaru aquëni Maija'quëpi jo'ya nese'e tsoe hue'ña i huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaquëna, jaohua'ipi itire pa'ë cajë sehuojajë caquë. ⁸ Maija'quë pai joñoa cuasaye ñaquëpi yë'ë tsecohua'ire neñë caquë iñoquë, de'o joyore isipi, judío pai peocohua'ina maire isise'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jaohua'ire cui'ne maire tiñe pa'iohua'ire ña'ne paji, si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cuasa do'ija'a de'o joñoa tsoa toçaji'i, jaohua'ireje. ¹⁰ Yure jaje pa'ito, ¿me yo'ojë Maija'quë yo'oyere sañope uihuaye'ni, sehuosicohua'ina dequëcoje pa'ioire hue'ocajë maije cui'ne mai aipëje yo'o ti'añe pase'ere? ¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasayë jaohua'ire huasose'eje pa'yepi yëquëreje Ejaë Jesús oi coa isiyepi huasopi cuasayë.”

¹² Caquëna, si'aohua'i jo'cua jeoni Bernabé cui'ne Pablo cayere asahuë. Iohua'i ja're Maija'quë pa'i cocaina, yequë mu'seña pa'i ja'ñe iñose'e cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ose'e quëajëna, asahuë. ¹³ Ja maca quëa tējijëna, Santiagopi capi:

“Maija'quë do'ijë asajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi judío pai peocohua'ire de'oye yo'ocai jaohua'i acohua'ini sahuani i pairepa pa'ija'cohua'ire nese'ere Simónpi maire quëaquëna, asahuë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iye toyase'e cato Maija'quëre quëacacohua'i toyase'eje pa'ye yo'ose'e a'ë. Jaje pa'ina, ñeje caji, toyase'e:

¹⁶ Ja jeteyo'je co'i coní David huë'e tāsicore ne de'huacasi'i Cui'ne jo co'a de'ose'e si'aye ne de'huasi'i.

¹⁷ Ne de'huaëna, ëjaëre judío pai co'eja'ë, yë'ë mami secohua'i judío pai peocohua'i ja're.

¹⁸ Tsoe hue'ña iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi, ëjaëpi isipi iye coca.

¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë cato cayë, judío pai peocohua'ipi ja'ne itire pa'ë cuasase'ere jeoni Maija'quëni tuicohua'ire cuañese'ere yo'ojë'ë cajë cuañeñe peoji. ²⁰ Jaje pa'ina, coa iyese'e yo'oma'pë pa'ijë'ë cajë toyase'e tsoe ti'api. Pai de'huasi diusure isisi hua'ire aima'pë pa'ijë'ë, ëmëre cui'ne nomiore coa yo'orojaima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, panita'a tsie aima'pë pa'ijë'ë. ²¹ Ja maña toyañu'u, Moisés cuañese'e cato tsoe hue'ñapi pai ñape daripëa pa'icohua'ire quëajë pa'iyë, huajë mu'seña ñape tsi'si hue'ñapi iti toyase'ere ñajë. Jaje pa'ito me airepa caye'ni.”

Judío Pai Peocohua'ina Toyani Jëjo Saose'e

²² Ja maca yureta'a Antioquíana iohua'i acohua'ini sahuani Pablo cui'ne Bernabé ja're jëjo saofnu'u, cajë si'a sehuosicohua'i. Sehuosicohua'i ëjaohua'i cui'ne Jesús jëjo saocohua'i te'e cuasahuë. Cuasani yo'ojë Judas hue'equëni, jare ipi yequë mami Barsabás hue'equëni cui'ne Silasni saija'cohua'ire nehuë, de'ocohua'ire pare. ²³ Neni jaohua'i ja're ñeje toyasicore jëjo saohuë:

“Yëquë Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi mësaru a'yëohua'ije pa'iohua'ipi mësarute yëquë yo'je tsije pa'iohua'ire cuasajë judío pai peocohua'ipi sehuosicohua'ire pëpayë, jaro Antioquía daripë, cui'ne Siria cui'ne Cilicia yeja pa'icohua'ire. ²⁴ Cui'ne yëquë jëjo saoma'cohua'ipi iñopi. Saisicohua'ipi mësarute josa yo'ojë huesë ëaye ca co'me huesojëna, ai yo'ojë asahuë. ²⁵⁻²⁶ Jaje pa'ina, asani si'aohua'i jaje yo'oye de'oji cuasani mësarute yëquë acohua'ipi sani ñaja'cohua'ire neñu'u cani nehuë, yëquë ai oicohua'i Pablo cui'ne Bernabé ja're saija'cohua'ire, ju'ñe pa'itoje quëcojë Jesucristo coca do'ire quëarojaicohua'i ja're saija'cohua'ire. ²⁷ Jaje yo'osicohua'ipi yure mësaru quë'rona jëjo saoyë, Judasre cui'ne Silasre mësaru ja're te'e tsiarepa

ñajë coca si'aye quëaja'cohua'ire, yëquë quëase'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, de'o joyoje de'o'ji, jaje yo'oye caquëna, ñaquëna, yëquëje mësarute jaiye yo'ojë'ë cajë cuañeñe peoyë. Coa do'i quë'yese'e yo'ojë'ë caye yëyë, iyese'e: ²⁹ Pai de'huasi diusuna isisi hua'i aima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, tsieje aima'pë pa'ijë'ë, cui'ne ëmëpi nomiohua'ire coa yo'orojaiñe yo'oma'pë pa'ijë'ë, nomioje ëmëohua'ire coa yo'orojaiñe yo'oma'o pa'ijë'ë. Iye case'ere yo'oni mësarute de'oye pa'ija'cohua'i a'ë. De'oye pa'ijë'ë. Ca tējihuë."

³⁰ Ja maca sai huëoni pëpa tējini yureta'a Antioquiäna saë'ë. Sani ti'ani sehuosicohua'ire tsi'soni toyasicore isihuë. ³¹ Isirena, sehuosicohua'ipi toyase'ere ñajë cajëna, asajë jai pai sihuahuë, ite yëhuoyere asajë. ³² Sihuañë asajëna, Judas cui'ne Silaspi Maija'quë caye asani quëacai tutu pacohua'ipi ai tsoe quëahuë, yëhuojë. Jaje yëhuojëna, asa huajëjë jerepa tutu quë'i joñoa paë'ë. ³³ Jaje quëajë pani tējirena, sehuosicohua'ipi sani pëpacaijë'ë si'aohua'ire mësarute jëjo daosicohua'ire cajë pëpa tējihuë, co'ija'cohua'ire. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are Silasse'e de'o'ji pëaye cuasani pëapi. ³⁵ Pëaquëna, cui'ne Pabloje cui'ne Bernabéje pëahuë, Antioquiäna, Maija'quë coca ye'yajë cui'ne quëarøjajë yo'oja'cohua'ipi. Pëarena, jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i ja're con'i yo'ohuë, iti co'amaña.

Maija'quë Coca Quëasi'i Caquë Pablo Cayaye Acore Saise'e

³⁶ Ai tsoe pa'iquëpi Pablo capi, Bernabé:

"Sehuosicohua'ire tijupë do'i sani ñañu'u, mai ja'në Ejaë coca quëasi daripëana. ¿Me pa'iyen'i?"

³⁷ Caquëna, Bernabépi Juanre yequë mami Marco hue'equëre sañu'u capi.

³⁸ Caquëna, Pablopi ësepi, saye. Jaë Marcopi ja'nëje Panfiliana i yo'oye jëoconi te'e nema'ë yo'osiquëre me caquë. ³⁹ Jaje pa'ina, te'e cuasaye peoquëna, te'ohua'ise'e huahuë. Huani Bernabépi Marcopë sapi. Saquë jai yohuëna aya mëni Chiprena saë'ë. ⁴⁰ Saijëna, Pablopi ite coja'quëre Silasni ti'api. Ti'aëna, sehuosicohua'ipi Maija'quëre secacatëna, etani saji'i. ⁴¹ Saiquëpi Siria yejaja'a cui'ne Cilicia yejaja'a sa tëtö sai Maija'quëre sehuosicohua'ire quëa huasoquë cuji'i.

16

Timoteopi Pablöre, Silasre Cq Huëoye

¹ Pablopi Derbena cui'ne Listrana ti'ani jaronä Timoteore ñapi. Judío nomioi sehuosico mamaquëni cui'ne i pëca ja'quëpi griego pai paji'i. ² Jaje pa'ini Timoteore sehuosicohua'ipi de'oque api cahuë, Listra cui'ne Iconia pa'icohua'ipi. ³ Jaje caquëni Pablopi ite coja'quëre sasi'i, cuasaquë. Ja yë'ta'a sama'në Timoteo ca'nihuëre yëtö tējapi, judío pai i saija'to pa'icohua'ipi co'aye cama'cohua'ini caquë. Cui'ne si'aohua'i Timoteore griego pai mamaquë api, asa do'ire jaje yo'opi. ⁴ Jaje yo'osi jeteyo'je si'a daripëa maña iohua'i sa saiyese pa'ye Jesús jëjo saocohua'i cui'ne Jerusalén pa'icohua'i sehuosicohua'i ëjaohua'i case'ere quëahuë, sehuosicohua'ina ñeje yo'ojë'ë cajë. ⁵ Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'ipi iohua'i sehuose'ere itire pa'ë asajë tutu quë'i joñoa paë'ë. Pa'ijëna, mu'seña ñape jai pai sehuojë jai saë'ë.

Pablo Cqni Ñañe Macedonia Aquëre

⁶ De'o joyopi Asia yejana Maija'quë coca quëaye ëse do'ire Frigia yeja cui'ne Galacia yeja sa tëtö sani, ⁷ Misia yeja niamona ti'ahuë. Ti'ani jaropi Bitinia sañu'u cuasahuë. Cuasajëta'are Jesús joyopi ësepi. ⁸ Esequëna, Misia yejaje sa

tëto sani Troas yo sa'rona meñe cajehuë. ⁹ Cajeni jaron a Pablopi canì ñapi, te'i Macedonia aquëpi nëcaquë ìte yëquëre dani cocajj'ë caguëna. ¹⁰ Jaje Pablopi canì ñaëna, jaro Macedoniana de'o coca quëaye pa'iji caquë Maija'quëpi soiji cajë ne de'huahuë, sañu'u cajë.

Pablo Cui'ne Silas Filipos Pa'ye

¹¹ Troas yo sa'rona aya mëisicohua'ipi te'e mu'serepa saë'ë, Samotracia saodohuëna. Saisicohua'ipi ñatasi mu'se Neápolisna tì'ahuë. ¹² Tì'ani jaropi Filiposna saë'ë, romano pai daripëna. Jaro Macedonia yeja ai ëja daripëre pana saë'ë. Sani jaron a pëahuë, tsoe mu'seña maña. ¹³ Pëasicohua'ipi huajë mu'se pa'ina, pai daripëpi hue'sena etani saë'ë. Tsiaya tē'tēpa quë'rona sani cuasahuë, judío pai Maija'quëre se hue'ña'ë. Ìño cuasani ja'runi ñu'ijë de'o cocare quëahuë, nomiohua'ire ìti maca tsi'sini ñu'icohua'ire. ¹⁴ Quëajëna, te'o nomio Lidia hue'ecopi, Tiatira daripë paiopi, jai do'i caña ma ja'ñe isicopi tsi'sicohua'i ja're paco'ë. Jaje pa'iona, Maija'quëpi Pablo cayere de'oyerepa asajaco caquë necaina, ai Pablo cayese'e asao, si'aye i quëaye. Jao cato Maija'quëre seço paco'ë. ¹⁵ Jaje pa'ioipi io tsëcapë ja're conì oco do cuañoni yëquëre cao:

“Mësarupi yë'ëre sehuosicore pare ñani yë'ë huë'ena sani pëajë'ë.”

Jaje caco ai seña, io huë'ena sani pëahuë.

¹⁶ Pëasicohua'ipi te'e mu'se Maija'quëre se hue'ñaana saijë te'o nomi tsio ta'ñe yequë mu'seña pa'i ja'ñere quëa joyore hue'econì tì'ahuë. Jaje pa'ioipi io ëjahua'ire jaiye curiquë necaico paco'ë, io ta'ñe ca do'ipi. Io cato ìohua'i jo'yao paco'ë. ¹⁷ Jaje pa'ioipi Pablore cui'ne yëquëre pe'te huëoni pe'teco cuio: “ìcohua'i cato Diosu tutu quë'ire pare necaicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi mësarute huaso cocare pare quëaye!”

¹⁸ Jajese'e si'a mu'seña cuico pe'terojaiona, yo'o jujani Pablopi co'ye ponëni ìote ta'ñe ca cocare capi:

“Jesucristo mamipi cuañeñë, icore jeoni etani saijë'ë, co'a joyo.”

Ca macarepa jare ìti macapi co'a joyo ìote etani saji'i.

¹⁹ Jaje huatipi etaëna, io ëjahua'ipi ñani yure curiquë neñe peoji cuasajë Pablore cui'ne Silasre tsëahuë. Tsëani co'amaña huero hue'ñaana sahuë, ja daripë ëjahua'i quë'rona. ²⁰ Dani ëjahua'ire cahuë:

“ìcohua'i Israel pai a'ë. Jahua'ipi mai daripë ai josa yo'oyë. ²¹ Israel pai yo'oyere ye'yayë, jahua'i. ¿Me mai romano pai ìohua'i caye asani yo'oye'ni?”

²² Cajëna, si'aohua'i cui'ne cahuë. Cajëna, ja daripë pai yo'oye ñacohua'ipi Pablore cui'ne Silasre ju'i caña du'teni si'sejë'ë, cuañehuë. ²³ Cuañëjëna, ai si'sehuë. Si'se tjëni co hue'ñaana sani cosicohua'ire ñaquëre de'hua ñajë'ë, icohua'ire cajë cuañeni co huesohuë. ²⁴ Cuañërena, asani ai sa'nahuë tu'rihuëna sani copi. Coni soquë totona coña nesicon a nëcañoa jua nëoni hueñopi.

²⁵ Hueñosicohua'ipi ñu'ijë jopo ñami pa'ina, Pablopi cui'ne Silaspi conì Maija'quëre sejë cui'ne jëjë yo'ojëna, si'a cosicohua'i asahuë. ²⁶ Ja macarepa yejapi ai ñu'cueo. Ñu'cuecona, co hue'ña eta sa'noapi si'aye hui'yo sao, cui'ne paire quëna meapi huese'eje tome sapi, peo hue'ña. ²⁷ Ja maca cosicohua'ire ñaquëpi sëtani hu'i'yose'e eta sa'noa pa'iona, ñani cosicohua'ipi tsoe etahuë cuasaquë i hua'tipi dutani co'ye huasi'i caquë yo'opi. ²⁸ Yo'oquëna, Pablopi tutu capi:

“Yo'oma'ë. Si'aohua'i yëquë iye macare pa'iyë.”

²⁹ Caquëna, asani miañe dajë'ë cani tsasiquë ca'raquë huë'huë cacani Pablo cui'ne Silas quëo quë'rona do're ja'rupi. ³⁰ Yo'o tējini huëni nēcani Pablore cui'ne Silasre etoni seji'i:

“¿Huasosiquë pa'ieye cani me yo'oye pa'iquë'ni, yë'ë?”

³¹ Seina cahuë:

“Jesucristoni sehuojë'ë. Sehuoni huasosiquë pa'ija'quë a'ë, më'ë. Cui'ne më'ë huë'e acohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

³² Ja maca ite cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'ire mai Èjaë cocare quëahuë.

³³ Jare iti quëa tēji maca, cosicohua'ire ñaquëpi Pablore cui'ne Silasre si'sese'e a'si tsoapi. Ja jeteyo'je i cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'i oco do cuañohuë.

³⁴ Do tējisi maca tūmani Pablore cui'ne Silasre i huë'ena sani aopi. I cui'ne i tsëcapë acohua'i Maija'quëre sehuosicohua'i pa'ijë ai sihuahuë.

³⁵ Nea huë'ña pa'i maca pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi Pablore cui'ne Silasre eto saojë'ë cajë cosicohua'ire ñaquëre quëaja'a soldado paire jëjo daohuë. ³⁶ Sani quëarena, cosicohua'ire ñaquëpi capi, Pablore:

“Pai yo'oye ñacohua'ipi yë'ëre mësarute eto saojë'ë, cuañehuë. Jaje pa'ieye sëtë señajë de'oye saijë'ë, yure.”

³⁷ Caquëna, Pablapi capi:

“Quëañu'u cajë daisicohua'ire soldado paire yëquë romano paini mësaruti co'aye yo'ose'ejë cama'pë do'i peocohua'ini si'a pai ñajëna, si'sehuë. ¿Yure jaje yo'osicohua'ipi yahuerëpa etoñu'u cayë? Jaje yo'oye coeyë, iti yëquëre cosicohua'ipi dani eto saojajë.”

³⁸ Caquëna, soldado paipi sani romano pai a'ë, quëarena, pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi quëquëhuë. ³⁹ Quëquësicohua'ipi dani pai yo'oye ca de'hua ëjaohua'ipi yëquë mësarute co'aye yo'ose'e oijë'ë cajë se'i'ë, Pablore cui'ne Silasre. Jaje cani etoni iye daripëpi etani saijë'ë cajë se'i'ë. ⁴⁰ Setena, Pablapi cui'ne Silaspi co huë'ñapi etani Lidia huë'ena saë'ë. Sani sehuosicohua'ire ñajë cui'ne jëoma'pë tuijë'ë cajë yëhuo tējini etani saë'ë.

17

Tesalónica Daripë Acohua'i Sañope Yo'ose'e

¹ Pablo cui'ne Silas saicohua'ipi Anfípolis cui'ne Apolonia dari sa sani Tesalónica daripëna tija'huë. Ti'arena, jarote Israel pai tsi'si huë'e paj'i'i.

² Pa'ina, Pablapi i noni yo'orojainë sëtë Israel pai tsi'si huë'ena saji'i, toaso semanarepa huajë mu'se ñape sai iohua'i ja're Maija'quë toyapëre ñaquë iti cayeje pa'ye, ³ caquë quëaquëpi. Jesús ju'isiquëpi cui'naëpi huajëquë huëiye pa'iji. “Jaje pa'ina, yë'ë mësarute quëaquë Jesús i api, maire huasoquë.”

⁴ Caquëna, Israel pai acohua'ipi sehuoni Pablona cui'ne Silasna tsiohuë. Cui'ne jai pai Maija'quëre secocohua'ipi griego pajje sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne jai pai ëja nomiohua'ijë sehuohuë. ⁵ Jaje sehuojëna, ñani oijë pëijë Israel pai sehuoma'cohua'ipi co'a pai ma'ñare nema'pë co'a nēcarojaicohua'ini tsi'sohuë, jaohua'ipi ca huëojëna, si'a pai daripë pa'icohua'ipi pëti huëoni josa yo'ojë cajajë cajë. Jaje yo'ojëna, tsi'sisicohua'ipi Pablani cui'ne Silasni coejë Jasón huë'ena tomejani cacani josa yo'ohuë, pa'ijëna, tseani etoni paina isiñu'u cajë. ⁶ Yo'ojëna, iohua'i cajë yo'ocohua'ipi peojëna, coa pa'iohua'ini Jasónni cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ini tseani quërë etoni ja daripë pai ëjaohua'i quë'rona sahuë. Sani cuijë cahuë:

“Icohua'ipi si'a huë'ña pa'icohua'ire tiñe pa'iyena pönajë yo'ocohua'ipi iñoje dani yo'oyë. ⁷ Yo'ojëna, Jasónpi iohua'ire oi i huë'ena pëaye isipi. Jaje

yo'ocohua'i si'aohua'i César si'a pai ëjaë cuañese'ere sañope yo'oyë. Yo'ojë cayë, yequë pai ëjaërepa pa'iji, Jesu api irepa cayë.”

⁸ Cajëna, ja daripë acohua'ipi cui'ne iohua'i ëjaohua'ipi asani çja jerepa yo'ocohua'i a'ni? cuasa huëohuë. ⁹ Cuasajëta'are Jasónpi cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ipi mësarü cuañëne ti'acaija'cohua'i a'ë canì curiquëre isi nëoni eto cuañohuë.

Pablo Cui'ne Silas Bereare Pa'ise'e

¹⁰ Ja ñami sehuosicohua'ipi esa Barea daripëna saijë'ë cajë jëjo saohuë, Pablore cui'ne Silasre. Jëjo saojëna, saiscicohua'ipi ti'ani Israel pai tsi'si huë'ena cacahuë. ¹¹ Barea acohua'i Israel pai de'o pai paë'ë. Tesalónica paire sa tëtö saiscicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi Pablo quëaye de'oye asajë nuñerepa quëaquë cajë si'a mu'señapi Maija'quë toyapëre ñahuë. ¹² Jaje yo'ojë jai pai Israel pai acohua'ipi sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne griego pai ëmëohua'i cui'ne ëja nomiohua'ije sehuohuë. ¹³ Sehuojëna, Pablopì Bereana Maija'quë coca quëaquë pa'iji asani Tesalónica Israel paipi Bereana dani Pablore paipi josa yo'o ja'ñe ne huëohuë. ¹⁴ Jaje yo'o huëojëna, sehuosicohua'ipi Pablore esa eto saohuë, jai tsiaya tëtëpa quë'rona. Jëjo saojëna, coa Silaspi cui'ne Timoteopi conì pëahuë, Bereana. ¹⁵ Pëarena, Pablore conì saijë sasicohua'ipi Atenas daripëja'a deojani co'ihuë. Co'ijë Timoteore cui'ne Silasre Pablo esa daijë'ë case're dani quëahuë.

Pablopì Atenas Daripëre Pa'iyë

¹⁶ Pablopì Silasre cui'ne Timoteore Atenas daripëpi pa'i utequë si'a huë'ña pai de'huasi diusure pase'e pa'ijëna, ñaquë oji'l, co'ayerëpa yo'oye'ni cuasaquë. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacaquë Israel pai ja're cui'ne Maija'quëre secohua'i ja're conì capi. Caquë cui'ne si'a mu'señapi huero huë'ñana tsi'sisicohua'ireje yëhuoquë capi. ¹⁸ Caquëna, pai pa'iyë asacohua'i epicúreos paipi cui'ne estoicos paipi ite ca huëoni cajë yecohua'ipi cahuë:

“Çiquere iquë caquë'ni, jai cocaë maca?”

Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yequë pai diusuohua'i ayere quëacaiquë api cuasayë.”

Jaje cahuë, Pablopì de'o coca Jesús ayere cui'ne i ju'isiquëpi huëise'ere quëaquëna. ¹⁹ Ja maca Pablore Areópago cutihuëna sahuë, ëjaohua'i tsi'si huë'ñana. Sani ite se'ë:

“ÇYëquë asaye yëyë, ique huajë ye'yaye a'ni, iye më'ë yëquëre quëaye?

²⁰ Yëquë asa ma'ñere më'ëpi caquëna, asa jujani çiquere më'ë caye quëaquë'ni? cajë se'ë, më'ëre.”

²¹ Atenas paipi cui'ne ti paipi iti maca pa'icohua'ipi ja'a yo'ose'ere pase'e asacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i sëtë jaje cahuë.

²² Cajëna, iohua'i joporepa pa'iquëpi Pablo huëni nëcani Areópago cutihuëpi nëcaquë iohua'ire capi:

“Atenas pai yë'ë mësarute ña'ne cato mësarü diusuohua'ire cuasañu'u cajë ai yëjë yo'ocohua'i a'ë. ²³ Jaje yo'ocohua'ini yë'ë mësarü se huë'ñana cacani iti tëtöjë se huë'ñana ñeje toyase'e pa'ina, ñahuë: ‘Ti pai ñama'a diusure se huë'ña'ë.’ Jaje pa'ina, yë'ë, jaë mësarü ti ñama'pë se diusu ayere quëaquë a'ë.

²⁴ Jaëpi yeja cui'ne iote pa'iyë nesiquë jaje pa'ina, i api, ma'tëmo cui'ne yeja ëjaërepa. Jaje pa'ipi pai nesi huë'ñare pa'ima'quë api. ²⁵ Paini necaijë'ë, yë'ëre cama'quë api. I api, maire pa'iyë si'aye yë'eye cui'ne yequë co'amañaje isisiquë.

²⁶ Te'ire paire de'huasiquëpi jaëpi te'ipi jai pai daripëa nepi, Maija'quëpi si'a yeja pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, ipi iohua'i pa'ija'to cui'ne ite iohua'i co'eja'a macaje ca nëopi. ²⁷ Jaohua'ipi Maija'quë mai quëno macare pa'iquëta'are coa cuasarepa ina co'e ti'ajajë caquë nepi. ²⁸ Jaje pa'ina, mai ina pa'iyë, huajëcohua'i pa'ijë cu'iyë. Mësarü aipë ta'ñe coca cacohua'i case'repa: 'Mai cato Maija'quë tsëcapë acohua'i a'ë'. ²⁹ Jaje Maija'quë tsëcapë acohua'i sête pai iohua'i cuasayepi huëojë curiquëpi, po curiquëpi cui'ne quënapï de'huase're Maija'quëje pa'i api, cuasama'pë pañu'u. ³⁰ Ai tsoe cato Maija'quë pai huesëjë yo'oye coa ñaquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a yure cato Maija'quë cuañëji, si'a hue'ña pa'icohua'ire ina sehuojë daijë'ë caquë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai yo'ose'e nuñerepa caquë ne de'huaja'a mu'se ca nëopi: Jesu api, ja yo'oye yo'oja'quë, i jo'ya nesiquëpi. Jaje pa'ina, Jesuna cuasaye pa'iji caquë si'aohua'ire iñopi, ju'isiquëni huëoque'."

³² Jaje ju'isicohua'i huëiye ayere caquëna, asani cue'cuehuë. Cue'cuejëna, yecohua'ipi cahuë:

"Yequë mu'se asañu'u, më'ë caye."

³³ Cajëna, jaohua'ire quëaye jeopi. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi sehuohuë. Sehuoni i ja're cöni tsiohuë. Cui'ne jaohua'i ja're cöni paë'ë, Dionicio. Cui'ne te'e nomio Dámaris hue'eco paco'ë. Jaohua'i cato Areópago tsëcapë acohua'i paë'ë. Pa'ijëna, cui'ne yecohua'ije cöni paë'ë, iohua'i ja're cöni.

18

Pablo Corinto Daripëre Pa'ise'e

¹ Jaje yo'o tējini Atenaspi etani Corinto daripëna saji'i, Pablo. ² Jarona te'ire Israel paire Aquilare ti'api. Jaë cato Ponto yeja aquë paji'i. Jaje pa'ipi Pablo ja yë'ta'a ti'ama'në Aquila cui'ne i paco Priscilapi cöni Pontona ti'asicohua'ipi paë'ë. Jaohua'i cato Italiapi etani daisicohua'i paë'ë. Claudio romano pai jaëpi si'a Israel pai Roma pa'icohua'i etaye pa'iji caquë cuañëquëna, etasicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ini Pablo do'i ñasi'i caquë saji'i. ³ Sani iohua'i ja're cöni pëapi. Iohua'i neñeje pa'ye ca'nipi huë'ña nequë sête iohua'i ja're cöni nesi'i caquë pëapi. ⁴ Pëasiquëpi pa'i si'a huajë mu'seña Israel pai tsi'si huë'ena sai quëapi, Israel paire cui'ne yequë paire asare pajajë caquë.

⁵ Macedonia pa'icohua'ipi Silas cui'ne Timoteo cöni ti'asi maca Pablopï si'a mu'seña Maija'quë coca quëa huëoni quëaque judio paire capi. Jesús paji'i, maire huasoquërepa. ⁶ Jaje caquëna, jaohua'ipi ite sañope cajë pë'ë. Pëijëna, Pablo ña jujani iohua'ire sañope cayere iñosi'i caquë i ju'i care ta'të topi. Ta'të toni capi, iohua'ire:

"Mësarü do'i pasipi mësarü ne huesëye, yë'ë do'i peosipi. Jaje pa'ina, yurepi jerepa cato judio pai peocohua'ina sani Maija'quë coca quëaja'quë a'ë."

⁷ Cani tsi'si hue'ñapi etani Justo huë'ena saji'i, Maija'quëre sequë huë'ena, Israel pai tsi'si huë'e quëno maca pa'i huë'ena. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Israel pai tsi'si huë'e ñacohua'i ëjaërepa Crispo hue'equëpi Maija'quë coca asani sehuopi. Sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i i tsëcapë acohua'ije sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne Corinto daripë acohua'ije jai pai sehuohuë. Sehuorena, oco dopi, sehuosicohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquë pa'ina, te'e ñami Ejaëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñaini capi, Pablöre:

"Ca'rama'ë pa'ijë'ë, coca quëaye, jeoma'ë cajë'ë. ¹⁰ Yë'ë coca sehuoja'cohua'ire iye daripë acohua'ire jai paire payë. Yë'ëpi më'ë ja're cöni pa'iyë. Pa'ina, më'ëre paipi co'aye yo'o ti'añe paja'cohua'i a'ë."

¹¹ Caëna, asani Pablopi Corintona te'e ometëcahuë jopore pajä'a pëani pa'i Maija'quë cocare ye'yapi, ñohua'ire.

¹² Jaje yo'oquë pa'ina, Acaya pai ëjaë Galión pa'i maca judío paipi Pablоре sañope yo'oñu'u cajë tsi'sihuë. Tsi'sini tseani sahuë, pai yo'oye ca de'hua hue'ñana. ¹³ Sani ñohua'i ëjaëre cahuë:

"Iquëpi cuañese'e cayeje pa'ye yo'oma'pë, tiñe Maija'quëre señe pa'iji caquë paire ye'yaquë api."

¹⁴ Cajëna, asani Pablopi casi'i cuasaquëna, Galiónpi du'ruja'a capi, Israel paire:

"Co'aye yo'ose'ere panita'a paire huani jeose'ere yo'ojë catota'a mësaru Israel paire asa catira'huë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa coca yë'ose'e case'ere, mami ayere, cui'ne mësaru cuañeñe ayere yo'ojë cayë. Jaje pa'iyе sëte mësaruse'e ne de'huajë'ë. Mësaru yo'ojë cayere cui'na maca yo'oquë caye coeyë."

¹⁶ Jaje cani pai yo'ose'e ca de'hua hue'ñapi eto saopi, ñohua'ire. ¹⁷ Eto sauna, pai yo'ose'e ca de'hua hue'ña tiña macare pana Sóstenesre tseani të'cahuë. Jajë cato Israel pai tsi'si huë'e ñacai ëjaë paji'i. Jaje yo'otoje Galión cato co'a ju'i ñaño papi, ñohua'i yo'oye.

Pablopi Tijupë Antioquíana Saiye

¹⁸ Ja yë'ta'a Pablo Corinto daripëna pëasiquëpi tose mu'seña paji'i. Pa'iquëpi sai huëoni sehuosicohua'ire saiye, caquë pëpa tējini sai Priscila cui'ne Aquila ja're cōni saji'i. Siria yejana yohuëja'a ja yë'ta'a yohuë aya mëima'në Cencreana naña peo ca'topë hueopi, i nesi'i ca nëose'ere yo'o ti'asi'i caquë. ¹⁹ Jaje yo'osi jeteyo'je Efesona ti'ahuë. Ti'ani Pablopi Priscilare cui'ne Aquilare jeoni Israel pai tsi'si huë'ena saji'i. Sani Israel pai tsi'sicohua'i ja're coca capi. ²⁰ Caquëna, asani ñohua'ipi i'te pëajë'ë cajë sei'ë. Sejëna, pañë, pëaye cani.

²¹ Pëpani sai capi:

"Maija'quëpi yëna cui'naëpi yeque co'ini ñasi'i."

Cani ja jeteyo'je yohuëna aya mëni Efesopi yequë hue'ñana saji'i. ²² Ja maca Cesareana ti'ani sehuosicohua'ire pëpasi'i caquë Jerusalénna saji'i. Sani jaropi yureta'a Antioquíana saji'i. ²³ Sani jarona tose maca pani yureta'a cui'naëpi cu'i huëo copi, pai ñape darina, Galacia cui'ne Frigia yeja daripëana, sehuosicohua'ire tutu quë'ñohua'ire quëa huasoquë.

Apolos Efeso Paire Yëhuoye

²⁴ Ja mu'seña te'i Israel pai aquëpi Apolos hue'equëpi Efesona titapi, Alejandria daripë aquëpi. Jajë cato ai ta'ñe coca caquë cui'ne Maija'quë toyapë ai de'oyerepa asaquë paji'i. ²⁵ Jaje pa'ipi mai ëjaërepa coca pa'iyena ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tuturepa caquë Jesús ayere tiñarepa ye'yapi, coa Juan oco doyesese'e asaquëta'a. ²⁶ Jaje pa'ipi Apolos Israel pai tsi'si huë'ena jai pai asajëna, caquëna, Priscila cui'ne Aquilapi asani i'te te'ire tirona sani quëahuë, ai tiñarepa Maija'quë coca ayere. ²⁷ Quëasiquëpi Apolos Acayana sasi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'ipi i sai ja'ñe coçae'ë. Coçajë cui'ne te'e carta toyahuë. Acaya sehuosicohua'i pa'icohua'ina de'oye i'te pëpacajë'ë cajë. Jaje yo'orena, Acaya ti'ani Maija'quë oi do'ipi sehuosicohua'ire ai de'oyerepa coçaji'i. ²⁸ Coçai si'aohua'i ña hue'ñana Israel paire toyapëna ñaquë. Jesús irepa maire huasoquë paji'i caquë sañope capi. Ñohua'ije më'ë coa cayë caye peoyere papi, capi.

19

Pablo Efeso Pa'ie

¹ Apolos Corintore pa'ina, Pablopì cutì què'roja'a sa sani Efesona tì'api. Tì'ani jarona jai paire sehuosicohua'ire tì'api. ² Tì'ani jaohua'ire seji'i:

“¿Mésaru sehuo maca de'o joyo tsio daqué?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pani, de'o joyo pa'ie ayeque caye yëquë ti asama'cohua'i a'ë.”

³ Cajëna, Pablopì capi:

“¿Iquere asajë do cuañore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Juan oco doqué quëase'ere asani sehuojë do cuañosicohua'i a'ë.”

⁴ Cajëna, Pablopì capi:

“De'oji, Juan cato co'aye yo'ose'ere jëoni Maija'quëna ponëcohua'ini oco dopi, doqué capi: ‘I jeteyo'je daiquëni sehuoye pa'iji.’ Jaëre cato Jesuni.”

⁵ Jaje caquëna, asani Jesuni ire papi cuasani sehuorena, Èjaë Jesús mamipi canì dopi, iohua'ire. ⁶ Dosicohua'ini Pablopì jëñapi patoquëna, de'o joyopi iohua'ina tsio daji'i. Tsio daina, yequë cocapi cajë yo'ohuë. Yo'ojë Maija'quë cayere asajë yecohua'ina se quëahuë. ⁷ Iti jaje yo'osicohua'i cato doce ëmëohua'i paë'ë.

⁸ Pablopì paire Maija'quë cuañe t'e ayere quëare pasi'i caquë ti ca'rama'ë toaso ñaëöhua'ire Israel pai tsi'si huë'ena sai capi. ⁹ Caquëna, yecohua'ipi sehuocaiye pajë, si'aohua'i ña huë'ñana huajë ma'a Pablo ye'yaye co'aye a'ë cahuë. Cajëna, Pablopì jaohua'ire jëoni sehuosicohua'ise'ere huanì sapi, Tiranno coca ca huë'ena. ¹⁰ Jarona sani si'a mu'señapi coca caquë jajese'ë caya ometëcahuëa yo'opi. Yo'oquë pa'ina, Asia provincia yeja pa'icohua'ipi Israel paipi cui'ne Israel pai peocohua'ipi Èjaë coca asahuë. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Maija'quëpi Pablo ja're pa'i jaiye pai yo'o tì'a ma'ñe yo'opi. ¹² Yo'oquëna, Pablo ju'i cañapi cui'ne a'ri tëno ca'ti pëa i papise'epi ju'icohua'ina sani nejëna, ju'icohua'ipi co'yahuë. Cui'ne huatì quë'iohua'ijë huatire eto sao cuañohuë. Ja jerepa yo'opi.

¹³ Jaje yo'oquëna, ñani cui'ne Israel pajie paë'ë, ma'aja'a cu'ijë huatì joñoapi paire pa'ie eto saohua'ijë, coa yo'ocohua'i. Jaohua'ipi cuasahuë, Jesús mamipi cajë huatire eto saoye pa'iji. Cuasani huatì joñoare cahuë:

“Pablo quëaquë Jesús mamipi cuañeñë, etajë'ë.”

¹⁴ Iye yo'oye cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Israel pai Esceva siete mamajëpi yo'ohuë. ¹⁵ Jaje yo'ocohua'ini yequë mu'se huatì joyopi iohua'ire sañope sehuoquë capi:

“Jesure asayë, cui'ne Pablöreje asayë. ¿Mësaruta'a ne a'ni?”

¹⁶ Caquë jare iti macapi huatì quë'ipi jaohua'ire tuturepa yo'oquë tseani a'si neina, a'si quë'iohua'ipi caña peoñoa huë'epi etani cati saë'ë. ¹⁷ Iye yo'ose'ere si'aohua'i Efeso pa'icohua'i griego pai cui'ne Israel pai asani ca'rahuë. Jaje yo'ojëna, Jesús mami jerepa ai de'oye a'ë, si'a huë'ña pa'icohua'i cahuë.

¹⁸ Jaje cui'ne jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere jai pai ña huë'ñana oijë quëahuë. ¹⁹ Quëajëna, cui'ne jai pai ja'në dahuëohua'i pa'isicohua'ipi i'o dahuë toyapëre pai ña huë'ñana dani ëohuë. Ja toyapë do'ire cüeque ñaëne cato cincuenta mil curiquë të'ñarepa do'i paji'i. ²⁰ Jaje yo'oco mai Èjaë coca jerepa jai sacco'ë, si'a huë'ña i'o tuture paire iñoco.

²¹ Ja jeteyo'je Pablo Macedoniana cui'ne Acayana do'i sani cui'ne jaropi Jerusalénje do'i sasi'i cuasapi. Cuasaquë yequeje capi, jaro Jerusalén saisi

jeteyo'je Romaje saija'quë a'ë. ²² Jaje caquë Timoteore cui'ne Erastore iti cöcaicohua'ire cayaohua'ire Macedoniana jëjo saopi, ise'e ja yë'ta'a Asia vejana a'ri maña pëaquë.

Efeso Acohua'i Sañope Yo'ose'e

²³ Ja mu'seña Efeso daripë pa'icohua'ipi ai josa yo'ojë cahuë, huajë ma'a ayere. ²⁴ Demetrio po curiquë de'huaquëpi ca huëouna. Jaëpi diusa Diana huë'eje pa'ye a'ri huë'ña maña nequë paji'i. Jaje nequëpi ite cöcaicohua'ire jaiye curiquë isiquë paji'i. ²⁵ Jaëpi ite cöcaicohua'ire cui'ne i neñeje pa'ye necohua'ire tsi'sopi. Tsi'soni capi:

“Ëjaohua'i mësarupi asayë, iye a'ri huë'ña de'hua do'i mai de'oye pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are jaë Pablopi mësarupi asajë cui'ne ñajëna, caji, pai de'huase'e diusu peoye a'ë. Jaje caquë jai paire ye'ya huesoji, i cayena. Ño Efeso paire cui'ne si'a Asia provincia pa'icohua'ire jaje ye'yaji. ²⁷ Iye i jaje ye'yaye ai co'aji, mai co'amaña peo huë'ña ne huesëye pa'iji, cui'ne diusa Dianaje io yure do'i quë'io pa'iyë peo huë'ña tomeñe pa'iji. Jaje tomeni iye diusa co'a coa cue'cue cuañoja'coa. Yure iye provincia Asia pa'icohua'itsecopi cui'ne iye yeja si'a yeja pa'icohua'itsecopi carajasio.”

²⁸ Caquëna, asani pëtiteni tutu cuijë cahuë:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios pai ja'corepa.”

²⁹ Jaje yo'ojë cajëna, si'a iti daripë acohua'i coa huesë asahuë, iohua'i yo'ojë caye. Jaje yo'ojë cajë Pablore cöcohua'ire cayaohua'ire Macedonia acohua'ire Aristarcore cui'ne Gayore tseani quërëjë sahuë, pai tsi'sijë ña huë'ña quë'rore pana. ³⁰ Jaje yo'ojëna, Pablopi paire casi'i caquë yo'okuëna, sehuosicohua'i ite ësehuë. ³¹ Cui'ne jaro ëjaohua'i pa'i huë'ñare yecohua'i ëjaohua'ipi Pablore ñacohua'ique paë'ë, pa'ijë jaohua'ije ai ësehuë, cono yo'okuë cama'ë cajë. Jaje pa'ina, ite quëaja'cohua'ire jëjo saohuë. Pablo quë'rona. ³² Jaje yo'o maca, cato iti tsi'sisicohua'i cato de'huarepa yo'ojë cahuë, yecohua'i tñe cuijëna, cui'ne yecohua'i ai yegue cajëna, yo'ohuë. Jaje yo'ohuë, pai. Coa ca huëosi do'ire huesërepa tsi'sini, jai pai yecohua'i iti cajë tsi'sise'equë huesëhuë. ³³ Jaje jai pai huesëjëna, Alejandroje huesëquëna, yecohua'ipi quëahuë, iti cajë tsi'sise'e. Jaëni judío paipi coca cajë'ë cajë jëjo eto necohuë, pai ña huë'ñana. Ja maca Alejandropi paire coca casi'i judío pai ayere caquë jëñapi yo'opi. Yo'okuëna, ³⁴ ije judío paipi casi'i caquë yo'oji asani ai tutu cuihuë, caya horas:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios pai ja'co.”

³⁵ Cuijë pejë jeorena, iti daripë pa'iyë toyaquëpi capi, paire:

“Efesios pai asajë'ë, si'a pai iye yeja acohua'i asayë, iye daripë pa'icohua'it si'aohua'i Dianate ne huesoma'pë paye pa'iji case'e. Cui'ne ma'tëmopi tomesi quënoareje ñacaye pa'iji, asayë. ³⁶ Jaje pa'iyë sête co'arepa huëojë co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Du'ru macarepa ai cuasajë'ë, je huesëjëna, airepa yo'ojë caye'ni. ³⁷ Iconi mësaru tseani dasicohua'i co'aye caye pahuë, mai ja'core pare. ³⁸ Jaje pa'ina, Demetriopi cui'ne i ja're yo'ojë cacohua'ipi yecohua'ire sañope cayere pani pai yo'ose'e asani ca de'huacohua'ina quëajë'ë. Jaohua'i pa'iyë, mësaru yëye ëjaohua'ina cajë'ë. Ja maca pai ñape mësaru pa'iyë quëa de'huajë ne de'huajë'ë. ³⁹ Mësarupi yequë co'amañare señe pacohua'i pani jai pai de'oyerepa tsi'si sitona coca caye pa'iji. ⁴⁰ Yure iye yo'ose'e co'aji. Ëjaohua'ipi asani maire caye pa'iji coa josa yo'ojë cacohua'ire. Iquere yo'ojë care'ni, cajë seto quëaye peoji. ¿Jere quëaye'ni, iti cajë yo'ose'e peoto?”

⁴¹ Jaje se ca tējini jeopi, iti yo'oye.

20

Pablo, Macedonia, Cui'ne Greciana Saiye

¹ Josa yo'ojë ca tëjisi jeteyo'je Pablopì sehuosicohua'ire soini yèhuo tëjini saiye caquë pëpani Macedoniana saji'i. ² Sani si'a hue'ña jaro pa'i daripëana do'i sai sehuosicohua'ire sihua ëaye yèhuo huasoquë cuji'i. Cuni tëjini jeteyo'je Greciana ti'api. ³ Ti'ani jàrona toaso ña'neohua'ire pëapi. Pëasiquëpi pa'liquëpi Siriana sai yohuëna aya mënì tëjiquëpi ite judío pai huañu'u cajë cui'ñase'ere asapi. Asani Macedonia yejaja'a cui'naëpi tètò sai quëopi co'isi'i cuasapi. ⁴ Cuasani saina, i ja're cõni saë'ë, Sópater Berea aquë, Pirro mamaquë, Aristarco, Segundo Tesalónica acohua'i, Gayo Derbe mamaquë, Timoteo, Tíquico. Cui'ne Tróximo Asia yeja acohua'i saë'ë. ⁵ Saisicohua'ipi Maija/quë do'ijëpi yëquëre Troaspi utehuë. ⁶ Utejëna, yëquëpi levadura co'mema'a ao a'ine tsi'sini yo'o tëjini, Filipos daripëpi etani jai yohuëja'a cinco mu'seña saijë ti'ahuë, Troasna. Ti'ani jàrona siete mu'seña pëahuë.

Pablo Troas Pa'iyë

⁷ Huajë mu'se pa'ina, Jesús yo'ose'ere cuasajë ao jè'yeni a'nu'u cajë tsi'sisicohua'ipi pa'ijëna, Pablopì ñatasi mu'se saiyeque pa'iji caquë ai yèhuopi, ñami jopo pa'i macare paja'a. ⁸ Yèhuoquëna, ëmëje'repa tu'rihuëna tsi'sisicohua'ipi paë'ë, jaiye toa tsëopëa tsëo sitore. ⁹ Pa'ijëna, te'i posë Eutico hue'equëpi hue'se ña sa'rona ja'rusiquëpi ñu'ji'i. Ñu'liquëpi, Pablopì airepa tsoe quëaye sète cai huëoni yureta'a cãni huesëni jaro toaso ya'ripa ëmëje're papi tomepi. Tomeina, ju'isiquëni cõni huëohuë. ¹⁰ Jaje ju'isiquëni oarena, Pablopì cajeni jai capì posëna jani su'cuapi. Su'cuanì capì, sehuosicohua'ire: "Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Huajëquë api."

¹¹ Cani ja jeteyo'je, ja'në pa'i sitona mënì ao yëtoni ani jare Maija/quë coca quëaquë ñatapi. Nata tomequëna, caye jeoni saji'i. ¹² Saina, yecohua'ije tsihua'ëre huajëquëre sahuë. Sajë ai sihuajë saë'ë, itì yo'ose'ere cuasajë.

Mileto Saiye

¹³ Cutihuëja'a sasi'i caëna, yëquëpi du'ru saë'ë, yohuëja'a Asón daripëna. Jàrona Pablore i case'eje pa'ye aya'nu'u cajë. ¹⁴ Yo'osicohua'ipi Asónna ite ti'ahuë. Ti'arena, aya mëquëna, sani i ja're cõni Mitilenena ti'ahuë. ¹⁵ Ti'asicohua'ipi jaropi sani se ñatasi mu'se Quío daripë je'ñere paja'a sa saë'ë. Sa sani se ñatasi mu'se, Samos yo sa'rona ti'ahuë. Ti'asicohua'ipi se ñatasi mu'se Meletona ti'ahuë. ¹⁶ Jaje yo'ohuë, Pablopì esa Jerusalënna ti'ani du'ru quëise'e tēja fiestare pasi'i caquëna. Ipi Efesona saisiquë pani Asia yejana ai tsoe pëayere coequëna, jaje yo'ohuë.

Efeso Sehuosicohua'ire Yèhuoye

¹⁷ Mileto Pablopì Efeso sehuosicohua'ì ëjaohua'ire soipi. ¹⁸ Soina, asani datena, capì, jaohua'ire:

"Yë'ë du'ru macarepa Asiana ti'asi mu'se aquëpi yë'ë pa'i yo'ose'e asacohua'ì a'ë, mësaru. ¹⁹ Si'anë mësaru ja're pa'i jerepa pa'i a'ë caquë yo'oma'ë mai Èjaëre necaiyë. Israel paipi yë'ëre jaiye josa yo'oñu'u cuasajë yo'o jopopi ai yo'oquë mësarute otare papi oi quëahuë. Jaje pa'ina, ²⁰ mësarute de'oye pa'iyë isiyere quëa jujani jeoma'ë pai tsi'si hue'ñana cui'ne mësaru huë'ñana cui' quëarojaë'ë. ²¹ Jaje quëaquë Israel paire cui'ne griego paireje cahuë, Maija/quëna pönëni mai Èjaë Jesucristore sehuojë'ë." ²² Jaje mësarute quëasiquëpi yureta'a joyore papi Jerusalënna saiye pa'iji caquë yë'ëre cuänequëna, jàrona saija/quë a'ë, yë'ëre yo'o ja'ñe huesëquë. ²³ Coa

iyese'e de'o joyo quëaquëna, asaquë pa'iyë, më'ëre co hue'ñapi cui'ne ai yo'oyepi uteji. Jajese'e caji, yë'ë sai daripëa ñape. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato, yë'ë pa'iyere ai oi me neja'quë a'ni cama'ë pa'iyë. Coa sihuaquë yë'ë pani tëji macaja'a de'o cocare Maija'quë paire oiyere Ëjaë Jesús quëacajjë'ë caquë isise'ere ne saoyese'e pa'iji.

²⁵ Mësarü yë'ë quëaquëna, Maija'quë cuañe tē'te asasicohua'i yë'ëre tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë. Jaje yure cato asayë coa caye pañë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarute caye yëyë, mësarü acohua'ipi ne huesëto yë'ë quëama'ë pa'isi do'i peosipi. ²⁷ Mësarute tsoe si'aye Maija'quë cuasa nëose'ere yo'ose'ere si'aye yahueye peoyerepa quëahuë. ²⁸ Jaje pa'iyë sēte mësarüja'a co'ye ñare pajë pa'ijë, i tsie do'ipi huerosicohua'ire si'a sehuosicohua'ire Maija'quë tsecohua'ire yëi ñamare ñacohua'i yo'oyeje pa'ye de'oye ñacajjë'ë, de'o joyopi mësarute ñacacohua'i pa'ijajë caquë nesicohua'i sēte. ²⁹ Yë'ë saisi jeteyo'je yai ai yëyeje pa'iohua'ipi sehuosicohua'ire nejo saofu'u cajë yecohua'ipi daija'cohua'i a'ë. ³⁰ Yequeje jare mësarü acohua'ipi cosoyere ye'yajë yo'oja'cohua'i a'ë sehuosicohua'ipi iohua'ini tuijajë cajë. ³¹ Yë'ë mësarü ja're toaso ometëca pa'i mu'señapi cui'ne ñamiñapi otarepa oi pai ñapere yëhuoye jeoma'ë yëhuose'ere huanëyema'pë jare cuasajë ñare pajë pa'ijë'ë.

³² Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quëna cui'ne i oi coca cayena isi nëoñë. Ja coca tutu quë'yepi mësarü joña jerepa de'oye cuasaye necaiyena cui'ne si'aye i ca nëose'ere i de'o paina isiyena. ³³ Yecohua'i co'amañare, curiquëre, cañare oima'ë paë'ë. ³⁴ Coa ai jerepa yë'ë jëtëpi nequë yë'ëre caraye ti'aguë pahué. Paquë cui'ne yë'ë ja're cōni pa'icohua'ireje cōcaë'ë, yë'ëpi nequë. Jaje yo'oye mësarupi ñahuë. ³⁵ Ñajëna, mësaruteje jaje co'amaña nejë yecohua'ire co'amaña peocohua'ire cōcaicoa caquë ye'yahuë, si'anëpi. Jesús caquë pa'ise'ere cuasaquë i case'e cato caji: "Isi cuañoni sihuaye jerepa sihuaye pa'iji, yecohua'ina se isini."

³⁶ Ca tëjini Pablo do're ja'runi Maija'quëre seji'i, iohua'i ja're cōni. ³⁷ Ja maca Pablöre ai oijë su'cuani sihuahuë. Jaje yo'ohuë, i'pi yë'ëre tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë caëna. Ja maca yureta'a te'e saijë sani i sai yohuë quë'rore pajä'a jeojaë'ë. ³⁸ Pablop i yë'ëre tijupë ti ñahe paja'cohua'i a'ë case'e cuasajë ai oicohua'i paë'ë. Pa'ijë Pablo ja're cōni yohueja'a saë'ë.

21

Pablop i Jerusalénna Saiye

¹ Maija'quë do'ijëre jeoni aya mëni te'ere papi Cos daripëna saë'ë. Sani ñatasi mu'sepi Rodasna ti'ahuë. Ti'ani jaopi Pátarana saë'ë. ² Sani Pátarana jai yohuë ti'ahuë, Feniciana saiconi ti'ani jona ayamë'ë. ³ Aya mëni saicohua'ipi Chipre saodohuë coa ñajë saë'ë. Ari tē'tere pa'iona, ñajë saicohua'ipi Siriana ti'ahuë. Ti'ani Tiro yo sa'rona co'amaña ma'ñe pa'iyë sēte jarona yohuë sē'ao. ⁴ Sē'aona jarona Maija'quë do'ijëre ti'ahuë. Ti'ani iohua'i quë'rona pëahuë, siete mu'seña. Pëarena, de'o joyopi Pablo ai yo'o ja'ñere quëaquëna, asani cahuë, Pablöre Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë. ⁵ Jaje casicohua'ita'are siete mu'seña tēto saisi maca etani saë'ë. Saijëna, si'aohua'i emëohua'i cui'ne nëjohua'i tsj maña cōni yëquë ja're daë'ë, pai daripë hue'sere pana. Datena, jarona mejahuëna do're ja'runi Maija'quëre sei'ë. Seni tëjini saiye cajë pëpani, ⁶ jai yohuëna aya mëni yëquë cato saë'ë. Saijëna, iohua'ipi iohua'i huë'ñana co'ihuë.

⁷ Tiropi Tolemaidana tsiaya saiye sani tëjini Maija'quë do'ijëre pëpani te'e mu'se iti macana pëahuë, iohua'i ja're cōni. ⁸ Ñatasi mu'se saicohua'ipi

Cesareana ti'ahuë. Ti'ani Jesús jëjo saocohua'ire cõcaicohua'i siete aquë Felipe huë'ena pëahuë, de'o coca quëaquë huë'ena. ⁹ Jaë Felipepi cuatro mamajëre nomi tsire huejama'cohua'ire paquë paji'i. Jaohua'i cato yequë mu'se pa'i ja'ñere quëacohua'i paë'ë, Maija'quëpi quëaquëna. ¹⁰ Ja huë'ere tsoe mu'seña maña pa'ijëna, daji'i, Agabo Judeapi. Jaë cato yequë mu'se yo'o ja'ñere quëaquë paji'i. ¹¹ Pa'ipi titani yëquë ña huë'ña Pablo tëicore ini jëña cui'ne nëcañoa co'ye jja'a huepi, huëni capi:

“Ñeje iye tëica paquëre hueja'cohua'i a'ë, judío paipi Jerusalëna ja jeteyo'je ti paina isija'cohua'i a'ë, ite. Jaje caji, de'o joyopi.”

¹² Caquëna, asani yëquë Pablote cõcohua'ipi cui'ne ja daripë sehuosicohua'ipi Jerusalëna saima'ë pa'ijë'ë, cajë ësehuë. ¹³ Ësejë cajëna, Pablopipi capi:

“¿Me yo'ojë oiye'ni, yë'ëre co'a ju'iñe'ni? Yë'ë Jerusalëna ju'iñe de'oji, huësiquëpi mai Ëjaë Jesús yëye yo'oto.”

¹⁴ Jaje caquë Jerusalëna sasi'i caquëna, asani ite pëajë'ë caye jëoni cahuë:

“Mai Ëjaë yëyeje pa'ijaquë.”

¹⁵ Ja jeteyo'je co'amaña de'hua tëjini Jerusalëna saë'ë. ¹⁶ Saijëna, Cesarea pai sehuocohua'ipi yëquëre cõni saijë sahuë. Sani jaohua'ipi Jerusalëna ti'ani Mason huë'ena sahuë, yëquë pëaja'tona. Mason cato Chipre aquë paji'i, ai tsoe Maija'quë coca sehuosiquë paji'i.

Pablopipi Jacobo Quë'rore Pa'iyë

¹⁷ Jerusalëna ti'ajëna, sehuocohua'ipi sihuajë yëquëre pëpahuë. ¹⁸ Pëparena, ñatasi mu'se Pablo ja're cõni Jacobo quë'rona do'i saë'ë. Sa ti'ajëna, jarote cui'ne si'aohua'i sehuocohua'i ëjaohua'i paë'ë. ¹⁹ Pa'ijëna, pëpa tëjini Pablopipi si'aye quëapi, judío pai peocohua'ire quëarojaina, Maija'quëpi jaohua'ire necaise'ere. ²⁰ Quëaquëna, asani Maija'quë ai de'oji cani Pablote cahuë:

“Maija'quë do'iquë, de'oji më'ëre quëañu'u. Jai pai Israel pai sehuosicohua'i pa'iyë, iño. Jaohua'i cato Moisés cuñese'ere yo'oye pa'iji cacohua'i a'ë. ²¹ Jaje cacohua'ipi asayë më'ëpi judío pai yequë pai quë'ro pa'icohua'ire Moisés cuñese'ere yo'oma'pë caquë cui'ne ca'niye tëama'pë pa'ijë'ë caquë, cui'ne aïohua'i yo'ose'e yo'oma'pë caquë ye'yaji asayë. ²² Jaje asacohua'ipi më'ë iño daise'e asaja'cohua'i a'ë. ¿Jaje pa'ito me neja'cohua'i a'ni? ²³ Iyese'e më'ë yo'oye pa'iji cuasajë, iñore cajese'e pa'i ëmëohua'i pa'iyë johua'i Maija'quëre ca nëose'ere yo'oja'cohua'i. ²⁴ Jaohua'i ja're sani Moisés cuñese'ere yo'okuë jaohua'i ja're te'e si'sire tsoa tojë'ë, nañare tãa cuñoquë. Cui'ne më'ëpi jaohua'i tãa cuño do'ijë saicajë'ë. Jaje yo'okuëna, si'aohua'i ñani më'ëre sañope case'e coa case'e a'ë cuasajajë, Moisés cuñese'ere sehuocai më'ëje yo'okuëna, ña jujani. ²⁵ Tsoe toyahuë, yëquë cuasase'e judío pai peocohua'ipi sehuosicohua'i yo'o ja'ñe. Jaohua'i cato yo'oye pa'iji, aïñe peoji de'huasi diusuna isisihua'i. Tsiejë aïñe peoji, cui'ne quio huëasicohua'ire aïñe peoji. Huejama'cohua'ipi ëmëre nomiore yo'oye peoji. Jaje toyahuë.”

²⁶ Jaje casi maca Pablopipi cuatro ëmëohua'ire sapi. Sani ñatasi mu'se johua'i ja're te'e si'sire cuya toñi Maija'quëre se huë'ena cacapi, johua'i ca nëosi mu'se ti'aja'a mu'se quëasi'i caquë. Jaje cani cayë, pai ñape Maija'quëre coa isiyere daja'a mu'se ti'aëna yo'o ja'ñere.

²⁷ Je'në siete mu'seña sa tëtõ saiyë ja'i maca pa'ina, Asia yeja acohua'ipi Israel paipi Maija'quëre se huë'ere Pablo pa'ina, ñani paire ca huëohuë. Ca huëojë Pablo quë'rona sa tõejaë'ë, ²⁸ tutu cuijë:

“Israel pai cōcāijē'ē. Iquēpi si'a hue'ña cu'i maire sañope caquē ye'yaquē cui'ne Moisés cuañese'e cui'ne iye huē'e sañope caquē ye'yaquē. Jaje pa'ipi yure Maija'quē huē'ena griego paire dapi, iye de'o huē'ere si'si necai, cahuē.”

²⁹ Jaje cahuē, Pablōpi Efeso aquē Trófimo ja're cōni Jerusalénre pa'ina, ñasicohua'ipi, judío pai peocohua'i ja're cōni Maija'quē huē'ena cacapi cuasajē jaje cahuē.

³⁰ Jaje yo'ojēna, si'a ja daripē pa'icohua'i asani pēijē tsi'sini Pablote tseani hue'sena quērējē sahuē. Hue'sena quērē etoni, Maija'quē huē'e eta sa'noa si'ñe sahuē. ³¹ Pablote ja maca huani jeoñu'u cajē yo'ojēna, yecohua'ipi soldado pai ējaēre Coronelre, si'a Jerusalén acohua'i ai josa yo'oyē, quēahuē. ³² Quēarena, Coronelpi asani i soldado pai ja're cōni iti yo'o hue'ñana huē'huēhuē. Huē'huē t'i'ajēna, ñani Pablote huaiye jeohuē.

³³ Ja maca Coronelpi t'i'ani i soldadore cuañepi. Pablote tseani caya quēna meapi huejē'ē caquē ja maca Pablote seji'i: “¿Ique mami a'ni?” caquē, cui'ne “¿iquere yo'oquēna, mē'ere sañope yo'oye'ni?” caquē. ³⁴ Seina, yecohua'ipi ai tutu cajēna, yecohua'ipi yequere tutu ai cajēna, asama'ē soldado daripēna sajē'ē, cuañepi. ³⁵ Cuañeina, sacohua'ipi je'nērepa soldado pai daripē mēiconā t'i'ani soldado paipi coa cuaijē sahuē, Pablote huajo yēcōhua'ipi ai josa yo'o do'ire. ³⁶ Sajēna, jai pai tutu cuihuē:

“Ite huaijē'ē”.

³⁷ Sajēna, soldado huē'e caca maca Pablōpi Coronelre capi, griego cocapi:

“A'ri maña mē'ere casi'i.” Caquēna, soldado ējaēpi capi:

“¿Mē'ē griego cocare caquē aē? ³⁸ Mē'ē pa'ima'quē Egípto pai ējaēre sañope yo'oquēpi, cuatro mil emēohua'i huaicohua'i ja're cōni pai peo hue'ñaja'a saisiquē.”

³⁹ Caquēna, Pablōpi capi:

“Panī, yē'ē cato Israel pai a'ē. Cilicia yeja Tarso daripē aquē a'ē. Jaje pa'ina, mē'ere señē, jaohua'ire coca casi'i.”

⁴⁰ Caquēna, de'oji, caēna. Caquēna, Pablōpi soldado huē'e mēiconi nēcāquē jētēpi ja'jēquēna, ñani coca cayē jeorena, Pablōpi hebreo cocapi capi, Israel paire:

22

¹ “A'yē dohuē, cui'ne ja'quēohua'i asajē'ē si'aye quēasi'i, mēsarute.”

² Jaje hebreo cocapi caquēna, asani Pablo cayē ai jerepa jo'cua jēoni cama'pē asajēna, capi:

³ “Yē'ē Israel pai a'ē. Cilicia yeja Tarso daripēna cōasiquē a'ē. Jaje pa'ipi iye daripē Jerusalénna ai de'ohuē. Ai de'oquēna, Gamalielpi yē'ere ye'yapi, mai aiohua'i cuañese'ere si'aye. Ye'yasiquēpi si'aye Maija'quē yēye yo'osi'i caquē de'hue yo'ohuē, mēsaru yo'oyeje pa'ye cui'ne. ⁴ Jesús ye'yase'ere ēsequē ite sehuocohua'ire huani jēosi'i caquē ite sehuocohua'ire tseani si'seni co hue'ñana jējo sahuē, emēohua'ire cui'ne nomiohua'ire. ⁵ Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaērepa cui'ne si'a Israel aiohua'i asayē. Yē'ē jaje yo'ose'e, jaohua'ipi Damasco acohua'ina Israel paina toyani jējo sahuē, Jesure sehuocohua'ire co'lequē tseani iño Jerusalénna dani si'seye pa'iji caquē.

Pablōpi I Sehuose'ere Quēapi

(Hch 9.1-19; 26.12-18)

⁶ Ma'aja'a sai Damasco t'i'añe ja'i maca pa'ina, jopo mu'se ma'tēmopi ai miañerepa yē'ēna ju'api. ⁷ Ju'aquēna, yejana tōmehuē. Ja macapi asahuē, yē'ose'e: “¿Saulo, Saulo me yo'oquē yē'ere jōsa yo'oquē'ni?” ⁸ Caquēna,

sehuohuë. ‘¿Ne a'ni ëjaë?’ cahuë. Caquëna, capi: ‘Yë'ë Jesu a'ë. Nazaret aquë a'ë, më'ë josa yo'oque.’ ⁹ Caquëna, yë'ëre cöcohua'i cato miañe ñajëta'a Jesús cayete asama'pë quëquësicohua'i pateña. ¹⁰ Pa'ijëna, Jesús caquëna, asani cahuë: ‘¿Iquere yo'oja'quë a'ni, Ëjaë?’ Caquëna, mai Ëjaëpi capi: ‘Huëni Damascona saijë'ë. Jaropi më'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.’ ¹¹ Ai miañepi ju'a huesouna, ñama'quë de'ohuë. Yë'ëre cöcohua'ipi jëtëre tse'ejë sahuë, Damascona.

¹² Jarote Ananías Moisés cuañese'e yo'oquepi Damascona pëasiquëpi paji'i. Jäë cato ai de'oque api, si'aohua'i judío pai cajëna, pa'iquë paji'i.

¹³ Damascona ti'ani pëahuë. Pëaëna, Ananíaspi dani nëcaquë capi: ‘Saulo yë'ë yo'jei, yure më'ëpi ña'ne pa'iji. Caquëna, ñahuë, iti macapi.’ ¹⁴ Ja maca yë'ëre capi: ‘Mai aiahua'i Diusupi i yëyere asaquë yo'ojaquë caquë më'ëre jo'ya nepi, nuñe pa'ini ñaquë cui'ne Jesús cayere asaquë yo'oja'quëni soipi. ¹⁵ Jaje pa'ina, më'ë ñase'erë cui'ne asase'ere si'aohua'ire quëaye pa'iji. Më'ë cato i pa'iyere quëacaiquë pa'ija'quë a'ë. ¹⁶ ¿Yure me yo'oque utequëni? Huëni do cuañojë'ë, mai Ëjaë mamire cuasaquë më'ë co'aye yo'ose'e tsoa tosiquë pa'iquë.’

Judío Pai Peocohua'ire Quëaquë De'ose'ere Quëaye

¹⁷ Jeteyojë Jerusalëna co'ini Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëni sei cani ña'neje pa'ye ñahuë. ¹⁸ Ñaquëna, Ëjaëpi yë'ëre capi: ‘Esa Jerusalëni etani saijë'ë. Iye daripë pa'icohua'i yë'ë coca më'ë quëaye asacaiye paja'cohua'i a'ë.’ ¹⁹ Caquëna cahuë: ‘Ëjaë, me jaohua'ire quëaye'ni, tsoe jaohua'ipi yë'ë më'ëre sehuocohua'ire judío pai tsi'si hue'ñana sai tseaquë të'caquë cui'ne co hue'ñana coquë yo'ose'e asacohua'ire. ²⁰ Cui'ne më'ë jo'yaë Estebanre huani jeojëna, yë'ëpi huaicohua'i caña ñacai nëcaquë huaiye de'oji cuasahuë. Si'a pai asayë, yë'ë yo'ose'e.’ ²¹ Caquëna, mai Ëjaëpi yë'ëre capi: ‘Saijë'ë. So'ona jëjo saosi'i, yë'ë cocarepa yequë paire quëaja'quëre, Israel pai peocohua'ini,’ capi.”

Coronel Yo'oye

²² De'oye iye ca macaja'a asa tëjini ai tutu cui huë'ohuë:

“Huajëquë pa'ito co'aji. Me huajëquë pa'ija'quë.”

²³ Jaje jeoñe peoyerepa ai tutu cuijë pëijë johua'i ju'i sara du'teni jeajë cui'ne ya'o ne'ñare ëmëje'ena jeajë yo'ohuë. ²⁴ Yo'ojëna, soldado huë'ena Pablöre coní ca'ni mepi si'sejë'ë. ¿Si'sejëna, quëajaquë i co'aye yo'ose'e. Iquere yo'oqueña, ai sañope caye'ni? Asasi'i caquë cuañepi, Coronelpi.

²⁵ Si'señu'u cajë huëni yo'ojëna, Pablopí Capitánre capi:

“Yë'ë yo'ose'e asama'pë si'seye peojí. Cuañese'e pa'iji, yë'ë romano a'ë.”

²⁶ Caquëna, Capitánpi asani sani i ëjaëre capi:

“Iquëre de'hua ñani yo'ojë'ë. Romano api.”

²⁷ Caquëna, Coronelpi dani capi:

“Yë'ëre quëajë'ë. ¿Romano a'ë, më'ë?”

Caquëna, Pablopí capi:

“Tëjë'ë.”

²⁸ Caquëna, Coronelpi capi:

“Jaiyë curiquë saíni yë'ë romano pai de'ohuë.”

Caquëna, Pablopí capi:

“Yë'ë saíñe pahuë. Yë'ë cato tsi'nëna romano pai a'ë.” ²⁹ Caquëna, si'señu'u cajë yo'osicohua'ipi ite jeoni sateña. Cui'ne Coronelpi romanore huejë'ë cuañesiquëpi quëquëpi.

Judío Pai Ējaohua'ire Pablo Case'e

³⁰ Ntasi mu'se Coronelpi Israel pai Pablote sañope case'ere asasi'i ique do'ire sañope caye'ni caquë Maija'quë huë'e ñacai ějaohua'ire cui'ne judío pai yo'oye asani ca tẽji ějaohua'ire tsi'sopi. Aiohua'ire tsi'soni Pablote quëna mea joyeni tsi'si huë'ñana daëña.

23

¹ Sa nēcouna, Israel pai yo'oye asani ca tẽji ějaohua'ire Pablopi ai ñani capi: “Maija'quë do'ijẽ, iye macaja'a Maija'quë ña huë'ña yẽ'ẽ ai cuasaquë co'a ju'i pa'iyë pañë.”

² Caquëna, Ananíaspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ějaëre papi Pablote ja'ye nēcacohua'ire capi: “Yẽ'opona tẽtojë'ẽ.” ³ Cuañequëna, Pablopi ĩte capi:

“Mẽ'ëni coa caquëre Maija'quëpi tẽtoja'quë api, mẽ'ẽ cató Moisés cuañese'epi yẽ'ẽ yo'ose'ere asani ne de'huaja'quëpi ja'rusiquëpi ñu'ññë, ja maca. Jaje pa'ita'a ¿me yo'oquë tẽtojë'ẽ, cuañequë'ni? Jaje cani mẽ'ëpi Moisés cuañese'ere sañope yo'oyẽ.”

⁴ Caquëna, ĩti maca nēcacohua'ipi ĩte cahuë:

“¿Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ějaëre pare pẽi sañope caquë?” ⁵ Cajëna, Pablopi capi.

“Do'ijẽ ějaëre huesëquë cahuë. Ējaëpi asani jaje caye para'huë. Maija'quë toya pẽpẽ caji: ‘Pai ějaëre pẽi sañope cama'ẽ pa'ijẽ'ẽ.’ ”

⁶ Cani ja jeteyo'je, Israel pai yo'oye asani ca tẽjicohua'i acohua'ipi saduceo pai cui'ne fariseo pai pa'iyẽ asani, Pablopi tutu capi:

“Do'ijẽ, yẽ'ẽ fariseo'ẽ. Fariseo tsëcapë aquë a'ẽ. Ju'isicohua'i huëiye pa'iji cuasa do'ire tsëa cuañosiquë pa'iyẽ.”

⁷ Jaje caëna, fariseohua'ipi, saduceohua'i ja're sañope yo'ojẽ cajë caya tsëca huahuë, tsi'isicohua'ipi. ⁸ Saduceohua'i cató ju'isicohua'i huëiye pañë, cui'ne huiñaohua'ijë peoyë, cui'ne joyojë peoyë cacohua'i a'ẽ. Jaje pa'iquëta'are fariseohua'ipi ju'isicohua'i huëiye pa'iji, cui'ne huiñaohua'ijë pa'iyẽ cui'ne joyojë pa'iji cuasacohua'i a'ẽ. Jaje pa'ina, sañope cahuë. ⁹ Ai cuijẽ yo'ojẽ cajëna, fariseo acohua'i cuañese'le ye'yacohua'i huëni nēcani cahuë:

“Iquë co'aye yo'ose'e peoji. Jaje pa'ina, joyopi quëaquëna, panita'a huiñaëpi quëaquëna, casiquëni huesëjẽ yo'ojẽ Maija'quëni sañope yo'oye pa'ini, cuasayë.”

¹⁰ Cajëna, ai jerepa sañope yo'ojëna caye paji'i. Pa'ina, Coronelpi Pablote yo'ojẽ huani jëo ma'ñë caquë ca'raquë ĩ soldado paire quërëjajia'cohua'ire jẽjẽ saopi. Jaohua'ipi dani etoni soldado pai huë'ena cui'naëni sajajë caquë.

¹¹ Se na'isi ñami mai Ējaëpi ñai nēcani Pablote capi: Tutu hue'ejẽ'ẽ, yo'o jujahuë cuasama'ẽ. Iño Jerusalén yẽ'ẽ coca quëase'ejë pa'ye cui'ne quëaye pa'iji, Roma daripëna yẽ'ẽ coca.

Pablote Huañu'u Caye

¹² Ntasi mu'se Israel pai acohua'ipi Pablote huañu'u cuasa nēcahuë. Cuasani, Pablote huaima'pẽ pani aĩñë cui'ne ucuye peoji, ca nēc hueso-huë. ¹³ Jaje, ca nēcicohua'ipi cuarenta pai jerepa pa'ẽ. ¹⁴ Jaohua'ipi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ějaohua'ire cui'ne Israel pai aiohua'ire quëahuë:

“Yëquëpi Pablote huaima'pẽ atu yëquëna co'ayepi tomejaquë cahuë. ¹⁵ Jaje pa'ito yure mësarupi cui'ne Israel pai yo'oye asani ca tẽjicohua'ipi soldado ějaëre sejẽ'ẽ, Pablote ñamina'a tĩjupë darena, yeque dahuëre senĩ asañu'u

pa'iji cajë. Cajë setena, dajëna, yëquë utecohua'ipi ite tsi'si hue'ña ja ti'ama'ëna, huani jëoye pa'iji.”

¹⁶ Ja ca nëose'ere Pablo yo'jeo mamaquëpi asani soldado daripëna cacani Pablote quëapi. ¹⁷ Quëaquëna, asani Capitánre te'ire soini ite capi: “Iquë posëre sajë'ë, më ëjaë Coronel quë'rona, ite quëaye paji.”

¹⁸ Caëna, capitánpi posëre soldado ëjaë quë'rona sani capi:

“Pablo cosiquëpi yë'ëre soini iquë posëre më ëjaë quë'rona sajë'ë. Quëaye paji, seji'i, yë'ëre.”

¹⁹ Caquëna, soldado ëjaë pai peo hue'ñana tsihua'ëre jëtëna tseani sani te'ire seji'i:

“¿Iquere quëaja'quë a'ni, yë'ëre?”

²⁰ Caquëna, tsihua'ëpi capi:

“Israel pai acohua'ipi te'e jaje yo'oñu'u cuasasicohua'ipi më'ëre seja'cohua'i a'ë, ñamina'a Pablote sajaquë cajë ca tëji ëjaohua'i ña hue'ñana, ai dahuërepera i yo'ose'e seji asañu'u cajë cayejë pa'ye caji'cohua'i a'ë, coa yequere cuasajë. ²¹ Jaje seto sehuocaima'ë pa'ijë'ë. Cuarenta pai jerepa catini uteyë, Pablote huani jeoma'pë pani aïne cui'ne ucuye pañu'u ca huesësicohua'ipi. Jaohua'ipi yure cui'ñani uteyë, coa më'ë sehuoyese'e uteyë.” ²² Caquëna, soldado ëjaëpi tsihua'ëre yureta'a yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë yë'ëre quëase'e cani jëjo saopi.

Felipe Quë'rona Saye

²³ Soldado pai ëjaëpi cayaohua'ire i Capitán acohua'ire soini iye ñami a las nueve pa'i maca Cesareana saiyeque pa'iji ne de'huajë'ë docientos soldado paire yeja saija'cohua'ire, setenta caballoja'a saija'cohua'ire, cui'ne docientos uitu saja'cohua'ire, caquë cuañepi. ²⁴ Cui'ne Pablo ñu'i saija'quëre caballore ne de'huajë'ë, ëjaë Felix quë'rona huajëquëre jëasicuëni de'oye ñacaijë sacaijë'ë, cuañepi. ²⁵ Jaohua'i ja're con toyasicore jëjo saopi. Toyase'le cato caji:

²⁶ “Romano ëjaë jerepa pa'i, më'ëre pëpayë. Yë'ëpi Claudio Lisiaspi. ²⁷ Israel paipi iquëre Pablote tseani huani jëoñu'u cajë yo'ojëna, yë'ëpi romano api asani yë'ë soldado pai ja're sani ite huasohuë. ²⁸ Israel pai ite sañope case'ere asasi'i caquë jaohua'i ëjaohua'i tsi'si hue'ñana Pablote sahuë. ²⁹ Sani asaquëna, Pablapi johua'i cuañese'e cayere yo'oma'ë tiñe yo'o do'ire sañope cayë pa'iji. Jajë pa'ina, huani jëoñe peopi, ite. Cui'ne co'acohua'ire co hue'ñana coyejë peopi. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are judío paipi huani jëoñu'u cuasajë yo'oyere asa ti'ani iquëre më'ë quë'rona jëjo saoyë. Jëjo saoyë cui'ne ite sañope yo'ocohua'irejë seji'ë, më'ë asa hue'ñana sani ite sañope payere cajë'ë, caquë. Ca tëjihuë.”

³¹ Ja maca soldado pai iti cuañese'eje ñami saijë Pablote Antípatris daripëna sahuë. ³² Ñatasi mu'se soldado pai quëo saicohua'ipi huë'ena co'ihuë. Co'ijëna, caballo saicohua'ise'e Pablo ja're con saë'ë. ³³ Ñatasi mu'se Cesareana ti'ani toya ja'hua romano ëjaëna isijë cui'ne Pablote isihuë. ³⁴ Isirena, toya ja'hua seña tëjini Pablote seji'i: ¿Ique yeja aquë a'ni? Seina, Cilicia yeja aquë a'ë capi. Caquëna, asani, ³⁵ capi:

“Më'ëre co'aye cacohua'ipi datena, më'ëre asasi'i.”

Jaje caquë Herodes huë'ena iquëre sani de'hua ñajë'ë, capi, Felix.

¹ Cinco mu'seña tēto sai maca Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ějaērepa Ananíaspi cui'ne aiohua'i conī daē'ē. Daijēna, cui'ne iti coca caquērepa Tertulojē daji'i. Jaohua'i cato pai ějaē quē'rona daē'ē, Pablote sañope cañu'u cajē. ² Dani Felix quē'rona tsi'sijēna, Pablote dahuē. Darena, Tertulopi sañope ca huēopi, ñeje:

“Ějaē Felix, mē'ēpi de'ouquēpi iye yejaña ñacaina, ai yo'oye peoyē. Cui'ne mē'ēpi de'oye cuasaquēpi cuañequēna, yēquē pai si'aohua'i ai jerepa de'oye pa'iyē. ³ Si'a hueña mē'ēre de'oye cayē. Yēquē romano Ějaē mē'ē Felix ai jerepa pa'i. Jaje pa'ina, ai sihuayē. ⁴ Mē'ēpi tsoe cajēna, ai yo'oma'quē cuasajē a'ri maña cañu'u yēquē cuasajē daise'e asacaijē'ē, yēquēre. ⁵ Iquē tiro saicohua'i Nazareno hue'yosicohua'i ějaēpi ai josa yo'oquē api. Si'a hueña Israel paire yequere ye'yaquē cunirojai quēapi, yequē tsēcapēa nequē. ⁶ Jaje pa'ipi Maija'quē huē'e de'oconi si'si nesi'i caquē yo'oquēna, ñani ěte tsēahuē, yēquē cuañese'e cayeje pa'ye ne de'huañu'u, cajē. ⁷ Jaje yo'ojēna, Soldado pai ějaē Lisiaspi dani ai tutu jio dani Pablote sapi. ⁸ Sani Pablote sañope yo'ocohua'ire cuañepi, mē'ē quē'rona sani quēaye pa'iji caquē. Yure mē'ēpi Pablote seni asajē'ē. Seni asani si'aye yēquē caye nuñerepa sañope caye a'ē asaja'quē a'ē, mē'ē.”

⁹ Caquēna, si'a Israel pai nuñerepa caji, cahuē, iti maca pa'icohua'i. ¹⁰ Cajēna, romano pai ějaēpi yure caye pa'iji, caquē jētēpi iñoquēna, Pabloli ca huēopi:

“De'oji sihuayē, tsoe ometēcana ějaē pa'i Israel pai yo'oye asani ne de'huaquēpi asaquēna, yē'ē yo'ose'ere sañope sehuoye pa'ina. ¹¹ Coa doce mu'seña pa'iji, Jerusalēna yē'ē ti'ase'e Maija'quēre sesi'i caquē. ¹² Ti'asiquēpi pa'i te'ireje sañope caye pahuē. Jai pai tsi'sini josa yo'ojajē caquē ca huēoyeje pahuē. Maija'quēre se huē'ere pa'i tsi'si huē'ere jai daripēre josa yo'oye pahuē. ¹³ Yē'ē co'aye yo'oma'ē pa'isiquēre jaohua'i me iñoja'cohua'i a'ni, mē'ēre. ¹⁴ Nuñerepa quēasi'i. Maija'quēre sehuoyē, jaohua'i tiro sai ma'a'ē cacore. Maija'quē yēyere yo'oquē pa'iyē. Si'aye Maija'quē coca toypē, Moisés cuañese'e, Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'e si'aye nuñerepa case'e a'ē, cuasani sehuoyē. ¹⁵ Jaohua'i cuasayeje yē'ē cui'ne cuasayē, yequē mu'seña Maija'quēpi ju'isicohua'ire huēoja'quē api, de'ocohua'ire cui'ne co'acohua'ire. ¹⁶ Si'a mu'seña Maija'quēpi yē'ēre ñaquēna, cui'ne paipi yē'ēre ñajēna, asani nuñerepa de'oye yo'osi'i caquē ai yo'oyē. Jaje pa'ina, Maija'quēre ca'raye pañē, paireje.

¹⁷ Tsoe ometēca yequē pai darire pa'isiquēpi iño yē'ē quē'rona co'ihuē. Col'ini ti'ani peocohua'ire cōcasi'i cui'ne Maija'quēre ěsisi'i caquē Maija'quē huē'ena cacahuē. ¹⁸ Cacanī Moisés cuañese'e yo'oni si'sire cuya tosiquē pa'ina, Asia acohua'i Israel pai acohua'i yē'ēre ñahuē, jai pai ja're pa'ye paquēna, cui'ne josa yo'oma'ē pa'ina. ¹⁹ Yē'ē sañope case'e pa'ito, yē'ēre ñasicohua'ipi dani caye pa'iji. ²⁰ Judío pai yo'ose'ere asani ca tēji ějaohua'i tsi'si huē'ñare pa'i maca yē'ē co'aye yo'ose'ere ti'asicohua'i pani, icohua'i iye maca pa'icohua'ipi sañope cajajē. ²¹ Yē'ē te'erepa iohua'i ja're pa'i maca tutu cahuē, ñeje: Ju'isicohua'i huēiye pa'iji asa do'ire yure mēsarū yē'ēre sañope yo'oye cahuē, co'aye case'e pani jase'e pati'ñe pa'io.”

²² Jaje caquēna, Felixpi Jesure sehuocohua'i pa'iyere asaquēpi capi:

“Soldado ějaē Lisiaspi daquēna, nuñerepa asasi'i mēsarū yo'ojē caye.”

²³ Canī Capitánre cuañepi Pablote coma'ē ñajē'ē. I cajeohua'ipi dani ěte cōcaji'a'cohua'i a'ē. Jaohua'i cacaye de'oji, capi.

²⁴ A'ri maña tsoe mu'seña pa'i maca Felixpi cui'ne i paco Drusila cōni daji'i. Jao cato Judía paio paco'ë. Felixpi dani Pablote quërējaijē'ë, caquë cuañeina. Quërējatena, dani Jesucristore sehuoni pa'iyere Pablopi quëaquëna, asapi. ²⁵ Asaquëna, Pablopi nuñerepa pa'iyere cui'ne yëyere quëco saojē pa'iyere, cui'ne yequë mu'se pai ñape yo'ose'e ca de'hua ja'ñere quëaquëna, asani Felixpi quëquëpi. Quëquëni capi:

“Saijē'ë, yure cato yequë mu'se mē'ëre soini asasi'i.”

²⁶ Yeque cato Felix cuasapi, Pablopi curire isijaquë, isina joye saosi'i. Jaje cuasaquë si'anë soiquë coca caquë yo'opi. ²⁷ Caya ometëca sa têtō saquëna, Felixpi etaëna, Porcio Festo romano ëjaë de'opi. Israel pai ite sihuaja'cohua'i a'ë, cuasaquë Pablote etoma'ë paji'i.

25

Festore Quëaye

¹ Festopi romano ëjaë de'oni toaso mu'seña sa têtō sani Cesareapi Jerusalénna maji'i. ² Mani tì'aëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca case'ere quëareña. Quëajë seteña. ³ Pablote Jerusalénna jëjo daojë'ë cajë jaohua'i cato daina, huani jëoñu'u cajë sei'ë. ⁴ Sejëna, Festo capi: “Pani Cesareare Pablo cosiquëpi paji'i. Jarore pa'ijaquë. Yë'ëpi ëa maca jarona sasi'i.”

⁵ Ja maca capi:

“Mësarū ëjaohua'ipi yë'ë ja're cōni Cesareana saijë'ë. Sani sañope ite coca pa'lito jarona quëajë'ë.”

⁶ Festopi ocho mu'seña panita'a diez mu'seña Jerusalén pani tējini Cesareana co'ipi. Co'ini ñatani pai yo'oye ne de'hua huë'ñana sani ja'rūni ñu'i Pablote dajë'ë, cuañepi. ⁷ Cuañeina darena, Israel pai Jerusalén daisicohua'ipi jaiye co'aye yo'osiquë api cahuë. Jaje iohua'i sañope caye pa'iquëta'are i yo'ose'ere iñojë quëayere pahüë. ⁸ Pajëna, Pablopi sañope iohua'i cayere caquë capi:

“Co'aye ti yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Judío pai cuañese'ere sañope yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Maija'quëre se huë'eje sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne romano pai ëjaëreje sañope yo'oma'quë a'ë.”

⁹ Caquëna, Israel paipi sihuajajë cuasaquë Festopi Pablote seji'i:

“¿Jerusalénna saiye yëma'quë? Jarona yë'ëpi mē'ëre sañope case'e ne de'huaja'quëre seji'i.”

¹⁰ Seina, Pablopi capi:

“Romano pai ëjaëpi pai yo'ose'e asani ne de'hua huë'ña'ë, iño. Yë'ë tayose'e pa'lito ne de'hua huë'ñare pa'iyë. Tsoe mē'ëpi yë'ë quëaye asahuë, judío paire sañope co'aye yo'oye pase'e. ¹¹ Yë'ëpi ai co'aye yo'osiquë pa'lito huani jëoñe de'oji, ju'ñe pasi'i cama'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre sañope cayepi nuñerepa yo'ose'ere pare caye peoto, yë'ëre te'ije jaohua'ina isi tì'añe peoji. Jaje pa'ina, seña romano pai ëjaëre papi yë'ë tayose'e pa'lito asani ca de'huajaquë.”

¹² Caëna, Festopi ite cōcōhua'ire sa'ñe coca cani cuasani Pablote caëña:

“Romano ëjaërepa quë'rona saiye seto jarona saiye pa'iji.”

Agripare Quëaye

¹³ Casiquëpi pa'ina, ëjaë Agripa i paco Berenice cōni Festore pëpañu'u cajë Cesareana dateña. ¹⁴ Dani pa'ijëna, Festo jaohua'ire quëapi. Pablo tseja cuañosiquë pa'iyë quëaquë capi:

“Te'i ěmě Felix cosiquĕ ĵño pa'iji. ¹⁵ Jerusalĕnre pa'ina, Israel pai ějaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca quĕajĕ ĵte huaijĕ'ĕ.” ¹⁶ Cajĕna, yĕ'ĕ cahuĕ: “Romano pai ějaohua'i cato te'ire paire coa huĕoni ja asama'pĕ huani jeofĕna cuañema'cohua'i a'ĕ. Jaje yo'oma'pĕ ĵti ca cuañoquĕni ĵte sañope cacohua'ini saño'perepa ñaquĕ ĵohua'i sañope ĵte cayere sañope ĵohua'ire sehuoyere ĵsicohua'i a'ĕ, caquĕ quĕajaquĕ cajĕ. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel paipi ĵñona datena, ñatasi mu'sepi pai yo'ose'ere ne de'hua huĕ'ñare ñu'i Pablote dajĕ'ĕ, cuañehuĕ. ¹⁸ Cuañĕina, ĵre sañope cacohua'ipi quĕahuĕ. Ai co'aquĕ ai co'aye yo'osiquĕ api, caji'cohua'i a'ĕ, cuasaquĕta'are. ¹⁹ Coa Israel pai aiohua'i case'ere yo'oma'quĕ api, cahuĕ. Cui'ne yequĕ Jesús cocare jare cahuĕ. Jesús ju'isiquĕpi huĕni huajĕquĕ api, caquĕ api Pablo. ²⁰ Ja mañase'e cajĕna, me yo'oja'quĕ a'ni, cuasaquĕ Pablote sei'ĕ. Jerusalĕna saiye de'oma'quĕ, jaronasani ne de'huaye, de'oma'quĕ cahuĕ. ²¹ Caquĕna, Pablopi romano ějaĕpi ne de'huaye pa'iji, caquĕ api. Caquĕna, de'oji ĵñore cosiquĕ pa'ijĕ'ĕ cahuĕ. Yequĕ mu'seña jĕjo saosi'i, romano ějaĕrepa quĕ'rona, cahuĕ.”

²² Caquĕna, ějaĕ Agripapi Festore caĕña:

“Yĕ'ĕje ĵpi caquĕna, asasi'i.” Caquĕna, Festopi capi:

“Ñamına'a ĵte asa'ñe pa'io.” ²³ Ñataquĕna, ai de'o caña suñasicohua'ipi ějaĕ Agripa ĵpaco'ni, jo'yaohua'i cōni pai yo'ose'e asa tu'rihuĕna cacareña. Jaro soldado ějaohua'ipi cui'ne Cesarea daripĕ ějaohua'ipi tsi'sireña. Cacarena, Festopi Pablote dajĕ'ĕ, cuañĕiña. ²⁴ Festopi cuañequĕna, dareña. Dani caĕña:

“Ějaĕ Agripa cui'ne si'aohua'i asajĕ'ĕ. Si'a Israel pai Jerusalĕn acohua'i cui'ne ĵño acohua'i Pablote huaiye pa'iji, ca jujama'cohua'i a'ĕ. ²⁵ Ĵyo'ose'ere asani ĵte huaiye peoji, cuasaquĕ. Pablopi yĕ'ĕ yo'ose'ere ějaĕrepa Augustopi ne de'hua'ñe pa'i api, caquĕna, jaronasani jĕjo saosi'i, cuasaquĕ. ²⁶ Ĵjaje pa'ina, co'aye yo'oma'quĕni me toyaye'ni, mai Ějaĕre? cuasaquĕ Pablote dahuĕ, ĵño. Mĕ'ĕpi ĵte asani quĕajĕ'ĕ, mai Ějaĕre toya ja'ñe. ²⁷ Ĵ co'aye yo'ose'ere huesĕquĕ me cosiquĕre jĕjo saoye'ni, mai Ějaĕ quĕ'rona?”

26

Pablopi Ějaĕ Agripare Quĕaye

¹ Ja maca Agripa Pablote capi:

“ĴMĕ'ĕre sañope cayere sehuojĕ'ĕ?”

Caĕna, Pablopi jĕtĕ mĕani ca huĕopi, ñeje:

² “Israel pai yĕ'ĕre sañope case'ere yĕ'ĕpi sehuoquĕna, Ějaĕ Agripa mĕ'ĕpi asaja'quĕ api caquĕ sihuayĕ. ³ Si'aye Israel pai ja'ñe yo'ojĕ pa'ise'e asaquĕpi, cui'ne si'aye jaohua'i ja're yĕ'ĕ sañope coca caye asaquĕpi, yure yĕ'ĕpi quĕaquĕna, asa jujama'e dahuĕre asacaijĕ'ĕ caquĕ seña mĕ'ĕre.

Pablo Tsoe Pa'ise'ere Quĕaye

⁴ Yĕ'ĕ tsoe Jerusalĕnre posĕ pa'inĕ pa'ise'e si'a Israel paipi asayĕ.

⁵ Fariseohua'i cato Israel pai yo'oye nuñerepa yo'ocohua'i a'ĕ, tayoye pa'cohua'i a'ĕ. Yĕ'ĕ fariseo, de'ose'e Israel paipi asayĕ. Jaohua'ipi yĕni Pablo de'oye yo'opi, caji'cohua'i pa'ini. ⁶ Jaje pa'iquĕta'are Maija'quĕ, yĕquĕ aiohua'ire tsoe acohua'ire, ca nĕose'ere yĕ'ĕ ute do'ire sañope yo'ojĕ yĕ'ĕre ĵñona dahuĕ. Ju'isicohua'i tĵupĕ huĕni huajĕquĕna pa'ija'cohua'i a'ĕ, ca nĕose'ere ute do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, si'a Israel pai doce tsĕca pa'icohua'i si'a mu'seña si'a ñamiña Maija'quĕre sejĕ ĵ ca nĕose'ere uteyĕ. Tĵaquĕna, ña'ñu'u

cajë yê'ê Ējaē Agripa yê'êje cui'ne ute do'ire yê'êre sañope judío pai cayê. ⁸ ¿Me yo'ojê mësaru, Maija'quê ju'isicohua'ire huêo tî'añe paji, cuasaye'ni?

Pablopî Sehuosicohua'ire Josa Yo'o Ja'ñere Quêaye

⁹ Ja'nê Jesucristo Nazaret aquê cocare êsequê sehuocohua'ire sañope yo'oye pa'iji, cuasahuê. ¹⁰ Cuasaquê jaje Jerusalenna yo'ohuê. Maija'quê huê'e ñacaicohua'ipi cuañejêna, jai paire cohuê, Jesure sehuocohua'ire. Yecohua'ipi sehuocohua'ire huani jeojêna, asaquê sihuaquê de'oji cahuê. ¹¹ Jesure sehuocohua'ipi Jesure sehuoye pañê caji'cohua'i a'ê cuasaquê sehuocohua'ire tî'ani ai si'sehuê. Israel pai tsi'si huê'ñana cacarojai sehuocohua'ire co'ehuê. Jaohua'ire ai pëi yo'ohuê, Judea dari jere pajê sani co'erojê'ê, si'sesi'i caquê.

Pablo I Ponêse'ere Quêaye

(Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹² Jaje caquê Damascona saê'ê, Maija'quê huê'e ñacaicohua'i êjaëpi cuañese'e toyani yê'êre isini jêjo saquêna. ¹³ Saina, ina êjaē Agripa jopo mu'se pa'i maca, ma'têmopi êsê jerepa miañepi yê'êre ju'api, yê'êre cōcōhua'ireje. ¹⁴ Ju'aquêna, ñani tatajêna, yê'ose'e asahuê, hebreo cocapi. Caquêna, '¿Saulo, Saulo me yo'ojê yê'êre josa yo'oque'ni? Tarapê jêjêse ñacana duruhuequê tito pë'iyeje pa'ye mē'êja'a a'si ne ju'iñeje yo'oyê, mē'ê.' ¹⁵ Caquêna, yê'ëpi '¿ne a'ni, Ējaē?' cahuê. Caquêna, 'Jesu a'ê. Mē'ê josa yo'oque' a'ê. ¹⁶ Huêni nēcajê'ê, yê'ê jo'yaêre paire quēacaiquêre nes'i'i, caquê mē'êre iñoñê. Mē'ëpi yê'ê jo'yaê de'oni yure ñase'ere cui'ne yequê mu'seña yê'ëpi iñoquêna, paire quēaye pa'iji.

¹⁷ Mē pai cui'ne Israel tsêca pa'ima'cohua'i huaiye peoji caquê de'oye ñacaija'quê a'ê, mē'êre. Yure Israel tsêca pa'ima'cohua'ina jêjo saosi'i, mē'ëpi ye'ya sêtoja'quêre. ¹⁸ Jaohua'i cato cāisicohua'ijê pa'iohua'i pa'iyê. Jaohua'i cato coa huesêjê yo'ocohua'i a'ê. Jaje pa'ina, mēna jo'yaohua'i pa'iyê. Jaohua'ire ye'ya sêtos'i'i caquê mē'êre jêjo saosi'i, jaohua'ire quêa sêtoja'quêre, mē'ëpi quēaquêna, asa sêtani ponêni Maija'quê jo'yaohua'i pa'ijê, nuñe yo'ocohua'i, yê'êre sehuocohua'i. Sehuojê johua'i co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosicohua'i pa'ijê yê'êre yecohua'i sehuosicohua'i ja're cōni te'ê pa'ijê sehuosicohua'i pa ja'ñere paja'cohua'i a'ê.'

Pablopî De'oye Sehuoye

¹⁹ Jaje pa'ina, êjaē Agripa, Jesús ma'têmo aye iñoše'e asani de'oye sehuo-huê. ²⁰ Sehuoni du'ru macarepa Damasco pa'icohua'ini quēahuê. Jeteyojê Jerusalén pa'icohua'ire quēahuê. Cui'ne si'a Judea yeja pa'icohua'ire quēahuê. Cui'ne Israel pai peocohua'ireje quēahuê, ñeje: 'Tsoe pa'ise'e jeoni Maija'quêre sehuojê'ê. Sehuoni sehuosicohua'i yo'oyere yo'ojê'ê.' ²¹ Ja yo'o do'ire Israel pai pëijê yê'êre huani jeoñu'u cajê Maija'quê huê'ena tseahuê. ²² Jaje pa'iquêta'are Maija'quêpi cōcaina, nuñerepa saiye. Ja yê'ta'api yureje si'aohua'ire Maija'quê coca quēaquê, êjaohua'ire cui'ne êjaohua'i peocohua'ireje quēahuê, Maija'quêre tsoe quēacaicohua'ipi cui'ne Moisés tsoe quēase'eje pa'ye. ²³ Jare quēahuê, ñeje: Cristopi ai yo'oni juni huesêye pa'iji. Jeteyojê ipi du'ru huêni de'o pa'iyere, huasoyere iñoja'quê api, maire Israel pajere cui'ne Israel pai peocohua'ire."

²⁴ Pablopî ite sañope cayere sañope jaje caquêna, asani Festopi ai tutu capi: "Pablo mē'ê cuepequê cayê. Itise'e ñaquê ye'ye huesêni."

²⁵ Caquêna, Pablopî sehuopi:

“Pani ějaě Festo, cuepema'ě nuñerepa cayě. Jaje pa'ire paji cuasajě asayere. ²⁶ Ique mai ějaě Agripa yě'ě caye si'aye asaji. Jaje pa'ina, ca'rama'ě cayě si'aye i ña hue'ñana, nuñerepa yě'ě caye ějaěpi asa ti'aji, huesěma'ě cuasayě. Cama'ě pa'iyě, yequě hue'ñana pai ñama'tona těto saise'ere. ²⁷ ějaě Agripa, ěMaija'quě coca tsoe quěacacohua'i case'ere nuñerepa coca'ě cuasaquě? Asayě, mě'ě. ěJaje pa'ima'quě?”

²⁸ Caquěna, ja maca Agripa Pablote capi:

“Mě'ěpi quěaquěna, Jesús cocare sehuoye ja'i maca yo'ohuě, mě'ě capi.”

²⁹ Caquěna, Pablapi capi:

“Mě'ě sehuoquěna, cui'ne si'aohua'i iye mu'se yě'ěre asacohua'ije sehuoja'cohua'i a'ě cuasaquě Maija'quěre señě. Yě'ěje pa'iohua'i sehuosicohua'i pa'ijěta'a sěa mea peocohua'ipi sehuosicohua'i pa'ijajě caquě señě.”

³⁰ Pablapi ñeje ca těji maca ějaě Agripa huěni něcaquěna, cui'ne ja yeja cuañequeje cui'ne Bereniceje cui'ne si'aohua'i iti maca ducohua'ije huěni něcahuě. ³¹ Huěni sani tiropi iohua'ise'e sa'ñe coca cahuě, ñeje:

“ěIquě co'aye yo'oma'quěre me huani jeoñe'ni, cui'ne cosiquěpi pa'ieje peoji, iquěre?”

³² Caquěna, ja maca Agripapi Festore capi:

“Romano ějaěrepapi ne de'huajaquě ěpi cama'quě pa'ito yurepi ite joyeni etora'huě.”

27

Pablote Romano Quě'rona Saye

¹ Yěquěre Italiana jějo saoñu'u cuasani, Pablote cui'ne yequě cosicohua'ire Capitán Juliona isihuě, jaěpi ñajaquě cajě Augusto hue'yosi tsěcapě aquěna.

² Adramitio yo sa'ro yohuěna ayamě'ě, Asia yeja yo sa'noana sani tějire pacona. Jaona aya měni saě'ě. Saijěna, cui'ne yěquě ja're coně Aristarcoje saji'i, Tesalónica daripě aquě Macedonia pai. ³ Natasu mu'sepi Sidón yo sa'rona ti'ahuě. Jarona ti'arena, Juliopi de'oye yo'oquě Pablo cajeohua'ipi necaijajě cuasaquě Pablote eto saquěna, sani i cajeohua'ire, pěpaquě yo'opi. ⁴ Tutu ju'ama' tě'huija'a Sidónpi saicohua'ipi ai tutu sañope ju'a do'ire Chipre saodohuě yě'quě macaja'a saě'ě. ⁵ Saicohua'ipi Cilicia yeja cui'ne Panfilia yeja je'ñerepa sa sani Mira daripěna ti'ahuě. Mira cato Licia yeja daripě aco paji'i.

⁶ Jarona Capitánpi yequě jai yohuě ti'api, Alejandría daripěpi daisiconi. Ja yohuěpi Italia yejana saija'coně asani Capitánpi aya měijě'ě, cuañepi. Cuañeina, aya měěña. ⁷ Tutu sañope ju'a do'ire dahuěre saě'ě, ai tsoe mu'seña. Ai yo'ojě Gnidona ti'ahuě. Ai tutuquěna, jerapa saiye co'api. Co'aquěna, Creta saodohuě tutu ju'ama'a tě'huija'a tě'ijani saě'ě, Salmón daripě je'ñere paja'a. ⁸ Tě'těpaja'a saijě ai yo'ojě De'o Yo Sa'ro hue'yosi yo sa'rona ti'ahuě, Lasea daripě quě'rona.

⁹ Tsoe ne huesěni yo'orojaiñe sěte ai huajěya'ye něji'i, ja yě'ta'api yohuěja'a saiye tsoe je'něrepa oco těcahuě ti'añe sěte. Jaje pa'ina, asaquě Pablapi yěhuoquě capi:

¹⁰ “ěMěohua'i yohuěja'a mai saini ai yo'oja'cohua'i a'ě, si'aye mai saye, cui'ne yohuě nejaja'cohua'i a'ě, cui'ne maije juti'ñe pa'iohua'i a'ě.” ¹¹ Caquě yěhuoquěna, Capitánpi sehuocaiye paquě coa asa topi, Pablo caye. Iti yohuě paquě cayere cui'ne yohuě quěhuiquě cayere sehuocaji'i. ¹² Jaje pa'ina, si'aohua'i cuasahuě iye yo sa'ro cato co'aji oco těcahuě pěani těto saiye.

Sañu'u, Fenicena ẽsẽ du'ina tiñarepa ña sa'rona. Jarona oco tẽcahuẽ jẽañu'u, cuasahuẽ.

Asi Tsiaya Ai Co'poye

¹³ Jaje cuasajena, huẽ'ehuẽ te'tepi a'ri ja'ye tutu ju'aquẽna, saiye de'oji cuasajẽ yohuẽ dẽquẽye ne huahuase'e naẽ mẽa saoni ayani saẽ'ẽ, Creta tẽ'tepajã'a. ¹⁴ Saijẽ pa'i maca ẽmẽje'e tẽ'hui jai tuturepa daiyepi dani yohuẽre tutu sao. ¹⁵ Tutu saocona, sañope yo'o jujarena, tutupi quẽconi sao. Sacona, io jẽjo saoyejẽ saẽ'ẽ. ¹⁶ Saicohua'ipi te'e a'ri saodohuẽ Clauda hue'eco jeteyo'jena ti'ahuẽ, ai tutuma'tona ti'ani. Jarona ai yo'ojẽ a'ri yohuẽ paire huaso yohuẽ ayahuẽ. ¹⁷ Aya tẽjini jai yohuẽ joima'coni cuasajẽ jai yẽi meapi huẽhuẽ yohuẽ, cui'ne a'ji mejahuẽana Sirte hue'eyena ju'a huesẽ ma'ñe cajẽ ca'rajẽ dẽquẽyere jopojã'a jea dẽso neñahuẽ, yohuẽpi ju'aye pajaco cajẽ. Jaje yo'oni coa huahuajẽ tutu sao cuañoahuẽ. ¹⁸ Nãtasi mu'seje ai tutuquẽna, ña jujani iti saicohua'ipi yohuẽ sayere tsiayana moe dẽso huẽohuẽ. ¹⁹ Toaso mu'se acona yureta'a johua'i jẽñare papi ñajẽ jea dẽsohuẽ, yohuẽ pa'ise'e. ²⁰ Ai tsoe mu'seña ẽsẽre cui'ne ma'ñocore ñama'pẽ pa'ijẽ cui'ne ai tutu ju'aquẽna, tutu sao cuañojẽ yureta'a ti ne huesẽre pahuẽ cuasahuẽ.

²¹ Ai tsoe aima'pẽ pa'iyẽ sẽte, Pablopi si'aohua'i jopona huẽni nẽcani capi:

“Yẽ'ẽ Cretana pẽañu'u caye asani sehuocaisicohua'i pa'ito de'ora'pi. Jarona pẽasicohua'i pani si'aye iye ai yo'oye para'huẽ. ²² De'oji, yure ai cuasama'pẽ, tutu mañare hue'ejẽ'ẽ, si'aohua'i mẽsarũ huajẽja'cohua'i a'ẽ, yohuẽse'e ne huesẽtoje. ²³ Yẽ'ẽ pacacai necaiquẽpi Maija'quẽpi iye ñami i huiñaẽre jẽjo daouna, dani capi, ñeje: ²⁴ ‘Pablo ca'rama'ẽ pa'ijẽ'ẽ, César quẽrona saiyeque paji. Jaje pa'ina, mẽ'ẽ iño pa'i do'ire Maija'quẽpi si'aohua'ire mẽ'ẽ ja're yohuẽ pa'icohua'ire huasoja'quẽ api, ju'ĩñere.’ ²⁵ Jaje pa'iyẽ sẽte ẽjaohua'i tutu mañare hue'ejẽ'ẽ, yẽ'ẽ cato Maija'quẽpi i case'ejẽ ñacaija'quẽ api cuasayẽ, cui'ne huiñaẽ quẽase'ejẽ pa'ye pa'ija'coa cuasayẽ. ²⁶ Mai cato saodohuẽna yohuẽse'e ju'a huesẽcona, tũmasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ẽ.”

²⁷ Tutupi tutu saosicohua'ipi jai asi tsiaya Adriaticore huahuahuẽ, jopo ñami pa'i maca, catorce mu'seña pa'i maca ja maca, ñami jopo pa'i maca yohuẽ ñajẽ sacohua'ipi jẽ'nẽrepa yeja ti'añẽ cuasahuẽ. ²⁸ Asani huaiñere cuẽcujẽna, treinta y seis metros paji'i, huaiñe. Pa'ina, ai seña maca sani tijupẽ cuẽcujẽna, veintisiete metros paji'i. ²⁹ Pa'ina, jai quẽna pẽana ju'a huesẽ ma'ñe cajẽ ca'rajẽ yo sẽtipẽja'a cuatro quẽna ca'huanoa jẽo dẽsohuẽ, iti dẽquẽco naupa ja'ñere. Yo'ojẽ esa ñatama'coni cuasahuẽ. ³⁰ Iti yohuẽ sacohua'ire papi yahuerepa jai huẽre jẽo sañu'u cajẽ a du'iona, jẽa yohuẽre a'ri yohuẽre tsiayana casa huahuoñu'u cajẽ yo'ohuẽ, quẽna ca'huanoare corohuẽ quẽrona jea dẽsoñu'u cajẽ yo'oyejẽ pa'ye yo'ohuẽ. ³¹ Yo'ojẽna, Pablopi quẽapi, Capitãre cui'ne i soldado paire ñeje caquẽ:

“Iye yohuẽ sacohua'ipi iye yohuẽre pa'ima'pẽ pa'ito mẽsarũ huajẽcohua'i pa'iyẽ peosipi.”

³² Jaje caquẽna, asani soldado acohua'ipi a'ri yohuẽ sãa mea tẽa jẽoreña.

³³ Nãta maca Pablopi si'aohua'ire ẽo huẽopi ñeje caquẽ:

“Mai catorce mu'seña aima'cohua'i a'ẽ, mai pa'i ja'ñere huesẽjẽ. ³⁴ Jaje pa'iquẽta'are yureta'a aijẽ'ẽ, tutu paja'cohua'i, mẽsarũ naña me macajẽ ne huesẽyẽ peoji.”

³⁵ Jaje ca tẽjini ẽore ini Maija'quẽre seni tẽjini yẽtoni ẽi huẽouña. ³⁶ Ai huẽoquẽna, ñani quẽcojẽ ẽore ẽteña. ³⁷ Yohuẽ pa'icohua'i cato, docientos

setenta y seis pai pateña. ³⁸ Ani tëjini trigore tsiayana ña'ñe dësoreña, peojaco cajë.

Yohuë Ne Huesëye

³⁹ Ñata tomesi maca yohuë sacohua'ipi iti yeja mamire huesëcohua'i paë'ë. Pa'ijë mejahuëre ñani, jaona së'añu'u cuasajë yo'ohuë. ⁴⁰ Jaje yo'ojë yohuë jëaye sëani huahuasi mea yë'te tëteni iti hue'ñana quëna ca'huanoa jea coehuë, cui'ne yohuë tayo peruje joyehuë, iti po'neñeje. Jaje yo'oni tutuquëna, sai cañare mëohuë. Mëorena, yohuëpi mejahuëna tsiojai huëo. ⁴¹ Tsiojaijëna, jai yohuë corohuëpi mejahuëna ju'anëni huesëo. Ja maca yureta'a yo sëtipëja'a joni sacco'ë, ai tutu to'aque ju'ayepi. ⁴² Ja maca soldado paipi cosicohua'ire huani jeoñu'u cajë yo'ohuë, jaohua'ipi mamini catire paja'cohua'i a'ë cuasajë. ⁴³ Jaje yo'ojëna, Capitãpi Pablöre huasosi'i caquë yo'oma'pë pa'ijë'ë, capi. Cani si'aohua'ire cuañepi mamicohua'i cato du'ru du'teni mamijë'ë, caquë. ⁴⁴ Ja jeteyo'je yecohua'ipi yohuë toñana tseani mamijë saijë'ë, capi. Caëna, jaje yo'ojë si'aohua'i huajëcohua'i yejana ti'ahuë.

28

Malta Saodohuëre Pa'iyë

¹ Si'aohua'i yejana de'hue ti'asicohua'i pa'ijë ja saodohuë mami asahuë, Malta. ² Si'aohua'ire yëquëre iti maca pa'icohua'ipi de'oye yo'ohuë. Jaje yo'ojë toa suani dani cuijë'ë, cahuë. Ja mu'se cato ocoquë sësëye pa'iji. Jaje pa'ina, si'aohua'ire huëohuë, cuija'cohua'ire. ³ Ja maca Pablo ja'ju jeca mañare co'eni suaquëna, toapi uquëna, etacopi, aña cuco'ë, jëtëna. ⁴ Pablo jëtëna añapi cuni decona, ñani iti maca pa'icohua'i sa'ñe cahuë:

“Iquë paire huaiquë pa'ima'quë, jaje pa'ipi jai tsiaya mamini jëasiquë pa'tioje, ja yë'ta'api ite de'oye pa'iyë peoyerepa Maija'quëpi yo'oma'quë.”

⁵ Pablopì añare toana ya'cue toni ti a'si ju'liñe peoyerepa paji'i. ⁶ Pa'ina, si'aohua'i je sa'yëhua cotoja'quë api, panita'a huajërepa juni taija'quë a'ni cuasajë utehuë. Utejëna, ai yo'oye paquëna, ña jujani tiñe cuasaye ponani Diusu api, cahuë.

⁷ Yëquë pëa sito quëno macare Publio hue'equë jai tsio paji'i. Jaë cato saodohuë ëjaërepa paji'i. Jaëpi yëquëre i huë'ena de'oye pëpami tres mu'seña ao aoquë ñacaji'i. ⁸ Jarote Publio pëca ja'quë suña dahuëna cui'ne tsie ëta dahuë cõni ju'iquë paji'i. Pa'ina, Pablopì cacani ñani Maija'quëre seni tëjini ite jëñapi patoquëna, co'yapi. ⁹ Co'yaëna, asani ite saodohuë acohua'ipi jai pai ju'icohua'ipi daë'ë. Daijëna, si'aohua'ire jujupi. ¹⁰ Jaje jujuquëna, ñani sihuajë ai de'oye yo'ohuë. Yo'ocohua'ipi yequë yohuëna aya mëni sai huëo maca yëquë saijë ai ja'ñe cui'ne si'aye jopo caraye jishuë.

Pablo Romana Ti'añe

¹¹ Toaso ñaëohua'ire saodohuë pani tëjini yureta'a jai yohuëna ayamë'ë, Alejandría acona, oco tēcahuë pa'ina, pëasicona, Castor cui'ne Póluz diusuohua'i a'ë cajë nesicohua'ipi quë'iona ayamë'ë. ¹² Aya mëni saicohua'ipi Siracusana ti'ahuë. Ti'ani toaso mu'seña pëahuë. ¹³ Pëasicohua'ipi tsiaya të'tëpaja'a saicohua'ipi Regiona ti'ahuë. Ti'ani ñatasi mu'se saijëna, huë'ehuë te'tepi ai tutu ju'api. Jaje ju'aqueña, saicohua'ipi se ñatasi mu'se ti'ahuë, Puteolina. ¹⁴ Ti'ani jaron añañuë, Maija'quë do'icohua'ire. Ñajëna, jaohua'ipi pëajë'ë cajëna, siete mu'seña pëani paë'ë. Pani saicohua'ipi yureta'a Romana ti'ahuë. ¹⁵ Yëquë saiye tsoe asani pa'icohua'ipi Maija'quë do'ijëpi sañope dani ti'ahuë, yëquëre. Forona Apio quë'rona, toaso cõno ucu huë'ña pa'i hue'ña, ja

Romarepa ti'ama'në. Ja maca Pablo ña huajëni sihuaquë Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. ¹⁶ Jaje Romana ti'asi maca ëjaohua'ipi te'i pa'iaquë Pablo cani te'e soldadore ïte ñaja'quëre nehuë. Neni te'ire pëpahuë.

Romare Pablo Pa'ïye

¹⁷ Toaso mu'seña Roma pëani pa'iquëpi Pablo jëjo saopi, judío pai ëjaohua'ire soija'cohua'ire. Soina, judío pai tsi'sirena, capi:

“Do'ijërepa yë'ë judío paire co'aye sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne ja'në aïohua'i case'eje sañope yo'oma'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre Jerusalénre pa'ina, tseani romano paina isihuë. ¹⁸ Isirena, jaohua'ipi si'aye yë'ë yo'ose'e seni asa tējini huani jeoñe peoquëna, etoñu'u cahuë. ¹⁹ Cajëna, judío paipi asani ësehuë. Eësejëna, sei'ë. Jaje pa'ito romano pai ëjaëre papi Césarpi yë'ë yo'ose'e asani ne de'huajaquë caquë, nuñerepa yë'ë paire sañope caye peoquëta'a jaje cahuë. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarute soihuë, ñaquë coca caji'cohua'ini, yë'ë iye maca tseja cuañosiquëpi quëna me sël'i pa'iyë, mai Israel pai utejë pa'iyere cuasa do'ire.”

²¹ Jaje caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Yëquë më'ëre sañope cajë toyase'e ñama'cohua'i a'ë, Judea pa'icohua'i toya daose'e cui'ne jaropi do'ijërepa judío pai daisicohua'ije më'ëre co'aye yo'oquë api cayeje pa'ahuë'ë. ²² Jaje pa'ina, yëquë asaye yë'yë, më'ë cuasayere. Yëquë iño asajë pa'iyë, si'a hue'ña pa'icohua'ipi huajëya'yere sañope cajëna.”

²³ Jaje cani ïti tsi'sija'a mu'se ca nëohuë ca nëosicohua'ipi jai pai tsi'sihuë, Pablo pëani pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, Pablopai nea hue'ña huëosiquëpi neatorepa quëa tējipi ma'tëmo pa'i te'te ayere, Maija'quëre quëacacohua'i toyase'epi cui'ne Moisés cuañese'epi cōni iñoquë quëapi, Jesús ayere care paji cajë sehujajë caquë. ²⁴ Jaje caquë quëaquëna, yecohua'ipi Pablo caye sehucacë'ë, yecohua'ipi sehuocaiye pahuë. ²⁵ Jaje yo'ojë te'e cuasaye peoquëna, sai huëohuë. Sai huëojëna, Pablopai capi:

“Maija'quë de'o joyopi nuñerepa capi, mësarui aipëre ïte quëacaciquë Isaías yë'opoja'a ñeje:

²⁶ Sani quëajë'ë, ja daripë paire.

De'huarepa asanije asa ti'añe paja'cohua'i a'ë.

De'huarepa ñanije ña ti'añe paja'cohua'i a'ë.

²⁷ Iohua'i cuasajë pa'iyepi cara huesësico pa'i do'ire,

Cajonoaje ta'pise'ere hue'eyë.

Cui'ne ñaco caje sïose'ere hue'eyë, ñañe pañë.

Asayeje pajë, cui'ne jaje pa'iquë cuasajë asa ti'añe pajajë caquë nëina,

Cui'ne yë'ëna co'iyepi pajëna, yë'ëpi iohua'ire jujucaiye pajaquë cajë jaje yo'oyë.

²⁸ Jaje pa'ina, yure iyere asajë'ë, iye Maija'quë huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaye pa'iji. Jaohua'ita'a de'oye asacaija'cohua'i a'ë.”

²⁹ Jaje Pablo caquëna, judío paipi pëijë sañope cajë saë'ë.

³⁰ Pablopai jaroni caya ometëcahuëa pëani paji'i, i pa'i huë'e do'i ipi saiquë. Jarore pa'i si'ahua'ire ïte do'i saicohua'ire de'oye pëpaquë yo'opi. ³¹ Yo'oquë pa'i Maija'quë cuañe te'te ayere ca'raye peoyerepa quëaquë cui'ne Ejaë Jesucristo ayere ye'yapi, yecohua'ipi ti josa yo'oma'pëna.

ROMANOS

Pablo Romano Sehuosicohua'ire Toyaye

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristo jo'yaë'ë. Maija'quëpi yë'ëre soini cui'ne i jëjo daoquëre nepi, yë'ëre i huaso cocare quëaja'quëre.

² Maija'quëpi ja huaso coca ai tsoe ca nëoquëna, ire quëacaicohua'ipi i de'o toya pëpëna toyaahuë'ë. ³ Maija'quë mamaquë Jesucristo ayere Jesucristo pai de'oni judío pai ëjaë David tsëcapë aquë paji'i. ⁴ Pai pa'iquëta'a Maija'quë mamaquë tutu quë'ire papi asayë, i de'o joyo tutupi yo'oquëna, ju'isiquëpi huëni inōuna. ⁵ Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë yëquëre i mamipi i jëjo daocohua'ire nepi, si'a yeja pa'icohua'ipi sehuoni cui'ne i case'ere necaicohua'i pa'ijajë caquë. ⁶ Mësarujë jaohua'i acohua'ipi Maija'quë soisicohua'i pa'iyë, Jesucristo tsecohua'i pa'ijajë caquë.

⁷ Si'aohua'i Roma daripë acohua'i Maija'quë soisicohua'ire caquë toyayë, mësarute. Maija'quë oi soipi, mësarupi ina isisicohua'ipi de'oye pa'ijajë caquë. Soisicohua'ipi de'oye pa'ijë'ë, Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi de'oye pa'iyë isiquëna.

Romana Pablo Do'i Sai Ëaye

⁸ Du'ru macarepa Jesucristo do'ire yë'ë ja'quëre sihuayë, si'aohua'ire mësaruni cuasaquë. Mësaruni Maija'quëre cuasajë pa'iyë si'a huë'ña pa'icohua'ire de'oye quëaja'ña, sihuayë. Sihuaquë de'oji cayë, Maija'quëna.

⁹ Yë'ë si'a joyorepa cuasaquë Maija'quëre necai pa'iyë, i mamaquë cocarepa quëacaquëpi. Maija'quë api, iti ñasiquë si'anë yë'ë mësarute cuasaquë secacaiye. ¹⁰ Si'anë Maija'quëre señë, i yëyepi pa'ina, yë'ë jaro do'i sasi'i caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, cōcayie yëyë, mësarute joyo pa'iyë, ai jerepa tutu quë'iohua'i pa'ijajë'cohua'ire. ¹² Ñeje caquë cayë: Maija'quëre mai cuasayere sa'ñe cōcayiere caquë yë'ëpi mësaruni cuasayere se cōcaina, mësarupi yë'ë cuasayere cōcayijë'ë. Jaje yo'ojë sa'ñe cōcayie pa'iji.

¹³ Maija'quë do'ijë yë'ë mësaruni quë'ro sasi'i si'anë caquëta'a yureje ja yë'ta'a saiye pañere asajë'ë caquë quëayë. Hueare tēayeje pa'ye mësarujaj'a Maija'quë joyo ayere sani tēasi'i caquë cuasahuë, yequë huë'ña judío peocohua'ijaj'a tēayeje pa'ye. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë sehuosi do'ire tañe asacohua'ire, huesëcōhua'ire, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ire, si'aohua'ire quëaye pa'iji. ¹⁵ Jaje yo'oquë cui'ne mësaruni Roma pa'icohua'ireje Maija'quë coca quëacaie yëyë.

Maija'quë Coca Tutu Quë'i

¹⁶ Maija'quë huaso coca quëaye yë'ëre huajëya'ye nëiñe paji. ¿Maija'quë tutu quë'i cocarepa me yë'ëre huajëya'ye nëico'ni? Si'aohua'ire ite sehuocohua'ire huaso ja'ñe a'ë, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje. ¹⁷ Jaje pa'ina, necaire paye pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire neñere quëaji, de'o cocapi: "Nuñerepa pa'iquë cato, Maija'quëpi necaire paye pa'iji cuasayepi pasipi" caji tsoe toyase'e.

Do'i Quë'iohua'i Pa'iyë

¹⁸ Iohua'i co'aye yo'oyepi Maija'quë coca ye'yayere sañope yo'oyë. Jaje yo'osicohua'ire Maija'quëpi ma'tëmöre papi iohua'i yo'osi do'i co'ayere papi sai ja'ñe jëjo dao ja'ñere inōpi, maire. ¹⁹ Jaohua'i tsoe asayë, ta'ñe Maija'quë

ayere. Jaje pa'ina, ipi jaohua'ire du'ru iñopi, i ayere ña ja'ñe. ²⁰ Si'aye iye yeja pa'iyē ipi de'huapi. I de'huani pa'i macapi huēoni i nese'ere ñajē Maija'quē pa'iyē asayē, ite ñama'pē pa'inije. Jaje pa'ina, Maija'quē tutu quē'ipi cui'ne ti'pāni huesēquē pa'iyē asajēta'a de'oye yo'oye pa'si do'ire, ca de'huani jēa ti'añe peoji, jaohua'i. ²¹ Jaje Maija'quē pa'iyē asacohua'ipi Maija'quēre papi cajē ite oiye pahuē. Cui'ne yequeje de'oquēre papi caye pahuē. Coa ai jerepa yeque ti do'i peoyere cuasahuē. Cui'ne iohua'i huesē joñoapi nea hue'ñana ne huesēhuē, co'a joñoa hue'e do'ire. ²² Jaje pa'ina, ta'ñe pa'iohua'i a'ē cacohua'ita'a coa ai jerepa huesēohua'i pa'iyē. ²³ Maija'quē de'oquērepa pa'iquēta'are tiñere señe, ju'icohua'ije pa'iohua'ire de'huase'ere, pa'ije pa'ire, pi'aje pa'ire, nēicohua'ije pa'ire cui'ne añaje pa'ire de'huase'ere.

²⁴ Jaje pa'ina, señañe mēsarū yēyeje yo'ojē pa'ijē'ē caquē jeocopi, Maija'quē. Jaje caquē jeocouna, huajēya'ye sa'ñe yo'ohuē, iohua'i capēje ti oiye peoyerepa. ²⁵ Nuñerepa Maija'quē cocare asaye yēma'pē coa ai jerepa cosoyere asahuē. Cui'ne jaje yo'ojē Maija'quē de'huasi co'amañare sei'ē, de'oquēre pa'ē cajē. Maija'quēre pare sēma'pē cui'ne Maija'quēre pa'ē caye pahuē. Maija'quē cato ti de'oquēre pa'ē caye pa'iji, si'anē. Jaje pa'ijaquē.

²⁶ Jaje pa'ina, Maija'quēpi jeocopi, co'aye si'sire yēcohua'ini coequē. Jaje pa'ina, nomiohua'ije Maija'quē cuañese'e jeoni sa'ñe nomiohua'ija'a ēmēre yo'oyeje yo'ohuē, si'si. ²⁷ Cui'ne jaje ēmēohua'ije nomiohua'ire yo'oye jeoni sa'ñe ēmēohua'ija'a yo'ohuē. ēmēohua'ipi huajēya'ye yequē ēmēohua'ini yo'o do'ire iohua'i capēapi ai yo'oyē, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai cuañojē.

²⁸ Jaje pa'ina, iohua'ipi Maija'quēre asaye coeye sēte, ije iohua'ire jeocopi, joyo huesēohua'i pa'ijē iohua'i yēyeje co'ayere pa'ijajē, caquē. ²⁹ De'oye nuñerepa pa'iyē peocohua'ipi co'ayese'epi timēsicohua'ipi pa'iyē, si'si yo'oye, nomi yēye, ēa ñañe jaiye tayo yo'oye. Co'amañare ēa ñajē co'aye cuasaye, huani jeñe, uihuaye, cosoye, co'a merepa co'acohua'ipi cui'ne co'a coca carojaicohua'i pa'iyē. ³⁰ Yecohua'ini co'acohua'i a'ē cayē, Maija'quēreje coecohua'i a'ē, jōsa yo'ocohua'i a'ē, coa paipi ne ti'añe pa'iji cuasacohua'i a'ē, cui'ne yē'ēpi jerepa pa'i a'ē cuasacohua'i a'ē. Co'ayere ai jerepa se cuasa huēocohua'ipi cui'ne pēca ja'quēohua'ireje de'oye sehuoma'cohua'i a'ē.

³¹ Yēhuoye asa ti'añe coecohua'i a'ē. Iohua'i ca nēose'eye yo'o ti'ama'cohua'i a'ē. Iohua'i sihuama'cohua'i a'ē. Yecohua'ireje sañope yo'ose'ere sai de'huama'cohua'i a'ē. Ai yo'ocohua'ire teaye pa'iohua'ire yecohua'ire ñama'cohua'i a'ē. ³² Jaohua'i cato Maija'quē cuañese'e si'aye asacohua'i a'ē. Cui'ne asacohua'i a'ē, iye yo'osicohua'i pa'ni do'i quē'iohua'ipi pa'ijē jūni huesēye pa'iji case'eye. Jaje asacohua'ita'a ai jerepa co'ayere yo'ojē pa'iyē. Cui'ne yecohua'ipi co'aye yo'ojēna, sihuajē yējē ñañe.

2

Maija'quē Nuñere Papi Ca Huesoye

¹ Yequē yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquē api ca huesoquē pa'ni ca de'huani jēa ti'añe peoji. Mē'ēpi yequē yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquē api ca huesoquē pa'ni, mē'ēja'a co'ye ca huesoye pa'iji, mē'ēje cui'ne yo'o do'ire.

² Jaje pa'ina, asayē, mai Diosupi pa' yo'oyere ña tējini i coca cayeje pa'ye nuñerepa ca huesoja'quē api, ja co'ayere yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji ca maca. ³ Jaje pa'ina, mē'ēpi cuasani Maija'quē pa' ñape yo'ose'ere ña tējini ca hueso mu'se ti'aēna, yecohua'ire tayoyē, cuasaquēpi cui'ne mē'ēpi iohua'i yo'oyeje yo'oquē pa'ni zjējaja'quē a'ē, cuasaquē? Jēaye peoji. ⁴ ¿Mē'ēre ponañere caquē Diosu dahuēre quēcoquē yo'oquēna, i oi yo'oyere asama'ē

huesëquë coeyë, më'ë? ⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë joyo jëa do'ire më'ë pa'iyë ponëma'ë coequë paë'ë, më'ë. Jaje yo'oquë ai jerepa më'ë nejo cuãño ja'ñere tsì'so tímëñë, më'ë Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se tì'aëna, sai ja'ñere më'ë yo'ose'eje pa'ye. ⁶ Ja maca ipi pai ñape yo'ose'eje pa'ye saija'quë api. ⁷ De'oye yo'oyere yo'o jujama'cohua'ipi ëja deoyere cui'ne i de'oye pa'iyere cui'ne ju'i ma'ñere co'esicohua'ini Maija'quëpi ti pani huesëyere isija'quë api. ⁸ Isiquëta'a yecohua'ipi iohua'ise'e cuasajë nuiñere sehuoma'pë coa co'ayere tuiyë. Jaohua'ire cato Maija'quëpi pëi nejoja'quë api. ⁹ Si'aye co'aye yo'ocohua'ire ai yo'oye cui'ne oiye pasipi, du'ru macarepa judío paipi jeteyo'je judío pai peocohua'ije. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi de'oye yo'osicohua'ire cato sihuaye, cui'ne ëja deoyere cui'ne de'oye pa'iyere isija'quë api. Du'ru macarepa judío paini jeteyo'je judío pai peocohua'ireje isija'quë api.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato icohua'i yecohua'i a'ë caquë yo'oma'quë api, si'a yë'quë maca ñaquë api, si'a paire. ¹² Jaje pa'ina, Moisés cuãñese'ere asama'cohua'ipi co'aye yo'ocohua'i pa'itoje ja yë'ta'a nejoja'cohua'i a'ë, Moisés cuãñese'ere asama'cohua'ire. Cui'ne Moisés cuãñese'ere asasicohua'ita'a co'aye yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji, Moisés cuãñese'ere ca do'ire. ¹³ Cuãñese'ere coa asacohua'i cato, nuñerepa pa'icohua'i peoyë. Cuãñese'ere yo'ocohua'i cato nuñerepa pa'icohua'i a'ë ca huesoye pa'iji. ¹⁴ Judío pai peocohua'i cato toya cuãñese'ere ti peoyë. Jaje pa'iohua'ita'a cuãñese'ere pacohua'ipi yo'oyeje pa'ye yo'ojë pa'iyë, iohua'i cuasase'epi. Jaje yo'ojë iohua'ipi iohua'ire cuãñëñe neñë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i yo'oyepi iñoñë, iohua'i joñoare cuãñese'ere pa'iyë paye. Jaje pa'ina, iohua'i joñoa cuasayepi caja'coa, de'oji më'ë yo'ose'e panita'a co'aji, më'ë yo'ose'e. Jaje cani iñoji, cuãñese'epi joñoare pa'iyë. ¹⁶ Cui'neje iohua'ire caja'quë api, Maija'quë ca hueso mu'se pa'ina. Ja mu'se cato Maija'quëpi Jesucristo ja're si'a pai yahue yo'ose'e ña tējini ca huesoye pa'iji, yë'ë de'o cocarepa quëase'eje pa'ye.

Judío Pai Cui'ne Moisés Cuãñese'ere

¹⁷ Më'ëpi judío pai pa'ima'quëje ñani caquë jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi, Moisés cuãñese'ere asaquëpi, Maija'quëre pare payë caquë sihuaquëpi, ¹⁸ Maija'quë yëye ta'ñe asaquëpi, cui'ne cuãñese'epi de'oyerepa tì'añere ye'yesiquëpi, ¹⁹ yecohua'i ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i pa'icohua'ire ye'yaquëre pa'ë cuasaquëpi, cui'ne nea hue'ñaje pa'i hue'ñare pa'icohua'ire de'oyepi miacaiyeje pa'ye yo'o iñoquëre pa'ë cuasaquëpi, ²⁰ cuãñese'ere pacohua'ipi, ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa yo'oyere ye'yaye payë cuasaquë huesëcohua'ire ye'yaquë pa'iquëpi cui'ne tsije pa'iohua'ire quëa tì'añë cuasaquëpi. ²¹ Jaje pa'iquëpi ye'yaquë a'ë cuasaquë pani ¿me yo'oquë më'ëja'a co'ye ye'yama'quë'ni? Jare më'ëpi co'amaña yahue i ma'ñe a'ë quëaquetä'a ¿cui'ne me nesi'quë më'ëpi co'amaña yahue imaquë'ni? ²² Yequë nomiore yo'oma'ë caquëta'a, ¿me yo'oquë më'ëpi jaje yo'oquë'ni? Cui'ne më'ëpi coa de'huasicohua'ire ñani coequëta'a ¿me nesi'quë iohua'i se hue'ña pa'i co'amaña yahue imaquë'ni? ²³ Maija'quë cuãñese'ere pare pacohua'ipi pa'iyë caquëta'a, mësarupi cuãñese'ere de'oye sehuocaima' do'ire yecohua'ipi Maija'quë co'aquë api cayë. ²⁴ Jaje yo'oye pa'ina, ñare paquë toyase'e caji: "Judío pai peocohua'i co'aye cayë, Maija'quëre, mësarupi co'aye yo'o do'ire."

²⁵ Jaje pa'ina, më'ëpi cui'ni cã'ni tãasiquëpi Moisés cuãñese'ere si'aye sehuocaito co'ajij, më'ë yo'ose'e. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cuãñese'ere sehuocaima'quë pani cã'ni tãama'quëje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁶ Jaje pa'ina, tãama'quëta'a si'aye cuãñese'ere yo'oni cã'ni tãase'eje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁷ Jaje

pa'ina, i ca'nihuë tëama'quëta'a, cñañese'ere si'aye sehuoquëna, ja yo'oyepi më'ëni co'aye yo'oquëre iñoja'quë api, toyase'e paquëta'a cui'ne ca'ni tëasiquëta'a sehuoma'ë pa'isiquëre. ²⁸ Judíorepa pasi'i caquë coa ëmëje'ese'epi yo'ojë ti'añe peoji. Cui'ne nuñerepa cui'ri ca'ni tëaye cato ëmëje'epi yo'oye peoji. ²⁹ Jaje pa'ina, judíorepa cato pa'iyë pa'iji nuñerepa sa'nahuëre papi. Cui'ne cui'ri ca'ni tëase'epi sa'nahuë joyore pana tëasiquëje pa'i pa'iyë pa'iji. Coa cñañese'epi ti'añe peoji. Maija'quë joyo neñe a'ë, iye cato. Jaje pa'ina, iye cayeje ne cñañosiquë cato Maija'quëre papi de'oquë api caquë ña nëosiquë api, pa'ni pai mañapi.

3

¹ Jaje pa'ina, ¿iquere do'i paquë'ni, judío pai pa'iyë cui'ne cui'ri ca'ni tëasicohua'i pa'iyë? ² Ja cato jaiye cöcayë pa'iji, du'rurepa Maija'quë judío paina i coca de'hue pacaija'cohua'i a'ë caquë isisi do'ire. ³ Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío acohua'ipi nuñerepa yo'oyere yo'o jujani jeotoje Maija'quë cato i ca nëose'ere jare yo'o ti'aquë pa'iji. ⁴ Maija'quë cato i coca nuñerepa cayeje pa'ye yo'o ti'aquë api, si'a pai coa cosocohua'i pa'itoje. I cato cosoma'quë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Nuñerepa pa'iquëre iñoñe pa'iji, më'ë case'epi.

Cui'ne yecohua'ipi më'ëre ña tëjini ca hueso maca më'ëpi de'oquërepa etaja'quë a'ë.

⁵ Mai tayo yo'oyepi Maija'quë nuñe yo'oyere de'oyerepa iñojë pa'ito Maija'quë mai tayo do'ire nejoquë pa'ni Maija'quë nuñe yo'oma'quëpi nejoji. ¿Jaje caye pa'iquë? Pa'ni, pai caye ayepi caye a'ë. ⁶ Jaje caye peoji. Maija'quëpi nuñe yo'oma'quë pa'ni, si'a pai tayo yo'ose'e ña tëjini ¿me pai yo'oyere ca huesoye pa'iquë'ni?

⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cosoyepi Maija'quë nuñerepa pa'iyere ai jerepa de'oye iñoçayë pa'ito ¿me neni yë'ëre tayoquë api caye'ni? ⁸ Jaje pa'ito ¿me yo'oquë co'ayere yo'oma'quë'ni, de'oyepi pa'ija'core? Iye cato yecohua'ipi cayë, maire. Co'aye cuasajë sañope cacohua'ini co'aye yo'ojë de'oyere ti'añe pa'iji ye'yayë cayë, maire. Jaje cacohua'ire nuñerepa yo'oquë nejoñe pa'iji.

Si'aohua'i Do'i Quë'iohua'ipi Pa'iyë

⁹ ¿Jaje pa'ito mai judío pa'ipi jaohua'i seña maca de'ocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iyë? ¡Pa'ni! De'ocohua'ipi peoyë. Tsoe mai judío pa'ipi de'ocohua'ipi pa'i ma'ñe iñoñuë. Jaohua'i ja're si'a yë'quë maca co'ayepi pacona, pa'iyë. ¹⁰ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Te'i macaje ti peoji, de'oquë.

¹¹ Asani pasi'i cacohua'ijë peoyë.

Peoyë, Maija'quëre co'ecohua'ijë.

¹² Si'aohua'i tayo sani huesësicohua'i a'ë. Si'aohua'i do'i peocohua'i a'ë, ti cöcaima'cohua'ipi.

De'oye yo'ocohua'i, te'i macaje ti peoji, de'oye yo'oquëje.

¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tërëhuëa cato paire tasico de'hua sioma'coje pa'io, coa nejo cocare etaye.

Si'aohua'i tsemeñoapi coa cosoyë.

Ña tsimaje pa'yepi si'aohua'i yë'opqa pa'iyë.

¹⁴ Yequëre ai yo'o huano'i co'ayese'e yecohua'ire cayë, cui'ne sëjeñese'e.

¹⁵ Paire esa huani jeoñese'e yëcohua'i a'ë.

¹⁶ Si'aohua'i co'aye yo'oyepi ai yo'oye cui'ne nejoñe isiyë.

¹⁷ Cui'ne ñama'pë pa'iyë, de'oye pa'i ma'arepa.

¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi ti ca'raye nëima'ëna, Maija'quëre cuasama'pë pa'iyë, a'ri mañaje.

¹⁹ Si'aye tsoe hue'ña Moisés cuañese'e judío pai cuañese'e pacohua'ipi si'aye yo'oye pa'iji caji cajë asayë, mai. Jaje pa'iquëta'are iohua'i tayo do'li ca de'huani jëaye peosipi. Maija'quë pai ñape yo'ose'e ñani ca hueso mu'se ti'asi maca si'aohua'i iye yeja acohua'i ca hueso cuañoja'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, cuañese'ere sehuojë yo'ocohua'i cato Maija'quë ja're cõni pa'iyë ti'añe paja'cohua'i a'ë. Cuañese'epi mai tayose'ere iñoji.

Maija'quëre Cuasayepi Huaso Cuañoñe Pa'iji

²¹ Yure cato Maija'quë nuñerepa pa'iohua'ire de'ocohua'ire pare neñere iñoji, cuañese'e cayere yo'oma'ë, tirona se oani. Iye cato Maija'quëre quëacacohua'i toyase'ere cui'ne Moisés cuañese'e toyase'ere ñajë asayë, i jaje yo'oye.

²² Jaje pa'ina, Maija'quë iquë jerepa pa'ire cuasama'quëpi i nëñerepa pa'iyere isiquë api, coa si'aohua'i Jesús ire papi cuasacohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tayo yo'ocohua'ire sëtë si'aohua'ire Maija'quë de'oyerepa ti'añe caraji. ²⁴ Jaje pa'ijëta'are Maija'quëpi oi nuñerepa pa'iohua'ire nepi, i coa isiyepi, Jesucristo do'ipi huasoquë.

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristo ju'ini tsie jeosi do'ipi pai co'aye yo'oye sai de'huaye nepi. Ja sai de'huayere ti'añe pa'iji, Jesuni necaiquëre papi asa do'ipi. Cui'ne tsoe acohua'i tayo yo'ose'ere coa sa tëto saima'ë paj'i, Maija'quë. Jesús tsiese'epi sai de'huapi. Jaje yo'oquë i nuñerepa pa'iyere cui'ne i quëcose'ere iñoji. ²⁶ Iñoni yureje Diusu nuñerepa pa'i a'ë caquë iñoquë yo'opi. Yëquëje cui'ne Jesús tsiese'epi Jesure ire papi cajë asacohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire nequë a'ë caquë iñoquë yo'opi, Maija'quë.

²⁷ ¿Yure jerore pa'ico'ni, mai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye? Tsoe peoco. ¿Me yo'oco peoco'ni? Maija'quëre necaiquëre pare cuasa do'ire peoco, pa'ni cuañese'ere yo'o do'ire. ²⁸ Maija'quëre necaiquëre pare cuasaquëni nuñerepa pa'i api ca huesoye pa'iji, Maija'quëpi cuañese'e yo'oma'quë pa'itoje. Jare tsoe asayë, mai.

²⁹ ¿Mësarupi cuasato Maija'quë judío pai Diususe'e pa'iquë? ¡Pani! Judío pai peocohua'ijë Diusure payë, ite. ³⁰ Jaje pa'ina, yequë Diusu peoji, te'i api. Jare ipi paire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesoye pa'iji, ca'ni tëasicohua'ire cui'ne pacohua'ireje, coa si'aohua'i ite necaiquëre pare asacohua'ini. ³¹ Jaje pa'ito ¿coa mai ite necaiquëre pare asayepi ja'në cuañese'e jeocoye pa'iquë, cõcai ma'ñe de'huani? ¡Pani, jaje yo'oye! Coa ai jerepa yureta'a cuañese'ere de'oyere pa'ë cacaijë yo'oyë.

4

Abraham Yo'ose'epi Iñoñe

¹ ¿Iquere mai ai Abraham ti'aë'ni, i yo'o do'ipi? I ayere cañu'u, yure. ²⁻³ Toyase'e caji: "Diusuni Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diusuni ire papi caquë cuasa do'ire." I yo'o do'ipi nuñerepa pa'iyë Abraham ti'añe papi. Ti'asiquë pani jerepa pa'i a'ë cara'pi. Yure cato Maija'quë ña hue'ñana jaje ca ti'añe peoji. ⁴ Co'amaña necaiquëre saiñe cato coa isise'e peoji, nesi do'ire saiñe a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are co'amaña nesi do'ire peoquëpi Maija'quëni nuñerepa pa'i ca hueso cuañoñe pa'iji. Coa ite ire papi cuasa do'ire co'aquëre nuñerepa pa'iquë api, ca huesoquëni cuasa do'ire. Jaje yo'oye pa'iji. ⁶ Maija'quëpi yequëre ñani i yo'ose'ere cuasama'ë nuñerepa

pa'ire ca huesoquëpi ai sihuaji. Davidje cui'ne capi, toyase'epi. ⁷ I case'e cato caji ñeje:

Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejesicohua'ipi, cui'ne iohua'i co'aye yo'o do'ire coa sai tosicohua'ipi.

⁸ Sihuaquë pa'iyë, Ëjaëpi co'aye yo'ose'ere cama'ëna, sai tosicohua'ipi.

⁹ ¿Jaje pa'ito iye sihuaye ca'ni tëasicohua'ise'ere sihuaye pa'iquë? Pani. Ca'ni tëama'cohua'ije ja sihuaye payë. Tsoe maipi asahuë. Toyase'e cato caji, Diosupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diosuni ire papi caquë cuasa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ito ¿ite je yëhua nuñe pa'iquë api, Abrahamre caë'ni, i ca'ni tëasi jeteyo'je? Pani ja yë'ta'a tëama'në jaje ca næopi. ¹¹ Ca nëosiquëpi jeteyo'je, ca'ni tëa cuañopi, Maija'quë cuañequëna. I ca'ni tëase'epi iñoñe a'ë, Maija'quëpi tëama'quë pa'inë nuñerepa pa'iquë api, ca huesose'ere. Cui'ne Abraham cato tëama'cohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'i pëca ja'quë api. Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje cuasacohua'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji. ¹² Ca'ni tëama'quë pa'inë Abraham Maija'quëre necaiquëre pare cuasase'eje pa'ye ca'ni tëasicohua'ipi cuasacohua'i pëca ja'quë api.

Maija'quë Ca Nëose'ere Ti'añere Quëaye

¹³ Maija'quë Abrahamre cui'ne i tsëcapë acohua'ire iye yejare isija'quë a'ë ca nëoni, ca nëoma'ë paji'i, Abrahampi cuañese'ere yo'o ti'a do'ire. Coa ai jerepa ca næopi, Abrahampi Maija'quëni necaiquëre papi cuasa do'ire. Ja do'ire Abrahamre nuñerepa pa'ire ñaquë Diosu isisi ca næopi. ¹⁴ Jaje pa'ina, cuañese'e caye yo'o ti'acohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere ti'añe pa'ito, Maija'quëre necaiquëre papi cuasayepi do'i peoye patira'pi, cui'ne Maija'quë ca nëose'epi do'i peoye ne huesëra'pi. ¹⁵ Cuañese'e cato ai yo'o ja'ñere isiji, Maija'quë sai de'huaquëna. Cui'ne cuañese'epi peoquëna, ¿Me sañope yo'oye pa'iquë'ni?

¹⁶ Maija'quë ca nëose'e cuañese'ere pacohua'ise'e ti'añe peoji. Cuañese'e peocohua'ije ti'añe pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'ipi ti'añe pa'ijaquë cani coa do'i peoye i ca nëose'ere isiye pa'iji, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasacohua'ini. Jaje pa'ina, Abraham mai pëca ja'quë api. ¹⁷ Toyase'epi caji: "Jai pai pëca ja'quëre yë'ëpi nehuë, më'ëre." Jaje Diosu ca nëouña. Abraham cato Maija'quëre ju'isicohua'ire pa'iyë isiquë api asapi.

¹⁸ Cuasaquëpi ñani uteye peotoje Abraham cato ca nëose'erepa pa'ija'coa cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ina, jai pai pëca ja'quë de'opi, Abraham. Maija'quë ite ca nëose'eje pa'ye ti'api. Ja ca nëose'e cato caji: "Jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë." ¹⁹ Ca nëose'ere asaquëpi cien ometëca paye ja'i maca pa'ina, Zara i paco i coní aiohua'i pa'inije Abraham tsj paye peoji asaquëta'a necaiye pa'iji cuasase'e coa ne huesoma'ë paji'i. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ca nëose'e jëa coeye papi. Coa case'e a'ë cuasaye papi. Coa ai jerepa pa'i ja'ñere pa'ë cuasapi. Jaje cuasaquëpi ai jerepa cuasare paquë de'opi. De'osiquëpi Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuapi. ²¹ Maija'quë si'aye ne ti'añe tutu paquëpi i ca nëose'ere neja'quëre papi cuasapi, jëa coeye peoyerepa. ²² Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa nequë api cuasa do'ire nuñerepa pa'ire ca huesopi.

²³ Abrahamre Maija'quë nuñe pa'ire ca huesopi cajë toyase'e Abrahamse'ere cajë toyaye pahuë, maireje cajë toyase'e a'ë. ²⁴⁻²⁵ Jaje pa'ina, maire nuñerepa pa'iohua'ire nesi'i caquë mai do'ire jucacani huëji'i, Jesús. Jaje pa'ina, mai Ëjaë Jesure ju'isiquëpi huëisiquëni ire papi cajë cuasacohua'ire Diosupi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji, maipi ite necaire paquë api cuasa do'ire.

5

De'oye Pa'iyē

¹ Pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quē maire nuñe pa'iohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, Maija'quē ja're coní de'oye pa'iyerepa tì'ahuē, asajē pa'iyē, mai Ējaē Jesucristo do'ire. ² Cui'ne mai Ējaē Jesucristo do'ipi de'hue tì'ahuē, Maija'quē i oi pa'i hueñarepa yure sihuajē pa'iyē. Maija'quē de'oyerepa pai ñape pa'ija'cohua'i a'ē cuasajē ute jujama'pē pa'iyē. ³ Ja yē'ta'a ai yo'oyeje pa'iji. Jaje tì'aruje sihuayē, ai yo'oyepi quēcōjē dahuēre pa'iohua'ire de'oye. ⁴ Quēcōjē dahuēre yo'oyepi mai tì'añe pa'iji, neñasicohua'irepa pa'iyena. Neñasicohua'irepa pa'iyepi jēa coeye peoyerepa utejē pa'iyena tì'añe pa'iji, mai. ⁵ De'o joyo i isiquē yo'oyeja'a Maija'quēpi mai joñoana i oiyere isi timē huesoji. Jaje pa'ina, mai jēa coeye peoyerepa utejē pa'iyē coa teaye ute tayoye peoji.

⁶ Jaje pa'ina, co'ye huasoye peoquēna, ne tì'ama'cohua'i pa'i do'ire Cristo jucacajì'i, itì macarepa tì'aēna, co'acohua'ini caquē. ⁷ A'jiñe peoji, yequēni jucacaiye. Nuñe pa'ire pani jucacasi'i caquē yo'oquēje peoji. Coa te'i pati'ñe pa'i api, ai de'oquērepa do'ire caquē jucacaiquē. ⁸ Jaje pa'iquēta'are Maija'quē cato i oiye iñopi, maire, ja yē'ta'api co'acohua'i pa'itoje Cristo maire jucacaiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Cristo Jesús ju'isi do'ipi maire nuñerepa pa'iohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, yure cato jerepa Jesús oi necai do'ire tēji mu'serepa Maija'quē pēi nejoquēna, jējaja'cohua'i a'ē, mai. ¹⁰ Mai ite sañope yo'ocohua'i pa'i macata'a Maija'quē maire i mamaquē ju'i do'ipi i ja're de'oye pa'iyē nepi. Jaje nesiquēpi yure cato jerepa Cristo huajēquērepa pa'iyepi huasoja'quē api, maire, tsoe ipi de'oye pa'iyē sēte. ¹¹ Cui'ne jase'e pa'iyē paji. Maija'quēre sihuayē, Cristo Jesús do'ire ini pacacajē. Jaje pa'ina, Cristo do'ipi i ja're coní de'oye pa'iyē tì'ahuē.

Adán Cui'ne Cristo

¹² Te'i ěmēpi co'aye yo'o huēopi. Ja yo'o do'ire jūni huesēye huēopi. Jaje pa'ina, si'aohua'i jūni huesēye pa'iji, si'aohua'i co'aye yo'ocohua'i sēte. ¹³ Ja yē'ta'a cuañese'e peo'nē co'aye yo'oyepi tsoe paji'i, iye yejare. Pa'ina, cuañese'e peoquēna, co'aye yo'ocohua'ire sañope caye peopi. ¹⁴ Jaje pa'iquēta'are Adán pa'inēpi Moisés pa'inēna si'aohua'i juju huesēahuē'ē, Adán Maija'quē cuañese'ere sehuoma'ē yo'ose'eje pa'ye yo'oma'cohua'ita'a co'aye yo'ocohua'ipi. Adán cato Jesucristo daija'quēje pa'i paji'i.

¹⁵ Jaje pa'iquēta'are Maija'quē isiyepi Adán co'aye yo'ose'e tēto saise'ere pa'ē. Te'i Adán co'aye yo'osi do'ire jai pai jujuhuē. Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quē jai pai de'oye pa'i ja'ñere, huasoyere coa isiyepi jerepa pa'ye a'ē. ¹⁶ Adán co'aye yo'ose'epi maire necaiye peoji. Maija'quē isise'epi jaiye necaiye pa'iji. Te'ipi te'ore co'aye yo'o do'ire maire nejoñe pa'iji. Maija'quē isise'e cato jaiye co'aye yo'osicohua'i pa'itoje nuñerepa pa'iohua'ire necaiye a'ē. ¹⁷ Ju'iñe je'quē te'i ěmē co'aye yo'osi do'ire tutu papi. Jaje pa'ye jerepa tutu paja'cohua'i a'ē, huajēyerepa pa'iyere Jesucristo te'i do'ire Diusupi nuñerepa pa'icohua'ire ca huesocohua'ipi.

¹⁸ Jaje pa'ina, Adán i co'aye yo'osi do'ipi si'a paire ne huesēja'cohua'ire nepi. Cui'neje pa'ye yo'oquē Jesucristo nuñerepa yo'oyepi si'aohua'i de'oye ti ne huesēye peoye de'oye pa'i ja'ñe necajì'i. ¹⁹ Ñeje caquē cayē: Te'i de'oye sehuocaima'ē pa'isi do'ipi, si'aohua'i co'acohua'i pa'ē. Jaje pa'iquēta'are, te'i de'oye sehuocaiquē pa'isi do'ire jai pai nuñe pa'iohua'irepa pa'iyē tì'ahuē, Jesucristo do'ipi.

²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëpi cuañese'e isipi, co'ayepi ai jerepa pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye co'aye pa'itoje Maija'quë oiyeipi ai jerepa jaiye pa'iji. ²¹ Ja'në co'ayepi cato pai ëjaërepaje pa'ye paji'i, paire cuañequë juni huesëyena saquëpi. Yure cato Maija'quë oiyeipi nuñerepa yo'oyeja'a pai ëjaërepaje pa'ye de'opi, Jesucristo yo'o do'ipi, ti pani huesëyena saja'quë caquë.

6

Cristore Sehuosicohua'i Pa'iyë

¹ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni? ai jerepa co'ayere yo'oñu'u, Maija'quë oiye jerepa iñoja'quë api caquë. ² ¡Pani jaje caye! Tsoe mai co'aye yo'oye jëosicohua'i cato ju'isicohua'i'je pa'yepi pa'iyë. ¿Me jaje pa'ito ja yë'ta'api co'aye yo'ojë pa'iyë'ni? ³ Oco do maca Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyena cacajë i ju'ise'eje pa'ye juë'ë, mai. Mësarü jare tsoe asayë. ⁴ Jaje mai oco do maca ju'isicohua'ire Cristo ja're te'e ta cuañosicohua'i'je pa'iohua'i pa'iyë. Ja maca Cristore pëca ja'quë i de'o tutupi yo'ouquëna, Jesús huëise'eje pa'ye cui'ne maije huëiye pa'iji, huajëye pa'iyena.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo ju'ise'eje pa'yena tsiosicohua'i sëte, cui'ne i huëise'eje pa'ye maipi huëiye pa'iji. ⁶ Co'ayere ëjaëje pa'ire pajë necaiyere cui'ne mai paise'e yë tuture nejose'e pa'ijaquë cajë Cristo ja're que cuañosicohua'ipi pa'iyë asayë, mai. ⁷ Jaje pa'ina, ju'isiquë cato co'ayepi jo'ya nesiquë peoji. ⁸ Jaje pa'ina, Cristo ja're te'e ju'isicohua'i pani i ja're con pa'ija'cohua'i a'ë cuasayë. ⁹ Tsoe maipi asajë pa'iyë, Cristo te'e juni huesësiquëpi tijupë juni coñe pase'e. Ju'iñe ite tijupë quëcoye peoji. ¹⁰ Co'a tutupi naë payere ti nejoquë Cristo ju'i'i. Jaje ju'isiquëta'a i huajëquë pa'iyepi Maija'quëre pacacaiji. ¹¹ Jaje cui'ne ju'isicohua'i'je pa'i pa'ijë'ë, co'aye itire yo'oma'pë cajë, co'aye yo'oyepi pa'itoje. Jare cuasajë huajëcohua'irepa Maija'quëre pacacaijë'ë, mai Ëjaë Cristo Jesús ja're pa'icohua'ipi.

¹² Jaje pa'icohua'i sëte mësarü co'ayepi cuañe cuañosiquëje pa'i pajë'ë, capë yëyere yo'oma'pë cajë. ¹³ Yureta'a mësarü capëare isima'pë pa'ijë'ë, co'ayere yo'oja'co cajë. Mësarü capëare ju'isicohua'i huëisicohua'i'je pa'icohua'ire Maija'quëna isijë'ë, de'o nuñerepa yo'oyere nejajë cajë. ¹⁴ Co'aye yo'oyepi yureta'a ëjaë cuañëñeje pa'ye maire cuañe cuañöñe peoji, Moisés cuañëñepi maire meñe cuañe cuañöñe peo do'ire, coa Maija'quë oiyeipi meñe pa'i do'ire.

Jo'yaohua'i Pa'iyë Ayere Quëaye

¹⁵ ¿Maija'quë oi ñacaiyere meñe pa'ijë cuañese'e meñe peo do'ire co'ayere yo'ojë pa'iyë pa'iquë? Pani. ¿Me neni jaje yo'oye'ni? ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe ta'ñe asayë. Jo'yaë cato ëjaëna isisiquëpi i cuañëñere sehuocaija'quëpi pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, ëjaëre necaicohua'i cato sehuocaiye pa'iji, iohua'i ëjaëni. Jaje pa'ye cui'ne co'aye yo'oyere sehuocaicohua'i cato co'ayere ëjaëre payë. Jare sehuocaiye cato ju'iñena saye a'ë. Ja yë'ta'a Maija'quëre sehuocaiye cato nuñerepa pa'iyena saye a'ë. ¹⁷ Ja'në co'ayepi jo'ya nesicohua'ipi paë'ë, mësarü. Pa'isicohua'ita'a Maija'quë ye'yayena isisicohua'ipi si'a joyorepa ja ye'yayere sehuohuë. Jaje pa'i do'ire Maija'quëre sihuaquë de'oji cayë, ite. ¹⁸ Yureta'a co'ayere ëjaëre peocohua'ipi Maija'quëre necaiyena, jo'yaohua'i de'ohuë, nuñe pa'iyere yo'oñu'u cajë. ¹⁹ Mësarü ta'ñe asa ja'ñere caquë coa pai cayere papi cayë. Ja'në mësarü co'ayena isisicohua'ipi co'ayere necaijë paë'ë, co'ayere yo'ojë, co'ayere mësarü capëpi necaise'eje pa'ye. Yureta'a nuñe pa'iyena mësarü isiye pa'iji, Maija'quë yëyere yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ipi, ina isisicohua'ipi.

²⁰ Mësaru co'ayepi cuañesicohua'i pa'i maca, nuñerepa pa'iyere necaijê pa'iyê pahuê. ²¹ ¿Iquere de'oye pa'iyê isi o'ni, ja co'aye yo'oyepi, yure mësaru huajëya'ye asa cuañoñepi? Ja cato ju'iñena saye pa'iji. ²² Jaje pa'isicohua'ita'a yure, de'oye pa'iyê. Co'ayepi jo'ya nesicohua'ire paye paquëna, Maija'quëre necaiyena cacani pa'iyê. Jaje pa'ina, mësarute de'oyerepa pa'iyê necaiji. Iyeta'a Maija'quëna isisicohua'ipi pa'ijê cui'ne tējyere papi ti pani huesëyere payere necaiji. ²³ Co'aye yo'osi do'ire co'ayepi sañe cato ju'iñe a'ê. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mai Ejaë Jesucristo do'ipi maire coa isiye cato ti pani huesëye a'ê.

7

Huejayeje Pa'ye Quëase'e

¹ Maija'quê do'ijê, mësaru Maija'quê cuañese'ere asacohua'ipi asayê, mai huajëcuhua'i pa'i macase'e cuañeñepi sêasicohua'ijê pa'iohual'ire paye paire.

² Jaje pa'ina, nomio huejasico cato cuañese'e do'ire jo ëjêre sêasicoje pa'io pa'ico, ipi ju'ima'quëpi pa'ina. Ejëpi ju'isiquê pa'itota'a, cuañese'epi sêase'eje pa'ye peoji. ³ Jaje pa'iquëta'are iopi ja yê'ta'a ëjê pa'ina, yequê ëmëna tsiojaaisico pani ëmëre yo'oco. Jaje pa'iquëta'are ëjëpi ju'isiquê pa'itota'a yequê ëmëre tsiojani paye pa'iji, ëmê yo'oco peoco ja maca.

⁴ Jaje cui'ne mësarujê Maija'quê do'ijê, Cristo ju'i do'ipi ju'isicohua'ijê pa'iohual'ipi pa'iyê, cuañese'epi naë pacona pa'isicohua'ipi, cuañese'ere ëjëje pa'ire pasicohua'ipi yure cato, yequê ëmëni payeje pa'iohual'i a'ê, Cristo ju'isiquëpi huëisiquëre pani, Maija'quê ña hue'ña de'oyere pare mai yo'ojê pa'ija'cohua'ipi. ⁵ Ja'ñê mai yëyere yo'ojê pa'icohua'i paë'ê. Pa'ijê mai co'aye yëyere cuañese'epi ne sëtouna, ai jerepa mai yëyere yo'ohuê. Ja yo'oyepi ju'iñena sapi, maire. ⁶ Cuañese'epi sêasicohua'ijê pa'iohual'i paë'ê. Yureta'a joyesicohua'ijê pa'iohual'i pa'iyê, mai ju'isi do'ipi. Jaje pa'ina, cuañese'epi jo'ya nesicohua'i peocohua'ipi Maija'quê joyo huajëye pa'iyê isiyepi Maija'quëre necaiyê. Necaima'pê pa'iyê, cuañese'e cayere.

Co'aye Yo'oyepi Pa'iyê, Yê'ëna

⁷ Jaje pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni, cuañese'e co'aye a'ê caye? ¿Pani jaje caye! Yê'ê quëaquëna, asajê'ê, yê'ê yo'ose'ere. Cuañese'epi yecohua'i co'amaña yëcama'ê caye pato yê'ê asaye para'huê, yecohua'i co'amaña yëcayê co'ayere papi pa'iyê. Cuañese'e ëse do'ipi co'aye yo'oye asahuê. ⁸ Yecohua'i co'amaña yëcama'ê pa'ijê'ê cayeja'a co'ayepi yê'êre jerepa co'ayere yëyena ne sêto. Jaje cuañese'epi caye pato co'aye yo'oye ju'ise'eje pa'ye a'ê, itise'e pani. ⁹ Te'erepa tsoe yê'ê cuañese'e asama'quëpi coa paë'ê. Pa'ina, cuañese'epi tītani co'aye yo'oyere ne co'yao. ¹⁰ Ne co'yacona, yê'êpi ju'ê'ê. Ju'ina, cuañese'e pa'iyê isisi'i ca nêota'a yê'êre ju'iñena sapi. ¹¹ Cuañese'epi yo'oma'ê cacona, co'aye yo'oyepi jerepa co'ayere cosoco. Co'ayepi yo'oma'ê cuañese'e cayeja'a ju'iñere isio.

¹² Jaje pa'ina, ja cuañese'e cato Maija'quê tse a'ê, nuñere pa'ê cui'ne maire coçaiye a'ê, si'aye Maija'quê cuañese'e cato de'oyere pa'ê. ¹³ Ja de'oyepi yê'êre ju'iñena saye pao. Pacona, co'ayepi yê'êre cato ju'iñena sao. Sacona, ja do'ire asahuê, co'aye pa'iyê. Cui'ne asahuê, cuañese'e ëseyeja'a co'ayepi ai co'ayerepa pa'iyê.

¹⁴ Jaje pa'ina, asayê, mai. Cuañese'e cato joyo aye a'ê cajê. Jaje pa'iquëta'are yê'ê cato pa'i a'ê, tara cui'ne ca quê'i a'ê. Jaje pa'ina, co'ayepi jo'yaëre paji, yê'êre. ¹⁵ Jaje pa'ina, asa tija'ma'ê pa'iyê, yê'ê yo'oye. Yê'ê yëyere yo'oma'ê ai jerepa yê'ê coeyere yo'oyê. ¹⁶ Jaje pa'ina, yê'ê yo'oye coeyere yo'oni

ja maca cuañese'e de'oyerepa pa'iyē asayē. ¹⁷ Jaje pa'ina, yē'ē pa'ima'ē pa'iyē, iti yo'oquē. Yē'ēre sa'nahuē co'aye pa'iyepi yo'oji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yē'ē capē pa'ise'e yē'ē pa'iyē ti de'oye peoji, yē'ēre. Jaje pa'ina, de'oyere yo'osi'i cuasaquēta'a yo'o ti'ama'ē pa'iyē. ¹⁹ De'oye yē'ē yēyere nema'ē, coa ai jerepa yē'ē coeyere nequē pa'iyē. ²⁰ Jaje pa'ina, yē'ē coeyere yo'oni yē'ē pa'ima'ē pa'iyē, iti yo'oquē. Yē'ēre co'aye sa'nahuē pa'iyepi yo'oji.

²¹ Jaje pa'ina, ñeje iye yē'ēre pa'iji, de'oye yo'oye yēquēta'a de'hue co'ayese'ere yo'oyē. ²² Jaje pa'i sēte yē'ē cuasaye cato Maija'quē cuañese'ere yēyē. ²³ Yēquēta'are yē'ē capēpi sañope yē'ē cuasa hue'ñana yo'oco. Ja cato co'ayepi yē'ē capēre pa'iyepi yo'oji. Japi cose'eje pa'ire paji, yē'ēre. ²⁴ ¡Co'aquēre pa'ē, yē'ē! ¿Nepi yē'ēre ne huasoja'cohua'i a'ni, iye capē ju'iñena saco aire? ²⁵ Coa Maija'quēse'e ne huasoja'quē pa'iji, Cristo Jesús mai Ëjaē do'ipi. Jare asaquē sihuayē. Jaje pa'ito yē'ēpi Maija'quē cuañese'ere sehuocaiye pa'iji, yē'ē cuasayepi. Jaje pa'iquēta'are yē'ē capēpi co'ayena cuāñe cuāñosiquēpi jo'yaēje pa'i pa'iyē.

8

Maija'quē Joyo Do'ipi Pa'iyē

¹ De'oji, yure cato Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire ti sai de'hua cuañone peoji. ² Jaje pa'ina, co'ayepi cui'ne juni huesēyepi jo'yaēre paquēni eto huasopi, yē'ēre, Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyepi, joyo pa'iyepi. ³ Moisés cuañese'e cato jaje eto huasoye papi. Paise'e co'aye yo'oyepi neñu'u cajē yo'ojēna, cuañese'epi tutu peoye de'opi. Jaje pa'iquēta'are Maija'quēta'a ne ti'api, iye pa'iyere isiquē. Jaje pa'ina, jare ne ti'asi'i caquē i mamaquēre pai capē quē'ire cui'ne coa paje pa'ire jējo daopi, co'aye yo'o do'ire sai tocaijaquē caquē. Jaje yo'oni co'ayere ja capē do'ija'a nejo huesoye ti'api. ⁴ Maipi de'hue Moisés cuañese'ere yo'o ti'ajajē caquē pa'icohua'ipi yure mai pa'ima'pē pa'iyē, noni paise'e pa'iyere. Coa ai jerepa yure cato joyo pa'iyepi pa'iyē.

⁵ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere pa'icohua'i cato paise'e cuasayere cuasajē pa'iyē. Jaje pa'ijēta'are joyo pa'iyere pa'icohua'i cato joyo pa'iyere cuasajē pa'iyē. ⁶ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere cuasayepi cato ju'iñena saye a'ē. Jaje pa'iquēta'are Maija'quē joyo ayere cuasayepi cato de'oye pa'iyena saye a'ē. ⁷ Coa paise'e noni pa'iyere cuasajē yo'ocohua'i cato Maija'quēre sañope yo'ocohua'i a'ē. Jaje pa'icohua'ipi Maija'quēre coecohua'ipi i cuāñeñe sehuojē pani ti'añe peoyē. ⁸ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere sehuojē pa'icohua'i cato Maija'quē sihuaquē ñañere yo'o ti'añe peoji.

⁹ Jaje pa'ina, mēsarū cato paise'e noni pa'iyere sehuoma'pē pa'iyē. Coa ai jerepa Maija'quē joyo cayere sehuocohua'ipi pa'iyē, Maija'quē joyopi mēsarūni pa'ina. Jaje pa'ina, Cristo joyore peocohua'i pani Cristo tsecohua'i peoyē. ¹⁰ Mēsarū ja're conī Cristopi pa'ito mēsarū joñoa huajēyepi pa'iji, nuñerepa pa'i do'ipi. Jaje pa'iquēta'are mēsarū capēa co'aye yo'o do'ire ju'isicohua'ije pa'ye pa'iyē. ¹¹ Cristo Jesure ju'isiquēni huēosi joyopi, ja joyopi mēsaruteje ju'i capē quē'iohua'ireje huēoja'quē api, huajēye pa'iyena, Maija'quē joyopi mēsarūni pa'i do'ire.

¹² Jaje pa'ito paise'e noni pa'iyere pa'ima'pē Maija'quē do'ijē. Mai cato joyo cayere pa'iyē pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mēsarūni paise'e yo'ojē pa'iyere pa'ini ju'ija'cohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are joyopi cōcaina, paise'e yo'ojē pa'iyere nejoni mēsarū pa'ija'cohua'i a'ē.

14 Si'aohua'i Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë. 15 Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë mamajëre pare ne joyore isi cuañohuë. Jaje pa'ina, ja joyopi mai ja're caquëna, ja'quëre papi cayë, Maija'quëre. Isima'pë jo'ya ne cuañosi joyore, cui'naohua'ipi Maija'quëre ca'raohua'i pa'ija'a joyore. 16 Maija'quë joyopi mai joyo ja're coní nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'icohua'i a'ë quëayë, maire. 17 Jaje pa'ina, Maija'quë mamajë sête mai si'aye i ca nêose'e paja'cohua'i a'ë, Cristo ja're coní te'e. Maipi te'e i ja're ai yo'osicohua'i paní, i de'oyerepa jeteyo'je paja'cohua'i a'ë, i ja're coní.

18 Yure mai ai yo'oye teaye pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mai ai yo'oyepi coní ñato peoji, jeteyo'je mai pa'i ja'ñere. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oyere papi maini pa'ina, de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë. 19 De'hue Maija'quë mamajëre iñohuëna, ñasi'i caco si'a yeja Maija'quë de'huasico ai ña ëa ju'io uteco pa'ico.

20 Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë du'ru ne de'huase'e cato carajaise'e a'ë, ju'íñepi, ja'ju'ñepi, cui'ne pu'cayepi pa'i do'ire. Maija'quëpi jare caquë yëni ne de'huapi, jeteyo'je yequë mu'se de'oyerepa pa'ija'coa caquë. 21 Jaje pa'ina, ju'lijë ja'ju'ñe carajasipi, si'aye Maija'quë ne de'huaquë pa'iyë. Ja do'ire si'a mu'seña Maija'quë mamajë ai yo'ojë pa'icohua'ipi utejë pa'iyë, si'aye de'oyerepa pa'ija'coa cajë. 22 Jaje pa'ina, yureje mai asayë, si'aye Maija'quë de'huasicipi nomio tsj cõa huëoni ai a'si ju'íñeje pa'ye ai yo'oco oio pa'iyë.

23 Iye yejase'e ai yo'oye paco maije ai yo'oyë, yequë mu'se pa'i ja'ñere joñoapi oijë. Du'ru pajë pa'ijë'ë caquë de'o joyore isi nêosicohua'ijë yequë mu'se de'oyere pare paja'cohua'ita'a ai oijë pa'iyë. Jaje pa'ina, joyore papi ai oijë uteyë, Maija'quë maire i huero mamajëre nej'a ina macare cui'ne mai huaso cuañoñere cajë. 24 Mai yequë mu'se pa'i ja'ñere jëa coeye peoyerepa ute do'ire huasosicohua'i pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'are paipi i uteyere ña huesoni yequë mu'se pa ja'ñere uteye peoji. Jaje pa'ina, tsoe itire ña huesoni uteye peoji. 25 Jaje pa'iquëta'are mai yure ña ma'ñere ña'ñu'u cajë uteni dahuëre quëcojë uteye pa'iji.

26 Jaje cui'ne Maija'quë joyopi cõcaiji, mai tutu peoyere. Maija'quëre seña huesëyë, mai. Jaje pa'ina, de'o joyopi ai oi Maija'quëre secacaiji, pa'i yë'opi ca ti'añe peoyerepa. 27 Jaje seina, Maija'quë sa'nahuë joyorepa cuasaye ñaquëpi i joyo cuasaquë seña asaji, joyopi i tsëcohua'i pa'i ja'ñere caquë, Maija'quë yëyeje pa'ye seina.

Si'aye Ne Ti'asicohua'i Pa'iyë

28 Jaje pa'ina, i yëyere yo'oja'cohua'i a'ë caquë soisicohua'ire si'aye tëto saiyepi de'oye pa'i ja'ñere cõcaija'coa, Maija'quë oicohua'ire asayë, mai. 29 Jaje pa'ina, Maija'quë maire tsoe du'ru ña nêopi i mamaquëje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë. Jaje pa'ina, i mamaquë cato sehuosicohua'i maja'yë pa'ija'quë api. 30 Tsoe i ja'në cuasa nêosicohua'ire Maija'quë soipi. Soisicohua'ireje nuñerepa pa'iohua'ire nepi. Nuñerepa pa'iohua'ire nesicohua'ireje i de'oyerepa pa'iyere isipi.

31 Jaje Maija'quëpi maire de'oyerepa necaisiquëre ¿nepi maire sañope yo'o ti'añe pa'iquë'ni? Ti peoji, sañope yo'o ti'aquë. 32 Maija'quë i mamaquëre papi mai do'ire jucacaijaquë caquë ¿isisiquë me isiye paquë'ni, i mamaquë ja're co'amaña pa ja'ñe? Si'aye ¿sija'quë api. ¿Me paquë'ni? 33 Jaje pa'ito Maija'quë soisicohua'ire ¿nepi co'acohua'i a'ë caye pa'iquë'ni? Jare cõa Maija'quëse'e maire nuñerepa pa'icohua'ire nesiquë pa'iji. 34 Cristo ju'isiquëpi cui'naëpi huëisiquëpi Maija'quë ëja te'ttere ñu'i maini caquë pëca ja'quëre secacai pa'ito ¿iqueipi maire nejõe pa'iji ca huesoye pa'iquë'ni? 35 Jaje pa'ito ai yo'oyepi, co'a ju'lijë oiyepi, sañope yo'oyepi, a'ñe peoyepi, ju'iyë peoyepi, ne

ju'iñepi, panita'a juni huesëyepi ¿Cristo maire oiyere nejocaiye pa'iqué? ¡Pani!

³⁶ Toyase'e cato caji:

Më'ë do'ire si'a mu'seña ne ju'iñere pa'iyë.

Jaje pa'ina, yëi ñamare huai hue'ñana sase'eje pa'iohua'i pa'iyë.

³⁷ Jaje si'aye iye yo'oye pa'iquëta'are maipi ñese quëcosicohua'irepa pa'iyë, maire oisiquë do'ipi. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë maire oiyere nejocaiye ti peoji. Nuñerepa asayë, yë'ë. Ja do'ire ju'iñepi, pa'iyepi, huiñaohua'ipi, cuañecohua'i tutupi, cuañe tutupi, yure pa'iyepi, jeteyo'je pa'i ja'ñepi, ³⁹ Mëñe ayepi, meñe ayepi, Maija'quë de'huase'epi, nejo ti'añe peoji, Maija'quë maire oiyere mai Ejaë Jesucristona ti'ase'ere.

9

Israel Paise'ere Maija'quë Jo'ya Nese'e

¹ Nuñerepa cayë, Cristore sehuoquë sëte. Coa cosoma'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi cuasaquëna, yë'ë joyo cuasaye nëiñepi më'ë nuñerepa cuasayë cacaiji, yë'ëre. ² Jaje pa'ina, si'anëpi yë'ë joyo a'siyerepa ai oi pa'iyë. ³ Jaje oi cuasayë, yë'ëpi merepa Cristore hua sani nejo cuañoñere pa'ina, yë'ë pai, Israel tsëcapë cajeohua'ipi jëacaitota'a de'ora'pi, cuasayë. Jaje yo'o do'ipi cöcayi pa'ito yo'ora'huë cuasayequë cuasayë. ⁴ Jaohua'i cato Israel tsëcapë acohua'i a'ë, Maija'quëpi i mamajëre nesicohua'i a'ë. Maija'quë iohua'i ja're miañerepa pa'ina, pa'isicohua'i a'ë. Maija'quë cayere iohua'ipi de'oye sehuojëna, i cöcai ja'ñe ca nëose'e pasicohua'i a'ë. Moisés cuañese'e pacohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ere ñacaiyere pasicohua'i a'ë. Cui'ne i de'oye ca nëose'e pasicohua'i a'ë. ⁵ Jaohua'i cato mai aipë tsëcapë acohua'i a'ë. Jare ja tsëcapëja'a paina Cristoje ai de'opi. Jaë cato Diusu paji'i, si'aye jerepa pa'i. Jaëni de'oquëre pa'ni caye pa'iji, si'anëpi. Jaje pa'ijaquë.

⁶ Cama'ë pa'iyë, Maija'quë ca nëose'epi ti'añe paëna, coa ai jerepa yë'ë cato cayë, si'aohua'irepa Israel tsëcapë acohua'ipi Israel paire peo do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'i Maija'quë ña hue'ña si'aohua'irepa i mamajë peoyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi: "Më'ë tsëcapërepa cato Isaacja'a ai de'oja'cohua'i a'ë." ⁸ Jaje pa'ina, iyepi maire tiñarepa quëa iñoji, Maija'quë mamajërepa pa'iyë cato pai tsëcapëja'a ti'añe peoye, coa ai jerepa Maija'quë ca nëose'ëja'a ai de'osicohua'ipi i mamajërepa pa'iyë ti'añe. ⁹ Jaje pa'ina, Abrahamre Maija'quëpi ca nëoquë capi: "Zara mamaquëre paja'coa, yequë ometëcahuë yë'ë co'i maca."

¹⁰ Iyese'e pa'iyë papi, yequëje cui'ne mai ai Isaac mamajërepa paë'ë, Rebeca caya mamajë. ¹¹⁻¹³ Jaohua'ire Maija'quëpi ja yë'ta'a co'ama'në cui'ne ja yë'ta'a co'aye panita'a de'oye yo'oma'në Rebecare ca nëopi. Më'ë mamaquë maja'yëpi yo'jeyre necaiquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne toyase'eje caji: "Jacoboni oi, Esauni coehuë." Jaje pa'ina, iye yo'ose'epi Maija'quë i cuasayeje pa'ye yëni yo'oquë sahuapi, iohua'i yo'o do'ire cuasama'ë, coa i yë do'ire.

¹⁴ ¿Jaje yo'oquëna, ñani maipi Maija'quë nuiñe yo'oma'quë api caji'cohua'i a'ni? ¿Pani me jaje caye'ni? ¹⁵ Ñajë'ë, Maija'quë Moisésre case'ere: "Yë'ë yëquëni oni yejesi'i teaye pa'ire ñani, cui'ne yë'ë yëquëni oi ñani cöcasi'i." ¹⁶ Jaje pa'iyë sëtë pai yëyepi, panita'a tutu yo'oyepi ti'añe peoji. Coa Maija'quë teaye ñani oi cöcayepi ti'añe pa'iji, i sahuasicohua'i pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji, Egípto pai ëjaëre, Maija'quë case'ere: "Më'ëre Egípto pai ëjaëre nehuë, më'ëja'a yë'ë tuture iñosi'i caquë, cui'ne si'a hue'ña pa'icohua'ipi yë'ë

mamire asajajë caquë.” ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jare i teaye ñani oiquëni oiquë api, cui'ne jare i yëquëni jëa joyo ne huesoquë api.

¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi caja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Cui'ne jaje yo'oquëta'a ¿me yo'oquë Diusu paipi co'ayë caquë'ni? ¿Nepi, i cuasaquë yo'oye sañope ca ti'añe pa'ina? ²⁰ ¿Pai maca m'ë'ë iquei'ni, Maija'quëre sañope ca ja'ñe? ¿Soto cua'coropi iti nesiquëre sañope caye? ¿Me nesi'quë yë'ëre co'aye nei'ni? cama'coa. ²¹ Jaje pa'iyë sëtë sotopi de'huaquë cato jare i yëyeje pa'ye neñe pa'iji. Jaje pa'ina, jare iti sotopi neñe pa'iji de'o cua'cororepa ëja co'amañase'e neja'core cui'ne yeconì si'a co'amaña nerojajia'core neñe pa'iji.

²² Jaje pa'ina, iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai cuañojë nejo cuañoja'cohua'i a'ë, co'a cua'conoaje pa'yepi. Jaohua'i josa yo'ojëna, Maija'quëpi ai dahuëre quëcopi yo'opi, i pëi saññere cui'ne i tuture iñosi'i caquë. ²³ Jaje yo'o maca maina de'o cua'conoaje pa'iohua'ina i pa'iyë de'oyere pare iñosi'i caquë yo'opi. Jaje pa'ina, maire teaye ñani oni yejepi. Oni yejeni tsoe hue'ñana de'ocohua'ire ëja de'huapi, maire, i pa'i hue'ñare conì pa'ijajë caquë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire soipi, judío pai acohua'ire cui'ne judío pai peocohua'i acohua'ire. ²⁵ Maija'quë quëacaiquë Oseas toya pëpë Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ë paire hue'yoja'quë a'ë, ti pa'isicohua'ini.

Yë'ë oima'co pa'isiconi yë'ë oicore hue'yosiquë a'ë.

²⁶ Cui'ne mësaru yë'ë pai peoyë casicohua'ini, Jare iohua'ini, Maija'quë huajëquërepa mamajëre hue'yoja'quë a'ë.

²⁷ Jaje pa'iquëta'are Israel pai ayere Maija'quë quëacaiquë Isaíaspi ñeje capi: “Israel pai tsëcapë acohua'ipi jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiaya meja pa'iyëje pa'yerepa. Pa'ijëta'a coa a'ri pai maña jao acohua'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Ëjaëpi i case'ëje pa'ye yo'o ti'acquë i nuñerepa yo'oyepi esa ne de'huaja'quë api, si'a yeja pa'icohua'ire.” ²⁹ Jare ipi Isaías capi, ñeje:

Si'a huñiaohua'i Ëjaëre papi mai tsire isima'quë pa'ito

Tsoe Sodoma cui'ne Gomorra dari nejose'ëje pa'ye nejosicohua'i patira'huë.

Judío Pai Cui'ne Maija'quë De'o Case'e

³⁰ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni, mai? Iyere asani, judío pai peocohua'ipi nuñerepa pa'iyere ti'ahuë, nuñerepa pa'iyere ti co'ema'cohua'ipi. Coa necaiquëre pare cuasa do'ipi ti'ahuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are judío pai cato nuñerepa pa'iyere ti'añu'u cajë cuañese'ere sehuoni ti'añe pa'iji cuasajë yo'ohuë. Yo'ojëta'a ti'añe pahuë. ³² ¿Me yo'ojë pase'ëje ñani, iohua'i yo'oyepi ti'añe pa'iji, cuasa do'ire? Coa necaiquëre pare ite cuasama' do'ire ti'añe pahuë, iohua'i yo'o do'ipi ti'añu'u cuasa do'ire. Jaje pa'ina, ju'ahuë, ju'a taocore, quënaona. ³³ Toyase'e Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ëpi Sióñ cutihuëna quënaore oañë. Jaona mësaru sañope ju'aja'cohua'i a'ë. Iona quëco paquë cato, huajëya'ye pa'iyë peosipi.

10

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë joyore papi oi Maija'quëre señe cato Israel pai mañapi huaso cuañosicohua'ipi pa'ijajë cuasaquë señe a'ë. ² Jaje pa'ina, cayë, iohua'i cato Maija'quëre necaye ai yëyë. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yëyë yo'oyepi nuñerepa asa ti'ani yo'oyere pa'iyë paji. ³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai nuñerepa pa'iyë isiquë cajë asa ti'añe pañë. Jaje pa'ina, iohua'i tutupi yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i ponëñu'u cajë yo'oyë, Maija'quë nuñere pa'iyë isiyere sehuocaima'pë. ⁴ Cuañese'e cayere Cristopi si'aye ne saopi. Jaje

pa'ina, Maija'quëpi Cristoja'a nuñerepa pa'iyë tì'añe necaji'i, Cristore sehuo-cohua'ini.

⁵ Cuañese'ere yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i tì'añere Moisés toyapi, ñeje: Cuañese'e cayere si'aye yo'o tì'asiquëpi nuñerepa pa'iyere pa'ija'quë api.

⁶ Jaje pa'iquëta'are, coa necaiquëre pare cuasa do'ipi nuñerepa pa'icohua'ire neñepi, ñeje: “Mësaru joñoa cuasama'pë pa'ijë'ë. ¿Nepi ma'tëmo mënì Cristore quërëjani yejana daja'cohua'i a'ni? panita'a, ⁷ ¿nepi coje sa'nahuëre pana cajeni Cristore ju'isiquëni huëoja'cohua'i a'ni?” ⁸ Toyase'e caye cato iye a'ë: “Më'ë yë'quë macare pare ti de'o coca pa'iji, më'ë yë'opore, cui'ne më'ë joyore.” Iye coca cato coa necaiquëre pare cuasaye a'ë. Já cuasayere yëquë quëayë. ⁹ Jaje pa'ina, më'ë yë'opopi Jesure yë'ë Ëjaëpi canì cui'ne më'ë joyopi Maija'quëpi ju'isiquëre huëopi cuasaquë asani tsoe huaso cuañosiquë pa'iyë.

¹⁰ Jaje pa'ina, joyopi itire pa'ë cuasaquë pani tsoe nuñerepa pa'iquë pa'iji, cui'ne yë'opopi Jesús huasoquë api ite cajë seni tsoe huaso cuañosiquë pa'iji.

¹¹ Toyase'epi caji: “Ite nuñerepa pa'iquë api cuasacohua'i cato pañete sehuore'ni caye peosipi.” ¹² Jaje pa'ina, peoji, tñe pa'i judío cui'ne yequë pai. Jaje pa'ina, mai Ëjaë si'aohua'i Ëjaëpi, jaëpi si'aohua'ire ite secohua'ire jaiye de'oye pa'iyë isiquë. ¹³ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Si'aohua'i mai Ëjaëre secohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.” ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are ¿me ite ire pare cuasama'cohua'i pani seja'cohua'i a'ni? ¿Cui'ne me ite sehuoye'ni, ¿ayere quëaye asama'cohua'i pani? ¿Cui'ne me asaja'cohua'i a'ni, itì coca quëacohua'ipi peoto? ¹⁵ ¿Cui'ne me itì coca quëaja'cohua'ire jëjo saocohua'ipi peoto sani quëaja'cohua'i a'ni? Jaje pa'ina, toyase'epi caji: “Airepa de'o'ji, de'o cocare quëaja'cohua'ipi tütaye.”

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, si'aohua'i Maija'quë coca caye asani sehuoma'pë pa'iyë. Isaías toyase'e cayeje: “¿Ëjaë, nepi yëquë quëaye asani itire pa'ni caye'ni?” ¹⁷ Jaje pa'ina, ire pare cuasaye cato, de'o cocarepa Cristo ayere quëase'ere cajoro asayeja'a tì'añe pa'iji, itire pa'ë cuasase'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi señë: ¿Asama'pë pate, itì coca quëaye? Páni asahuë, jaohua'ipi. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Itì quëacohua'ipi quëajëna, si'a yeja pa'icohua'ipi asahuë.

Cui'ne coa si'a hue'ña maña iye yeja pa'icohua'ina johua'i coca quëaye tì'api.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'are tìjupë seni coñë: ¿Israel paise'e jaje pa'ito asama'pë pate? Jaje pa'ina, du'ru macarepa Moisés toyapi, Maija'quë case'ere, ñeje:

Yë'ëpi mësaru oicohua'ire neja'quë a'ë, yecohua'ini necaise'ere ña ëajëna.

Cui'ne mësaru pëicohua'ire neja'quë a'ë, huesëohua'ipi.

²⁰ Já jeteyo'je Isaías ca'rama'quëpi caji:

Yë'ëre co'ema'pë pa'isicohua'ipi tì'ahuë, yë'ëre.

Cui'ne yë'ëre jerore pa'iquë'ni cajë sëm'a'pë pa'isicohua'ini ñohuë, yë'ë pa'iyë.

²¹ Cui'ne Israel pàini Maija'quëpi caquëna, Isaíaspi toyapi, ñeje: “Si'a mu'sepi mësarute soiquë yë'ë jëña ca'cahuë nesiquëpi utehuë, de'oye sehuoma'cohua'ipi cui'ne sañope yo'ocohua'ini.”

11

Maija'quë Sahuaye Israel Paire

¹ Yure cui'ne señë, jaje pa'ina: ¿Jaje pa'ito Maija'quë Israel paire i pasico-hua'ire jeocou? Páni nejoñe papi. Jare yë'ë i Israel paipi pa'iyë, Abraham tsëcapë aquëpi cui'ne Benjamín pai aquëpi. ² Ai tsoe jare i Maija'quëpi

Israel paire i tsəcohua'i a'ë ca huesopi. Jaje pa'ina, yure jeocoma'ë pa'iji. ¿Huesəye mäsaru Maija'quëre quëacaiquë Eliäspi Maija'quëre sei, Israel paire co'acohua'i a'ë cuasaquë sei case'ere toyase'e quëaji? ³ Sei capi: “Ëjaë mē'ëre quëacacohua'ire si'aohua'ire huani jeahuë. Cui'ne mē'ëre isijë tēojë sē hue'ñaje nejo saohuë. Jaje yo'ojëna, yē'ese'e te'i maca nēasiquëni cui'ne yē'ëreje huani jeoñu'u cayë.” ⁴ Jaje caguëna, Diusupi capi, ite: “Siete mil paire yē'ëre oicohua'ire hua nēohuë, de'huasi diusu Baalre do're ja'rujë sema'cohua'ire.” ⁵ Jaje ja'në yo'ose'eje pa'ye yureje judío pai acohua'i a'ri ja'i pai nēahuë, Maija'quë i oiyepi sahuasicohua'i. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire coa isiyepi ti'añe pa'ie sēte, pai tutu yo'oyepi ti'añe peoji. Yure pai yo'o tutupi ti'añe pa'ito Maija'quë oi maire coa isiye peora'pi.

⁷ ¿Jaje pa'ito me yo'ore'ni? Israel pai mañapi iohua'i co'sese'e ti'añe pahuë. Pajëna, Maija'quë sahuasicohua'ise'e ti'ahuë. Yecohua'ipi jëa joyo ne hueso cuañohuë. ⁸ Toyase'e cayeje pa'ye ñeje: “Diusupi isipi cuasa ti'a ma'a joyore cui'ne ñaco caje ña ma'ñere cui'ne cajo yacajë asa ti'a ma'ñere. Jaje pa'ina, yure iye mu'seje jaje pa'iohua'i pa'iyë.” ⁹ Cui'ne Davidje capi: Jare iohua'i si'aye payë, cuasayepi co'ye iohua'ire ne taoñe, Cui'ne huatenëa de'osipi, mäsarupi iona ju'ajë si'se cuañosicohua'i pa'ijajë caquë.

¹⁰ Ñaco caje ñama'cohua'i de'oja'cohua'i a'ë.

Cui'ne jete në me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jaiye hue'e do'ire.

Judío Pai Peocohua'ipi Huaso Cuañohuë

¹¹ Cui'ne yure señë: ¿Si'aohua'i judío pai ju'ajë peo hue'ñarepa tome sare? ¡Pani. Jaje yo'oye pahuë! Coa ai jerepa, jaohua'i de'oye sehuoma'pë ne huesë do'ire yecohua'ipi de'hue ti'ahuë, huaso cuañohuë, Israel paipi ñani cui'neje pañu'u cajë oijajë cajë. ¹² Jaje pa'ina, judío pai co'aye yo'ose'epi si'a yeja pa'icohua'i jerepa de'oye pa'ie ponëpi, cui'ne iohua'i yo'ojë co'a de'ose'epi judío pai peocohua'i de'oye pa'ie ponëpi. Jaje pa'ie sēte judío paipi Cristore sehuoni cui'naohua'ipi caca cōcohua'i pa'ito ai de'oye pa'ija'coa, cuasayë.

¹³ Jaje pa'iquëta'are mäsarute judío peocohua'ire caye payë, yequë maña. Yē'ëre Maija'quëpi jëjo daopi, judío pai peocohua'ina. Jaje pa'ina, yē'ë yo'oye Maija'quë isise'e a'ë asaquë si'a yē'ë tutupi yo'oyë. ¹⁴ Jaje yo'okuëna, mäsarupi sehuojëna, ñani yē'ë tsëcapë acohua'ije ñajë cui'ne ëa ñajë oijë huasosicohua'i pa'ijajë caquë yëyë. ¹⁵ Jaje pa'ina, judío paipi ña'nosicohua'i pa'ijëna, iye yeja pa'icohua'i de'hue Maija'quë ja're de'oye pa'ie ti'añe pa'iji. Jaje pa'ina, merepa pa'ija'coa'ni cui'naohua'ini Maija'quëpi ito, judío paipi sehuojë pa'i maca ai sihuaye pasipi. Ja cato ju'ise'eje pa'iohua'ipi pa'iyena huëye a'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, pan sēpë aye poni du'ru nese'ere Maija'quëna isito si'a iti sēpëje Maija'quë isise'e pa'iji, de'ocore pare. Cui'ne Olivo soquë yë tsitamopi Maija'quëna isisico pa'ito iti capëaje isise'e pa'iji.

¹⁷ Yecohua'i judío pai acohua'i Olivo soquë yë capëa pa'isicohua'ipi tē'ca tēte cuañohuë, noni iō ja're pa'icohua'ipi. Jaohua'i peo sa'ro pa'i do'ire mäsarupi airo olivo soquë capëje pa'ipi sēo cuañohuë. Jaje yo'ouna, mäsaru de'hue ti'ahuë, iti tsitapi pa'ie isiye cui'ne olivo pa'iyepi mäsarute pa'ie isiye. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuasama'pë pa'ijë'ë, yē'ë a'ë iti ñerepa capëa jerepa de'okuë. Jaje pa'ina, mē'ëpi de'okuë a'ë tsasani, de'hua cuasa ñajajë'ë. Mē'ëpi tsita pa'ie isima'ë pa'iyë caquë coa tsitamopi mē'ë pa'ie isiji.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'a yequë mē'ëpi ca'ñe pa'i a'ë: “Jaje pa'ijë'ë, yē'ëpi olivona sēa cuañosiquë pa'ijaquë caquë tē'ca tētepi jaohua'ire iti capë acohua'ire pare.” ²⁰ Ja cayere nuñerepa caye a'ë. Iohua'i ite coa necaiquëre pare

cuasama' do'ire tē'ca tēte cuañohuē. Jaje pa'iquēta'are mē'ē cato ite coa necaiquēre cuasa do'ire de'hue iti ñere pana tsiosiquē pa'iyē. Mē'ē jaje pa'iyē sēte yē'ē a'ē jerepa pa'i cuasama'ē, coa airepa ca'raquē ñaquē pa'ijē'ē, mēsarute tē'ca tēte cuañōñe. ²¹ Maija'quē iti ñerepa pa'isi capēare tē'ca tēte jeosiquēme, me paquē'ni, mēsaruje. ²² Ñajē'ē. Maija'quē nuñerepa de'oye yo'oquē api. Jaje pa'ita'a nuñe yo'oma'cohua'i cato tuturepa yo'oquē api. Co'aye yo'osicohua'ire saipi, iohua'i yo'osi do'ire. Jaje pa'iquēta'are mēsarure de'oye yo'opi. Jaje pa'ina, mē'ēpi de'oye i yēyeje pa'iyē pa'iji. Jaje pa'iyē pato mē'ēreje cui'ne tēto tējaja'quē api. ²³ Cui'ne yequeje, judío paipi iohua'i jēa coeyere jeoni sehuocohua'i pani, cui'na olivo soquē yēna sēo cō cuañōñē, tījupē. Maija'quēpi paji, tutu cui'naohua'ini sēo cōñe cui'na ñēna. ²⁴ Mē'ēre judío peoquēta'are airo olivo soquē capēje pa'ini ti'ani de'o olivo soquē yēna de sēosiquē i ¿me neni de'o olivo soquē yē acohua'ire judío paire sēoye paquē'ni? Sēoja'quē api, de'o olivo soquē yēna cui'naohua'ini.

Israel Paire Tējiyerepa Huasose'e

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē, Maija'quē ise'e nesi'i cuasase'ere mēsarute quēaye yēyē, mēsarupi jerepa ta'ñe asajē pa'iohua'i a'ē cuasama'pē pa'ijajē caquē. Israel pai cato jai pai jēa joñoa ne cuañosicohua'i pa'iyē, Israel pai peocohua'ipi si'aohua'i Maija'quē ca nēosicohua'ipi cacajajē cajē. ²⁶ Ja maca yureta'a si'aohua'i Israel paipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, toyase'e cayeje:

Sión daripēpi daija'quē api, huasoquē.

Dani jaēpi Jacob pai co'aye yo'ose'ere nejocaija'quē api.

²⁷ Jaje yē'ēpi iohua'i co'aye yo'ose'ere nejocaisi maca,

Ja maca jaohua'ini caquē iye ca nēose'ere pasipi.

²⁸ Jaje pa'iquēta'are huaso coca asaye coecohua'ipi Maija'quēre sañope yo'ocohua'i a'ē, mēsarupi iohua'i coe do'ire de'hue asajajē cajē. Jaje pa'iquēta'are jaohua'i judío paire Maija'quēpi ja yē'ta'a oiji, iohua'i aipēni i tsecohua'ire nesiquē sēte. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quē isise'e jioye paquē api cui'ne i soisicohua'ire ti'ohua'ire nema'quē api. ³⁰ Ja'nē tsoe mēsarupi Maija'quēre sañope yo'ohuē, de'oye sehuocaima'pē. Jaje yo'osicohua'ini yure judío paipi de'oye sehuocaiye pa do'ire Maija'quēpi mēsarute teaye ñani oi cōcaji'i. ³¹ Mēsarua ja'nē de'oye sehuocaiye pase'eje pa'iohua'i a'ē, yure judío paipi. Jaje pa'iyē, Maija'quēpi mēsarute teaye ñani oi cōcaji'quē cajē cui'ne iohua'ireje oi ñani cōcaji'quē cajē. ³² Jaje pa'ina, Maija'quēpi caji si'aohua'ire ite de'oye sehuocaima'cohua'ire ne huesopi, si'aohua'ire i'pi oi teaye ñaquē cōcasi'i caquē.

³³ ¿Airepa ta'ñe pa'i a'ni, Maija'quē si'aye asaquē pa'iquērepa! I cuasaye asani quēaquēje peoji. Maija'quē yo'oquē pa'iyē asa ti'aquē peoji.

³⁴ “¿Nepi Ējaē cuasaye asa ti'añe pa'iquē'ni? Panita'a ¿nepi ite ñeje yo'ojē'ē cajē ye'yaye pa'iquē'ni?”

³⁵ ¿Nepi du'ru Ējaēre co'amaña isini yure isisi do'ire saijē'ē, cuañēñe pa'iquē'ni?

³⁶ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quē tse a'ē, i nesi do'ire. Ini pacacaiji, si'anē. Sihuyē, Maija'quēre jerepa pa'ire. Jaje pa'ijaquē.

¹ Jaje pa'iyē sēte Maija'quē do'ijē mēsarute señē, Maija'quē oni yejesi do'ire, mēsaru pa'iyere Maija'quēna isi huesējē'ē, huajēquēre pare. Ina isisicohua'ipi pani, Maija'quē sihuaja'quē api cui'ne ja isiye cato nuñerepa yo'oye a'ē.

² Jaje pa'ina, mēsaruje pa'ijē'ē, iye yeja pai yo'ojē pa'iyere coa ai jerepa jare yo'oma'pē. Mēsaru cuasayere tiñe cuasajē pa'iyena ponajē'ē, mēsaru pa'iyepi tiñe yo'ojē pa'iyē ponēja'core. Ponēona, yureta'a Maija'quē yēye asa ti'aja'cohua'i a'ē. Asa ti'acohua'ipi pani de'oyere, Maija'quē sihuaquē ñañere cui'ne nuñere pare asaye pa'iji.

³ Quēajaquē caquē Maija'quē yē'ēre coa isipi. Ja do'ire mēsarute cayē, mēsaru aquēpi te'ijē yē'ēpi ai asayē cuasaye pajaquē, iti cuasa maña ipi isiye ja'i maña cuasaja'quē. Jaje pa'ina, Maija'quēre necaiquēre pare asa do'ire yo'o ja'ñe isise'e ja'ye cuasajē yo'oye pa'iji. Tēto saiperepa cuasato co'aji.

⁴ Ñajē'ē, mai capē yo'o ja'ñe huahuese'e pa'iyere. Si'aye te'e co'amañare yo'oye paji. ⁵ Jaje cui'ne maije jai pai pa'ijēta'a Cristona tsiosicohua'ipi pa'i do'ire Cristo capē acohua'i pa'iyē. Pa'ijē pai ñape yequēna se tsiosicohua'ipi te'e capē acohua'i pa'iyē.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quēpi pai ñapere tiñe pa'ye yo'o tutu isipi, i yēyeje pa'ye. Jaje pa'ina, Maija'quē ayere asani quēa tuture isisiquē pa'ito, quēañu'u coa necaiquēre pare mai cuasaye ja'ye. ⁷ Yecohua'ire cōcai tuture isiquē pa'ito, yecohua'ire de'oye cōcañu'u. Yecohua'ire ye'ya tuture isisiquē pa'ito ye'yayese'e yo'oñu'u. ⁸ Yo'o jujacohua'ire quēa tuture isisiquē pa'ito quēa huasoñu'u, tutu quē'iohua'i pa'ija'cohua'ire. Co'amaña isiquē pani yē'ē de'oye yo'oyere ñajē'ē caye peoyerepa isiye pa'iji. Cuañe tuture isisiquē pa'ito de'oyerepa cuasaē yo'ojē'ē. Ai yo'ojē pa'icohua'ire cōcaiquē pani sihuaquē cōcaiye pa'iji.

Sehuosicohua'i Pa'iyē

⁹ Sa'ñe nuñerepa oijē pa'ijē'ē. Co'ayere coejē, de'oyere yo'ojē pa'ijē'ē.

¹⁰ Sa'ñe oiye pa'iji, Maija'quē do'ijē ēaye. Yecohua'ini de'ocohua'ire cuasajē coa tea ju'iñeje yo'oma'pē sa'ñe oijē de'oye pa'ijē'ē.

¹¹ Nere pacohua'i pa'ijē'ē. Josaohua'i pa'ima'pē pa'ijē'ē. Mai Ējaēni necaijē'ē, si'a joyorepa cuasajē toa tsē'ise'eje pa'i joyore papi.

¹² Sihua'jē pa'ijē'ē, mēsaru yequē mu'se pa'i ja'ñere utejē pa'icohua'i. Ai yo'onije quēcojē'ē. Jeoma'pē pa'ijē'ē. Maija'quēre señe si'anē sejē pa'ijē'ē.

¹³ Cōcaijē'ē, Maija'quē tsēcapē acohua'ire, iohua'ire jopo caraye pa'ito. Mēsarute do'i daicohua'i pa'ito de'oye yo'ojē'ē.

¹⁴ Mēsarute josa yo'ocohua'ire de'oye pa'ijajē cuasacaijē'ē. Iohua'i de'oye pa'i ja'ñere secacaijē'ē, pani ai yo'oye pa'ijajē cuasajē señe.

¹⁵ Sihucohua'i ja're tsioni pa'ijē sihuacohua'i pa'ijē'ē. Cui'ne ota oicohua'i ja're pa'ijē mēsaruje oicohua'i pa'ijē'ē.

¹⁶ Si'aohua'i sa'ñe de'oye yo'ojē pa'ijē'ē. Yē'ē a'ē, jerepa pa'i cuasama'pē pa'ijē'ē. Coa ai jerepa teaye pa'iohua'i pa'iyena ini pa'ijē'ē. Ta'ñe pa'iohua'i a'ē cuasama'pē pa'ijē'ē.

¹⁷ Saima'pē pa'ijē'ē, co'aye yo'osicohua'ire cui'ne co'ayepi. Coa ai jerepa de'oye cuasajē yo'ojē'ē, pai ña hue'ñana. ¹⁸ Mēsaru ai cuasaye ja'i maca de'oye yo'ojē pa'ijē'ē, yecohua'i ja're de'oye pa'iyere cajē. ¹⁹ Maija'quē do'ijē maña mēsarupi sañu'u cajē yo'oma'pē pa'ijē'ē, co'aye yo'ocohua'ire. Coa ai jerepa Maija'quēpi saicaija'quē api cuasajē pa'ijē'ē. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Yē'ēpi co'aye yo'ocohua'ire sañe payē, si'seye pa'itoje,” caji, Ējaēre papi. ²⁰ Cui'ne caji jare ipi: “Mē'ēre sañope yo'oquēpi ao ēa ju'ito aojē'ē. Cui'ne cōno ēa ju'iquē pa'ito ocuajē'ē. Jaje yo'ojēna, iti sañope yo'oquēpi yē'ē co'aquēre

pa'ni cuasaja'quë api, huajëya'ye pa'ija'quëpi.” ²¹ Co'ayena quëco cuañoma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa co'ayere ñese quëcojë'ë, de'oye yo'oyepi.

13

¹ Si'aohua'i iye yeja cuañe ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'ina, peoji, coa Maija'quë yëma'ëna ëjaë de'osiquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi iye yeja cuañeja'cohua'ire nepi, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pai ëjaohua'i cuañeñere sañope yo'oni Maija'quë de'oye yo'o ja'ñe caquë jeose'ere sañope yo'oyë. Jaje sañope yo'ocohua'i cato saija'cohua'i a'ë, co'ayepi. ³ Jaje pa'ina, ëjaohua'i cato pa'ima'pë pa'iyë, de'oye pa'icohua'ipi ca'rajajë cajë. Coa ai jerepa co'aye yo'ocohua'ire yo'o quëcoja'cohua'ipi pa'iyë. Më'ëpi ëjaohua'ire ca'raye peoye pasi'i cani de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, ëjaohua'ipi më'ë pa'iyë neñani de'oye pa'iquë api caja'cohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato Maija'quëni necaijë pa'iyë, më'ë de'oye pa'iyere cajë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi co'aye yo'oquë pani ca'rajë'ë. Jaohua'i cato coa hua'ti mëama'cohua'i a'ë jare co'aye yo'oquëni sañu'u cajë yo'ocohua'i a'ë, Maija'quëre necaicohua'i sëtë. ⁵ Jaje pa'iyë sëtë de'oye a'ë, ëjaohua'i cuañeñe sehuoye. Pani iohua'ipi co'aye yo'oma'cohua'ini cajë, coa ai jerepa tayose'e peoye nëina, mai cuasajë pa'iyere cajë de'oye pa'iyë pa'iji. ⁶ Jaje pa'ina, mësarü pa'i do'i sañë, ëjaohua'i Maija'quëre necaicohua'ini cajë. Jaohua'i cato jase'e yo'ocohua'i a'ë.

⁷ Pa'i do'ire pai ñape sañe pa'ito saijë'ë, pai ñapere iohua'ire do'i paye ja'ye. Yeja pa'i do'ire sañe pa'ito saijë'ë. Ejaohua'i pa'ito ëjaohua'ire ñajë pa'ijë'ë. Coa si'aye do'i quë'iohua'i pa'ito do'i quë'iohua'ire ñajë de'oyerepa iohua'ire cuasajë pa'ijë'ë. ⁸ Debe pama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Coa ai jerepa yecohua'ire oiyeere debeje pa'ye pajë'ë, yecohua'ire. Jaje pa'ina, coa pa'ini oiquë pani tsoe cuañese'e cayere yo'o ti'api, si'aye. ⁹ Cuañese'epi caji: Ejëre cui'ne nëjore pacohua'ipi yecohua'ini yo'oma'pë pa'ijë'ë. Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yahuerëpa co'amaña ima'ë pa'ijë'ë. Eä ñama'ë pa'ijë'ë. Si'aye iye cui'ne yeque cuañese'ere con'i yo'o ti'añu'u cani coa më'ë cajeire oijë'ë, më'ëja'a co'ye cuasayeje pa'ye. Ja caye ayere yo'oni pa'ito si'aye yo'o ti'añe pa'iji, cuañese'e cayere. ¹⁰ Jaje pa'ina, paire oiquëpi co'aye yo'oye paji. Jaje pa'ina, oiyeepi si'aye cuañese'e ne ti'añe pa'iji, tayoye peoyerepa.

¹¹ Si'aye yure mai pa'i tëcahuë pa'iyere ñani cuasajë'ë, tsoe sëta maca'ë huëo caicohua'i. Yureta'a maire huasoye ai ja'yere pa'iji. Ja'ñë so'o macare paji'i, mai itire pa'ë cuasajë i coca asa maca. ¹² Tsoe jai ñamire pa'ë. Yure je'nërepa ñata tomë huëoji. Jaje pa'ina, jeoñu'u, nea huë'ñana co'amaña yo'oye. Jeoni suñañu'u, mia ca'core pana, soldado huajo saquë suñañeje pa'ye. ¹³ Nuñe de'oye ñare pajë yo'oñu'u, mu'sere yo'oyeje pa'ye. Cu'ima'pë pañu'u, conore cueperojajë, jaiye ao aijë. Tsi'sini josa pisiye yo'ojë cayere yo'oma'pë pañu'u. Nuñerepa yo'oye pa'ina, coa co'aye si'sire yo'orojajima'pë pañu'u. Coa si'aye co'ayere ye'yesicohua'ipi pa'ima'pë pañu'u. Te'e cuasama'pë do'ire uihuayere pa'ima'pë pañu'u. Cui'ne yecohua'i payere ëa ñajë oima'pë pañu'u. ¹⁴ Coa ai jerepa mësarü cato suñajë'ë, Ejaërepa Jesucristona, ije pa'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'oni capë co'aye yëyere ne huasocaiye paja'cohua'i.

14

Cajeire Cuasaye Cato

¹ Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere joyo tutu carasiquë pa'ito, tsiojë'ë, ite, pai cuasase'ere ca huëoni sa'ñe uihuama'pë. ² Ñajë'ë, cui'ne iyere, yecohua'i cuasacohua'i pa'iyë. Si'aye aïñese'e de'oji cuasajëna,

yecohua'ipi Maija'quë necaiquëre pare cuasaye joyo tutu carajaicohua'ipi ja'o cui'ne ao, cui'ne ca aïne de'oji cuasayë, hua'i cato aima'cohua'ipi. ³ Jaje pa'ina, si'aye aikuëpi yequëre hua'i aima'quëre co'aye cuasaquë ñama'ë pa'ijë'ë. Cui'ne iyepi de'oye a'ë caquë sahuaquë si'ayere aikuëje cue'cuema'ë pa'ijë'ë. Si'aye aikuëre, cui'ne hua'i aima'quëreje Maija'quëpi tsiosicohua'i a'ë. ⁴ Jaje pa'ina, ¿më'ë iquei'ni yequëre necaiquëni ñaquë tayo yo'oji caquë yo'o ja'ñe? I Ëjaëpi ña'ne pa'iji, de'oquë panita'a co'aquë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are de'oquërepa pa'ija'quë api, mai Ëjaë de'oye ne tutu paquëre me, me co'aquë'ni.

⁵ Yequëje quëaye payë: Pa'iyë, yecohua'i ai jerepa ëja mu'se pa'iji, cuasacohua'i. Cui'ne yecohua'ipi cuasacohua'i pa'iyë, si'a mu'seña cui'ne pa'yese'e pa'iji. Jaje pa'ina, pai ñape itire pa'ë cuasase're cuasajë pa'iyë pa'iji. ⁶ Iye mu'se ëja mu'sere pa'ë cuasaquë yo'oquë pani Maija'quëni de'oye yo'oji. Cui'ne si'aye aikuëje mai Ëjaëni de'oye yo'oji, Maija'quëre de'oji caquë pëpa toquë ai do'ire. Cui'ne hua'i aima'quëje Maija'quëre sei ai do'ire de'oye yo'oji, mai Ëjaëni.

⁷ Jaje pa'ina, mai pa'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye pacacaijë. Cui'ne ju'inije ju'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye jucacaijë. ⁸ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'ini pa'iyë, mai Ëjaëni pacacaijë. Cui'ne juni huesënije mai Ëjaëna jucacaiyë. Jaje pa'iyë sête ja pa'inije cui'ne juni huesënije mai Ëjaë tsecohua'i pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, huajëcohua'i cui'ne ju'isicohua'i Ëjaë pasi'i caquë Cristo juni cui'naëpi huëji'i.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ¿më'ë me yo'oquë Maija'quë do'iquëre co'aye caquë'ni? ¿Panita'a me nesi'quë coequë ñaquë'ni? Mai yo'ose'e si'aohua'i Maija'quë ña hue'ñana iñoja'cohua'i a'ë, ipi pai ñape yo'ose'e ñaquë ca huesoja'quëre. ¹¹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Care payë, caji, Ëjaë. Si'aohua'i yë'ë ña hue'ñana do're ja'ruja'cohua'i a'ë. Cui'ne ja maca si'aohua'i de'oquëre pa'ni Maija'quë caja'cohua'i a'ë.

¹² Jaje pa'iyë sête, pai ñape mai yo'ose'e iñoja'cohua'i a'ë, iti yo'ose'ëje pa'ye, Maija'quëna.

Ne Taoñe Pajë'ë, Maija'quë Do'iquëre

¹³ Jaje pa'ina, yecohua'ire seña'ë cayere jëoni coa ai jerepa iohua'i asase're cuasajë de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë ne taoja'core nema'pë cajë. ¹⁴ Yë'ë cato asayë, si'aye si'si peoyese'e pa'iyë Ëjaë Jesure sehuoquë sête. Jaje pa'ire paji, cuasaquë asayë, iye. Jaje pa'iquëta'are paipi iye si'si a'ë cuasato jare si'si pa'iji, iti jaje cuasaquëse're. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë aikuëpi sehuosiquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere nejoñe pa'ito më'ëpi ite oiye paquë yo'oyë. Jaje pa'ina, Cristo jucacaisiquëre më'ë aikuëpi nejoñe pajaquë caquë pa'ijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ipi co'aye mësarü de'oye yo'ojë pa'iyere cama'cohua'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañe te'te cato pa'ima'ë pa'iji, coa ao aikuëpi cui'ne ucuyepi. Coa itirepa cato nuñerepa pa'iyë a'ë, de'oye jo'cua pa'iyë a'ë, cui'ne sihuaye a'ë, Maija'quë joyo pa'i do'ire. ¹⁸ Jaje Cristore de'oye necaiquë pa'ito ja necaiyepi Maija'quë sihuayere neñe pa'iji. Cui'ne jaje pa'ini pajë de'o pai api cajë ña'ne pa'iji.

¹⁹ Jaje pa'iyë sête co'ejë pañu'u, de'oye jo'cua pa'iyena sayere. Cui'ne ai tutupi yo'ojë co'eñu'u, mai ai de'oyena sa ja'ñere, si'aohua'i ai de'ojajë cajë. ²⁰ Jaje pa'ito ai do'ipi Maija'quë nese're nejoma'ë pa'ijë'ë. Si'aye aïne cato si'si ti peoye a'ë. Jaje pa'iquëta'are, mai ai do'ipi yecohua'ire ne taoñe cato ai co'are paji. ²¹ Ja do'ire Maija'quë do'iquëre hua'i aikuëpi, cono

ucuyepi, coa si'aye yo'oyepi ne taõñe pa'ito nuñe yo'oye peoji. ²² Maija'quë ña hue'ñana si'aye aĩñe pa'iji cuasaquë pani jare paire carojaima'ë coa mē'ese'e paye pa'iji. Sihuaquērepa pasipi, tayo yo'osiquēje pa'ire nēima'ëna, pa'iquë cato. ²³ Jaje pa'iquēta'are i cuasayepi aĩñe cui'ne pañe cuasaye pa'ina, iti coa asaquë aiquë pani jai do'i ani huesēye pa'iji, i cuasaye quēayere yo'oma' do'ire. Jaje pa'ina, si'aye mai sehuosicohua'i cuasayepi quēayere neñe pa'iji. Paquë pani co'aye neñe a'ë.

15

Pañi De'oye Yo'ojë'ë, Mē'ēja'a Co'ye Oima'ë

¹ Maipi tutu quē'iohua'ipi Maija'quēre necaiquēre pare cuasacohua'ita'a jopo carasicohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'ire quēcojē cōcayie pa'iji, tutu peocohua'ire. Maise'e de'oye pa'iyere cuasaye pañu'u, Jaje pa'ina, maipi cōcayie pa'iji, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pai ñape mai cajeohua'ire de'oye yo'oye pa'iji, i de'oye pa'i ja'ñere cajë. Cui'ne i Maija'quēre ai seña maca jaiye cuasaquë mēi ja'ñere cōcayie pa'iji. ³ Ñajë'ë, Cristo i de'oye pa'iyere cuasama'ë paji'i. Coa ai jerepa toyase'e cayere yo'o ti'api, ñeje cayere: "Mē'ere peicohua'i peĩñe yē'ëna tomepi." ⁴ Si'aye iye ja'nē tsoe toyajë pa'ise'e toyase'e a'ë, mai ye'ye ja'ñere cuasajë. Itina ñajë ai yo'oye pa'itoje quēcojajë cui'ne huaso cuañõñe uteye pajajë cajë toyase'e a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quēpi yo'o juja ma'ñe cui'ne yēhuo huasoye isiquēpi, cōcailaquë mēsarute yecohua'i ja're cōni de'oye yo'ojë pa'i ja'ñe Cristo Jesús pa'ise'eje pa'ija'cohua'ire. ⁶ Jaje pa'ijë si'ahua'i te'e Maija'quë Diusure de'oquēre pa'ni cajë sihuajajë'cohua'ire, mai Ējaë Jesucristo pēca ja'quēre.

Judío Peocohua'ire Quēaye

⁷ Jaje pa'ie sēte pai ñape yecohua'ire de'oye tsiojë'ë, Cristo mēsarute de'oye tsiose'eje pa'ye, si'ahua'i Maija'quēre de'oquēre pa'ni cajajë caquë. ⁸ Jaje pa'ina, cayë. Cristo cato judío paire necasi'i caquë daji'i, mai aiohua'ire ca nēoquë pa'ise'ere yo'o ti'asi'i caquë. Jaje yo'oquë Maija'quë i ca nēose'ere nuñerepa yo'o ti'aque pa'iyere iñosi'i caquë. ⁹ Daji'i, cui'ne judío pai peocohua'ireje, Maija'quēre de'oquēre pa'ni cajë sihuajajë caquë, teaye ñani oni yejesi do'ire. Toyase'e cayeje:

Jaje pa'ina, mē'ere de'oquēre pa'ni casi'i si'a yeja pai pa'i hue'ñana. Cui'ne mē'ere mamire sihuaquë jējēs'i'i.

¹⁰ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji: Sihujajë'ë, pai daripëa, Maija'quë tsēcohua'i ja're cōni.

¹¹ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

De'oquēre pa'ni sihuajë cajë'ë, Ējaëre.

Pai yejaña cui'ne si'a pai daripëa maña, judío pai peocohua'ipi.

¹² Cui'ne Isaíasje toyapi:

Isai tsēcapë aquēpi Ējaë pa'ija'quë api.

Pa'i jaēpi si'ahua'i judío pai peocohua'ire cuañeja'quë api.

Cuañequēna, jaēpi necaija'quë api cajë uteja'cohua'i a'ë.

¹³ Maija'quēre señë, mai utejë pa'ie isiquēre, sihuaye cui'ne ti se co'a ju'iñe peoyerepa pa'ie isija'quë caquë, mēsarute ite necaiquēre pare cuasacohua'ire. Jare isiquēna, pa'ijë Maija'quë joyo tutu quē'iohua'ipi Maija'quë ca nēose'ere de'oyerepa utejë pa'ija'cohua'ire caquë seccaiyë.

¹⁴ Maija'quë do'ijë, yē'ë tsoe asayë, mēsaru de'oye yecohua'ire cuasayena timēsicohua'ipi pa'ie, cui'ne si'aye ta'ñe asacohua'ipi pa'ie, cui'ne

de'oye cuasajë yecohua'ire yëhuocohua'ipi pa'iyë. ¹⁵⁻¹⁶ Jaje pa'iquëta'are ca'rama'quëpi nuñerepa quëasi'i caquë iyere toya saoyë, mësarute tsoe asa maña conì, mësarupi huanëyema'pë pa'ijajë caquë. Yë'ë cato judío peocohua'ire caquë Jesucristore necaiquëpi yo'oyë, Maija'quë oi do'ipi yë'ëre cuañese'eje pa'ye. Jaje pa'i do'ire iyere caquë toyayë, mësarute. Yë'ë Maija'quëre necai yo'oye cato iye a'ë. Judío pai peocohua'ire huaso cocare quëaye a'ë. Jaje yo'oyë, jaohua'i Maija'quë joyo yo'o do'ire Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, jaohua'i de'ocohua'ire pani ina isisi'i, Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë cajë, cui'ne Maija'quë sihuaja'quë cajë.

¹⁷ Maija'quë co'amaña necai yo'osi do'ire de'oyerepa yo'ohuë caye pa'iji, yë'ëpi, Jesucristore sehuosiquë sëtë. ¹⁸ Jaje pa'ita'are coa yequere caye coeyë. Coa Cristopi yë'ë ja're tsioni nese'ere caye yë'ë, judío pai peocohua'ipi Maija'quëre asani de'oye sehuocaise'ere. Iye cato yo'ohuë, coa quëayepi cui'ne ne iñoñepi conì. ¹⁹ Pai yo'oma'a tutupi yo'o iñoquë cui'ne Maija'quë joyo tutupi yo'oquë iñoquë quëahuë. Jaje yo'oquë huaso coca quëacaiye de'oye quëa ti'ahuë, Jerusalén huëosiquëpi cui'ne si'a hue'ña Ilirico yeja quë'rore paja'ana. ²⁰ Jaje yo'oquë quëahuë, huaso coa Cristo mami ti asama'cohua'i quë'rona, yecohua'i tsoe quëasicohua'ini cui'na ëmëje'ena meñe quëa coñere coequë. ²¹ Coa ai jerepa de'oye yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye:

Ñaja'cohua'i a'ë, i pa'iyë aye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.
Cui'ne asa ti'aja'cohua'i a'ë, i caye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Pablopi Roma Quë'rona Saiyere Cuasapi

²² Jaje iyere yo'oquë pa'i do'ire jaro do'i sani ñama'ë paë'ë, si'anë sani ñañe yëquëta'a. ²³ Yure yë'ë iño yo'oye ne saosiquë sëtë, yë'ë Española sai maca de'huë mësarute do'i ñasi'i, ai tsoe mësarute ña ëa ju'isiquëpi. ²⁴ Mësarute ña huajëse jeteyo'ë mësarupi yë'ëreje jëjo saocaiye pa'iji, España quë'rona.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato Jerusalénna saiye, sehuosicohua'i jaro pa'icohua'ire cocai ja'ñere saquë. ²⁶ Jerusalén sehuosicohua'i curiquë peocohua'ire isi ja'ñere, Macedonia cui'ne Acaya pa'icohua'ipi johua'i cuasayepi curiquë tsi'soñu'u cuasahuë, jëjo sao ja'ñere. ²⁷ Jaohua'ipi sihuajë curi tsi'soni jëjo saohuë, Jerusalénna, judío pai sehuosicohua'ire, judío paipi Maija'quë coca quëa do'ire judío peocohua'ipi Maija'quë joyo pa'iyere ti'ahuë, huaso cocare. Ti'asicohua'ipi iye yeja ayere curiquëpi judío pai sehuosicohua'ire cocaiye pa'iji. ¿Me pañe'ni?

²⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'o tējini cui'ne curiquë sehuosicohua'i tsi'sose'e Jerusalén paina isisi maca sai huëoja'quë a'ë, Española. Jaronna sai mësarute do'i ñaquë sasi'i. ²⁹ Iyere cuasayë. Yë'ë mësaru quë'ro saisi maca ti'aja'quë a'ë, Cristo coca quëaye timësiquëpi mësarute quëa huaso ja'ñere saquë.

³⁰ Maija'quë do'ijë, mai Èjae Jesucristo do'ipi cui'ne Maija'quë de'o joyo mësarute oi do'ipi mësarute señë, yë'ëre cocaijë'ë, mësaru Maija'quëre seacaiyepi. ³¹ Maija'quëre seacaijë'ë, Judea pa'icohua'i sehuoma'cohua'ipi yë'ëre co'aye yo'oye paja'cohua'ire cui'ne yë'ë sacaise'e de'oye sihuajë ise'e pa'ija'core Jerusalén sehuosicohua'i pa'icohua'ipi. ³² Jaje seacaijëna, Maija'quëpi yëna, mësaru quë'rona sihuajë saija'quë a'ë, mësaru ja're conì pëa huajësi'quë pa'ija'quë caquë. ³³ Maija'quë de'oye pa'iyë isiquëpi si'aohua'ire mësarure pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

¹ Cencrea sehuosicohua'i pa'icohua'ire cōcaio pa'iconi Maija'quē do'ico, de'ocore pao, Febeni caquē quēayē, mēsarute. ² Jaore de'oye mai Ējaē mamipi cuasajē yo'ocaijē'ē, sehuosicohua'ire te'e cuasacohua'ire yo'oyere papi yo'ojē. Jaje yo'ojē cui'ne si'aye iote jopo co'amaña caraye pa'ito cōcaijē'ē. Jao cato jai pa'ire cōcaisicoa, cui'ne yē'ēreje cōcaisicoa.

³ Pēpacaijē'ē, Priscilare cui'ne Aquilare, yē'ē ja're cōni Cristo Jesús co'amaña cōcaisicohua'ire. ⁴ Jaohua'i cato yē'ē pa'iyere huasoñu'u cajē iohua'i pa'iyere ti nejo cuañoñe ja'i maca huajēya'yerepa yo'osicohua'ire. Jaje pa'ina, yē'ēse'e de'oji, iohua'i yo'ose'e caye pañē. Cui'ne de'oji, cayē, jaohua'i yo'ose'e Maija'quē do'ijē judío pa'i peocohua'ije. ⁵ Pēpacaijē'ē, Priscila cui'ne Aquila huē'ena Maija'quē do'ijē tsi'sisicohua'ire. Pēpacaijē'ē, Epenetore, yē'ē oiquēre, Asia yeja aquēpi du'ru macarepa Cristo coca asani sehuoquē pa'isiquēre. ⁶ Pēpacaijē'ē, Mariareje mēsarute cuasaco jaiye necaio pa'isicore. ⁷ Pēpacaijē'ē, yē'ē cajeohua'ire Andrónicore cui'ne Juniasre yē'ē ja're cōni co cuaño sito te'e pa'isicohua'ire. Jaohua'i cato Jesús jējo saocohua'ipi ai de'ocohua'i a'ē, cayē. Cui'ne jaohua'ipi du'ru sehuosicohua'i paē'ē, yē'ē ja yē'ta'a sehuoma'nē.

⁸ Pēpacaijē'ē, Ampliatore yē'ē oiquēre mai Ējaē do'ipi. ⁹ Pēpacaijē'ē, Urbanore mai ja're cōni mai Ējaē co'amaña yo'oquēre, cui'ne yē'ē oiquē Estaquisre pēpacaijē'ē. ¹⁰ Pēpacaijē'ē, Apelesre, Cristore coa necaiquēre pare asaquēpi jaiye neñañe pa'itoje quēcosiquēre. Cui'ne pēpacaijē'ē, Aristóbulo tsēcapēre i huē'e pa'icohua'ire. ¹¹ Pēpacaijē'ē, yē'ē cajeire Herodiónre, cui'ne Narciso tsēcapēre, mai Ējaēre sehuocohua'ire. ¹² Pēpacaijē'ē, Trifenare cui'ne Trifosare, mai Ējaē co'amaña necaicohua'ire. Cui'ne mai oicorepa Percidare mai Ējaē co'amañare ai cuasaco necaio pa'icore pēpacaijē'ē. ¹³ Pēpacaijē'ē, Rufore, mai Ējaēre sehuoni pa'iquēre pare. Cui'ne i pēca ja'core yē'ē ja'coje pa'ioire pēpacaijē'ē. ¹⁴ Pēpacaijē'ē, Acincritore, Flegortere, Hermas, Patrobas, Hermes cui'ne iohua'i ja're cōni pa'icohua'ire. Si'aohua'ire pēpacaijē'ē, Maija'quē do'ijēre. ¹⁵ Pēpacaijē'ē, cui'ne Filoyo cui'ne Juliare, Nereore, cui'ne io yo'jeore, Olímpasre, cui'ne si'aohua'i iohua'i ja're cōni Maija'quē do'ijē pa'icohua'ire.

¹⁶ De'oyerepa sa'ñe sihuajē pēpajē'ē. Si'aohua'i Cristore asacohua'ipi mēsarute pēpa saoyē, jaro pa'icohua'ire.

¹⁷ Maija'quē do'ijē señē, mēsarute. De'hua ñajē pa'ijē'ē, yequē tsēcapē a'ē cajē yo'oye, cui'ne ne tañoñe necohua'ire. Jaje yo'oye cato mēsaru case're sañope yo'oye a'ē. Jaohua'ire tsioma'pē pa'ijē'ē. ¹⁸ Jaje cacohua'i cato mai Ējaē Jesucristore necaima'pē pa'iyē, coa ai jerepa iohua'i de'oye pa'iyere cuasajē yo'oyē. Jaje yo'ojē esa sehuocaicohua'ini coa cosoyē, iohua'i a'ji maña de'o yē'o cayepi. ¹⁹ Si'aohua'i asayē, mēsaru de'oye sehuocaise'e. Jaje pa'ina, yē'ēje sihuayē. Ja yē'ta'a mēsaru ta'ñe cuasacohua'i pa'ija'cohua'ire caquē secacaiyē, mēsaru de'hue de'oyere yo'ojajē caquē, cui'ne co'ayere ti yo'oma'pē caquē. ²⁰ Jaje pa'ijēna, Maija'quē de'oye jo'cua ai cuasama'pē pa'iyē isiquēpi Satanás huati ējaēre mēsaru quēo huē'ehuēna esa jējo qaja'quē api. Mai Ējaē Jesucristopi de'oye ñacaina, de'oye pa'ijē'ē.

²¹ Mēsarute pēpa saoji, Timoteo yē'ē ja're cōni co'amaña nequē pa'iquēpi. Cui'ne Lucio cui'ne Jasón, cui'ne Sosípater yē'ē cajeohua'ipi mēsarute pēpa saoyē, jaro.

²² Cui'ne yë'ë Tercioje iye toya ja'hua toyacaiquëje jaro mësarute pëpa saoyë, mai Ëjaërepa do'ipi.

²³ Mësarute pëpa saoji, Gayoje. I huë'ere pa'iyë, yë'ë, cui'ne i huë'ena si'aohua'i sehuosicohua'i tsi'sijë pa'iyë. Cui'ne pëpa saoji, Erastoje, pai pa'i daripë curiquë de'huacai pa'iquëpi. Cui'ne Maija'quë do'iquë Cuartoje pëpa saoji, jaro.

²⁴ Mai Ëjaë Jesucristo coa isiyepi mësaru ja're pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Tsoe mësarute quëahuë, huaso cocare. Ja cocaja'a asayë, mai. Maija'quë mësarute quëcojë nëñerepa pa'icohua'ire necai tuture payë. Ja do'ire mësaru i tscocohua'ipi pa'iyë. Iye yo'oyere cato iye yeja de'huama'në Maija'quë nesi'i cuasase'e a'ë. Jare tsoe yahuese'e paji'i. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yureta'a Maija'quë ti pani huesëquëpi cuañequëna, Maija'quë quëacaicohua'i toyase'ejä'a yure cato maire iñopi. Cui'ne Maija'quë nesi'i cuasa nëose'e yahue pase'ere si'a yejaña pa'icohua'ire iñopi, jaohua'ipi itire pa'ë cuasajë de'oye i cuañëne sehuocaijajë caquë.

²⁷ Maija'quë te'i si'aye asaquë ta'ñe pa'ire pani si'anëpi Jesucristo do'ija'a de'oquëre pa'ni cajë sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

1 CORINTIOS

Corinto Sehuosicohua'ina Pablopí Toya Saoye

¹ Maija'quë ì yëyeje yë'ère Pablöre nepi. Jesucristo jëjo daoquëre nesiquëpi pa'iyë. Iye toya ja'hua Sóstenes ja're toyayë, Cristo do'ire, Maija'quë do'iquë de'osiquë ja're cõni. ² Jaro Corinto daripë sehuosicohua'i pa'icohua'i cajë toyayë, Cristo Jesuna tsioni pa'i do'ire. Maija'quë tsecohua'i pa'icohua'ina cajë toyayë. Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'ijë Ëjaë Jesucristo de'oquërepa mamire secohua'i ja're cõni mësaruteje soipi, ina isisicohua'ipi de'ocohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Cristo api, mai Ëjaë cui'ne jaohua'i Ëjaë. ³ Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi cõni de'oye yo'ose'ere pajë cui'ne de'oye pa'iyë isise'ere pajë de'oye pa'ijë'ë.

Cristo Do'ipi De'oye Pa'iyë

⁴ De'oyerepa Maija'quë mësarute yo'o u'ni Ëjaë Jesucristo do'ipi caquë, Maija'quëre si'anë de'oji caquë, sihuayë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute ta'ñe coca caye cui'ne ta'ñe asaye isipi, joyo aye do'i quë'yere pare. ⁶ Jaje pa'ina, coa caye peoyerepa Cristo cocapi mësarute tiñe pa'iyë põnapi. ⁷ Ponaëna, pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'icohua'ire tiñe ponaëna, pa'iyë Maija'quë isiye ti jopo caraye peoji. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute Diusupi ocue pa'i macarepa ñacai pasipi, tēji mu'sere paja'a, yecohua'ipi mësaru Maija'quë quëcõsichua'ire Jesucristo daisi maca tayo yo'ocohua'i a'ë caye paja'cohua'ire ipi ñacai pajaquë. ⁹ Maija'quë i ca nëose'eje pa'ye yo'o ti'aquëre papi mësarute soipi, i mamaquë mai Ëjaë Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijajë caquë.

Sehuosicohua'i Huase'e

¹⁰ Maija'quë do'ijë mësarute señë, mai Ëjaë Jesucristo mamipi, de'oye te'e cuasajë, cui'ne te'e nëina, pa'ijajë caquë. Huahuesicohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa te'e cuasayepi pa'ijë'ë. ¹¹ Jaje mësarute cayë, Cloé tsëcapëpi mësaru te'e cuasama'pë pa'iyere quëarena. ¹² Jaje te'e cuasama' do'ire mësaru cayë, pã ñape ñeje: "Yë'ë cato Pablo aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Apolos aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Pedro aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Cristo aquë a'ë." ¹³ ¿Jaje pa'ito Cristo i a'ri te'ña maña huahuesiquë a'ë? ¿Panita'a Pablo, yë'ëpi cruz quë cuañore mësaru do'ire? ¿Panita'a Pablo mamipi do cuañosicohua'i a'ni? ¹⁴ Pãni, de'oji sihuayë, Maija'quë ñacaina, de'hue jai paire doye pahuë. Coa Crispore cui'ne Gayore dohuë. ¹⁵ Jaje doye pasi do'ire yecohua'ijë yë'ë Pablo mamipi do cuañosiquë a'ë caye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Coa Estéfanas tsëcapëse'ere oco dohuë. Cui'ne, yecohua'ita'are doye pahuë, cuasayë. ¹⁷ Yë'ère paire oco doquë pa'ijë'ë caquë Cristo cuañe'ne papi. Coa i cocare quëacaijë'ë caquë cuañepi. Jaje pa'ina, i cruz ju'ise'e do'i quë'yere quëayë. Yë'ëpi de'o pa'i cocapi caquë quëaquëna, paipi yë'ëna ire papi cuasajë Cristo cruz ju'ise'ere do'i peoye necaiye coeyë.

Cristopi Maija'quë Tuture Cui'ne Ta'ñe Asaye Paquë

¹⁸ Cristo cruz ju'ise'e cato do'i peo coca asa cuañoji, ne huesë hue'ñana saicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are iye coca Maija'quë tuturepa asa cuañoji, huaso cuañocohua'ire cato. ¹⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Ta'ñe asacohua'i asaye nejaja'quë a'ë.

Cui'ne asa ti'acohua'ireje iohua'i asa ti'añe tirona yahueja'quë a'ë.

²⁰ ¿Maija'quëpi, ta'ñe asaquëre, ye'yaquëre cui'ne iye yeja ayere ta'ñe ca de'huaquëre do'i peoquëre neru, yure iquere cocaiye'ni, jaohua'i? Cocaiye pañe, Maija'quëpi iye yeja ta'ñe asayere do'i peoye neina. ²¹ Jaje pa'ina, iye yeja paipi i coca do'i peoye cuasayë. Cuasajëta'a ja cocare quëase'epi ite ire pare asacohua'ise'ere huasoye pa'iji. Jaje pa'ina, pai ta'ñe asayepi Maija'quëre ti'añe pañe.

²² Judío paipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ña'ñe yëyë. Griego paipi cato ai ta'ñe asacohua'i pa'iyere co'eyë. ²³ Jaje pa'iquëta'are yëquë cato jaohua'i co'eyere yo'oma'pë pa'ijë coa Cristo cruz que cuañosiquë ayere quëayë. Quëajëna, judío paini ta'tëpoje pa'ye asa cuañoji, iohua'i quësiquëni quëajëna. Cui'ne judío pai peocohua'ini griego paini coa do'i peoyere yo'ojë cayeye pa'ye asa cuañoji. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are judío paipi panita'a griego paipi Maija'quë soisicohua'ire cato Maija'quë tuturepa cui'ne i ta'ñe yo'oyerepa do'i quë'ye asa cuañoji. ²⁵ Maija'quë yo'ose'e do'i peoye paire asa cuañoñepi, pai ta'ñe asayere tëto saise'e pa'iji. Jesupi juquëna, tutu peoquëje pa'iji. Ja yë'ta'a i ju'i maca i tutupi pai tutu tëto saise'erepa pa'iji. ²⁶ Maija'quë soisicohua'i mësaru te'ohua'ise'e pai ëjaohua'i pa'iyë. Te'ohua'ise'e iye yeja pa'iyë ta'ñe asacohua'i pa'iyë. Cui'ne te'ohua'ise'e ëjaohua'irepa tsëcapë acohua'ije pa'iyë. Mësarupi tsoe asayë, jaje pa'iyë. Maija'quëpi jaje soipi, mësarute. ²⁷ Paipi huesëohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ire iño quëcosi'i caquë. Cui'ne cuañe tutu peocohua'ire pai ñacohua'ini cuañe tutu quë'iohua'ire sahuapi, cuañe ëjaohua'ini iño quëcosi'i caquë. ²⁸ Iye yeja paipi do'i peocohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, do'i quë'iohua'i pa'isicohua'ini cui'ne ëjaohua'ini do'i peocohua'ire nesi'i caquë. ²⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasaye peoji, Maija'quë ña hue'ña. ³⁰ Maija'quëpi Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyë nepi, maire. Cui'ne Cristo api, mai ta'ñe asaye, Cristo do'ipi Maija'quë ja're tsioni nuñerepa pa'iyë, Cristo do'ipi ina isisicohua'ipi nuñerepa yo'ocohua'i pa'iyë, cui'ne Cristo do'ipi huasosicohua'i pa'iyë, nequë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë coca toyase'e cayeye pa'ye: "Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëni Ejaë Jesuni cuasaye pa'iji, jerepa pa'ire pani."

2

Cristo Que Cuañosiquë Coca

¹ Maija'quë coca mësarute quëa maca ta'ñe cacohua'i cocapi caquë quëama'ë paë'ë. ² Mësaru ja're pa'i maca yequere cuasarojai cama'ë paë'ë. Coa Jesucristo que cuañosiquëni cuasaquë quëahuë. ³ Coa tsasiquë maca ca'raquë teaye pa'i macapi mësaru quë'ro ti'ahuë. ⁴ Mësarupi yë'ë cayere sehuocaijajë caquë paise'e cuasajë ta'ñe coca cayepi caquë mësarute quëaye pahuë. Coa Maija'quë joyo cocaiyepi cui'ne Maija'quë tutupi quëahuë, ⁵ mësaru Maija'quëre necacaiquëre pare asayepi Maija'quë tutupi nese'e pa'ijaquë caquë, pani pai ta'ñe asayepi.

Diusupi Iñopi I Joyo Ayeja'a

⁶ Jaje pa'iquëta'are ta'ñe pa'i cocapi cajë quëayë, Maija'quëre tuicohua'i nuñerepa asacohua'ire cato. Iye yeja ta'ñe pa'iohua'i ca cocapi cajë cui'ne pai ëjaohua'i coa esa ne huesëja'cohua'i ca cocapi cajë quëaye pañe. ⁷ Coa ai jerepa Diusu de'oquërepa ta'ñe pa'ye ye'yayepi quëayë, Maija'quë ise'e cuasaquë pa'iyere. Ja yë'ta'a yeja de'huama'në mai ai de'oye pa ja'ñere cuasa nëose'ere quëayë. ⁸ Iye yëquë quëaye ti iye yeja cuañecohua'i asa ti'añe pañe.

Jaje asa ti'ama' do'ire Jesucristore de'oguëre pare queni huani jeoa'huë'e, asa ti'asicohua'i pani para'huë, huaiye. Jaje yo'ohuë, jaje toyase'e cayepi pa'ina.

⁹ Iti toyase'e cato caji:

Paije ti ña ma'ñere pai ti asa ma'ñere,

Cui'ne pai ti a'ri mañaje cuasa ma'ñere,

Maija'quëre oicohua'ire isi ja'ñe ne de'huacaise'e paji.

¹⁰ Jare yëquëre iñopi, i joyopi yëquëni pa'i do'ire. De'o joyo cato si'aye Maija'quë cuasaquë pa'ie asaquë api. Jaje pa'ipi si'aye iyere iñopi.

¹¹ Pai asa ti'añe peoji, yequë cuasaquë pa'ie. Coa jare i joyose'e i cuasaquë pa'ie asaquë pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quëre jare i joyose'e i cuasaye asaquë pa'iji. ¹² Mai cato Maija'quë joyore payë. Iye jeja joyore paye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire oi coa isiyere asayë. ¹³ Isina, i joyo isi cocapi cajë quëayë, Maija'quë ye'yayepi. Coa yëquë ta'ñe cuasayepi cajë quëama'pë pa'iyë. Maija'quë joyo yo'oye quëayë, Maija'quë joyo yo'oye asacohua'ina.

¹⁴ Maija'quë joyo peoquë cato iye ti asa ti'añe peoji. Coa do'i peoyeje pa'ye asaye pa'iji. Iye cato joyo aye a'ë. Jare joyo pa'ie asacohua'ise'e asaye pa'iji. ¹⁵ Jepi nuñere pa'ni caquë si'aye asaquë api, Maija'quë joyo paquë cato. Jaje pa'ini i pa'iyere yecohua'ipi ca tējini de'huasi'i cajë yo'oye peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Ējaë cuasaye asa ti'añe peoji. Cui'ne Maija'quëre paipi se ye'yaye peoji.” Jaje pa'iquëta'are mai cato Cristo cuasayere payë.

3

Maija'quë Co'amaña Necaicohua'i Yo'oye

¹ Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute ca maca cama'ë paë'ë, Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ire cayepi. Pahuë, caye mësarupi Cristo ayere asa ti'ama'cohua'ipi tsitu'uje pa'iohua'i pa'i do'ire. Jaje pa'ina, paise'e yëye yo'ocohua'ire cayepi cahuë. ² Jaje pa'ina, mësarute a'jiñere ye'yahuë, tsj maña oje tsu'sucohua'ire yo'oyeje pa'ye. Jaje ye'yahuë, mësarupi jëa ao ani ti'ama'cohua'ijë pa'iohua'i pa'ijëna, ñaquë. Yureje ja yë'ta'a joyo pa'iyere asa ti'ama'cohua'i pa'iyë, mësaru, paise'e cuasayere ja yë'ta'api pa'ijë. ³ Ja do'ire ja yë'ta'a paise'e cuasayere payë: yecohua'i payete ña ëaye, sa'ñe pëti yo'oye, cui'ne te'e cuasama'pë sañope cuasayere cayere. Ja do'ire sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oyë, mësaru. ⁴ Ja do'ire yecohua'i ñeje cayë: “Pablöre ye'yequë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë Apolosre ye'yequë a'ë.” Jaje yo'ojë cani mësaru coa paise'e cuasayere pa'icohua'i cayere cayë.

⁵ ¿Jaje pa'ito iquei'ni, Pablo? ¿Cui'ne iquei'ni, Apolos? Yëquë cato coa Maija'quëre necaicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquëpi quëajëna, mësaru cato asajë sehuosicohua'i a'ë, mai Ējaëni. Pai ñape yëquë mai Ējaë ñaquë isise'eje pa'ye yo'ohuë. ⁶ Yë'ëpi tañeje pa'ye quëahuë, Maija'quë cocare cui'ne Apolospi tase'ere oco do'ecaiyeje pa'ye quëapi, Maija'quë coca mësarute. Jase'e pa'iji, yëquë nese'e. Jaje pa'iquëta'are tase'e mëoñe cato Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pani Maija'quëpi mësarute ai de'huaji, ite cuasayena. ⁷ Maija'quëpi iti ñese mëa'ne cato neji. Iti taquë cui'ne iti oco do'equë do'i peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, tacohua'i cui'ne oco do'equë si'a yë'quë maca pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi pai ñapere iohua'i nese'eje pa'ye saija'quë api. ⁹ Yëquë cato Maija'quë co'amañare necaicohua'i a'ë. Mësaru cato i tsioje pa'iohua'i a'ë.

Cui'ne mësaru Maija'quë huë'e'ë. ¹⁰ Maija'quë yëyere ta'ñe yo'oye isise'eje pa'ye nehuë. Yë'ë cato do'yerepa huë'e ne huëose'ere oahuë. Yë'ë nesi jeteyo'je yequëpi huë'e ëmëje'e cato neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are pai ñape

ñare pajë nejajë, ëmëje'e cato. ¹¹ Jesucristo api, iti du'ru huëcore paje pa'i, quëco paquërepa, yequë peoji. Jaje pa'ina, yecore du'ru huëcore neñe peoji. ¹² Ico ëmëje'ena neñe pa'iji, coa si'aye pai yëyeje pa'ye: oropi panita'a yequë plata hue'yosi quënapi, jai do'i quënapi, soquë toñapi, ja'opi panita'a huëcapi. ¹³ Jaje nesicohua'ita'are pai ñape nese'e ña mu'se ti'aëna, tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë, pai ñape nese'e. Ja mu'se cato pai ñape nese'e toapi ëo ñahe pasipi. ¹⁴ Toaje ti uma'a huë'e nesiquëpi sai cuañoja'quë api, i nesi do'i. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are i nesicopi coa u huesëru sai cuañohe paja'quë api, i nesi do'i, ise'e jëaja'quë api, jai huë'e ucona jëayeje pa'ye.

¹⁶ Mësarü a'ë, Maija'quë huë'e. Ja huë'e cato Maija'quë joyopi pëani pa'i sito. ¿Jaje pa'iyë mësarü huesëye? ¹⁷ Jaje pa'ina, paipi Maija'quë huë'ere co'a de'huacaito Maija'quëpi iteje nejohe pa'iji. Maija'quë huë'e cato de'o co'sija'i huë'e a'ë. Mësarü a'ë, iti huë'e.

¹⁸ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Iye yeja ta'ñe asayere ai cuasaquë a'ë cuasaquë pani, ja cuasase'ere jëoni huesëquëje pa'i de'oni ye'yejë'ë, ta'ñe asayere pare. ¹⁹ Iye yeja pai ta'ñe asayere Maija'quë cato coa huesëcohua'i yo'oye a'ë caquë ñaji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Diusupi ta'ñe asacohua'ire iohua'i ta'ñe yo'oyë cuasajë yo'oyena ne tajoji." ²⁰ Cui'ne caji yequëje: "Ëjaëre papi ta'ñe asacohua'i cuasaye de'oye a'ë caquë ñaji." ²¹ Ja do'ire paini ye'yejë jerepa pa'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Si'aye mësarü tsese'e pa'iji: ²² Pablo, Apolos, Pedro, iye yeja ju'iñe, yure pa'iyë, yequë mu'se pa'i ja'ñe, si'aye mësarü tsë a'ë. ²³ Mësarü cato Cristo tsëcohua'i a'ë, cui'ne Cristopi Maija'quë tsëquë api.

4

Jesucristo Jëjo Saosicohua'i Nese'e

¹ Jaje pa'ina, yëquëre cato Cristore necaicohua'i a'ë cuasajë ñajë'ë. Yëquë cato Diusu cuasa nëose'e ña ti'a ma'ñe quëacaija'cohua'ire nesicohua'i a'ë. ² Ja do'ire necaiquë cato i ëjaë cuañese'ere si'a yë'quë maca yo'oquëna, necaiquëre papi yecohua'ijë cuasajë ñajëna, yo'oquë api. ³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ai co'a ju'iñe pañë. Mësarupi cui'ne yecohua'ipi yë'ëre de'oye yo'opi panita'a co'aye yo'opi cayere cui'ne yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë ca ti'añe peoyë. ⁴ Yë'ë cuasayepi yë'ëre sañope caye peoquëna, sihuaquë nuñerepa pa'i a'ë cuasaye peoji. Ja do'ire Ëjaëpi caye pa'iji, de'o'ji panita'a co'aji. ⁵ Jaje pa'i do'ire mësaruse'e de'oye yo'oquë api panita'a tayoquë api caye pajë'ë. Utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, Ëjaëpi dani tiña iñoja'quëre. Ja maca pai ñape joñoa cuasase'e ñahe pa'iji. Ja maca Diusupi pai ñape yo'ose'eje pa'ye isija'quë api, pai ñapere.

⁶ Maija'quë do'ijë, mësarü de'oye cuasajë pa'i ja'ñere iñosi'i caquë Apolos pa'iyë cui'ne yë'ë pa'iyë iñoquë quëahuë, mësarupi toyase'e pa'ina, sa tëto saipe yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Ja do'ire yëquë quëase'ere ye'yeni te'ire jerepa pa'i api cuasajë cui'ne yequëni co'aquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. ⁷ Maija'quë mësarute de'ocohua'ire nepi. Mësarü tutupi ti'añe pahuë. Jaje pa'ina, Maija'quë coa isise'ere paye sëte jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

⁸ Yure mësarü si'aye payë, mësarü yëye. Ja do'ire mësarü pai ëjaohua'ijë pa'iohua'irepa nëina, pa'iyë. Jaje nëina, yëquëre huanëyei'ë, mësarü. Sihua'huë, mësarupi nuñerepa ëjaohua'i pa'ito, mësarü ja're te'e conì cuañesi'i caquë. ⁹ Yëquëre Jesucristo jëjo saocohua'ire Diusupi jeteyo'jena nëcopi cuasayë, huanì jëoja'cohua'ire nëcose'eje pa'iohua'ire. Jaje pa'ina, huiñaohua'i cui'ne si'a pai yëquëse'ere ñahe, iohua'i yo'ojëna, ña'hu'u cajë.

¹⁰ Cristo do'ire yëquëre huesëohua'ire cayë, pai. Cajëna, mësarupi Cristo ayere ai asasicohua'i a'ë cuasajë sihuayë. Yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'iyë. Yëquëre cato pai coeyë, ña'ñe. Mësaruni ëjaohua'i a'ë cajë ña'ñe. ¹¹ Yureje ai yo'ojë ao ëa ju'ijë, oco ëa ju'ijë, cañaje peoquëna, paije co'aye yo'ojëna, cui'ne huë'ëje peocohua'ipi ai yo'ojë pa'iyë.

¹² Yëquë jëñapi ai tutu nejë, cui'ne paipi pëijë tea ju'itoje Maija'quëpi de'oye ñacaijaquë cahuë. Paipi josa yo'otoje quëcoyë. ¹³ Co'aye yo'ocohua'i a'ë cayë, yëquëre. Jaje catoje dahuëre quëcojë yëhuoyë, de'oyepi. Iye veja ja'ju co'amaña nejose'ëje pa'iohua'ire ña'ñe, yëquëre iye mu'seje.

¹⁴ Jaje toyani toyama'ë paë'ë, mësaruni huajëya'ye ca quëcosi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mamajëre sëte yëhuosi'i caquë toyahuë. ¹⁵ Mësarupi Cristo coca yë'yacohua'ire diez mil paire pare patoje yë'ë te'i pa'iyë, mësaruni ja'quëje pa'i, yë'ëpi mësarute huaso coca du'ru quëasi do'ire. Ja do'ire mësarujë Cristore sehuohuë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Yë'ë yo'oquëna, ñase'ere mësarujë yo'ojë'ë.

¹⁷ Jare caquë mësaruni quë'rona jëjo saoyë, Timoteore, yë'ë oiquëni, mai Ëjaë do'ire yë'ë mamaquëje pa'ini, nuñerepa pa'ini. Jaëpi mësarute quëaja'quë api, yë'ë Cristo Jesure sehuosiquë yo'oquë pa'iyë cui'ne yë'ë si'a hue'ña sehuosicohua'i tsëcare ye'yaroja'ñe quëase'ere. ¹⁸ Mësaruni acohua'i yecohua'i yë'ë sani ñama'ë pa'ija'quë api cajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oyë.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'are Ëjaëpi yëto esa sani ñaja'quë a'ë, mësarute. Ja maca ñasi'i, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'i nejë pa'iyë, coa cacohua'i pa'ima'pë caquë. ²⁰ Maija'quë cu'ña te'te cato cocase'ë caye peoji. Maija'quë tutupi yo'ojë pa'iyë a'ë. ²¹ ¿Iquere yëye'ni, mësaruni, yë'ëpi sani tarapëpi si'seyere yëye, panita'a ai oi sani ña'ñere yëye?

5

Yo'o Ma'ñere Yo'ojëna, Ca De'huaye

¹ Mësaruni aquëpi sehuoma'cohua'ije yo'o ma'ñere yo'oquë pëca ja'quë nëjoni nëjore payeje paji cajëna asayë. ² Jaje pa'iquëta'are mësaruni ti co'aye yo'oji cama'pë Cristore sehuocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iyë, ti co'a ju'ima'pë. Jaje pa'ijëna, yë'ëpi yure cayë, ja co'ayererepa yo'osiquëre eto saojë'ë, mësaruni ja're pa'ima'ë pa'ija'quë. ³ Jaro yë'ë pa'ima'ë panije ja co'aye yo'ose'ë asani ai coeyë. Jaje pa'ina, yë'ëpi jarore pa'iyëje pa'yerepa iti co'aye yo'osiquëre coequë tsoe co'aji, cayë. ⁴ Ja do'ire mai Ëjaë Jesucristo do'ipi mësaruse'ë tsi'sijë'ë. Tsi'sini yo'ojëna, yë'ë jarote mësaruni ja're te'le pa'iyëje pa'ye pasi'i, yë'ë joyopi. Cui'ne Ëjaë Jesucristo tutupi jarote pa'ija'coa, mësaruni ja're coní. ⁵ Ja maca tsi'si sitopi co'aye yo'oquëre huati ëjaëna isijë'ë, i capë yëyere nejaja'quëna, nejocuëta'are joyose'ë huaso cu'ña'ja'quëre Ëjaë Jesucristo dai maca.

⁶ Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. A'ri maña o'sacopi huajë sëpëna co'meto si'a sëpë o'saye pa'iji caye mësaruni asacohua'i a'ë, a'iohua'i case'ë.

⁷ Ai huano o'sa sëpëje pa'ire co'aquëre eto saojë'ë, mësaruni de'ocohua'ise'ë pa'ija'cohua'i, huajë sëpëje pa'iohua'ise'ë. Egíptopi judío pai etajë pa'ise'ere cuasajë aiñeje pa'i pan pa'ijë'ë, ti co'mema'cohua'i. Cristo mai do'ire jucacají'i. Jaje pa'ina, jaë api, yëi ñama mai eta huajëse'ere cuasajë yo'oquë.

⁸ Jaje pa'ina, mai eto huaso cu'ñosi mu'sere sihuajë nuñere papi cui'ne ta'ñere papi sihuañu'u, o'saye co'mema'a aoje pa'yere papi. Si'sipi cui'ne tayo yo'oyepi coní sihuaye pañu'u. Ja cato ai o'sa sëpëje pa'ye a'ë.

⁹ Ja'në toya saocore toyahuë, co'aye yo'ocohua'ire cui'ne nêjo peoconi yo'ocohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë caquë. ¹⁰ Jaje tsioma'pë pa'ijë'ë cani cama'ë paë'ë, iye yeja paini tsioma'pë caquë jaiye co'amaña yëcohua'ini, co'amaña yahue imacohua'ini, yequere Maija'quë a'ë cuasacohua'ini cui'ne nomiohua'ire yo'ocohua'ini. Jaje yo'oye pa'ito mësaru iye yeja pa'iyë peora'pi. ¹¹ Yë'ë cato ñeje cahuë, tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuohuë caquëpi ja yë'ta'a yahue nomiore yo'oquëre, co'amaña yahue imaquëre, jaiye co'amaña yëquëre, Maija'quëre cuasaye jerepa co'amañase'e cuasaquëre, co'a coca caquëre cono cuepequëre. Jaje pa'ire cato con tsiomi aima'pë pa'ijë'ë, cahuë. ¹²⁻¹³ Sehuoma'cohua'ini tayoyë, maipi caye peoji. Maire cato sehuosicohua'ise'ere ñaquë ca de'huaye pa'iji. Sehuoma'cohua'ire cato Maija'quëpi co'aji caye pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi sehuosicohua'i aquëpi tayoto ca de'huaye pa'iji. Ja do'ire jaëte tayo yo'oquëre mësaru ja're pa'iquëre eto saoye pa'iji, ponëma'quë pani.

6

Sehuosicohua'ise'e Sañope Caye Pa'ito Ne De'huaye

¹ Je'nërepa mësaru aquëpi yequëni sañope caye pani tsoe saiji, pai yo'oye ña ëjaë quë'rona ne de'huacaija'quëre. ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, Maija'quëre sehuocohua'ina quëama'pë? ² Maija'quëre sehuocohua'ina quëaye de'oji, jahua'ipi asani ne de'huaja'cohua'ire. Iye yeja pai yo'ose'e mësarupi ca de'huaja'cohua'i a'ë case'e asacohua'i a'ë, sehuoma'cohua'ire. Mësarupi jaje yo'oja'cohua'i sête iye a'ri co'a coca mësaruse'e ca de'huajë pa'ijë'ë. ³ Cui'ne yequëje asacohua'i a'ë, mësaru, sehuosicohua'ipi huiñaohua'i yo'ose'e ca de'huaye pa'iji, case'e. Jaje yo'oja'cohua'i sête ai jerepa iye yeja yure pa'iyë mësaruse'e ne de'huaye pa'iji. ⁴ Jaje pa'iohua'ita'a mësaru, iye yeja pa'iyere sa'ñe coca pani tsoe sehuoma'cohua'ina sani quëayë, sehuosicohua'i pa'iyë ti asama'cohua'ina. ⁵ Mësarupi pañete yo'ore'ni cajë ai cuasajë oijajë caquë cayë. ¿Mësaru aquë ta'ñe asaquë ti peoquëna, jaje yo'ore, sehuosicohua'i aquëpi iye yo'oye ca de'huaquë ti peoquëna, yo'ore? ⁶ Sehuosiquëpi cajë sehuosiquëre sañope caye payere iye yeja ëjaë sehuoma'quëna quëaye co'aji.

⁷ Mësaru sañope yo'ojë cayepi tsoe co'a de'osico pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë quëco ma'ñe'ni, m'ë're sañope yo'oyere, cui'ne m'ë'ë co'amañare ima cuañonije? ⁸ Jaje pa'iquëta'are mësarupi Maija'quë do'ijëre nuñerepa yo'oma'pë co'amañare yahue imajë yo'oyë.

⁹ Mësarupi asayë, nuñerepa yo'oma'cohua'i Maija'quë cuañe te'te con pa'iyë ti peoye. Jaje pa'ito co'ye mësaruja'a cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quë cuañe te'te pa'iyë peoji, pai de'huasi diusuohua'ire secohua'i, huejama'cohua'ipi yo'ocohua'i, huejasicohua'ipi yequë nomiore panita'a ëmëre yo'ocohua'i, ëmëohua'ija'a yo'ocohua'i. ¹⁰ Cui'ne co'amaña yahue imacohua'i, co'amañase'e ai oicohua'i, cono cuepecohua'i, co'a coca yequëna quëacohua'i jerepa jaiye curiquë neñu'u cajë cosojë necohua'i, si'aohua'i jaje yo'ocohua'i ti'añe paja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iohua'i paë'ë, mësaru acohua'i. Pa'isicohua'ipi yure cato mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi cui'ne Maija'quë joyo yo'o do'ipi tsoa tosicohua'i pa'iyë. Maija'quëna isisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë cajeohua'i de'oni.

Mai Capë Cato Maija'quë Tse

¹² Si'aye yo'oye pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'a yequë yo'oye cato co'ai ma'ñe a'ë, maire. Jaje pa'ina, de'hua ñaquë pa'iyë, te'e co'amaña ai yë huesëna, ja yëyepi jo'ya ne huesoyere coequë. ¹³ Ètatu'u cato ao aija'copi pa'iji cani

pai nuñerepa cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ëtapë cui'ne ao nejoja'quë api. Pai capë coa si'a nomiohua'ire yo'oyere caquë pa'iji cani coa tayo cayë. Pai capë cato Ëjaëni pacacaico cui'ne Ëjaëpi pai capëre pacacaiji. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire maire Diusupi i tutupi ju'isicohua'ini huajëcohua'ire huëoja'quë api, Jesucristore huëose'eje pa'ye.

¹⁵ Pai ñape mësaru Cristo capë acohua'i a'ë. ¿Yë'ë Cristo capë aquëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioye de'loquë? Ai co'aji, me neni tsioye'ni. ¹⁶ Mësaru tsoe asayë, ëmëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioni io capëna tsioye pa'iji. Jaje caji toyase'e iyere ñajë'ë: "Te'ije pa'iohua'i tsioye pa'iji, cayaohua'i pa'isicohua'ita'a caji." ¹⁷ Jaje pa'ye paipi Jesucristona tsioni te'ije pa'iohua'i de'lojë, i joyona tsiosicohua'i pa'i do'ire.

¹⁸ Huejama'cohua'ipi pani nomiore yo'oyere yo'oma'pë catijë'ë. Ja cato capë nejoñe a'ë. Yequë tayo yo'oye cato ëmëje'ese'e co'aye neñe a'ë. Ja do'ire ti ja yo'oma'pë pa'ijë'ë, capë co'a de'huaye a'ë. ¹⁹ Mësaru capë Maija'quë joyo pa'i huë'e a'ë. Ipi mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësaru capë mësaru tseco peoji, Maija'quë tsecoa. ²⁰ Maija'quëpi jai do'i hueropi, mësarute ai yo'osi do'ipi. Ja do'ire mësaru Maija'quëre ai oijë mësaru capëpi i de'oyerepa necaiye iñoñe pa'iji.

7

Huejayer Yëhuoye

¹ Yure cato mësaru sejë toyase'ere sehuosi'i: ëmëpi nomiore ti yo'oye pato ai de'oji, me co'aque'ni. ² Jaje pa'iquëta'are jaiye co'aye yo'oyepi pa'i do'ire pai ñape nëjore paye pa'iji, cui'ne nomiohua'ije pai ñape ëjërë paye pa'iji. ³ Ëjëpi nëjo yëyeje yo'oquë pa'iyë pa'iji, ëjë sëte. Cui'ne nëjoje ëjë yëyeje pa'ye pa'iyë pa'iji, nëjo sëte. ⁴ Nëjo cato ëjë tsecoa. Ëjë api, iti tse aquë. Ëjë cato nëjo tseque api. ⁵ Jaje pa'ina, ëjë yëye panita'a nëjo yëye pa'ito pañë cama'pë pa'ijë'ë. Cayaohua'i yure tsoe maca yo'oma'pë Maija'quëse'ere señu'u cani yo'oma'pë sejë pa'ijë'ë. Ja jeteyo'je cui'naohua'ipi tsioni pa'ijë'ë. Mësaru pa'iyepi yo'ojëna, mësarute quëco ti'ama'pëna Satanáspi co'aye yo'oyena ne taoma'quë de'hua ñajë'ë.

⁶ Mësaruni yëhuoquë caquë cuañema'ë pa'iyë. ⁷ Yë'ë cato si'aohua'i yë'ëje pa'iohua'ise'e pa'ijë'ë, cuasayë. Cuasaquëta'are Maija'quëpi pai ñapere tiñe tutu isipi.

⁸ Huejama'cohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire cayë, huejaye pato jerepa de'oji, yë'ëje pa'iohua'i pa'ito. ⁹ Jaje pa'iquëta'are quëco ti'añepi peoto huejayepi de'oji. Co'aji, coa ëa ju'ijë ai yo'ojë pa'iyë.

¹⁰ Huejasicohua'ire cato cuañëñë, ëjërë jeocoye ti peoji. Ja cato yë'ëse'e caye pañë. Ëjärepaje jaje cuañëji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are nëjopi ëjërë jeocosico pani yequëre huejaye peoji, panita'a cui'naëna co'i coñe pa'iji. Ëjëje nëjore jeocoye peoji.

¹² Iye cato yë'ëpi cayë, Ëjärepa case'ere caye pañë. Sehuosiquëpi sehuoma'coni nomiore paquëna, iopi de'oye i ja're pasi'i cuasaco pa'ito jeocosi'i caquë yo'oye pajë'ë. ¹³ Yequë sehuosicopi sehuoma'quëni pacona, iopi de'oye io ja're pasi'i cuasaquë pa'ito jeocosi'i caco yo'oye pajë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, sehuoma'quëpi nëjo sehuosicore pa do'ire Maija'quëna isisiquëje pa'iji. Cui'ne nomiore sehuoma'copi sehuosiquëni ëjërë pa do'ire Maija'quëna isisicoje pa'ico. Jaje yo'oye peoto mësaru mamajëpi sehuoma'cohua'i mamajëje pa'iohua'i co'acohua'i patira'huë. Jaje

patira'sicohua'ita'a yure cato de'ocohua'i pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña.
¹⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuoma'quëpi panita'a sehuoma'copi jeosi'i cato de'oji
 cajë'ë, ai oima'pë sehuosiquëpi panita'a sehuosicopi ai yo'ojë pa'ito co'aji.
 Maija'quë cato de'oye sihuajë pa'ijë'ë caquë soipi, maire. Jaje pa'iquëta'are
 ai yo'ojë pa'ito co'aji. ¹⁶ Nëjo sehuosicopi ëjë sehuoma'quëre huasora'se'ere
 huesëco panita'a ëjë sehuosiquëpi nëjo sehuoma'core huasora'se'ere huesëji.

¹⁷ Mësarute soi maca pa'ise'eje pa'ijë, pai ñapere Ëjaë nejë'ë caquë isise'eje
 pa'ye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuañequë ye'yayë, si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'i
 tsëcare. ¹⁸ Cui'ne cui' ca'ni tëasiquëni Maija'quëpi soisiquë pa'ito jare jaje
 pa'ipi Maija'quëre tuijë'ë. Ca'ni tëama'quëni soisiquë pa'ito jare tëama'quëpi
 tuijë'ë, Maija'quëre. ¹⁹ Ti cöcai ma'ñe a'ë, cui' ca'ni tëaye cui'ne tëa ma'ñeje.
 Ti cöcaiye cato Maija'quë cuañëñere de'oye sehuoye a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina,
 pai ñape pa'iyë pa'iji, Maija'quë i soima'në pa'ise'eje pa'iohua'i. ²¹ Jo'yaë
 pa'isiquë pani, co'a ju'ima'ë pa'ijë'ë. De'hue eta huajëye pa'ito eta huajëjë'ë.
²² Jo'yaë pa'ina, Maija'quëpi soisiquë pa'ito jo'yaë peoquë ponëji, mai Ëjaëre
 necaiquë ponëni. Jo'yaë peoquëni Cristopi soina, Cristo jo'yaë de'oye pa'iji.
²³ Mësarute Maija'quëpi jai do'i hueropi. Ja do'ire pai jo'yaohua'i pa'ima'pë
 pa'ijë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a Maija'quë mësarute soima'në
 pa'isi macare pa'ijëta'a Maija'quë ña hue'ñana de'oyerëpa pa'ijë'ë.

²⁵ Huejama'cohua'ire cato mai Ëjaë cuañese'e peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë
 cuasayepi caye yëyë, mësarute. Mai Ëjaëpi yë'ëre oi huasosiquë sëte nuñerepa
 caji cajë asacaiquëre papi cayë. ²⁶ Mësarute cayë, huejama'pë pa'ito jerepa
 de'oji. Cui'ne quëasi'i, iye mu'sëña co'a mu'sëña'ë. Jaje pa'ito me hue-
 jaye'ni. ²⁷ Huejasiquë cato nëjore jeocoye peoji. Huejama'quë pani huejasi'i
 caquë nomiore co'ema'ë pa'ijë'ë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are më'ëpi huejaquë pani
 co'aye yo'oye pañë. Nomi tsjöpi huejaco panije co'aye yo'oye paco. Jaje
 pa'iquëta'are huejasicohua'i cato ai yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato
 iye ai yo'oyepi peojaquë caquë huejaye pañëpi jerepa de'oji cayë.

²⁹ Maija'quë do'ijë, mësarute cayë, mai iye yeja pa'iyë a'ri tëcahuë maca
 pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato huejasicohua'ipi hueja ma'ñeje pa'iohua'i
 pa'iyë pa'iji, mai Ëjaë co'amañare jerepa cuasajë. ³⁰ Iye yeja mai pa'iyë
 carajaija'coa. Ja do'ire oicohua'i panije oima'pë pa'ijë'ë. Sihuacohua'i
 panije sihuama'cohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë. Co'amañare huerosicohua'i panije
 co'amañare peocohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë, mai Ëjaë ayere neja'quë caquë.
³¹ Iye yeja co'amañare de'oye a'jiñe ti'ajë jaiye pacohua'i pani co'amañare
 sihuama'pë pa'ijë'ë. Peocohua'i pa'iyëje pa'ijë'ë. Mësarupi asayë, iye yeja
 carajaija'coa cajë. Ja do'ire iye yeja co'amaña sihuaye peoji.

³² Yë'ë cato yëyë, mësarupi iye yeja co'amañare ai cuasajë co'a ju'ima'pë
 pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëpi huejama'quë pani Ëjaë co'amañase'e cuasaquë
 ite de'oye iñoñere caquë yo'oji. ³³ Jaje pa'iquëta'are huejasiquë cato iye
 yeja co'amañare cuasaquë co'a ju'iji, nëjore de'oye necaiyere cuasaquë.
 Jaje pa'ina, cayaye cuasaye pa'iji. ³⁴ Jaje cui'ne huejasi nomioje iye yeja
 co'amañare co'a ju'ico io ëjere de'oye yo'ocaiyere cuasaco. Jaje pa'iquëta'are
 nomi tsjö cato mai Ëjaë co'amañase'e cuasaco io capë cui'ne io joyo
 Maija'quëna isisicopi pa'ico.

³⁵ Jaje cani mësarü de'oye pa'iyere caquë cayë. Huejama'pë pa'ijë'ë caye
 pañë. Coa ai jerepa Ëjaë yëyese'e cuasajë de'oye pa'ijë isë'ere necaiyere caquë
 quëayë.

³⁶ Te'ipi i huejaja'co ai de'o huesëo cuasaquë iona yëyere quëcoma'quë pani huejajë'ë. Co'aye yo'oye paji. De'oye yo'oji. ³⁷ Jaje pa'iquëta'are yequëpi i yëyere meñe quëcoquë pani huejaja'core huejaye pa'si' cuasa nëopi. Ja yo'oquëna, i joyopi cuasaquë yo'o do'ire de'oye yo'oji. ³⁸ Jaje pa'ina, huejaja'core huejasiquë cato de'oye yo'oji. Cui'ne huejaja'core huejama'quë jerepa de'oye yo'oji.

³⁹ Nëjo cato ëjëni tsiosico paco'ë, te'i de'ojëna. Ëjë ju'isi maca te'o de'oni ja maca yureta'a nomi tsioje pa'io de'oco. Ja maca huejaye yëni huejaye pa'iji, Maija'quëre sehuosiquëni. ⁴⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato cuasayë, hueja coñe pañepi jerepa de'oji. Jaje cani yë'ëje Maija'quë joyo paquëpi cayë cuasayë.

8

De'huasi Diusuohua'ina Ao Isiye

¹ De'huasi diusuohua'ina ao isiye ayere toyayë, mai si'aohua'i ta'ñe cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ta'ñe asaye cato coa jerepa pa'i a'ë cuasayena neñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'ire oiye cato joyo pa'iyë ñese mëocaiye a'ë, cöcaiye a'ë. ² Jaje pa'ina, de'hue asayë, cuasaquëre ja yë'ta'a asa ti'añerepa carapi. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ñaji, ite oiquëre pare.

⁴ Maipi asayë, pai de'huasi diusuna ao isise'e ayere aiñere cayë. Pai de'huasi diusu iye yeja coa pa'iji, te'i Maija'quëse'e irepa pa'iji, yequë diusu peoyë. ⁵ Ja yë'ta'a ma'tëmöre cui'ne iye yejare jai pai diusuohua'i cui'ne ëjaohua'i pa'iyë cuasato, jai pai diusu cui'ne ëjaohua'ije pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ijëta'are maire cato te'i Diusu pa'iji, Maija'quëse'e. Maija'quëpi si'aye de'huapi. Jaje pa'ina, i do'ipi pa'iyë, mai. Cui'ne te'i Ëjaë pa'iji. Jaë cato Jesucristo api. Ija'a do'ire pa'iji, si'aye cui'ne maije.

⁷ Jaje pa'iquëta'are yecohua'i iye yë'ë yure quëaye asa ti'añe pañë. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ita'a pai de'huasi diusuni iohua'i sejë ye'yase'epi ja yë'ta'a pa'ina, pai de'huasi diusuni isisi hua'i co'aji aiñe cuasayë. Cui'ne iohua'i cuasaye tutu peo do'ire si'si a'ë cuasayë, co'a diusure isise'ere aini. ⁸ Mai ao aiñepi Maija'quë maire oiye ti'añe peoji. Jaje pa'ina, aisi do'ipi de'ocohua'i pa'iyëje peoji. Cui'ne aisi do'ire jerepa co'acohua'i pa'iyëje peoji. ⁹ Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, yo'ojë si'aye asa ti'ama'cohua'ini tutu peocohua'ini co'a de'huaye mësarü si'aye de'oye ai do'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye asaquëpi pai de'huasi diusure isise'ere ai ñu'ina, si'ayerëpa asa ti'ama'quëpi ñaji. Nani ije aiji ja yë'ta'a co'aji cuasaquëta'a. ¹¹ Jaje cuasaquëta'a ai do'ire më'ëpi do'i quë'i pa'iyë, ani iño do'ire ja maca yureta'a më'ëpi Cristo ite jucacaisi do'ire sehuosiquëni si'aye më'ë asa ti'a do'ipi i asayerë nejocaiyë. ¹² Tutu peocohua'i Maija'quëre a'ri maña cuasayerë nejocai do'ire, mësarü Cristoni sañoje yo'oyë. ¹³ Ja do'ire aiñe pañepi jerepa de'oji. Co'aji, yë'ë ai do'ire Maija'quë do'iquëre ne tajo.

9

Maija'quë Jëjo Daocohua'i Yo'oye

¹ Yë'ëre cato si'aye de'oye yo'oye pa'iji. Ta'tëpo peoji, Maija'quë jëjo dao-quëre sëte. Mai Ëjaë Jesucristore yë'ë ñaco capi ñasiquë a'ë, cui'ne yë'ë i coca quëasi do'ire mësarujë sehuosicohua'i pa'iyë. ² Jaje pa'iquëta'are yecohua'i cato yë'ëre cayë, Maija'quë jëjo daoma'quë api. Jaje pa'itoje mësarü yë'ë quëaquëna, Cristo coca sehuosicohua'ise'e Maija'quë jëjo daosiquëre papi cayë.

³ Yê'êre sañope cacohua'ire ñeje sañope sehuoquê quëayê. ⁴ Yê'ê si'aye aoñe cui'ne ocuaye aiñe pa'iji, cui'ne ucuye pa'iji, Maija'quê jêjo daoquê pa'i do'ire. ⁵ Cui'ne sehuosiconi huejani cuarojaiñe de'o'ji. Mai Êjaê jêjo daocohua'i cui'ne i yo'je tsj cui'ne Pedro yo'oyeje pa'ye yo'oye de'o'ji. ¿Me ta'têpo pa'iquê'ni, yê'êse'ere? ⁶ ¿Bernabé cui'ne yê'ê coní Maija'quê do'ijê cõcaima'pêna yêquê jêñapi co'amaña neñê Maija'quê coca quëajê pa'iyê pa'iji, cuasaye mësaru? ⁷ ¿Iqueipi soldado de'oni i pa'i do'i saiquê pa'iyê pa'iquê'ni? ¿Iqueipi tsio neni quëquëna, tãani aima'quê pa'iquê'ni? ¿Iqueipi yêi ñama oje dê'sequêta'a ucuma'quê pa'iquê'ni? ⁸ Jaje pa'ina, païse'e cuasaquê caye a'ê cuasama'pê pa'ijê'ê. Moisés cuañese'eje cui'ne caji yê'êse'e caye pañê. ⁹ Cuañese'epi toya pêpêna toyase'e pa'iji, ñeje: "Iti cã po'te saihue têt'ijai po'tequêre duruhuequêre yê'ôpo sêama'pê pa'ijê'ê, ise'e ai nejaquê." Jaje caní Maija'quê duruhuequêse'ere oi cama'ê paji'i, ¹⁰ maini caquê cõa iñoquê. Ja cato capi, maire. Yecohua'i cõcai ja'ñere capi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ipi Maija'quê coca quëacaicohua'ire cõcaiye pa'iji, co'amañapi. Taja'to a'ji yeja nequê cui'ne huea po'tequê iohua'i tsio quëise'ere pajajê cuasajê yo'oyê. ¹¹ ¿Jaje pa'ito mësaru joyo pa'i cocare pare quëasicohua'ini mësarupi mësaru co'amañapi cõcaiye co'acquê? Pañi de'o'ji, yêquêre cõcaiye. ¹² Yecohua'ire ai pa'ñe pa'iohua'ini mësaru de'oye cõcaicohua'i a'ê yêquêre jerepa cõcaiye pa'iji, mësarute Maija'quê coca quëasicohua'ire.

Jaje pa'iquêta'are yêquê mësarute cõcaijê'ê caye pahuê. Coa ai jerepa quëcõjê yêquê jêñapi neñê aê'ê. Cristo coca quëayere mësarupi josa yo'oye a'ê, cuasama'cohua'ini cajê. Jaje yo'ohuê. ¹³ Mësarupi tsoe asacohua'i a'ê. Maija'quê huê'e ñacaicohua'i cato iote pa'i co'amañapi pa'icohua'i a'ê, cajê. Hua'ire êojê Maija'quêre se hue'ña cõcaicohua'ije Maija'quêna isisi hua'ire aicohua'i a'ê. ¹⁴ Huaso coca quëacaicohua'i cato, huaso coca quëa do'ipi pa'iyê pa'iji caquê mai Êjaê nepi. ¹⁵ Yê'ê jaje quëa do'ire sai cuañõe pa'iquêta'a sai cuañõe pahuê. Cui'ne jaje toyani toyama'ê pa'iyê, mësarupi isijajê caquê. Coa ai jerepa yê'ê ne do'i sihuayere yecohua'ipi sioyere coeyê. Ju'ñere jerepa de'ora'pi cuasayê, yê'ê ne do'i sihuayere sioto.

¹⁶ Jerepa pa'i a'ê cuasaquê quëaye pañê, Maija'quê coca quëani. Yê'êre cuañê neose'ere ne t'lañe pa'iji. Yê'êpi Maija'quê coca quëama'quê pañi teaye pa'iyê. ¹⁷ Jaje pa'ina, yê'êpi neñe yê'ê sihuaquê yo'onita'a yê'ê do'ire isise'e payê. Jaje pa'iquêta'are yê'êpi josa coenije neñe pa'iji, cuañê neose'e pa'ito me pañe'ni. ¹⁸ Huaso coca quëa do'ire se'ñe pa'ita'a sihuaquê sema'ê pa'iyê, huaso cocare asacohua'ipi sañe peojaquê caquê. Jare cayê, yê'ê sihuayere.

¹⁹ Pai jo'yaê peoquêta'a si'aohua'i jo'yaê de'ohuê, Cristona jai paire dascasi' caquê. ²⁰ Judío pai ja're coní pa'ini judío pai yo'oyeje pa'ye yo'oque pa'iyê, judío pañi Maija'quê te'tena dasi'i caquê. Jaje caní cayê, Moisés cuañese'ere sehuojê yo'ocohua'ire nesi'i caquê yo'oyere. Yê'ê cato nuñerepa ja cuañêñere pa'ima'quêta'a iohua'ire Maija'quêna dasi'i caquê yo'oyê. ²¹ Cui'ne Moisés cuañese'ere asama'cohua'i ja're pa'i iohua'ije pa'i de'oyê, Maija'quêna iohua'ire dasi'i caquê. Ja yê'ta'a Diusu cuañese'ere pa'iyê, Cristo cuañêñere sehuoquê pa'i do'ire. ²² Tutu peocohua'ire Cristona dasi'i caquê iohua'ije pa'i de'ohuê. Pai ñapeje pa'i de'ohuê, de'hue te'ohua'ise'e huaso cuañosicohua'i pa'ijajê caquê. ²³ Jaje yo'oyê, huaso coca quëayere paipi jerepa asajajê caquê. Cui'ne huaso cocapi de'o co'amaña isiyere yecohua'i coní pajajê caquê yo'oyê.

²⁴ Huê'huêni co'amaña imañu'u cajê huê'huêcohua'i cato si'aohua'i huê'huê huêocohua'i a'ê. Jaje yo'osicohua'ita'a t'ama'cohua'i a'ê, co'amaña. T'ama'pêna, coa te'i iti de'hue nesiquêse'e co'amaña saquê api. Jaje pa'ito

mësaruje ai cuasajë huë'huëjë'ë, co'amaña iñu'u cajë huë'huëyeje pa'ye.
²⁵ Si'aohua'i sañope yo'ojë ca'a yo'ocohua'i si'aye ca'a yo'orójaiñe jeoni ñare pajë yo'ocohua'i a'ë, coa carajai co'amañare imañere cajë yo'ojëta'a. Jaje pa'iquëta'are mai cato ti pani huesëyere pare ti'añu'u cajë yo'oyë. ²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa huesë huë'huëma'ë pa'iyë, cui'ne peo de'otona të'caquë, huaiyeje pa'ye yo'oma'ë pa'iyë. ²⁷ Capëre cuañeñë, coa ai jerepa yë'ë capëre të'caquë yo'oyë, de'oye sehuocaiyere caquë. Yecohua'ise'ere de'oye sehuoye pa'iji caquë ye'ya tējini yë'ëpi ye'yama'quë pa'ija'quë caquë eto cuañoñere coequë jaje yo'oyë.

10

Itire Pa'ë Cuasayere Sañope Saquë Yëhuoye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, mai aipë yo'ojë pa'ise'e, si'aohua'i mai aipë Maija'quë sirio huë'ehuëre pa'ahuë'ë. Cui'ne si'aohua'i jai Maja'iñaje jë'a'huë'ë. ² Iye yo'o ja'ñepi si'aohua'i Moisésre tuicohua'i pa'iyë iñoa'ji'i, oco do cuañoñeje sirio huë'ehuëre cui'ne jai Maja'iñaje tëto saijë pa'i ja'ñepi. ³ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi ao a'ahuë'ë. ⁴ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi oco ocua'ahuë'ë, joyo ayere ucuhuë. Iohua'ire sai saquë Cristo quënaoje pa'irepa joyo ocore ocua'ahuë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are jai pai ñasicohua'ita'a, cuëne yejana jujua'huë'ë, Maija'quë yëyeje yo'oma'pë pa'isicohua'ire.

⁶ Iye yo'ose'e cato maire quëaye a'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë. Jaohua'i cato co'ayere yë do'ire jujua'huë'ë. ⁷ Jaje pa'ina, mësaruto cato pai de'huasi diusuohua'ini señu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye. Maija'quë coca toyase'e caji: "Ao aijë cōno ucujë, ja jeteyo'je jai pai tsi'sijë pairajë sihuajë yo'ohuë." ⁸ Jaje yo'ocohua'ipi te'e mu'sepi veinte y tres mil jujua'huë'ë, yequë nomiohua'ire cui'ne yequë emëohua'ire yo'o do'ire. Jaje pa'ina, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pañu'u, mai cato. ⁹ Maija'quëre neñañu'u cajë sañope yo'o do'ire añani ao jujua'huë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëre sañope yo'oye pañu'u. ¹⁰ Maija'quë de'oye yo'oma'aji'i, caroja'ë. Jaje yo'ojë ca do'ire huña'ëpi dani huani jëa'ji'i, jaohua'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëre co'aye yo'oji carojaiñe pañu'u, mai cato.

¹¹ Si'aye mai aipëre yo'ose'e cato maire iñoñe a'ë, tēji mu'seña pa'icohua'ire, maipi cui'ne yo'oye pajajë caquë. ¹² Nuñerepa de'oye pa'iyë cuasaquë pani, de'hua ñajë'ë yo'oquë ta'añe. ¹³ Neñañe pa'ina, mësaruto ai yo'oyeje pa'ye yecohua'ije ai yo'ojë pa'iyë. Mësaruse'e ai yo'oye pañë. Neñañe cato cui'ne pa'ye a'ë, si'aohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mësarute mësaruto quëco ta'añe jerepa neñañe ëseja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë'ë, jã'ëpi necajia'quë api cuasajë. Jaje pa'ina, neñañepi pa'ina, Maija'quëpi eto huasoja'quë api, ai yo'oyere quëcojajë caquë.

¹⁴ Si'aye Maija'quërepa peoyere Maija'quë api cuasajë yo'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁵ Mësaruto cato ta'ñe pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, cayë se mësarupi yë'ë case'ere ai cuasani ña'ñe pa'iji. ¹⁶ Mai de'o ucu duruhuë ucuyë Maija'quëre de'oji, cajë pëpa maca Cristo tsie da'cana tsioyë, te'ijë pa'iohua'i ina. Cui'ne panre huahueni ainije Cristo capëna tsioyë, te'ijë pa'iohua'i ina. ¹⁷ Jai pai mai pa'ijëta'a te'oni si'aohua'i pan ai do'ire te'e capë acohua'i pa'iyë.

¹⁸ Jaje pa'ina, ñajë'ë, cui'ne judío paini. Jaohua'i jë'quë Maija'quëna isiyë cajë yo'osicohua'ire ai do'ire joja'a iohua'i acohua'irepa pa'iyë. ¹⁹ Jaje cani cama'ë pa'iyë, pai de'huasi diusupi do'i quë'ye a'ë caquë. Panita'a pai de'huasi diusuna hua'i isise'epi jerepa do'i quë'ye pa'iji cama'ë pa'iyë.
²⁰ Yë'ë cato cayë sehuoma'cohua'ipi Maija'quëna hua'i isiyë cajë yo'oni

huatiahua'ina isiyë. Jaje pa'ina, yë'ë cato mësarute ëseyë, huatiahua'i ja're cõni pa'ie. ²¹ Huati ucu duruhuë ucuye ti peoji, mai Ëjaë ucu duruhuë ucucuhua'ipi. Ëjaë mesana ao aicohua'ipi huati mesa aiñe ti peoji. ²² Ëjaëpi oi pëijaquë cajë huatire sihuajë yo'oye co'aji. I jerepa tutu quë'iohua'i peoyë, coa teaye pa'iohua'i mañapi.

Sehuosicohua'i Yo'oye Cui'ne Oiyë

²³ Maipei si'aye yo'oye neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato cõcai ma'ñe a'ë. Si'aye yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato joyo pa'ie ñese mëñe cõcai ma'ñe a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, yecohua'i de'oye pa'i ja'ñere cuasajë de'oye yo'oye pa'iji. Co'ye de'oye pa'iyere cuasajë yo'oye co'aji. ²⁵ Jaje pa'ina, ao huero hue'ña isiyere coa hueroni aijë'ë. De'huasi diusuna isise'e pa'ima'quë cuasajë sema'pë pa'ijë'ë, ai cuasaye peojaquë. ²⁶ Iye veja cui'ne si'aye iote pa'ie Maija'quë tse a'ë.

²⁷ Panita'a sehuoma'quëpi ao aijë'ë caquë huëouna, sehuoni i huë'ena saisicohua'i pani, de'huasi diusure isise'e pa'ima'quë cuasajë sema'pë coa si'aye i aõñe aijë'ë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are yequëpi mësarute quëa'ñe pa'i api, iye hua'i pai de'huasi diusure isise'e a'ë caquë. Jaje quëaru aima'pë pa'ijë'ë. Mësarute quëasiquë cuasayere co'a de'huayere coeje aiñe pajë'ë. ²⁹ Iye cato cayë yequë co'aye a'ë, cuasayere. Mësarua cuasayere cama'ë pa'iyë.

Jaje pa'iquëta'are paipi seti'ñe pa'iohua'i a'ë. ¿Me neni yë'ë yëyeje yo'oyere yequëpi ñaquë yo'oji ca de'huaye pa'iquë'ni? ³⁰ Yë'ëpi tsoe Maija'quëre seni de'huani aiquë pa'ito ¿me neni yë'ë aiñere yecohua'ipi ca de'huaye pa'iquë'ni? ³¹ Aiñepi ucuyepi, cui'ne co'amaña yo'oyepi Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë sihuayere yo'ojë'ë. ³² Sehuosicohua'ire, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje si'aohua'ire co'aye ne iñoma'pë pa'ijë'ë. ³³ Jaje pa'ina, yë'ë si'aohua'ire de'oye yo'osi'i caquë yo'oyë. Yë'ë yëyere yo'oma'ë pa'iyë. Jaohua'ije si'aohua'i de'oye cuasajë huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yo'oyë.

11

¹ Jaje cui'ne mësaruje yë'ë yo'o iñose'eje pa'ye cui'ne yo'ojë'ë. Cristo yë'ëre yo'o iñose'eje pa'ye yo'oyë, yë'ëje.

Nomiohua'i Maija'quëre Se Hue'ña Pa'ie

² Maija'quë do'ijë, sihuayë, mësarua yë'ëre si'anë cuasajë yë'ë ye'yase'eje pa'ye pa'ijëna. ³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajajë caquë quëayë. Cristo cato si'a ëmëohua'i mëñe ëjaëpi. Ëjë cato nëjo mëñe ëjaëpi, cui'ne Diosu cato Cristo mëñe ëjaëpi. ⁴ Jaje pa'ina, ëmëpi i siopë cañapi puani Maija'quëre sequë pa'ito co'aye ña cuañoji. Caña puasi do'ipi Cristore ëjaëre pare cuasama'cohua'ipi jaje yo'oye pa'iji. ⁵ Jaje cui'ne nomiopi io siopë cañapi puama'o Maija'quëre seco pa'ito panita'a Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëaco pa'ito, co'aji ëjëni huajëya'ye ña cuañoji, naña peo hue'ñarepa tëase'eje pa'ioipi quëa do'ipi. Ëjëpi jerepa pa'i caye iñoñe a'ë, siopëna cañapi puane cato. ⁶ Nomiopi siopë puama'o pani nañare peo hue'ñarepa hueo jeojaco, te'ere papi. Jaje pa'ina, nañare hueo jeoni huajëya'ye pa'ima'copi cuasani puajaco, io siopë. ⁷ Ëmë cato i siopë puane peoji, Maija'quëje pa'ire de'huasiquë me puaquë'ni. Jaje pa'ina, ëmë cato Maija'quë de'oquërepa pa'iyere iñocai pa'iji. Jaje pa'iquëta'are nomio cato ëmë de'oquë pa'iyere iñocai pa'ico.

⁸ Maija'quë ëmëre de'hua maca nomio ayepi neñe papi. Nomiota'are ëmë ayepi de'huapi. ⁹ Ëmëni caquë Maija'quë nomiore nepi. Nomioni caquë

ëmëre neñe papi. ¹⁰ Ja do'ire huiñaohua'ire iñoñere caco nomio io siopëna capi pë'pësico pa'ie pa'iji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'a mai sehuosicohua'i pa'ie cato nomio peoto ëmë pa'ie peoji. Jaje nomiopi peotoje ëmëje pa'ie peoji.

¹² Ëmë capëre ini nomiore de'huapi, Maija'quë. Ja yo'ose'e nuñere pa'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato nomiopi ëmëre ai de'huaye pa'iji. Si'aye iye yo'oye Maija'quëpi neñe a'ë.

¹³ De'loquë nomiopi Maija'quëre seo capi siopë puama'o pa'ito mësarupi ca de'huajë'ë, ñani. ¹⁴ Jaje pa'ina, iye yeja jare iose'e maire ëmëohua'ire huajëya'ye neñe neji, ëmëohua'ipi tsoa naña hue'eto. ¹⁵ Nomio cato tsoa naña hue'eni sihuaco io siopë pë'pë ja'ñere isise'e sëte. ¹⁶ Iye ayere yecohua'ipi jaje yo'o ma'ñe a'ë cajë sañope cacohua'i pani iye a'ë quëajë'ë, yëquë asayere ye'yaye. Yëquë cuasayeje pa'ye yequë hue'ña sehuosicohua'ijë cuasayë, iye yo'oyese'e cato.

Ëjaë Ao Ai Pa'ise'ere Cuasajë Tayo Yo'ose'e

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru tsi'sijë yo'oyepi mësarute cocati'ñe pa'yepi mësarute co'a de'huaye pa'ina, asaquë mësaru yo'oye sihuama'ë iye toya ja'hua toyayë. ¹⁸ Maija'quë coca cañu'u cajë tsi'si maca tsëcapëa huahuejë yo'oyë cajë yë'ëre quëayë. Quëajëna, jaje pa'iji cayë cuasaye nëiji, yë'ëpi.

¹⁹ Mësarute tsëcapëase'e huahueni pati'ñe neñe jëa ti'añe peoji. Jare jaje huahueye pa'iji. Jaje yo'ojëna, nuñerepa sehuosicohua'i pa'ie ñañe pa'iji.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësaru tsëcapëa huahueni tsi'sini ao aïñe nuñerepa mai Ëjaë tse peoji, ²¹ mësaru ao ai maca ti'aëna, pai ñape ao du'ruja'a ai do'ire, yecohua'ipi ao ëa ju'lijëna, yo'o do'ire cui'ne yecohua'ipi ñese cono ucu cuepere pajë yo'o do'ire. ²² ¿Huë'e pacohua'i sëte me yo'ojë huë'ena ucuje ai ma'ñe'ni? Mësaruse'e aijëna, nuñerepa peocohua'i mañapi huajëya'ye nëina, ñañë. Ja yo'oyepi Maija'quë tsecohua'ini co'aye yo'oyë, mësaru. ¿Jaje yo'oto yë'ë me mësaru yo'oye de'oyerepa yo'oyë cacaiye'ni? ¡Mësaru yo'oye sihuacaiye pañë!

Ëjaë Ao Aïñe

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Yë'ë mësarute ye'yase'e Ëjaëna ye'yese'e paji'i. Jare ye'yahuë, mësarute. Ite cajei yo'oyejë pa'ye yo'loquë cosoquë tseja jëo cuañoja'a ñami na'iquëna, Ëjaë Jesupi jujuma' ao ini, ²⁴ Maija'quëre pëpani aore yeteni huahuequë capi: "Aijë'ë. Iye aïñe cato yë'ë capë a'ë. Mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë isiye a'ë. Yë'ë yo'ose'eje pa'ye yo'ojë'ë, yë'ëni cuasajë." ²⁵ Cui'ne ao ani tējisi jeteyo'je ucu duruhuë i jëñapi ini capi: "Iye ucu duruhuë pa'ie cato yë'ë tsie a'ë. Iye do'ipi Maija'quë mami huajë ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'i do'ire ucuye ñape yë'ëni cuasajë yo'ojë pa'ija'cohua'i pa'ijë'ë." ²⁶ Jaje yo'oni mësaru i ju'ise'ere quëa iñojë yo'oyë, ao aïñe ñape cui'ne iye ucu duruhuë ucuye ñape, i dai macaja'a. Jaje yo'ojë pa'ijë'ë.

Ñeje Yo'oye Pa'iji, Ëjaë Ai Pa'ise'ere Cuasajë Yo'oye

²⁷ Ëjaëre pa'ë cuasama'pë mai Ëjaë ai pa'ise'ere coa huëojë aini, cui'ne coa huëojë ucuni sañope mai Ëjaë capëre cui'ne i tsiere yo'oyë, co'ayere. ²⁸ Ja do'ire ja yë'ta'a iye ao aima'ñe cui'ne ucuma'ñë pai ñape joñoa co'ye ñañe pa'iji. ²⁹ Jaje pa'ina, Ëjaë capë ayere cuasama'ë coa huëoquë iyere aini cui'ne iyere ucuni ja co'ayere do'iquëpi yo'oji. ³⁰ Jaje pa'ina, jai pai mësaru acohua'i ju'icohua'i cui'ne tutu peocohua'i pa'iyë. Jaje yo'ojë yecohua'i jujuhuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are mai joñoa co'aye pa'iyere nejojë ñare pajë aito Ëjaë maire sañope

yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ne paji. ³² Jaje pa'iquëta'are Ējaēpi maire tajojēna, sañope caquë si'seji, maipi iye yeja acohua'i ja're con'i toa yejana saiye pajajë caquë.

³³ Jaje pa'iye sēte Maija'quë do'ijë maña Jesús ju'ise'ere cuasajë tsi'sisicohua'i pani yecohua'ire uteni si'aohua'i tsi'sirena, te'e aijë'ë. ³⁴ Ao ëa ju'icohua'ipi cui'na maca tsioni yo'osi do'ire Maija'quë si'sema'ë pa'ijaquë cani yecohua'ini ao ëato hu'ere pana a'ne pa'iji. Yequeta'a yë'ëpi sani ne de'huasi'i, mësarute do'i ña maca.

12

Maija'quë Joyopi Pai Ñapere Tutu Isiye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, Maija'quë joyo pai ñapere tutu isiye.

² Mësarupi asayë, ja yë'ta'a sehuoma'cohua'i pa'inë pai de'huasi diusuna saijë sejë pa'ise'e ti asama'cohua'ina. ³ Jaje pa'ina, yure mësarute quëaye yëyë, iyere. Jesús co'aquë api caquë cato Maija'quë joyo tutupi caye paji, cui'ne Jesure Ējaēpi caquë cato de'o joyopi caye pa'iji.

⁴ Jare te'e Maija'quë joyopi isiquëta'a pai ñapere ti'ne pa'ye isiye pa'iji, tutu. ⁵ Jaje pa'ina, pai ñape Ējaë Jesure necaiye pa'iji, ti'ne pa'ye. Jaje pa'iquëta'are te'i api, Ējaë cato. ⁶ Pai ñape ti'ne pa'i co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato jare ipi pai ñapere yo'o huëoquëna, yo'oyë. ⁷ Maija'quëpi i joyo ayere pai ñapere isiji, ti'ne pa'i tutu si'aohua'i sa'ne cōcāijë de'oye pa'i ja'ñere caquë. ⁸ Yecohua'ini Maija'quë joyopi isiji, Maija'quë yëyere ta'ne asa ti'añere. Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, si'ayerepa asacohua'i pa'ijë yecohua'ire ye'ya ja'ñere. ⁹ Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, nuñerepa ne ti'añe pa'iji asayere. Cui'ne yecohua'ini ju'icohua'ire jujuyere isiji. ¹⁰ Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere isi cuañoñë. Yecohua'ipi Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëa tuture isi cuañoñë. Yecohua'ipi isi cuañoñë, coso joña caye ta'ne asaye cui'ne nuñerepa de'o joyo caye asayere. Yecohua'ini isiji, yequë ti'ne cōcāpi ca ja'ñere. Cui'ne yecohua'ini ja coca case'ere asani quëayerë isiji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are si'aye ja Maija'quë joyopi yo'oji, i yëyeje pa'ye pai ñapere.

Sehuosicohua'i Te'e Capë Pa'iyë

¹² Pai capë jaiye te'ñapi tsi'sisicopi pa'iji. Jaje pa'icota'a te'e capë a'ë. Jaje Cristoje pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i judío pai, griego pai, jo'yaohua'i panita'a jo'yaohua'i peocohua'i si'aohua'i te'e capë acohua'i pa'iyë, te'e joyopi dosi do'ire. Jaje pa'ina, si'aohua'ire maire joyo ayere ocuapi.

¹⁴ ¿Me pai capë pa'ico'ni, te'te maca pani? Jaje pa'ina, jaiye te'ñapi pa'icoa. ¹⁵ Quëopi caco pani ca'ne pa'io: “Jëtëje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tjo ponëni pa'iyë peoji. ¹⁶ Panita'a cajoropi caco pani ca'ne pa'io: “Ñacoaje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tjo pa'iyë peoji. ¹⁷ ¿Si'a capë ñacoase'e pa'ito me asara'reni? panita'a ¿si'a capë cajorose'e pa'ito me yë'era'reni? ¹⁸ Jaje pa'ina, Diusupi ñaquë si'a te'ñare tsioni te'ore nepi, i yëyeje jarote jaopi pa'ijaco caquë. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a capë te'ese'e pa'ito, ¿jerore patira'oni yequë yo'oye? ²⁰ Jaiye te'ñapi pa'iquëta'are yure cato te'e capë pa'iji.

²¹ Ñacoapi jëtëre ca ti'añe peoji: “Më'ëre ne cuañoñe pañë.” Cui'ne sjoepëi quëore, “më'ëre ne cuaño'ma'o pa'iyë” ca ti'añe peoji. ²² Coa ai jerepa tutu peoye cōcāi ma'ñeje pa'ye nēñepi ai jerepa maire cōcāiye a'ë. ¿Ja peoto me pa'iyë'ni? ²³ Jaje pa'ina, iti mai ai a'ri maña do'i quë'ye a'ë cayere jerepa ñare

pajë su'ñecaiyë, cui'ne tiñarepa iñoñe peoyere ai de'oye ñacaiyë. ²⁴ Tiña ñañe cato airepa de'oye ñacaiye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai capë de'huapi, do'i peoye ña cuañoñepi jerepa do'i quë'ye pa'ijaquë caquë. ²⁵ Jaje pa'ina, pai capë cato si'a te'ñapi tsiosicopi te'ere cuasajëje pa'ye sa'ñe cōcaio pa'ico. ²⁶ Jaje pa'ina, te'e te'te capë a'si ju'ito si'a capë ai yo'oye pa'iji, cui'ne yequeje te'e te'te de'oye ne cuañoto si'a capë sihuaye pa'iji.

²⁷ De'oji, jaje pa'iyë sēte. Mēsaru sehuosicohua'i cato mēsaru pai ñape Cristo capë acohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi sehuosicohua'ire ñacaija'cohua'i ñeje pa'ijajë cuasapi. Jaje pa'ina, nepi, du'ru macare pare i doce jëjo saocohua'ini. Ja jeteyo'je Maija'quë cayere asani quëacohua'ire nepi. Cui'ne ja jeteyo'je Maija'quë coca ye'yacohua'ire nepi. Ja maca ai jeteyo'jerepa pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ire nepi. Cui'ne ju'icohua'ire ne co'yacohua'ire nepi. Cui'ne paire de'oye cuasayepi cuañecohua'ire nepi. Cui'ne yequë cocapi cacohua'ire nepi. ²⁹ ¿Si'aohua'irepa i doce jëjo saoyeje pa'iohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'irepa Maija'quë quë'ro aye asase'e quëacohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i Maija'quë coca ye'yacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. Panita'a ¿Si'aohua'i pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ³⁰ ¿Si'aohua'i ju'icohua'ire ne co'ya tutu pacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca cacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca asani se quëacaicohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ³¹ Jaje pa'ina, mēsaru cato ai de'otutute pañu'u cuasajë yëjë'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mēsarute ai jerepa tutu de'oye quëasi'i.

13

Oiyere Quëaye

¹ Yë'ëpi si'a pai coca caquëpi cui'ne huiñahua'i coca caquëpi paire oima'quë pani, coa huatihuë tē'cajēna, pisiyeje pa'i a'ë. Panita'a coa quēna de'huana tē'cajēna, pisiyeje pa'i a'ë. ² Cui'ne si'aye Maija'quë quë'ro aye asayere quëaquëpi cui'ne si'aye pai ña ma'ñe ñaquëpi cui'ne si'aye ta'ñe asaquëpi cui'ne si'aye Maija'quëpi nequere pare cuasaquëpi ai cūtiohua'ire tirona cuañe saocuëpi ja yë'ta'a paire oima'quë pani coa caquë a'ë. ³ Cui'ne si'aye yë'ë paye yecohua'ina huahuecai yo'ocuëpi cui'ne yë'ë capëre pajë yecohua'i do'ire ëo cuañoja'core isiquë yo'ocuëpi ja yë'ta'a paire oima'quë pa'ito si'aye iye yo'oye cōcaiye paji.

⁴ Paire oiquë cato; sañope yo'oyere quëcoquë api, paire oi cōcaiquë api, yecohua'i payere ëa ñaquë pëima'quë api, yë'ë jerepa pa'i a'ë cama'quë api, ⁵ ai jerepa pa'i a'ë cuasaquë yo'oma'quë api, ise'e yo'oye pa'iji cuasaquë yecohua'i yëyere meñe ña'no toma'quë api, pëtitema'quë api, co'aye ite yo'ose'ere cuasaquë oima'quë api, ⁶ yecohua'i tajojë co'aye yo'oyere ñaquë sihuama'quë api, coa ai jerepa nuñere pare ñaquë sihuaguë api, ⁷ si'aye ai yo'oye pa'itojë quëcoquë api, de'hue neñe pa'iji cuasaquë, de'oyere pa'ija'quë caquë utequë api, cui'ne dahuëre cuasare paquë yo'ocuë api.

⁸ Paire oiye carajai ma'ñe a'ë. Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeta'a yequë mu'se carajai ja'ñe a'ë. Yequë coca caye cui'ne ta'ñe mai asaye carajai ja'ñe a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, mai asaye cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye jopo carase'e a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yequë mu'se maipi peo hue'ñarepa asa ti'a maca, si'aye mai te'te maca asajë quëase'e carajasi.

¹¹ Yë'ë tsihua'ë pa'inë jare tsihua'ë cayepi cui'ne jare tsihua'ë cuasayepi cui'ne tsihua'ë asaquë yo'oyepi yo'ohuë. Yo'osiquëpi yureta'a ai ëmë de'oni si'aye tsihua'ë pa'inë yo'ose'e jëohuë. ¹² Jaje pa'ye yure, mai coa huesë ëaye

Maija'quë coca asayë. Ai tsiña de'hua poresicore ñaheje pa'ye asayë, mai. Jaje pa'isicota'are tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë. Yë'ë yure cato coa te'te maca ñañë. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se Diusute ñaja'quë a'ë, yë'ëre i ñaheje pa'yerepa. ¹³ Maija'quëre necaiquëre pare asaye, paire oiye, cui'ne yequë mu'se pa'i ja'ñere uteye iye cato ti pani huesë ja'ñe a'ë. Si'aye jerepa pa'ye cato paire oiye a'ë.

14

Yequë Pai Cocapi Cayere Ñare Pajë Caye

¹ Paire oicohua'i pa'ijë'ë. Diusu de'o tuture pare jaiye pañu'u cajë ai yëcohua'i pa'ijë'ë, cui'ne i quë'ro ayere asani yecohua'ina se quëacaiyere jerepa yëcohua'i pa'ijë'ë. ² Jaje pa'ina, yequë pai coca caquë cato paini caye paji. Maija'quëni caji. Jaje pa'ina, pai asaye ti pañë, i caye. Joyopi cato me asaye'ni. Jaje pa'ina, ja cato yequë a'ë pai asa ti'a ma'ñe a'ë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato paire quëaye a'ë Maija'quëre cuasayere ñese mëijajë cajë, yo'o jujacohua'ire sihua ëaye ca huëoye a'ë, cui'ne oicohua'ire yëhuo huasoye a'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isi coca caquë cato ija'a jerepa Maija'quëre cuasaquë pa'iyë neñe a'ë. Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaquë cato sehuocohua'i Maija'quëre jerepa cuasajë pa'i ja'ñere cöcaiquë api.

⁵ Si'aohua'i mësarü yequë coca ca tuturepa Maija'quë isise'e pacohua'i pa'ijë'ë, cayë, yë'ë cato. Jaje caquëta'a jerepa yëyë, mësarupi Maija'quë quë'ro ayere asani yecohua'ire se quëayere pajë'ë caquë. Ja quëayepi jerepa de'oji. Yequë cocapi casi maca iti case're asani sehuosicohua'ina se quëacaicohua'ipi pa'ijëna, cajë'ë, yequë cocapi, sehuosicohua'ipi jerepa Maija'quëre cuasajë pa'ija'cohua'ire. ⁶ Maija'quë do'ijë, yë'ëpi mësarü quë'rona do'i saisiqëpi yequë cocapi caquë pa'ito mësarute ti cöcaiyë peoji, yë'ë caye. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë iñose'ere, pañita'a huajëye asase'ere quëayere, pañita'a Maija'quë quë'ro ayere asani quëayere pañita'a Maija'quë cocare ye'yayere yo'onita'a mësarure cöcaiyë.

⁷ Cañu'u, jetu juiyere pañita'a pi'cohuë juiyere. Ja je'quë de'oye juima'pë pa'ito jare juiyë cajë asaye peoji. ⁸ Cui'ne duruhuëpi tiñarepa pisima'o pa'ito huajo sacohua'i ne de'huaye pañë, huajo ñese sa ja'ñe. ⁹ Cui'ne mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi yequë cocapi cacohua'i pa'ito yecohua'i asaye pañë. ¿Me jare cayë cajë asaye'ni, coa peo de'otona case'ëje pa'ye pa'ito? ¹⁰ Si'a yeja jaiye pai coca pa'iji. Si'aye asayese'e pa'iji, iti coca acohua'i cato. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yecohua'i cocare asama'ë pani ti pa'iyë. Cui'ne ja coca caquëje ti pa'iji, yë'ëre. ¹² Maija'quë joyo tuture paye yëcohua'i sête Maija'quëre ai cuasajë pa'iyere sehuosicohua'ire quëa tuture yëjë'ë, jaohuaipi mëojajë caquë.

¹³ Jaje pa'ina, tiñe coca caquë pani Maija'quëre señe pa'iji, iti casi cocare de'oye se quëaja'a tuture isi'jaquë caquë. ¹⁴ Cui'ne yë'ëpi Maija'quëre ti cocapi seni asama'ë pa'iyë, yë'ë caquë señe, nuñerepa joyo cato Maija'quëni sequëta'a. ¹⁵ ¿Jaje pa'ito me yo'oye pa'iquë'ni? Joyopi señe pa'iji. Joyopi sequëta'a yë'ëje asaquë señe pa'iji. Joyopi jëjëñe pa'iji, cui'ne yë'ëje asaquë jëjëñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'ina, më'ë joyopi Maija'quëre sihuaquë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquëna, yequëpi më'ë ja're con i te'e sihuacaiyë pasipi, ja coca asama'ë pa'i do'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, më'ë Maija'quëre pëpayepi de'oyerepa pa'itoje iti asaquëpi joyo sihuaye ñese mëiñe pasipi. ¹⁸ Maija'quëre ai de'oji cayë, mësarü caye jerepa tiñe pa'i cocapi caquë pa'i. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are

sehuosicohua'i tsi'si sitona caye ai jerepa de'ora'pi, te'e jê'te pa'i yê'orepa, iohua'i asa cocapi yecohua'ire ye'ya ja'ñere caquê. Yê'êpi pai asama' cocapi jaiyerepa case'e cato yecohua'ire cōcāiye peoji.

²⁰ Maija'quê do'ijê, tsi cuasayeje pa'ye cuasama'pê pa'ijê'ê. Tsije pa'iohua'i pa'ijê'ê, co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'iohua'ita'a mēsarū cuasayere aiohua'i pa'ijê'ê. ²¹ Maija'quê cuañesi toya pēpē ayepi caji: "Caja'quê a'ê, iye paire yequê pai cocapi ti pai ye'oja'a. Jaje catoje ti asani sehuoma'pê pa'ija'cohua'i a'ê, yê'ê caye caji, Êjaê." ²² Jaje pa'ito tiñe coca caye cato sehuoma'cohua'ire iñojê caye a'ê, pa'ni sehuosicohua'ire. Jaje pa'iquêta'are Maija'quê quê'ro ayere asani quēaye cato sehuosicohua'ini caye a'ê, pa'ni sehuoma'cohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'a sehuosicohua'i tsi'si sitopi, si'aohua'i ti cocapi cajê yo'oto huesêcohua'ipi, panita'a sehuoma'cohua'ipi cōni cacasicohua'ipi cuasaja'cohua'i pa'ini cuepejê yo'ojê cayê, cajê. ²⁴ Jaje pa'iquêta'are si'aohua'i Maija'quê quê'ro ayere asani quēajê yo'otota'a sehuoma'cohua'ique panita'a huesêcohua'ique cōni cacasicohua'ije iohua'i co'aye yo'oyere asa quêquêjê cui'ne iohua'i pa'iyê asa ti'aja'cohua'i a'ê, si'aohua'i cayere asajê. ²⁵ Jaje yo'ojêna, iohua'i joyo co'aye pa'iyepi tiñarepa ña cuañoquêna, Maija'quêre do're ja'ruijê seja'cohua'i a'ê cui'ne Maija'quê nuñerepa mēsarū ja're pa'iji caji'cohua'i a'ê.

De'oyerepa Tsi'sicohua'i Yo'oye

²⁶ Jaje pa'ito Maija'quê do'ijê iye a'ê, iti yo'oye: Tsi'sicohua'i pa'ni yecohua'ipi Maija'quêre jêjêne payê. Yecohua'ipi ye'yaye payê. Yecohua'ipi Maija'quê iñošere quēaye payê. Yecohua'ipi ti cocapi caye payê. Ja case'ere yecohua'ipi quēaye payê. Jare yo'ojê'ê, sehuocohua'i joñoa jerepa Maija'quêre oiye ne pajajê cajê. ²⁷ Ti cocapi cacohua'i pa'ni cajajê cayaohua'i panita'a toasocohua'i pai ñape te'ohua'ise'e cajajê. Cajêna, yecohua'ipi iti case'ere quēajaquê. ²⁸ Jaje pa'iquêta'are tiñe coca case'ere quēaquê peoto itije caye pajê'ê, sehuosicohua'i tsi'si sito. Jaje pajê coa pai ñape Maija'quêse'ere joyose'e cuasajê seña pa'iji. ²⁹ Cui'ne Maija'quê quê'ro ayere asani quēayeje cayaohua'i panita'a toasocohua'i cajajê cajêna, yecohua'ipi nuñere pa'ni cajê iti quēayere neñajajê. ³⁰ Jaje pa'iquêta'are tsi'sito ñu'iquêre Maija'quêpi iñoquêna, jaêpi casi'i caquê yo'oto ja maca du'ru caquêpi jêoñe pa'iji. Jêoquêna, yequêpi caye pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, si'aohua'i mēsarū Maija'quê iño coca asacohua'i te'ohua'ise'e caye pa'iji, si'aohua'i ye'ye ja'ñere cajê. Cui'ne yo'o jujahuê cuasacohua'ije taise'eje pa'iohua'ipi huêi ja'ñere cajê yo'ojê'ê. ³² Maija'quê ayere asani quēacohua'i cato iohua'ipi iohua'i joyo nêñere de'oye ñañe pa'iji, tayo ma'ñe cajê. ³³ Maija'quê cato huesê êaye nêñere isima'quê api. Maija'quê cato de'oye ai cuasama'pê jo'cua pa'iyere isiquê api.

Si'a hue'ña Maija'quê pai yo'ojê pa'iyere pa'iji. ³⁴ Nomiohua'i caye peoji, sehuosicohua'i tsi'si sito. Caye êsese'e a'ê. Jaje pa'ina, nomiohua'i sehuojê cama'pê jo'cua pa'ijê'ê, Maija'quê judío paire cuañese'eje pa'ye. ³⁵ Seni asañu'u cuasacohua'i pa'ni, êjêni seña pa'iji, huê'ena saní. Jaje pa'ina, nomioipi Maija'quê coca asa hue'ñapi caco pa'ito de'oye ña cuañoñe pají.

³⁶ De'hua cuasajê'ê. Iye Maija'quê coca mēsarupi du'ru ca huêoma'pê paê'ê. Mēsaruse'e iye coca asani sehuoma'pê paê'ê, yecohua'ije mēsarū jerepa tsoe asahuê, cui'ne sehuohuê, iye cocare. ³⁷ Maija'quê iñosi coca quēaquê a'ê cuasaquêpi, cui'ne Maija'quê joyopi caquêna, cayê cuasaquê cato iye yê'ê mēsarute toyase'e mai Êjaê cuañese'ere toyapi caquê tiñarepa asaye pa'iji.

³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ë toyase'ere Maija'quë cuañese'e a'ë caquë ñama'quëpi quëaquë pa'ito i cayeje asama'pë pa'ijë'ë.

³⁹ Jaje pa'iyë sête Maija'quë do'ijë maña Maija'quë quë'ro aye asase'ere yecohua'ire se quëayere cajë yo'oyere yëjë'ë. Yequë coca cayeje ësema'pë pa'ijë'ë. ⁴⁰ Si'aye de'oye ñare pajë yo'ojë'ë. Iti pa'iyeye coa huesë ëaye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

15

Cristo Ju'isiquëpi Huëise'e

¹ Yure Maija'quë do'ijë, mësarupi yë'ë ja'në huaso coca quëase'ere co'ye cuasa cojajë caquë cayë. Iye coca cato mësaru asani nuñere pa'ë cajë de'huase'e a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi itina tseasicohua'ipi nuñerepa pa'iyë.

² Cui'ne iye coca quëa do'ija'a mësaru huasosicohua'i pa'iyë, mësarupi nuñerepa itire pa'ini. Jaje pa'iquëta'are yequere pa'ini coa tayo asasicohua'i a'ë.

³ Du'ru macarepa mësarute ye'yahuë, yë'ëre ye'yase'ere. Mësarute toyase'ere Maija'quë coca cayeje pa'ye ye'yahuë, Cristo mai tayo yo'ojë pa'i do'ire jucacaise'ere. ⁴ Maija'quë coca toyase'eje pa'ye Cristo tasiquëpi toaso mu'seña acona huëji'i, huajëquërepa. ⁵ Huëisiquëpi Pedrona ñaipei cui'ne ja jeteyo'je i jëjo saocohua'ina ñaipei. ⁶ Jeteyo'je ñaipei, quinientos ai jerepa sehuosicohua'ina. Ja yë'ta'a iti ñasicohua'i jai pai pa'iyë. Yecohua'ise'e ju'isicohua'i pa'iyë. ⁷ Jeteyo'je Jacobona ñaipei, cui'ne jeteyo'je si'aohua'i i jëjo saosicohua'ina ñaipei.

⁸ Ai tëji huë'ñare pana yë'ëreje ñaipei, ti ñañe pa'ñe pa'ita'are. Coa huiña coase'eje pa'ye yë'ëre yo'osiquëpi Jesure ñahuë. ⁹ I jëjo saocohua'i de'hue de'ocohua'i a'ë, yë'ëre têtö saiscicohua'ipi. Jaje pa'ina, yë'ëpi Maija'quë paire sañope co'aye yo'ohuë. Ja do'ire i jëjo saquë hue'e ti'añe peoyë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coa isisi do'ipi jaje pa'i pa'iyë. Yë'ëre i coa isise'e ne ma'ñe nêañe papi. Jaje pa'ina, yë'ëpi si'a i jëjo saocohua'i jerepa nehuë. Yë'ëpi yo'oye pahuë. Maija'quëpi yë'ë ja're cõni yo'oquëna, i coa isiyepi yo'ohuë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ë yo'ose'e cui'ne i jëjo saocohua'irepa yo'ose'e de'oji. Ja yo'ose'ere sañope caye peoji. Jesucristo coca yëquë quëajëna, mësaru sehuose'e a'ë, itirepa.

Ju'isicohua'i Huëiye

¹² Yëquë cato mësarute quëahuë, Cristo ju'isiquëpi huëise'ere. Jaje pa'iquëta'are mësaru acohua'ipi cayë, ju'isicohua'i huëiye peoji. ¿Me yo'ojë jaje caye'ni? ¹³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëiye peoto, Cristoje huëiye papi.

¹⁴ Jaje pa'ito Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito yëquë quëaye ti do'i peoye a'ë, cui'ne mësaru pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyeye ti do'i peoye a'ë. ¹⁵ Diusupi ju'isiquëni Cristore huëopi cajë quëahuë. Ja quëa do'ire cosocohua'ipi pa'iyë, ju'isicohua'i huëiye peoto. ¹⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ipi huëiye pato Cristoque huëiye pasiquë pa'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito mësaru sehuose'eje co'ai ma'ñe pa'iji, cui'ne mësaruje ja yë'ta'api co'ayere pa'iyë. ¹⁸ Cui'ne Cristore sehuoni ju'isicohua'ije coa ne huesësicohua'i pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Cristore mai uteyepi coa iye yeja pa'iyese'e co'aiye pa'ito mai pa'iyë, yecohua'ire jerepa teaye pa'iohua'i.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Cristo ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Huajëquërepa jãë api, du'ru macarepa ju'isicohua'i aquëpi ti huëisiquë. ²¹ Adánpi iye yeja si'a pai ju'iñe huëopi. Jaje cui'ne Cristoje te'i ëmëpi ju'isicohua'i huëi ja'ñe

huëopi. ²² Jaje pa'ina, si'aohua'i Adán acohua'i pa'i do'ire ju'iñë, cui'ne Cristo acohua'i pa'i do'ire si'aohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are pai ñapere nuñë pa'iji. Jaje pa'ina, Cristo cato du'ru macarepa tase'epi quëquëna, tējaye pa'ye yo'osiquë api, ju'isiquëpi huëisi do'ire. Jetyo'je Cristo dai maca ite secohua'i huëija'cohua'i a'ë, i huëise'eje pa'ye. ²⁴ Cristopi si'aye ëja pa'ise'ere, cuañëne pa'ise'ere, cui'ne si'a cuañë tuturepa nejoní i ëjaë pa'ise'ere pëca ja'quë Diusuna isisi maca ja maca yureta'a i yo'oyere yo'o saopi, těji macarepa. ²⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuañequëpi pa'iji, si'aohua'ire ite sañope yo'ocohua'ire i quëo huë'ehuëna tsa'cu qe sao macaja'a. ²⁶ Si'aye sañope yo'oye meñe tsa'cu oesi jetyo'je tējiyere pana ju'iñere nejosipi, iti sañope yo'oyere. ²⁷ Maija'quëpi Cristore si'aye isipi, ipi si'aye cuañequë pa'ija'quë caquë. Jaje Maija'quë coca toyase'e caquëta'a Maija'quë ise'ere caye papi. Pëca ja'quërepa pa'ito me sehuoye'ni. Si'aye i nese'e a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Cristopi si'aye meñe cuañequë de'oni ja maca yureta'a pëca ja'quë Diusuna meñe cuañë cuañequë de'oja'quë api. Ite si'aye isisiquëna, ja maca Diusupi si'a co'amaña cuañequërepa pa'ija'quë api.

²⁹ Jaje pa'ito yecohua'i ¿me neñu'u cajë ju'isicohua'ipi ocore do cuañonë cajë huajëcohua'ina oco do'ejë yo'oye'ni, ju'isicohua'ipi huëiye peoto? ¿Me neñu'u cajë ju'isicohua'ini oco docaiyë cajë yo'oye'ni?

³⁰ ¿Cui'ne me yo'ojë mai si'anëpi ju'iñë quëno macare huajëya'ye pa'iyë'ni?

³¹ Maija'quë do'ijë yë'ë si'a mu'señapi ju'iñë yë'quë macare pa'iyë. Mësarú mai Ejaë Jesucristore sehuosicohua'i pa'ijëna, yë'ë sihuayeje pa'yerepa iye ju'iñëje pa'iji. Coa caye ti peoji. ³² Yë'ëre ai sañope yo'ohuë, Efeso daripë paipi cucu yëcohua'irepa, yai yo'oyeje pa'ye. Jaje yo'ojëna, yë'ë johua'ire sañope yo'oquë nese'e ¿iquere cöcatira'ëni, ju'isicohua'ipi ti huëiye peoto? Coa pai cayeje añu'u cui'ne ucuñu'u ñamina'a ju'ija'cohua'i me pañë'ni cayese'e patira'pi, ju'isicohua'ipi huëiye peoto.

³³ De'hua ñajë pa'ijë'ë, yecohua'ipi mësarute co'aye yo'oyere ye'yajë, pai case'eje pa'ye ñeje: "Co'a cajeohua'ipi de'oye yo'oyere nejocacohua'i a'ë."

³⁴ Co'aye yo'oyere jeoni nuñërepa pa'iyena ponëjë'ë, co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë. Yecohua'i mësarú acohua'i Maija'quëre nuñërepa asama'cohua'ique pa'iyë. Jaje cayë, mësarupi pañete yo'ore'ni cajë oijajë caquë.

¿Me Mëoñë, Ju'isicohua'ire?

³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequëpi seti'ñë pa'i api, ¿me pa'iohua'i ju'isicohua'i huëiye'ni? ¿Me pa'i ca'nire hue'ëja'cohua'i a'ni? ³⁶ Coa huesëohua'irepa señe a'ë. Jaje señe, iti cäre tasicohua'i pa'ito iti capi ju'ini ne huesëcoa. Ne huesëquëna, iti ñëpi mëacoa. ³⁷ Mësarupi hueare panita'a trigore tãcohua'i pani iti ñëare tama'cohua'i a'ë, iti cäre tãcohua'i a'ë. ³⁸ Ja jetyo'je Diusupi i yëyeje pa'i ca necaiquë api, pai ñape iti ñëa ñape i yëyeje pa'ye. ³⁹ Te'oje pa'iohua'i pa'iyë pañë, ñajë'ë, iyere: Nëtërojaicohua'ipi tiñë pa'iohua'i pa'iyë, pi'api tiñë pa'iohua'i pa'iyë, tsiaya hua'ipi tiñë pa'iohua'i pa'iyë, paire papi ai tiñë pa'iohua'i pa'iyë. ⁴⁰ Jaje cui'ne ma'tëmo acohua'ije tiñë pa'ye johua'i de'ocohua'i pa'iyë payë. Pajëna, yeja acohua'ipi tiñë pa'iohua'i pa'iyë, johua'i de'ocohua'i pa'iyë. ⁴¹ Ešë miañë tiñë pa'ye a'ë, cui'ne ñañë miañë tiñë pa'ye a'ë, ma'ñoco miañëje tiñë pa'ye a'ë. Yequëje ma'ñocoye yecohua'ipi ai miãñë, yecohua'ipi a'i maña miacohua'i pa'iyë, si'a yë'quë maca miañë pañë. ⁴² Jaje cui'ne ju'isicohua'i capëje ja'ju capëpi tasicopi tiñë pa'io huëija'coa, ti ju'ima'core papi. ⁴³ Co'aconi tarena, de'ocore papi huëija'coa. Tutu peo capëre tarena, tutu quë'iopi huëija'coa. ⁴⁴ Iye yeja capëre tã huesorena, joyo

pa'iyepi huëjja'coa. Iye yeja pai capë pa'iyeye pa'ye, cui'ne joyo acohua'i pa'iyeye pa'iji.

⁴⁵ Ñeje Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: “Du'ru macarepa pai Adán cato capë pa'iyë quë'i paji'i. Jaje pa'iquëta'are tÿji Adán cato joyo pa'iyë isiquë api.” Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire pa'iyë isi tutu paji. Jaë cato Cristo api. ⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa cato iye capëpi pa'i huëoji. Ja jeteyo'je joyo pa'iyë huëoji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, du'ru macarepa ëmë cato yejapi de'huasiquë paji'i. Jaje pa'ina, yeja aquë paji'i. Jeteyo'je ëmë cato ma'tëmo aquë paji'i, mai Ëjaë Jesucristo. ⁴⁸ Jaje pa'ina, iye yeja capë hue'ecohua'i yejapi de'huasiquë Adánje pa'iohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'ipi jare ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i a'ë. ⁴⁹ Adánje pa'iohua'i yure ña cuañoñë, mai. Jaje ña cuañosicohua'ita'a ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁵⁰ Maija'quë do'ijë, caye yëyë, mësarute. Capë cui'ne tsie quë'iohua'i Maija'quë cuañe t'ëte pa'iyë peoji. Ti carajaima'tona quëco ma'ñepi cöni pa'iyë peoji. ⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, pai asa ma'ñere. Si'aohua'irepa ju'inë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i tiñe ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁵² Coa ma'ji toñeje pa'yerepa tÿjicore pare duruhuë jui maca asani ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Duruhuë pisi maca ju'isicohua'i huëjja'cohua'i a'ë, ti ju'inë paja'cohua'ipi. Cui'ne mai huajëcohua'i cato tïohua'i ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁵³ Iye mai pa'iyë carajaico sëte ti carajai ma'ñena suñañe pa'iji. Cui'ne ju'i capë pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñañe pa'iji. ⁵⁴ Iye mai pa'iyë carajaico pa'isicopi ti pani huesëyena suñasi maca cui'ne mai capëpi ju'inëre pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñasi maca, ja maca yureta'a ju'inë pa'ise'ere, toyase'e cayeje t'isipi, ñeje: “Sañope yo'oye peoyerepa ju'inë nêo cuaño. ⁵⁵ ¿Jerore ju'inë më'ë tutu yëquëre huaiye pa'iquë'ni? ¿Jerore ju'inë pa'iquë'ni, yëquëre a'si tota ñaca pa'ico?” ⁵⁶ Tayo yo'oye a'ë, maire a'si ne huëa'neje pa'io, pa'iyë. Cui'ne Moisésre Diusu cuañese'epi tayo yo'oyere tutu isiji. ⁵⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo do'ija'a Maija'quëpi ñese quëcove isiji. Jaje pa'ina, de'o'ji cayë, ite.

⁵⁸ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña, si'anëpi jerepa mai Ëjaë co'amañare necaijë'ë, nuñerepa pa'iyere. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi tã'ñe asayë, mai Ëjaë ja're tsioni i co'amaña yo'oye cato coa yo'o ma'ñe a'ë cajë.

16

Sehuosicohua'ire Cöcai Curiquëre Quëaye

¹ Yë'ë Galilea paire Cristore sehuosicohua'ire ye'yase'eye pa'ye yo'ojë'ë. Sehuosicohua'ire cöcai curiquëre tsi'socohua'i pani, ñeje yo'ojë'ë. ² Domingo mu'seña ñape curiquë tïrona huajë'ë, pai ñape mësaru nese'e sehuosicohua'ire cöcai ja'ñere cajë. Huajë'ë, iti ne'ese'e ja'i maña yë'ë saisi maca tsi'so huëoni yo'oye paja'cohua'i. Mësaruse'e du'ru tsi'sojë pa'ijë'ë. ³ Yë'ë jaro t'iasa maca mësaru tsi'sosi curiquë cui'ne mësaru jëjo saocohua'ire quëa toya ja'o jëjo saosi'i, Jerusalénna, sehuosicohua'ire co'amaña peocohua'ire cöcai ja'ñere. ⁴ Yë'ëreje sati'ñe pa'ire nëina, yë'ëpi saiquë pa'ito yë'ë ja're sati'ñe pa'iohua'i a'ë, curiquë sacohua'ije.

Pablo Sasi'i Cuasaye

⁵ Yë'ë jaro sai maca saiye pa'iji, Macedonia yejaja'a. Ja jeteyo'je jaro Corinto yeja t'iaja'quë a'ë, mësaru quë'ro. ⁶ T'i'ani mësaru ja're ai tsoe maca pati'ñe pa'i a'ë, pañita'a yeque jarona si'a oco tëcahuë péaja'quë pa'ini. Ja

maca yureta'a yequë hue'ña saija'quë a'ë. Saina, mësarü cöcatinë pa'iohua'i a'ë, yë'ë sai ja'ñe. ⁷ Mësarute coa sa sai ñañese'e yëye pañë. Mësarü quë'rona tsoe maca pëani pa'iyere yëyë, mai Ëjaë jaje yëto. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure cato Efeso daripëna pëaja'quë a'ë, Pentecostés mu'se ti'a macaja'a. ⁹ Efeso daripëna mai Ëjaë co'amaña necaiye jaiye pa'iji. Jaje pa'ina, jai pai sehuoja'cohua'i a'ë, yë'ë quëa do'ipi cuasayeje pa'ina, jai sa'ro hui'yocaisicoje pa'ioipi pa'iji, Ëjaë coca quëaja'a sa'ro. Jaje pa'iquëta'are jai pai yë'ë jaro saiye ësejë sañope yo'oyë.

¹⁰ Timoteopi ti'asiquë pa'ito de'oye yo'ojë'ë, mësarü ja're sihuaja'quëre cui'ne co'a ju'iñe paja'quëre. Jaëje mai Ëjaë co'amaña nequë api, yë'ë neñeje pa'ye. ¹¹ Ja do'ire ite mësarü acohua'i te'iye co'aye ñama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye cöcaijë'ë, ai yo'oye peoye dani yë'ëre ñaja'quëre. Maija'quë do'ijë ja're utequë pasi'i, daina, ñasi'i caquë.

¹² Maija'quë do'iquëpi Apolospi mësarute sehuosicohua'i ja're cöni sani ñajaquë caquë ai seina, yure maca saiye pañë, capi. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se sani ñasipi, saiye pa'ina.

Pëpa Tëjije

¹³ Caise'eje pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mësarü Maija'quëre necaiquëre pare asayena nuñerepa tseasicohua'ipi pa'ijë'ë. Ëmëohua'irepa do'i quë'iohua'i pa'ijë'ë, tutu quë'iohua'i. ¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye mësarü neñe pa'ito paire oiyeipi nejë'ë.

¹⁵ Mësarupi Maija'quë do'ijë tsoe asayë, Acaya yeja pa'icohua'i du'ru macarepa Maija'quë coca sehuosicohua'ipi Estéfanas tsëcapëpi jaohua'ipi Maija'quë do'ijëre cöcaijë pa'iyë, cajë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi jaohua'i cayere cui'ne si'aohua'i iye co'amaña cöcaijë necohua'i cayere sehuocaijë pa'ijë'ë. ¹⁷ Sihua'yë, Estéfanastre, Fortunatore cui'ne Acaicore mësarü peo do'ire de'hue daisicohua'ipi pa'ijë yë'ëre cöcatena. ¹⁸ Jaje pa'ina, jaohua'ipi dani yë'ëre joyo sihua ëaye quëa huasohuë. Jaje cui'ne mësaruteje sihua ëaye joyona quëa huasosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ire mësarupi de'oye cuasajë sihuajë ñañe pa'iji.

¹⁹ Asia yeja paipi sehuosicohua'ipi mësarute pëpa saoyë, Aquila cui'ne i paco Priscila cöni. Cui'ne si'aohua'i jaohua'i huë'ena tsi'sisicohua'ije mësarure pëpa saoyë, mai Ëjaë do'ire cuasajë. ²⁰ Si'aohua'i sehuosicohua'i mësarute pëpa saoyë. De'oyere papi cuasajë sa'ñe su'cuajë sihuajë pëpajë'ë.

²¹ Yë'ë Pabloje yë'ë jëtëpi mësarute toyaquë pëpayë.

²² Yecohua'ipi mai Ëjaë Jesucristore oima'cohua'i pani nejo cuañosicohua'i pa'ijajë. ¡Mai Ëjaë Jesús daijë'ë!

²³ Ëjaë Jesucristopi mësarute jaiye coa isijaquë, i payere. ²⁴ Si'aohua'ire mësarute yë'ë oiye jëjo saoyë, Cristo Jesure oi do'ipi. Ca tëjihuë. Jaje pa'ijaquë.

2 CORINTIOS

Pablo Toyase'e Cayaye Acore Corinto Paina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yë do'ipi Jesucristo jëjo saoquë de'osiquë a'ë. Jaje cani cayë, i jëjo daoquë a'ë caquë. Iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're coní, Maija'quë tsecohua'ina Corinto daripë pa'icohua'ina cajë, cui'ne Maija'quë paina cajë toyayë, si'a Acaya yeja pa'icohua'ina. ² Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi mësarute i coa isiyere cui'ne co'a ju'limalpë pa'iyere mësarute isijaquë.

Pablo Ai Yo'ose'e

³ De'ouquëre pa'ni Diusu mai Ejaë Jesucristo pëca ja'quëre cañu'u. Jaëpi mai teaye pa'iohua'ire ñaquë oi cōcai ja'quërepa, cui'ne jaë api, mai ai yo'ojë oiyere ne yë'huaquë Diusure. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai ai yo'ojë oiyere ne yë'huañi, maipi i maire ne yë'huayeje pa'ye yecohua'ire ne yë'huajajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, Cristo ai yo'ose'e maini ai pa'iji. Pa'ina, i ja're coní mai ai yo'oyë. Ja ai yo'oyeje pa'ye cui'ne Cristo do'ija'a jaiye payë, ne yë'hua cuañoñeje. ⁶ Jaje pa'ina, yëquëpi ai yo'oni, mësarupi ne yë'hua cuañoñere pajajë cui'ne huaso cuañoñere pajajë cajë yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi yëquëre ne yë'huaní, mësaruje ne yë'hua cuañoñe pajajë caquë yo'oji. Jaje pajë tutu hue'eje yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'oye pa'itoje quëcojajë caquë. ⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa mësarute cuasayë. Yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'ocohua'i cato cui'ne Maija'quë isiyere ne yë'hua cuañoñeje yëquë ja're payë, cuasayë.

⁸ Maija'quë do'ijë, yëquë Asia yeja pa'i maca ai yo'ose'e cui'nare cuasajajë cajë quëaye yëyë. Yëquë jaro pa'i maca jëayerepa neñañe pa'ina, quëco tutu mañaje carajani cui'ne ñeje huajëcohua'i maña etayeque cuasama'pë ai yo'ohuë. ⁹ Huani jëoja'cohua'ini nejose'eje pa'iohua'ire nëji'i. Jaje pa'iquëta'are iye yo'ose'e cato ju'isicohua'ire huëoquëna, Maija'quëna quëcoyere ye'yaye paji'i. Co'ye yëquëja'a ne ti'acohua'i a'ë cuasaye pa'ja'ñere ye'yaye paji'i. ¹⁰ Maija'quëpi yëquëre huasopi. Jaje huasosiquëpi ja yë'ta'api huasoja'quë api, jut'i'ne pa'yere pajë. Jaje pa'ina, yëquë ina quëco pajë pa'iyë, ai yo'oye pa'itoje cōcaija'quë api cajë. Mësaru secacai do'ire jaje yo'oja'quë api. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëre yëquëni cuasajë secacaijëna, cui'ne jai pai yëquëni cuasajë secacaisicohua'i pa'ito, jai pai mësaru a'ë de'oji caji'cohua'i a'ë, Maija'quëre, i yëquëre de'oye ñacai do'ire.

Corintona Saima' Do'ire

¹² Iye yeja paire cui'ne mësarute de'oyerepa si'si peoyepi pa'ijë cui'ne nuñere papi yo'ohuë, caye nëji, yëquëre. Ja de'oye yo'ohuë cuasayepi yëquëre sihuaye pa'iji. Iye yëquë de'oye pa'iyë yëquë iye yeja ta'ñe asayepi pa'iyë pahuë. Coa Maija'quë oi isiyere cōcaiyepi jaje paë'ë. ¹³ Yëquë mësarute se toya saoye toyama'pë paë'ë, ti'ne pa'ye. Coa ai jerepa ñajë asa ti'ñañe toyahuë. Jaje pa'ina, ñani mësarupi si'aye asa ti'aja'cohua'i a'ë, cuasayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësaru de'hue ari te'te maca asasicohua'ipi, mai Ejaë Jesucristo dai maca yëquëre sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajëna, yëquëpi mësarute sihuaja'cohua'i a'ë.

¹⁵ Iyere cuasaquë du'ru macarepa mësarute sani ñasi'i cuasahuë. Jaje yo'ouquë cayaye mësarute do'i ña huasosi'i cuasahuë. ¹⁶ Jaje pa'ina, cuasahuë, du'ru macarepa Macedoniana sai sa do'i ñaquë. Saisiquëpi cui'ne co'iquë tijupë ñasi'i cuasahuë. Ja maca yureta'a mësarupi yë'ë Judea saija'a cōcaijajë

cuasahuë. ¹⁷ ¿Jaje yë'ë yo'osi'i cuasani coa noni cuasa nëore? ¿Caye mësaru yë'ëpi jaje yo'osi'i cuasa nëoni te'epi cayaye “pas'i'i cui'ne nesi'i” cuasaquë caji? ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë api, yëquë mësarute te'epi “nesi'i” cui'ne “pas'i'i” cuasajë caye pañe ñaquë. ¹⁹ Yëquë Silvano ja're Timoteo ja're cui'ne yë'ë mësarute quëaquë Cristo Jesús Maija'quë mamaquë cato ti te'epi cayayesele “nesi'i” cui'ne “pas'i'i” cama'quë api. Jaje pa'ina, Cristo Jesús cato nuñerepa yo'okuë api, i case'ere. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë nesi'i ca nëose'e ina ti'api. Jaje pa'ina, Maija'quëre sihuani cayë: “Jaje pa'ijaquë Cristo Jesús do'ija'a.” ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi jo'ya neni yëquëre cui'ne mësarute Cristo ja're jëayerpa tsioni pa'ie neji'i. ²² I tsecohua'ire pa'ë asajajë caquë Maija'quëpi i de'o joyore isipi, mai joñoana. Isiquëna, i joyopi pa do'ire asayë, si'aye Maija'quë isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë, mai.

²³ Jaje pa'iquëta'are Corintona tijupë saiyë pahuë, mësaru oima'cohua'ini caquë. Jare sani pa'ito mësaru yo'oyere sañope yo'oye nëiji. Maija'quë asaji, ja yo'oyere coequë. Ja do'ire saiyë pahuë. ²⁴ Yëquë mësaru asase'ena nuñerepa cuasajë pa'icohua'ini, Mësaru itire pa'ë cajë asaye yëyere ta'ñeñu'u cajë yo'oye pañë. Yëquë cato yëyë, mësaru ja're co neñere mësarupi sihuajajë cajë.

2

¹ Mësarute oi ëaye neñere coequë tijupë sani ñaño pas'i'i, cuasahuë. ² Yë'ëpi mësaru quë'rona sani mësarute oi ëaye nesiquë pa'ito ¿yë'ëre nepi sihua ëaye yo'o huasoja'cohua'i a'ni? Jare yë'ë oi ëaye nesicohua'ipi yë'ëre sihua ëaye yo'ocaiye pa'ini! ³ Jaje pa'ina, jare jaje mësarute toyahuë, yë'ë sani ti'a maca yë'ë oi ëaye neñere jëoni de'huasicohua'i pa'ijajë caquë. Yë'ëpi jaro sani sihuacuëna, mësaruje sihuaja'cohua'i a'ë cuasahuë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are ja toya ja'hua toya maca cato ai cuasaquë co'a ju'i cui'ne otare paque oi toyahuë. Toyama'ë pa'ë, mësaruni oi ëaye nesi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mësarute joyore papi oiyere iñosi'i caquë toyahuë.

Co'aye Yo'okuëre Oiyë

⁵ Yë'ëre oi ëaye yo'osiquë pani yë'ëse'ere oi ëaye yo'oye papi cuasayë. Mësaruteje si'ahua'ire oi ëaye yo'opi cuasayë. Ai co'ayerpa yo'opi cayere coequë, oi ëaye yo'opi cayë. ⁶ Mësaru i co'aye yo'osi do'ire si'sese'e tsoe de'oji, ja ja'ye pa'ijaquë. ⁷ Jaje pa'ina, yure cato i tayose'ere sai de'huacani yëhuo huasojë'ë, yo'okuë tëto saiperepa ai oiyepi daima'quëni cajë. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute señë, cui'naëni ite ai oiyere iñojë'ë, de'oye yo'oyepi. ⁹ Ja'në mësarute toyahuë, iye yo'ose'e ayere caquë, mësarupi yë'ë ye'yayere si'aye sehuocaito ñasi'i caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaru sai de'huacaiquëni yë'ëje sai de'huacaiyë. Tayose'e pa'ina, sai de'huacaiye, pa'ina, sai de'huacaisiquë pani, Cristo ña hue'ñana sai de'huacaiyë, mësaru do'ire. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Satanáspi i yëye ti'añe pasipi, maire. Tsoe maipi asayë, i maire nesi'i caquë yo'oye.

Troasre Pablo Pa'i Ai Cuasase'e

¹² Cristo coca quëasi'i caquë Troas daripëna ti'asi maca jaiye Cristo co'amaña de'oye necati'ñe pa'ye ti'ahuë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë joyo sihuayepi peopi, Maija'quë do'iquë Titore ti'ama'ë pa'isi do'ipi. Jaje pa'ina, jahua'ire saiyë caquë pëpani Macedonia yejana saë'ë.

De'hue Quëco Saoyë

¹⁴ Maija'quëpi maire si'anë Cristo Jesús ja're ñese quëco saoyena saji. Jaje pa'ina, maija'a i cocare pare iñoji, paire. ¹⁵ Mai cato Jesucristo ma'ña huëo señeje huëo së pa'iohua'i a'ë. Cristo Maija'quëna huëo së ma'ña isiyeje pa'ye.

Jaje pa'ijë, si'a hue'ña huaso cuañocohua'ina cui'ne ne huesësicohua'ina iti sënepi ju'aji. ¹⁶ Ne huesësicohua'ire cato, iti sënë tsmare pa'ë. Pa'iquëta'are huaso cuañocohua'ire cato huëo sënere papi pa'iyë isiyere pa'ë. Jaje pa'ina, ¿nepi iye yo'oyere ne ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁷ Yëquë Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i jëjo daosicohua'i sëtë Maija'quë ña hue'ñana nuñerepa care pajë cayë. Yecohua'i jai pai Maija'quë coca quëa do'ipi curiquë neñu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'oye pañë, yëquë.

3

¹ ¿Ñeje cani mësarupi asato coa yëquëja'a co'ye jerepa de'oye yo'ohuë, cuasajë caye a'ni, panita'a yëquë ayere cajë toyacaisi ja'ore mësaruna sani iñoñe pa'iquë? ¿Panita'a yëquëpi, mësaruni yëquë ayere cajë, yecohua'i ñaja'core toyacaijë'ë cajë seña pa'iquë, yecohua'i yo'oyeje? ² Pani jaje yo'oye, mësaru a'ë, yëquë toya cuañosi ja'huaje pa'iohua'i. Japi tsoe ti'api, yequë ja'hua caraye paji. Jaje pa'ina, mësaru a'ë, yëquë joñoa toyasicohua'i. Jaje pa'ina, si'a pai mësaru pa'iyë asajë ñañë, tiñarepa. ³ Jaje pa'ina, pai ñani tiña asayë, toyani jëjo sao ja'huaje pa'iohua'i mësaru pa'i do'ire. Yëquëpi i cocare quëajëna, Maija'quë huajëquëre papi i joyopi toyapi, mësaruna quëna toñana tintapi toyama'ë paji'i, mësaru joñoare pana toyapi, Cristo case'ere.

⁴ Jaje pa'ina, Cristoja'a iyere Maija'quëpi necaija'quë api asayë. ⁵ Jaje pa'ina, si'aye yëquë yo'o ti'añe Maija'quë isise'e a'ë. Ja do'ire yëquëpi yo'o ti'añë caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, ipi yëquëre i huajë ca nëose'ere quëacacohua'ire nepi. I huajë ca nëose'e cato joyo ayere pa'ë, coa toyasico maca pa'iyë pani. Cuañese'e toyase'e cato ju'iñena isiye pa'iji. Joyo aye cato pa'iyë a'ë.

⁷ Moiséspi cuañese'ere quëna toñana toyase'ere daquë ñaco ma'ñañerepa daji'i. Daina, Israel pai i tsia ña ti'añe pahuë, ai ñaco ma'ña do'ire. Ja cuañeñe paire ju'iñena neñeta'a miañerepa de'oyerepa daji'i, miañe sa carajaiñeta'a. ⁸ Ijaje pa'iyë sëtë airepa de'oye a'ni, joyore pana neñere huajëye ca nëose'ere quëaye! ⁹ Ja'në ca nëose'e cato de'oyere pa'ë. Ja yë'ta'a maire nejoñere isipi. Ja cuañese'e tayo yo'o do'ire. Jaje pa'iyë sëtë airepa de'oye a'ni Maija'quë huajë ca nëose'e nuñerepa pa'icohua'ire neñe pa'i do'ire. ¹⁰ Ja'në de'oyerepa ca nëose'epi yure ai de'oyere pana con i ñato ja'në de'oyerepa pa'ise'epi do'i peoye ponëpi. ¹¹ Jaje pa'ina, miañe sa carajaiñeta'a de'oyerepa pa'ise'e sëtë, jerepa de'oyere pa'ë, ti pani huesë ja'ñe cato.

¹² Jaje pa'ina, iye mai uteyere pajë ti ca'raye peoyerepa cayë, si'aohua'i asa hue'ñana. ¹³ Israel paipi miañe yayayere ñama'pë pa'ijajë caquë ësequë Moisés capi i tsia pë'pëni yo'ose'eje pa'ye yo'oye pañë, yëquë cato. ¹⁴ Moisés tsia pëpëyeje paye Israel pai asa ti'añe pëpësicohua'ipi pa'iyë. Jaje ca nëose'ere ñajëta'a asa ti'añe pa'cohua'i a'ë. Ja pëpëse'e cato nejoñe pa'iji, Cristoni ire papi cajë cuasa do'ire. ¹⁵ Ja yë'ta'a Israel paipi yure iye mu'seña Moisés cuañese'ere ñato iohua'i asayena pëpësicohua'ipi pa'iyë, asa ti'ama'pë pa'icohua'ipi. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are paipi Cristona seuoto ja pë'pëyepi peo hue'ña ne huesëji. ¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ëjaë cato joyo api. Jaje pa'ina, Ëjaë joyo pa'i hue'ña cato ta'tëpo ti peo hue'ña'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i mai tsia pë'pëse'e peocohua'i cato tsña de'huaje pa'iohua'i a'ë, Ëjaë de'oyepi maina ju'aquëna, iñocohua'ipi. Jaje yo'ojë jje pa'iohua'irepa ponëjë saiyyë, i de'oyere si'anëpi jerepa pa do'ire. Jaje pa'iohua'i pa'iyë, Ëjaëpi, joyo sëtë yo'o do'ipi.

4

¹ Jaje pa'ina, yo'o jujaye peoyerepa necaiyë, Maija'quëpi teaye yëquëre ñani oi iye co'amañare necaijë'ë caquë cuañe nëouna. ² Jaje pa'ina, yëquëpi si'aye yahuerapa huajëya'ye co'are paji cahuë, tañe cayepi paire cosoñu'u cajë. Cui'ne Maija'quë cocare tañe ponani yeque ye'yañu'u cajë yo'oye pañë. Jaje yo'oma'pë coa ai jerepa nuñere pase'e asani yo'ojë pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña. Ja yo'oyere si'aohua'i nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë. ³ Jaje pa'ina, huaso coca yëquë quëayepi yecohua'ire jëaye asa ëa ma'ñe pa'ini jare ne huesësicohua'ini jaje pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Iohua'i sehuoye coe do'ire iye yeja cuañe diusupi iohua'i asayena ne pore huesopi Maija'quë pa'iyë aye iñoquë de'oquërepa Cristo de'o coca miañere ña ti'ama'pë pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, yëquë ayere quëama'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristo Jesús ayere quëayë, mai Ejaëre pa'ë cuasajajë caquë. Yëquë cato mësarute necaicohua'i a'ë, Jesure oi do'ire. ⁶ Jaje pa'ina, iye yeja miañe nequëpi mai joñoana Maija'quëpi miañe necaji'i, yecohua'ire iñoajë caquë. Maija'quë jaje necaji'i, maipi Jesucristo ayere ye'yejë ire cui'ne i de'oyere pare asajajë caquë.

Necaiquëre Pare Asajë Pa'iyë.

⁷ Ja asayere jai do'i a'ë. Jare maina payë, soto cua'conoa ayayeje pa'ye. Maija'quëpi maina tutu peocohua'ire isipi, ja asaye. Maija'quë tutu a'ë asajajë caquë. Pani, pai tutu. ⁸ Ja tuture pajë jaiye ai yo'oye pa'itoje de'hue yo'o jujama'pë pa'iyë. Ja tuture pajë jaiye co'a ju'iñe pajëta'a me neja'cohua'i a'ni cuasayere peoyë. ⁹ De'oye pa'iyë peoye josa yo'oyë, maire. Jaje yo'otoje jeococicohua'i pa'iyë pañë. Ne tañoñe, maire. Jaje pa'iquëta'are ne huesoye pañë. ¹⁰ Jesús ai yo'osiquëni ite huajo yëjë yo'ose'eje pa'yepi si'anë maire huajo yëcchua'ipi pa'ijëna, ai yo'ojë pa'iyë, Jesús pa'yere iñoñu'u cajë mai pa'iyëja'a. ¹¹ Jaje pa'ina, mai huajëcchua'i pa'icohua'ipi si'anëpi ju'iñena isisicohua'ipi pa'iyë, Jesús do'ire, mai ju'i capëa hue'eyeja'a i pa'yere iñoñu'u cajë jaje pa'iyë. ¹² Pa'ijë Maija'quë cocare quëa do'ire ju'iñepi ja'ye pa'iji, yëquë. Jaje pa'ijëta'a cui'ne mësarupi pa'yepi ti pa'iyena ti'ahuë.

¹³ Maija'quë toya pëpëpi caji ñeje yequë hue'ña: "Pa'ire paji cuasaquë ja do'ire quëahuë". Jaje pa'ye cui'ne yëquëje pa'ire paji asajë quëayë.

¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, Maija'quëpi ju'isiquëre Cristore huajëquëre huëopi. Cui'ne yëquëreje ju'isicohua'ini huëoja'quë api, Jesús ja're. Huëoquë cui'ne mësaruteje huëoni yëquë ja're coní te'e i quë'rona saja'quë api, asayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'oye pa'iji, mësaru de'oye pa'yere caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë jaiye de'oye pa'iyë jerepa paire isiyeje pa'yerepa cui'ne ite de'oyerepa yo'o u'ni caje pëpacohua'ije jai pai pa'ijajë caquë jaje yo'opi.

¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë coa yo'o jujahuë cuasaye pañë. Iño ëmëje'e capë cato aihua'i de'onije jeto sa'nahuë cato mu'seña ñape huajëcchua'i de'ojë pa'iyë.

¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja yëquë ai yo'oye cato coa da saiye a'ë. Jaje pa'ina, ja ai yo'oyepi ti pani huesëye ai jerepa de'oyere pa ja'ñere necaji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasama'pë pa'iyë, ñaco ca ña ti'añere. Coa ai jerepa yëquë cato cuasayë, ña ti'a ma'ñere. Si'aye ñañe cato coa carajaiñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a ña ti'a ma'ñe cato ti pani huesëye a'ë.

5

¹ Mai cato huë'eje pa'iohua'i a'ë. Ca'ni huë'eje pa'iohua'i a'ë. Coa esa tëtto saicohua'i a'ë. Jaje pa'ioipi iye huë'e ne huesëto, Maija'quëpi ti pani huesë huë'erepa ne de'huasiconi payë, jeto ma'tëmo, pai jëñapi nema'a huë'ere.

² Jaje pa'ina, ma'tëmo huë'ere pa'i ëa ju'iñë, ja yë'ta'a iye yeja huë'ere pa'ijë.

³ Jaje pa'ina, ja huë'epi maire caña suña tocaiyeje pa'ye suñaja'coa, capë pejë peoñoaje pa'ye paja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, yure cato iye capë carajai huë'ere payë. Pa'ijëta'a ma'tëmo huë'ere ti pa'i capëre pa'i ëa ju'ñe. Coa iye yeja ca'nipi huë'e nesico ne huesëyere caye pañë. Coa ai jerepa ti ne huesëma' huë'ere pajajë cajë cayë, iye ju'ija capëre ti pa'iyena ne huesëjaquë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, iye pa ja'ñe cato Maija'quëpi ne de'huacaji'i. Cui'ne jare ipi i de'o joyo maina isipi, yequë mu'se isi ja'ñe jñoñe.

⁶ Jaje pa'ina, itire cuasajë ca'raye pañë, yëquë. Jaje pa'iquëta'are asayë cui'ne, iye capëre ja yë'ta'a pa'iyë cato so'ore pa'iyë, mai Ëjaëre. ⁷ Jaje pa'ina, yure ite ña'ñe pañë. Jaje pajëta'a pa'ire paji cuasayeja'a asajë pa'iyë. ⁸ Jaje pa'i do'ire itire cuasajë ca'raye pañë. Jaje pa'ina, coa ai jerepa iye capë pa'iyere jeoni etani sani Ëjaë quë'rona i ja're pa'iyë yëyë. ⁹ Jaje pa'ina, si'anë Ëjaë yëyese'e yo'oyere yëyë, iye capë pa'iyere jeonije, panita'a ini ja yë'ta'a tuinije iye yejare pa'ijë. ¹⁰ Jaje pa'ina, iye yeja ja yë'ta'a pa'i maca de'oye panita'a co'aye yo'ose'eje pa'ye pai ñape isi cuañoñere cajë, si'aohua'i Cristo pai ñape iye yeja capëpi yo'ose'e ne de'hua huë'ñana saiye pa'iji.

De'oye Pa'i Coca

¹¹ Jaje pa'ina, Ëjaëre pare ai ca'raye asayë, yëquë. Jaje asa do'ire paire yëhuoyë, sehuojajë cajë. Si'aye yëquë pa'iyë Maija'quë ñaji. Jaje cui'ne mësaruje yëquë pa'iyë asa ti'ajajë cajë uteyë. ¹² Jaje cani cama'pë pa'iyë, tijupë yëquëja'a co'ye jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Coa ai jerepa yëquë cato isiyë, mësarute sa'roje pa'ioire mësaruji yëquëre de'ocohua'ire pare pajë sihuajajë cajë. Sihuacohua'ipi yecohua'ire joyorepa pa'iyepi yo'oma'pë coe ëmëje'ese'e yo'oyere sihuacohua'ire sañope cajajë cajë cayë. ¹³ Jaje pa'ina, yëquëpi cuepeohua'ije pa'iohua'i ña cuañoñi Maija'quëni necai do'ire jaje ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are cuepeohua'i ña cuañoñe pani mësaruni necajë pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, te'i Cristopi si'aohua'i do'ina jucacaji'i asasi macapi Cristo oiyepi yëquë pa'iyë cuañequëna, pa'iyë. Jaje pa'iyë sëtë si'aohua'i i ja're coní ju'isicohua'ipi pa'iyë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristopi si'aohua'ire caquë jucacaji'i, coa ai jerepa huajëcohua'ipi ini pacacajajë caquë, pani johua'ija'a co'ye cuasaye. Jare cuasaquë juni huëji'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë iye yeja pai yecohua'ire cuasajë ña'ñeje pa'ye cuasajë ña'ñe pañë. Jaje pa'ina, ja'nëre iye yeja pai cuasajë Cristore ña'ñeje pa'ye cuasajë ñasicohua'ita'a yure cato jaje cuasajë ña'ñe pañë, ite. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristona tsioni pa'iquë cato huajë pai api. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato tsoe nejose'e a'ë, yure pa'iyë cato huajëye a'ë.

¹⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, Cristo do'ija'a maire i cajeohua'ire nepi. Nenì maire cuañe nëopi, yecohua'ini i ja're cajeohua'i de'oyere quëacajë'ë caquë. ¹⁹ Jesucristoja'a iye yeja pa'icohua'ire yë'ë cajeohua'i de'ojajë caquë Maija'quëpi nepi, johua'i co'aye yo'o do'ire tsoe sai tosiquëpi. Jaje yo'osiquëpi Maija'quë cajeohua'ire ne cocare isipi, maire, yecohua'ire quëajajë caquë. ²⁰ Jaje pa'ina, yëquë Cristo jëjo daocohua'i a'ë. Ja cato Maija'quëpi yëquëja'a coní mësarute se'ñeje pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mësarute se'ñe, Cristo mamipi Maija'quë ja're cajeohua'i de'oë'ë cajë. ²¹ Cristo ti co'aye yo'oma'quë paji'i. Jaje pa'iquëta'are Diusupi co'ayere yo'oyeje pa'yerepa Cristore yo'opi, mai do'ire. Jaje yo'opi, Cristo do'ija'a jai do'i mai ite sañope pase'ere peo huë'ña nejocasi'i caquë.

6

¹ Jaje pa'ina, yure maipi Maija'quë co'amaña co necaicohua'ipi pa'iyë. Pa'ijë mësarute señë. Maija'quë oiye mësarute coa isise'ere coa asani pa'ima'pë nejë pa'ijë'ë cajë cayë. ² Jaje pa'ina, ipi caji, toyase'ena: Ai de'o maca pa'iji. Jaje pa'ina, asahuë, më'ë cayë.

Huaso mu'se pa'i maca më'ëre co'caë'ë.

Jaje pa'ina, yure a'ë, huaso cuaño'ñe pa'i sa'ro cui'ne i huaso mu'se a'ë.

³ Yecohua'ipi yëquë co'amaña yo'oyere co'aye cacaima'cohua'ini cajë yecohua'ire co'aye yo'o iñoñe peoyerepa de'oyepi iñojë yo'ojë pa'iyë. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye ai yo'oye pa'ina, quëcojë yo'oyepi yëquë Maija'quëre necaicohua'i pa'iyë iñoñë. Co'amaña caraquëna, cui'ne jai caquipëje pa'ye ai yo'oye pa'ina, quëcojë tëtö saiye iñoñepi cui'ne, ⁵ si'sejëna, co hue'ñana cojëna, jai pai sañope cuijë yo'ojë cajëna, jëa co'amaña neñe, si'a ñami ñajë ñataye, cui'ne ao ëaye tëtö saiye quëcoyepi iñoñë. ⁶ Cui'ne yëquë de'oye nuñerepa pa'iyepi, yëquë nuñerepa coca ta'ñe asayepi, yëquë quëcoyepi, yëquë de'oye yo'oyepi, yëquë ja're Maija'quë joyo pa'i do'ipi, yëquë paire oire pajë yo'o do'ipi, ⁷ yëquë nuñerepa cocare quëa do'ipi, yëquë ja're Maija'quë tutu pa'i do'ipi iñoñë. Jaje pa'ina, nuñerepa yo'o uihua ja'ñepi ñese nehuë, cui'ne jare itipi sañope yo'oyeje jëahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'a yecohua'ipi yëquëre sihuasicohua'ipi, yëquëre ña'ñe coesicohua'ipi yecohua'ipi yëquëre de'o pai a'ë casicohua'ipi, yëquëre co'acohua'i a'ë casicohua'ipi yo'ojë. Jaje pa'iquëta'are yëquë cato nuñerepa pa'icohua'ipi, cui'ne nuñerepa cacohua'i a'ë, yecohua'ipi cosocohua'i a'ë catoje. ⁹ Yecohua'ipi yëquëre ñama'cohua'ire yo'oyeje pa'ye yo'oyë, noni ñacohua'ita'are. Yecohua'ipi yëquëre ju'ijacohua'i a'ë cacohua'i a'ë. Cajëta'a huajëcohua'ipi pa'iyë. Si'seyë, yëquëre. Jaje pa'iquëta'are huani jeoñere pañë. ¹⁰ Oiyere pajë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are si'anëpi sihuajë pa'iyë. Ti peocohua'ije pa'iohua'i ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are jai paire jaiye co'amaña paye necaë'ë. Co'amaña peocohua'i ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are si'aye payë.

¹¹ Maija'quë do'ijë Corinto pa'icohua'i mësarute yëquë nuñerepa cahuë, ti yëquë joñoa cuasaye yahuema'pë. ¹² Jaje pa'ina, yëquë mësarute yahuese'e ti peoyë. Jaje pa'iquëta'are mësaru a'ë, yëquëre yahuese'e pacohua'i. ¹³ Jaje pa'ina, mësarute mamajëre pëca ja'quë señeje pa'ye señë, mësaru cuasayepi yë'ëre nuñerepa cajë'ë caquë, yë'ë mësarute yo'oyeje pa'ye.

Mai Cato Maija'quë Huë'e A'ë

¹⁴ Tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuoma'a paire. Jaje pa'ina, ñajë'ë, nuñerepa yo'oye ti tsioye peoji, nuñe yo'o ma'ñe ja're coní. Cui'ne miañeje ti tsioye peoji, neañena coní. ¹⁵ Cristopi huati ja're te'le yo'oye paji. Sehuosiquëpi sehuoma'quë yo'oyeje cui'ne te'le yo'oye paji. ¹⁶ Jaje cui'ne Maija'quëre se huë'e tjo pa'ina, cui'ne tjo pa'iji, coa de'huasi diusure se huë'eje, te'le cui'ne yo'oyeje peoji. Jaje pa'ina, Maija'quë huajëquërepa huë'e a'ë, mai. Jaje pa'ina, ipi capi, ñeje:

Iohua'i ja're coní pa'i, iohua'i ja're cusi'i. Yë'ëpi iohua'i Diosu pa'ijaquë a'ë. Cui'ne iohua'ipi yë'ë pairepa pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi caji:

Jaohua'i jopo pa'icohua'ipi etani,

jaohua'ire tsioma'pë,

cui'ne si'sije pu'pema'pë pa'ijë'ë.

Jaje pa'ijëna, yë'ëpi mësarute sihuaquë imasi'i.

¹⁸ Imani mësaru ja'quë pasi'i. Pa'ina, mësarupi ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë mamajë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje caji, Ëjaërepa si'aye tutu paquëre papi.

7

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye a'ë, maire ca nëose'e mai paye. Jaje pa'ina, de'ocohua'irepa pañu'u, si'aye capë, cui'ne joyo si'si nëñere yo'oma'pë. Jä pa'iyere cajë Maija'quëni ca'rajë si'aye mai pa'iyë ina isi saoni pañu'u.

Corinto Pai Ponëñe

² ¡De'oji. Jaje pa'ito yëquëre sihuajë tsiojë'ë! Te'ireje yëquë co'a de'huama'cohua'i a'ë. Te'ireje yëquë care payëje cajë cosoma'cohua'i a'ë.

³ Jaje cani, mësaruni nuñe yo'oma'cohua'i a'ë caquë cama'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, tsoe mësarute cahuë. Mësarute yëquë joñoare papi oijë pa'iyë, yëquë huajëcohua'ipi pa'ijëna, cui'ne ju'itoje. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ë mësaru de'oyerepa sehuojajë cuasaquë si'aye yë'ë cuasayere caye payë. Cui'ne mësaru do'ire ai sihuayeje payë. Jaje pa'ina, si'aye ai yo'o jopopi ai sihua joyo payë, mësaru do'ipi.

⁵ Yëquë Macedonia ti'asi macapi ti huajëma'pë paë'ë, a'ri mañaje. Si'a hue'ña ai yo'oyese'e ti'ahuë, yëquë quëno macapi sañope yo'oyese'e paji'i. Jaje yo'oye pa'ina, yëquë joñoapi quëquë huesësicohua'i paë'ë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë co'a ju'icohua'ire yëhuo huasoquëpi yëquëreje cui'ne yo'oquëna, sihua ëaye nepi, Tito daiyepi. ⁷ Jaje pa'ina, i daisi mañase'e sihua ëaye nëñe papi, mësaru sihua ëaye ite yo'ose'e quëaquë, cui'ne mësaru yëquëre ña ëa ju'liñeje quëaquë, cui'ne mësaru oijë pa'iyë se quëaquë, cui'ne yë'ëre ai cuasajë co'a ju'liñe quëaquë yo'opi. Jaje quëaquëna, si'aye iyepi yë'ëre ai sihua ëaye nëji'i.

⁸ Yë'ë toyasicipi mësarute ne oesico pa'itoje, itire cuasaquë oima'ë pa'iyë. Jaj'ne cato oë'ë, yë'ë toyasicipi mësarute a'ri tëcahuë ne oecona, ñaquë. Jaje oisiquëje yure cato sihuayë. ⁹ Sihuama'ë pa'iyë, mësarute ne oesi do'ire, yë'ë cato sihuayë, ja oiyepi mësaru yo'oye jeoni Maija'quëna ponëñe necaisi do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuaquë ñapi, mësaru oijë quëcojë yo'oye. Jaje pa'ina, yëquë toyase'epi mësarute co'aye nema'pë paë'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, joyo oiye cato tiñe pa'iyë ponëñena cui'ne huasosicohua'i pa'iyena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai yo'ojë oiye cato, ju'liñena saye a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, ñajë'ë, yure Maija'quë yëyeje pa'ye yo'ojë oise'epi etase'ere. Iye a'ë, iti etase'e: Esa co'ayere ne de'hua ëaye nëñe, mësaru aquë co'ayere yo'osi do'ire huajëya'ye nëñe, co'aye sañope cama'cohua'ita'are huajëya'ye nëñe, co'ayere yo'osiquëpi ponëjaquë cajë ai yo'oye nëñe, co'aye yo'oquëre si'seye pa'iji cuasaye nëñe, mësarupi, si'ayere de'oyerepa yo'ohuë, nuñerepa yo'ocohua'ipi. ¹² Jaje pa'ina, yë'ë ja toya ja'hua toya maca iti co'aye yo'oquëni panita'a iti co'aye yo'o cuañoquëni caquë toyaye pahuë. Coa ai jerepa yë'ë cato mësaru yëquëre co'a ju'ijë pa'iyepi, Maija'quë ña hue'ñana ñañe pa'ijajë caquë toyahuë. ¹³ Ja cato yëquëre ne yë'huaye pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are iye asa yë'huase'e jerepa ña huajëhuë, mësaru de'oye pa'ijë pa'icohua'ire ña do'ire Tito sihuaquë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësaru ai de'ocohua'i a'ë caquë Titore tsoe quëahuë. Titopi yë'ë mësaru ayere quëase'e nuñere pa'ë caquë asa ti'api, mësaru de'oye pa'ijë pa'iyere ñaquë. Asa ti'aquëna, co'a ju'liñe peoyë, mësaru ayere cato yo'oma' do'ire. Si'aye mësarute yëquë quëase'e cato nuñerepa quëase'e a'ë, cui'neje Titopi nuñere pa'ë caquë asa ti'api, yëquë quëase'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, yureta'a ije mësarute ai jerepa yëji, si'aohua'i mësaru ite de'oye dahuëre ñajë pëpani pajë, i caye

si'aye de'oye sehuojë yo'ocaise'ere cuasaquë. ¹⁶ ¡Jaje pa'ina, yë'ë mësarute ai sihuayë, de'oyerepa yo'ojacohua'i a'ë caquë!

De'oyerepa Isiye

8

¹ De'oji. Yure Maija'quë do'ijë, mësarute quëaye yëyë, Maija'quë oi coa isise'epi Macedonia pa'icohua'i sehuosicohua'i yo'o iñoñere. ² Jaohua'i teaye co'amaña peocohua'ita'a ëseye peoyerepa sihuajë isihuë, yecohua'ire cöcai ja'ñere. Jaiye co'amaña pacohua'i isiyeje pa'yerepa isihuë. Cui'ne jaiye neñañe pa'ina, tëto sainije sihuacohua'i pa'iyë. ³ Cui'ne yë'ëpi ñahuë, iohua'i de'oyerepa cuasajë ëseye peoyere papi iohua'i payere cui'ne iohua'i paye jerepa isijëna. ⁴ Jaje yo'ojë yëquëje Maija'quë päire cöcaiye yëyë, ësema'pë cajë ai se'ë, yëquëre. ⁵ Sesicohua'ipi coa curiquëse'e isiye pajë coa ai jerepa yo'ohuë. Yo'ojë du'ru macarepa Ëjaëna iohua'i pa'iyere isihuë. Ja jeteyo'je isihuë, yëquëna, Maija'quë yëyeje. ⁶ Jaje pa'ina, Titore i ja'në yo'o huëose'ere yo'oquë mësarute quë'roje iye de'oye cuasajë cöcai curi isiye tsi'so saojajë cajë se'ë. ⁷ Mësarute si'aye de'oyerepa pa'icohua'ipi pa'iyë: Pa'ire paji cuasacohua'ipi, tañe coca cacohua'ipi, tañe asacohua'ipi, de'oye yecohua'ire necaicohua'ipi, cui'ne yëquëre ai oicohua'ipi. Jaje pa'icohua'ipi iyereje cuasajë yecohua'ire tëto saiscicohua'ipi yo'ojë pa'ijë'ë, peocohua'ire cöcai isiye.

⁸ Mësarute tsepoje pa'iore isiye, mësarupi yecohua'i de'oye yo'oyere ñani mësarute, mësarupi nuñerepa päire oicohua'i pa'iyere iñojajë cajë. Jaje pa'ina, mësarute cuañema'pë pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, mësarute cato tsoe asayë, mai Ëjaë Jesucristo maire de'oye coa isisi'i caquë, jaiye co'amaña paquëpi, co'amaña peoquë de'ose'e, mësarute do'ire. Mësarupi i co'amaña peoquë de'osi do'ipi, jaiye pacohua'i pa'ijajë caquë yo'opi.

¹⁰ Mësarute de'oye pa'iyere caquë, iye yo'oye aye mësarute cahuë, yë'ë cuasaye mësarupi ja'në tëto saisi ometëcahuë ai sihuajë de'oye yo'o huëohuë, iye isiye ayere. ¹¹ Jaje yo'osicohua'i sëtë yureje sao macaja'a, jare ocue pa'i maca cuasajë, sihuajë isijë yo'ojë'ë, mësarute paye ja'ye. ¹² Jaje pa'ina, paipi Maija'quëre isiye yëre paquë i paye ja'ye isito, Maija'quë sihuajë ñacaiquë api. Maija'quë co'amaña peoquëni ñaquëta'a, isijë'ë caquë sema'quë api.

¹³ Cama'ë pa'iyë, yecohua'ire cöcai do'ire, mësarupi co'amaña carajani, ai yo'ojajë caquë. ¹⁴ Yë'ë cato cayë, si'ao'huai si'a yë'quë maca co'amaña payere caquë. Jaje pa'ina, yure mësarupi cöcaiye pa'iji, iohua'ire peoyere. Cöcatena, cui'ne yëquë mu'se iohua'ipi mësarute peoyere cöcaiye pa'iji, mësarute. Jaje yo'ojë si'a yë'quë maca paja'cohua'i a'ë. ¹⁵ Päjäna, toyase'e cayeje: "Jaiye si'sosiquëre neñañe papi, cui'ne a'ri maña tsi'sosiquëreje caraye papi."

Tito Cui'ne Ite Cöcchua'i

¹⁶ De'oji, cayë, Maija'quëre, Tito joyona yë'ë mësarute ai cuasaquë pa'iyeye pa'ye ai cuasaye necaisiquëre. ¹⁷ Jaje pa'ina, Titopi, yë'ë mësarute sani ñajë'ë caquë seña, de'oyerepa sehuocaj'i'i. Ipi mësarute ai cuasaquë ña ëa ju'i pa'iyeye sëtë. Jaje pa'ina, yure i yëyese'epi mësarute ñasi'i caquë saiji.

¹⁸ Si'a huë'ña sehuosicohua'i pa'icohua'i quë'rona, huaso coca de'oyerepa necai do'ire de'oquëre pare yëhuoquëni, Maija'quë do'iquëre te'ire, Tito ja're cöni jëjo saoyë, mësarute quë'rona. ¹⁹ Coa ai jerepa si'a huë'ña sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ite sahuareña, yëquë ja're cui' yëquë yo'oye cöcaija'quëni. Jaje pa'ina, yëquë mai Ëjaëre de'oye necañu'u cajë coa isi co'amaña tsi'sojë yo'oyere cui'ne yëquë cöcañu'u cuasaye iñoñu'u cajë yo'oyere, cöcaija'quë

api. ²⁰ Jaje yo'ojëna, iye yëquë jaiye co'amaña tsi'soyere, de'oyerepa huahuesi'i cajë yo'oyë, yecohua'ipi co'aye cama'pë pa'ijajë cajë. Jaje yo'oyë. ²¹ Jaje pa'ina, yëquë cato de'oyere pase'e yo'oye yëyë, mai Êjaë ña hue'ña, cui'ne pai ña hue'ñaje.

²² Cui'ne jaohua'i ja're coní te'e jëjo saoyë, yequëreje Maija'quë do'iquëre. Jaë cato jaiye de'oye yo'oque yëquëre i yo'oyepi, i nuñerepa pa'iyë iñoquëpi, cui'ne yureje mësarute, nuñerepa pa'icohua'i a'ë cuasaquë api. Jaje pa'ini jëjo saoyë. ²³ Jaje pa'ina, yecohua'ipi iquei'ni cajë Titore secohua'i pa'ito quëajë'ë. Jaë cato Pablöre tsioquë api, cui'ne i ja're co'amaña nequë api, mësarute cõcasi'i caquë, cajë'ë. Cui'ne Maija'quë do'ijë i ja're coní saísicohua'ini secohua'i pa'ito cajë'ë. Jaohua'i cato sehuosicohua'i tsi'sini cuasani jëjo daosicohua'i a'ë. Cristore de'oye necaícohua'i a'ë cajë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, si'a hue'ña sehuosicohua'i ñañere cajë, mësaru íohua'ire nuñerepa oiyere oni iñojë'ë. Jaje pa'ina, yëquë mësaru ayere case'ejë pa'ye sihuayë, mësarupi jaje yo'ore paja'cohua'i a'ë cuasajë.

Maija'quë Do'ijëre Tsisocaise'e

9

¹ Mësaru cõcañu'u cuasayere asa do'ire, Maija'quë do'ijëre pa'icohua'ire tsi'soni isi ja'ñeta'a mësarute toyaye pañë. ² Si'anë sihuacquë cayë, Macedonia acohua'ire, mësaru Acaya pa'icohua'i, ja'në ometëcahuë cõcañu'u cajë cui'ñasicohua'ipi pa'ise'ere pa'ijëna, mësaru de'oye cuasayere ñani, jai pai Macedonia acohua'ipi mësaru esa ne ëa ju'ijë yo'oyere ñani de'oye yo'oñu'u cajë yo'ose'ere cayë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, iye yo'oye aye, yë'ë mësarute de'oye yo'ocohua'i a'ë case'epi coa case'e pa'ima'quëni caquë. Jaje caní cayë, mësarupi yë'ë cuasaquë case'ejë pa'yerepa coa isiye ne de'huasicohua'ipi pa'ijajë caquë cayë. ⁴ Mësarupi ne de'huama'cohua'ipi pa'ijëna, yë'ë ja're yëque Macedonia acohua'ipi coní sani ñama'cohua'ini caquë cayë. Mësarupi tsi'soyere nema'cohua'ipi pa'ito yëquëre ai huajëya'ye pasipi, mësarute nuñerepa neñë cuasajë sihuajë casi do'ipi, cui'ne mësaruteje jerepa huajëya'ye nësipi. ⁵ Jaje pa'ina, mësarute du'ru sani do'i ñaja'cohua'ire, Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, jaohua'ipi mësaru coa isiñu'u ca nëose'e cõcaijë tsi'so saojajë caquë. Jaje yo'orena, mësaru coa isiyepi ëseye peoyere papi de'oyerepa cuasajë yo'oyere iñoñe pasipi.

⁶ Iyere cui'ne cuasajë'ë: A'ri maña tasiquëpi jare a'ri maña tëaye pa'iji, cui'ne jare jaiye tasiquëpi jare jaiye tëaye pa'iji. ⁷ Jaje pa'ina, pai ñape isiye pa'iji, joyo cuasase'e ja'ye, isima'pë pa'ijë'ë co'aye nëi joyopi, panita'a yecohua'ipi cuañejëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato oi ñacaiquë api, sihuacquë isiquëni. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute si'a mu'seña coa si'a co'amaña jaiye isija'quë api. Mësarupi si'aye mësarute caraye pajë nëaquëna, si'aye de'oye yo'o co'amañare cõcaija'cohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Co'amaña peocohua'ire ëseye peoyerepa isisiquëre cato, I nuñe yo'ose'e ti pani huesëji.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mai ta ja'ñe, cui'ne ai ja'ñe isiquëpi si'aye mësaru ta ja'ñe, cui'ne mëa ja'ñe necaija'quë api. Necaina, mësaru ësema'pë isiyepi jaiye nuñerepa yo'oyere tëaye pasipi. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Maija'quë mësarute jaiye co'amaña isija'quë api, peocohua'ire cõcaijajë caquë. Ja tsi'soni jëjo saoyere jai pai Maija'quë do'ijëpi de'oji cajë Maija'quëre pëpajacohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, iye yëquë Maija'quë do'ijëre cõcai ja'ñe sacaini coa íohua'ire carayese'e cõcai ja'ñere saye pañë, coa íohua'ipi ai jerepa Maija'quëre ai

de'oji cajë pëpa ja'ñere sayë. ¹³ Jaje pa'ina, iye mësaru cōcayepi mësaru Cristo coca de'oye sehuocaiye iñoquëna, ñajë iohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajë iohua'ije Maija'quëre de'oye yo'oja'cohua'i a'ë, mësarupi iohua'ire cui'ne si'aohua'ire yecohua'ireje ëseye peoyerepa cōcayere ñajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i oiyere mësarute iñosi do'ire cuasajë ai yëjë Maija'quëre mësarute sēcacaija'cohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëre ai de'oji cayë, iye ai de'oyerepa i isise'ere!

10

Pablo Cristo Jëjo Daoquë Sëte I Tutu Payere Case'e

¹ Yë'ë Pablōpi mësarute Cristo a'jiñe yo'oyepi cui'ne i oiyepi cuasaquë, mësarute señë. Yë'ëre cayë, mësaru ja're pa'ini tutu caye caraquëta'a cayë. Jaje pa'iquëta'a so'ore pa'i toyase'ēja'a irepa cayeje tutu cayë. ² Jaje ca do'ire mësarute quëayë, yë'ë mësarute ñasi'i caquë sai maca ja yë'ta'api de'oye pa'iyë pajë, mësaru acohua'ipi pai yëyepi yo'oji cacohua'ire cato tuturepa caja'quë a'ë. ³ Jaje pa'ire paji yëquë cato pai a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai sañope yo'oyeje pa'yepi yo'oye pañë. ⁴ Mai uihua co'amaña cato, Maija'quë tutu quë'i uihua co'amaña'ë. Si'aye co'a tutu quëco pa pa'i huë'ñare nejo co'amaña'ë. Jaje pa'ina, mai uihuama'pë pa'iyë, iye yeja pai uihua co'amañaje pa'yepi. ⁵ Jaje pa'ina, ja uihua co'amañapi, si'aye Maija'quë ta'ñe asaquë yo'oyere, sañope tiñe pa'ye cuasayere nejoñe pa'iji. Cui'ne ja uihua co'amañapi, si'aye mai cuasayere tsi'soni Cristona isiye pa'iji, maipi i te de'oyerepa sehuo ja'ñere cajë. ⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru de'oye sehuocacohua'ise'e pa'i maca, yëquëpi si'aye de'oye sehuo ma'ñere si'seyese tsoe cui'ñasicohua'ipi pa'iyë.

⁷ Mësaru cato coa ëmëje'e pa'iyese'e ñañë. Jaje pa'ina, yë'ë nuñerepa Cristo aquëre pa'ë asaquë pani, yëquëreje nuñerepa Cristo acohua'i a'ë cuasaquë ñasipi. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi yëquë yo'oye pa'iquëta'are seña maca mësarute cuañequë yo'osiquë panije, co'ayerepa yo'ore'ni cuasaquë ca'raye pañë. Ëjaëpi mësarute nejoñe peoyerepa, jerepa joyo pa'iyere ñese mēocaija'a tutu isiquëre me ca'raye'ni. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ë toya saose'ēja'a mësarute ca quëcosi'i caquë toyase'ėje pa'ye ñama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Pa'iyë, yecohua'i yë'ëre ñeje cacohua'i. Pai ñato tutu peoquë maca, cui'ne coca canije, ëjaërepa cayeje meñerepa paire cama'quëpi, ja yë'ta'a toya daoyese'e jëaye caquë cui'ne cuañequë cayeje caquë toyaquë api. ¹¹ Jaje cacohua'i maña, iyere yëquë yo'o ja'ñere asani pa'ijajë, yëquë cato jaje pa'ina, yëquë coca case'ėje pa'ye, cui'ne so'ore mësarute pa'ijë toyase'ėje pa'ye cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë, mësaru ja're pa'i maca.

¹² Nuñerepa caye, yëquë de'ocohua'i a'ë casicohua'ire yëquëpi iohua'ire cūcūcū ñajë cui'ne pa'iohua'i a'ë panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are me pa'i a'ni yë'ë cuasajë sa'ñe cūcūcū ñajë pa'icohua'i cato huesëohua'irepa yo'oyepi yo'ojë pa'iyë. ¹³ Yëquë yo'oye pa'ina, coa ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sa tēto saipe yo'oye paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquë co'amaña neja'to Maija'quëpi iye macaja'a nejë'ë, caquë ña nēocaiji. Jaje pa'ina, ipi yëquëre mësaru quë'ro Corinto ti'ajë'ë, caquë ñaquëna, ti'ahuë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquëre nejë'ë, ca nēosi macaja'a yo'oyë. Jerepa yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëpi ja'ñë mësaru ja're cōni pa'ima'pë patu co'ara'pi. Jaje pati'ne pa'iotā'are yëquëpi dū'ru sani mësarute Cristo de'o cocare quëahuë. ¹⁵ Cui'ne yëquëre ca nēose'ere sa eta sani yecohua'i nese'ere jioni sihuama'pë pa'iyë, ai jerepa pa'iohua'ipi de'oyerepa nehuë

cajë. Coa ai jerepa yëquère ca nëose'ēja'a yo'oyë, mësarupi Maija'quère pa'ire paji cuasa ti'ajëna. Mësaruru ja're pa'ijë jerepa Maija'quë co'amañare neñu'u cuasajë yo'oyë, yëquère Maija'quë ca nëose'eje pa'ye. ¹⁶ Cui'ne cuasayë, mësarupi. Pa'ire paji cuasa ti'ajëna, mësaruru pa'i yeja Corinto jerepa pa'i yejañaje sani huaso coca quëañu'u cajë. Yecohua'i nese'ere jioni, yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi de'oye nehuë, cajë sihuayere coejë, cui'ne yecohua'i Maija'quère neca'yere nerojai hue'ña cacaye pañu'u cuasayë.

¹⁷ Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëquë pani, jerepa pa'i api cuasajë'ë, Ëjaëna. Jaë api, jerepa pa'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, Ija'a co'ye de'oquë a'ë caquë cato neñama'quëpi nuñerepa pa'iquë peoji. Coa Ëjaëse'e de'oquë api caquë cato neñasiquëpi nuñerepa pa'iquë api.

11

Pablo Cui'ne Coa Cacohua'i

¹ Quëcojë dahuëre asajë'ë, yë'ë caye, a'ri maña cuepe cocaje pa'ye, catojë. ² De'oji, yë'ë cato mësarute oi ai ëseyë, Maija'quë oi ëseye ayepi, mësarute Cristona te'ire huejosi'i ca nëosi do'ire ëseyë. Jaje pa'ina, nomi tsio ëmëre yo'oma'core paje pa'iohua'ini, ina isisi'i caquë yo'oyë. ³ Jaje pa'iquëta'are ca'rayë, añaipi io ta'ñe cayepi, Evare cosose'eje pa'ye, mësarute cosocona. Cristore nuñerepa cuasajë sihuayere mësarupi jeoma'cohua'ini caquë. ⁴ Jaje ca'raqüë ñaquëna, mësaruru, yecohua'ipi daijë yëquë quëase'eje pa'ye quëama'pë coa ti'ne pa'i Jesuni quëajëna, coema'pë asayë, mësaruru. Cui'ne ja'në isi cuañose'eje pa'i joyo peoyere coa ti'ne pa'i joyore isi cuañojë, cui'ne mësaruru ja'në asase'eje pa'ye peoyere ti'ne pa'i huaso cocare quëajëna, sehuojë pa'ijacohua'i a'ë, ti'ne pa'iyë. ⁵ Jaje pa'itojë yë'ë cato jaohua'i Jesús jëjo saocohua'i a'ë coa cacohua'i huë'ehuëre pa'iyë pañë. Jare cuasayë. ⁶ Yë'ëpi de'oyerepa coca ca ti'ama'quë pa'itojë, yë'ë ta'ñe asaye cato jaiye a'ë. Ja asayere mësarute iñohuë, si'aye yëquë yo'ojë pa'iyepi.

⁷ ¿Co'aye yë'ë yo'ore mësarute, huaso coca quëa do'ire curi sema'ë, cui'ne mësarute ñese mëñere caquë yë'ëpi teaye pa'i maca de'oni yo'ore? Pani, co'aye yo'oye pahuë. ⁸ Jaje pa'ina, yequë sehuosicohua'i tsisosi curire jiohuë, mësarute necasi'i caquë. ⁹ Mësaruru ja're pa'i maca yë'ëre jopo carayere, cocajë'ë caquë mësarute sema'ë paë'ë. Paquëna, Maija'quë do'ijë Macedonia daisicohua'ipi cöcaë'ë, co'amaña isijë yë'ëre caraye. Mësarute josa yo'oye pasi'i cuasahuë, jare jajese'e yo'oque pa'ija'quë a'ë. ¹⁰ Yë'ë cato Cristore pa do'ire nuñerepa cayë. Jaje pa'ina, yë'ë si'a Acaya yeja pa'icohua'ire curiquë sema'ë quëase'ere sihuaye sioye ti peoji. ¹¹ ¿Me yo'oque jaje caye'ni, mësaruni oima'ë, jaje caye? Pani Maija'quëpi ñaji, yë'ë mësarute oiyë.

¹² Iohua'i yo'oyere itire pa'ë cajë sihuajë maije pa'iohua'i a'ë cañu'u cajë yo'oyere, iohua'i quëco payere jiosi'i caquë yë'ë curi sema'ë yo'oyere yo'oque pasi'i. ¹³ Jaohua'i cato Cristo jëjo daocohua'irepa peoye coa jëjo daocohua'ijë pa'iohua'i de'oni cosojë yo'ocohua'i a'ë. ¹⁴ ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, ai cuasama'pë? Jare j huati ëjaëpi huiñaëje pa'irepa miaquërepa de'oni yo'oque api. ¹⁵ ¿Jaje yo'oque sëte me pañë'ni, ite necaicohua'ijë? Jaje pa'ina, de'o pajje pa'iohua'i de'oni yo'ojë cosoyë, pa'ire. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yo'ose'e pa'iyëje sai cuañone pa'iji.

Pablo Ai Yo'ose'e Jesús Jëjo Saoquëpi

¹⁶ De'oji, tijupë mësarute ca coñë, te'ijë yë'ëre cuepequë caji, cuasacohua'i pani coa asajë'ë, yë'ë mësarute cuepequë cayeje caquëna, yë'ëje a'ri maña casi'i jerepa pa'i a'ë cuasaquë. ¹⁷ Iye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasaquë casi'i

caye cato cama'ë pa'iyë, mai Ējaërepa cuañese'epi. Ja cato cayë, coa cuepei cayepi. ¹⁸ Jai pai iohua'i yo'oyere ñajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sihua-cohua'i pa'iyë sête, yë'ëjê cui'ne yë'ë yo'oyere ñaquë jerepa pa'i a'ë cuasaquë sihuasi'! ¹⁹ Mësarü ai tã'ñe pa'iohua'ita'a cuepeohua'i cayere quëcojê ai yëjê asayë. ²⁰ Jaje pa'iohua'ipi quëcojê jaohua'ipi jo'ya nerena, mësarü sihuajê cõcayë, mësarute coa co'acohua'ire ñajë yo'ocohua'ini, coa cosocohua'ini, mësarute coe ëaye ñacohua'ini, yequere tsiana tẽ'cajê yo'ocohua'ini cõcayë, mësarü. ²¹ Yëquë paë'ë, ai tutu peocohua'ipi mësarute jaje yo'oye pasicohua'i. Jaje caye huajëya'ye nëicota'are cayë:

Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cuasato yë'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasasi'i, iyere cuepei cayejê cacuë. ²² Jaohua'i hebreo pai a'ë, yë'ëjê i a'ë. Jaohua'i Israel pai a'ë, yë'ëjê i a'ë. Jaohua'i Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, yë'ëjê i a'ë. ²³ Jaohua'i Cristore necaicohua'i a'ë. Yë'ëjê jaohua'i necaiye jerepa Cristore necaiquë a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i neñe jerepa nehuë. Cui'ne jaohua'i si'se cuañose'e jerepa si'se cuañohuë. Cui'ne jaohua'i co cuañose'e jerepa co cuañohuë. Jaje yo'oquë si'anëpi ne ju'iñere paë'ë. ²⁴ Judío paipi cinco pa'ye yë'ëre tsëajê treinta y nueve pa'ye si'sehuë, tsëañerepa si'se mepi. ²⁵ Toasoñe pa'ye tarapi tẽ'cahuë. Cui'ne te'erepa quëna pëapi jëahuë. Toasoñe pa'ye yë'ë sai yohuëapi ea dutupi. Ea du'ina, duni jüni tẽjiquë te'e ñami cui'ne te'e mu'se jai tsiyare coa huahuahuë. ²⁶ Si'anë cu'iyese'e yo'oquë ñasiquë a'ë, tsiaya duni juti'ñe pa'ye, ñaohua'ina huahuo'ñe pa'ye, cajeohua'ipi huati'ñe pa'ye, ti paipi huati'ñe pa'ye, jai daripë acohua'ipi huati'ñe pa'ye, tsio huë'ña acohua'ipi huati'ñe pa'ye, jai tsiayana duni juti'ñe pa'ye, Maija'quë do'ijë a'ë, coa cacohua'ipi huati'ñe pa'ye yo'ojëna ñaquë tẽto saisiquë a'ë. ²⁷ Cui'ne, jaiye jẽ'joye nëina neñe, cui'ne ai yo'oye tẽto saë'ë. Jaje pa'ina, yequere ti cãima'ë tẽtosäë'ë. Yequere ao peoquëna, cui'ne oco ëa ju'i tẽtosäë'ë. Yequere ti aima'quëpi coa paë'ë. Yequere caña peoquëna, sësë ju'i ai yo'oquë paë'ë.

²⁸ Iye cui'ne yequë co'amafña jerepa cõ cuasaquëna mu'seña ñape yë'ëna dẽquëyeje pa'ye tomequëna, si'a huë'ña sehuosicohua'i me pa'iyë'ni cuasaquë co'a ju'i pa'iyë. ²⁹ Jaje pa'ina, yequë te'i tutu peoquë pa'ito yë'ëjê i jare cõni te'e ai yo'oquë tutu peoquë pa'iyë. Co'ayena ne taosiquë pa'ito yë'ë joyo a'siyerepa oiyë. ³⁰ Jerepa pa'i a'ë cayepi nëiñe pa'ito yë'ë teaye pai tutu peoyere iñosi'i, yë'ë cayepi. ³¹ Jaje pa'ina, Diosu mai Ējaë Jesucristo pëca ja'quëpi yë'ë caye nuñerepa caji cacuë asaji, si'anëpi de'oquëre pa'ni cajë sihuaquëre papi. ³² Yë'ë Damascorë pa'i maca, romano pai ëjaë Aretasre cõcaiduëpi, pai ëjaëpi, yë'ëre tsëaja'cohua'ire jai daripë eta sa'noana soldado paire në'quepi. ³³ Jaje yo'ouna, yecohua'ipi yë'ëre do'rohuëna ayani jai daripë tẽhuopa etaye ña sa'roja'a casarena, catihuë, Aretasre.

12

Maija'quë Pablöre Iñose'e

¹ Do'i peoye a'ë, co'ye de'oyerepa yo'oquë a'ë cajë sihuaye. Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, yë'ëre Ējaë huëo cãni ñañeje pa'ye cui'ne yequë mu'seña pa'i ja'ñere iñose'e. ² Pa'iji, catorce ometëca te'ire Cristo sehuoquëre mal'tëmõna, toaso pëpë acona sase'e. Iye yo'ose'ere asaquë a'ë, yë'ë. Si'a capë sa cuañosiquë pa'ini, panita'a joyose'e sa cuañosiquë pa'ini huesëyë. Ja cato Maija'quëse'e asaji. ³ Jaje pa'iquëta'are asayë yë'ë cato, jaëte si'a capë quë'ire, panita'a joyose'e sasiquë pa'ini huesëyë. Coa Maija'quëse'e asaji. ⁴ Ite cato Maija'quë tsiona sapi. Saëna, jaronas api, ti pai asani i

case'eje pa'ye ca tì'añe peoyere pare. ⁵ Yè'è ja'èje pa'ire pani, jerepa pa'i api caquè sihuacati'ñe pa'i a'è. Yè'èja'a co'ye jerepa pa'i a'è caquè sihuayeta'a pasi'i. Jaje pa'iquèta'are sihuasi'i yè'è ne tì'a ma'ñere. ⁶ Jaje pa'iquèta'are, yè'èpi jerepa pa'i a'è caquè pani, coa cuepequè caye pa'ñe pa'i a'è, jare nuñerepa cajúaquè pa'i do'ire. Jaje pa'iquèta'are iyere yè'yè, yecohua'ipi yè'ère jerepa pa'i api cuasama'cohua'ipi, ñohua'i yè'è yèhuose'ere asayepi cui'ne yè'è pa'iyere ñañepi cuecuaeje.

⁷ Jaiye ñhose'ere paquèta'a pa'ina, yè'èpi jerepa pa'i a'è cuasama'quèni caquè, yè'ère josa yo'oja'core huati éjaè hua'jo ñacaje pa'ioipi yè'è capèna ai yo'oyere miuje pa'ioire ne nèopi. ⁸ Jaje neina, ai yo'oquè toasoñe mai Éjaère, jai ai yo'oye nejocaij'è caquè se'è. ⁹ Seina, ipi capi: "Yè'è mè'ère oiyeipi tsoe de'oji, yè'è tuture tutu peocohua'ija'a de'oyerepa ñhoñe pa'iji" capi. Jaje pa'ina, sihuayè, yè'è tutu peoyeja'a Cristo tuture ñhoñe pa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, sihuayè, tutu peoyere, pèpoyere, co'amaña carayere, huani jeoñu'u caquè yo'oyere, cui'ne Cristo do'ire necai ai yo'oyere. Jaje pa'ina, yè'èpi tutu peoquè pa'i maca, ja maca jerepa tutu què'pa'iyè.

Corinto Sehuosicohua'ire Pablo Co'a Ju'iñe

¹¹ Mésarupi cacaima' do'ire, cuepei cayeje cahué, mésarute. Mésarupi yè'ère de'oquè api cacaiye pa'iji, pani yè'èja'a co'ye. Yè'è mésarute ye'yacohua'i huè'ehuère pa'iyè pañe, ido'i peoquè maca pa'inije! ¹² Jaje pa'ita'a, yequè mu'se pa'i ja'ñe ñhoñepi, pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oyepi, jaiye de'o co'amaña mésaruru ja're pa'i dahuère quècoquè yo'o ñhose'epi, japi ñhoñuè, Jesús jèjo daoquèrepa yè'è pa'iyè. ¹³ Jaje pa'iquèta'are yequè huè'ña sehuosicohua'ipi jerepa de'oyerepa necaise'e payè cuasayè. Mésaruru coa mésarute necaiye tayo yo'ose'e pa'ito iyese'e a'è: Yè'è carase'e mésarute sema'è paè'è. Ja tayo yo'oyere ai cuasama'pè sai tocaiyeje pa'ye de'oye cuasajè oni yejejè'è, yè'ère.

¹⁴ Mésarute toasoñe acore do'i sai ja'ñere yure ne de'huaquè pa'iyè. Yureje mésarute dèquèyeje pa'ye yo'oma'è pa'ija'què a'è. Mésaruru curire pasi'i caquè yo'oma'è pa'iyè. Yè'è cato mésaruni caquè yo'oyè. Jaje pa'ina, pèca ja'quèohua'ipi mamajère isija'a curiquè tsi'socohua'i a'è, pani mamajèpi pèca ja'quèohua'ire isi ja'ñere tsi'soye. ¹⁵ Jaje pa'ina, yè'èpi mésarute ai oina, mésarupi yè'ère a'ri maña oitoje, yè'è de'oye cuasa do'ipi si'aye yè'è curi paye sai saosi'i, cui'ne yè'è tutu mañaje ne saosi'i caquè sihuaquè yo'oyè, mésaruru joñoa de'oye pa'iyere caquè.

¹⁶ Nuñerepa cayè, yè'è mésarute dèquèye yo'oma'è paè'è. Jaje pa'iquèta'are yecohua'i mésaruru acohua'ipi cayè, yequère coa i ta'ñe cosoyepi yo'oquè se'queoje pa'iona, eo nèopi. ¹⁷ ¿Yè'è mésaruru ñato, yè'è yèyere cosoquè nesi'i caquè jaohua'ire jèjo saore? ¹⁸ Titore do'i mésarute sani ñajaquè caquè seni cui'ne i ja're conì yequère Maija'què do'iquère jèjo saohué, ¿jèjo saosiquèpi Tito sani mésarute i yèyere nesi'i caquè cosoquè yo'ou? ¿Yèquère te'e joyopi cui'ne nèiñe isiquèna, cayaohua'i si'a yè'què macarepa yo'oma'pè pate, mésaruru ñato?

¹⁹ Yequè mésaruru ca'ra'ñe pa'iohua'i a'è tayo yo'ose'ere, yèquè iti ñasicohua'i ña hue'ñana ca de'huañu'u cajè cayè. Jaje cajè caye pañe, yèquè cato Maija'què ña hue'ñana cayè, Cristo acohua'i sète. Jaje pa'ina, si'aye yèquè caye cato, mésaruru Maija'què do'ijè joyo pa'iyè jerepa ñese mèi ja'ñere cōcañu'u cajè caye a'è. ²⁰ Jaje pa'iquèta'are ca'rayè, mésarute ñasi'i caquè sani tiñe pa'ijèna, ña quèquèyere cui'ne mésarupi yè'èreje tiñe pa'ina, ñañere. Ca'rayè, te'e cuasaye peoquèna, pètise'e, te'i payese'e, co'a cocase'e, yecohua'ire cue'cuyese'e, jerepa pa'i a'è cuasayese'e, cui'ne coa co'a tiyapè pa'iyese'e pa'ima'quèni caquè. ²¹ Jaje pa'ina, cui'ne tijupè do'i ñasi'i caquè saquèna,

yë'ë Diusupi huajëya'ye nëiñe nema'quëni mësaru yo'oyere ñaquëna, caqué ca'rayë. Já maca mësaru tsoe hue'ña acohua'ipi tayojëta'a ti jeoma'pë, jai pai si'si yo'ojë coa nomiohua'ire cui'ne ëmëohua'ire yo'ojë pa'iyere, cui'ne ja'ñe yo'ojë sêo mease'ere jeoma'pë pa'iyere, iño oema'quëni caqué ca'rayë.

Yëhuoye Cui'ne Pëpa Tëjyerepa

13

¹ Iye do'i saise'e pa'ija'coa, yë'ë mësarute toasoñe acore do'i saico. Te'ire sañope coca caye pa'ito ne de'huaye pa'iji, cayaohua'i panita'a toasocohua'i, iti ñasicohua'ipi cajëna. ² Jaje pa'ina, tïjupë yure ca coñë, so'ore pa'i. Yë'ë ja'ñe cayaye acore do'i saisi maca mësarure pana ñaquë case'ëje ca coñë. Ja'ñe co'aye yo'ojë pa'isicohua'ire, cui'ne si'aohua'ire cayë. Yë'ëpi col'i cosiquë pani, mësaru tayoye coa ña'ne pa'ija'quë a'ë. ³ Já maca jaje yë'ëpi can'i iñoquëna, mësaru asaja'cohua'i a'ë. Yë'ë caye cato Cristo case'e a'ë. Já case'epi mësaruna tutu carajaiñe peoji, Cristo tuturepa quë'i coca'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Cristore tutu peoquëre quëni huani jeoñeje huani jeohuë. Huani jeosicohua'ita'are Maija'quë tutupi huajëquëre papi pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne yëquëje i tutu peoquë pa'ise'e ayere con'i pa'icohua'ije i ja're tsioni pa'i do'ire Maija'quë tutupi pa'ija'cohua'i a'ë, mësarute necaiyere cajë.

⁵ Mësaruja'a ñare pajë co'ye neñajë'ë, nuñerepa yëquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere pa'iyë cajë. Neñajëna, Cristopi mësaru ja're con'i pa'ima'quë pa'ito coa cacohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, cuasayë, mësarupi neñasicohua'i pa'ijë, yëquëreje tayoma'pë de'oyerepa pa'icohua'i a'ë, asa tï'ajajë cajë uteyë. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë Maija'quëre secacaiyë, mësarute. Yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi ne tï'ahuë cajë señe pañë. Coa ai jerepa yëquë cato, mësarupi de'oye yo'ojajë cajë señë. Yëquëpi tayose'ëje pa'iohua'i ña cuañotoje. ⁸ Yëquë cato nuñerepa yo'oyere sañope yo'oma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa nuñerepa yo'oyere ñese coaicohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, sihuayë, yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'ito. Jaje pa'ina, mësaru de'ocohua'irepa pa'iyë tï'añere cajë, Maija'quëre si'anë secacaijë pa'icohua'i a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ë ja yë'ta'a mësaru quë'ro saima'në iye toya ja'hua toya saoyë, yë'ë mësaru quë'ro tï'asi maca, yë'ëre Ëjaëpi mësarute nejoma'ë, joyo pa'iyere ñese mësarute mëocaija'a tutu isise'epi, jëayerepa yë'ë cuañequërepa pa'i tutupi mësarute cayere coequë, jaje yo'oyë.

¹¹ De'oji, yure ca tējihuë. De'oye sihuajë pa'ijë'ë. Mësaru pa'iyepi de'ocohua'irepa pa'iyë ponëñere yo'ojë pa'ijë'ë, yë'ë case'ere pa'ijë'ë, cui'ne jo'cua de'oye sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, Maija'quë paire oiquëpi, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësaru ja're pasipi. ¹² Sa'ñe pëpajë sihuajë'ë, si'si peoyere papi. ¹³ Mësarute pëpa saoyë, si'aohua'i Maija'quë do'ijëpi.

¹⁴ De'oji. Mai Ëjaë Jesucristo, coa isiyepi, Maija'quë mësarute oiyepi, cui'ne Maija'quë joyo si'anë mësaru ja're pa'iyepi, si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë.

GÁLATAS

Pablo Toyase'e Galacia Sehuosicohua'ire

¹ Yé'ère Pablöre paipi cani neni jêjo daosiquê peoyê. Coa Jesucristopi, cui'ne Diusu Maija'quêpi, Jesús ju'isiquêre huêosiquêpi jêjo daosiquê a'ê, cui'ne ² si'aohua'i Maija'quê do'ijê yê'ê ja're iño pa'icohua'ijê, mésarute yê'ê ja're toyayê, iye ja'hua sehuosicohua'i Galacia yeja pa'icohua'ina. ³ Diusu Maija'quêpi cui'ne Jesucristopi coní, mésaruna coa carajaiñere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajê. Jaje pa'ina, ⁴ yure mai co'a yeja pa'icohua'ini, huasosi'i caquê Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, Maija'quê Diusu yêyepi. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quêse'ere de'oquêre pa'ni cajê sihuaye pa'iji. ¡Jaje pa'ijaquê!

Peoji, Yequê Huaso Coca

⁶ Cristo necai do'ipi Maija'quê mésarute soisicohua'ipi, yequê huaso cocare tui huêoni cuasama'topi Maija'quêre tuiye jeorena, ña quêquyê. ⁷ Nuñerepa cayê, mésarute yequê huaso coca ti peoji. Jaje peoquêta'are mésarute yecohua'ipi ca co'me huesoyê, Cristo huaso cocare tiñe ponañu'u cacohua'ipi. ⁸ Jaje pa'ina, huaso cocare yecohua'ipi tiñe quêacohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajê. Yê'êpi tayo tiñe quêaquê pa'itoje nejoñe pa'iji. Panita'a huiñaê ma'têmo daisiquêpi tiñe quêaquê pa'ito ti nejoñe pa'iji. ⁹ Tsoe ja'nê mésarute case'ere ca coñê, yecohua'ipi mësaru du'ru macarepa huaso coca asani de'huase'eje pa'ye quêama'cohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajê.

¹⁰ Jaje pa'ina, ¿yê'êni paipi de'oquê api, cajajê caquê yê'ê yo'oye? ¿Panita'a Maija'quêpi de'oji, cajuquê caquê yo'oye? Jaje pa'ina, yê'êpi paipi de'oquê api cajajê caquê yo'oye pa'ni Jesure necaquê peoyê.

Me De'o Un'i, Pablo Maija'quê Jêjo Saoquê

¹¹ Yê'ê quêaye huaso coca pai cuasase'e pa'ima'ê pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quê do'ijê, mësarupi pai cuasaye a'ê cuasama'pê pa'ijê'ê caquê quêayê. ¹² Jaje pa'ina, paipi yê'ère iye coca isima'pê paê'ê. Cui'ne paina ye'yema'ê paê'ê. Coa Jesucristopi yê'ère iye coca ta'ñe asaye necaji'i. ¹³ Ja yê'ta'a judío pai sehuoyere sehuoquê pa'inê, yê'êpi Maija'quêre sehuocohua'ire tunirojai nejo saosi'i caquê yo'ose'e asahuê, mësaru. ¹⁴ Jaje pa'ina, judío pai sehuoyere yê'ê jerepa ta'ñe asaquêpi yê'ê cajeohua'ire yê'ê ja'ye ometêca pacohua'ire têtó saisiquê paê'ê, yê'ê aipê case'ere ai de'oye nuñerepa sehuoquê pacacaiquê paja'quê caquê pa'i do'ire. ¹⁵ Jaje pa'ita'are Diusupi ja yê'ère coama'nê sahuapi. Jaje pa'ina, i ai oiyeipi soipi, yê'ère. ¹⁶ Yê'ère iñopi, i mamaquêre yê'êpi judío peocohua'ire huaso coca quêajaquê caquê. Jaje yo'osi maca yecohua'ini sêni asasi'i caquê yo'oye pahuê. ¹⁷ Cui'ne saima'ê paê'ê, Jerusalénna, Jesús tsoe jêjo daocohua'i ye'yayere ye'yési'i ñasi'i caquê. Jaje yo'oma'ê, tsoe nêiñe peoyerepa Arabiana saê'ê. Saisiquêpi jeteyo'je Damascona co'ihuê.

¹⁸ Tres ometêca têtó sai maca Jerusalénna saê'ê, Pedrore ñasi'i caquê. Sani i ja're coní quince mu'seña pëahuê. ¹⁹ Jaje pa'iquêta'are ñama'ê paê'ê, yecohua'ire Jesús jêjo saocohua'ire. Coa mai Ejaê yo'jei Jacobose'ere ñahuê. ²⁰ Care payê, Maija'quê ña huê'ñana, mê'ère yê'ê iye toyaye nuñere pa'ê.

²¹ Ja jeteyo'je saê'ê, Siria yejana cui'ne Ciliciana. ²² Ja maca cato Cristore sehuocohua'i Judea yeja pa'icohua'i yê'ère pare ñama'cohua'ipi paê'ê.

²³ Coa yecohua'ipi "ja'nê maire josa yo'oye pa'isiquêpi yure Maija'quê pa'iji

cuasayere quëaquë cu'iji. Ja'në nejo saosi'i caquë yo'oquë pa'isiquëpi cajë quëayese'e asacohua'i paë'ë." ²⁴ Jaje pa'ina, yë'ëre de'oye yo'osi do'ire cuasajë Maija'quëre ai de'oji cajë sihuajë paë'ë.

2

Yecohua'i Jesús Jëjo Saocohua'ipi Pablöre Sehuocaiyë

¹ Catorce ometëca pa'i maca tijupë Jerusalénna sai Bernabére cui'ne Titore sahuë. ² Jaro saë'ë, Diusupi yeque yo'oyeque pa'iji caquë iñouna. Jaro Jerusalénre sehuocohua'i ëjaohua'ise'e tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, yë'ë judío pai peocohua'ire huaso coca quëayere quëahuë, jaohua'ipi asacatena, yë'ë nese'epi cui'ne yë'ë ja neñepi do'i quë'yerepa pa'ijaquë caquë. ³ Cui'ne Tito judío peoquëpi yë'ë ja're cöni pa'iquëreje ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañëñeje peopi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë a'ë cacohua'ita'a coa cacohua'ije paë'ë, yëquë ja're cöni yahue cacasicohua'ipi. Jaohua'ipi ca'ni tëaye pa'iji cahuë. Icohua'i cato Cristo Jesure tsioni mai de'oye pa'iyere ñani tijupë judío pai yo'oyena cuañese'e jo'yaohua'i pa'iyena pönañu'u cajë cacasicohua'i paë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are ti iohua'i caye asacaiye pahüë, mësarupi nuñerepa huaso cocare de'oyerepa pajë pa'ijajë cajë.

⁶ Huajëye yo'o ja'ñe quëaye pahüë, yo'o ja'ñere quëacohua'ije. Ejaohua'ire pa'ë, cuasama'ë pa'iyë, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'itoje. Maija'quë cato si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaquë api. ⁷ Huajëye yo'o ja'ñere quëa'ñe pa'iohua'ita'a judío pai peocohua'ire quëaja'quëre Maija'quëpi yë'ëre cuañë nëosiquë api, Pedröre judío paire quëaja'quëre cuañë nëose'eje pa'ye, cajë asahuë. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë Pedröre judío paire quëaja'quëre jëjo saöquëpi, yë'ëreje judío pai peocohua'ire quëaja'quëre jëjo saopi.

⁹ Jaje pa'ina, Jacobo, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i ëjaohua'ire pa'ë cajë ñajëna, pa'icohua'ire papi ñani Maija'quëpi ja yo'o ja'ñe mësarute isipi, cajë jëtëpi yë'ëre cui'ne Bernabére tseani pëpahuë. Jaje yo'ojë iñohüë, te'e cajeohua'i pa'iyë. Cui'ne ja maca de'oji cahuë, mësarupi sani judío peocohua'ire quëajëna, yëquëpi judío paire quëaye. ¹⁰ Coa iyese'ere cuañehüë, co'amaña peocohua'ire cuasacaijë'ë cajë. Yë'ë ñare paquë nesi'i caquë yo'oquë pa'iyere cuañehüë.

Antioquía Daripëna Pablöpi Pedro Tayoyere Yëhuose'e

¹¹ Pedropi Antioquía daripëna daisi maca te'e tsiarepa ñaquë yëhuohüë, ipi tayosiquë pa'iquëna. ¹² Jaje yo'oquë du'ru macarepa judío pai peocohua'i ja're ajli'i, Jacobo ja're pa'isicohua'i ja titama'në. Titasi maca aisiquëpi jaohua'i ja're aiñe jeoni cui'ne tsioyeje paquë yo'opi, ca'ni tëaye pa'iji cacohua'i acohua'ini ca'raqüë.

¹³ Ja maca jaje yo'oquëna, ñajë judío pai sehuosicohua'ije Pedro ca'raqüë yo'oyena ñani cui'ne yo'ohüë. Yo'ojëna, Bernabéje cui'na ca'raqüë yo'opi, jaohua'i yo'oyere ña do'ire. ¹⁴ Jaje nuñerepa huaso coca ye'yayeje pa'ye yo'oma'ëna, yë'ëpi ñani si'ahua'i tsi'si sitona si'ahua'i asajëna, Pedröre cahuë: Më'ë judío paita'a judío peocohua'i ja're paë'ë, judío pa'iyepi pa'ima'ë. Jaje pa'iquëta'are zme nesi'quë judío peocohua'ire judío pai pa'iyeye pa'ijë'ë cuañëquë'ni?

Si'ahua'i Maija'quëre Cuasayepi Huasosicohua'i De'oye

¹⁵ Mai cato tsi'nëna judío paire pa'ë. Co'acohua'i judío pai peocohua'i pa'iyë pañë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, mai nuñe pa'icohua'irepa pa'iyë ti'añe peoji, Moisés cuañese'ere yo'ojë. Coa Jesucristore ire pare cuasayepi ti'añe pa'iji,

nuñe pa'icohua'i pa'iyē. Jaje pa'ina, yēquēje Jesucristoni ire papi cajē asahuē. Cristore ire pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'i pa'iyē tì'ahuē. Jaje pa'ina, cuañese'ere yo'ojē nuñe pa'icohua'i pa'iyē tì'añe peoji.

¹⁷ Cristona ponēni, i nuñe pa'iyere pañu'u cajē yo'ojē judío peocohua'ije pa'iohua'i, co'acohua'i pa'iyē asa tì'añē. ¹⁸ Jaje pa'ito Jesupi maire co'a de'osicohua'i pa'iyē nei? Papi, jaje neñe. ¹⁹ Jaje pa'ina, cuañese'ere ne tì'ajē, huaso cuañoñe pa'iji caquē ye'yasiquēpi, ja ye'yayere jeosiquēpi tijupē cui'nare ye'yaquē pani cuañese'ere sañope do'i quē'i de'oji. ¹⁹ Jaje pa'ina, yē'ē, cuañese'e yo'oyere jeosiquēpi ju'isiquēje pa'i pa'iyē, Maija'quēni pacacasi' caquē. ²⁰ Cristo ja're que cuañosiquēpi pa'iyē. Ja yē'ta'a huajēquēpi pa'iyē, Cristopi yē'ēni pa'i do'ipi. Yē'ēpi pa'iyē pañē. Jaje pa'ina, iye capē huajēquē pa'iyē cato Maija'quē mamaquēni yē'ēre oi jucacai isiquēni de'hue yē'ēre ñacaija'quē api cuasaquēpi pa'iyē. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quē paire oi yo'ose'ere tirona oañe pañē. Cuañese'e cayere sehuojē yo'oyepi nuñe pa'icohua'i tì'añe pa'ito, Cristo ju'ise'epi do'i peoye patira'pi.

3

Paire Cuañeñe Panita'a Maija'quē Pa'iji Cuasaye

¹ Ina, Gálatas pai airepa huesēohua'i a'ē, mēsarū. ¿Nepi mēsarute co'a de'huare'ni, nuñerepa cōcare sehuoma'pē pa'ija'cohua'ire? Mēsarū ña hue'ñana de'oye iñojē quēahuē, Jesús que cuañosiquē ayere. ² Jaje pa'ina, iyere seina, quēajē'ē: ¿Maija'quē joyo mēsarute isi, Moisés cuañese'ere yo'o do'ire, panita'a, Jesure ire pare cuasa do'ire isipi? ³ ¿Airepa huesēohua'ini mēsarū, Maija'quē joyopi yo'oquēna, ne huēosicohua'ipi, yure cato pai tutupi nuñerepa pa'iyere ne tì'añu'u cuasacohua'i? ⁴ ¿Mēsarū jaiye ai yo'oyepi coa pa'iyē? Ja ai yo'oyepi a'ri maña ye'yajajē caquē oiyē. ⁵ Maija'quēpi i joyore mēsaruna isini, pai yo'o tì'a ma'ñere mēsarū ja're yo'oni, ¿ique do'ire yo'oquē'ni? ¿Mēsarupi cuañese'e cayere sehuo tì'a do'ire yo'oquē? Pani, mēsarupi Maija'quē coca nuñere pa'ē cuasa do'ire yo'oji.

⁶ Abrahampi Maija'quē pa'iji cuasa do'ire Maija'quēpi ite capi, nuñe pa'iquē api. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasaye pacohua'ipi Abraham tsēcapē acohua'i a'ē. ⁸ Judío pai peocohua'ire necaiquēre pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'ire neñe pa'iji cuasa nēopi, Maija'quē. Ja yē'ta'a i toya pēpēna toyama'nē Maija'quēpi Abrahamre ja de'o cocare quēapi: “Si'a pai sihuaja'cohua'ire de'oye necaija'quē a'ē, mē'ēja'a.” ⁹ Abraham jare sihuacohua'ire nesicohua'ipi pa'iyē, i cuasase'eje necaiquēre pare cuasacohua'ijē. ¹⁰ Si'aohua'i cuañese'ena quēco pacohua'i cato nejo cuañoñere pa'iyē. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Cuañe toya pēpē cayeye si'anē yo'o tì'ama'cohua'i cato nejosisicohua'i a'ē.” ¹¹ Tìñarepa quēaji. Jaje pa'iyē sēte tel'ijē cuañese'e cayere yo'osi do'ipi, nuñe pa'i pa'iyē tì'añe peoji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Nuñe pa'i cato Maija'quēre necaiquēre pare asa do'ipi pa'ija'quē api.” ¹² Jaje pa'iquēta'are Moisés cuañese'e cato caji: “Si'aye cuañese'e cayeye yo'o tì'aquēpi, itì yo'o tì'a do'ija'a pa'ija'quē api.” Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato necaiquēre papi asaye peoye a'ē. ¹³ Cuañese'e cayere si'a yē'quē maca yo'oma'cohua'ipi nejosisicohua'i pa'ijēna, Cristopi maire huasopi. Ja do'ire co'aquēje pa'i de'opi, mai do'ire. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Soquē sarahuana sēa deosiquē cato co'aquē api.” ¹⁴ Si'aye Abrahamre Maija'quē ca nēose'ere judío peocohua'ije paja'cohua'i a'ē caquē Jesupi soquē sarahuana jucacaji'i. Jaje pa'ina, i ca nēose'ere i joyore isiye pa'iji, si'aohua'ire Jesucristore de'hue nej'aquē api, asajē pa'icohua'ire.

Cuañese'e Pqñita'a Ca Nēose'e

¹⁵ Maija'quē do'ijē, mēsarute pai ca nēoni yo'oyena quēaquē iñosi'i: Ñajē'ē, paipi yēni yequēna co'amañare isisi'i ca nēoni toya nēo huesose'e, yecohua'ipi nejocaiye peoji, cajē. ¹⁶ De'oji jaje cui'ne yure Maija'quēpi Abrahamre cui'ne i tsēcapē aquēna ca nēopi. Jaje pa'ina, toyase'e mē'ē tsēcapē cama'ē pa'iji, jai paire cayeje, coa te'ire caji mē tsēcapē aquēna. I ca nēosiquē cato Cristo api.

¹⁷ Jaje cani cayē: Maija'quēpi Abrahamre ca nēoni ti jaje yo'o ja'ñere ca huesopi, caquē. Jaje pa'i do'ire Moisés cuañese'e jeteyo'je cuatro ciento treinta ometēca pa'i maca huēose'epi Maija'quē ca nēose'ere do'i peoye neni nejofne peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quēpi coa isisi'i Abrahamre ca nēopi. Jaje pa'iquēta'are Moisés cuañese'ere yo'ojē ti'añe pani Maija'quē coa isisi'i ca nēose'e peora'pi.

¹⁹ Jaje pa'ito, ¿iquere co'ai Moisés cuañese'e pa'iquē'ni? Ja cato Maija'quē yēyere pai tayose'ere iño ja'ñepi pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsēcapē aquē, i ca nēosiquē Cristo dai macaja'a ja cuañese'e yo'oye paji'i. Cuañese'e cato Maija'quēpi huiñaohua'ina caēna, jaohua'ipi Moisésre isihuē, paina isicaija'quē. Isirena, Moiséspi iti yo'o ja'ñe paire quēapi. ²⁰ Jaje pa'iquēta'are yure cato coa Maija'quēse'e te'i pa'iji iti yo'oquē peoji, iti se quēcaciquēje.

Iti Cuañēne Do'i Quē'ye

²¹ ¿Jaje pa'ito Moisés cuañese'epi Maija'quē ca nēose'ere sañope caye pa'iquē? Pani. Jaje pa'ina, cuañese'e yo'oyepi Maija'quē cajeohua'i pa'iyē ti'añe pa'ito, ja cuañēne sehuojē yo'o do'i ti'ara'huē, nuñe pa'icohua'i pa'iyē. ²² Jaje pa'iquēta'are yure cato Maija'quē toya pēpē caji: cuañese'e tayo yo'o do'ire co'ayepi si'a pai tseasicohua'ipi pa'iyē. Jaje pa'ina, jare Jesucristoni necaiquē api cuasasicohua'ipi de'hue Maija'quē ca nēose'e paye pa'iji.

²³ Ja yē'ta'a Cristore necaiquēre pare cuasaye ti'ama'nē cuañese'epi maire co'aye yo'oma'cohua'ini caquē cose'eje pa'ye ñacaiye paji'i. Jaje pa'ina, cosicohua'ipi utejē paē'ē, iye cuasayere iñoñe pa'i macana. ²⁴ Tsire ñacaiyeje maire cuañese'epi ñacai ye'yaquē paji'i, Cristona saja'quē. Saēna, Cristoni ire pare cuasani nuñe pa'icohua'i pa'iyē ti'ajajē caquē, yo'opi. ²⁵ Ja pa'ina, yure necaiquēre cuasaye daisi maca cuañese'epi maire necaiye peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, mēsarupi si'aohua'i Maija'quē mamajē a'ē, Cristore necaiquēre pare cuasa do'ipi. ²⁷ Cristo do'ire oco do cuañasicohua'i cato, Cristo ayere suñasicohua'ipi pa'iyē, ije pa'iohua'i de'ojēna. ²⁸ Jaje pa'ina, peoyē, judío pai. Peoyē, griego pai. Peoyē, jo'ya nesicohua'i. Peoyē, coa pa'icohua'i. Peoyē, emē. Peoyē, nomio. Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'icohua'ipi te'iye pa'iohua'i pa'iyē.

²⁹ Jaje pa'ina, mēsarupi Cristo tsecohua'i pani Abraham tsēcapē acohua'i pa'iyē, Maija'quē ite isisi'i ca nēose'ere paja'cohua'ipi.

4

¹ Pēca ja'quē co'amaña si'aye paja'quēta'a tsihua'ē pani jo'yaēje pa'i pa'iji, si'a co'amaña paja'quēta'a. ² Jaje pa'ina, yecohua'ipi ite ñacaijē pa'iyē, i ne'ñe pa'yere. Ñacaijē pa'ijēna, pēca ja'quēpi yureta'a ai de'o tējipi caquē ina si'aye co'amaña isi macaja'a. ³ Jaje pa'ye maije tsije pa'iohua'i pa'i maca iye yeja cuañe tutupi jo'ya nesicohua'ire papi, maire. ⁴ Jaje paquēna, iti yo'o maca ti'aēna, Diusupi i mamaquēre jējo daopi. Judío paije pa'i daji'i, nomiona ai de'osiquēpi, Moisés cuañese'ere si'aye yo'oja'quēpi daji'i. ⁵ Jaje

daji'i, ja cuaeñeñe yo'ojë pa'icohua'ini maire huasosi'i caquë Maija'quëpi i yëhuiohua'ire pajaquë caquë.

⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe i mamajë a'ë cajë asayere iñosi'i caquë Maija'quëpi i mamaquë joyore jëjo daopi, mësaru joñoana. Ja joyo pa do'ire cayë, mai: "yë'ë Ja'quë." ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë a'ë, më'ë, jo'yaë peoye. Jaje i mamaquë pa'i do'ire Maija'quëpi i yëyepi isija'quë api, i ca nëosi co'amaña.

Pablopi Ai Co'a Ju'i Pa'ise'e Maija'quëre Sehuocohua'ire

⁸ Ja yë'ta'a Maija'quëre asama'në, mësaru yeque diusuohua'i pai nese'e jo'ya nesicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëta'a nuñerepa yeque diusuohua'i peoyë. ⁹ Jaje pa'isicohua'ita'a yureta'a asare payë, Diusuni. Ai tiña casi'i, Diusupi mësarute i tsecohua'ire ñaji. Jaje pa'ito ¿me neni cui'naohua'ipi tutu peoyere cui'ne teaye pa'yere cuasa cojë, sehuocajë jo'ya ne cuaeñoñe yëye'ni?

¹⁰ Mësaru ja yë'ta'a Maija'quë yëyere yo'o ti'aja'cohua'i a'ë cuasajë judío pai yo'oyere mu'se de'huajë, ñañëohua'ire cui'ne ometëcare yo'oyë.

¹¹ Jaje yo'ojëna, yë'ë ca'rayë, mësarute ai yo'oquë quëase'epi coa yo'ose'e pa'ima'quëni caquë.

¹² Maija'quë do'ijë señë, mësarute. Yë'ëje pa'iohua'i de'ojë'ë, jo'yaohua'i peocohua'i, yë'ë jëquë mësaruje pa'i de'ohuë, judío pai cuaeñeñe peoquë. Yë'ëre mësaru ti co'aye yo'oma'cohua'i a'ë. ¹³ Tsoe mësarupi asayë, yë'ë ju'i dahuë peoto quëaye pa'ñe pa'ipi mësarute de'o coca quëahuë, yë'ë du'ru macarepa mësarute quëacore. ¹⁴ Yë'ë ju'i dahuë cato yë'ëre neñañe paj'i'i. Pa'ina, mësaru ja ju'i dahuë yë'ëre coejë eto saoye pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë huñaëre necaiyeje panita'a jare Jesucristopi daquëna, necaiyeje pa'yerepa yo'ohuë, mësaru. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute cayë, ¿me nei'ni, mësaru sihuajë pa'ise'e, mësaru de'oye yo'ose'ere yë'ë cocaiye paye? Nuñerepa cayë, mësaru dutaco pa'ito, mësaru ñacoare dutani yë'ëre isira'huë, yë'ëre ai oi do'ire. ¹⁶ ¿Jaje yë'ë nuñerepa cocare mësarute casi do'ire mësarute sañope yo'oquë de'ore? Pani.

¹⁷ Jaohua'i mësarute, ai de'oye ñacañu'u cajë yo'ojëta'a co'aye cuasajë yo'oyë. Iohua'i yëye cato mësarupi yëquë ja're pa'isicohua'ini, ti'ohua'ire neñu'u cuasaye a'ë, jeteyo'je mësarupi iohua'ise'ere de'oye necaijë pa'ijajë cuasajë yo'oye a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, yecohua'ire de'oye cuasajë, mai yëyeje yo'ojajë cajë ñacaiye de'oye a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë mësaru ja're pa'i macase'e yecohua'ipi de'oye yo'ojë, si'anë jajese'e de'oye yo'oto de'oji, yë'ë peo macajë. ¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë mamajë, Cristo mësarute ije pa'iohua'ire de'o macaja'a mësaruni ai cuasaquë, nomio ts'i coa huëoni a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oquë pa'iquë a'ë, tijupë. ²⁰ Yurepi merepa yë'ë jarote mësaru ja're patira'ye yeque maña quëaja'quëpi. Jaje pa'ina, mësarute me caye'ni caquë co'a ju'iñë.

Agar Cui'ne Zara Iñoñere Quëaye

²¹ Moisés cuaeñese'ere sehuocañu'u cuasacohua'ipi cajë'ë: ¿Mësarupi cuaeñese'e cayere asajë pa'icohua'i a'ni? ²² Ñeje toyase'ë caji: Caya mamajë Abraham papi, te'ire i jo'yaona, yequëni i nëjore pana papi, jo'yao peocona. ²³ I jo'yaona ai de'huasiquë cato iye yeja pai yo'ojë payepi parena, coasiquë paj'i'i. Nějorepa mamaquë cato, Maija'quë ca nëose'epi ti'a ja'ñere coasiquë paj'i'i. ²⁴ Iye caya nomiohua'i iñoñë, Maija'quë maire cayaye cuasa nëose'ere. Jaje pa'ina, iye ai cuasajë asaye paji: Agar, Abraham jo'yaopi Arabia quë'ro acore Sinaí cutihuë ayere iñoço, judío paire, Maija'quë cuaeñeñe isisi pa'i sito. Iye cuasa nëose'e acohua'i cato jo'yaohua'i pa'ijajë'cohua'ipi coa cuaeñoñë. ²⁵ Agar cato Sinaí cutihuëre iñoço, Arabia yeja pa'iconi, yure pa'i Jerusalénre.

Ja daripë cato si'a io mamajë coní cuañese'epi jo'ya ne cuañosicopi pa'ico. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are, ma'tëmo Jerusalén cato jo'yao peoco. Jaje pa'ina, mai io mamajë a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Sihuajë'ë, carao, mamajëre peocopi. Sihuaco cuijë'ë, tsí coaco a'si ju'iñe asama'copi. Jaje pa'ina, jeoco cuañosicopi jai paire mamajëre paja'coa, ëjere pacore jerepa.

²⁸ Maija'quë do'ijë, mësarú Isaacje pa'iohua'i a'ë, Diusu ca nëosi mamajë a'ë.

²⁹ Jaje pa'iquëta'are pai yëyepi ai de'huasiquëpi tsoe hue'ña, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ai de'osiquëre josa yo'ose'eje pa'ye maire josa yo'oye pa'iji. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are toyase'e ñeje caji: Eto saojë'ë, jo'yaore, cui'ne io mamaquëre. Jo'yao mamaquë ja're te'e jo'yao peoco mamaquë co'amaña paye peoji.

³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë jo'yao mamajëre pa'iohua'i peoyë, mai. Jo'yao peoco mamajëre pa'iohua'i a'ë.

5

Nuñerepa Jo'yaohua'i Peocohua'i

¹ Jo'yaohua'i peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë Cristopi sai de'huapi. Jaje pa'iyë sête jo'yaohua'i peocohua'i pa'iyere pa'ijë'ë, cui'naohua'ipi cuañese'ere neñu'u cajë yo'ojë jo'yaohua'i pa'iyena ponëma'pë pa'ijë'ë.

² Asajë'ë, yë'ë Pablopí cayë, mësarute. Mësarupi ca'ni tëaye pa'iji cajë yo'ocohua'i pa'ito, Cristo yo'o do'i mësarute co'aiye peoji. ³ Tijupë ca coñe yëyë, ca'nihuë tëa cuañosiquë pani si'aye Moisés cuañese'e cayere yo'oye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, mësarú Moisés cuañese'ere, nuñe pa'icohua'i de'oñu'u cajë, yo'ojë pa'icohua'ipi, Cristore hua saijë cui'ne Maija'quë mësarute oiye yo'oyere peocohua'i de'ohuë. ⁵ Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë joyoja'a Maija'quë maire necai ja'ñere cuasa do'ipi uteyë, nuñerepa de'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi Cristo Jesús ja're tsioni pa'ito ca'ni tëaye cui'ne pañe co'aiye peoye a'ë. Jaje pa'ina, maipi necaiquëre pare ñe cuasajëna, ja cuasayepi paire oicohua'ire necaina, pa'iyë a'ë, do'i quë'ye.

⁷ Mësarú de'oye yo'ojë paë'ë. ¿Jaje pa'isicohua'ire nepi mësarute nuñerepa cocare yo'oma'pë ca tatöre'ni? ⁸ Ja caye cato Maija'quë mësarute soisiquë tsë peoji. ⁹ Jaje pa'ina, case'e pa'iji, a'ri o'sa sêpëpi huajëcona co'merena si'a sêpë o'sa huesëyeje pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, Ëjaëpi mësarute co'caina, tiñe pa'ye cuasaye paja'cohua'i a'ë cuasayë. Jaje pa'iquëta'are mësarute josa ca co'me huesoquëre cato Maija'quëpi si'seja'quë api, iquei pa'itoje.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, yë'ëpi ja yë'ta'a ca'ni tëayere pa'iji ye'yaquë pa'ito, judío pai huajo yëye para'huë. Jaje yo'oye pani Cristo cruz ju'isi cocapi sañope iohua'ire yo'oye peora'pi. ¹² Mësarute josa ca co'me huesorojaicohua'ipi, jiohua'ija'a co'ye te'erë papi peo hue'ña tëasicohua'i pa'itota'a de'oji!

¹³ Mësarú cato Maija'quë do'ijë jo'ya nesicohua'i peoyë. Coa de'oye pa'ija'cohua'ini soisicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëseye peo do'ire capë yëyere yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa paire oijë, sa'ñe de'oye necaijë pa'ijë'ë.

¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e iye cayena tomeji: “Më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye oijë'ë, yecohua'i.” Ja cayere yo'oni si'aye cuañese'ere sehúo ti'añë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sa'ñe se co'aye cajë cui'ne sa'ñe cue'cuejë yo'oni, sa'ñe ani huesëyeje pa'ye yo'ojë carajaija'cohua'i a'ë, de'hua ñajë pa'ijë'ë.

Capë Yëye Cui'ne Maija'quë Joyo Pa'iyë

¹⁶ Cayë, mësarute. Maija'quë joyo cuayepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë mësaru capë yëye yo'oye paja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, paise'e yëyepi Maija'quë joyo yëyere sañope yo'oji. Yo'oquëna, cui'ne Maija'quë joyopi sañope yo'oji, capë yëyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mësaru yëye yo'o ti'añe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi mësarute cuaquë pa'ito, mësaru ja maca cuañese'ere sehuocaijë pa'iyë paja'cohua'i a'ë.

¹⁹ Huesëma'pë a'ijñe ña'ñe pa'iji, iti yo'oyena, pai co'aye yëyere yo'ocohua'ire. Jaohua'ipi ñeje pa'iyë, huejama'cohua'ipi coa parojacohua'i pa'iyë. Tsi'sire yo'ocohua'ipi cui'ne co'ayena sêo measicohua'i pa'iyë. ²⁰ De'huase'ere Maija'quë api cajë secocohua'ipi cui'ne dahüë necocohua'i pa'iyë. Paire coecocohua'ipi te'le cuasama'cohua'ipi cui'ne iohua'i yëyese'e yo'ojajë ësecocohua'i cajë pa'iyë. Esa pëtitecohua'i pa'iyë, yecocohua'ipi ti cuasama'cohua'ipi ñepi ai jerepa de'oye ne'ne'ni? cajë yo'ocohua'i pa'iyë. Ti'ohua'i a'ë cajë tsëcapëase'e huasicohua'i pa'iyë. ²¹ Co'amañare ëa ñajë pëti ëaye cuasacohua'i pa'iyë. Paire huani jecocohua'i pa'iyë. Cqno cuepeohua'i pa'iyë, cui'ne jai aohua'ipi jaiye yequeje co'aye yo'ocohua'i pa'iyë. Ja'në case'ere mësarute cayë. Jaje pa'ye yo'ocohua'i cato, Diusu cuañe te'te pa'iyë ti peoji.

²² Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë joyo maina ne'ne'ie a'ë: Paire oiye, sihuaye, jo'cua de'oye pa'iyë, yo'o jujama'pë quëcojë yo'oye, yecocohua'ire coa ñama'pë de'oye necaiye, de'oye yo'ocaiye, ca nêose'ere de'hue ne ti'añe, ²³ jerepa pa'i a'ë cuasa ma'ñe, cui'ne i yëyere co'ye quëco ti'añe. Jaje pa'iyë cato cuañese'epi sañope yo'oye ti peoji. ²⁴ Jaje pa'ina, Jesucristo tsecocohua'i cato ai huanou, co'a ëmë ja're te'le i ëa ñaque pasl'i caquë pa'ise'e, cui'ne co'aye yëse'e coní que jecocohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, yure Maija'quë joyo pa'iyepi pa'ini, ina isiñu'u mai pa'iyëje, ipi cuaja'quëre.

²⁶ Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye pañu'u, cui'ne ñepi jerepa de'oye yo'oye'ni? cuasayeje pañu'u, cui'ne mai acohua'i de'oye yo'oyere ëa ñajë, sa'ñe pëti ëaye ña'ñeje pañu'u.

6

Sa'ñe Cöcailj'ë

¹ Maija'quë do'ijë, yecocohua'ipi co'aye yo'ojë co'a de'osicohua'i pa'ito, mësaru Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ipi cöcailj'ë, cui'naohua'ipi huëija'cohua'ire. Cöcailj'ë pa'ini jerepa pa'i a'ë cuasama'pë cöcailj'ë. Yo'ojë iti cöcailj'ë pa'ini cui'ne pa'yena yo'ojë co'a de'oye. Jaje pa'i do'ire pai ñape co'ye mësaru pa'iyere ñajë'ë. ² Mësaru acocohua'i ai yo'ojë pa'icohua'ire cöcailj'ë. Jaje yo'ojë Jesucristo cuañese'ere ne ti'aja'cohua'i a'ë.

³ Teaye pa'i macata'a, de'hue yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasani co'ye ija'a coso huesëji. ⁴ Jaje pa'iquëta'a coa ai jerepa pai ñape ña'ñe pa'iji, me yë'ë pa'iyë'ni cajë. Si'anë jaje neña'ñe pa'iji, më pa'iyere. Neña'ñe, de'oye yo'oyepi pa'ina, ja yo'ose'ere sihuaye pa'iji. Pani yecocohua'i pa'iyena cuëcua ñani. ⁵ Jaje pa'ina, te'ohua'ise'e yo'oye pa'iji, iohua'i ayere.

⁶ Maija'quë coca yo'o ja'ñe ye'ya cuañoquëpi, ite ye'yaquëre i de'oye payepi cöcailj'ë pa'iji.

⁷ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre ti coso ti'añe peoji, ñama'ë pa'ija'quë api cajë. Jaje pa'ina, pai ñape tase'ere quëquëna tēaye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, paipi i capë yëyere yo'osiquë pa'ini co'ayere tasi do'ire ju'iñere tēaye pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quë joyo yëyere yo'osiquë pa'ini de'oyere tasi do'ire ti pa'ini huesëyere tēaye pa'iji, Maija'quë isiyere. ⁹ Jaje pa'iyë sête, jë'joye peoyerepa de'oyere

yo'ojë pañu'u. Jaje pa'ina, maipi yo'o jujama'cohua'i pani tēja'cohua'i a'ë, ja pa'iyere, iti mu'se ti'aëna. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire de'oye yo'o'ñe pa'i sa'rore pa'ito coa ñama'pë si'ahua'ire de'oye necañu'u, mai ai cuasaye ja'ye. Cui'ne ai jerepa de'oye necañu'u, Jesucristore cuasacohua'ire.

Yëhuoye Cui'ne Tëjyerepa Pëpaye

¹¹ Yure yë'ë jëtëre papi jai toya toyayë, mësarupi ñajë'ë caquë. ¹² Mësarute ca'ni tēaye pa'iji cajë ye'yacohua'i cato, paipi de'oye caja'cohua'i a'ë cajë yo'oyë, cui'ne Cristo cruz ju'ise'e ayere quëama'cohua'ipi josa yo'oma'cohua'ini cajë ca'rajë. ¹³ Jaje ca'ni tēaye yo'ocohua'ita'a cuañese'e cayere si'aye yo'o ti'ama'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ita'a mësarupi, mësaru capëre tēani hue'ejēna, sihuaja'cohua'i a'ë yëquë jerepa pa'iohua'i a'ë cajë mësarupi iohua'i case'ere sehuocai do'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë cato mai Ējaë Jesucristo cruz ju'ise'ere sihuaquë quëayë. Cristo cruz ju'isi do'ipi yë'ere iye yejapi tutu de pase'e juni huesëpi. Ju'ina, yë'ëpi iye yeja yëye ayere yo'oma'quë de'ohuë, ju'isiquëje pa'i. ¹⁵ Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire cato ca'ni tēasicohua'i pa'iyë, panita'a pa'cohua'i pa'iyë coçaiye peoji. Iti do'i quë'yerepa cato maipi huajë pai ponëni pa'iyë a'ë. ¹⁶ Si'ahua'i jaje yo'ojë pa'icohua'ire Maija'quë oi teaye necaise'ere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, de'oye pa'ijë'ë, jaje yo'ocohua'ipi, Maija'quë paipi.

¹⁷ Iye macapi jerepa cato yë'ere josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, tsoe mësarupi ñañë, nuñerepa Jesús jo'yaërepa pa'iyere iñoquë, yë'ë capëre a'si ja'juse'e hue'equëna. ¹⁸ Maija'quë do'ijë, mësarute si'aohua'ire mai Ējaë Jesucristopi de'oye pa'iyë, isijaquë. Jaje pa'ijaquë.

EFESIOS

Pablo Toyase'e Efesios Sehuosicohua'ina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yëë do'ire Jesucristo jo'yaë pa'iyë, cayë ñeje, ipi jëjo daosiquë a'ë caquë. Toyayë, iye toya ja'hua Maija'quë acohua'ina, cui'ne Jesucristore sehuocohua'ina caquë, Efeso pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi i jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, cui'ne Ëjaë Jesucristopi ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

Maire Isise'e Cristo Do'ipi

³ De'oquëre pa'ni cañu'u, Diusure, mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre, Maipi Cristo ja're con tsoni pa'i do'ire, si'aye Maija'quë cuañe te'te ayë joyo pa'iyë isiquëre. ⁴ Diusupi maire ja yë'ta'a yeja de'huama'në Cristo do'ija'a ai oi sahuapi, i ña hue'ñana ina isisicohua'ipi si'si te'ñaje peocohua'ipi pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, ipi ai oi jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye yo'oquë Jesucristo do'ija'a i mamajëre coa huerosicohua'ire nepi, maire.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire ai de'oyerepa yo'ocaise'ere cuasajë si-huañu'u. I oi mamaquëre pana tsoni pa'i do'ire de'oyerepa maire necaisiquëre. ⁷ I ai oi do'ire Diusupi maire i mamaquë tsie nejosi do'ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai huasopi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai carajaiñere i ta'ñe asayepi cui'ne maire oye yo'oyepi maire isipi. ⁹ Isini maire ise'e jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere, i yahuese'ere asa ti'añe necaji'i. ¹⁰ Jaje pa'ina, iti cuasa nëose'eje pa'ye si'aye yo'o ti'aja'quë api, Diusupi iti yo'o maca ti'asi maca. Ja maca Diusupi si'a co'amaña ma'tëmo pa'iyë, cui'ne yeja pa'iyë, te'ona tsioja'quë api, Cristopi meñe cuañequë pa'ijaquë caquë.

¹¹ Cristo ja're tsoni pa'i do'ire i co'amaña i ja're con huero pajajë caquë tsoe hue'ñana Diusupi maire i tsecohua'ire paja'quë a'ë cuasa nëopi, i yëyeje pa'ye si'aye ite de'oye ña cuañese'e yo'oquëpi. Jaje nepi. ¹² Nequëpi maire sahua nëopi, Cristore du'ru macarepa necaiquë api cuasasicohua'ipi Maija'quë ai jerepa pa'i pa'iyere sihuajë pa'ijajë caquë. ¹³ Jaje pa'ina, de'o coca mësarute huasoyere nuñerepa cocare asa maca tsoe mësaru Cristo ja're tsiosicohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëna, Cristore ire pare cuasa maca i isisi'i ca nëosi de'o joyore mësaruna isipi. ¹⁴ Ja joyo cato maire Maija'quë du'ru isi nëosi joyo a'ë. Ja joyore pani asayë, mai, i tsecohua'ire huaso tëji maca, si'aye Maija'quë ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë cajë, ja maca Maija'quëre sihuaja'cohua'i a'ë, i jerepa pa'i pa'iyere.

Pablapi Sehuosicohua'ire Secacaiye

¹⁵ Asaquë pa'iyë, mësaru Ëjaë Jesure necaiquëre pare cuasajë pa'icohua'ipi, si'aye Maija'quë tsecohua'ireje oijë pa'iyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë Maija'quëre se maca mësaru de'oye yo'oyere cuasaquë si'anë de'oji caquë pëpayë, Maija'quëre.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ëjaë Jesucristo meñe Diusure secacaiyë, mësaruni ta'ñe asa joyore isija'quë caquë. Isiquëna, mësarupi i iñoñe asa ti'ajë cui'ne jerepa nuñe asa ti'ajajë caquë secacaiyë. ¹⁸ Señë, cui'ne ipi mësaru cuasayena miañe necaina, mësarute caquë soise'ere utejë pa'iyere nuñerepa asa ti'ajajë caquë, cui'ne Maija'quë i tsecohua'ire isi ja'ñe airepa de'oye a'ni cajë asajajë caquë secacaiyë.

¹⁹ Cui'ne airepa jaiye a'ni Maija'quë tutu ja'rujaiñe ti peoyerepa, maire, ite sehuosicohua'ire yo'ocai tutu, cajë asa ti'ajajë caquë secacaiyë, jare iye

tutupi Maija'quë si'a tuturepa yo'o iñopi. ²⁰ Jesucristore ju'isiquëni huëoni i ëja te'tena, jeto Maija'quë cuañe te'tena ño maca, ²¹ ja maca si'a cuañeñere, si'aye Ëjaë pa'iyere, si'a tuture si'a jo'ya ne tutu pa'ise'ere, jerepa pa'ire Cristore nepi, coa si'ayere cayë mamire hue'eyere iye yeja yure pa'iyere cui'ne si'a mu'seña pa'i ja'ñere ëjaëre pare nepi. ²² Neni si'a co'amaña i quëo huë'ehuëna oapi. Jaje pa'ina, Cristona sehuocohua'ireje isipi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i siopë api, Cristo. ²³ Jaje pa'ina, sehuosicohua'i cato Cristo capë acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Cristopi si'a sehuosicohua'ire pani huesoji, cui'ne ipi si'a co'amaña Ëjaërepa pa'iji.

2

Maija'quë Oi Do'ire Huasosicohua'i Pa'iyë

¹ Ja'në mësaru co'aye yo'oyena cui'ne cuañese'e tayo yo'oyena ju'isicohua'ipi paë'ë. ² Pa'ijë iye yeja pai yo'oyere, iye de'otose'e cuañequë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire cuaquë yëyere yo'ohuë. ³ Jaje mai si'aohua'i ja'në mai capë yëyere co'ayere yo'ohuë, iye yeja pai coa noni yo'ojë pa'iyere, mai cuasayere. Jaje coa noni yo'ojë pa'i do'ire Maija'quëni nejo cuaño ja'ñe pa'iohua'ipi paë'ë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë paire teaye ñani cöcaiquëpi maire ai oi, ⁵ ja yë'ta'a mai co'aye yo'oyena ju'isicohua'ipi pa'ijëna, pa'iyere isipi Cristo do'ipi. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë oi de'oye yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire ju'isicohua'ini Cristo Jesús ja're huëoni i ja're te'e ñopi, Maija'quë cuañe te'tena. ⁷ Iye cato yo'opi Cristo Jesús do'ipi maire i ai oiyere, cui'ne i de'oye maire yo'ocaise'ere yequë mu'seña maire iñosi'i caquë. ⁸ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quëpi de'oye oi yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë payë, necaiquëre pare ite cuasa do'ipi. Iye mësarupi yo'ojë ti'ase'e peoji, coa Maija'quëpi mësarute isise'e a'ë, ⁹ cui'ne mësaru yo'o do'ipi etase'e peoji. Jaje pa'ina, te'ijë yë'ëpi nehuë, ca ti'añeje peoji. ¹⁰ Maija'quë co'amaña'ë, mai i nesicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsoe huë'ña ne de'huacaise'eje pa'ye Cristo do'ija'a de'o co'amaña yo'oja'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

De'oye Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹¹ Cuasajë'ë, ja'në mësarute pai tēase'ere hue'ecohua'ipi judío paipi ca'ni tēama'cohua'ire hue'yose'ere judío pai peo do'ire. ¹² Ja'në cato mësaru Cristore peocohua'ipi, Israel pai peocohua'ipi, Maija'quë ca nēose'ere peocohua'ipi, yequë mu'se pa ja'ñere uteye peocohua'ipi. Diusureje peocohua'ipi te'ohua'i iye yejana ne huesēsicohua'ipi paë'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yure mësaru Cristo Jesús tsie do'ipi ina tsioni ja'yere pa'iyë, ja'në ite so'ore pa'isicohua'ipi. ¹⁴ Cristo api, mai jo'cua de'oye pa'iyë. Ipi judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje te'e tsëcapëna nepi. Tsoe nejopi, ta'tëpo, yecohua'i a'ë cajë pa'ise'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristo mai tayo do'ire sai de'huani i capëpi Moisés cuañeñe coa pa'iyë nepi, caya pai tsëca pa'ise'ere te'e huajë pai tsëcapë pa'ija'quë caquë. Jaje neni jo'cua de'oye pa'iyë nepi. ¹⁶ Jaje Cristo i cruz ju'i do'ipi caya tsëca pa'ijë uihuayere nejoni te'e paire nepi. Neni Maija'quë ja're jo'cua de'oye pa'iyë necaji'i, maire.

¹⁷ Mësaru so'ore Maija'quëre pa'icohua'ire cui'ne judío paire, ite ja'ye pa'icohua'ire si'aohua'ire jo'cua de'oye pa'iyere, de'o cocare quëasi'i caquë Cristo daji'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, yureta'a Cristo do'ija'a si'aohua'i judío cui'ne judío pai peocohua'ijë Maija'quëna tsiojaiñe pa'iji, maipi te'e joyore hue'e

do'ire. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësaru tjo hua'i peoyë, yecohua'i yejare pa'icohua'i je pa'iohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yure mësaru cato Maija'quë pai ja're coní te'e pa'iyë, Maija'quë do'ijë acohua'i de'osicohua'ipi. ²⁰ Mësaru jai huë'e je pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi i jëjo saocohua'i cui'ne Maija'quë quëacaicohua'i nesiconá, mëñe nesicohua'ipi pa'iyë, Jesucristo cato ne huë'jë du'ru macarepa oasi quëna pëje pa'i api. ²¹ Cristona si'a huë'e quëco paco ina tsiosicorepa pa'io, jerepa jaico ai de'oja'co, Ëjaërepa de'o huë'erepa pasi'i caco. ²² Jaje cui'ne mësaruje, si'aohua'i Cristona tsioni pa'ijë, Maija'quë joyo pa'i huë'e pa'iyë.

3

Judío Peocohua'ire Quëaquë Api Pablo

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristona tseá cuañosiquë a'ë, mësaru judío pai peocohua'ini caquë. ² Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute oi coa isiyere yë'ëpi quëacaijaquë caquë ipi cuañe nëopi cajë asayë, cuasayë. ³ Jaje pa'ina, Diusupi i yahue cuasa nëose'ere yë'ëna quëa iñopi. Jare yë'ëpi i quëase'eje pa'iyë mësarute a'ri maña quëaquë toyahuë. ⁴ Yë'ë toyase'ere ñajë mësaru asa ti'aja'cohua'i a'ë, yë'ëpi Cristo aye yahuese'ere asaquë pa'iyë. ⁵ Iye cato cayë tsoe acohua'ire i cuasa nëose'ë iñoma'ë yahueni pase'ere, jare yure i joyopi i de'ocohua'ire pare jëjo saocohua'ina, cui'ne ite quëacaicohua'ina, yo'oyeja'a Maija'quëpi iñopi, si'aye. ⁶ Iye a'ë, iti yahuese'ere cato: Cristo Jesús do'ija'a Maija'quë ca nëose'ere huaso coca quëayeja'a, judío pai peocohua'ipi, judío pai pa ja'ñere te'e cui'neje si'a yë'quë maca pa ja'ñe a'ë, i capë acohua'i pa'i do'ire.

⁷ Maija'quë yë'ëre oi coa isise'ēja'a Diusu tutupi iye coca quëacaiquëre nesiquë a'ë, i yëyeje. ⁸ Yë'ë, Maija'quë tsecohua'i seña maca huë'ehuërepa pa'iquëni, Maija'quëpi coa isipi, judío pai peocohua'ire, jaiye de'o co'amaña cuëcue ti'añe peoyerepa Cristo payere, de'o coca quëayere. ⁹ Si'aye co'amaña de'huasiquëpi Diusupi yë'ëre i tsoe hue'ña cuasase'ere yahuese'ere pase'ere si'aohua'ire quëa iñoja'quëre nepi. ¹⁰ Jaje paji'i, yure sehuosicohua'i pa'iyēja'a cuañecohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi joñoase'e pa'i hue'ñana Diusu tã'ñe yo'oyere si'aye ña ti'ajajë caquë. ¹¹ I cuasa nëo huesose'eje pa'ye cui'ne yo'opi, Diusu, mai Ëjaë Jesucristo do'ija'a si'aye ne sao maca. ¹² Jaje pa'ina, Cristo do'ipi Diusuna de'hue a'jiñe tsiojaiñe payë, asajë mai, ite de'hue necaiquë api cuasa do'ija'a. ¹³ Jaje pa'ina, señë, mësarute. Yë'ë mësaruni caquë ai yo'oyere ñani yo'o jujama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë ai yo'oye cato mësaru jai do'i quë'iohua'i pa'iyere iñoquë yo'oye a'ë.

Jesús Oiyë

¹⁴ Iyere caquë mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quë ña hue'ñana do're ja'rüyë, ¹⁵ si'a i tsëcapë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i i mamire hue'eje pa'iquëna. ¹⁶ Do're ja'runi Maija'quëre señë, i de'o co'amañare pare mësaru joyona Maija'quë joyo yo'o do'ipi jerepa pa'yere tuture isijaquë caquë. ¹⁷ Cui'ne ite pa'iji cuasa do'ipi Cristopi mësaru joyore pa'ija'quë pa'ina, Cristo paire oiyena jëayerepa tsita mesicohua'ipi pa'ijë. ¹⁸ Si'a sehuosicohua'i ja're coní Cristo paire oiyë: je'ñe tēcapë jaiye, tsoaye, huaiñe, cui'ne mëñe tsoaye asa ti'aja'cohua'i a'ë caquë señë. ¹⁹ Señë, cui'ne mai asaye jerepa tēto saise'ere paire oiyere asa ti'ajajë caquë, jaje asa ti'ajë Diusu oiyepi tēmesicohua'i pa'ijajë caquë.

²⁰ Yure airepa de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u, i tutupi maija'a yo'ocaiquëre pare, si'aye mai pañu'u cajë señe maña, pañita'a mai cuasaye

maña, jerepa de'oye necai tutu paquëre. ²¹ De'oquëre pa'ni Diusu, cajë sihuañu'u, sehuosicohua'i Ëjaëre, Cristo Jesús do'ipi. Jajese'e si'anë tsoeje ìte sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

4

Te'ijë Pa'iohua'i Pa'iyë, Te'i Joyopi Pa'i Do'ire

¹ Ëjaëre tseä cuañosiquëpi señë, mësarute Maija'quë caquë soise'eje pa'ye nuñerepa pa'ijë'e caquë. ² Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohuaipi paire oicohua'ipi, pai ñape tiñë cuasayere sañope cama'cohua'ipi quëcocihua'ipi oicohua'i pa'ijë'e. ³ Jaje pa'ijëna, mësarü jo'cua pa'iyepi necaina, Maija'quë joyopi cöcaina, si'anë tsiosicohua'ipi pañu'u cajë de'hua ñajë pa'ijë'e. ⁴ Te'e capë cui'ne te'e joyo pa'iji, Maija'quë mësarute te'ore utejë pa'iyena soise'eje pa'ye. ⁵ Pa'iji, te'e Ëjaë. Pa'ico, te'o Maija'quëre cuasaye, te'e oco doye pa'iji. ⁶ Pa'iji, te'e Diusu si'aohua'i pëca ja'quërepa. Jaëpi pa'iji, si'aye ëmëje'e te'tere pare, si'aohua'ire tsioquë yo'oquë cui'ne si'aohua'ire tsioni pa'iquërepa.

⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristopi mai yo'oja'a tuture pai ñapere i yëyeje pa'ye isipi. ⁸ Jaje pa'ina, toyase'e caji: I ma'tëmo mëi maca, te'e i ja're con tseä cuañosicohua'ireje sapi. Saquë i yo'o tuture paina isipi.

⁹ "Mëji'i" cani, cayë du'ru yejare pana cajesiquëpi mëji'i cajë. ¹⁰ Iti cajesiquëpi jare ipi mëji'i ai ëmërepa ma'tëmona, si'aore i pa'iyepi timësi'i caquë. ¹¹ Jare ipi pai ñapere isipi, yo'oja'a tutu, yecohua'ini i jëjo saocohua'ire nepi, yecohua'ini Maija'quë caquëna, asase'ere quëacaicohua'ire nepi, yecohua'ini huaso cocare quëaja'cohua'ire nepi. Yecohua'ini yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye sehuosicohua'ire ñacaicohua'ire nepi. Cui'ne yecohua'ini de'oye ye'yaja'cohua'ire nepi. ¹² Jaje i tsecohua'ire yo'oja'a tutu isipi, i yëyere yo'ojajë caquë. Yo'ojëna, Cristo capë acohua'ipi ai de'ojajë caquë iohua'i necai do'ipi.

¹³ Jaje pa'ina, i ne de'huasicohua'ipi necaiye pa'iji, si'aohua'i te'i cuasayeje pa'ye Maija'quëre cuasajë pa'i macaja'a cui'ne Maija'quë mamaquëre asa ti'a macaja'a. Ja maca yureta'a joyo aiohua'irepa de'oni Cristo ja'iohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, si'aohua'i. ¹⁴ Ja maca tsije pa'iohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. Tsì cato iohua'i cuasase'e esä jëoni yeque cuasayena a'jiñe ponëcohua'i a'ë, tayosi ma'a saicohua'i cosoyena sehuocaijë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mai cato joyopi paire oiyere nuñerepa cocare cajë ñese ai de'oye pa'iji si'aye pa'iohua'irepa, Cristo sehuosicohua'i siopëna tsioni pa'ijë. ¹⁶ Jaje pa'ina, Cristo do'ipi si'a capë jëayerapa sa'ñe si'a te'ña tsio huesëji, te'ojë pa'ioirepa. Jaje tsioni si'a te'ña de'oye yo'ojëna, si'a capë ai de'oji, sa'ñe oiyena.

Huajë Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹⁷ Iye a'ë, yë'ë mësarute mai Ëjaë mamipi cuañequë cayë: Pa'ima'pë pa'ijë'e, ja yë'ta'api Maija'quëre cuasama'cohua'i pa'iyëje pa'ye. Jaohua'i cato pa'iyë, coa noni do'i peoyere cuasajë pa'iyepi. ¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi sëtama'cohua'ijë pa'ye de'oye cuasama'cohua'i a'ë, Satanáspi iohua'ire ñamije pa'ye necai do'ire. De'oye cuasama'cohua'ipi nuñë coca coe do'ire huesësicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ijë Maija'quë pa'iyë peocohua'ipi pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, huajëya'yë nëñe peocohua'ipi si'aye co'ayere yëyena dahuëyesicohua'ipi pa'ijë, ja'rujañe peoye, coa si'aye si'si co'amañare yo'ojë pa'iyë. ²⁰ Jaje yo'ojë pa'iyere Cristo mësarute ye'yama'ë paji'i.

²¹ Jaje pa'ina, mésarupi nuñerepa coca paquëni, i cayere asasicohua'i pani, cui'ne i pa'iyere ye'yesicohua'i pani, ²² jeocojê'ë, mësaru tsoe pa'ise'ere, sehuoma'cohua'i pa'ise'ere. Ja tsoe pa'ise'e yëyepi cosoquë co'ayena sayere.

²³ Jeocojêna, si'a mu'seña huajê yëyere cui'ne cuasayere pa'ye pa'iji. ²⁴ Jare pajê huajê pa'iyere pajê'ë, cañare suñañeje pa'ye. Iye huajê pa'ie cato Maija'quë nuñerepa pa'ieje, cui'ne Maija'quë de'oyerepa pa'ieje nese'e a'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, ja yë'ta'api cosoma'pë pa'ijê'ë. Coa ai jerepa pai ñape nuñerepa cocapi cajê'ë, paire. ¿Si'aohua'i te'e capë acohua'i me yeque yo'oye'ni?

²⁶ Pëicohua'i pani, ti pëni huesëma'pë pa'ijê'ë, tayoye. Pëtise'e cajê na'ljaima'pë pa'ijê'ë. ²⁷ Huatire sa'ro nëocaima'pë pa'ijê'ë.

²⁸ Co'amaña yahue imaquë pa'isiquë pani jeojê'ë, ja yo'oye. Jeoni co'amaña ne huëojê'ë, mé'ë jëtëpi, de'oye co'amaña yecohua'ire carayere isisi'i caquë.

²⁹ Si'si cocare cama'pë pa'ijê'ë. Coa ai jerepa iti asacohua'ire de'oye pa'ie necaiyere, cui'ne jerepa ñese mëiñe necaiyere cajê'ë. ³⁰ Maija'quë mësaruna i joyore isipi, i tsecohua'irepa iño ja'ñere mësarute huaso tëji mu'serepa. Jaje pa'ina, co'a coca cayepi ne oema'pë pa'ijê'ë, Maija'quë joyore.

³¹ Jeocojê'ë, yecohua'ire saisi'i caquë oi joyo pa'iyere: pëi sañope cuasayere, pëi sañope yo'oyere, sañope tutu cayere, cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cayere. Coa si'aye yecohua'ire sañope yo'o ayere jeocojê'ë.

³² Jeoni sa'ñe oijê cöcapijê'ë. Cui'ne yecohua'ire sai de'huacaijê pa'ijê'ë, mësaru co'aye yo'o do'ire Cristo do'ipi Maija'quë sai de'huacaise'eje pa'ye.

5

Maija'quë Mamajê Pa'ie

¹ Mësaru Diosu oi mamajê sête ije pa'iohua'i pañu'u cajê, yo'ojê'ë. ² Cristo maini oi ija'a co'ye Maija'quëna isiquë jucacaiji'i. Ja yo'oye cato de'oye ma'ña sêñeje pa'ye a'ë, Maija'quëna. Ja yo'oyepi maire i oiyere iñopi. Yureta'a i oiyere pa'ye yecohua'ire yo'oñu'u. Jare yo'ojê pa'ijê'ë.

³ Jaje pa'ina, yure Maija'quë acohua'i pa'ie sête nomiohua'i paye coca caye ti cama'pë pa'ijê'ë, cui'ne si'a si'si yo'o cocare cui'ne si'aye pa'aye nêi cocare ti cama'pë pa'ijê'ë. ⁴ Cui'ne cama'pë pa'ijê'ë, si'si cocare, coa cayere, cui'ne ca'a cocata'a si'ayere co'aye yo'oyena cuasa huëoyere cama'pë pa'ijê'ë. Coa ai jerepa mësaruse'e, Maija'quëre de'oji cajê pëpaye pa'iji. ⁵ Mësarupi tsoe ta'ñe asayê, yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'ocohua'ipi, panita'a si'sire yo'ocohua'ipi, panita'a jaiye co'amañare paye yëcohua'ipi Cristo cui'ne Diosu cuañe tē'te cacaye ti peoyê. Jaiye co'amañare yëcohua'i cato pai de'huasi Diosuni sêñeje pa'iohua'i a'ë. ⁶ Iye tayo yo'oyere de'oye a'ë cacohua'ini coso cuañoma'pë pa'ijê'ë. Jaje yo'ocohua'ire Maija'quëpi pëi nejaja'quë api, iñe sehuocaima'pë yo'ocohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, mësaru jaohua'ire tsioma'pë pa'ijê'ë.

⁸ Ja'rë mësaru nea hue'ñare paë'ë. Yure mai Êjaë ja're tsioni pa'i do'ire mia hue'ñare pa'iyê. Jaje pa'i sête mia hue'ña pai sête de'oye pa'iyepi pa'iji. ⁹ Iye miañepi iyere neji: de'oye yo'oyere, nuñerepa cayere cui'ne tayo saima'pë pa'iyere. ¹⁰ Maija'quë yëye yo'oyere ye'yejê'ë. ¹¹ Cui'na maca yo'oma'pë pa'ijê'ë, cöcai ma'ñere, nea hue'ña acohua'i yo'oyere. Coa ai jerepa co'ayere mia hue'ñana eto iñojê'ë. ¹² Jaje pa'ina, sehuoma'cohua'i yahue yo'oyere cayequê huajëya'ji, maire. ¹³ Jaje pa'iquëta'are miañepi yahue yo'ose'ena ju'aquëna, si'aye tiñarepa ñaño pa'iji. Jaje pa'ina, si'ayere yahue yo'ose'ere cöni iñoja'quë api, miañepi. ¹⁴ Jaje pa'ina, case'e pa'iji:

Sètajë'ë, caiquë,
ju'isicohua'i jopopi huëijë'ë,
Cristopi miacaija'quëre.

¹⁵ Jaje pa'iyë sête de'hua mësaru yo'ojë pa'iyere ñajë pa'ijë'ë. Huesëohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë, coa ai jerepa ta'ñerepa asajë pa'ijë'ë. ¹⁶ De'lo co'amañare esa nejë'ë, co'a mu'señare pa'i do'ire. ¹⁷ Coa huesërepa yo'oma'pë pa'ijë'ë, du'ru macarepa jere Ëjaërepa yëquë'ni cuasani, i yëyere yo'ojë'ë. ¹⁸ Cono cuépema'pë pa'ijë'ë. Ja cato nëajaiñe peoyerepa coa yo'oyena saye a'ë. Ai jerepa Maija'quë joyopi timësicohua'ipi pa'ijë'ë. ¹⁹ Pa'ijë tsoe jëjënne toyase'ëpi sehuosicohua'i jëjënnepi cui'ne joyo jëjënnepi sa'ñe cajë pa'ijë'ë, cui'ne iye jëjënnepi jëjëjë si'a joyorepapi sihuajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pa'ijë'ë. ²⁰ Si'anë Maija'quëre de'oji, cajë pëpajë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo mamipi.

Sehuosicohua'i Huë'e Pa'iyë

²¹ Sa'ñe de'oye sehuojë pa'ijë'ë, Maija'quëre ca'ra do'ipi.

²² Nējohua'i ëjere de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë, mai Ëjaëre sehuoyeje pa'ye. ²³ Cristo sehuosicohua'i mēne siopë api, cui'ne pa'ye ëjëje nomio mēne siopë api, Cristo sehuosicohua'ire huasoquë api, i capë acohua'ire. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristore sehuosicohua'i de'oye i cuañeñe sehuojë pa'iyëje pa'ye cui'ne nējoje ëjere si'aye sehuoco pa'iyë pa'iji.

²⁵ Ëjëpi nējore oiye pa'iji, Cristo oi i oiye iñoquë sehuosicohua'ire jucacaise'ëje pa'ye. ²⁶ Jaje pa'ina, i tsecore pare nējoje pa'iore pasi'i caquë Maija'quë coca quëa do'ija'a Maija'quë joyo ocopi tsoa topi si'a ite sehuocohua'ire. ²⁷ Jaje tsoa topi i ñaquë payere caquë si'si te'ñaje, sêje, cui'ne yeque co'aye ña cuañeñe peocore pani de'oconi i tsecore pasi'i caquë. ²⁸ Jaje pa'ye ëjëohua'ipi nējohua'ire oiye pa'iji, iohua'i capëa oiyeje pa'ye. Nējore oiquë cato ija'a co'ye oiyeje pa'ye oiji. ²⁹ Co'ye iohua'i capëre coecohua'i peoyë, pai. Coa ai jerepa aøjë cui'ne ñacaicohua'i a'ë. Jaje cui'ne Cristoje ite sehuosicohua'ire i capë acohua'ire ñacaiji. ³⁰ Jaje pa'ina, mai i capë cui'ne tara acohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, ëmëpi huejaquë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jëoñe pa'iji, nējona tsioyere caquë. Ja maca cayahua'i pa'isicohua'ipi tsioni te'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³² Iye cato yahuese'e a'ë. Jaje me asaye'ni pa'iquëta'are yë'ë cato cayë, Cristopi ite sehuocohua'i ja're tsioni pa'iyë ayere. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ñape ëmë nējore oiye pa'iji, i capë oiyeje pa'ye, cui'ne nomiopi ëjere io ëjaëre pare dahuëre ñaco pa'ijaco.

6

Mamajë Cui'ne Pëca Ja'quëohua'i Pa'iyë

¹ Mai Ëjaëre sehuocohua'i sête mësaru ja'quëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje yo'oye nuñere pa'ë. ² Moisés cuañese'ëpi ca nëose'e pacopi du'ru acopi caco ñeje: "Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core oi ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë, jai do'i quë'iohua'ire cuasaquë. ³ Jare yo'oquëpi iye yejare ai tsoe sihuaquë de'oye pa'ija'quë api."

⁴ Cui'ne mësaruje ja'quëohua'ijë, mësaru mamajëre pëti ëaye ne huëoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tayoyese'e nu'ñejë ye'yajë ai de'huajë'ë, mai Ëjaë oi yëhuoye ayepi.

⁵ Jo'yaohua'i iye yeja mësaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë'ë. Cristore necaiyeje pa'ye cuasajë. Ëjaohua'ire ñajë, ca'rajë nuñere papi yo'ojë necaijë'ë.

⁶ Johua'i mēsarute ña macase'e de'oye yo'oyeje pa'ye yo'oma'pē pa'ijē'ē, coa ai jerepa si'a joyorepa de'oye cuasajē neje'ē, Diusu yēyeje pa'ye, Cristo jo'yaohua'i sēte. ⁷ Mai Ējaēre necaiyeje pa'ye de'oye cuasajē sihuajē paire co'amaña de'oyerepa necaijē'ē. ⁸ Tsoe mēsarupi asayē, pai ñapere johua'i yo'ose'eje pa'ye jo'yaohua'ire cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ire Ējaēpi isi ja'ñe. ⁹ Ējaohua'ije de'oye yo'ojē'ē, mēsarute necaicohua'ire. Tutu cajē yo'oma'pē pa'ijē'ē. De'hua cuasajē'ē, mēsarui cui'ne jaohua'i te'e Ējaēni ma'tēmo aquere payere, si'a yē'quē maca si'aohua'ire ñaquēni.

Sehuosicohua'i Joyopi Uihua Co'amaña

¹⁰ Yure cato Maija'quē do'ijē, i tutu jerepa pa'yena tsioni i ja're pa'ijē, tutu quē'iohua'i pa'ijē'ē. ¹¹ Si'aye huati cosoyere, sañope quēco saojē'ē, ocue pa'i macarepa pa'iyere cajē, Diusu uihua ja'ñe isise'epi. ¹² Mai cato uihuama'pē pa'iyē, paini capē cui'ne tara quē'iohua'ini. Mai cato uihuayē, maire meñe cuañe tutu payere, huati cosoye tutu quē'iyere uihuayē, iye mu'seña nea huēña huati ējaohua'i quē'i cuañe tuture. Maija'quē tē'tepi sañope uihuayē, co'ayepi maina cacayere ēsejē.

¹³ Jaje pa'ina, co'a mu'se ti'aēna, quēcoyere cajē Maija'quē mēsarui uihua'ia caña isise'ena suñasicohua'ipi pa'ijē'ē. Jaje pa'ijē quēcosi jeteyo'je taima'cohua'irepa pa'ija'cohua'i. ¹⁴ Soldado uihua tēicare suñañeje pa'ye nuñere pare suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijē'ē, cui'neje soldado coti saiñuē jēacaicore suñañeje pa'ye nuñerepa yo'oyere suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijē'ē. ¹⁵ Cui'ne Maija'quē coca jo'cua pa'iyepi ne de'huasicohua'i pa'ijē'ē, soldado zapato suñase'eje pa'iohua'i. ¹⁶ Cui'ne mēsarui Maija'quēre pa'iji cuasayere mēsarute jēacai cua'arepa pajē'ē, huati hua'jo ñaña toa quē'yepi daina, si'aye ne yayoja'core. ¹⁷ Cui'ne mēsarui huaso cuañose'ere quēna mapēje pa'iore pajē'ē, siopē jēacaicore pajē cui'ne Maija'quē joyo hua'tiyore Maija'quē cocare isicohua'i pa'ijē'ē. ¹⁸ Cui'ne Maija'quēre seña jeoma'pē si'anē ai seje pa'ijē'ē, Maija'quē joyo cayeja'a. Yo'o jujahuē cuasama'pē, ocue pa'i macarepa cui'ñasicohua'ipi pa'ijē si'aohua'ire Maija'quē tsecohua'ire secacaijē pa'ijē'ē. ¹⁹ Cui'ne yē'ēreje secacaijē'ē, Maija'quēpi yē'ē ca ja'ñe isiquēna, caquē huaso coca yahuese'ere tiñarepa asa ti'añe, quēcocuē caja'quēre. ²⁰ Maija'quēpi yē'ēre, iye cocare quēcacaijaquē caquē jējo daosiquē a'ē, jare quēa do'ire, yure yē'ē co cuañosiquē pa'iyē. Secacaijē'ē, yē'ē ca'rama'ē i coca quēcacai ja'ñere.

²¹ Tiquico Maija'quē do'iquē, mai oiquēpi, jeoñe peoyerepa mai Ējaē co'amaña cocaiquēpi, si'aye quēasipi, yē'ē iño pa'iyē, cui'ne yē'ē yo'oquē pa'iyēje. ²² Jaje pa'ina, jējo saoyē, mēsarui quē'rona ipi sani iño yēquē pa'iyere quēaquē, mēsarute jerepa yējē de'oye yo'oja'cohua'ire nejaquē caquē.

²³ Diusu Maija'quēpi cui'ne Ējaē Jesucristopi Maija'quē do'ijēre jo'cua pa'iyē sa'ñe oiye isijaquē Maija'quē pa'iji cuasa do'ire. ²⁴ Cui'ne Maija'quēpi i oiye yeque ponama'quēpi de'oye ñacaijaquē si'aohua'i Jesucristore oico-hua'ire.

FILIPENSES

Pablo Cosiquëpi Toyase'e

¹ Pablo cui'ne Timoteo Jesucristo jo'yapi toyayë, iye toya ja'hua si'a Maija'quë do'ijëna, Maija'quë acohua'ina Jesure cajë, tsiosicohua'ina ëjaohua'ina, cui'ne co'amaña caracohua'ire cõcaicohua'ina, cajë toyayë, Filipos daripë pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi cõni oi coa isiyepi de'oye jo'cua pa'ijë.

Pablopì Sehuosicohua'ire Secacaiye

³⁻⁵ Du'ru huëosi mu'sepi iye mu'sena, yë'ë ja're te'e de'o coca cõni necai do'ire, yë'ë mësarute cuasayë ñape de'oji caquë pëpayë, Maija'quëna. Cui'ne ite se maca ai sihuacquë mësarute si'aohua'ire secacaiyë. ⁶ Jaje pa'ina, nuñerepa asayë, yë'ë, Maija'quë mësaruna de'o co'amaña ne huëosiquëpi jëoma'ë de'oyerepa ne saoja'quë api, Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë ja're cõni Maija'quë coa isiyere pa do'ire, mësarute ai oi jaje cuasayë nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë joyore pa'i do'ire yë'ë ja're pa'iyë, yë'ëpi co sitore pa'ito panita'a Maija'quë huaso cocare co'aye cajëna, yë'ëpi ësequë sañope, iye nuñerepa coca'ë caquë ëjaohua'i ña hue'ñana quëa hue'ñare. ⁸ Yë'ë mësarute, Jesucristo oiyepi ai oiyë. Jä oiyere Maija'quëpi ñaji.

⁹ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëre secacaiyë, mësarupi ai ta'ñe cuasacohua'ipi cui'ne si'aye asa ti'acohua'ipi ai jerëpa paire oicohua'ipi, ¹⁰ cui'ne de'oyesele co'ejë yo'ojajë caquë. Jaje yo'ojë pa'ijë mësaru si'si peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Cristo dani mësarute sañope caye pasipi. ¹¹ Paquëna, mësarupi Jesucristo necai do'ipi nuñerepa yo'oyere quëisë'eje pa'ye pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihua ja'ñere.

Cristo Api, Yë'ë Pa'iyë

¹² Yë'ë tëtõ saise'epi de'o coca jerëpa quëaye pönëpi. Jaje mësaru Maija'quë do'ijëpi iyere asajajë caquë quëayë. ¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i soldado pai ëjaë huë'e pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i yecohua'ijë asayë, Cristore tui do'ire tseä cuañosiquë pa'iyë. ¹⁴ Jaje yë'ë tseä cuañosiquë pa'ina, ñajë sehuosicohua'ipi ai jerëpa mai Ëjaëna quëcõjë Maija'quë cocare ti ca'raye peoyerepa yë'ë quëayë.

¹⁵ Yecohua'ipi Cristo coca quëayë, yecohua'i quëayere ëa ñajë pëijë, ai jerëpa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi de'oye cuasajë quëayë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi nuñerepa quëama'pë iohua'i yëyere ti'añu'u cuasajë Cristo coca quëayë. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi co sito pa'iquëpi ai co'a ju'ijacquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are de'oye cuasajë paire oijë quëacohua'i cato asayë, yë'ë iño pa'iyë, Maija'quë coca sañope cacohua'ire ca de'huaja'quëpi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëre iquepi co'acquë'ni si'aye de'oji, Cristo cocare paire oijë quëatoje, panita'a oima'pë coa quëatoje, si'aye sihuayë.

¹⁹ Jaje pa'ina, Mësaru Maija'quëre secacai do'ipi, cui'ne Jesucristo joyo cõcai do'ipi cosiquëpi huaso cuañosiquë pa'ija'quë a'ë cuasaquë sihuayë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa teayë ca jujani tome huesëma'ë pa'ija'quëpi cayë. Jaje pa'ina, yë'ë pa'iyë ña do'ire mësarupi Cristo ai jerëpa pa'i api, cuasajajë caquë yo'okuë pa'iyë, yë'ë huajëquë pa'i maca cui'ne yë'ë ju'isi macaje. ²¹ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ye a'ë, Cristo cui'ne ju'iñepi coa jerëpa de'oyere se ti'añe a'ë. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi capëre huajëquë pa'ini, Ëjaë co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, iquepi jerëpa de'oquë'ni cuasayë, cui'ne de'oyesele pa'ina,

ñaquë. ²³ Jaje cayaye pa'ina, ¿iquepi jerepa de'oque'ni, yë'ëre cuasaquëna jëaji, iti yo'o ja'ñe? Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato ai jerepa de'oji, juní sani Ëjaë ja're de'oye pa'iyepi. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute cato jerepa de'oji, yë'ëpi mësaru ja're ja yë'ta'ta huajëquë pa'iyepi. ²⁵ Jaje pa'ina, nuñerepa cuasayë, yë'ëpi mësaru ja're coní péaye de'oji, mësaru Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere se mëocasi'í caquë cui'ne Maija'quëre cuasajë ai jerepa sihua ja'ñere caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ëre huajëquë pa'ina, tñupë ña cojë ai jerepa Ëjaë Jesucristo necaise'ere, ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

²⁷ Yë'ëpi mësarute sani ñaquëna, pa'iyeye pa'ye pa'ijë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje, Cristo de'o coca cayeje pa'ye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, mësaru ocue pa'í macarepa tuyere, te'e cuasayena tsiosicohua'ípi, si'aohua'í te'e sañope, huaso cocare nejocaiyere ësejë uihuayere quëajëna, coca asaye yëyë. ²⁸ Mësarute sañope yo'ocohua'ini ne quëco cuaño'ma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mësaru quëcojë pa'iyepi tññarepa iñoji, jaohua'í ne huesë hue'ñana saiye cu'ne mësarupi huaso cuañosicohua'í pa'iyena saiye iñoji. Ja pa'íye cato Maija'quë isiye a'ë. ²⁹ Jaje pa'ina, Cristo do'ire huaso cuañoñese'e isiye papi, cui'ne Cristo do'ire, ai yo'o ja'ñeje isipi, mësarute. ³⁰ Yureta'a mësaru yë'ë jare coní tsiosicohua'ípi te'ere uihuajë pa'iyë, yë'ë ja'ne uihuaye ñasicohua'ípi cui'ne yureje ja yë'ta'api yë'ë uihuaye asajë pa'iyë.

2

Cristo Jerepa Pa'í Pa'íye, Jerepa Pa'í A'ë Cuasa Ma'ñe

¹ Jaje pa'ina, mësarupi jerepa yëjë neñere Cristo isiquëna, quëcosicohua'í pani, í oiyepi ca yë'huaquëna, asacohua'í pani, Maija'quë joyopi mësaru ja're pa'ina, asacohua'í pani mësarupi paire teaye pa'iohua'ire pare ñajë ai oiyere pacohua'í pani, ² mësaru pa'iyepi sihua ëaye necaiyë, yë'ëre, mësaru sa'ñe de'oye yo'ojë pa'iyepi, te'e oiyepi, te'e joyopi yo'oque'na pa'iyepi, te'ere cuasajë nejë pa'iyepi. ³ Jaje pa'ina, mësaru cato mësaruse'e pa ja'ñere cajë neñë cuasayepi, panita'a jerepa pa'iohua'í a'ë cuasayepi yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'oma'pë ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'ípi, yecohua'ini mësarute jerepa de'ocohua'ire cuasajë ñajë pa'ijë'ë. ⁴ Cui'ne mësaru de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, yecohua'í de'oye pa'iyere cuasajë yo'ojë pa'ijë'ë.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuasase'eje pa'ye cuasajë pa'ijë'ë, mësaruje. ⁶ Ñajë'ë, í pa'ise'ere Diusuje pa'ita'a, Diusu yë'ëje pasi'í caquë yo'oye papi. ⁷ Paquë coa ai jerepa yecohua'í co'amaña necaicohua'í maña pa'iyena ini paije pa'í maca de'opi si'aye Ëjaë pa'iyere se jeoni. ⁸ Jaje paije pa'í maca de'oni, jerepa pa'í a'ë cuasama'quëpi í de'oye sehuocai do'ire cruzu huajëya'ye pa'iona, jui'í. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi íte si'aye jerepa pa'ire nequë cui'ne si'a mami jerepa pa'í mamire pare isipi, íte. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesús mamire asajë ma'tëmo pa'icohua'í cui'ne yeja pa'icohua'í cui'ne yeja huë'ehuë te'te pa'icohua'íje, si'aohua'í do're ja'ruja'cohua'í a'ë. ¹¹ Do're ja'runi si'a pai maña Ëjaëre papi caja'cohua'í a'ë, Jesucristore. Jare yo'ojë Maija'quëreje, de'oyerepa yo'o u'ni cajë iñoja'cohua'í a'ë.

¹² De'oji, Maija'quë do'ijë maña, yë'ë mësaru ja're pa'í yëhuoquëna, si'anë mësaru Jesús sehuoyeye paye de'oye sehuocaijë yo'ose'eje pa'ye cui'ne yureje ai yëjë yo'ojë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje. Jaje pa'ina, mësaru huaso cuañosicohua'í pa'iyere iñojë, ca'rajë jerepa pa'iohua'í a'ë cuasama'pë nejë'ë. ¹³ Coa Maija'quë í yëyeje pa'ye mësaruna de'oye ne ëaye nëiñe neñepi yo'oyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, ai yo'oyë cajë yahue a'ri coca maña sañope cama'pë, cui'ne sa'ñe pëti

coca cama'pë co'amaña nejë'ë. ¹⁵ Yecohua'ipi mësarute tayocohua'ire cui'ne co'aye yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ne paja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë mama'jerepa ti si'si te'ña peocohua'ipi iye yeja nea jopore papi ma'ñoco miacaieye pa'ye mia'ñë, iye co'a pai cui'ne ti nu'ne yo'oye peocohua'i jopopi. ¹⁶ Pa'iyë isi cocare, iohua'ire quëajë pa'i do'ipi. Jaje pa'ijëna, yë'ë Cristo dai mu'se sihuaja'quë a'ë, mësaruni ñaquë. Yë'ë mësarute quëaquë cu'i maca, coa teaye yo'orojai'ne pahuë caquë. ¹⁷ Mësaru Maija'quë pa'iji cuasajë coa isi'yena yë'ëje cos'i caquë yë'ë pa'iyepi ai yo'oquë ju'itoje de'oji. Jaje pa'ina, yë'ë mësaru ja're cõni sihuayë, ¹⁸ sihuacquëna, mësaruje yë'ë ja're cõni sihuaye pa'iji.

Timoteo Cui'ne Epafrodito

¹⁹ Ëjaë Jesupi cõcaina, de'hue esa jëjo saosi'i, Timoteore. Mësaru pa'iyë asani yë'ëre co'ini quëaquëna, sihuaja'quëre cuasayë. ²⁰ Timoteoje pa'ire peoyë, yequëre. Yë'ë cuasayeje cuasaquë mësarute oi, mësaru de'oye pa'iyere caquë yo'oquëre. ²¹ Jaje pa'ina, yecohua'i cato iohua'i de'oye pa'iyese'le cuasajë yo'ocohua'ipi pa'iyë, mai Ëjaë Jesucristo yëyere yo'oma'cohua'ipi. ²² Jaje pa'iquëta'are tsoe mësarupi ñahuë, Timoteo yë'ë Maija'quë coca quëa maca, mamaquë pëca ja'quëre cõcaieye pa'ye yo'oquëna. ²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'o ja'ñere du'ru se asani, ja maca esa jëjo saosi'i, mësarute ñaja'quëre. ²⁴ Mai Ëjaëpi cõcaina, yë'ëje mësarute de'hue esa sani ñaja'quë a'ë, cuasayë.

²⁵ Cui'ne yeqe ai jerepa de'oji, cuasahuë, Maija'quë do'iquë Epafroditoni jëjo saoyepi. Yë'ë ja're co'amaña nequëni yë'ë ja're te'le sañope yo'oquëni, mësaru yë'ëre cõcaija'quëre cajë jëjo daosiquëni cui'naëni jëjo saoja'quë a'ë, cuasayë. ²⁶ Cui'ne ije mësarute si'aohua'ire ña'ne yëji, ai co'a ju'i pa'iji, ju'iji asasicohua'ini ña huasosi'i caquë. ²⁷ Ju'ire paquëna, asahuë, mësaru. Tirepa juni huesëra'pi, Maija'quëpi teaye ai yo'oquëna, oi jupupi. Ise'ere cuasaquë yo'oye papi, yë'ë cosiquë ai yo'oquëpi ai jerepa oima'quëni caquë, jaje yo'opi. ²⁸ Jaje pa'ina, jaëni esa jëjo saoyë, mësarupi tìjupë huajëquëre ñajë sihuajëna, yë'ëje oima'ë pasi'i caquë. ²⁹ Sihuajë ite pëpajë'ë, mai Ëjaë do'ire. Jaje cui'ne si'anë yecohua'ireje sihuajë oijë de'oye yo'ojë'ë, ije pa'iohua'ire. ³⁰ Jaje pa'ina, mësaru yë'ëre necani ti'a'ne peoyere necasi'i caquë yo'oquë ti jutira'pi, Cristo co'amañare necai do'ire.

3

Nuñerepa Pa'iyë

¹ Yure cato Maija'quë do'ijë, mai Ëjaëni sihuajë pa'ijë'ë, yë'ë ja'në mësarute toyase'ere toya cõtoje, josa te'ere toyaye nëi'ne paji, coa ai jerepa ja cato mësarute de'oye ocue pa'i maca pa'iyere cõcaieye a'ë cuasaquë toyayë. ² De'hua ñajë pa'ijë'ë, jo'ya yaije pa'iohua'ire, co'aye yo'ocohua'ire, ca'ni tãcõhua'ire. ³ Jaje pa'ina, mai joñoapi Maija'quëre sejë, cui'ne Cristo Jesús acõhua'i pa'iyere sihuacõhua'ipi nuñerepa ca'ni tãase'ëje pa'iohua'irepa pa'iyë, capë neñepi ti'a'ne a'ë cuasama'cohua'ipi. ⁴ Yecohua'i capë nese'ena quëcojë pa'iyë ai jerepa yë'ë cato quëcoquë pa'iyë paquëta'a. Jana quëcoma'ë pa'iyë, ñajë'ë.

⁵ Yë'ë cato ocho mu'seña cõasiquë pa'i maca cuiri ca'nihuë tãa cuañohuë. Jaje pa'ina, judío paire pa'ë, Benjamín, tãcapë aquë a'ë, hebreo pai mamaquë a'ë, judío pai cuañeñepi yë'ëre fariseore hue'yosiquë pa'ë'ë. ⁶ Jaje pa'ipi Jesure sehuocõhua'ire cõyere ësequë ai josa yo'oquëpi, si'aye cuañese'le caye de'oye sehuoquëpi, yecohua'i mañaje ti sañope tayoquë api ca ti'a'ne peoquërepa

paë'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristo do'ipi yure cato ti do'i peoye ñañë, ja'në yë'ë itire pa'ë cuasase'ere. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ë Ëjaë Jesucristo pa'iyere jerepa pa'yere asaquë coní ñato, jerepa do'i peoye pa'iji. Jaje pa'ina, Cristoni jerepa ja'ye tsioni pasi'i caquë si'aye coa co'aye ñañë, nejose'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, yureta'a cuañese'e cayere yo'oquë nuñerepa pa'iquë pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristore ire pare cuasacohua'ire Maija'quë nuñerepa pa'iyë isiyere pasi'i caquë pa'iyë. ¹⁰ Yë'ë cato Cristo pa'iyere asa ti'añere yë'yë, i ju'isiquëpi huëisi tutupi yë'ëni pa'ina, asayere yë'yë. Cui'ne i ai yo'ose'e ayere yo'oye yë'yë. Ije pa'i pa'iyere yë'yë, paire oi ju'ise'ena ti'aquë. ¹¹ Pai ju'isicohua'i huëni pa'iyere ti'asi'i caquë yo'oyë.

Ti'añu'u, Cajë Yo'oye

¹² De'oquërepa pa'iyë si'aye ti'ama'quëpi ti'asi'i caquë yo'oyë jare pajaquë caquë Cristo Jesupi yë'ëre du'ru ti'ani paquëpi. ¹³ Yë'ë cato Maija'quë do'ijë, ja pa'iyë ja yë'ta'a ti'ama'quë a'ë, ti'asi'i caquë yo'oquëta'a. Jaje pa'ina, ti'asi'i caquë jeteyo'je nëañere huanëyeyi jeto iti seña hue'ña pa'iyere tutu yo'oyë. ¹⁴ Yo'oquë Cristo Jesús ja're tsioni pa'i do'ire Diosu ma'tëmopi soi hue'ñana i coa isiyere paja'quëpi yo'oyë.

¹⁵ Si'aohua'i Maija'quë pa'iji cuasayena ai de'osicohua'i cato jaje cuasaye pa'iji. Mësarupi te'e cuasama'pë yequere a'ri maña tiñe cuasaye pa'ito Maija'quëpi iño sëtaja'quë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are te'e cuasayepi te'e nëñepi pañu'u mai ti'ase'e cato.

¹⁷ Maija'quë do'ijë, yë'ë yo'o iñose'ere pe'tejë'ë. Cui'ne ñajë'ë, yëquë mësarute ye'yase'eje pa'iyere pa'icohua'ireje.

¹⁸ De'huarepa mësarute cayë: Cristo cruz jucacaise'ere sañope cacohua'i jai pai pa'iyë caquë. Yureje ja yë'ta'api co mea maña se oni toquë cayë: ¹⁹ Jaohua'i cato coa nejo cuañaja'cohua'ipi pa'iyë. Iohua'i diusu cato ëtapë a'ë, cui'ne iohua'ire huajëya'ye nëti'ñe pa'yere yo'ojë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi, iye yeja co'amañase'e cuasacohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mai cato ma'tëmo pai a'ë. Jaje pa'ina, utejë pa'iyë, ma'tëmopi Cristo Jesús maire huasoquë daija'quë api cajë. ²¹ Ipi mai capë ju'ico pa'isicore i capë de'ocore paje pa'iore necaija'quë api, si'aye meñe quëco tutupi.

4

Si'anë Sihujë Pa'ijë'ë, Mai Ëjaëni Cuasajë.

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë maña. Yë'ë yëcohua'i, yë'ë oicohua'i, yë'ë ña ëa ju'icohua'i mësarü a'ë, yë'ë sihuaye, cui'ne yë'ë isi cuañaja' maroje pa'iohua'i. Jaje pa'iyë sëte ocue pa'i macarepa mai Ëjaëre tuijë pa'ijë'ë.

² Evodiare cui'ne Síntiquere señë, sa'ñe yo'ojë cayere jeoni mai Ëjaë tsecohua'i sëte te'e de'oye cuasajë pa'ijajë caquë. ³ Jaje pa'ina, më'ëre señë, yë'ë yo'oyeje pa'yere nequë pa'iquëna, më'ëpi jaohua'ire Maija'quë do'ijëre cöcaijaquë caquë. Huaso coca yë'ë quëaquëna, jaohua'i yë'ëre de'oyerepa cöcaisicohua'i a'ë, Clemente ja're coní, cui'ne yecohua'i yë'ëre cöcaicohua'i ja're coní. Jaje pa'ina, iohua'i mami ti pa'i toya pëpëre pana toyase'epi pa'iji.

⁴ Si'anë mai Ëjaëni sihuajë'ë. Tijupë cayë, sihuajë'ë, ini. ⁵ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarute de'o paire pa'ë cajë ñajajë mësarupi quëcojë de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë. Mai Ëjaë ja'yere pa'iji.

⁶ Si'aye tëtö saitoje co'a ju'ijë oima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Maija'quëni sejë de'oji cajë pëpajë si'aye mësarü yë'yere iñojë'ë, Maija'quëna, ite se maca.

⁷ Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi mësarute i jo'cua de'oye pa'iyere isija'quë api, mai

asa ti'añe peoyere pare. Isina, iye jo'cua de'oye pa'iyepi mësaru joñoa cui'ne mësaru cuasajë pa'ie de'oye ñacasipi, Cristo Jesús do'ipi.

De'oyese'e Cuasajë'e

⁸ Tëjyerepa cayë, mësarute. Maija'quë do'ijë, nuñere pare cuasajë'e, yecohua'ipi Ëjaëre ñajëna pa'iyere, itire pare de'oyere pare sihuajë ñañere, dëoye ca cuañonere. Si'aye de'oyere cuasajë'e, yecohua'i sihuajë de'oye cacaiyere.

⁹ Jaje pa'ina, yë'e ye'yase'ere, yë'e mësarute quëase'ere, yë'e caquëna, asase'ere cui'ne yë'e yo'oquëna, ñase'ere jare yo'ojë'e. Jaje yo'ojëna, Diusu jo'cua de'oye pa'ie isiquëpi mësaru ja're cöni pasipi.

Filipenses Acohua'ipi Pablöre Cöcaiye

¹⁰ Ai sihuayë, mai Ëjaëre, mësaru yë'ere cuasa huëo cöse'ere caquë. Cama'ë pa'iyë, yë'ere huanëyesicohua'ipi, cuasa huëohuë caquë. Yë'e cato cayë, yo'o ti'añepi peoquëna, cöcaiye yëjëta'a pasicohua'ipi cöcai huëohuë caquë.

¹¹ Cama'ë pa'iyë, co'amañapi peoquëna, pa'iyë caquë. Yë'e cato yë'e payere sihuaquë pa'iyere ye'yesiquë a'ë. ¹² Co'amaña peoquëna, pa'iyere jaiye co'amaña payere timësiquë pa'iyere, ai ëa ju'iñere, tëtö saise'erepa payere, cui'ne peoquëna pa'iyere, coa si'aye tëtö sai ye'yesiquë a'ë. ¹³ Jaje pa'ina, coa si'aye quëcoquë ne ti'añe payë, Cristo tutupi cöcaina. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarupi de'oye yo'ojë yë'ere cöcaë'e, ai yo'oquëna, mësaru co'amañapi.

¹⁵ Macedoniapi du'ru macarepa huaso coca quëa huëoquë sai maca mësaru Filipos acohua'ipi yë'ere cöcaë'e, mësaru isiyepi. Yequë hue'ña sehuocohua'i cato cöcaiye pahüë. Tsoe mësarupi asayë, ja yo'ose'e. ¹⁶ Ja yë'ta'a yë'e Tesalónicare pa'ina, mësaru cayaye jëjo saohuë, curiquë, yë'ere jopo caraye cöcai ja'ñere. ¹⁷ Coa mësaru isijëna, payese'e co'ema'ë pa'iyë. Coa ai jerepa mësaruje iti cöcaiye ayepi nese'ere, quëise'eje pa'yere pajajë caquë co'ecaiyë.

¹⁸ Si'aye imahuë, mësaru isiye. Caraye peoji, yure ai payë. Mësaru Epafrodito ja're jëjo daose'ena cöni jerepa payë. Mësaru jëjo daose'e, cato huëo së ma'ñare Maija'quëna coa isiyeje pa'ye a'ë, ai yo'ojë ite isiyeje pa'ye a'ë, Maija'quë sihuaquë ñañe a'ë. ¹⁹ Yë'e Diusupi mësarute si'aye caraye isija'quë api, Cristo Jesús do'ipi. I jaiye de'oyere pare payeje pa'ye isisipi. ²⁰ Je'nëna de'oquëre pani Diusu. Maija'quërepa cañu'u, ite. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²¹ Si'aohua'ire pëpacaijë'e, Jesucristo do'ipi Maija'quë tsecohua'i de'osicohua'ire. Cui'ne iño yë'e ja're pa'icohua'ijë Maija'quë do'ijë mësarute pëpa saoyë. ²² Si'aohua'i iño pa'icohua'i Maija'quëre pacacaicohua'ipi cui'ne romano pajë ëjaë huë'e acohua'ijë jaohua'ipi airepa cajë pëpa saoyë, mësarute.

²³ Mai Ëjaë Jesucristopi si'aohua'ire mësarute de'oye ñacaija'quë. Jaje pa'ijaquë.

COLOSENSES

Pëpayë

¹ Yë'ë Pablopï Maija'quë yëyepi Jesucristo jëjo saoquë de'osiquëpi, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're conï, ² iye toya ja'hua Cristore asa do'ire Maija'quë do'ijëpi Colosas daripë pa'icohua'ina, Maija'quë tsecohua'ina sehuosicohua'ina cajë toyayë. Maija'quë mësarute oi i coa isiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Sehuosicohua'ire Pablo Secacaiye

³ Si'anë mësaruni cajë secacaiyë, Maija'quëna, Jesucristo pëca ja'quëna de'o'ji cajë. ⁴ Mësarü Jesucristore pa'ire paji cuasajë pa'icohua'ipi. Si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire oijë pa'iyere quëajëna, asa do'ire pajë señë. ⁵ Jaje mësarü cato yo'oyë, mësarute caquë de'huacaise'e ma'tëmöre pa'iji cajë ute do'ipi. Iye uteye mësarü t'j'ahuë, nuñerepa huaso cocare quëajëna, asasi do'ipi. ⁶ Mësarute quëajëna, asasi cocapi ai de'oco si'a hue'ña quëiona, tëayë. Mësarü Maija'quë oiyere asani iye oiyere nuñere pa'ë cajë asasi maca mësarute yo'ose'eje pa'ye yequë pa'ireje yo'o'ji. ⁷ Iye cocare pare mësarute yëquë oiquë Epafraspi ye'ypai, yëquë ja're co'amaña nesiquëpi cui'ne mësarü Cristore necaiquëre pare ñaquëpi. ⁸ Jaëpi dani yëquëre quëapi, mësarü pa'iyere cui'ne mësarü joñoapi sa'ñe oijë pa'iyere.

⁹ Mësarü pa'iyere quëajëna, asasi maca acohua'ipi, mësarute jëoma'pë Maija'quëre secacaiyë, ipi si'aye i yëye, joyo pa'iyere ta'ñe asaye isiquëna asajë pa'ijajë cajë. ¹⁰ Jaje asa ti'acohua'i pa'ijë yureta'a si'aye de'o co'amañase'e quëñeje pa'ye yo'ojë, Ëjaë tsecohua'i sëtë i sihuauquë ñañere yo'ojë, cui'ne ai jerepa Maija'quë pa'iyere asa ti'ajë pa'ijë'ë cajë. ¹¹ Jaje pa'ina, cui'ne señë, ite, mësarute i de'o tuture papi tutu quë'iohua'ire necaijaquë cajë. Jaje necaina, tutu isi cuañosicohua'i pa'ijë, yo'o jujaye peoyerepa dahuëre yo'ojë sihuajë si'aye quëco ti'ajajë cajë. ¹² Jaje quëco ti'acohua'i pa'ijë yureta'a Maija'quëre sihuajë pëpaja'cohua'i a'ë, i tsecohua'ire isi co'amaña ayere conï mia hue'ñare pana paja'cohua'ire ne de'huasiquëre. ¹³⁻¹⁴ Maija'quëpi maire, nea hue'ñapi jo'yaohua'ire pacohua'ini etoni mai tayose'ere tsie do'ipi sa'i de'huacani i oiquërepa i mamaquë cuañe te'tena ñopi.

Cristo Jucacaisi Do'ipi, Maija'quë Cajeohua'i Pa'iyere

¹⁵ Maija'quë ña cuañoma'quëpi i mamaquëja'a tiña ña cuañoque daji'i. I mamaquë cato si'aye peo'në aquëre papi. ¹⁶ Jaë ja're conï Maija'quë si'aye iye yeja pa'iyere cui'ne ma'tëmöre pa'iyere de'huapi, mai ña ti'a ma'ñe, cui'ne mai ña'ne de'huapi. Jaje cui'ne si'aye cuañëñere, meñe cuañe tutu payere, ëjaë pa'iyere, jo'ya ne tutu payere Cristo ja're conï de'huapi, i tse pa'i ja'ñere. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristo cato si'a co'amaña peo'në du'ru pa'isiquë api. Jaje pa'ipi ipi ñacaina, i tutupi si'aye de'oye iti pa'i macare pa'iji. ¹⁸ Cui'ne yequeje Cristo cato sehuosicohua'i siopë api. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ire pa'iyere isiquëpi du'ru pa'iquëre papi si'aye du'ruja'a pasi'i caquë ju'ñeje juni hue'ji'i. ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuapi, si'aye i pa'iyepi Cristore pa'ina. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë Cristo do'ija'a si'a iye yeja pa'icohua'ire cajeohua'i de'osi'i cuasapi, ma'tëmöre acohua'ijë pa'iohua'ire, cuasaquë Cristo cruz ju'i do'ija'a cajeohua'ire de'huapi.

²¹ Ja'në mësarü joñoapi co'aye cuasajë yo'o do'ire Maija'quë sañope yo'ocohua'ipi ti'ohua'i pa'ë, pa'isicohua'ipi. Yure cato Maija'quë cajeohua'i

de'ohuë, ²² Cristo ai yo'oquë jucacaisi do'ipi. Iye cato yo'opi mësarupi i ña hue'ñare pana ina isicohua'ipi ti si' si te'ña peocohua'ipi pa'ijëna, pasi' i caguë. ²³ Ja ñaquë payere ti'añere cajë mai utejë pa'iyere, huaso coca mësaru asase'ere ti hua saima'pë, Maija'quë pa'ire paji cuasayere ocue pa'i macarepa cuasajë tuiye pa'iji. Iye cocare si'a hue'ña quëacaiyë, yë'ë Pabloje jare quëacaiquë pa'iyë.

Pablo Sehuosicohua'ire Necaiye

²⁴ Cristo i capë acohua'ire oi ai yo'ose'e carayere, yë'ë capëpi mësaruni caguë ai yo'oquë ne saocai yure cato ai sihuayë. ²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ë sehuosicohua'ire necaija'quëre nepi. Neina, i cuañe nëose'eje pa'ye mësaru de'oye pa'i ja'ñere caguë si'aye i coca quëacaiquë pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'ina, tsoe hue'ña ometëcana yahuese'e pai asa ma'ñe pa'ise'ere yureta'a i tsecohua'ina iñose'ere jare quëayë. ²⁷ Maija'quëpi yë judío pai peocohua'ina, iye pai asa ma'ñe yahuese'ere de'oyere pare iñopi. Ja cato Cristopi mësaruni pa'iyë a'ë. Jaë api, mësaru utejë pa'iquë de'oquërepa.

²⁸ Yëquëpi Cristo ayere quëayë. Si'aohua'ire de'oyerepa asa ti'ajajë cajë ye'yajë cui'ne yëhuoyë. Jaje yo'ojëna, Cristona tsiosicohua'ipi de'oyerepa pai ñape ai de'osicohua'i pa'ijajë cajë. ²⁹ Jare caguë yë'ë, si'a tuturepa yo'oquë neñë, Cristo cuañe tutu yë'ëre isiyepi.

2

¹ Yë'ë cato yëyë, mësarupi yë'ë mësarute caguë jëayerepa yo'oyere cui'ne Laodicea acohua'ire caguë yo'oyere cui'ne si'ahua'ire yë'ëre ñama'cohua'ire caguë yo'oyere asayere. ² Jaje pa'ina, mësarupi cui'ne jaohua'ipi con i joñoa quëcoyere pajajë caguë yo'oyë, sa'ñe oiyena tsiosicohua'ipi pa'iji cuasacohua'ipi. Diusu pa'iyë cui'ne Jesucristo pa'iyë yahuese'ere asa ti'ajajë caguë yo'oyë. ³ Jaë api, si'aye ta'ñe cuasaye, cui'ne asa ti'añe paquërepa. ⁴ Jaje cayë, mësarute, asa ëaye ta'ñe ca cocapi yecohua'ije cosojë nema'pë pa'ijajë caguë. ⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi mësaru ja're con i pa'ima'ë panije, mësaru ja're con i pa'iyë, yë'ë joyopi. Jaje pa'ina, sihuaguë ñañë, mësaru, cui'na hue'ña yo'oma'pë pa'iyena Cristo pa'iji cuasayere ocue pa'i macarepa pa'iyere.

Cristo Ja're Huajë Pa'iyë

⁶ Ejaë Jesucristore mësaru yëjë pa'iji cuasajë sehuose'eje pa'ye cui'ne ina tsiosicohua'ipi pa'iji cuasajë pa'ijë'ë. ⁷ Ina jëayerepa, pa'ire paji cuasayepi tsita mesicohua'ipi ocue pa'i macarepa i ja're pa'ijë'ë. Mësaru ye'yese'eje pa'ye Maija'quëre si'anë de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

⁸ De'hua ñajë'ë, yo'ojë jo'ya ne cuañone, aihua'i ye'yase'ena, pai cuasayena, iye yeja pai yo'oyena. Ja cato cosoye a'ë, cui'ne do'i peoye a'ë. Ja cato Cristo yo'o ma'ñe a'ë.

⁹ Ñajë'ë, si'aye, Maija'quë ayepi Cristoni pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë pa'iyepi timësicohua'i carajaima'cohua'ipi pa'iyë, Cristona tsioni pa'i do'ire. Jaë cato si'aye mënë Ejaë api. Cui'ne si'aye mënë cuañequë api. ¹¹ Cui'ne i ja're mësaru tsioni pa'i do'ire, noni ts'i'nëna co'acohua'i pa'iyere huaso cuañohuë, cui'ni ca'ni tēayeje pa'ye mësarute yo'oquëna. Pai jēñapi capëna tēayeje pa'yepi neñe papi, mësarute. ¹² Cui'ne mësarupi Maija'quë tutupi ju'isiquëre huëopi cuasajë sehuo do'ire mësaru oco do cuaño maca Cristo ja're ta cuañohuë. Ta cuañosicohua'ipi cui'ne i ja're con i huëo cuañohuë, ju'isicohua'ipi. ¹³ Ja'në mësaru tayo yo'ocohua'ipi, cui'ne ca'ni tēa cuañoma'cohua'ipi joñoa ju'isicohua'i paë'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi Cristo

do'ija'a mäsarute i ja're coní pa'íye necají'i. Necai si'aye tayo yo'ose'ere sai de'huacají'i, Cristo do'ípi. ¹⁴ Mai co'aye yo'o do'ire, jare maipi saíñe pa'ise'ere Maija'quëpi cruzuna quë jeopi, maire sañope toya nëose'ere peo hue'ñarepa nejoquë. ¹⁵ Jaje yo'loquë Cristo cruzna ju'ise'epi si'aye ëja pa'ise'ere cui'ne maire meñe cuañecohua'i tutu pa'ise'ere meñe quëco huesëpi, si'ahua'i ña hue'ñare pana.

Ma'tëmo Co'amañare Co'ejë'ë

¹⁶ Jaje pa'íye sëte yecohua'íje mäsarute nuñe yo'oma'cohua'i a'ë, cama'pë pa'íjajë mäsaru aínere, panita'a ucuyere panita'a fiesta mu'señare, ñañëja'a sè'ayere, panita'a pëa huajë mu'se ayere. ¹⁷ Si'aye iye cato, itirepa dai ja'ñe pa'ina, pai to'ouje pa'ye a'ë. Ja itirepa cato Cristo a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mäsarute isija'a co'amañare nejocajë teaye pa'iohua'i ña cuañecohua'ipi cui'ne huiñaohua'ire secohua'ipi, mäsarupi iohua'i yo'oyena ñajë sehuojëna. Jaohua'i cato ti iohua'íje ña ma'ñere cui'ne paise'e huëojë cuasayere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi. ¹⁹ Jaohua'i cato Maija'quë cuasa nëose'eje pa'ye yo'loquë pai ñape te'ña te'e capëna tsioquë, aoquë ai de'huaquë Cristona, iti siopëna tsioma'cohua'ipi yo'oyë.

²⁰ Mäsaru Cristo ja're ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cuañe tutupi cuañequëna, pa'íye pañë, mäsaru. ¿Jaje pa'iquëta'are mäsaru me yo'ojë ja yë'ta'a iye yeja pai yo'ojë pa'iyere pa'ijë, ²¹ iye yo'oma'pë, aínë pajë'ë, iye, cui'ne iyere tseama'ë, më'ë jëtëpi caye'ni? ²² Si'aye jaje caye cato, pai cuañejë ye'yaye a'ë, si'aye ja co'amaña cato iti yo'o macana cara ja'ñe a'ë. ²³ Nuñerepa cayë, ja teaye pa'iohua'i pa'ijë cui'ne capë ai jëaye cuañejë yo'oye ai ta'ñe yo'oyerepa ña cuañoji, Maija'quëre ti'añu'u cajë yo'oye. Jaje pa'iquëta'are mai capë yëyere sañope yo'oyere cöcai ma'ñe a'ë.

3

¹ Mäsaru Cristo ja're huëisicohua'i sëte ma'tëmo co'amañare co'ejë'ë, Maija'quë ëja të'huire Cristo ñu'i hue'ña ayere. ² Ma'tëmo ayere ai yëjë pa'ijë'ë, iye yeja co'amañare cuasama'pë. ³ Mäsaru cato, tsoe Cristo ja're coní ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mäsaru pa'íye yure Cristo ja're Maija'quëna yahuese'epi pa'íji. ⁴ Jaje pa'ina, Cristo mäsaru pa'iyepi ñai cö maca mäsaruje i de'oyere pare tımësicohua'ipi ñaija'cohua'i a'ë, i ja're coní.

Tsoe Pa'íye Cui'ne Huajëye Pa'íye

⁵ Jaje pa'íye sëte si'aye mäsaru iye yeja aye yëyere ne huea saojë'ë: yequë nomiore, panita'a yequë ëmëre yo'oyere, ëa ña huesëyere, si'sire yëyere, co'amaña ai tsí'so tımëñe cuasayere. Ja cato de'huasi diisure señeje pa'ye a'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'ire Maija'quë pëi nejoñepi daija'coa, ite de'oye sehuo-caima'cohua'ire.

⁷ Ja'në mäsaruje jare yo'ojë pa'ahuë'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure mäsarupi si'aye iyere jeocojë'ë, pëtire, ëa ña huesëyere, co'ayere yecohua'ire tea ju'ijë tutu cayere, cui'ne mäsaru yë'opopi si'si coca cayere. ⁹ Ja'në pa'ise'ere jeisicohua'i sëte, yure yecohua'ire cosoye pajë'ë. ¹⁰ Huajë pa'iyena, suñasicohua'ire ja pa'iyepi si'a mu'señapi ponaquë saiji, maire de'huasiquëje pa'iohua'i pa'iyena ite de'oyerepa asa ti'a macaja'a, yo'o tëjiyere caquë.

¹¹ Jaje pa'ina, huajë pa'íye pacohua'ire cato peoji, griego pai a'ë, judío pai a'ë, caye peoyë, ca'ni téacohua'i, téama'cohua'i, jo'yahua'í cui'ne jo'ya ne cuañoma'cohua'i. Coa si'a pai te'e pai pa'iyë, Cristo tsecohua'í, ipi si'ahua'ire pa'í do'ire. ¹² Maija'quëpi mäsarute ai oi sahuani i pai pa'íjajë caquë soipi. Jaje pa'íye sëte paire teaye ñani oiyna, de'oye necaiyere pana, ai jerepa pa'iyë

cuasama'cohua'i pa'iyena, a'jicohua'i pa'iyena, cui'ne yo'o jujama'cohua'i pa'iyena, suñasicohua'irepa pa'ijë'ë. ¹³ Co'aji, quëco juhahuë caye peoyerepa. Sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Cajeipi sañope yo'ose'e paquë pa'ito, i co'aye yo'ose'ere oni yejejë'ë, Ëjaërepa mësarute oi sai de'huacaise'eje pa'ye. ¹⁴ Païre oiyena suñasicohua'irepa pa'ijë'ë, ja oiyepi de'oyerepa. Te'ije pa'iohua'i tsioni pa'ye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute, Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyepi, mësaruto joña de'oye cuajaquë caquë Maija'quëpi soini te'e capë acohua'ire nepi. Jare de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, si'anë Cristo cocapi mësaruto joyo timëse'erepa pa'ijaquë. Pa'ina, yecohua'ire ye'yajë cui'ne yëhuojë'ë, tañe pa'i cocare papi. Mësaruto joyore papi i necaise'ere pëpajë sihuajë jëjëjë'ë, tsoe toyase'epi, yure toyase'epi cui'ne joyo etayepi. ¹⁷ Cui'ne coa si'aye mësaruto caye panita'la yo'oye pa'ito, mai Ëjaë Jesucristore necaiyë cuasajë Jesús do'ija'a Maija'quëre de'oji cajë pëpajë'ë.

Huejasicohua'i Pa'iyë

¹⁸ Nëjohua'i mësaruto ëjëohua'ire ëjaohua'ire cuasajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, ja'ë, Cristore sehuosi nomiohua'i yo'ojë pa'iyë. ¹⁹ Cui'ne mësaruto ëjëohua'ijë mësaruto nëjohua'ire oijë pajë'ë, co'arepa jëaye tutu caye peoyerepa. ²⁰ Mamajë mësarujë si'aye mësaruto ja'quëohua'i caye de'oye sehuocaijë'ë, ja'ë, Maija'quë sihuaquë ña'ne. ²¹ Ja'quëohua'i mësarujë mësaruto mamajëre de'oye oijë ye'yajë'ë, jerepa de'oye yo'oye yëja'cohua'ire, tea ju'iñeje yo'ojëna, co'a de'ojë. ²² Ëjaohua'ire pacohua'i, jo'yaohua'i maña mësarujë mësaruto ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë nejë'ë. Iohua'i ña macase'e iohua'ini de'oye iñoñu'u cajë yo'oma'pë. Coa ai jerepa nuñerepa cuasa joyopi ëjaëre pare pa do'ire yo'ojë'ë. ²³ Jaje pa'ina, pa'ini necaiyë cuasaye peoyerepa co'amaña nejë'ë sihuajë, Ëjaë Jesure necaiyeje pa'ye cuasajë. ²⁴ Jaje pa'ina, mësaruto nuñerepa Ëjaëni Cristore necaisi do'ire, i mësarute i paye ayere isija'quë api, nesi do'ire. Jare mësaruto tsoe asajë yo'oyë. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are, co'aye yo'loquë cato, jare i co'aye yo'ose'eje pa'ye sai cuañoja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre cato peoji iquëse'ere de'oye yo'ocasili cayeje.

4

¹ Mësarujë ëjaohua'i, ma'tëmöre mësaruto yo'ose'e caja'quëre mësaruto Ëjaëre pare paye sête jare cuasajë mësarute necaicohua'ire de'oye nuñerepa yo'ojë'ë.

² Sëtasicohua'ipi pa'ijë si'anëpi Maija'quëre sejë de'oji cajë ite pëpajë pa'ijë'ë. ³ Cui'ne yëquëreje secacaijë'ë, mai Ëjaëpi i coca quëaja'a sa'ro hui'yocaijaquëre, yahuesi cocare Cristo ayere cajë quëaja'quëre, ja cocare yë'ë quëaquë pa'i do'ire tseja cuañosiquë pa'iquë. ⁴ Sejë'ë, cui'ne yë'ë i coca quëa maca tiñarepa asaye quëa ja'ñere.

⁵ Sehuoma'cohua'i ja're pa'ini ñare pajë pa'ijë'ë, si'anë de'oyese'e yo'ojë. ⁶ Jaje pa'ina, mësaruto coca cayepi saija'iñeje pa'ye de'oyerepa pa'ijaquë cui'ne iohua'i seña asañu'u cajë señere. Pa'i ñapere de'oyerepa quëajë sehuocaicohua'i pa'ijë'ë.

Pëpa Tëjiye

⁷ Yëquë oiquërepa Tiquico nuñerepa Maija'quë do'iquëpi, yë'ë ja're de'oyerepa mai Ëjaë co'amaña necaiquëpi, mësarute yë'ë yo'loquë pa'iyë quëaja'quë api. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute yëquë pa'iyë quëaquë cui'ne Maija'quëre jerepa yëjë quëaja'quëni mësaruto quë'rona jëjo saoyë. ⁹ Cui'ne

ĩ ja're cõni saiji, yēquē oiquērepa, nuñe pa'iquērepa, Maija'quē do'iquē Onésimoje mēsaruru aquēje. Jaohua'ipi quēaja'cohua'i a'ē, iño tēto saijē pa'iyē.

¹⁰ Aristarcopi yē'ē ja're tseā cuañosiquē pa'iquēpi mēsarute pēpa saoji, cui'ne Marcosje pēpaji, Bernabé mamaēje. Jaēpi mēsaruru quē'rona saiquē pa'ito de'oye pēpani ñacaijē'ē, ite. ¹¹ Jesús yequē mami Justo hue'equēje pēpaji, mēsarute. Icohua'i a'ē, judío pai acohua'ipi sehuosicohua'ipi, Maija'quē cuañe tē'te ayere yē'ē ja're nesicohua'i, jaohua'ipi yē'ēre sihua ēaye necaisicohua'i a'ē. ¹² Epafrajsje mēsarute pēpaji, mai Ējaē Jesucristore necaiquēpi. Jaē cato mēsaruru aquē api. Jaje pa'ina, mēsaruni cuasaquē si'anēpi Maija'quēre seacaiji, mēsarupi ōcue pa'i macarepa pa'ijē Maija'quēna mēsaruru pa'iyere isisicohua'ire papi ĩ yēyere yo'ojajē caquē. ¹³ Yē'ēpi ñaquē a'ē, Epafrajs mēsarute, cui'ne Laodicea pa'icohua'ire cui'ne Hierápolis pa'icohua'ire ai cuasaquē Maija'quēre sei pa'ina, ñaquē. ¹⁴ Cui'ne Lucas yē'ē oiquē paire jujuquēpi cui'ne Demaspi cõni mēsarute pēpayē.

¹⁵ Laodicea pa'icohua'ire, Maija'quē do'ijēre pēpacaijē'ē, cui'ne Ninfasreje pēpacaijē'ē, io huē'ena sehuosicohua'i tsi'isisicohua'ireje pēpacaijē'ē. ¹⁶ Mēsarupi iye toya ja'o ña tējini jējo saojē'ē, Laodicea sehuosicohua'ina, jaohua'ijē ñaja'cohua'ire. Cui'ne mēsarupi ñajē'ē, Laodiceapi yē'ē toya daose'e mēsaruru quē'ro tĩ'acquēna. ¹⁷ Neje Arquipore cajē'ē: "Mē'ēre mai Ējaē necaijaquē caquē cuañe nēose'ere de'oyerepa yo'ojē'ē."

¹⁸ Yē'ē Pablopi pēpaquē iye toya e'que yē'ē jētē carapēpi toyayē, huanēyema'pē pa'ijē'ē, yē'ē cosiquēpi pa'iyē. Maija'quē oi ñacaiyepi mēsaruni pa'ijaquē.

1 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cqcohua'i Toyaye

¹ Yê'ê Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cõni toyayê, iye toya ja'hua. Maija'quê do'ijêna, Tesalónica daripê pa'icohua'ina Maija'quêna tcioni cui'ne Jesucristo ja're pa'icohua'ina, Maija'quêpi cui'ne mai Êjaê Jesucristopi cõni coa isiyepi, de'oye pa'ijê'ê.

Tesalonicenses Pai Iñose'e

² Mësarute Maija'quê huasose'ere cuasajê si'anê Maija'quêre secacaiyê, de'oji cajê ite pëpayê. ³ Cui'ne mësarupi mai Êjaê Jesucristopi si'aye ne ti'acaiye paji cuasajê ocue pa'i macarepa uteyepi cõcaina, si'aye yo'o jujama'pê ai yo'oye pa'itojê quëcohuê. Cui'ne Maija'quê pa'ire paji cuasayepi co'amaña nehuê. Cui'ne pa'ire oiyeipi pa'ina, yecohua'ire necaê'ê. Jare si'anê Maija'quê ña hue'ña cuasajê señê. ⁴ Maija'quê do'ijê, mësarute Maija'quêpi oi sahuani nesicohua'i a'ê cuasajê pa'iyê, yêquê. ⁵ Cui'ne yêquê mësarute huaso coca quëa maca coa pai yê'ose'e cajê quëaye pahuê. Mësarupi asayê, yêquê mësarupi de'oye pa'iyere cajê yo'ose'e, Maija'quê joyo tuture papi yo'ojê cui'ne nuñerepa itirepa cocare quëayê cajê quëase'e.

⁶ Quëajêna, mësarupi yêquê pa'iyere cui'ne Êjaê pa'iyere ye'yehuê, Maija'quê coca asa do'ire ai yo'oye pa'itojê. Jaje pa'ina, mësarupi sihuajê asahuê, Jesús cocare Maija'quê joyopi sihuaye isiquêna. ⁷ Jaje yo'ojê mësarupi de'oye pani iñoñere ti'ahuê, si'a Macedonia cui'ne Acaya sehuosicohua'ire.

⁸ Mësarupi quê'ro huêose'epi mai Êjaê coca jai saiji, coa si'a hue'ña. Jaje pa'ina, Macedoniase'e cui'ne Acayase'e ti'añe papi. Ai jerepa yequê hue'ña jê ti'api. Ti'acquêna, asayê, mësarupi Maija'quê pa'ire paji cuasajê pa'iyere. Jaje pa'ina, yêquê mësarupi ayere cajê quëaye peoyê. ⁹ Jaje quëaye pajêna, iohua'ipi quëayê, yêquê mësarupi quê'ro do'i saisi maca mësarupi yêquêre de'oye pëpani, cui'ne pai de'huase'ere Maija'quê api cuasase'ere jëoni, Maija'quê huajêquêre pani sehuoni neca huêose'ere. ¹⁰ Cui'ne quëayê, Maija'quê mamaquêpi ju'isiquêni huêosiquêpi Êjaê Jesucristo ma'tëmopi co'i coja'quê api cajê mësarupi utejê pa'iyere. Maire nejoñe daiye huasoquê api, Jesús.

2

Pablo Tesalonicenses Yo'ose'e

¹ Maija'quê do'ijê, mësarupi tsoe asayê, yêquê mësarupi quê'ro do'i sainsi coa noni cui'ye pase'e. ² Jaje pa'ina, mësarupi tsoe asayê, yêquê ja'nê Filiposna ai yo'ose'e, co'acohua'i a'ê cajê josa yo'ojêna. Jaje pa'iquêta'are Maija'quêpi cõcaina, quëcojê Maija'quê de'o coca quëahuê, mësarute, jaiye tutu sañope yo'oye pa'itojê. ³ Jaje pa'ina, yêquê yêhuojê soije cato coa tayose'e peoji. Si'sije peoji. Cui'ne coa paini cosoñu'u cajê cayejê peoye a'ê. ⁴ Coa ai jerepa Maija'quêpi i de'o cocare quëaja'cohua'i a'ê caquê ñani sahuani nesicohua'ipi cayê. Paini de'oye yo'o iñoñu'u cajê yo'oma'pê pa'iyê. Coa ai jerepa Maija'quêre pani yêquê joñoa cuasaye ñaquêni cajê yo'oyê. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quê cui'ne mësarupi pa'iyê, yêquê mësarute ëaye asa cuaño cocapi cajê, cui'ne curire ti'añu'u cajê yo'oye pañe ñasicohua'i. ⁶ Paipi de'oye yêquêre cajajê cajê co'eye pahuê. Mësarupi panije yecohua'ipi Cristo jêjo daosicohua'i a'ê cajê yo'oye pa'iquêta'are pahuê. ⁷ Jaje pa'iquêta'are coa ai jerepa

mësarute oijë de'o pëca ja'co mamajëre ñacaio ai de'huayeje pa'ye yo'ohuë, mësarute. ⁸ Yëquë mësarute ai oë'ë. Jaje pa'ina, coa de'o cocase'e quëaye yëye pahuë, cui'ne yëquë pa'ieje mësaruna isiye yëhuë, yëquë mësarute ai oi do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë, yëquë pa'iyere cuasajë, ñamifiapi cui'ne mu'señapi co'amaña nehuë. Ja yo'ose'e mësarupi asayë. Mësarua acohua'ipi yëquëni cōcañu'u cajë ai yo'oma'cohua'ini cajë yëquëpi nehuë, Maija'quë coca quëa maca.

¹⁰ Mësarua cui'ne Maija'quë pa'iyë, yëquë nuñere papi si'si peoyepi, yecohua'ijë co'aye yo'oyë caye peoyere papi, yo'ojëna, ñasicohua'i. ¹¹ Cui'ne mësarupi asayë, yëquë mësarute pai ñapere jerepa yëjë yo'oye ne huëose'ere cui'ne oicohua'i pa'ijëna, ca yë'huase'ere pëca ja'quë mamajëre yo'oyeje pa'ye. ¹² Jaje yo'ojë cui'ne cuañehue, mësarute Maija'quëre sehuosicohua'irepa pa'iyere pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'ojë. Ipi mësarute soipi, i cuañe te'tere, cui'ne i de'oyere pare i ja're cōni paja'cohua'ire cahue.

¹³ Yëquë quëajëna, asani de'hue Maija'quë cocare pa'ë cajë sehuohue, mësarua. Pai quëaye a'ë cuasajë sehuoye pahuë, nuñerepa Maija'quë cocare pare iye mësarua sehuose'e. Jaje pa'ina, mësarua sehuose'ere cuasajë Maija'quëre de'oji cajë pëpajë señe. Maija'quë cocarepa sête mësarute itipi yo'oquë pa'iji, sehuocohua'ire. ¹⁴ Mësarua Maija'quë coca sehuo do'ire ai yo'oyë, mësarua cajeohua'ipi sañope yo'ojëna. Judío pai sehuocohua'ireje iohua'i cajeohua'ipi sañope yo'ojëna, ai yo'ohuë, Cristo Jesús tsecohua'ipi. Jaohua'ire yo'ose'eje pa'ye yo'oyë, mësaruteje. ¹⁵ Iye judío paipi Ejaë Jesure huaë'ë, Maija'quëre quëacacohua'ire huaise'eje pa'ye, cui'ne yëquëreje pëijë eto saohue. Maija'quëre cui'ne si'aohua'ire sañope yo'oyë. ¹⁶ Jaje yo'ojë judío paipi ëseyë, Maija'quë coca judío pai peocohua'ire huaso cuañojajë cajë quëayere. Jaje yo'ojë jero sa'na iohua'i co'aye yo'oyere mëoñë. Jaje yo'ojë pa'icohua'ire yureta'a, titapi, Maija'quë iohua'ire ai yo'oyepi sai ja'ñe.

Pablopi Yëji, Tijupë Sani Ñaño Tesalónica Pa'icohua'ire

¹⁷ Maija'quë do'ijë, mësarute jeoni so'ore pa'inije huanëyema'pë pa'ë'ë. Si'anë cuasahuë, ñama'pë pa'inije, ai esa sani ña'ñe nëina. ¹⁸ Yë'ë Pablopi coa si'anëpi sani ñasi'i caquëta'a ti saiye pahuë, Satanáspi, huati ëjaëpi ëse do'ire. ¹⁹ ¿Jaje pa'ina, ique a'ni yëquë uteye, yëquë sihuaye cui'ne yëquë nere pahuë cajë cuasa ja'ñe? Mësarua a'ë, Ejaë Jesucristo dai maca yëquë sihua ja'ñe. ²⁰ Jaje pa'ijë'ë, mësarua a'ë, yëquë de'oyerepa nese'ere ñajë sihua ja'ñe.

3

¹ Mësarute cuasayepi quëcoye peoyena, te'i Atenasna pëasi'i cuasahuë. Cuasani pëaquë ² Timoteore Maija'quë do'iquëre Cristo huasoquë coca quëaquëre jëjo saohue, jaëpi mësarute tutu isicai cui'ne mësarua Maija'quë pa'ire paji cuasayere jerepa paye necaijaquë caquë. ³ Necaina, mësarua acohua'ipi te'ijë ai yo'oye pa'itoje yo'o jujama'pë pa'ijajë caquë jëjo saohue. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai jaje ai yo'o ja'ñe pa'iyë. ⁴ Iyere mësarute quëahuë, maire ai yo'oye pa'ijajë coa cajë. Mësarua ja're yëquë pa'i maca, iti case'epi ai yo'oye ti'api, mësarua asase'eje pa'ye. ⁵ Jaje pa'ina, quëcoyepi peoquëna, Timoteore jëjo saohue, mësarua Maija'quëre pa'ire paji cuasajë pa'iyere seni asajaquëre. Yequë huatipi co'aye yo'oyena ne taouna, yëquë mësarute quëase'epi do'i peoye pa'ima'quë caquë jëjo saohue.

⁶ Yure Timoteo mësarua quë'ropi co'ini quëapi, mësarua de'oye Maija'quë pa'ire paji cuasajë cui'ne yecohua'ire oijë pa'iyere. Cui'ne quëapi, mësarua

yëquëre yëjê cuasajê pa'iyere. Cui'ne yëquë mësarute ña ëaquëna, pa'iyeye cui'ne mësarujê yëquëre ña ëaquëna, pa'iyê quëapi. ⁷ Maija'quë do'ijê, yëquë co'a ju'ijê cui'ne ai yo'ojê pa'icohua'ini, mësarû ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'ire paji cuasajê pa'iyere quëaquëna, asani sihuahuë. ⁸ Mësarû jaje Ëjaëre ocue pa'i macarepa tuiyere asarena, yëquëre huajê pa'i huëose'eje pa'yerepa nëiji. ⁹ Jaje pa'ina, me Maija'quëre cajê pëpaye'ni mësarû necaiyere ai sihuayere yëquë joñoana ta'ye saise'erepa panî Maija'quë ña hue'ñana? ¹⁰ Mu'señapi cui'ne ñamiñapi Maija'quëre señê, jêjo saojê'ê cajê, mësarute sani ñajê mësarute Maija'quë pa'ire paji cuasaye caraye si'aye ne ti'acañu'u cajê.

¹¹ Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi cõcaijaquë yëquë mësarû quë'ro do'i sai ja'ñe. ¹² Jare ipi mësarute paire oiye cui'ne sa'ñe ai oijê pa'iyê necaijaquë, yëquë mësarute oiyeje pa'ye oija'cohua'ire. ¹³ Jare ipi mësarute, mësarû joñoana ocue pa'i macarepa cuasajê pa'iyê nejaquë. Nequëna, de'ocohua'irepa pa'ijê'ê, co'aye yo'o do'i peocohua'ire papi, Maija'quë Diusu ña hue'ñana, mai Ëjaë Jesucristo i tsecohua'i de'ocohua'irepa ja're dai maca.

4

Maija'quë Sihuaquë Ñañere Pa'iyê

¹ De'oji, jaje pa'iyê sête Maija'quë do'ijê, Mësarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañêjê señê, Maija'quë sihuaquë ñañere, yëquë ye'yase'ere jerepa yo'ojê pa'ijajê cajê. Tsoe mësarupi jaje pa'iyê.

² Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayê, mai Ëjaë cuañe tutupi yëquë ye'yajê quëase'e, mësarû yo'o ja'ñere. ³ Maija'quë sihuaquë ñañe iye a'ê, i tsecohua'irepa pa'ijê yequë nomiore panita'a yequë ëmëre ti yo'oma'pê pa'iyê a'ê. ⁴ Pai ñape nëjohua'ire pajê, de'oyerepa pa'ijê, iohua'ire ëjaohua'ire ñajê paye a'ê. ⁵ Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyeye pa'ye yo'oma'pê pa'ijê'ê, têtõ saiperepa ëaye nëiñepi cui'ne co'aye yëyepi airepa pa'i do'ire. Jaje pa'ina, ⁶ Maija'quë do'iquêre ti i paye josa yo'ocaima'pê pa'ijê'ê, iye yê'ê quëase'e aye. Jaje yo'ocohua'ire, mai Ëjaëpi tuturepa saija'quë api, yëquë mësarute yo'o ma'ñe a'ê quëase'eje pa'ye. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë maire soima'ê paji'i, si'sire yo'ojê pa'ija'cohua'ini. Coa ai jerepa ina isisicohua'ipi pa'ija'cohua'ini soipi. ⁸ Jaje pa'ina, iye ye'yayere paipi co'aye a'ê cajê asaye coecohua'i pani, pai iti ye'yacohua'ini coema'pê pa'iyê, Maija'quëni coeyê, mësarute i de'o joyo isisiquëni.

⁹ Tsoe Maija'quëpi mësarute sa'ñe oijê pa'iyê ye'yasi do'ire, Maija'quë do'ijêja'a sa'ñe oijê pa'iyê aye toyaye pañê. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësarû si'aohua'ire Maija'quë do'ijêre Macedonia pa'icohua'ire oijê pa'iyê. Jaje pa'iquêta'are jero sa'na ai paire oiyeppi mësarute pa'ijaquë cajê cuañêñê. ¹¹ Yecohua'ire josa yo'oma'pê de'oye pa'ijê'ê, mësarû co'amañare pase'e nejê. Yëquë cuañese'eje mësarû jëñapi nejê pa'ijê'ê. ¹² Jaje pa'ijêna, sehuoma'cohua'ijê mësarute ëjaohua'ire ñaja'cohua'ire, cui'ne mësarute carayeje peoja'core.

Mai Ëjaë Dai Ja'ñe

¹³ Maija'quë do'ijê, sehuoma'cohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cuasacohua'ipi ai oiyê. Jaje pa'ina, mësarupi jaohua'i oiyeje ju'isicohua'ire ai oima'cohua'ini caquë, ju'isicohua'ire yo'oye quëasi'i. ¹⁴ Jesús ju'isiquëpi huëji'i, mai asayeje pa'ye, cui'ne pa'ye Maija'quëpi si'aohua'ire Jesure sehuoni ju'isicohua'ire Jesús ja're cõni daja'quë api.

¹⁵ Jaje pa'ina, cayë, mësarute mai Ējaë ayere ye'yaye sête. Mai huajëcohua'i Ējaë dai maca pa'icohua'i ju'isicohua'ire du'ru têtö saiye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Jare ipi mai Ējaë ma'tëmopi cuãñequë yë'ore papi, tutu quë'ipi, cui'ne huiñaohua'i Ējaërepa yë'opi, cui'ne Maija'quë duruhuëpi cöni jui maca ca-jeja'quë api. Ja maca Cristore sehuoni ju'isicohua'ipi du'ru huëija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Huëtëna, ja maca mai huajëcohua'ipi huëisicohua'i ja're cöni mëijë peo de'otona, siri quë'rona sañope ti'aja'cohua'i a'ë, Ējaëre pare. Ti'ani i ja're cöni ti pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, iye cocare sa'ñe cajë yo'o jujahuë cuasacohua'ire tutu isijë'ë, jerepa sihuajë yëjë yo'oja'cohua'ire.

5

¹ İti daija'a mu'se cui'ne İti tëcahuë toyaye pañë, Maija'quë do'ijë. ² Tsoe mësarupi asayë, mai Ējaë dai mu'se cato co'amaña imaquë ñami daiyeje pa'ye dasipi. ³ Pai de'oji jo'cua pa'ire payë, si'aye de'oji ca maca coa nejoñepi ti'asipi, jaohua'ire, nomio tsj coa huëocona, a'si huëoyeje pa'ye. Ja maca jëaye peoji. ⁴ Maija'quë do'ijë, mësaru cato nea hue'ñare pa'ima'pë pa'iyë. Co'amaña ñaë yo'okuëna, ña quëquëyeje pa'ye mai Ējaë da tita mu'se, ña quëquëye. ⁵ Si'aohua'i mësaru mia hue'ña acohua'i a'ë, mu'se acohua'i a'ë. Ñami cui'ne neañe acohua'i peoyë. ⁶ Jaje pa'ina, mai caiñe peoji, yecohua'i yo'oyeje. Coa ai jerepa sëtasicohua'ipi nuñerepa pa'yere ñajë pañu'u. ⁷ Jaje pa'ina, caicohua'i caiñë, ñami. Cui'ne cöno cuepecohua'i cuepeyë, ñami.

⁸ Jaje pa'iquëta'are mai mu'se acohua'i cato ñare pajë nuñere pare tayo ma'ñere pa'iyë pa'iji. Maija'quë pa'ire paji cuasayena cui'ne paire oiyna suñani, soldado i coti saihuë quëna cañapi suñani jëayeje pa'ye, cui'ne huaso tëjisicohua'i pa'i ja'ñere uteyena, soldado quëna mapë puani jëayeje pa'ye jëañu'u. ⁹ Maija'quë nejaja'cohua'ini maire soima'ë paji'i. Coa ai jerepa mai Ējaë Jesucristo do'ipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë soipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, maipi i ja're cöni ju'isicohua'i panije, cui'ne huajëcohua'i pa'inije pa'ijajë caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, pai ñape yecohua'ire tutu isicajë, yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'oye necajë'ë. Noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sête.

Pablo Yëhuose'e Sehuosicohua'ire

¹² De'oji, yure mësarute Maija'quë do'ijëre señë, mësaru ja're pa'ijë co'amaña nejë. Iyere yo'ojë'ë cajë, cui'ne yëhuojë, mai Ējaë yëyeje yo'ojë mësarute sacohua'ire, mësarupi ëjaohua'ire ña'ne pa'iji, caquë. ¹³ Jaje pa'ina, mësarute johua'i necai do'ire cuasajë ai oijë ëjaohua'ire ñajë pajë'ë. Pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojë, jo'cua pa'ijë'ë.

¹⁴ Cui'ne Maija'quë do'ijë cuãñëñë, mësarute, ne'ne josa coecohua'ire yëhuojë'ë, caquë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ire cöcaijë'ë. Jesús yo'oyere jerepa yëjë yo'oja'cohua'ire, cui'ne cöcaijë'ë, Maija'quëre cuasaye tutu peo-cohua'ire. Si'aohua'ire de'oye cuasajë dahuëre yo'ojë cöcaijë pa'ijë'ë.

¹⁵ De'hua ñajë pa'ijë'ë, te'ijë yequëpi co'aye yo'ouna, cui'ne co'ayepi saisi'i caquë yo'oma'ë pa'ijaquë, coa ai jerepa sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë, cui'ne si'aohua'ire yecohua'ire de'oye yo'oyere cuasajë'ë.

¹⁶ Si'anë sihuacohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'anë Maija'quëre sejë pa'ijë'ë. ¹⁸ Si'aye mësarute daiye Maija'quëna yëye a'ë. Jaje pa'ina, de'oji cajë Maija'quëre pëpajë'ë, Cristo Jesure sehuocohua'i sête.

¹⁹ Toa yayoyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo pa'iyere. ²⁰ Cui'ne coecaima'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i caye pa'ito. ²¹ Asani si'aye nuñere pa'ni i ti cajë neñani de'oyese'e de'huajë'ë. ²² Si'aye co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

²³ Jare ipi Maija'quëpi, jo'cua de'oye pa'ye paquëpi, mësarute nuñerepa de'ocohua'ire necaijaquë, necani mësaru pa'ye si'aye joyo, cuasaye cui'ne capë ti si'si te'te peocohua'ire pare ñacai pajaquë mai Ëjaë Jesucristo dai mu'sere caquë. ²⁴ Mësarute soisiquë ti tayoma'quë api. Jaje pa'ina, i case'eje pa'ye ne ti'aja'quë api.

Pëpa Tëjye

²⁵ Maija'quë do'ijë, yëquëre Maija'quëre secacaijë'ë.

²⁶ De'oye sihuayepi sihuajë, pëpacaijë'ë, si'a sehuosicohua'ire.

²⁷ Mai Ëjaë cuañequërepa do'ipi ca nëoñë, mësarute, iye toya ja'hua si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre ña asojë'ë caquë.

²⁸ Mai Ëjaë Jesucristopi mësaruna i coa necaiyepi yo'okuëna, pa'ijë'ë.

2 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cöcohua'i Toya Cöse'e

¹ Yë'ë Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cöni iye toya ja'hua Tesalónica daripë acohua'ina, Maija'quë Diusuna cui'ne mai Ëjaë Jesucristona tsiosicohua'ina toyayë. ² Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi necaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë, cajë.

Maija'quë Co'ye Yo'ocohua'ire Sqi De'huaye

³ Mësarü Maija'quëre pa'iji cuasayepi ai jerepa ai de'oquëna, cui'ne paire oiyeppi jero sa'na ai jerepa oiye pa'ina, Maija'quëre si'anë mësaruni cuasajë Maija'quëre sejë de'oji cajë pëpayë. ⁴ Cui'ne mësarü yecohua'ipi jösa yo'ojëna, neñañere quëcöjë Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ire pa'iyere, yëquëpi sehuosicohua'i ja're cöni de'oyerepa yo'oye'ni cajë sihuayë, mësarü pa'iyere. ⁵ Iye yo'oyepi Maija'quë pai ñape yo'ose'ere ca de'huaquëpi nuñerepa yo'oyere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute de'ocohua'ire pare ëja de'huaji, i cuañe te'te cacaja'cohua'ire ja ai yo'o do'ipi.

⁶ Jaje pa'ina, nuñere pa'ë, mësarute, jösa yo'osicohua'ire Maija'quëpi ai yo'oyepi johua'ire sañe. ⁷ Mësaruni ai yo'osicohua'ini pëa huajëyere isiquë, yëquë ja're cöni. Iye yo'oye cato pa'ija'coa, Ëjaë Jesús i huiñaohua'i tutu quë'lohua'i ja're cöni ma'tëmopi toa coro ne'su mëñeja'a ñai maca. ⁸ Ja maca Maija'quë pa'iyere asaye coesicohua'ire, cui'ne Jesús huaso coca asaye coesicohua'ire si'sequë nejosi'quë daija'quë api. ⁹ Ja maca jaohua'i ti nejo cuañoja'cohua'i a'ë, Ëjaërepa cui'ne i de'o tuturepa peo hue'ñana, so'ona. ¹⁰ Jaje nejo cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, mai Ëjaë Jesús i tsecohua'ire de'ocohua'ire pare nesi'quë dai maca, ite sehuocohua'i si'aohua'i ite ña quëquëjë de'oquëre pa'ni ca maca, cui'ne mësarujë te'e cöni sihuaja'cohua'i a'ë, yëquë quëajëna, sehuosicohua'ipi.

¹¹ Maija'quëpi mësarute de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë caquë soipi. Soisicohua'ipi jare ti'ajajë cajë si'anë Maija'quëre secacaiyë. Cui'ne i tutupi si'aye mësarü de'oye neñe yëjë cuasaye, cui'ne mësarü Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi co'amaña neñe cöcani ti'ajaquë cajë señë. ¹² Señë, cui'ne Jesucristo mamipi de'oyerepa ca cuañose'e pa'ijaquë cajë mësarute de'oye necai do'ire, cui'ne mësarujë i do'ire de'oye ca cuañojajë cajë.

2

Ti Co'aquë

¹⁻² Mai Ëjaë dai ja'ñere cui'ne mai i ja're tsiojai ja'ñere asacohua'ipi, Ëjaë dai mu'se tsoe ti'api, yëquë toyase'e a'ë cajëna, asani so'o dai cocare asani panita'a jaje Maija'quë iñopi cayena asani ai cuasa huesëma'pë pa'ijë'ë, cajë mësarute Maija'quë do'ijëre jaje cuasama'pë cayë. ³ Coso cuañoma'pë pa'ijë'ë. Ja yë'ta'a Ëjaë dai mu'se ti'ama'në du'ru macarepa cato Maija'quëre ai sañope yo'oyepi pa'ija'coa. Pa'ina, ne huesë hue'ña mamaquëre papi co'aquëre papi etaja'quë api, iye yejana. ⁴ Jaëpi ai jerepa pa'i a'ë caquë sañope yo'oja'quë api, si'aye Diusu mami hue'eyere panita'a pai señere. Jaje yo'oquë Maija'quëre se hue'ena cacani ja'runi yë'ë a'ë, Diusu caquë yo'oja'quë api.

⁵ Yë'ë iye ayere tsoe mäsarute quëahuë, mäsaru ja're pa'i maca, cuasajë'ë.
⁶ Yure mäsarupi tsoe asayë, co'aquërepa eta mu'se ja t'i'ama'ëna, i etaye ësequëre. ⁷ Jaje pa'iquëta'are tsoe yo'o huëose'epi pa'iji, co'ayerepa yo'o ja'ñe, yahuese'e pa'ie, coa ite ësequë Maija'quë joyo iye yejapi eta saiyese'e carapi. Ja maca tsoe co'aquëre papi pa'ija'quë api. ⁸ Pa'ina, Ëjaë Jesucristopi dai i yë'opo tutupi sêco hueaquë, i dai miañepi ite peo hue'ñarepa nejoja'quë api. ⁹ Iquë co'aquërepa catu Satanás cocaiyepi yo'okuëpi daija'quë api, si'a huati tutu paquëpi, cui'ne pai yo'o t'i'a ma'ñe co'a tutupi yo'o iñoquëpi. ¹⁰ Ja tutupi yo'okuë nejo hue'ña saicohua'ire cosoja'quë api, nuñerepa cocare asani huaso cuañoni pa'ie coesicohua'ire. ¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë ësema'ë coa ñaji, jaohua'ire, nuñerepa cocare sehuoye coesicohua'ipi tayose'ere itire pa'ë cajë cosoyere sehuojajë caquë. ¹² Sehuoni co'ayese'e sihuacohua'ipi si'aohua'i nejosicohua'i pa'ijajë caquë.

Sahuasicohua'i Pa'ie

¹³ Maija'quë do'ijë, Ëjaë oicohua'irepa, Diusupi mäsarute sahuani soipi, mäsarupi nuñerepa coca asa do'ipi, cui'ne Maija'quë joyopi, de'ocohua'ire necai do'ipi du'ru huasosicohua'i pa'ie t'ajajë caquë. Jaje pa'ina, yëquë mäsaru do'ire, si'anë Maija'quëre de'oji cajë pëpaye pa'iji. ¹⁴ Jaje pa'ina, iyere caquë mäsarute yëquë i huaso coca quëayeja'a soipi, mai Ëjaë Jesucristo de'oyerepa pajajë caquë.

¹⁵ Jaje pa'ie sête Maija'quë do'ijë, yëquë mäsaruna ñajë ye'yase'ere, cui'ne yëquë toya saose'ere huñëyema'pë ocue pa'i macarepa tuijë'ë. ¹⁶ Mäsarute Diusu, Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi maire oi de'oye necaiquëpi, maire ti ca yë'huaye isisiquëpi, cui'ne de'oyere pare utejë pa'ie isisiquëpi, ¹⁷ jaëpi mäsaru joñoana jerepa yëjë neñe isiquë, mäsarute ocue pa'i macarepa ñacai paquëna, mäsaru cayepi, cui'ne mäsaru neñepi de'oyerepa pa'ijaquë.

3

Yëquëre Secacaijë'ë

¹ De'oji. Maija'quëre do'ijë, yëquëre secacaijë'ë, iyere cuasajë, mai cocapi si'a hue'ña esa t'iaquëna, paipi sihuajë sehuo ja'ñere mäsaru sehuose'eje pa'ye. ² Jai pai yecohua'i Maija'quë pa'iji cuasama'cohua'i pa'ie sête, secacaijë'ë, co'aye yo'oyena dahuëyesicohua'ipi josa yo'oye paja'cohua'ire, yëquëre. ³ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë i case'eje pa'ye yo'o t'iaquëre papi mäsarute ocue pa'i macarepa paquë ñacaijaquë, co'aye mäsaru neñe peoja'core. ⁴ Jaje pa'ina, cuasayë, mai Ëjaëpi cocaina, nejë pa'icohua'ipi, yëquë cuañese'eje sehuojë neja'cohua'i a'ë, jeoñe peoyerepa. ⁵ Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi mäsarute cocaijaquë Diusu oiyeje pa'ye yecohua'ire oi ja'ñe, cui'ne ai yo'onije, Cristo tutu isiyepi quëcocohua'i pa'i ja'ñe.

Co'amaña Neñe

⁶ Maija'quë do'ijë, mäsarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañeñë, co'amaña neñe coe Maija'quë do'iquëpi yëquë ye'yase'eje pa'ye pa'ima'quëre tsiomapë pa'ijë'ë. ⁷ Tsoe mäsarupi asayë, yëquë ye'yase'e tuicohua'i pa'ie. Yëquë mäsaru quë'ro pa'i maca co'amaña nema'pë pa'ie pahuë. ⁸ Cui'ne aje do'i peoye aña pahuë. Saijë aë'ë, iti tse acohua'ina. Jaje pa'ina, ñami cui'ne mu'se co'amaña nehuë, mäsaru acohua'ini dëquëyeje pa'ye yo'oyere coejë. ⁹ Mäsarupi yëquëre cocaiye pa'iji cajë señe pa'iquëta'are, co'amañare nehuë, mäsarupi yëquëna ye'yeni nejë pa'i ja'ñere cajë. ¹⁰ Yëquë ja yë'ta'a mäsaru ja're

pa'i maca ñeje ye'yahuë: co'amaña neñe coequë, aaje aiñe pajaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are asayë, jaro mësaru quë'ro acohua'ipi ti co'amaña nema'pë coa pa'ijë, co'amaña necohua'i cayeje pa'ye yecohua'ire quëajë cu'iyë, cajëna.

¹² Jaje pa'ina, jaohua'ire mai Ëjaë Jesucristo cuañe tuture papi cuañëñë, co'amaña nejajë johua'i nese'ere aija'cohua'i.

¹³ Maija'quë do'ijë, de'oye yo'oye jeoma'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Mësaru acohua'ipi yëquë cajë iye toya saose'ere sehuocaima'cohua'i pa'ito, ñani jaëpi paji cani ite tsioma'pë pa'ijë'ë, ite huajëya'ye nëjja'core. ¹⁵ Jaje yo'ojëta'a ite mësaru pëiquëre pama'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa yo'jeire yëhuoyeje pa'ye yëhuojë'ë, ite.

Tëjyerepa Case'e

¹⁶ De'oji, mai Ëjaëpi mësaru ja're pa'i, jo'cua pa'iyë Ëjaëpi mësarute i pa'iyere isijaquë si'anëpi jajese'e.

¹⁷ Iye me cato yë'ë Pablopì pëpaquë toyayë, yë'ë jëtëpi, iye toya e'quena ñani yë'ë toya saocoa, cuasajajë caquë. Toya tëji hue'ña si'aye yë'ë toya saoye jaje toyaquë a'ë. ¹⁸ Mai Ëjaë Jesucristopi de'oye mësarute si'aohua'ire necaina, pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

1 TIMOTEO

Pablo Toyase'e, Timoteona

¹ Yē'ē Pablo, Jesucristo jējo saoque a'ē, maire huasoquē Diusu cuāñeñepi, cui'ne mai Ējaē Jesucristo mai utejē pa'iquēpi. ² Maija'quēre pa'ire paji cuasa do'ire yē'ē mamaquē a'ē, mē'ē. Jaje pa'ina, iye toya ja'hua toyayē, Timoteo mē'ēre. Maija'quēpi cui'ne mai Ējaē Jesucristopi conī mē'ēre de'oye necaijē, teaye ñani oiyere, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajē.

Tayo Ye'yase'ere De'hua Ñañe

³ Nuñerepa ye'yama'pē tayo ye'yacohua'ire mē'ēpi, jaje ye'yama'pē pa'ijajē caquē jaohua'ire yēhuojaquē cuasani Efeso daripēna pēajē'ē, cuāñehuē, yē'ē ja yē'ta'a Macedonia saima'nē. ⁴ Aipē coca cōcayē paji, Maija'quē pa'ire paji cajē asa tī'añe. Jaje pa'ina, aipē coca cui'ne aīohua'i pa'ise'e co'ye ye'yama'pē pa'ijajē jaohua'i. Ja cato sa'ñe pēti coca caye a'ē.

⁵ Yē'ē cato, de'o joyore papi, de'oye cuasayere papi, cui'ne Maija'quē pa'iji nuñerepa asayepi, pai ñape yecohua'ire oijē pa'ijajē caquē cuāñeñē, iye. ⁶ Iyere yecohua'i yo'oma'pē tayo sani coa cocase'e cacohua'i de'ohuē. ⁷ Jaje tayo saicohua'ipi paire Maija'quē coca ye'yacohua'i pañu'u, cajē. Yo'ojēta'a huesēyē, iohua'i cayeque. Cui'ne asa tī'ama'pē pa'iyē, iohua'i care payē cajē ye'yayere. Jaje pa'ina, nuñerepa ye'yayē, cuasajē tayoyē.

⁸ Maija'quē Moisésre cuāñese'e de'oye a'ē, iti cayeje pa'ye ye'yato. Tayo ye'yatota'a co'aji. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quē cuāñese'e de'oye yo'ojē pa'icohua'ini caquē pa'iyē paji. Cuāñese'e cato, co'acohua'i asa ja'ñepi pa'iji. Jaohua'i cato Maija'quēre sañope yo'ocohua'ipi, cuāñese'ere sehuoma'cohua'ipi, si'si yo'ocohua'ipi, yo'o ma'ñere yo'ocohua'ipi, cui'ne Maija'quēre Ējaēre papi cama'cohua'ipi, coa si'aye Maija'quēre tī'añu'u cajē yo'oyere cue'cucohua'ipi, ja'quēohua'ire huaicohua'ipi, paire huaicohua'ipi, ¹⁰ yēquē nomiore, panita'a yeco ēmēre yo'ocohua'ipi, ēmēohua'ija'a sa'ñe yo'ocohua'ipi, paire tseani yecohua'ina isicohua'ipi, cosocohua'ipi cui'ne care payē cajē coa cosocohua'ipi, cui'ne de'o cocare sañope cacohua'i asa ja'ñepi pa'iji, Maija'quē cuāñese'e. ¹¹ Maija'quē de'oquēpi iye de'o cocare huaso cocare pare yē'ēpi quēacaijaquē caquē cuāñe nēopi.

Maija'quē Teaye Ñani Cōcaise'e

¹² De'oji, caquē pēpayē, mai Ējaē Jesucristore, i co'amaña yē'ēpi tayoma'ē nuñe neja'quē api, caquē tutu isiquē, ite necaiquēre nesiquēre. ¹³ Yē'ē cato ja'nē Jesure sañope caquē, sehuosicohua'ire tseaquē, cui'ne co'aye caquē yo'oquē paē'ē. Pa'ina, sehuoma'quēpi huesēquē yo'oji cuasani Maija'quēpi yē'ēre teaye ñani oi cōcaji'i. ¹⁴ Jaje yo'oni mai Ējaēpi yē'ēre jaiye de'oyere isipi, Maija'quē pa'ire paji cuasayere cui'ne paire oiyere Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijē, mai payere.

¹⁵ Nuñerepa caye a'ē, Cristo Jesús co'acohua'ire huasosi'i caquē iye yejana daise'ere, si'aohua'i asaye pa'iji. Jaje pa'ina, yē'ēre ai jerepa co'aquēni huasopi. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quēpi yē'ēre teaye ñani oi cōcaji'i. Jaje pa'ina, si'aye Jesucristo yo'o juja ma'ñere iñosi'i caquē yē'ēre huasopi. Jaje pa'ina, yure yē'ē jeteyo'je ite sehuoja'cohua'ire iñoquē a'ē, ti pa'iyē tī'aja'cohua'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Ējaērepa de'oquēre pani ti pani huesē ējaēre pani sihuajē pañu'u, junī huesēma'quēni, paje ñama'quēni, cui'ne te'i Diusure pani. Jaje pa'ijaquē.

¹⁸ Maija'quëre quëacohua'ipi ai tsoe më'ë yo'o ja'ñere case'eje pa'ye de'oye yo'ojaquë caquë cuañeñë, Timoteo yë'ë mamaquë më'ëre. Jaje case'epi cōcaina, Maija'quë pa'ire paji cuasaquëni cui'ne de'oyerepa cuasaquëpi de'oyerepa yo'ojë'ë. ¹⁹ Yecohua'i iohua'i de'oye cuasajë pa'iyë quëayere sehuosacaima'pë yo'ojë, iohua'i Maija'quë pa'ire paji cuasayere ne huesoni co'a de'ohuë. ²⁰ Jaje yo'ohuë, Himeneo cui'ne Alejandro. Jaje yo'osicohua'ini yë'ëpi Satanásna isihuë, co'aye cacohua'ipi Maija'quëre co'aye caye pa'ñere ye'yejajë caquë.

2

Maija'quëre Señe Ye'yaye

¹ Iyere du'ru macarepa yo'ojë pa'ijë'ë caquë cuañeñë, si'aohua'ire iye yeja pa'icohua'ire secacajë Maija'quë necaiyere de'oji cajë pëpayere, necaire pajë'ë cajë señere, ai teaye cajë señere. ² Cui'ne paire cuañecohua'ire cui'ne pai ëjaohua'irejë secacaiye pa'iji, mai sehuosicohua'ipi de'oye josa yo'oma'pëna, sihuajë pa'iyere cajë. ³⁻⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë maire huasoguëpi si'aohua'i huasosicohua'i pa'ijë i nuñerepa cocare asa ti'ajajë caquë yëquë sête ai sihuaquë ñaji, mai secacaiye. ⁵ Te'i api, Maija'quë. Cui'ne te'i api, Jesucristo, pai de'osiquë, maire ti'ohua'i pa'isicohua'ini Maija'quë ja're cōni tsioye necaiquë. Yequë peoji. ⁶ Jesucristopi si'aohua'ire huasoja'a do'ire juni saicajë'i. Jaje yo'oquë iñopi, i oi necaiyere. Ja iñose'ere si'anë irepa pa'iyë asaye pa'iji. ⁷ Ja coca necaiyere caquë yë'ëre coca quëacaiquëre cui'ne i jëjo saquëre nepi. Judío pai peocohua'ire Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne nuñerepa cocare ye'yajaquë caquë. Quëare payë. Cosoye pañë.

⁸ Yëyë, yë'ë si'a hue'ña pa'icohua'ipi ëmëohua'i Maija'quëre secocohua'i pani, de'o jëñapi mëajë, de'o joyore papi, pëti peocohua'ipi, cui'ne yecohua'ire sañope case'e peocohua'ire papi señere. ⁹ Cui'ne nomiohua'ijë de'oye caña ju'lijajë, nomiohua'irepa ju'iyepi, co'aye ña cuaño ma'ñere, ëja de'ocohua'i pani, tēto saiperepa naña yoni, curi nese'ere jua nēoni cui'ne jaiye yi'yo se'huoni panita'a jai do'i cañare suñani de'ocore pa'ë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Coa ai jerepa de'o co'amaña neñepi iñoñe pa'iji, Maija'quëna iohua'i pa'iyë isisicohua'i pa'iyë. ¹¹ Nomiohua'i cato Maija'quë coca ye'ya hue'ña jo'cuarepa dahuëre ñu'ijë asaye pa'iji. ¹² Cui'ne nomiohua'ire ëseyë, jai pai tsi'si sitona ye'yaye. Cui'ne ëseyë, ëmëohua'ire meñe quëcoyejë. Coa ai jerepa de'oye jo'cua asaye pa'iji, nomiohua'i cato. ¹³ Maija'quëpi ai tsoeje Adánni du'ru de'huapi, ja jeteyo'je de'huapi, Evare. ¹⁴ Cui'ne du'ruje Adánpi coso cuaño'ma'ë paji'i. Nomio'pi coso cuaño'ni co'ayena tōme huesëo. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are nomio huaso cuañoja'coa, i'opi mamajëre de'oye ñaciao ai de'huacopi, Maija'quë pa'iji cuasacopi paire oicopi, cui'ne de'oyere pare yo'oco pa'icopi.

3

Sehuosicohua'i Ëjaohua'i Pa'iyë

¹ Sehuosicohua'i ëjaë pa'iyë yëquë cato de'o co'amaña yo'oyere pare yëji. Nuñerepa cayë. ² Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ëjaë cato de'oye pa'iquëre papi pa'iyë pa'iji, sañope yecohua'ijë caye peoquëpi, te'ore nējore paquëpi, ta'ñe yo'oquëpi, ta'ñe asaquëpi, de'oyerepa pa'iquëpi, cui'ne paipi i huë'ena saijëna, si'anë de'oye pëpaquëpi, cui'ne de'oye ye'yaquëpi pa'iyë pa'iji. ³ Cōno cuëpema'quëpi, uihuaye yëma'quëpi, paire de'oye yo'oquëpi, jo'cua de'oye pa'iyë yëquëpi, cui'ne curire oima'quëpi pa'iyë pa'iji. ⁴ De'oyerepa i huë'e

pa'icohua'ire cuañequēpi pa'iyē pa'iji. Mamajēpi i cuañēñe de'oye sehuocohua'ipi, cui'ne ite ējaēre ñajēna, pa'iquēpi. ⁵ Jaje i huē'ere de'oye cuañema'quē pani, ¿me cui'ne Maija'quēre sehuosicohua'ire de'oye ñacaija'quē a'ni, huesēquē pani? ⁶ Jaje pa'ina, co'aji, sehuosicohua'i ējaē pa'iyē, yure maca sehuosiquēpi. Yure maca sehuosiquēpi coa jerepa pa'i a'ē cuasayese'e timēni yo'oquē huati ne huesē sitona cui'ne ne huesēye pa'i do'ire. ⁷ Cui'ne yequeje sehuoma'cohua'ipi de'oquē api cajē ējaēre ñaquēpi pa'iyē pa'iji. Jaje pa'ipi huati huaterē nesicona, cuēni dema'ē cui'ne co'aye cama'pēna pa'ija'quē api.

Sehuosicohua'i Cōcaicohua'i Pa'iyē

⁸ Jaje cui'ne sehuosicohua'ire necaicohua'ijē yecohua'ipi ējaohua'ire ñajēna, pa'icohua'ipi pa'iyē pa'iji, iohua'i ca nēose'ere si'a yē'quē maca yo'ocohua'ipi, cui'ne cōno cūepema'cohua'ipi, cui'ne cosojē curiquē nema'cohua'ipi pa'iyē pa'iji. ⁹ Maija'quē iñosi cocare mai sehuoyere de'oye de'huacohua'ipi, pa'iyē pa'iji. Mai cuasa joyopi sañope caye ti peocohua'ipi. ¹⁰ Du'ru macarepa neñañe pa'iji, jaohua'ire. Neñajēna, caraye peojē, yureta'a sehuosicohua'ire necaicohua'i pa'iyē pa'iji. ¹¹ Cui'ne nējohua'ijē yecohua'ipi ējaohua'ire ñajēna, pa'icohua'ipi, cui'ne co'a cocare asani yecohua'ina se quēama'cohua'ipi, ta'ñe yo'ocohua'ipi, cui'ne iohua'i ca nēose'ere si'aye de'oye yo'ocohua'i pa'iyē pa'iji. ¹² Maija'quēre sehuocohua'ire necaiquē cato te'ore nējore paquēpi, i mamajēre cui'ne i huē'e pa'icohua'ire de'oye cuañequēpi pa'iyē pa'iji. ¹³ Sehuosicohua'ire necaicohua'ipi iohua'i yo'oyere de'oye necohua'i pa'ito, yecohua'ipi de'ocohua'i a'ē caji'cohua'i a'ē. Cajēna, ai jerepa sihuajē quēcōjē Cristo Jesús cocare quēcacaija'cohua'i a'ē.

Maija'quē Iñose'ere Mai Sejē Pa'iyē

¹⁴ Esa sani ñañe yēyē, mē'ēre. Jaje pa'iquēta'are toyayē, iye. ¹⁵ Yē'ēpi tsoe nēiquē pa'ito, mē'ēpi Maija'quē pai tsēcāpēre de'oye yo'oye asasiquēpi de'oye yo'ojaquē caquē toyahuē. Maija'quē huajēquērepa tsecohua'ini cayē. Nuñerepa cocare pajē nejocai ma'ñe cajē sañope yo'ocohua'ini. ¹⁶ Mai sehuojē señe jaiyere pa'ē, pai asa ti'a ma'ñe. Cristopi pajē pa'i daji'i, Maija'quē joyopi quēapi, i pa'iyere. Huiñaohua'ipi ite ai cuasajē ñahuē. Si'a yeja pa'icohua'ire quēahuē, i coca. Quējajēna, paipi ite sehuohuē. Maija'quēpi ite i de'o huē'ñare pana sapi.

4

Maija'quēre Cuasase'ere Jeocōja'cohua'i A'ē

¹ Tiñarepa quējai, Maija'quē joyopi ñeje: Tēji mu'seña jai pai Maija'quē pa'iji cuasayere jeocōja'cohua'i a'ē, caquē. Coa coso joñoa ye'yayere tuijē, huatiōhua'i ye'yayere ye'yējē. ² Jaje yo'ojē, quēna tarapē ucopi ēo huesose'eje pa'iohua'ipi de'oye pa'iyē ti cuasama'cohua'ipi cayere asaja'cohua'i a'ē, nuñerepa pa'ima'cohua'ipi coso paipi ye'yayere. ³ Jaohua'ipi huejaye co'aji, caji'cohua'i a'ē, cui'ne aīñere ēseja'cohua'i a'ē, nuñerepa coca asacohua'ipi de'oji cajē Maija'quēre pēpajē sejē ai ja'ñere de'huase'ere. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quē de'huase'e de'oye a'ē. Jaje de'oyere maipi coeye co'aji. Jaje pa'ina, coa ai jerepa Maija'quēni de'oji cajē pēpajē itire pajē cui'ne aīñe de'oji. ⁵ Maija'quē cocapi cui'ne mai ite señepi de'oyerepa necaiji.

Jesucristo De'o Jo'yaērepa Pa'iyē

⁶ Më'ëpi iyere Maija'quë do'ijëre ye'yaquë, cui'ne më'ëje Maija'quë pa'ire paji cuasayere ani huajëquë pa'i cui'ne më'ëre ye'yase'ere yo'oquë pa'ini, Jesucristo de'o jo'yaërepa pa'ija'quë a'ë, më'ë. ⁷ Jaje pa'ina, ti asacaima'ë pa'ijë'ë, iye yeja aipë coca huesëjë caye. Maija'quë co'amaña necaiyere pare yo'oquë ye'yejë'ë. ⁸ Më'ë tutu quë'i pa'ija'quë caquë ai cuasajë yo'oye a'ri maña cöcayie a'ë. Maija'quëre de'oyerepa pa'iyë cato iye yeja pa'iyë, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñeje cöcayie a'ë. ⁹ Iye caye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i asacajë sehuoye pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, i co'amañare tuturepa yo'ojë nejë pa'iyë, Maija'quë huajëquëre pana quëco pajë, si'aohua'ire ite sehuocohua'ise'ere huasoquëna.

¹¹ Jaje pa'ina, iye cocare cuañequë ye'yaye pa'iji, më'ë. ¹² De'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre posëni co'aye cajë cue'cuejë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayepi, më'ë yo'oyepi, pa'ire oiyepi, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi, cui'ne nuñerepa de'oyese'e yo'oquë pa'iyepi iñojë'ë, sehuosicohua'ire. Iohua'ijë më'ë pa'iyëje pa'ija'cohua'ire. ¹³ Ja yë'ta'a yë'ë ti'ama'në Maija'quë toya pëpëre si'a pai sehuosicohua'i asajëna, ñaquë quëajë'ë. Jaohua'ipi jerepa yëjë yo'o jujama'pë pa'ija'cohua'ire. Jaje ye'yajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi quëaquëna, sehuosicohua'i ëjaohua'i jëñapi më'ëna patojë secacajëna, Maija'quëpi ta'ñe yo'o ja'ñeje isise'ere de'hua ñacai itire yo'ojë'ë.

¹⁵ Jaje pa'ina, iye de'o co'amañase'e yo'oquë pa'ijë'ë, de'oyere yo'oquëpi seña maca de'oquë pa'ina, si'ahua'i ñaja'cohua'ire. ¹⁶ Më'ë pa'iyë, cui'ne më'ë yecohua'ire ye'yaye de'hua ñaquë, si'aye ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje më'ëpi iyere yo'oquë co'ye huaso cuañoquëna, cui'ne më'ë caye asacohua'ijë huaso cuañoja'cohua'i a'ë.

5

Sehuosicohua'i De'oye Yo'ojë Pa'iyë

¹ Aire tutu cama'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë ja'quëre yëhuoyejë pa'ye caquë yëhuojë'ë. Posëohua'ini më'ë yo'je tsire yo'oyejë pa'ye yo'ojë'ë. ² Ai nomiohua'ini më'ë ja'core de'oye yo'oyejë pa'ye yo'ojë'ë. Cui'ne nomi tsini më'ë yo'je tsj nomiohua'ire cuasaquë yo'oyejë pa'ye yo'ojë'ë, co'aye cuasaye peoyepi.

³ Necaicohua'ire peocohua'ini hua'jeohua'ire cöcayjë'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi mamajëre cui'ne naje tsire paco pa'ito jaohua'ipi cöcayie pa'iji, iohua'i tsëcapë acore. Jaje yo'ojë pëca ja'quëohua'ire cui'ne ñecueohua'ire saija'cohua'i a'ë, ai de'huasi do'i. Jaje cöcayiere Maija'quë sihuaquë ñaquë api. ⁵ Jaje pa'ina, cöcaicohua'ire peocopi te'o maca nëasicoa, hua'jeorepa. Jaje pa'io'ipi Maija'quëpi cöcayja'quë api cuasaco mu'seña cui'ne ñamäña seo pa'ico. Jaje seo pa'iconi cöcayie pa'iji, sehuosicohua'ipi. ⁶ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi si'aye io capë yëyere yo'orojaico cato tsöe ju'isicoa, huajëco pa'icota'a. ⁷ Iyere yo'ojë'ë caquë cuañejë'ë, nuñerepa de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁸ Jaje pa'ina, sehuosiquëpi i huë'e acohua'i pa'iyere cuasama'ë, de'oye ñacaima'quë pani, sehuoma'quëre seña maca co'auquë pa'iyë pa'iji. Jaje pa'i pani sehuosiquë a'ë ca ti'añe peoji.

⁹ Hua'jeohua'ire toya pëpëna toyaye pa'iji, sesenta ometëca pacopi cui'ne te'ire ëjëre pasiconi. ¹⁰ De'oye yo'ocona, yecohua'ipi ñasiconi, mamajëre de'oye ai de'huasiconi, io huë'ëna do'i daicohua'ire de'oye pëpaco pa'isiconi, sehuosicohua'ire nëcäna tsoacaisiconi, ai yo'ocohua'ire cöcaio pa'isiconi, jaje si'aye de'oyese'e nesi'a cato yo'oco pa'isiconi, toyaye pa'iji.

¹¹ Nomi tsipi hua'jeohua'i pa'ito toyama'ë pa'ijë'ë, hua'jeohua'ire toya pëpëna. Iohua'i capë yëyepi pa'ina, huejañu'u cajë yo'ojë Cristore tuiye jëoni,

¹² Iohua'i necañu'u ca nëose'ere ne ti'ama'pë jai do'i quë'iohua'i de'ocohua'i a'ë. ¹³ Cui'ne yequeje, huë'ña ñape cu'ijë josao'hua'i de'oni, cui'ne co'a coca cacohua'i de'oni coa si'aye yo'ojë ti caye pa'ñe pa'yere carojacohua'i a'ë. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire nomi tsipi hua'jeohua'i pani huejajajë cayë, huejani mamajëre pajë, huë'e ñacacohua'i pa'ijajë. Pa'ijëna, huatije cue'cuema'ë pa'ijajë quëre. ¹⁵ Jaje pa'ina, yecohua'i nomi tsj hua'jeohua'ipi Cristore tuiye jeoni huati ëjaëna pe'te huesëhuë.

¹⁶ Sehuosi nomiopi jo tsëcapë acohua'ini hua'jeohua'ire pani cöcayie pa'iji. Sehuosicohua'ipi cöcayajacohua'i a'ë cajë uteye peoye. Sehuosicohua'i cato cöcacohua'ire peocohua'ini cöcacohua'i a'ë.

¹⁷ Sehuosicohua'i ëjaohua'ire ai oiye pa'iji, sehuosicohua'ire de'oyerepa sacohua'ipi, cui'ne Maija'quë cocase'e quëajë de'oye ye'yacohua'ire. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë toya pëpë caji: "Duruhuequë yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'equë ai tsa'cujaquë." Cui'ne yequeje caji: "Co'amaña nequëre saïne pa'iji, j yo'o do'i."

¹⁹ Sehuosicohua'i ëjaëre sañope co'aye caye pa'ito asama'ë pa'ijë'ë, cayahua'i panita'a toasocohua'i j yo'ose'e ñacacohua'ipi peoto. ²⁰ Ja yë'ta'api co'ayere yo'ojë pa'icohua'ireta'a yëhuo quëcöjë'ë, si'ao'hua'i ña hue'ñana. Yecohua'ijë jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë ca'rajajacohua'ire. ²¹ Cuäñëñë, më'ëre, mai Diusu cui'ne mai Èjaë Jesucristo, cui'ne huiñaohua'i j sahua-sicohua'i ña hue'ñana, iye cuäñese'ere te'ohua'ise'ere yeque yo'oma'ë, si'ao'hua'ire si'a yë'quë macarepa yëhuojaquë caquë. ²² Jaje pa'ina, më'ëpi yecohua'ire esarepa patoquë secacaiye pajë'ë, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai cöñe pa'iji. De'oyerepa cuasani yo'ojë j aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'ijë'ë. ²³ Ètapë a'si ju'iquë sëte ocase'e ucuma'ë pa'ijë'ë, o'sa cönoje a'ri maña ucujë'ë, më'ë ètapë cöcai ja'ñe.

²⁴ Yecohua'i co'aye yo'oye si'a pai tiñarepa ñaïne pa'iji, ja yë'ta'a iohua'i yo'ose'e ña de'hua hue'ña saima'ë. Yecohua'i co'aye yo'oyere jeteyo'je dahuëre asaye pa'iji. ²⁵ Jaje cui'ne de'oye yo'oyeje yequere tiñarepa ña cuäñoñe pa'iji. Yequere ñama'pë pa'ise'ere jeteyo'je ñaïne pa'iji. Si'anë yahuese'ëpi pa'i carajajäñe peoji.

6

¹ Co'amaña necaijajacohua'ire jo'ya nesicohua'i pani mësarü ëjaohua'ire ca'rajë ñajë'ë, jaohua'ipi co'aye Maija'quë mamire cui'ne j coca mai ye'yayere sañope cama'pë pa'ijajacohua'ire. ² Panita'a co'amaña necaijajacohua'ire jo'ya nesicohua'ipi sehuosicohua'ini ëjaohua'ire pani jeoma'pë pa'ijë'ë, sehuosicohua'i a'ë cajë, ëjaohua'ire ñajë paye. Maija'quëre sehuosicohua'ipi te'e Maija'quë do'ijëpi paire oicohua'ipi, co'amaña ne cuäñoñe sëte jerepa de'oye necaiye pa'iji. Jaje caquë iyere ye'yaquë quëajë'ë.

Pa'iyë Cui'ne Mai De'oye Cuasaye

³ Yequë paipi mai Èjaë Jesucristo ye'yase'eje pa'ye ye'yama'ë, cui'ne mai nuñerepa Maija'quëre sejë yo'oyeje pa'ye ye'yama'ë pani, ⁴ huesëquëpi ye'yaji, jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi. Jaje pa'ipi ju'i dahuëje pa'ye paji, sañope ca ëayere. Jaje pa'ina, japi si'aye co'ayere cuasaye huëoji: yecohua'i payere ëa ñajë pëti ëaye cuasaye, te'e cuasa ma'ñe co'acohua'i a'ë cajë te ju'ñe, coa cacohua'i a'ë cuasaye. ⁵ Jaje cuasacohua'ipi sa'ñe pëti coca ti jeoma'pë cajë pa'iyë, nuñe cuasama'cöhua'i ja're, nuñerepa coca asa ti'ama'cöhua'ipi, Maija'quëre sehuoni pa'iyë ye'yaye curi neñe a'ë cuasacohua'i ja're. Jaje uihuayë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, co'amaña pa'ina, cui'ne peoquëna, sihuaquë pa'iquëse'ere,

Maija'quère sehuoni pa'iyē ye'yaye, jaiye curi neñeje pa'ye pa'iji. ⁷ Mai iye yeja dai maca co'amaña peocohua'i daë'ë. Daisicohua'ipi cui'ne mai ju'i maca iye yejapi peocohua'i saija'cohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'ina, maipi ao maña cui'ne mai ju'i caña pani sihuajë pañu'u. ⁹ Jaje pa'iquëta'are jaiye curiquë pañu'u, cacohua'i cato jaiye do'i peoyere yëyena quëcoma'pë huati huatërë nesiconā cacayë, iohua'ire co'a de'huaquë, de'oye pa'ise'ere nejocaiyena, ti ne huesë hue'ñana sayena. ¹⁰ Jaje pa'ina, curiquë oiye cato si'aye co'aye cuasaye huëoye a'ë. Jaje yecohua'i jaiye curiquë yë do'ire Maija'quère pa'ire paji cuasase'le jeoni ai yo'oyena ne huesëni ai yo'ojë pa'iyë.

De'oye Maija'quë Cocare Quëaye

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë jo'yaë sëte si'aye co'ayere coequëpi nuñerepa yo'oquë pa'ijë'ë, Maija'quère necaiquëpi, pa'ire paji cuasaquëpi, pa'ire oiquëpi, yo'o jujama'quëpi, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasa joyo peoquëpi. ¹² Ti pani huesëjaquë caquë Maija'quëpi mël'ere sahuani soipi. Soisiquëpi Maija'quë pa'iji, mësaru cuasayere de'oyerepa quëahuë, jai pai asajëna. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oye yo'ojë'ë, ti pa'iyere pacohua'ipi. ¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë si'a co'amaña pa'iyē isiquë cui'ne Jesucristo Poncio Pilatore de'oyerepa i pa'iyē quëcoquë iñosiquë ña hue'ñana cuañëñë, mël'ere. ¹⁴ Yëhuo quëcoyē peojaquë cani de'oye yë'ë mël'ere cuañëse'e sehuocai yo'ojë'ë. Yequē ponani yo'oma'ë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ¹⁵ Iti yo'o maca ti'aëna, Maija'quëpi si'aye iyere ne de'hua saoja'quë api, te'i si'aye pa'irepa de'o Diusu tutu quë'ipi, cuañecohua'i mël'ere Ëjaëre papi, cui'ne ëjaohua'i mël'ere Ëjaëpi. ¹⁶ Jaë api, te'i ti ju'ima'quë, pai tsiojaïma'tore mia hue'ñare pa'iquë, te'e pai macajë ñama'quë, cui'ne ña ti'añeje ti peoquë. i tse pa'ijaquë si'anëpi, Ëjaërepa pa'iyē cui'ne i jerepa tutu quë'i pa'iyē! Jaje pa'ijaquë.

¹⁷ Cuañëjë'ë, jaiye iye yeja co'amaña pacohua'ire, jerepa pa'iohua'i a'ë, cuasama'pë pa'ijajë, cui'ne iohua'i co'amañana quëcoma'pë pa'ijajë. Ja cato coa carajaiñe a'ë, coa ai jerepa Maija'quëna quëcojë pa'ijajë, mai pa ja'ñere caquë coa si'aye jaiye isiquëna. ¹⁸ Cuañëjë'ë, cui'ne de'o co'amañare yo'ojë jaiye de'oye yo'oyere, co'amañaje pa'ye paja'cohua'ire, pajë peocohua'ire cocajajë, iohua'i co'amañapi. ¹⁹ Jaje yo'ojë, jaiye co'amaña tsi'so timëja'cohua'i a'ë, yequë mu'se ti pani huesëyere pa ja'ñere.

Timoteore Ca Tëyije

²⁰ Timoteo de'hua ñaquë pa'ijë'ë, mël'ere de'oye yo'oja'quë api cuasa neöse'ere. Asama'ë pa'ijë'ë, iye yeja do'i peo coca, ta'ñe asayere pa'ë caye, coa cosoye a'ë. ²¹ Yecohua'i Maija'quère pa'ire paji cuasacohua'ipi jare ta'ñe asayere pa'ë cajë yo'ojë, tsoe ne huesëhuë, tiñëna.

Maija'quëpi mësarute necaina, de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ija'quë.

2 TIMOTEO

Pabloli Toya Qose'e Timoteona

¹ Yê'ê, Pablo Maija'quê yê do'ipi Jesucristo jêjo saouquê pa'iyê, Cristo Jesuna tsioni pa'iyê ti'añe ca nëose'ere quêaja'quêpi. ² Jaje pa'ina, toyayê, iye toya ja'hua yê'ê mamaquê Timoteona, yê'ê oiquêna. Diusu Maija'quêpi cui'ne Êjaê Jesucristopi ñacai teaye ñaquê cōcaina, ti se co'a ju'ima'pê de'oye pa'ijê'ê caquê.

Cristo Yo'ose'ere Quêaye

³ Mu'seña cui'ne ñamiña seña ñape mê'êre cuasani Maija'quêpi ñacaiji, caquê pêpayê, ite, de'oye cuasayere papi yê'ê necaiquêna, yê'ê aipê yo'ojê pa'ise'eje pa'ye. ⁴ Cui'ne huânêyema'ê si'anê cuasayê, yê'ê jêo saina, mê'ê oi co etoquêna, ñase'ere. Jaje pa'ina, mê'êni ña huajê'ñe nëina, ai cuasaquê pa'iyê. ⁵ Jaje cuasayê, mê'êpi nuñerepa Maija'quê pa'iji cuasaquê yo'ose'ere ñasi do'ire. Jaje cui'ne du'ru macare pajê mê'ê ñeco Leoidapi cui'ne mê'ê ja'co Eunicepi Maija'quê pa'iji cuasacohua'ipi paê'ê. Jaje pa'ina, mê'êje cui'ne cuasaquê pa'iji caquê nuñerepa cayê.

⁶ Yê'ê jêtêpi mê'êna pato maca Maija'quêpi mê'ê yo'oja'a tuture isipi. Jaje pa'ina, cuañêñê, mê'êre. Toa ja'jê tsêoñeje pa'ye yo'ojê'ê, itire. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quê ca'ra joyore isima'ê pajl'i, maire. Coa ai jerepa tutu quê'i joyore paire oiyere cui'ne asare pajê de'oye pa'iyere isipi.

⁸ Jaje pa'ina, mai Êjaê Jesucristo do'ire quêacaijê'ê, huajêya'ye peoquêpi. Cui'ne i do'ire yê'ê tseja cuañosiquê pa'ina, ñani huajêya' coema'ê pa'ijê'ê. Coa ai jerepa huaso coca quêajê ai yo'oyere yê'êje quêaquê pasi'i cuasajê'ê, Maija'quê tutu isiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quêpi huasoni soipi, i ja're tsioni de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'ini. Ja yê'ta'a yeja de'huama'ne maire oji'i, Cristo Jesús necai ja'ñere caquê. Jaje pa'ina, i cuasase'ere yo'ouquê huasopi, maire. Mai neñepi ti'añe pahuê. ¹⁰ I tsoe cuasase'ere yureta'a Jesucristo dani juni huesê tutu pa'ise'ere nejo maca, cui'ne huaso cocapi, ti ju'ima'pê pa'iyena necai maca, iñopi.

¹¹ Iye coca quêaja'quêre ca nëosiquê a'ê. Jaje pa'ina, Jesús jêjo saouquê sête quêaquê, ye'yaquê pa'iyê.

¹² Ja do'ire ai yo'oyê. Jaje ai yo'ouquêta'a huajêya'ye peoquêpi yo'oyê, yê'ê quêcoquêre paye sête. Jaje pa'ina, asayê, tutu quê'ipi yê'êre de'oye ñacaija'quê api, i ca nëose'ere ne têji mu'seja'a.

¹³ Yê'ê nuñerepa pa'yere ye'ya iñose'eje pa'ye tuijê'ê. Cui'ne Jesucristo ja're tsioni pa'ijê paire oiyere, cui'ne Maija'quê pa'iji cuasajê pa'iyere pa'ijê'ê.

¹⁴ Maija'quê joyo maire pa'iquê cōcayepi de'hua ñacaijê'ê, de'oye ye'yayere Maija'quê nuñerepa cocare isise'ere necaija'quê api caquê.

¹⁵ Tsoe mê'êpi asayê, si'ao'hua'i Asia yeja pa'icohua'i yê'êre jêocojêna, cui'ne jaohua'i ja're cōni Figelo cui'ne Hermogenes jêose'e.

¹⁶ Onesiforo tsêcapêre mai Êjaêpi oi teaye ñaquê cōcאיjaquê. Cosiquê yê'ê pa'ina, jaohua'ipi huajêya'ye cosiquêni yo'oma'quêpi cama'ê sihua êaye jaiye de'oye yo'o huasopi, yê'êre. ¹⁷ Jaje yo'ouquêpi Roma ti'asi maca co'e juani jêoma'ê co'equê ti'api, yê'êre. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai Êjaêpi ja mu'serepa oi teaye ñacaijaquê Onesiforore. Mê'ê ñaquêna, maire Efeso pa'i maca, cōcaise'eje pa'ye cōcאי'i. Jare mê'êpi tsoe asayê.

2

De'o Jesucristo Soldado

¹ Yë'ë mamaquë më'ë cato Cristo Jesús isi tutupi pa'ijë'ë. Jaje pa'i, ² yë'ë jai paire quëaquëna, më'ë asase'ere ne ti'acohua'ire pana, ta'ne de'oye yecohua'ire se ye'yaja'cohua'irepa ña cuañocohua'ina cuañe nëojë'ë, ye'yaja'cohua'ire.

³ Më'ë yë'ë ai yo'oyeje pa'itoje quëcojë'ë, Jesucristo de'o soldado sête. ⁴ Ti te'ije soldadopì soldado peocohua'i yo'oyere cui'na yo'oma'quë api, jare i ëjaërepa cuañese'e de'oyerepa sehujaja'quë caquë. ⁵ Jaje cui'ne ca'a yo'oquëpi ca'a yo'ocohua'ire cuañese'ere yo'oma'ë panì ca nëosi co'amaña iñe peoji. ⁶ Tsio nequë cato i pa ja'ñere du'ru tëaquë api, ja yë'ta'a yecohua'i pajëna. ⁷ Iye yë'ë case'ere cuasacuëna, mai Èjaëpi còcaina, si'aye asa ti'añe pa'iji.

⁸ Huanëyema'ë pa'ijë'ë, Jesucristore ju'isiquëpi huëisiquëre David tsëcapë aquëre. Yë'ë jaë ayere huaso coca quëayë. ⁹ Iye de'o coca quëa do'ire ai yo'onije quëcoquë quëayë, paire huani jëoquëre sëayeje quëna meapi sëasiquë pa'inije. Jaje yë'ë pa'iquëta'are de'o coca cato quëna meapi sëa ma'ñe a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'ijë Maija'quë sahuasicohua'ipi huasosicohua'ipa'ijë de'oyere pare ti pa'iyere ti'ajajë caquë si'aye ai yo'onije quëcoyë.

¹¹ Iye nuñerepa caye a'ë.

Maipi Cristo ja're ju'isicohua'i panì i ja're còni pa'ija'cohua'i a'ë.

¹² Ai yo'onije ocue pa'i macarepa ite tuisicohua'i panì i ja're còni cuañaja'cohua'i a'ë.

Ite ñama'cohua'i a'ë casicohua'i cato ije ñama'quë a'ë caja'quë api.

¹³ Mai cato yo'o jujacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i cato yo'o jujama'quë api. I case'eje ne ti'acquë api. ¿Me neni i ca nëose'e necaima'ë pa'iquë'ni?

Co'amaña Nequërepa Pa'iyë

¹⁴ Iyere huanëyema'ë quëa sëtouquë cuañejë'ë. Sa'ñe cama'pë pa'ijajë do'i peo cocare, ca huëoni. Ja sañope caye ti còcai ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa yecohua'i de asacohua'ini co'aye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, më'ë cato co'amaña nequërepa ca'raye peoquëre pajë pa'i pasi'i caquë, de'oyerepa Maija'quëre iñosi'i caquë, Maija'quë cocare nuñerepa ye'yajë'ë, tayoye peoyerepa si'aye më'ë ai cuasaye ja'ye yo'oquë. ¹⁶ Jaje pa'ipi iye yeja do'i peo cocare cama'ë pa'ijë'ë. Jaje cacohua'i cato jero sa'na ai jerepa co'ayena ne huesëyë. ¹⁷ Jaje ne huesëcohua'i ye'yapi ai a'sio jai saieje pa'ye yo'oji. Jaje Hime-neo cui'ne Fileto ye'yayë, ¹⁸ nuñerepa cocare tayo saicohua'ipi ju'isicohua'i huëiye tsoe tëtò saji'i cajë. Jaje cajë nuñerepa de'oye asacohua'ire ca co'me huesojë yo'oyë. ¹⁹ Jaje caye pa'itoje Maija'quë nesico quëna pëje pa'io jëaco ñu'cuema'cona toyasico pa'iji, ñeje: "Èjaëre papi ñaji, i tsëcohua'ire." Cui'ne yequeje caji: "Si'acohua'i Cristo paj a'ë cacohua'i cato co'aye yo'oyere jëocosicohua'i pa'iyë."

²⁰ Jai huë'e sa'nahuëre së'ño curiquëpi cui'ne po curiquëpi de'huasi co'amañase'e pa'ima'coa. Pa'icoa, cui'ne soquë cui'ne ya'o de'huasi co'amañaje. Ja yeque de'oyerepa cato ëjare pase'e ne ja'ñepi pa'iji. Cui'ne yequepi si'a co'amaña coa nerojai ja'ñepi pa'iji, ya'opi, cui'ne soquëpi de'huase'e cato. ²¹ Èjaëre pana isisiquëpi ëjare pase'e yo'oja'quë pasi'i canì si'aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'iyë pa'iji. Jaje pa'ipi de'o co'amañare pase'e neñe pa'iji.

²² Pqsëohua'i co'aye yëyere catijë'ë. Catini nuñerepa pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasayere, paire oiyere cui'ne jo'cua de'oye si'aohua'i ja're pa'iyere. Jaje pa'ipi de'o joñoare papi mai Ëjaëre tsecohua'i ja're conì pa'ijë'ë. ²³ Cui'ne huesëcohua'ipi, ye'yema'cohua'ipi sa'ñe cajëna, asaquë iohua'i ja're conì cama'ë pa'ijë'ë, më'ëpi tsoe asaquë. Ja cato pëti ëayena saye. ²⁴ Mai Ëjaërepa jo'yaë cato sa'ñe pëti cocare caquë uihuaguë pa'iyë peoji. Jare yo'oma'ë si'aohua'ire de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, de'oye ye'yaquëpi tayocohua'ire quëcoquë de'oye yo'oquëpi. ²⁵ Sañoep co'aye cacohua'ire joyore papi oi quëa nu'ñequëpi jerepa pa'i a'ë, cuasama'quëpi Maija'quëpi cocaina, ja'në yo'ose'e jeoni Maija'quëna ponëni nuñerepa cocare asaja'cohua'i a'ë cuasaquëpi. ²⁶ Cui'ne huati tseani i yëye yo'oja'cohua'i a'ë caquë pa'cohua'ipi de'hue ña sëtani jëaja'cohua'i a'ë, caquë utequë pa'iyë pa'iji.

3

Pai Tëji Mu'seña Yo'oye

¹ Tëji mu'seña co'a mu'seña pa'ija'coa. Jare më'ë asaye pa'iji. ² Ja mu'seña pai cato curi ai oicohua'ipi cui'ne co'ye de'oye pa'iyese'e cuasacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ipi. Cui'ne yë'ëpi jerepa de'oye yo'oquë a'ë cajë co'ye iohua'ija'a sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quëni sañoep caja'cohua'i a'ë. Pëca ja'quëohua'ire sehuocaima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. Nesi do'ire pëpa toma'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëre sehuoyere ti oima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ³ Paire oima'cohua'i cui'ne ai yo'ocohua'ire ñani ti cocaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Co'a cocaohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne iohua'i yëye quëco ti'ama'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ti oiyë peoyerepa yo'ocohua'ipi si'aye de'oyere ai sañoep yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁴ Cajehua'i cayeje pa'ye cajë cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne ti ja'rujaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë jerepa pa'i a'ë cajë co'ye sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëni coejë coa iohua'i yëyese'e co'ëja'cohua'i a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuosicohua'i yo'oyeje pa'ye yo'ojëta'a coa caja'cohua'i a'ë, nuñerepa Maija'quëre sehuosicohua'i pa'i tutu peocohua'ipi. Jaje pa'iohua'ire tsioma'ë pa'ijë'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'i acohua'ipi, nomiohua'i co'ayena timësicohua'ipi coa si'aye yëcohua'i pa'i huë'ña cacarojaijë cajeohua'i de'ojëna, tutu peocohua'ipi, si'aye iohua'i yëyere necaija'cohua'i a'ë. ⁷ Si'anë ye'yëjëta'a ja nomiohua'i ti nuñerepa pa'iyere asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ⁸ Tsoe huë'ña caya dahuëohua'i Janes cui'ne Jambre sañoep Moisésre yo'oa'huë'ë. Jaje cui'ne jaohua'ijë sañoep yo'oja'cohua'i a'ë, nuñerepa cocare, co'ayese'e cuasa ëmëohua'i de'osicohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasayere ne huesosicohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are si'a pai iohua'i yo'oye asa ti'ani huesëohua'ipi yo'oyë, cajë sehuoma'pëna. Ai jerepa yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, Moisésre caya ëmëohua'i sañoep yo'o jujajë pa'ise'eje yo'oja'cohua'ipi.

Tëjiyerepa Pablo Timoteore Cuañese'e

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ë ye'ya inose'ere, yo'oquë pa'iyë, yë'ë pa'ise'ere, yë'ë nesi'i cuasase'ere, Maija'quë pa'iji cuasase'ere, yë'ë paire oise'ere, yë'ë quëcose'ere, sañoep yo'oye pa'itoje, ¹¹ cui'ne yecohua'i josa yo'ojëna, ai yo'onije yë'ë quëcose'ere. Cui'ne më'ëpi asayë, jeto Antioquia, Iconia cui'ne Listra daripëa pa'i maca josa yo'ojëna, ai yo'oquëna, Ëjaëpi si'aye jare nejocani de'oye pa'iyë isise'e. ¹² Nuñerepa cayë, si'aohua'i Jesús ja're tsioni pa'iyë yëcohua'i cato jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yecohua'ipi josa yo'ojëna.

¹³ Jaje pa'iquëta'are, co'acohua'i cui'ne cosocohua'i cato jero sa'na ai co'ayere yo'ojë yecohua'ire cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, coso cuañosicohua'ipi pa'ijë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aye më'ë iye a'ë, itirepa caquë asa huesëse'ere ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Më'ëpi asayë, më'ëre ye'yasicohua'ire. ¹⁵ Cuasajë'ë, cui'ne më'ë cato tsihua'ë pa'inëna Maija'quë toya pëpë caye asaquë a'ë. Më'ëre japi de'oye yo'oquëre ye'yaquë cui'ne huasosiquë pa'iyena saye pa'iji, Cristo Jesuni pa'iji cuasa do'ipi. ¹⁶ Si'a toya pëpë Maija'quëpi quëaquëna, toyasicoa. Jaje pa'ina, Maija'quë cocapi de'oye a'ë, paire ye'yaye, yëhuo quëcoye tayo yo'ocohua'ire, quëa nu'ñeñe cui'ne nuñerepa pa'iyena ye'yaye. ¹⁷ Jaje pa'ina, cui'ne Maija'quë coca sehuaquëpi si'aye ai ye'yesiquëpi de'oyese'e nequë pa'ija'quë api.

4

¹ Pai ëjaëje pa'irepa dani ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire pai ñape yo'ose'ëje caja'quë Jesucristo cui'ne Diusu ña hue'ñana cuañëñë, më'ëre, ² Maija'quë cocare quëajë'ë caquë. Paipi yëjë asa maca cui'ne paipi asaye coe macaje, ai cuañequë quëajë'ë, më'ë caye asacaija'cohua'ire. Tayocohua'ire yo'o ma'ñe a'ë caquë yëhuojë'ë. Quëcoquë ye'yajë'ë, yo'o jujama'ë. ³ Nuñerepa cocare pai asaye coe mu'seña ti'aja'coa. Iohua'i yëyeje pa'iyë ye'yacohua'ini co'eje asaja'cohua'i a'ë. ⁴ Nuñerepa cocare jeteyo'jena qani, si'aye pai cayere jire pa'ë cajë asaja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato si'anë më'ë pa'iyere ñare paquë de'oyese'e pa'ijë'ë. Ai yo'oye pa'ito quëcojë'ë. Huaso cocare quëaquë pa'ijë'ë, më'ë nesi'i cuasase'ere si'a yë'quë maca nequë.

⁶ Yë'ë cato Maija'quëna yë'ë capë isisiquëpi pa'iyë. Yë'ë ju'ija mu'se ja'yere pa'iji. ⁷ De'oyepi uihuaquë huë'huë ti'ahuë, tëji du'rure pana, Maija'quë pa'iji cuasayere yo'o jujama'ë. ⁸ Jaje pa'ina, yure cato yë'ëre de'oyerepa pa'iyepi uteji maroje pa'ioipi, ja mu'serepa Ëjaë Jesucristo pai yo'ose'e nuñerepa ca de'huaquëpi isi ja'ñepi. Yë'ëse'ere isiye paja'quë api, si'aohua'ire i co'i coñe ai yëjë utejë pa'icohua'ireje isija'quë api.

Timoteore Quëaye

⁹ Esa dani yë'ëre ñañere caquë yo'ojë'ë. ¹⁰ Demaspi iye yeja co'amañare ai yë do'ire yë'ëre jëoconi saji'i, Tesalónicana. Crecentepi Galacia yejana saji'i. Cui'ne Titopi Dalmaciana saji'i. ¹¹ Satena, Lucase'e yë'ë ja're coní pa'iji. Jaje pa'ina, më'ëpi dai Marcore co'eni dajë'ë. Jaëpi de'hue yë'ë co'amaña yo'oye cöcapija'quëre. ¹² Cui'ne Tíquico coní Efeso daripëna jëjo saohuë. ¹³ Më'ëpi dai daccajë'ë, yë'ë dëi ju'i ca Troas daripëna Carpo huë'ena jëo daisicore. Toya pëpëa cui'ne ca'nina toyase'ëje daccajë'ë, jare ai cuasayë.

¹⁴ Alejandro, quëna de'huaëpi ai co'aye yo'opi, yë'ëre. Ja do'ire Ëjaëpi i yo'ose'ëje pa'ye saija'quë api. ¹⁵ Jaë cato Maija'quë cocare, mai quëayere ai sañope yo'oquë api. Jaje pa'ina, ite de'hua ñajë'ë, më'ëreje co'aye yo'oquë.

¹⁶ Ëjaohua'i ña hue'ñana yë'ëre sañope cayere quëa maca ti te'i macaje cöcapiye papi. Pajë si'aohua'i yë'ëre jëoconi saë'ë. Jaohua'i yo'ose'e Maija'quëpi saima'ë pa'ijaquë cuasaquë señë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaëpi yë'ë ja're pa'i si'aohua'i judío peocohua'ije i huaso cocare yë'ëpi quëaquëna, asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre cöcai i tuture isipi. Isi maca quëacaë'ë, i coca. Jaje jai yai yë'opona satira'siquëni Ëjaëpi huasopi, yë'ëre. ¹⁸ Jaje cui'ne ñacaija'quë api, si'aye co'aye yë'ëre nesi'i cayeje. Jaje ñacai paquëpi i cuañe te'tena yë'ëre de'hua'quë api. De'oquëre pa'ni, Maija'quë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiyere, Cui'ne De'oye Pa'i Ja'ñere Cöcapiye

¹⁹ Pëpayë, Priscare, Aquilare cui'ne Onesíforo tsëcapëre. ²⁰ Erasto, Corintona pëapi, cui'ne Trófigmoni ju'ina, Miletona jeo daë'ë. ²¹ Ja yë'ta'a oco tēcahuë t̃i'ama'në ai cuasaquë daijë'ë, më'ëpi. Pëpayë, Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, cui'ne si'aohua'i mai Ëjaë do'ijëreje.

²² Ëjaë Jesucristopi më'ë ja're cõni pa'ijaquë Diusupi si'aohua'ire mësarute, de'oye necaina, pa'ijë'ë.

TITO

Pablopí, Titona Toyase'e

¹ Yë'ë Pablo, Maija'quère quëacaiquë a'ë, Jesucristo jëjo daoquëpi. Maija'quë i tsecohua'i pa'ija'cohua'ire ña nëosicohua'ire quëaquëna, asani Maija'quë pa'iji cajë mai sehuoyere nuñere pare sehuoni ti pani huesëyere utejë pa'ija'cohua'i a'ë caquë jëjo daopi, yë'ëre. ² Jaje pa'ina, Maija'quë ti cosoma'quëpi ja pa'i ja'ñere ca nëoa'ji'i, yeja ja pa'i huëoma'në. ³ Maija'quë maire huasoquëpi, yë'ëpi de'hue quëacaija'quë api caquë nesiquëpi yë'ë quëaquëna, i cocare yure iñopi, maire i cuasa nëosi maca ti'aëna. ⁴ Yë'ë cui'ne më'ë te'e Maija'quère pa'iji cuasa do'ire yë'ë mamaquère pa'ë, Tito më'ë. Ja do'ire iye toya ja'huana toyaquë cayë. Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristo mamire huasoquëpi de'oye necaijëna, ai yo'oye peoye jo'cua pa'ijë'ë.

Tito Neñe

⁵ Creta saodohuëna më'ëre jëo dai maca jëo daë'ë, ne jujase'ere më'ëpi ne de'hua saoj'a'quë cui'ne paji daripëa ñape sehuosicohua'i ëjaohua'ire neja'quë caquë, yë'ë cuañese'eje pa'ye. ⁶ Tayo yo'oquëna, ca quëcoye peoquërepa pa'iyë pa'iji, sehuosicohua'i ëjaë. Nějore te'ore paquëpi cui'ne mamajëre sehuosicohua'ire paquëpi, cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ire de'oye sehuocohua'ire paquëpi pa'iyë pa'iji. ⁷ Sehuosicohua'i ëjaë cato Maija'quë co'amañare de'oyerepa ñacaija'quëpi pa'iji. Jaje pa'i do'ire nuñerepa de'oye pa'iyë pa'iji. Ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi, jëaquë teni yo'oma'quëpi, cõno cüepema'quëpi, huajo yëma'quëpi, cui'ne curiquë ai yë coa cosoquë nema'quëpi pa'iyë pa'iji. ⁸ Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, i huë'ena daicohua'i pa'ito si'anë de'oye pëpaquëpi, de'oye yo'oye yëquëpi, de'oye cui'ne co'aye pa'ito ta'ñe asaquë yo'oquëpi, nuñerepa yo'oquëpi, Maija'quëna i pa'iyë isisiquëpi, cui'ne i pa'iyere co'ye ñaquëpi pa'iyë pa'iji. ⁹ Cui'ne nuñerepa coca ye'yase'ena tsioja'isiquëpi yecohua'i yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'o ja'ñena cocaiye pa'iji, de'o cocapi ye'yajë, cui'ne sañope cacohua'ireje quëa ti'añe pa'iji, asaja'cohua'ire mai pa'iyë.

¹⁰ Jai pai pa'iyë, hua saiscicohua'ipi maire sañope cacohua'i, ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañecohua'i. Jaohua'ipi do'i peo cocapi cajë paire cosoyë. ¹¹ Jaje cosocohua'ire ai ëseye pa'iji, ye'yama'pë pa'ija'cohua'ire, coa curiquëre neñu'u cajë jiohua'i tayo ye'yayepi jai tsëcapëa pa'icohua'ire si'aohua'ire tiñe yo'oyena ye'yacohua'ire. ¹² Jare iti saodohuë Creta aquëpi, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëaquëpi, i cajeohua'ire capi: "Creta pai cato si'anë coa cosocohua'i a'ë, airo pai a'ë, jai aohua'i a'ë cui'ne josao'hua'i a'ë." ¹³ Jaje cani nuñerepa capi. Jaje pa'i do'ire më'ëpi jaohua'ire tuturepa yëhuoquë quëajë'ë, nuñe pa'iohua'ipi Maija'quère pa'iji cuasajë pa'ija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ijë judío pai coa huëoni ca cocare asama'pë cui'ne nuñerepa cocare coejë jëosicohua'i cuañeñere sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire.

¹⁵ De'oye cuasajë pa'icohua'ire cato si'a co'amaña de'oyese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are ëa joyo hue'ecohua'ire, cui'ne de'oye cuasama'cohua'ire cato ti peoji de'oye cuasaye, si'a jiohua'i cuasaye cui'ne jiohua'ire neñe quëa joyojë si'sise'e pa'i do'ire. ¹⁶ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quère sehuoyë cayë. Cajëta'are jiohua'i yo'oyepi nuñerepa yo'oye peoji. Jaje pa'ina, yecohua'ire coejë ñacohua'i pa'iyë. Hua saiscicohua'i pa'iyë, cui'ne te'o macareje de'oye yo'o ti'ama'cohua'i pa'iyë.

2

Ai De'oye Pa'iyere Ye'yaye

¹ Më'ë ye'yayeje si'anë Maija'quë coca cayeje pa'ye pa'ijaquë. ² Aiohua'ije sa têtö saipe yo'oma'cohua'i pa'ijajë, yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë de'oye, cui'ne co'aye ta'ñe asacohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi, paire oicohua'ipi, cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi pa'ijajë quëajë'ë. ³ Jaje cui'ne ai nomiohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë, co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, cono cuepema'cohua'ipi, coa ai jerepa de'oye ye'yacohua'i pa'ijajë yëhuojë'ë. ⁴ Nomi tsj huejasicohua'ire ëjere oiye cui'ne mamajëre de'oye ñajë paye ye'yajajë. ⁵ Jaje pani iñojëna, nomi tsipi ye'yejë co'aye cui'ne de'oye ta'ñe asajë nuñe pa'icohua'ipi, huë'e co'amaña de'oye pacohua'ipi, paire oicohua'ipi, ëjë cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi pa'ijajë. Jaje pa'ijëna, yecohua'ije Maija'quë cocare cue'cuye paja'cohua'ire caquë yëhuojë'ë.

⁶ Jaje cui'ne posëohua'ireje yëhuojë'ë, si'anëpi iohua'i yëyere meñe quëco ti'acohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye de'oye pani iñojë'ë, jaohua'ire. Ye'yaquë pani nuñerepa caquë de'oyere papi ye'yajë'ë, ⁸ sañope caye peoyere papi. Jaje nuñere pare caquëna, sañope caye pacohua'ipi asajë quëquëni maire sañope co'aye caye paja'cohua'i a'ë.

⁹ Co'amaña necaicohua'ire yëhuojë'ë, sañope tutu sehuocohua'i pa'ima'pë pa'ijajë iohua'i ëjaohua'ire, coa ai jerepa oijë de'oye sehuojë necaicohua'i pa'ijajë caquë. ¹⁰ Cui'ne maire huasoquë Diusu coca ye'yayere si'aohua'i de'oyere pa'ni cajë ñaja'cohua'ire, yahue co'amaña imama'pë pa'ijajë, mai pa'iyere ñani, nuiñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasaja'cohua'ire.

¹¹ Maire oiye Diusu iñose'epi, japi si'a paire huasoye pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, japi maire ye'yaji, co'ayere yo'oma'pë nuñese'e yo'ojë Maija'quëre necaiyere. Cui'ne iye yeja pa'i maca ti jeocoyere ye'yaji, co'aye mai yëyere. ¹³ Cui'ne japi ye'yaji, mai Diusu, maire huasoquë Jesucristo dai mu'sere i ca nëose'ere utejë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mai do'ire jucacaji'i, co'ayere pa'icohua'ini huasosi'i caquë, co'ayere pa'isicohua'ini tsoa tñi i paire pare pasi'i, de'o co'amañase'e yëhuo'ire caquë, yo'opi.

¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iyere më'ë ye'yaye pa'iji, quëa sëtöquë, cui'ne yëhuo ñu'ñequë, Ëjaërepa cuañequë tutupi, yecohua'ipi më'ëre cue'cuye paja'cohua'ire.

3

Sehuosicohua'i Yo'oye

¹ Pai ëjaohua'ire, cui'ne paire cuañe tutu pacohua'ire, de'oye iohua'i cuañeñe sehuojë pa'ijajë, cui'ne de'o co'amañase'e neñe yëcohua'ipi pa'ijajë caquë quëajë'ë. ² Cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cama'cohua'ipi, ui-huaye yëma'cohua'ipi, de'oye paire yo'ocohua'ipi, cui'ne joyore papi teaye pa'iohua'i pa'iyere iñojë, si'aohua'ire de'oye yo'ojajë caquë.

³ Ja'në maije huesëcohua'ipi Maija'quë caye sehuocaima'cohua'ipi, ne huesësicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë coa si'aye mai yëye yo'ocohua'ipi tseä cuañosicohua'ipi paë'ë, co'ayena. Jaje co'ayere pa'ijë yecohua'i co'amañare ëa ñajë pëicohua'ipi, cui'ne paire oima'cohua'ipi, sa'ñe coecohua'ipi paë'ë.

⁴ Jaje pa'ijëna, mai Diusu, maire huasoquëpi si'a paire de'oye necaiyere cui'ne paire oiyyere iño maca, ⁵ ja maca huasopi, maire. Maipi de'oye yo'osi do'ire huasoye papi. Coa ipi oi teaye ñani huasopi. Jaje huasoquë co'ayere tsoa

toquë, huajë paire nepi. Nequë Maija'quë joyopi huajëye pa'iye isipi. ⁶ Cui'ne mai Ējaë Jesucristo maire huasoquë do'ipi jaiye isipi, i de'o joyore. ⁷ Maipi co'acohua'i pa'isicohua'ipi i oi do'ipi de'ocohua'i pa'ijë ti pani huesëyere mai utejë pa'yere pajajë caquë.

⁸ Iye coca nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, më'ëre cuañeñë. Iyere ai si'anë cuañequë quëajë'ë, Maija'quëre sehuocohua'ipi asajë de'oyese'e nejë pa'ija'cohua'ire. Iye coca si'a paire cöcaiye a'ë, cui'ne de'oye a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, huesëohua'i cayere aipë cocare cui'ne cuañese'e caye ayere ca huëoni yë'ose'e cajë ui-huayere, yo'oma'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Sehuosicohua'ire te'le pa'iye pajë'ë caquë huahuequë yo'oquë pa'ito soini yëhuojë'ë. Te'le panita'a cayayera yëhuorena, asama'ë pa'ito eto saojë'ë. ¹¹ Eto saoni nuñe cuasama' do'ire ne huesësiquërepa pa'iji, i co'aye yo'oyepi nejoquëna, cuasajë'ë.

Pai Ñape Yo'o Ja'ñe Quëaye

¹² Artemasni panita'a Tiquiconi më'ëre ñaja'quëre jëjo saosi maca esa daijë'ë, Nicópolisna yë'ëre ti'ani ñasi'i caquë. Jarona oco tēcahuë pēasi'i cuasa nēohuë. ¹³ De'oye cöcaijë'ë, pai yo'oye asaquë ne de'huaquëre Zenasre cui'ne Apolosre, si'aye caraye peoquëna, ai yo'oma'pë so'o saija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje yo'oquëna, mai tsecohua'ije de'oye yo'oyere ye'yejajë, peocohua'i ai yo'ocohua'ire cöcaiye. Ye'yejë yo'ojë de'oye yo'o pai pa'ijajë caquë.

Tëjiyerepa Pëpaquë De'oye Pa'ijë'ë Case'e

¹⁵ Si'aohua'i yë'ë ja're coní pa'icohua'i më'ëre pëpayë. Jaje cui'ne jaro pa'icohua'ire si'aohua'ire pëpacaijë'ë, cajeohua'ire Maija'quëre pa'iji cuasacohua'ire. Maija'quëpi ñacaiyepi si'aohua'ire mēsarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

FILEMÓN

Pablopi Filemónna Toyapi

¹ Cristo Jesús do'ire yê'ê Pablo tsea cuañosiquê pa'iquêpi Maija'quê do'iquê, Timoteo ja're conî toyayê, iye toya ja'hua, mê'êna Filemón yêquê oiquêpi te'e co'amañare nequêna. ² Cui'ne mê'ê huê'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje cajê toyayê. Cui'ne Maija'quê do'ico Apiareje cui'ne Arquipore cajê toyayê, te'e yêquê yo'oyeje pa'ye tutu yo'oquêreje. ³ Maija'quê Diusupi cui'ne Jesucristopi ñacaina, ai yo'oye peoquêna, jo'cua, de'oye pa'ijajê.

Paire Oiye, Cui'ne Maija'quê Pa'iji, Filemón Cuasaye

⁴⁻⁵ Maija'quêre sehuocohua'ire mê'ê ai oiyere cui'ne Jesure necaiquêre pare cuasayer yecohua'ipi quêajêna, asaquêpi yê'ê Maija'quêre señe ñape si'anê mê'ê pa'iyere cuasaquê de'oji caquê pêpayê, ite se maca. ⁶ Jaje pa'ina, mê'êpi yêquê cuasayeje pa'ye Maija'quê pa'ire paji cuasaquêpi Cristo ja're pa'ijê, jaiye de'oye yo'oye payere nuñerepa asa ti'ajaquê caquê secacaiyê. ⁷ Cui'ne ai sihuayê, mê'ê Maija'quê do'iquêpi paire oiquêpi, sehuosicohua'ire cōcaina, ai oima'pê pa'ijêna, asa huajêquê.

Pablopi Cacaiye Onésimo Pa'iyere Caquê

⁸ Cristo jêjo daoquê a'ê caquê mê'ê yo'o ja'ñere cuañe tutu paquêta'a, ⁹ yê'ê Pablo ai huânoupi Cristo Jesús do'ire tsea cuañosiquê pa'iquêpi paire oiyere papi señe yêyê, mê'êre. ¹⁰ Ñño co sitore pa'i quêaquêna, asani Onésimopi sehuoni yê'ê mamaquêje pa'i de'osiquêni caquê señê, mê'êre.

¹¹ Ja'nê tsoe Onésimo jo'yaê pa'i maca coa pa'iquê paji'i, yure cato necaiquêre papi, mê'êre cui'ne yê'êreje. ¹² Jaje pa'ina, yê'êpi ti'acquêna, sihuayeje pa'ye ite sihuajê'ê, cui'nañi mê'ê quê'rona jêjo saoyê, yure. ¹³ De'o coca quêa do'ire tseasiquê pa'ina, yê'êre mê'ê cōcatira'si sa'rore, pëani cōcailjaquê cara'huê. ¹⁴ Jaje ca'ñe pa'ita'a pañê, mê'êpi de'oji cuasama'êna yo'oyere coequê. Mê'ê yê'êre cōcayepi mê'êse'e cuasaquê yo'oye pa'ijaquê caquê. Jeoconi cuañese'eje pa'ye peojaquê, ¹⁵ cuasayê. Yê'êta'a Onésimopi mê'êre jeoconi saji'i, a'ri maña tsoe pa'i sitopi yureta'a ti pa huesojaquê caquê. ¹⁶ Jaje pa'ina, jo'yaêje pa'ire paye peoji, jo'ya nesiquêre seña maca pa'i api. Jaje cani cayê, yo'jeije pa'ire papi caquê. Itê yê'ê ai yêyê. Cui'ne mê'êpi ite jerepa yêye pa'iji, Êjaê Jesure cuasa do'ire Maija'quê do'iquêre sête.

¹⁷ Jaje pa'ina, mê'êpi yê'ê cajei sête, yê'êre sihuaquê pêpayepi pêpajê'ê, ite. ¹⁸ Mê'êre co'aye yo'osiquê pa'lito panita'a, co'amaña do'ire sañe paquê pa'lito yê'êni sejê'ê. ¹⁹ Yê'ê Pablopi saicasa'i. Yê'ê jêtêpi toyayê, iye toya e'que, yê'ê quêaquêna, sehuosi do'ire, mê'êje yê'êre sañe payê caquê quêa sêto'ñe pa'ita'a pañê. ²⁰ De'oji, Maija'quê do'iquê, Cristore cuasaquê sête yê'ê case'eje necaijê'ê, oi pa'iquêpi quêcojaquê, de'oye yo'o huasojê'ê.

²¹ De'oye sehuocasipi caquê toyayê, mê'ê yo'o ja'ñere asaquê cui'ne asayê, mê'ê yê'ê case'e jerepa de'oye yo'o ja'ñere. ²² Cui'ne yequeje cayê, mê'êre. Yê'ê sani pêaja'to necaijê'ê. Uteyê, Maija'quêpi mësaru señere asaquê. Necaina, sani ñasi'i caquê.

Tëjiyerepa Pêpaquê De'oye Pa'ijê'ê, Case'e

²³ Jaro mësarute pëpa saoji, Epafraſ Cristo do'ire yë'ë ja're cõni tſea cuañſiquë pa'iquëpi. ²⁴ Cui'ne Marcos, Aristarco, Demas cui'ne Lucas yë'ë yo'oquëna, cõcaicohua'ipi pëpayë.

²⁵ Jesucristopi ñacaijaquë si'ahua'ire mësarute. Jaje pa'ijaquë.

HEBREOS

Maija'quëpi i Mamaquëj'a Capi

¹ Tsoe hue'ña Maija'quëpi mai aipëre ìte quëacaicohua'ija'a ca mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tiñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i. ² Jaje ca'quëpi, yure tëji mu'seña maire i mamaquëja'a capi. Si'a co'amaña i ja're de'huasiquë ja're conì, si'aye co'amaña paja'quë ja're conì capi. ³ Jaë api, Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire iñoquë ije pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña i coca tutupi quëco paquërepa. Mai co'aye pa'ise'ere tsoa tñi, jeteyo'je Maija'quë ñu'ico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

⁴ Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, iohua'i paye jerepa pa'i mamire isi cñañosi do'ire. ⁵ Maija'quë ti cama'ë paji'i, te'ireje i huiñaëre:

Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

Yure më'ëre huëoni pa'iyë isihuë.

Te'ireje i huiñaëre cama'ë paji'i.

Yë'ë pasi'i, i pëca ja'quë pa'ina,

Ipi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are iye yejana i mamaquëre te'ire isiquë capi:

Si'a i huiñaohua'i ìte do're ja'rujë ai de'oguëre papi cajë sihuajë'ë.

⁷ Maija'quëpi i huiñaohua'i ayere capi, ñeje:

Huiñaohua'ire cato tutuje pa'iohua'ire neñë,

cui'ne yë'ëre necaichua'ini toaje pa'iohua'ire neñë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are i mamaquëre capi:

Ina, Diusu, më'ë cñañeñe cato, ti carajaiñe peoji,

më'ë cñañeñe cato nuñere pa'ë.

⁹ De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai coehuë.

Jaje pa'ina, Diusu, më'ëre, më'ë Diusupi ai sihuayere isipi, më'ë cajeohua'ire isiye jerepa.

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

Ina, iti huëo maca më'ëpi Ëjaë, yejare nehuë.

Cui'ne më'ëpi ma'tëmoje nehuë.

¹¹ Më'ë de'huase'e cato carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ti pani huesëja'quë a'ë.

Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i cñaña yo'oyeje.

¹² Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore më'ëpi ju'i cña ñeñoñe pa'ye ñëoja'quë a'ë.

Cui'ne ju'i cña yeconì suñacaiyeje pa'ye më'ëpi neja'quë a'ë.

Jaje pa'iquëta'are, më'ë cato jare ipi pa'ija'quë a'ë.

Më'ë pa'iyë ti carajaiñe paja'coa.

¹³ Diusu cama'ë paji'i, te'ireje huiñaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.

¹⁴ Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre necaichua'ipi joñoase'e pa'iyë, huasosicohua'i pa'ija'cohua'ire cçaija'cohua'ire jëjo daosicohua'ipi.

2

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

¹ Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacaijê pañu'u, hua saiye paja'cohua'i. ² Maija'quê cuañeñere huiñaohua'ipi quëase'e nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, ite de'oye sehuocaima'pê co'aye tayo yo'osicohua'i si'se cuañoahuê, nuñerepa co'a do'ire. ³ Jaje pa'ito ¿mai me jêaja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani? Iye huaso cocare mai Êjaëpi do'ru macarepa paire quëapi. Ja jeteyo'je i quëaye asasicohua'ipi nuñerepa coca'ê cajê asani mairejê de quëahuê. ⁴ Cui'ne Maija'quêje i cocare pa'ê caquê iñoquê, pai yo'o ti'a ma'ñere jaiye yo'o iñoipi, jaohuaija'a, i joyo tutu pai ñapere i yêyeje isisi tutupi yo'oquê.

Jesucristo Paije Pa'i De'ose'e

⁵ Maija'quê huiñaohua'ina isima'ê paji'i, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'ijê yequê mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuañejajê caquê. ⁶ Jaje pa'iquêta'are yequê hue'ña toyase'ena te'i quëaquê caji:

Ina, Diusu më'ëpi ite huanëyema'ê cuasahuê.

Juni huesê capê hue'ere do'ire më'ëpi ai co'a ju'i cocasi' i caquê yo'ohuê.

⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi ite huiñaohua'i huê'ehuê maca pa'ire nehuê, coa nêhui têcahuê jaje pa'ijaquê caquê:

Jaje pa'isiquêta'are ite de'oyepi ëja de'huani, si'aye më'ê de'huase'e cuañequêre Êjaëre pare nehuê, më'ëpi.

⁸ Si'aye i quêo huê'ehuêna tê'ya meni saoca'ê, më'ëpi.

Jaje Maija'quêpi i quêo huê'ehuêna tê'ya meni saopi, ti te'oreje hue'sena oañe papi. Jaje pa'iquêta'are mai ja yê'ta'a ñama'pê pa'iyê, si'a co'amaña ite de'oye sehuocaire. ⁹ Jaje pa'iquêta'are ñañê, Jesuni nêhui têcahuê huiñaohua'i huê'ehuê maca pa'i pa'ijaquê caquê Maija'quê nesiquêni. Jaëni Diusupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacaijaquê cuasa nêopi. Cuasa nêoëna, ai yo'oquê ju'isi do'ire yure de'oyepi ëja de'huasiquêpi si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jaëni ñañê, mai.

¹⁰ Si'aye Maija'quê co'amañase'e pa'iji, ipi quëcoquêna. Jaje pa'ina, Maija'quê cato yêji, si'aohua'i i mama'jêpi i de'o co'amañare con'i payere. Jaje pa'ina, Jesucristoni johua'ire huasoquêni de'oquêre pare nepi, i ai yo'o do'ipi.

¹¹ Jaje pa'ina, Jesucristo cui'ne i huasosicohua'i con'i si'aohua'i te'ini pëca ja'quêre payê. Jaje pa'ina, Maija'quê mamaquê maire yo'jedohuê hue'yoye ca'rama'ê pa'iji. ¹² Toyase'e jaje pa'ina, caji:

Mê'ê pa'iyê ayere casi' i yê'ê yo'je tsire cui'ne jêjêsi'l, jai pai tsi'si sitona më'êre sihuaquê.

¹³ Cui'ne caji, yequeje:

Maija'quêna yê'ê cato quëcosi'i.

Cui'ne tijupê caji yequeje:

Iye macare pa'iyê, Maija'quê yê'êre isisi mama'jê ja're con'i.

¹⁴ Ina isisi mama'jê cato te'e capêre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ê. Jaje cui'ne Jesuje paina ai de'oni te'e capê cui'ne te'e tsie hue'equê paji'i, pai hue'eyere. Jaje pa'ipi juji'l, i ju'iñepi huati huani jeo tutu jiosi' i caquê.

¹⁵ Jioni ne huasopi, si'a mu'seña ju'iñere ca'ra do'ire tseja cuañosicohua'ije pa'iohua'i pa'isicohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, daima'ê paji'i, huiñaohua'ini cocasi' i caquê. I cato Abraham tsêcapêni cöcayere caquê daji'i. ¹⁷ Ja cöcayere caquê maije pa'irepa de'opi, Maija'quê ña hue'ñare pana, de'oyerepa Maija'quê aye yo'oye ñacai Êjaëre papi, teaye ñani cöcayiquêre papi, cui'ne i ai yo'osi do'ipi pai co'aye yo'oyere sai töcayiquêrepa pasi' i caquê. ¹⁸ Jaje pa'ina, neña cuañoquê, ai

yo'oquë asasiqüëpi, yure maire cöcai cuäñoquë pa'ija'quë api, neña cuäñojë ai yo'ocohua'ire.

3

Jesupi Moisés Seña Maca Pa'i

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë mësarü a'ë, Maija'quë pai acohua'i, i tsecohua'i pa'ijajë caquë soisicohua'i. Jaje pa'iyë sête Jesús Maija'quë jêjo daoquëse'ere, Maija'quëre sejê yo'oye de'oye ñacai ëjaëse'ere cuasajë pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasaye necaiquëse'ere. ² Jaje pa'ina, Moisés si'aye Maija'quë huë'e ñacaiquë pa'i maca, de'oye Maija'quëre sehüoquë yo'o ti'acquë pa'iji. Jaje cui'ne Jesujë si'aye de'oye sehüoquë yo'o ti'api, iyere yo'ojaquë caquë Maija'quë sahuasiqüëpi. ³ Jaje pa'iquëta'are Jesuni ai Ëjaëre pare ñajë sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huë'e nequë, jë'quë iti huë'e nesiquëpi ai sihua cuäñoquë api, iti huë'e jerepa. ⁴ Jaje pa'ina, si'a huë'ña pai nese'epi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Diusu cato te'ipi si'aye nepi, mai ñajëna pa'iyë. ⁵ Moisés cato de'oyerepa yo'o ti'acquë paji'i, ite necaiquë sête, si'a Maija'quë huë'e ñacai. I necaiye cato paji'i, Maija'quë yeque mu'seña ca ja'ñere quëa iñoquë yo'oye. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristo cato Maija'quë mamaquë sête, de'oyerepa i huë'e yo'o ti'acquë ñacai pa'iji. Ja huë'e cato mai a'ë. Maipi ite tuijê ocue pa'i macarepa mai uteyere sihuajë pa'ini.

Maija'quë Pai Pëa Huajë Ja'ñe

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë de'o joyopi caji, toyase'ena:

Yurepi, mësarü Maija'quë caye asasicohua'i pani,

⁸ Jëa joña nema'pë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i Maija'quëre sañope cajë yo'ose'eje pa'ye.

Jeto cuëne yëjana Maija'quëre neñasicohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë.

⁹ Jarona mësarü aiohua'i yë'ëre neñahuë, tsoe cuarenta ometëca yë'ë yo'oye ñasicohua'ita'a.

¹⁰ Jaje yo'ojëna, jaohua'ire ña jujani yë'ëpi pëi cahue:

Ti yë'ë ye'yaye asaye coejë,
"si'anëpi yequesë'e cuasajë cu'ijë"

¹¹ Jaje pa'ina, jaohua'ire yë'ëpi pëi ca nëohuë, cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë jare pëa huajë huë'ñana.

¹² Maija'quë do'ijë, jëa joyo co'acore hue'ema'pë cui'ne Maija'quë huajëquëre pare hua saima'pë pa'ijë'ë, jare de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarü cuasayere. ¹³ Coa ai jerepa mu'seña ñape pai ñapere sa'ñe yëhuojë ca sêtojë'ë ja yë'ta'a Maija'quë coca, iye mu'se caye têtö saima'në. Jaje yo'ojë'ë, mësarü acohua'ipi co'ayere coso cuäñoni sañope Maija'quëre cajë ne huesëye paja'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, Cristo payere i ja're conï paja'cohua'i a'ë cani ocue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quëco pajë, jëoma'pë tuiye pa'iji.

¹⁵ Jare cuasajë pa'ijë'ë. Iyere ñeje caji:

Yurepi mësarü Maija'quë caye asasicohua'i pani,

Jëa coeye peoyerepa de'oye sehüojë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i sañope cajë yo'ose'eje pa'ye peocohua'ipi.

¹⁶ ¿Ne pate'ni, Maija'quë yë'o asasicohua'ita'a jeteyo'je ite sañope caco-hua'i de'osicohua'i? Jaohua'i cato si'aohua'i Moisés Egipto yëjapi etosi-cohua'i paë'ë. ¹⁷ ¿Cui'ne ne ja're conï Maija'quë pëi paquë'ni, cuarenta ometëca? Maija'quë cato pëi paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cuëne yëjana juju tãtasicohua'ini. ¹⁸ ¿Cui'ne neni Maija'quë ca nëou'ni, yë'ë pëa huajë huë'ña

cacani huajëye peoji? Ja cato capi: Ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasicohua'ini. ¹⁹ Jaje pa'ina, mai tiñarepa ñañë, jaohua'i caca ti'añe pase'e ite care paji cajë asacaiye pasi do'ire.

4

¹ Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaye ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'ina, ca'rajë de'oyerepa ñañu'u, mësaru acohua'ipi tsoe carajaji cajë ja pëa huajëyere ti'añe pama'cohua'ini cajë. ² Jaohua'ire huaso coca quëase'eje pa'ye cui'ne maire quëahuë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'ipi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'añe pahuë. Ja do'ire cöcayie papi, huaso coca asase'e. ³ Jaje pa'iquëta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pëa huajë hue'ñana cacaja'cohua'ipi pa'iyë. Ja ayere Maija'quë ñeje ca nëopi:

Ja do'ire jaohua'ire, yë'ëpi pëi ca nëohuë,
cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë pëa huajë hue'ñana.

Maija'quë cato iye yeja de'hua tējisi macapi pëa huajë huëopi. ⁴ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji, ñeje siete mu'se ayere:

Diusu siete mu'se acona pëa huajëpi, si'a co'amaña ne tējini.

⁵ Toyase'e tijupë ca coji:

Yë'ë pëa huajë hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'ë.

⁶ Jaje cani caji, ja yë'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji, pëa huajë hue'ñana caquë. Du'ru macarepa huaso coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasi do'ire cacaye pahuë. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi tijupë yequë caca mu'se pa'ijaquë ca nëopi. Iye mu'se iti mu'se a'ë, caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire caji, David tsoe hue'ña caquë pa'ise'ëja'a ja toyase'epi caji, ñeje:

Iye mu'se Maija'quë caye asasicohua'i pani
jëa joña nema'pë de'oye sehuojë pa'ijë'ë.

⁸ Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pëa huajëye isisiquë pa'ito Maija'quë tijupë yequë mu'se pa'i ja'ñere caye pa'rapi. ⁹ Jaje pa'ito ja yë'ta'a pa'iji, Maija'quë pai cacani pëa huajë ja'ye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaquë cato co'amañare ne tējini pëa huajësi'quë cacaji, Maija'quë co'amaña ne tējini pëa huajëse'eje pa'ye. ¹¹ Jaje pa'ina, mai tutu yo'oye pa'iji, jaro pëa huajë hue'ñana cacañu'u cajë, tsoe ja'në acohua'i Maija'quëre coca nuñere pa'ë cuasama'pë yo'ose'ena tuiye pañu'u.

¹² Maija'quë coca cato pa'iyë a'ë cui'ne tutu quë'ye a'ë, si'a te'ña hua'ti niusico jējēsēne seña maca jējēsēne a'ë. Jaje pa'yepi paise'e cuasaye cui'ne mai joña sa'nahuërepa cuasayena jo timeñe a'ë. Jaje yo'oque mai cuasayere cui'ne mai yo'oñu'u cuasayere tiña macare pana eto iñoñe a'ë, joyo cuasayere. ¹³ Jaje pa'ina, peoji, Maija'quë de'huase'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tiña macare pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'aohua'i yo'ose'e iñoja'quë a'ë.

Jesu Api, Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa

¹⁴ Jesu api, Maija'quë mamaquë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ëjaërepa, mai mēne quëco pajë pa'iquë. Jaëpi Maija'quë ña hue'ñare pare cacani pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite ti'añu'u cajë yo'oyere jeoma'pë ocue pa'i macarepa yo'ojë pañu'u. ¹⁵ Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre papi mai tutu peoye teaye ñani cöcasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai yo'oque tēto saisisquëpi. Jaje pa'iquëta'are jaë cato co'aye ti yo'oma'ë paji'i. ¹⁶ Jaje pa'iyë sēte quëcojē tsiojañu'u, maire oiquë Diusu ñu'i hue'ñana, ipi maire teaye ñani oi cöcaji'a'quëre de'oyepi mai ai yo'o maca ti'aëna.

5

¹ Pai ñape Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato ëmëohua'i acohua'ini sahuani isicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quë ña huë'ñare pana paire cacaija'cohua'ipi pa'iyë. Cui'ne pai co'aye yo'o do'ire Maija'quëna coa isijë cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi. ² Ipi capë tutu peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne tayo saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji. ³ Jaje pa'ina, i tutu peoquë tayoyere coquë cui'ne pai tayoyere caquë ëoquë seña pa'iji, sai de'hua cuaññone caquë.

⁴ Jaje pa'ina, te'ijë cuasaye peoji, yë'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa. Maija'quëpi Aarónre nese'eje pa'ye soini ëjaëre nesiquëre me jaje cuasaye'ni.

⁵ Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Ëjaëre nepi. I co'ye Maija'quë huë'e ñacai ëjaë pasi'i cani ëjaë de'oma'ë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi, ñeje:

Iye mu'se yë'ëpi më'ëre pa'iyë isihuë,
më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

⁶ Yequeje caji, toyase'e ite:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa pani huesëquërepa,
Melquisedecje pa'i.

⁷ Iye veja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquë Maija'quëre seji'i, otare paque oi, Maija'quëpi juni huesësicohua'ire huëo tutu paquëre asaquë. Jaje seina, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i seña asacaji'i. ⁸ Cristo Maija'quë mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quëre de'oye sehuocaiye. ⁹ Jaje yo'oquë ti de'oquërepa de'oni, si'aohua'ire ite de'oye sehuoacohua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi. ¹⁰ De'ouna, Maija'quëpi ite i huë'e ñacai Ëjaëre pare nepi, Melquisedecje pa'ire. ¹¹ Jaiye iye ayere caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quëa ti'añe'ni, mësarupi asaye coeto.

¹² Tsoe mësarü yecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ñe pa'iohua'ipi ja yë'ta'a a'jiñe mañare Maija'quë coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'i maña pa'iyë. Mësarü cui'naohua'ipi tutu peocohua'i maña co'i huesëni ojese'ë ucucohua'i maña pa'iyë, tsoe jëayere ati'ñe pa'iohua'ipi. ¹³ Jaje ojese'ë ucujë pa'icohua'i cato tsitu'ujë pa'iohua'i a'ë, ti co'aye cui'ne de'oye asa ti'ama'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jëa ao cato aiohua'i a'ñe a'ë, si'aye ta'ñe co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6

¹ Jaje pa'iyë sëte aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa Cristo aye ye'yese'ere se oani. Cama'pë pañu'u ju'i huë'ñana sa co'amañare jëoconi ponëñere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayere. ² Oco doye ye'yayere, sehuosicohua'i sïopëana patojë secacaiyere, ju'isicohua'i huëiyere, cui'ne Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëji ja'ñe ayere. ³ Jaje yo'ojacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi nuñerepa jaje yëë coçaito.

⁴ Te'erepa miañe ñani cui'ne Maija'quë de'o sëñe isiye asasicohua'ipi cui'ne Diusu jeyo yo'oye asasicohua'ipi, ⁵ cui'ne Maija'quë coca de'oyerepa asasicohua'ipi, cui'ne yequë mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi, ⁶ cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani tijupë Maija'quëna ponë coñe peoji, tsoe iohua'ipi Maija'quë mamaquëni tijupë quejë yo'o do'ire. Me ponëñe'ni, si'aohua'i ña huë'ñana ite cue'cuejë yo'oni. ⁷ Jaje yocohua'i cato yejaje pa'iohua'i a'ë. Ocoquëna, si'anë saquëyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ja yejapi iti veja necohua'ini de'oye mëani quëcacaico pa'ito, Maija'quëpi iote de'oye ñacaija'quë api. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yejapi de'oye quëcacaïma'o co'ayere

cui'ne miure quëico pani co'aye ca cuañojacoa. Jaje pa'ina, toapi si'aye ëo huesoye pa'iji, io mëase'e.

Utejë Pa'iyepi Qcue Pa'i Macarepa Paye

⁹ Jaje mësarute Maija'quë do'ijë mañare cajëta'a cuasayë mësarü cato itire pare pa'iyë. Jaje canï cayë, nuñerepa huasosicohua'i pa'i ma'are pa'iyë cajë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa pa'ipi, mësarü sehuosicohua'ire oijë cöcajië iñose'e, cui'ne mësarü ja yë'ta'a yo'ojë pa'iyë huanëyema'ë pasipi. ¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato yëyë, mësarupi si'anë pai ñape jare jajese'e tēji hue'ñare pana de'oye yo'ocohua'i pa'iyere. Jaje yo'ojë mësarü uteyere tiñarepa iñoja'cohua'i a'ë. ¹² Coeyë, mësarupi josaohua'i ponëñë. Yëquë cato yëyë, mësarupi Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o jujama'pë ocue pa'i macarepa tuicohua'ina ñajë iohua'i tuiyeje tuiyere. Maija'quë ca nëose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.

¹³ Abrahamre Maija'quë ca nëo maca ija'a co'ye ca nëo huesëpi, yecohua'i i jerepa pa'iohua'i peoye sëte. Jaje pa'ina, capi: ¹⁴ “Yë'ëpi më'ëre de'oye ñacaija'quë a'ë cui'ne jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë acohua'i yë'ëpi necaina.” ¹⁵ Jaje caëna, Abraham quëcopi, jeoma'ë, utequë isi cuañopi, ite ca nëose'ere. ¹⁶ Paipi ca nëocohua'i pani iohua'i seña maca ëjaëna ca nëocohua'i a'ë, iohua'i ca nëose'epi care pase'e pa'ijaquë cajë cui'ne ja maca sañope caye carajaiñe pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëje i ca nëose'e paja'cohua'ina, i case'ere tiñe ponañe peoyerepa tiñarepa iñosi'i cuasani ti ca nëo huesopi, isire paja'quë a'ë caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, cayaye pa'iji, i ca nëose'ere ti yeque ponañe peoyerepa, cui'ne Maija'quëje cosoye peoyerepa. Japi maire sihuajë ocue pa'i macarepa pa'iyë isiji, ipi ñacaina, pa'iyë co'ejë i ca nëose'e utejë pa'isicohua'ire. ¹⁹ Ja uteyepi maire ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iyë necaiji, jai yohuë dëquëcopi sëani jeo dëorena, te'e macare huahuayeje pa'ye. Jaje cui'ne mai joyojë Maija'quë huë'e sa'nahuë ta'tëpo jere pana ja uteyepi se sëasicopi pa'ico Jesús maire ma'a necai caca sitona. ²⁰ Jaje Jesús cacani ti Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa de'opi je'nëna iote pa'ija'quëpi, Melquisedecje pa'ipi.

7

Jesús Cato Melquisedecje Pa'i Api

¹ Iquë Melquisedec cato Salem pai ëjaë paji'i cui'ne Maija'quë ti ëjaërepa huë'e ñacai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ipi Abrahamre yequë pai ëjaohua'ire uihuaquë meñe quëconi co'iquëna, Melquisedecpi sañope ti'ani ite Maija'quëpi ñacaijaquë capi. ² Ja maca Abrahampi Maija'quë tsere Melquisedecna isipi, i uihuaquë nese'ere. Maija'quë tse cato si'a jëña pa'ye nesicohua'ipi te'ore Maija'quëna isiye a'ë, jare isipi. Melquisedec canï cayë “Nuñerepa yo'o ëjaë” cajë, Salem caye cato cayë, “Jo'cua de'oye pa'iyë” Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'iyë ëjaë caye pa'iji, “Salem Ëjaë” canï. ³ Pëca ja'quëre, ja'core, i co'ye aiohua'ire ite coasi mu'se cui'ne i ju'ise'e huesëyë, ti quëase'e peoji. Maija'quë mamaquëje pa'i api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaë ti de'o huesësiquë api.

⁴ De'oji, yure ñajë'ë, Melquisedec cato ai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai Abrahampi pai ëjaohua'ire uihuaquë se jiose'ere Maija'quë tsere Melquisedecna isipi. ⁵ Jeteyojë Moisés cuañese'e cato caji coa Leví tsëcapë acohua'ise'e Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ise'e Maija'quë tse paye pa'iji, pai isi co'amaña. Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ë, iohua'ije pa'iohua'ini, Abraham tsëcapë acohua'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Melquisedec

cato Levi tsëcapë peoquëta'are Abrahampi Maija'quë ca nëose'e paquëpi, Maija'quë tsere isipi, Melquisedecna. Isiquëna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ite. ⁷ Jaje pa'ina, de'oye pa'i ja'ñe, cacaikuë api, jerepa pa'i. Iti ca cuãñoquë cato huë'ehuë maca pa'i api iye cayerë sañope ca ti'añe peoji. ⁸ Maija'quë tsere coa isijëna, pacohua'i cato ju'icohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato toyase'e caji, ja yë'ta'a huajëquëre. ⁹⁻¹⁰ Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sani ti'a maca cato ja jojoma'cohua'ipi, si'aohua'i Abraham pai pa'ija'cohua'ipi i capëre paë'ë. Jaje pa'ina, Abrahampi Melquisedecna saisi maca yure co'amaña secohua'ije si'aohua'i Levi tsëcapë acohua'ije si'a jëña neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i levitas tsëcapë quëayeja'a Israel pai asahuë, cuãñese'e. Jaohua'i cato Aarón tsëcapë acohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, yure jaohua'ipi cuãñese'e sehuojë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire necaico-hua'i pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aarón tsëcapë peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë. ¹² Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque cuãñese'eje ponañe paji'i. ¹³ Jaje pa'ina, mai Ëjaëni toyase'e caji, ñeje: "Yequë Israel pai tsëcapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i de'oma' tsëcapë aquë api." ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'i ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsëcapëja'a, mai Ëjaë cato daji'i, Judá tsëcapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'i mai asayë.

¹⁵⁻¹⁶ Yureta'a pai cuãñëñeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, i pa'ie ti nejo ti'añe peo tuturepa paquëpi, iyepi maire ai tiñarepa asa cuãñoñe quëaji. ¹⁷ Jaje pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëquërepa Melquisedecje pa'i.

¹⁸ Jaje pa'ie sête ja'në cuãñese'ere tutu peoyere cui'ne cöcai ma'ñere cui'nare yo'o co ma'ñe ne huesopi. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés cuãñese'e cato nuñe pa'icohua'ire ne ti'a ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa de'oyere payë, mai utejë pa'ie. Japi Maija'quëna tsiojañe necaji'i, maire.

²⁰ Jesure cato Maija'quëpi ca nëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i paë'ë, ti ca nëoñe peoye. ²¹ Jaje pa'ina, Ëjaëre cato ca nëo huesoquë capi, toyase'ena ñeje.

Ëjaë ca huesose'e ponëñe peoji.

Më'ë a'ë, yë'ë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëja'quë.

Melquisedecje pa'i.

²² Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajë ca nëose'ere ti carajai ma'ñere de'oyerepa necaikuë, ja'në ca nëose'e seña maca de'oyerepa. ²³ Jai pai paë'ë, yecohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ju'ijë carajaicohua'i sête. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato ti ju'ima'quë sête Maija'quë huë'e ñacaiye yequëna se jeocaiye peoji. ²⁵ Jaje pa'i do'ire Maija'quëna tsiojaicohua'ire, ti pani huesëja'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesëquë sête jaohua'i pa'iyere caquë Diusure secacai pa'iji.

²⁶ Jaje pa'ina, Jesús cato mai yësiquëre papi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa. Jajë cato de'oquë api, ti co'aye peoquë api, cui'ne si'si te'ña mañaje peoquë api. Jaje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'quë api. Jaje pa'ini ma'tëmo pa'ie jerepa pa'ire nesiquë api. ²⁷ Yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato si'a mu'señapi nëicohua'ire huajë, du'ru macarepa johua'i co'aye yo'o

do'ire ëøjë isijë Maija'quëre seni toni jeteyo'je pai co'aye yo'oyere ëøjë isijë secacaicohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Jesús cato te'ere papi i capë ai yo'o do'ipi Maija'quëre isi tējipi. ²⁸ Moisés cuañese'e cato hue'yopi, carajaicohua'ini Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'iquëta'are cuañese'e jeteyo'je Maija'quë ca nëose'epi hue'yopi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre i mamaquëni, nuñerepa de'oquëni, ti pani huesëquëni.

8

Jesupi Maija'quë Huajë Ca Nëose'ej'a Cacaiquë Api, Maire

¹ Si'aye yëquë case'e ëjarepa iye a'ë. Payë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre pare, Maija'quë ñu'ico ëja te'tere ñu'ina, jeto ma'tëmöre. ² Pai nema' huë'ere pa'iji, iore pani, Maija'quë nesi huë'ere, jarote pa'i Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë sëtë, Maija'quë huë'e ñacai pa'iji. ³ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato, Maija'quëna isise'ere isijë, cui'ne nëicohua'ire huani ëøjë seja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, Jesucristoje i isi ja'ñe paye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, ipi iye yejare pa'iquë pani Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë de'oye para'pi, tsoe Moisés cuañese'eje pa'ye yo'ojë isicohua'ipi Maija'quë huë'e ñacacohua'i jai pai pa'ito me pa'iquë'ni. ⁵ Iohua'i cato ca'nipi nesi huë'ena Maija'quë ayere necaicohua'i a'ë, ma'tëmöre pa'iyë ayere cuasajë yo'o co'amañapi, pai to'ouje pa'yepi. Jaje pa'ina, Moisés huë'ere ne huëo maca Maija'quëpi capi, ite: "Yë'ë më'ëre jeto ai cütihuë iñose'eje pa'iore nejë'ë." ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa cato, jaohua'i yo'ose'e seña maca de'oyere pare yo'oquë pa'iji, huajë cuasa nëose'ere. Ja huajë ca nëose'e cato, de'oyere pare isija'a co'amaña quë'ye a'ë. Ja'në ca nëose'e seña maca pa'ye a'ë.

⁷ Du'ru macarepa ca nëose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito tijupë yequë ca nëoñe peora'pi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi nuñe yo'oma'cohua'ire paire ñani capi: Yequë mu'seña Israel paire, cui'ne Judá tsëcapëre huajëye yo'o ja'ñe ca nëoñe pa'ija'coa.

⁹ Jeto Egípto yejapi mësarü aipëre jëtëna tseani etoni sa maca, ca nëose'eje pa'ye ca nëoñe peosipi: jaohua'ire cato yë'ë ca nëose'e de'oye sehuocaiye pasi do'ire jeocohuë, caji, Ëjaëre papi.

¹⁰ Ja mu'seña tëtö sai maca Israel paire yë'ë ca nëo ja'ñe iye a'ë caji, Ëjaërepa. Iohua'i cuasa hue'ñana yë'ë cuañëñere tēcasi'i, cui'ne iohua'i joñoana toyasi'i, ja maca yë'ë pa'ija'quë a'ë, iohua'i Diusu cui'ne iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë pai.

¹¹ Ja maca cato tsj mañaje cui'ne aiohua'ije si'aohua'i yë'ë coca asacohua'ise'e pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje pa'ijëna, mai Ëjaë cocare asajë'ë, cajë yecohua'ipi cajeohua'ipi, panita'a te'e tsëcapë acohua'ipi ye'yañu'u cajë yo'oye peosipi, tsoe yë'ëre ire pani pai ñape asa do'ire.

¹² Cui'ne yë'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejecani ti huanëyeja'quë a'ë, cui'nare cuasa coñe peoyerepa.

¹³ Jaje pa'ina, huajëyere Maija'quëpi ca nëoni, du'ru ca nëose'ere ai co'amaña'ë caji. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato peo hue'ña esa carajani huesë ja'ñe a'ë.

9

Iye Yeja Maija'quë Huë'e Cui'ne Ma'tëmo Huë'e

¹ Tsoe hue'ña Maija'quë ca nëose'e cato, iye yeja Maija'quë huë'ena Maija'quë sejë yo'o ja'ñe quë'ye paji'i. ² Ja ca'ni huë'e cato ñeje ne de'huasico paji'i, du'ru macarepa tu'rihuëre, de'o hue'ña hue'yo sitore toa tsëoni nëco saihuë, cui'ne Maija'quëre isisi ao, cui'ne mesa paji'i. ³ Cayaye aore capi tēhuosico je te'tere paji'i, yequë tu'rihuë ñeje hue'eco ai de'o hue'ñarepa. ⁴ Jarote paji'i, huëo sē ma'ñare ëoco oropi de'o saihuë nesico cui'ne iti ca nëose'e de'hua mahuë, si'a te'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne mahuë sa'nahuëre te'e oro ucu duruhuë paji'i. Iona ma'tëmopi tomesi aore ayasicopi paji'i. Cui'ne jarote paji'i, Aarón tse'equë pa'isi tupë. Jao cato cui'naopi huajëco de'oni joro quë'ico pa'isico paji'i, cui'ne quëna toñana ca nëose'ere toyase'ere ayasico paji'i. ⁵ Cui'ne ja mahuë ëmëje'ere paë'ë, huiñaohua'i capëa quë'iohua'ipi, Maija'quë pa'ie iñoja'cohua'ire nesicohua'ipi. Johua'i capëapi mahuë sio toto si'aore peo hue'ña pë'pëhuë, pai co'aye yo'ose'ere oni yeje hue'ñare. Ja ayere ai jerepa quëaye peoji, yure cato itise'e pa'ijaquë.

⁶ Jaje de'huasicono Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi si'anë jeoñe peoyerepa cacayë, du'ru tu'rihuëna Maija'quëre necaiye yo'ocohua'ipi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are yeco seña maca tu'rihuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pase'e cacaye paji'i, te'e ometëcahuëre te'erepa. Cui'ne jaronu cacaquë pani saye pa'iji, nëicohua'i tsiere i co'aye yo'o do'ire saiquë, cui'ne pai co'aye yo'o do'ire saicasa'i caquë. ⁸ Iye yo'ose'ejä'a, Maija'quë joyopi maire quëaji, ja yë'ta'a du'ru maca tu'rihuëna Maija'quëre seña pa'ito, Maija'quëre ca hue'ñare pana sai ma'api ja yë'ta'a hui'yoma'copi paji'i. ⁹ Si'aye iye yo'ose'e cato quëaji, iye mu'seña pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, jaronu Maija'quëre isijë, cui'ne nëicohua'ire huajë ëojë sëcohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye papi. ¹⁰ Ja yo'oye cato coa ao aiñese'e, ucuyese'e cui'ne si'si cuya toñese'e ëmëje'ese'e cöcaji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë si'aye yequë pona macajä'a jaje yo'oye paji'i.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Cristo tsoe daji'i. Jaë api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa, si'a de'o co'amaña carajai ma'ñere paquërepa. I ñacai huë'e cato ai de'o huë'ere paë, nuñerepa yo'o huë'e a'ë, pai nema' huë'e a'ë, iye yeja huë'ere caye pañë. ¹² Cristo Maija'quë huë'ena cacapi, i tsierëpa isisi'i caquë, cacama'ë paji'i, huequë tsiere, panita'a jo'ya ñama tsiere isisi'i caquë. Jaje pa'ina, te'erepa caca tējipi. Cacani maire ti'acaji'i, huaso cuañoni ti pani huesëyere. ¹³ Huequë ëmëohua'i tsie cui'ne jo'ya ñama ëmëohua'i tsie cui'ne huequë nomi tsi tsie Maija'quëre isi hue'ñaana ëosi huata tutu quë'ye paji'i. Jaje pa'ina, itipi co'aye yo'osicohua'ina tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu quë'ye pa'iji, ëmëje'ese'e. ¹⁴ Jaje pa'ie sëte, je ja'yerepa Cristo tsie tutu paquë'ni! Maija'quë joyopi ti pani huesëquëpi yo'oqueña, ija'a co'ye Maija'quëna isiquë ti si'si te'ña peoquepi yo'ose'e. Jaje pa'ina, i tsiepi ju'iñena sayere mai cuasayere peo hue'ña tsoa tocaiji, Maija'quë huajëquëre pare de'oye necaijajë caquë.

¹⁵ Jesucristo api, huajëye ca nëose'ere yo'oque, Maija'quë cajeohua'ire paire necaiquë. Jaje pa'ina, i ju'iñepi sai tocaji'i, ja'ne ca nëose'ere yo'ojë tayose'ere, Maija'quë soisicohua'ipi ti pa'yere i ca nëose'ere pajajë caquë. ¹⁶ Jaje pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nëose'epi do'i quë'yerepa pa'ijaquë cani du'ru macarepa iti ca nëosiquëpi ju'isiquë api asayerepa pa'iji. ¹⁷ Iti cuasa nëosiquëpi ja yë'ta'a huajëquë pa'ito ca nëose'e do'i peoye pa'iji. Juquëna, do'i quë'ye paji'i. ¹⁸ Ja do'ire du'ru macarepa cuasa nëose'epi do'i

quë'ye pa'ijacquë cajë tsie casose'epi, huëose'e a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire quëapi, Israel paire cuañese'e cayere. Quëa tējini maja'i naña sëohuë nescopi catë yoje pa'iona, hisopo tarana hueni huequë cui'ne jo'ya ñama tsiena ocopi co'mesicona co co'i meni cuañese'e toya pëpëna tsiepi sa'cuapi, cui'ne paireje si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi. ²⁰ Jaje yo'oque capi, jahua'ire: "Iye tsie cato, Maija'quë mësaru yo'o ja'ñere cuañe neoñere do'i quë'ye neñere iñoñe a'ë." ²¹ Jaje caguë Moisés, Maija'quë ca'ni huë'eje tsiepi si'a huë'e sa'cuapi cui'ne Maija'quëre necaijë yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuë. ²² Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'iji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire sai toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejocaji'i

²³ Iye yeja ayere ma'tëmo co'amañaje pa'ye nëicohua'ire huaijë isi do'ipi tosa toñe paji'i. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo pa'ija'cohua'ire cato nëicohua'ire huaijë isiye jerepa pa'yepi tosa toñe pa'iji. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristo, paipi ma'tëmo huë'eje pa'iore nesi huë'ena cacaye papi. I cato jare ma'tëmore pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire secacai pa'iji, i pëca ja'quë ña hue'ñana. ²⁵ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa judío pai cato de'o hue'ñare pana ometëca ñape cacaquë api, i tsie peoyere isisi'i caquë. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato si'anëpi ju'i i tsie isiquë pa'iyë paji. ²⁶ Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquëpi si'anë jucacai patira'pi. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato yure tēji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i. ²⁷ Pai ju'ñe je'quë telerepa ju'ñe pa'iji. Ja jeteyo'je cato iohua'i yo'ose'e ñani ca tējiyese'e pa'iji. ²⁸ Jaje pa'ye cui'ne Cristoje telerepa jucacani tēji, jai pai co'aye yo'o do'ire nejocasi'i caquë. Tijupë ñai co maca cato co'ayere nejocasi'i caquë daiye pasipi, ite utejé pa'icohua'ire huasosi'i caquë daija'quë api.

10

¹ Moisés cuañese'e cato pai to'ouje pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometëca ñape Maija'quëna tsiojajë nëicohua'ire huaijë isicohua'ire. ² Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire tosa toñe pa'ito Maija'quëre isijë nëicohua'ire huaiye jeora'huë, co'aye peocohua'ire nëina, asajë. ³ Jaje pa'iquëta'are nëicohua'ire huaijë isijë yo'oye cato cōcaji'i, iohua'i co'aye yo'oyere ometëca ñape cuasayere. ⁴ Jaje pa'ina, huequë ëmëohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocajiye ti'a ma'ñe paji'i.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quëre: Më'ëre isiñu'u cajë, nëicohua'ire huaijë yo'oye, cui'ne co'amaña më'ëre isiye më'ë cato coequë ñañë.

Jaje pa'ina, më'ëpi yë'ëre capëre isihuë.

⁶ Më'ë cato sihuama'ë pa'iyë, co'aye yo'osi do'ire tosa toñu'u cajë, nëicohua'ire huani ëojë, cui'ne co'amañare isijë yo'oyere.

⁷ Ja maca ñani cahuë: "Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje pa'ye yo'osi'i caquë.

Jaje toyase'e pa'iji, toya pëpëna yë'ë yo'o ja'ñe ayere."

⁸ Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojë co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë, cui'ne ëojë yo'ojëta'are Maija'quë coequë sihuama'ë ñaji. ⁹ Casiquëpi jeteyo'je acore caji: "Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje yo'osi'i caquë." Jaje cani caji, si'aye ja'ñë nëicohua'ire huaijë isijë yo'ose'ere nejoñë caquë. Nejonni huajëyere neñë, caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo i capëre ti isi tējiquë, Maija'quë yëyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quë tsecohua'i de'ohuë.

11 Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i judío pai acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ë, te'eje pa'yere, si'anë nëicohua'ire huaijë. Jaje yo'ojëta'are ja yo'oye pai co'aye yo'ose'ere nejo ti'añe peoye a'ë. 12 Jaje pa'iquëta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tējipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quë ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'iji. 13 Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saojaquë caquë. 14 Te'e i isiyepi Maija'quë tsecohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi. 15 Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi jare nuñere pa'ë caquë quëaquë caji, ñeje:

16 Yë'ëpi ja mu'seña tëto saisi maca paire ñeje yo'oja'quë a'ë, caji, mai Ejaë: Iohua'i joñoare pana yë'ë cuañeñere ayaja'quë a'ë, Cui'ne iohua'i cuasa hue'ñana toyaja'quë a'ë, yë'ë cuañeñere.

17 Cui'ne yequeje caji:

Ti cuasa coñe paja'quë a'ë, iohua'i tayoje co'aye yo'ose'ere.

18 Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cuañose'e sête, co'aye yo'o do'ire sai toñu'u caje isijë yo'oye peoji.

Maija'quëna Tsiojañe Pa'iji

19 Jaje pa'ie sête Maija'quë do'ijë yure cato ca'raye peoyerepa Jesús tsie do'ipi Maija'quë huë'ena i pa'i hue'ñare pana cacaye pa'iji. 20 Jesús ju'i do'ipi huajë ma'a, ti pa'i ma'arepa tsoe tēhuose'ere maire hui'yocaisi ma'aja'a saijë ti'añe pa'iji, i pa'i hue'ñare pana. 21 Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë huë'ere pa'i maire secacai Ejaërepa, Maija'quë huë'e ñacai Ejaë sête. 22 Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi pa'ire paji Maija'quëre cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye tsoa tosicohua'ipi, capëje de'o ocore papi tsoa tosicohua'ipi, ja yë'ta'a co'acohua'ire nëiñe peocohua'ipi, ca'rama'pë Maija'quë quë'rona sa tsiojañu'u. 23 Jaje pa'ina, Maija'quëpi i ca nëose'ere isire paja'quë api cuasa do'ire, ti jëa coema'pë ocue pa'i macarepa pañu'u, Maija'quëre pa'ire paji cuasajë mai utejë yo'oyere. 24 Jaje pa'ina, co'eñu'u, paire ai oiyepi, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'ija'core. 25 Jaje pa'ina, mai Ejaë dai mu'se jerepa ja'yere pa'ie sête pai ñape yecohua'ire ca sêtoñu'u, de'oye yo'oja'cohua'ire. Jaje pa'ina, si'anë jëoma'pë tsi'siye pañu'u, tsi'sima'cohua'i yo'oyere ye'yema'pë pañu'u.

26 Jaje pa'iquëta'are maipi tsoe nuñerepa pa'ie asasicohua'ita'a ja yë'ta'a co'ayere yëjë yo'ocohua'i pa'ito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sai toçaiye. 27 Coa Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire nejo hue'ñase'e huajëya'ye pa'iose'e uteye pa'iji, toa coro mëi hue'ñapi pai ñape yo'ose'e ñani nejo hue'ñapi. 28 Najë'ë, Moisés cuañese'ere, sehuoma'ë yo'osiquëre, cayaohua'i, panita'a toasocohua'i i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'i pa'ito ti oima'pë jaëte huani jëoñe paji'i. 29 Jaje pa'ito jerepa si'se cuañoja'cohua'i a'ë, ja tsiepi Maija'quë tsecohua'ire necaisicohua'ita'a, Maija'quë mamaquëre meñe tsa'cujë, Maija'quë ca nëose'e tsiere coeaisicohua'i cui'ne Maija'quë joyore iohua'ire oi necai joyore sañope casicohua'i. Ja tsie cato huajëye ca nëose'ere do'i quë'yerepa meñe necaiye a'ë. 30 Maipi asayë, Maija'quë case'e: "Pai yo'ose'e nuñerepa ñaquë ne de'huaye cato yë'ë yo'oye a'ë. Yë'ëpi saisi'i." Cui'ne yequeje capi: "Maija'quë i paire ñaquë iohua'i yo'ose'eje pa'ye saija'quë api." 31 Ai huajëya'ye pa'ye a'ë, Maija'quë huajëquërepa jëñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.

32 Mësaruja'a mia hue'ña pa'i coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quëco paye pajë quëcose'ere cuasajë'ë. 33 Jaje quëcojëna, mësarua acohua'ire ai

co'aye cajë cui'ne co'aye yo'ohuë, si'a paj ña huë'ñana. Jaje yo'ojëna, yeco-hua'ipi iti co'aye yo'o cuañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere paë'ë. ³⁴ Co cuañocohua'ire mësarupi teaye ñajë cōcaë'ë. Cui'ne mësaru co'amañare peo huë'ña jiotoje sihuajë ñahuë, jeto ma'tëmōre ti carajaima'co'a maña payë, cuasajë quëcojë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësaru, Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë quëcoyere jeocoma'pë pa'ijë'ë. Ja cuasase'epi mësaru ai pa ja'ñe ti'aja'cohua'i a'ë. ³⁶ Jaje pa'ina, quëcojë pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'oñu'u cajë. Jaje yo'ojë mësaru i si'aye i ca nēose'ere paja'cohua'i a'ë. ³⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Esa, ai esa daija'quë api,

Iti daija'quëre casiquëpi, ai tsoe nēima'ë pasipi.

³⁸ Yë'ë tsequë nuñe pa'i cato Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quë api, Jaje pa'iquëta'are sihuama'ë pa'iyë, ja'në pa'ise'ena co'iquëre cato.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai cato ja'në pa'ise'ena co'ijë nejo cuañocohua'i aco-hua'i peoyë. Mai cato Maija'quë pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena ti'acohua'i acohua'i a'ë.

11

Pa'ire Paji Cuasaye

¹ Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyë a'ë, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'eje pa'ye cuasajë pa'iyë a'ë, ti jëa coema'pë.

² Jaje pa'ina, mai aiohua'i tsoe pa'isicohua'i jaje cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuañohuë.

³ Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ñañe peose'ere Maija'quëpi i yë'ose'epi de'huapi, cuasayë.

⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quëre isipi, Caín isiye jerepa pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite nuñe yo'oque'ë caquë i isiye sihuacaji'i. Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

⁵ Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmōna Maija'quëpi ju'ima'quëre huajëquëre sa'aji'i. Saëna, paipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji, Enoc ja yë'ta'a ma'tëmōna sa cuañoma'në Maija'quë yëyere yo'oque'ë pa'aji'i. ⁶ Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'i, Maija'quë yëyë yo'o ti'añe peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsiojaiñe. Cui'ne, Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere ti'añe.

⁷ Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna. Pa'ire paji cuasa do'ire Noë de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, i tsëcapëre hua-soja'core. Jaje pa'ina, Noë pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuañopi, iye yeja pa'ise'e ne huesëjëna.

⁸ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiyë de'oye sehuoni i yeja jeoni, Maija'quë soi huë'ñana saji'i, ite isija yejana. Jarona saiyë, cuasama'ë huesërepa sa'aji'i. ⁹ Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nēosi yejare tiye paji ca'ni nipi nesi huë'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne Jacobje ca'ni huë'ñare pa'ahuë'ë, i isisi'i ca nēose'e pachhua'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Abraham Maija'quëpi cuëcueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

¹¹ Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuañoni mamaquëre coao, iote isisi'i ca nēosiquëni, care papi caco sehuo do'ire. ¹² Jaje pa'ina, Abraham paní tēji mu'señapi i acohua'ire jai paire papi quëna huë ma'ñoco ja'i pa'ire pare cui'ne jai tsiaya tēt'tēpa mejahuëje pa'yere pare, cuëcue saoye peoyerepa.

¹³ Si'aohua'i jaohua'i cato Maija'quë ca nëose'e pama'pë ju'jua'huë'ë. Jaje pa'liquëta'are pa'ire paji cuasacohua'i sête so'opi se ñajë, pa'i ja'ñere si-hua'ahuë'ë. Jaje pa'ina, iye yejare tìohua'ipi coa pa'iyë, cuasa'ahuë'ë. ¹⁴ Jaje cacohua'i cato tñarepa quëayë, ja yë'ta'a yequë yejare iohua'i paja yejare co'ejë cu'iyë cajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i daisi yejare cuasajë cacohua'i pani tsoe co'ira'huë, iohua'i daisi yejana. ¹⁶ Jaje pa'liquëta'are iohua'i cato ai de'o yejare pare yëhuë, ma'tëmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe de'huacaisiconi de'o daripë, iohua'i pa'ija'to paye sête Maija'quë huajëya' coema'ë pa'iji, iohua'i pëca ja'quëre hue'yoto.

¹⁷ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quëpi neñasi'i caquë caëna, i ca nëosi mamaquëni huani ëoquë isiquë sesi'i caquë yo'opi. I mamaquë te'i macani isire pasi'i caquë yo'opi, ¹⁸ Maija'quëpi Isaac do'ija'a jai pa'ire më'ë acohua'ire paja'quë a'ë ca nëosiquëta'are. ¹⁹ Jaje pa'ina, Abraham cato coa huesë yo'oye papi. Asaquë yo'opi, Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoquë pa'iyere. Jaje pa'ina, ju'isiquëje pa'ini mamaquëre huajëquëre pa copì.

²⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequë mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i. ²¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajëre, pai ñapere iohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, i ju'ine ti'asi maca. Cui'ne i doquë cu'i tupëna jëaye tota paquë nëcaquë Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihua'aji'i. ²² Pa'ire paji cuasa do'ipi José i ju'i maca Israel mamajëpi Egíptopi yequë mu'se etani saija'cohua'i a'ë capì. Caquë i tara jaje yo'ojë'ë caquë cuañepi.

²³ Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pai ëjaëpi tsire huani jeoñe pa'iji cuañese'e pa'itoje, ca'rama'pë tsihua'ëre de'oquë macani ñani oijë Moisésre ja'a coasiquëni pëca ja'quëohua'i toaso ñañëohua'ire yahueni pahuë. ²⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés posë de'osi maca coepi, Egípto ëjaë mamaco, mamaquë hue'yo cuañofe. ²⁵ Coa ai jerepa Maija'quë pai ja're co'aye yo'o cuañofere yëpi, co'ayere yo'oquë nëhui tëcahuë maca sihuaye pa'iyere coequë. ²⁶ Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quë tsecohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'i peoye ñapi, Maija'quë ite isija'a co'amañare jerepa pa'ye cuasaquë. ²⁷ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto pai ëjaë ite pëiñe ca'rama'ë Egíptopi etani sani, Maija'quëre ñañeje pa'yerepa i yëyere cuasaquë ocue pa'i macarepa paji'i.

²⁸ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajë mu'se ti'acquëna, sihuaquë cuañepi, eta sa'noana tsiepi tsoajë'ë caquë. Jaje tsoarena, huani jeo huiñaëpi tē'ireje Israel pai du'ru mamaquëre pare huaiye paja'quëre capì. ²⁹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel paije jai Maja'iña yeja jajucore saíyeje pa'ye jëë'ë, yequë je te'tena, ñani cui'ne Egípto paije jëñu'u cajë yo'ojë dutu ju'jua'huë'ë.

³⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pai siete mu'seña Jericó daripë tēhuopa yërehueja'a tē'ija'ahuë'ë. Tē'ijaisi maca tēhuopapi jē'ye darëa'co'ë. ³¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pai a'ë cuasama'cohua'i ju'ijëna, tē'e ju'ine pao, Israel pa'ire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi do'ire.

³² ¿Iquere yequë caja'quë a'ni? Jaje pa'ina, yë'ëpi, Gedeón, Barac, Sanson, Jefté, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito mu'sepi caraja'co pa'ini. ³³ Pa'ire paji cuasa do'ipi yecohua'i yejaña siohuë, nuñerepa de'oye cuañecohua'i de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere isi cuañohuë, jai emu yaiohua'i yë'opojaje si'ñe saohuë. ³⁴ Jai toana u huesëyere yayohuë, hua'tipi huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësicohua'ipi tutu isi cuañoni tutu hue'ejë, yequë yejaña soldado pa'ire iohua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco saohuë. ³⁵ Pa'ë'ë, cui'ne nomiohua'ije cajeohua'i ju'isicohua'ipi cui'naohua'ipi huëtëna pasicohua'ije. Yecohua'ipi ai de'oye

pa'iyena juni huëni pa'iyere cajë joye huaso cuañoñe coejë juë'ë, huaijëna, ai yo'ojë. ³⁶ Yecohua'ipi ai yo'ohuë, co'acohua'i a'ë cajëna, si'sejëna, quëna meapi sëajëna, cui'ne co hue'ñana cojëna. ³⁷ Yecohua'ipi, quëna pëapi jea huëa cuañoñuë, yecohua'ipi jopore paja'a yëto tëa cuañojë, panita'a hua'tipi tē'ca tētejëna juë'ë. Yecohua'ipi cabra cui'ne yēi ñama ca'nire ju'ijë si'a hue'ña coa cunirojaë'ë, co'amaña peocohua'ipi, ai co'a ju'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, paë'ë. ³⁸ Airepa de'o paini, si'aohua'i iye yeja paipi de'oye yo'oyere carasicohua'ipi coejëna, iohua'i sani pëaja'to peocohua'ipi yeja coñare, cuene yejañare cui'ne ainoare panirojaë'ë. ³⁹⁻⁴⁰ Maija'quë ña hue'ñana pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o iñosicohua'ita'a i ca nëose'e isi cuañoñe pahue, Maija'quëpi yequë mu'seña de'oyerepa necaquëna, mai ja're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

12

Jesuse'ere Ñajë Tuñu'u

¹ I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o iñosicohua'ipi maire tē'ijatena pa'ie sēte jeocoñu'u, si'aye maire dēquëye josa yo'oyere cui'ne co'ayepi maire hueñere. Jeocni jeto ñese sai hue'ñase'e se ñajë huë'huëñu'u. ² Jaje pa'ina, maire de'ocohua'ire nequëna, Maija'quë pa'iji cuasaye isiquëna, Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'e soquë sarahuana quë cuañojë ju'icono, huajëya'ye pai ñajëna, ai yo'oque ju'i ma'ñe caye papi, ai yo'osi jeteyo'je ai sihuaja'quë cuasa do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë ëja tē'tena ja'rupi.

³ Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojëna, si'aye quēcōsiquëre pani Jesuni cuasajë tuijē'ë, yo'o jujani jeoñe paja'cohua'i. ⁴ Ja yē'ta'a mēsarū tī'añe pañë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë ju'iñena. ⁵ ¿Mēsarū tsoe huanēyete, Maija'quë mēsarute i mamajëre sēte yēhuoquë cayere? Ñeje toyase'e caji:

Yē'ë mamaquë coema'ë pa'ijjē'ë, mē'ë tayoyere nu'ñequë si'seto.

Yēhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'ë pa'ijjē'ë.

⁶ I oicohua'ini Ëjaë cato tayoto nu'ñequë api.

Cui'ne i mamajë de'osicohua'ini Ëjaë cato si'sequë api.

⁷ Maija'quëpi mēsarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Jaje pa'ina, quēcōjē'ë, i si'seye. ¿Ique mamaquëpi pëca ja'quëre nu'ñe cuañoma'quë pa'iquë'ni? ⁸ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quëpi mēsarute si'aohua'ire i mamajëre si'seyeje pa'ye si'sema'ë pa'ito mēsarū i mamajërepa peoyë, yecohua'i a'ë. ⁹ Cui'ne mai tsi pa'inë, mai tayoyere nu'ñejë, mai iye yeja ja'quëohua'ipi si'sejë pa'ahuë'ë. Yo'ojëna, maipi iohua'ire ëjaohua'ire ñajë ca'rajë de'oye yo'ohuë. ¿Jaje me yo'ojë ai jerepa Maija'quëre ma'tëmo aquëre pare de'oye sehuocaijë yo'o ma'ñeni ti pa'iyere pañu'u cajë? ¹⁰ Iye yeja ja'quëohua'i cato iye yeja nēhui tēcahuë pa'iyere cajë nu'ñejë si'sehuë, iohua'i yēyeje pa'iohua'i pa'ijajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato mai de'oye ti pa'iyere caquë si'seji, ije pa'iohua'ire nesi'i caquë. ¹¹ Si'aye ja'a si'se cuaño maca cato a'siyese'e pa'iji. Pa'ina, de'oye paji cajë coeyë. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne nuñerepa pa'iyere isiji, tayosi do'ire si'sese'epi.

Maija'quë Yē'ore Asaye Coejë Pa'i Do'ire

¹² De'oji yure jaje pa'ie sēte huajë tuture papi mēsarū jēñare jē'jose'ere mēñe mēajjē'ë, cui'ne mēsarū nēca sīcu tutu peoyere pi'ñajjē'ë. ¹³ Yo'oni yureta'a nui ma'are pare co'ejjē'ë. Co'eni saijjē'ë, ja maca do'pë nēcayopi ja'juja'coa. Ja'juni tījupë soto coñe paja'coa.

¹⁴ Maija'quëna isisicohua'ire papi jai pai ja're jo'cua de'oye pa'iyere cajë yo'ojë'ë. Jaje ina isima'cohua'i pani ti te'ije Maija'quëre ña'ne peoji. ¹⁵ De'hua ñajë'ë, mësaru aquëpi, sêje oi joyo hue'equëpi josa yo'oquë jai paire co'a de'huaye peoja'core. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oye ñacai isiyere si'aohua'i pañu'u cajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁶ Mësaru acohua'ipi yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'oma'pë pa'ijajë, panita'a Maija'quë tserë coema'pë pa'ijajë, Esau je'quë hua'i de'hua maca do'ina si'aye maja'yërepa pa'iyere peoquë tomeaji'i. ¹⁷ Ja maca Esaupi pëca ja'quëre de'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë caquë se'ina, cacaiye pa'aji'i, otarepa oi catoje, mësarupi tsoe iye toyase'ere asacohua'i a'ë.

¹⁸ Mësaru cato Sinaí cutihuëje pa'iona, tsiojaima'pë paë'ë, Israel pai tsiojaijë pa'ise'eje pa'yena, toa tsëni necasicona, nea hue'ñana ñamije pa'yena, tutu ai juta hue'ñana. Cui'ne ¹⁹ asama'pë paë'ë, duruhë juiye pisiyeje, cui'ne Maija'quë yë'ojë asama'pë paë'ë. Ja yë'o caye asacohua'i cato i cuañëñere quëco ti'ama'pë ²⁰ ai jerepa caye pajë'ë, ca'ahuë'ë, ite. I caye cato paji'i: "Ai cutihuëna tsa'cuquëre cato quëna pëapi jea hue'ñe paji'i, panita'a uiyopi seso etojaiñe paji'i, nëicohua'ireje huaiye paji'i, jaro tsa'cucohua'ire," capi. ²¹ Jaje pa'ina, Moisésje ja ai huajëya'ye pa'iyere ñaquë quëquëquë capi: "Ai ca'raquë tsasiyë, yë'ëje."

²² Jaje pa'iquëta'are mësaru cato Sión ai cutihuëna tsiosicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë huajëquërepa, pa'i daripëna, ma'tëmo Jerusalëna, cui'ne Maija'quëre sihuañu'u cajë jai pai huiñaohua'i tsi'si sitona, ²³ Maija'quë mamajëpi iohua'i mamire ma'tëmona toya cuañosicohua'i tsi'si sitona, tsiojaë'ë. Mësaru cato tsiojaë'ë, si'aohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ti ca de'huaquë Diusu quërona. Pai joñoare Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire nesicohua'i quërona tsiojaë'ë, ²⁴ huajë ca nëose'e cayerë necaisiquë Jesuna cui'ne maire tsoa tqsi tsie quërona tsiosicohua'ipi pa'iyë, Abel tsie seña maca de'oye maire necaiyena.

²⁵ Jaje pa'ina, coema'pë Maija'quë caye de'oyerepa asañu'u, Maija'quë iye yejapi soiquë caquëna, asacaiye coesicohua'i jëaye pa'ahuë'ë. Jaje pa'ina, ai jerepa jëa ti'añe peoji, Maija'quë ma'tëmore papi soiquëna, asacaiye coejë yequere asarojaicohua'i. ²⁶ Ja mu'seña Maija'quëpi caquëna, yeja ñu'cuea'co'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato caji: "Tijupë iye yeja cui'ne ma'tëmoje ñu'cue coja'coa, yë'ëpi yo'oquëna." ²⁷ Jaje tijupë cani caji, si'aye i de'huase'e ñu'cuye pa'iji caquë, a'jiñe nejoñese'e nejoñe pa'iji, jëayere pase'e nëaja'core. ²⁸ Maija'quë cuañe te'te maire isiyere cato ti nejo ma'ñe a'ë, ja isi do'ire Maija'quëre de'oji cajë pëpayë ca'rajë, ëjaëre pare ñajë, de'oyerepa ite nعاñu'u. ²⁹ Maija'quë cato peo hue'ñarepa ëo huesoquë api, toaje pa'i api.

13

¿Me Diusu Yëye Yo'ocaiye Pa'iquë'ni?

¹ Maija'quë do'ijë sête jeoma'pë si'anë sa'ñe oijë pa'ijë'ë. ² Cui'ne mësaru hue'ena daicohua'ire oijë de'oye necaiye huañëyema'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojë yecohua'i je'quë huiñaohua'i a'ë cuasama'pë huesërepa de'oye iohua'i hue'ena necaijë pëpa'ahuë'ë.

³ Cuasacaijë'ë, co cuañosicohua'ire, mësarupi iohua'i ja're co sitore pa'iyere pa'ye. Mësarujë cui'ne yo'o cuañö'ñe pa'iohua'i sête cuasacaijë'ë, co'aye yo'o cuañöjë ai yo'ocohua'ire.

⁴ Si'aohua'i huejani pa'iyere ëjarepa ñajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huejasicohua'i nëjo ja're cui'ne ëjë ja're yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ima'cohua'ire Maija'quëpi

iohua'i yo'ose'ere saija'quë api, huejama'cohua'ipi nomiohua'ire yo'orojaicohua'ire, cui'ne nêjore pajëta'a yequë nomiore yo'ocohua'ire.

⁵ Oima'pë pa'ijë'ë, curiquëre. Mësarü payere sihua'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji, maire: "Te'ohua'ire jëo nêcoye paja'quë a'ë, cui'ne jëoco huesoyeje paja'quë a'ë." ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë caye pa'iji, ñeje: Ëjaëpi yë'ëre cöcaiquëre pa'ë.

Jaje pa'ina, ti ca'raye pañë, paipi yë'ëre co'aye neñu'u cajë yo'oye pa'itoje.

⁷ Cuasajë'ë, Maija'quë coca quëajë mësarute sasicohua'i pa'ise'ere, me jaohua'i pate'ni cajë. Ñajë ye'yejë iohua'i pa'ise'ere tuijë'ë, pa'ire paji cuasajë yo'ose'ere.

⁸ Jesucristo cato ipi ñamina'a pa'isiquëpi iye mu'seje pa'iji, jare ti pani huesëji, je'nëna. ⁹ Ao aijë ñeje yo'ojë'ë, cajë cuañese'ere si'aye yo'o ti'ajë aicohua'ire ja yo'oyepi ti cöcaiye paji. Jaje pa'iquëta'are maire cato ai cöcaji, Maija'quë maire oiyepi, mai joyona tutu isiquëna pa'iyepi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ja'në ye'yese'ere jëoni tiñe ye'yayena ye'yema'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Mai cato payë, tiñe pa'yere Maija'quëna isise'e. Ja cato iye yeja Maija'quë huë'e ñacaicohua'i aifne peoye a'ë. ¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa cato pai co'aye yo'o do'ire sai to ja'ñere isisi'i caquë tsiere de'o huë'ñarepa hue'yo sitona saquë api. Jaje pa'iquëta'are nêicohua'i ca cato pai daripë hue'sena etoni peo huë'ñarepa ëo jëofne paji'i. ¹² Jaje cui'ne Jesuje i tsie do'ipi i paire nesi'i caquë pai daripë hue'sena ai yo'oquë juji'i. ¹³ Jaje pa'ina, jënajë'ë, Jesús ja're pai daripë hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea juni cuañoquë ai yo'ose'ëje pa'ye. ¹⁴ Iye yeja mai peoyë, ti pani huesë daripërepa. Jaje pa'ina, yequë mu'se pa'ija'a daripëre co'ejë saiyë. ¹⁵ Jesucristo do'ija'a Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji, si'anëpi. Ite jaje cajë sihuaye a'ë, coa isijë yo'oyeje pa'ye. Ijaje pa'iyë sëtë mai yë'opopi de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u! ¹⁶ Huanëyema'pë pa'ijë'ë, mësarü co'amañapi peocohua'ire cöcaiye. Ja'ë, Maija'quëre isijë yo'oye. Jare Maija'quë sihuaquë necaiquë api.

¹⁷ Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuañëñere de'oye sehuocajë pa'ijë'ë. Jaohua'i a'ë, mësarü joñoa ñacajë pa'icohua'i, Maija'quëna iohua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëtë. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye sehuocaito sihua'ë neja'cohua'i a'ë. Iohua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute iohua'i necaiye ti cöcaiye peosipi.

¹⁸ Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëtë, tayose'e peoquëna, asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre secacajë'ë, cayë, mësarute. ¹⁹ Maija'quëpi jëjo saoquëna, esa yë'ë sani mësarü ja're cöni pa'i ja'ñere cajë. Secacajë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

²⁰ Jo'cua de'oye pa'iyë isi Diusupi yëi ñama Ëjaëre pare, ju'isiquëni huëosiquëpi, mësarute ti ca nêo huesose'e necai tsie do'ipi, ²¹ nuñe pa'icohua'ire, si'aye i yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë Jesucristo do'ipi maire i sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'oquëre pa'ni cajë si'anëpi ise'ere sihua'ë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

²² Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye asacajë'ë. Nuñerepa caye cato yë'ë mësarute toyasico nêhuicoa. ²³ Asajë'ë, cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi yë'ë quërona titasiquë pa'ito i ja're cöni sasi'i, mësarute do'i sai maca.

²⁴ Si'ahua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë

ñacaicohua'ireje pëpacaijë'ë. ²⁵ Italia yejapi daicohua'ije, mësarute pëpa saoyë.
Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

SANTIAGO

Tiya Huesësicohua'ini Santiago Toyase'e

¹ Yë'ë Santiago, Maija'quëre cui'ne Ëjaë Jesucristore necaiquëpi pëpayë, Israel doce tsëcapëa acohua'ipi jai hue'ña hua huesëni pa'icohua'ire.

Maija'quë Ta'ñe Asayere Isiye

² Maija'quë do'ijë, jaiye ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësaruna ti'a maca sihuajë'ë. ³ Mësarupi tsoe asayë, ja ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësarupa'ire paji cuasayere neña'ne a'ë. Jaje pa'ina, ja neña'nepi quëcocihua'i pa'iyere neji. ⁴ Nequëna, quëcosicohua'i pa'ijë nuñe pa'icohua'i cui'ne carase'e peocohua'irepa de'oye pa'iyë.

⁵ Mësarupa'ire acohua'ipi ta'ñe cuasajë yo'oyere carasicohua'i pani sejë'ë, Maija'quëni. Seto Maija'quëpi isija'quë api, ta'ñe cuasajë yo'oyere. Maija'quë cato si'aohua'ire ta'tëpo ti peoyerepa cui'ne ti ëseye peoyerepa isiquë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are seña pa'iji, isire paja'quë api cuasajë ti jëa coeye peoyerepa. Jëa coequë cato jai jaira tutupi ju'acquëna, co'poco ñese sani cui'naopi co'ye daio yo'oyeje pa'i api. ⁷ Jaje pa'i cato ina Maija'quë isija'quë api cuasama'ë pa'ijë'ë, ⁸ iye mu'se yequë cuasasiquëpi ñamina'a yequere cuasasiquëpi, ocue pa'i macarepa pa'ima'quë cato.

⁹ Maija'quë do'iquëre teaye pa'ini Maija'quëpi jerepa pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. ¹⁰ Cui'neje jaiye co'amaña paquëni Maija'quëpi teaye pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. Jaiye co'amaña paquë cato taya joro-huë jumuse'eje pa'i api, tsoe quëcoye peoquë api. ¹¹ Jaje pa'ina, jaiye paquëpi i cuasaquë yo'ora'ase'ere jeoni esa ju'iquë api, jorohuë maca jumusico airepa ëse ëoquëna, cuëneni de'oye ña cuña'ne carajaini me'meni tomeñeje pa'ye.

Neña'ne Cui'ne Co'aye Nëiñe

¹² Neña'ne quëcoquë taima'quëpi sihuaquë api. Jaje pa'ina, neña tējisi maca ti pa'i marore isi cuña'oja'quë api, Maija'quëre oicohua'ire isisi'li ca nëose'ere. Ja do'ire sihuaquë api. ¹³ Mësarupa'ire aquëpi co'ayere yo'o ëaye nëiñe pa'ito cuasama'ë pa'ijë'ë, Maija'quëpi co'aye yo'o ëaye nëiñe neji, cajë. Maija'quë cato co'aye yo'o ëaye nëiñe asama'quë api. Cui'ne paipi co'ayere yo'ojajë caquë co'ayere yo'o ëaye nëiñe nema'quë api. ¹⁴ Pai cato iohua'ipi co'ayere yë do'ire iohua'i yëyepi quërë saquëna, co'aye yo'oyena taicohua'i a'ë. ¹⁵ Pai cuasayepi, pai co'ayere yëyepi tsj ëtapëje pa'io de'oni tayo yo'oyere jojoyeje pa'ye etoco. Etona, tayo yo'oyepi ai de'o huesëni yureta'a juni huesëyere jojoyeje pa'ye neco.

¹⁶ Coso cuña'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁷ Si'aye maire de'oyerepa isise'e cato ma'tëmopi Maija'quë isise'e a'ë. Ja isiquë cato si'aye ma'tëmomi miacohua'ire de'huasiquë api, tiñe pa'i ponëma'quë api, cui'ne si'a tëcahuëa tëtto saina, cui'neje pa'iquë api. ¹⁸ Ise'e te'li jaje yo'osi'li cuasani maire nuñerepa coca quëayere asani sehuojëna, pa'iyere isipi, maipi du'ru macarepa quëise'eje pa'iohua'i huajë sëcapë huëocohua'i pa'ijajë caquë.

Nuñerepa Pa'iyë

¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña. Si'aohua'i mësarupa'ire cu'ñasicohua'ire papi yecohua'i cayere esa asajë'ë. Jaje pa'iquëta'are coca cayere esarepa cama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne esa pëtitema'pë pa'ijë'ë. ²⁰ Pëtitesiquë cato

Maija'quë nuñerepa yo'oyere yo'oma'ë pa'iji. ²¹ Jaje pa'iyë sête si'si yo'oye pa'iyë cui'ne jaiye co'ayepi mësarute timë huesoni pa'iyere jeocojê'ë. Jeoconi teaye pa'iohua'i maña'ë cuasajê de'o coca mësaru joñoana tase'ere pajê'ë. Ja coca cato mësaru joñoa huaso tutu paye a'ë.

²² Maija'quë coca asani itï cayeje pa'ye neñe pa'iji. Nema'pë coa Maija'quë cocase'e asajê pa'ini co'ye coso cuañosicohua'i pa'iyë. ²³⁻²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë coca quëayese'e asaquëpi itï asase'eje pa'ye yo'oma'quë cato tsiña de'huana me pa'i a'ni caquë i tsia ñani se ponëni sai tsoe huanëyeni me pa'i pate'ni cuasayeje pa'i api. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are nuñerepa pa'icohua'ire cui'ne tseja cuañoma'cohua'ire ne cocare asani i asase'ere huanëyema'quëpi itï cuañeñere ocue pa'i macarepa yo'o ti'aquë pa'iquëpi sihuaja'quë api, i yo'oyere.

²⁶ Maija'quëre ti'asi'i caquë yo'oquëre pa'ë cuasaquëpi i tsemeñore nau nêcoma'quë pani jja'a co'ye cosoji. Cosoquëna, i Maija'quëre ti'asi'i caquë yo'oyepi ti cöcai ma'ñe pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë pai nuñerepa pa'iyë cato iye a'ë; yêhuiohua'ire cöcaiye, hua'jeohua'i ai yo'ojëna, cöcaiye, cui'ne iye yeja si'si yo'oyere pu'pema'cohua'irepa pa'iyë a'ë.

2

Si'a Yë'quë Maca Yo'oyere Ye'yaye

¹ Mësaru Maija'quë do'ijëpi mai de'o Ëjaëre pare Jesucristore sehuocohua'ipi paire sahuajê te'ohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijê'ë. ²⁻³ Jaje pa'ina, yeque mësaru tsi'si sitona datï'ne pa'i api, te'e jai do'i curi ju'i ca'huaro moñore ju'iquëpi, jai do'i cañare suñasiquëpi daina, cui'ne yequëje curi peoquë teaye pa'ijë ai ju'i care ju'i datï'ne pa'i api. Daina, mësarupi cayë, du'ru daiquëre de'o caña ju'iquëre: "Da ja'rujê'ë, ico de'o ñu'i saihuëna." Jaje cajêta'a yequëni co'amaña peoquëni teaye pa'ini cayë: "më'ë cato ja macare nêcaquë ñajê'ë. Panita'a cayë peo yejana ja'runi ñu'i ñajê'ë." ⁴ Jaje yo'oni tsoe pai yo'oyere ñaquë ca têji ëjaëje pa'i de'ohuë. De'oni co'aye cuasayepi sa'ñe mësaruja'a sahuajê yo'oyë.

⁵ Yë'ë yëcohua'irepa Maija'quë do'ijë iyere asajê'ë: Maija'quëpi iye yeja co'amaña peocohua'ire sahuani i tsecohua'ire nepi. Jaohua'ipi jaiye co'amaña payeje pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasayere pajê cui'ne ite oicohua'ire isisi'i ca nêosi co'amañare pajajê caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'amaña peocohua'ire teaye pa'iohua'ire co'aye yo'oyë. ¿Jaiye co'amaña pacohua'i pa'i ma'ñe mësaru ñato mësarute tea ju'iñeje yo'ojê pai ëjaohua'i quërona quëre sacohua'i? ⁷ Cui'ne jaohua'ipi yëquë mësarute de'o hue'yosi mamirepa Jesure co'aye sañope cacohua'i a'ë.

⁸ Mësarupi Maija'quë coca cuañese'eje pa'ye më'ë quëno maca pa'iquëre oijê'ë, më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye case'ere si'a yë'quë maca yo'o ti'ani nuñerepa de'oye yo'oyë. ⁹ Jaje pa'iquëta'are mësarupi paire sahuajê te'ohua'ise'ere de'oye yo'ocohua'i pani co'aye yo'oyë, Maija'quë cuañese'eje pa'ye yo'oma' do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, te'i paipi iye cuañese'ere si'aye de'oye yo'oquëta'a te'o cuañese'ere tayosiquë pani tsoe si'aye tayosiquë pa'iji. ¹¹ Jaje pa'ina, jare ipi Maija'quëpi capi: "Yequë ëmëre, panita'a nomiore yo'oma'pë pa'ijê'ë, huejasicohua'i." Cui'ne capi: "Paire huani jeoma'pë pa'ijê'ë." Jaje case'ere asani yequë nomiore, panita'a ëmëre yo'oma'cohua'ipi ja yë'ta'a paire huani jeocohua'i pani tsoe cuañese'ere sehuoma'quë ponëpi. ¹² Mësaru si'aye yo'ose'e iñoñe pa'iji, Cristo yëyere yo'oye panita'a co'ayere. Jaje pa'ina, de'hua ñajê'ë, mësaru cuasaye cui'ne neñe. ¹³ Ai yo'ocohua'ire

oima'pë pa'isicohua'ire cato oiye peosipi yecohua'i oisicohua'ise'e de'oye ti'aja'cohua'i a'ë, i Maija'quë pa'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë de'huasipi.

Nema'pë Cocase'e Caye Co'aji

¹⁴ Maija'quë do'ijë Maija'quëre pa'iji cuasaquë a'ë. ¿Caquëta'a ja yë'ta'a nese'e ti peoquëre iquere cōcaiquë'ni, i cuasaye? ¿Jaje pa'ire i cuasase'epi ite huasoye pa'iquë? ¹⁵ Cañu'u, Maija'quë do'iquëni, panita'a Maija'quë do'iconi caña cui'ne mu'se ai ja'ñe caraquëna. ¹⁶ Mësarü aquëpi caji: “Señaquë de'oye pa'ijë'ë. Ca'nequë cui'ne si'aye më'ë yëye ai pa'ijë'ë.” Jaje caquëta'a ti isiye paji, ite carayere. ¿Iquere jaje pa'ito coca cōcaiquë'ni? ¹⁷ Jaje pa'ina, ju'isi co'amañaje pa'ye a'ë, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa pa'ini, nese'epi peoto.

¹⁸ Te'i paipi ca'ñe pa'i api, ñeje: “De'oji, më'ë cato Maija'quë pa'iji cuasayese'e payë, nese'e peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nese'ere payë.” Jaje pa'ina, yure yë'ëre iñojë'ë, më'ë Maija'quëre pa'iji cuasayere nese'e peoyepi. Yë'ëpi më'ëre iñosi'i, Maija'quë pa'iji cuasayepi yë'ë nese'ere. ¹⁹ Më'ë Maija'quëre te'i pa'iji cuasaquë pa'iyë ai de'oji. Jaje cuasani më'ë tayoma'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are huatlohua'ije cui'ne cuasayë. Cuasajë ca'rajë tsasijë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëre pa'iji cuasajëta'a nema'pë pa'ito ju'isi co'amaña pa'iji, do'i peoye cuasayepi. Jaje pa'ina, ña sëtajë'ë, huesë pa'ima'ë pa'ija'quë. ²¹ Ñajë'ë, mai aire Abrahamre Maija'quëpi nuñe pa'iquëre ca huesopi, i mamaquë Isaacre huani jëosi'i caquë yo'osi do'ire. ²² Jaje pa'ina, më'ë ñañë, Abraham i yo'ose'epi Maija'quë pa'iji cuasayere iñose'e. Jaje yo'oquëna, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa yo'o jujase'e peoye etapi. ²³ Jaje yo'oquëna, Maija'quë coca toyase'e cayepi ti'api: “Abrahampi Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quëpi ite nuñe pa'iquëre pare ca huesopi.” Jaje pa'ina, Maija'quë cajeire hue'yosiquë paji'i, Abraham.

²⁴ Jaje pa'ina, mësarü yure ñañë, Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'oquëni nuñe pa'iquëre ca huesoye. Coa Maija'quë pa'iji cuasayese'epi nuñe pa'iquë ca hueso cuañoñe peoji. ²⁵ Jaje pa'ina, Rahab co'a nomiore Maija'quëpi nuñe pa'icore ca huesopi, Josué jëjo saosicohua'ire pëaja'to isico cui'ne yequë ma'aja'a yahue jëjo saosi do'ire. ²⁶ Jaje pa'ina, paipi joyore peoquë pani tsoe ju'isiquë pa'iji. Jaje pa'ye cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayepi yo'oye peoto ju'ise'epi pa'iji.

3

Cayere Ye'yaye

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë mësarupi tsoe asacohua'i a'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'ipi jerepa iohua'i yo'ose'e ña de'hua cuaño ja'ñe pa'iyë. Jaje pa'i do'ire mësarü acohua'ipi jai pairepa pa'ima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'i. ² Si'aohua'i tayocohua'ise'e pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are te'i paipi i coca cayere ti tayoma'quë pani nuñe pa'iquëre papi jaje pa'i pani, si'aye i pa'iyë nuñerepa ñaquë pa'iquë api. ³ Mai cuañeñe caballopi de'oye sehuo-caijaquë cajë ye'opona quëna tarapëre jua nëocohua'i a'ë. Jaje neni yureta'a si'aëre de'oye po'nejë sacohua'i a'ë. ⁴ Ñajë'ë, cui'ne jai yohuë yo'oyere. Ai tutu jëayerepa ju'aquëta'are iti tayoco a'riconi iti tayoquëpi po'nequëna, i yë hue'ñana saicoa. ⁵ Jaje pa'ye mai tsemeñoje a'rico macata'a jai co'amañare cacao. Jaje pa'ioipi a'ri toa macata'a jai airo tsëni ëoyeje pa'yerepa yo'ocoa. ⁶ Jaje pa'ina, tsemeño cato toaje pa'io, co'aye ne tuture timësicoa. Jaje pa'ioipi mai capëre pa'io si'a capë co'aye neñe pa'iji, cui'ne si'a mai pa'i ma'aje co'a de'huacoa, mëna tutupi iñi pa'i do'ire. ⁷ Iye yeja pa'icohua'ire nëicohua'ire, pi'are, añaohua'ire, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'ireje, si'aye paipi

tseani de'oye ye'yacohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tsemeño cato ye'ya ti'añe peocoa, nau nêco ti'añe peocoa. Co'acoa. Tsimaoje pa'iopi si'aye co'a de'huayere timësiscoa. ⁹ Jaje pa'ina, iopi Maija'quëre de'loquëre pa'ni cajë sihuajë, cui'ne jare iopi paireje co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëpi ije pa'iohua'ire de'huasicohua'ireje. ¹⁰ Jare iti yë'opopi etaji, de'oye cacaiye, cui'ne yecohua'ire co'aye cayeje. Jaje pa'i ma'ñe a'ë, Maija'quë do'ijë, jaje yo'oye ai co'aji. ¹¹ Te'e oco cojeja'a de'o oco etacona, sëje ocoje cui'na etama'coa. ¹² Maija'quë do'ijë, mësarü ñato ¿Higuerapi hui'yape ne care quëiñe pa'iquë, panita'a cuiya'ipi higuera care quëiñe pa'iquë? Jaje pa'ina, ti peoji, te'e oco cojeja'a de'o oco cui'ne asi oco etaye.

Maija'quë Ta'ñe Asaye Isiye

¹³ Jaje pa'ito, mësarü aquëpi ta'ñe pa'ipi asa ti'asiquë pani iyere i de'oye yo'oquë pa'iyepi cui'ne ja ta'ñe asayepi teaye pa'ire nequëna, nesi co'amañare ññoja'quë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarü joyore yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pasi'i cuasajë yo'oyepi pa'ina, ta'ñe cuasayë caye cato coa cosoye a'ë, cui'ne ti ta'ñe asayere pare coa cayeje pa'ye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ye pa'ima'coa, Maija'quë ta'ñe asayerëpa. Ja asase'e cato iye yeja pai cuasani huëose'e a'ë cui'ne pai capë yëyepi huëose'e a'ë, cui'ne huati huëose'e a'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pa'i pasi'i cuasayepi pa'ito si'aye ne tiya saose'eje pa'yepi pa'iji, coa si'aye co'ayere yo'oyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe asaye isiye cato co'ayena co'me ma'ñe a'ë. Jaje pa'ina, jo'cua pa'iyë, dahuëre pa'iyë, yecohua'i cuasayere meñe ñaño peoye pa'iyë, yecohua'ire teaye ñani cöcayë, jaiye de'o co'amañare neñe, si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oye, cui'ne nuñerepa pa'icohua'ire neñe a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'ijajë cajë yo'ocohua'i cato jo'cua de'oye pa'i ja'ñere neñe. Ja yo'ojëna, tase'e mëani quëiñe pa'ye quëquëna, nuñerepa yo'oyere tēja'cohua'i a'ë.

4

Iye Yeja Ayere Ëa Ñaño

¹ ¿Jeropi daquë'ni, sa'ñe huajo huaiye, cui'ne mësarüja'a sa'ñe pëti coca caye? Ja cato mësarü sa'nahuëpi etapi, co'aye yo'o ëaye nëiñepi mësarü sa'nahuë uihuaquë pa'iyepi. ² Jaje pa'ina, mësarü yëyere ti'ama'pë pa'i do'ire yecohua'i payere ëa ñajë, huani jeojë yo'ojë, mësarü yëyere ti'añu'u cajë yo'ojë uihua'yë, mësarü. Mësarü yëyë ti'ama'pë pa'iyë. Maija'quëni isijë'ë cajë sema' do'ire. ³ Jaje pa'ina, mësarüpi seni isi cuañoñe pañë, mësarü co'aye yëyere yo'ojë nejañu'u cajë së do'ire. ⁴ Nějore pacohua'ipi yequë nomioni yo'ocohua'ijë pa'iohua'i a'ë, mësarü. Huesëyë mësarü iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i pani Maija'quëre oima'cohua'i de'ojë, ite sañope yo'ocohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i cato Maija'quë cajeohua'i peoyë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maire isisi joyopi iye yeja ayere oima'pë pa'ijë'ë, caquë ai oi ësequë ñacaiji, maire. Jaje toyase'e cani coa cama'ë pa'iji, care paji. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Diusu maire oi cöcayë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Maija'quë cato teaye pa'iohua'ini oi cöcayë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire cato cöcayë paquë api." ⁷ Maija'quëna mësarü pa'iyë isisicohua'irepa pa'ijë ise'ere necaijë'ë, huati yëyere necaima'pë. Jaje yo'ojëna, ña jujani mësarute jeoni huë'huëjaquë api. ⁸ Maija'quëna tsiojaijë'ë, ipe mësaruna tsiojaija'quëre. Co'aye yo'ocohua'i tēno tojë'ë, mësarü jēñare si'si pa'iyë. Maija'quëre oñu'u cajëta'a iye pa'iyë se oijë yo'ocohua'ipi ja si'si pa'iyë tsoa tojë'ë, mësarü joñoare. ⁹ Otare papi oijë ai

co'a ju'ijë'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere cuasajë. Mësaru sose'epi ota ponëjaquë cui'ne mësaru sihuayepi oiyena ponëjaquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ña hue'ñare pana teaye pa'iohua'i de'ojë'ë, ipi mësarute jerepa pa'iohua'ire neja'quëre.

Yequë Tayoyere Ñaquë Cama'ë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, sa'ñe mësaruja'a co'aque api cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre co'aque api caquë cato cuañese'e cayere co'aji caji, ipi cuañese'e meñe ña ëjaë de'oni. Jaje pa'ina, më'ëpi cuañese'e cayere co'aji caquë pani ite cuañese'ere sehuoma'ë pa'i coa më'ëja'a co'ye ñani ca tëji ëjaëje pa'i de'oyë. ¹² Te'i pa'iji, cuañese'e paire isiquë. Jare i api, tayose'e ñani ca tëji ëjaërepa. Cui'ne jare jaëse'e pa'iji, huasoye paquë, cui'ne nejoñe paquë. ¹³ Jaje pa'ito më'ë iquei macapi më'ë cajei tayoye ñarojai caquë'ni?

Ñamina'a Pa'i Ja'ñe Huesëjë Caye

¹³ De'oji, yure iyere asajë'ë. Yure panita'a ñamina'a ja daripëna sani jarona te'e ometëcahuë pa'ijë co'amaña nejë isijë curi neñu'u, cacohua'i maña. ¹⁴ Ñamina'a mësaru pa'i ja'ñe huesëyë. Mësaru cato picoja'a pa'isicota'a peo hue'ña tiya saiyeje pa'iohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësaru cato ñeje caye pa'iji: "Ejaëpi yëna huajëcohua'i pa'ijë iye maña nesi'i panita'a ja yequë co'amañaje nesi'i caye pa'iji." ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato si'a tuturepa cacohua'i a'ë, pa'ire payeje nëina. Si'aye jaje jerepa pa'iohua'ire nëina, tutu caye co'aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, de'oye yo'oye asaquëpi ja yë'ta'a de'oye yo'oma'ë pani tsoe co'aye yo'opi.

5

Jaiye Co'amaña Pacohua'ire Quëaye

¹ Iye jaiye co'amaña pacohua'i asajë'ë. Oijë'ë cui'ne cuijë'ë, mësaru ai yo'o ja'ñere asa quëquëjë. ² Mësaru jai do'i co'amaña tsoe ja'juse'e a'ë cui'ne de'o ju'i cañaaje pu'jupi ani huesose'e a'ë. ³ Mësaru oro cui'ne curiquëje yoco ne huesëse'e a'ë. Jaje yoco ne huesëyepi iñoji, mësaru co'aye yo'oyere. Jaje pa'ina, japi mësaru capëa toa ëoyeje pa'yerepa peo hue'ña ëo huesoja'coa. Mësaru tëji mu'señare pare jaiye co'amaña de'huani teaye payë. ⁴ Mësaru tsjña co'amaña necohua'ire saima'pë pa'ise'epi yure mësarute sañope iñoji. Iñoquëna, Ejaërepa tutu quë'ipi iohua'i nesi do'ire saijë'ë, cayere asapi. ⁵ Iye yeja pa'i maca mësaru de'o hue'ñare pare pa'ijë si'aye mësaru yëyere yo'ojë sihuajë paë'ë, duruhuequë hui'yape jujuyeye pa'ye jujuhuë. Jaje pa'ina, yure mësarute huai mu'seña ti'api. ⁶ Mësarupi huani jeohuë, ti co'aye yo'oma'cohua'ini, co'acohua'i a'ë cajë, mësarute sañope yo'o tutu ti peocohua'ini.

Yo'o Jujahuë Cama'pë Quëcojë Uteye

⁷ De'oji. Maija'quë do'ijë. Mësaru cato yo'o jujahuë cama'pë quëcojë utejë'ë, Ejaë dai macaja'a, tsio taquë je'quë oco tëcahuëare utequë pa'iquë a'ë, ocosi maca tase'epi mëani quëcona tëasi'i caquë. ⁸ Jaje cui'ne mësaruje quëcojë ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, mai Ejaë daiye ti'a tëji do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë mësaruja'a sa'ñe jaë do'ire ai yo'oyë cajë pëti coca cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre nejo cuañoñe pañu'u cani. Tsoe caca sa'rore pa'iji Diusu pai yo'ose'e ñani ca tëji ëjaërepa. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ye'yejë'ë, Maija'quë yëye quëacai do'ire tsoe acohua'i ai yo'ojë quëcose'ere. ¹¹ Ai yo'onije quëcosicohua'ire mai cato cayë: ai sihuacohua'i pa'iyë, jähua'i cato.

Mēsaruپی Job ai yo'oquē quēcose'e cui'ne tēji huē'ñana Maija'quē ite cōcaise'e asacohua'i a'ē. Jaje pa'ina, Maija'quē cato, teaye ñani oi cōcaiyepi ñi pa'ie sēte cōcaija'quē api.

¹² Maija'quē do'ijē, mēsaru cayepi do'i quē'ye pa'ijaquē cajē Maija'quēna se ca co'ijajē care payē cama'pē pa'ijē'ē. Jaje pa'ina, nuñerepa cajē'ē, yecohua'i asajēna. “Jaje pa'iji” casicohua'i pani, jare “jaje pa'iji” case'e pa'ijaquē, cui'ne yecohua'i asajēna, “pañē” casicohua'i pani, jare “pañē” case'e pa'ijaquē. Jaje yo'onita'a mēsaru nejo cuañoñe paja'cohua'i a'ē.

Jujucaija'quē Api, Asajē Señe

¹³ Mēsaru aquēpi ai yo'oquē pani Maija'quēre seja'quē, mēsaru aquēpi sihuaquē pani Maija'quēre sihuaquē jējēja'quē. ¹⁴ Mēsaru aquēpi

ju'iquē pani sehuosicohua'i ējaohua'ini soija'quē, mai Ējaē mamipi cajē secacaija'cohua'ire, hui'yapepi dojē. ¹⁵ Maija'quēpi ju'iquēre jujuja'quē api. Ta'ñe cuasajē seto ju'iquēpi co'yaja'quē api. Co'aye yo'osiqué pa'itoje i

co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, tayo yo'ose'ere pai ñape yecohua'ina se quēajē, pai ñape yecohua'ire secacaijē'ē, Maija'quēre si'ahua'i juju cuañosicohua'i pañu'u cajē. Jaje pa'ina, nuñe pa'iquēpi

Maija'quēre seña cato ai tutu pa'iji, yecohua'ire cōcaie. ¹⁷ Jaje pa'ina, tsoe aquē Maija'quēre quēcaciquē Elías maije pa'ipi ocoma'o pa'ijaco caquē Maija'quēre sequēna, toasō ometēca cui'ne jopo ocoye pao, iye yeja.

¹⁸ Pacona, cui'naēpi Maija'quēre ocojaco caquē sequēna, oco ocona cui'naopi, yeja de'oye mēaco de'o.

¹⁹⁻²⁰ Maija'quē do'ijē, mēsaru aquēpi nuñerepa yo'o ma'are hua saquēna, yequēpi, de'o ma'ana cui'naēni ne co'ya coquē pani jutira'siquēni huasoji, cui'ne jaiye i co'aye yo'orojaise'ere sai de'hua cuañoji.

1 SAN PEDRO

Pedro Toyase'e Si'a Hue'ña Hua Saisicohua'ina

¹ Yë'ë Pedropi Jesucristo jëjo daoquëpi iye toya ja'hua toyayë, yequë pai yejañare hua saisicohua'ina caquë toyayë: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia cui'ne Bitinia pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi mësarute sahuapi. Sahuasico-hua'ini Maija'quë joyopi Maija'quë tsecohua'ire nepi, mësarupi Jesucristo cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi i tsiepi tsoa tosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi de'oye ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Ti Pani Huesëyere Utejë Pa'iyë

³ De'oquëre pa'ni cañu'u, Maija'quëre mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre, maire ai oi do'ire tijupë coasicohua'ire nesiquëre Jesucristo juni huëisi do'ipi. Jaje pa'ina, iye yo'osi do'ipi de'oyere pare utejë pa'iyere payë, mai. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute caquë ma'tëmo de'huacaisi co'amañare ti ne huesë ma'ñere, si'si ne ma'ñere, cui'ne ti me'me tome ma'ñere paja'cohua'i a'ë, mësarui Maija'quë cuasa do'ipi. ⁵ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëpi i tutupi ñacai pa'iji, mësarupi huasosicohua'i pa'iyere, i ne de'huacaise'ere ti'ajajë caquë. Jare tëji mu'señarepa paja'cohua'i a'ë.

⁶ Ja do'ire mësarui ai sihuajë pa'iyë, coa nëhui tëcahuë jaiye neñañe ai yo'oye pa'itoje. ⁷ Jaje pa'ina, mësarui Maija'quë pa'iji cuasayere ai yo'oyepi neñaquëna, do'i quë'ye etase'epi, toapi neñasi oro do'iyë jerepa seña maca do'i quë'ye etasipi. Oro cato coa carajaiñe a'ë. Neñañe pa'ina, itire pase'e etase'epi Jesucristore iñosi maca Jesucristore sihuajë de'oquëre pa'ni cayere cui'ne èjaëre pa'ni cayere iñoñe pasipi.

⁸ Jesucristore ñama'pë pa'isicohua'ita'a ite ai oiyë, mësarui. Ite ñama'pë pa'isicohua'ita'a pa'ire paji cuasajë ai de'oyerepa sihuayë, yë'opi ca ti'añe peoyerepa. ⁹ Sihuajë joñoa huaso cuañoñere ti'asi'i cajë ti'ahuë, mësarui pa'ire paji cuasa do'ipi.

¹⁰ Maija'quëre quëacaicohua'ipi ai tsoe hue'ña mësarute Maija'quë oi coa isi ja'ñere huaso cocare toyacaijëta'a huesëhuë. Jaje pa'ina, iquere caquë'ni cuasajë ai co'ehuë, asa ti'añu'u cajë. ¹¹ Cristo joyopi Maija'quëre quëacaicohua'ire du'ru quëapi, Cristo ai yo'o ja'ñere cui'ne jeteyo'je i ayere ma'tëmo ayere de'oyerepa pa'i ja'ñere quëapi. Jaje quëaquëna, asajë çjequë pa'ija'quë a'ni, i? cui'ne çje yëhua jaje pa'ija'coa'ni? cajë ai co'ehuë, asañu'u cajë. ¹² Jaje co'ejëna, Maija'quëpi iohua'ire quëapi, iye mësarui quëaye mësarui tse peoji caquë. Yecohua'i tse a'ë caquë quëapi. Ja cato maini capi. Yure jaje pa'ina, iyerë Maija'quë huaso cocare mësarute quëacohua'i quëahuë, ma'tëmo jëjo daosi joyo tutupi yo'oquëna. Iye huaso coca cato huiñaohua'ique ai cuasajë itise'e ña ëa ju'iñë.

Maija'quëpi Maire De'ocohua'irepa Pa'iyena Soiye

¹³ Jaje pa'iyë sëtë mësarui cuasayere ne de'huajë'ë, cuepese'eje pa'iohua'i pa'ima'pë. Jaje pa'ijëna, mësaruna Jesús ayere iño maca, Maija'quë oi cöcayiepi pa'iji, mësarute. Jare cuasajë pa'ijë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë cayë de'oye sehuocai mamajë sëtë, Maija'quëre asama'në yëjë pa'ise'ere pa'ima'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Maija'quë mësarute soisiquë ai de'oquë api. Jaje pa'ina, mësarujë de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, ije pa'iohua'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: "De'ocohua'irepa pa'ijë'ë, yë'ëje pa'iohua'irepa."

¹⁷ Mësarupi Maija'quëre "Ja'quë" cajë secohua'i pani si'anë ini ca'rajë pa'ijë'ë, iye yeja mësarupa' mu'seña paj ñape yo'ose'eje pa'ye saiquëni, cui'ne si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oquëni. ¹⁸ Mësarute Maija'quëpi huasopi, mësarua'iohua'i pa'ise'eje pa'ye mësarujë do'i peoyere yo'ojë pa'isicohua'ini. Mësarute huasoni saicaima'ë paji'i, oropi panita'a curipi, ne huesëyere. Iye huaso do'i cato saipi, ti ne huesë ma'ñere papi. Jare mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. ¹⁹ Cristo tsie do'ipi saicajil'i, mësarute yëi ñama a'si peoquëpi, si'si te'ñaje peoquëje pa'ire papi. ²⁰ Cristo cato ja yë'ta'a yeja de'huama'në jaje jucacajja'quëre ca nëosiquë pa'iji. Jaje pa'ipi yure tëji mu'seña mësarua' de'oye pa'iyere caquë daji'i. ²¹ Jaje pa'ina, mësarua' Cristo do'ija'a Maija'quëre ire papi cuasajë sehuoyë, ju'isiquëni huajëquëre huëoni de'oquëre pare iñosiquëre. Jaje pa'ina, yure mësarua' Maija'quë pa'ire paji cuasajë ina quëco pajë pa'iyë, cocajja'quë api cuasajë.

²² Nuñerepa cocare mësarua' sehuocai do'ire mësarua' joña tsoa tohuë, Maija'quë do'ijëre nuñerepa oñu'u cajë. Jaje pa'iyë sëtë si'a tuturepa paj ñape yecohua'ire oiye pa'iji, de'o joyore papi. ²³ Jaje pa'ina, mësarua' cato yure paj ju'icohua'i mamajë peoyë. Mësarua' cato yure Maija'quë coca ti pani huesëyere papi jojosicohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Si'a paj iye yeja pa'icohua'i tayajë pa'iohua'i a'ë, Si'aye iohua'i pa'iyepi taya jorojë pa'ye a'ë. Taya cato cuënecoa. Cuëne huesëcona, iti joropi tomecoa.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato ti pani huesëye a'ë. Iye huaso cocare mësarute quëahuë.

2

¹ Jaje pa'iyë sëtë si'aye co'ayere jecojë'ë, si'aye cosoyere, coa cayere, yecohua'i payere ëa ñañere, cui'ne yecohua'ire co'a coca cayere jecojë'ë. ² Jeconi tsj mañaja'a coasicohua'i oje yëyeje pa'ye mësarujë joyo pa'i cocare yëjë'ë, huasosicohua'i ai de'oyere cajë. ³ Mësarupi Ëjaë de'oquërepa pa'iyere nuñerepa ña ti'asicohua'i pani jaje yëcohua'i pa'ijë'ë.

Cristo Api, Pa'iyë Quë'i Quëna Pë

⁴ Ëjaëna tsio daijë'ë, pa'iyë pa'i quëna pëna, paj jecocoscona. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato j sahuasi quëna përe pa'ë, jai do'i quë'io.

⁵ Jaje pa'ina, mësarua' ina tsiojajjë pa'iyë quë'i quëna pëa de'ohuë. De'orena, Maija'quëpi joyo huë'e de'huapi, mësarupi. De'huaëna, ise'ere necajja'cohua'i pa'iyë. Pa'ijë Jesucristo do'ija'a ai yo'ojë isiyë, Maija'quë sihuaquë ñañere.

⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Yë'ë sahuasicore pani, de'o quëna përe pare Siónna oañë, Iona quëco paquë cato coa quëco tayohuë caquë co'a ju'iñe pasipi.

⁷ Jaje pa'ina, ja quëna përe iore pao cajë asacohua'ire cato do'i quë'iorepa asa cuañoji. Jaje pa'iquëta'are, toyase'e cayeje pa'ye pa'iji, jaje asama'cohua'ire cato. Jaje pa'ina, caji, toyase'e ñeje:

Huë'e necohua'i jecosi quëna pëpi
Yure cato si'a huë'e naupa quëna përepa de'o.

⁸ Cui'ne yecopi caji, ñeje:

Asama'cohua'ipi ja quëna pëna ju'ajëna, iopi ne tajoja'coa.

Jaje pa'ina, jaohua'i cato Maija'quë coca sehuoma' do'ire ne huesëjja'cohua'i a'ë, j ña nëose'eje pa'ye.

Maija'quë Paj Pa'iyë

⁹ Mësarú cato ñ sahuasi pai a'ë. Ëjaëre pase'ere necaija'a pai a'ë. Si'si peo daripë acohua'i a'ë. Maija'quë tsecohua'ire pa'ë. Jaje mësarú pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarute nea hue'ñare pa'ijëna, Maija'quëpi soipi, mia hue'ñana etani Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere yecohua'ina quëajajë caquë. ¹⁰ Ja'në cato mësarú ñ pai peocohua'i paë'ë. Pa'isicohua'ipi yure cato ñ pai de'ohuë. Ja'në mësarute Maija'quë teaye ñani cöcaiye papi. Yure cato mësarute teaye ñaquë oi cöcapi.

Maija'quëre Necaiyere Cajë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, mësarute se'ñë, mësarú capë yëyere sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë caquë, mai jo'ñoa sa'ñope uihuayere. Mësarú cato iye yeja acohua'i peoyë. Coa daisicohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, de'oyerepa yo'ojë pa'ijë'ë, si'aohua'ire judío pai peocohua'ireje. Jaje mësarupi pa'ijëna, yure mësarute sa'ñope co'aye yo'ocohua'i a'ë casicohua'ipi mësarú de'oye yo'oyere ñani, Maija'quëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, ñohua'ire Maija'quë huaso mu'se t'iaëna.

¹³⁻¹⁴ De'oji. Maija'quëpi nepi, pai ëjaohua'ire co'aye yo'ocohua'ire si'seja'cohua'ire, de'oye yo'ocohua'ini de'ocohua'i a'ë caja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mai Ëjaëre oi do'ire si'a pai ëjaëre si'aohua'i jerepa pa'ire sête de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje cui'ne si'aohua'ire iye yeja pai ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, mësarupi de'oye yo'ojë pa'ijëna, huesëohua'ipi ta'ñe cuasama'cohua'ipi mësarute sa'ñope ca t'iaëne peoyere.

¹⁶ Jo'ya nescicohua'i peoyë, mësarú. Jaje pa'ina, jo'ya nescicohua'i peoyë cajë co'ayere ne'ñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Diusu jo'yaohua'i a'ë cuasajë, ñ yëyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'aohua'ire paire de'oye yo'ojë'ë, ëjaohua'ire yo'oyeje pa'ye. Maija'quë do'ijëre oijë'ë. Maija'quëre ca'rajë'ë. Pai ëjaëreje de'oye yo'ojë'ë, ëjaëre papi cuasajë.

Cristo Mai Yo'o Ja'ñere Iñoquë Ai Yo'opi

¹⁸ Co'amaña necaicohua'i, mësarú ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. De'ocohua'ise'ere mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Co'a ëjaohua'ireje de'oye sehuojë yo'ojë'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, de'oye a'ë, mësarú de'oye yo'ojëta'are mësarute yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, ai yo'oyere quëcöyë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'aye yo'ojë si'se cuañojë quëcoto do'i peoji. Jaje pa'iquëta'are mësarú de'oye yo'o do'ire ai yo'ojë quëcöyë pani de'oye a'ë. Do'i pa'iji, Maija'quë ña hue'ña. ²¹ Jare caquë mësarute Diusu soipi, mësarupi Cristo mësarú do'ire ai yo'ose'ere ñani ñ yo'ose'eje pa'ye mësarujë yo'ojajë caquë. ²² Cristo cato ti te'oreje tayo ne'ñe paquë paji'i, cui'ne paireje cosoma'quë paji'i. ²³ Ite co'aye catoje sa'ñope cui'ne co'ayepi cama'quë paji'i. A'si ñte yo'o macaje sa'ñope ñohua'ire saisi'i cama'quë paji'i. Coa ai jerepa Maija'quëna jëopi, jãepi pai yo'oyere ña de'huaquëpi, nu'ñerepa yo'oquëpi ña de'huaquë caquë. ²⁴ Cristopi si'aye mai co'aye yo'oye hue'oní sani cruzuna quë cuañopi, maipi co'aye yo'oyere ju'isicohua'ijë pa'ye pa'ijë nu'ñerepa yo'oyere huajëcohua'i pa'ijajë caquë. I a'si do'ipi mësarú huasosicohua'i pa'iyë. ²⁵ Ja'në mësarú yëi ñama ne huesësicohua'ijë pa'iohua'ipi paë'ë. Jaje pa'isicohua'ita'a yure cato Cristona co'irena, ñpi yëi ñamare ñacaiquë ña'neje ñaquë mësarú jo'ñoaje ñacaiji.

¹⁻² Nomiohua'i, mēsarujē mēsarū ējēohua'i cuañeñere de'oye sehuojē pa'ijē'ē. Jaje yo'ojēna, mēsarū ējēohua'i sehuoma'cohua'ipi mēsarū iohua'ire de'oye ējahua'ire ñajē de'oye pa'iyere ñajē sehuoja'cohua'i a'ē, ai yēhuo coca peoye. ³ Mēsarū de'ocohua'i ña cuañeñere ēmēje'e capē ēja de'oyere oima'pē pa'ijē'ē, ai de'oye naña yoyere, jai do'i y'i'yo se'huoñere, panita'a jai do'i caña suñañere. ⁴ Mēsarū de'ocohua'i pa'iyē cato pa'ijaquē mēsarū joyopi de'oye cuasayepi, jajē tēnē ma'ñerepa, a'ji joyopi jo'cua de'oye pa'iyē a'ē, do'i quē'yerepa Maija'quē ña hue'ña. ⁵ Ai tsoe hue'ña nomiohua'i Maija'quēna iohua'i pa'iyē isisicohua'i cato jajē pa'iyepi ēja de'osicohua'i pa'ahuē'ē. Maija'quēna quēco pacohua'i pa'ahuē'ē. Jāohua'i cato, jajē pa'iohua'ipi iohua'i ējēohua'ire de'oye sehuocohua'i pa'ahuē'ē. ⁶ Jaje pa'io pa'aco'ē, Zara. Jaje pa'ioipi io paquē Abrahamre de'oye sehuoco pacopi ca'āco'ē, "Yē'ē ējaē". Jaje pa'ina, mēsarupi ti ca'rama'pē de'oye yo'ocohua'i pani io mamajē pa'iyē.

⁷ Jaje cui'ne mēsarujē ējēohua'ijē mēsarū nējohua'i yējē cayere de'oye asacohua'i pa'ijē'ē. Pani nomiohua'ipi esa jē'ye duruhuēje pa'iohua'i pa'i do'ire iohua'ire ējahua'ire ñajē dahuēre paye. Coa ai jerepa Maija'quē oi mēsarute pa'iyē isise'eje pa'ye jāohua'ireje isisi do'ire mēsarū de'oye ñajē pajē'ē. Jaje yo'ojēna, mēsarute josa ta'tēpoje pa'io pa'iyē pa'sipi, Maija'quēre se maca.

De'oyere Pare Yo'o Do'ire Ai Yo'ocohua'i Pa'iyē

⁸ Jaje pa'ito pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojē pa'ijē'ē, te'e nēñena tsiosicohua'ipi sa'ñe Maija'quē do'ijēre oijē. Teaye pa'iohua'ipi de'oye yecohua'ire oijē cocaicohua'i pa'ijē'ē. ⁹ Mēsarute co'aye yo'ouna, iteje co'ayepi saima'cohua'i pa'ijē'ē, pēi tea ju'iquēna. Iteje pēijē sañope tea ju'īñepi saima'pē pa'ijē'ē. Coa ai jerepa mēsarute sañope cacohua'ini de'oyepi cacaijē'ē, Maija'quēpi de'oye pa'iyena de'huaja'cohua'ini soisicohua'i sēte. ¹⁰ Jaje pa'ina:

Paipi sihuaquē de'o mu'seña pasi'i cani

I tsemeñore nau nēcoye pa'iji,

Coso coca caye paja'core yē'opopi.

¹¹ Co'aye yo'oyere jēconci de'oyere yo'ojē pa'ijē'ē.

Jo'cua de'oye pa'iyere co'eni ti'ani jare yo'oye pa'iji.

¹² Ējaēpi nuñē pa'icohua'ire ñacai paji.

Cui'ne iohua'i ite señeje asacai pa'iji.

Jaje pa'iquēta'are co'aye yo'ocohua'ire cato sañope yo'oquē pa'iji.

¹³ ¿Nepi mēsarute sañope yo'oja'cohua'i a'ni, mēsarupi si'anē de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ito? ¹⁴ Jaje pa'iquēta'are mēsarū nuñerepa yo'ojē pa'i do'ire ai yo'oni sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ē. Ca'rama'pē pa'ijē'ē. Cui'ne co'a ju'ima'pē pa'ijē'ē. ¹⁵ Coa ai jerepa Cristore mēsarū joñoa Ējaēre pare pajē'ē. Jaje pa'ina, si'anē cuañesicohua'ipi pa'ijē'ē, mēsarū sehuoni utejē pa'iyere paipi seni asañu'u cajē secohua'ire, dahuēre pa'iohua'ipi, ējahua'ire ñajē de'oyere papi iohua'i sese'ere sehuocaijē'ē. ¹⁶ Jaje pa'ina, mēsarū cuasayepi jo'cua pa'ijaquē cani de'oye yo'ojē pa'ijē'ē. Pa'ijēna, mēsarū nuñe Cristore sehuocohua'i ēaye pa'iyere co'aye cacohua'ipi iohua'i co'aye case'ere cuasajē co'a ju'ija'cohua'i a'ē. ¹⁷ Ai jerepa de'o'ji, nuñere pare yo'ojē ai yo'oye pa'ito. Jaje Maija'quēpi yē nēoru. Co'ayere yo'o do'ire ai yo'oye cato do'i peoye a'ē.

¹⁸ Mai co'aye yo'o do'ire saicai Cristo ai yo'opi, te'ore pare jūni tējiquē. De'oquēpi ai yo'opi, mai co'acohua'i do'ire, maini Maija'quē quē'rōna sasi'i caquē. I capē cato huahuoni ju'isiquē paji'i. Jaje pa'isiquēta'a i joyopi huēōquēna, cui'naēpi huajēquē panī cōpi. ¹⁹ Ja joyopi sani paire necaise'ere quēapi, tseā cuañosi joñoare. ²⁰ Ja joñoa cato tsoe hue'ña Noé pa'inē Maija'quēre sehuocaima'cohua'i pa'ijē pa'isicohua'i paē'ē. Jai yohuē de'hua

maca Maija'quë yo'o jujama'e johua'ire utequë pa'i maca ja joñoare quëapi. Coa ocho pai maña huaso cuañojë pa'ahue'ë, ocopi. ²¹ Maire oco doye cato ocho paire huasose'eje pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, Jesucristo juni huëisi do'ipi maire huasoji. Oco doye cato coa iñoñe a'ë, ja huasosicohua'i pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëje'e si'sire tsoa toñere oco doye iñoñe paji. Coa ai jerepa de'oye cuasayere pañu'u cajë Maija'quëre señere iñoji. ²² Maire huasokuë cato ma'tëmona mëni Maija'quë ëja te'tere pa'iji, si'aohua'ire huiñaohua'ire cui'ne cuagne tutu pacohua'ire meñe cuagnequëpi.

4

Diusu Isisi Tutu Pa'iyë Ja'ye Ñacajë Pa'iyë

¹⁻² Cristopi i capë ai yo'oquë juji'i. Jaje pa'ina, iye cuasayere pajë'ë. Capëpi ju'isiquë cato co'aye yo'oyë tëni saisiqë api. Tëni saisiqëpi si'a i iye yeja pa'i maca Maija'quë yëyere yo'oquë pasipi, i capë co'aye yëyere yo'oma'e, jare cuasajë pa'ijë'ë. ³ Teape tsoe mësarua Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'ojë paë'ë, si'aye yo'oyena sëo measicohua'ipi, co'ayere yëyere, cuepeyere, jai pai tsi'sini aijë ai pisiye yo'ojë cayere, jaiye cono ucuyere, cui'ne Maija'quë api cajë co'ayere sejë yo'ojë paë'ë. ⁴ Jaohua'i cato yure mësarute tjohua'ire ñañë, mësarupi te'le johua'i ja're cono co'ayere yo'ojë pa'ima'pëna. Jaje pa'ina, mësarute co'aye cayë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato johua'i pai ñape yo'ose'ere iñoja'cohua'i a'ë, huajëcohua'ire cui'ne ju'isicohua'ire pai ñape yo'ose'ere saisi'i caquë ña de'huaquëna. ⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire de'o cocare quëapi. Ja cocapi johua'i huajëcohua'i pa'inë yo'ose'ere ña de'huayere caquë, johua'i Diusu pa'iyë isiyepi joyopi pa'ijajë caquë yo'opi.

⁷ Si'a co'amaña carajai mu'seña ti'aji. Jaje pa'ina, mësarua nuñerepa pa'iohua'ipi Maija'quëre señese'e yo'ojë pa'ijë'ë. ⁸ Jaje pa'ina, si'aye jerepa pai ñape sa'ñe oiyere pajë'ë. Paire oiye cato jaiye co'aye yo'oyere sai de'huacaiye a'ë. ⁹ Pai ñape yecohua'ire de'oye yo'ojë'ë, mësarua huë'ena daicohua'ire, ësema'pë. ¹⁰ Jaiye tiñe pa'ye Maija'quë isiyë de'o co'amaña de'oyerepa necaicohua'i sëte pai ñape yecohua'ire necajë'ë, mësarua isi cuañose'eje pa'ye. ¹¹ Mësarua joyopi cocare caquë pani Maija'quë coca cayeje pa'ye cajuquë, cui'ne yecohua'ini cöcaiquë pani Maija'quë isi tutupi cöcaijaquë. Jaje pa'ina, si'aye mësarua nerojajë cato Jesucristo do'ija'a, Maija'quëre sihuajë de'oquëre pa'ni ca ja'ñere neñe pa'ijajuë. Maija'quëre cato si'a miañe jare i tsese'e a'ë, cui'ne si'a co'amaña jare i tsese'e a'ë, je'nëna. Jaje pa'ijajuë.

Cristore Tuicohua'i Ai Yo'oyë

¹² Yë'ë oicohua'i, toa ëoyeje pa'ye jëaye neñañepi mësaruna titaja'coa. Titacona, me neni jaje tiñerepa pa'iquë'ni cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹³ Neñañepi pa'ito coa ai jerepa sihuajë'ë, Cristo ai yo'ose'e ayere mësarujë pajë cajë, si'aye i ayere de'oyerepa mësarujajë iñoquëna, ai sihuajajëcohua'ipi. ¹⁴ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Cristore tui do'ire mësarute co'acohua'i a'ë cato mësarua sihuacohua'i pa'iyë pa'iji, Maija'quë de'o joyopi mësarua ja're pa'i do'ire. ¹⁵ Paire huani jeoñere, co'amaña yahue iñere, co'aye yo'oyere, yecohua'i yo'oyere coa cacarojajë ne de'huacaiyere yo'oye peoji, iyere yo'o do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristore tui do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe peoji. Coa ai jerepa Maija'quëni de'oquëre pa'ni caquë sihuayë pa'iji, ai yo'o do'ire.

¹⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë tsëcapëre pani johua'i yo'ose'e ñaquë sai de'hua maca. Jaje mai yo'ose'ere du'ru ñaquë sai de'huayë huëoto, ñmërepa jaohua'i

Maija'quë caye sehuoma'cohua'i yo'o cuañoja'cohua'i a'ni, ai co'acohua'i cui'ne Maija'quë cuañeñe yo'oma'pë tayocohua'i? ¹⁸ Nuñe yo'ocohua'ita'a huaso cuañoñe ai yo'oye pa'iji. Jajë pa'ito, ¿merepa co'aye yo'ocohua'i cui'ne tayocohua'i jëa ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë yëyepi yo'ojë ai yo'ocohua'i cato jare de'oyere yo'ojë pa'iyë pa'iji, joñoase'ere Maija'quëna isini pa'ijë, Maija'quë cato maire ne de'huaquëpi, cui'ne i case'eje yo'o ti'aquëpi.

5

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹ Yë'ëje sehuosicohua'i ëjaë'lë. Jaje pa'ipi Jesucristo ai yo'oquëna, ñasiquëpi yure yëhuoyë, sehuosicohua'i ëjaohua'ire, mësaru quë'ro pa'icohua'ire, yë'ëje iohua'i ja're coní Jesús aye de'oyere pare jeteyo'je paja'quëpi. ² Mësarupi ñacaija'cohua'i a'ë caquë Maija'quë mësaruna isisicohua'i de'oye cuasajë yo'ojë'lë, Maija'quë yëyeje pa'ye. Yo'oma'pë pa'ijë'lë, cuañe nëosi do'ire panita'a curiquëre ai yë do'ipi mësaru yë do'ire sihuajë nejë'lë, co'amaña. ³ Cui'ne mësaru tsecohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'lë, mësaru ñajë paco-hua'ire. Coa ai jerepa iohua'ini de'oye pani iñojë'lë, mësaru pa'iyere ñajë tuija'cohua'ire. ⁴ Jaje mësaru yo'onita'a yëi ñamare ñacaicohua'i Ëjaërepa dai maca de'o marore pare isi cuañoja'cohua'i a'ë, ti me'me tomema'coní, cui'ne i ayere de'oyere pare iñoja'coní.

⁵ Jaje cui'ne mësaruje posëohua'ijë sehuosicohua'i ëjaohua'i cayere de'oye sehuocohua'i pa'ijë'lë. Si'aohua'i pai ñape yecohua'ire de'oye sehuocaijë dahuëre pa'ijë'lë. Jaje pa'iyë pacohua'ire cato Diusupi sañope yo'oquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are dahuëre pa'icohua'ire cato de'oye yo'oquë i oiyepi cöcaiquë api. ⁶ Jaje pa'iyë sête Maija'quë tutu quë'i Ëjaëre pa'ë cuasajë i cuañeñere sehuojë dahuëre pa'ijë'lë, ipi mësarute jerepa tëto saisicohua'ire neja'quëre iti yo'o maca ti'aëna. ⁷ Jaje pa'ina, si'aye mësaru co'a ju'iñe Maija'quëna isijë'lë, mësarute oi ñacaiquëna.

⁸ Ñare pajë pa'ijë'lë, sëtasicohua'ipi. Mësarute sañope yo'oquë huati, jai yaije pa'ipi të'ijai mësarute co'equë cu'iji, asi'i caquë. ⁹ Sañope ite quëco saojë'lë, Maija'quë pa'iji nuñerepa cuasayepi. Si'a hue'ña Maija'quë do'ijë pa'icohua'ijë cui'ne ai yo'oye pa'iquëta'are quëcoyë cuasajë mësaruje quëcojë'lë. ¹⁰ Jaje coa nëhui tëcahuë ai yo'osi jeteyo'je Diusupi mësarute de'ocohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire tutu quë'iohua'ire, cui'ne ti'aja'cohua'ire pa'ë asacohua'ire nesipi, maire ai oi Jesucristo ja're tsioni pa'ijë ti carajai ma'ñere de'oyere pare pajajë caquë soisiquëpi. ¹¹ Jaë api, jerepa pa'i de'oquërepa ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiyerepa

¹² Maija'quë do'iquë nuñe pa'iquë Silvanona toya cuañoñuë, iye nëhui coca maña. Iye toyase'e cato mësarute yëhuoye a'ë, cui'ne care paye a'ë, Maija'quë maire oi coa isise'ere. Jaje pa'ito ocue pa'i macarepa itire tuijë pa'ijë'lë.

¹³ Babilonia sehuosicohua'i pa'icohua'ipi mësarute pëpa saoyë, mësarute soise'eje pa'ye Diusu soisicohua'ipi, cui'ne yë'lë mamaquëje pa'i Marcosje mësarute pëpa saoji. ¹⁴ Pai ñape yecohua'ire yo'jeire oiyepi oijë su'cuajë sihuajë pëpacaijë'lë.

Si'aohua'i Jesucristore pacacaicohua'i sête, ipi ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'lë. Jaje pa'ijaquë.

2 SAN PEDRO

Pedro Toya Cose'e Hua Saicohua'ina

¹ Yê'ê, Simón Pedropi iye toya ja'hua toya'yê, mësaruni caquê, Jesucristo jo'yaêpi i jêjo daoquêpi. Maija'quê nuñerepa yo'oquêpi cui'ne Jesucristo paire huasoquêpi, yêquê cuasayeje pa'ye Maija'quê pa'iji cuasayere de'oyere pare cuasa tî'añe isisicohua'ina toya'yê. ² Maija'quê coa isiye cui'ne jo'cua de'oye pa'iyepi mësarute jerepa pa'ijaquê, mai Êjaê Jesucristore cui'ne Maija'quêre mësaru cuasa tî'a do'ipi.

Cristore Tuicohua'i Yo'oye

³ Maire Maija'quêpi soipi, i jerepa pa'iyepi cui'ne i de'oyerepa yo'oyepi. Jaje pa'ina, Maija'quêpi i tutupi maire isipi, si'aye caraye peoyerepa, nuñerepa de'oyerepa yo'ojê pa'i ja'ñere, ite mai cuasayepi. ⁴ Ja co'amaña do'ija'a jaiye i ca nêose'e ai de'oyere pare jai do'ire maina isipi, maipi iye yeja pa'i éaye nêiñepi co'a de'oyena sayere cati saiscicohua'ipi pa'ijê i pa'iyê ayere tî'ani pa'ijajê caquê. ⁵ Jaje pa'ina, mësaru ai seña maca payere cajê tutu yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quê pa'iji cuasayepi de'oyese'e yo'oyere se mêojê'ê. De'oyese'e yo'oyepi ta'ñe cuasayere se mêojê'ê. ⁶ Ta'ñe cuasayepi yêyere co'ye quêco tî'añere se mêojê'ê. Yêyere co'ye quêco tî'añepi yo'o jujama'pê quêcoyere se mêojê'ê. Yo'o jujama'pê quêcoyepi nuñerepa cuasayese'e se mêojê'ê. ⁷ Nuñerepa cuasayepi Maija'quê do'ijêre oiyere se mêojê'ê. Maija'quê do'ijêre oiyepi, si'aohua'ire paire oiyere se mêojê'ê.

⁸ Jaje mësarupi iye co'amañare pajê se mêoto mësaru pa'iyê do'i quê'ye pasipi, coa pa'iyê peojê. Cui'ne mësaru Cristore cuasase'ere se mêoñe pa'iji. ⁹ Jaje pa'iquêta'are iye co'amañare peoquê cato ñama'quêje pa'i api. Panita'a ñaco poreijê pa'i api. I ja'ñê co'aye yo'ose'e tsoa tocaise'ere huñêyesiquê api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quê do'ijê, mësarute Maija'quê sahuani i tsecohua'ire nese'ere iñoñu'u cajê ai cuasajê yo'ojê'ê. Mësarupi jaje yo'oni co'aye yo'oyena taiñe ti paja'cohua'i a'ê. ¹¹ Jaje cui'ne maire huasoquê Jesucristo cuañe te'tepi mai cacaja'a eta sa'ro jaicorepa hui'yocaisicopi pa'ija'coa.

¹² Jaje pa'ina, mësarupi ta'ñe cuasajê nuñere pare ocue pa'i macarepa pa'itojê ja yê'ta'api yê'ê cato mësarute ca sêtoquê pasi'i si'aye mësarute ye'yase'ere. ¹³ Jaje pa'ina, yê'ê cato iye nuñere pa'ê cuasayê. Ja yê'ta'a yê'ê huajêquê pa'i maca cato mësarute yêhuo sêtoquê pasi'i caquê. ¹⁴ Jaje pa'iquêta'are mai Êjaê Jesucristopi yê'êre quêa iño'pi, mê'ê esa iye yeja pa'iyê jêoja'quê a'ê caquê. ¹⁵ Jaje pa'ina, yê'ê ju'isi jeteyo'je yê'ê ca sêtosì co'amañare si'anê cuasa cuañoñe pa'ijaquê caquê, yê'ê ai cuasaye ja'ye yo'oyê.

Mai Êjaê De'oyere Ña'ne

¹⁶ Mai Êjaê Jesucristo daiye cui'ne i tutu quê'irepa pa'iyere yêquê mësarute quêase'e paise'e coa cuasa huêose'ere quêaye pahuê. Yêquê ñaco care papi jerepa pa'i pa'ina, ñase'ere quêahuê. ¹⁷ Cui'ne yêquêpi ite ñajê cui'ne asahuê, Maija'quêpi Jesure de'oquêre panì, jerepa pa'ini sihuaquê ma'têmopi de'o yê'orepa "iquê api, yê'ê mamaquê, yê'ê oiquêrepa. Ini ai sihuaquê pa'iyê," caquêna. ¹⁸ Jaje asahuê, ma'têmopi yê'ose'e Maija'quê cayê jutaquêna, jeto de'o cutihuêre Êjaê ja're conì pa'i maca.

¹⁹ Jaje cui'ne payê, maire jerepa care paye necai cocaje. Ja cato Maija'quêre quêacacohua'i toyajê pa'ise'ere cayê, jare mësaru de'oyerepa asacaiye pa'iji,

toa tsëo pë ñami miacaiyeje pa'ye mësarute miacaiyere. Jaje miacai pasipi, mësaru joñoana, ñata ma'ñocore papi miacaiye ti'a macaja'a. ²⁰ Jaje pa'ina, mësaru cato cuasaye pa'iji. Maija'quë coca toyase'e cato pai quëase'e peoye a'ë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë quëacaicohua'i cato iohua'i cuasayepi huëojë caye pa'ahuë'ë. Coa ai jerepa Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quë yëyere ca'ahuë'ë.

2

Coa Cosoye Ye'yacohua'ire Quëaye (Jud 4-13)

¹ Israel pai Maija'quë quëacaicohua'ipi pa'iyë, cacohua'i. Coa cosocohua'i pa'ahuë'ë. Jaje cui'ne mësaru acohua'ije ye'yacohua'ipi coa cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi yahuerapa iohua'i co'aye cuasayere ye'yacohua'i a'ë nejo cocare. Jaje yo'ojëta'a iohua'ire huasosi ëjaëni coa caquë api caja'cohua'i a'ë. Jaje ca do'ire iohua'ire ai esa nejoñepi titasipi. ² Jai pai jaohua'ire tuija'cohua'i a'ë, iohua'i co'aye yo'oyere ñajë. Jaohua'i do'ire iye de'o cocare, yecohua'ipi co'aye caja'cohua'i a'ë. ³ Jaje pa'ina, ai curiquë yë do'ire mësaru payere sioja'cohua'i a'ë, coa cosoye ye'yayepi yo'ojë. Jaje pa'ina, jaohua'ire cato nejoñepi ti jëa ti'añe peoyere papi uteji, tsoe hue'ñana jaje nejoja'cohua'ire ña nësicohua'ire sëte.

⁴ Diusu i huiñaohua'i tayosi do'i sai de'huacaiye pa'aji'i. Coa ai jerepa iohua'ire cato hueni ai nea hue'ñare pana toa yejana jeocoa'ji'i. Jaohua'i cato pai ñape yo'ose'e ña mu'señarepa ca tējija'cohua'ipi de'huasicohua'ipi pa'iyë.

⁵ Jaje pa'ye cui'ne yeja tsoe hue'ña pa'isicohua'ireje Diusu sai de'huacaiye pa'aji'i, iohua'i tayose'e. Coa ai jerepa ocoi co'je huea'ji'i. Co'je huea'cona, coa Noé macase'ere, iti nuiñe pa'iyere quëasiquëse'ere cui'ne i ja're con i sietepai pa'icohua'ise'ere huaso'aji'i. ⁶ Jaje cui'ne Sodoma cui'ne Gomorra pai daripëaje Diusupi nejoa'ji'i, huatase'e ëo huesoquë. Iye cato yo'oa'ji'i, jeteyo'je co'a pai pa'icohua'ipi jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë pa'ja'ñere caquë.

⁷ Jaje yo'oquë coa Lotse'ere huaso'aji'i, co'a paipi co'ayere yo'ojëna, ñaquë oi pa'isiquëse'ere. Jaë cato nuñe pa'iquë pa'aji'i. ⁸ Jaje nuñe pa'ipi iohua'i quëno macare pa'i si'a mu'señapi si'aye iohua'i co'aye yo'oyere asaquë cui'ne ñaquë i de'o joyopi ai yo'oquë oi pa'aji'i. ⁹ Jaje mai Ejaë cato ina isisicohua'ire neñañere pa'ito huasoquë api. Jaje pa'iquëta'are co'acohua'ire cato pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa si'seja'cohua'ini paquë api.

¹⁰ Diusupi si'seja'quë api, si'sire yëjë yo'ojë pa'icohua'ire, ëjaohua'i cayere coejë sañope cacohua'ire. Jaje pa'iohua'ipi huajëya'ye peoyerepa cui'ne ai co'a ju'ima'pë iohua'i yëyes'e cuasajë ti ca'rama'pë ëjaohua'ire co'aye caco-hua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are huiñaohua'i ai tutu pacohua'ita'a ëjaohua'ire co'aye cama'cohua'i a'ë, Maija'quë ña hue'ña.

¹² Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa nëtërojaicohua'ije pa'iohua'i a'ë. Asa ti'añe peocohua'i a'ë. Coa iohua'ire nëñeje yo'ocohua'i a'ë. Tseani huan i jeoja'cohua'ipi jojosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i asaye ti'a ma'ñere co'aye a'ë cayë. Ja do'ire nëtërojaicohua'i ju'ñeje pa'ye ai yo'ojë juni huesëja'cohua'i a'ë. ¹³ Yecohua'ire iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai de'hua cuajojë yure cato si'a mu'seña anirojajë sihuacohua'irepa pa'iyë, cuasayë. Jaohua'i cato si'si a'sioje pa'iohua'i pa'iyë, mësaru ja're con i. Jaje pa'iohua'ipi mësaru ja're con i a'jë sihuayë cajë yo'oyë, iohua'ire co'o huesose'ere jerepa yo'o huajëjë.

¹⁴ Jaje pa'iohua'ipi te'o macareje, nomiore coa ña'ne pa'ñe, jare nomi ëayese'epi ñacohua'i a'ë, tayo yo'oyeje ti jë'joma'cohua'i a'ë. Tutu peocohua'ire cato iohua'i yo'oyepi cosojë co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. Ai co'amaña tsi'soni payere cajë ta'ñerepa yo'ocohua'i a'ë, Maija'quë co'aye ca nëosicohua'ipi. ¹⁵ Beor mamaquë Balaam co'ayere yo'oquë curiquë nesi'i caquë yo'o ja'ñeje pa'ye yo'oyë, jaohua'i cato. ¹⁶ Jaje yo'oquëna, ìte burra ti cama'copi pai yë'ore papi i tayoquë yo'oyere ca quëco'a'co'ë. Jaje cani i cuepequë yo'oyere necaiye pa'aco'ë.

¹⁷ Iye pai cato oco dea pëpi oco peocoje pa'icohua'i a'ë, cui'ne sirioni tutupi tirona tutu saoyeje pa'iohua'i a'ë, nea hue'ñare pana ti nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ipi pa'iyë. ¹⁸ Jaohua'i cato pa ëaye nëi tutupi ca huëocohua'i a'ë, do'i peo cocapi cajë. Jaje cajë tayocohua'i quë'ropija'a cati huajësicohua'ini, iohua'i capë co'aye yëyena capë ëayere sëo mease'ere yo'ojë, cosojë jaohua'ire co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje yo'ojë cayë iye a'ë, de'oyerepa pani huajëye. Jaje cajëta'are iohua'i si'si pa'iyepi jo'ya nëosicohua'ire paji. Jaje pa'ina, si'a pai iohua'ire yo'o ëaquëna, quëco ti'ama'pë yo'oyere ëjaere payë. Japi jo'ya nëosicohua'ire paquëna, pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, maire hua-soquë Ëjaë Jesucristore asa do'ire iye yeja co'aye pa'iyere cati saicohua'ipi cui'naohua'ini ja'në co'aye yo'ose'epi hue'cosicohua'i pani, ja'në pa'ise'e seña maca co'a hue'ñana cacayë. ²¹ Ja do'ire ai jerepa de'ora'pi, jaohua'ire nuñerepa pa'i cocare asama'cohua'ipi pa'ito co'aji. Yure cato Maija'quë de'oyerepa cuañeñere iohua'ina isipi, ìte asasicohua'ita'a jeoni pa'ijëna. ²² Jaje pa'iquëta'are jaohua'ina ti'api, tsoe case'epi: "Jo'ya yai i siso oasiconi ani coquë api, cui'ne sese ja'a de'oye tsoa tosicopi ya'o dana cui'naopi cuyacoa."

3

Ëjaërepa Daiyere Quëaye

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i, ico cato yë'ë cayaye acore mësarute toya saocoa. Iye cayaye toya saoyena, mësaruni nuñerepa cuasajë pa'iyere yëhuo sëtosi'i cuasahuë. ² Jaje pa'ina, huanëyema'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i de'ocohua'irepa case'ere, cui'ne Ëjaërepa huasoquë cuañese'ere, jare i jëjo daocohua'i mësarute ye'yase'ere.

³⁻⁴ Cuasajë'ë, iyere: Tëji mu'seña cato iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere yo'ocohua'ipi daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cue'cue yë'opi, seja'cohua'i a'ë: "Me neo'ni, yure Cristo dasi'i ca nëose'e", mai aipë maña juju satoje yeja de'hua maca acoje pa'io'pi nëio carajaico iye yeja. ⁵ Jare secocohua'ipi cato tsoe hue'ña Maija'quëpi cuañequëna, ma'tëmo ëjacona, cui'ne yejaje oco da'case'e pa'isicopi oco da'caja'a yeja ëjapi. Jare asacohua'ita'a jare asayere coeje jaje cayë. ⁶ Cui'ne tsoe hue'ña yejaje ocopi co'jeni si'aye ìote pa'iyë nejose'ëje asacohua'i a'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cui'ne yeja yure pa'iyë cato toana ëo ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañe do'ipi de'huase'epi. Ja toapi pai ñape yo'ose'e ña tëji mu'serepa co'acohua'ire ëo huesoquë nejoja'quë api.

⁸ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i iyeje huanëyema'pë pa'ijë'ë, mai Ëjaëre cato te'e mu'sepi mil ometëcaje pa'ye pa'iji, cui'ne mil ometëcapi te'e mu'seje pa'ye pa'iji. ⁹ Mai Ëjaë yecohua'i cayeje pa'ye i ca nëose'ere yo'o ti'ama'ë tsoe nëima'ë pa'iji. Coa ai jerepa i cato mësaruni cuasakuë dahuëre yo'oji, pai juni huesëyere ësequë. Jaje pa'ina, i cato yëji, si'aohua'i Maija'quëna pönëni co'iyere tiro pa'icohua'ipi.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ti cuasama'topi ti'aja'coa, Ëjaë mu'se cato, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Ja macarepa ma'tëmo cato peo hue'ñarepa nejosico pasio ai huañëya'yerepa tutu pisiyepi. Ja macarepa ma'tëmo pa'i co'amaña peo hue'ñarepa ëose'e pasipi, cui'ne iye yeja pa'i co'amañaje peo hue'ñarepa ëose'e pasipi.

¹¹ Jaje si'aye nejo ja'ñese'e pa'iji asacohua'i sëte, ai jerepa ina isisicohua'ipi ise'ere cuasajë necaijë pa'ie pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, Diusu yo'oja'a mu'se esa ti'ajaquë cajë tutu yo'ojë'ë, Maija'quë yo'oja'a mu'serepa ti'añere utejë. Ja mu'se cato si'aye ma'tëmo pa'ie cui'ne yeja pa'ie nejo huesose'e pasipi, toa uyepi peo hue'ñarepa ucosi huesoquëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are mai cato huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare utejë pa'iyë. Diusu ca nëose'ere de'oyese'e cui'ne nuñere pase'e pa'ija'tore.

¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye co'amañare utejë pa'ijë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Maija'quëpi titani si'si te'ña peocohua'ire cui'ne co'aye yo'ose'e peocohua'ire de'oye ñaja'quëre. ¹⁵ De'hua cuasajë'ë, mai Ëjaë cato maire oi do'ire esa daiye paji, maipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje cui'ne toyapi, Maija'quë do'iquë mai oiquë Pabloje, Diusu ite ta'ñe asaye isise'eje pa'ye. ¹⁶ I mësarute toya saoye ñape iye ayere mësarute capi. Jare caquë toyase'e ayeta'a yeque cato asa ti'añe jëayeque pa'iji. Pa'ina, jare huesëohua'ipi Maija'quë pa'iji cuasaye carasicohua'ipi tiñe ponañë. Ja ponañeje pa'ye Maija'quë coca toyase'eje tiñe ponacohua'i sëte, iohua'i nejo cuaño ja'ñere jaje yo'oyë.

¹⁷ Ja do'ire Maija'quë do'ijë, yë'ë oicohua'i mësarü cato iye pa'i ja'ñere cuasacohua'ipi de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarü nuñerepa pa'iyere, co'acohua'ipi mësarute iohua'i cosoyepi ne taojë. ¹⁸ Jaje pa'ina, mësarü cato ai jerepa mai Ëjaë huasoquë Jesucristoni de'oyerepa i pa'iyere asa ti'ajë'ë, i oiyeje pa'ye oiyna ai de'oja'cohua'i. Jaëpi de'oquërepa yure cui'ne je'nëna ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

1 SAN JUAN

Pa'i Cocarepa

¹ Toyayë, mësarute du'ru pa'i huëose'ere pare. Jare yëquëpi asajë cui'ne yëquë ñaco care papi ñahuë. Jaje pa'ina, ñajë yëquë jëñapi itire papihuë, pa'i coca ayere. Ja cato cayë. ² Iye pa'i cocapi yëquëna eta iñopi, pëca ja'iquë ja're conì pa'ise'epi. Jare yëquëpi ite quëacaicohua'ipi ñani mësarute quëahuë, ja ti pani huesëyere. ³ Yëquë ñase'ere cui'ne yëquë asase'ere mësarute quëahuë, mësarupi yëquë ja're tsioni pa'ijajë cajë, yëquë Maija'quëna cui'ne i mamaquë Jesucristona tsioni pa'iyëje pa'ye. ⁴ Jaje toyayë, mësarute sihuayepi timëse'erepa pa'ijaquë cajë.

Ësëje Pa'i Api, Maija'quë

⁵ Iye coca cato Jesucristo yëquëre ye'yase'e a'ë. Jare mësarute quëahuë. Maija'quë cato ëse miañeje pa'ye miaquë api, ite ti peoji, nea te'te macajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi i ja're tsioni pa'iyë cacohua'ita'a ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'ini coa cosoyë, cayepi cui'ne yo'oyepi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are maipi Diosu pa'iyëje mia hue'ñare pa'icohua'i pani yecohua'ire tsiosicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ito Jesucristo Diosu mamaquë tsiepi si'aye co'ayere tsoa tōcāiji, maire.

⁸ Tayo yo'oye peoyë cacohua'i pani maija'a co'ye cosoyë, nuñerepa pa'iyepi maini peo do'ire jaje cacohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oyere cajë oijë Maija'quëna quëato, Maija'quë de'hue necal nuñerepa yo'oja'quë api. Jaje yo'oquë ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai cui'ne si'aye tayo yo'ose'ere tsoa tōcāija'quë api. ¹⁰ Maipi tayo yo'oma'cohua'i a'ë cacohua'i pani Maija'quëpi coa cosoquëje pa'iyere neñë. I nuñerepa cocare itire pa'ë cajë cama'pë sehuoma'cohua'ipi.

2

Cristo Maire Cacaquë Api

¹ Maija'quë do'ijë iyere toyayë, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Jaje pa'iquëta'are co'aye tayosicohua'i panije payë, mai do'ire pëca ja'quë ja're ca de'huacaiquëre, Jesucristore nuñe pa'iquëre. ² Jesucristo cato mai tayo yo'oyepi cui'ne si'ahua'i iye yeja pa'icohua'i yo'oyepi sai de'huacaise'e pa'ijaquë caquë jucacaji'i. ³ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere sehuoacico-hua'i pani de'hue ite asa ti'acohua'ipi pa'iyë asayë. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ëpi ite asa ti'ahuë caquëpi i cuañese'ere sehuoma'quë pani coa cosoquë api, ini nuñerepa cocapi peo do'ire. ⁵ Jaje pa'iquëta'are i cocare asaquë i cuañeñeje yo'oquë pani ite nuñerepa oiquëre papi. Jaje pa'ijë i ja're tsiosicohua'ipi pa'iyë asayë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna tsioni pa'iyë caquë pani, Jesucristo pa'ise'ëje pa'ye pa'iyë pa'iji.

Huajë Cuañeñe

⁷ Yë'ë oicohua'i, mësaru tsoe du'ru huëo maca asajë pa'isi cocare toyayë, tsoe hue'ña cuañese'ere, huajë cuañeñere toyama'ë pa'iyë. Iye cocare mësarupi asahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are, huajë cuañeñere toyayë. Jaje pa'ina, Jesuni ñajë, cui'ne mësaruni ñajë nuñerepa cocare ña'ne pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato ñami pa'ise'epi tēto saina, nuñere papi miacaiji.

⁹ Jaje pa'ina, mia hue'ñare pa'iyë caquëta'a Maija'quë do'iquëre coequë cato ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'iji. ¹⁰ Maija'quë do'iquëre oiquë cato mia hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ire co'ayepi ite ne tañe peoji. ¹¹ Maija'quë do'iquëre coequë cato, nea hue'ñare pa'iji, i sai hue'ñaje huesëquëpi, neañepi ñaco cãna tẽhuo huesosiquëpi ñama'ẽ pa'iji.

¹² Tsì maña toyayë, mësarute, mësaru tayo yo'ose'ere Jesucristo do'ipi, sai de'huacaisi do'ire. ¹³ Ja'quëohua'i toyayë, mësarute de'hue asa ti'arena, ja'a huëo maca pa'isiquëre. Toyayë, posëohua'i mësarute, huatireje ñese quëcosi do'ire. Toyahuë, mësarute tsì maña de'hue ja'quëre pare asa ti'asi do'ire.

¹⁴ Toyayë, mësarute ja'quëohua'i, ja'a pa'i huëo maca pa'isiquëni de'hue asa ti'asi do'ire. Toyahuë, mësarute posëohua'i de'hue tutu quë'iohua'i pa'ijë Maija'quë cocapi mësaruni pa'ina, huatire quëcorena.

¹⁵ Jaje pa'ina, oima'pë pa'ijë'ẽ, iye yejare, cui'ne iote pa'i co'amañare. Jaje pa'ina, iye yejare oito Diusu oiye'pi ite peoji. ¹⁶ Si'aye iye yeja ayere paipi ti'añe cato Maija'quë ise'e peoji, co'ayere capë yëye, ñaco capi ña ëaye, cui'ne jerepa pa'i a'ẽ cuasaye, si'aye iye cato yeja aye a'ẽ. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja cato si'a'io co'aye yëye cõni carajaija'copi pa'ico. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë yëyere yo'ocohua'i cato ti pani huesëja'cohua'i a'ẽ.

Nuñerepa Coca, Cui'ne Cosoye

¹⁸ Huau dohuë, ti'api, tẽji mu'señarepa, mësaru ja'në Cristo saño'pe yo'oquë daija'quë api cajëna, asase'epi. Jaje pa'ie yure jai pai Cristore saño'pe yo'ocohua'i etahuë. Jaje pa'ina, tẽji mu'seña'ẽ asayë. ¹⁹ Mai ja're pa'isicohua'ipi etahuë, mai acohua'irepa peo do'ire. Jaohua'i yëquë acohua'irepa pani mai ja're patira'huë. Jaohua'i cato etahuë, si'aohua'i mai acohua'ise'e pa'ie pañere iñojë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarute Cristopi isipi, de'o joyore. Jaje pa'ina, nuñerepa ayere mësaru asacohua'i pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, mësarute toyama'ẽ paë'ẽ, nuñerepa cocare coa caye a'ẽ cuasacohua'ire toyayeje pa'ye. Mësarupi nuñerepa cocare asa ti'acohua'ire sête. Jaje pa'ina, mësarupi asayë, nuñerepa cocapi cosoye aye pa'ie peoji.

²² ¿Jequë a'ni, cosoquë? Cosoquë cato Jesure Cristorepa peoquëni coa caye a'ẽ caquë api. Jaëpi Cristore saño'pe yo'oquë, mamaquëre cui'ne pëca ja'quëre coa caye a'ẽ caquë api, cosoquë cato. ²³ Jaje pa'ina, mamaquëre irepa peoquëni coa caye caquë cato Maija'quëre peoquëpi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mamaquëre ire papi caquë cato Maija'quëre paquëpi pa'iji.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaru ja'a huëo maca asase'epi mësaruni pa'ito mësarupi mamaquëna cui'ne pëca ja'quëna tsiosicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ẽ. ²⁵ Jaje pa'ina, ti pa'iyere payë, Jesucristo maire ca nëose'ere. ²⁶ Cosocohua'i ayere quëaquë toyahuë, mësarute. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, Maija'quë joyore, Jesucristo isisiconi. Jaje pa'ina, yecohua'i ye'yayere asa'nu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Maija'quë joyopi mësarute ye'yaquë pa'iji. I ye'yaye cato carajai ma'ñe a'ẽ, nuñere pa'ẽ, coso ma'ñe a'ẽ, iti ye'yayeje pa'ye yo'ojë Jesucristo ja're pa'ijë'ẽ.

²⁸ Yure jaje pa'ito huau dohuë, Cristona tsiosicohua'ipi pa'ijë'ẽ, i ñai maca quëcojë ca'raye peoyerepa i dai maca ñaja'cohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Jesucristore nuñe pa'ire papi asacohua'ire sête, si'aohua'ire nuñe yo'ocohua'ire Maija'quë mama'j a'ẽ, asayë.

¹ Ñajë'ë, Maija'quë maire ai oi yë'ë mamajë a'ë cayere. Care paji, mai i mamajë a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja pai mai pa'ie asa ti'añe pañë, Maija'quë pa'ie asa ti'ama'cohua'i sête. ² Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë mamajë a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a huesëyë, mai tiñe pa'iohua'i pa'i ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are asayë, Jesucristo ñaisi maca ite ñajë maije ije pa'iohua'i pa'i ja'ñere. ³ Jaje pa'ina, si'ahua'i ina uteye pacohua'i cato iohua'ija'a co'ye tsoa toñë, Jesucristoje pa'iohua'irepa, ne'cua peocohua'irepa pañu'u cajë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are cuañese'ere tayo yo'oquë pani co'aye yo'oji. Jaje pa'ina, tayoye cato cuañese'ere ne jëyoye a'ë. ⁵ Tsoe mësarupi asayë, Jesucristo ti co'aye yo'oma'quëpi iye yejana daise'e, mai tayo yo'ose'ere nejocasi'i caquë. ⁶ Jaje pa'ina, i ja're tsioni pa'iquë cato tayo yo'oma'quë api. Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oquë cato iteje ñama'quë api, cui'ne i pa'ieje asa ti'ama'quë api. ⁷ Huau dohuë, yecohua'ina coso cuañoma'pë pa'ijë'ë, nuñere pare yo'oquë cato nuñe pa'iquë api, Jesucristo nuñerepa pa'ieje pa'ye. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tayose'ere yo'oquë pa'iquë cato huati tsequë api. Huati cato ja'a huëo maca aquëpi tayose'ere yo'oquë pa'iquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë huati nese'ere nejosi'i caquë daji'i.

⁹ Maija'quë mamaquë de'osiquë cato tayo yo'oyere yo'oma'quë api, Maija'quë ayepi ini pa'i do'ire. Tsoe Maija'quë mamaquë sête tayo yo'oma'quë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, pai yo'oyena ñani asaye pa'iji, Maija'quë mamajëre, cui'ne huati mamajëre, nuñere pare yo'oma'cohua'ipi, cui'ne yecohua'ire oima'cohua'i cato Diusu tsecohua'i peoyë.

Sa'ñe Oijë Pa'ie

¹¹ Pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji ca cocare mësar du'ru macarepa asasi-cohua'i a'ë. ¹² Cainje pa'iohua'i pa'ima'pë pañu'u, huati aquëpi yo'jeire huani jeose'eje pa'iohua'i. Me yo'oquë yo'jeire huani jeose'e ñani, Cain yo'oyepi co'aye paji'i. Pa'ina, yo'jei yo'oyepi de'oye paji'i. Ja do'ire huani jeopi.

¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, iye yeja acohua'ipi mësarute coecohua'i pa'ito ¿me yo'ojë jaje yo'oye'ni? cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, maipi asajë pa'iyë, ja'ñë ju'iñere pa'isicohua'ipi ti pa'iyena têtô saísicohua'ipi pa'ie, Maija'quë do'ijëre ai oi do'ipi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre oima'quë cato ja yë'ta'a ju'i hue'ñare pa'iji. ¹⁵ Maija'quë do'iquëre coequë cato paire huani jeoquëje pa'i api. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, paire huani jeoñe yëquë cato ti pani huesëye peoquë pa'iyere. ¹⁶ Paire oiye asa ti'añë, Jesucristo maire oi do'ire ai yo'ose'ere asajë. Jaje cui'ne maije Maija'quë do'ijëni oijë ai yo'ocaiye pa'iji, mai pa'iyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are iye yeja co'amaña paquëpi, Maija'quë do'iquëpi carajani ai yo'oquëna, cõcama'ë coa ñato co'aji. ¿Jaje pa'ire me Maija'quë oiye i joyore pa'iquë'ni? ¹⁸ Huau dohuë maña, jaje pa'ina, coa yë'ose'epi oiye cama'pë pañu'u. Coa ai jerepa nese'ere papi iñoñu'u, mai nuñerepa oiye.

I Ña Hue'ñare Pana Quëcojë Pa'ie

¹⁹ Iyere asajë, nuñerepa acohua'i a'ë cuasajë cui'ne i ña hue'ñare pana mai joñoaje i tsere pa'ë asajë co'a ju'iñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, mai joyopi co'acohua'i a'ë sañope caye pa'ito, Maija'quë mai joyo asaye jerepa pa'i sête jerepa si'aye asaji, mai pa'ie. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mai joyopi sañope maire caye peoto co'a ju'iñe peoyerepa Maija'quëna quëcojë pa'iyë. ²² Jaje pa'ijë i yëyere yo'ocohua'ipi, cui'ne i cuañese'ere de'oye sehuocaicohua'ipi mai yëyere ite seto ipi isija'quë api. ²³ Iye a'ë, i cuañeñe.

Jesucristo cato Maija'quë mamaquë api asani ite tuiye pa'iji. Cui'ne pai ñape yecohua'ire oijë pa'iyë pa'iji, Jesús cuañese'eje pa'ye. ²⁴ Jaje pa'ina, i cuañese'e sehuocaicohua'i cato Maija'quë ja're coní pa'iyë, Maija'quëpi iohua'ini pa'ina. Maija'quë joyore maina isisi do'ire asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iyë.

4

Maija'quë Joyo Cui'ne Cristore Sañope Yo'o Joyo

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë. Iye yeja jai pai Maija'quëre cacaicohua'i a'ë cajë, coa cosocohua'i pa'iyë. Ja do'ire si'aohua'ire care payë cuasajë asama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iohua'i case'ere neñajë'ë, Maija'quë joyo ayere pa'ni, iye panita'a co'a joyopi cama'quë cajë. ² Iyena mësaru Maija'quë joyore papi caquëna, cayë asaye pa'iji, iohua'ini Jesucristoni pai capë quë'repa daji'i, cajëna. ³ Jesucristore jaje cama'quë cato Maija'quë joyore peoquë api. Cristore sañope yo'o joyore hue'equë api. Ja joyopi daija'quë api asahuë, mësaru. Ja joyopi yure tsoe iye yeja paire pa'iji.

⁴ Huau dohuë, mësaru cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi iti cosocohua'ini ñese quëcohuë, iye yeja paire pa'iquëre seña maca tutu quë'ipi mësaru ja're pa'i do'ipi. ⁵ Jaohua'i ja cosocohua'i cato iye yeja acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cocare cayë. Cajëna, iye yeja paipi iohua'ire asacaiyë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi mai cayere asayë. Maija'quë tsequë peoquë cato mai caye asaye paji. Jaje yo'oyena, ñañë, Maija'quë joyo hue'equëre.

Diusu Paire Oiquë Api

⁷ Maija'quë do'ijë, pai ñape yecohua'ire oijë pañu'u. Paire oiye cato Maija'quë tse a'ë. Jaje pa'ina, yecohua'ire oicohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë, cui'ne Maija'quë pa'iyë asacohua'i a'ë. ⁸ Maija'quë cato paire oiquë api. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire oima'quë cato Maija'quë pa'iyere asama'quë api. ⁹ Jaje pa'ina, iye yejana i mamaquëre te'ire, jaë do'ipi pa'iyë ti'ajajë caquë jëjo dao maca maire Maija'quë oiye iño'pi. ¹⁰ Jaje pa'ina, i maire oi yo'ose'e cato iye a'ë, mamaquëre mai co'aye yo'ose'e sai tocaija'quëre jëjo daose'e a'ë, cui'ne Maija'quëre ti oima'cohua'ini maire i'pi oise'e a'ë.

¹¹ Maija'quë do'ijë, Maija'quëpi ja jerepa maire oisiquëre sête maije pai ñape yecohua'ire cui'ne oiye pa'iji. ¹² Te'ijë Maija'quëre ñaco care papi ñasiquëje peoji. Jaje pa'iquëta'are maipi de'huerepa yecohua'ire oini asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iji cajë. Jaje pa'ina, maija'a i oiye'pi eta iño'ji, ije pa'i yo'o'jë. ¹³ Jaje pa'ina, i joyore maina isisi do'ire asayë, i ja're pa'ijëna, i'pi mai ja're pa'iji cajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquë i mamaquëre ñasicohua'ipi, pëca ja'quëpi mamaquëre jëjo daopi, iye yeja paire huasoquëre cajë quëayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Jesure Maija'quë mamaquëre pare asaquë cato Maija'quë ja're pa'iji. Pa'ina, Maija'quëpi i ja're coní pa'iji.

¹⁶ Jaje pa'ina, i pa'iyere maipi asa ti'ajë i maire oiye oire paye a'ë asajë i oiye sehuohuë. Diusu cato oiquë api. Jaje pa'ina, paire oiquë cato Diusu ja're pa'iji. Pa'ina, Diusupi i ja're pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, ta'ñë paire oiye pasicohua'i pani, pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa mai co'a ju'ima'pë quëaja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mai cato Jesucristoje pa'iohua'i a'ë, iye yeja pa'i maca. ¹⁸ Paire oiye cato ca'raye peoye a'ë. Jaje pa'ina, paire nuñerepa oiye'pi ca'rayere pi'ra eto saoji. Ca'raye pa'ito nuñerepa oiye ti'ama'quë api.

¹⁹ Maija'quëpi maire du'ru macarepa oji'i. Jaje pa'i do'ire maije ite oiyë.
²⁰ Jaje pa'ina, paipi "yë'ë oiyë, Maija'quëre" caquëpi Maija'quë do'iquëre oima'quë pani coa cosoquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre tiña ñaquëni oiyë pani ¿me Maija'quëre ña cuañoma'quëre oiyë pa'iquëni? ²¹ Jaje pa'ina, maipi payë, i cuañese'e ñeje cayere: "Maija'quëre oiquë cato Maija'quë do'iquëreje oiyë pa'iji."

5

Pa'ire Paji Cuasayepi Iye Yeja Ayere Ñese Quëcoye.

¹ Si'aohua'i Jesure, Cristore papi asacohua'i cato, Maija'quë mamañere pa'ë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëre oicohua'ipi mamaquëreje oiyë. ² Jaje pa'ina, Maija'quëre oijë, i cuañese'ere de'oye sehuocaijë pa'ito, asayë, Maija'quë mamañereje cui'ne oicohua'i a'ë cajë. ³ Maija'quëre oiyë cato i cuañese'ere sehuocaiye a'ë, i cuañeñere sehuocaiye cato ai yo'o ma'ñe a'ë. ⁴ Maija'quë mamaquëpi pa'ito iye yeja aye ñese quëcoye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi si'aye iye yeja aye ñese quëcoye necaji. ⁵ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë mamaquë asaquë pa'iquëpi iye yeja aye ñese quëcoquë pa'iji.

Maija'quë Mamaquë Ayere Quëaye

⁶ Iquë Jesús cato i do cuañose'epi, cui'ne i ju'i tsie nejose'epi iñoñe paji'i. Cristó api, maire huasoquë. Coa oco doyes'e pa'iyë papi, oco dose'e cui'ne i tsie con paji'i. Maija'quë joyo cato si'aye iyere ñani quëapi, cui'ne nuñerepa ca joyo api. ⁷ Jaje pa'ina, ma'tëmöre toasocohua'i, iye yo'ose'ere ñasicohua'i pa'iyë, Maija'quë, Cocarepa, cui'ne Maija'quë joyo. Iye toasocohua'i cato te'ipi pa'iyë. ⁸ Maija'quë joyopi Jesucristore Maija'quë mamaquë api quëapi, maire. Cui'ne asayë, oco dose'e cui'ne i tsie nejose'ere. Jare cuasajë'ë, toasone iye yejana iye te'e cuasaye pa'iji, Jesucristo Maija'quë mamaquërepa pa'iyë. ⁹ Paipi quëaquëna, care paji cuasajë asacacohua'i a'ë, asacacohua'i sête. Maija'quë quëaye jerepa do'i quë'ye sête asacaiye pa'iji, Maija'quë i mamaquë ayere quëaye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquëre ire papi caquë asaquë cato i mamaquë ayere, Maija'quë joyo quëayere i joyore paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë case'ere ire papi cuasama'quë cato Maija'quëni cosoure neji, i mamaquë ayere asacaima' do'ire. ¹¹ Maire quëase'e cato iye a'ë: Maija'quë maire ti pa'iyere isipi. Jaje pa'ina, i mamaquëni iye ti pa'iyë pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, i mamaquëre paquëpi ti pa'iyë paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamaquëre peoquë cato ti pa'iyë peoquë api.

Yëhuo Tëjiquë Caye

¹³ Maija'quë mamaquëre ire papi cajë asani sehuosicohua'ina toyayë, iye, mësarupi ti pa'iyere payë cajë asajajë caquë.

¹⁴ Maipi Maija'quë yëyeje pa'ye seto ipi asacaiji asayë, mai. Jaje pa'ina, co'a ju'iñe pañë Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mai seña asacaiji. Asaye sête mai ite sêse'e tsoe ti'ani payë asajë pa'iyë.

¹⁶ Pa'iji, tayo yo'ose'epi juni huesëyena sayeje, cui'ne tayo yo'ose'epi ju'iñena sa ma'ñeje pa'iji. Jaje pa'ina, yequëpi, juni huesëye ne ma'ñere Maija'quë do'iquëpi tayo yo'oquëna, ñani Maija'quëre secacaiye pa'iji. Secacaito Maija'quëpi tayosiquëre pa'iyere isija'quë api. Cama'ë pa'iyë, juni huesëye neñere tayo yo'ouna, secacaijë'ë caquë. ¹⁷ Si'aye tayo yo'oye co'ayese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato tayose'epi ju'iñena sa ma'ñe a'ë.

¹⁸ Diusuni pëca ja'quëre pacohua'ipi tayo yo'oma'pë pa'iyë, Maija'quë mamaquëpi ñacaina, huatije pu'pema'ëna.

¹⁹ Jaje pa'ina, maipi asayë, iye yeja pai cato johua'i ëjaë huatipi cuañequëna pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë asayë.

²⁰ Asayë, cui'ne Maija'quë mamaquëpi dani maire ta'ñe asaye isise'e, nuñerepa Maija'quë pa'iyere asa ti'ajajë caquë. Jaje pa'ina, asayë, mai nuñere pare pa'iyë, i mamaquë Jesucristoni. Jaë api, nuñerepa Diusu ti pani huesëyere paquë. ²¹ Tsi dohuë, de'hua ñajë pa'ijë'ë, coso diusuohua'ire, yo'ojë sehuoye.

2 SAN JUAN

Nuñerepa Pa'iyé Cui'ne Ti Oiyé

¹ Aipi yé'è iye toya ja'hua toyayè, Maija'què sahuasicona, cui'ne iti tsècapè acohua'ina caquè, yé'è nuñerepa ai oicohua'ina. Yé'èse'e oiyé pañè, cui'ne yé'è oiyéje pa'ye mèsarute oiyè, nuñerepa cocare asasicohua'ipi. ² Oiyè, mèsarute nuñerepa cocapi yèquè joñoare pa'i do'ire, ja nuñerepa cato mai ja're ti pani huesè ja'ñe a'è. ³ Jaje pa'ina, Maija'quèpi cui'ne Èjaè Jesucristo Maija'què mamaquèpi coní nuñerepa yo'ojè mèsarute oijè i oiyere, jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne teaye pa'iohua'ire ñani cōcaiyere isijajè. Isijèna, de'oye pa'ijè'è.

⁴ Mèsaru mamajè acohua'ipi Maija'què maire cuañese'ere nuñere pare pa'ijèna, ti'ani ñani yé'è ai sihuahuè. ⁵ Yure jaje pa'ito Maija'què do'ijè señè, mèsarute. Paí ñape yecohua'ire sa'ñe oijè pañu'u. Iye yé'è mèsarute toyaye huajè cuañese'e peoji. Tsoe ja'a huè maca mai asase'e a'è. ⁶ Paire oijè pa'iyé cato Maija'què cuañese'eje pa'ye yo'ojè pa'iyé pa'iji. Jaje pa'ina, cuañese'ere tsoe ja'a huè macana asasicohua'i sète paire oiyere pa'ijè'è.

Coa Cosocohua'i

⁷ Jai pai cosocohua'i iye yeja pa'iyè, Jesucristore nuñerepa paije pa'irepa daji'i cama'cohua'i. Jaje pa'ina, ite jaje cama'cohua'i cato cosocohua'i a'è, cui'ne Cristore sañope yo'ocohua'i a'è. ⁸ Si'aye mèsaru nesi do'i sai cuañòñere cajè de'hua ñajè'è, mèsaru ai yo'ojè nesi co'amañare nejoñe.

⁹ Cristo ye'yase'ere pa'ima'è, Cristo ye'yase'ere tètò sani yo'oyè caquè cato, Maija'quère peoque api. ¹⁰ Jaje pa'ina, mèsaru què'rona daicohua'ipi iye ye'yase'ere dama'cohua'i pa'ito, “daijè'è, huè'ena” cama'pè pa'ijè'è. Cui'ne pèpayeje pajè'è. ¹¹ Jaje yo'ocohua'ire pèpaquè cato iohua'i co'aye yo'o tè'huire pa'iji, do'i què'ye.

Ca Tèji Cocarepa

¹² Jaiye mèsarute caquè toyaye payè. Jaje pa'iquèta'are toya ja'huana tin-tapi toyaye coeyè. Coa ai jerepa mèsaru què'rona sani mèsaruni ñaquè cayere yèyè, mai sihuayepi ti'ase'erepa pa'ija'co caquè. ¹³ Maija'què sahuasico mamajèje mè'ère pèpa saoyè, mè a'yo mamajèje pa'iohua'ipi. Jaje pa'ijaquè.

3 SAN JUAN

Gayore Pëpaye

¹ Aipi yë'ë toyayë, iye toya ja'hua yë'ë cajeirepa Gayona caquë, yë'ë nuñerepa oi'quëna.

² Më'ëre Maija'quë do'iquëre secacaiyë, ju'ima'quë caquë, si'aye më'ë yë yo'oye de'oyerepa etaja'quë caquë, më joyo de'oye pa'iyeye pa'ye. ³ Yë'ë ai sihuahuë, Maija'quë do'ijëpi dani më'ë ocue pa'i macarepa nuñere pare pa'i yo'oyere quëajëna, asani. ⁴ Peoji, yeque yë'ë sihuaye iyeje pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë mamajëpi nuñere pare pa'ijëna, asani ai sihuayë.

⁵ Maija'quë do'iquë më'ë nuñerepa yo'oyë, Maija'quë do'ijëre yequë hue'ñapi daicohua'ire më'ë ñama'cohua'ireje cöcai yo'oni. ⁶ Si'aohua'i Maija'quë do'ijë tsi'si sitona më'ë aihua'ire oi yo'oyere quëajëna, asahuë. Jaje pa'ina, señë, më'ëre. Jaohua'ire saijëna, co'amaña caraye pa ja'ñere cöcaijë'ë caquë, Maija'quë sihuahuë ñañere yo'ojë'ë caquë. ⁷ Jaohua'i cato Jesucristore necaiyere cajë sai huëohuë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë peo-cohua'ipi cöcañu'u cato coeyë, iohua'i cöcaiyere imañë. ⁸ Jaje pa'ina, maipi jaohua'ire ñacaiye pa'iji, nuñerepa cocare quëaja'cohua'ire mai cöcai do'ipi.

Diótfes Co'aye Yo'ose'e Cui'ne Demetrio De'oye Yo'o Iñose'e

⁹ Maija'quë do'ijë, më'ë quë'ro pa'icohua'ina caquë yë'ëpi toyahuë. Jaje pa'iquëta'are Diótfespi yëquë case'ere asacaiye coepi, ipi iohua'i ëjaë pasi'i caquë yo'o do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ëpi jarona saisi'quë pani saño'pe yo'oyere caja'quë a'ë, yëquë yo'o ma'ñere coa cosoquë co'aye saño'pe caquëre. Jase'e cama'ë cui'ne Maija'quë do'ijëpi ti'acohua'ireje daijë'ë cama'ë yo'oji. Cui'ne yecohua'ipi iohua'i huë'ena saye yëcohua'ireje sama'pë pa'ijë'ë caquë ësequë yo'oji. Cui'ne tsi'sisi hue'ñana eto saoquë yo'oji, iohua'i huë'ena saye yëcohua'ire.

¹¹ Maija'quë do'iquë, co'aye yo'o iño'ñere tuima'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. De'oye yo'oquëpi Maija'quë tsequë pa'iji. Co'aye yo'oquë cato Maija'quëre ñama'quë api.

Demetrio De'oyerepa Yo'ose'e

¹² Si'aohua'i Demetriore de'oquë api cayë. Nuñerepa coca cayeje pa'ye pa'iquë api. Yë'ë i pa'iyë ñaquëje de'oquë api cacaiyë. Jaje cajëna, më'ëpi nuñerepa cayë caquë asayë.

Ca Tëjiyerepa

¹³ Jaiye më'ëre caye pahuë. Jaje pa'iquëta'are coeyë, coa toya ja'huaana tintapi toyani jëjo saoye. ¹⁴ Më'ëre pani ñaquë cayere yëyë. Jaje pa'ina, esa ña huajë'ñe nëiji.

¹⁵ Ai cuasama'ë de'oye pa'ijë'ë. Iño pa'icohua'i më'ë cajeohua'ipi më'ëre pëpa saoyë. Jaje cui'ne yë'ëje më'ëre señë, pai ñapere yëquë cajeohua'ire yëquë cajeohua'ire jaro pa'icohua'ire pëpacaijë'ë caquë.

SAN JUDAS

Judas Toyase'e Maija/quë Soisicohua'ina

¹ Yë'ë Judaspi, Jacobo yo'jeipi, Jesucristo jo'yaëpi iye toya ja'hua toy-ayë, Maija/quë soisicohua'ina, ina isisicohua'ina, Jesucristopi ñacaina, pa'icohua'ina. ² Maija/quë jo'cua de'oye pa'iyere, Maija/quë paire oiyyere, cui'ne ipi teaye ñani oi cōcayere ai jerepa isi cñañojë pa'ijajë caquë señë.

Coa Cosoye Ye'yacohua'i

(2 Pe 2.1-17)

³ Maija/quë do'ijë, yë'ë cato ai toyaye yëhuë, huaso coca ayere mësarui cui'ne yë'ë mai payere. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequere toyaquë ai señe pa'iji, mësarute. Ai cuasajë yo'ojë'ë, mai huaso coca ye'yayere nejoñe. Iye ye'yayere si'aye Maija/quë i paina isise'epi. ⁴ Tsoe coa cosojë ye'yacohua'ipi yahuerapa mai ja're cōni cacasichua'ipi pa'iyë. Jaohua'ire cato tsoe toyase'epi quëaji, nejoja'cohua'ire ca nëosichua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija/quë sañope yo'ocohua'ipi i de'o cocare pare tiñe pōnani si'si yo'oyere de'oye a'ë cajë ye'yayë, cui'ne mai paquë, mai Ëjaë Jesucristo pa'iji cayere coa caye a'ë cacohua'ipi.

⁵ Mësarupi tsoe asacohua'i pa'itoje, mësarute caye yëyë, mësarupi Israel paire Egítopi etosi jeteyo'je, ite ire pare cuasama'cohua'ire nejose'ere cuasajajë caquë. ⁶ Cui'ne huiñaohua'ireje nea hue'ñare pana cosicohua'ini pajì, ti jarote quëna meapi huesicohua'i panì huesëyë. Jaohua'i cato iohua'i ocue pa'i macarepa pa'ima'pë, Maija/quë ja're cōni pa'i sito jeocōni etasi do'ire. Pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa ca huesoja'cohua'ipi pa'iyë. ⁷ Huiñaohua'i yo'ose'eje pa'ye Sodoma cui'ne Gomorra cui'ne io yë'quë maca pa'i daripëaje, nomi yo'oyena ne huesëni pai yo'ojë pa'iyë tēto sani co'aye yo'ojë yaya maca pa'i toana ëo huea cñañoa'huë'ë. Ja yo'ose'e cato si'ahua'ire quëaye a'ë, jaje yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë.

⁸ Jaje yo'ose'e asajëta'a iye cosojë ye'yacohua'i, coa huëo caise'eje pa'yere pa'ijë si'si neñë, iohua'i capë. Cui'ne si'a ëjaohua'i cui'ne iohua'i cñañese'e co-ëjë mai sehuosichua'i ëjaohua'ireje ca'rama'pë sañope co'ayere cajë pa'iyë.

⁹ Miguel huiñaë ai jerepa tutu quë'iohua'i aquëpi Satanás ja're capi, Moisés capëre ësequë. Ësequëta'a Satanásre sañope cama'ë coa i ñeje capi: Mai Ëjaëpi sai de'huaye pa'iji, më're. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are iye ëmëohua'i cato iohua'i asa ti'ama' co'amañare ai co'aye cayë, cui'ne iohua'i coa noni yo'ojë asa ti'añere, ta'ñe asaye peocohua'i nëtërojaicohua'i asayeje pa'ye asayë. Jaje pa'ina, iohua'i nejo cñaño ja'ñere yo'ojë pa'iyë.

¹¹ ¡Teayerapa jaohua'i maña! Cain co'aye yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë, cui'ne Balaam curi yë do'ire Maija/quë paire sañope yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne Coré Maija/quëpi pai ëjaë ca nëosiquëre coequë sañope yo'oque ju'ajì'i. Jajëje pa'iohua'i pa'iyë, jaohua'i. Jaje pa'i do'ire ai yo'ojë pa'ija'cohua'i a'ë, teayerapa. ¹² Mësarui sa'ñe oi do'ire tsi'sini aijë pa'iyere, jaohua'ipi co'aye si'si a'sioje pa'ye iñoñë, mësarui de'oye tsi'sijë pa'iyena, ca'rama'pë mësarui ja're cōni aijë, iohua'ise'e co'ye cuasa do'ire. Cui'ne oco peo sirijë pa'iohua'i a'ë, cui'ne tutupi siri tutu saouna, ti oco isima'o. Cui'ne ocue ñëa quëi tēcahuëta'a quëiñe pañeje pa'iohua'i a'ë. Quëima' do'ire ju'isicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne si'a soquë saihuë duta oase'eje pa'iohua'i a'ë, cayayese'e ju'ise'eje pa'iohua'ipi. ¹³ Jaohua'i cato jai tsiaya tuturepa co'poyeje pa'iohua'i a'ë.

Jaje pa'iohua'ipi iohua'i si'si yo'oyere ma' oañë, sirije pa'yere. Jaohua'i cato iohua'i saima'a ne huesosi ma'ñoco a'ë. Jaje pa'ina, ti nea hue'ñare pare pani huesëja'cohua'ire ca huesosicohua'i a'ë.

¹⁴ Adánpi huëoni pani dao hue'ña siete aquë paji'i, Enoc. Jaëpi Maija'quëpi quëaquëna, jaohua'i ayere capi, ñeje: “Ñahuë, Ëjaëre jai merepa jai pai ja're i huiñaohua'i ja're daina, ¹⁵ si'a paire tsi'soni iohua'i yo'ose'ere ña de'huasi'i caquë, cui'ne si'aohua'ire co'acohua'ire nejoñe pa'iji ca huesosi'i caquë, jaohua'ipi co'ayere yo'ojë pa'i do'ire, cui'ne Maija'quëre sañope pëijë ca do'ire caquë.” ¹⁶ Jaohua'i cato iohua'i payere cuasajë sihuama'pë oi ëa joyo pajë, coa iohua'i co'aye yëyere yo'ojë pa'iyë. Pa'ijë yecohua'i payere neñu'u cuasajë de'o coca mañapi yecohua'ire cacohua'i a'ë, coa jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë.

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Jaje iohua'i pa'iquëta'are mësarü Maija'quë do'ijë, cuasajë'ë, mai Ëjaë Jesucristo jëjo saocohua'i mësarute case'ere: ¹⁸ “Tëji mu'seña cato pa'ija'cohua'i a'ë, iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere pa'icohua'ipi, Maija'quë ayere cue'cue pa'ipi pa'ija'cohua'ipi.” ¹⁹ Maija'quë joyo peocohua'ipi, coa noni iohua'i yëyepi pa'icohua'ipi, cui'ne paire huahuejë yo'ocohua'i a'ë, te'e paire cuasama'pë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato, Maija'quë do'ijë, ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'iji cuasayepi se mëojë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo yo'oyepi Maija'quëre sejë pa'icohua'ipi. ²¹ Maija'quë oiyere pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, oi teaye maire ñani ti pani huesëyere isija'quë api.

²² Jëa coecohua'ire teaye ñani oijë pa'ijë'ë, nui cocare pare tuijajë cajë. ²³ Paire oijë pa'icohua'ipi eto huasojë'ë, toare pa'icohua'ire Maija'quëre ti'ajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, iohua'i co'aye pa'iyepi si'si ne tuture pacohua'ire.

²⁴ Yure cato Maija'quëpi mësarute taima'pë pa'ija'cohua'ire ne tutu paji, cui'ne i de'oquërepa ña hue'ñana si'si te'ña peocohua'ipi ai sihuacohua'ire eto nëco tutu paji. ²⁵ Maija'quë cato te'i api, de'oquërepa ta'ñe pa'ipi maire huasoquë, mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi. Si'a miañe paquë api, ëjaohua'i mëñe Ëjaëre papi, si'aye i tsese'e a'ë cui'ne i api, iti cuañequë, tsoe ja'a huëo macaje, yureje, cui'ne je'nëna jajese'e. Jaje pa'ijaquë.

APOCALIPSIS

Jesucristo Ñnose'e

¹ Iye cato Diusupi Jesucristona ñnose'e a'ë, Jesucristopi i jo'yare quëajaquë caquë, yequë mu'se esa pa'i ja'ñere. Jaje ñnouns, Jesucristopi i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yaë Juanna quëaja'quëre. ² Jaje pa'ina, Juanpi iti si'aye iye co'amaña cui'ne Maija'quë cocare Jesucristopi itire pa'ë caquëna, ñasiquëpi quëaquë pa'iyë.

³ Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toyase'e ñaquëpi, cui'ne sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë iye Maija'quë isisi cocare caquëna, asajë ñño toyase'e cayere sehuocohua'ipi, tsoe ti'a tējiji, iti yo'oja'a mu'seña.

Juan Toyase'e Siete Sehuosi Tsëcana Caquë

⁴⁻⁵ Yë'ë Juanpi toyayë, siete sehuosicohua'i tsëca Asia yeja pa'icohua'ina caquë, mësarute iti pa'iquëpi, tsoe pa'isiquëpi cui'ne daija'quëpi cui'ne i ñu'i saihuë tiñarepa siete joña pa'iyepi con, cui'ne Jesucristo i case'eje ñaquë cacaisiquëpi, ju'isicohua'i aquëpi du'ru huëisiquëpi iye yeja pai ëjaohua'ire meñe cuañequëpi con mësarute de'oye ñacaiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Cristo cato maire oi tayo yo'o tuture nejocaji'i, i tsiepi. ⁶ Nejoni maire ëjaohua'ire cui'ne Maija'quëre i pëca ja'quëre pare necaicohua'ire nepi. Jaë api, si'aye miañe paquë, cui'ne si'aye i tsese'e a'ë. Jaje pa'ijaquë.

⁷ Sirija'a daija'quë api, jare asajë'ë. Si'a pai ñaja'cohua'i a'ë, ite, cui'ne ite a'si yo'osicohua'ije ñaja'cohua'i a'ë, cui'ne si'a yeja pa'icohua'ije ite ñajë ai cuasajë oija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ija'coa.

⁸ “Yë'ë aë, du'ru aquë, cui'ne tējiquë” caji, Ëjaë Maija'quë si'a tutu quë'ire papi, iti pa'iquëpi ja'ñe pa'isiquëpi, cui'ne iti daija'quëpi.

De'o Cristore Ñnase'e

⁹ Yë'ë, Juan mësaru a'yë a'ë, Maija'quë do'ire. Jaje pa'ina, Jesure tsioni pa'i do'ire mësaru ja're te'e pa'iyë, Maija'quë cuañe te'te pa'iyere, ai yo'oyere, cui'ne ai yo'ojë quëco tuture. Jaje paquëpi Jesucristo case'ere Maija'quë cocare quëa do'ire tsëasiquëpi Patmos hue'e saodohuëre paë'ë. ¹⁰ Pa'ina, mai Ëjaëre pare sihua mu'se ti'aëna, Maija'quë joyopi yo'oquëna, joyose'e pa'iquë de'osiquëpi Maija'quëre sei paë'ë. Pa'i asahuë, yë'ë jeteyo'jepi duruhuë juiyeje pa'yerepa tutu caquëna.

¹¹ “Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tējiquërepa. Toyajë'ë, te'e toya pëpë më'ë ñañere. Toyani Asia yejana jëjo saojë'ë, siete sehuosi tsëcana Efesona, Esmirana, Pérgamona, Tiatirana, Sardisna, Filadelfiana, cui'ne Laodiceana.”

¹² Caquëna, ¿nepi jaje caye'ni? caquë co'ye ponëquë ñahuë, siete pa'ye oropi nesi sotonohana, toa tsë'ise'epi pa'ina. ¹³ Ja siete pa'ye pa'i jopore pare pa'ije pa'ipi, i quëore paja'a tsoa ju'i care ju'i nēcapi. I coti saihuëre paja'a oro tējicapi téasiquë paji'i. ¹⁴ I naña cato poja'yerepa paji'i. Yëi ñama nañaje pa'ye, panita'a po sirioje pa'yerepa paji'i. Cui'ne i ñaco capi toa ñoaje pa'yerepa paji'i. ¹⁵ Cui'ne i quëo cato de'o quënare de'oyerepa aoni toana ëose'eje pa'yerepa ye'hue pa'ye paji'i. Cui'ne i yë'o cato jai jupo pisiyeje pa'yerepa tutu pisipi. ¹⁶ I ëja te'te jëtëre siete ma'ñocohua'ire papi. Cui'ne i yë'opopi etapi, hua'ti ñacaje pa'iore papi si'a te'ña jējësëcore papi. Cui'ne i tsiapi ëšë si'a tuturepa miaquëna, ñañeje pa'yerepa miapi.

¹⁷ Jare ñani i quëore pana ju'ise'eje pa'i taë'ë. Taiquëta'are ipi yë'ëre, i ëja te'te jëtëpi patoquë capi:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë du'ru aguë cui'ne tējiquë, ¹⁸ iti pa'iquë, ju'isiquë pa'isiquëpi yure ti pani huesëyë. Yë'ëpi pa'iyë, cui'ne ju'liñe isi tutu payë, cui'ne ju'isicohua'i pa'i te'te hui'yoquë. ¹⁹ Toyajë'ë, më'ë ñase'ere, yure pa'iyere, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñere. ²⁰ Iye a'ë, siete ma'ñocohua'i yë'ë jëtë pa'isicohua'ire quëaye, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotonoaana toa tsë'ise'ere quëaye. Siete ma'ñocohua'i cato quëayë, siete huiñaohua'ini, siete tsëca sehuosicohua'i ëjaohua'ini. Cui'ne ja siete pa'ye toa tsë'ise'e cato quëaji, siete sehuosi tsëcapëa pa'iyere.

2

Siete Sehuosi Tsëcapëana Toyase'e: Efeso Sehuosicohua'i Tsëcapëre Quëaye

¹ Efeso sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna toyajë'ë: ‘Ñeje caji, ëja te'te jëtëre siete ma'ñocore paquëpi, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotonoaana toa tsë'ise'e jopoja'a cu'iquëpi. ² Yë'ëpi më'ë yo'oye si'aye asayë. Më'ë jëa co'amañare tutu yo'oquë neñe ñañë. Cui'ne më'ë yo'o jujama'ë pa'iyë ñañë. Cui'ne co'a pa'icohua'ire quëco ti'añe pa'icohua'i pa'ijëna, asayë. Asayë, cui'ne ëjaë jëjo daocohua'i a'ë cajë coa cacohua'ire neñani coa cosocohua'ire ti'ase'e. ³ Më'ë cato jë'joye peoyerepa, cui'ne yo'o jujaye peoyerepa yë'ë do'ire ai ai yo'onije yo'oquë a'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are më'ëre te'ore sañope cacore payë. Më'ë du'ru huëo maca yë'ëre oise'eje pa'ye yure oiye pañë. ⁵ Jaje pa'ina, cuasa ñajajë'ë, më'ë ja'në du'ru macarepa yë'ëre oi pa'ise'ere. Ja maca Maija'quëna ponëni cui'naëpi de'oye yo'ojë'ë, du'ru huëo maca yo'ose'ere. Jaje Maija'quëna ponëma'quë pa'ito më'ëre esa sañope yo'oja'quë a'ë. Sani më'ë toa tsë'isico pa'isicore jioja'quë a'ë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are më'ë yequë de'huerepa de'oye yo'oye payë. Ja cato më'ë nicolaitas pai si'si yo'oyere coequë pa'iyë a'ë. Yë'ëje jaohua'i yo'oyere coeyë. ⁷ Cajoro hue'equë pani sehuosicohua'i tsëcapëare Maija'quë joyo cayere asajë'ë. Quëcosicohua'irepa etasicohua'ini a'oja'quë a'ë, ti pani huesë soquë yë ayere, Maija'quë tsio pa'iconi.’

Esmirnana Quëaye

⁸ Toyajë'ë, cui'ne Esmirna sehuosicohua'ire quëacai huiñaëna. ‘Ñeje caji, du'ru aguë, cui'ne tējiquë, ju'isiquëpi cui'naëpi pani coquëpi. ⁹ Yë'ëpi ñañë, si'aye më'ë yo'oye, më'ë ai yo'oye cui'ne më'ë co'amaña peoye. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ma'tëmure jaiye co'amaña paquë a'ë. Yë'ë asayë, më'ëre judío pai a'ë cacohua'ipi co'aye cayë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato Maija'quë mamajë peoyë. Coa huati ëjaërepa tsëcchua'i a'ë. ¹⁰ Ca'rama'ë pa'ijë'ë, më'ë ai yo'o ja'ñere. Jaje pa'ina, mësarü acohua'ire huatipi yo'oquëna, tsëani coja'cohua'i a'ë, si'aohua'i mësarupi neña cuañosicohua'i pa'iyere cajë. Ja maca mësarü coa diez mu'seña ai yo'oja'cohua'i a'ë. Mësarü ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, si'aye ai yo'oyepi daitoje. Yë'ëpi mësarute iti pa'isi do'ire ti pa'iyere isija'quë a'ë. ¹¹ Cajaro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere. Quëcosicohua'i etasicohua'ipi cayaye ju'liñe paja'cohua'i a'ë.’

Pérgamona Quëaye

¹² Toyajë'ë, cui'ne Pérgamo sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: ‘Ñeje caji, si'a te'ña jëjësë hua'tiyo paquëpi. ¹³ Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë co'amaña yo'oye. Cui'ne asayë, më'ë Satanás cuañe huë'ñare pa'iyë. Jaje

pa'i hue'ñare pa'iquëta'a mël'ë yël'ëre ocue pa'i macarepa tuiyë. Yël'ëre ire pare cuasaye jeoñe pahuë, mël'ë. Jaro Satanás pa'i hue'ñana Antipasre yël'ëre quëacaiquëre mësaru aquëre huani jeo mu'señaje. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mël'ëre a'ri maña sañope caye payë: Jarote mël'ë payë, te'ohua'ise'ere Balaam ye'yaquë pa'ise'ere jeoñe coecohua'ire. Jaëpi Balacre ye'yapi, Israel paire ne tañoquë caquë. Cui'ne pai de'huasi diusure isisi hua'i aña de'o'ji, cui'ne nomiohua'ire coa yo'oroiña de'o'ji cajë'ë caquë, yëhuoquë pa'aji'i. ¹⁵ Cui'ne jarote mël'ë payë, yecohua'ireje nicolaítas ye'yase'e jeoñe coecohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna ponëjël'ë, mël'ë Maija'quëna ponëma'quë pa'ito, yël'ëpi mël'ë quë'rona esa sani jaohua'ire uihuaja'quë a'ë, yël'ë yël'opo eta hua'tiyopi. ¹⁷ Cajaro hue'equë pani asajël'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere: Si'aye quëcosicohua'i etasicohua'ini añaquë a'ë, yahuesi manare pare, joyo tutu isi aorepa. Cui'ne po quëna përe isija'quë a'ë, iti pëna te'e huajë mami pajje ti ñama'coni toyasiconi. Coa iti isisiquëse'e ñahe pasipi.'

Tiatirana Quëaye

¹⁸ Toyajël'ë, cui'ne Tiatira sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, Maija'quë mamaquë, toa ñoare paje pa'ye ñaco ca hue'equëpi, cui'ne i quëore, broncere de'o quënare de'oyerepa aose'eje pa'ye hue'equëpi. ¹⁹ Yël'ëpi si'aye asayë, mël'ë yo'oye. Ñañë, mël'ë paire oiye, mël'ë Maija'quë pa'iji cuasaye, cui'ne mël'ë quëcoye. Cui'ne asayë, mël'ë du'ru huë maca yo'ose'e ai jerepa yure yo'okuë pa'ie. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mël'ëre a'ri maña sañope caye payë. Mël'ëpi jao Jezabelre Maija'quë ayere cayë cacore coa quëcoquë io co'aye yo'oye ñaquëna, yël'ë jo'yare io ye'yayepi cosoco ye'yaco nomiohua'ire coa yo'oroiña cui'ne pai de'huasi diusuohua'ire isise'ere aña. ²¹ Yël'ëpi jaote tsoe maca pa'ie isihuë, iopi cuasa ñajani Maija'quëna ponëjaco caquë. Jaje pa'iquëta'are iopi coeco ponëne paco. Cui'ne emëohua'ire yo'oyeje jeoñe paco. ²² Ja do'ire yël'ëpi iote cai saihuëna jëjo oaja'quë a'ë. Cui'ne iote yo'ocohua'ini, ai ai yo'oyepi neja'quë a'ë, io co'aye yo'oyere ña jujani Maija'quëna ponëma'cohua'i pa'ito. ²³ Cui'ne io mamajëreje huani jeaja'quë a'ë. Jaje yo'okuëna, si'a sehuosicohua'i tsëcapëa yël'ë api si'aye pai cuasaye cui'ne joyo pa'ie ñaquë asaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yël'ëpi mësarute pai ñape yo'ose'eje pa'ye sai de'huaja'quë a'ë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute yecohua'ire Tiatira pa'icohua'ire cayë: Mësaru yo'o ja'ñe ai jerepa cuañe pañë, ja co'aye ye'yayere tuima'cohua'ire, cui'ne Satanás tsere ta'ñe asayere pa'ë cajë ye'yayere asama'cohua'ire. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaru yure payere de'hua ñajë pajël'ë, yël'ë dai macaja'a. ²⁶ Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yël'ë yëyere yo'ojë pa'isicohua'ini, pai yejaña cuañe ëjaohua'ire neja'quë a'ë, ²⁷ yël'ë ja'quë yël'ëre cuañe ëjaëre nese'eje pa'ye. Ja maca quëna tarapëpi caji jë jai pai yejaña cuañeja'cohua'i a'ë, ya'o cua'conoa të'ca jo'a saoyeje pa'ye yo'ojë. ²⁸ Cui'ne jaohua'ire cato ñata tome macarepa miacai ma'ñocore pani isija'quë a'ë. ²⁹ Cajaro hue'ecohua'i pani asajël'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

3

Sardisna Quëaye

¹ Toyajël'ë, cui'ne Sardis sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, siete Maija'quë joñoa paquëpi, cui'ne siete ma'ñocore paquëpi: Yël'ëpi si'aye asayë, mël'ë yo'oye, cui'ne mël'ë huajëquërepa pa'iyë caquëta'a ju'isiquëpi pa'ie. ² Sëtajël'ë. Sëtani tutu yo'okuë ne huëojël'ë. Ja yë'ta'a

iti nēa mañare tsoe carajani tējijere mē'ē yo'oye Maija'quē ña hue'ñana caraēna, ñahuē. ³ Cuasa ñajajē'ē, mē'ēre ye'yase'ere jare pa'ijē'ē, cui'ne ponējē'ē, Maija'quēna. Jaje mē'ēpi sētama'quē pa'ito, yē'ēpi ñāje pa'i saija'quē a'ē, mē'ē quē'rona mē'ē utema'ē pa'i maca. ⁴ Jaje pa'iquēta'are jaro mē'ē pa'i hue'ña Sardis daripēre mē'ē payē, te'ohua'i mañare iohua'i ju'i caña si'si nema'cohua'ire. Co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ire cayē. Jaohua'ipi yē'ē ja're conī cu'ijja'cohua'i a'ē, poja'i ju'i cañare suñasicohua'ipi do'i quē'iohua'i pa'iyē sēte. ⁵ Quēcōsicohua'i etasicohua'ipi jaje poja'i cañare suña cuañoja'cohua'i a'ē, cui'ne iohua'i mamije pa'i toya pēpēna toyase'ere ni'no jeoma'ē pasi'i, coa ai jerepa yē'ē ja'quē ña hue'ñana, cui'ne i huiñaohua'i ña hue'ñana icohua'i yē'ē tsecohua'i a'ē casi'i. ⁶ Cajonoa hue'equē pani asajē'ē, Maija'quē joyo sehuosicohua'i tsēcāpēre cayere.'

Filadelfia Quēaye

⁷ Toyajē'ē, cui'ne Filadelfia daripē sehuosicohua'i tsēcāpēre quēcāci huiñaēna: 'Ñeje caji ti de'oquēpi, cui'ne nuñerepa pa'iquēpi, pa'i ējaē David hui'yocore paquēpi, ipi hui'yosiquē pa'ito yecohua'ijē sjo ti'añe peoquēpi, cui'ne ipi siosiquē pa'itoje hui'yo ti'añe peoquēpi. ⁸ Yē'ēpi si'aye mē'ē yo'oye ñāñē. Yē'ēpi mē'ē ña hue'ñana eta sa'ro hui'yo nēohuē, yecohua'ijē ti sjo ti'añe peoconī. Mē'ē a'ri maña tutu hue'equēje de'hue yē'ē case'ere sehuoquē de'oye yo'ohuē. Jaje yo'oquē yē'ēre do'i peoquē api caye pahuē, mē'ē. ⁹ Jaje pa'ina, yē'ēpi Satanásre sehuosicohua'i tsēcāpē acohua'ire mē'ēna sani do're ja'ruja'cohua'ire jējo saosi'i, judío pa'i a'ē cajē yē'ē sehuosicohua'ire sañope yo'ocohua'ipi, coa cosocohua'ire. Jaje yo'oquēna, ñajē asa ti'ajajē, yē'ē mē'ēre oi payere. ¹⁰ Yē'ē cuañese'e si'anē mē'ē yo'o jujama'ē yo'o ti'ahuē. Jaje yo'o do'ire mē'ēre yē'ēpi ñacasi'i, ai yo'oye peojaquē caquē, si'a iye yeja pa'icohua'ire neña maca ti'asi maca. ¹¹ Esa yē'ē daiyē. De'hua ñaquē pajē'ē, mē'ē co'amaña yecohua'ipi mē'ēre isi ja'ñe ca nēose'ere sioye paja'cohua'ire. ¹² Quēcōsicohua'ini yē'ēpi Maija'quē huē'e jēhuopa tupēa nesi'i, jaropi ti etaye paja'cohua'ire, cui'ne iohua'ina toyasi'i yē'ē Diusu mamire i tsecohua'ire pa'ē iñoñere, cui'ne yē'ē Diusu pa'i daripē mamire toyasi'i, huajē Jerusalén ma'tēmo daico mamire, cui'ne yē'ē huajē mamire toyasi'i, iohua'ina. ¹³ Cajonoa hue'equē pani asajē'ē, Maija'quē joyo sehuosicohua'i tsēcāpēre cayere.'

Laodiceana Quēaye

¹⁴ Toyajē'ē, cui'ne Laodicea daripē sehuosicohua'i tsēcāpēre quēcāci huiñaēna: 'Ñeje caji, iti nuñerepa pa'iquēpi, iti ñasiquēpi, nuñerepa iye coca caquēpi, Maija'quēre si'aye ne huēcōaisiquēpi, jerepa du'ru aquēpi. ¹⁵ Yē'ēpi si'aye ta'ñe asayē, mē'ē yo'oye. Asayē, mē'ē sēsēma'quē cui'ne uma'quē pa'iyē. De'ora'pi, mē'ēpi sēsēquē panita'a uquē pa'ito. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are mē'ē cato sēsēquēje cui'ne uquēje peoquē a'ē. Mē'ē cato coa quēo ja'iquē a'ē, matu ocoje pa'iohua'ipi coa pa'iyē, de'oye yo'oma'cohua'ipi cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'ina, mē'ēre yē'ē yē'opojā'a siso jeosi'i. ¹⁷ Jaje pa'iquēta'are mē'ēpi cayē, jaiye co'amaña paquē a'ē, si'aye de'oye saiji, cui'ne ti carayeje peoji. Jaje caquē mē'ē pa'iyē ña sētama'ē pa'iyē. Mē'ē cato teaye pa'ipi, co'amaña peoquēpi, ñama'quēpi, cui'ne peoyopi pa'iyē, mē'ē. ¹⁸ Jaje pa'ina, yēhuoyē, mē'ēre yē'ēna huerojē'ē, toana cua'conī nesi curiquēre pare. Yureta'a ja maca nuñerepa jaiye co'amaña paquē pa'ija'quē a'ē, cui'ne huerojē'ē, yē'ēna poja'i cañare, mē'ē huajēya'ye peoyo pa'iyere pē'pējaquē. Cui'ne ñaco cā tsa'se ēcoje yē'ēna huerojē'ē, japi neni ñaquē pa'ija'quē.

¹⁹ Si'aohua'ire yē'ē oicohua'ire cato, tayo'jēna, yē'ēpi si'sequē yēhuo nu'ñequē a'ē. Jaje pa'iyē sēte tutu yo'oquē ja'nē pa'ise'e jēoni Maija'quēna pōnējē'ē. ²⁰ Ina, yē'ēpi eta sa'rore nēcaquē soiyē. Jaje soiquēna, asasicohua'i aquēpi yē'ē yē'ore asani hui'yo catu i huē'ena cacani i ja're cōni aija'quē a'ē. ²¹ Quēcōsicohua'i etasicohua'ini, yē'ē cuañequē ñu'lico yē'quē macana ñoja'quē a'ē. Yē'ē quēcōsiquēpi ja'quē ñu'lico acona ja'ruse'eje pa'ye, i cuañequē ñu'licona. ²² Cajonoa hue'equē pani asajē'ē, Maija'quē joyopi sehuosicohua'i tsēcāpēare cayere.' ”

4

Ma'tēmo Pa'icohua'i Maija'quēre Ti De'oquērepa Caye

¹ Ja yo'o tējisi jeteyo'je ñahuē, ma'tēmore eta sa'ro hui'yosicopi pa'ina, yē'ēre du'ru macarepa duruhuē tuturepa juijēna, pīsīyeje pa'yere papi casiquēpi capi: “Iñona mēijē'ē. Iñosi'i mē'ēre, iye tēto sai jeteyo'je pa'i ja'nere.”

² Jaje ca maca tsoe joyo pa'iquē de'ohuē. Jaje pa'i ñahuē, te'e cuañequē ñu'i saihuē ma'tēmona ñosiconi. Ja ñu'i saihuēre te'i ja'rusiquēpi ñu'ji'i.

³ Iote ñu'iquē cato miaquērepa paji'i, jaspe hue'yosi quēna pēje pa'irepa poja'icorepa, pa'nita'a cornalina quēnaoje pa'irepa. I ñu'i saihuē ēmēje'ere na'ñamequē sē'ise'eje pa'i paji'i, i miañepi ña etojaiñerepa miapi, ña'jo quē'i quēnao esmeralda hue'yosi quēnaoje pa'yerepa. ⁴ Jao i cuañequē ñu'i saihuē yērēhuere yequē veinticuatro cuañejē ñu'i saire, veinticuatro aiohua'i ja'rusicohua'ipi ñuē'ē, poja'i caña sūñasicohua'ipi, cui'ne curi manoare puasicohua'i paē'ē. ⁵ Joporepa ñu'i saihuēpi mujuē ye'heyeje cui'ne ai pīsīye cui'ne mujuē cayeje etapi, cui'ne ñu'lico tiñare pare siete toa tsēōpēa paji'i, toa tsēni nēcāse'epi. Ja cato Maija'quē siete joñoapi ña cuañopi. ⁶ Ñu'lico tiñare pare paji'i. Jaira'je pa'io'pi ña etojai yeja paji'i. Cuañequē ñu'i saihuē nēico yē'quē macare cuatro pa'iohua'i paē'ē, ñaco ca timēsicohua'ipi jeteyo'je cui'ne tiña ña huē'ñaje. ⁷ Du'ru macarepa aquē cato jai yaije pa'i paji'i. Cayaye aquēpi duruhuēquē ēmēje pa'i paji'i. Toasōne aquēpi pai tsiaje pa'io'ie hue'equē paji'i. Cui'ne cajese'e aquēpi jai huihue huēni saīyeje pa'i paji'i. ⁸ Jaohua'i cato pai ñape seis jaē capēa hue'ecohua'i paē'ē. Jaje pa'iohua'ipi ñaco cāsē'epi timēsicohua'i paē'ē, hue'se cui'ne sa'nahuēje. Jaje pa'iohua'ipi, ñami cui'ne mu'se caye jeoma'pē ñeje cahuē:

De'oquērepa, de'oquērepa, de'oquērepa,

Ējaē Diosu si'a tuturepa paquē,

tsoe pa'isiquē, yure pa'iquērepa, cui'ne cui'naēpi daija'quēpi pa'iquē.

⁹ Ñaco ca timēsicohua'ipi ñu'i saihuē ñu'iquēre pare pēpajē, de'oquēre pa'ni Ējaērepa ti pani huesēquērepa caye ñape, ¹⁰ veinticuatro aiohua'ipi do're ja'rujē i ña huē'ñana yo'ohuē, ini de'oquēre pa'ni cajē, cui'ne i ñu'lico tiñare pana iohua'i manoare ti pa'iquēre pana isijē jēa oejē cahuē ñeje:

¹¹ Mē'ē a'ē, yēquē Ējaē cui'ne yēquē ja'quē.

Mē'ēre de'oquēre pa'ē, Ējaēre pa'ē, si'a tutu quē'ire pa'ē caye pa'iji, si'aohua'i. Mē'ēpi yēni si'aye de'huasi do'ire.

5

Yēi Ñama Cui'ne Toya Pēpē

¹ Ja maca ñahuē, ñu'i saihuē ñu'iquēpi i ēja te'tere toya pēpē tynasiconi tse'equē ñu'ina, sa'nahuē cui'ne hue'se toyasiconi. Jaje pa'ioni siete pa'ye ējaērepa tse a'ē quēayere jē'na sēose'ere siosico paji'i. ² Pa'ina, cui'ne ñahuē,

te'e huiñaëre tutu què'ipi tutu ñeje caquëna: “¿Nepi toya pëpë sjosicore ini hui'yo t'i'aja'cohua'i a'ni?”

³ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo yeja cui'ne yeja huë'ehuë paije ti peohuë, te'ije toya pëpë hui'yo t'i'ani ñaquëje. ⁴ Ja maca yë'ëpi ai oë'ë, toya pëpë hui'yoni ña t'i'aquëje peo do'ire ña jujani. ⁵ Jaje oina, aiohua'i aquëpi capi, yë'ëre:

“Oima'ë pa'ijë'ë, ai jerepa tsoe Judá pai aquëpi pai ëjaë David tsëcapë aquëpi jai yai hue'yosiquëpi, jaëpi quëcopi, si'aye. Jaëpi toya pëpë cui'ne iote siete pa'ye hue'ese'ere ne tète saoja'quë api.”

⁶ Ja maca ñu'ico t'i'ña macarepa cuatro pa'iohua'i pa'icohua'ipi jopore pare, cui'ne aiohua'i jopore pare yëi ñama nëina, ñahuë. Coa nëji'i. I cato huani jeose'eje pa'ipi. Jaje pa'ipi siete eyohuëa cui'ne siete ñaco ca hue'equë paji'i. Ja siete ñaco ca cato Maija'quë joña si'a yejaña jëjo saose'e pa'iyepi ña cuañopi. ⁷ Jaë yëi ñamapi sani toya pëpë jji'i, ñu'i saihuë ñu'iquërepa ëja te'te pa'iconi. ⁸ Toya pëpë i maca cuatro pa'iohua'ipi, cui'ne veinticuatro aiohua'ipi do're ja'ruhuë, yëi ñama t'i'ñare pana. Pai ñape aiohua'i pahuë, te'e ta'te pepë cui'ne te'e ucu duruhuë, curi nesiquë. Jana huëo së ma'ñaje pa'ye timëse'ere pahuë. Ja cato Maija'quë acohua'i Maija'quëre seña paji'i.

⁹ Jaohua'ipi huajë jëjënere jëjëhuë, ñeje:

Më'ëse'e te'i pa'iyë, toya pëpë ini iote sjo saose'e pa'ye ne hui'yo saoja'quë, Huahuosiquëpi më'ë tsie do'ipi si'a yequë paire, Ti coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire huerocaë'ë, Maija'quëna isisi'i caquë.

¹⁰ Më'ëpi jaohua'ire ëjaohua'ire nehuë, yëquë ja'quëre necaicohua'ire. Neina, iye yeja cuañecohua'ipa'ija'cohua'i a'ë.

¹¹ Ja jeteyo'je ñahuë. Naquë asahuë, jai pai huiñaohua'i caye pisiyere. Cuañequë ñu'ico yërëhue pa'icohua'i cayere, cui'ne cuatro pa'iohua'i cayere, cui'ne veinticuatro aiohua'i caye pisiyere asahuë. Jai merepa jai pai paë'ë, tsi'sisicohua'i. ¹² Jaohua'ipi ai tutu ñeje cahuë:

Yëi ñama te'i pa'iji, huahuosiquëpi.

Jaë cato ai de'oquëre papi, ja do'ire si'aye isiye pa'iji, ite.

Ne t'i'a tuture, si'aye payete, ta'ñe asayepi neñere, si'a tuture,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuoyere, i de'oyerepa nese'ere ñani sihuajë cayere, cui'ne ite oijë de'oji cayere.

¹³ Asahuë, cui'ne si'aye Maija'quë de'huasi co'amañapi ma'tëmopi, yejapi, cui'ne yeja huë'ehuë te'tepi cui'ne jai tsiayapi, ñeje cahuë:

Ñu'i saihuë ñu'iquërepa, cui'ne yëi ñama, si'aye pajajë cajë, de'ocohua'ire pa'ni cuasajë caye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, i de'oyerepa yo'oyere ñani sihuajë caye, cui'ne si'aohua'i Ëjaërepa de'oye,

Je'nëna jaje pa'ijaquë.

¹⁴ Cajëna, cuatro pa'iohua'ipi sehuojë cahuë:

“Jaje pa'ijaquë.”

Cajëna, veinticuatro aiohua'ipi do're ja'runi ite Ëjaëre pa'ni cajë pëpajë yo'ohuë.

6

Siete Sëase'e

¹ Ja maca ñahuë, yëi ñama du'ru macarepa siete pa'ye siose'e aconi ne hui'yoquëna. Ja maca asahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi mujuë cayeye caquëna, ñeje:

“Dani ñajë'ë.”

² Caquëna, ñaquëna, po caballopi paji'i. Pa'ina, ite tuiquëpi te'e sa'co sai huë papi. Paquëna, marote ite isipi. Isina, si'aohua'ire quëcoquërepa etapi, si'aohua'ire quëcoquë pa'i'ja'quëpi.

³ Yëi ñamapi cayaye acore ini ne hui'yo maca cayaye aquë pa'iquëpi capi:

“Dani ñajë'ë.”

⁴ Caquëna, yequë caballopi etapi. Jaë cato maja'iquë paji'i. Ite tuiquëpi iye yeja de'oye pa'iyë sioja'a tuture isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi pai de'oye pa'iyere siouna, sa'ñe huani ju'i'ja'cohua'i a'ë caquë jai hua'tiyore isi cuañosiquë paji'i.

⁵ Yëi ñamapi toasõe acore ne hui'yo maca asahuë, toasõe aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

Caquëna, ñahuë, nea caballoni. Ñaquëna, ite tuiquëpi i jëtëre cuëcucore papi. ⁶ Cui'ne asahuë, pa'icohua'i jopore papi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Te'e kilo trigo isiye pa'iji, te'e mu'se nesi do'i. Tres kilo cebada isiye pa'iji, te'e mu'se yo'osi do'i. Jaje pa'iquëta'are hui'yape, cui'ne o'sata'a nejoma'pë pa'ijë'ë.”

⁷ Yëi ñamapi cuatro acore hui'yo maca asahuë, cuatro aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

⁸ Caquëna, ñaquë ñahuë, së'ñoja'i caballoni. Ite tuiquë cato juni huesëye i mami hue'equë paji'i. Pa'ina, i jeteyo'jeja'a daji'i, ju'isicohua'i pa'i hue'ña ayere quëaquëpi. Jaë juni huesëye hue'equëna, isise'e paji'i, yeja cuatro pa'ye huahuesele ayere, te'ore cuañeja'a tuture, huajo sa'ñe huaiyepi, ao ëa ju'i'ñepi, ju'i' dahuë neñepi, cui'ne airo acohua'i ai yëcohua'i pa'icohua'ire, paire aicohua'i pa'i ja'ñe neñe cuañeja'quëre.

⁹ Yëi ñamapi cinco acore hui'yo maca ñahuë, Maija'quëre isijë tëo toto huë'ehuëre Maija'quë coca quëa do'ire huahuosicohua'i jo'ñoa pa'ijëna.

¹⁰ Pa'ijë jaohua'ipi cahuë, ai tutu:

“Ëjaërepa de'oquë, më'ë ca nëose'eje pa'ye yo'o ti'aquërepa, ¿je yëhua më'ë yeja pa'icohua'i yëquëre huaisi do'i sai toja'quë a'ni, iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë?”

¹¹ Cajëna, jaohua'ire poja'i ju'i cañare suñacani capi, pëa huajëjë pa'ijë'ë, a'rima tsoe maca, mësarua acohua'ita'a, Cristore necai do'ire ju'ise'eje pa'ye, mësarua ja'i pai huahuo ti'ajajë.

¹² Yëi ñamapi seis acore ne hui'yosi maca ñahuë. Ñaquëna, ai tutu yejapi ñu'cueo, cui'ne ëšëje neaquë de'opi, jutena, oijë suñacoje pa'i neaquërepa. Cui'ne ñañëpi maja'iquërepa tsieje pa'i de'opi. ¹³ Cui'ne ma'ñocohua'i je ma'tëmopi yejana tomehuë, soquë hui'ña ca ai tutuquëna, tomeñeje pa'ye. ¹⁴ Ja maca cui'ne ma'tëmoeje toya ja'hua maca tuna huesoyeje pa'ye peo hue'ña ne huesëo. Ne huesëcona, si'aye ai cuti, cui'ne saodohuëa tirose'ena sani huesëpi. ¹⁵ Ja maca iye yeja ëjaohua'ipi coñana cacajë catihuë, ai cuti quëna coñana. Iohua'i ja're coní, jai ëjaohua'i, soldado pai ëjaohua'i, co'amaña pa ëjaohua'i, cuañe tutu pa ëjaohua'i, cui'ne si'aohua'i paire necai jo'yao'hua'i, cui'ne jo'yao'hua'i peocohua'i je catihuë. ¹⁶ Catijë cahuë, ai cutire, cui'ne quëna pëare:

“Yëquëre tomedo yahuejë'ë, ñu'i sai huë ñu'iquëre pare cui'ne yëi ñama pëi yo'oye ñama'pë pa'i'ja'cohua'ire.”

¹⁷ Jaje cahuë, iohua'ire si'se mu'sere papi ti'aëna, ¿nepi quëcove pa'iquë'ni?

7

Israel Pai Acohua'ire Toyase'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro huiñaohua'ipi pai ñape yeja huë'ehuë te'tere, ëmëje'e te'tere, cui'ne ësë mëi te'tere, cui'ne ësë dul'i te'tere nëcäjë tutupi iye yejana, jai tsiajana, cui'ne soquë ñëana ju'ama'quëni cajë ësejë pa'icohua'ire.

² Ñahuë, cui'ne yequë huiñaëre ësë mëi te'tepi daina. Jaë cato Maija'quë huajëquërepa, sëoconi paquë paji'i. Jaëpi ai tutu capi, cuatro huiñaohua'ire, yeja, jai tsiaña, co'a de'huaja'a tutu isi cuañasicohua'ire:

³ “Co'aye nema'pë pa'ijë'e, yeja cui'ne jai tsiaña, cui'ne soquë ñëaje, ja yë'ta'a Maija'quë sahuasicohua'ire iohua'i tsia tiñare pana toya sëoma'pë pani.”

⁴⁻⁸ Cui'ne ja maca asahuë, ciento cuarenta y cuatro mil pai pa'iyë, si'a Israel pai, iohua'i tsia tiñare pana toya sëo cuañasicohua'i, cayere.

Doce mil Judá tsëcapëre,
doce mil Ruben tsëcapëre,
doce mil Gad tsëcapëre,
doce mil Aser tsëcapëre,
doce mil Neftalí tsëcapëre,
doce mil Manases tsëcapëre,
doce mil Simeón tsëcapëre,
doce mil Leví tsëcapëre,
doce mil Isacar tsëcapëre,
doce mil Zabulón tsëcapëre,
doce mil José tsëcapëre, cui'ne
doce mil Benjamín tsëcapëre pa'iyë, cayere.

Poja'i Caña Ju'icohua'i

⁹ Ja jeteyo'je ñahuë, jai paire si'a yejaña pa'icohua'ipi pai ñape tsëca tiñe pa'i pai, cui'ne pai ñape tsëca tiñe coca cacohua'ire. Jaohua'ipi ñu'i saihuë tiñare pare, cui'ne yëi ñama tiñare pare, ti paije cüecue ti'añe peoyerepa paë'e. Jaohua'ipi poja'i caña ju'icohua'ipi iohua'i jëñare sehua ja'öje pa'yere cajijë nëcahuë. ¹⁰ Cajijë nëcäjë si'aohua'i cuihuë:

Maire huasoye cato
ñu'i saihuë ñu'iquërepa Maija'quë,
Cui'ne Yëi ñama tse a'ë.

¹¹ Cajëna, ñaquëna, Maija'quë huiñaohua'ipi ñu'i saihuë aiohua'i, cui'ne cuatro pa'iohua'i yërëhueja'a nëca të'ijaisicohua'ipi paë'e. Pa'ijë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pëpajë yejare pana tsiapi pu'pe co'i mejë yo'ohuë. ¹² Ñeje cajë:

Ja'je pa'ija'quë! Je'nëna Maija'quë tse pa'ijaquë, de'oquëre pa'ni cajë sihuaye,
i de'oyerepa yo'oyere sihuajë cayë, ta'ñe asayepi neñere, de'oye yo'opi cuasajë jite sihuaye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, si'a ne ti'a tutu paye, cui'ne si'a tutu hue'eye, si'anë.

Jaje pa'ijaquë.

¹³ Ja maca aiohua'i aquëpi yë'ëre seji'i:

“¿Jeropi daisicohua'ipi icohua'i poja'i caña suñasicohua'i pa'iyë'ni?”

¹⁴ Cajëna, yë'ëpi cahuë:

“Ëjaë më'ëpi ta'ñe asayë.”

Caquëna, ipi capi:

“Icohua'i cato jaiye ai yo'oye tēto saiscohua'i a'ē. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i caña joja torena, Yēi ñama tsiepi poja'i cañarepa ne tosicohua'i a'ē. ¹⁵ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quē ñu'i saihuē tiñare pare pa'iyē. Pa'ijē mu'señapi, ñamiñapi Maija'quē huē'ere necaijē pa'iyē. Pa'ijēna, ñu'i saihuē ñu'iquēre papi iohua'ire ñacai pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, yure cato ai yo'oye paja'cohua'i a'ē, ao ēaye, oco ēaye, ēsē ēoye, cui'ne josa ēsē uyeje asama'pē pa'ija'cohua'i a'ē. ¹⁷ Yēi ñama, ñu'i saihuē quēno maca nēiquēpi yēi ñamare ñacaiyeje pa'ye ñacasipi. Jaje yo'oquē pa'iyē isi oco coñana saquē ocuaja'quē api. Yo'oquēna, Maija'quēpi iohua'i oise'ere tēno jeocaija'quē api.”

8

Siete Aco Siosico Hui'yoye Cui'ne Ma'ña Eoco, Curi Nesico

¹ Yēi ñamapi siete aco siosicore ne hui'yo maca ñahuē, ma'tēmopi nēhui tēcahuē jo'cuarepa jeo nēina. ² Ja maca ñahuē, siete huiñaohua'ire Maija'quē tiñare pare nēcajēna. Jaohua'ina siete duruhuēa isise'e paji'i. ³ Ja jeteyo'je yequē huiñaēpi daji'i, huēo sē ma'ña curi cua'corore daquēpi. Dani nēcapi, Maija'quēre isijē tēo toto tiña macare pana. Nēcaquēna, jaiye isipi, huēo sē ma'ñare curipi nesico Maija'quēre isijē tēo totona tēoque ēoquēna, cui'ne Maija'quē tsecohua'i señepi te'e mējaquē caquē. ⁴ Ja ma'ña picopi cui'ne Maija'quē tsecohua'i señepi con Maija'quē quērona ti'api, huiñaēpi iti ma'ña ēo cua'coro cajiquē nēcaquēna. ⁵ Ja maca huiñaēpi Maija'quēre isijē tēo toto toa tara pa'iyepi huēo sē ma'ña cua'corona ayapi. Ayani yejana jeo topi. Jeo to macarepa mujuē caye, ai pisiye, ye'hueye cui'ne yeja ñu'cueye paji'i.

Duruhuē Pisiye

⁶ Ja maca siete huiñaohua'ipi siete duruhuēa pacohua'ipi juñu'u cajē ne de'huahuē.

⁷ Ja maca du'ru jui huēo huiñaēpi duruhuē juisi maca sēsē pepi, cui'ne toana tsie co'mese'epi yejana tomepi. Ja maca toasoñe pa'ye yeja huahuese'e acopi te'e te'te u hiesēpi. U huesēquēna, soquēje te'e u huesēpi, toasoñe acopi te'e te'te, cui'ne si'a taya u huesēpi.

⁸ Cayaye aquēpi huiñaē i duruhuē juisi maca, ai cutihuēje pa'lopi toa tsē'isiconi jai tsiayana jeo dēoyeje ña cuañopi. Ja maca toaso tē'huiña, jai tsiaña pa'iyepi te'e tē'hui tsie da'ca de'o nēji'i. ⁹ Ja maca jai tsiaña pa'icohua'i jujuhuē, te'e tē'hui, toaso tē'huiña jai tsiaña pa'icohua'ipi. Cui'ne toaso tē'huiña jaiye barco pa'ise'epi, te'e tē'hui ne huesēpi.

¹⁰ Toasoñe aquēpi huiñaē juisi maca, ma'tēmopi jai ma'ñoco tomepi. Tomequē toaso tē'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ena te'e tē'hui tome huesopi, toa cañarepa ne'suquēpi. ¹¹ Jaē ma'ñoco cato i mami hue'equē paji'i, Sējeñe. Jaēpi toaso tē'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ere tomequē te'e tē'hui sēje oco ne huesopi. Ja do'ire jai pai jujuhuē.

¹² Cajese'e aquēpi huiñaē i duruhuē juisi maca, ēsēpi co'a de'opi, te'e te'te, toaso tē'huiña huahuese'e pa'ise'epi. Ñañē cui'ne ma'ñocohua'i toaso tē'huiña huahuese'e pa'ise'epi te'e tē'hui co'a de'ohuē. Ja maca toaso tē'huiña mu'se cui'ne ñami pa'iyē te'e te'te miañe peopi.

¹³ Ja jeteyo'je ñahuē, jai huihuere ma'tēmoja'a huahuarojai tutu caquēna:

“Teayerepa iye yeja pa'icohua'i maña, merepa neja'cohua'i a'ni, toaso huiñaohua'i duruhuēa juni co maca.”

9

1 Cinco aquëpi duruhuë jui maca ñahuë, jai ma'ñocopi yejana tomequëna. Jaë ma'ñoconi isihuë, tome huesë coje hui'yocore. 2 Ja jeteyo'je tome huesë hue'ñare hui'youna, jaropi pico mëji'i, jai cua'coro toa suasico mëñeje pa'yerepa. Jaro tome huesë cojepi pico etaquë ëšëre cui'ne iye de'oto nea hue'ñarepa ne huesopi. 3 Ja picopi etahuë, pu'sujë pa'iohua'ipi. Etajë si'a yeja hua huesëhuë. Jaohua'i cato puni a'siye ja'ye a'si tuture isi cuañosicohua'i paë'ë. 4 Jaohua'ina cuañese'e paji'i, taya yeja pa'iyë, cui'ne yejapi tayajë pa'ye ña cuañoñe, cui'ne soquë ñëa nejoñe pa ja'ñere, coa Maija'quë tsecohua'ire pa'ë iñoñere iohua'i tsia tiña macare pana sëoma'cohua'ise'ere ne ja'ñere. 5 Jaje pa'iquëta'are paire huani jeoñere pare ësesicohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, coa cinco ñañëohua'ire a'si ju'ñe totacohua'i paë'ë. Cui'ne iohua'i totase'e cato puni a'siye ja'ye a'siye paji'i. 6 Ja mu'seña cato pai ju'ñere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a juni huesëye paja'cohua'i a'ë, ju'ñepi peoquëna.

7 Pu'su cato caballo huajo sajë ne de'huase'eje pa'iohua'i paë'ë. Iohua'i siopëre curi marojë pa'iore pahué. Iohua'i tsiaji pai tsiaje pa'io paji'i. 8 Cui'ne nomiohua'i nañaje pa'ye hue'ehuë. Iohua'i cujiere airo yai cujiere pa'ye hue'ehuë. 9 Cui'ne quëna ju'i cañare suñase'eje pa'iohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñere. Cui'ne iohua'i jaë capëapi jai pai caballo quërecoja'a huajo sajë huë'huëjëna, pisiyeje pa'ye pisipi. 10 Puni jicomoa'je pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jarote dahuë hue'ecohua'i paë'ë, cinco ñañëohua'ire a'siyere. 11 Pu'suohua'ire cuañë ëjaë cato tome huesë coje huiñaë paji'i. Hebreo coca cato Abadón hue'equë paji'i. Griego coca cato Apolión hue'equë paji'i. Jaje cani iti Nejoquë caye a'ë, pai coca cato.

12 Du'ru macarepa ai yo'oye tëto saji'i. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a cayaye carapi.

13 Seis aquë huiñaë jui maca yë'ose'e pisiquëna, asahuë, Maija'quë quë'ro oropi nesi totore cuatro pai eyohuëapi. 14 Ja caye cato seis aquë huiñaëni duruhuë paquëni capi, ñeje:

“Joye saojë'ë, cuatro huiñaohua'ire sëasicohua'ipi jai ya Efrautes tëtëpa ñu'icohua'ire.”

15 Ja maca iti case'eje cuatro huiñaohua'ire joyesicohua'i paë'ë. Jaohua'i cato toasoñe pa'ye huahuesë'e pai pa'icohua'ire huaija'cohua'ipi etahuë. Iti hora, mu'se, ñañë, cui'ne ometëcahuë ti'asi maca jare caquë ne de'huasicohua'ipi etahuë. 16 Ja maca de'hue se asahuë, doscientos millones soldado pai pa'iyë, caballore tuijë huajo sacohua'i.

17 Jaje pa'ye ñahuë, cani ñañeje pa'ye caballohua'ire. Iohua'ire tuicohua'i cato coti saihuëare toaje pa'yere papi suñasicohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñe. Jaje pa'yepi ma ja'ñe, yeque ña'jo quë'ye cui'ne yeque së'ñoja'ñe paji'i, azufreje pa'ye. Caballohua'i cato airo yai siopëje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i yë'opoapi toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe azufre etapi. 18 Ja maca toasoñe pa'ye huahuesë'e pai pa'icohua'i te'e tēhui jujuhuë, caballo yë'opqaja'a toasoñe pa'ye co'ayerepa: toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe etasi do'ire. 19 Ja caballohua'i cato iohua'i yë'opqare cui'ne iohua'i jicomoa'je tutu pahué. Iohua'i jicomoa cato aña siopëaje pa'ye paji'i. Japi paire co'aye nehuë.

20 Jaje pa'iquëta'are ja ju'i dahuëna ju'ima'cohua'i cato co'aye yo'oye jeoma'pë huatohua'ire tuiyere, de'huase'ere oro, po curi, bronce hue'yosi quëna, cui'ne soquë de'huase'ere señere jeoma'pë paë'ë. Asa ma'ñere, ñama'cohua'ini, cui'ne cu'i ma'ñere sejë paë'ë. 21 Cui'ne jeoma'pë paë'ë, paire huani jeañe, paire dahuë neñe, nomiohua'ire coa yo'ojë pa'iyë, cui'ne co'amaña ñañe.

10

Huiñaëpi Toya Pëpë A'riconi Tunasiconi Cajipi

¹ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre tutu quë'ipi ma'tëmopi cajequëna, sirioipi ca'nesiquëpi. I siopë cato na'ñamequëpi ca'huario puasiquë paji'i. Cui'ne i tsia cato mia merepa miaco paji'i, ësëje pa'io. Cui'ne i nëcañoaje toa tsëni nëcase'ëje pa'ye paji'i. ² A'ri toya pëpë hui'yosiconi cajipi. Cajiquëpi i ëja te'te quëo ja'huapi jai tsiayana se titopaquë, i ari te'te quëo ja'huapi yejana tsa'cu papi. ³ Ja maca tutu cuipi, airo yai jaiquërepa cayeje pa'yerepa. I cui si maca mujuë cayeje pa'yerepa siete yë'o tuturepa cajëna, asahuë. ⁴ Siete yë'o tuturepa ca tosi maca toyara'huë. Ja case'ere toyasi'i caquë yo'oquëna, ma'tëmopi capi, yë'ëre:

“Coa asajë'ë, më'ëse'e. Toyama'ë pa'ijë'ë, siete yë'o tuturepa case'ë.”

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, jai tsiayana cui'ne yejana tito pasiquëpi huiñaëpi i ëja te'te jëtëpi ma'tëmona mëne nëoquë ⁶ ti pani huesëquëre pana, yeja, ma'tëmo, jai tsiaña, cui'ne si'aye iote pa'iyë nesiquëre pana se ca co'ijai care payë caquë ñeje capi:

“Yequë tsoe ute coñe peoji. ⁷ Siete aquë huiñaë duruhuë jui maca ti'asipi, Maija'quë yahue cuasa nëose'e payepi, i jo'ya ite quëacaicohua'ire i ca nëose'ëje pa'ye.”

⁸ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ë asasi yë'opi ca coquëna, ñeje:

“Sani ijë'ë, a'ri toya pëpë hui'yosiconi jai tsiayana, cui'ne yejana tito paquë huiñaë cajiconi.”

⁹ Caëna, sani huiñaëre sei'ë, a'ri toya pëpëre isijaquë caquë. Seina, ipi capi, yë'ëre:

“Ico, ini aijë'ë, më'ë yë'opo cato payaoje pa'io pasipi. Jaje pa'isicota'a më'ë ëtatu'una sējeco pōñëja'coa.”

¹⁰ Caëna, huiñaë cajicore ini a'ri toya pëpë aë'ë. Ai maca yë'ëre cato saija'ico payaoje pa'iopepa paji'i. Jaje pa'isicota'a ëtatu'una sējecorepa de'opi. ¹¹ Ja maca yë'ëre cahuë:

“Tijupë pai daripëa pa'icohua'ire, cui'ne yequë coca cacohua'ire, cui'ne yequë yejaña pa'icohua'ire, cui'ne pai ëjaohua'ire quëaye pa'iji, Maija'quë cayere.”

11

Caya Quëacaicohua'i

¹ Ja maca yë'ëre catë tarapëje pa'ioni cuëcueja'core isihuë. Isini cahuë:

“Huëni Maija'quë huë'ere ina isi toto saihuëre, cui'ne iote pa'ijë secohua'ire cuëcuejë'ë. ² Jaje pa'iquëta'are cuëcuema'ë pa'ijë'ë, hue'se de'otota'a. Jaro cato Maija'quëre sëm'a'cohua'ina isi sito a'ë. Jaohua'ipi si'a de'o daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, cuarenta y dos ñañëohua'ire. ³ Ja maca yë'ëpi cayaohua'ire oicohua'i suñañeje pa'yere suñasicohua'ini jëjo saoja'quë a'ë, yë'ë aye quëaja'cohua'ire mil doscientos sesenta mu'seña.”

⁴ Icohua'i caya quëacohua'i cato si'a yeja Ëjaërepa tiñare pare nëcajë pa'icohua'i paë'ë. Jaohua'i cato caya olivo soquë ñëa'ë, cui'ne caya sotonoa toa tsë'ise'e paji'i. ⁵ Paipi jaohua'ire co'aye yo'oñu'u cajë yo'ocohua'i pa'ito coa yë'opopi toa sëco ëo huesocohua'i a'ë, ti peo hue'ñarepa. Jaje ne huea cuañöñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'ocohua'i. ⁶ Jaohua'i cato Maija'quë coca quëa macaja'a ocoye pa ja'ñere ne tutu pacohua'i paë'ë, cui'ne ocoje tsie pona tutu pacohua'ipi yeja paire coa si'aye ai yo'oye necohua'i paë'ë, iohua'i yëyeje pa'ye. ⁷ Jaje pa'iquëta'are iohua'i quëaye saosi maca, tome huesë cojepi

nètë mèoni huajëya'ye pa'ipi jaiquë aipi jahua'ire quëco huesoni, tseani huani jeapi. ⁸ Huani jeaëna, iohua'i capëa jai daripë ma'ñare jeocose'epi uija'coa, Èjaëre quësi daripëre. Jaro cato Sodoma, cui'ne Egipto hue'yosi daripë a'ë, co'a daripë pa'i do'ire. ⁹ Jaje jeocosi capëapi toaso mu'seña cui'ne jopoja'a uina, si'aohua'i maña ñaja'cohua'i a'ë. Tì pai, yequë coca cacohua'i, cui'ne yequë daripëa pa'icohua'i, si'a yejaña pa'icohua'i ñajëta'a tama'pë pa'ija'cohua'i a'ë, coe do'ire. ¹⁰ Iye yeja pa'icohua'i cato ai sihuaja'cohua'i a'ë, jahua'i ju'isi do'ire. Jaje pa'ina, pai ñape sa'ñe co'amaña isija'cohua'i a'ë. Maija'quë coca quëajë iohua'ire josa yo'osicohua'ipi peojëna, jaje sihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje sihuajëta'are toaso mu'seña joporepa pa'i maca Maija'quëpi cui'naohua'ini huëo copi. Ja maca si'aohua'i iohua'ire ñasicohua'i quëquë huesëhuë. ¹² Ja maca cayaohua'i quëacaicohua'ipi asahuë, tutu ma'tëmopi yë'osele ñeje caquëna:

“Mëijë'ë, iñona.”

Si'aohua'i iohua'ire pëicohua'i ñajëna, sirioja'a ma'tëmona mëni huesëhuë. ¹³ Ja maca yeja ñu'cueo. Ñu'cuecona, jai daripëpi diez te'ña huata tomeo. Huata tomecona, siete mil pai jujuhuë. Ja maca huajëcohua'i nëasicohua'ipi quëquë huesëni Maija'quë ma'tëmo pa'iquëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë. ¹⁴ Ñeje tëtto saji'i, cayaye nejoñe aye. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a toasofne aco tëtto saiye carapi, tütaja'coa.

Siete Duruhuë Acore Juise'e

¹⁵ Siete aquë huiñaë i duruhuë juisi maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'o cajëna, ñeje:

Iye yeja yure cato

Mai Èjaë cui'ne i Cristo cuañeñere pa'iji.

Jaje pa'ina, ipi carajaiñe peoyerepa cuañequë pa'ija'quë api.

¹⁶ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi Maija'quë ña hue'ñare pare cuañejë ñu'i saire ñu'icohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë iohua'i tsiapi yejare pana në mejë yo'ohuë, ini ai cuasajë. ¹⁷ Ñeje cajë yo'ohuë:

De'oji. Èjaë më'ëre pëpayë,

Si'aye pa'ire pare.

Yure, cui'ne tsoeje pa'iquëre pare,

Jaje pa'ipi yure si'a më'ë tuturepa ini

Cuañe huëoquëre iye yeja.

¹⁸ Iye yeja pai cato më'ëre pë'ë.

Jaje pa'iquëta'are më'ë pëi mu'sere papi ti'api.

Ti'aëna, yure cato ju'isicohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë ca de'huaja'quë a'ë, më'ë.

Ca de'huaquë më'ë jo'yaohua'ire isija'quë a'ë, de'huacaisi co'amañare.

Jaje më'ë isija'quë a'ë, më'ëre quëacaicohua'ire.

Më'ëna isisicohua'ire, ëjaëre papi cajë nuñerepa sehujë pa'icohua'ire,

Si'ahua'ire, aiohua'ire panita'a tsireje.

Iye yeja paire nejocohua'i pa'isicohua'ire cato më'ëpi nejoja'quë a'ë.

Jaje pa'ina, de'oji, më'ëre cayë.

¹⁹ Ja maca Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi hui'yona, jarote paji'i, Maija'quë maire huajëye ca nëose'e de'huase'epi. Ja maca mujuë ye'hueyeje pa'ye, ai pisiye, mujuë ai cayeje pa'ye, yeja ñu'cuye cui'ne sësë carapëa tomeñe paji'i.

12

Nomio Cui'ne Jai Pë'ëje Pa'i Yo'ose'e

¹ Ja maca jaiye ma'tëmopi iñoñere ñahuë. Ñaquëna, te'o nomio ësë miañeje pa'yere ca'nesico paco'ë, ju'i ca ca'neñeje pa'ye. Jaje pa'ioipi ñañëni meñe tsa'cu paco paco'ë, cui'ne doce ma'ñocopi io siopë puasico paco'ë. ² Jaje pa'ioipi tsi etapë paco'ë. Pa'ioipi tsi coa huëoni a'si ju'io, ai cuio. ³ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmona yequë ñaiquëna. Ñaiquëna, jai pë'ëje pa'ipi maja'iquëpi, siete siopëa hue'equëpi, diez cajohuëa hue'equëpi, cui'ne iti siopëa ñape maro pu'iñe paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi i jicomopi toaso t'ë huiña ma'ñocohua'i pa'iyere te'e te'te ma'ñocohua'ire yejana ne darëpi. Jaëpi nomio tsi coasi'i caco yo'o tiñare pana nëca dani utepi, coasi maca tsihua'ëre asi'i caquë. ⁵ Ja maca nomiopi tsihua'ëni coao, si'a yejaña pa'icohua'ire quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quëni. Jaje pa'iquëta'are io mamaquëre cato sioni Maija'quë quë'rona i ñu'i sai huë quë'rona sahuë. ⁶ Sarena, nomiopi cuene yejana catio. Maija'quë iote caquë necai sitona, iote mil doscientos sesenta mu'seña aojë paja'tona.

⁷ Ja jeteyo'je ai uihuaye paji'i, ma'tëmopi. Pa'ina, huiñaë Miguelpi cui'ne i huiñaohua'i coní jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire uihuahuë. ⁸ Jaje uihuajë jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire quëcorena, iohua'i pa'ija'to ma'tëmo peoquëna, ⁹ ja maca jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire yejana jeo tohuë, tsoe huë'ña aña're, huati cui'ne Satanás hue'equëre, si'a yeja pa'ire cosoquëre.

¹⁰ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu ñeje caquëna:

“Maija'quë do'ijëre ñamiñapi, cui'ne mu'señapi Maija'quë ña hue'ñana sañope caquë pa'isiquëre eto saosi do'ire yureta'a ti'are papi, huaso maca, Maija'quë si'a tutu quë'ire papi cuañe maca, Jesucristo cuañe Ejaërepa pa'i maca. ¹¹ Maija'quë do'ijë, cato Yëi ñama tsiëpi cui'ne Maija'quë coca cayeje pa'ye nuñerepa iohua'i pa'ise'epi coní mënare quëcohuë. Jaje pa'ina, iohua'i pa'iyere nejoñe ca'raye pahuë. Pajë coa ai jerëpa jujuniye jujunu'u, cuasahuë. ¹² Sihujajë'ë, ma'tëmo pa'icohua'i. Jaje pa'iquëta'are teayerëpa yeja pa'icohua'i maña, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'i, huati mësaru quë'rona cajepi pëtitesiquëpi ite nejoñe ja'yere pa'ina, ñaquë.”

¹³ Jai pë'ëje pa'ipi yejana jeo tosiquëpi pa'i ña jujani tsihua'ëre coasiconi huajo huëopi. ¹⁴ Jaje huajo huëouna, nomiore jai huihue care isihuë, io ja'jeco cuene yejana io quë'rona sai ja'ñere, aña peo hue'ñana so'ona. Jarona toaso ometëca jopore paja'a aojëna, pa'ija'copi saija'coa. ¹⁵ Jaje pa'ina, añaapi nomiore io yë'opo siso etosi ocopi tsiaya není co'je me tsi'i caco yo'ocona, ¹⁶ nomiore yejapi cocao jai pë'ëje pa'i oco nese'ere peo hue'ñarepa ya'ani nëo hueso. ¹⁷⁻¹⁸ Jaje yo'osi maca jai pë'ëje pa'ipi ai pëti huëopi, nomiore. Jaje pa'ina, io tsëcapëre Maija'quë cuañese'e sehuocohua'ire, Jesucristo quëase'ere nuñerepa coca tuicohua'ire uihuasi'i caquë saji'i.

13

Cayahua'i Huajëya'ye Pa'iohua'i

¹ Jai tsiaya mejahuëre nëcaquë ñahuë, jai tsiayapi huajëya'ye pa'ipi etani tumaquëna, siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa quë'ipi, cajohuëa ñape maro pu'iñe paji'i, cui'ne i siopëare Maija'quëre cue'cueje Maija'quë mamire seöse'ere hue'eye paji'i. ² Iquë huajëya'ye pa'i yë'ë ñasiqë cato airo yaije pa'i paji'i. Jaje pa'ipi oso quëoje pa'ye hue'epi, cui'ne i yë'opore jai yai yë'opoje pa'iore hue'epi. Jaje pa'ina, jai pë'ëje pa'ipi i tuture, i cuañequë ñu'i hue'ñare,

cui'ne ëjaë cuañequë pa'iyere isipi. ³ Iquë huajëya'ye pa'i siopëa acopi te'o jai a'sio ai paji'i. Pa'iona, paipi ñajë ju'ija'quë api cajë ñasicohua'ita'are ja'ju huesësico paco'ë. Jaje pa'ipi co'yasi do'ire paipi ña quëquëni ina tui huëohuë. ⁴ Ja maca jai pë'ëje pa'ire huajëya'ye pa'ire ëjaëre papi cuasajë se'ë, huajëya'ye pa'ire tutu isisi do'ire. Jaje cui'ne iti tutu isi cuañosiquëreje se'ë, ñeje cajë:

“¿Nepi iquëje pa'iohua'i pa'iyen'i? ¿Nepi ite uihua ti'añe pa'iquëni?”

⁵ Jaiye Maija'quëre sañope caja'a coca isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi cuarenta y dos ñañëohua'ire cuañëja'quë paji'i. ⁶ Jaje pa'ipi ñeje yo'opi: Maija'quëre sañope capi, i de'o hue'ñare co'aye capi, cui'ne ma'tëmo pa'icohua'ireje co'aye capi. ⁷ Cui'ne Maija'quë tsecohua'ire sañope uihuaquë ñese quëco ja'ñe isi cuañosiquë paji'i, cui'ne si'a pai, tsëcapëa pa'icohua'ire, si'a pai yequë coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire cuañëja'a tutu isi cuañosiquë paji'i. ⁸ Jaje pa'ini si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i johua'i mami yeja de'huama'në Yëi ñama ai yo'oquë ju'isiquë pa'iyë toya pëpëna toyama'cohua'ise'e jaëre se'ë.

⁹ Cajoro hue'ecohua'i pani asajë'ë. ¹⁰ Co hue'ña tseani saja'cohua'ire ña nësicohua'ire cato jare tseani co hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Hua'tipi huaija'cohua'ire ña nësicohua'ire cato jare hua'tipi huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsecohua'i cato quëcociyere, cui'ne Maija'quë pa'ire papi cuasayere paye pa'iji, quëco ti'aja'cohua'i.

¹¹ Ja jeteyo'je yequëre huajëya'ye pa'ire ñahuë, yejapi etaquëna. Jaë cato caya cajohuëa hue'equë paji'i, yëi ñama cajohuëaje pa'yere. Jaje pa'ita'a jai pë'ë cayeje pa'ye caquë paji'i. ¹² Jaje pa'ipi du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i tutuje pa'yere paquë paji'i. Jaje pa'ipi du'ru etasiquë ña hue'ñana si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cuañëpi, du'ru macarepa etasiquëni ai cuasajë ire papi cajë, jai a'sio aire hue'esiquëpi ja'jusiquëni sejë'ë caquë. ¹³ Cui'ne jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquë pai ña hue'ñana ma'tëmopi yejana toa tomeñe ne iñoquë yo'opi. ¹⁴ Du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i ña hue'ñana yo'o iño ja'ñe isise'epi yo'oquë iye yeja pa'icohua'ire cosopi. Cosoquë cuañëpi, du'ru etasiquëje pa'ire nejë'ë caquë, hua'ti totasiquëta'a ja yë'ta'a huajëquë pa'iyëje pa'ire. ¹⁵ Maija'quë ësema'ë pa'ina, cayaye aquë etasiquë huajëya'ye pa'ipi pai de'huasiquëna, tutu isipi, du'ru aquëje pa'ire nesiquëna. Jaje isina, yë'equë, cui'ne coca caquë pa'i, yecohua'ire ite do're ja'runi sema'cohua'ire huani jeojë'ë, cuañëpi. ¹⁶ Yequëje cui'ne yo'opi, si'aohua'ire a'ricohua'ire, jaicohua'ire, jaiye co'amaña pacohua'ire, co'amaña peocohua'ire, de'oye pa'icohua'ire, jo'yaohua'ire, ëja te'te jëtëna panita'a tsia tiñare pana toyaye pa'iji, caquë. ¹⁷ Jaje pa'ina, huajëya'ye pa'i mamire, panita'a i mamire cuëcuyere toyama'cohua'i pani co'amaña hueroyeje ti peopi. Cui'ne se yo'oyeje peopi, curiquë nesi'i caquë. ¹⁸ Iye cato ai ta'ñe cuasaye asa ti'añe paji'i. Asa ti'acquëpi cuasarepa caye paji'i, huajëya'ye pa'i mamire cuëcueni toyase'ere. Ja cuëcuese'e cato pai mami cuëcuese'e a'ë. Ja cuëcuese'e cato seiscientos sesenta y seis a'ë.

14

144.000 Pai Jëjëñe

¹ Ñahuë, Yëi ñamare Sión cutihuëre nëna. Jarote i ja're con paë'ë, ciento cuarenta y cuatro mil pai. Johua'i tsia tiñarepa Yëi ñama mamipi cui'ne i pëca ja'quë mamipi toyasicohua'ipi. ² Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai jupo pisiyeje, mujuë ai tutu të'cana pisiyeje, cui'ne jai pai ta'tëpe pëa ta'tëjëna,

pisíyeje pa'ye písiquëna. ³ Jaje písiquëna, jaohua'ipi huajë jëjënëre jëjëhuë, ìti cuañequë ñu'i saihuë tiñare pana, cuatro pa'iohua'i ña hue'ñana, cui'ne aiohua'i ña hue'ñana. Ja jëjënëre cato ja ciento cuarenta y cuatro mil pa'icohua'ise'e ye'yesicohua'i a'ë. ⁴ Icohua'i cato nomiohua'ire yo'oye, si'si de'oye pasicohua'ipi, de'ocohua'ire pa'ë. Jaje pa'iohua'ipi Yëi ñamase'ere tuiyë, coa si'a hue'ña i sai hue'ñaje. Jaohua'i cato yeja pa'icohua'ini huasosicohua'ipi pa'iyë, du'ru quëise'eje pa'yere Maija'quëna, cui'ne Yëi ñamana isisicohua'ipi. ⁵ Icohua'i cato ti coso coca cama'cohua'irepa pa'ë. Jaje pa'ina, jaohua'ire tayocohua'i a'ë ca ti'añe ti peoji.

Toaso Huiñaohua'i Quëase'e

⁶ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmoja'a huahuaquë saina, iye yeja pa'icohua'ire si'aohua'ire yequë paire, ti coca cacohua'ire cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire ti pani huesë cocare quëasi'i caquë. ⁷ Jaje pa'ipi tutu capi, ñeje: "Maija'quëre ca'rajë'ë. De'oquëre pa'ni cajë sihuajë'ë, ise'ere. Tsoe ti'api, pai ñape yo'ose'e ñaquë sai de'huaja'a mu'se."

⁸ Ja maca cayaye aquëpi huiñaë capi, ñeje:

"Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, pai mañare iye yeja pa'icohua'ire jo co'aye yëyepi ocua cuepasio."

⁹ Ja maca toasone aquë huiñaëpi ai tutu capi, ñeje:

"Paipi huajëya'ye pa'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëni, de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuacohua'ire, cui'ne jëtëna panita'a tsiana i ayere toya cuañosicohua'ire cato, ¹⁰ Maija'quë pëi si'se sëje conore ucuja'cohua'i a'ë, co'ayere pare, i pëi ne de'huase'ere. Jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, toa cui'ne, azufre con tsë'i sitona Maija'quë huiñaohua'i, cui'ne Yëi ñama ña hue'ñana. ¹¹ Iohua'i tsë'i sitore pana ujë ai yo'ojëna, pico mëiñe je'nëna mëio nëija'coa, si'a mu'señapi, cui'ne si'a ñamiñapi, pëa huajëye ti peojë. Jaje jaje pa'ijajë huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sejë, cui'ne i mamí ayere toya cuañosicohua'ire. ¹² Iye cato Maija'quë pai i cuañese'e sehuocohua'ire, cui'ne Jesure nuñerepa tuicohua'ire yëhuoye a'ë, quëcojë yo'o jujama'pë pa'iyë a'ë."

¹³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e yë'ëre caquëna:

"Toyajë'ë, iyere: 'Sihuaye pa'iji, iye macapi seña maca Ëjaë ja're tsioni ju'isicohua'i cato.' Jaje pa'iji cají, Maija'quë joyopi. Jaohua'i cato iohua'i yo'oyere ne tëjini pëa huajëja'cohua'i a'ë, iohua'i nese'e ja're coní."

Yeja Co'amaña Tëaje

¹⁴ Ja maca ñahuë, te'ire Jesuje pa'ipi, Pai Mamaquë hue'yosiquëje pa'ire, poja'i sirio ëmëje'na ja'rusiquëpi ñu'ina. Jaë cato orore pase'e nesi marore pu'iquë pají'i. Jaje pa'ipi hua'ti ca'huarore ai jëjësëcore pani cajipi.

¹⁵ Cajiquëna, Maija'quë huë'epi yequë huiñaëpi etapi. Etani ai tutu cuiquë capi, sirioire ñu'iquëre:

"Më'ë hua'ti ca'huarore meñe jua co'i meni tëajë'ë. Tsoe ti'api, ìti tëa macarepa. Jaje pa'ina, yeja pa'iyë quere huesëpi."

¹⁶ Ja maca sirioire ñu'iquëpi i tëacopi yejana meñe jua co'i meni yeja pa'iyere tëapi.

¹⁷ Ja jeteyo'je ñaquëna, yequë huiñaëpi Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi etani hua'ti ca'huaro ai jëjësëconí cajiquë sají'i. ¹⁸ Ja maca yequë huiñaëpi etapi, Maija'quëre isijë tèo toto quë'ropi. Jaë cato toare cuañë tutu paquë pají'i. Jaëpi tutu cui'pi, hua'ti ca'huaro cajiquëre ñeje caquë:

"Më'ë hua'ti ca'hua jëjësëcopi meñe jua co'i meni cuiya'i jure tëajë'ë. Tsoe ya'ji sapi, yeja pa'iyë."

¹⁹ Jaje ca maca huiñaëpi i hua'ti ca'huaropi iye yejana se ya'cue co'ijani cuiya'i jure tãpi, iye yeja cuiya'i tsina ayere. Tëani ja maca ayapi, jai cua'corona tsa'cu jo'a sao ja'ñere. Ja yo'oye cato iñoji, Maija'quë paire si'se ja'ñere co'ayere papi. ²⁰ Jai daripë hue'sena cuiya'i tsa'cu jo'a huesose'e paji'i. Jaro jai cua'coropi tsiere pase'e etapi. Io huaiñe cato caballo yë'opo sêa macare paja'a huaiñe paji'i, cui'ne io jaiyepi paji'i, trecentos kilómetros pa'i jaira.

15

Huiñaohua'ipi Siete Pa'ye Tëjyerepa Ai Yo'o Ja'ñere Paye

¹ Ma'tëmöre ñaquë ñahuë, yeqe jaiye huajëya'ye pa'ye iñoñere: Siete huiñaohua'ipi siete tëjyerepa ai yo'o ja'ñere pajëna, ñahuë. Ja yo'oyepi Maija'quë pëi yo'o tëji ja'ñe paji'i.

² Ñahuë, cui'ne jai jairaje pa'ioi toapi pa'iyeye pa'iot'a ña etojai yejare, jao jai jairaje pa'io, tsina de'huaje pa'io, co'sija'ico yë'quë macare nêcahuë, Maija'quë ta'tëpe isise'ere cajicohua'ipi. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre quëcosicohua'i paë'ë, i ayere toyama'cohua'ipi. ³ Jaohua'ipi Moisés Maija'quë jo'yaë jëjëse'ere, cui'ne Yëi ñama ayere jëjëñere jëjëhuë. Iohua'i jëjëse'e cato caji:

Si'aye më'ë de'huase'e de'oyere pa'ë.

Më'ë ma'a cato nuñere pa'ë.

Cui'ne care paye a'ë.

Më'ë a'ë, si'a pai Ejaërepa je'nëna.

⁴ ¿Nepi më'ëre Ejaëre pare ñajëta'a ca'rama'pë pa'ija'cohua'i a'ni?

¿Nepi më'ëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye paja'cohua'i a'ni?

Më'ëse'e te'i pa'iyë, de'oquërepa.

Jaje pa'ina, më'ë nuñerepa yo'oyere paire iñosi do'ire

Si'a huë'ñapi pai dani më'ëre de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi Maija'quë huë'epi maire ca nêose'e de'huasi hue'ñapi hui'yoquëna. ⁶ Jaro Maija'quë huë'epi siete huiñaohua'i etahuë,

siete ai yo'oye neñere pacohua'ipi. Jaohua'i cato poja'i cañare ai miañere suñasicohua'ipi, cui'ne curi nesi tēi cañapi coti saihuëare paja'a tēasicohua'i paë'ë. ⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi siete huiñaohua'ina pai ñapere curipi nesi duruhuëare Maija'quë pëi co'ayerepa si'se ja'ñere timëse'ere isiquëna, Maija'quë ti pani huesëquë tserë. ⁸ Maija'quë huë'e cato Maija'quë tuture papi pico, cui'ne i de'oye miañere papi pico timë huesosico paco'ë. Pa'iona, iñi huë'e te'ijë cacaye ti peopi, siete huiñaohua'i payepi siete ai yo'oye neñepi tēto saiye pāto.

16

Siete Pa'ye Ai Yo'oyere Tëmësi Duruhuëa

¹ Ja maca asahuë, Maija'quë huë'epi tutu yë'ose'e pīsiquëna, siete huiñaohua'ini ñeje caquë:

“Sani yejana do'ejë'ë, Maija'quë pëi si'seyere siete duruhuëa pa'iyere.”

² Jaje ca maca du'ru aquë huiñaëpi i caji duruhuëre yejana dopi. Do maca huajëya'ye pa'i mamire toya cuañosicohua'ipi, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre secohua'ipi ca'mi co'ayere pare ai a'siyere etahuë.

³ Cayaye aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi jai tsiayana do maca jai tsi-ayapi paire huaisiquë tsieje pa'yerepa ponëpi. Ja do'ire tsiaya pa'icohua'i si'aohua'i juju sahuë.

⁴ Toasqñe aquëpi huiñaë i pa duruhuëpi tsiañana, cui'ne oco eta coñana dosi maca tsie de'opi, oco. ⁵ Ja jeteyo'je asahuë, tsiaya huiñaëpi ñeje caquëna:

“Më'ë nuñerepa pa'i a'ë, pai yo'ose'e iohua'i yo'ose'eje pa'ye saiquëpi, Diusu de'oquërepa yure pa'iquë, cui'ne tsoeje pa'isiquë. ⁶ Më'ë ñare paquë jahua'ire saihuë, më'ë paire cui'ne më'ë coca quëacaicohua'i tsie nefosi do'ire. Jaje pa'ina, më'ëpi yure iohua'ire tsiere ocuahüë, me pasi'ni, jare jaje sañe pa'ito iohua'i yo'osi do'ire.”

⁷ Asahuë, cui'ne Maija'quëre isijë tèo saihuëpi ñeje cacona:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaërepa si'aye pa'irepa më'ë cato pai ñape yo'ose'ere ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oyë, tayoma'ë.”

⁸ Cuatro aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi ësëna dopi, paire ëoja'a tuture isiquë. Dosi maca ësëpi si'a toarepa paire ëopi. ⁹ Ja maca si'aohua'ire ai a'si ëo huesoquëta'are iohua'i co'aye yo'oye jeoni Maija'quëna ponëma'pë paë'ë. Cui'ne ite de'oquëre pa'ni cayeje pahüë. Coa ai jerepa ini co'aye cahuë, si'aye iye ai yo'oye meñe cuañequëni.

¹⁰ Cinco aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi huajëya'ye pa'i ñu'i hue'ñana do maca, i cuañe hue'ñapi nea hue'ñarepa de'o. Ja maca pai cato a'si ju'ijë iohua'i tsemeñoana cucuhüë. ¹¹ Jaje ai yo'onije iohua'i co'aye pa'iyere jeonë pahüë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë ma'tëmo aquëni co'aye cahuë, iohua'i a'si ju'i do'ire, cui'ne ja'ju yëma'a a'sire hue'e do'ire.

¹² Seis aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi Eufrate jai tsiayana do maca, tsiayapi cuene huesëo, ma'are necaio, ësë mëi hue'ña pa'i pai ëjahua'i daija'a ma'are.

¹³ Ja maca ñahuë, jai pë'ëje pa'i yë'opoja'a, huajëya'ye pa'i yë'opoja'a, cui'ne Maija'quëre quëacaiquëje pa'ita'a coa cosoquë yë'opoja'a toaso joña co'acohua'ipi jojoje pa'iohua'ipi etajëna. ¹⁴ Ja joña cato co'a huationhua'i paë'ë. Pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ocohua'i paë'ë. Jahua'i cato etahuë, iye yeja pai ëjahua'ire si'aohua'ire tsi'soñu'u cajë. Maija'quë si'aye pa'irepa ja're uihuaja'a mu'sere pare cajë yo'ohuë. ¹⁵ Ñajë'ë, yë'ë utema'tore papi daiyë, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Sihuaquë pasipi. Sëtasiquëpi cui'ne i ju'i caje de'oye ñaquë paquë cato cui'ne huajëya'ye peoyo pai ñajëna, cu'iyë paja'quëpi. ¹⁶ Ja maca pa'i ëjahua'ipi tsi'sisihuë, hebreo coca cato Armagedón hue'yo sitona.

¹⁷ Siete aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi peo de'otona do maca ñu'i saihuë quë'ropi Maija'quë hue'e ma'tëmopi ai tutu yë'ose'e pisisipi, ñeje:

“Tsoe ne saohüë.”

¹⁸ Ja maca jaiye mujuë ye'hueyeje pa'ye pisiye cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye paji'i. Pa'ina, yejaje tsasipi noni ñu'cueye jerepa yeja ñu'cuesi do'ire. Tsoeje pai ja jerepa ñu'cueye ti ñama'cohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje tutu ñu'cuelo jai daripë toaso të'ña hua'que saco'ë, cui'ne si'a yejaña jai dari pa'iyere peo hue'ñarepa hua'que tome sapi. Ja maca Maija'quëpi jai daripë Babiloniare i pëi si'se cõno da'care i jëjo daose'ere peo hue'ñarepa ocuasi'i cuasapi. ²⁰ Yeja ñu'cuelo maca si'a saodohuëa, cui'ne ai cuti ne huesë sapi. ²¹ Cui'ne ma'tëmopi jai sësë carapëa aipi paina tomepe, cuarenta kilos dëquëyepi. Ja maca paipi Maija'quëre co'aye cahuë, sësë carapëa do'ire, cui'ne iohua'ire jaiye ai yo'oye pa'i do'ire.

17

Co'a Nomiohua'i Pëca Ja'corepa

¹ Ja maca te'i siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, yë'ë quë'rona. Siete duruhuëa pacohua'i aquëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijê'ê. Ìñosi'i, mè'ère, co'a nomiohua'i pëca ja'core pare iye yeja oco da'ca èmje'na ja'rusicopi ñu'icore si'se ja'ñere. ² Iye yeja pai ëjaohua'i jaoni yo'ojê paë'ê. Cui'ne iye yeja pa'icohua'ipi io co'aye yo'oyena ucu cuepe huesêhuê.”

³ Ja jeteyo'je Maija'quê joyopi yê'ère cani ñañeje pa'ye ñnoquëna, ñaquëna, huiñaëpi yê'ère cuene yejana sapi. Saëna, jàrona ñahuê, nomioipi huajëya'ye pa'ini maja'iquëni ja'rusicopi ñu'iona. Ina Maija'quêre cue'cuejê caye toyasi mami quë'i paji'i. Jaje pa'ipi siete siopea, cui'ne diez cajohuêa hue'equê paji'i. ⁴ Jao nomio cato ai maja'icopi nea maja'i toya quë'ioni suñasicopi paco'ê. Oropi ëja de'osico paco'ê, ai de'o quënapì, cui'ne perlaspi. Io jëtèpi oro duruhuêare cajio, coe ëaye pa'ye si'si timësiconi, cui'ne io èmëohua'i yo'oye timësiconi. ⁵ Io tsia tiñare pare io ayere quëa mamipi toyase'ere hue'eo, ñeje cayere: ÈJAOREPA BABILONIA, CO'A NOMIOHUA'I, CUI'NE SI'AYE IYE YEJA CO'AYE PA'IYE PËCA JA'COREPA. ⁶ Ja jeteyo'je de'oyerepa ña ti'acquëna, jao cato cuepeco paco'ê, Maija'quê tsecohua'i tsiena, cui'ne Jesure quëacohua'ire huaisicohua'i tsiena. Jare ñani yê'ê ai cuasahuê. ⁷ Jaje ai cuasaquëna, huiñaëpi capi, yê'ère:

“¿Me yo'oquê ai cuasaquë'ni? Quëasi'i, mè'ère nomio ñnoñe ayere pare, pajje asa ma'ñere. Cui'ne huajëya'ye pa'i iore saquê siete siopea cui'ne diez cajohuêa hue'equê ñnoñere pare quëasi'i. ⁸ Mè'ê huajëya'ye pa'ire ñasiquê cato tsoe ja'nê pa'isiquê api. Jaje pa'ipi yure nejosiquê api. Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi mëija'quê api, tome huesé hue'ñapi, ja yê'ta'a ìte nejo huesoye ti'ama'ëna. Ja maca yeja pa'icohua'i yeja de'hua maca iohua'i mami pa'i toya pëpëna toya cuañoma'cohua'i cato ai cuasajê huajëya'ye pa'ire ñaja'cohua'i a'ê, ja'nê pa'isiquêpi nejosiquêpi, cui'naëpi pani coquëna.

⁹ Iye macare pa'iji, ta'ñe asacohua'ipi de'hue asa ti'añe. Siete siopea cato quëaji, siete ai cutire, nomio ñu'ñere. Jare cui'ne quëaji, yequeje siete ëjaohua'i pa'iyere. ¹⁰ Jaohua'i acohua'ipi cinco pai ëjaohua'i cuañema'cohua'i de'ohuê. De'orena, te'i jaohua'i aquëpi yure cuañequê pa'iji. Yequëse'e ja yê'ta'a daiye paji. Jaê tējirepa daisi maca ai tsoe tēcahuê se pani coñe peosipi. ¹¹ Jaê huajëya'ye pa'i tsoe ja'nê pa'isiquêpi yure nejosiquê cato ocho aquê api, pai ëjaê de'osiquê. Jare ìpi siete acohua'i aquê pa'isiquêpi, ì nejo cuañño ja'ñena sai saji, jaê cato.

¹² Mè'ê diez cajohuêa ñase'e cato quëaji, diez pai ëjaohua'ini ja yê'ta'a cuañne huëoma'cohua'ini. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa te'e nēhui tēcahuê maca huajëya'ye pa'i ja're cuañne ja'ñere isi cuaññoja'cohua'i a'ê. ¹³ Icohua'i pai ëjaohua'i cato te'e jaje yo'oñu'u cuasayere pajê huajëya'ye pa'ina, iohua'i tuture cuañne ëjaohua'i pa'iyere ina isija'cohua'i a'ê. ¹⁴ Jaohua'ipi Yëi ñamare sañope uihuaja'cohua'i a'ê. Jaje uihuajêta'are Yëi ñamapi quëcoja'quê api, iohua'ire, ma'tëmo Èjaê sête, cui'ne pai ëjaohua'i mēñe Èjaê sête. Ìpi Maija'quê soisicohua'ire, ì sahuasicohua'ire, cui'ne nuñerepa ìse'ere tuico-hua'ire paquê uihuaja'quê api.”

¹⁵ Huiñaëpi yequeje capi, yê'ère:

“Mè'ê ñaquëna, co'a nomioipi ñu'isico cato pai pa'ie a'ê, si'a pai tsëcapëa'ê, tiñe coca cacohua'i a'ê, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'i a'ê. ¹⁶ Mè'ê diez cajohuêa cui'ne huajëya'ye pa'ini pa'ina, ñase'epi co'a nomiore coeja'cohua'i a'ê. Jaje coejê jeocorena, peoyo pa'ija'coa. Pa'iona, io care aija'cohua'i a'ê, cui'ne toapi iote ëoja'cohua'i a'ê. ¹⁷ Jaje yo'oja'cohua'i a'ê, Maija'quëpi iohua'i joñoana ì yëyeje pa'yere yo'ojajê caquê neina. Jaohua'ipi huajëya'ye pa'ina, iohua'i pai ëjaohua'i cuañnecohua'i pa'iyere isiñu'u cuasaja'cohua'i a'ê, te'e,

Maija'quë case'e yo'o tì'a macaja'a. ¹⁸ Më'ë ñasi nomio cato ja jai daripëre pa'ë. Iye yeja pai ëjaohua'ire meñe cuañe daripëre pa'ë.”

18

Babilonia Nejo Cuañose'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmopi cajequëna, ai cuañe tutu quë'ire papi. Cajequëna, i miañepi yejana miañerepa ju'api. ² Jaëpi ai tutu cuipi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, huatiohua'i huë'ña de'o huesëo, si'si joña pa'i huë'ña de'o, si'a si'siohua'i cui'ne si'aye coe ëaye pa'ye tsiaro de'o. ³ Si'a yejaña pa'icohua'i io co'aye yëyena ucu cuepe huesëhuë. Iye yeja pai ëjaohua'ipi ioni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja co'amaña isicohua'ipi jaiye co'amaña pacohua'i ponëhuë, io yë do'ire paipi coa huerose'epi coa curiquë nejoñere ñmajë.”

⁴ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pìsiquëna:

“Etajë'ë, ja daripëpi yë'ë tsecohua'i, cui'na maca io co'aye yo'oye yo'oma'pë pa'ija'cohua'i, cui'ne io ai yo'o ja'ñepi mësarute tì'añe paja'core. ⁵ Io tayo yo'oyepi ma'tëmope pana tımëse'ererepa pa'iji. Ja co'aye yo'oyere Maija'quë huanëyema'ë ñaquë pa'iji. ⁶ Io yecohua'ire isise'e ja'ye ioteje isijë'ë. Paire io yo'ose'eje pa'ye co'ye iona isijë'ë. Isiquë te'ore se cojë'ë. Io yecohua'ire ocuasi'i caco co'mese'eje pa'ye cui'ne yecore se co'me cojë'ë, io ucuja'core, ai dacorepa pa'ija'core. ⁷ Ejaore pa'ë caco sihuaco yo'ose'eje pa'ye a'si ju'iñere, cui'ne ai yo'oyere isijë'ë. Jao cato io joyopi cuasaco ñu'ico pai ëjaorepa ñu'iñeje ñu'iñë, iye macare, hua'jeo peoyë, ai yo'oye paja'coatë caco. ⁸ Jaje caco ñu'icore te'e mu'sepi io ai yo'oye tì'aja'coa, ju'iñe, ai yo'oco oiye, cui'ne ao ëa ju'iñe, cui'ne toana ëo jëo cuañoja'coa. Jaje nejo cuañoja'coa, Ejaërepa Maija'quë tutu quë'ire papi nejoquëna.”

⁹ Iye yeja pai ëjaohua'ipi iote yo'ojë iote yëjë pa'isicohua'ipi ai cuasajë oija'cohua'i a'ë, iopi uco pico mëiona, ñajë. ¹⁰ Iote si'seyere ñajë ca'rajë so'ona pëa nëcani jaropi caja'cohua'i a'ë:

“Ina, teayere pa'ë, jai daripë Babilonia si'a dari maña tëtö saiscorepa më'ëre si'seye esarepa tütapi.”

¹¹ Si'a yeja cui'jë co'amaña isicohua'ipi iote ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë, iohua'i jaiye co'amaña dajëna, huerocopi peocona. ¹² Iye paji'i, iohua'i pase'e: oro, poja'i curi, ai de'o quëna cã, perlas hue'yosi pëa, ai de'o nea maja'i caña, cui'ne maja'i caña, huëo sã soquë nese'e, jai cui'pi de'huase'e, de'o soquëpi nese'e, së'ño ma ja'ñe bronçepi nese'e, jëa quënapa nese'e, jëa quëna marmol hue'yosi quëna nese'e, ¹³ Canela, huëo sã ma'ña: incienso, mirra, cui'ne jaiye ma'ña, cuiya'i o'sa cõno, hui'yape, de'o toase'e pan ne ja'ñe, trigo, huequëohua'ire, yëi ñamare, caballore, caballo quërëye, jo'yaohua'ire paire huerocohua'ijë peohuë. ¹⁴ Ja maca jai daripëre caja'cohua'i a'ë, ñeje:

“Më'ë yë'o pa'ise'ere, saija'i ocue ca yure më'ë peoyë. Ti më'ë nejo huesohuë, më'ë de'ocorepa ña cuañose'e, cui'ne më'ë jai co'amaña pase'e.”

¹⁵ Ja jai daripëna co'amañare isijë jaiye curiquë nesicohua'ipi, io si'se cuañõñere ca'rajë so'opi ñajë ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë. ¹⁶ Oijë caja'cohua'i a'ë:

“Teayerepa, teayerepa jai daripë, jai do'i caña nomio suñase'eje pa'iorepa ña cuañohuë, më'ë. Më'ë ju'ico cato nea ma ja'ñe cui'ne maja'i cañarepa, paji'i. Jaje pa'iore ju'icopi oropi, perlaspi, cui'ne de'o quënapa ëja de'osico paë'ë,

më'ë. ¹⁷ Jaje pa'isicota'a coa nëhui tēcahuë maca jai co'amaña peo hue'ña ne huesēpi.

Si'aohua'i jai yohuëa ëjaohua'i cui'ne iti quēhuicohua'i tsiaya cu'i do'ipi curiquē necohua'i so'ona pēa nēcani, ¹⁸ jai daripē uco pico mēñere ñajē cuihuë:

“Yequē jai daripē cui'ne pa'io peoco.”

¹⁹ Jaje cajē ai cuasajē co'a ju'ijē oijē ñohua'i siopēana yeja pa'i ne'ñapi nehuë. Jaje yo'ojē oijē cuihuë:

“Teayerepa, teayerepa, jai daripē, më'ë co'amañare huerojēna, jaiye curiquē pacohua'i de'ohuë, jai yohuëa pacohua'i. Jaje pa'isicota'a coa nëhui tēcahuë maca më'ë peo hue'ña ne huesēhuë.”

²⁰ Ma'tēmo acohua'i cato ai sihuajē'ë, jai daripē peo do'ire. Sihuajē'ë, Maija'quē tsecohua'i, Maija'quē jējo daocohua'i, cui'ne Maija'quē caye quēacaicohua'i. Maija'quē jaote nejoni mēsarate co'aye yo'osi do'ire nuñerepa saiquē yo'opi.

²¹ Ja maca huiñaë ai tutu quē'ipi quēnaore toacoje pa'ioni ñi mēñe mēani jai tsiayana jeo dēoquē capi:

“Ñeje më'ë jai daripē Babilonia jeoco cuañoja'coa'ë. Ja maca më'ere tijupē ña coñe paja'cohua'i a'ë. ²² Tijupē ta'tēpe, pi'cohuëa, cui'ne duruhuëa më'ë ma'añapi pisiquēna, asa coñe paja'cohua'i a'ë. Co'amaña necohua'i je peoja'cohua'i a'ë, më'ere. Jai to'ohuë toaye pisiyeje asa coñe paja'cohua'i a'ë. ²³ Toa tsē'ipē miañeje peoja'coa, më'ere. Cui'ne huejajēna, pai tsi'si hue'ñapi pisiyeje peoja'coa, më'ë co'amaña iye yeja jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ita'are, cui'ne më'ëje iye yeja paire më'ë dahuë yo'oyepi coa cosoco nesicota'are.”

²⁴ Ja jai daripēre paji'i, Maija'quē caye asajē quēacaicohua'i tsie, Maija'quē tsecohua'i tsie, cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'ire huani jeosicohua'i tsie.

19

¹ Ja jeteyo'je asahuë, ma'tēmopi jai pai tutu ñeje cajēna:
¡Aleluya! De'oquēre pa'ni Maija'quē cajē ñe sihuañu'u, Maija'quē tse a'ë,
huasoye, i de'oyerepa, jerepa pa'irepa pa'ie.

² Maija'quē cato pai yo'ose'ejē pa'ye ñaquē yo'oni nuñerepa yo'oji, tayoma'ë. Jaje pa'ina, co'a nomiore nejopi.

Iye yeja paire jo co'aye yo'oyepi co'a de'huasicore,
I jo'ya mañare huaisi do'ire jote nejopi.

³ Huiñaohua'ipi tijupē ca cohüë:

“¡De'oquēre pa'ni Ëjaë cajē ñe sihuañu'u! Jo ucona, pico mēñe ti jeoñe peoyerepa pa'iona.”

⁴ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi cui'ne cuatro pa'iohua'ipi yejare pana në mejē Maija'quēre de'oquēre pa'ni cuasajē sihuajē yo'ohuë, ñu'i saihuë ñu'i quēre ñeje cajē:

“Jaje pa'ijaquē. De'oquēre pa'ni, Ëjaë cajē ñe sihuañu'u.”

⁵ Ja maca cuañequē ñu'i saihuë quē'ropi yē'ose'e ñeje pisipi:

De'oquēre pa'ni cajē Maija'quēre

Si'aohua'i tsi cui'ne aiohua'i je,

Si'aohua'i ñe necaijē,

Ñe Ëjaëre pare ñajē ca'rajē pa'isicohua'ipi sihuajē'ë.

Yēi Ñama Huejaquēna, Pai Sihuajē Tsi'si Mu'se

⁶ Asahuë, cui'ne jai pai cajëna, pisiyeje pa'ye pisiqüëna, jupo tsä'io pisiyeje pisiqüëna, cui'ne mujuë t'ëcayeje pa'ye pisiyeje pisiqüëna. Japi pisiipi, ñeje: ¡De'oquëre pa'ni Èjaë cajë ìte sihuañu'u! Maija'quë si'aye pa'ire papi, Èjaëre papi cuaeñe huëopi.

⁷ Sihuañu'u, sihuayena daijani ìte de'oquëre pa'ë mè'ë cañu'u.

Tsoe ti'api, Yëi ñama hueja mu'serepa.

Jaje pa'ina, ì nêjo tsoe ëja de'osicorepa pa'ico.

⁸ Jaona isihuë, de'o cañarepa si'si peoyere, cui'ne miañere suña ja'ñe.

Ja de'o cañarepa cato quëaji, sehuosicohua'i Maija'quë tsecohua'i nuñerepa yo'ojë pa'iyere.

⁹ Ja maca huiñaëpi y'ëre capi:

“Toyajë'ë, sihuacohua'i pa'iyë, Yëi ñama hueja maca pa'ija'cohua'ire soisicohua'ipi.”

Yequeje cui'ne capi:

“Iye coca cato Maija'quë nuñerepa cocare pa'ë.”

¹⁰ Jaje caquëna, asani y'ëpi huiñaë quëo y'ë'quë macana do're ja'ruhuë, ìte, de'oquëre pa'ni cuasaquë sihuasi'i caquë. Jaje yo'oquëna, ìpi y'ë'ere capi:

“Jaje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëje Maija'quë jo'yaë'ë. Më'ëje pa'a'ë. Më'ë cui'ne Maija'quë do'ijë conì payë, Jesús ayere quëacaiquëre.”

Jaje pa'ina, Maija'quëni mè'ë cato jaje do're ja'ru sihuaquë yo'ojë'ë, mësarupaquë Jesús ayere quëacaiquë cato cui'na ëapi, y'ë'ere pa'i ja'ñere quëa joyo.

Caballo Poja'iquëre Tuiquë Ayere Quëaye

¹¹ Ja maca ñahuë, ma'tëmopi hui'yosico pa'iona. Jaropi ñaipi, caballo poja'iquëpi. Ìte tuiquë cato ìti case'ëje yo'oquërepa, cui'ne nuñerepa care paquë hue'equë paji'i, ì mami. Jaje pa'ipi nuñerepa cuaeñequëpi cui'ne nuñerepa huajoje yo'opi. ¹² Ì ñaco ca cato toa tsëni nêcase'ëje pa'yerepa paji'i. Ì siopëre jaiye manoa pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi ise'e te'i asa mamüre toyase'ere papi, yecohua'ije ti asa ma'ñere. ¹³ Cui'ne tsiepi tsoasi ju'i care ju'i saji'i. Ì mami cato: Maija'quë coca hue'equëpi. ¹⁴ Ìni ma'tëmo soldado paipi tuë'ë, de'o caña suñasicohua'ipi, poja'i cañare, cui'ne si'si peoyere ju'icohua'ipi po caballohua'ini tuijë. ¹⁵ Ì yë'opoja'a hua'ti jëjësëcopi etapi, iye yeja pa'icohua'ire nejoja'copi. Jaëpi quëna tarapëpi cajiquë cuaeñeja'quë api. Jaëpi pai ñape yo'ose'ere saisipi, cuiya'i da'ca nesi'i caquë tsa'cu jo'acquë yo'oyeje pa'ye. Cui'ne jaëpi ocuaja'quë api, Maija'quë tutu quë'irepa pëi si'seyere. ¹⁶ Ì ju'i care, cui'ne ì quësore ñeje toyase'ere hue'epi: “Pai ëjahua'i mëñe Èjaërepa, ìti mëñe cuaeñequërepa.”

¹⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, huiñaëpi ësëna tsa'cu paquë nêcaquëna. Jaëpi ai tutu cuipi, si'aohua'ire peo de'oto ja'lëjë cu'icohua'ire ñeje caquë:

“Daijë'ë, tsi'sini, Maija'quë na'iquëna, aofne aija'cohua'i. ¹⁸ Dani aijë'ë, pai ëjahua'i ca, soldado pai ëjahua'i ca, tutu quë'iohua'i ca, caballo ca, iohua'i tuisicohua'i ca, coa si'aohua'i ca, jo'yaohua'i peocohua'i ca, jo'ya ne cuaeñosicohua'i ca, a'ricohua'i ca, cui'ne jaicohua'i ca, aija'cohua'ipi cuipi.”

¹⁹ Ja maca ñahuë, huajëya'ye pa'ire, cui'ne iye yeja pai ëjahua'ire, iohua'i soldado pai ja're conì pa'ijëna. Jaohua'i cato caballore tuiquëre, cui'ne ì soldado paire uihuañu'u cajë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Jaë huajëya'ye pa'i cato tseä cuaeñosiquë paji'i, coa cosoquë quëaquë ja're conì, ì ña hue'ñana jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o ñnosiquë ja're. Ja yo'o ññoñeja'a quëaquë paire cosopi, huajëya'ye pa'i mami toya cuaeñosicohua'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sihuajë yo'osicohua'ini. Ja maca, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë quëaquë pa'isiquëre tseani ja huajëcohua'ini toa jairana azufre tsëni

nēcasicona, jeo dēo cuañohuē. ²¹ Yecohua'i cato huani jeo cuañohuē, caballo tuiquē yē'opo eta hua'tiyona. Ja maca si'a ja'jēcohua'i tsi'sini jaohua'i care ocue tīmē huesēhuē.

20

Mil Ometēca Aye

¹ Ja jeteyo'je ñahuē, ma'tēmopi huiñaē tome huesē hue'ña sioconi cui'ne quēna mere tse'equē cajequēna. ² Jaēpi cajeni jai pē'ēje pa'ire tsoe hue'ña añare, huati jare ipi Satanás hue'equēre quēna mepi sēapi, mil ometēca ñu'ija'quēni. ³ Ja maca ite sēani mil ometēcaja'a paire cosoma'ē pa'ija'quēre tome huesē hue'ñana jeo toni sioñopi. Sioni eta sa'rona hui'yoye peoji, caquē toya sēo huesopi. Jaje pa'iquēta'are mil ometēca ti'asi maca joye cuañosiquē pa'ija'quē api, a'ri tēcahuē maca pa'ija'quēpi.

⁴ Ja jeteyo'je ñahuē, paipi cuañejē ñu'i saire ja'rusicohua'ipi ñu'ijēna, pai ñape yo'ose'e ñajē ca de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire. Ja maca ñahuē, Maija'quē coca case'eje pa'ye, cui'ne Jesús case'eje pa'ye nuñerepa tui do'ire, siopēa tē'ca tēte cuañosicohua'i joñoare. Jaohua'i cato huajēya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquēre de'oquēre pa'ni cuasajē yo'oye pasicohua'i a'ē. Cui'ne i mamiye toya cuañoñe pasicohua'i a'ē, iohua'i tsiana, panita'a iohua'i jētēna. Jaohua'ipi huajēcohua'i pani cojē Cristo ja're mil ometēca cuañehuē. ⁵ Jaje pa'iquēta'are yecohua'ita'a huēiye pahué, mil ometēca tēto saisi maca huēija'cohua'ipi. Iye cato du'ru macarepa ju'isicohua'i huēiye a'ē. ⁶ Sihucacohua'i pa'iyē, Maija'quē tsecocohua'ipi, du'ru macarepa ju'isihua'i huēiye huēcocohua'i. Jaohua'ire cayaye ju'ine aco ne hueañe peoji. Coa ai jerepa jaohua'i cato Maija'quēre cui'ne Cristore necaijē pa'ija'cohua'i a'ē. Cui'ne ja're conī mil ometēca cuañeja'cohua'i a'ē.

Huati Nejo Cuañose'e

⁷ Mil ometēca tēto saisi maca Satanáspi etosiquē pa'ija'quē api. ⁸ Pa'i ja maca si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cosoquē cui'ne Gogre cui'ne Magogre cosoja'quē api. Cosoquē jaohua'i soldado paire jai paire meja asi tsiaya tētēpa ñañeje pa'yerepa tsi'soja'quē api, uihuaja'cohua'ire. ⁹ Ja maca jaohua'ipi si'a yejañapi dani si'aore sa tēhuo tē'ijaē'ē, Maija'quē tsecocohua'i i oicohua'i pa'i daripēre huañu'u cajē. Jaje yo'ojēta'are ma'tēmopi toa tome ēo huesopi, peo hue'ñarepa. ¹⁰ Ja maca huati paire cososiquēre toa jairana azufre quē'iona jeo dēo cuañopi, huajēya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquē paire quēasiquēre jeo dēo sitona. Jarona ai yo'ojē pa'ija'cohua'i a'ē, mu'señapi, cui'ne ñamiñapi carajaiñe peoyerepa.

Poja'i Ñu'i Saihuēre Pare Ñu'i Paj Ñape Yo'ose'e Ca De'huaye

¹¹ Ja maca ñahuē, poja'i ñu'i saihuēre, cui'ne iote ñu'iquēre. Jaē ña hue'ñare papi yeja cui'ne ma'tēmo catihuē. Catijēta'are ti peopi, ũrona se jēani pa'ieye. ¹²⁻¹³ Ja maca ñahuē, ju'isicohua'ire, jaicohua'ire, cui'ne a'ricohua'ire, ñu'i saihuē tiñare pare nēcajēna. Si'aohua'i tsiayana, cui'ne yejana ju'ijē pa'isicohua'i, etasicohua'i paē'ē. Ja maca toya pēpēapi hui'yose'e paji'i. Pa'ina, cui'ne pa'i toya pēpēre pajē hui'yosico paji'i. Ja maca ju'isicohua'ipi jare iohua'i yo'ose'eje pa'ye ca tēji cuañohuē, ja toya pēpēana toyase'eje pa'ye. ¹⁴ Ja jeteyo'je juni huesēye cui'ne ju'isicohua'i pa'i hue'ñaje ña coñe peopi, toa jairana jeo dēosi do'ire. Iye toa jaira cato cayaye acore se juni huesē coñe a'ē. ¹⁵ Cui'ne jarona jeo dēo cuañohuē, si'aohua'i pa'i toya pēpēna iohua'i mami toya cuañoma'cohua'i.

21

Huajë Ma'tëmo Cui'ne Huajë Yeja

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare. Du'ru pa'isi ma'tëmo cui'ne du'ru yeja, cui'ne jai tsiaya tsoe peopi. ² Ja maca yë'ë Juanpi ñahuë, de'o daripëre pare, huajë Jerusalénre, ma'tëmopi cajecona, Maija'quë pa'i ña hue'ñapi. Nomio io huejaja'quëre caco de'oyere suñani ëja de'ose'eje pa'io paco'ë. ³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'ose'e ñeje jutaquëna:

“Maija'quë pa'i hue'ña yure cato pai ja're coní pa'iyë a'ë, iohua'i ja're pa'ija'quëpi. Iohua'ipi i pai pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi iohua'i pëca ja'quë pa'ija'quë api. ⁴ Ja maca Maija'quëpi iohua'i oise'e tëno jeocasipi. Ja maca ju'ñe, ai yo'oyë, ai cuasajë oiye, a'siye peosipi, tsoe tëto saise'e sëtë, ja'në pa'io pa'ise'e.”

⁵ Ja maca ñu'i saihuë ñu'iquëpi capi:

“Yë'ëpi si'aye huajëyese'e ne saoyë.”

Yequeje capi:

“Toyajë'ë. Iye coca care paye a'ë. Itina quëcojë pa'iyë a'ë.”

⁶ Jaje ca toquë capi, yë'ëre:

“Tsoe ne saohuë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tējiquë, je'nëna pa'iquë. Oco ëa ju'iquëni yë'ëpi ocuasili pa'i oco cojerepa ayere do'i peoyerepa. ⁷ Si'aye quëcosiquë etasipi, yë'ëre i pëca ja'quëre paja'quë api, cui'ne ini yë'ë mamaquëre paja'quë a'ë, si'aye iyere paja'quë api, mamaquë pa'i do'ire. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëre tuiyere yo'o jujacohua'ire, sehuoye jëa coecohua'ire, paire coecohua'ire, huaicohua'ire, yequë nomiohua'ire yo'ocohua'ire, dahuë yo'ocohua'ire, pai nese'ere ëjare pa'ë cuasacohua'ire, cui'ne coa cosocohua'ire saiyë pasipi, toa cui'ne azufre tsé'isi jairana, cayaye acore se jüni huesë hue'ñana.”

Huajë Jerusalén

⁹ Ja maca siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, siete ucu duruhuëa tējiyerepa ai yo'oyë timëse'ere pasiquëpi. Jaëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Më'ëre iñosi'i, Yëi ñama huejaja'core, i nējore.”

¹⁰ Huëo caní ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre jai cutihuëna sapi. Sani iñopi jai Jerusalén daripëre de'ocore pani, ma'tëmopi Maija'quë quë'ropi cajecona. ¹¹ Ja daripë cato Maija'quë miañe ju'ayepi miaco paco'ë. Io miañe cato de'o quëna pë miañe pa'ye paji'i, Jaspë hue'yosi quëna miañeje pa'ye, ña etojai quëna hueje pa'ye paji'i. ¹² Ja daripë yë'rëhueja'a jai ëmë tēhuopa tēhuosico paji'i. Jaje pa'ioní doce eta sa'noa paji'i. Eta sa'noa ñape te'e huiñaë nēcapi. Cui'ne eta sa'noa ñape doce Israel pai tsëca mamire toyase'e paji'i. ¹³ Èsë mëi tē'tere toaso eta sa'noa paji'i. Èmëje'e tē'tere toaso eta sa'noa, huë'ehuë tē'tere toaso eta sa'noa, cui'ne ësë du'i hue'ñare toaso eta sa'noa paji'i. ¹⁴ Jai daripë tēhuopa cato doce quëna pëana quëco paco paji'i. Ja quëna pëana Yëi ñamapi doce jëjo daosicohua'i mamire toyase'e paji'i.

¹⁵ Yë'ë ja're coní huiñaë coca caquë cato i jëtëre oro tarapëre catë tarapëje pa'ioire cajipi, jai daripë cuëcueja'coní, io eta sa'noa, cui'ne io tēhuopa. ¹⁶ Jai daripë cato si'a yë'quë maca jaico paji'i, je'ñe tēcäpë tsoaye ja'ye si'ao. Huiñaëpi i cuëcuecopi jai daripë cuëcuequëna, caya mil cui'ne docientos kilómetros paji'i. Io tsoaye, io mëñe tsoaye cui'ne io je'ñe tēcäpëje cui'na ja'yese'e paji'i. ¹⁷ Ja jeteyo'je tēhuopa tsoayere cuëcuepi. Cuëcuequëna, sesenta y cinco metros paji'i. Pai cuëcueyeje pa'ioipi huiñaëje cuëcueye sëtë jaje paji'i.

¹⁸ Jaspe hue'yosi quëna pëapi nesico paco'ë, tëhuopa. Cui'ne iti daripëpi orore pase'e nesico paco'ë, sa ña etojaicorepa. ¹⁹ Tëhuo pa quëco pa quëna pëa cato coa si'a de'o quëna pëapi ëja de'huase'e paji'i. Iyepi du'ru huëo hue'ña cato, jaspe hue'yosi quëna, cayaye aco zafiro hue'yosi quëna, toasoñe aco ágata hue'yosi quëna, cajese'e aco esmeralda hue'yosi quëna, ²⁰ Cinco aco onice hue'yosi quëna, seis aco cornalina hue'yosi quëna, siete aco crisólitopi hue'yosi quëna, ocho aco berilo hue'yosi quëna, nueve aco topacio hue'yosi quëna, diez aco crisoprasa hue'yosi quëna, once aco jacinto hue'yosi quëna, doce aco amatista hue'yosi quëna paji'i. ²¹ Doce eta sa'noa cato doce perlaspi nese'e paji'i. Pa'ina, te'e perlapa te'e eta sa'ro tëhuocore nesico paji'i. Ëja ma'arepa cato orore pase'e nesicopi sa ña etojaicorepa paco'ë.

²² Ja daripë ti peopi, Maija'quë se huë'e. Me neni pa'ico'ni, jare i Maija'quë si'aye pa'ire papi, cui'ne Yëi ñamapi cõni huë'eje pa'iohua'i pa'ito. ²³ Ja daripë cato ëse, cui'ne ñañë miacaiye peoji. ¿Me neni jaohua'i miacaiye'ni? Tsoe Maija'quëpi de'oyerepa miato, cui'ne i Yëi ñamapi cõni toa tsëopëje pa'ipi miato. ²⁴ Huasosi yejaña pa'icohua'i cato ja daripë miacaiyeja'a cu'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne pai ëjaohua'ipi johua'i de'oyere jona isija'cohua'i a'ë. ²⁵ Io eta sa'noa sioñe ti peosipi mu'se, cui'ne jaro cato ñamije peosipi. ²⁶ Iona sajë isija'cohua'i a'ë, iye yeja pa'icohua'i Maija'quë de'o necaise'ere iñoñere, cui'ne pai yejaña ëjaërepa cajë de'oyerepa sehuojë pa'iyere. ²⁷ Jaro cato cacaye peoji, si'si nese'e, ai co'ayerepa yo'ocohua'i, panita'a cosocohua'ije. Jaro cato cacaja'cohua'i a'ë, johua'i mami Yëi ñama tsëco pa'i toya pëpëna toyasicohua'ise'e.

22

¹ Ja maca huiñaëpi iñopi, co'sija'i tsiaiyapi pa'iyë isi ocose'ere. Jajë pa'ioipi Maija'quë cui'ne Yëi ñama ñu'i huë'ñapi etapi. ² Cui'ne ja eta ñapi jai daripë ëja ma'a jopore pare paji'i. Cui'ne tsiaya të'tëpañare pa'i soquë ñëapi nëcahuë. Te'e ometëcahuë quëicohua'ipi ñañë ñape quëico paji'i. Io ja'o cato yejaña pa'icohua'ire jujuyë paji'i. ³ Jaro cato peosipi, co'aye pa'ise'e. Maija'quë cuañë ñu'ico cui'ne Yëi ñama cuañë ñu'ico ja daripëre paji'i. Pa'ina, i jo'yapi ite ñajë sihuaja'cohua'i a'ë, Ëjaëre pare sëte. ⁴ I tsiare pare ñaja'cohua'i a'ë. Ñajë cui'ne i mamire johua'i tsia tiñare pana toyase'e hue'ëja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaro cato peosipi, ñami. Iote pa'icohua'i cato toa tsëo pë miañere co'ema'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¿Me neni co'eye'ni? Jare ipi Maija'quë Ëjaëre papi miacai pa'ija'quëre. Cui'ne johua'ipi Maija'quë ja're cõni je'nëna carajañe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesucristo Daiye Ja'yere Pa'iji

⁶ Ja maca huiñaëpi capi, yë'ëre:

“Iye coca cato nuñere pa'ë. Cui'ne itina quëco pajë pa'iyere pa'ë. Jare ipi Ëjaë Maija'quë i joyore jëjo saopi, ite quëacaicohua'ire yequë mu'se pa'i ja'ñe quëaja'quëpi caquë. Yureta'a i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yare quëaja'quëre yure maca esa yo'o huëo ja'ñere.

⁷ ¿Yë'ëpi esa daija'quë a'ë!”

Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toya pëpë yequë mu'se yo'o ja'ñere quëayere asaquë yo'okuë pa'iquë cato.

⁸ Yë'ë Juanpi itire ñaquë, cui'ne iyere asahuë. Ja ñaquë asa tëjisi maca yë'ëre iñosiquë huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite ëjaëre papi caquë sihuaquë yo'ose'e caquë. ⁹ Jajë yo'okuëna, ipi capi, yë'ëre:

“Maija'quère necaiquë a'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Cui'ne më'ë ja're acohua'i i coca quëacaicohua'i'je pa'i a'ë. Coa si'aohua'i iye toya pëpëna toyase'ere de'oye sehuacohua'i'je pa'i a'ë. Maija'quë necaicohua'i'ipi pani Maija'quëni jaje sihuaquë yo'ojë'ë.”

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

“Iye toya pëpëre tsjoma'ë pa'ijë'ë, si'aohua'ipi ñajajë caquë. Yequë mu'se tètò sai ja'ñere iye toya pëpëna toyase'ere, iti case'e huëo maca tì'a tējiji.

¹¹ Na'i huesësicoa. Jaje pa'ina, coa ñajë'ë, co'aye yo'oquë jare co'ayere yo'oquë pa'ijaquë, si'si nesiquë jare si'si pa'ijaquë. Jaje pa'isiquëta'are de'oquë cato jare de'oquë pa'ijaquë. Maija'quëna i pa'ie isì huesosiquë cato, jare i ja're pa'i huesëja'quë.

¹² Yë'ëpi esa daija'quë a'ë. Dai dayë, cui'ne isija'a co'amañaje. Pai ñapere isija'quë a'ë, i yo'ose'eje pa'ye. ¹³ Yë'ë a'ë, si'anë pa'iquëpi pa'iyë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa, cui'ne tējiquërepa, iti huëosiquë cui'ne saoquërepa.”

¹⁴ Sihucohua'i pa'iyë, iohua'i caña de'oye jojacohua'ipi. Jaohua'ipi pa'i soquë yë ayere de'oye ocueye pa'iji. Cui'ne jai daripë eta sa'noaja'a de'hue cacaye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are, hue'sena pëaja'cohua'i a'ë, tiro yo'ocohua'i cato, paire dahuë necohua'i, yequë nomiore yo'ocohua'i, paire huani jecohua'i, pai de'huase'ere ëjare pa'ë cajë yo'ocohua'i, cui'ne cosoyere oijë cosocohua'i.

¹⁶ “Yë'ë Jesupi yë'ë huiñaëre jëjo saohuë, sehuosicohua'i tsëcare si'aye quëaja'quëre. Yë'ë a'ë, David tsëcapë aquë. Yë'ë a'ë, ñata tomesi macarepa miacai ma'ñocorepa.”

¹⁷ Maija'quë joyopi cui'ne Yëi ñama nējopi conì cayë:

“Daijë'ë. Jaje daijë'ë cayere asani cui'neje cajë'ë. Oco ëa ju'iquë pani dani ucujë'ë, pa'ie isì ocore pare ti curi do'i peoyerepa.”

¹⁸ Yë'ëpi si'aohua'ire du'ru quëa nëonë, iye toya pëpëna Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñe toyase'ere asacohua'ire. Jaje pa'ina, paipi iye case'erë ai seña maca se mëocaisiquë pa'ito, Maija'quëpi itejë ai yo'oyere se mëocaija'quë api, iye toya pëpë toyase'e ayepi. ¹⁹ Iye toya pëpë ayere, yequë mu'se pa'i ja'ñere quëaquë toyase'ere a'ri maña nejocatu iti nejocaisiquëreje Maija'quëpi pa'i soquë yë ocueye peoyë. Cui'ne de'o daripëna cacaye peoyë. Iye toya pëpë cato quëaji, ja pa'i oco ayere, cui'ne ja de'oyerepa daripë ayere.

²⁰ Iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi caji: “Yë'ëpi esa daija'quë a'ë.” Jaje pa'ija'quë. iDaijë'ë, Ejaë Jesul!

²¹ Mai Ejaë Jesucristopi mësarute si'aohua'ire i oiyeipi ñacai paja'quë. Jaje pa'ija'quë.